

BORNHOLMS HISTORIE

LANDBRUGET

og dets Biografier

ERNST G. OLSENS FORLAG

RØNNE 1950

TRYK
COLBERGS EFTF. BOGTRYKKERI
RØNNE

FORORD

Bornholms Landmænd viste paa en overvældende Maade deres Interesse for at faa et lokalt, historisk og biografisk Bogværk ved paa Forhaand at bestille næsten hele det planlagte Oplag.

Vore kendteste Lokal-Historikere har skrevet og gennemgaaet Værkets første Del om Øens Landbrugs Historie, og da Udgiverne indsaa Nødvendigheden af, at Værkets anden Del, Biografierne, ogsaa kom under lokal Redaktion, blev dette overdraget undertegnede.

Efter at have sat det indsamlede store Tekst-Materiale i System blev hvert eneste Navn og Tal nøje gennemgaaet og revideret flere Gange, bl. a. paa Øens Folkeregistre og Amtstuen — og til sidst forevist i hvert enkelt Landbohjem, før det gik til Bogtrykkeren. Et kolossalt Arbejde; men vi har gjort vort bedste for at skabe et Værk, der vil bevare sin Værdi.

Tak til alle, der har hjulpet os hermed.

ERNST G. OLSEN

Indholdsfortegnelse

I. BORNHOLM OG LANDKORTET	1
II. HVAD BORNHOLM GEMMER. Øens mærkelige Geologi	6
III. BORNHOLMS LANDBRUG I OLDTIDEN	19
IV. BORNHOLMS LANDBRUG I MIDDELALDEREN	22
V. LYBÆKKERVÆLDET GENNEM 50 AAR og Lensmandstiden indtil Aar 1600	25
VI. BORNHOLMS LANDBRUG I 1600erne	32
VII. RETSVÆSENET PAA BORNHOLM	43
VIII. GAARDENES ANLÆG OG BYGGEMAAD	53
IX. LANDBRUGETS FREMSKRIDT I 1700 TALLET	64
X. LANDMAALING, UDSTYKNING OG UDSKIFTNING	74
XI. BORNHOLMS SKOVE, FORSTVÆSEN OG JAGT	84
XII. DE GAMLE SOGNEGILDER, Gildeslaug	94
XIII. FORENINGER UNDER LANDBRUGET	103
XIV. LANDBRUGETS UDVIKLING I FORRIGE AARHUNDREDE	112
XV. AF VEJVÆSENETS HISTORIE	121
XVI. LANDBRUGETS UDVIKLING I 1900erne	127

BIOGRAFIER OVER BORNHOLMS LANDBRUG (ordnet kommunevis efter Matrikel-Nummer, Kommunerne i alfabetisk Orden)	131
---	-----

»Selvejrgaards«-Nummeret (Slg., Slg. Pc.) følger som Regel Matrikel-Nummeret, blot er sidstnævnte nogle faa Numre højere. Søgges en Ejendom, hvor kun Ejerens (og Kommunens) Navn kendes, findes Matrikel-Nummeret ved at slaa op i »Bornholms Vejviser«.

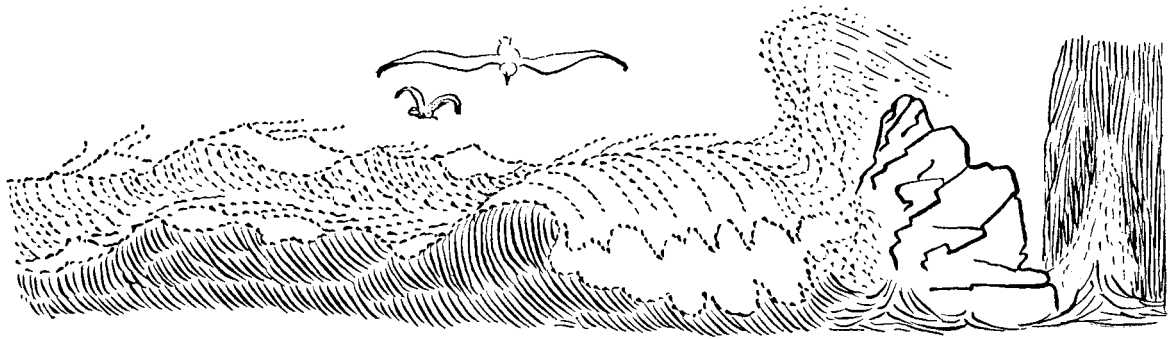
NAVNE-REGISTER over Ejendommene (alfabetisk ordnet med Angivelse af Sogn og Matrikel-Nummer)	411
--	-----

Navne med Tillægsord foran (f. Eks. lille, store, østre, vestre o. s. v.) er opført under Efternavnet.

* foran Navnene betyder, at Ejendommens Foto er optaget i Værket)

Alm. Forkortelser m. m.

Tlf. = Telefon-Nummer. 1 ha (Hektar) = 100 Ar = 10.000 m² = 1,8128 Td. Ld. (Tønder Land). Htk. = Hartkorn.
Ejds. = Ejendomsskyld-Værdi. Grdsk. = Grundskyld-Værdi. f. d. = født den. S. af = Søn af. D. af = Datter af.
G. m. = Gift med.

I. BORNHOLM OG LANDKORTET

Hvor ligger Bornholm? Dette Spørgsmaal falder det ofte vanskeligt for mange i vort Fædreland at besvare rigtigt. Grunden er vel den, at Øen paa de fleste Danmarkskort er anbragt i et Hjørne, enten oppe i Sverrig ved Gøteborg eller nede i Tyskland ved Femern. Man skønner vel, at Bornholm maa ligge et eller andet Sted ude i Østersøen; og den, der tror sig mest sikker, svarer gerne: Syd for Skaane. Men Svaret er ikke rigtigt. Alle-rede i Knytlingasaga ved Aar 1245 var Sagaskriveren rigtigere orienteret. Han skrev: »Borgundarholmr ligger austr i hafet fra Skaney« : Bornholm ligger i Havet østen for Skaane. Det bliver dog nærmest Sydøst. Staar man en Sommeraften paa Øens nordlige Højland, vil man finde Solen at gaa ned over det i Horisonten øjnede, blaanende Skaaneland.

I Afstanden fra Bornholm til de modsatte Kyster i Østersøen ligger Sverrig nærmest, Skaanes sydøstlige Hjørne, Sandhammeren, med 40 Kilometer eller $5\frac{1}{4}$ Mil. Fra Bornholms Sydspids, Dueodde, til nærmeste Kyst i Pommern er der 94 Kilometer eller $12\frac{1}{4}$ Mil, og omtrent samme Afstand fra Rønne i Sydvest til Rygen. Den nærmeste danske Kyst er Møens Klint, 135 Kilometer, 18 Mil, fra Rønne, medens der til Stevns Klint er 20 Mil. Længst er Afstanden fra Bornholm til nærmeste Kyst i Øst, Telegraflinien Snogebæk—Libau, omtrent 50 Mil.

Hvor stort er Landet Bornholm? En sjællandsk Landmand, der besøgte Bornholm for en Snes Aar siden, blev spurgt om sit Indtryk af Øen. Han svarede, at han havde en stærk Følelse af, at Danmark

i hans Bevidsthed var blevet større —, kort sagt, han havde ikke troet, at Bornholm var saa betydelig. Med de tre Jernbanelinier, de seks Købstæder og de 6000 Landejendomme, blev Øen for ham ikke den lille Stenknold, han havde ventet at se.

En anden Mand, en af dem der havde god Tid, regnede ud, at alle Verdens Mennesker kunde staa paa Bornholm, naar hver fik en Kvadratalen. Det var for et halvt Aarhundrede siden, da Jordens Befolkning talte 1500 Millioner. I vor Tid skulde der et Landomraade som Lolland til for at dække Regnemesterens Tankefoster.

De geografiske Maal siger, at Bornholms Areal er 587,5 Kvadratkilometer eller 10,7 Kvadratmil. Den største Længde fra Nordvest til Sydøst, Hammeren—Dueodde, 40 Kilometer. Bredden, Rønne—Svaneke, 28 Kilometer.

I Formen danner Bornholm en skæv Firkant, hvis skarpe Hjørner er Hammeren mod Nord og Dueodde mod Syd, medens de to stumpe Hjørner er Rønne mod Sydvest og Svaneke mod Nordøst. Der er den Mærkelighed, at denne Form genfindes i den saakaldte bornholmske Fibula, et Smykke eller Spænde fra Bronzealderen, hvilken Type kun er fundet paa Bornholm og i Sydøstskaane, hvorfor de sagkyndige gaar ud fra, at Smykket er blevet fabrikeret af en Bronzestøber her paa Øen. Man skulde da næsten tro, at han har valgt denne Form som et Billede paa selve Øen — det ældste Landkort.

Iøvrigt har Bornholm stadigt været forfordelt paa Kortvæsenets Omraade i Tidernes Løb, ikke mindst med Hensyn til Formen. Paa det ældste

eksisterende Danmarkskort, stammende fra Grækeren Ptolomæus — levende i Alexandria i det andet Aarhundrede efter Christus — og hvorpaa Skaane er vist som en Ø, er Bornholm slet ikke med. Et langt Aartusinde senere, eller mere bestemt 1200 Aar efter, fremkom i Italien et Danmarkskort, hvor Bornholm vistnok for første Gang er fremstillet, men aldeles fortegnet, omtrent som det Kreta vi kender fra Kortene. Man vilde slet ikke kunne kende vor Ø, om ikke Navnet »Bhonholm« var paaskrevet. Meget bedre blev det ikke paa de mere detaillerede Kort i 1500 Tallet. Et saadant, udført i Holland i 1584, har ikke blot Bornholm fortegnet næsten til Ukendelighed, men de faa Stednavne, der findes paa Kortet, er næsten alle forvirret anbragte. Blandt andet vises Hammershus ved Øens Sydkyst (!), og de to Byer Hasle og Rønne har skiftet Plads (!). Disse graverende Fejl er gentaget paa et Danmarkskort af 1629, ligeledes udført i Holland, og tilegnet Christian den Fjerde. Hvad mon Kongen har tænkt om denne Behandling af sit kære Bornholm, som han selv havde besøgt to Gange.

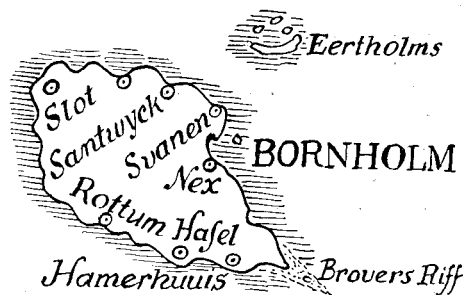
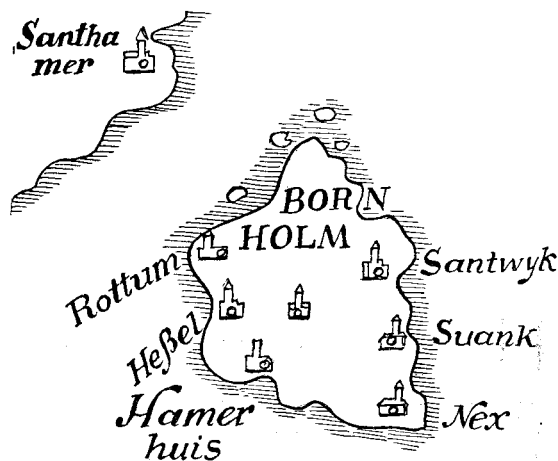
Det er først fra Midten af 1600 Tallet, at Kortlægningen af Øen findes nogenlunde rigtig, selv om Formen endnu en Tid tegnedes for langstrakt, hvad der ogsaa paavirkede de samtidige Beskrivelser. I den ældste trykte Tekst om Bornholm af 1652, et Afsnit i »Danmarks oc Norges fructbare Herlighed«, Datidens Trap, hedder det:

»Borrinholm, hvilket Eyland ligger i Øster-Søen ved 20 Mile ostsydost fra Kiøbenhaffn, oc ved 5 eller 6 Mile østlig fra Ydsted udi Skaane, hvis Lengde aff samme for siuff (7) oc Bredden for 2 eller 3 Mile regnes«.

Omtrent de samme Forhold og Maal findes ved Bagge Wandels Bornholmskort med Tekst i 1676. Dette Kort er iøvrigt det første nogenlunde detaljerede geodætiske Arbejde over Øen; der findes saaledes anført omtrent 120 Stednavne. Bagge Wandel var en af kongelig Majestæts Orlogskaptajner, altsaa ikke særlig lokalkendt. Mere mærkeligt er det, naar den gennem mange Aar paa Bornholm boende Degn og Rektor Rafn i sin Beskrivelse over Øen i 1671, »Cronica Boringiaca«, meddeler, at »Landet er som en Ring udi sin Circumferents, endog det er ulige langt og bredt, saasom 7 Mile i Længden ungefer og 2 Mile udi Bredden.«

Den kongelige Generalbygmester, Arkitekt Laurids de Thura, udgav i 1756 sin Bornholms Beskrivelse, og er noget nærmere Virkeligheden i sin Omtale af Øens Størrelse, naar han skriver følgende: »Det geographiske Kaart, som paa Tab. I er

forestillet, viser Landets Figur og Størrelse, og holdes for, at dets største Længde fra Hammeren i Nord til Due-Odden i Sønder, holder 6 Mile, og en halv Fierdingveis, og Bredden fra Rønne i Vester til Gudhiem i Øster omtrent 3 Mile.« Derimod er Thura mindre heldig med Afstandsmaalene fra Bornholm til de nærmeste Kyster, naar han beretter, at »Landet er næsten midt imellem

Falske Bornholmskort fra 1584 og 1629

Rügen og Skaane liggende, 7 Mile fra Ysted i Skaane, og omtrent 9 fra det rügiske Forbjerg, kaldet Jasmund, men 16 Mile fra Sielland.« De to sidste Maal er henholdsvis 3 og 4 Mil for smaa.

Bornholm har ingen Fjorde som det øvrige Danmark. Kystlinien Øen rundt er temmelig regelmæssig og har en Længde af 158 Kilometer eller 21¹/₃ Mil. De enkelte Bugter, der findes, er temmelig flade. De vigtigste er Nebbe Bugt Nord ved Rønne, Arnager Bugt ved Sydkysten, Balka Bugt Syd for Nexø, Salene Bugt Nordvest for Gudhjem og Oasand Bugt ved Sandvig.

Der findes ingen større Indsøer paa Bornholm, men et ikke ringe Antal mindre Søer, Damme og »Myrer«, (det bornholmske Ord for Mose), hvis samlede Areal er 208 Hektar. En af de største er Hammersø ved Hammeren, omtrent 700 Meter lang og indtil 200 Meter bred. Bornholms længste Sø er iøvrigt Dammegaardsmosen i Klemensker Sogn; den er 1000 Meter lang, men ret smal. Af de meget talrige Aaer og Bække paa Øen, der flere Steder danner maleriske Vandfald, er de fem største Øleaa og Læsaa paa Sydbornholm, Blykoppeaa og Baggeaa paa Vestlandet, samt Kjeldseaa i Østerlars, Øster Herred.

Til Bornholms geografiske Omraade hører ogsaa Christiansø eller Ertholmene, som Øgruppen hed inden Fæstningsanlægget i 1684. Selve Hovedøen har en Størrelse af 22 Hektar (à 10.000 Kvadratmeter); den mindste Ø, Frederiksø, 4 Hektar. Begge er beboede. Desuden 6 ubeboede Øer tilsammen 12 Hektar, heraf den største »Græsholmen«, et Fugle-reservat. Christiansøboerne kalder Bornholm for »Landet«, som de kan beskue i omtrent 2½ Mils Afstand, paa Strækningen fra Hammeren til Svaneke.

Ertholmene er alle Klippeøer, hvor Graniten overalt er fremtrædende. Derimod er Bornholm, der vel, og med Rette, betegnes Klippeø; mere forskellig i Henseende til Jordbundsforhold, saavel naar det gælder Overflade som Undergrund. De omtrent to Tredjedele, Øens Højland i Nord og Øst, der hæver sig indtil det højeste Punkt »Rytterknægten« i Almindingen, 516 Fod over Havet, er et udpræget Bjergland, særlig at betragte langs Kysterne, hvor Fjældet flere Steder gaar brat ned i Havet og andre Steder fremtræder i fantastiske Former, som den af Sol og Vind forvitrede Granit har dannet dem. Men ogsaa i Dale og Kløfter inde paa Øen ser man mange Steder, de lodrette Fjældvægge danne Dalsiderne. Denne høje Del af Bornholm bærer dog paa sin Klipperyg saa megen Jord, at her saavel er udstrakt Agerland som store Skove.

Bornholms Sydland og en Del af Vestlandet er modsat Øens Højfjældsomraade et forholdsvis Lavland, for Størstedelen hvilende paa en hel anden Art Undergrund, der ikke i den Grad træder frem i Dagen som Graniten, men væsentlig iagttages i Kystbrinkerne og langs Aaløbene, samt i de mange Udgravninger og Gruber.

I dette lavere Land findes dog flere Højdepunkter, hvor der fra Granitomraadet udgaar »Halvøer« som Straaler fra Kærnepunktet. Saaledes har man Granitundergrund kun halvanden Kilometer fra Rønne, ved Klint i Vestermarie, Aaker Klint Syd for Aakirkeby, hvilken By iøvrigt ogsaa hviler paa Granit, og flere Steder.

I fortsat Beretning om Emnet: Bornholm og Landkortet skal nævnes, at det kongelige danske Videnskaberne Selskabs Direktion i Aaret 1805 udgav et nyt kobberstukket Bornholmskort, der betød et væsentligt Fremskridt, idet man ved Opmaalingen havde benyttet det trigonometriske System eller Triangulation (Trekantsystem). Kortet nævnes reduceret og tegnet af T. Bugge og F. Hilsner, samt stukket af G. V. Ange. Nævnte Selskab, der var stiftet i 1742, begyndte Danmarks Opmaaling og Kortlægning i 1762, et Arbejde der varede i henved 60 Aar til henimod Aar 1820.

I 1851 udkom et efter sin Tid udmærket, kobberstukket Bornholmskort, udarbejdet af Major J. H. Mansa. Dette Kort fik særlig Interesse ved de derpaa for første Gang viste Grænser mellem Statens Arealer inde paa Højlyngen og de tilstødende Sogne, samt disse indbyrdes, i Henhold til Udskiftningen i 1840erne. Kortet blev anmeldt i »Bornholms privilegerede Avertissementstidende« i November 1851 af Adjunkt Brandt ved den lærde Skole i Rønne. Den interessante Anmeldelse skal gengives her ordret:

»Mansas Kaart over Bornholm.

Dette fortrinlige Arbejde, der værdigt slutter sig til de herlige Kaart over det øvrige Danmark, der ere komne fra Major Mansas Haand, har alt i længere Tid været i Handelen, og besynderligt nok er det, at Ingen af de bestalte og ligesom privilegerede Anmeldere i Hovedstadens Blade har fundet sig foranlediget til at hendrage det større Publikums Opmærksomhed paa dette interessante Kaart, der er en Frugt af et ualmindeligt besværligt Arbejde forbundet med et stort Talent.

Bornholm er nemlig den Deel af Danmark, der, foruden sin ejendommelige Klippenatur, frembyder den rigeste, den skønneste Afveksling af vort Fædrelands forskellige Naturforhold. Snart se vi bølgeformede Landskaber, som med deres rige Kornmarker, smaae Engpartier, Dale og Lunde, minde os om de deiligste Egne paa Sjælland eller Fyen; snart tilbagekalder Synet af den mørke, alvorlige »Høilyng« de jydskes Heder i vor Erindring, medens Almindingen, der hæver sig grøn og frodig midt i Lyngen vækker Tanker om Alhedens Plantninger, naar den ses i Frastand, men derimod, naar man kommer ind i den, giver Billedet af en Skov, hvis Lige ikke findes andensteds i Danmark i Henseende til maleriske og romantiske Partier.

Medens saaledes denne Afveksling, denne Mangfoldighed i Landskabets Fysiognomi, der frembyder sig for Iagttageren, i og for sig gjør det vanskeligt at levere et i alle sine Enkeltheder tro og

klart Billede deraf, saa øges Vanskelighederne i at optage et Kaart over Bornholm i høi Grad derved, at her ingen Landsbyer findes: Gaardene og Husene ligge adspredte over hele Øen, og enhver af dem lige indtil Hytten, der skjuler sig mellem Højlyngens Kløfter, har sit eget Navn saavel som det mindste Vandløb, den lille Bæk, der iler ned ad Skrænten, overskygget af en yppig Vegetation, saa at man kun hører dens Rislen uden at see dens Vande.

Imidlertid har Mansa mesterligen løst sin Op-gave; ikke blot den Reisende, som kommer hertil for at nyde Synet af en skøn og ualmindelig Natur i nogle Sommerdage, kan ved Hjælp af hans Kaart finde sig tilrette paa hele Øen saa let som i sin egen Stue, men selv den, som aldrig kommer hertil, vil ved Hjælp af dette være istand til at danne sig et tydeligt Begreb om en vel kun liden men saare mærkelig Deel af vort Fædrelands fysiske Forhold og stedlige Ejendommeligheder.«

Atten Aar senere kom det næste Bornholmskort: »Bornholm med tilhørende mindre Øer, ud-givet af Adolph Bull, paa Grundlag af Matriklens minorerede (formindskede) Opmaalinger, revideret i Marken af Topograf L. Both i Sommeren 1862, forlagt af C. Steen & Søn og A. Bull, Kjøbenhavn 1869«. Mansas Kort nævnes saavel samlet som tegnet og lithograferet af ham selv, og det tilføjes, at han er Ridder af Dannebrog og har Sveaordenen. Hans Kort blev trykt i Em. Bærentzen & Co., lithografisk Institut i København.

Begge disse Kort har det Fortrin fremfor 1805-Kortet at vise Bredde- og Længdegrader. I Grad-inddelingen ligger Bornholm mellem 54 Grader 59 Minuter 15 Sekunder og 55 Grader 17 Minuter 30 Sekunder nordlig Bredde. Den 55. Breddegrad skærer Øens Sydspids ved Due Odde, omtrent halvanden Kilometer fra Kysten. Længdedistan-cen er fra Københavns Meridian fra 2 Grader 8 Minuter til 2 Grader 35 Minuter østlig Længde; men efter Greenwich's Meridian fra 14 Grader 45 Minuter til 15 Grader 11 Minuter Øst. Den 15. Længdegrad skærer da Midtbornholm i en Linie Melsted—Pederskirke.

I 1870erne tegnede Inspektør ved National-museet, P. Hauberg, det udmærkede, lille Turist-kort til første Udgave af hans Bog »Bornholm«. Det blev trykt hos Chr. Cato, København.

I Aarene 1883—87 foretog Generalstaben Maa-linger paa Bornholm, der resulterede i Udgivelsen af Kortblade over Øen i Maalestok 1 : 20,000 og 1 : 40,000, ikke blot langt større, men som en Følge deraf, langt mere detaillerede end de ældre Bornholmskort. Særlig betød Indtegning af Højdekurver, for hver 10 Fod, og for den større Maale-

stoks Vedkommende, hver 5 Fod, en stor Forbedring.

Allerede fra Aar 1809 havde Militæret i Danmark begyndt selvstændige Opmaalinger for at udarbejde militær-geografiske Kort, da man ikke fandt de eksisterende Kort fyldestgørende for Militæret. Mærkelig nok havde Bornholm dog længe før den Tid faaet sit militære Kort, udarbejdet i Aarene 1746—50 i Anledning af en paa-tænkt Udvidelse af Øens Kystforsvar ved Anlæg af nye Batterier og Ombygning af nogle af de ældre, hvad der ogsaa til en vis Grad blev virkeliggjort. Kortet, der er stort, omtrent halvanden Meter paa hver Led, er farvelagt og indeholder mange Enkeltheder. Den lange Indskrift eller Overskrift lyder ordret:

»Accurate Aftægelse over Øen Bornholm Beliggende i Øster-Søen Og incorporeret med Siællands Stift under Kongeriget Danmark efter Allernaadigste Kongelige Ordre i Fire paa hinanden følgende Aar Fra MDCCXLVI indtil MDCCL ordentlig og geometrisk opmaalt og udi nærværende Land-Kaarte efter Grundtægning Allerunderdanigst forfattet af Eders Kongelig Maiestæts Allerunderdanigste og troligstskyldigste Tiener Bernhardt Frantz Hammer Under-Conducteur paa Bornholm.«

Dette Kort blev udført i 3 Eksemplarer; et fik Kongen selv, et fik det kgl. Krigs-Cancelli og et fik Øens Kommandant. Det sidstnævnte Eksemplar findes nu i Bornholms Museum i Rønne.

Foruden de forannævnte Kort blev der i 1846 udgivet nye Matrikelkort med Grænseskel for de enkelte Landejendomme og øvrige Jorder, alt efter Landinspektørens Opmaaling i de forudgaaende Aar. Der kom et Kort for hvert Herred; de solgtes paa Bornholms Amtstue og er forlængst udsolgt.

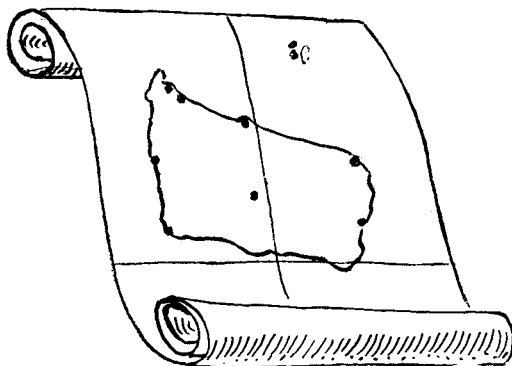
I Perioden 1890—1914, da de tyske Turister om Somrene oversvømmede Bornholm, udgaves ogsaa et Kort over Øen i Forbindelse med en Turistfører udsendt paa Grieben-Forlaget, ved Albert Goldschmidt, Berlin. Kortet, der er trykt i Lithografisk Anstalt ved Leop. Kraatz, Berlin, er udført i Sort og Blaafarve. Der er ét Hovedkort, samt et Specialkort i større Maalestok over den nordlige Del ved Hammeren og Allinge, hvor Tyskerne særlig holdt til. Kortet er dog dansk i den Forstand, at dets Stednavne er danske, som vi selv skriver dem. Kun er der hist og her tilføjet lidt forklarende Tekst til Kortet over »Die Insel Bornholm«, som det hedder i Overskriften. Ved samme Tid gjorde man her i Landet et Fremstød for, at Bornholmskortet kunde blive mere udbredt blandt Befolkningen, idet Tidskriftet »Frem« udsendte et saadant.

I 1928 skete en gennemgribende Ændring i Ledelsen af Landets Opmaalingarbejder og Udførelsen af de officielle Landkort, idet den topografiske Afdeling under Generalstaben blev udskilt fra denne og tilligemed Gradmaalingen overført til en ny, civil Institution under Navn af Geodætisk Institut. Geodæterne har de senere Aar udfoldet en livlig Virksomhed paa Bornholm. Man har maalt hele Øen op, i By og paa Land, fra Grunden af, dels Planmaaling, dels Højdemaaing eller Nivellement, et Arbejde, der endnu ikke er afsluttet. De kendte, høje, slanke Maaletaarne har været rejst snart her snart der i Landskabet. Disse let flyttelige Taarne rejses paa de Hovedpunkter i Maalesystemet, Fikspunkterne (efter Latin, fix ɔ: fast), de saakaldte Trigonometriske Stationer, paa større Kort anført med Tegnet »Tr. St.«

Foruden de almindelige Landkort er der i de senere Aar udarbejdet adskillige Specialkort over Bornholm. Saaledes har Nationalmuseet ved Samarbejde mellem dets forskellige Afdelinger udarbejdet og udsendt et arkæologisk Kort over Øen, hvorpaa Oldtidsminderne er ansat med rød Farve

og de historiske Mindesmærker med blaa Farve. Dette Specialkort er ikke blot beregnet for Turister men ogsaa til Anvendelse i Skolerne som Undervisningsmiddel og Supplement til Hjemstavns læren. Der er ogsaa i de senere Aar udarbejdet forskellige Kort over Bornholms Geologi, alt-saa saakaldte Undergrundskort, mer eller mindre detaillerede. Mest benyttet i vor Tid er de specielle Kort, der er tegnet særlig for de mange Turister, der aarlig besøger Bornholm. P. Haubergs Kort, nævnt foran, var det første egentlige Turistkort, efterfulgt af det ligeledes nævnte Griebens Kort. Derefter kom ved Aar 1933 et større Turistkort, trykt i 5 Farver, tegnet af S. v. Brockdorff. Dette hidtil mest fyldige Bornholmskort for Turister blev snart udsolgt, hvorefter der i 1935 udkom en forbedret Udgave, tegnet af K. Thorsen, hvilket Kort, flere Gange revideret og ført à jour, er det førende Turistkort i Dag.

Bornholm og Landkortet viser sig saaledes at være et interessant Emne med sin egen Historie, der herved har aabnet Tekstrækken i denne Bog.

II. HVAD BORNHOLM GEMMER

Øens mærkelige Geologi

Hvad Jorden gemmer er i vore Dage blevet en næsten ligesaa vigtig Faktor som, hvad Jorden yder, og ikke mindst paa Bornholm. Talen om Værdierne i Danmarks Undergrund har øget Interessen for, hvad der ligger skjult under det grønne Græs og de bølgende Sædmarker paa vore Agre. Meget af dette er kendt, mere vil Fremtiden bringe for Dagen, og den enkelte Landmand vil tænke paa det gemte og ukendte under *hans* Jord.

Geologien, eller Læren om Jordens Dannelse gennem Tiderne, er, ved Siden af Astronomien, noget af det, der mest af alt kan sætte Tanken og Fantasien i Bevægelse og vække Undren i det menneskelige Sind. I Stjerneverdenen er det særlig de uhyre Afstande, man maa regne med, der næsten udsletter det Begreb, vi almindeligvis forstaar ved Afstand. I Geologien er det derimod de ufattelig lange Tidsrum, man her faar Belæring om, og som er ved at dræbe vor Forestilling om, hvad Tid er. Det synes, som om vor Opfattelse af Tid i Dagligsproget. Dage, Uger, Maaneder, Aar, Aarhundreder, er et stillestaaende Begreb imod Geologiens Aartusinder, Hundretusinder og Millioner af Aar.

Naar en Geolog engang udtalte, at »Bornholm var til, før Danmarks Grundvold blev lagt,« kan man derfor næppe forestille sig, hvad dette betyder maalt i Tid. En anden Geolog udtalte et lignende bevinget Ord, nemlig at Bornholm i geologisk Henseende i Forhold til det øvrige Danmark var som »en gammel rynket Gubbe ved Siden af en ung Knøs.« Det lyder saa let. Men naar Geologen samtidig erklærer, at Bornholm først blev dannet og stærknet fra sin smeltede og glødende Tilstand for 600 Millioner Aar siden, bliver Problemet ulige vanskeligere at tilegne sig Forstaaelse af med de Tanker og den Fantasi, der staar til vor Raadighed. Men lad os da lade dette meget svævende Tidsspørgsmaal ligge og tage fat paa Realiteterne i Bornholms Geologi, som der er nok af for Interesserede.

Bornholms Granitfjæld hører geologisk til Skandinavien og Finland, et Omraade der paa vor Del af Jordkloden repræsenterer nogle af de ældste Formationer, og af Geologerne kaldes paa Latin »Fennoskandia«. Graniten hører til de Mineralier, der benævnes *eruptive* eller frembrydende, fordi de, ligesom Lava endnu i Dag, er brudt frem som vulkanske Dannelser i den saakaldte geologiske *Urtid*. Gennem meget lange Tidsrum skete saa en gradvis Afkøling, hvorved den glødende og flydende Masse efterhaanden krystaliserede sig til en fast Sten, betegnet »Størknesten«. Man kan derfor konstatere et vist Naboskab mellem forskellige yngre Arter Granit og den Lava, som i Dag findes i vulkanske Omraader, ja — man kan endog paa-vise de Overgangsformer, der danner Mellemliddet. Krystalkornene i Graniten fremtræder mer eller mindre fine. Det beror paa Afkølingens forskellige Langvarighed; en hurtig Afkøling har frembragt finkornet, og derfor stærkere, Granit, medens den langsommere Afkøling har givet grovere Korn og et noget svagere Produkt.

Af Granitens Bestanddele, *Feldspat*, *Kvarts* og *Glimmer*, er det *Feldspaten*, der bestemmer Stenens Farve, graa, blaa, rødlig o. s. v. Desuden indeholder Graniten mindre Bestanddele af *Hornblende*, der noget ligner Glimmer, men er langt haardere. Et femte Mineralium, *Kobberkis*, Verdens vigtigste Kobbermalm, findes ogsaa af og til i den bornholmske Granit, men i saa ringe Mængde, at Fund heraf er noget af en Sjældenhed, og undertiden, ligesom *Svovlkis*, er blevet forvekslet med Guld.

Christian den Fjerde sendte i Aaret 1638 sin Geolog, Lægen Johannes Kryger, til Bornholm for at søge efter ædle Metaller, og det hedder, at »i Vestermarie omtrent ved det Sted kaldet Hakkeled har i 1639 nogle Gravere fundet en Slags Guld-Aare eller Guld-Materie, men af saa liden Betydning, at Udarbejdningen ikke fandtes at være Be-

kostningen værd.« Og videre: »I Østerlars Sogn er i forrige Tider funden en Guld-Mine, men ej af den Vigtighed og Afgift, at Produktionen kunde erstatte Bekostningen.« Disse paastaede Guld-fund har snarere været de nævnte Kobber- og Svovlkis. Derimod er ad anden Vej fundet ikke saa lidt Guld i Bornholms Jord, Smykker og Mønter fra Øens Oldtid.

Hvor dybt gaar Graniten ned? Herom ved man kun lidt, og Spørgsmaalet har næppe nogen praktisk Betydning. Men den hører, sammen med Gneis, Porfyr og krystalinsk Skifer, til det saakaldte »Stenomraade« (Litosphære), der med Hensyn til Dybden hører til *Sial-Zonen*, nævnt saadan efter de deri værende Mineralier Silicium og Aluminium, de nævnte Stenarters vigtigste Bestanddele. Under *Sial-Zonen* forekommer endnu en *Zone Sima-Zonen*, hvilket Navn er dannet af Silicium og Magnium. Denne Zones Mineralier: Gabbro, Diarit, Diabas og Basalt er gennemsnitlig tungere end *Sial-Zonen*, nemlig en Vægtfylde af 2,9—4 mod hin 2,7 i Gennemsnit. Granitens Vægtfylde er lidt over 3 (3 Gange saa tungt som Vand). Under *Sima-Zonen* kommer Jordkernen, der anses for at bestaa af nikkelholdigt Jern, den saakaldte *Nife-Zone*, Navnet efter Nikel og Ferrum γ : Jern. Geologerne antager, at der allerede i en Dybde af 15—20 Kilometer er Rødgldhede, hvorefter Jordkernen i en Dybde af 30—40 Kilometer er i en flydende og smeltende Tilstand.

Graniten er saa rig paa Minerale Jern, at blot man holder en Landevejsskærve i Nærheden af en Kompasnaal, vil denne bringes ud af sin rette Stilling, skrev man for 40 Aar siden. Nu er der næppe Landevejsskærver, men man kan da prøve med et andet lille Stykke Granit fra Stenhuggeren, eller fundet i Jorden. Det er da ikke mærkeligt, at hele Bornholms mægtige Granitknude virker som en stor Magnet. I adskillige Kilometers Afstand fra Kysten kan ofte mærkes Kompasnaalens Misvisning, særlig ved Øens høje nordvestlige Klippe-kyst, et Forhold der tit har været Aarsag til Strandinger i Taage eller ved Nattetid.

De bornholmske Søfolk havde allerede, længe førend man ad videnskabelig Vej havde konstateret Bornholms Paavirkning af Magnetnaalen, opdaget, at der var noget galt, og de ankede stadigt over at »Øen var galt aflagt paa Kortet.«

Graniten paa Bornholm forekommer i flere forskellige Arter. Den saakaldte Rønnegranit, der brydes flere Steder i Egnen tæt Øst for Byen, er en blaagraa, hornblænderig Seyenitgranit, som er meget tæt-kornet og haard, derfor udmærket egnet saavel til Monumenter og andre finere Arbejder som til Bygværker, hvor det kommer an paa den

størst mulige Styrke, blandt andet som Tilfældet var ved Opførelsen af Lillebæltsbroen. Paa Hammeren brydes en lysere, graalig Granit. I et Brud i Vestermarie, ved det forannævnte Hakkeled, er Graniten af en bleg rødlig Farve. En særlig Art er den saakaldte Paradisgranit, en flammet eller stribet Sten, der er brudt ved Paradisbakkerne i Ibsker Sogn. Den er lys blaagraa i Grundtonen med mørkere Striber af næsten sort Glimmer.

Granitindustrien

Den egentlige Granitindustri paa Bornholm, der er et af Øens Hovederhverv, grundlagdes i Aaret 1819 af den daværende Kommandant Oberst *Hoffmann*. Anledningen var Opførelsen af Batteriet Trekroner ved København, til hvilket skulde benyttes en Mængde Granit. Gennem fire Aar eksporterede Hoffmann af sit Produkt for 44.000 Rigsdaler. I 1824 solgte han Værket til Rønnækøbmanden *Jens Hansen Rønne*, der i 1820erne og 30erne leverede Granitarbejder til Christiansborg, Tøjhuset, Holmens Bro og Rensborg Fæstning, og i 1841 til Teatret i Wismar. Efterhaanden opstod flere Granitbrud og Stenhuggerier ved Rønne, men Købmand Rønnes Værk, med Brud ved Klippegaard, halvandet Kilometer fra Rønne, var langt det største. I 1855 beskæftigedes her, og ved Stenhuggerbanen inde i Byen, 60—70 Mand. Efter Rønnes Død i 1844 blev det drevet af Arvingerne som et Familie-Selskab. I 1860erne leveredes betydelige Mængder Granit til Rusland, særlig Bordursten til Havneanlæg, og Bygningsten samt Monumenter, blandt andet til Riga.

I 1873 udvidedes Virksomheden, idet der dannedes et anonymt Interessentskab »De forenede Granitbrud og Stenhuggerier ved Rønne.« I 1884 solgte Selskabet Værkerne til den hidtidige Bestyrer *A. P. Brodersen*, en Sjællænder der drev Virksomheden for egen Regning i 12 Aar, en Tid i Forening med Folketingsmand, Kreditforeningsdirektør *M. Blem*, Engegaard, Nylars. I 1896 overgik Værkerne atter til et Aktieselskab med Brodersen som Direktør. I de følgende Aar leveredes mange Granitarbejder til de store Byggeforetagender i København, hvoraf her særlig skal nævnes Raadhuset; og af Monumenter »Modersmaalet« i Skibehund Krat, en Kilometer Nord for Kongeaen.

Efter Direktør Brodersens Død i 1910 antoges Overretssagfører *P. M. Nielsen*, af Fanø, til Direktør. Omkring 1920 optoges flere mindre Stenhuggerier i Selskabet, og der ansattes endnu en Direktør, *H. Madsen*. I 1922 købtes Sandstensbrudet, det gamle gkl. Frederiks Stenbrud ved Nexø, der var

blevet ødelagt ved Stormfloden 13. November 1872, og siden havde henligget som en dyb Sø. Nu kom det atter paa Fode og blev indviet til fortsat Virksomhed paa 50 Aarsdagen 13. November 1922. Omtrent samtidig udvidedes Virksomheden ved Rønne betydeligt ved Anlæg af et nyt Brud, ved Stubbegaard i Knudsker, til Fabrikation af Vejmaterialer, der efterhaanden var blevet en stor Eksportartikel. Dette Brud har »De forenede« siden solgt til A/S »Dammann Asphalt«.

Granitbrudene ved Rønne beskæftiger nu flere Hundrede Mand og arbejder med de mest moderne elektrisk drevne Maskiner. Eksporten udgør aarlig flere Millioner Kroner.

En anden stor industriel Virksomhed i Forbindelse med Bornholms Bjergnatur er Granitværket paa Hammeren. Det anlagdes i 1890—91 paa Hammerknuden og ved Sænebugten, et naturskønt Sted der herved desværre blev ødelagt. I Forbindelse med Brudet byggedes en Havn i Bugten. Anledningen til dette store Foretagende var Tyskernes Anlæg af Kielerkanalen ogsaa kaldet Nord-Østersøkanalen eller Kejser Vilhelmskanalen, hvortil krævedes Mængder af Granit. Det var nærmest tysk Kapital, der blev sat ind i Aktieselskabet, som stiftede Granitbrudet; men i Selskabets Love maatte dog indføres, at Bestyrelsens Medlemmer skulde være danske Statsborgere. En af disse var *C. F. Tietgen*.

Hammerhavnen, som den nu hedder, blev dansk Statshavn, ligesom ogsaa Granitværket kom paa danske Hænder. Det skete i 1914, da Staten i Forbindelse med A/S »Hasle Klinker og Chamottestensfabrik« samt Nationalforeningen »Bornholm« i København købte Hammeren tilbage tilligemed det næsten helt standsede Værk. Man genoptog vel Virksomheden, men i indskrænket Form for at skaane Naturen mest muligt. I 1921 overtog Firmaet *Møller & Handberg* Hammerværket i Forpagtning og fik efterhaanden Bevilling til udvidet Drift, blandt andet en omfattende Mekanisering, elektrisk drevne Bor, til Fremskyndelse af de store Sprængninger, hvor Stenmasser af indtil 100.000 Tons paa én Gang sprænges los for derefter at bearbejdes videre til de forskellige Formaal. I Tyskernes Tid var der nogle Aar beskæftiget 6—800 Mand ved Hammerværket, siden har Arbejdsstyrken været omtrent 250 Mand. I 1941 ændredes Navnet til Vald. Handberg A/S.

Et andet betydeligt Stenbrud paa Nordbornholm er Firmaet *Hans & Jørgen Larsens* Granitbrud ved Allinge. Firmaet stiftedes 1873 i København af de to Brødre. I 1899 knyttedes endnu to andre Brødre til Virksomheden og Ledelsen, *L. F. Olsen* og *Const. Olsen*, af hvilken sidstnævnte sluttelig blev Ene-

chef. Firmaet har gennem Aarene leveret et Utal af Granitarbejder til offentlige og private Bygninger Danmark over.

Et kendt Stenhuggerfirma gennem mange Aar var *Sonne & Sode* i Nexø, Indehavere Kaptajn og Rigsdagsmand O. E. Sonne og Stenhuggermester P. Sode. Det grundlagdes i 1856 efter et falleret Værk paa Nørremark i Ibsker, hvor der i 1854 var anlagt et Granitbrud af et Par Tyskere, Wulff og Sauerbier af Swinemünde. Siden flyttedes Stenhuggeriet til Nexø, og der aabnedes nye Brud ved Rabekkegaard og Helletsgaard. Men Firmaet virkede ogsaa andre Steder paa Bornholm. Saaledes fra 1860 ved Hasle, fra 1861 i Svaneke, fra 1880—88 i Allinge, og fra 1884 i Gudhjem. Særlig i Allinge var Virksomheden betydelig, specielt med Gravmonumenter. Sode døde i 1905, Sonne i 1910.

Gennem den sidste Menneskealder er opstaaet adskillige nye Granitbrud paa Bornholm: Borrellyngens Granitværk i Rutsker, et Brud ved Tassen Nord for Hasle, et Brud ved L. Bjerregaard i Vestermarie, et Brud paa Klint ved Lobbæk, og flere.

At det er umaadelige Mængder Granit, der gennem Aarene er eksporteret fra Bornholm, vil man forstaa, naar man erfarer, at der alene fra Hammerværket er afskibet gennem de sidste 18 Aar 2 Millioner Tons Stenmateriale til de danske Landeveje. Saaledes flytter man Bornholm — lidt efter lidt.

Den bornholmske Sandsten

Næst efter Graniten er Sandstenen den ældste geologiske Formation paa Bornholm. Den er ikke frembrudt ved vulkanske Kræfter, men hører til de lagdelte eller *sedimentære* Dannelser (Sediment 0: Bundfald). Den Periode i Jordens Tilblivelse, i hvilken Sandstenen er dannet, kaldes ogsaa Overgangstiden, der tog sin Begyndelse i Slutningen af den geologiske Urtid og indtil Oldtidensperiode i geologisk Betydning. Men Sandstenen, og andre lagdelte Stenarter, hører dog sammen med Graniten til det forannævnte Stenomraade Litosfæren.

Sandstenen, hvis nederste og ældste Lag er det grove *Konglomerat*, er hovedsagelig dannet i Vand, Oldtidens Hav; men indeholder ikke det mindste Spor af organisk Liv i Form af Forsteninger. Dette geologiske Oldtidshav var altsaa til for umaadelig lang Tid siden, da der — i al Fald omkring Bornholm — endnu ikke fandtes de laveste Arter af Dyr eller Planteliv. Sandstensdannelsens Tid, for vor Klippeøs Vedkommende, menes at ligge 400 Millioner Aar tilbage, i den Periode der nævnes

Kamber, Overgangsdannelsernes ældste Tredjedel.

Sandstenen bestaar væsentligst af smaa afrundede Kvartskorn, lig den hvide Sand paa Strandbredderne. Da Sandstenslaget antageligt er mindst 200 Fod tykt, maa det have været kolossale Sandmængder, her er Tale om. Ved Hjælp af Binde midler som Kiselsyre, en af de vigtigste Bestanddele i Kvarsten, Jern, Ler og kulsur Kalk, og ved det mægtige Tryk af de overliggende Lag, er Sandlaget efterhaanden blevet omdannet til en forstøvet Masse. Der har øjensynlig i denne Dannelsesperiode været Tider, hvor Havet trak sig tilbage efterladende tørt ørkenagtigt Land. Sandstenen har været en god Tavle at skrive paa, en Skrift, der har kunnet holde sig bevaret gennem Millioner af Aar. Man kan nemlig paa Sandstenens Flader iagttage Regndraabemærker, nøjagtig ligesom naar en Tordenregn slaar Mærker i Nutidens Sandstrand. Ligeledes viser Sandstenen ofte Mærker af Bølgeslag som dem, man endnu kan se paa en flad Strand under det lave Vand.

Sandstensomraadet paa Bornholm forekommer paa Sydlandet langs Sydranden af Granitomraadet, fra Nexø til hen mod Rønne. Kun ved Nexø er det en Kystformation, der fra omtrent halvanden Kilometer Nord for Byen til ca. 4 Kilometer Syd for denne, danner flade, i Havet udgaaende, Skær. Paa hele det øvrige Omraade er Sandstenen en Indlandsdannelse, der langs Nord-siden følger Granitens bugtede Grænselinie, og mod Syd støder til de yngre geologiske Formationer.

Nexøsandstenen er saa meget jernholdig, at den har en rødlig Farve, som gør den saa yndet til Bygningsbrug og Monumenter, hvortil kommer dens forholdsvis store Styrke, fordi dens Bindemiddel overvejende bestaar af Kisel. Den har derfor været praktisk udnyttet i over 200 Aar. Længere vestpaa fra Nexø, omkring Aakirkeby ved Læsaa og i Ny-lars, findes Sandstenen at være helt hvid, og tilmed særdeles haard; men ikke videre egnet til Huggesten, fordi den her har lagret sig i for tynde Lag eller Skiver. Men i Brokker, og som Skærver, har der gennem Tiderne ikke været gjort saa lidt Brug af denne Sandstensart. Ved Grødbyaa, i Nærheden af Skovgaard i Aaker, findes et mindre Omraade af en grønlig Sandsten, der allerede i tidlig Middelalder blev benyttet til Byggesten, blandt andet ved Aa Kirke, hvor den findes i Gesimsen paa Kor-rundingen og flere Steder. Saavidt om Sandstensens Geologi.

Det kongelige Frederiks Sandstensbrud

Nexøsandstenen blev gennem et Aarhundrede bearbejdet og udnyttet af Staten. Forhistorien var

denne: Første Gang, der meldes om Anvendelse af Nexøsandsten, var ved Aar 1700, da der Syd for Byen, ved Ferskesø, var en lille Virksomhed, hvor man forarbejdede Møllesten. Fra Aar 1744 havde to Nexøborgere Nord for Byen begyndt et lille Sandstensbrud; det var *Hans Stenhugger* og *Svend Albretsen*. En noget større Virksomhed startedes i 1751 af den fra København og Riga hjemvendte Sten- og Billedhugger, *Peder Mogensen*, der begyndte et Brud paa det Sted, hvor siden den store Virksomhed blev drevet. Han udførte Gravmonu-menter og andre Arbejder for Sonneslægten i Nexø, der støttede ham med Forskud til Daglejere.

Denne uden Tvivl dygtige Fagmand skønnede, hvad Værdier der laa i Sandstenen. Han brød dybere ned i Lagene og fandt dem efterhaanden tykkere og bedre. Til Hofbygmester *Nicolai Eig-tved* sendte han Prøver af sit Fund; denne sendte en saakaldet sagkyndig til Nexø, men der kom intet ud heraf. En fornyet Henvendelse i 1753, denne Gang til Bygmester *Jacob Fortling*, der anbefalede Sagen til Minister *A. G. Moltke*, og denne igen til Kongen, resulterede i Anlæget af det kongelige Frederiks Stenbrud, der begyndte Driften 1754 under Ledelse af den dygtige Bornholmer *Niels Birch*, hvis Bror *Anders Birch* var kongelig Mine-ralinspektør. De var Sønner af Lars Andersen Birch, By-, Birke- og Herredsskriver i Allinge. Niels Birchs Embede betegnedes Økonomiinspek-tør. Desuden var der en kgl. Stenhuggermester og en do. Smedemester. Disse tre Statsfunktionærer havde deres Bolig i den af Staten opførte Sten-brudsgaard, bygget af Sandsten og bevaret til i Dag; den opførtes dog først i 1773.

Under Niels Birchs Ledelse gik Stenbrudet godt en lang Aarrække, da der var beskæftiget 50—60 Mand. De øverste 7—8 Centimeter tykke Lag anvendtes til Fliser; de dybere, tykkere Lag til Bygningssten, Møllesten og Gravsten. I 1760 forærede Kongen Sandsten til Opførelse af Tværfløjen ved Nexø Kirke. I 1770 forlangte Kongen, ved Struenses Indflydelse, at Værket skulde sælges, en Foranstaltning til Tyskernes Fordel som Leverandør af Sandsten fra Rhinegnene. Men Salget kom ikke i Stand. Dog maatte Birch i 1771 som Svar paa en kongelig Resolution erklære, at: »Værket skal i allemaader efter høi Kgl. allernaadigste Ordre blive drevet paa det allerlangsomste, som muligt er.« Arbejdsstyrken blev sat ned fra 50 til 20 Mand. Samme Aar, 20. Juli 1771, foreslog Birch »den bedste Havn og en Skibs Doque at indrettes i den heele Klippe.«

Efter Stagnationen under den korte Struense-Periode gik det atter fremad for Sandstensbrudet. En meget stor Leverance var til den Slesvig-Hol-

stenske Kanal, hvortil der i Aarene 1776—1784 udførtes 58,134 Kubikfod huggen Sandsten til Værdi 24,222 Rigsdaler. Desuden udskibedes Mængder af Bygnings- og Trappesten, Gulvfliser, Gravsten, Slibe- og Møllesten til Salgsoplæg paa Marmorkirkepladsen i København. Her i Hovedstaden benyttedes Sandstenen ved Opførelsen af Kirurgisk Akademis Bygning i 1787, og Frihedsstøtten paa Vesterbro 1792—97.

I Værkets første 35 Aar, indtil 1790, blev brudt og bearbejdet 280,000 Kubikfod Sandsten, solgt for 124,350 Rigsdaler. Driftsomkostningerne havde været 121,450 Rdl., hvorved dog blev et lille Overskud paa 2,900 Rigsdaler. Fra 1801 til 1806 udførtes 107 Møllestene, 46 Gravmonumenter og 40,000 Kubikfod Bygningssten. Efter Birchs Død i 1793 havde Værket haft den mindre heldige Inspektør Søren Ravnkilde, og fra 1797, til sin Død 1807, forhenværende grønlandsk Købmand Jørgen Frederik Egede.

Den store Brand i København i 1795, og Bombardementet i 1807, gav Stenbrudet forøget Afsætning. Det lededes fra dette Aar af den dygtige Løjtnant, Landinspektør Henning Petersen, ikke at forveksle med den samtidige Major og Landinspektør Henning Petersen i Rønne. Arbejdsforholdene havde iøvrigt været vanskelige. Arbejdernes Løn var aarlig blevet fastsat af det kgl. Rentekammer (Finansministerium). I 1804 strejkede de, og det hedder i en Beretning, at vel kunde Arbejdet holdes i Gang for halv Kraft med 24 til Dels antagne nye Arbejdere, men dette »giorde megen Sinkelse i Stenudvirkningen«. I 1806 gik man delvis over til Akkordarbejde, og i 1807 byggedes et stort Huggehus, saa Arbejdet kunde fortsættes hele Aaret uden Hensyn til Vejret. Der leveredes Sandsten til Havnebygning i Danzig, og en Mængde Bygningssten til København. Men saa kom den langvarige Krig med England i 1807—14, under hvilken der maatte arbejdes med ringe Kraft. Efter at Pumpemøllen var brændt i Sept. 1808, løb Gruben fuld af Vand. Fragten for Sandsten steg til en hel Rigsdaler pr. Kubikfod, og al Udskibning standsede. Den synkende Pengeværdi bevirkede, at Lønsatsen for Arbejderne stadig maatte ændres. Men efter Kielerfreden i 1814 tog man atter fat. Blandt andet leveredes en stor Del Sandsten til Rostok. Dæmningen ud til Havet fik man gjort 16 Fod høj og 7—8 Favne bred. Dog kunde Søen af og til slaa Hul i den. I denne Periode leveredes Sandsten til Christiansborg, Frue Kirke, Raad- og Domhuset, samt til Kronborg. I 1823 inspiceredes Sandstensbrudet af den kendte Oberst A. F. Tscherning, særlig i Anledning af Leverancer til Forterne Trekroner og Lynetten.

Den 12. Marts 1851 vedtog Rigsdagen en Lov om Salg af det kongelige Frederiks Sandstensbrud, og Salget skete ved 3 Auktioner i August—September samme Aar. Arealet nævnes da at være 16 Tønder Land. Køberen var Købmand i Nexø Mathias Hjorth. Han solgte i 1850 til en Landmand Otto Hansen; begge fortsatte Stenbrudet i det smaa, men drev mest Avlsbruget. I 1866 indgik sidstnævnte Kompagni med Sonne og Sode, nævnt under Granitindustrien; de satte Værket i Stand og blev ved Aar 1870 Eneejere. Men saa kom Stormfloden 13. November 1872 og fyldte Gruben med Vand. Ejerne led et stort Tab, og Virksomheden standsede. Først 50 Aar senere, i 1922, blev den genoptaget, som nævnt foran.

Sandstens nærmeste Efterfølger paa Bornholm i geologisk Henseende er de grønne Skifre. Forskellen paa Sandsten og Skifer er den, at sidstnævnte i sin Struktur er forstenet Ler, dannet paa dybere Vand end Sandstenen. De grønne Skifre danner Bornholms Undergrund Syd for Sandstensomraadet, fra Snogebæk ned om Dueodde og langs Sydkysten til Grødbyaa. Povls Kirke og Peders Kirke ligger begge i denne Skiferegn. Ogsaa i den sydvestlige Del af Aaker Sogn findes et Omraade af grøn Skifer, der blandt andet træder frem i Skrænterne ved Læsaa, paa Strækningen Aspeggaard—Kalbygaarde. Denne Skifers grønne Farve skyldes *Glaukonit*, Mængder af graagrønne Smaakorn, der udskiller sig paa Havbunden, ogsaa i Nutidens Have.

I disse grønne Skifre findes *de ældste Spor af organiske Væsener*, nemlig nogle mærkelige, griffelagtige Hylstre, der ved nøjere Betragtning viser sig at være temmelig veludviklede Snegleskaller (*Hyoliter*). Disse Smaadyr har altsaa levet i Ur-tidshavet ved Bornholm, og efter endt Liv er de døde og gledet ned i Bundfaldet, hvor Forsteningen har sikret os disse første levende Væsener bevaret i Skiferstenen. I Skaane har man fundet de første Tegn paa organisk Liv allerede i Sandstenen hist og her, men saadant ikke paa Bornholm, hvis Sandstensomraade herved skønnes at være noget ældre, selv om begge hører til samme geologiske Periode.

Skiferlaget paa Sydøstbornholm er i sin flere Hundrede Fods Tykkelse iøvrigt meget forskelligt i Indhold. De ældste Dele af Formationen indeholder i Strukturen væsentlig meget fin Sand, saaledes at der er en jævn Overgang fra Sandsten til Skifer, hvis Bindemiddel dog overvejende er Ler, hvorfor den lugter meget leret, naar man slaar paa den med en Hammer. Efterhaanden som Havdybden blev større, blev Leret imidlertid mere rent og fri for Sand; derfor er de yngre Dele af de

grønne Skifre langt finere og lader sig med Lethed kløve i tynde Plader. Undersøger man et saadant Stykke grønt Skifer, vil man faa et ganske godt Indtryk af Lagdelingen, en Uendelighed af fine, papirtynde Lag, der fortæller om Naturforholdenes Vekslen gennem Aar, som ligger uhyre langt tilbage i Tiden. Flere Steder er Sandstenen og de grønne Skifre tørnet sammen, Tegn paa stærke Rørelser i Jordskorpen, ja, et Sted paa Rispebjerg i Povlsker findes en grov Sandsten liggende ovenpaa Skiferlaget og i ret stor Afstand fra det egentlige Sandstensomraade.

Saadanne Brud paa de regelrette Forhold i Lagene, der af Geologerne kaldes *Forkastninger*, og hvor der spores Uensartethed og Forvirring, er karakteristiske for Omraader, der ligger i en *Randzone*, det vil sige en Grænse mellem to i Tid og Struktur vidt forskellige Dannelser. Geologien har det altsaa ligesom Menneskene, hvis Bevægelser i national Henseende er stærkest i Grænseegne. En saadan Randzone passerer Midtbornholm, hvor den geologiske Urtids Granitbjerg mødes med Oldtidens lagdelte Sandstens- og Skiferdannelser; den fortsætter i Nordvest ind over Skaane og i Sydøst til langt ned i Polen.

Læsaa gennemløber den i geologisk Henseende mest interessante Aadal, det bedste Sted til Betragtning af Randzonens forskellige Mineralier. De ældste Formationer fra denne Periode, Slutningen af Kamber og Begyndelsen af *Silurtiden* (for 350—400 Millioner Aar siden) begynder i Aadalen ved Kalbygaardene, hvor Sandstenen og de grønne Skifre længere op ad Aaen hørte op. Nu fremtræder der i stejle Brinker forskellige Kalk- og Skiferlag. Mest iøjnefaldende er den sorte, kulholdige *Alunskifer*, der i et omtrent 60 Fod tykt Lag forekommer paa en længere Strækning af Aaen, og flere Steder bærer yngre Lagdannelser paa sin Ryg. De prægtige, mørke Skifervægge, som hæver sig henvend en Snes Fod fra Aaens Bund og øverst dekorerer af grøn Vegetation, hører til noget af det mest seværdige paa Bornholm. I Alunskiferen findes større og mindre Boller af sort Kalk, den saakaldte *Antrakonit* (efter græsk, Antrax, d.v.s. Kul) ogsaa nævnt »sort Marmor«.

Vandstanden over Bornholm var nemlig nu bleven saa stor, at ikke blot Ler, men ogsaa Kalkslam, i Vandet opløste Snegleskaller, kunde lægge sig paa Bunden af Kamber—Silurhavet. Antrakonitens sorte Farve stammer fra kulholdige Stoffer af tidligere Tidens levende Væsener, en organisk Levning, der mærkes ved, at Stenen giver en temmelig skarp Lugt fra sig, naar man slaar paa den med en Hammer, hvorfor den ogsaa kaldes »Stinkesten«. Saavel i Alunskiferen som i Antrakoniten findes af

og til smaa Svovlkiskrystaller, der glimter og glitrer i Solen som Guld eller Sølv.

Ovenpaa og ved Siderne af Alunskiferen findes ret udbredte Lag af to Arter Kalksten, den lysere, mere lerblandede *Andrarumskalk* og den noget mørkere graablaa saakaldte *Ortoceratitkalk*. Begge Slags er den bornholmske »Cementsten« (Cementum, Latin, d.v.s. Kalk), der har været anvendt i Aarhundreder, dels som Bygningssten, dels til Cementfabrikation. De indeholder begge Forsteninger af Havdyr hørende til Kræbse- og Blæksprutteslægten. Kræbsedyret, den saakaldte *Trilobit*, er fundet i Andrarumskalken af Professor Forchhammer, og derfor betegnet »Paradoxides Forchhammeri«. Det fantastisk formede Dyr har haft en Længde af omtrent 25 Centimeter. Blækspruttearten af omtrent samme Størrelse er kaldet *Ortoceratit*, hvorfor Kalkstenen, hvori den er fundet, har faaet Navn efter den. De to Slags Kalksten er ret udbredte Formationer paa Sydbornholm. Andrarumskalken findes saavel ved Læsaa, i Nærheden af Kalbygaarde, som ved Øleaa ved Borregaard i Pedersker og flere Steder. *Ortoceratitkalken* breder sig over større Dele af Aaker Sogn.

Disse Kalkarter er anvendt som Byggesten i de fleste tidligmiddelalderlige Bygværker paa Bornholm, Kirkerne, Hammershus, forskellige Kapeller o. s. v., ligesom de har været Genstand for Eksport i samme Øjemed, blandt andet til Kirkebygning i Sønderjylland. I Limensgade (efter det gamle Ord »Lim« : Kalk) Syd i Aaker var der et Brud og en »Limovn«, nævnt i Aaret 1569. I 1651 hedder det, at en af Bornholms vigtigere Næringsveje er Udførsel af Kalk.

Cementfabriker og Alunværk, en nedlagt Industri

Cementstenen og Alunskiferen gav Anledning til industrielle Anlæg af Cementfabriker og et Alunværk paa Bornholm. I Aaret 1741 begyndte Øens Vicekommandant, Major A. A. Schor i Rønne en Cementfabrikation ifølge ham givet kgl. Privilegium. I Ansøgningen betegnede han sig noget urigtigt »første Finderen af Cementstenen«. Det skulde snarere hedde: »Genopdager af dens Egenskab til ved Kalcinering og Behandling at give et godt Cement«. Schor, der var Formand for et Interessentskab, som financierede Værket, fik den københavnske Murermester Philip Lange interesseret i den bornholmske Cement, hvilken Lange — efter paa Anmodning af Søetaten at have foretaget en Undersøgelse af Produktet — erklærede at være »fuldkomment 10 pr.Ct bedre end den holland-

ske.« Schor ansøgte da om at erholde et Laan af den kongelige Kasse af 8000 Rigsdaler til Anlæg af en større Fabrik, men det blev afslaaet med den Erklæring, at man ikke havde Brug for Cement i Statens Tjeneste. 1747 gentog Schor sit Andragende og tilbød at levere Cement til 3 Rigsdaler Tønden, ligesom han anførte i Ansøgningen, at han til Andreas Bjørn, Købmand i Hovedstaden, havde afsat henved 100 Tønder. Man gav imidlertid samme Svar, idet en kgl. Resolution af 7. November udtalte, at til Hans Majestæts Tjeneste behøvedes ikke noget Cement. Omsætningen var derfor kun ret ringe, men Fabriken heller ikke imponerende; det hedder i en af Ansøgningerne, at Cementen forfærdigedes paa smaa Maskiner. I 1764 forlangtes fra Danzig 10 til 12 Tønder til Prøve, og i 1765 bestilte Admiralitetet paa Ph. Langes Anbefaling 70 til 80 Tønder af Schors Cement, à 3 Rigsdaler. Kort efter indstilledes Fabrikationen.

I 1770 besluttede Landhusholdningsselskabet at lade foretage Undersøgelser af Bornholms Mineralier, herunder Cementstenen. To af Selskabets Medlemmer, Bjergraad Henrich Blichfeldt og Sekretæren Christian Marfeldt, berejste Øen i Sommeren samme Aar. Resultatet med Hensyn til Cementstenen blev, at »den kunde blive en betydelig Ting i en god Husholders Værge.« Siden var der nogle Aar stille om Spørgsmaalet indtil i 1778, da Overbergassessor i Norge, siden Amtmand Andreas Hoffgaard, paa egen Bekostning foretog en Rejse til Bornholm for at undersøge Cementstenen. I en Beretning herom erklærer han, at »Cementstens Beliggenhed udi Dagen (aabent Brud), dens lette Brydning saavel som den ikke lange Vej at transportere til Udslibning (denne foregik paa Kysten), gjorde det sandsynligt, at den ej vilde blive meget kostbarere end almindelig Kalk, og i det mindste 50 pr. Cent billigere end den hollandske Cement.« Med den Hoffgaardske Beretning fulgte en Meddelelse af en Brandmajor Brandemann om de med den bornholmske Cement i 1778 gjorte Forsøg. Samme Aar døde »Cementstens Opfinder«, Major Schor, 77 Aar gammel.

Der er i det foregaaende flere Gange nævnt den hollandske Cement. Allerede Frederik den Anden lod i 1575 ved Opførelsen af Kronborg hente Cement fra Nederlandene; og Christian den Fjerde brugte alene til et Byggearbejde, den store Kam eller Dæmning over Voldgraven Syd for Vesterport, ikke mindre end 1339 Tønder Cement.

Efter Københavns Bombardement i 1807 fik man atter Interesse for den bornholmske Cement, men den langvarige Krig hindrede videre Fabrikation og Eksport. Først efter Fredsslutningen tog Købmand og Konsul Otto Arboe i Rønne fat paa at

genoplive den nedlagte Industri. Han oprettede et Værk i 1815 og leverede Cement til Byggearbejderne i København, hvor det særlig viste sig at være et udmærket Produkt til Facadepuds (Christiansborg, Frue Kirke, Universitetet o. s. v.). Senere, i 1820erne, var det Borgeren J. N. Schou.

Da Prins Christian Frederik, den senere Kong Christian den Ottende, i Juli 1824 besøgte Bornholm, skrev han i sin Rejsedagbog blandt andet: »Ved Kirkegaarden i Rønne saas den aabne Ovn eller Rist, hvor Cement eller Kalksten fra Limensgade brændes af Borger, Pottemager Schou, som er den eneste, der for Tiden benytter dette Produkt til Udførsel. Bestillinger er skete efter indsendt Prøve til Tre Croners Batterie, men Leverancen svarede ej til Prøven, og denne Afsætning standsede til Skade for Bornholm, der ogsaa heri ejer en Rigdomskilde, om den benyttes. Schou brænder en 50 Tdr. ad Gangen i en Ovn, som er lige ved Jorden. Efter Brændingen tages Stenene hjem, stødes og harpes. For Tiden er en Bestilling til Vandkunsten (Springvandet) paa Gammeltove i København«.

I Løbet af de følgende Aar oprettedes ikke mindre end 6 nye Cementfabriker paa Bornholm; den største ved et af Brudstederne, det nævnte Limensgade i Aaker. Denne Fabrik var tillige et Alunværk. Her havde man ved Boringer i 1839 konstateret Tykkelsen af de foran omtalte Formationer af Alunskifer og Ortoceratitkalk. Geologerne H. C. Ørsted og J. G. Forchhammer gav da Stødet til den i 1840 i Hovedstaden oprettede »Merkanthile Industriforening«, der Aaret efter anlagde Limensgadefabriken, med cand. polyt. P. J. Hammer som teknisk Leder. Alunet skulde særlig erstatte det fra Udlandet kommende Tras til at blande i Kalk ved Muring i Vand eller fugtige Steder. Virksomheden gik en halv Snes Aar indtil i 1850, da den endte med et Krak.

Cementfabriken „Phønix“

I Rønne fandtes 5 Fabriker, der fremstillede Cement: »Phønix«, »Haabet«, »Lykkens Prøve«, »Godthaab« og »Saga«. De var dog alle ret smaa. Den største, »Phønix« dreves med 8 faste Arbejdere, hvortil kom en Del løst beskæftigede. Aarsproduktion af Værdi for disse Fabriker i 1850erne omtrent 40.000 Rigsdaler. De benyttede alle som Raaprodukt Ortoceratiten, der foruden i Limensgade brødes 3—4 andre Steder i Aaker, særlig ved Skelbro ved Sognets Vestgrænse nærmest Rønne. Andrarumskalken derimod benyttedes af et i 1848 ved Borregaard i Pedersker anlagt Cementværk, et

Aktieselskab, hvis Leder en Tid var Granitværks-ejer, Landstingsmand, Kaptajn O. E. Sonne i Nexø. Aarlig Produktion Værdi 6000 Rdl. Omkring Aar 1900 var al Cementfabrikation paa Bornholm nedlagt, slaet ud i Konkurrencen med de jyske Portland-Cementfabriker; men under den forrige Verdenskrig, da Prisen efterhaanden steg indtil 35 Kr. for en Tønde Cement, betød dette atter en Chance for Bornholm-Cementen. Der oprettedes igen en Fabrik i Rønne i »Phønix«s gamle Anlæg, hvilken gik ret godt i nogle Aar. En anden langt større Fabrik anlagdes i Aaker ved nævnte Skelbro. Men, foruden en daarlig Ledelse, blev denne fulgt af en Række tekniske Uheld, der bevirkede, at den maatte standse efter kort Tids Virksomhed.

Efter Kalkstensdannelserne ved Læsaa kommer videre ned ad Aaløbet tre forskellige Skiferformationer, der alle i Strukturen væsentlig er dannede af Ler. Farven er sortgraa. De betegnes *Nedre Graptolitskifer*, *Trinucleusskifer* og *Øvre Graptolitskifer*, Navne der kommer af de Dyrearter, der er overvejende i de talrige Forsteninger, disse Lag indeholder. Graptoliten (Græsk: Graphe ∴; Streg eller Skrift) er forlængst uddød, og de lærde har ikke kunnet hitte Rede i deres Slægtsregister. Først mente man, det var en Plante, siden blev den til et Dyr. De ejendommelige Fortidsskabninger, fra Silurtiden for 350 Millioner Aar siden, findes i Skiferen i overordentlig Mængde, de træder frem som fine Savblade spredt mellem hverandre. Trinucleusen er en Trilobit, et Kræbsdyr.

De bornholmske Diamanter

Ved Munden af Læsaa, og i Havet derudfor, fandtes i ældre Tid en Bjergkrystal, indsluttet i de nævnte Kalkboller fra Alunskiferen, som Aaen gennem Tiderne havde udskilt og aflagt her, hvor Fiskerne — lig Perlefiskerne i den persiske Havbugt — ofte svigtede deres »Læst« for at fiske Diamanter. Disse Halvædelstene har deres egen Historie. I 1756 skriver Thura om dem følgende:

»Udi Søen for dette Sogn (Pedersker) gaar et Rif af Marmorsten, hvorudi findes runde Sten, hvilke, naar de brydes af Marmoren og slaaes i Stykker, haver inden i sin Skal virkelige Diamanter, som, naar de er ret moden, ere ligesaa klare og haarde som andre Diamanter. Af disse bornholmske Diamanter har hendes Kongelige Majestæt Dronning Louise, vores Regierende allernaadigste Konge FRIEDERICH V Høj Salige Gemalinde baaret en Bæver Naal, som har haft samme Anseelse som Udenlandske Diamanter.«

En fyldigere Oplysning om Diamanterne giver Bornholms Amtmand Frederik Thaarup i et Skrift af Aar 1808. Han skriver heri, at »de saakaldte bornholmske Diamanter faaes især paa et Rif ud for Grænsen af Aaker og Pedersker Sogne (Raghammer). De ere smaa Krystaller, som have ansat sig i en indvortes Hulhed i en sphæroidisk Kalkstensmasse. Saadan Hulhed, hvis Tvermaal kan være 6 à 7 Tommer, har Siderne besatte med de smaa Krystaller, der for det meste kan være uklare, men mange ere skønne klare, der ved Slibning erholde megen Glans. Omtrent 1791 og de følgende Aar har en Hofstenhuggermester Karleby i København haft et Sliberi til disse Stene; men Afsætningen var ikke betydelig. I Aaret 1791 292 Stykker, i 1792 ialt 1080 Stykker til Spænder, Brystnaale og flere Slags Prætiosa.«

Ved Slutningen af Silurtiden, og Begyndelsen af den næste geologiske Periode *Devon*, dukkede Bornholm op af Havet, i Forbindelse med en Hævning af hele Nordvesteuropa, hvorved blandt andet dannedes en Bjergkæde ned gennem Norge og Skotland, den kaledoniske Kæde. Der indtraadte nu en Fastlandsperiode, ogsaa for Bornholm, holdende sig i uhyre lang Tid, hvori intet Bundfald kunde aflejre sig paa Øen. Tvertimod flyttede Naturkræfterne Materiale herfra til Bygning af Land andensteds. Ikke blot savnes paa Bornholm Dannelser fra Devontiden, der udgør Slutningen af Overgangsformationerne, men ogsaa om de to følgende Perioder, *Stenkul-* og *Permtiden*, som tilsammen er den saakaldte paleozoiske Tid (Palos ∴; Sump), Jordoldtidens Slutning, har vor Klippeø aldeles intet at berette.

I hin Devontid, samt i Stenkulperioden, var Klimaet meget varmt og fugtigt. Man antager, det er i disse Perioder, den væsentlige Forvitring har fundet Sted af Graniten paa Bornholm, hvorved der dannedes det værdifulde Stof *Kaolin*, som findes i store Aflejringer ved Rønne. (Et mindre Leje af »hvidt Ler«, stammende fra en yngre geologisk Tid, findes ved Grødbyaa i Aaker). Ordet Kaolin stammer fra Kina. Paa Halvdansk betyder det Porcellænsjord, paa Heldansk Ler. Da dette af Feldspaten, Glimmeren og Hornblænden dannede Stof ikke indeholder Forureninger eller andre fremmede Stoffer end Sand, Granitens Kvartskorn, som er næsten uforgængelige, har det beholdt sin hvide Farve lignende sandblandet Kalk. Granitens *Pegmatitdannelser* (meget storkornede Partier som Regel uden Glimmer) kan tydelig ses i Kaolinlagene, hvor man ogsaa finder temmelig store Kvartsstykker i Massen, ligesom der kan paavises fuldstændige Overgange fra Rønnegranit til Kaolin, et tydeligt Svar paa Spørgsmaalet: hvorledes

Kaolinen er dannet? Kaolinlagets Tykkelse er meget forskellig, enkelte Steder kun 20 Fod, andre Steder 120 Fod. Hele Omraadet er 3 Kilometer langt og indtil 400 Fod bredt. Antagelig har der engang i Devontiden været et tykt Lag Kaolin over hele Øen. Men siden har Havet Gang paa Gang bredt sig her, Isen har skrabet over Omraadet og sluttelig fjærnet den løse Kaolin, der kun her paa Vestkysten, i Læ af det højere Granitland, fandt et roligt Hvilested.

Kaolinindustrien

Det var de to Brødre, Mineralinspektør Andreas Birch i København, og Nils Birch, Inspektør ved Nexø Sandstensbrud, der i 1755 første Gang i Aarhundredet fandt og eksporterede det ved Grødbyaa nævnte Kaolin. Men omtrent samtidig havde Franskmanden Fournier hentet Kaolin fra Sejersgaards Grund ved Rønne til den kgl. Porcellænsfabrik, hvis Direktør han var til 1765. Ligeledes den følgende Direktør Frantz Henrich Müller. Struense lukkede Fabriken, men den aabnedes igen af det Guldbergske Ministerium fra 1772 for kgl. Regning. I 1775 fandt Direktør Müller de store Kaolinlejer ved Buskegaard og Rabekkegaard. For at sikre Staten dette Fund, udstedtes Udførselsforbud for Kaolin, der først ophævedes ved Toldforordningen af 1797. I 1806 fandt Ejeren af den nuværende »Porcellænsgaard« i Knudsker det »hvide Ler« paa sin Grund; han solgte Gaarden til Fabriken i København, hvorefter det gamle Navn »Snorregaard« forsvandt. Foruden til Porcellæn anvendtes Kaolinen til Papirfabrikation, hvortil den paa Grund af sin blændende Hvidhed egnede sig godt. I mange Aar eksporteredes Kaolinen fra Bornholm blot som Raaprodukt uden nogen Forædling, men afskibedes som det var gravet ud af Lejet. Dette Forhold ændredes fra 1872, da det første Kaolinslemmeri anlagdes ved Buskegaard. Formaalet var at blive af med det Sand, Kvartskornene, der fandtes i Kaolinleret. Den saaledes slemmede Kaolin fremtræder i de kendte, snehvide Kager, dannede ved Tørring efter at selve Slemmeriet var sket i hedt Vand, og Kagerne presset. Der er gennem Aarene udført Kaolin fra Bornholm ikke blot til Indlandet, men ogsaa til Tyskland, Rusland, Sverige og Norge.

I Devontiden forekommer de første Eksempler paa en udviklet Fiskeart, hvilket ses af fundne Forsteninger paa de Steder, hvor Havet i hine fjerne Tider har bredt sig. Ligesom Skabelshistorien først nævner »Fiskene i Havet«, derefter »Fuglene under Himmelen« og sluttelig »alle andre

Dyr«, saadan foregaar ogsaa de ældste Faser i Geologiens Dyreliv: Havets Beboere, de laveste Arter i Kamber—Silurtiden, og Fiskene under Devon.

Heller ikke den efter Devontiden følgende Stenkulperiode berørte Bornholm, idet de bornholmske Kul er en yngre Formation af noget mindre Varmestyrke; de skal blive omtalt i det følgende. Stenkullene, eller »de sorte Diamanter«, som de er blevet kaldt, blev dannede af den geologiske Oldtids mægtige Skove, palmeagtige Vækster, Bregner, Paderokker og Ulvefødder, ikke smaa Dværgplanter som deres nuværende Slægtninge, men Kæmpeeksemplarer paa 40—100 Fods Højde, der i den daværende stærke Varme og Fugtighed, hvori hverken Mennesker eller Landdyr kunde aande, i hurtig Væksttid opnaede de nævnte Højder. Disse Sumpskove dannede efterhaanden tykkere og tykkere Lag af henraadnede Planterester, ligesom i vore Moser i mindre Format; siden presset sammen af overliggende Jordlag som Ler, Skifer, Sandsten og Kalksten, blev de mægtige Skove til Kul i forstenet Form. Da der er fundet Kullag af indtil 400 Fods Tykkelse, maa der have hengaaet uhyre lang Tidsrum til deres Dannelse.

I den efter Stenkultiden følgende Periode, *Perm*, som danner den sidste Del af den paleozoiske Tid, fandt der en stor Omvæltning Sted i de meteorologiske Forhold, fra stærk Fugtighed i Kultiden til vedvarende Tørke. Resultatet blev udbredte Ørkenlandskaber, hvori dannedes Stenlag med Stensalt- og Gibsdannelser, men endnu intet Spor af Landdyr. Alt Liv var henlagt til Verdenshavet, hvis Vand endnu maa have haft en ret høj Varmegrad.

For 100 Millioner Aar siden — mener Geologerne — var den geologiske Oldtid slut, og Middeltiden, den saakaldte *Mesozoiske Tid*, tog sin Begyndelse med *Trias*, den første af 3 Afdelinger. I denne Periode, der ogsaa var saare lang, indtil 50 Mill. Aar, dannedes i Nordtyskland forskellige Lag af *Muselkalk* og *Keuper*. En Rest af sidstnævnte Stenart findes i vort geologiske Broderland Skaane, men synes ikke hidtil at være fundet paa Bornholm.

Det er i Triasperioden, at Landdyrene begynder deres Æra, hvorfor det er betegnende at lade Perioden indlede Jordens Middeltid. De er antagelig udviklet fra Havdyrene, idet man i fundne Forsteninger af Fisk med Fødder har en Overgangsform. Landdyrene i Triastiden har optraadt i en forbavsende Mængde; de har svømmet i Havet, krøbet paa Landjorden og fløjet i Luften. Gennemgaaende har det været Kæmpedyr, indtil 30—40 Fods Længde eller mere, øgletignende Krybdyr af forskellig Skikkelse, nogle planteædende, andre i høj Grad Rovdyr. Særlig uhyggelige maa Flyve-

øglerne have været, med et Vingefang af indtil 25 Fod.

Nu begynder ogsaa Pattedyrene at vise sig. Et af de interessanteste er vel den lille, enhovede (kun med en Taa paa hver Fod) »Phenacodus«, Hestens Stamfader.

I den sidste Del af Triasperioden, der kaldes »Rhæt«, gik Havet atter ind over Bornholm, og der dannedes nye lagdelte Jordformationer paa Øen, væsentlig paa Sydvestbornholm, særlig Lerlag, graat, gult, rødt og blaat, ja næsten sort Ler, hvoraf flere Arter besidder en betydelig Ildfasthed. Lerlagene blev fortrinlige Raaprodukter for Pottemagere og Teglværker. *Pottemageriet*, der næsten udelukkende dreves i Rønne, er gammelt i denne By. I 1625 leverede Pottemager Jochum Kullmann brændte Kakkelovnspotter til Fruerstuen paa Hammershus, og i 1645 opsatte Hans Potter en Ovn til Slotspræstens Kammer af grønne, glaserede Potter af hans egne. Man havde nemlig ogsaa Naturprodukt til Glasur i Nærheden. Thura skriver:

»Ved Rønne saakaldede Castel findes imod Søen Arena Farina eller Melsand, som er til Glasur meget skøn.«

I 1684 udførtes Pibeler fra Bornholm. I 1700 Tallets første Halvdel nævnes mange Pottemagere i Rønne, og i 1767 berømmer Pontoppidan i »Danske Atlas« de Rønne-Potter. I 1770 havde Rønne 9 Pottemagermestre. I 1789 anlagde Englænderen James Davenport en Fajance- og Tobakspibefabrik, der under skiftende Ledelse gik i en halv Snes Aar. En af Teknikerne ved denne Fabrik, Johan Spietz, stiftede ved Aar 1800 sin egen Fabrik, en Virksomhed han siden drev i Forening med sine Sønner, og hvis Stentøj opnaaede et særligt Ry. I 1804 var der 17 Pottemagermestre i Rønne. En af disse drog til Jylland og blev Leder af Fabriker ved Kongstedlund samt paa Øland i Limfjorden. Fra 1830-erne blev Herman Wolffsen og Edv. Chr. Sonne betydelige Fajancefabrikanter i Rønne, hvor siden Hjorths Fabrik, Michael Andersens Fabrik og »Søholm« stiftedes og endnu er de førende indenfor den keramiske Virksomhed i Byen. Den bornholmske Keramik er blevet et vigtigt Hovederhverv med Eksport til en Række oversøiske Lande paa saa godt som hele Kloden.

Teglværksindustrien

Teglværksindustrien er ogsaa et af Bornholms betydelige Erhverv. De første, der vides at have brændt Mursten her, var Lybækkerne under deres Besiddelse af Øen som Brugsbant i Aarene 1525—

76. Deres »Teglgaard« nævnes i 1543; den laa ved Langebjerg i Nærheden af Sandvig. Siden kendes intet Teglværk paa Øen før omkring 1745, da den under Cement-Historien nævnte Major Schor anlagde et saadant ved Rønne. Ogsaa Davenport havde et Teglværk i Drift, begge Nord for Byen. I 1794 anlagdes Rønne Teglværk Sydøst for Byen, nu tilhørende Kommunen. Ved Aar 1840 kom et Teglværk længere ude Sydøst for Rønne, og i 1850-erne endnu et ved Buskegaard i Knudsker. Desuden oprettedes Teglværker flere andre Steder paa Øen, ved Brogaard i Olsker i 1830-erne, senere flyttet til Allinge, ved Sigtegaard i Østerlars, ved »Sylten« i Ibsker og i Pedersker.

Efter Perioden Rhæt kommer en anden Afdeling af Jordens Middelalder med Benævnelsen *Lias*, i hvilken ogsaa forekommer betydelige Lerdannelser, benyttet af Teglværkerne. Den yngste Del af Lias-tiden kaldes *Jura-perioden*. I Rhæt-Lias-Juralagene er fundet adskillige geologiske Sjøldenheder, af hvilket det mærkeligste var et Fund ved Aar 1920 i en Lergrav tilhørende et i 1890 oprettet Teglværk Øst for Rønne. Her fandtes i Juraleret en Ammonit (forstenet Snegl) af Størrelse 10 cm i Tværmaal. Den blev sendt til Professor J. J. Buckmann i London, den daværende største Autoritet paa dette Omraade. Han erklærede, at han aldrig havde set dens Lige og henførte den til Slægten *Epidiocreras*. Det var altsaa en hel ny Art, her var fundet, et Unikum, der under Navnet *Epidiocreras Rothniensis*, »af Rønne«, blev indlemmet i Geologisk Museums Samlinger. I Rhæt-Lias Tiden dannes flere Steder i Lagene *Jernsten*, en Sandsten mere eller mindre jernholdig. Det var i en Periode, Havet tidvis gik ind over Land og tidvis trak sig tilbage, saaledes at der til Tider herskede Fastlandsforhold. I denne Jernsandsten fandt den kendte Geolog, Læge C. Malling, omkring Aarhundredeskiftet ved Bornholms Vestkyst i Hasle-Omraadet en forstenet *Flyveøgle*.

De bornholmske Kul

Et af de vigtigste Mineralier paa Bornholm gennem Tiderne er Kulformationerne paa den sydvestlige Del af Øen. De er dannede paa samme Maade som Stenkullene, men en yngre Art, fra Juratiden, »kun« for 25 Millioner Aar siden. Da henlaa denne Del af Øen som vidtstrakte, daarlig afvandede Sumpstrækninger med et Klima langt varmere end nu og en yppig Skovvækst af Naaletræer, Koglepalmer og Bregner store som Træer. Ved Jordskælv og Oversvømmelser dækkedes Skovene tit og ofte af Sand- og Lerlag, der virkede

som en Presse og hermed skabte de Kullag, der findes i et betydeligt Antal, nogle ganske tynde, de tykkeste indtil 10 Fod. De bornholmske Kuls Varmeevne i Forhold til andre Brændselsemner er af de sagkyndige anført i Kalorier eller Varmehenheder saaledes: Store, engelske Kul 5,757; færøiske Kul 4.195; skaanske Kul fra Höganäs 4,040; bornholmske Kul (jernfri) 3,821; bornholmske Kul (jernholdige) 3,318; jyske Brunkul 2,400—2,700; bedste Tørv 2,508; godt Bøgebrænde 2.163.

Kulbrydningen paa Bornholm er antagelig mindst 400 Aar gammel. I 1569 nævnes en Bro ved Hasle »Kullebro«. Fra Aar 1640 lod Christian IV bryde Kul ved skotske Bjergfolk, en Virksomhed, der fortsattes under Frederik III. I 1684 nævner P. Resen, at der brydes Kul ved Rønne og Bagaa. I 1717 dannedes et Selskab i København til Kulbrydning paa Bornholm, og i 1722 udbad Regeringen sig Prøver af Produktet. Senere. i 1738, blev der for kongelig Regning foretaget Undersøgelser af Kullagene saavel ved Bagaa og Sorthat som ved Rønne, Sydøst for Byen, ledet af to tyske Bjergmænd, Drost og Smidt. I 1741 fik den forannævnte Major Schor Privilegium paa Kulværksdrift. Han drev Virksomheden ved et Interessentskab og ved Støtte af Grev Moltke. I 1760erne lod Bryggerlavet i København bryde Kul paa Bornholm, og i 1770 lod Landhusholdningsselskabet foretage en sagkyndig Undersøgelse af Kullagene paa Øen. I 1773 nedsattes i samme Øjemed en kgl. Kommission. To Medlemmer af denne, Bergassessor Willumsen og en praktisk Bjergmand Gottfred Schram, foretog Boringer og lod grave Skakter, bl. a. en ved Pythuset Sydøst for Rønne i en Dybde af 222 Fod, hvor man mente at have naaet »de rigtige Stenkul«; men det viste sig at være kulblandet Sandsten. Disse betydelige Arbejder nedlagdes i 1776.

Efter en Aarrækkes Stilstand tog et bornholmsk Selskab fat paa Kulbrydningen i 1790 under Ledelse af den forannævnte Englænder James Davenport. Værket, der anlagdes ved Sorthat, solgtes i 1796 til General Thøger Aboe. Fra 1804 foretog Grev Herman Vedel Jarlsberg i nogle Aar Kulbrydning og nye Undersøgelser. Derefter opstod forskellige smaa Selskaber, blandt hvilke det vigtigste lededes af Byskriver Rasch i Rønne. Ved sit Besøg i 1824 anbefalede Prins Christian Frederik Oprettelsen af et eller to større Selskaber til Kulbrydningens Fremme. To saadanne blev ogsaa stiftet i 1843, Hasle- og Sorthat Kulværker, begge paa Statens Grund ved Forpagtning, senere Køb af Grunden. Under vekslende Held fremgravedes her en Aarrække en Mængde Kul, og Værkerne skiftede flere Gange Ejere. Begge Steder anlagdes tillige betyde-

lige Teglværker, hvis Raaprodukter var de fortrinlige Lerarter af høj Ildfasthed, der fandtes mellem Kullagene. Sorthatværket kom ved Salg ind under Hasleværket — det nu saa kendte Firma »Hasle Klinker- og Chamottestensfabrik«, der i Forening med Rabekkeværket ved Rønne (Kaolin og glasse-rede Rør) er en meget stor Virksomhed med Hovedsæde i København.

Under forrige Verdenskrig gravedes Kul ved Hasle (Levka), hvor Firmaet, Brdr. Anker fremskaffede 60.000 Hektoliter Kul, ligesom ogsaa Klinkerfabriken foretog betydelige Arbejder og Undersøgelser. Det store Kularbejde ved Hasle har under og efter den sidste Verdenskrig bragt omtrent 20.000 Tons Kul for Dagen, en vigtig Hjælp til Bornholms Brændselsforsyning, selv om den har været dyr.

Imellem Juratiden og den senere forekommende saakaldte Kridttid ligger en Periode kaldet *Wealden*, hvis Lag antyder, at her ved deres Dannelse har været et Fastland, tildels med temmelig udstrakte Ferskvandssøer. I Aaret 1872 foretoges en Dybdeboring ved Aalborg, hvor man i en Dybde af 1150—1272 Fod stødte paa et Wealdenlag. Her mødes altsaa Jyllands og Bornholms Geologi i denne Wealdentid, præget af de samme Stoffer og Forsteninger af Fauna og Flora. (Nogle mener dog, at nævnte Lag var et yngre Mergellag).

Kridttiden regnes for den sidste Periode af Jordens Middelalder inden den »nyere« Tid, og dog ligger Overgangen 20 Millioner Aar tilbage, mener de lærde. I denne Kridttid foregik Ændringer i Havets Vandstand hyppigere end under Juratiden. Man har Bevis for, at det til forskellige Tider brød ind over Bornholm mindst fire Gange. Det ældste Lag fra Øens Kridttid er det grønlig Konglomerat (en sammenkittet Masse af Smaasten), der betegnes *Fosforit* og indeholder fosforsur Kalk. Det er en Forstening af de Krybdyr, Padder, blækspruttige saakaldte Belemniter og andre Dyr, der har levet i Kridthavet. Fosforiten er benyttet som Gødning. Under forrige Verdenskrig anlagde Staten af denne Grund et Brud og en Fabrik ved Arnager, hvor Fosforiten særlig findes. Men Fabriken standse allerede efter et Par Aars Forløb.

Fosforiten danner de nederste Lag af *Arnagergrønsanden*, der er den mest udbredte af Kridttidens Formationer paa Øen og den næste i Aldersrækken. Det er en sandblandet Mergelbjergart, der forekommer paa et langt men temmelig smalt Omraade fra Arnager og i Nordvest hen mod Rønne, samt paa et noget større Areal fra Egnen omkring Nykirke til hen mod Hasle. Grønsanden faar en særlig Interesse for Vandværkerne, idet den er betydelig vandførende. Den indeholder

spredtvis Forsteninger, blandt andet af den nævnte Belemnit.

Ovenpaa Arnagergrønsanden kommer Arnagerkalken, en organisk Bjergart, der staar i Dagen i den høje Kystbrink ved Arnager Fiskerleje. Det er en graa Kalksten med gode Forsteninger af Muslinger og Svampe, ja man kan endog iagttage ganske smaa Svampenaale og Foraminiferer der viser, at den er i Slægt med Skrivekridtet.

Ovenpaa Arnagerkalken kommer Kridttidens yngste Aflejring paa Bornholm *Bauneoddegrønsand*, en mindre Formation, der gaar i Dagen et Par Kilometer Vest for Arnager ved Bauneodde, ud for Bornholms Flyveplads. De nævnte fire geologiske Lag fra Kridttiden paa Bornholm repræsenterer hver sit Indbrud af Havet over Øen. Og Tiden for Dannelsen af den yngste, nylig nævnte Kridtbjergart ved Bauneodde falder sammen med den ældste Kridttidsdannelse i Skaane, straks Nord for Ystad, og de ældste i Danmark kendte Kridtdannelser, en Kridtmergel, der fandtes ved Boringer i Grøndalsengen ved København.

Tertiærtiden aabner den Æra, som i Geologien betegner den nyere Tid, skønt dennes Begyndelse ligger flere Millioner Aar tilbage. Jordkuglen havde i den Tid ikke samme Stilling mod Solen som nu. Nordpolen var ved Beringstrædet og Ækvator langs Alperne og Himalaya. Klimaet i vor Del af Kloden var derfor betydelig varmere, end det nu tempererede i Europa. De lærde mener, at Bornholm i Tertiærtiden var tørt Land. Der var i den Tid stærke Bevægelser i Jordskorpen med ofte gentagende Jordskælv. Det menes bl. a., at den stærke Sænkning, der skilte Bornholm fra Skaane, da fandt Sted. I denne Periode for omtrent 2—8 Millioner Aar siden dannedes de jyske *Brunkul*. De er fundet mange Steder i Midtjylland i en Mængde af omkring 5 Millioner Tons, men af disse er allerede Halvdelen brudt. De Træarter, der har dannet Brunkullene, er lig den nuværende amerikanske Kæmpfyr samt en Art Sumpfyr. Der er sagt og skrevet, at det var Cedertræ, en Slags Eg, men det er ikke rigtigt.

Tertiærtiden producerede et meget interessant Stof, nemlig *Rav*, forstenet Harpix fra de store Fyrreskove, særlig fundet i Mængder ved Jyllands Vestkyst, men ogsaa paa Bornholm. Ravet var i Oldtiden en vigtig Handelsvare, idet Middelhavsfolkene satte megen Pris paa det til Smykker, ja, regnede den højere end Guld. For Videnskaben har Ravet været af Betydning til Opbevaring af Insekter fra Tertiærtiden; de fandtes i en Mangfoldighed af Arter, hvoraf kendes omkring 2000. Ogsaa Pattedyrene var meget almindelige i denne Periode. Blandt andet skal den foran omtalte Hestens Stam-

fader have naaet sin fulde Udvikling fra et femtaet Sumpdyr i Permtiden.

Tertiærtiden kan ikke ses at have efterladt nogle Dannelser paa Bornholm i Form af Lerarter; derimod i Jylland det mørkebrune Glimmerler, der gennem Aarhundreder blev et saa vigtigt Produkt for Jydepottemageriet.,

Kvartærtiden er den sidste Del af Jordens Tilblivelseshistorie, hvori Jordskorpens øverste Lag særlig er dannet. Den præges væsentlig af de tre *Istider*, hvoraf den største havde sin Isrand mod Syd langt ned i Mellemeuropa. I denne store Istid var Nordpolen i Nærheden af Grønland. (Her menes den geografiske Nordpol; den magnetiske Nordpol, der ogsaa og langt hyppigere flytter sig, er noget andet). Bornholms ældste *Mergel* menes dannet kort inden den første Istids Begyndelse. Iøvrigt havde Istiden, der menes begyndt for omtrent 200.000 Aars siden, den uhyre Betydning for vort Land, at Isen førte de Jordlag med sig, som betingede et frugtbart Agerbrug. Mærkelig nok kom denne Erkendelse først til Geologerne paa et sent Tidspunkt. Man vidste bedre Besked med de dybe Lag end med den Jord, man gik og traadte paa.

En af de allerførste Videnskabsmænd, der i denne Forbindelse fandt ind paa den rigtige Vej, var Geologen Jens Esmarch, født i Hovlbjerg ved Randers i 1763. Han mødte i Begyndelsen stærk Modstand i sine Isteorier, særlig fra tyske Forskeres Side, men de nordiske Geologer førte hans Anskuelser til Sejr. Han besøgte iøvrigt Bornholm i Aarene 1818—19 sammen med Geologerne H. C. Ørsted og J. G. Forchhammer. Studiet af Kvartærlagene har efterhaanden bragt overraskende Resultater, hvortil meget har hjulpet, at vi i Grønland havde et Land, hvor der endnu i Dag findes en Istid, hvor Indlandsisen ligger fast i et flere hundrede Fod tykt Lag hele Aaret og kun om Sommeren »kælver« i sine udsendte Isbjerge.

De Jordlag, Isen til forskellige Tider har flyttet fra Skandinavien til Danmark med Bornholm, kaldes *glaciale* (efter Latin, *Glacis* = Is). Isens Bevægelser har efterladt sig synlige Spor, ikke blot de afrundede Marksten og større »Flytblokke«, der findes i Jorden eller i Landskabet, men nok saa talende de *Skurestriber*, man kan se paa Klippeflader, saavel de vandretliggende som de lodretstaaende, en af Naturen præsteret meget talende Skrift. I den første og største Istid bevægede Isen sig over Bornholm i Retning fra Nordøst eller Nordnordøst til Sydvest eller Sydsydvest og efterlod særlig sine Striber paa Øens nordlige og nordøstlige Dele. I den senere og sidste Istid, da Islaget var mindre mægtigt og i det store og hele fulgte

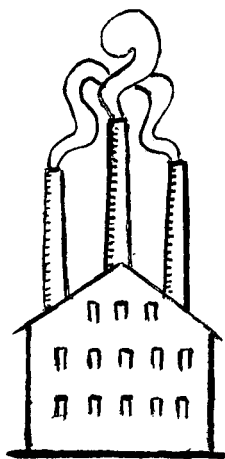
Østersøens Dal, den saakaldte baltiske Isgang, viser Skurestriberne en Retning Øst—Vest eller Øst-sydøst—Vestnordvest.

Isen har paa store Dele af Bornholm efterladt et Moræneler af god Beskaffenhed og et værdifuldt Kalkindhold. At noget af denne Kalk er hentet langvejs fra ses af, at Kalksten fra Gotland ikke sjældent findes som løse Blokke paa Bornholm. Paa forskellige spredte Steder, særlig paa Øens høje Midtparti, findes derimod en mere mager Jordart, der nærmest maa betegnes Morænegrus eller Morænesand, og som landbrugsmæssigt er mere eller mindre kalktrængende.

Under Isens største Udbredelse udøvede de mægtige Lag et stærkt Tryk paa Jordskorpen, og man antager, at dette var Aarsagen til, at Skandinavien laa betydelig lavere end nu, i Sveriges »Norrland« endog 1000—1200 Fod (!) Men ved Isens gradvise Smeltning højnedes Landet lidt efter lidt, dog ikke lige meget overalt. Østersøen gennemgik i denne Periode gentagende betydelige Forandringer. I den sidste Istid, efter at Isen paa sit gennem Aarhundreder gradvise Tilbagetog havde trukket sin Sydrand tilbage til Mellemskandinavien og Sydfinland, var Østersøen en Indsø, der optog Smeltningens

umaadelige Vandmængder og ved en Landdæmning mellem Skaane og Rygen holdt paa disse. Denne baltiske Indsø blev senere ved Havets Indtrængen til en salt Havarm, men atter senere ved Landets Hævning igen en Ferskvands-Indsø, *Ancylussøen*, hvor den lille Ferskvandsnegl *Ancylus fluviatilis* levede. Saa kom videre atter den Ændring i Situationen, at Havet paany gik ind paa Østersøens Omraade, der igen blev en Del af Verdenshavet og fik Navn af *Littorinahavet*, efter en Snegleart, *Littorinasneglen*. Gennem de følgende Tider aftog Saltholdigheden i Østersøen, vistnok som en Følge af de mange store Floder og Elve, der udmunder deri i Forbindelse med Verdenshavets vanskelige Passage gennem de smalle, bugtende, danske Farvande.

Paa sit Tilbagetog mod Nord afsatte Isen flere saakaldte *Stilstandslinier*, hvor den i Perioder stod i længere Tid. Her aflejredes saakaldte »Endemoræner«, der viser sig som store Grus- og Sandbakker i Landskabet. Et andet Tegn paa en af Isens *Randzoner* er de Mængder af sammenhobede Rullesten, der i kilometerlange Strækninger ligger afsat i Landskabet eller i Morænen.

III. BORNHOLMS LANDBRUG I OLDTIDEN

Det bornholmske Agerbrugs Barndom falder i den arkæologiske Periode, der betegnes den yngre Stenalder, hvis Begyndelse regnes til 3000 Aar f. Kr. eller for ca. 5000 Aar siden, idet man da her — ligesom i det øvrige Danmark — har de første sikre Vidnesbyrd om dyrkede Kulturplanter, nemlig *Brødkornet*, Arterne Hvede og Byg. I Lerkarskaar, der ved Stil og Fundforhold lader sig tidsfæste, er bevaret tydelige Kornaftryk. For Bornholms Vedkommende var det et Skaar fra en Jættestue i Bodilsker, der viste Aftryk af Hvedekorn.

Kunsten at avle Brødkorn blev for Avlsmanden et Trin opad til større Selvstændighed overfor Naturen, der gav Mulighed for en fast Bosættelse til Afløsning af det tidligere Vandreliv fra Sted til Sted for at søge og samle, jage og fiske det nødvendige til Livets Ophold.

Samtidig med Brødkornet har man af Bopladsernes Knoglefund Beviset for *Husdyrenes* Indførelse: Okse, Svin, Faar, Ged. Arkæologerne gaar dog ud fra, at Agerbruget gennem hele den yngre Stenalder endnu var meget primitivt med Hensyn til Jordbehandling, antagelig det saakaldte »*Hakkebrug*« uden Kendskab til Brugen af Plov. I samme Agerbrugets Barndom var det, at Skovtræet Bøgen indvandrede sydfra og i lange Tider ved Siden af Egen kæmpede med denne om Herredømmet. Det var Oldenbøgen (*Fagus silvatica*) ogsaa kaldet Rødbøg, der imidlertid først gennem det sidste Aarhundrede blev indført paa Bornholm, hvor derimod Avenbøg eller Hvidbøg (*Carpinus betulus*) var almindelig.

Om *Boligerne* i den bornholmske Stenalderperiode har Arkæologen, Amtmand *E. Vedel* og hans mangeaarige Medarbejder, Lærer *J. A. Jørgensen* udtalt sig noget forskelligt. Førstnævnte skrev i 1907, at »af selve Boligerne findes nu intet

Spor, men naar henses til, at de store Stengrave udvise Bygninger med Sidemure i Firkant, Loft, Gulv, Dør og Tærskel, tør det vel formodes, at ogsaa de Levendes Boliger have været opførte paa lignende Maade, kun at Materialet har været Træ eller Grenfletninger, tættede med Ler.« Derimod skriver Jørgensen følgende: »Om Beboernes Boliger vides saa at sige intet. Der er ganske vist fundet enkelte Hustomter, om hvilke man er berettiget at mene, at de hidrøre fra Stenalderen; disse vise sig i Jordfladen som cirkelrunde Jordvolde, begrænsende et indre Rum, i hvis Midte sort Aske, Flintskærver, Flækker og Potteskaar ere fundne. Hvad der har været foroven vides ikke, maaske et Fletværk af Grene, dækket af Græstørv eller lignende. Undersøgelserne af disse Tomter er imidlertid endnu for faa til, at der herpaa kan grundes noget angaaende Stenalderfolkets Hytter.«

Man vil saaledes se, at Vedel antager den firkantede Type, men Jørgensen den cirkelrunde Plan; maaske har begge Typer eksisteret jævnsides i Perioder.

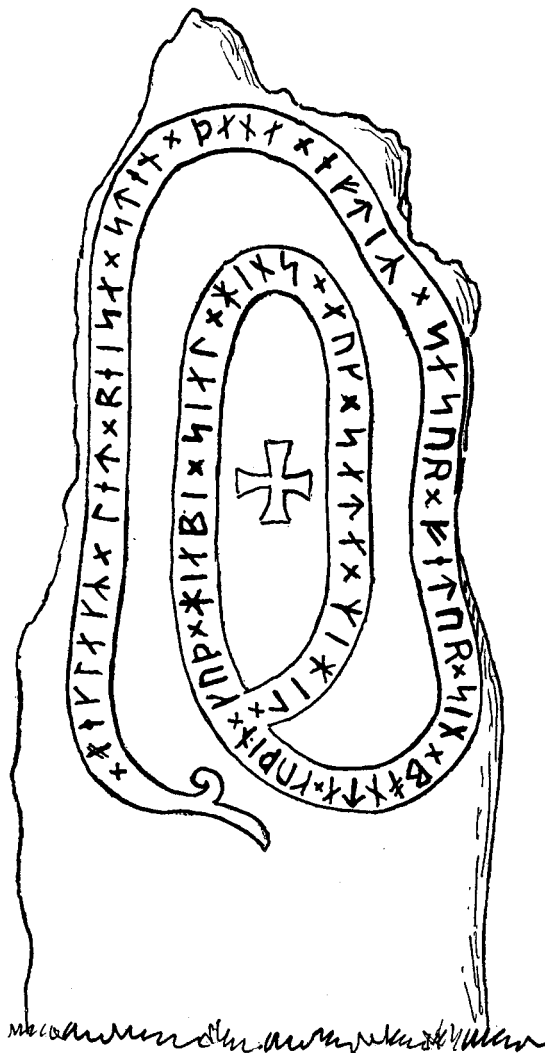
Ved Slutningen af den yngre Stenalder antages det, at *Hesten* er kommet til som Husdyr, et vigtigt Trin i Landbrugets Udvikling.

Med *Bronzealderen*, 1500 til 400 f. Kr., kom nye Momenter ind, betydende Fremskridt i Agerbruget. Ikke blot kom der flere Kulturplanter under Avl, til Eksempel Havre og Hirse, men et særlig vigtigt Kapitel: Ploven eller »*Arden*«, som den kaldes, blev indført, et enkelt Redskab til Trækraft, helt af Træ, og hvormed man rodede op i Avlsjorden paa Kryds og tværs. Et af Beviserne for Pløjning i Bronzealderen skal iøvrigt være kommet fra Bornholm, hvor den afdøde, kendte Forfatter Peter Thorsen i Pedersker skal have paavist Plovfurer gaaende ind under et Dige eller Stenvold paa

Blommelyng, hvori fandtes Oldsager fra Bronzealderen. Ligeledes fandtes for en Snes Aar siden i Spellingmosen en Segl (Høstkniv) af Bronze.

De klimatiske Forhold i Bronzealderen var til Fordel for en øget Agerdyrkning, idet der var en stigende Normal- eller Gennemsnitsvarme, der i sit Højdepunkt laa 5—6 Grader over den nuværende, ledsaget af forholdsvis tørt Vejr, altsaa meget Solskin.

Om Boligerne i denne Periode maa antages, at de ligesom i *ældre Jernalder* (400 f. Kr.) har været af cirkelrund Plan. Blandt de Lerkar, der er fundet fra denne Tid, findes nemlig et, der menes at skulle være en Efterligning af det samtidige

Marevadstenen med Ordet »Bonde«

Hus. Paa Siden af Karret er en firkantet Aabning, der kan lukkes med en Lerplade, for hvilken kan sættes en Pind, saa at »Døren er laaset.« Det vides iøvrigt, at Pikterne i Britanien, den keltiske Folkestamme i Aarhundrederne før og noget efter Kr. F., boede i bikubelignende Huse af Cirkelplan, en almindelig Husform ogsaa blandt Kelterne paa Fastlandet.

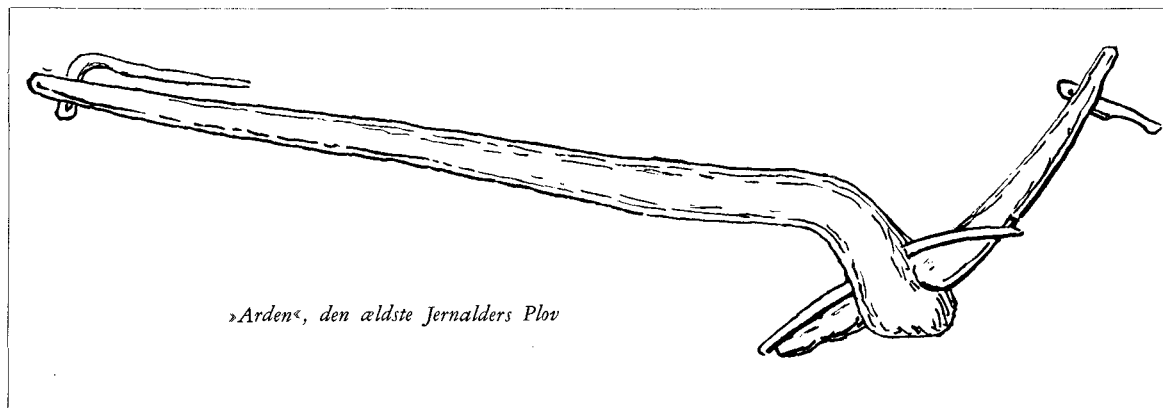
Ploven

I den saakaldte romerske Jernalder (1—300 e. Kr.) skete de næste Fremskridt i Agerbrugets Historie, først og fremmest Plovens (Ardens) Forbedring med Muldfjæl og Hjulstilling. Den hidtil vildtvoksende Plante *Rugen* indføres som Avlsplante og bliver efterhaanden Landets vigtigste Brødkorn. Drejekværnen (den første Haandmølle) bliver en Afløser for den gamle Skubbeknuser, den flade Sten, hvorpaa man med en Haandsten ved Skubben frem og tilbage møjsommeligt knuste Brødkornet til Mel.

Om Husbygningen i den romerske Jernalder er paa forskellige store Bopladser i Nord- og Vestjylland — Egne der paa den Tid ogsaa i Gravlægning havde meget til fælles med Bornholm — fundet saa mange Rester, at der vides god Besked om Typen, en aflang Bygning, indrettet i Vestenden til Beboelse, i Østenden til Stald. Væggene af Bindingsværk med grenflettede lerklinede Felter mellem Vægstolperne, eller en anden Type med fri Stolpestilling indenfor tykke Jordvægge. At de bornholmske Huse i nævnte Jernalderperiode har haft en betydelig Lighed med disse »Jyder« kan næppe betvivles. Desværre er intet fundet her paa Øen, der kan belyse Husformen i Enkeltheder, men adskillige Træk fra hin Tid findes bevaret i de ældste herværende Husmandsbrugs Bygningstyper.

Materialerne i Jernalderhuset peger paa, at det ligger paa et Strøg og til en Tid, hvor Ler og Lyng som Bygningselement naturligt supplerer Gavn-tømmeret fra en tynd og spredt Skovbestand. Senere, da Skovene blev større, blev der Raad til Opførelse af Blokhuse eller Bulhuse.

Om Landbruget paa Bornholm i Oldtidens Slutning giver en Runesten sit interessante Bidrag ved at bære Hædersnavnet *Bonde*. Det er den saakaldte Marevadsten paa Hasle gamle Kirkegaard; den fandtes i 1851 i en Bro mellem Pilegaard og Marevadgaard i Klemensker Sogn og førtes i 1853 til sit nuværende Sted ved Hasle Kirke. Stenen bærer i Forfladens Midte et Kors og der omkring et tildels langs Randen slynget Baand med følgende Runeskrift: »Aulakr (Ødlak) lod rejse Sten denne efter

Sasur Fader sin, Bonde goden, Gud hjælpe Sjel hans og Sankt Michael.« Stenen antages at være runeristet ved Aar 1060. Det samme Ord Bonde (Bonta) findes paa den saakaldte Lundhøjsten ved Klemens Kirke fra ca. 1100, men her i Betydning Husbond, idet Stenen er rejst af Enken Gunnild

efter Ødbjørn »Bonta« sin. Begge Betydninger kan være ligestillede, saavist som en god Bonde ogsaa er en god Husbond. Marevadstenen i Hasle er altsaa det ældste Landbrugsminde paa Bornholm. Med dette tager vi Afsked med Oldtiden og skuer frem mod Middelalderen.

IV. BORNHOLMS LANDBRUG I MIDDELALDEREN

Efter at Landbruget i Oldtidens sidste Periode, den yngre Jernalder, var naaet saa vidt, at man benyttede Hjulplow og havde de samme Husdyrarter, der endnu udgør Hovedbestanddelen i vore Avlsbrug, var der forsaavidt en Standsning i Agerbrugets Udvikling, som der i Aarhundreder ikke fremkom noget væsentlig teknisk Nyt eller forbedret Dyrkningsmetode. Et Landbrug i Aar ca. 1500 synes ikke at have staaet ret meget højere end et saadant ved Aar 1100. Noget lignende kunde siges ogsaa om Landbrugets Bygninger. En Omtale af Landbruget paa Bornholm i Middelalderen maa da nærmest angaa Begivenheder og andre ydre Forhold og Vilkaar, hvorunder Landbrugerne da maatte drive deres Næring.

Herreds- og Sogneinddelingen paa Bornholm antages sket allerede i Oldtiden i Forbindelse med Mandskabets Udskrivning til Ledingsflaaden, idet »Herred« skal betyde et »stort Hundrede« eller 120 Mand, og Sognet et »Skipen«, Bemanning for et Langskib. Sognenes Navne i Oldtiden før Kristendommens Indførelse er hovedsagelig ukendt; kun Aa- (Aaker), Ny- (Nyker), Ruts- (Rutsker) og Rø har bibeholdt de antagelig oprindelige Navne ved Siden af de senere tilkommende Helgennavne: St. Johannes, Alle Helgens, St. Michael og St. Andreas. For de øvrige 11 Sognes Vedkommende er Kirkerne af Navn kun kendt ved deres Helgener.

Men, interessant nok, er de 4 bornholmske Herreders gamle Navne nævnt allerede i 1149 som Øens ældste forekommende Stednavne: Hønnings (siden Øster Herred), Michlingæ (siden Sønder Herred), Rothnæ (siden Vester Herred) og Haslæ (siden Nørre Herred). Om Herrederne se videre i Afsnittet om Retsvæsenet.

Af Bornholms 15 Sogne ligger 4: Olsker (St. Olafs), Rutsker, Rø og Klemensker (St. Klemens)

i Nørre Herred. Samme Antal: Nyker, Vestermarie (St. Marie), Knudsker (St. Knud) og Nylarsker (St. Nikolaj) i Vester Herred. Ligeledes 4: Aaker, Pedersker (St. Peder), Poulsker (St. Poul) og Bodilsker (St. Bodolphus) i Sønder Herred. Øster Herred har kun 3 Landsogne: Østerlars (St. Laurentius), Østermarie (St. Marie) og Ibsker (St. Jakob).

Disse til de bornholmske Landsogne knyttede Helgennavne viser, hvor stærk Kirkens Indflydelse og Magt var paa Bornholm i den katolske Middelalder. Ikke mindst Bønderne levede i denne Kirkes Lys og Skygge.

Ifølge den skaanske Kirkelov, der antages at have været i Kraft allerede i 1000-Tallet, skulde Sognebønderne ved Bispebesøg »føde Biskoppen 3 Nætter og give hans Kapellan en Halvmark samt hans Bursvend (Kammertjener) en Ottendedel Mark. En anden Funktion havde Sognets Bønder, nemlig at møde naar der skulde vælges en ny Præst; thi Sognemenigheden havde Lov til »med Biskops Vilje at vælge deres Præst«, et Forhold, der siden bibeholdtes helt til 1680erne.

At de bornholmske Bønder i Middelalderen ikke blot var Jorddyrkere, men ogsaa ivrige Fiskere og Søfarende, til Salg af deres Produkter andetsteds, fremgaar af forskellige Beretninger og Forhold. Hovedsognet i Nørre Herred, Klemensker, var helligt St. Klemens, Sømændenes Skytshelgen (som Martyr blev han kastet i Søen bundet til et Skibsanker, men da skete det Mirakel, at Ankeret flød paa Vandet). Endnu i 1500-Tallet klagedes over, at paa Bornholm »sejle Frimændsbønder paa alle Have og fiske; her vil hver Bønde sejle, saa snart han kan bringe to Tønder Torsk eller lignende Vare til Salg.« Bøndernes Torskfangst ses ogsaa af Skatteydelseerne. Selv en af Skarpeskadegaardene i Klemensker, der ligger 7 Kilometer fra Ky-

sten, ydede en Tønde saltet Torsk aarlig. Og i Inventarielister ved Skifter paa bornholmske Bøndergaardene ser man ret ofte anført — en Baad.

Den ældste *Jordhandel*, der er omtalt i Aktstykker om Bornholm, fandt Sted i 1416, da Ærkebisp Peder Kruse solgte et Stykke Jord i alle Helgen Sogn (Nyker), i Aaby for 5 Mark Sølv og en Dunk Vin. Mærkelig nok kan denne Jords Beliggenhed paavises endnu i Dag. I 1490 fik Frimanden Jep Trugelsen paa Simblegaard Ærkebisp Jens Brostrups Dom for at være ret Ejer af Fiskevandets Balsmyre, som af Arilds Tid havde ligget til Gaarden, men uretmæssig var kommet derfra.

Om en Række *Gaardhandeler* i samme Aarhundrede haves Oplysning i Dr. J. Hübertz, Aktstykker til Bornholms Historie, hvoraf her skal anføres:

1425, 29. December. Arvid Jensen oplader til Jep Lang den Gaard i Ibsker, han arvede »i Pant« efter sin Broder, Jes Degn, hvilken denne havde faaet i Pant af en god Mand, Truth Laurensen. Denne Gaard synes at være en af de gamle Frimandsgaarde i Sognet.

1429, 5. Juni. Hans Bentzen og Bo Peterssen Væbnere skøder Stengaarden oven Nexø til den velbyrdige Mand Aage Nielsen, Lehnsofoged paa Bornholm.

1429, 13 (eller 20.) Juli: Nis Mogensens i Vestermarie skøder til Aage Nielsen, Hovedsmand paa Bornholm, Pæragaarden, som Anders Ødbernsen nu iboer.

1434, 9. Marts. Tideman Laurensen skænker sin Fædrenegaard i Skarpestad, Klemensker, til Tommarps Kloster i Skaane for en aarlig Aartid (Forbøn) for hans Fader og Moder og for ham selv og Hustru, naar de ved Døden afgaar. (Mindemesse).

1448, 31. Maj. Elsebe Clausdatter, Tue Galens Efterleverske, gør et fuldkomment Skifte med hendes Broder Jeppe Lang om alt det Gods, de have tilsammen i Skaane og paa Bornholm.

1448, 9. (eller 16.) Juli. Landsdommer Sevid Nielsens Genbrev paa forskelligt Gods, han og hans Hustru har i Forening paa Bornholm i Bodilsker og Klemensker.

1453, 29. Maj. Karen Eskild Pedersens Hustru pantsætter sin Gaard under Rispebjerg i Povlsker til Karine Jep Langs Hustru for et Stykke »Allest af det fineste Uld« og 2 lødige Mark.

1457, 19. April. Hr. Jens Tursen, Præst i Østermarie, bekender af velbyrdige Mand Aage Nielsen at have erholdt en Gaard i Østermarie Sogn, som ligger Norden Kirken, for hvilken Gaard han forbinder sig og sine Eftermænd ved Østermarie Kirke hver Løverdags at holde en Messe af Jomfru Marie i St. Margrethe Kapel i samme Sogn.

1457, 3. Maj. Aage Nielsen overdrager Karine

Pedersdatter, Jep Langs Efterleverske, Rogalundsgaard (nu Kobbegaard) i St. Laurits (Østerlars) Sogn undtagen Møllen (nu Raagelundsgaard), for en Gaard i Skaane i Yrvæ ved Landskronen.

1490, 17. Juni. Mogens Pedersen skøder til Per Lang i Valløse en Gaard i St. Hans Sogn (Aaker), som han arvede kvit og frit.

Som Eksempel paa Datidens Skøder skal sidstnævnte gengives ordret, dog med lidt Ændring i Sproget til bedre Forstaaelse:

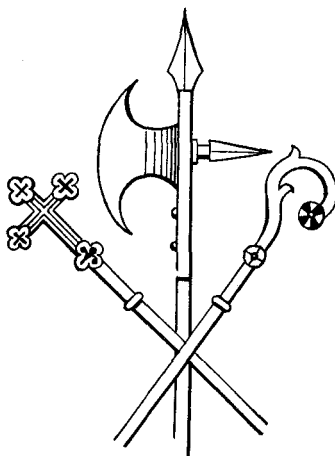
»Alle Mænd, dette Brev ser eller hører læse, hilser jeg Mogens Pedersen evindeligt med Vorherre, gør jeg vitterligt alle Mænd nærværende og komme skullendes med dette mit aabne Brev, at jeg med min fri Vilje og Vidende og velberaad Hu haver solgt og skødet og med dette mit aabne Brev sælger og skøder og frit ud i Hænder antvorder fra mig og alle mine Arvinger og ind til velbyrdig Mand P. Lang i Valløse og hans Arvinger til evindeligt Eje fri for hver Mands Tiltale eller nogens Modsigelse her udi i nogen Maade, denne efterskrevne Gaard med al sin Tilliggelse og Rettighed, vaadt og tørt, Skov og Mark, Fægang, Fiskevand, hvad Navn det helst med nævnes kan, liggende inden fire Markeskel eller udenfor, intet undtaget, som er en min Gaard paa Borenholm i sancte Hansesoghen liggendes, som Morten Ols paabor og giver 12 Pund Smør til Landgilde, som jeg arvede kvit og frit; og kendes jeg mig at have oppebaaret af forn. P. Lang Penge og Værd, saa at mig fuldkommelig vel med nøjes, for forskrevne Gaard, og takker jeg hannem udi al Maade for god Betaling; thi tilbinder jeg mig, og bepligter ogsaa mine Arvinger med dette mit aabne Brev forn. P. Lang og hans Arvinger denne forskrevne Gaard og Ejendommen at fri hjemle og fuldkommelig til at stande for hver Mands Tiltale eller Modsigelse der imod i nogen Maade. Sker det og saa, det Gud forbyde, at forn. Gaard eller nogen dens Tilliggelse afginge forn. P. Lang eller hans Arvinger for min Vanhjemmel Skyld, med Landslov, Kirkelov eller med nogen Rettergang, da tilsigter jeg mig og mine Arvinger forn. P. Lang eller hans Arvinger saa god en Gaard af Rente og saa vel beliggende igen at udlægge inden seks Ugesdag der næst efter kommandes, foruden al Hinder eller Hjælperede der imod i nogen Maade, og hannem hans Arvinger herudi i alle Maader skadesløst at holde. Til ydermere Vished og god Forvaring hanger jeg mit Indsegl neden for dette mit aabne Brev med flere gode Mænds Indsegl o. s. v.« (Den nævnte Gaard er St. Hallegaard i Aaker).

I Aaret 1499 gav Ærkebiskop Birger en Forordning om, til hvad Tid Skatterne skulde leveres paa Hammershus, nemlig Smørskatten in natura inden

St. Laurentius Dag, den 10. August; Pengeskatten inden St. Marie Fødselsdagsmesse, den 8. September; fedt Fæ, Øksen, Køer, Lam, Gæs og Høns inden »helligenæ møsse« (Hællemøssa), Helgenmesse, al Helgensdag, den 1. November; Kornskat inden St. Andreas Dag, den 30. November, og fede Svin eller Flæsk inden Jul.

I de forskellige Krigsperioder i Middelalderen led det bornholmske Landbrug gentagne Gange megen Skade ved Plyndringer, Rov og Brandskat. Saaledes i 1391, da Hertug Johan den yngre af Mecklenborg under et Togt fra 15. August til 8. September gjorde Landgang paa Bornholm og røvede og brandskattede der. 1393 kom han igen og tog en Brandskat af Øen.

Under Erik af Pommerns Krig med Hansestæderne blev Bornholm i 1426 brandskattet af Flaader fra Rostok og Vismar for 10.000 lødige Mark, 10 Læster (20 Tons) Smør og 10 Læster Sild. Og 1427 havde Flaaderne »afbrændt Hælvtten af Bornholm« samt brandskattet Resten af Øen for 500 Køer, 100 Øksen, 600 Lam og 6 Læster Smør. Ogsaa under Kong Hans's Krig med Hansestæderne gik det haardt ud over Bornholm, der 2 Gange, i 1502 og 1510 blev plyndret og tildels afbrændt. I 1522 kom først Svenskerne og tog 4500 Lod Sølv, 100 Øksen, 200 Faar og 4 Læster Smør. Siden Lybækkerne 3000 Lod Sølv, 200 Øksen, 240 Faar og 100 Tdr. Øl. Alt dette gik væsentligt ud over Landbruget.

V. LYBÆKKERVÆLDET GENNEM 50 AAR

og Lensmandstiden indtil Aar 1600

Der er vel næppe mange uindviede, der vil kunne tænke sig, at Bornholm gennem 50 lange Aar imod Indbyggernes Vilje var besat og besiddet af en fremmed Magt. Danmarks 5 Aar under den sidste Besættelse var knugende at bære, hvor meget mere maatte da ikke Bornholmerne i hin Tid føle sig nedbøjet over den lange Prisgivelse til de haarde Fremmede, hvis Interesse kun kunde være at suge mest mulig økonomisk Fordel af Øen, saalænge Besættelsen skulde vare.

Under Krigen med Kristian den Anden og Søren Nordby havde Lybæk hjulpet Frederik den Første med Penge og Udrustning og havde bl. a. erobret Gulland fra Nordby. Kong Kristian var flygtet, og Frederik udnævnt til Konge. Nu stillede Lybæks Raad med Regningen 75.158 Mark for præsterede Ryttere, Knægte og Skibe samt den Skade, Stadens Borgere havde lidt af Nordby; desuden 82.861 Mark for Bekostning paa at erobre Gulland. Kong Frederik kunde ikke betale, men Lybækkerne nægtede at forlade Gulland, før de fik Beløbet eller Pantessikkerhed i Form af »Lunde Domkirkes och Sanctj Laureszes Slott och Leen Borgenholm och Hammershusz.«

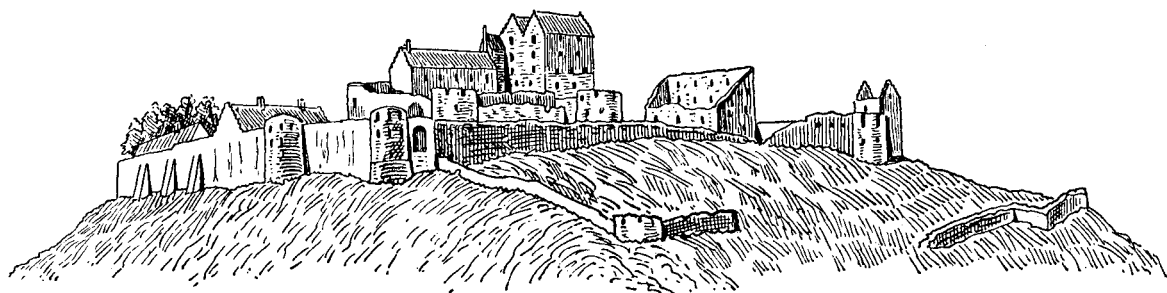
I et 23. August 1525 udstedt Kongebrev meddelte Kongen, at, for at undgaa en ny ødelæggende Krig, har hans udsendte Forhandlere ikke uden stort Besvær maattet indgaa paa en saadan Ordning, medens Lunde Domkirke til midlertidig Erstatning skal have de kongelige Rettigheder i Varberg Slot og de der underliggende Herreder. Kongen nævner blot, at Forholdet skal vare »paa nogle Aar«, og han lover »at gøre al vor mulige Flid hos de lybske, at forne Borringholms Slot og Land maa med det snarreste komme igen til Lunde Domkirke og Sæde.« Og han tilføjede, at Kirken vilde med Hensyn til den gejstlige Jurisdiktion blive »aldeles uforkrænket.«

Det lybske Raads Tilstaaelse ved Overtagelsen, forfattet 18. September 1525, lyder, at man har modtaget Slot og Land »paa nogen Tid og Aar« med Undtagelse af den gejstlige Jurisdiktion. Man forpligter sig til deraf at svare Mandfølg, Landeværn, almindelige Paabud, Bede og hvad Riget i Almindelighed tilkommer. Naar den Tid er omme, i hvilken de skulle have Øen, og som skal bestemmes af deres Venner, to holstenske og to hamborgske Raader, vil de tilbagelevere Slottet og Øen til Kongen eller Danmarks Riges Raad og imidlertid holde det i en god og tryk Slotslov. De skulle ikke forringe eller forkorte Slot, Land, Len, Bygninger m. m., men holde alt efter gammel Ret, Sædvane og Skik. De skulle intet bygge eller afbryde paa Fæstning, Dyb, Havne m. m. uden Kongens og Rigens Raads Samtykke og Vilje. Skulde Slot og Land fravindes dem ved en fælles Fjende, da skulde de hjælpe til at vinde det igen o. s. v.

Tirsdagen efter Mortensdag, den 14. November 1525, overdrog Ridder og Rigsraad *Otto Krumpen* paa Danmarks Vegne til *Cordt Wibbekinck* paa Lybæks Vegne Bornholm og Hammershus med dets Indkomst, Skatter, Brug og Rettighed, saaledes som Ærkebisp Birger af Lund ved sin Foged Sten Stensen havde haft det. Det forlangtes, at der skulde udleveres en Landebog, og Skatterne maatte hverken forhøjes eller afkortes. Paa disse Vilkaar overdrog Cordt Wibbekinck paa Lybæks Vegne Øen og Slottet til Landsfogeden *Bernt Knop*.

Ved Lybækkernes forannævnte Erobring af Slottet Hammershus var dette aldeles ødelagt og afbrændt. Bygningerne stod uden Tag og Spær. Men der var en Del Køkkeninventar og Proviant forvaret i Kældrene, hvilket Knop fik overdraget af den tidligere Ærkebiskop Aage Ipsen Sparres Foged paa Slottet, *Michel Hals*.

Men trods Overtagelsen var det endnu ikke

Hammershus ved Aar 1730

bestemt, i *hvor lang Tid* Lybækkerne skulde indehave Bornholm. Det skete først ved den saakaldte Segeberger Reces, et Dokument, der oprettedes af den Kommission, der skulde nedsættes om Spørgsmaalet. Denne bestod af de holstenske Rigsraader Ditlev Rewentlov, Doktor og Provst til Reynebeck, og Henrik Rantzow til Rensborg, samt, mest paa Lybæks Vegne, Gerdt von Holte og Henrich Salsborg, Riddere og Borgmestre i Hamborg. Kommissionen vedtog nævnte Dokument paa Segeberg Slot den 5. August 1526 i Overværelse af de lybske Borgmestre Nicolaus Bremse og Herman Valcke, samt tre Sekretærer, Henrich Schulte for Danmark, Herman Rouer for Lybæk og Johannes Klot, Hamborg. Her afgjordes Bornholms Skæbne for et halvt Aarhundrede, idet Recessen bestemte, at Lybæk skulde besidde Øen i 50 Aar, hvad vistnok ingen Bornholmer havde ventet efter den kongelige Erklæring: »Nogle Aar«. Recessen blev ratificeret af Kong Frederik og det danske Rigsraad i Odense den 29. November 1526; da havde Bernt Knop allerede siddet paa Hammershus et Aar.

Den stærke Borg var ikke nem at tage i den Tid, da svært Artilleri var ukendt. Selv en Belejring var næsten formaalsløs; een Gang holdt den sig i 16 Maaneder. Det skyldtes bl. a. den gode Vandforsyning. Mærkelig nok var der paa selve Borgens Højdepunkt, under Manteltaarnet, et Kildevæld. Det berettes af Degnen Rasmus Rafn, der selv havde været paa Borgen og prædiket i Lensmand Holger Rosenkrantz' Tid. Han skriver i 1671: »Der findes og udi underste Kælder paa Slottet en dejlig Kilde eller Brønd med skønt rindende Vand, som vælder op af den haarde Hald og Klippe.« Desuden var der i den mellemste Slotsgaard en Dam og en lignende, »Hundepiben«, i den nordre Gaard; og det nævntes, at disse Damme ikke tørredes ud selv i de varmeste Somre.

Bernt Knop kom som Lybækkernes Landsfoged snart ud for flere vanskelige administrative Sager, der medførte Strid og Meningsforskel mellem ham og Bornholmerne, saavel som mellem Lybæk og Kongen. Som nævnt i Recessen, var det gejstlige

Gods unddraget Lybæks Besiddelsesret, hvorved de forskellige Kannekegaarde og Kirkeboer m. m. *ikke* skulde skatte til Slottet, men til den af Kongen indsatte Jurisdiktionsfoged. Dertil kom, at der paa Øen var en hel Del Frimandsgods med særlige Skatteprivilegier og Friheder, specielt en Række Gaarde tilhørende den danske Adel. Disse ydede heller ikke deres Landgilde til Hammershus, men til deres Herskab. Undertiden var det vanskeligt at finde det rette Forhold med disse Privilegier og Grænsen for dem.

I 1533 døde Frederik den Første, og Kristian den Tredje maatte kæmpe en 3-aarig Indenrigskamp for sin Trone, hvori Lybæk deltog, men som Kongens Modstander, hvilket særlig Bornholm fik at føle. Bernt Knop udrustede nogle Jagter, som han selv tog Kommandoen over paa Krydstogt i Østersøen, hvor paa den anden Side den svenske Konge Gustav den Første og Henrik Rosenkrantz, Høvedsmand paa Visby, Gotland, sendte Skibe ud for at fange ham, hvilket ikke lykkedes.

Kristian den Tredje, Hertug Kristian, som han nævntes de første Aar, søgte i god Tid at befæste sin Stilling paa Bornholm. Allerede mens Krigen endnu stod paa, udstedte han Brev til Bornholmerne, at de skulde med det første komme over at hylde ham; de vilde faa Lejde til og fra, skrevet 17. Juni 1535. Samme Aars 20. August kom et nyt Brev om, at Kongen vilde komme dem til Hjælp og Undsætning og fri Øen fra de lybskes Magt, samt indkræve Slottet til Danmarks Krone, som det før havde været. Endnu et Brev, af 6. September, meddelte, at Kongen sender Skibe, Folk og Heste til Undsætning. Der blev ogsaa udsendt 4 Orlogsskibe, men de blev splittede af Storm og Uvejrs og naaede ikke frem til Bornholm, hvor Tilstanden nærmest var fortvivlet.

Nederlaget paa Eglænge

Opmuntret ved de kongelige Løftebreve, og paa Opfordring af Landsdommer Hans Nielsen i Nylars og den kongelige Jurisdiktionsfoged, kom det

i Eftersommeren 1535 til aabent Oprør paa Syd-bornholm, hvor en væbnet Bondehær samledes, antagelig for at marchere mod Hammershus. Paa Eglå Enge Syd for Aakirkeby, ikke langt fra Ufs Gaard, Spidlegaard, mødte Oprørerne imidlertid den af Knop udsendte Styrke Landsknægte, og det kom til en Fægtning, hvor disses Vaabenfærdighed som Professionelle og deres bedre Vaaben gjorde Udslaget. Berent Knop havde nemlig — af Frygt for et Oprør og for at styrke Forsvaret af Hammershus — ladet alle de bornholmske Kirkers »Kobberstykker« (Kanoner) og »Hagelbøsser« (mindre Skyts) føre til Slottet og befalede, at alle Vaaben i Hjemmene skulde afleveres til Sandemændene. Hvad Slags disse Haandvaaben var, og hvoraf altsaa en Del holdtes skjult til Brug ved Rejsningen, fremgaar af nogle beslaglagte, der nævnes: »Helebarde, en gammel Staalbue eller Armbrøst, en Stridshammer og en Harnisk.«

Man har ingen Oplysninger om, hvor store Styrker, der var engageret i denne Fægtning, om det blot var en lokal Affære eller et virkelig Slag. Den ældste Beretning herom fremkom først 90 Aar senere i Provst Pedersens Beskrivelse af Aar 1625, hvori det hedder:

»Syd for Aakirkeby, henved 3 Bøsseskud nedenfor Klinte, har der været og vokset i vore Forfædres Tid en skøn Egelund, som endnu kaldes paa denne Dag Egele, endskønt der nu kun staa 3 Ege, visne og halvraadne fra Toppen midt ned paa Bullen. Paa dette Sted har der staaet en Fejde imellem Hovedsmanden Bernt Knop og Landets Indbyggere. Aarsag til denne Fejde har været: Den Tid, de Lybske havde Landet, har der været en Lensmand af dem beskikket, Bernt Knop, som vilde forurette Landssaatterne dér, hvorfor Landsdommeren Hans Jensen af Nilaursker Sogn drog til Kongen og klagede over samme Uret, fik og Beskeden, at de maatte forsvare sig mod Hovedsmanden, hvorfor de forsamlede alle Landets Indbyggere ved Egele og tænkte at overvinde og fordrive Øvrigheden; men den Tid, han kom dem imod, forfærdede han dem med Skyden, hvilken de ikke vidste i de Dage meget af. Det menes, at dette skete Aar 1536.«

Saa vidt Beretningen, der altsaa er et Aar bag efter. Thi i 1535 skriver Kongen til Bornholmerne, at han har erfaret, at de har »sat sig op mod de Lybske for at hjælpe Fædrelandet og afværge deres egen Skade. Thura nævner i 1756, at der paa Stedet skal findes nogle Stene, som menes at være »Begravelsesminder«. Af Oprørets Ledere slap Mogens Uf over til Skaane, men Hans Jensen blev fanget og henrettet og hans Gaard konfiskeret af Lybækkerne; disse maatte dog senere betale hans Bror,

Peder Jensen i Nexø, 15 lødige Mark som Erstatning for Gaarden.

Af andre Bornholmere, der førte hemmelige Forhandlinger med Kongen og deltog i Oprøret, nævnes Niels Lassen, Henrik Clausen og Peder Andersen, Myregaard, Aaker.

Den 1. Juli 1541 skrev Kristian den Tredie til Bernt Knop, at han havde sendt sin Amtmand Stig Pors til Bornholm for at tilse Adels- og Kirkegodset. Knop skulde være denne behjælpelig, han skal lade Adelen paa Bornholm være ukrænket og uhinret og Rigets og Kirkens Ret uforkortet i alle Maader, ikke at indføre noget nyt til Kongens Skade og mod hvad der med Brev og Segl er lovet Lybæk. Stig Pors skal heller ikke paa sin Side krænke Lybækkernes Ret.

Den lybske Fogeds Overgreb mod Befolkningen bevises dog særlig ved den store Sum, der indkom i Bøder, hvilken Knop i 1542 opgiver for de 16 Aar, han da havde styret Landet, at være 18,582 Mark 12 Skilling Dansk; men hertil desuden 106^{1/2} Stykke 7 Alen Leydisk (Klæde fra Leyden), 131 Stykker Dewentersk (fra Byen Dewenter), 442 Øksne og Køer, 312 Faar og Lam, 222^{1/2} Tønder saltet Torsk, 44 Tønder saltet Sild, 2 Læster (à 2 Registertons), 5^{1/2} Tønde 1 Fjerding Smør, desuden ^{1/2} Læst Smør til Joachim Gercken samt 258 Tønder Havre. En stor Del af disse Bøder maatte Lybækkerne senere betale tilbage.

I Sommeren 1543 var der atter Kommissionsmøder paa Bornholm, hvor danske og lybske Afsendinge forhandlede om og paadømte en Række Sager. De danske var Trudt Gregersen Ulfstand, Lensmand til Warberg, Jens Brade til Wedskøfle i Skaane og Stig Pors, Stiftlensmand til Lunde-gaard. Forinden disses Ankomst den 6. Juli havde de lybske Medlemmer været paa Øen siden 16. Juni og forsøgt at forlige en Del Sager, inden Danskerne kom. Desuden var Bernt Knop, hvis Tid var udløben, traadt tilbage som Foged, og i hans Sted var udnævnt *Blasius van Wickede* og efter dennes Død i 1547 *Herman Boitin*.

I 1555 blev en dansk Kommission sendt til Bornholm, særlig for at ordne Klagerne vedrørende Bernt Knop. Denne var kommet til Stede, indrømmede noget, men svarede til en stor Del Sager, at han intet kunde huske. Der var ialt 120 Sager, hvoraf kun en blev afvist, da den forhen var blevet forligt. De lybske Udsendinge var Borgmester, Doctor Falck og Bartholomæus Tenapell, der maatte indgaa paa at yde Klagerne en Erstatning paa over 4000 Lod Sølv samt tilbagebetale Kongen en større Sum for ulovligt opkrævede Skatter og Bøder. Samtidig forfattedes en Konstitution med Regler for Administrationen af Bornholm i Frem-

tiden, ligesom der vedtoges en ny Reces om forskellige Punkter mellem Lybæk og Danmark. Disse betydningsfulde Møder afholdtes paa Peder Oxes Gaard, Maglegaard i Østermarie.

Den 15. April 1556 udstedtes Bestalling til den kendte lybske Foged *Schweder Ketting*, der samtidig havde købt Vallensgaard af Carsten Lüneborg og fik Frihed for at yde Gaardens Landgilde, 1 Tønde Smør. Ifølge en Sten, der sad øverst i Hammershus' Manteltaarn med Indskrift »1556 S. K.«, skal Ketting have forhøjet Taarnet, hvor Bernt Knop tidligere havde bygget en Etage paa. Ved Kongebreve af 12. Novbr. 1555 og 3. December 1560 forbødes det »udlændiske Mænd at drive Landkøb og Forprang paa Øen.«

I 1563 begyndte den nordiske Syvaarskrig mellem Danmark og Sverige, under hvilken Lybæk stod paa dansk Side, og Schweder Ketting forsvarede Bornholm med Dygtighed ved Hjælp af Landfolkets Milits, suppleret med 400 lybske Landsknægte. Krigen aabnedes ved et Søslag udfør Rønne Pinsedag. Som en Anerkendelse for hans gode Forhold udnævnte Kongen 11. April 1565 Ketting til Jurisdiktionsfoged med Ret til Spidlegaard i Aaker. Han havde saaledes nu faktisk al Myndighed paa Bornholm. Men hans Stjerne begyndte snart at dale; fra 1567 og følgende Aar indløb Klager over ham til Kongen; særlig efter Krigens Slutning i 1570 blev det galt. I 1571 blev Ketting afsat som Jurisdiktionsfoged, efterfulgt af Jacob Bornholm, og i 1572 sendte Kongen en Kommission paa fire Adelsmænd og en kgl. Sekretær for at undersøge og ordne de bornholmske Forhold. De dømte bl. a. Ketting til at tilbagebetale 900 Daler, som han ulovligt havde afskattet. Efter Kommissionens Tilbagevenden skrev Kongen til Raadet i Lybæk, at han ikke længere vilde taale Ketting paa Bornholm, men forlangte ham afsat og en anden Foged udnævnt. Raadet sendte da i September 1572 Cort Hartvig, der skulde staa ved Kettings Side i Administrationen, og i Marts 1573 maatte Hartvig paa Raadets Befaling aldeles tage Styrelsen ud af Kettings Hænder. Den gamle Foged er ulykkelig; han sidder dybt i Gæld til sit Herskab, beder om Opsættelse o. s. v., men det hjælper ikke. I Foråret 1574 udnævnes den nye Foged *Mathias Thidemann*, Lybæks sidste.

Da Tiden i 1576 var udløbet for den Periode af 50 Aar, som Frederik den første havde indgaaet paa med Hensyn til Bornholms Overdragelse til Lybæk, forlangte Hansestaden endnu Besættelsen forlænget med de 50 Aar, Kristian den Tredje havde tiltraadt ved Fredsforliget i Hamborg i 1536. Men dette nægtede Frederik den Anden; fordi Kong Kristian endnu i 1536 ikke var kronet

Konge, og Rigsraadet ikke havde været med til Forliget. Den lybske Periode paa Bornholm sluttede da 30. Juni 1576.

Den 1. August var der Overdragelseshøjtidelighed paa Hammershus. De lybske Kommissionærer Mathias Thidemann (den afgaaende Foged), Johan van Wickede og Franciscus Kneckert overgav paa Staden Lybæks Vegne Slottet og Landet Bornholm til de danske Udsendinge Bjørn Kaas og Hans Skovgaard, der atter overleverede Slottets Nøgler, Dokumenter, Inventarium o. s. v. til den nye Lensmand *Mandrup Parsberg*. Denne Adelsmand var Søn af Ridder og Rigsraad Werner Parsberg til Hvidarp i Skaane og Anna Holk. Foruden Mandrup havde de Sønnerne Predbjørn, Tønne, Waldemar og Niels samt Døtrene Anna og Else. Mandrup var den yngste af Sønnerne; han var gift med Anna Brahe, Datter af Peder Brahe og Margrethe Giøe. Den 29. December 1566 havde Mandrup Parsberg været saa uheldig ved et Slagsmaal i Rostock at afhugge Thyge Brahes Næse. Men den Slags Uregelmæssigheder tog man i hin Tid ikke saa nøje blandt Adelsmænd.

Mandrup Parsbergs Bestalling som Lensmand blev først udstedt af Kongen den 23. September. Det hedder heri, at han af Lenet skal afgive 10 Læster Smør (er 20 Registertons) til hver 1. Maj leveret paa Københavns Slot, og hvad han derover modtager i Landgildeskatt af Øen, maa han selv beholde til eget og Slotsfolkernes Underhold. Desuden maa han frit nyde Slottets Avl og Afgrøde sig til Bedste. Han skal tjene Kongen og Riget med 8 rustede Heste dér paa Landet, hvor Behov gøres. Hans Afgift og Løn skal regnes fra 1. Maj 1577 og endes samme Aarsdag 1578, og skal han aarlig aflægge Regnskab til Kongens Rentemester for al den visse Indtægt, Bøder o. s. v., hvoraf han for sin Umage maa beholde Halvdelen, medens den anden Halvdel tilfalder Kongen. Told, Sise (Øltold) og Vrag vil Kongen dog have ubeskaaret. Men da Lybækkerne allerede har indkrævet det meste af Aarets Smørskatt, maa Lensmanden til sit og Folkernes Underhold beholde Resten, hvad der leveres, og alle Bøder, Told, Sise o. s. v. inden 1. Maj. Han skal bygge og forbedre Slottet og holde det ved nødtørftig Hævd og Bygning. Han skal holde Bønderne ved Lov, Skæl og Ret og ingen af dem forurette imod Loven, eller med nogen ny Indfæstning, eller besvære dem med anden usædvanligt Paabud. Han skal og maa ikke heller ødelægge eller skyde noget stort Vildt, undtagen hvor han med Adelen har Lod og Del; ej heller forhugge nogen Skov til Upligt o. s. v. Dette Lensbrev var altsaa i sin Karakter en hel Haandfæstning.

En af den nye Lensmands første Embedsforret-

ninger var at udnævne i hver Købstad en af de bedste Borgere til Tolder eller Sisemester, for at oppebære Told af Heste og Øksne, der udførtes, og Sise af tysk Øl, som indførtes.

Et Kongebrev af 20. September 1576 indskærper, at de Bønder, der tilsiges at gøre Pløjning, Høstarbejde og Ægter (Pligtkørsel), hvilket en Del Gaarde var paalagt fra gammel Tid at præstere til Slottet, skulde møde efter Paabud under Straf-ansvar.

En af de vigtigste Udførselsartikler fra Bornholm havde gennem Tiderne været Kvæg og Kød. Da der imidlertid var Udførselsforbud i Danmark, var dette et Tab for Bornholm i Forhold til den lybske Tid. Ved særligt Kongebrev gaves da Tilladelse til Udførsel af saltet Kød, men ikke levende Kvæg, i 1576 til Rønne og i 1577 til hele Øen.

Det siger sig selv, at der var adskilligt at rense ud efter det lybske Styre gennem 50 Aar, en Periode hvor særlig Handel og Skibsfart var præget af de fremmede. Det var derfor et meget vigtigt Kongebrev, Frederik den Anden udstedte 12. Juni 1577, hvori det hedder, at Købstæderne paa Bornholm er ødelagte og fordærvede, mest paa Grund af, at det i de lybskes Tid var tilladt fremmede Købmænd og Købsvende at ligge her hele Aaret igennem og bruge deres Handel med Alen og Vægt, og ikke alene handle med Bønderne fra deres Kramboder i Købstæderne, men ogsaa udtræde paa Landet og bruge Landkøb imod Recessens Lydelse, hvilket nu skal være aldeles forbudt. Kun til de almindelige Markeder samt til det store Høstmarked imellem Sankt Bartholomæus (24. August) og Mikkelsdag maa de fremmede sælge fra deres Kramboder. Men til Gengæld skulde Borgerne med Købmandsborgerskab være forpligtet til at have paa Lager: Klæde, Humle, Salt, Staal, Jern og andre lignende Varer, som Bøndernes Behov fordrede. At dette overholdtes, skulde Lensmanden have Tilsyn med.

Den gejstlige Foged, *Johannes Urne*, der i 1573 var udnævnt i Stedet for Jacob Bornholm, fik sin Afsked fra 1. Maj 1577, og hans Funktioner blev lagt under Lensmandsembedet. Denne Johannes Urne var Søn af Landsdommer i Skaane, Rigsraad Claus Urne til Bälteberga og Margrete Trolle. Han havde boet paa Spidlegaard i Aaker, der nu blev en kongelig Vornedegaard.

I de kongelige Lensmænds Tid benyttedes endnu den ældgamle Havn i Sænebugten, hvor Hammerhavnen nu er. Da denne anlagdes i 1891, fandtes endnu Rester af et Bolværk, dannet af tykke Birkestammer samlede med Enebærnagler.

Mandrup Parsberg var kun et Aars Tid paa Bornholm; han begærede af Kongen at blive for-

flyttet, »at maatte forskaanes med Boringholm«, og fik i Stedet for Silkeborg Len. I Juli 1577 overdrog Parsberg da Bornholms Len til den nye Lensmand *Mogens Gjø*. Den bornholmske Landsdommer, Friemanden Peder Hansen Uf til Simblegaard, og Kongens Renteskriver, Poul Fritz, var til Stede ved Overdragelsen. Mogens Gjø (Gøie, Gøye, Giøe) nævnes til Galminderup i Skaane. Den daværende Provst for Bornholm, Mogens Banke, Sognepræst i Ibsker-Svaneke, forfattede en Bog, Evangelierne paa Vers, tilegnet Mogens Gjø; den har en Fortale af Sjællands Bisp, Dr. Paul Madsen, dateret 19. April 1578. 7.—8. Juli var Mogens Gjø samme Aar i Nexø og ordnede et Stridsspørgsmaal om Markskel mellem Nexø By og Bodilsker Sogn ved Myren.

Frederik den Anden, der benyttede enhver given Lejlighed til Indkøb af Adelsgods, greb ogsaa i denne Henseende ind paa Bornholm. Den 5. Sept. 1577 mageskiftede han Thorsø Gods i Skaane med Peder Oxes ca. 30 Gaarde paa Bornholm, stadfæstet af Oxes Enke Mette Rosenkrantz og deres mange Børn. Den 17. Decbr. samme Aar mageskiftede Kongen for Gods paa Fyn 7 Gaarde paa Bornholm af Erik Hardenbergs Gods.

Bornholm var i disse Aar, ligesom før og siden, et vigtigt Støttepunkt for den danske Flaade i Østersøen. 16. Februar 1578 udgik saaledes kongelig Befaling til Mogens Gjø, at beholde den paa Øen opkrævede »Madskat« hos sig, indtil Flaaden kom der under Landet. Han skulde ikke udlevere nogen Proviant til kgl. Majestæts Skibe, uden de have Sedler med fra Slotsskriveren i København, hvor meget de skal have. Ligeledes skulde han have Tilsyn med, at naar Kongens Skibe, Orlogsmænd eller Koffarder kommer under Landet, at Folkene da ikke »drage i Land og gjøre Almuen Forfang.«

Det kan have sin Interesse at se lidt paa Skoleforholdene i nævnte Tid. I den katholske Bisp Birgers Tid havde der været en Skole i Rønne; den var nedlagt en Aarrække, men blev genoprettet ved et Møde i Aakirkeby 23. Maj 1555, hvor det vedtoges, at hvert Hjem over hele Øen skulde yde en Skilling aarlig til Skolevæsenet. Det lader til, at Skolen bar Frugt; thi i 1578 erklærede Provst Banke, at »Bondefolkene her paa Landet almindeligere end i somme andre Lande kunne læse Prent og Skrift.« Samme Aar maatte Kongen dog skrive til Mogens Gjø, at Skolemesteren i Rønne, hvem menige Indvaanere paa Landet havde tilstaaet at give hver 1 Skilling aarlig til Hjælp til hans Underholdning, ikke redeligen kan opnaa dette, hvorfor Lensmanden skal vaage over, at Indbyggerne udgiver, hvad de havde lovet.

I Foraaret samme Aar ansøgte Mogens Gjø Kon-

gen om Orlov i nogen Tid, men det blev nægtet; han skulde værsgo blive i sit Len. Her var han endnu kun et Aar, da der i 1579 atter var Lensmandsskifte, og han flyttede til Bremersvold.

Den 2. Juni 1579 blev *Henrich Brahe* udnævnt til Lensmand paa Hammershus. Han nævnes til Widtskøfte i Skaane, Søn af Rigsraad Jens Brahe og Anna Bille til Widtskøfte, Løberød, Hammer, Tynbyholm, Krabbesholm og Hagløsa. Henrich Brahe var gift med Lene Tagesdatter Thott. Af hans Brødre var Ove Brahe, gift med Karine Thott og Tyge Brahe, gift med Helvig Krabbe. Lensmandsskiftet overværedes af de udsendte Adelsmænd Knud Ulfeld og Johan Urne, der tillige skulde undersøge Slottets og Ladegaardens Bygning og forfatte en Protokol over Synsforretningen.

Henrich Brahes Lensbrev fik den Tilføjelse, at det ogsaa skulde gælde det Gods, der var tilfaldet Kronen fra Peder Oxes Arvinger og Erik Hardenbergs Gods. Han skal yde Kongen 1500 Daler aarlig for den visse Indkomst og Halvdelen af den uvisse. Ligeledes skal han være Jurisdiktsfoged for det gejstlige Gods, men Indtægten heraf skal alene tilfalde Kongen.

Ved et Kongebrev 22. Juli 1579 afskaffede Frederik den Anden den Skik, som han kaldte Misbrug, at Fæstebønderne skulde svare ny Indfæstning og gøre Kendelse hver Gang, der skiftedes Lensmand. Heller ikke skulde Enker efter afdøde Fæstere betale ny Indfæstning, saalænge de ikke giftede sig. Samme Aars 23. December eftergav Kongen de bornholmske Bønder Halvdelen af den udskrevne Madskat, en smuk Julegave.

Henrich Brahe og Frue skænkede 22. April 1580 Frostegaard i Aaker, undtagen Vandmøllen, til Rønne Hospital. Gaarden havde hørt under Vallensgaard, hvilken Brahe havde købt samme Aar af Admiral Sylvester Francke, og hvor han boede en Del af sin Lensmandstid. Kongen havde imidlertid laant Francke 1000 Daler og forlangte sig Gaarden udlagt i Henhold til et Pantebrev. Nogle Historieskrivere har ment, at Kongen virkelig fik Gaarden, som han i 1581 i meget bestemte Ord forlanger af Brahe, men det er næppe troligt. Lensmanden har antagelig faaet Sagen ud af Verden ved at betale de 1000 Daler. I alt Fald findes Brahes Datter, Else Brahe, og hendes Mand, Rigsraad Henrik Ramel, som Ejere af Vallensgaard, der i 1625 nævnes ejet af Ramels Arvinger. I sin Vrede over den mistede Vallensgaard skrev Kongen 26. April 1581 et aabent Brev til »menige Indbyggere«, at de ikke maatte sælge noget Gods til Adelen uden først at have tilbudt samme til Lensmanden paa »vore Vegne«. Derimod maatte de godt afhænde Jordegods til hverandre indbyrdes.

Med Hensyn til Forsvaret af Bornholm bød Kongen samme Aar 1580, 26. Oktober, at hver Borger og Bonde skulde have og holde »et got færdigt langt Rør, og hver et pund Krud med lod og Tilbehør«, og dem, som fandtes forsømmelige heri, »naar vor Lensmand holder Mønstring«, skulde bøde en Okse. Paabudet fornyedes den 24. August 1582: »et godt langt Rør med Fyrllaas, og det have vel færdigt tilstede.«

Til Gengæld for Vaabenpaabudet gav Kongen Bønderne forskellige Lettelser. De skulde være fri for at age Vand til Slottet, uden naar det var almindelig Tørke. Ligeledes skulde de have et Maaltid Mad paa Slottet, naar de var der og arbejdede, hvilket havde været sædvanligt fra Arildstid, men som der i de senere Aar var hørt op med.

I Anledning af Paabudet om Pastvang ses det, at Pas kunde udstedes af Lensmanden eller hans Fuldmægtig samt af Magistraterne i Købstæderne.

Henrich Brahe udførte en ret livlig Byggevirksomhed paa Hammershus. Allerede i 1579 androg han Kongen om, at hvad han anvendte paa Byggearbejde paa Slot og Ladegaard, maatte afkortes i den Sum, han aarlig skulde svare i Afgift for Lenet. Men Kongen svarede da: »Vi ere ikke til Sinds nogen ny Bygning at foretage, men Du vil den gamle Bygning holde ved Magt, hvor Du bedst kan hjælpe dig dermed, eftersom den forfunden er, saa os ingen synderlig Omkost derpaa kan opgaa.« Men siden kom Kongen paa andre Tanker, nemlig at der aarlig skulde kostes 300 Daler paa Slottets Bygninger.

13. September 1583 skrev Kongen til »menige Bønder paa Bornholm«, at da Henrich Brahe maatte foretage nogen Bygning paa Hammershus, saa havde de ikke blot at fremføre til Slottet, hvad der behøvedes til Bygningen, men og at gøre andet Arbejde, saalænge det stod paa. Det drejede sig om en Faarelade paa 12 Fag staaende i Ladegaarden op mod den nordre Ringmur, hvor en tidligere Lade var nedfalden. I 1586 byggedes en Kornlade og en »Deiestue« (: Mejeri og Bageri). I »Kostgiæld« (Kostpenge) betaltes en Murermester og en Tømmermester 8 Skilling daglig, medens en Tømmermand og de, der bar Kalk og Sten, fik 4 Skilling. Iøvrigt var det Pligtarbejde, som skulde præsteres af Beboerne i Bornholms Fiskerlejer. Det menes ogsaa, at Henrich Brahe opførte Runddelen ved Manteltaarnets Nordside, hvor man i en Gulvflise har fundet Brahes Vaabenmærke.

Henrich Brahe afgik ved Døden den 13. Februar 1587 i en streng Vinter, hvor Bornholm ved Havis var afskaaret fra Omverdenen. Frederik den Anden vidste endnu intet om Dødsfaldet, da han 3. April beordrede Hans Spegel, Gabriel Sparre og Johan

Urne til at rejse til Bornholm for at besigtige Hammershus; men 13. April skriver Kongen fra Skanderborg, at Fru Lene Thott, Henrich Brahes Efterleverske, skal oplade Lenet til den nye Lensmand, og hun faar 14. Juli 1588 Kvittring for alle Regnskaber.

Falch Gjø blev den følgende Lensmand paa Bornholm. Han var Søn af Falch Mogensen Gjø til Skjærsø og Ide Ulfstand. Sammen med sin ældre Broder Mogens Gjø studerede han i Aarene 1566—73 i Strasburg og Wittenberg. Var 1576—77 Hofjunker og blev baade da og siden tilsagt at følge Kongen udenlands. Falch Gjø, der nævnte sig til Skjærsø og Starupgaard (Skads Herred), omtales som en lærd Mand, der stod paa en fortrolig Fod med Thyge Brahe. Han skal have udarbejdet et literært Værk, som han sendte sin berømte Ven til Gennemsyn, men kastede i Ilden, da Brahe udtalte en nedsættende Dom om det. Ved en anden lærd Ven, Alkymisten Erik Lange, udvikledes Falk Gjø i dennes økonomiske Ruin. Han blev gift 29. Juli 1582 med Karen Krabbe.

Den 4. April 1588 afgik Frederik den Anden ved Døden, og den mindreaarige Søn, Kristian den Fjerde blev udnævnt til Konge under Formynderskab af Adelsmænd, der kaldes »regerende Herrer.« De tilsteder Falch Gjø den 26. November 1589 Orlov fra Øen indtil Kyndelmisse, 2. Februar 1590, paa hans eget Ansvar og fritager ham for at følge Frøken Elisabeth til Skotland, »da der er saa meget at varetage paa Hammershus om Sommeren.« Men han fulgte dog den samme kongelige Dame til Braunswig 1590.

Den 25. August 1588 fik Adelsmand Jens Kofoed til Kyndegaard i Nyker Sogn Brev paa at skulle være Landsdommer paa Bornholm efter den afgaaede Frimand Peder Hansen Uf til Simlegaard. Jens Kofoed opbyggede Kyndegaard af Mursten og med Tegtag.

Den 5. August 1590 fik Falch Gjø som Tillægsvederlag Indtægten af det gejstlige Gods paa Bornholm. Af Byggearbejder paa Hammershus opførte han Ridestalden i Ladegaarden og lod de fleste af Slottets Tage reparere. I August 1593 fik han et nyt Forleningsbrev paa Slot og Len, hvorefter han aarlig skulde yde Kronen 2000 gamle Daler. Af den uvisse Indtægt skulde han have en Tredjedel og Kongen to Tredjedele.

Imidlertid døde Falch Gjø den 1. Januar 1594 paa Lensgaard i Østerlars. Den 28. Januar udstedtes Kongebrev, at Bønderne paa Bornholm skulde svare (skatte) Fru Karina Krabbe indtil 1 Maj, eller til anden Besked fremkom. Hun var Datter af Iver Krabbe, og hun døde 31. Maj 1605, efterladende 3 Sønner og en Datter. Paa et Vindue

i Østermarie Kirke stod endnu i 1756 ibrændt: »Falck Gøe til Skiersøen 1588. Maren Krabbe Iversdatter 1588.« Hans og Frues Vaabener, i Kalkmaleri, stod paa Muren over Alteret i Hammershus Slotskirke.

Hans Christoffersen Lindenov blev 20. Juni 1594 udnævnt til Lensmand paa Hammershus. Han nævnes til Ørslev og Fobislet. Var Søn af Christoffer Johansen Lindenov, død 1585. Den nye Lensmand, Hans Lindenov senior, som han ogsaa betegnes, fik overleveret Slottet af de to Bornholmere, Landsdommer Jens Kofoed og tidligere Landsdommer Peder Hansen Uf. I Forleningsbrevet hedder det, at Hans Lindenov af den visse Rente skal have til sig og sit Folk: 1650 Rdlr. 3¹/₂ Læst 17¹/₂ Tønde Rug og Mel, 10 Læster Byg og Malt (å Læst 40 Tdr.), 416 Tdr. Havre, 16 Tdr. Smør, 30 levende Øxen, 39 Svin, 250 Faar, 150 Lam, 200 Gæs og 400 Høns. Resten skal komme Kronen til Bedste. Avlet til Slottets Ladegaard skal han nyde helt og ubeskaaret. Af den uvisse Rente skal han have en Tredjedel. Resten til Kronen tilligemed Told, Sise og Vrag. Han skal tjene Kongen med 8 rustede Heste, inden Riget paa hans egen, uden Riget paa Kongens Bekostning, og desuden holde paa Slottet 30 »duelige wehrhaftige Knegte«, en Piber og en Trommeslager. Ligeledes 6 Bøsseskytter; hver Knægt og Bøsseskytte skal maanedlig have 5 Gylden å 3 Mark Danske »før gik«, men den, som har Befaling over Knægtene skal have 6 Gylden »och Inthet mehere«. Hvad de behøve til deres Underhold, skal de være pligtige til at tage af Slottets Indkomst (de af Bønderne leverede Naturalieskatter) og skal dette afkortes i deres Maanedspenge. Han skal ogsaa have Købstæderne i Befaling og bl. a. paase at ikke Byfogderne aftinge nogen Sag (ved Bestikkelse).

I samme Sommer blev de kongelige Kommissærer Christoffer Walkendorf til Glorup, Lensmand paa Helsingborg, og Albret Früs til Haridskær, Lensmand paa Westervig, sendt til Bornholm paa Inspektion.

Den 4. December fik Hans Lindenov Kongebrev med Tilladelse til at holde en Præst, en Bardskjer (Læge) og en Rettermænd paa Hammershus. Præsten skulde i Løn have 20 Daler og 10 Alen engelsk Klæde (til Præstekjole), Bardskjeren 22 Daler og Rettermanden 20 Daler aarligt og »Øl og Mad som billigt og ret kan være«.

I 1597 og atter i 1599 fik Hans Lindenov nye Forleningsbreve. I 1598 visiteredes Bornholm af Bispen i Lund, Magister Mogens Madsen. Samme Aar fik Bornholmeren Peder Kofoed, til Kofoedgaard og Baggegaard, Kongens Bekræftelse paa sin Frimandsstand.

VI. BORNHOLMS LANDBRUG I 1600^{ERNE}

Bornholms Landbrug dreves i ældre Tid af en langt større Procentdel af Befolkningen end i Dag. Ikke blot i 1600-Tallet, men helt op til Midten af forrige Aarhundrede var næsten alle, paa Land og i By, Jordbrugere. Præster og Degne, Borgmestre og Raadmænd, Toldere og Skippere, Købmænd og Haandværkere, var alle i større og mindre Grad Landbrugere, ejende Gaarde med Avl og Husdyrbrug, foruden den egentlige Landbrugsstand, Gaardmændene og de forholdsvis faa jordbesiddende Husmænd i hin Tid.

Landbrugets alt overskyggende Betydning som Erhvervskilde ses bl. a. gennem Skatterne, der ydedes som Naturalieskatte i Form af Landbrugsprodukter og meget lidt i Penge. Skatten skulde derfor som Regel leveres pr. Vogn paa Modtagerstedet, hvilket for Hovedmængdens Vedkommende var Hammershus, hvor der var store Magasinlofter til Skattesæden og Smørkældere til Skattesmørret, de to Hovedprodukter, hvortil kom levende Kvæg, Gæs, Høns, Flæsk, saltet Torsk, Brænde, Cementsten o. s. v. Der var dog ogsaa i Rønne allerede fra omkring Aar 1600 en kongelig Fogedbod, hvor en Del af Naturalieskatte ydedes. Samtlige disse Skatter kaldtes *Landgilde*.

Med Hensyn til Maal, Vægt og Mønt havde man i 1600-Tallet paa Bornholm og tildels senere sit eget System. En Tønde Sæd var 5 Skæpper, der hver rummede 32 Potter — altsaa 160 Potter pr. Tønde; det kaldtes »Boringholms Maal«, og med dette skete alle Ydelser til offentlige Stiftelser, Præster, Degne, By- og Herredsfoged o. s. v.; og herefter blev Kapitelstaksten sat. Vægten paa Smør og Talg sattes i saakaldte Bismerpund, der var 24 Marker eller Mark (altsaa en Vægt, ikke en Mønt), lig med 10,6 Kilogram. Saa var der et Lispund eller 18 Marker, lig med 8 Kilogram og et Skipund, 20 Lispund, lig med 160 Kilogram. 1 Tønde Smør var 16 Bismerpund eller ca. 170 Kilogram. Mønten var den saakaldte Slettedaler eller 4 Marks Daler. Den havde en Sølvværdi af 2 Kr. 13¹/₃ Øre, men var

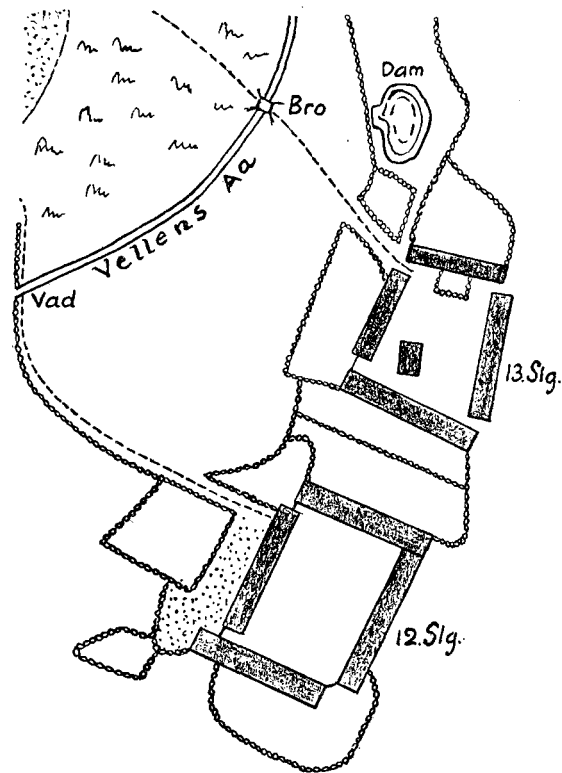
ringere end den daværende 6 Marks Curantdaler, der stod i Værdi til 3 Kr. 20 Øre. Senere gik 6 Marks daleren ned til 2 Kr.s Værdi, som man ved, og Slettedaleren afskaffedes. Marken i Slettedaleren var paa 16 Skilling og hver Skilling 3 Alb. Der gik saaledes 192 Alb. paa en Slettedaler.

Bornholms Landbrug frembyder i flere Henseender særlige Ejendommeligheder til Forskel fra det øvrige Land. Der findes hverken Grevskaber, Baronier, Stamhuse eller lignende store Ejendomme paa Øen. I Middelalderen og frem i 1500-Tallet var der dog et Adelsgods, Maglegaard i Østermarie, med ca. 30 underliggende Gaarde, ligesom forskellige Adelsmænd ovre ejede Jord paa Øen. Vallensgaard var ogsaa en Hovedgaard med ret mange underliggende Gaarde, ligeledes Skovsholm. Desuden var der de gamle bornholmske *Frimandsgaarde* (Frimanden var en Adelsmand med indskrænket Privilegium) Simblegaard og Baggegaard i Klemensker, Store Hallegaard i Olsker, Lensgaard i Østerlars, Gadebygaard og Halsegaard i Østermarie, Kaasegaard og Tygegaard i Ibsker, Eskildsgaard i Pedersker, Store Myregaard og Kannikegaard i Aaker, Store Almegaard i Knudsker, Blykobbegaard, Vældensgaard og Kyndegaard i Nyker, Kofoedgaard i Østermarie, Nørregaard i Ibsker og Store Kannikegaard i Bodilsker. Disse gamle Frimandsgaarde kendetegnes bl. a. ved at staa øverst i Sognets Matrikel; de er i senere Tidsperioder med Rette betegnet Proprietærgaarde, selv om enkelte af dem er mindre end en almindelig Bondegaard, ja een, Tygegaard, kun et Areal af 21 Tdr. Land og saaledes er Danmarks mindste Proprietærgaard. Selvfølgelig kan alle disse Gaarde betegnes Selvejergaarde; men foruden dem har Bornholm fra Arilds Tid haft en stor Mængde saadanne, idet Øens Bønder i Hovedsagen var Selvejere. Der var en Tid, da de bornholmske Selvejergaarde var større i Antal end paa Sjælland. Disse »Odelsbønder«, som de bl. a. nævntes, fik ifølge dette Selveje et eget selvstændigt Præg til

Forskel fra andre Jordbrugere. De havde intet andet Herskab over sig end Kongen og kaldtes derfor »Kongelig Majestæts eller Kongens Skattebønder«, eller »jorddrotlige Kongens Tjenere«. De udgjorde ca. 700 af Bornholms ca. 900 Gaarde. Resten, de Bønder, der som Vornede eller Fæstere beboede Gaarde under Adel eller Frimænd eller Kirker, blev ogsaa i Løbet af 1500-Tallet »kongelige« Bønder, idet Kirkegodset ved Reformationen inddrog under Kronen, og Kongen siden tilkøbte sig det meste af Adelsgodset. Da Kongen derefter i 1744 solgte alle sine Vornedegaarde paa Bornholm, blev Besidderne af disse ogsaa virkelige Selvejere, selv om den gamle Betegnelse »Vornedegaard« af praktiske Hensyn blev bibeholdt. De bornholmske Gaarde havde nemlig, endnu før Matrikuleringen i 1670, faaet en for hvert Sogn gældende Numerering, Selvejergaarde omkring Aar 1616, Vornedegaardene ved Aar 1662. Denne Numerrække, hvor det f. Eks. hedder fra 1. til 80. Selvejergaard og fra 1. til 23. Vornedegaard i Østermarie Sogn, er uafhængig af Matrikelnummeret (1. Selvejergaard i nævnte Sogn har Matrikel Nr. 8). En Gaard kan have Jorder under forskellige Matrikelnumre, men selve Gaardsnummeret, det i 1616 eller 62 indførte, staar stadig uforandret som et fast orienterende Tal, der gælder endnu i Dag, benyttet i alle Forhold Gaarden vedkommende.

Det siger sig selv, at den store Mængde Selvejergaarde paa Bornholm ogsaa har bevirket, at mange af Gaardene gennem Aarhundreder har været *Slægtsgaarde*. Hertil har ogsaa bidraget den ældgamle bornholmske Skik og Vedtægt om Selvejergaardenes Arvegang, det saakaldte Juniorat eller *Yngsteretten*, nemlig at yngste Søn fortrinsvis skal tilkomme Sædes-, Adgangs- og Indløsningsretten til Besiddelse af Gaarden, hvilket dog ikke er det samme, som at han »arver« Gaarden. Han skal nemlig til sin Tid udløse sine Søskende af Gaarden, det vil sige udbetale deres Arvepart eller stille Pant herfor i den af uvildige Mænd takserede Gaards Værdi. Er der mange Søskende, saa der kun bliver en lille Arvepart til ham selv, og det sker i en for Landbrug daarlig Periode, kan det blive en tvivlsom Fordel at overtage Gaarden. Der er da ogsaa Eksempler paa, at en Jorddrot eller »Gaarddrønt«, som han ogsaa kaldes, enten selv eller ved Formynder frasagde sig sin Ret over Fædrengaarden og overlod samme til en ældre Broder eller Søster, der ved Giftermaal var blevet »pengestærk«. En Mærkelighed ved hele Ordningen var den, at saafremt der ingen Sønner var, skulde den *ældste* Datter være næst til Gaarden. Mest Fordel af det hele havde dog Enken efter en

afdød Selvejer. Hun havde nemlig Ret til at bruge og besidde Gaarden i sin Levetid uden Hensyn til, om hun indgik nyt Ægteskab eller ikke. Som oftest giftede hun sig igen, men en saadan Ægtemand, der benævntes *Opsidder*, fik ikke hermed nogen Ret til Gaarden. Naar hans Hustru døde, maatte han vige Sædet og som oftest Gaarden, med mindre han kunde træffe en anden Ordning med Familien.

Typisk bornholmsk »By«, Vellensby, Nylars

At Junioratet er en gammel Skik, ses af et Brev, som den kongelige Jurisdiktsfoged over det gejstlige Gods paa Bornholm skriver i Aaret 1542 til Kansleren Johan Friis, og hvori nævnes »et sidste Barn«, som har faaet Skøde paa en Gaard. I 1572 nævnes ligeledes en Dom, hvori en »yngste Søn« blev tilkendt sin Fædrengaard.

Med Hensyn til Anlæg og Bebyggelse var de bornholmske Gaarde ogsaa noget for sig; de var ikke anlagt som Landsbyer med Fællesdrift i Avlsforhold; hver Mand passede sin Jord, hvilket ogsaa udviklede Selvstændighed. Mærkelig nok var imidlertid Ordet »By« meget almindeligt benyttet for mindre Samlinger indenfor de iøvrigt spredtliggende Gaarde, der ligesom en tredobbelt Kreds omgav Øen, langs Kysten, langs den indre Høj-

lyng og paa et mellem disse liggende Midtparti. Omtrent 40 saadanne Gaardsamlinger paa mindst to undertiden fire til fem Gaarde med Navneendelsen —by findes i Dag paa Øen, og tidligere har der været endnu flere. Et andet Særpræg er, at de spredte Gaarde ofte er ordnede i Rækker, enten langs et Vandløb eller langs en Vej. *Bebyggelsen* er ordnet som den gamle danske firefløjede Bondegaard, men i ældre Tid var der dog ikke faa Gaarde med kun 3 Længer, enkelte med 2. Oprindeligt maa der endog kun have været 1 Længe med Beboelse, Lade og Stald under eet Tag, ligesom siden ved Husmandsbruget. Foruden de fire Længer havde mange Gaarde en Ekstralænge, enten inde paa Gaardspladsen eller udenfor Gaardfirkanten; denne Længe kaldtes »Gaardkonen«. Bygningerne var Bindingsværk i kvadratiske Felter uden Skraabaand og med sparsom Anvendelse af Fodtømmer, væsentlig kun ved Stuehuset og ofte kun ved den halve, fornemmere Del af dette. Tømmeret var gennemgaaende Eg i Bindingsværket; Tagværket af blandet Skovtræ, som Regel fra Gaardens egen Skov: Ask, Elm, Løn, Pil o. s. v. Bindingsværkets Felter lerklinede paa Stokke af Hassel, Elle, Ene.

Det sidste *Bulhus*, hvor Væggene var helt af Træ, kantstillede Planker imellem Stolper, var en Stuelænge paa Store Gadegaard i Pedersker, der nævnes endnu i 1709. Den hørte desuden i Anlægget til en gammel Type, nemlig en Hovedfløj i Retning Øst—Vest og paa dennes Midte en *Tværfløj mod Nord*, hvori der som Regel var Køkken og Bryggers. Denne Type, der endnu i 1840erne havde enkelte Eksemplarer her paa Øen, er nu helt forsvundet. *Tagene* var Straa, Lyng eller Marehalm, tækket paa Rafter, bundne med Bast; Spidsgavle ogsaa tit udført af Halm- eller Ryngfletning eller af Kvikrod. Der lagdes ingen Kragtræer paa Husryggen, men »ryggedes« med Græstørv eller paalagt Lyng, sikret med paabundne Lægter. Skorstenspiiben var oftest opført af Sandstensbrokker, hvoraf nogle større Flager anbragtes ved Straataget, ragende ud over dette; de kaldtes »Skægsten« (jævnfør »Tag-skægget«). En saadan Skorsten benævntes en »Graahaldspibe«. De eksisterede endnu i 1920erne i ganske enkelte Eksemplarer.

De bornholmske Gaardes Stuelænger i 1600-Tallet og gennem det følgende Aarhundrede opførtes — ligesom de gamle Trækirker — med en ejendommelig Dekoration paa Hjørnestolperne, idet Stolpens øverste Tredjedel paa den Side, der vendte mod Gavlen, var udskaaret i et Profil i Renæssancestil. De fire Stolper var altid ens, men hver Stuelænge havde gerne sit eget Motiv. Saadanne Dekorationer er ogsaa fundet i det gamle danske

Land Skaane, men — mærkeligt nok — længst fra Bornholm, i Egnen om Helsingborg. Derimod vides ikke saadant at forekomme i Danmark udenfor Bornholm.

Indretningen af de bornholmske Stuelænger i 1600-Tallet var ofte saadan, at der i Længens ene Ende var Stald, ja undertiden i begge Ender, og den runde, lerklinede Bagerovn var anbragt ud til en Side, som Regel den nordre, saaledes at Indføringen skete paa Tværs af Bygningen. I de mindre Gaarde var der kun en eneste Stue foruden nogle Kamre.

Med Hensyn til *Jorderne* var disse ikke samlede om den enkelte Gaard, hvortil de hørte, men laa spredt imellem hverandre, ofte langt fra Gaarden, endog i et andet Sogn. Til *Fællesgræsengang* for Kvæget havde forskellige Udmarker imellem de spredt liggende Avlsjorder, størst var i saa Henseende den »saakaldede Store Lyng eller Højlyngen« midt paa Øen, hvor Bornholmerne fra Arilds Tid havde deres fælles Kvægdrift, Lynggrivning og Tørveskær. Her gik Sommeren igennem Ungkvæg, Svin og Faar samt i Perioder ogsaa Hestene, medens Malkekøerne holdtes hjemme ved Gaardene. Ogsaa *vilde* Heste omtales, bl. a. i Rø Sogn; de gik undertiden ude hele Vinteren igennem. Svinene skulde holdes ringede i Trynen for ikke at rode Græsmarken for meget op. Enhver Gaard havde sit eget Mærke skaaret eller stukket i Dyrenes Horn eller Øren, for at man kunde finde dem, naar de skulde hjem henad Vinter. Men adskillige gik dog tabt, tildels ved Tyveri. De Udmarker, hvor Dyrene græssede, var indhegnede med milelange Kampstengærder, og mellem Udmarkerne fandtes de saakaldte »Gader«, lange, smalle Strækninger, ligeledes omgærdede, til Drift fra den ene Udmark til den anden. Hvor disse Gader krydsedes af Veje, var der et »Gadeled«.

Bornholmernes *Skatteydelse* til Hammershus ved Begyndelsen af 1600-Tallet viser en lang Liste, der skal anføres her efter Slotsregnskabet for Aaret 1. Maj 1598 til 30. April 1599. Øster Herred (Østerlars, Østermarie og Ibsker Sogne) har ydet: I Penge 64 Mark $4\frac{1}{2}$ Skilling, 4 Tønder Rug, 182 Tønder 4 Skæpper Byg, 259 Tønder Havre, 3 Tønder 7 »Pund« Smør, 14 Kofjerdinger, 14 Svinefjerdinger, 30 Faar, 14 Lam, 165 Gæs, 470 Høns og 650 Læs Ved (Brænde).

Sønder Herred (Bodilsker, Povlsker, Pedersker og Aaker Sogne): 70 Mark $6\frac{1}{2}$ Skilling, $60\frac{1}{2}$ Tønde Rug, 170 Tønder Byg, 317 Tønder 2 Skæpper Havre, $1\frac{1}{2}$ »Pund« Smør, $\frac{1}{2}$ Ko, $\frac{1}{2}$ Galt, 45 Kofjerdinger, 45 Svinefjerdinger, $66\frac{1}{2}$ Faar, 45 Lam, 175 Gæs, 560 Høns, 825 Læs Ved, 10 Dagsværk (Pligtarbejde).

Vester Herred (Vestermarie, Nylars, Knudsker og Nyker Sogne): 64 Mark 7 Skilling 5 1/2 Tønde Rug, 179 Tønder Byg, 225 Tønder 2 Skæpper Havre, 1 Tønde 3 »Pund« Smør, 54 Kofjerdinger, 54 Svinefjerdinger, 63 Faar, 53 Lam, 160 Gæs, 840 Høns og 777 Læs Ved.

Nørre Herred (Klemensker, Rutsker, Olsker og Rø Sogne): 65 Mark 3 1/2 Skilling 1 Alb., 42 1/2 Tønde Rug, 1 Tønde Mel, 241 Tønder Byg, 221 Tønder 2 Skæpper Havre, 1 1/2 Tønde 1 Fjerding 1 »Pund« Smør, 1 1/2 Ko, 1 1/2 Galt, 38 Kofjerdinger, 38 Svinefjerdinger, 88 Faar, 39 Lam, 178 Gæs, 738 Høns, 826 Læs Ved, 296 Læs Hø, 39 Tønder Kul, 1 Okse (Tyr) at stalde, 1 Nats Gæsteri (Lensmandens Besøg).

Desuden ydedes i saakaldt Sogneskate eller Sognesæt af hele Bornholm 26 Mark 6 Skilling 2 Alb, 26 Ol (å 80 Stk.) og 20 Æg samt 15 Sække. Af levende Kvæg, »Skattefæ«, var ydet af Sognene 11 Øksen (Stude) og 56 »Sommernød« (Ungkvæg).

Der er foran nævnt enkelte Tønder Smør, men dette er kun en ubetydelig Del af Smørskatten; denne ydedes under Navn af Ko-, Hø- Dagsværk- og Skursmør som Vederlag i Stedet for Levering af Hø eller Dagsværk (Pligtarbejde) samt for Kvægets Gang paa Højlyngen og Tilladelse til at faa Træ fra Almindingen o. s. v. Denne Smørskate ydedes nævnte Aar med 157 7/8 Tønde Smør, hvortil kom ydet af Købstæder og Fiskerlejer 11 Tønder, ialt omtrent 14 Læster (å 2 Registertons, å 1000 Kilogram) 1/2 Tønde 1 Fjerding 2 Bismerpund Smør.

Med yderligere Skat af Købstæderne samt af Gaarde, som Kongen havde købt (Mageskifte) af Peder Oxe og Erik Hardenberg, og endelig de Gaarde paa Øen, Kronen ved Reformationen havde overtaget af det gejstlige Gods, var Bornholms samlede Skatteydelse til Hammershus ialt følgende: 11.216 Mark 12 Skilling 1/2 Alb, 4 Tønder Mel, 155 Tønder Rug, 858 Tønder 2 Skæpper Byg, 1 023 Tønder 1 Skæppe Havre, 15 1/2, 17 1/2 Læster, 2 Tønder, 2 Fjerdinger Smør, 26 Ol 20 Æg, 15 Sække, 296 Læs Hø, 3158 Læs Ved, 3 Læster 3 Tønder Kul, 203 Dagsværker, 11 Øksen, 56 Sommernød, 159 Kofjerdinger, 159 Svinefjerdinger, 247 1/2 Faar, 172 Lam, 698 Gæs, 2650 Høns, 37 1/2 Tønde saltet Torsk og 8 Traver Langhalm.

Men desuden havde Landmændene flere andre Forpligtelser til Slottet; naar der var Byggearbejder i Gang, var de pligtige til at køre Materialer, hvad der skete næsten hvert Aar. Desuden skulde der hver eneste Dag Aaret rundt køres Vand til Slottets Forbrug; der skulde køres Møg, avles, høstes o. s. v., et ikke lille Hoveri, selv om det langt fra kunde sidestilles med Hoveritjenesten i

det øvrige Land, særlig paa Øerne og specielt paa Adelsgodserne.

Bornholmerne klagede ofte til Kongen over Lensmændenes Overgreb i Skattesager og fik som oftest Medhold. I 1598 skriver saaledes Kristian den Fjerde til Hans Lindenov, at Undersaatterne har klaget over, at han havde krævet 4 Daler for Fritagelse af Ydelse af et Sommernød, men, skriver Kongen, i de næste 3 Aar skal han lade sig nøje med 3 Daler herfor.

I 1600 har samme Lensmand krævet 500 Daler af Bønderne for »Gæsteri« (Fritagelse for at koste og fodre Lensmandens Knægte og Heste under Rejser paa Øen), men Kongen befaler, at han i de næste to Aar ikke maa kræve mere end 300 Daler. Lensmanden retter sig dog ikke herefter, hvilket ved Ompostering i Regnskaberne holdes skjult for Kongen. Bornholmerne klager igen, men Kongen holder Haanden over sin Lensmand indtil i 1609, da Lindenov maa give Møde i en Samling den 28. April i Rønne, vistnok afholdt i hans egen Gaard der i Byen, eller paa Raadhuset, under Forsæde af Landsdommer Jens Kofoed til Kyndegaard, Frimand Hans Grabow til Simblegaard, Landprovst Ole Larsen, Rønne-Borgmester Mickel Hartwig, Raadmand Herman Bohn og Sognepræsten Peder Pedersen. Til Mødet var indkaldt samtlige Bornholms Herredsfogder, Sandemænd og to eller tre Bønder fra hvert Sogn.

I det af Kongen paabudte Møde mødte Lindenov og maatte indgaa paa forskellige Lettelser i de Byrder, der var paalagt Bønderne. Hver Bonde skulde kun age 3 Læs Brænde aarlig; det bliver for 900 Gaarde 2700 Læs eller ca. 500 Læs mindre end før. I Stedet for Plovægt (Avling) og Vandægt skal herefter, hedder det, enhver Bonde yde en Skæppe Havre. Den Ægt, som tidligere Aaker Sogn har haft med at age Hø fra Slottets Eng Habrodam, skal nu gaa om paa samtlige Sogne, det ene efter det andet o. s. v.

Bønderne var dog ikke tilfreds med Resultatet; de klagede atter til Kongen i Juli Maaned over, at de besværedes med ubilligt Maal og Vægt og med Aabod (Tilgift) paa deres Ydelse af Hø; de beder om, at Kongen vil komme dem til Undsætning. Præsten i Rønne, Peder Pedersen Orting, anmeldte i et latinsk Brev, at Bønderne holdt hemmelige tumultuariske Møder (»: secreta tumultuantium rusticorum concilia). Resultatet blev, at Lensmanden fik sin Afsked, dog i Naade.

Ved Prins Kristians Hyldning i Lund 15. April 1610 skulde der for hvert af Bornholms Herreder møde Herredsfogden med 8 Bønder, »lovfaste Dannemænd« med Fuldmagt udgivet af de andre og læst paa Tinget. Herredsfogderne i hin Tid var

udnævnt af Bønderne selv, blandt en af deres egne, som de fandt mest lovkyndig. Der udstedtes undertiden Skattelettelse til en og anden Bonde, som i Tilfælde af Ildebrand eller anden Grund var mer eller mindre »forarmet«. I saadanne Tilfælde skulde der en skriftlig Ansøgning til og et saakaldt »Tingsvidne«, en Del Mænds Vidnesbyrd om, at vedkommendes Ansøgning var begrundet. Et saadant Dokument lyder til Eksempel:

»Vi efterskrevne Samsing Andersen, Tingfoged i Nørreherred, Mads Olsen, Tingskriver, og 8 Stokkemænd, kendes: at Aar efter Guds Byrd 1615 d. 19. Februarii var inden Nørre Herreds Ting skikkede Herluf Hansen af Klemmedsker Sogn og gav sin Armod og Fattigdom til Kende: at han var en meget arm og elendig Mand, og ikke havde Formue at give Kongeskat, hvilken Uformuenhed han underdanigst havde foreholdt Lensmanden, derfor er han henvist til sit Værneting derpaa at tage et Tingsvidne; derefter bekende Sognemændene i Klemmedsker — saavel som andre menige Nørre Herreds Mænd, som den Dag inden Tinget var tilstede — at det var dennem i Sandhed vitterligt, at formeldte Herluf Hansen er en meget forarmet Mand og ikke haver i Formue at give Kongeskat.«

Den 27. Juli 1618 udstedes ligeledes et Sognevidne af 2 Mand, at den 23., 24., 25. og 26. Gaard i Poulsker var ilde fordærvede af Sandflugt, hvor deres Rug- og Bygjord samt deres bedste Enge var, findes nu store, høje Sandbakker; 2 af Gaardene havde man maattet flytte langt fra, hvor de før stod, og af deres Havrejord havde de maattet se at indrette lidt Rug- og Bygjord. Med Tingsvidnet fulgte en Ansøgning om Skattelettelse, hvilket de samme Aar indsendte kongelig Kommissærer, Iver Juel, Holger Rosenkrands og Sekretær Axel Arnfeld, anbefalede. Den 22. Maj 1627 var der atter »8 Mands Granskning« paa 6 Gaarde i Poulsker, som klagede over Sandflugt. Prins Kristian besøgte Bornholm i 1630 og gav de 6 Selvejergaarde 22.—27., som nævntes »Sandboerne«, Brev paa Nedsættelse i Skatten til halv eller to Tredjedel. Den 29. Juni 1643 tilstod Kristian den Fjerde de 6 Gaarde et varigt Afdrag i Skatten paa 22 Daler.

Foruden de nævnte Skatter til Hammershus var der ogsaa Ydelser til Kirker, Præster og Degne. Kirken fik som Regel en Tønde Sæd aarlig af hver Bonde. Mere sammensat var Skatten til Præst og Degn. Tages Aaker Sogn som et Eksempel, gaves her af 92 Tiendeydere aarlig til Præsten 6 Tønder Rug, 18 Tønder Byg, 25 Tønder Havre, 34 Lam,

40 Gæs, 24 Mark i Offerpenge og 92 Skæpper Sæd i »Helgenskyld« (at yde Alle Helgensdag 1. November). Desuden ved Begravelser af de velhavende en Ko. Ved Kvinders Kirkegang efter Barnefødsel 2 Skilling, 1 Ost og 2 Brød; til Paaske af hver Gaard en Kage. Da der i Aaret 1616 var Bispevisitats i Aaker, og Biskoppen bemærkede, at Sognepræsten Morten Brunck var en Dranker, skrev han i Visitatsbogen, at »Præsten ikke bekom sin Rettighed af Bønderne og turde heller ikke kræve den.« De vilde altsaa ikke betale Tiende til en fordrukken Præst. I Aakirkeby, der havde fælles Præst og Degn med Aaker, betaltes ikke Tiende i Form af Sæd, Lam og Gæs, men om Paaske en Kage og nogle Æg af hver samt 2 eller 4 Skilling. Folk uden Jord ydede et Dagsværk til Præsten.

De gnen fik ligesom Præsten 1 Skæppe Sæd 1. November samt 1 Ost og 2 Brød ved nævnte Kvinders Kirkegang. Om Paaske en Kage; ved Begravelser af de velhavende en Faar. Af Bymændene om Paaske hver en Kage, nogle Æg og 15 Pendinge.

I 1622 klagede Bornholms Bønder til Kongen over mange Overgreb af Lensmanden *Anders Sinklar*, hans Frue og Tjenere — bl. a., at der benyttedes falsk Vægt ved Modtagelse af Smørret. Underskriver Thomas Christensen og hans Kældersvend Lavrids Nielsen tog imod Smørskatten og vejede den. En Gang tabtes det store Lod, som hørte til Smørvægten, og da rullede Blykugler og groft Sand ud af dets øvre Hulning.

Fire Bønder paa Nørre Herreds Ting vidnede 19. September, at en Tønde Smør forrige Sommer var vejet med fem Greblodder, fem mindre Lodder og — en Teglsten, saa det lod sig skønne, at Vægten meget anderledes var beskikket end i forrige Tider, da kun brugtes to store Kobberlodder og to mindre Lispundslodder, de sidste til at opveje Smørtræet med. Det lod sig ogsaa fuldt godtgøre, thi en gammel Klemmensker-Bonde vedstod med sin Ed for Tinget, at han paa 4 Tønder Smør havde maattet yde $\frac{1}{2}$ Tønde i Overvægt, og andre Bønder aflagde edeligt Vidnesbyrd paa, at det var gaaet dem ligesaa paa Thomas Underskrivers Vægt.

Peder Rasmussen af Rø vidnede, at han havde ydet Sinklars Frue i Slottets Fruerstue $7\frac{1}{2}$ Mark Penge i Stedet for et Lispund Smør og siden maattet yde Underskriveren $8\frac{3}{4}$ Mark for det samme Smør. Hans Lavridsen i Nyker klagede over, at Fru Sinklar, da han skulde yde en Ko, ikke vilde modtage nogen af hans ni Køer uden at faa en Gaas i Tilgift, hvilket syntes ham for meget, hvorfor han saa maatte trække Dyret hjem igen og i Stedet betale seks halve Daler og en Mark. Hans Rasmussen i Klemensker klagede over, at Thomas Underskriver havde prapantet ham 5 Mark 4 Skilling for 12

Høns, som han tidligere havde ydet i Rønne til Jesper Gjøs Gravfærd. Fiskere i Snogebæk klagede over, at skønt de havde gjort deres Mejedagværk, maatte de dog betale 12 Skilling for samme og 4 Skilling i Pantepenge.

Jens Hjort af Pedersker, der i Vinteren 1622 skulde køre Vandægt til Slottet, var 2 Dage paa Vej, men kunde ikke komme frem for Sne; maatte da betale $3\frac{1}{3}$ Rigsdaler. Laurids Kjøller i Klemensker maatte for en Skoleskilling lægge 7 Skilling ud. Ogsaa Kornmaalet havde været misligt og »ukristeligt«.

Som Bøndernes Kongsmænd til at klage for Kongen sendtes i 1622 og atter 1623 Hans Laursen af Krashave i Klemensker og Michel Hansen af Bodilsker. Deres Klagemaal resulterede bl. a. i, at der i 1624 oprettedes en ny Jordebog over Landgilden.

Til den betydelige Smørskat medgik en ikke ringe Mængde Smørtønder til Udgift for Lensmanden. *Holger Rosenkrantz*, Lensmand fra 1625, fandt da paa mod tidligere Skik at paalægge de Gaarde, der ydede Smør, at betale Penge til Smørtræer, de saakaldte »Smørtræpenge«. Herved opstod et spændt Forhold mellem Lensmanden og Bønderne. Rosenkrantz var særlig harm mod Klemenskerboerne; dette Sogn burde hedde »Klammersker« i Stedet for, ytrede han. Til Dækning af den store Brandskat efter Svenskernes Erobring i 1645 maatte hver Bonde yde fra 5 til 9 Daler. Det blev for Aaker 1643 Daler (med Ekstraskatter), Østermarie 1512 Daler, de andre Sogne mindre, efter deres Størrelse. Desuden led de forskelligt Tab ved Overgreb, maatte sælge Korn til Svenskerne for Spotpris o. s. v.

Der rejste sig en Modstandsbevægelse, mest paa Vestlandet. Klemensker-Bønder udeblev med deres Stude fra det tvungne Salg i August og drev Kvæget ud i Højlyngen. Vestre og Nørre Herreds Bønder nægtede ligeledes at betale en paalignet Hesteskat. Klemensker- og Nylars-Bønder samledes i Oprør paa Rønne Havneplads for at bringe deres Kanoner tilbage, hvilke Svenskerne havde taget for at føre dem til Wismar. Der blev sendt Straffekspeditioner ud fra Hammershus, 60 Dragoner, der brændte flere Gaarde og ødelagde andre, ligesom adskillige Bondeførere blev sat ind i Fængslerne paa Hammershus.

Hvor rasende Bønderne var paa de bornholmske Forrædere, der i 1645 havde overgivet Øen til Svenskerne, fremgaar af en Klage fra disse Officerer, der lyder, at de havde maattet »i fri Felt og under aaben Himmel staa med de 4 Herreders Bønder, hvor de noksom os beskreg og udraabte, fast ej anderledes endsom Jøderne gjorde imod

Christus, og os umuligt var, deres Munde og ubluelig Overraaben at kunne stoppe, maatte saa derfor lade os nøje og befale os Gud i Himmelen.«

I denne Tidsperiode blev fortsat med en delvis *Udstykning* af den kongelige Udmark, som var begyndt i 1500 Tallet, hvorved Bornholms dyrkede Landbrugsareal blev øget. Holger Rosenkrantz bortfæstede adskillige Udmarksjorder, et Aar alene til 10 Bønder, der til Bevis fik de saakaldte »Rosenkrantzske Sedler«. Et Eksempel paa en saadan er følgende i Originalsproget:

»Jeg Holger Rosenkrantz til Demmestrup, Kong Ma: Befalingsmandt paa Hammerzhusz och offuer Borringholmb, kendisz och gjør witterligt, att ieg paa Kong: Ma: min allernaadigste Herrisz Weigne haffuer forondt Laursz Køller boendis Mandt udj Clemmedschiersougen nogen Wdmarchsz Jordt liggendisz wden for hans østere Gaardszgerde, strecher sig udj sønder medt den ene Ende och i Norden medt den anden och fester udj hansz egenn Jordt och Grundt saa wel som medt Gersell. Ach epter att fore. Wdmarchszjordt iche er dj hoesboende eller andre omliggende Bønder till nogen Hinder eller Fortrengsell enten medt Feedriftt eller i andre Maader, och epter att handt mig paa hansz May:tz Weigne haffuer thilfridsstillitt och udlagt huis ieg derfor war begierrendisz, da haffuer ieg paa hiøybemelte Kong: Ma: Weigne forondt och beuilgett fore Laurs Køller same Jordt att maae indgroffue, eptersom det hannem foruist er, och den att gjørre sig saa nøttig och bruglig, som handt best kanndt. For huilckett ieg will werre hansz Hiemmell och Tillstandt udj alle Maader. Dis til ydermere Windisbiurdtt haffuer ieg trøgt mit Zignet her neden vnder och medt egen Haandt wnderschreffuit.

Actum Hamershusz, den 31. Martj Ao. 1632.

Holger Rosenkrantz.

E. Handt.«

I 1651 indberettede Bornholms Præster en Fortegnelse over Øens Gaardbesiddere og Husmænd. Originalen findes i Malmøhus Lens Landkontors Arkiv, og blandt Afskrifter findes én i Bornholms Museums Arkiv, foretaget af den norske Stats autoriserede Afskriver. Den er imidlertid ikke komplet, men omfatter væsentlig kun Sognene Aaker, Bodilsker, Ibsker, Knudsker og Østermarie samt et Resumé over Nyker, Povlsker, Klemensker, Rø og Vestermarie.

I 1652 var det et Misvækstaar paa Bornholm, da Sæden slog fejl, hvorfor der bl. a. blev holdt 3 Bededage, den 15., 16. og 17. December.

Den 28. Oktober 1661 vedtog Bornholms Bøn-

der, samlede paa Hammershus tilligemed de andre Stender, at betale en Tiendedel af deres Formue til nogen Dækning af 5 Tønder Guld, Kongen havde maattet give for de skaanske Godser, Sverrig skulde have til Vederlag for Bornholm. Løftet herom modtog paa Kongens Vegne Grev Christian Rantzov, der den 15. September var ankommet til Bornholm for at tage Bornholmerne i Ed og forhandle med de høje Fanger paa Hammershus, Corfitz Ulfeldt og Leonora Christina. De var indsat her 10. Juli 1660 og blev igen overført til Blaa-taarn i København 21. December 1661 efter et for-gæves Flugtforsøg 13. Marts. Den 17. December afrejste deres Plageaand, Bornholms Guvernør, Generalmajor *Adolf Fuchs*, der i 2^{1/2} Aar havde været Øens højeste Embedsmand og Militær. Hans Eftermand i Embedet var Oberst, siden Generalmajor *Hans Schrøder Løvenhjelm*, der ankom 29. Marts 1662.

Ved kongelig Resolution af 26. September 1662 blev det paalagt den nye Guvernør at udføre en *Jordebog* paa alt Bornholms Jord, hvem det end tilhørte, ingen undtagen i nogen Maade. Der fandtes nemlig ingen virkelig *Jordebog*. Listerne over, hvem der skulde yde Landgilde etc. fandtes kun i de gamle Lensregnskaber i Skaane. Nu var denne Landsdel tabt og Lenstiden forbi i hele Danmark, en helt ny Ordning af Statsforvaltningen indførtes under Enevoldsmagten. De første Aar efter Krigen var det en Dyrtd, »som i mange Aar ej mindes«. Derfor var det nødvendigt at faa paalidelige *Jordebøger*, saa ingen kunde liste sig udenom at yde Landgilde. I det øvrige Land blev Jorderne boniterede og takserede til Hartkornsberægning, men paa Bornholm var Jorden paa den enkelte Gaard næsten altid saa forskellig i Kvalitet, at en Bonitering her efter nogle Forsøg maatte opgives. I Stedet for benyttede man en Omregning af de gamle Landgildeskatter til Hartkorn efter en bestemt Skala nemlig:

Pengeskat, som f. Eks. Landgildepenge, Skriverpenge og Stutingspenge, Sypenge o.s.v.: 1/2 Daler, eller 2 Mark eller 32 Skilling = 1 Tønde Hartkorn; 1 Tønde Rug, eller 1 Tønde Byg, eller 2 Tønder Havre, ligeledes = 1 Tønde Hartkorn; 1 Tønde Smør = 12 Tønder Hartkorn; 1 Okse at stalde = 1. Td. Htk.; 1 Kofjerding, eller 1 Svinefjerding = 4^{1/2} Skæppe Htk.; 1 Foernød (Ungkvæg) 1/2 Td. Htk.; 1 Faar: 2 Skp. Htk.; 1 Læs Limsten (Kalksten): 1^{1/2} Skp. Htk.; 1 Læs Hø: do., 1 Lam: 1 Skp. Htk.; 1 Gaas: 2 Fjerdingkar Htk.; 1 »Teje«: do; 1 Høne, eller 1 Læs Ved, eller 1 Td. Kul: 1 Fjdk. Htk.; 1 Trave Langhalm: 3 Fjdk. Htk.; samt 1 Td. Torsk, eller 100 tørrede Torsk: 2 Tdr. Hartkorn.

Ifølge denne Liste kunde man efter Gaardens

tidligere Landgildeydelse altsaa regne ud, hvordan den skulde sættes i Hartkorn. Ved samme Tid annulleredes en Del tidligere Smaaskatter som Knægtepenge, Brødbagningspenge, Spindepeng, Arbejdspenge, Gæsteripenge o. s. v.; de blev i alt Fald ikke omregnede til Hartkorn. Om hvad den nævnte »Teje« var for en Skat har der blandt Forfattere af Bøger om Bornholms Historie været delte Meninger. I. C. Urne, der var Amtmand paa Bornholm i Aarene 1740—78, meddelte, at han et Sted havde læst, at det var en Tønde Havre og en Gaas, beregnet 4 Mark for Havren og 1 Mark for Gaasen. Andre har ment, at »Teje« var det samme som Tjeneste en velvillig, tjenstvillig, frivillig Skat, men dette har næppe noget paa sig. I et Værk af 1652, »Danmarks og Norges frugtbare Herlighed«, hedder det, at en »Teje« i Skaane er 1 Lam, 1 Gaas og 2 Høns = 2 Skæpper Hartkorn »Søllands Maal. Iøvrigt var »Teje« en meget gammel Skat, der allerede nævnes i 1848.

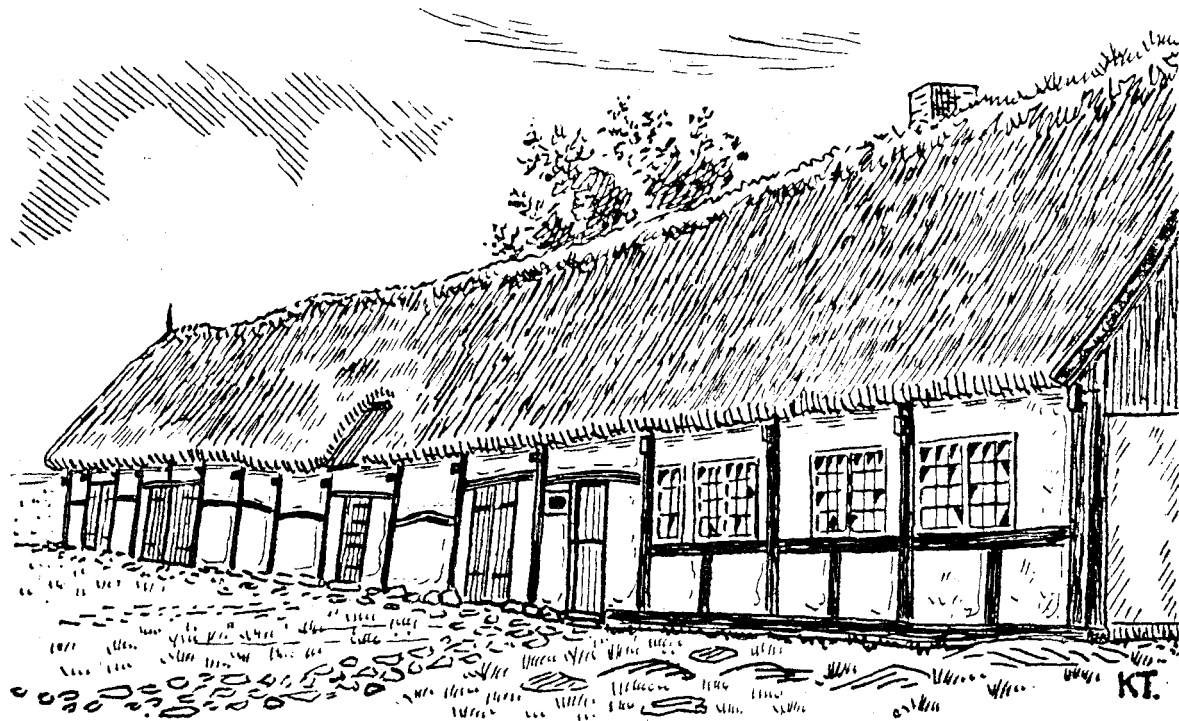
For Bornholms Vedkommende blev den første *Jordebog* efter Omregningen færdig den 28. Juni 1664. Den blev Grundlaget for de senere forfattede, en virkelig Hartkorn- eller Skyldsætningsbog, idet den gav Oplysning om hver Ejendoms Skat efter den gamle Ordning. Paa Grundlag af 1664-Bogen udarbejdede da Jens Sørensen Borman en anden Protokol: »Extract til Matriculens Indrettelse of-fuer Bordingholmb sognevis«, dateret Rønne den 5. September 1671. Heri er indført Ejendommens endnu gældende Matrikelnumre. Landgildens samlede Hartkorn er her udregnet til 7892 Tønder 1 Skæppe 3 Fjerdingkar 1^{63/200} Album. Som Hovedgaarde anføres Hammershus Ladegaard, 14 Tønder 5 Skæpper Hartkorn, Lensgaard 18 Tønder, Skovsholm 12 Tønder, Vallensgaard 18 Tønder Hartkorn. Der var 680 Selvejergaarde, 234 Vornedegaarde, 409 Husmandsejendomme, 48 Vandmøller og 23 Vindmøller.

Ordet Hartkorn betød Haardt-korn, hvilket var Rug og Byg i Modsætning til Havre, der regnedes for blødt Korn. Man ser da ogsaa i Fortegnelsen, at 1 Tønde Rug eller 1 Td. Byg er lig med 1 Td. Hartkorn. For Bornholms Vedkommende betød den nye *Jordebog* imidlertid ingen Ændring i Skatteydelsen foreløbig, idet man leverede sin Landgilde som sædvanlig efter den gamle Regel. Det var først ved eventuel Indførelse af nye Skatter, at disse skulde beregnes efter Hartkornet.

Tiden fra 1663 til 1679 mindedes som »de svære Aaringer«, hvor særlig 1670 og 1671 fremhævedes som Aar for Misvækst og Dyrtd. Aakerdeggen Rasmus Rafn har skildret os disse Aar. Her er nogle Uddrag:

1663: »Den hele Julij Maaned holdte det icke

Gammelt Husmandssted ved Guldbjerg fra 1696. Nedbrudt

op at regne, saa det var en meget ynkelig Høst, som icke saa vaad og besværlig mindes kunde.«

1665: Først i Februar Maaned var her et forfærdeligt Vintervær med Fygen, Rygen og megen Sne, som forarsagede en stor Jammer for det arme Qvæg, hvortil var saa meget ringe Foder. Og efterdi Vinterens strenge Frost og Uværlighed hen-varede mod Aprils Ende, var det et bedrøveligt Foraar.

Den 17. Juli her paa Landet saae en Fædreng 14 Aar gammel, udi Boels Kirkes Sogn udi Skoven en ung Person komme ridendes til hannem, bad hannem gaa til Præsten, som skulde formane sine Tilhørere Hoffærdighed at afstaa og at gjøre Poenitentze, ellers vilde Gud straffe dennem med Ild og Svovl, og det, de indhøstede, skulde de icke have meget godt af, og saa længe Høsten varede, skulde de holde 3 almindelige Bededage om Ugen, nemlig Tisdag, Onsdag og Torsdag, men Onsdagen skulde de helligholde som Søndagen; dette er bekjendt og optegnet udi mange forneme Folks Overværelse.

1670: Fra d. 19. December 1669 og indtil Martij Ende 1670 var et forfærdeligt Vintervær med Storm, overflødig Sne, Frost, Kuld og Rygen mest hver Dag, saa her var ganske besværligt at reyse ude; døde da nogle Mennesker, som frøs ihjel, og meget Qvæg af Hunger, Frost og Kuld; thi her

var intet Foder for haanden, o! en Jammertilstand.« Den følgende Sommer var det Misvækst paa Grund af Tørke. Kongen forstrakte da Born-Bornholmerne med 1500 Tønder Sædebyg. Rafn skrev videre: »I September blev alle Bøndernes Lader oversete, hvad Korn og Høe derudi var hver Stedt. Da fandtes der icke hos nogen Mand, at han videre kunde hielpe sig med eller sine, end til Juul kommer.« Under disse Forhold rejste ca. 300 Mennesker fra Øen.

Men det skulde blive endnu værre! I Vinteren 1671 fandtes den 23. Marts en Dreng ihjelfrossen paa Nyker Kirkegaard, og 7. April en Mand paa Landevejen i Bodilsker. Om Situationen indenfor Besætningen meddelte Degnen: »Heste, Hopper, Øxen (Tyre og Stude) Køer, ja Qvæget mestendelen fast for hver Mand uddøde alle, saa det udi Sandhed maa siges, at maaske her paa Landet aldrig har været saa stor en Elendighed som nu. Her er intet at æde eller dricke, her er intet at saa udi Jorden, om man end den dyrke kunde, fordi Creatureerne, Arbeidet skulde drive, ere bortdøde af Hunger og anden gruesom Fæsyge, de ere blevne betagne og endnu dagligen medbetages, saa Gud naadelig sig herover forbarme.«

Tidligere havde Bornholmerne i gode Aar af en Avl paa ca. 30.000 Tønder Sæd kunnet udføre ca.

4 à 5000 Tønder Havre, 4000 Tønder Byg og 1400 Tønder Rug, hvorimod der i 1670 og 1671 maatte indskibes ikke saa lidt Sæd, for at Befolkningen ikke skulde lide Sult. I April 1671, ligesaa hurtigt Havisen forsvandt, ankom til forskellige Havne paa Øen 8 Ladninger Rug, Byg, Malt og Ærter. Ogsaa denne Sommer var kritisk; det var Nattefrost ikke blot i Maj, men hen i Juni med Hvidefrost om Nætterne. Den 23. Maj var det Sne og Haglbyger, saa Sneen laa hvid en Fjerding Vej fra Rønne. Uvejret, der ledsagedes af Torden, gjorde Skade paa Lam, Gæs, Gæslinger og det nye opkomne Byg.

Saa vel i 1670 som i 1671 var kongelige Kommisærer paa Øen for at erfare Tilstanden og foreslaa samt gennemføre Hjælpeforanstaltninger. De foreslog Skattelettelse i 2—3 Aar samt Tilskud af Saasæd, da »en Del af Bønderne kun havde faaet den halve eller tredje Del af deres Jord besaaet, ja nogle langt mindre af Mangel paa Saakorn.« Det tilføjes i en Indstilling, at der »aldeles ingen rede Penge var paa Landet«, da Bønderne ikke havde haft noget at sælge.

Oom Bornholms *Husdyr* skrev Rafn i 1671, at Øksen (Tyre) og Stude ikke var ret store, men lavvoksne og fede; dog »naar de bliver 10 eller 12 Aar, som dog sjældn skeer, faar de en høj og stor Vext, ja saa fuldkommen som Siellands Øxen. Kiøerne ere ickun smaa og tynde, men dog gavnlige og melkerige; thi man ofte kan have smaa Kiør, som ere bedre til Melkningen end de større Frys Kiør (frisiske) være kan, og undertiden unge golve Kiør ere federe til at slagte end en Del Stude ere.«

Om Faareavlen, der i ældre Tid var langt større paa Bornholm end nu, hedder det: »Faar og Lam ere her gemenligen fede, og helst naar tørre Somre indfalder, er forfaret udi Slagter Tiden et Faar at kunne haft i sig et Bismere Pund (10,6 kg) Talg, borringholmsk Vægt. Bukke og Gieder elskes icke her meget, er alleneste paa et Sted eller to; thi de giøre Skade paa Skovene.«

I ældre Tid var der ligefrem Forbud mod Gedehold paa Bornholm. Saaledes skrev Ærkebispem i Aaret 1499: »Item ville vi, at ingen skal have Geder her paa Landet, ej Frimænd eller andre, hvem de end er. Hvor de findes efter denne Dag her paa Landet lyser vi dem fredløse og giver vor Embedsmand paa Slottet Fuldmagt at optage dem, hvem de end tilhøre.«

Rafn skriver videre, at »Heste, Hopper og Foelr falder ikke her ret store, men undersætsige, stærke og førlemmede, forsager icke Arbejdet, men lader sig drive for Vogn, Harre og Ploug, indtil de styrter, ere ogsaa udi billig Pris.«

I 1590erne berettes det, at der var en ret betydelig Eksport af Heste fra Bornholm til Tyskland, hvor de særlig var efterspurgt til Cirkusheste, da det let lod sig gøre at dressere dem til Kunstridt og andet. Degnen siger videre, at »Sviin opfødes her store, synderlig af Græsset, som de æder og fortærer, frem for man andensteds har seet; her vanker ingen Olden, som har noget at betyde, som paa andre Steder, men skal de fedes, maa det ske med Korn, om der ellers er Raad til.«

Om *Fjerkeræet* hedder det, at næsten hver Mand har Gæs og Ænder; af Høns er der to Slags, nogle smaa, andre store som de Øselske (fra den da danske Ø Øsel). Af »kalkunske Høns« lagdes der ved den Tid næsten overalt nogle til. *Smørret* faar en rosende Omtale. »Smør falder her, som godt, sundt og velmagende er, og det fordi det reenligen med omgaaes, saa og det paa frugtbare Steder udi Skovene og Markerne af Urterne ved Køerne samles, som igien i Melcken udgiver. Det er og derfor udi større og høyere Æstimation og Pris, end andre Steders Smør er eller være kan og er vel og at paa andre, dette Lands Folk kan overkomme saa meget Smør, her fordres dennem af til Skatter, Landgilde og anden Nødvendighed; thi Smørret skal for den gemene Mand være altid først og sidst til al Brug. Ost er her og temmelig feed, icke ulig de hollandske Oste.« Saadan skriver Rafn.

I 1537, da den lybske Høvedsmand paa Bornholm sendte Proviant til Lybæks Gesandtskab i København, medfulgte som en særlig Opmærksomhed og Delikatesse »2 smaa bornholmske Oste«. En særlig Ostefabrikant var den samtidige Pastor Kort i Bodilsker. Om *Biaul* skrives 1671, at »Bier elsker fast hver Mand, og er et nyttigt og gavnligt Creatur, som man ikke vover noget andet paa end Tilsyn og en liden Kube til Huse-Ly.«

Om *Planteavlen* hedder det, at Sæden er Rug, Byg, Aare (: Havre), Ærter og Vikker; Hvede dyrkes ikke almindeligt, ligesaa lidt som Boghvede, men dog nogle Steder. Om Pedersker Sogn nævnes: »Der falder udi dette Sogn den bedste og reneste Rug, som her paa Landet bekommes kand, giver Brød lige ved Hvedebrød, eftersom Jorden er sandig, som blæser af Havet paa Agrene og gør Jorden ren; giver og den skiønneste og reneste Byg her nogen steds findes og bekommes kand.« Om anden Specialavl hedder det bl. a. om Hasle Byvang: »Der er hos dennem synderlig Plats og Leylighed frem for andre Steder her paa Landet til at aule *Gule-Rødder* eller *Morrødder* for den møre og væge Sandjord forblendet og formænget, udi hvilken samme Frøe saaes, dyrkes og fremvoxer der, og gjør denne Stad berømmelig, thi de med deres aulede Rødder bespiser hele Landet, synderligen

naar vaade Somre indfalder.« Til Minde om denne Specialavl hed en af Byens Gader fra gammel Tid »Gulerodsgade«. Ved Nexø var i ældre Tid en betydelig Humledyrkning.

I 1682 nedsattes en Kommission, Landsdommer Mathias Rasch og Godsejer Christian Maccabæus, til Undersøgelse af Tilstanden paa Bornholm. De begyndte Forretningen 24. August og sluttede den 20. Marts 1683. De skulde bl. a. optælle Øens skattepligtige Gaarde, »Jordegne« og »Vaarneder«, samt undersøge Besiddernes økonomiske Forhold, om der var Mulighed for, at Kongen kunde faa Landgilde, Ægtpenge, Knægtspenge og andre Skatter af Gaardene. Det viste sig da, at der af 678 Selvejergaarde laa 132 øde, nogle helt uden Bygninger, andre med yderst ringe Bebyggelse. Af Vornedegaarde, der tilhørte Kongen, men beboedes af Fæstere, var der 220, af hvilke 31 laa helt eller tildels øde, og Amtsskriveren maatte, for at faa nogen Skat af dem, udleje enkelte Jordstykker tilhørende de øde Gaarde.

Regeringen stode imidlertid ikke rigtig paa, at Tilstanden vedvarende var saa mørk som skildret, hvorfor der i Juli 1685 indsendtes en anden Kommission, Ole Peter Hjorth, Claus Lim og Johan Worm. Da Hammershus var ganske forfaldet, flyttedes samme Aar den kongelige Amtstue til Rønne, hvor der opførtes et nyt Magasin til at rumme det af Bønderne leverede Skattekorn og Skattesmør. Denne Bygning, 29 Fag, 62 Alen lang, af svært Egetømmer, staar endnu, beliggende langs Toldbodgades Nordside. Tømmeret blev hugget paa Holmen i København og sejlet til Bornholm. Efter Tradition skal dens to svære Egedøre være fra Hammershus.

De nævnte Kommissærer skulde særlig undersøge Forholdet mellem Bornholms Bønder og den siden 1679 ansatte Amtsskriver (Amtsforvalter) Augustus Dechner, som de af Bønderne oversendte »Kongsmænd«, Rottensten, Berrild Clausen, Hans Zandersen, Thomas Folkmann, Ole Mortensen og Markus Hansen, havde anklaget for falsk Smørvægt og Kornmaal, altsaa samme Historie som 60 Aar tidligere. Kommissionen maatte erklære, at »Bønderne havde temmelig god Føje til at besvære sig over Amtsskriveren, saaledes om Vægt og Maal, hvorved de komme meget til kort; samt at han lader de Bønder pante for Skatten, som ved Tingsvidner derfor ere befriede; at han oppebærer flere Fæstpenge, end i Fæstebrevene findes indførte; at han lader sig og sine Tjenere alt for højt betale for sin Umage ved Skifterne.« Denne fine Embedsmand fik trods dette, ved den daværende Amtmand v. Wettbergs Indflydelse, vedvarende Lov til at forblive i Embedet og endog bæret med Kong Kri-

stian den Femtes personlige Besøg til Middagstaffel i Dechners Gaard, »Rosengaarden« i Rønne den 8. Maj 1687. Men da Amtsskriveren stadig fortsatte sine Bedragerier og ikke blot snød Bønderne, men ogsaa Kongen, vendte Sagen sig for ham i 1689. Efter Domme ved Byting, Herredsting og Lands-ting blev han ved Højesteretsdom af 18. Februar 1691 dømt til at kagstryges, brændemærkes som Tyv og at arbejde som Slave paa Bremerholm i sin Livstid. Her døde han allerede 31. December samme Aar. Amtmand Wettberg gik ud af Sagen som en mærket Mand og nedlagde sit Embede i 1694.

To Gaardbeskrivelser

Til Forstaaelse af Forholdene ved de større Gaardes Bygninger paa Bornholm i hine Aar skal gengives et Par samtidige Beskrivelser. Om Skovs-holm i Ibsker hedder det i 1688:

»Stuelængden ellufue (11) enchel Stolperum ickun et Loft højt, gammelt Huus, som er med Steentag og Leervægge. Item en Skorsteen. Noch er 2 Stolperum ved samme Lengde, som er med Straatag og Leervægge. Kiøckenet udi en liden Tverlengde ved forskrefne Stuelengde er siuf Stolperum med en Skorsteen udi, och er med Steentag dog uden Kalkstrygning, saauel uden Loft, mens en Dehl løse Brædder der oufuerlagt. En liden Lenge nie Stolperum med Steentag og Leervægge huorudi it Herbergs Huus med en liden Skorsteen och 1 Dreng (Karle) Kammer med en Kielder under. Den østre Lenge 9 Stolperum med Straatag og Leervægge; den søndre Lenge 16 Stolperum med Straatag og Leervægge; den vestre Lenge 13 Stolperum med Straatag og Leervægge. Bygningerne var alle gamle og daarlige og kunde ej anderledes agtes og ansees end som en Bondegaards Bygning som til Avlingens Brug fornøden gjøres og derfor ikke imod nogen bebyggt Sædegaard kunde beregnes.« Til Gaarden hørte en liden Skvatmølle og tvende Gaardhuse.

I 1694 var der en 8 Mands Synsforretning paa Ladegaard i Klemensker, hvor Bygningerne beskrevs saaledes:

»Stuelängen: 3 Stolperum paa den vestre Ende, som hafuer været et gl. Herberghus med gl. Tille (Loft) paa og en Dør, som henger i Jern, Lyngtag paa den eene Side og Nystraatag paa den anden Side, a Stp. 3 Daler, er 9 Dl. Nestoptil 2 Stolperum Traphuus med en Trappe udi samt gl. Tag, a 6 Mark, er 3 Dl. Noch 2 Stolperom kaldes Kielderer (Fadibur) med 2 Døre og et gl. Vindue, a Stp. 7 Mark, er 3 Dl. 2 Skilling. Nestop til 2

Stolperum med Flagetille og tu Halvdøre, som henger i Jern, oc en Mellemdito oc et Vindue a Stolp 2 Daler, er 4 Daler. Stuen, som er fiire Stolperom med Kackeloun, Dørre, Vinduer, Benche og Panell, som er 9 smaa Vinduer, sat ofuer alt for 16 Daler. Krubhuset (et Kammer med faste Sengesteder), 2 Stolperom med et Kammer oc en gl. Dør for, med tu smaa Vinduer, a Stp. sat for 1 Dl. 8 Skilling, er 2 Daler 16 Skilling. Paa den østre Ende udi Stuelængen Laa-Huus med tu gamle Dørre, a Stolperum 1 Daler, er 2 Dl. Steegers Huuset Norden til 4 Stolperom med Bager Oun oc Kiolne (Malkølle), tu Dørre, a Stp. 7 Mark, er 7 Daler. Sum 46 Daler 3 Mark.

Den vestre Længe som er aatte Stolperom med tuende Deelle (Brædde) Gaulle. Sønden til udj samme Længe er tre Stolperom kaldes Lillestue, oc er et Cammer udj samme Stolperom, oc udj Stuen er 5 Vinduer, oc 2 Dørre, 2 Lister (Hylder) oc en Kackell Ovn af Tægl (Lerkakler), sat tillsammans for 11 Dl. Noch tu Stolperom, som er Forstu med en Skorsten og et Vindu udj med en heel og tuende Half Dørre, sat for 7 Daler. Noch et Stolperom en Dør for oc et Vindue som er gl., sat for 2 Dl. Endnu tu Stolperom i samme Lenges nærre Ende, en Dør i Jern, foruden Tille, med en Laage ved Gaulen, hver Stolperom sat for 7 Mark, er 3 Dl. 2 Mk.

Den søndre Ladelænge som er 14 Stolperom, Østen til i samme Længe 9 Stolperom med Straatag og tre Dørre og en Dørport a 1 Dl. er 9 Dl. Vesten udj samme Længe er fem Stolperom Lyngtag a Stp. 3 Mk er 3 Dl. 3 Mk. Dend Østre Længe 12 Stolperom for 3 Mk. er 9 Dl. Det Nordeste Udhuus, som er 4 Stolp oc en Rose (Røste uden Vægge, men paa Stolper) sat for 3 Dl. Det Middelste, som er tuende Stolperom, oc i lige Maade sat for 2 Dl. Det søndre Huus, som er 5 Stolperom, sat for 2 Dl. 2 Mk. Beløber alle Huusene, tilligemed de 46 Dl. 3 Mk., som Stuelængen er taxeret for, in alles 99 Dl. 2 Mk.»

Saavidt denne Forretning. Her ser man altsaa, at Gaardens 8 Længer ialt er vurderet til mindre end 100 Slettedaler, et Bevis paa Pengenes høje Værdi i hin Tid.

Om Amtmand og Kommandant *Waldemar Reedtz*, der tiltraadte sit Embede 24. Oktbr. 1699, hedder det, at efter gamle og fornuftige Folks Fortælling blev ham den Berømmelse tillagt, at have især ved sine gode Foranstaltninger bragt Bondestanden her i Opkomst, skriver Amtmand Urne i 1756: »Thi i Stedet for, at en Del af Bønderne hidtil havde været saa »sløtne« eller efterladende i deres Haandtering og ej stræbue saa flitigt som de kunde, at udrede Skatter og Landgilde,

samt andre deres Gaarde vedkommende Afgifter, men lode Aar efter andet trække Restancer paa sig, og endelig derfor bleve af Amtstuen tagne Dom over dem, saa at mange Selvejergaarde for saadanne Restancers Skyld hjemfaldt til Kongen, og nogle for meget ringe Skatter og Afgift blev bortfæstede, end som de i Hartkornsbogen stod, Hs. Majestæt til stor Afgang i sine Indkomster; ja en Del Gaarde var næsten blevne øde; — saa søgte Reedtz efter Omstændighedernes Befindende baade ved gode Opmuntringer, samt og strengere Anstalter at bringe Bønderne til mere Flid og Stræbsomhed, især at han ej lod det komme i Langdrag med Ydelser og Udredninger, men formedelst ellers i Danmark brugelig Militær-Exekution efter de Kongl. Forordninger betimelig var dem i Hælene, hvorover mange med Tiden dels af Frygt dels ved nøjere Eftertanke blev flitigere og kom istand til at udrede, hvad de skulde, samt efterhaanden blev velholdne ved deres Gaarde. Tilmed bragte han det og derhen, at Landmanden fik sine Varer i bedre Pris, især Havre og Stude, idet han selv tilkjøbte sig en Del og betalte bedre end før skete. Thi Købmændene havde ved at holde sammen ligesom sat en vis og ringe Pris efter deres egen Behag paa Sæde og andre Varer.« Amtmand Urne fremsætter disse landøkonomiske Betragtninger, der til en vis Grad kan være rigtige, da Amtmand Reedtz var en redelig, energisk og punktlig Embedsmand, der havde Orden i Sagerne. Men det er dog for stor en Ære at yde ham, som alene at have bevirket en Bedring i de nævnte Forhold. Det skyldes først og fremmest de overalt i Nordeuropa ved den Tid begyndende bedre Vilkaar for Landbruget med større Efterspørgsel og højere Priser for dets Produkter, en Prisstigning, der særlig voksede i den store nordiske Krigs Tid i Aarene 1709 til 1720, hvorom mere i Afsnit IX.

Iøvrigt stod, trods Eftergivelse af Skat, endnu i 1701 Bønderne i Restance med 7904 Rigsdaler, saa der var tilstrækkeligt for Amtmand Reedtz og hans Amtsforvalter, Hans Henrichsen Schor, at arbejde med til forbedret Økonomi for Bornholm, Bønderne og Regeringen.

I en ny Jordebog, begyndt 1. Maj 1692, leveres kun Smør og Sæd vedvarende i Natura, medens alle andre af de gamle Ydelser er omregnet i Penge. Ifølge denne Jordebog skulde 1 Tønde Smør veje 16 Lispund rent Smør (128 kg). Hver Tønde Sæd inddelt i 8 Skæpper. Iøvrigt var der ved hin Tid fastsat bestemte Priser for Skatteprodukter, om disse i Stedet for ønskedes ydede i Penge, nemlig 1 Tønde Smør 15 Rigsdaler, 1 Kø 6 Rdl., 1 Tønde saltet Torsk 4 Rdl., 1 Svin 2 Rdl., 1 Td. Mel, 1 Td. Byg, 1 Td. Rug 9 Mark, 1 Stud 4 Rdl. o. s. v.

VII. RETSVÆSENET PAA BORNHOLM

Lov og Ret er en af de fundamentale Dele af et Folkesamfund, derfor ogsaa et vigtigt Spørgsmaal i Forbindelse med et Folks eller en Landsdels Historie. I tidlig Middelalder var Danmarks Retsvæsen delt i tre Omraader: Jydske Lov, Sjællandske Lov og Skaanske Lov. Sidstnævnte var ogsaa gældende for Bornholm, saavel i kirkelig som i verdslig Henseende. Ærkebispens og Kongen behandlede ved deres Ombudsmænd hver sine Slags Retssager; dog blev Forbrydelser som Manddrab behandlet saavel ved Kirkeretten som ved Kongens Ret. Iøvrigt var Grænsen for kirkeligt og verdsligt Omraade ofte omtvistet.

Foruden egentlig Helligbrøde straffede Kirken Ægteskabsbrud, Kirkeran, Mishandling af viede Mænd (Præster) og Manddrab samt Kætterier (Vranglære) og Trolddom. Sagerne blev behandlet under aaben Himmel ved Sognets Kirke (Sogne-stævne), paa Herredsting og Landsting, det sidste som en Overret.

Naar en Sag efter Kirkeretten blev anmeldt, skulde Ærkebispens Ombudsmand eller Føged lade stævne den sigtede i Naboens Paahør til at møde paa sit Værneting (Hjemting), hvor indstævnedes da mødte sammen med Sognets eller Herredets fornemste Bønder, i ældste Tid altid bevæbnede. Sagsøgeren maatte vælge et Antal (som oftest 12) fri Mænd (ikke Trælle) til Nævninge, der skulde undersøge Sagen og afgive deres Kendelse ved at sværge paa, at de ansaa den anklagede for skyldig eller uskyldig. Denne maatte paa den anden Side værge sig ved at vælge (i Reglen 11) Mededsmænd, der ikke behøvede at kende noget til Sagens Enkelt-heder, men blot med ham sværge paa, at de troede, han svor sandt. Nægtede Nævninge og Mededsmænd at sværge, da var den anklagede fældet og skulde tage sin Straf.

Paa Bornholm i Ærkebispetiden var denne høje Gejstlige Overherre i verdslige saavel som i gejstlige Forhold, skulde altsaa gribe ind ved Over-

trædelser af saavel den verdslige skaanske Lov som den skaanske Kirkeret.

I Henhold til Kirkeretten var Straffen Bodsøvelser og Faste (Vand og Brød) et vist Antal Dage, Hudstrygning, Valfarter eller Pengebøder fra nogle Øre indtil 40 Mark, hvilket sidste Beløb i Sølvværdi var ca. 1400 Kr. Trælle skulde blot straffes »paa deres Hud«; men »hvad Mand bryder med Vaade og ej med Vilje, det bødes ikke for Guds Ret«, hed det; og »Helligbrøde maa ej søges paa yngre Mænd end 15 Vintre gammel.«

Naar Tingmændene ikke var klar over, om den anklagede var skyldig eller ej, skulde han prøves ved en Gudsdom. Denne bestod gerne i Tvekamp eller Jernprøve. Særlig den sidste brugtes af Kirkens Mænd, fordi de hævdede, at Gud frikendte eller fordømte, eftersom anklagede kunde taale Berøring med gloende Jern eller ej. Jernbyrd skulde gøres ved enten med blottede Hænder at bære et Stykke rødglødende Jern 9 Skridt og saa skyde det fra sig (Skudsjern) eller i en Afstand af 12 Skridt at kaste Jernet i et Trug (Trugsjern) eller med blottede Fødder at gaa hen over 12 gloende Plovjern (Skraa).

Den største Straf, Kirken idømte nogen, var Band, der blev anvendt mod trodsige, som f. Eks. ikke mødte til Ting, uagtet de var stævnet fire Gange. Saadanne blev »forbudt Tjenesten og Mænds Samfund« i mindst eet Aar; og hvis nogen holdt Omgang med en udstødt, skulde han bøde 3 Mark og selv bandlyses. Vilde en bandlyst saa omvende sig i Løbet af den angivne Tid, kunde han atter blive stedet til Kirkens Velsignelse mod at bøde Stævning og Sag og betale 3 Mark for Band (Skærtorsdag). Biede han flere Aar, blev Forligsbetingelserne haardere, og døde han uforligt, skulde han begraves paa »ugilde« Agre (uindviet Jord) udenfor Kirkegaarden.

Medens nogle Sager kunde føres til Ende ved Ombudsmænd og Landsting, skulde andre, som

Skilsmisssager, »staa usaattes (uafgjort) til Biskop kom i Bygd«, hvad der paa Bornholm ikke skete hvert Aar. Naar en Mand fæstede en Kvinde til Hustru, skulde han give hende en Gave i Guld (den endnu gældende Forlovelsesring), og hun kaldtes da »guldfæstet«. Bryllup med kirkelig Vielse kom senere efter »Trolovelsen«. Hustruens Stilling var underordnet Manden. Hun maatte aldrig sælge mere af det fælles Gods end for 5 Penninge (Sølvværdi 75 Øre), og hun maatte aldrig klage over, hvad han gjorde ved hendes Ejendom. Paa Bornholm synes dog Kvinden, særlig Enker paa Gaarde, at have haft en betydelig bedre Retsstilling. Trælle regnedes for saa lidt, at Sonebøden for en Træls og et Stykke Kvægs Drab var ens, og havde en Træl stjaalet, kunde man uden videre hænge ham. Derimod havde en Bryde (Gaardfæster, Vorned) samme Ret til at indtage Granders eller Naboers Fæ paa sine Agre og kræve Bøder som en rigtig Bonde eller Selvejer. Svagelige og vanføre Personer henvistes til Hospitalerne og de gamle til Forsørgelse hos deres Slægt, og den, som overlod sin Ejendom til en anden for at blive forsørget, kaldtes »Fledføring«. Paa Bornholm hed Forsørgelsens Art og Mængde »Unjantag«. Loven lagde adskillige Hindringer i Vejen for Salg af en Slægts »Odelsjord«, Selvejendom. For at tage Neg af en anden Mands Ager kunde en Mand dømmes til at faa det ene Øre afhugget.

I 1555 klagede Jens Truelen af Poulsker over Lybækkerfogeden Bernt Knop, at denne havde ladet skære et Øre af ham, sandsynlig efter samme skaanske Lov, og Laurits Hansen i Poulsker Sogn ligeledes for Tabet af to Fingre paa Grund af et paastaaet falsk Vidnesbyrd. Begge fik dog Erstatning, henholdsvis 40 Mark og 5 Lod Sølv.

Legemsskade ved Slagsmaal eller Voldsfærd afgjordes almindeligt ved Bøder. Afhugning af Næse eller Tunge, begge Øjne eller Hænder eller Fødder kostede hel Mandebød (45 Mark), medens Borthugning af ét Øje, én Haand eller Fod blev sat til det halve. Saar gennem Laar, Læg eller Arm, saa Saaret fik »to Munde«, kunde afbødes med 6 Mark og for »Stens-Hug« (Stenkast), »Bens-Hug« (Spark), »Næve-Hug« og »Haargreb« skulde kun gives 3 Mark i Bøde.

Foruden den skaanske Konge- og Kirkelov, der gjaldt for Bornholms Landsogne, udstedtes desuden særlige Birkelove (Distriktslove), dels for Købstæderne paa Øen, dels for Hammershus Birk (Slottet med Byerne Allinge og Sandvig). Der var indtil 1919 10 Retskredse paa Øen, 4 Herredsting, 5 Købstadsting og Hammershus Birketing eller Broting. Af de nævnte Byer fik Nexø og Aakirkeby

Købstadret 7. December 1346, og har nylig kunnet fejre 600 Aars Jubilæum.

Om Tyveri hedder det bl. a. i disse gamle Love, at »om en Bonde fanger sin Tyv og slipper ham løs, saa han ej føres til Tinge«, da skal Bonden bøde 40 Mark til Kongen. Og »ganger Tyv udømt af Tinget«, da skal Byen, Herredet eller Sognet bøde 3 Mark til Kongen. De fleste Tyverier blev straffet med Lemlæstning eller Galgen. Drab kunde derimod sones med Bøder, den højeste Bøde 45 Mark til Kongen. Et Eksempel herpaa ses af et Tingsvidne udstedt paa Hammershus i 1433. Den derværende Bispefoged, Adelsmanden Aage Nielsen Sparre, havde nemlig paa Embedsvegne beslaglagt Væbneren Peder Olsens Gaard i Nylarsker, samt øvrige Midler, »hvilket denne havde forbrudt til Ærkebispnen ved Manddrab paa sin Hustrus Broder i Rønne«, og da Bispefogeden frygtede Væbnerens Hævn paa sig for denne Doms Skyld, fik han Drabsmanden tillige med en Tylt »fri Mænd«, 6 Væbnere og 6 Selvejerbønder, til at give Forløfte om ikke at ville Had eller Hævn over Dommeren, dennes Embedsmænd, eller den dræbtes Slægt. Drabsmanden maatte tillige indgaa paa ikke mere at bære Sværd eller Lanse, eller lade bære saadan Vaaben efter sig, uden hans Herskab (Ærkebispnen) behøver det og siger til. »Endvidere skal aldrig Holger hans Svend, som var med til Manddrabet, forblive i Landet.« Altsaa landsforvist. (Thuras Bornholms Beskrivelse, Side 43—44).

Om en Stævning i 1469 hedder det følgende:

»Vi Tue med Guds Naade Ærkebiskop i Lund, Sverrigs Første og Pavens Legat, hilser Eder Ditlev Daa vor Foged paa Hammershus, Hr. Hintze Degen (Provst), Sevid Nielsen, Landsdommer paa Bornholm evindeligen med Gud, vider at vor Tjener Peder Lang (Adelsmand til Maglegaard) lod os forstaa, at han havde nogen Tiltale til Peder Laursen i Sankt Ibs Kirkesogn om Gods. Thi bede vi Eder, byde og endelig ville, at i straks stævner dem for Eder, og hører deres Bevis paa begge Sider, og skiller dem ad med Rette, som I ville være bekendt for Gud, og os andre Dannemænd.«

Denne Sag, som vistnok drejede sig om en Frigaard, nemlig »Skovsholm«, dukkede atter op en Snes Aar senere under en Retsakt, ledet i Nexø af selve Ærkebispnen, altsaa den Tids højeste Ret. Det er Peder Lauridsens Svigersøn, Peder Jul i Ibsker, der ved et 9. August 1490 paa Maglegaard i Østermarie udstedt Dokument vedgaar at skulle betale Peder Lang 100 Rinske Gylden for Ejendomsret til den Gaard og (eller) Mølle, hvori Peder Laursen boede, og som han havde gjort ufrigt ved at tillægge samme noget arvet Jordegods, alt ifølge den Dom, der afsagdes i Nexø af »værdigste Fader med Gud«

Ærkebiskop Jens Brostorp af Lund, Hr. Mester (Magister) Jens Aagesen, Domprovst i Lund, Hr. P. Povlsen, Degn samme Sted, Hr. Oluf Hillebrand, Hr. Oluf Jespersen, Kanniker samme Sted, Erich Jensen af Ugerup og Kristian van Hafn af Egholm. Man ser altsaa, at denne Højesteret bestod af Kirkens tre øverste Embedsmænd, samt Kanniker af to verdslige Adelsmænd. Man maa stadig erindre, at Ærkebispens ogsaa raadede over Bornholm i verdslige Anliggender.

Med Hensyn til Landstinget eller Overretten menes i den ældste Tid under Ærkebispens Sagerne at være indanket for Skaane Landsting, men Bornholm fik dog tidligt sit eget Landsting. Det ældste kendte Dokument udstedt her er dateret 24. Maj 1319, da »alle Landet Bornholms Indbyggere« (omnes singuli terram Borendeholm inhabitantes) paakaldte Kong Erik Mændveds Hjælp, og under det latinske Brev satte Fællestingets Segl (sigillum communitatis dictae terrae).

Hundrede Aar senere, i 1429, nævnes den første navngivne Landsdommer paa Bornholm, *Peter Bosen*, hvilken Ærkebispens i 1412 havde udnævnt til Frimand, samt hans Efterkommere i lige Mandslinie, saa at han og de skulle nyde for sig og deres Gods stedsevarig Frihed, som andre frie Mænd (liberi) paa Landet Bornholm.

Efter Peter Bosen, der nævnes sidste Gang i 1443, blev *Sevid Nielsen*, til Kannikegaard i Bodilsker, Landsdommer, nævnt i 1448 og 1469. En tredje Landsdommer var *Jep Splid*, der nævnes 1490 og 1501; han boede paa Splidsgaard i Klemensker. Begge var Frimænd, idet kun saadanne udnævntes til Ledere af Landstinget. De kaldtes ogsaa i ældre Tider Landstings-Saghørere. Bornholms Landsting holdtes i Aakirke Vaabenhus og som Regel én Gang aarlig, Lørdag før Sankte Hans. Men der blev dog ofte sat ekstra Landsting.

I 1499 udstedte Ærkebiskop Birger nogle »Artikler og Punkter« til Bornholmernes Efterlevelse, hvori det bl. a. hedder, at »item forbyder vi under Livs og Gods Fortabelse nogen Samling eller hemmeligt Møde at holdes i Skov eller Mark eller nogle andre hemmelige Steder. Haver nogen noget Skyld eller Tiltale at rette mod anden Mand, da skal tales til Sognestævne eller til Herredsting eller til Landsting og der staa hverandre til Rette efter Loven, hvis ej det kan afgøres i Mindelighed.« Videre hedder det, at om der kommer Trætte eller Sag mellem Slotsfogeden eller hans Tjenere og Almuen selv og deres »Hion« (Tyende), som ej kan ordnes i Mindelighed eller ved Underretten, skulde saadanne Sager indankes for Ærkebispens og Kapitlet i Lund, inden nogen Klage eller Kæremaal sker til andre Herrer eller Overmænd, og

skal der vederfares Lov og Ret. Her sigter Ærkebispens øjensynligt til den danske Konge, der ved den Tid nærede Ønske om Besiddelsen af Bornholm. Derefter fortsætter Artiklerne: »Item forbyder vi nogen at gøre Voldtægt, Hærværk, Gaardgang, Ran, »Tagslag« eller »Bordag« paa den anden, rig eller fattig, som vi have hørt og forfaret, at sket er, baade udi vore Købstæder og andensheds; hvo saadant gør herefter, skal vi lade rette over, som Loven og Haandfestninger bestemmer.«

Videre forbød Birger den Fremgangsmaade, der af og til benyttedes, at en Mand købte flere Gaarde sammen, men kun skattede for den ene; ligesom det forbødes at sælge eller frapante den enkelte Gaard nogen Jord. Og om en Frimand ægter en Bondedatter til Husfrue, da skal de gøre Slotsfogeden opmærksom herpaa, at han kan registrere det Bondegods i Slotsbogen, at det ikke falder i Skattefrihed.

»Item forbyder vi alle Bønder og Vornede at befatte sig med Skibsvrag, Nat eller Dag, naar det indtræffer, førend vor Foged tilsiger dem at skulle bjerge og redde, dog for rimelig Bjergeløn; findes nogen som ulovlig tilegner sig Vraggods ud over en halv Marks Værdi, uden vor Fogeds Minde, har han Fuldmagt til at straffe som for Tyveri, med mindre det sker med Tilladelse af Godsets Ejer.«

Ingen Bonde skal købe eller tilpante sig nogen Jord eller Ejendel i Købstæderne, og ingen Købstadmand det samme paa Landet, men, vil man handle, skal det ske i hele Gaarde og halve Gaarde, og tages Skøde til Tinge efter Loven, og derfor skatte tilbørlig til vort Slot. I modsat Fald skal mistes Køb eller Pant, hvo det end er. Ligeledes forbydes det Frimændene at købe Bondejord eller Købstads- og Birkejord.

Den fjerde kendte Landsdommer paa Bornholm var *Olaf Ottesen Uf*, der nævnes i Embedet 16. Juli 1510, da han tilligemed flere fremstaaende Bornholmere underskrev en Overenskomst med de hængende og plyndrende Lybækkere om Udredelsen af en Brandskat og gik som Gissel for denne til Lybæk. Dokumentet begynder saaledes:

»Wy her Peter Laurentzen, her Nichels Hintzkensen unde her Johan Kopke, prester, Peter Kovotte, Olaf Atersen, landesdomer vulmechtiger des landes to Bornholm, hebben« — etc. (Hanse-recesse 3 R., 6 B., 12, 30).

I et andet Dokument, udstedt 12. December 1515 paa Skaane Landsting, hedder det, at et Kongebrev var blevet læst for Landsdommeren paa Bornholm i hans Gaard, antagelig enten Simblegaard i Klemensker eller Gyldensgaard i Østermarie, der var Uffernes Hovedgaarde. Landsdommer Uf nævnes sidste Gang i 1522.

Ærkebisp Birger afsagde i 1512 en Dom mellem Borgmester Oluf Degn i Aakirkeby paa Byens Vegne og en Gaardejer Per Steen i en Trætte om et Ellekrat, der blev tildømt Byen.

I 1514 og 1515 var der Trætte mellem Bispefogden paa Hammershus og Adelsmanden Niels Brahe i Skaane, der ejede Maglegaard i Østermarie med underliggende Gaarde. Kristian den Anden stod paa Brahes Side og stævnedede gentagne Gange Ærkebispen til at møde for Herredagen i Sagen, men han mødte ikke. Den 1. December 1515 var der Landstings Vidne paa Skaane Landsting, at tvende Mænd havde været paa Bornholm med Niels Brahes Fuldmægtig og havde hørt, at Kongens Brev blev læst for Landsdommeren, for Bispefogden Sten Stensen paa Hammershus, og til Sognestævne, lydende at Kongen havde taget denne Sag til sig at høre i Rette om Niels Brahes Gods, men Tingfogeden (Herredsfogeden) vilde ikke komme til Ting, for at Kongens Brev ikke skulde blive læst der. Dernæst stævnedede Fuldmægtigen alle Niels Brahes Bønder for sig, at de skulde udsige, hvad de havde at klage over Bispen og hans Embedsmænd. Da klagede Bønderne, at han havde trængt dem til at yde sig Landgilde, 7 af dem i 3 Aar, og af 29 Gaarde, som hørte N. Brahe til, havde han taget 6 ulovlige Skatter, og hans Embedsmænd var gaaet saa strengt frem, at de havde taget Klæderne af deres Krop og Gryden af deres Ild og væltet Maden i Skarnet.

Sidstnævnte voldsomme Episode var en Udpantningsaffære. To af disse Sager havde Landsdommer Uf til Bhandling; den ene henviste han til sin Højesteret, »vor kære naadige Herre, Ærkebispen i Lund«; den anden viste han tilbage til Sogninget. Det var i Januar 1516; men i Marts samme Aar fik Landsdommeren Kongens Stævning til at møde i Malmø for Rigsraadet; ifølge Paaanke fra Niels Brahe. Her mødte ogsaa Ærkebispen, hvor han gav Danmarks Prælater og Raad sin Ret tilkende i denne Sag. De 6 Gaarde, Bispen havde frataget Brahe, havde han opladt ham igen, for Kongens og gode Mænds Forbøns Skyld; men det Pant, Bispefogeden havde frataget N. Brahes Bønder for Smaaredsler til Hammershus, kunde han ikke igengive, da det tilhører Bispestolen, erklærede Ærkebispen. Striden gik da videre de følgende Aar. Det drejede sig om de kirkelige Rettigheder af nævnte Adelsgoods.

Imidlertid døde Ærkebisp Birger 10. December 1519, og hans Eftermand, Magister *Jørgen Skodborg*, der valgtes af Kapitlet 5. Januar 1520, sad foreløbig som »Electus« eller Kandidat paa Ærkesædet, indtil Pavens Stadfæstelse af Valget. Kongen havde bedt ham tilbagegive Brahes Bønder det,

som var frataget dem, og Niels Brahe selv henvendte sig til Electus herom, men denne svarede, at han ikke vilde befatte sig med Bornholm, da han endnu ikke havde modtaget nogen Slotslov (Hammershus), og han vilde ikke modtage nogen Slotslov, før han havde sin Konfirmats som Ærkebisp i Orden; iøvrigt beroede Sagen paa Domkapitlet.

Den nævnte Bispefoged, Sten Stensen, døde ogsaa ved samme Tid, hvorefter Kristian den Anden den 12. Maj 1521 indstævnedede Stensens Arvinger til at møde i København inden seks Uger medtagende, hvad Bevis de har paa hans Ret til at handle, som han havde gjort.

Samme Aar 9. Oktober skrev Ærkebisp Skodborg til den nye Bispefoged, *Niels Ipsen Sparre*, om at gengive Niels Brahes Bønder det fra dem tagne Gods, hvorom Landsdommeren kunde give Oplysning. Efter at Kongen havde bemægtiget sig Hammershus, og havde Bornholm en kort Tid i 1522, udstedte nævnte Sparre et Pligtbrev til Kongen, hvori det hedder, at »Jeg Niels Ipsen Væbner nu har annammet af højbaarne stormægtigste Fyrste Her Christiern med Guds Naade Danmarks, Sverrigs, Norges etc. Konge, min allern. Herre, Hammershus Slot i en fri, ren og ubesmittet Slotslov og dertil med alt Bornholms Land at holde til tro Haand til hans Naades Højmægtighed, og, det Gud forbyde, saafremt hans kgl. Majestæt skulde blive »forstackit« (forhindret), da til højbaarne Fyrstes Her Hanses, hans Naades kære Søns, Haand, og dersom han blev forhindret, det Gud afvende, til højbaarne og stormægtigste Fyrstinde Fru Elisabeth min kære Frue Dronnings Haand, og om hendes Naade bliver forhindret, da forpligtiger jeg mig forne Slot, Slotslov og Land at holde til Danmarks Riges Raads Haand og ingen anden, og forpligtiger jeg mig ved min Ære, Salighed og kristelige Tro at være forne min naadigste Herre Konge og Frue Dronning og deres Børn og Arvinger huld og tro af Liv og Magt og efter min yderste Evne, saa længe jeg lever, efter den Ed, som jeg har svoret og tilsagt forne kgl. Majestæt. Til Vidnesbyrd hænger jeg mit Segl her neden for dette mit aabne Brev, som er givet og skrevet i København Mandagen næst efter Sant Valentini Martyrs Dag Aar 1522 (17. Februar).«

Længe fik Kongen dog ikke Lov til at have Bornholm i Fred; thi i Høsten 1522 kom hans Fjender Lybækkerne og indtog og afbrændte Hammershus, samt røvede og plyndrede forskellige Steder paa Øen, som nævnt i de forrige Afsnit. Da Lybækkerne i 1525 overtog Bornholm, indgik de paa at skulle holde Slotsloven i tro Haand og hævde Retsplejen paa Øen efter gammel Sædvane, Ret og Rettighed,

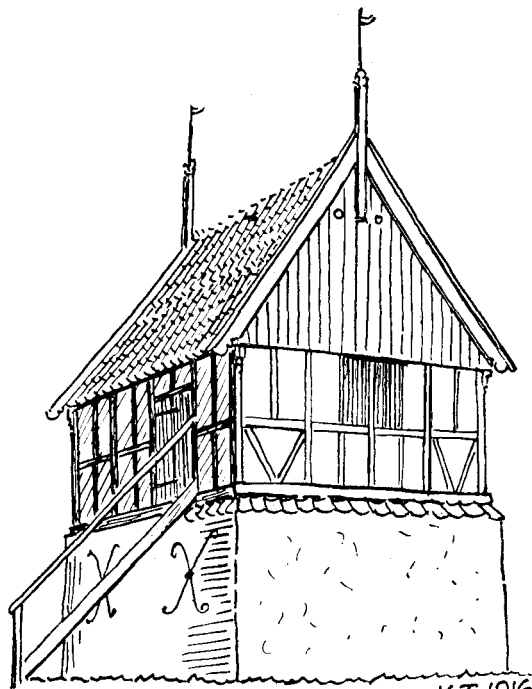

altsaa vedvarende under dansk (skaansk) Lov. De maatte sørge for Rettens Holdelse, besørge Stævninger, holde Fængsel, lønne Landsdommer, Ridefoged, Skarpretter og alle andre Retspersoner. Men Kongen forbeholdt sig at udnævne Landsdommeren.

Landsdommer Olaf Uf nævnes sidste Gang i 1522. En følgende Landsdommer var *Hans Jensen* i Nylars, der sad i Embedet indtil 1535, da han, som nævnt foran, blev halshugget som meddelagtig i Bondeoprøret. Samme Aar, 20. August, skrev Kong Kristian den Tredje, at *Mogens Uf* skulde være Landsdommer, men ogsaa han var Oprører mod Lybækkerne og flygtede til Skaane i 1536. Den følgende Landsdommer *Lars Pedersen* blev udnævnt ved Herredsdagen i København ved Middommertid 1537. Han rejste i Vinteren 1542 til Lybæk og beklagede sig for Raadet, at han ingen økonomisk Fordel havde af sit Embede og begærede en Gaard i »Forlening«. Dette fik han bevilget, da en lybsk Kommission kort efter gæstede Øen sammen med danske Raader, men betinget af, at han »skulde være lydige og lade sig bruge efter Slotsfogdens Raad.«

Med Hensyn til Appel fra Bornholm instruerede det lybske Raad sine Gesandter i København, at de skulde forestille Kongen, at han ikke bestyrker Bornholmerne i at søge Ret hos ham, før de have søgt til Lybæk. Have de derefter noget at klage, da har man intet imod, at Sagen bringes for Kongen; dette skal staa enhver frit for, og skulde det være Kongen om at gøre at høre Sagen først, da vil de indrømme dette, men sende deres Bud til Stede at høre Sagen med (1542). I 1543 hedder det, at saafremt Bornholmerne klager til Danmark, skal man ikke tro dem, men henvise Sagen til Lybæk, hvor man vil hjælpe Klagerne og skaffe dem deres Ret efter den danske Lovbog. Finder de sig derefter brøstholdne, da kunne de bringe deres Sager for Kongen, og Raadet vil da lade Akterne følge og gøre Beretning om Sagen.

Et Bevis paa den mildest talt mangelfulde Retspleje paa Bornholm i Lybækkertiden er en Sag, der blev drøftet paa Landstinget i 1543. Bryggeren paa Hammershus, Lucke Knipe, og Lodich Tømmermand, ogsaa i Slottets Tjeneste, var kommet i Klammeri i Sandvig med Slottets Bøddel og havde stukket ham ihjel, og skønt det var paa andet Aar siden, havde Landsfoged Bernt Knop ikke blot beholdt ham i sin Tjeneste, men endog paa det bedste anbefalet ham til sin Eftermand Blasius van Wickede, fordi han ikke kunde undværes paa Slottet, da han kunde baade brygge og bage, og man ellers skulde have en anden Bager etc. Da der nu var sket Forbøn for ham, saa have de handlet med ham, at han skulde tjene 5 Aar uden Løn i Penge

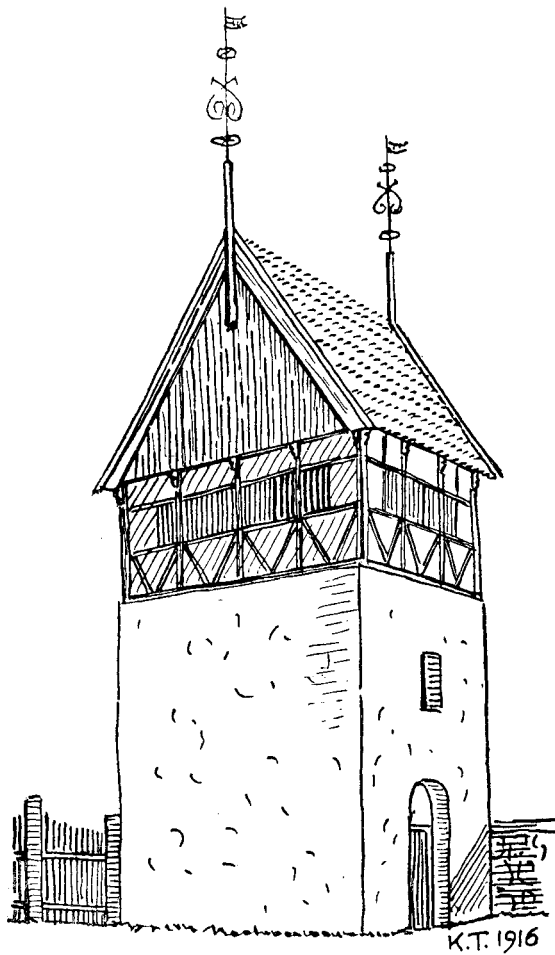
Rutsker Klokketaarn

og forestaa Bryggeriet og Bageriet. Hans Besoldning var aarlig 25 Mark Danske = 10 Gylden, og »myt deme wande in de 14 Mark Lubsch«, saa at Raadet for 5 Aar faar 195 Mark. Det minder noget om Historien »for Smed at rette Bager«, kun modsat. I Sognet gjorde Klokketaarnet 3: Stevelen, Tjeneste som Arrest.

Yngsteretten i Gaardarv

Den Mærkelighed, at en ældgammel Regel og Vedtægt angaaende Retten til Indløsning og Sæde af Selvejergaarde paa Bornholm var tillagt yngste Søn, blev løselig omtalt i forrige Afsnit og skal som et Retsspørgsmaal nærmere belyses her. Som anført er det nævnt allerede i 1543, men er øjensynlig langt ældre. Yngsteretten eller Junioratet er en Arveordning, der i nordiske Lande ogsaa var kendt hos Friserne, men iøvrigt i ældgammel Tid paa Irland og hos de gamle keltiske Folk.

Paa Bornholm var det Selvejergaardene, eller ca. to Tredjedele af Øens Gaarde, der særlig berørtes af denne Sædvaneret, men ogsaa Vornedegaardene med livsvarigt Fæste hyldede den gamle Skik, hvis Formaal var at bevare Gaarden længst muligt for Slægten. Det var smaa Gaardbesiddere, der

Povlsker Klokketaarn

kunde blive Tale om, naar Retten efter en Mands Død tilkendte hans 1- eller 2-aarige Søn Adgangs- og Indløsningsretten til Gaarden efter Myndighedsalder. Ja, der var endog Eksempler paa, at et Skifte blev udsat, naar Barnefødsel var i Vente, indtil denne var overstaaet, og man kunde erfare, om Barnet var en Søn eller en Datter. Som nævnt skulde, modsat Sønnen, om der kun var Døtre i Ægteskabet, den *ældste saadanne* have Gaarden. Efterlod en afdød Selvejer sig mere end én Gaard, skulde det prøves, om han havde bestemt, hvilken af Gaardene »Gaarddrønten«, yngste Søn, skulde have. Var der ingen Bestemmelse herom, kunde Sønnen eller Sønnens Værge vælge blandt disse. Afdødes Enke, der havde Ret til Beboelse og Brug af Gaarden, eller en af dem, i sin Livstid, selv om det ikke var hendes egen Arve- eller Købegaard, og uanset om hun giftede sig igen eller ej, skulde imidlertid svare til samtlige den afdødes Børns Arv

efter deres Fader, bl. a. udregnet ved en af uvildige Mænd foretagen Vurdering af Gaarden, og ofte saaledes, at Børnenes Arv blev staaende som Pant i Gaarden til Udbetaling ved deres Myndighedsalder. Efter samme Regler skulde »Gaarddrønten« tilsvare sine Søsken deres Fædrearv.

Denne Vurdering skulde være »taalelig« for Enke og Arving, hed det, saa de ikke kom til at føle Arvepantet som en for svær Byrde. Der var en Enke i Klemensker, der for omkring 125 Aar siden skønnede, at hendes afdøde Mands Gaard var sat hende for højt i Værdi at tilsvare. Da hun protesterede uden at faa Medhold, gik hun til en Sagfører, der raadede hende til at forlange — som hun havde Ret til — at Gaarden skulde stilles til Auktion, for at man kunde heraf erfare dens virkelige Værdi. Dette skete, og hun købte da sin egen Gaard til en betydelig billigere Sum, end den var vurderet til.

Hadde en afdød Selvejer været gift to eller tre Gange og haft Sønner i flere Ægteskaber, kunde der blive Tale om Spørgsmaal af indviklet Art, særlig saafremt Enken havde giftet sig igen og faaet en Søn i andet Ægteskab. I tvivlsomme Tilfælde tog Retten ofte Hensyn til, hvilken af Hustruerne der havde bragt den største Medgift til Gaarden og herved mest sikret dens Økonomi, særlig om det var en Købegaard. Mente Skifteretten sig ikke i Stand til selv at ordne Sagen med en Gaardarv, udnævntes 12, 8 eller 6 Mænd til at paakende og dømme i den, en Afgørelse, der dog kunde appelleres til Landsretten. Som et Eksempel herpaa skal gengives en Dom i en Strid mellem Halvsøsken om en Gaard i Klemensker i Aaret 1572, hvis Ordlyd er følgende:

»Biørn Kaas ti Starup, Biørn Andersen til Stenholt, Jørgen Marsvin til Dybek, Tønne Parsberg til Harrested og Jacob Iversen Landsdommer, have under ovenstaaende Dato »vdi Rødne« afsagt Dom i en Sag mellem Anders Nielsen i Rødsker Sogn og Jens Persen, om den Gaard i Clemensker Sogn, som Per Andersen, Anders Nielsens Hustrues Fader paaboede og som nu Hans Persen paaboer, hvilken Anders Nielsen paa sin Hustrues Vegne tilholder sig Arveret til, da hun blandt *Børnene af første Ægteskab* var arveberettiget, saasom hun havde baade Fædrene og Mødrene i samme Gaard og som ogsaa 13 Mænd den 28. August 1563 havde tilkjendt ham paa Nørreherreds Thing paa sin Hustrues Vegne. Men Per Andersen var anden Gang gift, og havde med den anden Kone en eller flere Sønner. 6 Samfrænder havde ved Brev »derpaa saa sagtt, att effterdi dett findes och medt Breff och Seigl bewisses, samme Gaardt att være itt kiøbegodtz, och fornte Anders

Nielsen, paa siin Hustruis wegne, iche bewiisze kand, att hendes Moder eller Forelldre haffue hafft nogen arffuelig arffuepartt vdi fornte Gaardh«, enten Pendinge eller Pændings Værd i nogen Maade, og ydermere med Brev og Segl og levendes Røst bevises, at fornævnte Peder Andersen med sin sidste Hustru haver arvet og købt fem Brødreparter og en Søsterpart i samme Gaard, hvilke var Anders Niensens Hustrus Søskenne, som foreskrevet staar.

Thi kunde de hende intet Sæde tildømme, men Pendinge efter 12 Samfrænders Sætning, og fornte *Peder Andersens yngste Søn Gaarden og Sædet at nyde efter Bornholms Vedtægt.*

Saa efter Tiltale og Gensvar have vi samme 6 Samfrenders Dom ved Magt dømt, og fornævnte Jens Persen og hans Broder Gaarden fra ikke at komme dem til Skade, men være som den aldrig dømt var. Og blev forne Jens Persen og Simmen Persen saa forligt med Anders Nielsen, at fornte Anders Nielsen skal besidde samme Gaard, og siden skal de give ham Penge efter 12 Samfrenders Sigelse, og den næste Fardag derefter, naar Anders Nielsen haver bekommet sine Penge, da skal han fravige Gaarden.«

I denne Dom foretrækkes altsaa yngste Søn af andet Ægteskab for en Datter af første Ægteskab, fordi Gaarden ikke tilhørte den første Kone som Arv eller Ejendom, men tildels var købt for den sidste Kones Midler.

I en anden Sag om en Gaard i Pedersker i 1709 findes følgende saalydende Dokument:

»Jacob Lorentzen, Kongl. Majest. Byfoged i Nexø og Aakirkeby, samt Herredsfoged i Sønderherred paa Bornholm gør vitterligt, at Aar efter Guds Byrd 1709, Tirsdagen den 28. Maj inden Sønderherreds Ting, fremkom Hans Pedersen af Pedersker Sogn for Retten og beviste med Kaldsmændene (Stævningmænd) Gudber Hansen og Lasse Pedersen, hvilke afhjælede med Ed efter Loven lovligen til i Dag at have hid i Retten stævnet: Jens Ledersen af Aaker Sogn, Søren Pedersen af Pedersker Sogn, Mogens Pedersen af Nylarsker Sogn, Hans Madsen af Aaker og Laurids Pedersen samme Steds alle til *8 Mandes Opkrævelse*, som kunne taksere og sætte paa Penge den 23. Jordjergaard (Selvejer) i bemeldte Pedersker Sogn, udi sine Huse og Bygninger, Sæds Jord og Engbund, Herligheden og Gaardens ganske tilliggende Ejendom, med hvad Navn det nævnes eller haves kan. Og af Gaardens Takst rigtig at udregne imellem Arvingerne, hvad enhver af samme Gaard med Rette efter Loven kan tilkomme, naar al vitterlig Gæld, som staar i Gaarden, er afdragen — saa og endelig paakende, hvem *Sædet* og *Adgangen* af Gaardens Arvinger bør *Indløsningsretten* at være

berettiget, og de andre sine Medarvinger deraf at udløse.

Til dette at forrette paa Kongl. Majst. og Rettens Vegne blev opmeldt: Hans Lassen i Pedersker (Formand), Laurits Mortensen, Oluf Jensen, den 12te Selvejer, og Arist Olsen sammesteds, Peder Hansen og Hans Mortensen af Poulsker Sogn og Hans Andersen og Jakob Simonsen i Bodilsker Sogn, samtlige boende Mænd i Sønder Herred, som have dem samtligen paa nævnte 23. (Store Gadegaard) Gaards Aasted at begive, paa førstkommende Mandag d. 3. Juni, da denne deres Forretning for dem at tage efter denne Opkrævelses Indhold og derefter i lovlig Tid samme deres Forretning og Taxation at fuldbyrde, og i lovlig Tid inden Ting fra dem at give beskreven, som de ville være bekendt og agte at forsvare.«

Gaarden blev derefter paa Aastedet takseret af de 8 Mænd for 295 Slettedaler 2 Mark 12 ²/₅ Skilling. De mødte i Retten den 11. Juni og æskede af Gaardens Vedkommende, at disse vilde i Rette lægge, hvad Breve og Dokumenter som de kunde have til Sagens Oplysning nu eller i næste Ting, uden Ophold.. Ingen af Gaardens Vedkommende var mødt undtagen Hans Pedersen, som lovede at ville føre sit skriftlige Svar til næste Ting.

18. Juni: Hans Pedersens Indlæg: Paastaar sig Gaarden rettelig takseret, og tilkendt sig Sagens Omkostninger, samt »som *yngste Søn Adgang til Gaarden*, og mine Søskenne deres tilregnede Penge af Gaarden, naar først den Pantesum af 140 Slettedaler afgaar, som velbyrdige Hr. Landsdommer Ancher Müller har Gaarden i Pant for, som jeg og vil indløse og betale, og som min Broder Søren Pedersen uden min Tilladelse har udgivet Pantebrev for.« Søren Pedersen, der var tilstede, vilde paa egne og Medarvingers Vegne føre skriftligt Svar til næste Ting.

9. Juli: Søren Pedersens Indlæg: »At saasom jeg haver betalt til min Broder Jens Pedersen 26 Slettedaler ud af bemeldte 23. Gaard, saa han kunde tilkomme og til min Søstersøn Hans Madsen, Lange-myregaard i Aaker Sogn, udaf samme 23. Gaard 13 Slettedaler, saa haver jeg ogsaa min egen Arvelod staaende i min bemeldte Fædrene og Mødrene Gaard, som og opgaar til 26 Slettedaler. Og eftersom min Broder Hans Pedersen haver ladet udsige mig til næstkommende Fardag 1710 og gøre 23. Slg. ryddelig, og med Udsigelsen ikke er fulgt mine udlagte Penge til min Broder og Søstersøn, ikke heller mig selv mine Penge, saa formoder jeg at blive endnu fremdeles i min salig Faders Gaard. Min Broder Hans Pedersen kan heller ikke af sin egen Evne skaffe de Vedkommende deres Penge; saa tilbyder jeg saavelsom min Broder Jens Pedersen, saa og

min Broder Mogens Pedersen at give for min salig Faders Gaard 350 Slettedaler, som af vor egne Penge skal følge, deraf at give Vedkommende deres Arvelod og udløse Pantebrevet, og jeg siden at blive Ejer af bemeldte Gaard.«

Men 23. Juli faldt de 8 Mænds Dom saaledes: »Peder Sørensens *yngste Søn* Hans Pedersen bør, efter gammel Sædvane og Bornholms Vedtægt, Sædet og Adgangen samt Indløsnings Rettigheden af 23. Slg. være berettiget til Arv og Ejendom.« De 8 Mænd fik efter Loven 8 Lod Sølv eller 6 Slettedaler. Saavidt denne Sag.

Undertiden kunde det ske, at den yngste Søn eller Arvingen ved Faderens Død var rejst bort eller udenrigs. Da skulde en vederhæftig Mand forestaa Gaardens Drift. Arvingen havde da i 15 Aar Ret til at melde sig og overtage Gaarden; men kom han ikke, da forfaldt hans Lod til Kongen. Dersom der intet Afkom var, kunde Selvejrbonden selv bestemme, hvem Gaarden skulde tilfalde, men var intet saadant bestemt, da tilfaldt Gaarden først Slægtningene paa Fædrene Side og derefter Slægtningene paa Mødrene Side. Vilde en barnløs Selvejrbonde sælge sin Gaard, skulde han først lavbyde den paa Ting eller lade sin Bestemmelse om Salg tinglyse, for at Slægten, der havde Forfølsret, kunde faa Besked herom.

Den bornholmske Vedtægt om Selvejergaardens Arvegang affødte i Tidens Løb mange Retssager, hvoraf ikke saa faa gik til Højesteret. For noget at modvirke de mange Tvivlsspørgsmaal, der kunde rejses i Arvesager, udkom den kongelige Forordning af 14. Oktober 1773 om Selvejergaardens Arv paa Bornholm. Den gamle Vedtægt var blevet bekræftet af Kristian den Fjerde i 1636 paa en almindelig Herredag og i 1743 af Kristian den Sjette. Endelig vedtog Rigsdagen 8. Januar 1887 en Lov, der ophævede Yngsteretten og indførte lignende Arveregler som i det øvrige Land, væsentlig i Henhold til For. af 22. November 1837.

Undentagskontrakt

Arveordningen om Yngsteretten bevirkede, at Forældrene sad længere som Besiddere af en Gaard, end Tilfældet havde været, om ældste Søn havde skullet overtage den. Men deuaftet indtraf der dog mange Tilfælde, hvor Forældrene endnu i deres Levetid overdrog Gaarden mod selv at faa Aftægt eller, som det paa Bornholm hed, Undentag af denne. I den Anledning blev oprettet en skriftlig Kontakt med Specificering af alt — og det var ikke lidt — hvad Sønnen eller Svigersønnen skulde

yde dem til Underhold m. v. Som et interessant Eksempel skal her nævnes en saadan Kontrakt fra Aar 1778 i Poulsker:

»Efterdi Jeg undertegnede Peder Mortensen haver saalt, skiødt og afhændet min iboende og tilhørende Gaard d. 1. Selvejer Grd. her udi Poulsker Sogn til min Datter Mand Jens Jacobsen og hans Hustrue Sidselle Peders Datter, vi haver vi derpaa udi dend Hellig Trefoldigheds Navn indgaaed og sluttet en vinlig og Enig Contract med hinanden saaledes som følger:

Saasom mit udgivne Kiøb og Skiøde lyder, at Jens Jacobsen og hans Hustrue haver fuld frihed til at tiltræde min iboende Gaards Avling, Brug og Dyrkning, hvelket Jeg herved tilstaaer, saa skal de og have mit Boeskab og Løsøre Gods, Alt hviis som Jeg er Eyere af, det være sig paa hvad Maade, og af hvad navn det udnævnes kand, som mig er tilhørende, og Jeg er Eyere af, skal følge og tilhøre min Datter Mand Jens Jacobsen og hans Hustrue, børn og arvinger til arv og Eye, men derimod skal forommelte Jens Jacobsen eller hans arvinger bekoste vores begravelser, naar Gud ved døden bortkalder os, paa en sømelig og anstændig maade, hvis icke lovlig skeer, da udbetales 120 Sldr., skriver Et Hundrede og Tyve Slettedaler. Og imidlertid, saa længe vi læver, nyder vi vor stue ubehindret, saaledes herefter som forhen. Og maa de holde dend vedligge med spekken, kalken og anden Tilbørighed samt lovlig Skorsteen og fyrsteed tilhaande, hvori vi kand kaage vor Mad. Tilmed skal de forskaffe os ald fornøden Ildebrand, Løng, tørv og brændeveed, baade til Kackelovns varme og andet, vi maatte behøve, saa skal de og bage vort brød i derres Ovn, saavel som at brygge vort Øll og vadske vore Klæder, naar vi det forlanger, og vil vi forrette noget af disse Ting selv, saa staaer det os frit for at bruge derres brygger-Huus og benyttes os af deres Redskab og Ellers i andre slige maader, som maatte forefalde, vi da at have samme frihed som forhen det at forrette, saa længe vi læver.

Desuden skal vor Dattermand Jens Jacobsen aarlig til 1. Novbr. indlevere til vort ophold et Undentag udaf Gaarden saaledes som følger: Tree Tønder Ruug-Meel eller atten gamle Skepper. Een Ske. segted biug-meel med gamel maal. Tree tøn-der tørt biugmalt eller Femten gamle Skp. Tree Skp. Reene biug-gryn med gamel maal. Fire tøn-der Havre som er lovlig. Een Skeppe gode Ærter. En Skp. spansk Salt, alt indleveres med gamel maal. Een Otting god Spige-Sild. Een Fierding saltet Torsk som er lovlig. Een Galt af værdie 1 Daler 2 Mark. Een mindre dito for 1 Sldr. 6 lævendes Giæs, som er lovlig gode. 6 Stk. gode Lam med ulden paa. Een pott sinep. Et Lispund

Tobak og indleveres et Fierdings Lispund hvert Fierding Aar. Fire Pund god Humle. Toe potter Honning. 3 Dr. Rede penge om Jule Tider. Een Koe at have milk og Smør af og have Frihed til at omskifte 2 Gange om aaret, dend Eene Gang om Paaske dend anden gang om Mikkelsdagstider, og tage ud af Koe hobben hvilken vi selv vil af dem, som Gaardens beboere eyer, og den forsvarlig føde med foder og i Græsgang. 12 Alen Hørgarns Lirret. 12 Alen lovligt Blaargarns Lirret. Kaald og urter af Havgen saa meget, som vi til nødtørft behøver. Hæste og Vogn at vancke med til fornødenhed, naar det forlanges. Og hvis Omstændighederne skulde udfordre det, at Jeg vilde have mig et lidet Huus paa min Grund, hvor Jeg syntes godt at være, da skal de som Gaarden beboer være forbunden til at opbygge mig Huus paa 4re stolperum som forsvarlig stuehuus med Loft, Vinduer og døre, saavel som Skorsteen og fyrsteed og anden behøvende Fornødenhed til forsvarlige Stuehuuse, saa og een forsvarlig lovlig Sæng eller 30 Sld. Redepenge, og til fornøden Ildebrand 6 Læs Fladtørvt og 2 Læs Løng eller 4 Daler Reedepenge Een Kaaber Kædel paa en Fierding stoer. Een mindre dito paa 4re til 5 Potter stoer. Eet Røstekar paa 2 Skpr. stoert. Eet Øll-Anker Een Halv tønde. Og til Foer til vor Koe aarlig Eet Læs Høe, Eet Læs Havre, Eet Læs Biug Halm. Hviis icke lovlig da betale med penge derfor aarlig 8 Dlr. Reedepenge. Og frie Græsgang hos deres Kiør om Sommeren, saavel som det foranskrevne Undentag som aarlig paa foranskrivne tiid skal indleveres. Naar da min Datter Mand Jens Jacobsen, eller hvem Gaarden skulde beboe, udbetaler og udleverer i Rette Tiide som foranskrevet er, saa skal alt, hviis som Jeg er Eyere af, af hvad man det udnævne kand, følge og tilhøre Jens Jacobsen, hans Hustrue, Børn og Arvinger til evig Arv og Eye.

Denne foranskrevne Contract forbinder Jeg mig Jens Jacobsen til for mig og Arvinger at holde ubrydelig i alle sine Ord og Punter, og det før omskrevne undentag at udlevere saa vel til det længst lævendes, som naar dig begge, navnlig min Sviger-Fader Peder Mortensen og min Sviger-Moder Bodil Olsdatter, og det udlevere i rette tide, i hvad forandring end paa Gaarden maatte forefalde. Thi er det, at Jeg dene Contract tillige med min Kiære Sviger-Fader underskriver. Og vi i saa Maade undergiver os alt Hviis som Loven og Forordningerne om Contracter kan formelde. Desuden og til ydermere beviis Er det, at bemelte min Sviger-Fader og Jeg Jens Jacobsen haver ombedet disse tvende undertegnede gode Mænd til Stadfæstelse at underskrive deres Navne. Poulsker Sogn d. 20. Martii 1778.

Peder Mortensen. Jens J. J. S. Jacobsen, Eget skrevet Navn.
Efter Begiering underskriver vi til Vitterlighed.
C. Jørgsen. Poul Hansen.«
Saavidt denne Kontrakt, der i sin Længde er typisk for Arten.

De bornholmske Sandemænd

I Kristian den Femtes danske Lov af 1683 hedder det i 1. Bog, 16. Kapitel 1. Artikel: »Sandemænd skulde være otte lovfaste og bosatte Dannemænd, og af Fogden til Ting udnævnes i Herred, Birk eller By i tvivlsomme Drabssager, og naar der tvistes om Markeskel; og skulde Sandemændene uden nogen Proces, naar de er opkrævede, tage Sagen for sig, som de er opkrævede til, og gøre deres alleryderste til Flid til at oplede Sandhed.« Det har været betvivlet, hvorvidt paa Bornholm saadanne udnævnte Mænd, til Eksempel forannævnte, har været kaldt Sandemænd. (Se bl. a. Bornholmske Samlinger III. Bind, 1908 Side 42, Note). Herom kan dog næppe næres Tvivl. Til Eksempel skal nævnes et Dokument af 26. September 1699 om en Sag vedrørende Tvist om Markeskel mellem Poulsker Gildesjord og en Nabogaard. Heri hedder det:

»Vi Efter Skrevene otte Sandemænd Neml. Formand Anders Pedersen, Jens Mortensen, Anders Bertelsen, Hans Andersen i Bodilsker Sogn, Anders Jensen, Jens Jensen, Jens Laursen og Ole Pedersen af Pedersker Sogn, alle boendes Mænd paa Bornholm«, etc. De skulde granske Sagen og sige Sandheden om den. Efter endt og beskrevet Forretning erklærer de: »Vare i allerrettteste maader Paseret og tilfundet, som foreskrevet staar, hvilket icke er skeedt af vild og ey for fahre, men at vi troe det saaledes er sandt at være, som vi af de gamle mænd og vidnesbyrd haver seet og hørt. Saa sandt Hielpes os Gud og Hans Hillige Ord.«

Men foruden disse i tilfældige Retssager udnævnte Sandemænd, der skulde vidne om Sandheden, havde Bornholm en anden Slags Sandemænd, nemlig en Øvrighedsperson ansat i hvert Sogn, noget lignende en Sognefoged ovre. Det synes ikke klart, hvorfor denne Mand, der nærmest gør Tjeneste som Politi, er kaldt Sandemand, en Betegnelse, der er mindst halvfemte Aarhundrede gammel og benyttes officielt endnu i Dag. I et Brev af 1501 nævner Ærkebisp Birger »wore Sandhemændh« at have beseglet et Vedtægtsbrev vedrørende Bornholm, tillige med Landsdommerens Segl. Det maa være de fast udnævnte Sandemænd. (Thuras Beskrivelse Side 212). Siden nævnes Sandemænd i 1522, 1543

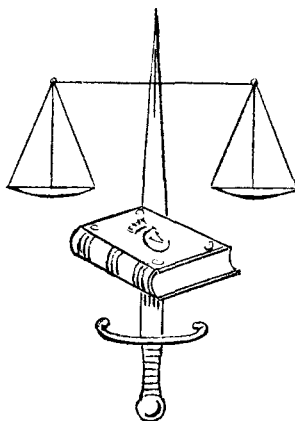
og 1571. I 1590 benævner Kristian den Fjerde de faste Sandemænd »Lensmænd«, saadan som de blev kaldt i Norge, men ellers ikke nævnes paa Bornholm. I 1609 deltog Bornholms 15 navngivne Sandemænd i Forfatningen af Hans Lindenovs Konstitution.

Ved Kongebrev nævnte Aar 1590 fik Sandemændene Skatten af en af de større Gaarde som Løn: 1 Tønde Rug, 1 Tønde Havre, 12 Høns, 1 Gaas, 6½ Skilling, 1 Lam, ½ Faar, 1 Kofjerding, 1 Svinefjerding, 6 Læs Ved og 4 Skæpper Gæsterihavre. Men ved kgl. Resolution af 28. Juli 1739 ophævedes denne Naturalieløn, og Sandemændene, der selv var Gaardmænd og havde Naturalier nok, fik i Stedet en Aarsløn af 18 Rigsdaler af Statskassen. I kgl. Reskript af 27. Maj 1785 bestemtes, at Sandemændene skulde være Forbjergere ved Strandinger, hver paa sit Sogns Strand. Sandemændene havde forskellige Skattefriheder, men maatte mærkeligt nok yde en gammel aarlig Skat til Hammershus bestaaende af 7 Snese Æg og en Sæk, siden omsat i Penge til 2 Kr. 16 Øre.

Den 11. November 1791 udkom en Forordning om Sognefogedvæsenet i Danmark, ogsaa gældende for Bornholm. Foruden den nævnte Løn af Statskassen, fik Sognefogderne, Sandemændene, ved Lov af 4. Marts 1857 tillige Løn af Amtskassen. 21. Juli samme Aar bestemte Bornholms Amtsråd denne Løn i de forskellige Sogne saaledes: Knudsker 30

Rigsdaler aarlig, Nylarsker 30, Nyker 40, Vestermarie 1. Distrikt 40, do. 2. Distrikt 40, Ibsker 38, Østermarie 62, Østerlarsker 60, Bodilsker 38, Povlsker 24, Pedersker 34, Aaker 1. Distrikt 42, do. 2. Distrikt 42, Klemensker 1. Distrikt 42, do. 2. Distrikt 42, Olsker 28, Rutskr 35, Rø 26 Rigsdaler.

Ved den nye Retsplejelov skete der fra Aar 1919 store Forandringer med Retsvæsenets Administration paa Bornholm, idet for det første Dommer- og Politivæsenet blev skilt ad. Hele Øen blev en Politikreds, men to Dommerkredse, en for de tidligere Nørre- og Vester Herred, en for de tidligere Øster og Sønder Herred, samt henholdsvis Købstæderne Rønne, Hasle, Allinge-Sandvig (Hammershus Birk) og Købstæderne Nexø, Aakirkeby, Svaneke. Ved denne Omændring nedlagdes de i 1680erne oprettede By- og Herredsfogedembeder, der da afløste de ældre Magistrater med Borgmestre, Raadmænd og Byfoged. En betydningsfuld Foranstaltning i Forbindelse med den nye Retspleje var Genindførelse af Nævninger og Meddomsmænd, selv om enkelte Nævningekendelser i de senere Aar har forekommet Almenheden ret mærkelige. Med Hensyn til Politiet har den nyere Tid ogsaa bragt den Nyordning, at det i Stedet for et kommunalt Politi helt igennem er blevet et Statspoliti, der paa Bornholm har sit Hovedsæde i Rønne, hvor ogsaa Amtmanden, Retsvæsenets højeste lokale Myndighed, har Bopæl og Kontorer.

VIII. GAARDENES ANLÆG OG BYGGEMAAD

Den bornholmske Bondegaard ligger solret, d. v. s., at Gaardfirkanten bestaar af Nordre-, Østre-, Søndre- og Vestrelænge. Helt nøjagtigt er det dog sjældent; som Regel er der en større eller mindre Afvigelse til den ene eller anden Side. Stuehuset er hyppigst den nordre Længe med Længderetning i Øst-Vest; dog forekommer ogsaa en Del Eksempler paa, at Stuelængen ligger i Syd, men østre og vestre Længe er saa godt som aldrig Stuelænger. Det kommer særlig af, at man har villet sikre sig Solskin i Stuerne det meste af Dagen. Derimod kan det forekomme, at der i Sidelængerne, særlig den vestre, har været indrettet en eller flere Stuer til Aftægtsfolk. Der var to Typer af Stuelænger, en ældre med Tværhus (nu forsvunden og en yngre uden Tværhus.

Stuehuset er altid opført isoleret for sig uden nogen Sammenbygning med Sidefløjene; der er som Regel en Aabning imellem, stor nok til at give Plads til en Laage, undertiden en Port. Derimod har det været ret almindeligt at sammenbygge to af Udlængerne, og i enkelte Tilfælde dem alle tre, hvilket kan være behageligt om Vinteren, at kunne gaa indvendig rundt over det hele, og give Lunhed for Staldene; men en saadan Byggemaade er yderst farlig i Brandtilfælde.

Indkørslen til den gamle bornholmske Bondegaard er næsten altid sket gennem en af Udlængerne, som en overbygget Del af samme. Man har villet sikre sig den Behagelighed, i Regnvejr at kunne lade Vognen blive i Porten ved Hjemkomsten, saa man selv hurtigst muligt kunde komme i sin Stue. Paa en Del Gaarde var der to Porte, ad hvilke man kunde køre ind ad den ene og ud ad den anden, uden at behøve at vende paa Gaardspladsen. *Hvor* Porten eller Hovedporten var lagt, beroede tildels paa Vejforholdene ved Gaarden. Hyppigst var Portanlægget i østre eller vestre

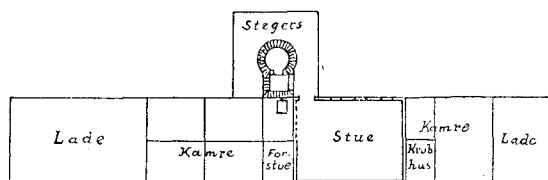
Længe, et Par Fag fra Nordgavlen, saaledes at der i dette Rum kunde indrettes Hyggehus, Drengeshus (Karlekammer) eller Redskabshus o.s.v. Saa fremt en Sogne- eller Amtsvej løb Øst om Gaarden, var Indkørslen naturligst fra denne Side, og vestre Port, om der var en saadan, førte da gerne ud til Gaardens Markvej, medens det modsatte var Tilfældet, saafremt den offentlige Vej fandtes Vest for Gaarden. Bedst var det, om Indkørslen til denne tillige kunde ske fra den Side, hvor Gaardens Sal og Stadsstue m. v. fandtes i Stuehuset; men det kunde ikke altid passe. Paa nogle Gaarde kom man kørende til den Ende af Stuehuset, hvor Køkken og Bryggers fandtes. Foruden den nævnte Portanbringelse i østre eller vestre Længe, var der undtagelsesvis ogsaa Gaarde, hvor Porten var i den Længe, der laa modsat Stuehuset, saa at man fra Stuen kunde se ud gennem Portaabningen. En sjældnere Forekomst var Indkørsel gennem Stuehuset i et af de yderste Fag. En saadan findes paa Store Hallegaard i Bodilsker ved et Stuehus opført i 1772; men Portfaget er maaske opført senere. Denne Længe er ialt 78¹/₂ Alen lang.

Bulhus. Medens Byggeskikken paa Bornholm i 1700 Tallet var Bindingsværk med lerklinede kvadratiske Felter, havde der tidligere været Bygninger helt af Træ, opført med kantstillede Planker mellem Stolperne. Denne Byggeskik forsvandt paa Øen siden 1600 Tallet, men der fandtes dog omkring Aar 1700 ganske enkelte Eksempler, bl. a. et paa Store Spagergaard, 41. Selvejgaard, Østerlars, og et ved Store Gadegaard, 23. Selvejgaard, Pedersker. Sidstnævnte Sted er der endnu tildels Bulhus i Stuelængen i Aaret 1709, da der fandt en Synsforretning Sted, hvorfra en Beskrivelse blev forfattet, lydende saaledes:

»*Gaardszens Huuse.*

Stuelænge 19 Stolperum, deraf Stuen 4re Stolperum, som er *Boll Hus* med gammelt Dæle Tilde

Brædeloft), et Stykke Panel med List (Hylde) og tilhørende Bænk og Skammel for Bordenden (Husfaderens Højsæde). Et Stykke gammel Panel Norden til med tilhørende Bænk. Do. Panel med en List vesten til i Stuen. 2 Døre item 7 gamle Vinduer med Kar og Ruder saa og en gammel Rør Teyel Kakkelovn (ikke af Jern, men af Tegl) med alt andet Behør som Ler- og nagelfast findes, sat Stolperum for 4 Slettedaler, er — 16 Slettedaler. Østen Stuen $\frac{1}{2}$ Stolperum, som kaldes Krobhus (Krubbe $\circ$: et fast Sengested), uden Tilde og en gammel Dør ud til Gaarden udygtig, halvt

Skema af Gadegaards-Stuelængen 1709, med Bulhus

Stolperum for 3 Mark. Norden og Østen for Krobhus $2\frac{1}{2}$ Stolperum, som er tvende Kammer med gammelt Tilde, tvende gamle laasfaste Døre, tvende Stykker Panel udi i den søndre Kammer med tvende Vinduer sønden til, sat til sammen for — 9 Slettedaler.

Og paa den østerste Ende af Stuelængen 2 Stolperum *Ladehus* foruden Lægter og Tag, uden Gavl i den østre Ende fra Bjælken; et Dørkar foruden Dør, sat for — 1 Sletd. 2 Mark. Vesten Stuen 1 Stolperum som er Forstuen med en Kakkelovnsvraa (Krog) af klint nordentil, med gammelt daarligt Tilde og tvende Halvdøre til Forstuedøre, sat tilsammen for — 3 Slettedaler. Og 2 Stolperum vesten op til samme Forstue med en afklint Kammer sønden til, hvorudi findes tvende Vinduer sødentil. Item trede gamle Brædder til Tilde, en gammel Dør foruden Laas saavel som et Dør Sted ud til Forstuen foruden Dør. Den anden Halvpart paa den Nørre Side af bemeldte Stolperum er foruden Tilde, sat Stolperum for 8 Mark er — 4 Sletd. Endnu vesten for 2 Stolperum med nogle gamle Brædder til Tilde tvende Dørsteder uden Dør saa og findes derudi en afklint Mellemvæg, sat ialt for 5 Slettedaler. Og Vesten til 5 Stolperum *Laahus* med en gammel Røddegavl (Kvikrod) i den vestre Ende, et Dørsted foruden Dør, sat Stolperum for 5 Mark er — 6 Slettedaler 1 Mark.

Endnu et *Tværhus* som er Stegershus og er bygget norden op til Stuelængen, som er 3 Stolperum, hvorudi findes en Bagerovn saa og en Kjøln (Malkølle) med behørig Kjølnflager, item nogle Flager til Tilde, saa og en klint Skorsten oven

Bjælkerne. Nok er en Uddør vesten til og en gammel Mældør, sat Stolperum for 3 Slettedaler 2 Mark er — 10 Slettedaler.

Den søndre Laalænge, som er 14 Stolperum med tvende gamle Døre saa og en Gavl udi den vestre Ende af Rødder. Stolperummet sat for 6 Mark er 21 Slettedaler. Summa bedrager sig forskrevne Gaardszens Huusze til Penge 77 Slettedaler.«

Saavidt denne Bygningsbeskrivelse, hvor man har hele fire Forhold, der alle er forsvundne.

1. Gaarden bestod kun af to Længer, en nordre (Stuehuset) og en søndre, Ladelænge. 2. Stuehuset havde Ladehus i begge Ender. 3. Stuehuset havde et Tværhus nordud. 4. Stuehuset havde Bulhus.

Der er i ældre Dokumenter nævnt en Gaards »Herligheder«. Hvad disse bestod af nævnes ogsaa i Gaardsynet paa Store Gadegaard i 1709, hvor det hedder: »Gaardens øvrige Herligheder saasom Gaardsrum, Kaal-Haugen med Brønd og Brøndsted og tvende Damme og Damsteder samt en liden Kvæggang østen for Gaarden, item endnu østen for nogen Kvæggang, ialt sat til 80 Slettedaler.«

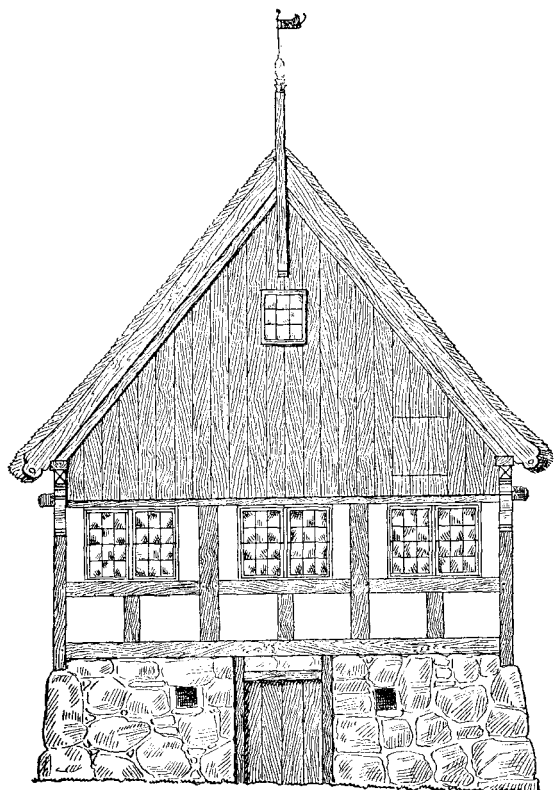
*Lerklining*en udgjorde en stor Del af Datidens Byggeri. Foruden Klining af Felterne i Bindingsværket fandtes ogsaa, som nævnt i foranstaaende Beskrivelse, »afklinte« Indervægge og en »kliner« Skorsten. De Damme, der fandtes ved de fleste Gaarde, var ofte Steder, hvor man havde taget Ler til Klining. Hvorledes denne gik for sig, ses bl. a. af et Regnskab fra 1712 over en Klining paa et Hus i Nylars Sogn, hvor det hedder: »Vand og Ler til Huset at age. 2de Kline Koner a 8 Skilling. For en Karl der reede Leeret til og bar det til Klinekonerne 12 Skilling. For en Hest at ælte Leret 8 Skilling.« Klineret skulde være magert, haardt og frit for større Stene, men maatte gerne indeholde noget Grus. Den Hest eller Stud, der æltede det, dreves undertiden omkring en Pæl med en Ring, eller blev redet rundt. Den æltede Dejj blev trillet næsten som til Brød og saadanne Brød slaet ovenover hverandre i Væggen om den dér anbragte Risfletning (Vændring). Denne bestod af lodrette Grene eller Stakke af Hassel, Elle, Elm, Ask osv., med et gammelt Ord benævnt Staufr (Staver), Stig eller Stigved, Oprafter, der spændtes ind mellem Bindingsværkets vandrette Dele, øverst ved at stikkes ind i et i Tømmerets Underkant boret Hul, nederst i en Rille i Tømmerets Overkant, eller omvendt. Undertiden var der intet Løsholt, men Stokkene naaede fra Fodtømmer til Tagrem. I saa Fald skulde de være noget tykkere, ca. 6—8 cm i Tværmaal imod almindeligt 4—6 cm. Omkring Stokkene flettedes Ris eller Halmsimer. I det Tilfælde, hvor der ingen Løsholt var, kunde man ikke kline hele Væggen op paa samme Tid, men maatte

nøjes med at tage den halve ad Gangen, da Leret ikke vilde staa, og med en Dags Mellemrum gøre Væggen færdig. Til Slut blev Vægfladerne jævne med en vaad Klud. Foruden Ydervægge, Indervægge og Skorsten, som nævnt, klinedes ogsaa undertiden det nederste Stykke af Spidsgavlén. Øverst paa denne kunde Klining næppe holde sig for Regn og Storm, hvorfor man her lod Stakkenes Fletværk staa bart uden Ler, men tættere flettet med Lyng, Halm eller Kvikrod. Efter Lerkliningén holdtes gerne et »Klinegilde«. Ofte kunde Klinerne ikke forlade Arbejdet, før de med Fingeren havde skrevet et Aarstal, ofte med Dato, til Oplysning for Efterverdenen om, naar Kliningén havde fundet Sted. Det hed: »Man skal kline, naar Svalen bygger.«

Fodmur og Kælder. En stor Del af de gamle Bygninger paa Bornholm karakteriseres af en høj Fodmur. Aarsagen hertil kan være noget forskellig, men tager gennemgaaende Sigte paa at faa en rummelig Kælder. Var der nu Klipper, som hindrede Udgravning, eller højtstaaende Grundvand, maatte man bygge i Højden. Imidlertid havde man ikke Brug for saa meget Kælderum, som under hele den lange Stuelænge; man valgte da en Byggerund paa skraanende Terræn, saa havde man den Fordel — ligesom i den tidligere danske Provins Halland, at Regnvandet let fik Afløb fra Bygningen, i hvis Ende, hvor Jordsmonnet var lavest, der kunde anlægges en udmærket Kælder. Kældermuren udførtes af svære Kampesten i Ler eller lerblandet Mørtel og indtil en Alens Tykkelse. Disse Kældere er som Regel kun lidt nedgravede. Murene er gerne fra $2\frac{1}{2}$ til 4 Alen høje over Jorden paa Terrænets laveste Punkt ved Husgavlén, i hvis Midte Kælder døren almindeligvis er anbragt. Paa Gaardene er disse Kældere, der gaar over hele Bygningens Bredde, sjældent mindre end 3 Fag, undertiden 4 Fag eller ca. 11—12 Alen i Bygningens Længderetning. De er almindeligvis uden Vinduer, men findes et saadant, er det i al Fald saa lille, at et Menneske ikke kan krybe der igennem, eller det er forsynet med Jernstænger i samme Øjemed, alt af Hensyn til ubudne, natlige Gæster. Undertiden er der i Kældermurens Gavlside et eller to firkantede Huller, ca. 12×12 cm, til frisk Luft i Kælderen, eller saadan er søgt opnaaet ved et Par borede Huller i Døren.

Længere fra Gavlen og videre hen langs Stuehuset, hvor Terrænet er højere, og Fodmuren derfor lavere, kan denne sluttelig gaa i ét med Jorden, indtil der ingen Fodmur er. Stolperne er da blot stillet op paa hver sin Stolpesten, *Syldsten*. Var Stolperne af ulige Længde, kunde denne Forskel let reguleres ved Anbringelse af en større eller

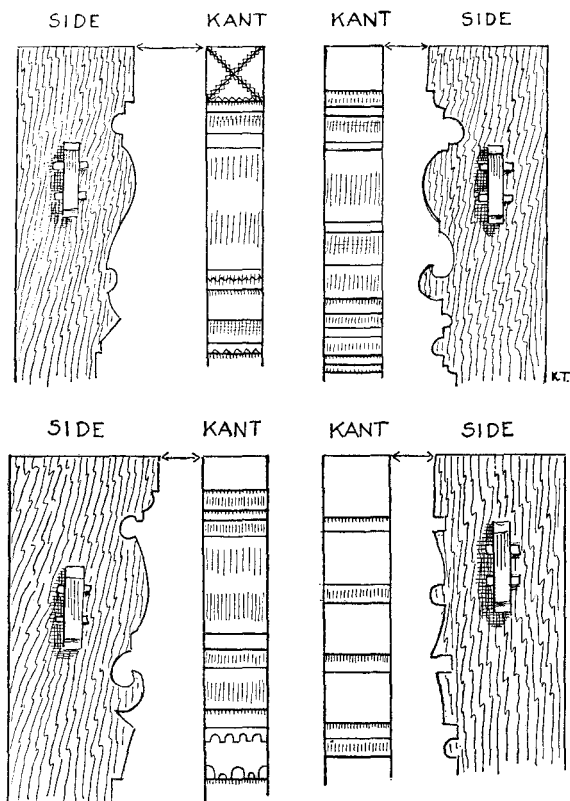
1. 1756.

Stuelængegavl, Kjeldsbygaard, Østerlars

mindre Syldsten. Skære noget af de længere af Stolperne gjorde man ikke; det var Synd for det gode Egetræ, mente man. Fra Stolpe til Stolpe mellem Syldstenene »syldede« man ved at lægge en Række Stenbrokker som Underlag for Væggen.

Bindingsværket, Fodrem, Stolper, Løsholter og Oplængder, bestod overvejende af Eg af den fortrinlige bornholmske Art, der voksede i store Eksemplarer i næsten enhver af Øens mange Bondeskove. Vilde man sikre sig holdbart Bygningstømmer, skulde Egen skoves i Januar Maaned. Det var en anerkendt Ting, allerede nævnt i 1625 af Bornholms Provst, der skrev, at »Glugmaaned (Januar) kaldes her Højaldersmaaned og tillige Haardemaaned af den Aarsag, at man paa denne Tid skal hugge Bygningstømmer, for at det skal vare længe og ikke ormstikkes.« Efter Skovningen blev Tømmeret savskaaret som fuldkantet Kærnetræ og skulde da gerne ligge nogen Tid, inden det sammenhuggedes i Bindingsværk. De længste Stykker var dem, der skulde benyttes til *Fodtømmer* eller *Fodrem*; en saadan lagdes sjældent i Udlængerne, selv ikke paa hele Stuehuset, men som Regel kun over Kælderen, eventuelt nogle Fag foruden

nærmest denne. Langs Sidemuren var Stolperne tappet ned i Huller i Fodremmen. Der var ogsaa Fodrem i Gavlen, men her sad den 8 à 10 Tommer højere end paa Siderne og var i begge Ender tappet ind i Hjørnestolperne, medens de øvrige 2 à 3 Gavlstolper (alt efter Bygningens Bredde) var

Typer af dekorative Hjørnestolper

tappet ned i Fodremmen ligesom de øvrige Stolper. Foruden disse gennemgaaende Fodremme til Underlag for Stolperne kunde ogsaa paa enkelte Bygninger forekomme et kortere Stykke Fodrem indsat mellem to Stolper til Støtte for Oplængden i de Fag, der ikke havde den lange Fodrem. Disse korte Fodremme sad ogsaa højere — i Linie med Gavlfodremmen — idet de var itappede forneden i Stolpen. Undertiden ser man anvendt den mærkelige Fremgangsmaade, at i Stedet for at Muren skulde have afjævnet Fodmuren til et bekvemt Underlag for Fodremmen, saa har Tømmeren krabbet Remmen til det meget puklede Underlag og herved næsten hugget det meste Træ væk!

Foruden Egetømmer anvendtes ogsaa i mindre Udstrækning Elm og Ask, ja, endog Pil, ligesom enkelte Gange Fyrretømmer, bl. a. Vragtømmer fra Strandinger, til Bindingsværket, men da Ege-

tømmer erfaringsmæssigt var langt det bedste, findes det ofte specificeret i Synsforretninger, Brandtaksationer o. s. v. Stolperne var gerne $3\frac{3}{4}$ — $4\frac{1}{2}$ Alen lange (2,30—2,80 Meter) samt 0,20—0,23 cm brede, enkelte dog indtil 30 cm. Dette Maal var særlig gældende for Hjørnestolpernes øverste Trediedel, der var udskaaret i en dekorativ Profil i en Slags Renæssancestil paa den mod Gavlen vendende Side. Dette knægtlignende Fremspring havde desuden det praktiske Formaal at støtte Tagremmen med det yderste Spær, der kragede lidt ud over den underliggende Gavlfacade til Beskyttelse for Regn. Denne dekorative Udsmykning af Hjørnestolperne med Knægte, skaaret ud i selve Stolpen, er et Bygningstræk, der ikke er kendt i det øvrige Land. Det har været noget anvendt i det nordvestlige Skaane i Egnen om Helsingborg, men i en mere primitiv Form, idet Knægten her er et særligt Træstykke, spigret paa Stolpen. Naar det hedder i »Hjemstavnsbogen«, Bornholmske Samlinger XIX Bind, 1928, Side 138, at »ialt har Arkitekt Thorsen i Rønne fundet 50 forskellige Varianter af saadanne Stolper«, maa dette Tal nu forhøjes til 60. En Del af disse Stolpepydelser er af Finderen opmaalt og aftegnet til Nationalmuseets Arkiv og Bornholms Museum, ligesom ogsaa hele Længer og andre Bygningsdele fra 1700-Tallet. Saavidt man kan se, ophørte Skikken med de specielt udstyrede Hjørnestolper ved Aar 1800. Den alleryngste Bygning med saadanne er fra 1805.

Mærkning af Tømmeret. Det siger sig selv, at ved Sammenbinding af Tømmer til en Bindingsværksstuelænge, hvor der til en saadan af Middelsørrelse kræves et Par Hundrede forskellige Tømmerstykker alene til Bindingsværket, gjaldt det for Tømmerne om ved en Numerering af hvert enkelt Stykke at kunne finde Rede i det hele ved Tømmerrejsningen. Alle Forbindelser blev derfor mærkede med Numer. Disse kan være blot en Række Streger i een eller to Rækker, eller en Række halvmaanelignende Mærker, foretagne med et Huljern, saaledes)))))))))) o. s. v. Naar man benyttede de lige Streger til den ene Side af Bygningen og Hulstregerne til den anden Side, fik man herved en god Orientering. Desuden anvendtes Romertal, saaledes som vi endnu kender dem, og endelig ogsaa almindelige Arabertal 1—2—3—4 og saa fremdeles, men disse var vanskeligere at skære. Foruden disse Mærkninger af de mange Samlinger kan ogsaa paavises, at man har paaført Hjørnestolperne et særligt Mærke, der til Eksempel for den sydvestre Stolpe er anført med Initialerne S W øverst paa Stolpens udvendige Side. De øvrige N W, N Ø, S Ø.

Til de mange Trænegler, der skulde til Tømmerets Sammenbinding anvendtes overvejende ogsaa Egetræ, men iøvrigt var Enebærbuskens Stamme og større Grene en anvendt og udmærket Nagle, hvis Brug kan konstateres helt tilbage til Middelalderen. Jern var jo et dyrt Materiale i ældre Tid, hvorfor man i Tømmeret til 1700 Tallets Bygninger overalt finder Trænegler som Erstatning for Jernspir. I Fodremmen behøvedes dog ingen Nagler. Det vilde kun svække Tømmerets Modstandsevne overfor Regn og Fugt.

Tagrem eller Lejd. Det gennemgaaende Tømmer, der optager og hviler paa Stolpernes øverste Ender, kaldes almindeligt Tagrem, paa Bornholmsk Lejd. Dette er dog ikke et bornholmsk Ord i den Forstand, at det ikke er kendt andetsteds. Den Dag i Dag benyttes det endnu i Skaane og tildels i Halland samt i Holsten. Men iøvrigt var det gammel Sprogbrug i hele Landet. Saaledes hedder det bl. a. ved en Raadstuebygning Opførelse i Skive i 1686 om den nederste Rem, Fodremmen, at den skulde bestaa af »gode fuldkomne Furleider lagt paa gode store Kampestenene og haver Bygmesteren at forhøje Grunden saa højt, at Leiderne kan være fri for Vand og Skarn.«. I en Fodnote forklarer Forfatteren (Jeppe Aakjær. Skivebogen 1915, Side 125) »: »Fyrrelejrer; Lejre, Ledere, er Fodremmen i et Bindingsværkshus.« Derimod hedder det i »Vejleder i Museerne ved Lyngby« (Frilandsmuseet og Landbrugsmuseet), at Lejden i Halland er den øverste Rem eller Stok, og at Ordet i Rigssproget er Lægten, ligesom der henvises til det gammelnordiske »lægja« og Lede. Paa Bornholm benyttes Ordet Lejd vistnok kun om Tagremmen. Den var oftest af Fyrretræ eller Lærk. I Mangel af saadant ogsaa andre Træsarter, der dog havde den Skavank, at det kneb med Længden. Man har da set en lang Bygning Lejd bestaa af indtil en halv Snes kortere Stykker, og ikke ordentligt sammenskarrede, men den ene Ende lagt ovenpaa den anden med en Trænagle som eneste Sikring. Intet Under, at en slig Bygning med Tiden blev vind og skæv.

Efter disse almindelige Betragtninger over det bornholmske Bindingsværk skal gives en Beskrivelse af en bornholmsk Gaards Bygninger i 1765, efter en Synsforretning paa Brogaard, 66. Selvejergaard, i Klemensker den 25. September dette Aar, hvori det hedder følgende:

»Blev da *Stuelængen* først foretaget: 18 Stolperum. I den vestre Ende er indrettet et *Loft*, 3 Rum stort med nyt Dæle-Loft og Gulv og udi samme 6 nye Vinduer med Kar og trende Jærnstænger i hvert Vindue; det ene af disse hænger i Jærn. I Kælderen under samme Loft var der et Vindue med 3 Jærnstænger i Karret. For samme Loft var

en ny Spejldør med »lukter Laas« og nye Hængsler. Dernæst tvende Rum til Forstue, hvorved en inddelt Trappe med Dør og Slaglaas samt Hængsler, og under denne Trappe Nedgang til Kælderen. Ved den søndre Side af Forstuen fandtes et Spisekammer med en Dør i Jærn som er laasfast. Derefter følger Stuen, som er 3 Rum med Dælleloft og -Gulv. I samme Stue var der Spejldøre i Jærn med Dørgericht om og Haandfang og Klinke til dem. Noch i samme Stue fandtes 4 Par Vinduer med Kar, 3 Par paa den søndre Side, hvoraf 1 hænger i Jærn og 1 Par paa den nordre Side.

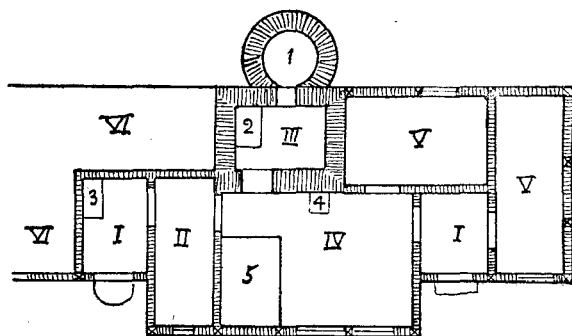
Næst og til Stuen var 2 Rum; Halvdelen var inddelt til en lille Stue med nyt Dælleloft og Gulv; i samme Stue var en gammel Dør med behørig Lukkelse og Hængsler af Jærn. I disse samme Rum, hvor Lillestuen er, fandtes en Skorsten med brændt Sten oventil; optil Skorstenen en Bagerovn, som staar udenfore, og er Skjul over af nye Brædder, i de andre Rum er en Kjøln med gamle Flage. Dernæst tvende Rum med Melhus. I den østre Ende tvende Rum til Drengehus med nyt Dælleloft over.

Hustømmeret. De 10 Rum Vester fra at regne bestaar Sidetømmeret af Egetræ, baade med Fodtræ og Stolper og Løbere under Løsholterne. Lejder og Bjælker af Fyr (føer). De andre 8 Rum Søndentil er Sidetømmeret af Egetræ og uden Fodtræ og Opløbere. Lejden er af føer. Bjælkerne af Føer og Alm. Sparrerne af Ask og Alm i hele Længen. I den vestre Ende fandtes en muret Gavlf af brændt Sten til Bjælken, over Bjælken en Dælgavl med Sparrer samt og en *Husbrand* med Jernfløj. Paa den nordre Side af Taget er der er liden Kvist med et Vindue, som er lige over Stuen.

Den vestre Længe 11 Rum; i søndre Ende 6 Rum Havregulv, en Lo af 2 Rum, 3 Rum til Stalde. Gavlene i denne Længe er af Rødder. Imellem Stuelængen og den vestre Længe fandtes en Port i Jærn. Den nordre Længe 16 Stolperum. Hovedtømmeret af gammelt Egetræ eller Alm og Ask. 5 Rum Korngulv, 2 er Lo, derefter 3 Rum Høgulv, saa et Portrum med en god og forsvarlig Port i Jærn paa begge Sider. Den østre Længe 11 Rum, Gavlene paa begge Ender af Rødder. De 3 norderste Rum er til Stalde med Krubber og Hække. Næst til 2 Rum til *Karmhus* med tvende smaa Porte i Jærn, derefter 2 Rum til Faarehus, heroptil et Rum til Tørvehus, og endelig tvende Rum til Vognskjul.«

Saavidt disse Bygninger, hvoraf Stuelængen som søndre Længe staar der endnu, omend temmelig ombygget i det Indre. Det i Beskrivelsen nævnte *Loft* var ikke det Rum under Taget i Stuehuse, der nu betegnes Loft, men et 3 Fags Værelse over

Kælderen, et saakaldt »Loftshus« eller »Herbergshus«, senere kaldet Sal. Det nævntes Loft, fordi det udgjorde en Etage over Kælderen eller nederste Etages Loft, der samtidig udgjorde Gulv i Herbergshuset. Rummet var særlig bestemt til Herbergs- eller Gæsterum. I en Tid, da der endnu ingen Kroer fandtes, var der et saadant ved de fleste større Gaarde. Særlig havde Præstegaardene ligefrem en Pligt til at huse Rejsende. Herbergshuset med underliggende Kælder var i 15- og 1600 Tal-

I Forstuer. II Fadebur. III Skorstensrum. IV Stue. V Kamre. VI Ladehus. VII Bagerovn. VIII Ildsted, »Ijlara«. IX Sandkasse. X Bilæggerovn. XI Alkove.

Husmandssted i Poulsker.

Maalt af H. Zangenberg og K. Thorsen i 1928.

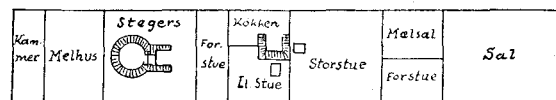
let, og endnu senere, ofte en Bygning for sig, men blev senere indbygget i Stuehuset som dets fornemste Ende. Navnet »Sal« i Forbindelse med denne anden Etage er bevaret i Udtrykket 1. Sal. 2. Sal, 3. Sal o. s. v. Ved en Vurderingsforretning paa Ladegaard i Klemensker i 1694 hedder det: »Af Stuelængen 3 Stolperom paa den Vestre Ende som hafuer Været et gl. herbergshuus.« Og i et Bygningssyn 1670: »Loftet med Loftsalen med en Jord Kælder. under sat tilsammen for 12 Slettedaler.« Ved Aar 1750 skrev Amtmand Urne om Lensgaard: »Paa det nordre Hjørne stod et anseligt, højt Hus med Trappe til, rummende mest kun een stor Sal; nu forfaldet og nedbrudt. Slige noget højere opbygte Trappehuse eller Sale fandtes forhen fast ved hver Proprietær- og nogle fornemme Gaarde, de kaldtes »Loftet«, men ere nu mest afskaffede. Saaledes for nogle Aar siden paa Maglegaard nedrevet. I et saadant Loftshus var hverken Skorsten eller Varmeovn. I gammelt dansk Sprog var et Rum, der betegnedes »Hus«, uden Kakkellovn, modsat »Stue«, der betød et Rum til at opvarme.

I forannævnte Brogaardsbeskrivelse nævnes Bagerovnen at »staa udenfor«. Det var en Byggeskik fra 1600erne og i Begyndelsen af 1700 Tallet at

opføre den runde, lerklinede, kuppeldannede Bagerovn saaledes, at den helt eller delvis ragede udenfor Bygningens Side, men dog sammenbygget med Stuehuset, hvorfra Indlægget skete og mod hvilket Ovnsmundten vendte. Saadanne fremspringende Bagerovne, med et Tag eller Skjul over, dannede et interessant og morsomt Parti paa Bygningen. Siden fraveg man denne Ordning og lagde Bagerovnen midt i Stuehusets Bryggers med Indlægget i Husets Længderetning. Den tydelige Beskrivelse af Bindingsværket i Brogaards-Stuelængen henleder Opmærksomheden paa, at Bindingsværk med Fodtømmer og Opløbere (Oplængder) kaldtes »dobbelt«, medens »enkelt« Bindingsværk var uden Fodtømmer og Opløbere, men dog Løsholt.

De gamle bornholmske Bindingsværkshuse var forholdsvis smalle, i 1600erne, og de første Aartier af 1700-Tallet, almindeligvis 7 til 9 Alen; efter den Tid noget bredere, 9—11 Alen, hvilket sidste Maal dog forekommer meget sjældent; 9½ à 10 Alen er det hyppigste; alt uændeligt Maal ved Foden af Stolperne; disse havde nemlig »Fodstik«, saaledes at Længen var smallere opefter ved Bjælken. Forskellen paa Bredden oppe og nede kunde være indtil 6 Tommer (15 cm). Hensigten med dette Fodstik var at give Bygningen større Modstandsevne for Storm.

Tagformen i de bornholmske Landbygninger var altid et højt Sadeltag med Spidsgavl uden nogen Afvalmning (Skraagavl); Ovengavlen, tidligere, som nævnt, ofte bestaaende af flettet Kvikrod eller tildels Lerklining, blev gennem 1700 Tallet næsten altid en Brædegavl. Til Støtte for Brædderne var der to Hanebaand i Gavlspændet, hvoraf det nederste kaldtes »Skunken«, et Ord, der ogsaa har betegnet et Tagudhæng. Gavlbrædderne var ikke sømmede paa Gavlspæret, men gik ind i en Not

Skema af typisk bornholmsk Stuehus i 1700erne

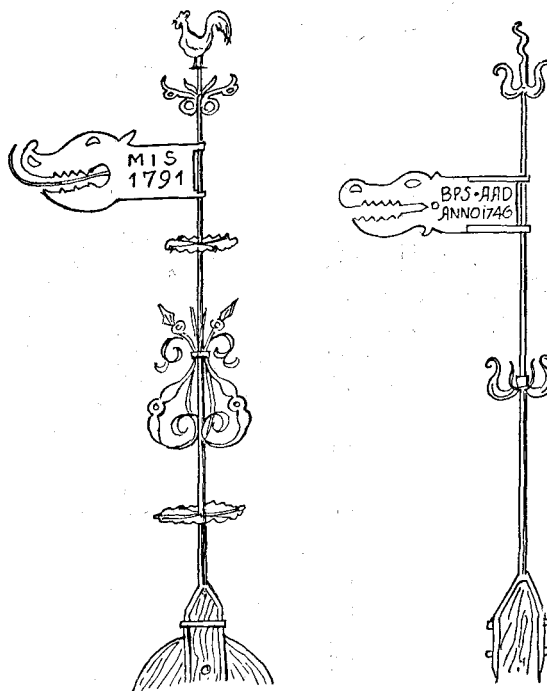
paa dettes Underkant. De yderste Brædder kunde forneden være prydede i forskellig udskåret Form. Ligeledes de paa Gavlspæret anbragte Vindskeders nederste Afslutning. Gavlen afsluttedes foroven i den smækre Egestang Husbranden, der ogsaa nævnes i Brogaardsbeskrivelsen. Den var forneden fæstet i øverste Hanebaand og mødtes ved Rygningspunktet med de to Gavlvindskeder, gaende videre til Vejrs som et 1½ til 2 Meter højt Spir, sluttende i en udskåren dekorativ Knop,

og som Regel bærende en kunstsmædet Jernstang med Vindfløj. I det nordøstlige Slesvig findes lignende Husbrande paa Gavlene; der kaldes de »Brandstang«. Ordet »Brand« for en lignende Husstang er kendt fra Folkeviserne i Middelalderen, hvor det bl. a. nævnes om »Fuglen, der sætter sig paa Jomfruens Burebrand.« (Ordet Bur som Hus eller Rum haves i Jomfrubur, Fadebur og Sladderbur). Den nævnte Burebrand sad altsaa paa et Hus ligesom den bornholmske Husbrand og den sønderjyske Brandstang. Men naar det i Sagaerne hedder »Skibenes forgyldene Brande«, er det Langskibene, der i Vikingetiden havde de krumme Stavne foroven afsluttede i en lodret staaende Stang eller Spir, »Skibsbranden«. Naar Sagaen fortæller, at en islandsk Høvding tog sin Skibsbrand og anbragte den til Pynt paa sin Husgavl har man her et Oldtidsbillede af den bornholmske Husbrand, et Indtryk, der forstærkes ved Sammenligning mellem Skibsbrandenes Dragebilleder og Dragemotivet i de bornholmske Vindfløje paa Husbrandene. Det er gerne Dyrehoveder med opspilede Gab, lange, spidse Tunger, skarpe Tandrækker, vasse Øjne og Horn i Panden. Her synes en ubrudt Tradition at have gjort sig gældende.

Tagdækningen paa den bornholmske Gaard i ældre Tid var næsten altid Straa, Lyng eller i enkelte Tilfælde Marehalm. Tegltage var meget sjældne, selv om enkelte fandtes. Om Adelsgaarden Kyndegard i Nyker skriver Rafn i 1671, at »udi fordem Dage er den besiddet af Landsdommer Jens Koefod og hans Frue Anne Spendz (af jysk Adel fra Salling) ved Annum Christi 1590, som zirligen og herligen havde ladet den opbygge, forbedre, opmure og med Tegltag omhenge.« I 1690 var der paa Skovsholms Stuelænge dels Tegltag med Understrygning, dels uden Understrygning (kaldet Stentag), dels Straatag. Desuden en 9 Rums Længe med »Herbergshus« og Stentag. De øvrige Længer Straatag.

Straataget paa Bornholm udførtes, ligesom ogsaa i Skaane og Sjælland, ved den saakaldte Raftetækning. Man benyttede ikke Tegltagens Lægteinddeling som nu, men anvendte en anden Fremgangsmaade, der gik saaledes for sig: I Spændets Kryds lagdes en noget tykkere Lægte, ofte en flækket, smækker Træstamme eller Gren, og en lignende Fodlægte ved Tagfæsten, samt en à to Lægter derimellem, alle fastbundne med Lindebast. Paa disse Lægter lagdes tværgaaende tyndere Kæppe eller Stokke af Alm eller Lind med ca. 25 cms Afstand, ligeledes bundne til Lægterne med Bast. Disse Stokke kaldtes Rafter eller Tagredsel; at lægge dem, hed at tagré. Det kunde ogsaa hedde Ravel, og Lægningen at ravle. Paa tværs over Rafterne

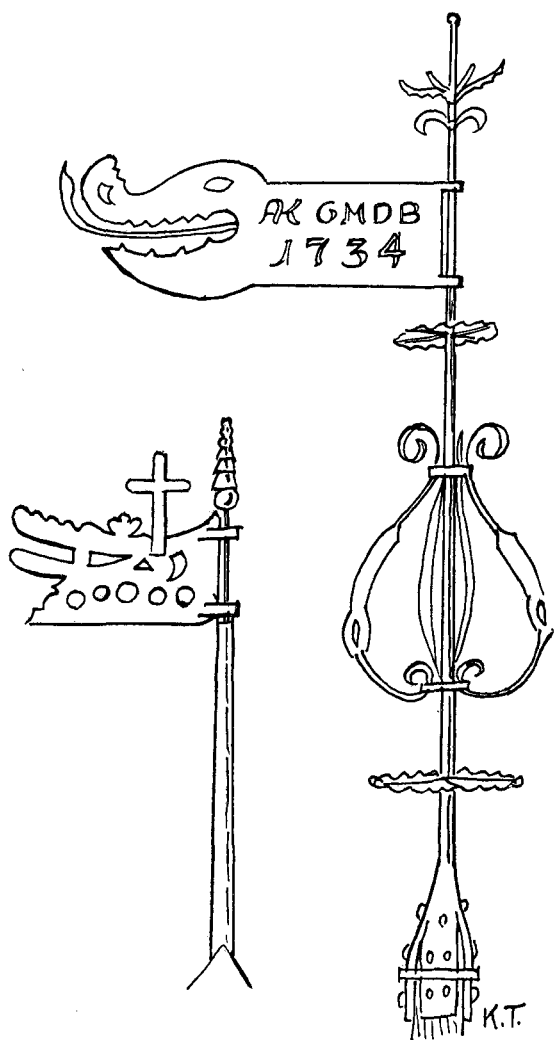
anbragtes et Lag tyndere Kviste »Brotag«, og herpaa syedes Halmen med Pilevidjer eller Simer af Halm. Den bedst egnede Halm til Straatag var plejltærsket Rughalm, der var længst, stivest og stærkest. Der findes kun ganske enkelte raftetækkede Straatage bevarede paa Bornholm; de gik almindelig ud af Brug ved Midten af forrige Aar-

Typer af dekorative Vindfløje

hundrede, da man gik over til almindelig Lægning som ved Tegltage. Halmen bandtes da til Lægterne med »Tagkavel« og ved Hjælp af Tækkenaalen, samt fæstedes yderligere ved Tækkekæppe, lagt paa langs ad Taget, og ved Gavlen ført ind i Hullet paa Gavlens Vindskede. Paa Husryggen tækkedes, »ryggedes«, med Halm eller Lyng, fastholdt med paabundne Kæppe. Men paa Bornholm benyttedes ikke den Skik at lægge Kragtræer eller Krydstæer paa Husryggen; findes saadanne ganske enkelte Steder, er det oplagt af Tilflyttere. Her skal tilføjes, at det heller ikke er Skik i bornholmsk Bindingsværk at anbringe Skraastivere i Tømmeret. Saadanne findes særlig kun paa enkelte Klokke-taarne ved Kirkerne, samt en enkelt Vandmølle.

Tømmerindskrifter. Gaardene paa Bornholm har haft en Mængde Indskrifter skaaret i Tømmeret til Oplysning om Bygningens Opførelse, Gaardens Ejer, samt som Amulet, Huskort og lignende. Det ældste Aarstal, der hidtil er fundet i Tømmer, er

Typer af dekorative Vindflöje

1626, paa et gammelt Spær paa Tornegaard, 30. Selvejergaard i Pedersker, »Bonaveddes« Gaard. Det næste i Alder er følgende: »Anno 1630 +«, der forekom paa en Egebjælke fra et i Aar 1900 nedbrudt Stuehus paa Dammegaard, 2. Slg. i Aaker. Bjælkestykket kom til Museet. Paa Tornby i Klemensker fandtes et Løsholt med Aarstal 1650, hvilket udmærkede sig ved at være skaaret i Relief, med en omgivende Ramme. Det havde oprindelig hørt til Landsdommernaard, 62 Slg., men var derfra flyttet til Østre Længe paa Tornby, hvor det sad indtil Branden for faa Aar siden. Paa Lille Gudsegaard i Aaker, 54 Slg., stod der paa en kroget Bjælke i Gaardens Vestre Længe »1661 Z.« Den længste Indskrift fra 1600 Tallet fandtes dog paa en Bjælke i Vicekommandantboligen paa Hammershus, der nok kan høre til Landgaardene, da

der var stor Avl ved Slottets Ladegaad. Den lød: »Anno 1681 den 10. Juli. Herren bevare d. Ingan oc Udgan fra nu oc til evi Tid.«

Fra 1700ernes første Halvdel findes en lang Række Indskrifter. Paa et Hus i Gudhjem staar: »Anno 1723 × H. P. S. × K. P. D. ×.« De anførte Initialer (Navnebogstaver) henviser selvfølgelig til Husejeren og hans Hustru. I samme Gudhjem findes (fandtes) paa en Dørhammer (Overtømmer) i Avlsbruger Madsens Gaard: »Anno 1730. M. P. M. S. + M. J. D. S.« Bygningen, indbygget i en nyere, har været et af de saakaldte Herbergshuse paa 3 Fag i to Stokværk. Paa en gammel østre Længe paa Store Bjerregaard, 9. Vornedegaard i Vestermarie, stod paa Dørhammeren »Anno 1738 + d. 11. Juni«, antagelig den Dag, Tømmeret var rejst. Paa Skovgaard, 4. Vg. i Povlsker, havde et Spær i Gaardens søndre Længe Indskrift «H (hugget) den 3. Juli 1744.» Desuden paa en Bjælke i samme Længe: »Anon !) 1793 den 12 Juli × M. P. S. K. P. D.« Og endelig paa Stuehusets Dørhammer: »Ano 1804 den 19. Juni. M. P. J. K. P. D.« Dette Stuehus, 8 Alen, 14 Tommer bredt, havde udskaarne Hjørnestolper, nogle af de sidst forekommende saadanne.

Paa et Vandmøllehus ved Marevadgaard, 58. Slg., Klemensker, staar indhugget i Bjælken: »1746 E. N. S. 1787 N. E. S. 1818 I. N. S. 1840 P. J. S. 1883 P. J. S. 1913 P. J. S.« Det er samtlige Ejere af Gaarden i nævnte Periode. Paa en siden nedbrudt Stuelænge paa Sandemandsgaard, 46. Slg., Rutsker, stod: »A. M. S.: M. C. C. D.: Ao 1747:«

Sidste Halvdel af 1700 Tallet gav dog langt de fleste Indskrifter. Paa en Bjælke i Stuehuset til ovennævnte Store Bjerregaard stod der H. S. S. Anno 1759, dog ikke skaaret i, men malet paa Bjælken med Snirkler og Sving. Paa Bakkegaard, 14. Vg., Nyker, stod paa et Løsholt: »A. P. S.: K. J. D: Anno 1762.« Længens fint dekorerede Hjørnestolper er nu i Museet. Paa Store Myregaard i Knudsker, 6. Slg., bar ligeledes et Løsholt, ind til Gaardsiden Indskriften: »C. S. K. K. I. D, den 2. Juni:«, og derunder Aarstallet 1764. Paa Almegaard, 32. Slg., Nylars, fandtes paa Gaardens vestre Længe, opsat over en Dør, en Tavle med reliefhugget Indskrift: »P. O. S. B. K. H. D. A. O. 1768 Algd. 32.« Her er undtagelsesvis altsaa tilført Gaardens Numer. Tavlen har sikkert tidligere haft Plads paa det ældre, nedbrudte Stuehus. Paa en Salsbjælke paa Imminggaard, 25. Slg., Nylars, i et siden nedbrudt Stuehus, fandtes en 3^{1/2} Alen lang saalydende Indskrift: »1769: Peder Pedersen Blem: Margret Christens Datter: Tømmerman var lens Bidstrup.« Paa Store Haldegaard i Bodilsker staar paa Løsholten (Løsholter med Indskrift er

altid til Gaardsiden) »: L. M. S. : : M. C. S. : :«, og der underneden »: 1772 : :«

Paa Ejendommen »Dammen« ved Blaaholtsgaard i Olsker, hvor der ogsaa findes dekorative Hjørnestolper, lyder en Indskrift paa Dørhammeren »H M: ☞ 1772 : H I.«

Paa Lille Lærkegaard, 20. Slg. i samme Sogn staar over Køkkendøren: »Ano V. H. S. K. R. D. 1773«, og over Stadsdøren en henved 3 Alen lang saalydende Indskrift: »Ano — 1797 — Har VHS — KKRD Ladet sat mig d 16 Junis.« Paa Hoppegaard, 35. Slg. i Østermarie, staar paa Løsholt : R J. S : K M D : Ano : 1774 : « Paa Bakkegaard, 6. Slg., Nylars, havde en siden nedbrudt Stuelænge Aarstallet 1778. Paa Lille Strandbygaard, 9. Slg., Nylars, stod der paa østre Længe »Anno 1782 A H S E J D.« Desuden var der paa Stuehusets rigt dekorerede Salsloft malet de to Navne i Monogram samt følgende Fyndord: »Lev Warlig — Ter Sparlig — Tiden er Farlig — Døden Kommer Snarlig — Anno 1.7.8.6.« Endelig paa Gaardens søndre Længe: »T A S A J D Anno 1836.«

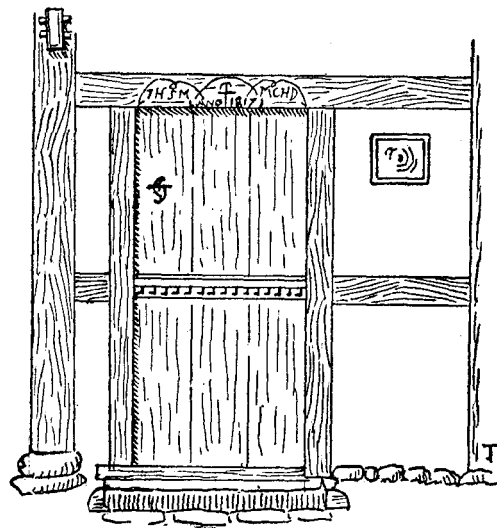
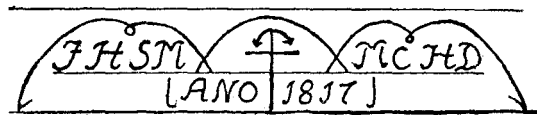
Paa Store Myregaard i Nylars findes en Kælderbjælke, der har tilhørt et nedbrudt Stuehus, med Indskrift: »Anno 1780 den 26. May. J. K.« Nævnte Stuehus er altsaa opført ved Tiden, som anført, af Jens Kofoed. Desuden læses paa et Løsholt i Gaardens vestre Længe: »Her Cap. J. K. døde den 3. Juni Ano 1804 og dette tømmer blev Raist den 29. juni i same Aar af G. A. J. K.« Det vil sige: Her Kaptajn Jens Kofoed døde den 3. Juni Aar 1804, og dette Tømmer blev rejst den 29. Juni af Gaardarvingen Jens Kofoed. Paa Køltergaard, 2. Slg., i Rø fandtes paa et gammelt Stuehus følgende: »Peder Hansen Kiøler Kirstine Hansens Datter Anno 1788.« Denne Længe blev flyttet til et Husmandssted ved »Stammershalde«, hvor det gamle Tømmer tildels endnu staar. Paa en Skorstenshammer, Overtømmer ved Aabningen paa en aaben Skorsten, fandtes paa Frennegaard, 13. Vg., Ibsker, Indskriften: »M W K 1788 ASD.«

Blandt Indskrifterne fra 1790erne findes paa 27. Selvejergaard, Sose, Vestermarie, i to Linier paa Dørhammeren til Køkkenet følgende at læse: »: Mogens Jørgensen : Karn Jeps Datter : Den 8 : : X : : Juni : : Anno 1791 : : « Paa Bukkegaard, 11. Vg., Poulsker, findes 3 forskellige Tømmerindskrifter. Over Forstuedøren : : A : L : S : : : A : H : D : B : : T : Mand : P : K : F : : H : M : S : : Anno : 1797 : d : 17 Junii : : « Over Køkkendøren: »A L S A H D B T M P H S Ano 1801 d 5 Juni.« Og endelig paa Søndre Længe: »1803 d 25 Juni.« I de to Indskrifter nævnes ikke blot Ejeren og Hustru, men ogsaa Tømmermanden

eller -mændene. Paa Tingfogedgaard i Ibsker stod paa et Løsholt: »Anno. 1792 : : I.S.S. : : B.R.D. : : « samt et Monogram af to sammenslyngede Hjerter. Paa den østre Gamlevældegaards Stuehus: »X Anno X 1794 X«. Kroggaard, 1. Slg., Østerlars: »A. 1793, den 31. Maius.«

Paa Tornegaard, 48. Slg., Klemensker: »Anno + 1791«. Over Indgangsdøre paa Hellestgaard, 30. Slg., Ibsker, staar: »ANO J. J. S. K. C. D. 1798« og »P. K. B. K. 10 d. Juni 1859.«

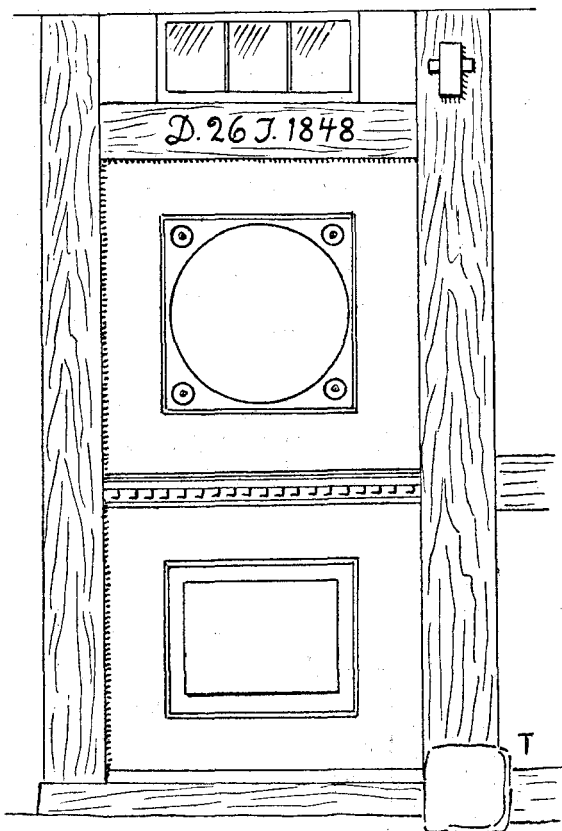
Ogsaa Bindingsværket fra 1800erne er ret ofte forsynet med Aarstal og Indskrifter. Foruden de foran anførte kan nævnes et Eksempel fra Lunde- gaard, 32. Slg., Østermarie, hvor vestre Længe har »X Anno X 1805 X«. Det er værd at lægge Mærke til, da Længen er forsynet med de omtalte dekorative Hjørnestolper, de yngste forefundne paa Øen. Paa det fredede Vandmøllehus i Vang staar »Ano 1811.« Paa Sjølegaard, 21. Slg., Øster-

Gl. Indgangsdør paa Husmandsbruget „Toft“ i Knudskeer. Opmaalt 1917 af K. Thorsen

marie, staar der indvendig paa en Væg i søndre Længe: »Klint 1804.« Samme Aarstal paa Stuelængen til Skrædergaard, 4. Slg., Pedersker. Risegaard, 9. Slg., Østermarie, 1806. Paa Blykoppegaard i Nyker staar i Portrummet til Østre Længe Aarstal 1816. Paa Vestre Længe: »Aar 1831 H Munch.«

Paa Brogaard i Mæby, samme Sogn, fandtes paa en senere nedbrændt Vestre Længe følgende Indskrift: »P E S . B K . P D + A . N O . 1816.« Paa et Husmandssted, Toft i Knudsker, fandtes over Indgangsdøren en smukt arrangeret dekorativ Indskrift med Kors og Anker, Troens og Haabets

Dør ved Husmandssted i Aaker. Opmaalt 1917 af K. Thorsen

Symbol, samt Initialerne J H S M MCHD og Aarstal Ano 1817.

Paa Bækkegaard, 17. Slg., Ibsker, staar paa et Løsholt: »R D 28 M 1834 P. M L A K J D«, hvilket skal sige: »Rejst den 28. Maj 1834 af Peder Munch Larsen og Ane Kathrine Jacobsdatter.« Paa Damaskegaard, 3. Slg., Østerlars, paa et Løsholt: »H V M G C N 1842.« Initialerne er Ejeren Hans Veidemann og Hustru. Paa Østre Skovgaard i Aaker, 6. Slg., er samme Aar gengivet i Gaardens søndre Længe med Romertal saaledes: »MDCCCXLII : IX : JUNI : HHS.« Paa Smedegaard 7. Slg. i Nyker, staar paa nordre Længe: »A. K. 1846.« Paa en Dørstolpe ved det saakaldte »Jeppe Smeds Hus«, Samsingsgaard, Klemensker, staar: »X ANNO X 1821 X J. A. S. X.« I Ler-

kliningen over en Stalddør paa en Avlsbrugergaard i Hasle, den saakaldte »Jørgen Holms Gaard« sydøst i Byen, stod: »ANO DEN 16 JULI 1809.« I et Løsholt paa et Hus paa Bakkegaards, 22. Slg.s Grund i Klemensker staar: »J M S. d. 12. Juni 1841.« Paa Risegaard, 36. Slg. i Aaker, findes paa et Løsholt følgende: »Den 19. Julii Anno 1822 Andreas Kofod.« Tømmeret har tidligere siddet over Indgangsdøren. Det har sin egen Historie, idet nævnte Ejer var Major i Militzen, og under Gaardens Brand reddede han med Fare for sit Liv en Fane, hvorfor Kongen skænkede ham gratis Tømmer fra Almindingen til den nye Gaard. Paa Køllergaard, 10. Slg. i Pedersker, staar: »A F. 1828.« Ejeren hed Andreas Funch. Paa et Hus ved Ugleenge Station, Aaker, over Indgangsdøren: »D. 26 J. 1848.«

Paa Nordre Døvregård i Bødilsker paa et Løsholt i Østre Længe staar: »Rejst den 28. Maj 1846. P. Andersen. Margrethe L. Larsen.« Paa samme Gaards Nordre Længe: »Rejst den 14. Maj 1867. A. Larsen C. Brandt.« Det var Dagen efter en frygtelig Snestorm.

Desuden skal nævnes nogle Indskrifter paa Brønde ved Gaardene. En god Brønd var en af de Ting, der rørte til en Gaards »Herlighed.« Derfor hyggede man om dem og anbragte Brøndkarme af tilhuggede Sandsten, samlede med lange Jernbolte. For at Vandet ikke skulde blive forgiftet af Troldtøj, sømmede man aflagte Hestesko paa Brøndvuppen, jo flere des bedre. Man har set et halvt Hundrede saadanne som en tæt Beklædning paa en eneste Støtte, bl. a. paa nævnte Damaskegaard, hvor Brøndkarmen bærer Indskrift: »K : V : M : 1822.« Bogstaverne siger Kristian Veidemann. Paa Bakkegaard i Nyker var en Sandstens-karm med Indskrift: »P. E. S. 1811.« Paa Hellestgaard i Ibsker en lignende, hvorpaa læses: »N : C : K : A. M. K. 1815,« Paa en Bybrønd i Svaneke har Stenkarmen Aarstal 1825, og paa Lensgaard i Østerlars var en Brønd med Indskrift: »H. A. E. 1844.« Denne Brøndkarm, der anskaffedes af Proprietær Hans Ancher Engel, blev siden flyttet til Bobbegaard, samme Sogn. I en Løkke ved Store Haldegaard i Bødilsker findes en Brønd, der er noget for sig, idet Karmen er udført af gamle Gravsten fra Sognets Kirkegaard. Her er altsaa rigeligt med Indskrifter og Aarstal, hvoraf nogle omtaler Gaardens tidligere Ejere.

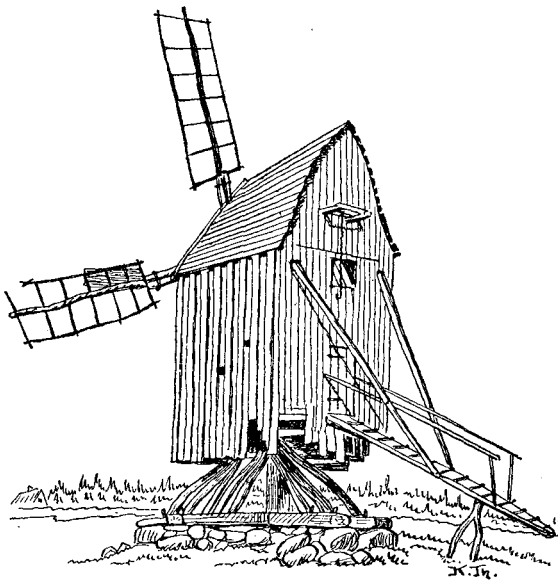
Foruden Bindignsværket, som det alt overvejen- de, var der paa Bornholm endnu to Byggemaader, der bør nævnes. Ved den ene Maade opførtes Bygningen af Sandstensbrokker med eller uden Anvendelse af Mørtel. Det er særlig i Nexø og Egnen der omkring at man anvendte denne Byggeskik,

men enkeltvis ogsaa andensteds, f. Eks. den søndre Ladelænge paa Ladegaard, 14. Slg. Aaker. Store Sandstensplader blev ogsaa anvendt til Udfyldning af Tavlene i Bindingsværk. Den anden Byggemaade var Ydervægge af *stampet Ler*, udført ligesom man i Dag støber Beton. Disse Lervægge var indtil en Alen tykke. En saadan Længe findes bl. a. paa Store Kannikegaard i Bodilsker.

I Forbindelse med de bornholmske Gaardbygninger bør *Vandmøllerne* omtales, idet disse næsten altid var beliggende og tilhørte en af de mange Gaarde langs Øens Vandløb. Da Mølleriet paa Bornholm i ældre Tid var fri Næring, var der forholdsvis mange Møller, men talrigst var Vandmøllerne. De var i Størrelse og Indretning to Slags, en større og en mindre Type. De smaa saakaldte »Plaskemøller« havde vandret liggende Drivhjul med en lodret staaende Akse, der gik op i den overliggende Kværnsten, altsaa en direkte Kraftoverføring. Den større Type havde et stort, lodretstaaende Drivhjul med vandret liggende Akse, som gik ind i Møllehuset og her ved Udveksling af Kamhjul drev et mindre saadant siddende paa den lodret staaende Kværnakse, der gik op i den paa Loftet ovenover anbragte Kværn.

Vandmøllehuset var et 2 à 3 Fags Bindingsværkshus med tildels klinede, tildels bræddeklædte Vægge og som Regel Straatag. De fleste Vandmøller er forlængst nedlagt, men der staar endnu enkelte Vandmøllehuse som et Minde. Selvsagt var de gennemgaaende indrettet til Kornmalning,

Stubmølle paa Blemmelyng i Nylars. Opført 1734, nedbrudt 1921

enkelte var Stampemøller (Frostegaard i Aaker, Stamperegaard i Østermarie) til Behandling af hjemmevævet Gangtøj, sjældent til Savskæring (Savskærergaard, Aaker). Enkelte af Bornholms større Gaarde (Lensgaard, Vestergaard og Splitsgaard) havde i gammel Tid som Gaardmølle en Vindmølle (Stubbemølle). Men disse Møller var iøvrigt som Regel selvstændige Ejendomme.

IX. LANDBRUGETS FREMSKRIDT I 1700 TALLET

Det bornholmske Landbrugs Fremskridt fra Aar 1700 til Aar 1800 var mere kvantitativt end kvalitativt, mest i Aarhundredets første Halvdel, beroende paa en Udvidelse af det dyrkede Areal ved Indtagelse og Opdyrkning af tidligere Udmarksjord.

Det nye Aarhundrede begyndte 1700 med en Krig med Sverige, der dog kun blev kortvarig og ikke berørte Bornholm udover, at Bønderne maatte yde forøget Vagttjeneste paa Kystskanserne Øen rundt. Iøvrigt bevirkede Krigen som altid en Stigning i Sædpriserne. Et Regnskab for Kirketienden i Ibsker fra 1. Maj 1702 til 1. Maj 1703 viser, at der i Tiende var ydet til Kirken 6 Tønder Rug à 1 Rigsdaler 2 Mark = 9 Slettedaler. 16 Tønder Byg à 1 Daler = 16 Daler. 36 Tønder Havre à 2 Mark = 18 Daler (4 Marks-Daler). Samtlige Kirker paa Øen havde ved samme Tid en Tiende af 51 Tønder Rug 274 Tønder Byg 392 Tønder Havre og 144 Lispund Smør. Smørret stod i en Pris af 16 Daler Tønden, altsaa lig med 16 Tønder Byg.

De sløje eller sørgelige Tider for Bornholms Landbrug i 1600 Tallet vendte sig med Begyndelsen af 1700erne til det bedre. Hermed øgedes Befolkningen og Kravet om Jord at dyrke, hvorfor Indtagning og Kultivering af Udmarksjord der en Tid havde stagneret atter tog Fart. Bornholm havde da i *Waldemar Reedtz* en Amtmand, der havde Forstaaelse af denne betydningsfulde Sag. Han var født 11/2 1659 paa Adelsgodset Barritskov ved Vejle Fjords Indløb, Fjordens Nordside, Søn af Tønne Reedtz og Elisabeth Sehestedt. I Aaret 1700 overtog han sit Fædrelegods, som Farfaren Frederik Reedtz ejede i 1609 ved Giftermaal med Birgitte Brahe, Datter af Sten Brahe. Waldemar Reedtz var blevet gift 30. November 1696 med Dorte Trolle (1668 - 1719), Datter af Holger Trolle til Rygaard og Ingeborg Gregersdatter

Krabbe. Ved Købet af Barritskov betalte han Godset med »Sølv og Penge«. Det udgjorde ialt 310 Tønder Hartkorn og bestod af Barritskov Hovedgaard med dens Enemærker og Tilliggende, Barrit tykke Skov, Vesterskoven, Gaarde, Bol og Huse i Barritskovby, Barrithule, Overbarrit, Korsbækhoved Hus, Bred, Hornum, Raarup og Klakring.

Amtmand Reedtz var saaledes stor Ejendomsbesidder og derfor ogsaa interesseret i det bornholmske Landvæsen. Der meldte sig imidlertid saa mange til Opbrydning af Lyngen, at han tilsidst blev betænkelig, hvorfor han den 29. November 1708 skrev til det kongelige Rentekammer med Spørgsmaal om, hvorvidt det vedblivende kunde tilstedes mod aarlig Afgift at indtage Jord af Udmarken efter Sandemændenes Taksering til Tønder og Skæpper Land, hvorved mange kunde skabe sig Hus og Hjem, eller om den allerede indtagne Jord igen skulde udlægges til fælles Nytte og Færdift. Rentekammeret udbad sig oplyst, om de indtagne Lodder havde ligget som Fællede under Sognet eller som Rettighed under enkelte Gaarde, om nogle havde været Kongens Ejendom, om hvilket Aar hver enkelt Lod var indtaget, og om hvad Afgift der var svaret af dem paa Amtstuen; først derefter kunde Kammeret indstille disse og i Fremtiden flere Jorder til Bortfæstning mod aarlig Landgilde og Skat.

Men efter at disse Forhold blev oplyst, kom der 11. Juni 1709 et anderledes formet Svar fra Rentekammeret end ventet af Amtmanden og Bornholmerne. Det hed nemlig, at Udmarksjorderne skulde bestaa fuldkommen som Sognebøndernes fælles Overdrev eller Græsgang, hvilken efter Loven ingenlunde maatte indhegnes, men skulde forblive til fælles Nytte, hvorfor Amtstuens hidtidige Til-ladelse til slig Indhegning ikke kunde godkendes, og fremtidige Indlæggelser forbydes, ligesom en-

hver den, som paastod sig krænket ved foretagne Indhegninger, skulde hjælpes til sin Ret, efterdi Sognebøndernes Adgang til Brugen af deres fælles Udmark, af hvilken de alle ydede Skat af Landgilde, ikke maatte indskrænkes. Denne Rentekammerets Skrivelse blev læst 9. April 1710 paa Bornholms Landsting og var hermed gældende Lov for Øen.

I samme Aar 1710 var der en Folketælling, vistnok den første paa Bornholm. Resultatet blev, at der paa Øen fandtes 2197 Mænd og 2411 Kvinder, der var eller havde været gifte, 7409 Børn og 2281 Tjenestefolk, Karle og Piger, ialt altsaa 14.298 Indbyggere eller ikke engang en Tredjedel af det nuværende Folketal. Det var iøvrigt atter blevet Krigstilstand, idet den saakaldte store nordiske Krig eller Elleveaarskrigen udbrød i 1709 og varede til 1720, mellem Danmark og Sverrig. Men heller ikke denne Krig berørte direkte Bornholm, selv om Strandbatteriet ved Sandvig i Juli 1711 vekslede Skud med 4 svenske Orlogsskibe, og Peter Tordenskjold af og til var i Land paa Øen under Krydstogt i Østersøen, bl. a. besøgende sin gode Ven, Vagtmester Lars Nielsen paa Habbedamsgaard i Olsker.

Denne Krigs Forløber var den meget strenge Vinter, der varede fra Mikkelsdag 1708 (Æblerne frøs paa Træerne) til hen i April 1709. Endnu 9. April var den faste Is i Øresund 22 Tommer tyk. I en endnu bevaret Dagbog, ført af en Borger i Rønne, hedder det at: »Den 16de Martii skickede vores Governør Reedtz tuende Karlle tilfods ad Simmershafn med brefue, og kome d 19 dito tilbage igen med brefue, og kome bege løckelig fremb og tilbage. De men som var ofuer gaaed huar Frandtz Frandtzen Bregarderens Tiener, den anden ward Hindrich Erichsen en Borgere her i Byen, shlog og en Siel (Sælhund) paa hin Reise sambd toge skindet og fitted og slebet med dem hiem. Ellers vare de paa Henrejsen i 8te Timer og paa Hiemrejsen i 10 Timer.«

Amtmand og Kommandant Reedtz, der boede i den store Gaard tæt Østen Rønne Kirke, var 2. Januar 1708 blevet udnævnt til Brigadér og blev 30. Marts 1711 Generalmajor. Til Vicekommandanter, med Bopæl paa Hammershus, havde han først Oberstløjtnant *Gottfred Ludvig Brunow*, og fra 1711 Oberstløjtnant *Johan Georg Ambschoff*. I Amtstuegaarden, eller »Rosengaarden« i Rønne, boede da Amtsskriver (Amtsforvalter) *Hans Henriksen Schor*. Natten mellem 28. og 29. Februar 1708 var Gaarden brændt, medens Schor var ude paa den aarlige Bogklarering i Sognene. Hans Hustru maatte med en Del af sine Folk redde sig gennem et Vindue ud til Stranden, og med største

Livsfare maatte Redningsmænd kaste sig ind gennem Ild og Røg for at bringe hendes tre smaa Børn frelste ud, hvilke laa og sov, mens Ilden brændte over deres Hoveder; men det store Skattemagasin, hvori Bønderne leverede deres Sæd og Smør, blev uskadt, da Vinden bar fra. Schor døde i Slutningen af 1718.

Med den langvarige Krig fulgte hidtil ukendte høje Priser saavel paa Landbrugsprodukter som Ejendomme. Ved et Skifte i Svaneke i 1714 vurderedes følgende Jorder i Vangen: 4 Skæpper Land, »Kulageren«, à 12 Slettedaler = 48 Sld. 4 Skæpper Land, »Langageren«, samme Pris = 48 Sld. $1\frac{1}{5}$ Tønde Land opmøget Jord 36 Sletted. 1 Tønde Land Havrejord 16 Slettedaler. 2 Skæpper Land ophakket Jord, som er gjort til Bygjord, 16 Slettedaler, ialt 164 Slettedaler (à 2 Kr. 13 Øre i Sølvværdi, altsaa 349 Kr. 32 Øre i Sølvværdi for de 4 Tønder 1 Skæppe Land; 1 Tønde var i hin Tid delt i 5 Skæpper).

Til Sammenligning skal anføres en Vurdering i 1709 af Jorderne til Store Gadegaard i Pedersker: »Den nørre Vang, 7 Tdr. Ld., Nordvestre Vang 6 Tdr., Sydvestre Vang 6 Tdr., Rug- og Bygjord, sat for 8 Mark pr. Tønde Land, er 38 Slettedaler. Nok et Stykke Land, beregnet for $1\frac{1}{2}$ Td. Land, sat til 1 Sld. 2 Mark.

Havrejord: Den nordvestre Havrejord, 8 Tdr. Ld. Og endnu nest op til 4 Tdr. Ld. Taauteageren $1\frac{1}{2}$ Td. Ld. Langageren og Tverageren 6 Tdr. Ld. 2de Agere kaldet Kullerne 8 Td. Ld. Sønder fra Gaarden $\frac{4}{5}$ Td. Ld. Sydøst fra Gaarden 1 Td. Ld. Og norden for den nørre Bygvang 1 Td. Ld. Summa Havrejord $30\frac{3}{10}$ Tdr. Ld., sat hver Td. Ld. for 6 Mark er 45 Slettedaler 1 Mark $12\frac{4}{5}$ Skilling.«

Man ser her den kolossale Forskel; medens Svanekejorder er sat til ca. 40 Slettedaler pr. Tøndeland, er Pederskerjorden kun vurderet til $1\frac{1}{2}$ —2 Slettedaler pr. Tøndeland. Selv om man gaar ud fra, at Jorden i Svaneke Vang da, som nu, var noget af Bornholms bedste, og Pederskerjorden noget mager, bliver der dog en meget bred Margin til den Prisopgang, Krigen havde foraarsaget mellem de to Aar 1709 og 1714.

Ogsaa med Hensyn til Landbrugsprodukterne kom der en ret kraftig Stigning i Krigsaarene. Saaledes var en Tønde Rug- eller Bygmel i Hartkornsbogen, udfærdiget i 1690erne, sat til 1 Rigsdaler 3 Mark eller lig 2 Slettedaler 1 Mark. Men i 1714 solgtes i Rønne Mel tønnevis til følgende Priser (fra Hospitalsmøllen i Arnager): Friherreinde Holck købte 3. August 1 Td. Rugmel for 3 Slettedaler. Siden steg Prisen stadig, 30. August købte Jens Gudbrandsen 1 Tønde Rugmel for 3 Sld. 2 Mark 8 Skilling. Og Ingeniørkaptajn Herbst

1 Td. Rugmel og 1 Td. Bygmel for 6 Sld. 2 Mk. 5. Oktober gav Konstabel Peder Bendtzen for 1 Td. Rugmel 4 Slettedaler, og Jens Gudmansen 17. November for 3 Td. Bygmel og 1 Td. Rugmel 11³/₄ Sldr., og Kaptajn Herbst for ¹/₂ Td. Rugmel 2 Sld. 1 Mk. Endelig købte en Skipper fra Lybæk ¹/₂ Td. Rugmel i December Maaned for 2¹/₂ Sld., det bliver en Stigning af 66 pCt. i Løbet af 4 Maaneder og 122 pCt. siden nævnte Hartkornsbog.

Krigen og Finansnøden tvang Frederik den Fjerde til i 1713 at udstede Pengesedler, de første saadanne i Danmark, 1 Rigsdaler; 3 Mark- og 2 Marksedler, der lovedes indløst igen med Sølv; dette skete ogsaa, de sidste i 1728. Disse Sedler sank en Tid til halv Værdi.

Mangelen paa Sølvpenge bevirkede, at der i Dokumenter angaaende Betaling indførtes, hvor meget der skulde erlægges i Sølv og hvor meget af Beløbet i Sedler. Det gav Bødestraf at nægte at modtage de kongelige Sedler. I Rønne Hospitals Protokol nævnes saaledes »den Mulkt, som Skipper Henrich Ifversen i 1714 maatte give for autoriserede Sedlers Nægtelse, nemlig i Sedler og Penge (Smaapenge. Sølv) 1 Slettedaler.« Der var ogsaa Udførselsforbud for Sæd og faldt Bøder for Overtrædelse.

Om Vanskeligheden ved at skaffe Byggematerialer i disse Aar vidner en Erklæring fra Præsten i Aaker, der havde taget Tegltaget af Præstegaardens ene Længe og lagt Straa paa i Stedet, at »det havde næsten ikke været til at bekomme Kalk og Sten i de vanskelige Krigstider.«

Rentekammerets Forbud mod Indtagelse af Udmarksjord, der, som nævnt foran, traadte i Kraft i 1710, formaade dog ikke helt at standse Skikken at bryde Lyng, hvorfor Amtsskriver Schor ikke fandt andet Raad end at gaa til Domstolene i de Tilfælde, hvor Forbudet var overtraadt, hvilket særlig havde fundet Sted i Nørre Herred. Nogle tiltalte Bønder i Rutsker Sogn blev det ved Landstingsdomme af 30. Maj 1714 og 27. November 1715 tilladt at forblive ved deres indlagte Jord, da det var sket før 1710 for at forbedre deres Gærder og ifølge gammel Hævd. Men de skulde yde Amtstuen aarlig Landgilde af det indlagte efter uvildige Mænds Kendelse. Endog Sandemanden, Hans Svendsen paa 17. og 17. Selvejergaard, Pellegaard og Dyndegaard, der fik Løn af Kongen og skulde paase Forbudets Overholdelse, havde selv indlagt Udmarksjord.

I Olsker Sogn havde to Bønder, Vevst Pedersen paa Maegaard, 3. Selvejergaard, og Jens Jørgensen paa Dalegaard, vel indlagt nogen Jord af Kongens Mark efter 1710, men det var sket for at sætte Gærdet, hvor der kunde faas Sten, for at

spare aarlig 50 Læs Hugst til Gærde fra deres Skov. De skulde yde Amtsskriveren 3 + 1 Rdl. til Kost og Tæring og fra Nytaar yde paa Amtstuen 1¹/₂ og ¹/₂ Lispund Smør.

Landsdommeren sluttede den sidste Dom med en Erklæring om, at Storlyngen eller Højlyngen, fra Hammershus til Nexø, var »Kongens fri Mark«, hvad Rentekammeret ikke havde udtalt, men kun hævdede Udmarken som »Sognebøndernes fælles Overdrev eller Græsgang.« Landsdommeren gjorde dog ogsaa opmærksom paa, at en Bosættelse af en Del af Udmarken vilde være til Gavn saavel for Kongen som for Bornholm, en Udtalelse Frederik den Fjerde lagde Mærke til og saa paa med Velvilje. Den nævnte Landsdommer, *Ancher Antoni Müller*, var af Adel, født i Kallundborg 1654. Udnævnt til Landsdommer 18. Sept. 1686 (Vice-landsdommer). Samme Aar gift i Svaneke med Borgmester Poul Koefoeds Enke, Magdalene Margrethe Heseler, af Adel, født i Haderslev 1652. Hun var Søsterdatter af Bornholms Amtmand *Hans Schrøder Løvenhjelms*. I 1688 købte Müller Vallensgaard, der endnu er i Slægten; senere overtog han ogsaa Skovsholm. Begge Hovedgaarde havde en Række underliggende Gaarde rundt paa Øen. Ægteparret var et af Bornholms rigeste. Ved Hustruens Død i 1707 var Boets Værdi 41.298 Daler, med Gæld 10.878 Daler, altsaa Overskud 30.420 Daler, et stort Beløb i hin Tid. Landsdommer Müller døde, efter at være gift 2. Gang i Marts 1716. Hans store Gravsten findes paa Svaneke Kirkegaard.

Amtsskriver Schor havde imidlertid flere Retsager om Udmarksjorders Indtagelse. Saaledes havde Hans Vevsten paa Kjøllergaard, 13. Slg. i Rutsker, indtaget »Buggeløkkerne« i Olsker Vestermark uden Forlov; han blev dømt ud, og Schor bortfæstede dem 27. Oktbr. 1717 til Hans Ancher Jørgensen mod 4 Rdl. i Indfæstning og Aarsafgift 1¹/₃ Rigsdaler. Landstingsdommene over de to forannævnte Olskerbønder, der med Naboernes Samtykke havde indlagt 14 og 6 Tønder Land, appellerede Schor til Højesteret, hvis Dom faldt 19. Decbr. 1718, at de atter skulde fravige den fra Udmarken indhegnede Jord, og at saaledes skulde forholdes med al indhegnet Udmarksjord, hvorpaa ikke var Lovhævd, med mindre Kongen maatte finde for godt at paabyde andet af Hensyn til Landets almene Nytte. Kongen havde nemlig den 2. December, inden Dommen faldt, paabudt Rentekammeret at lade Udmarkssager paa Bornholm undersøge af landkyndige Folk, saaledes at baade Kongens Interesser og Indbyggernes Gavn søgtes, om slige Indhegninger kunde være Landet til Skade eller muligt til Gavn; thi voldte de ikke

Naboerne Skade i Græsningen, da vilde det være Gavn for Publikum, om slige Jorder kunde indtages og sættes i aarlig Skyld.

Den 17. Oktober 1718 havde Kongen udnævnt en Kommission, der 28. December fik overdraget at undersøge, hvem der ejede Udmarksjorderne, hvilke Adkomster der havdes paa dem, og hvorvidt de kunde sættes til nogen Slags Afgift. Kommissionen, der bestod af tre Medlemmer, havde til Formand Amtmand og Overkommandant Brigadér *Johan Henrik von Bippen*, der 14. Maj 1718 havde afløst Amtmand Reedtz, som 28. November 1724. Den nye Amtmand var en Tysker, født i over til sit Gods i Jylland, hvor han døde 10. April 1724. Den nye Amtmand var en Tysker, født i Westphalen 1652, af ganske ringe Stand, kom med de biskoppelige padesbornske og mynsterske Tropper til Danmark og tjente sig op fra Musketeer. I 1674 blev han Korporal i Henrich v. Jessens Infanterikompagni i Holsten og i 1688 Kaptajn. 30. Juli 1708 blev han Oberst af Infanteriet. Alle-rede 15. Novbr. 1717 var han udnævnt til Kommandant paa Bornholm og 29. Novbr. tillige Amtmand, men paa Grund af streng Vinter kom v. Bippen ikke til Bornholm før i Foraaret 1718.

Som Medlemmer af Kommissionen blev udnævnt Ingeniørkaptajn Adolf Tobias Herbst, der siden 26. Oktober 1709 havde været Underkonduktør paa Bornholm, samt Bykaptajn Morten Kofoed af Svaneke. Denne sidste blev dog fritaget »efter gjort Undskyldning«, og i hans Sted udnævntes 29. Juli 1719 Herredskaptajn Niels Nielsen til Bridesensgaard (Bridselsgaard), 9. Selvejergaard, Olsker, Søn af Niels Nielsen, Skovgaard, 4. Slg. samme Sogn, og i 1714 kendt som en ivrig Forkæmper for Kongens Ret til Udmarken; han var hidtil hyppig benyttet som Vurderingsmand.

Bornholmerne reagerede stærkt mod Kommissionens Virksomhed, hvortil særlig bidrog dens Sammensætning. Den skulde efter Kongens Udtalelse have været landbrugskyndig, men bestod af 3 Officerer, hvoraf kun den ene var Landmand. De andre to var tilmed af tysk Afstamning og Formanden aldeles ukendt med bornholmske Forhold. Tilmed gjorde han sig straks skyldig i et mindre tiltalende Overgreb, der misbilligedes af selve Kongen. Det gik nemlig saadan til, at man ude paa Landet nægtede at give Kommissionen Husly; den virkede i Sommeren 1720 i Nørre Herred, hvor Mikkel Mogensen paa Simblegaard af v. Bippen var udnævnt til Sandemand. Amtmanden befalede nu denne at huse og underholde Kommissionen, der foruden de tre bestod af flere Medhjælpere. Sandemanden og Hustru svarede, »at Logement torde den gerne faa, men at bespise og

traktere Herrerne kunde de umuligt uden straxsens Betaling.« Saa lagde v. Bippen syv Soldater ind paa Gaarden og befalede Sandemanden at udlægge 1 Rigsdaler i Exekutionspenge og 1 Rdl. i Kostpenge daglig; da han nægtede det, fik han sit bedste Bohave udpantet. Mikkel Mogensen klagede da til Rentekammeret, hvorefter Frederik den Fjerde egenhændig tilskrev v. Bippen en Befaling om at tilbagelevere Sandemanden det udpantede Gods uden videre Fordring.

Kommissionen befattede sig ikke blot med Højlyngen, men ogsaa med Udmarkerne langs Kysterne, samt de saakaldte »Indmarker«, der forskellige Steder paa Øen laa helt omgivne af Gaardenes Jorder og alle havde været fælles Græsgange, men nu af Kommissionen blev tildømt Kongen eller Staten som Ejer. Blandt slige Indmarker var den saakaldte »Kirkemark« mellem Nyker og Klemensker opmaalt til 430 Tønder Land god Græsgang (Kløvgang), der fordeltes mellem de omboende 19 Lodsejere, »Vallemark« mellem de samme Sogne, fordelt til 7 Lodsejere, og »Krummemark« mellem Klemensker og Rutsker, opmaalt til 223 Tdr. Land slettere Kløvgang, delt mellem de den omsluttende 15 Gaarde.

Kommissionen indstillede, at der af indtagen Udmarksjord ydedes en aarlig Afgift til Kongen, samt erlagdes i »Indfæstning« (Overtagelsespenge) et Beløb at betale i Amtstuen. Afgiften: 3 Mark af 1 Tønde Sædsjord, 2 Mark af 1 Tønde Havrejord, 16 Skilling af 1 Tønde Kløvgangsjord, 2 Mark af 1 Læs Enges (Eng til 1 Læs Hø). Indfæstning: 2 Mark af 1 Tønde Sædsjord, 1 Mark af 1 Td. Kløvgang og slet Jord. Kommissionens Indstilling blev 25. Novbr. 1720 approberet af Kongen, og 2. Decbr. samme Aar fik en anden Bestemmelse Kongens Approbation, nemlig den, at de af tidligere Lensmænd og Amtmænd udstedte Fæstebreve paa Udmarksjord skulde være ugyldige. Dette i Forbindelse med, at Bornholmerne fandt Afgiften for højt ansat, medførte Uroligheder. De sendte deres »Kongsmænd« over til Kongen og Rentekammeret med Klage over Kommissionen, som de endog indstævnedes for Øens Domstole, der i meget holdt med Klagerne. Resultatet blev, at Kommissionen fandt sig saa stærkt i Klemme, at dens Virksomhed gik istaa, hvortil ogsaa bidrog, at Formanden, Amtmand v. Bippen, afgik ved Døden 3. Januar 1722, jordet i Rønne Kirke 17. Januar, 70 Aar gammel. Han var gift 2 Gange; den sidste Hustru var en Datter af Artilleriøverst Øeland i Oldenburg.

Den følgende Amtmand og Kommandant, *Niels Madsen West*, var en dansk Landmandssøn, født 1. Januar 1666 paa Skjoldmose Hovedgaard ved

Svendborg, Søn af Godsforvalter Mads Westesen. Først Skriver paa Godset blev Niels West Ryttersoldat og kom med den kongelige Hestgarde, der udlejedes til Irland og Brabant. Han udmærkede sig i Fægtningen ved Athlone og blev omsider Kvartermester og avancerede 1698 til Løjtnant, 1703 Kaptajn ved Nationalregimentet i Ribe. I store nordiske Krig blev West i 1711 udnævnt til Oberstløjtnant ved de jyske Dragoner; han udmærkede sig i Slagene ved Wismar og 1712 ved Gadebusch. I 1717 kom han til Norge som Oberst og Regimentschef indtil Freden i 1720.

Den 18. Marts 1722 blev Oberst West udnævnt til Kommandant og 23. Marts til Amtmand paa Bornholm, hvor en af hans første Embedsforretninger var Modtagelsen af Biskop Worm, der visiterede paa Øen dette Aar. Den nedlagte Kommissionsvirksomhed genoptoges ved Kongebud af 20. Septbr. 1723 med Amtmand West som Formand. Han havde andre Synspunkter med Udmarken end v. Bippen. Vel var — mente han — Almingen og Vildtbanen op til Muredam Kongens Ejendom, men alle andre Driftsmarker, Kirkemarken, Vallemark, Krummemark, Stangemark i Østermarie, Borremark i Rutsker, Olsker Vestre, Nørre og Østre Mark samt Pugemark i Rø, var Bøndernes egne Fællede, af hvilke de skattede Smaakvægs-skat. Den tidligere Kommissions Pengeafgifter, kun approberet for Nørre Herred, var for højt sat og burde lempes til mindre Afgifter i Smør og Havre. Det kongelige Rentekammer, ved Generalfiskal Smit, fulgte imidlertid ikke West's Syn, men hævdede stadig, at al Udmarksjord var Kongens Ejendom. Derimod fulgte man West's Forslag med Hensyn til Afgiften. Ved kongelig Resolution 20. Juli 1726 fastsattes den til 6 Skpr. Havre for 1 Td. Sæds- eller Havrejord, 2 Skaalpund Smør af en Td. Kløvgang, og 4 Skaalpund for 1 Td. Skov eller 1 Læs Enges. Indfæstningen nedsattes samtidig noget. Samme Sommer indtraf en stærk Misvækst efter en meget streng Vinter. Det følgende Foraar maatte der derfor tilsendes Bornholm en Del Sæd til Laans, ligesom Bønderne fik Henstand med deres Ydelser til Nytaar 1728.

Den i 1727 udarbejdede Jordebog, i Henhold til de to Kommissioners Virksomhed, omfattede 743 Fæstebreve paa 2650 Tønder $2\frac{1}{2}$ Skæppe Sædsjord og Kløvgang og $56\frac{1}{2}$ Læs Enges i alle Bornholms Sogne, flest, nemlig 94, i Østermarie, færrest, 17, i Nyker. Den samlede Aarsafgift var 1117 Tønder Havre og 10 Tønder Smør, samt i Indfæstnings-sum 464 Rigsdaler 36 Skilling.

Samme Aar 1727, den 9. September, udkom en ny kongelig Resolution med Forbud mod at indtage Udmarksjord, eller at Eng og Kløvgang op-

dyrkedes til Sædsjord. Men det hjalp ikke. Atter sendte Bornholmerne Kongsmænd med Klager. Amtmanden nægtede at udstede Pas, men saa rejste de uden Pas, fik Foretræde hos Kongen og Kronprinsen paa Fredensborg, men maatte rejse hjem uden Resultat. Et Par af dem, der var særlig stridslystne, blev sat til Slavearbejde i Kastellet i 1729.

Amtmand West, der 11. Oktober 1728 var udnævnt til Generalmajor af Kavalleriet, foreslog for at dæmpe Gemytterne, at der ydedes en Moderation i Afgiften paa 116 Tønder Havre og 26 Lispund Smør, hvilket approberedes, og der blev udarbejdet en ny Jordebog herover af 4. Oktober 1729. Imidlertid vedblev den forbudte Indtagelse af Udmarksjord, hvilket fremgaar af en Undersøgelse foretagen i 1738 af tre indsendte Kommissærer, Generalmajor Chr. Lerche, Konferentsraad Chr. Bjerregaard og Kancelliraad Gothard Albrecht Braem. Det konstateredes, at der fra 1729 til 1733 var indtaget af 149 Personer 55 Td. 6 Skp. Sædsjord og 49 Td. 4 Skp. Kløvgang og fra 1733 til 1738 af 226 Personer 66 Td. $7\frac{1}{2}$ Skp. Sædsjord og 36 Td. 5 Skp. Kløvgang. Iøvrigt var den i 1729 foretagne Nedsættelse i Afgiften en Følge af en Revision og Syn over alle Udmarkslodder foretaget i 1728—29 af Amtmanden, 2 af Bornholms Kaptajner og 2 Bønder i hvert Sogn, alle landkyndige Mænd. Kong Frederik den Fjerde, der godkendte Jordebogen den 26. Januar 1730, døde samme Aar. Kristian den Sjette maatte allerede 16. Maj 1731 lade afgaa 12 Tdr. Sædsjord og 15 Tdr. Kløvgang. Derefter fandtes af Udmarkerne en Ydelse af 992 Tdr. Havre og henved 9 Tdr. Smør, hvoraf $526\frac{1}{2}$ Td. Havre og $2\frac{1}{2}$ Td. Smør ydedes fra Gaarde, der havde Udmarkslodder i Fæste.

De i Perioden 1729—38 indtagne 122 Tdr. $5\frac{1}{2}$ Skp. Sædsjord og 86 Td. 1 Skp. Kløvgang blev bortfæstede i Henhold til kgl. Resolution af 28. Juli 1739, der blandt andet fastsatte, at naar Udmarksjord engang er fæstet til en Gaard, maa den, naar den bliver fæsteledig, ikke bortfæstes til nogen anden, med mindre han, som faar Gaarden, ikke vil have den. Desuden blev i Resolutionen Forbudet mod uden Tilladelse at indtage Udmarksjord skærpet under strengt Strafansvar, og det blev paalagt Amtmanden, Amtskriveren, Sandemændene, de kongelige Holzførstere, Skovridere og Skovløbere at have Indseende med, at Forbudet overholdtes.

Kommissionen delte Amtmand West's Syn paa Indmarkerne, at disse tilhørte de omliggende Bønder og ikke Kongen, trods Højesteretsdomme og Kommissionerne 1718 og 1723 samt kgl. Resolution af 1726. Men Rentekammeret lod det forblive »for at forekomme den Uorden, som ved en

Forandring heri er at frygte.« Blandt dem, der havde trodset Forbudet mod Indtagelse af Udmarksjord, var selve Amtmand West, der havde indtaget »Aalekisteengen« paa Slotslyngen, hvorfor Kommissionen dømte ham til at betale 6 Aars Afgift og have sit Fæste af den tilstødende Habrodams Eng forbrudt. For dette og andre Forhold blev han afskediget »efter Ansøgning« samme Aar. I Rønne ejede han tre store Gaarde, heraf den nuværende Amtmandsbolig; han fik 500 Rdlr. i aarlig Pension, døde 25. Marts 1752 i sit 87. Aar og jordedes i Rønne Kirke. Var gift første Gang med en Datter af Amtsforvalter Klein i Jylland, anden Gang med Mette Sonne af Nexø, rig Enke efter to tidligere Ægteskaber.

Den kgl. Resolution af 1739 gav, for at modvirke den ulovlige Indtagelse af Udmarksjord, Til ladelse til Udvandring fra Bornholm af unge Mennesker af begge Køn, 50—100 aarlig. Angaaende Skattevæsenet havde hidtil Amtmanden og Amtsforvalteren i Februar Maaned rejst rundt paa Landet for at ordne Bogklareringen, men dette ændredes til, at Bønderne først i Januar skulde indkaldes sognevis at møde med deres Bøger paa Amtstuen til Gennemsyn og Klarering i Amtmandens Overværelse. Med Hensyn til Skifteretten bestemtes, at Amtmanden, der hidtil havde været Skifteforvalter paa samtlige Landejendomme, nu kun skulde have Skifter paa Proprietærgaarde og Selvejergaarde, medens Amtsforvalteren skulde forvalte Skifter paa de kongelige Vornedegaarde og hos Udbyggerne, altsaa Fæstere. Fra 1719 til sin Død 1736 havde *Christopher Horn* været Amtsforvalter, derefter Kammerraad *Christopher Schrøder*, der døde i 1753.

Efte Amtmand West's Afgang blev *Kay Frederik Schnell* udnævnt til Amtmand; men han blev syg og døde i Glückstadt 1740 uden at have boet paa Bornholm, hvor Vicekommandant, Oberst *Johan Cronenberg* fungerede som Viceamtmand indtil 4. Maj 1740, da *Johan Christian Urne* blev udnævnt til Amtmand; denne blev i sin lange Embedstid og ved sine Skrifter om bornholmske Forhold den mest kendte af Bornholms Amtmænd i 1700 Tallet. Han skriver bl. a., at 1739 var her Misvækst paa Sæd og Fodring. Og i 1740 blev her i og efter den store lange Vinter slet Tilstand for Mangel paa Brød hos Almuen; en stor Del Heste og Køer kreperte af Hunger. 1741 blev paa Forestilling af Kongelig Magazin Bønderne til Vaarsæd laant 615 Tdr. Byg og 493 Tdr. Havre. Et Minde om Amtmand Urnes store Interesse for Landbruget er en Optegnelse, han nedskrev i 1741 om »Hvad en Amtmand ved sin Omrejse paa Landet kunde ved hver Kongens Fæstegaard (Vor-

nedegaardene) i Synderlighed examinere og iagttage.« Den skal gengives her som et værdifuldt Dokument til Oplysning om Landbruget paa Bornholm i sin Tid. Overskriften lyder »Pro — Memoria.«

»A. Gaardens Tal eller Nr. efter Jordebogen; om den er iblandt Vornedegaardene eller Selvejergaardene; deslige hvad den ellers har for et Navn.

B. 1. Beboerens Navn. 2. Hvad Tid han har fæstet. 3. Fæstebrevet efterses, om det er rigtigt. 4. Hvor gammel Opsidderen er. 5. Hvor mange Børn han har. 6. Om han er duelig eller ej. 7. Hvorudi hans Fejl bestaar. 8. Om han er i god Tilstand eller ej. 9. Hvoraf hans slette Tilstand kommer.

C. Gaardens Beskaffenhed udi sin Ager og anden Tilliggende. 1. Hvor meget kan saaes af Hvede, Byg, Havre, Rug, Ærter, Vikker, Hør og Hamp. 2. Om Gaarden har megen Englund. 3. Hvor mange Læs Hø kan avles. 4. Om Gaarden har Skov. 5. Om den har Tørveskær. 6. Item Fiske damme. 7. Item Mølleværk. 8. Hvorledes Jorderne er artede, om de ligger sidt, højt, o. s. v. 9. Hvorudi Gaardens Bonitet eller Ringhed egentlig bestaar, og hvad den mest fejler. 10. Om Jorderne ligger langt fra Gaarden og vidt fra hinanden spredte. 11. Om Gaarden er noget forkommen, som kunde gøres bevislig, hvilket da bør skriftlig forklares af Beboeren. 12. Hvad han ellers mener kunde tjene til Gaardens Opkomst og Forbedrelse, som ligeledes skriftlig maa forestilles og forklares af ham til nærmere Undersøgning. 13. Om han lejer noget af Jorden bort. 14. Om han lader noget af Fodring og Gødning bortkomme. 15. Om han tilbørlig dynge og dyrker Jorden, item freder skoven.

D. Gaardens Bygninger. 1. Af hvor mange Længer item Stolperum eller Fag, den bestaar. 2. Hvorledes den holdes i Stand, angaaende Tag, Vægge, Gavle, Fodstykker, Loftet, Bjælkerne og andet Tømmer. 3. Efterses Fæstebrevene, om derudi expresse er indgaaet af Beboerne, at de vilde sætte Gaarden i Stand, dersom den var forfalden, da de antog den.

E. Skatter. 1. Hvad Skat aarlig af alle Slags gives. 2. Om Beboeren holder Skatten for stiv, og hvorudi han mener den største Tyngsel bestaar. 3. Om han staar til Restantz, item hvormeget. 4. Forevises Qvitterings-Bogen og efterses, om det stemmer overens med hans Sigende.

F. 1. Hvor mange Heste han holder. 2. Hvor mange Køer og Kalve. 3. Gæs. 4. Sviin. 5. Faar. 6. Ænder og Høns.

G. 1. Om Beboeren lægger Vind paa Stengærder. 2. Pileplantning. 3. Item paa Humle-Kulder. 4. Bie-Stokke. 5. Kaalhave. 6. Om han brænder

Brændevin. 7. Om han holder Væv. 8. Hvorledes han optugter sine Børn. 9. Om de holdes til Gudsfrøgt og lære deres Christendom. 10. Om han selv kan læse og skrive. 11. Om han har Bibelen, Psalmebogen, Catechismus og andre gudelige Bøger.

Formaning. 1. Til Gudsfrøgt. 2. Skikkelighed og Sparsommelighed, item de Lasters Afskaffelse, som han mest er angivet for at være hengiven til. 3. At ære Kongen. 4. Hædre sin Præst. 5. Være Øvrigheden lydlig. 6. Leve fredelig med Naboerne. 7. Sætte og holde Gaarden i god Stand og være flittig.«

Saavidt denne »Pro-Memoria«. Om en Bonde i Klemensker, Jens Hansen paa Brogaard, skrev Urne: »Han kan saa i Møg 3 Tdr. Rug og faa igen 18—24 Tdr.« Og Amtmanden tilføjer, at han var den højeste eller længste Bonde i Sognet. Men paa hele Landet finder Urne to, der overgaar ham, nemlig den næsthøjeste Mand paa Bornholm, Peder Larsen paa Væveregaard, 24. Slg., Olsker, der er »et Par Fingre længere« end Jens Hansen, og den højeste af alle, Hans Pedersen paa 12. Slg. i Smøenge.

Ved Generalmajor West's Afgang i 1739 var Embedet som Amtmand og Kommandant blevet delt i to. Urne var saaledes ikke tillige Kommandant, men udnævnt hertil blev Oberst *Jørgen Kruse*, tidligere Oberstløjtnant ved Livdragonregimentet. For at Amtmand og Kommandant paa forskellige Omraader kunde samarbejde, oprettedes i 1742 den saakaldte *Beständige Kommission*, hvis Medlemmer foruden de to højeste Embedsmænd tillige var Landprovsten og Amtsforvalteren, senere ogsaa Landsdommeren. For Fremtiden skulde alle Andragender og Klager til Kollegierne eller Kongen gaa gennem Kommissionen. Amtmand Urne var en Ven af Landbruget og Bondestanden paa Bornholm endog saa vidt, at han fik en skarp Irettesættelse fra Regeringen, fordi han havde tilladt Bønderne at afholde Møder med Drøftelse af offentlige Forhold og paafølgende Andragender og Protester, hvilket Amtmanden ikke fandt, der kunde være noget galt i.

Det store Gaardsalg i 1744

I Kristian den Sjettes Tid var det ikke Krig, men Slotsbyggeri, der slugte store Summer. Der blev søgt alle Udveje for at skaffe Penge. I 1743 indgav derfor Bornholms Vicekommandant *Ancher Anthoni Schor* et Forslag til Rentekammeret om Salg af samtlige Kongens Fæstegaarde, ialt 221, paa Bornholm. De 151 var kgl. Vornedegaarde, hvortil kom 66 Selvejergaarde, der i Tidens Løb var

hjemfaldet til Kronen for Skatterestancer. Planen syntes til Fordel paa begge Sider. Kongen vilde faa Penge i Kassen, og Fæsterne vilde som Købere blive Selvejere. Den blev da ogsaa approberet, og Salget fandt Sted ved Auktion paa Amtstuen 13. April 1744 og følgende Dage. Foruden Gaardene solgtes ogsaa nogle Huse med Jord og enkelte Jordstykker, ialt 234 Ejendomme. De højeste Bud for hele Salget androg 37.233 Rigsdaler eller omtrent 55.845 Slettedaler.

Blandt de solgte Gaarde havde 47 fire Længer, 79 tre Længer og Resten kun to eller én Længe, medens 3 Gaarde var helt uden Bygninger. Foruden de numererede Gaarde solgtes ogsaa Lensgaard, Simblegaard, Slotsvangegaard (Hammersholm) samt Kannikegaard og Myregaard i Aaker. Priserne for de enkelte Gaarde var meget forskellige. Simblegaard med ca. 27^{1/2} Td. bornholmsk Hartkorn solgtes for 900 Slettedaler, eller 32^{8/11} Sletted. pr. Td. Htk., medens Frennegaard i Ibsker med 16 Tdr. Htk. gik op i 1440 Sld., 90 Sld. pr. Td. Hartkorn.

Landbrugseksperten

I 1740'erne skete der et mærkeligt Omslag i Bornholmernes Stilling til Indtagelse af Udmarksjord, som de gennem Aarhundreder havde været saa ivrige til, men nu snarere imodstod, bl. a. Regeringens Forslag om Udstykning af enkelte Arealer til Anlæg af nye Gaarde. Aarsagen hertil var en Omlægning af Landbrugets Økonomi fra Kornavl til Husdyravl, der igen begrundedes i en meget fordelagtig Eksport af Heste og Kvæg til Indland og Udland. Der var nemlig udbrudt en frygtelig Kvægpest, der særlig hærgede paa Øerne mere end i Jylland, og Bornholm slap næsten helt fri. Kun 1745 og 1752 var her nogen Sygdom blandt Faarene og lidt Kværke blandt Hestene.

I Aarene 1745—52, begge Aar iberegnedes, udførtes til indenrigske Havne 6373 Stykker Kvæg og til Lybæk 133, til en Pris af ca. 10 Slettedaler pr. Stk., betalt kontant med klingende Sølv mønt. Desuden større Partier saltet Kød, saaledes 1750—54 553 Læster (1106 Registertons) og 15^{1/2} Tønde. Om Hesteeksport nævnes Udslibning over Rønne til Holsten, Lybæk og Greifswald. Det var ikke store Skibe, man raadede over, 23 Heste var fuld Ladning. I Syvaarskrigen 1756—63 sendtes mange Heste fra Bornholm til Prøjserkongens Hære, og 1765 hentede Statsminister A. P. Bernstorff ligeledes saavel Heste som Kvæg her fra Øen til sine hannoveranske Godser. Bornholmsk Lamme kød kom desuden ogsaa i Ry, antagelig paa Grund af

Finhed og Velsmag som Følge af de talrige vildtvoksende Krydderurter, der fandtes i Udmarkerne, hvilke Græsgange man mest muligt vilde bevare.

Ved Midten af Aarhundredet udførtes ogsaa en Del Sæd, særlig Havre. Saaledes 1750 9113 Tønder, 1751 11.275 Tdr., 1752 9977 Tdr., 1753 14.245 Tdr., 1754 9973 Tdr., dertil en Mængde Havregryn. 1750 466 Tønder, 1751 303 Tdr., 1752 335 Tdr. og 1753 451 Tdr. Ogsaa Byg eksporteredes i stigende Grad. 1751 662 Tønder, 1752 925 Tdr., 1753 1525 Tdr. og 1754 3093 Tdr. Selv Rug kunde der udføres noget af. 1753 235 Tdr., 1754 488 Tdr. Smøreksperten fra Øen var gennemsnitlig i disse Aar ca. 50 Tønder aarlig; Smørprisen $6\frac{6}{7}$ Skilling pr. $\frac{1}{2}$ kg. Den ret ringe Udførsel beroede paa det meget Smør, der skulde ydes i Landgilde.

1752 er et godt Landbrugsaar

Amtmand Urne meddeler et Sted i sine Skrifter, at 1752 var den varmeste Sommer, han siden 1740 havde oplevet, »det blev og et frugtbart Aar baade paa Sæd-Varer og Føring, dog noget Hø bedærvedes formedelst megen Regn. Slagtekvæget blev og derefter især godt, som og Efterhøsten var til November særdeles mild, dog begyndte da blandt Faarene at grassere Kopper, som hen ind i 1754 kontinuerede og næsten de fleste borttaget. Dog ved det, at saadant ej er sket over alt Landet paa en Gang eller i et Aar men kun nogle Sogne efter hinanden, har imens, naar Sygen har været i et Distrikt forbi, da igen kunnet lægges Yngel til, allerhelst Gud lod dem være sønderlig frugtbare, saa at de fleste fik 2 Lam hver Gang, ja nogle 3.«

I 1750 havde Bornholm Besøg af de to Overherrer, Stiftamtmand, Grev *Reventlow* paa det verdslige Omraade, og Hs. Højærværdighed Biskop *Harboe* paa det kirkelige. Ingen af dem var videre heldige med Besøget. En Indskrift paa en Tavle i Rønne Kirke berettede, at Stiftamtmanden kom den 21. Juni: »Jeg kom her ind med sagte Vind, i traurig Sind formedelst Sygdoms Plage«. Han beskuede Landet fra 22. Juni til 7. Juli: »Jeg Landet saa i Velstand staa, gid det og maa fremdeles mer tiltag.« Efter Hjemkomsten døde han 24. Juli. Ogsaa Biskoppen fik »et Anstød af Feberen«, og paa Tilbagerejsen kom Modvind, der varede i 8 Dage paa Søen.

Kommandant Jørgen Kruse kom i 1747 ud for en anden Slags Modvind, nemlig de bornholmske Bønders Klagemaal over ham angaaende Dragonholdet, Eksercitsen, Vagttjenesten m. m., hvilke

Klager han betegnede »opdigtede, ublu og usandfærdige«. En Del af Bønderne blev stævnet til Forhør hos den nævnte Kommission. Hovedmanden Mads Larsen udtalte her, at »alle Bornholmere maatte betragtes som civile Folk, der til ingen Tid var de militære Love underkastet, samt at efter Privilegierne maatte Kongen antages at have en stor Naade for dem her paa Landet.« Larsen slap for denne Gang med en skarp Irettesættelse.

Den 30. November 1751 afgik Kommandant Kruse, der i 1746 var blevet udnævnt til Generalmajor, ved Døden og blev jordet i Rønne Kirke. Han var født i Norge og havde tjent sig op fra Fændrik, havde deltaget i »mange Campagner, Beleiringer og Felttog baade i Brabant, Pommern, ved Rhinen og andre Steder. Havde adskillige stærke Blessurer. En Kugle sad i Lænden.«

Den følgende Kommandant, Generalmajor *Johan Godtfred v. Schepele*, var en Tysker, født i Westfalen. Han kom til Bornholm 16. Maj 1752, allerede da over 70 Aar. Søgte og fik sin Afsked 15. September 1756, flyttede 6. Juni 1758 til Svendstrup paa Sjælland, død 20. April 1759, 80 Aar. Oberst *Jens Mule* kom til Bornholm som Kommandant 1. Maj 1757, døde 30. Marts 1759 og jordedes i Rønne Kirke, 59 Aar gammel.

Den 23. September 1762 udkom en kgl. Forordning om en Ekstraskat, der ikke skulde hvile paa Hartkornet, men paa Personen. Dette fremkaldte betydelig Gæring paa Bornholm, hvor man ihukom de kongelige Løfter om Skattelettelse. I et nyt Reskript af 15. Februar advarede Regeringen Bornholmerne til Lydighed; de havde nemlig ansøgt om at blive fri for denne Skat og sendt en Deputation herom til København, der opnaaede, at Kongen nedsatte Beløbet, 12.000 Kr., til det halve, ved Resolution af 15. August 1763. Men heller ikke dette Beløb gik ind. I Realiteten endte den hele Affære med en Sejr for Skattenægterne, efter at Striden havde staaet paa i flere Aar.

Oprøret i 1770

I Aaret 1770 blev en ny Ekstraskat, »Kvartprocentskatten« og Saltskat, paalagt overalt i Danmark. Den førte paa Bornholm til Skattenægtelse og en almindelig Rejsning. Regeringen paabød Militzens Underofficerer at foretage Udpantning eller Eksekution hos de mange Skattenægtere. Men Bønderne afvæbnede Eksekutionskommandoerne og drog i Tusindtal bevæbnede og til Hest til Rønne, hvor de truende belejrede Kommandantgaarden, saa Kommandanten ansaa sig og Families Liv i Fare, da han stod ganske magtesløs over-

for Oprøret. Det var Oberst *Carl Ulrich v. Bülow*, der født 1710 var blevet Kommandant i 1759 og afgik 1772. Regeringen udfærdigede et skarpt Brev til Bornholmerne, der dog ikke tog videre Notits heraf, men henviste til Privilegiebrevet af 1658.

Kongen og Regeringen prøvede derefter at lægge de haarde Midler til Side og tage Bornholmerne ved Forhandling, i hvilket Øjemed de sendte en Landsmand til Oprørerne, den udmærkede Retslærde Konferentsraad Dr. jur. Professor og Generalauditør ved Søetaten *Peder Kofoed Ancher*, f. 1710 i Østerlars Præstegaard. En samtidig Kommission, hvis Formand var Gehejmeraad Baron Jens Juel Vind, optraadte med Klogskab og Maadehold og fik det ordnet ligesom ved forrige Ekstraskat med Nedsættelse til det halve. Endelig udstedtes et Kongebrev med Forklaring om Privilegierne i Henhold til Løftet af 1658, lydende: »Vi Christian den Syvende af Guds Naade Konge til Danmark og Norge, de Venders og Gothers, Hertug udi Schleswig, Holsteen, Stormarn og Ditmarsken, Greve udi Oldenburg og Delmenhorst, gjøre alle vitterligt, at eftersom Sal. og Højlovlig Ihukommelse Kong Frederich den Tredie under 29 Dec. 1658 har lovet og tilsagt, at ville forsyne Indbyggerne paa vort Land Bornholm, for deres i samme Tid beviiste Troskab, med saadanne Privilegier og Benaadninger, baade paa Udskrivning, Skat og i andre Maader, hvorved Landets Bedste og Opkomst kan søges; Og saadant dem allernaadigst givne Løfte, skjønt ikke ved noget særdeles dem meddelt Privilegium, saavel af vores højsalige Forfædre, de fremfarne Konger i Regjeringen, som af Os, allernaadigst er bleven opfyldt, ved saa store Lettelser i de ordinaire Skatter, fremfor andre Vore Undersaatter, samt i andre Maader, der og siden ubrødelig er blevet holdet; Saa ville Vi nu, for at forekomme Misforstaaelse og urigtigt Begreb om deres Privilegier, og paa det de kunne vide, hvorudi de dem, paa Grund af forbemeldte dem givne Løfte, forundte Friheder og Benaadninger, frem for andre Vore Undersaatter, bestaae, derom allernaadigst herved have givet dem følgende omstændelige Forklaring, nemlig:

1. I Stedet for at Skatterne udi Vore øvrige Danske Provindser Tid efter anden ere blevene forhojede, saaledes at i mange Aar af en Tønde Hartkorn er blevet svaret og endnu svares 16 à 18 Mark, foruden Kongetiende, der i det ringeste ligeledes kan anslaaes til 5 Mark aarlig, have Indbyggerne paa Bornholm fra Anno 1680 af, og indtil denne Tid, frem for de forhen langt højere Skatter, ikkun svaret i Qvartalskat to Mark af hver Td. Hartkorn, samt været befriede fra Kongetiendes

Ydelse, og saaledes ikke engang erlægge en tiende Del imod Vore Undersaatter i Danmark.

2. Ere de aldeles fritagne fra at svare Folke- og Familie-Skat, som dog af andre Vore Undersaatter maa udredes og betales.

3. Have de ligeledes, siden forberørte dem allernaadigst givne Løfte, bestandig været fri for Udskrivning, og i mange Aar nydt Godt af det dem, som forbemeldt, allernaadigst givne Løfte.

Thi ville Vi af Landsfaderlig Kjærlighed og Omhu for Landets Bedste og Opkomst derved fremdeles lade det have sit Forblivende. Og naar Omstændighederne maatte udfordre, at paalægge Vore Undersaatter nogen Extra-Skat eller Paabud, saa endskjønt Indbyggerne paa Bornholm ikke kan fritages for, i saa Maade med dem at bære Byrden, ville Vi dog allernaadigst, endog i slig Tilfælde see dennem paa det lemfældigste behandlede. Hvorimod vi gjøre os forsikrede om deres Troskab fremdeles som hidindtil. Givet paa Vort Slot Hirschholm den 21 September Anno 1770.

Under Vor kongelige Haand og Signet.

Christian.

(L.S.R.)

O. Thott.

Dette Kongebrev var noget af det rigtige. Det bremsede den i mange Aar løbende Strid om Privilegierne. I 1771 indsendte Byfogederne Selmer i Rønne og Schougaard i Hasle Forslag til en Vedtægt for Gaardenes Arvegang, resulterende i kgl. Resolution herom af 14. Oktober 1773, udarbejdet af forannævnte Peder Kofoed Ancher.

Efter Kommandant Bülows Afgang i 1772 blev Generalmajor *Frantz Ludvig v. Arenstorff* Kommandant, og efter hans pludselige Død blev Oberst *Hans Nansen*, en født Bornholmer, udnævnt til Kommandant. I hans Tid skete der et Mytteri i 1779 ved Mønstring af 2. Infanterikompagni og Øster Herreds Kompagni ved Svaneke. Ifølge Vidneudsagn rebellerede Infanteristerne og vilde have overfaldet Vicekommandant Schor, der dog slap uskadt ind i et Krudtmagasin; ligeledes Kommandanten. Der blev nedsat en Kommissionsdomstol, Landsdommer Graah og Amtsforvalter Münster samt to Stabsofficerer ovrefra. To af Hovedmændene blev dømt til Galgen, to til Spidsrod og Fæstningsarbejde i Slaveriet, og 184 Mand fik Pengebøder. Kongen formildede de Dødsdømtes Straf til Slaveri paa Livstid.

Efter Amtmand Urnes Afgang i 1779 kom Amtmand *Thorkil Fjeldsted*, der kun var i Embedet indtil i 1781. Han skrev i en Pro-Memoria, dateret 20. April 1780, om forskellige, efter hans Mening forekomne »Misbrug« paa Bornholm, Bjergriet ved Strandinger, Undentag paa Gaardene og den Ret, adskillige Bønder toge sig selv at være

Skifteforvaltere, dels efter deres Husmænd, dels efter andre Bønder, hvis Skatter de havde tilkøbt sig. En saadan Ret havde imidlertid Ejere af Proprietærgaarde, samt Ejere af en Gaards Skatter.

Det synes vel mærkeligt, at nogen kunde eje en Gaards Skat, men dette Forhold var i Tidens Løb fremkommet paa den Maade, at Kongen havde stiftet Pengelaan hos rige Privatmænd, mest i København, og i Stedet for Renter og Afdrag overdraget disse Laanere Rettigheder til de kongelige Skatter af en Række Gaarde paa Øen, saaledes at Gaardejeren i Stedet for at yde til Amtstuen skulde skatte til vedkommende Udlaaner. Disse Skatterettigheder blev i Tidens Løb Genstand for Arv, Køb og Salg ligesom enhver anden Værdigenstand, eftersom Kongen eller Staten ikke indløste dem hos de første Indhavere. Den, der ejede en saadan Skat, kaldtes »Proprietær« overfor den Gaard, hvorpaa Skatten hvilede, altsaa i en vis Forstand 1. Prioritetshaver. Men det kunde hændes, at Ejeren af Gaarden blev saa velhavende, at han ved at betale en Sum en Gang for alle kunde indløse Skatten. Han blev da Selvejer i dobbelt Forstand og nævnes i Dokumenterne »selv Proprietær«, idet han derefter kom til at sidde paa en skattefri Gaard, en stor Fordel, der imidlertid efterhaanden næsten faldt helt bort paa Grund af andre Skatteformer i den nyere Tid.

Efter Amtmand Fjeldsteds Afgang i 1781, der særlig skyldtes, at han havde vidnet imod Bornholmerne i Mytteriaffæren, blev Amtmandsembetet delt mellem de to nævnte civile Medlemmer i Domscommissionen, der dog var blevet fritaget for at tage Del i Domsafsigelsen. Bornholm havde nu ingen egentlig Amtmand før *Kristian Hejbergs* Udnævnelse i 1787.

I Aarene 1783—84 og 85 var det dels Tørke med Misvækst paa Bornholm, og dels, 1784—85, en meget streng Vinter. Følgen blev Mangel paa Foder og Korn, samt en enestaaende Pengemangel. Det blev forbudt Bønderne at brænde Brændevin samt at udføre Heste og Svin fra Øen. Imidlertid kunde Amtsførvalteren ikke faa Skatterne ind. Han ansøgte derfor Regeringen om fornyet Til-

ladelse til Brændevinsbrænden, for at faa Drank eller Bærme til Kreaturer og Heste, samt Udførselsforbudet ophævet, saa der kunde komme Penge ind til Skatterne. Ansøgningen lod han ledsage af Erklæringer fra Øens Præster, der ogsaa var Landbrugere, om Tilstanden. Af disse interessante Erklæringer skal gengives nogle Uddrag (Februar, Marts 1786):

»Hvad Hestene angaar var det uimodsigelig bedre at sælge dem for Penge end at give Natmanden Penge for at blive af med dem.«

»Land-Manden er i disse Tiider saa ind Knæben, at Han snart hverken har Sviin eller Heste til den yderste Fornødenhed.«

»Tiderne er saa slette, at accidentielle Forretninger næsten ikke giver noget; thi i det sidste halve Aar har ingen Bonde haft en Skilling at betale Præsten med.«

»Sviin er de mest yngelsomme Creaturer, og naar saa ikke blot Jorden, men ogsaa Havet vil give sin Velsignelse (Torsk til Svinene), saa maa Bonden ligesaa godt som Kroemanden kunne opføde Sviin.«

»Brændeviin og Brød skal Folkene have i Stedet for Smør og Brød, thi ellers tabes Smørret, som kunde gøres i Penge, og Brændeviinet skal købes hos Kroemanden.«

»Brændeviins lovlige Brænden paa Landet til Fornødenhed har Kongen tilforn Allernaadigst tilladt Bornholmerne paa det, at de ved Drank kunne fæde deres udmattede Heste, som aldrig ved Langhalm — undertiden ved Tag 2 à 3 Aar gammelt — kunde holde det ud.«

»For 25 Aar siden blev nogle Skibsladninger »Hester« opkøbte og udført af Landet, hvilke mestendeels bleve betalte med reen gode Ducater. Maatte Hestehandelen allernaadigst tillades Bornholm, da vilde vist ingen Bonde se surt herved.«

»Bornholms Bonde er dog ej saa taabelig, at hand jo ved at lægge sig efter alt, som hand kand faa Penger for, hvilket hand vel har erfaret er »Nervus rerum gerendarum.« (o: Kraften, der gennemfører Foretagendet). Resultatet blev, at de nævnte Forbud ophævedes i 1786, 23. August.

X. LANDMAALING - UDSKYKNING OG UDSKIFTNING

Opmaaling af Land eller Jord har i Tidens Løb haft to Formaal. Den ældste Landmaaling er meget gammel, den, der stod i Forbindelse med Agerbruget, en Udstykning af Jord til Dyrkning, hvor det saa vidt muligt gjaldt om at følge den demokratiske Regel, at hver Mand fik et lige stort Stykke. En saadan Arealmaaling er i Norden mindst et Tusind Aar gammel. En anden Maaling af Land stod i Forbindelse med Udarbejdelse af Landkort og forekom langt senere, idet Kortene indtil Midten af 1600 Tallet tegnedes paa bedste Beskub uden Maaltagning i Landskabet. Den er omtalt i Afsnit I »Bornholm og Landkortet« og skal ikke videre uddybes her, hvor Omtalen særlig gælder Landmaalingens Historie i Forbindelse med Agerbruget.

Allerede i Aaret 98 efter Kristus meddeler den romerske Historieskriver Cornelius Tacitus om de nordiske Folkefærd, at »Jorden tages efter Dyrkerens Antal i Besiddelse af alle under et til Skiftning, og de dele den derpaa imellem sig efter Rang. De vidtstrakte Marker gør det let at dele. Pløjeland skifte de aarvis og dertil et overflødigt Land (Overdrev eller Udmark til Græsning). Kun Korn affordres Jorden.« I denne henvend to Tusind aarige Beretning nævnes intet om, at man ved Jorddelingen har anvendt egentlig Maaling; det er næppe sandsynligt, da der endnu var saa rigeligt Areal at tage af. Derimod nævnes Landmaaling og Registrering af Jord i Tusindaarstallet i Norden: En fransk Gejstlig, Orderik Vitalis, skrev ved Aar 1140 Normannernes Historie og nævner heri engelske Kongers Udstykning af Agerland. Først hedder det, at Kong Edvard Bekenderen, der regerede fra Aar 1042 til 1066, foretog en Opmaaling og rundhaandet, i større Lodder inddelt, Udsiftning. Derefter kom Vilhelm Erobreren fra 1066 til 1087 og siden dennes Søn Vilhelm den

Røde, fra 1087 til 1100. Om ham hedder det, at han lod alle Lodder paa en Plovs Land *opmaale med Reb og indregistrere*, samt formindske den af Kong Edvard foretagne Opmaaling og rundhaandede Udsiftning. Det oplyses, at disse Lodder paa en Plovs Land af Englænderne (Danskerne var i store Dele af Landet fra 985 til 1035) kaldtes Bol, og senere Hidæ, Flertal Hides, der skal have omfattet 100 acres Land eller ca. 73 Tønder Land, en almindelig bornholmsk Bondegård.

I Danmarks Middelalder nævnes Rebmaal ligeledes i Forbindelse med Agerdyrkningen under Fællesbruget i Landsbyerne: »Naar der af en eller anden Grund opstod Tvivl om Størrelsen af Jordlodderne, kunde den kun hæves ved at foretage en meget besværlig Opmaaling af Bymarken, enten i dens Helhed eller for en betydelig Del. Den skete ved *Reb* og *Raft*, og Handlingen kaldtes Rebning. Undertiden var det Kronens Embedsmænd, der fremkaldte en saadan Undersøgelse, naar man havde Mistanke om, at der var udstykket mere Jord, end der betaltes Skat af; i saa Fald blev den henlagt til Oprettelse af en ny Gaard, hvilket hed »at forbedre Kongens Skæppe.« (C. F. Allen: De tre nordiske Rigers Historie). Foruden Reb nævnes her altsaa ogsaa Raft, hvilket betyder en Stok, Maalestok; det har sandsynlig været en 3 Alen Stok eller Favnamaal, som det ses paa Lorenz Frølichs kendte Billede af Dannevirkes Anlæg under Gorm den Gamle og Tyra Dannebod, hvor Landmaaleren, bøjet over sin Maalestok, faar Instrukser af Dronningen.

Om Rebningen af Landsbyjord hedder det et andet Sted (Landbrugsmuseets Meddelelser), at: »Landsbyens Agerjord var efter Godhed og Beliggenhed inddelt i *Aase*. I Aasen bestemtes enhver Lods Størrelse ved *Rebning*. Paa den Maade var der tilmaalt hver Mand det Areal, der svarede til

hans Skyld (Skat), og en Omrebning kunde finde Sted, naar nogen Parthaver troede sig forurettet. Tvist om Markskel mod anden By afgjordes af Sandemænd eller af Ridemænd.«

Allerede i Middelalderen havde man paa Bornholm Skelmærker for Jordernes Grænser; det fremgaar bl. a. af en Beretning, at Ærkebisp Birger, død 1518, lod opsætte Kors til Grænseskel. En Marksten i Østerlars ved Stavehøl er mærket med et Kors og er antagelig en saadan Skelsten. Iøvrigt mærkedes Grænserne ved Marksten, under hvilke man lagde Kul eller Flintesten. Et interessant Dokument om Skelsætning i 1500 Tallet i Østermarie, Sognegrænsen mod Højlyngen, har nærmere Forklaring om Skelstene med videre og lyder saaledes:

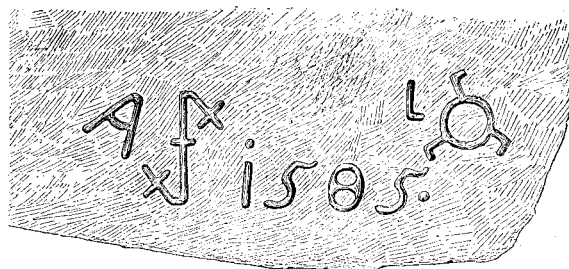
»Wi eftterskrevne (de 15 Sandemænd for samtlige Bornholms Sogne) kiendes og vitterlig gjøre for alle med dette vort obne Bref, at Aar efter Guds Biurd 1588 dend 12. Dag Octobris vare vi opkrefde og udmelte af Boringholms Landzting at skulle endeligen gange og gjøre et rett Atskilling og Markeskiel emellom Kongelig May:ts Alming og dend Udmark og Forthaa udfor Østermarkersogen, som skulle ligge til de Gaarde ij formte Østermarkersogen, som er liggendes ud til samme Udmark. Saa ere vj forbemelt kommen paa fornefnte Mark den 29. Dag Octobris udj voris kiere Øffrigheds, Erlige og Welbyrdige Mand Falch Gjøje til Giersøe, Hofuismand paa Hammershuus og Boringholm, hans Nærværelse, saa og alle deris Nærværelse, som kiendes denom Forthaa, Lod og Part at have udi fornefnte Mark, og alle Leyligheder grandgifueligen fortfaaret og overveyedt og gjort et endeligt og fuldkommeligt Markeskiel emellom Højjforbemelte Kongl: May:ts Alming og dj Gaarde udj Østermarkersogen, som til samme Udmark liggendes ehr, vdj saa Maade, som effter følger:

Forst fra it Bierg og Backe, som kaldes Sandaasehofuitt, huor udi blef Marchesteene sat og Kuol (Kul) underlagt. Siden derfra vdj Ost-Sudost til een jordfaster Steen, som findes at være Østermarkierche Merke paahugget. Siden derfra udj Ost-Sudost til ehn Markesteen, som blef Kuol under lagt, Nordost fra Hagemyr. Siden derfra rett udj Sønder til een anden jordfaster Steen, som i ligge Maade blev Østermarkierche Merke paahugget. Saa ret udj Sønder til een anden Markesteen, som blef Kuol under lagt, Østen fra dend Bek som løber ij Sønder og Nør fra Hagemyr. Endnu fram bedre er to andre Merkesteene sat rett udj Sønder, Østen for dend Beck som løber fra Sanvaait (Sandvad). Siden endnu rett fram udj Sønder til dend gamle Steenbro, som ligger Vesten for Øllene, som blef og Markesteen sat og Kuol

under lagt. Huis (hvad) Østen for disse fornefnte Markesteene ehr, og skal høre til de Gaarde, som strecher sig ud til samme Mark. Siden fra samme Bro Sønder omkring Øllene, saavidt som de befattede ere med Fløde Flodmaal, Dam og Damsbond, Øster langs neder ud med Ølleaaen indtil een Bro, som ligger over Strømmen ved en gronn Slet kaldet Grønnevaa. Huis (hvad) Norden er for fornede Ollestrom, det skal vere effter denne Dag og ligge til dj Gaarde udj fornefnte Østermarkiersogen, som strecher sig paa dend Side ud til samme Mark.

Op dermed er udj alle Maade gjort et endeligt og fuldkommeligt Markeskiel, effter som forskrefuet staar. Til disz ydermeere Stadfestning og Vidnisbyrd haver vj vitterligt og med vor Vidskab ladet henge vores Indsegell og Zigneter her neden fore, som er gifuet og skrefuet Aar og Dag ut supra.«

Af Interesse har dette Dokument Omtalen af Østermarie Sogne- eller Kirkemærke. Hvorledes det saa ud vides ikke. I Borringiaca-Kroniken af Rafn 1671 har Forfatteren ladet Stedet staa blankt, hvor Seglet skulde være anvist; og i 1685 melder den da nedsatte Kommission, at Østermarie og Ibsker Sognebo havde erklæret intet Segl at have haft. Imidlertid ses Østermarie Sognemærke i det daværende Øster Herredssegel, der langs Randen havde følgende Indskrift: Ecle S. Laurenti. Ecle S. Maria. Ecle S. Jaco (o: Østerlars Kirke, Østermarie Kirke, St. Ibs Kirke). Sognemærkerne staar det ene over det andet. Østermaries er den hellige Jomfru med Jesusbarne, begge med Glorie, og ved Siden til højre en Stav eller Stilk med foroven 3 Blade ligesom et Kløverblad. Dette sidste har da troligvis været det paa Stenene indhuggede Mærke.

Skelmærket paa Klippen ved Stavehøl, Østerlars

Den Bæk der i Dokumentet nævnes at løbe fra Sandvadet, er den senere saakaldte Rakkeraa, et Navn, der hentyder til det gamle Rettersted tæt derved.

Den 17. Oktober 1582 var 12 udnævnte Mænd i Færd med en Skelsættelse for Rutsker Præstegaard, og gravede (huggede) 10 forskellige Skelmærker i Jorden, men da det var meget stærk Regn, fik man ikke anbragt Mærkestene, men nøjedes med følgende Anvisning: »Hvo som har Lyst at sætte Sten i de hugne Mærkeskel, kan vel komme til; thi der er Sten nok.« Det var antagelig som Følge af manglende Sten, at der i Aaret 1713 blev Strid om Markskellet til et Stykke Jord, som hørte til samme Præstegaard, og hvorom den daværende Præst Hans Ancher kunde dokumentere, at dette Jordstykke havde tilhørt Præstegaarden i 16 Præsters Tid siden Anno 1468. (J. A. Jørgensen. Series Pastorum. 1907. Side 31).

Ligesom Sverige noget før Danmark praktiserede Landmaaling i Forbindelse med Tegning af Landkort, blev det ogsaa Svenskerne, der paa Bornholm foretog den første geometriske Opmaaling af Agerjord til Skatteansættelse. Det begyndte med, at Kong Carl Gustav udbad sig, under Brev af 10. April 1658 til Printzensköld, Oplysning om Øens Jordebog. Denne var imidlertid ikke indrettet efter geometrisk opmaalt Jord, hvilket var uhyre vanskeligt eller næsten umuligt at foretage nogenlunde rigtigt med Datidens Jorder paa Bornholm, hvor den lige Skellinje var noget af en Sjældenhed i de utallige smaa indgærdede Løkker og Rugvange, der laa spredt mellem Udmarksjord, Krat og Moser. Almindeligt var disse med Kampestensgærder hegnede Løkker rundagtige, men højest uregelmæssige; de var, som Smeden sagde om Hjulst, »ruijna som et Øjahaud« (runde som et Hestehoved).

Men Svenskerne begyndte altsaa et saadant »Hestearbejde«. Den samtidige Sogndegn, Rasmus Rafn, skriver herom i Chronica Borrigiaca, at »Sidst in Julio og først in Augusto lod han (Printzensköld) en ugudelig (!) Boghandler (Bogfører) alle Steds paa Landet omreyse, der udi hvert Sogn hver Boendes Huse og Gaarde med tilliggendes Sæd-Agre og Enge *geometrice* viis skulde beskrive og ved Mænd taxere og sætte, af hvilken Agger Jord og Enges Bond de icke alene skulde udlægge Skat (Grundskat), som deraf paabudet blev, men endogsaa af Kornet, Høet og Afgrøden, det bar, der foruden Skatter at udgive.«

Amtmand Urne meddeler i et Manuskript af 1750 bl. a. herom: »Med Juli Maanedes Udgang gik Ordre til en svensk Ingenieur nøjagtig at *opmaale* hver Bondes og andres Gaardes tilliggende Jorder, for derefter Skatten rigtig at sætte.« (Bornholmske Samlinger III Bind, Side 143—144. Endelig skrev Thura i 1756, at »imod Juli Maanedes Udgang blev en Ingenieur af Guverneuren befalet i hvert Sogn

paa hele Landet at beskrive og taxere hver Mands Jorder paa det enhver skulde betale Skat af sin Ejendom.«

Det er højest usandsynligt, at Svenskerne paa den korte Tid fik mere end blot begyndt paa den nævnte Opmaaling og Taksering af Jorderne, hvilket sidste ikke var mindre besværligt end det første; da en Bonitering maatte blive meget omstændelig med mange højest forskelligartede Jorder blot indenfor en enkelt Gaards Omraade. Iøvrigt er meget lidt oplyst om denne Opmaaling i 1658. I. A. Jørgensen, der skrev en Bornholms Historie i 1901, anfører blot, at Printzensköld »skal have ladet Landet opmaale ved en Heiderider«.

Det første egentlige Tilløb til et Forsøg paa en virkelig Matrikulering ved Landmaaling gjordes fra dansk Side i 1691, da Kongen 30. Maj havde udnævnt en Kommission til at indrette en rigtig Jordebog over hele Bornholm. Kommissionen bestod af Kammeradvokat *Clemens Scucow* som Formand, Kommandant *A. Buggenhagen*, Landsdommer *A. A. Müller* og Amtsforvalter *A. Wogensen*. Formanden kom den 18. Juli til Bornholm sammen med en *Landmaalingskonduktor* *Hans Kattorp*, den første navnkendte Landmaaler paa Øen. Man maatte imidlertid udsætte Møderne til endt Indhøstning, saa man kunde færdes paa Markerne. I en Rapport til Rentekammeret skrev Scucow om Sagen:

»Derefter brugte jeg med Landmaaleren Tiden og laante os begge to Heste til at ride paa Landet omkring og bese Bøndernes Gaarde og Agre (jfr. foranstaaende Betegnelse »Heiderider«). Da vi ingen Byer (Landsbyer) med tilhørende store Feldagre (Fællesagre) for os fandt, men alenest Hus for Hus med separerede Pletter Jord liggende her og der iblandt Klipper, Lyng og Kratte, item den ene Nabos Jord iblandt den andens udi smaa Stykker, hvilket at maale over alt os syntes i kort Tid at være umuligt, hvorfor jeg fandt raadeligst om Maalingen med de andre Kommissarier, naar de igjen samledes, videre at konferere, og deres Betænkende i lige Maade herom at fornemme. Dog besaa jeg med Konduktøren rundt omkring i Landet Bøndernes Ager og Enge og udforskede af dem, hvor megen Rug, Byg, Havre de vel aarlig kunde saa; og befandtes paa de fleste Steder, naar vi efter Øjemaal lignede Jordens Grund og Circumference ved Taxten, hvorefter Jorden bør anslaaes til Hartkorn, hvilken Konduktøren havde med sig, og med samme overvejede Bondens egne Ord og Bekendelse, at hans Kongelige Majestæt, naar der skal maales, vel paa de fleste Steder skal lide Skade og Afgang udi Intraderne. Saa skulde man og næppelig udi to Sommere med én Landmaaler

kunne maale dette Land, om man endelig skulde komme udi Tanke, at den ene Bonde kunde have lidt mere Jord eller Eng end den anden, at hvis Overskud kunde igjen oprette disses Afgang. Og endog det syntes, dette skulde falde hasarderligt, ikke desmindre, om vi havde haft Tid dertil, vilde vi hverken Umag eller Arbejd have sparet; men som det formedelst bemeldte Aarsager ej denne Gang kunde lade sig gjøre, have vi ladet det bero til Hans Kongelige Majestæts videre allernaadigste Resolution og ikkun ved denne Omrejse henseet til Gaardenes Lejlighed og tegnet Husets og Bondens Tilstand, at vi ved Kommissionens alvorlige Begyndelse kunde nogenledes være kyndige og judicere, hvem der havde Hjælp fornøden eller ikke.«

Efter Kommissionens Møde den 13. August fandt man da, at »Landmaalingen denne Gang var impracticabel af forhen skildrede Aarsager.« Her var altsaa ikke Tale om at »forbedre Kongens Skæppe«, en Opmaaling hastede derfor ikke; den optoges først 125 Aar senere for Avlsjordernes Vedkommende.

I Rønne Byvedtægt af 1699 hedder det i Articul Numer 18 følgende:

»Hvem som optager eller oprydder Marckesteene i Byens Marck eller opployer Reene (plantede Hegn) og Marcke-skiel og ployer ind paa anden Mands Jord skal efter Dannemænds (Sandemænds?) Skiun (Skønning) og Sigelse strax legge Reenerne og Jorden tilbage og give Mulct 4re Rigsdaler. Og hvor noget Jord nu kunde ligge saa nær hos hinanden, at Renerne eller imellem Skiældet ikke vel kand sees, skal Jordejeren sætte eller sætte lade udi Vedkommendes Hosværelse Marckesteene og Skiæl eller legge store og kiendelige Reener imellem deres Jorder.«

Medens man til Skatteberegning, som nævnt foran, ikke anvendte Opmaaling af Jorden før noget hen i 1800 Tallet, foregik derimod Salg af Jord — i al Fald i Byvængene — efter foretaget Maal, enten i Favne, Skridt eller Alen, allerede i Begyndelsen af 1700erne. Saaledes hedder det i Rønne Kæmnerbog: »Anno 1713, 1. Marty: Noch bekommet af Jens Nielsen Hiul Mager for en Plads, som hand havde indlagt ved Bertel Niels Løcke, og strecker sig langs ud med Ugierdet udi Nór, paa dend østre Ende 15 faune og paa den vestre Ende udi Nór fra Gieres Jørnet 25 faune, er samme Pladz vurderet af Peder Nielsen og Anders Jensen for Penge 1 Slettedaler 2 Mark.«

En Maaling i Skridt omtales samme Aar saaledes: »Noch anammet af Sr. Hans Christophersen for et stække Udmarcks Jord som han hauer indlagt ude ved Steenelöcken og er vorderet af Mads

Pedersen Høy og Anders Jensen Korn Møller den 4. Februar 1713, som er vesten for samme løkke længst u mod gierdet 130 Skret og for wer Ende 14ten Skret; same Jord hafue de sat for penge 2 Slettedaler.«

Favnesystemet findes ikke mer i Kæmnerbogen som Maal ved Jordsalg, hvor Afskridtning som en nem Fremgangsmaade er eneraadende en Aarrække indtil 1730erne, da Alen kommer i Brug ved Siden af Skridtene, der nævnes sidste Gang i 1742, men undtagelsesvis en Gang i 1753, antagelig fordi man har glemt at faa Alenmaalet med paa Synsforretningen. Senere er Alen ganske eneraadende, og der nævnes ogsaa »Qvarter«. Men i den egentlige Landmaaling som Fag og i Embeds Medfør blev en Fod delt i 10 Tommer og en Tomme i 10 Linier, altsaa Decimalsystemet, der var lettere at regne med end Fødens Inddeling i 12 Tommer à 12 Linier. En »Landmaalertomme« var altsaa noget større end en almindelig Tomme. Decimalsystemet fortsattes fra Fod til 10 Fod, der kaldtes en Rode.

I Aaret 1720 lod en nedsat Kommission *opmaale* den saakaldte Kirkemark, en Udmark dels i Nyker, dels i Klemensker, til ca. 1500 Tønder Land, der efter Skøn sattes til 430 Tønder Kløvgang, samt Krummemark, dels i Klemensker, dels i Rutsker, til 1000 Tdr. Land, sat til 223 Tønder slettere Kløvgang. Den store Forskel mellem geometrisk Maal og Sætningen til Skat kom af, at simpel, mager eller klippefulde, Kløvgang (Fædrift) kun regnedes til en Tredjedel, en Fjerdedel, eller endnu mindre imod Sædsjord af god Bonitet. Almenkendt er Udtrykkene Skæppe Land, Fjerdingskar og Album i Hartkornfortegnelsen; mindre kendt er et »Spind« Land; det var $\frac{1}{4}$ af de gamle Skæpper, hvoraf der gik 5 paa en Tønde, altsaa $\frac{1}{20}$ Tønde eller Tønde Land.

I en Indberetning af 1731 hedder det, at der i Almindingen i Stedet for Grænsepæle, der altid stjæles bort, er af Generalmajor Niels West opsat lange Stene, 24 Stk., med Frederik den Fjertes Navn paahugget, som en Del Bønder af hvert Sogn maatte føre dertil, Almuens Folk til Efterretning om, hvor vidt de maatte komme med at rive Lyng og ikke videre.

Udskiftningen i det øvrige Land

Til Forstaaelse af Jordudskiftningens Karakter og Virkemaade skal gives nogle Hovedtræk af dens Historie i det øvrige Land. Bornholm adskilte sig noget, idet Fællesskabet her væsentlig kun berørte Udmarkerne, medens det ovre ogsaa omfattede Agerbruget samlet i Landsbysystemet. Ved Frede-

rik den Femtes Regeringstiltrædelse Aar 1746 blev det paalagt Amtmændene efter Forhandling med kyndige Landmænd at gøre Forslag om, hvad der kunde tjene til Landets Opkomst. Et af disse nævnte *Fællesskabets Ophævelse*. Sagen kom til Behandling, og efter Forslag af en i 1757 nedsat Kommission udkom 1758, 1759 og 1760 de tre første Forordninger om Udskiftningen. Disse, saavel som Forordningen af 15. Maj 1761, gik dog for Agerjordens Vedkommende blot ud paa at ophæve det tidligere Forbud mod Indhegning. Ved den sidstnævnte Forordning blev beskikket *Landvæsenskommissærer*, der fik stor Indflydelse paa Udskiftnings- og andre Landvæsenssagers Behandling. I 1764 begyndte Udskiftning af det tæt nord for København beliggende Bernstorffs Gods. Ved Forordning af 28. Juli 1769 blev det tilladt enhver Lodsejer i et Fællesskab paa egen Bekostning at lade sin Andel udfinde, udlægge og senere indhegne. I denne Forordning omtales første Gang *Landinspektørerne*, der maa betegnes som de egentlige Bærere af Udskiftningssagen; de gjorde Forslag til Loddernes Udlæg, og den Dygtighed, de i saa Henseende besad, i Forening med deres Evne til at vinde Lodsejerne for Planen, blev ofte afgørende.

En Forordning af 13. Maj 1776 søgte at fremme Udskiftningen ved i alle Tilfælde at paalægge Lodsejerne Omkostningerne i Forhold til deres Hartkorn og ved at tilsiige Bygningshjælp af den kongelige Kasse til Udflytning. De spredte Bestemmelser om Udskiftning blev nu samlede og nye tilføjede i Forordning af 23. April 1781. Grundtanken er, at enhver Lodsejer kan indhegne, hvad han besidder uden Fællesskab med andre, at enhver Lodsejer kan fordre sine i Fællig beliggende Jorder udlagte paa et, to eller højst tre Steder, mod tidligere lige saa mange Steder, som der var Gaarde i Landsbyen, at enhver Ejer eller Bruger skal have fuldt Vederlag for, hvad han hidtil har haft i spredte Lodder, altsaa et med Hensyn til Bonitet lige stort Areal — *Udskiftning efter Brug*, ikke efter Hartkorn — og for Overdrevet (Udmarken) efter Antal Høveder (Kvæg), at træffe Bestemmelser sigtende til at hindre Forhaling af Udskiftningen ved fremkomne Indsigelser, at tilstaa Hjælp af Kongens Kasse til Udflytning, og at paalægge Lodsejerne at tage halvt Hegn mod den tilgrænsende udskiftede Lod.

Staten gik i Spidsen ved omkring Aar 1784 at lade sine Godser paa Sjælland udskifte; ligeledes Sorø Akademis Godser. 15. Juni 1792 udkom en ny Forordning, der tilsigtede at fremme Udskiftning og Udflytning ved at tilstaa Godsejeren Ret til at afkræve Fæsteren 4 Procent af den Kapital, der var anvendt ved Udskiftningen, men stillede

som Betingelse, at Udskiftningen skulde være hensigtsmæssig, navnlig saaledes, at en Hovedlod, hvoraf der skulde kunne beregnes Renteafgift, ikke maatte være mere end 4 Gange saa lang, som den var bred, og at der ikke var mere end omtrent 1500 Alen fra Gaardens Bygninger til Hovedlodens længst fraliggende Agermark. De langt-løbende Forpagtninger paa 50 Aar fremkom ogsaa her som Opmuntring til Udskiftning. (Meddelelser fra Dansk Landbrugsmuseum).

Paa Bornholm var det som nævnt særlig Udmarkerne, der var fælles Brugsjord. Ved en Optælling i 1782 fandtes det, at der græssede 5484 Heste, 6879 Køer, 22808 Faar, 4512 Svin og utalte Gæs. I 1784 begyndte Rentekammeret en *Opmaalning* af Højlyngen, antagelig ved autoriserede Landmaalere. I 1790 nævnes en Landmaalers Virksomhed i Klemensker. Den foran omtalte Landmands Dagbog anfører: »1790 Lørdag d. 29. Maj blev foretaget Granskning efter Byfogdens Oprævning paa Broengen, om der efter hans Mening og Paastand skulde være Rende skaaret igennem eller ej. Denne Forretning blev foretaget af 4 Mænd — — hvor da indfandt sig Hr. Procurator Nansen Møller og *Jorde-Maaleren*.«

Skattekommissionen af 1802

I Aaret 1802 udkom en kgl. Forordning om en ny Afgift af Besiddelse, Nytte og Brug af faste Ejendomme, ogsaa gældende for Bornholm. Til at paaligne denne Skat udnævnes en Kommission: Amtsfuldmægtig *Holstein* i Rønne, Byfoged *Arboe* i Hasle og Byskriver *Peder Dam Jespersen* i Nexø (siden Købmand i Rønne og Sandflugtskommissær). Da de gamle Hartkornsskatter paa Øen manglede et fast Grundlag, og Bøndernes Jordeje var blevet forrykket paa mangfoldig Vis i det forløbne Hundredeaar siden Matriklens Indførelse, maatte der ske en ny Taksation af hver enkelt Ejendom. Kommissionen rejste alle Sognene rundt, undersøgte Jordernes Godhedsgrad, Ejernes Pantegæld og meget andet. Kommissionen, der virkede i 5 Aar, indgav, særlig gennem Jespersen, Forslag om Udmarkerne Opdyrkning, om Mageskifter til Samling af hver Gaards vidtspredte Markløkker, om en retfærdigere Fordeling af Hartkornet, om Markfred gennem Indhegning og Vogt samt om Vandafledning, vidtgaende Forslag, der næsten alle blev optagne og efterhaanden gennemført i Løbet af et halvt Aarhundrede.

Den 29. April 1805 blev en Landmaaler, Løjtnant *Henning Petersen*, knyttet til Kommissionen. Han er den første navnkendte Landmaaler bosat paa Bornholm; blev 1. April 1808 udnævnt til In-

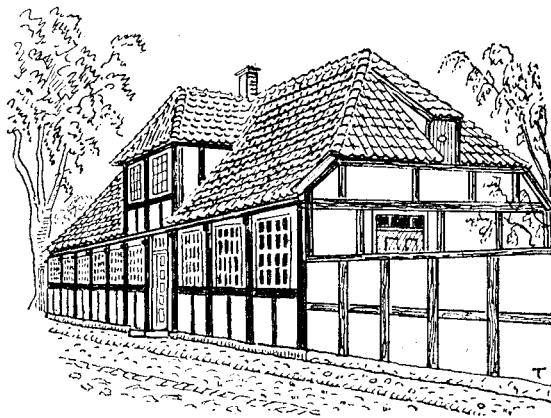
spektør for kgl. Frederiks Stenbrud ved Nexø (se Afsnit II). Endnu i 1805 var det ikke almindelig Skik paa Bornholm at beregne Jordmaal efter geometrisk Tønder Land, men saaledes: 1. Td. Rugs Jord 18—20.000 Kvadratalen (det var uden Gødsel, nævnt Sandjord), opgødet Rugjord 14,000 (1 Td. Land), Bygjord 12,000, 1 Læs Enges 9000 Kvadratalen. Mindre Lodder skridtede man af. Men efter denne Tid benyttedes mere jævnlig geometrisk Maal i Skøder og Fæstebreve.

Den 2. April 1806 udsendte Amtmand *Frederik Thaarup* Forordningen af 23. April 1781, om Udskeftning af Fællesjorder, til Byfogderne paa Bornholm; men man var ikke klar over, hvorvidt den skulde være gældende paa Øen. Imidlertid kom den langvarige Krig med England i 1807—14, hvorunder Sagen stilledes i Bero. Derimod foretoges i Krigsperioden, og de efter denne nærmest følgende Aar, et ikke ringe Antal *Udstykninger* af Gaarde. Ikke mindre end 82 Gaarde paa Bornholm blev saaledes udstykkede i 735 Parceller, af hvilke Hovedlodderne som oftest beholdtes vedvarende som Gaard, og Parcellerne solgtes ved Auktion, en væsentlig Del som nyoprettede Husmandsbrug eller til saadannes Udvidelse. Ved Forordning af 3. December 1819 sattes imidlertid Grænser for denne Udstykning, som derefter ebbede ud.

Matrikulerings Indførelse

Under Krigsperioden var Kommandørkaptajn *C. A. Rothe* den 6. September 1808 blevet udnævnt til Viceguvernør paa Bornholm, og da Guvernør, Kommandørkaptajn *Georg Albret Koefoed* døde 11. November samme Aar, blev *Rothe* Guvernør de følgende 5 Aar til Krigens Slutning. Han udvirkede, at Regeringen blev opmærksom paa Nødvendigheden af en retfærdigere Skattefordeling paa Landet paa Bornholm. I Skrivelse af 27. August 1809 meddeler *Rothe*, at slette og lidet producerende Gårde maatte betale svære Skatter, som ikke kunde udredes af Jorderne, medens andre var sat i meget ringe Skat. Han anbefalede derfor en Matrikulering samt Vejledning til bedre Agerdyrkning og udviklede som sin Mening, at der i andre danske Provinser var gjort langt mere for at fremme Landbruget end paa Bornholm, hvor meget endnu var som for Aarhundreder siden. De kongelige Kollegier havde skyet at gøre Forbedringer paa Bornholm, men Aarsagen hertil var efter *Rothes* Mening, at dels ukyndige, dels frygtomme Embedsmænd havde forhen ved vrang Forestillinger afholdt Kollegierne derfra.

I en følgende Skrivelse 6. Oktober omtalte *Rothe* de store Skatterestancer, undskyldte de ringe Gaardes Ejere eller Brugere, men udtalte sig alvorligt imod de større og bedre stillede Gaardejeres idelige Anmodninger om Dilation (Henstand). Han foreslog derfor, at der af de slette og uformuende Gaarde ikke skulde opkræves Skatter, som de umuligt kunde betale, og henviste til, at Sagen ofte var forelagt Rentekammeret, men afvist indtil en ny Matrikulering kunde foretages. Sluttelig foreslog han, at det maatte blive overdraget Guvernøren i

*Landinspektør, Major Henning Pedersens Hus
i Ronne*

Forening med Herredsfogderne og 2 agtbare Mænd i hvert Sogn at omregulere Skatterne, indtil en ny Matrikulering kunde iværksættes. Kongen resolverede derefter, at Rentekammeret uophørlig skulde komme med en Betænkning angaaende Skatternes Fordeling paa Bornholm. Der hengik alligevel nogle Aar, inden Sagen blev optaget til Gennemførelse. Man skrev 1816, inden Sagen blev optaget til Gennemførelse, at Rentekammeret sendte 12 Landmaalere til Bornholm for at paabegynde det store Arbejde med Opmaaling og Matrikulering af Jorden over hele Øen. Chefen for denne Maalingskolonne var Landinspektør Major *Henning Pedersen*, ikke at forveksle med den foranævnte Landinspektør, Løjtnant *Henning Petersen* ved Frederiks Stenbrud.

Major *Pedersen* var født i 1775, 10. December, Søn af »Ridsemester« (Tegnelærer) ved Sorø Akademi *Troels Pedersen* og *Mette Sofie Krag*. Han tog Landmaalereksamen i København 1793, kun 18 Aar gammel og blev 1794 Landinspektør i Sorø, hvor han bl. a. kortlagde flere sjællandske Godser. I 1801 blev han Løjtnant i det søndre sjællandske Landeværnsregiment og i 1808 Kaptajn i Artilleri-

riet med Bolig i København. Efter Krigens Slutning i 1814 afskedigedes han med Titel af Major, og 184 Rdl. i Pension. I 1825 oprettede Major Pedersen en Tegneskole i Rønne, der i 1831 overtoges af en Bestyrelse. Som Leder af Matrikuleringen og den efterfølgende Udskiftning eller Mageskiftning havde han en Gage af 600 Rigsdaler. I 1834 udgav han en Bog »Geometrisk Tegneskole«. Han døde i Februar 1837.

Af Major Pedersens Medhjælpere kan nævnes Landmaalerne *Jansen, E. C. A. Erichsen, N. Juel, P. V. Johansen, F. Møller, Smith* og *Andreas Kristian Lind*. Sidstnævnte var Bornholmer, født 1795 paa Lindesgaard i Olsker, Søn af Kaptajn og Sandemand Mogens Andersen Lind og Kirstine Sophie Larsdatter. A. K. Lind, der var Løjtnant i Bornholms Militz og Ejer af Store Hallegaard i Olsker, blev en kendt Landinspektør paa Bornholm, død 1871.

For Bornholms Vedkommende foretoges en anden Beregning ved den endelige Fastsættelse af Hartkornet end den, der var Grundlaget for det øvrige Land; thi medens man dér ved at dividere Summen af det boniterede Areal (reduceret til Normaljord efter Takst 24) med Summen af Hartkornet efter Matriklen af 1688 fik som Resultat, at der skulde 72,000 Kvadratalen Normaljord til en Tønde Hartkorn, beregnede man det paa Bornholm ved at dividere Øens Hartkorn efter Matriklen af 1664 ind i det boniterede Areal, og 1 Td. bornholmsk Hartkorn kom derved kun til at indeholde 49,600 Kvadratalen boniteret Areal, saaledes at den omtrent er lig $\frac{2}{3}$ (nøjagtigt $\frac{31}{45}$) Td. Hartkorn i den øvrige Del af Landet. Det kan ogsaa udtrykkes saaledes, at der skal et Areal af 45 Tdr. Hartkorn paa Bornholm for at tilsvare 31 Tdr. Hartkorn i det øvrige Land, eller sagt paa en anden Maaade $5\frac{1}{7}$ Tønde Land i det øvrige Danmark af den bedste saakaldte Normaljord til Takst 24 udgør 1 Td. Hartkorn, men paa Bornholm er allerede godt $3\frac{1}{2}$ Td. Land 1 Td. Hartkorn af den bedste Jord. Dog er Boniteringen her paa Øen kun lagt efter en Skala 1—12, sidstnævnte Tal er Normaljord. Man vil af alt dette se, at Bornholmerne har maattet betale betydeligt mer af Jorden end i det øvrige Land, naar Skatten sattes efter Hartkorn.

Med den jævnsides Matrikuleringen forestaaende Mageskiftning eller Udskiftning gik det kun langsomt, idet kun foreløbig et Sogn, *Poulsker*, havde sluttet sig til Tanken, og her var endda ogsaa Strid om Sagen, der jo gik ud paa i Stedet for de mange spredte Lodder at sikre enhver Gaard en Hovedlod omkring Gaarden samt en Udlod, hele Ejendommens Grundareal samlet i disse to

Lodder. Men Mistænkksomhed ytrede sig; de fleste var bange for at faa daarligere Jord end den, de havde, at Naboen skulde faa bedre Jord end de selv o. s. v. Da Prins Christian Frederik, den senere Konge Kristian den Ottende, i Sommeren 1824 besøgte Bornholm, modtog han den 13. Juli i Nexø en Deputation af Søndre Herreds Bønder. Herom skriver Prinsen i sin Dagbog:

»Jeg talte Udskiftningens Sag med Bønderne af Paulsker Sogn, der først selv havde ønsket samme, siden have, ved enkeltes Genstridighed, foranlediget, at Arbejdet standsede, og ytrede, at Erfaringen vilde vise Landmanden her i Danmark, at Udskiftningen begrundede hans Velstand. De taug alle, kun de af Paulsker yttrede Ønsket, at denne Sag maatte tilendebringes, da de troede den meget gavnlig for dem. Jeg har erkyndiget mig om Sagens Sammenhæng. Land Inspecteuren Major Pedersen har taxeret Jorden (til Matriculerings Arbejdet) og efter denne Taxation foretaget Udskiftningen og dertil hørende Beregninger. De enkelte, der ej vare fornøjede med Forretningen, have klaget over, at Forordningen ej var fulgt, og at noget Overskuds Jord (af indgaaede Veje) var reserveret Skolevæsenet og ej fordeelt mellem alle; de synes at have fundet Medhold i Rentekammeret (hos Justiceraad *Esmark*), og Cammeret har tilladt, at Bønderne fik deres forrige Jorder igen til Dyrkning, indtil den anden Land Inspecteur, Cammeraad Petersen, havde gennemgaaet Forretningen, fordeelt den overskydende Jord og stræbt at faa et Forlig tilvejebragt. De misfornøjede have ej villet modtage nogen dem tilbudt Godtgjørelse i en tilgrændsende Myre (Hundsemyren), de have sat sig for, at det hele skulde gaae tilbage, men det er at haabe, at naar først heele Sagen er behørigt oplyst, vil Rentekammeret søge at paadrive den, thi unægteligen afhænger hele Landets Udskiftning af denne Sags Fremgang i det ene Sogn. Landvæsens Inspecteur *Kynde* skal nu med Cammeraad Petersen forberede Arbejdet, og *Matriculerings Commissionen*, som kommer herover i August Maaned, vil, som jeg haaber, bringe den til et Resultat.«

• Dette Prinsens Haab blev ikke beskæmmet, idet Kongen 15. Februar 1825 stadfæstede den af de to udnævnte Landvæsenkommisærer, Inspektør Henning Petersen og Sandflugtskommisær Peder Dam Jespersen, fuldbragte Mageskiftning i Povlsker Sogn. Men derefter gik Sagen i Staa. Først en halv Snes Aar senere levede den op paany og fuldførtes i Aarene 1835—40. En Gaardejer i Bodilsker har i sin Dagbog givet en Skildring af Sagen dér i Sognet. Det hedder herom følgende:

»1835, den 25 Juni var jeg omkring med en An-

søgning angaaende Udskiftning. Den 6. Juli blev Ansøgningen sendt med Togsværd (en Nexøskipper) til Kjøbenhavn og blev bevilget. Den 20. August kom Landinspecteuren at skifte ud her i Sognet. Den 25. August var jeg til Konference hos Landinspecteuren i Præstegaarden. Den 7. September været i Nexøe paa Landvæsens Kommission. Den 11. September flyttede Landinspecteuren fra Præstegaarden til Kjøllegaard; jeg kørte Ægt (Pligtkørsel) med ham. Den 16. Sept. præsterede jeg en Karl til Arbejde med Landinspecteuren. Den 21. September var Landinspecteuren her paa Gaarden og boniterede. Den 8. Oktober var jeg med paa Bonitering og kørte Ægt med Landinspecteuren. Den 16. Oktober blev Landinspecteuren færdig med Boniteringen. Den 3. Novbr. var jeg hos Landinspecteuren om Boniteringen.«

Det følgende Aar fortsætter Notitserne saaledes:

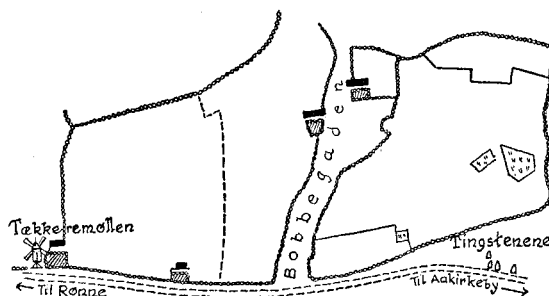
»1836 den 12. Juli, præsteret en Karl til at afstikke Markeskjel. Den 8. August præsteret en Karl til Arbejde for Landinspecteuren. Den 7. September kjørt Landinspecteuren til Brandsgaard og tilbage. Dette var alle de Ægter, vi havde med Landinspecteuren i den Tid, vi fik udskiftet i Bodilsker Sogn. Ved Udskiftningen fik jeg alle mine Jorder i et Stykke og meget bekvemt, men jeg fik noget mindre end før, formedelst den Eng, jeg fik, havde en meget høj Taxt imod den Havrejord, jeg mistede, saa at Gaarden blev noget mindre, men meget bedre end før, omtrent 17 Tønder (Land) Havrejord blev Gaarden mindre end før, omtrent $3\frac{1}{2}$ Td. Land geometrisk Maal — efter Landinspecteurens Sigende. Den 16. Marti 1837 fik jeg Kort over Gaarden, det kostede 4 Mark 12 Skilling. Jeg betalte med 1 Rigsbankdaler. Gaarden er nu $38\frac{5}{14}$ Tøndeland, og det Halve er nu for Tiden Eng.«

I disse Dagbogsnotitser kan man følge Udskiftningens Gang i de enkelte Sogne. Den var for Gaardenes Vedkommende afsluttet Aar 1840.

Udskiftningen af Udmarkerne

Efter at der var talt og skrevet en Del om en bedre Anvendelse af de bornholmske Udmarksjorder, blev det ved en kgl. Resolution af 30. Maj 1832 bestemt, at det bestaaende Fællesskab mellem Staten og Befolkningen vedrørende disse Jorder, med Staten som Ejer og Indbyggerne som Brugere, skulde ophæves, og Arealerne deles, saaledes at Bornholmerne skulde have deres Del som Ejendom, men til Gengæld skulde opgive Brugsretten over den Del, Staten velblivende skulde eje. Imidlertid vilde man afvente Mageskiftningen i Sognene og se den fuldbyrdet, inden Turen kom til

Udmarkerne. Dette skete ved en ny kgl. Resolution af 25. Maj 1842, der bl. a. bestemte, at Statsskovene, Almindingen og Blykobbe Plantage Nord for Rønne, samt de af Staten allerede bortfæstede Udmarksjorder, skulde være udenfor Delingen. Af denne skulde der udlægges til Staten til Skovplantning 1000 Tdr. Ld. (den senere Rø Plantage) og 3000 Tdr. Ld. at lægge til Almindingsskoven, det saakaldte østre Anlæg. Ved Delingen blev 9500 Tdr. Ld. under Staten, medens Bornholmerne fik 13,000 Tdr. Land. Udstykningen, der begyndte ved Rentekammerets Skrivelse af 19. Juli 1842 til Lederen af Opmaalingen, Landinspektør *Henckell*,

Husmandslokker i Knudsker i Aaret 1816

blev fuldbyrdet ved Regeringens Approbation af 19. September 1848. Assisterende var Landinspektør *Chr. Balsløw* og flere.

Beboerne af nogle Sogne, som ikke naaede ind til Højlyngen, fik Udmarksparter i denne udlagt i betydelig Afstand fra Sognet, saakaldte Enklaver. Saaledes fik Rutsker en Enklave Nordvest for Rø Plantage, Nyker en langs Nordvestsiden af Almindingen, og Bornholms sydligste Sogne, Pedersker og Povlsker, hver sin Enklave i Højlyngen Nord for Sognene. Hvert Sogns Andel reguleredes i Størrelse efter Sognets Hartkorn.

Desværre var der ikke givet nogen Regel for, hvorledes Sogneboerne indbyrdes skulde dele og dyrke de enkelte Arealer, hvilket afstedkom en bitter Strid. Gaardmændene, de egentlige Hartkornsejere, mente, at de alene tilkom Ret til at dele Sognets tilskrevne Udmark, der var givet efter Hartkorn. Støttet af flere stedlige Juristers Mening gav de sig i flere Sogne til at dele Jorden mellem sig uden at tage Hensyn til Husmændene, der dog ogsaa havde haft Brugsret til Udmarken. Olsker Sogn gik i Spidsen og havde fuldendt Deling mellem Gaardmændene i 1850.

Men Husmændene lod sig ikke uden videre skubbe til Side. I 1851 indsendtes et af over 1000 Husmænd og 80 Gaardejere underskrevet Andra-

gende til Regering og Rigsdag, at det ved Lov maatte blive paabudt, at de Udmarksarealer, der var tilgaaet Sognene, maatte blive Kommunens Ejendom uden Udskiftning, saaledes at det daarlige beplantedes og det øvrige bortarvefæstedes i mindre Lodder til Husmænd. Men Andragerne blev af Regeringen blot henvist til at søge Spørgsmaalet afgjort ved Retten, og der blev i 1856 bevilget fri Proces. Det var Aaker Sogns Husmænd, der med Prokurator *Fog* som Sagfører og iøvrigt Rigsdagsmand *O. E. Sonne* som Raadgiver, anlagde Sag mod de selvskiftende Bønder i Sognet. Efter flere Aars Retsforhandling og store Udgifter for Husmændene, ved Underrettsdom af 1857 og Overrettsdom af 1859, faldt endelig Højesteretsdommen 1. Decbr. 1862. Begge de højere Instanser tildømte Husmændene at være Lodtagere i Sogneudmarksjorden.

Skønt Sagen direkte kun angik den Aaker Sogn tillagte Udmarksjord, maatte dog som en Følge af Højesteretsdommen de af Hartkornsejerne (Grundejerne) i de andre Sogne — med Udelukkelse af Husmændene — foretagne Udskiftninger af Sogneudmarksjorderne anses for urigtige og ugyldige. Medens det af Overrettsdommen fremgik, at Udmarksjorden skulde udskiftes mellem Lodtagerne i lige store Lodder, blev derimod ved Højesteretsdommen intet afgjort om, hvorledes Udskiftningen mellem Lodtagerne skulde ske, hvorved det blev meget vanskeligt at naa til en rigtig Udskiftning, en Nødtilstand, der endelig kaldte paa Lovgivningsmagten.

Indenrigsminister *Orla Lehmann* tog sig af Sagen og udarbejdede et Lovudkast til dens Ordning, som gik i den af Husmændene ansøgte Retning. Men da han afgik i Efteraaret 1863, da det Monradske Ministerium afløste det Hallske, blev det Efterfølgeren, Indenrigsminister *Nutzhorn*, der forelagde Lovudkastet. Flere mente imidlertid, det var et Ejendomsspørgsmaal, der maatte afgøres af Domstolene og ikke af Rigsdagen; hvorfor Sagen ved sidste Behandling faldt med 21 Stemmer mod 21. I 1865—66 forelagde Indenrigsminister *Estrup* igen Sagen, der vedtoges i Landstinget, medens Folketinget vedtog, at der skulde nedsættes en dømmende Kommission paa 5 Medlemmer til at mægle og, hvis Forlig ikke opnaaedes, da dømme i Sagen. Dette tiltraadte Landstinget, hvorefter udkom Loven af 9. Februar 1866 »angaaende Behandlingen af den Landsognene paa Bornholm tillagte Andel i Udmarksjorderne.«

Kommissionen, bestaaende af Højesteretsassessorerne *Obelitz* og *Repholtz*, Amtmand *Vedel*, Amtsforvalter *Jensen* og *O. E. Sonne*, holdt i Sommeren 1866 Møder rundt paa Øen, og overalt

opnaaedes Forlig, hvortil Amtmand *Vedels* dygtige Ledelse væsentlig bidrog. Resultatet blev, at af Sognenes Andel, ca. 13,000 Tdr. Land, bestemtes ca. 9000 Tdr. Land til at sælges eller bortarvefæstes i mindre Lodder, og 4137 Tdr. Ld. til Skovplantning. Ordningen for de enkelte Sogne blev følgende:

Knudsker: 400 Tdr. Ld., deraf 100 Tdr. Ld. til Skovplantning, hvert Aar 5 Tdr. Ld. Resten til Bortarvefæstning. *Nyker*: 622 Tdr. Ld., 150 Tdr. Ld. til Skovplantning, mindst 6 Tdr. Ld. aarligt. Resten til Bortarvefæstning. *Vestermarie*: Ca. 1050 Tdr. Ld., 200 Tdr. Ld. til Skovplantning, Resten at bortarvefæste. *Nylarsker*: 450 Tdr. Ld. 174 Tdr. Ld. til Skovplantning, det øvrige til Bortarvefæstning.

Aaker: 1270 Tdr. Ld., 482 Tdr. Ld. til Skovplantning, mindst 10 Tdr. Ld. aarlig. 300 Tdr. Ld. til Bortarvefæstning. Resten til særlige Bestemmelser. *Pedersker*: 626 Tdr. Ld., der alt udlagdes til Skovplantning; dog kunde man med Amtets Samtykke bortarvefæste, hvad man fandt Anledning til. *Povlsker*: 690 Tdr. Ld., alt til Skovplantning, eller noget med Amtets Samtykke at bortarvefæste. *Bodilsker*: 959 Tdr. Ld., af hvilke 200 Tdr. Ld. bestemtes til Bortarvefæstning, Resten til Skovplantning med mindst 10 Tdr. Ld. aarligt, og til nærmere bestemt andet Brug, Græsning, Høslet, Lyngrivning og Tørveskær.

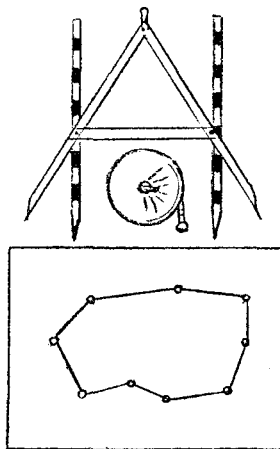
Ibsker: 975 Tdr. Ld. i Høilyngen og 300 Tdr. Ld. paa Brændemark. Udmarkerne var her udskiftet og fordelt mellem Gaardejerne, hvilket delvis blev staaende ved Magt mod, at disse lod udlægge 500 Tdr. Ld. af Høilyngen til Husmændene som en særlig dem tilhørende Fællesejendom (Paradis og Helledsbakkerne). Ved en Vedtægt af 15. September 1866 forpligtigedes de til aarligt at tilplante mindst 5 Tdr. Ld. *Østermarie*: 1100 Tdr. Ld. Udmarksjord, 190 Tdr. Ld. til Skovplantning, mindst 7 Tdr. Ld. aarlig, Resten til Bortarvefæstning. *Østerlarsker* og *Gudhjem*: 1046 Tdr. Ld., 244 Tdr. Ld. til Skovplantning, mindst 4 Tdr. Ld. aarlig. *Gudhjem* indløste ca. 79 Tdr. Ld. Resten til Bortarvefæstning eller Indløsning.

Rø: 425 Tdr. Ld. Udmarken var her udskiftet og de enkelte Lodder fordelt mellem Gaardejerne, hvilket blev staaende ved Magt paa den Betingelse, at der til Husmændene udlagdes $\frac{1}{3}$ af Udmarkens Værdi, takseret efter nærmere bestemte Regler og Priser, samt gaves Husmændene Ret til at faa sig visse Dele af Udmarken udlagt som Ejendom. *Olsker*: Forholdene ordnedes her ganske som i *Rø*. *Rutsker*: 963 Tdr. Ld., 175 Tdr. Ld. til Skovplantning, mindst 6 Tdr. Ld. aarligt, Resten til Bort-

arvefæstning. *Klemensker*: 1200 Tdr. Ld., 170 Tdr. Ld. til Skovplantning, aarlig mindst 1 Td. Ld. Resten til Bortarvefæstning.

Saaledes blev den store Udmarkssag endelig ordnet 20 Aar efter Udskiftningen. Sognene fik nu mere regelrette Grænser i Lyngomraadet, ligesom der ogsaa hist og her rettedes Grænselinier mel-

lem Sognene indbyrdes, hvor saadanne tidligere havde været særlig uregelmæssige. Paa de udskiftede Udmarker fik en stor Mængde Husmænd egne Lodder til Dyrkning og Bebyggelse, hvorved, i Forbindelse med Skovplantningen, udbredte Egne af Bornholm fuldstændig skiftede Karakter, en Landskabets Udskiftning.

XI. BORNHOLMS SKOVE, FORSTVÆSEN OG JAGT

Med Hensyn til Skovbevoksning har det bornholmske Landskab gennem Tiderne ofte skiftet Karakter, ikke blot derved, at gamle Skove blev ryddede til Avlsjorder, og nye Skove plantedes paa andre Arealer, men ogsaa ved Skovens Art, i ældre Tid altid Løvskov, men gennem de sidste 130 Aar for en overvejende Del Naaletræskov. Øens Skove har med Hensyn til Ejerforholdet været 5 Slags: 1. Skove ejet af Øens Overherre, Ærkebisen, Kongen, Staten. 2. De saakaldte Fællesskove, hvor Grunden var Overherrens, men Træerne en Del Bønders i Fællesskab. 3. Skove tilhørende Private. 4. Saakaldte »haldnede« Skove, hvor to Ejere var »paa halvt« om Besiddelse og Brug. 5. Kommunale Skove, ejet af en By eller et Sogn (Sognegilde). Løvskovene har været Eg, Birk, Ask, Elm, Lind, Asp, Hvidbøg, og siden først i forrige Aarhundrede Rødbøg eller Oldenbøg, plantet bl. a. i Øens største Skov, Statsskoven Almindingen. Desuden, særlig i Privatskovene, Elle, Løn eller Ahorn, Hassel, Tjørn o. s. v. Særegent for Bornholm er Akselbærtræet, der ellers kun forekommer i det høje Nord. Vildtvoksende i Skovene findes ogsaa Kirsebær- og Æbletræer. Naaletræerne er forskellige Arter af Fyr, Gran og Lærk, forekommende i store Plantager, særlig paa den gamle Højlyng. En Række Træarter som Pil, Hyld, Kastanie, Valnød og flere, er egentlig ikke Skovtræer, men findes mest ved Huse og Gaarde; særlig er Piletræet almindeligt her.

Et Minde om de gamle Skove paa Øen er en Række Stednavne. 11 Gaarde paa Bornholm bærer Navnet Skovgaard; desuden »I Skoven«, Skovholm, Skovly, Egely, Ellely, Tjørneby, Tornby, Aspeggaard, Almegaard, Egeskovsgaard, Elleskovsgaard, Raageskovsgaard, Hanneskovsgaard, Enesgaard, Krakke (Krat) gaard, Buskegaard, Risby, I Risen, Heslegaard o. s. v. Alle disse Navne og

endnu flere som Lundegaard og Risenlundsgaard, vidner om den udbredte Skovvækst paa Øen i ældre Tid.

I Henblik paa Skovenes *Historie*, der særlig skulde være Emnet for dette Afsnit, da er Statsskoven Almindingen den, som først nævnes i ældre Tider. Her, omkring det i 1260 ødelagte Slot Lilleborg, har danske Konger øjensynlig haft et Jagtdistrikt i den omliggende Skov. Ved Udgravningen af Borgen er bl. a. fundet Vildsvinetænder. Den første historiske Efterretning om den offentlige Skov paa Bornholm forekommer dog først over 200 Aar senere, nemlig i Aaret 1499 i Ærkebisp Birgers Tid. I et Brev af 6. Juli dette Aar, indeholdende forskellige Forordninger, nævner Ærkebisen »thze Ølandtz almenighe skoghæ.« Dette Udtryk maa sigte til noget mere end det, der siden er kendt som Skoven Almindingen (Almingen), da her jo er Tale om flere, rettelig forstaaet som »dette Ølands offentlige Skove«, blandt hvilke ogsaa var Skovene om Hammershus og flere Steder.

Ærkebisen vredes over, at nævnte Skove er storligen »forhærethæ« (forhærgede) og forhugne; de skal herefter holdes i Fred og Hegn, som nu er begyndt, hedder det; og hvem der findes at gøre Uhegn ved Stubben (fælde Træer) eller gribes paa fersk Gerning, skal have forgjort Øg og Vogn og dertil bøde til Slotsfogeden 3 Mark. Dertil føjes et Forbud mod at holde Geder, der gjorde Skade paa Skoven ved at æde Kviste og Bark. Om Skovenes Vildt hedder det i samme Brev følgende:

»Ligeledes har vi ogsaa erfaret, at vort Vildt, som vi nu har lagt Fred paa i nogen Tid her paa Landet, er nær ødelagt af uvane Hunde, og vi vil derfor, at ingen Bonde herefter skal have mere end to Hunde, og er de saa store, at de kan være til nogen Fortræd for vore Dyr, Hind, Raa eller Hare, saa skal samme Hunde være lammede paa den ene

Fod. Enhver som imod denne Bestemmelse holder Hunde, skal herefter bøde 3 Mark. Den, som vil jage Ræve, maa betjene sig af Fangstredskaber og passende Smaahunde.«

Det lader til, at der ved samme Tid blev sluttet en Overenskomst mellem Bornholms Frimænd og Bønder om fælles Optræden mod Skovtyve, bl. a. ved en Vedtægt om Straffebestemmelser herfor. Ærkebispem skriver nemlig i en ny Forordning af 15. August 1501, at »det Brev nyttigt at være, som Frimænd og Bønder her paa Landet har vedtaget til indbyrdes Vilkaar, som lyder: At hvo som ager, rider eller ganger udi nogen Mands hegnede Skov, hugger, skær eller bryder Læs mer eller mindre, ved Dag eller Nat som Skovskade være kan, og bliver overbevist ved fersk Gerning, skal bøde til Herskabet 40 Mark og godtgøre Skaden igen, samt miste, hvad han har at fare med. Og sker det saaledes, at nogen Mand eller hans Hion (Husstand) gør som foreskrevet staar, om Natten udi Mørke og Mulm og ej vil tilstaa at være Tyv, skal det være som en almindelig Tyv Sag. Hvilket Brev I have bedet Jep Splid vor Lands Dommere og vore Sandemænd besegle, som læst blev nu sidst vi var paa Landstinget, og Almuen da paany og endrægteligen indbyrdes det samtykte og vedtog, og vi det da samtykte og stadfæstede, som vi og nu af hæderlige Herrers af Lunde Kapitel og Kirkens gode Mænds Raad, her nu med os ere, samtykke og stadfæste i alle sine Ord og Punkter, som det indeholder, og fredtage vi alle vore Kirkens og Slottets Skove her paa Landet i Fred og Hegn at være, under samme Pine og Faldsmaal (Straf) som fornævnte Eders Vedtægt og Vilkaars Brev indeholder.« Her er altsaa Tale om ikke blot en (Almindingen), men en Del forskellige offentlige Skove.

Til nævnte Frimænd hørte *Per Lang*, der bl. a. ejede Raagelundsgaard og Vandmølle i Østerlarsker, den nuværende Kobbegaard og Raagelundsgaard, der i hin Tid var Møllen. Lang boede i Skaane, og da han i 1495 besøgte sit bornholmske Gods, spurgte han sin Bonde paa Kobbegaard om, hvem der saaledes havde forhugget hans Skov, som kaldtes Kirselykke (en senere Gaard i Sognet, nu under Kobbegaard). Bonden sagde, at det havde en Mand, Mogens Nielsen, der paastod at have Ret hertil paa sin Hustru Karens Vegne. Lang gik nu ud for nærmere at besigtige Skoven, og fandt Bonden ved et fældet Træ, spurgte ham, hvi han saadan foer voldelig ind i hans Skov. Bonden svarede, at han havde Lod og Del i Skoven paa sin Hustrus Vegne. Da sagde *Per Lang*: Mener du, at du skal arve mig min Jord fra paa et uægte Barns Vegne; men skønt uægte er hun dog min Slægt. Da gav *Peder Lang* Bondens Hustru et Stykke rødt Klæde

»Alst«, til 8 lødige Marks Værdi, hvorefter Mogens Nielsen skødede *Per Lang* »al den Part og Del min Hustrues Forældre havde udi Raagelunds Skov.«

Det var fra gammel Tid Skik, at Bønderne maatte nyde »frit Skovhug« i Øens offentlige Skove mod aarlig at erlægge en Smørydelse til Hammershus, det saakaldte »Skovsmør«. Da Lybækkerne i 1525 overtog Bornholm i Brugs pant i 50 Aar, nævntes i Overdragelsesdokumentet ogsaa Skovene (»Holteren«) at høre til det Omraade, der skulde være dem undergivet; og da den første Hovedsmand paa Hammershus, *Bernt Knop*, i 1542 fik sin Afsked og afgav Regnskab, viser dette, at der for Træ fra Almindingen (»almandyngen«) er leveret 5 »Last« (Læster à 2 Registertons), 6 Lispund (à 8 kg), 4 Mark (à ca. 450 Gram) Smør. Ved en Retssag imod *Knop* klagede *Peder Ipsen* i Aakirkeby over Hovedsmanden, at han havde frataget ham hans Hovedlod, fordi han huggede i Almindingen, »som han giver Skovsmør for«. Hertil svarede *Bernt Knop*, at Ridefogden havde anmeldt, at nævnte *P. Ipsen* havde hugget uforvarsomt i Skoven, og derfor havde han beskattet ham. (»Hovedlod« betyder, hvad Manden ejer i Nettobeløb). Sagen blev ordnet saaledes, at *Peder Ipsen* til næste Aars Paaske (det var i 1555) skulde have en Erstatning paa 12 Lod Sølv og 12 Mark i Penge.

Ved samme Rettergang klagede *Svend Persen* over *Knop*, at han havde afbødet hans Broder et Stykke gøttersk Klæde og 6 Lod Sølv, fordi han huggede et halvt Læs Brænde i »Wellingh« (vistnok ved Strandskoven i Rø) og dog ikke borttog samme Brænde. Hertil svarede *Knop*, at »han huggede samme Læs Brænde inde i Slottets Skov.« I Erstatning fik Klageren 1 Stykke Gøttersk.

En anden Klager, *Lauritz Markussen* i Poulsker, havde maattet bøde 1 Stykke Leysk Klæde, 2 Øksne og 14 Lod Sølv, »fordi han huggede nogle smaa Træer paa Udmarken til Sparretræer.« *Knop* svarede, at han huggede 6 eller 7 Træer, dog erkendte han, at det hverken var Bøgetræ eller Egetræ; disse regnedes altsaa mest værdifulde. Ogsaa denne Klager skulde have Erstatning, 14 Lod Sølv og 1 Stk. Gøttersk. Desuden klagede *Per Nielsen* i Aaker, at *Knop* havde i Bøde frataget ham en Okse og 2 Tønder Havre, fordi han huggede i Almindingen, dog ikke mere end et Læs og hverken Eg eller Bøg. *Knop* svarede, at han huggede imod *Forbud* i Almindingen. Her blev Erstatningen en Sølvskke paa 3 Lod. Der havde altsaa været helt eller delvis *Forbud* mod Hugning,

Der var endnu enkelte Sager om Skovhug. *Peder Ipsen* i Vestermarie klagede, at *Knop* havde afkræ-

vet ham 8 Lod Sølv, fordi han huggede i Almindingen, hvilket »tilforn ikke havde været forbudt.« En Erstatning en Sølvske paa 3 Lod. Hans Bendtsen paa Per Lassens Vegne i Klemensker klagede over at have maattet bøde 8 Lod Sølv og 2 Alen Lysk, fordi han huggede nogle Træer i en Skov, der var ham pantsat. Erstatning 8 Lod Sølv. Esbern Nielsen i Aakirkeby og Rasmus klagede over Høvedsmand Blasius van Wickede, at han tog 15 Lod Sølv og 15 Mk. af dem begge, fordi de huggede paa deres rette Skovfald, som de havde Lov til. Erstatning 1 Stykke Gøttersk. (Hübertz Aktstykker til Bornholms Historie, Side 220—251).

En svær Belastning af *Bondeskovenes* Ydeevne var den umaadelig store Mængde Brænde, Bønderne aarlig skulde skatte til Hammershus, ikke blot til Kogning, Stegning, Brygning, Bagning, Vaskning og Opvarmning, men ogsaa til de af Løbækkerne anlagte Teglovne. Denne Ydelse blev i 1599 opgjort til aarlig 3158 Læs Brænde og 3 Læster (6 Registertons), 3 Tdr. Trækul.

I Aaret 1571 fremkom en Klage over den lybske Foged Schweder Ketting, at han skulde have hugget meget i Almindingen og ladet bygge Skibe af det hugne Træ, samt at han havde ladet sin Wallensgaard omgive med et kostbart Gærde og dertil hugget omtrent 3000 unge Træer. I en Erklæring herom hedder det, at han har hugget nogle smaa Træer til Knæ. Store Træer har han ikke hugget i Almindingen, da saadanne ikke findes, men han har købt mange store Træer af Bønderne. Han har desuden givet fattige Folk Brænde og Brandlidte Tømmer af Almindingen, samt i 8 Aar forsynet Kongens Skibe med Brænde.

Da Frederik den Anden i 1562 overdrog den gejstlige Jurisdiktion med Sankt Jørgens Hospital i Aaker til Frimanden *Mogens Uff*, bød Kongen i Overdragelsesbrevet, at: »Sameledis skal hand frede Skouffuene ther thilligge, oc thennom ey forhugge eller forhugge lade thill wpligt i noget maade.« Det samme blev paabudt i 1563, da *Schweder Ketting* af Kongen fik overladt *Mogens Uffs* Bestilling som Jurisdiktsfoged, samt i 1576, da den første kgl. Lensmand *Mandrup Parsberg* fik sin Bestilling.

I et Brev fra Kongen til Lensmand *Mogens Gjõe* i 1578 hedder det: »Eftersom du giver tilkende, hvorledes at Bønderne der paa Landet er begærende at maatte fremdeles nyde fri Skovhug, og giver derfor til Slottet sliig Afgift udi Smør, som de have givet af gammel Tid, da ville vi dig herpaa naadigst ikke forholde, at hvad det Skovhug anrører, som Almuen haver haft der paa Landet af gammel Tid, ville vi endnu tilstede dem at maatte

beholde, og give derfor til Slottet sliig Smørlandgilde og andet, som de altid hidtil gjort haver. Dog skal Almuen ikke anderledes eller med anden Besked tilstedes at maatte hugge udi Skovene, end hvad dem af Lensmanden eller hans Foged udvises, og de til Nødtørft til deres Husbygninger, Ildebrændsel og Vogntømmer behøve, og ikke mere. Dersom nogen drister sig til at hugge anderledes, da skal du tiltale dem derfor efter Loven.« Det fremgaar øjensynligt af dette Brev, at Forholdet gælder ogsaa — og maaske særlig — Bøndernes egne Skove, som Kongen havde Interesse i at holde fredet, bl. a. af Hensyn til Jagten. Dog hedder det noget tydeligere i et Brev 1579 til den følgende Lensmand *Henrik Brahe* om en lignende Afgørelse, at den drejede sig om »allmindings skouffue« eller »allmindelig skouffue«. Men Bønderne var undertiden ogsaa Ejere (eller Brugere) af en saadan offentlig Skov. Det hedder bl. a., at Adelsmænd i Skaane ved Aar 1520 i Ingelstad og Jerrested Herred havde indhegnet og tilegnet sig flere Almindingsskove, som hidtil havde tilhørt Bønderne, der imidlertid tog dem tilbage med Magt. (C. F. Allen: *De tre nordiske Rigers Historie 1497—1536*, 4. Bind, 1. Bog, Side 64).

Da Adelsmændene *Knud Ulfeld* og *Johan Urne* paa Kongens Vegne overdrog Bornholm og Hammershus Len til *Henrik Brahe*, skulde de bl. a. »begive sig ud i Skovene og grandske, hvorledes de var fredede.« Ifølge *Brahes* Lensregnskab for 1585 bødede *Claus Mogensen* i Østerlars for ulovlig Skovhugst i *Peder Oxes* tidligere, nu Kongen tilhørende, Skove, 10 Daler. Det nævnes, at *Hans Clausen*, rimeligvis hans Søn, slog *Oluf Skovfoged*, den første navngivne Skovembedsmand paa Bornholm. Samme Aar bødede ligeledes *Hans Persen* i Nylarsker og *Nils Lassen* i Nyker henholdsvis 4 og 5 Daler for ulovlig Skovhugst. At Forbudet herimod ogsaa gjaldt private Skove, blev i al Fald tydeligt understreget i et Brev af 23. Juni 1592, hvori *Kristian den Fjerde* til »Jordeigne Bønder« (Selvejere) paa Bornholm, da han erfarer, at mange af dem understaar sig at forhugge Skovene til deres jordegne Bøndergaarde liggende, hver efter sin egen Vilje og Behag, paabyder, at ingen maa hugge udi sin Skov uden foregaaende Udvisning, hvis, saafremt nogen herimod gør, han da ikke efter Recessen vil have sin Gaard forbrudt. Dette indskærpes atter i en Konstitution af 29. Juni 1593.

De kongelige Kommissærer, som i 1594 skulde rejse til Bornholm og Gulland, fik 27. Juli Instruks om »Sammeledis huorledis Skouffuene thill begge wore Slotte och paa begge wore Lande ere medtfahrene, og wed macht holden«, og de skulde »sielff riide paa huis (hvad) Egeskouffue paa wort Landt

Gottlandt liggendis som wij sielff lade hugge wdj thill wor och Kronens Nøttørfft (: Nødtørft).«

Samme Aar 1594 bevidner 10 Mænd, at Aakirkeby har ydet $\frac{1}{2}$ Td. Smør aarlig for Tilladelse til Skovhugst »udi Almingen.«

I et nyt Forleningsbrev af 12. April 1597 til *Hans Lindenov* hedder det bl. a., at »han maa have fri Olden paa Kongens Skove, men hans Svin skulle opføres i Registret med andre Mænds. Hvad Oldengjeld (Penge eller Svin for Græsning i Skoven) angaar, da skal hver Mand, som har Svin paa Skoven, anføres ved Navn, og det skal bemærkes, hvilke Svin ere unge og hvilke gamle, af dem Kongen faaer for Oldengjeld.« Ofte fik Kongen hvert 15., 12. eller endog hver 10. Svin for Oldengjeld.

I 1599 bødede Jens Hansen og Anders Persen ved ølne (: Ølene) i Østermarie for uden Forlov at have hugget to »fornetreer« (frønnede, halvraadne Træer) i Almindingen 10 Daler. I en saakaldet Konstitution eller Regel for Lensmand Hans Lindenovs Styrelse af Bornholm, udstedt i April 1609, hedder det, at enhver Bonde herefter skal age 2 gode Læs »Hjælpeved« (Brænde) til Hammershus om Sommeren og 1 godt Læs om Vinteren, og derefter ikke ydermere, uden det gøres nødvendigt til Slotsbehov. Dog de Bønder, som ikke har Skov, og ikke kan yde deres Skatteved, skal, enhver af dem, om fornødent gøres, age et godt Læs Hjælpeved til Slottet, naar de bliver tilsagt.

Vildt og Jagt

Da Lybækkerne i 1525 overtog Bornholm med al kongelig Rettighed, undtagen de gejstlige Forhold og Ejendomme, regnede de med, at der til denne Højhed ogsaa hørte Jagtretten. Desværre var der intet bestemt herom i Overdragelsesdokumentet, hvorfor der siden opstod en bitter Strid herom mellem de lybske Hovedsmænd og Adelen samt de kgl. Jurisdiktsfogder paa Øen.

At Lybækkerne skød Vildt paa Bornholm i 1530erne, ses af en Sending Proviant, der afgik fra Hammershus den 21. Juli 1537 til det lybske Gesandtskab i København. Blandt Varerne var $1\frac{1}{2}$ Tønde Hjorte Vildbrad, hvoraf den ene Tønde var saltet Kød, den anden Tønde fersk Kød, »skudt i Gaar.«

I en Instruktion, som Raadet i Lybæk gav de lybske Repræsentanter ved et Forhandlingsmøde paa Bornholm i Sommeren 1543, hedder det, at »det vil maaske undertiden befindes, at Vildtet paa Landet voldet Bønderne Skade, saa at nogle af dem beklager sig derover og anmoder om selv at

maatte skyde saadant Vildt, hvilket dog ingen anden bør end den høje Øvrighed, hvorfor det ikke skal tilstedes nogen, men alene Slotsfogeden skal til en vis Tid og Lejlighed have Befaling til at lade skyde Vildt og nedsaltet i Tønder at sende det til Lybæk.«

I nævnte Kommissionsmødes Forhandlinger hedder det: »Angaaende Vildtet have de danske Raader bedet, at man dog maatte overlade Frimændene et Stykke Vildt om Aaret. Dette havde de lybske Repræsentanter paataget sig at forebringe for Lybæks Raad, dog skulde Frimændene ikke have Magt til selv at skyde, med Fogden skal ved sin Skytte lade det skyde til dem.«

I Aaret 1552 opstod en Strid mellem Kristian den Tredje og Lybæk om Jagten paa Bornholm, idet Kongen gav sin derværende Jurisdiktsfoged *Henning Gagge* Instruks om at lade skyde nogle Stykker Vildt, hvilket den lybske Foged *Herman Boitin* protesterede imod i et Brev til Kongen. Denne svarede, at: Da der med Hensyn til Jagten eller Vildtskydningen intet særligt var vedtaget i de mellem Lybæk og Danmark angaaende Bornholm foreliggende Dokumenter, og da Jagtretten var en Herlighed, der henhørte under Jurisdiktionen og Overhøjheden, saa kunde Instruktionen til Gagge ikke være i Strid med Dokumenterne, og at Kongen ikke hidtil havde gjort Brug af Vildtskydningen, kunde ikke forringe hans Ret som Lensherre. Med dette Svar var det øjensynlig Kongens Mening, at Lybækkerne ingen Jagtret havde paa Øen. Ogsaa direkte fra Lybæks Raads klagedes der til Kongen over, at Gagge skød Vildt. Kongens Svar herpaa var et lignende som anført, dog vilde han af Naade mod Lybækkerne befale Gagge ikke at skyde i Slottets Skove. Lybæk anerkendte dog ikke Kongens Standpunkt, men hævdede deres Jagtret som noget af den Nytte og Brug af Øen, de havde faaet i Len.

Paa Lensgaard i Østerlars boede *Henning Gagges Broder, Peder Gagge*. Han skød i 1553 nogle Hjorte paa sin Gaard. *Herman Boitin* protesterede, men Gagge svarede, at da han var Adelsmand, havde han Lov at skyde Vildt paa sin egen Grund. *Peder Oxe* havde en Del Gaarde paa Bornholm og sendte samme Aar sin Skytte til Øen. Da *Boitin* erfarede det, forbød han Skytten at skyde, men da denne skød videre, lod Hovedsmanden Skytten og nogle af hans Medhjælpere tage til Fange. De slap vel snart fri igen, men *Boitin* befalede, at Kødet og Huderne af de skudte Dyr foreløbig ikke maatte føres bort fra Bornholm.

Der blev da i Oktober 1553 afholdt et 8 Dages Forhandlingsmøde i Kolding mellem Kongen og Lybæk, hvor der vedtoges en ny Reces, der om

Jagten bestemte, at: »Saa skal og Adelen paa sit fri Riddergods skyde og slaa Adelvildt og andet Vildt af hver Mand uforhindret.« Og: »Under Adel skal ikke være forstaaet de fri Folk (Frimændene), som ikke har (egentlig) Adelsfrihed.« Iøvrigt fik Lybækkerne deres Jagtret bekræftet, og Kongen bidrog til at sikre en god Vildtbestand, bl. a. ved en Forordning i 1556, at ingen paa Bornholm maa holde mere end een Hund, og denne skal have det ene Ben afhugget, fordi mange paa Bornholm holdt store Hunde, der ikke alene forjagede Vildtet, men ogsaa bed Faar og gjorde anden Skade. En anden Forordning samme Aar bestemmer, at »da Kongen har erfaret, at mange der paa Landet understaar sig at bruge Jagt og skyde Hjorte, Hinder, Harer og andre Dyr og saaledes tilholder sig samme Frihed som andre Riddersmænd her i Landet, endskønt de ikke har frit Riddergods og ikke har brugt slig Frihed i den Tid, Bisperne af Lund havde Lenet, saa forbydes det enhver herefter at holde nogen Hunde, Myn-der eller Støvere eller i nogen Maade at bruge Jagten, være sig paa stort eller lidet Vildt, medmindre han er af Adelen og har selv frit Riddergods.«

Efter Lybæks Afgang i 1576 blev Kongen og Adelen helt berettigede til Jagten paa Bornholm. Frederik den Anden udgav 17. Decbr. 1577 en Forordning, i Korthed lydende:

»Hermed skal I vide, at da vi er til Sinds der paa Landet at opelske os en Fredjagt, men vi erfarer, at en stor Del af Eder holder Hunde, som løber ud i Skovene og paa Marken og ødelægger og forjager Dyrene og tilmed gør Eder selv Skade paa Faar, Lam og andet Smaakvæg, saa vil vi nu aldeles have overholdt, at ingen af Eder efter denne Dag holder mere end een Hund i sin Gaard, og denne Hund skal det ene Forben være afhugget ovenover Knæet. Den, som fordrister sig til at overtræde noget af disse Paabud, skal have forbrudt en god færdig Okse.«

De kongelige Lensmænd, der sattes over Bornholm, fik ikke Jagtret, men undertiden en speciel Tilladelse til at skyde nogle Stykker Vildt til deres eget Behov. I 1581 var der en stor Jagt paa Bornholm. Den 9. Juli fik Lensmand *Henrik Brahe* et Brev, at Kongen havde affærdiget sin Vildtskytte til Øen for at skyde saa mange Dyr, »at han kan bekomme 4 Læster (48 Tdr.) Vildtbrad. Lensmanden skal skaffe Skytten Salt og Træ til dette Vildt, og efterhaanden lade det indsalt med største Flid, at det bliver vel forvaret. Siden skal dette saltede Vildt sendes til Kronborg. Skytten skal ligeledes skaffes Krudt og Kugler samt Underhold, saalænge han er paa Bornholm.«

Under 30. Juni 1593 indskærper Kristian d. Fjerde Paabudet om, at Hundene skulde lemlæstes paa det ene Ben for ikke at gøre Skade i Kongens Vildtbane. 24. Juli 1595 tilskrev Kongen Lensmand *Hans Lindenov*, senior, at han maatte »her paa vort Land Borringholm, sig selv tilbedste, lade skyde eller slaa tre store Stykker Vildt, indtil saalænge vi anderledes derom tilsige. Dog at han aldeles intet videre befatter sig med Jagten der paa Landet, end hvad hans Forleningsbrev ham tilholder, og haver flittigt Indseende med, at den bliver fredet og holdet ved Magt.« Den 25. Marts 1605 forbød Kongen Frimændene (»fri Bønder«) paa Bornholm og deres »Knaber« at drive Jagt, særlig foranlediget ved en Sag, som Kongen i et andet Brev samme Dag beretter saaledes:

»Da der er en ung Karl der paa Øen, som for 4 Aar siden skal af Ungdoms Uforstand have skudt 2 Dyr, og derover er dømt i Kongens Naade og Unaade, og hans Slægt har tilbudt sig at aftinge for ham med 100 Daler, saa er Kongen tilfreds hermed, da der skal være Haab om, at han med Tiden kan blive til noget, dog at Lensmanden tager hans stærke Forpligt paa en 3 eller 4 Aars Tid at drage deraf Landet og sig forsøge enten udi Ungarn eller Nederland, og ham foreholder at huske siden at føre rigtig Besked med sig tilbage, hvorledes han sig imidlertid har skikket og forholdet.« (Hübertz: Aktstykker til Bornholms Historie, S. 556).

En endnu værre Straf fik selve Kongens Hofjæger *Christopher Meisner*, der 29. Juli 1627 som Vildttyv blev dømt til Galge og Gren. Men som Prins Christians Ven blev han paa Prinsens Forbøn benaadet mod at gøre Tjeneste som Rytter i Ebbe Ulfeldts Regiment.

Om Vildtet paa Bornholm skrev Rasmus Rafn i 1671 følgende: »Dyr, Hjorter, Hinder ere her stor Parti af, som giøre om Vinteren en mærkelig Skade paa Folks Kaal udi Haverne, og om Sommeren paa Sæden udi Marken; kunde ikke skade, om den høye Øvrighed undertiden lod dem noget formindskes, uden hvis Forlov saadanne Adel- eller store Dyr ikke her maa skydes, Saasom Anno 1630 i August, da den »store Jagt« skete, som den kaldes her paa Landet, da der blev opjaget og skudt 230 Hjorte til mod St. Michili Dag, da Rigens Jægermester Velbaarne *Otto Herman* med Skytterne og Pandsvendene medhavende Dyrepander (Fangstredskaber) og Garnene, der var over alt Landet udstrakte. Dog ogsaa i 1635, da der oversendtes 40 Tønder Kød, samt herefter og end nyelig for 4 eller 6 Aar siden (ca. 1665) har her været skudt af Kongens Skytter herinde af Dyrene, men dog ikke over 50 Stykker, som ikke havde meget at betyde. I 1671 bortsendte herfra Under-Jæger-

mester *Hans Anefeldt* ved 30 levende Dyr udi Kiester hertil gjorde. De gaar her udi Skovene, Lyngen og overalt udi store Hobe, ufrygtagtige 20—30—40—50 og derover i hver Hob. Men Anno 1670 om Vinteren, som var meget gruelig og forfærdelig for Menneskene og Creaturerne, lagdes meget øde paa Dyrene, at de laa mangensteds døde i den dybe Sne ved 20 Stykker til sammen og flere, uanset der blev nok nedhugget Grene af Træerne udi Skoven til deres Ophold, saa vare de dog forfrosne udi Benene og ganske magtesløse.«

I 1640 den 6. Juni var ved et kgl. Reskript atter befalet, at Hundene skulde benlammes. Den nævnte Skytte Christopher Meisner kom i 1646 med Lensmand Ebbe Ulfeldt til Bornholm, hvor han ansattes til Skovfoged og fik en Gaard i Nylars i Fæste; den hedder efter ham den Dag »Skyttegaard.« Siden boede Meisner paa Dalegaard, 2 Vg. i Rutsker, hvor han døde i 1671. Af andre Skovbetjente nævnes i 1651 og 1662 *Bærild* eller *Bernt Henrichsen*, der i 1647 af Christian den Fjerde var udnævnt til Skovrider paa Bornholm, og i 1651 *Jørgen Skovfoged* i Listad. Nævnte *Bærild* Skovrider boede paa 63. Selvejergaard i Faareby, Aaker.

Ifølge den af Svenskerne i 1658 foretagne Undersøgelse (Ransakning) skulde der ved den Tid være omtrent 500 Hjorte paa Bornholm, alle Kronhjorte. I 1661 blev *Eric Mogensen* udnævnt til Skovrider paa Bornholm. Han havde været »Livkarl« hos Kong Frederik den Tredje, ogsaa under Københavns Belejring. I 1668 nævnes han boende i Rønne. Siden blev endnu (i 1681) udnævnt en Skovrider, nemlig *Hans Olsen Madvig*. Denne var født i Fiskerlejet Madvig i Blekinge og havde i den skaanske Krig 1676—78 mistet alt sit Jordegods i Skaane for sin Troskab mod den danske Konge; derfor fik han Embedet og Kobbegaard som Skovridergaard. De to Skovridere døde omtrent samtidig, nemlig *Erik Mogensen* i 1700 (80 Aar gl.) og *Madvig* 17. August 1701.

De kongelige Forordninger om Skov og Jagt

Kristian den Femte, der havde besøgt Bornholm i Maj 1687 og været ledsaget af *Overjægermesteren Grev Conrad Reventlow*, udstedte en Forordning om Skov 13. September 1687 og en Forordning om Jagt 8. December 1688. Af Skovforordningens Paragraffer skal her nævnes § 3: »Vore Oberførstere, Skovridere og fl: skal udvise og beskikke visse Pladser til *Plantehaver*, som skal indgrøftes og med Gærder forsynes, og skal der bygges Huse paa 4 Væggerom til Skovløbere med Jord til en Tønde Sæd og en Kaalhave. § 7: Udvisningen skal

ske en Gang aarlig, og en ny Hammer (til Mærkning) med Kgl. Navn og Krone forfærdiges, samt efter Udvisningen ved Amtstuen af Oberførstere forsegles. § 12: Udvisningen skal ske til mindst Skade for Skovejerne. Kapitaltræer og Træer til Skibe og Tømmer skal skaanes, saa længe der er fornede (frønnede) og tophallende Træer forhaanden. § 18: Holtsførsterne skal være forpligtede til at give Overjægermesteren en nøjagtig Forklaring, skriftlig, om Udvisningerne og Besigtigelserne, som engang hvert Aar ved Løvfaldet skal forrettes, naar de er gjort og til Ting bekræftet. Overførsterne skal ellers tilligemed Skovriderne have flittigt Tilsyn med at Grøfterne, Gærderne og Pælene mellem Vildtbane og Fælle altid i god Stand vedligeholdes. § 20: Holtsførstere, Skovridere og Skovfogeder skal vore Skove flittig beride, og naar der findes, at et eller flere Træer uden Udvisning er hugget, det straks paa næste Tingdag angive og i Tingbogen lade indføre, paa det den skyldige tilbørligen kan vorde anset og straffet. Der maa ikke være Geder i Skovene. § 32: Paa de Steder, hvor en Selvejer af Alders Tid med Rette haver haft og endnu haver og ejer en Skov, maa han fremdeles være tilladt derudi til Nødtørft et eller andet Træ frit at hugge.«

I *Jagtforordningen* lyder nogle Paragraffer saaledes: § 9: »Den, der skyder noget Vildt, ved hvad Navn det nævnes kan, eller bortskænker eller sælger det til fremmede, skal uden Naade straffes paa Bremerholm i Jern i 3 Aar, og de, som med hannem køber eller i andre Maader handler, straffes som de, der handler med Tyve, til hvilken Ende ingen, ihvo det være kan, maa tilkøbe sig Vildt eller Dyrehud af Skytter eller andre. § 10: Antræffes nogen med Bøsse eller Jagthunde og haver ikke sit nystemplede Jagtkort paa sig, da skal han som Krybskytte straffes til Kagen (piskes til en Pæl) og sættes Brændemærke i Panden af Bøddelen. § 15: Ingen maa tage eller tage lade unge Harer, Dyr eller Agerhønskyllinger i Marken, er da forfaldet til 20 Lod Sølv Straf. Fordrister nogen sig til at skyde eller hidse udi vores Vildtbane, da skal han give for en Hjort 1000 Rigsdaler, for en Hind, Daadyr eller andet Stortvildt 800 Rdlr., for et Raadyr 600 Rdlr., for en Hare 400 Rdlr., og desforuden i vor højeste Unaade være forfalden. § 19: Vildtbanerne skal paa det forderligste indhegnes med Skelpæle og Stene, saa ingen kan undskylde sig med Uvidenhed. § 26: Beraaber nogen sig paa Hjemmel, som betræffes at jage eller skyde eller Jagthunde med sig føre, da skal han enten til nærmeste Amtmand føres eller anholdes. § 38: Saa skal og vores Overjægermester nyde alle Dyrehuder eller Skind samt Rævebælger, af hvem af

vore Jagtbetjente Dyrene i vores Vildtbane end skydes eller fanges.« Saavidt Forordningerne.

I 1688 blev Fændrik Hans Christensen paa Pilegaard, 69 Selvejergaard i Klemensker, udnævnt til Holzførster paa Bornholm som Overordnet for de to Skovridere og med 100 Rigsdaler aarlig Gage, mens Skovriderne havde hver 80 Rigsdaler. Samme Aar blev udvist fra Almindingen Tømmer til Kastellet og Brænde til Brødbagningen m. v. til det arbejdende Militær ved Anlægget af Rønne Fæstning. I 1693 bestemte Kongen paa Grund af Pengeknaphed, at Holzførsteren paa Bornholm ikke mere skulde nyde sin Gage, hvilket betød Afskedigelse. Men Overjærgemesteren indstillede til Kongen, at de 160 Rigsdaler, som Skovriderne fik, deltes i 3 Dele mellem de 3 Embedsmænd, saaledes at hver fik 53 Rdlr. 2 Mark. Dette tiltraadte Kongen.

I ældre Tid hørte til Rønne en offentlig Løvskov, der laa Nordøst i Vangen. Om denne hedder det, i den 1699 — efter Vedtægter 1655 og 1660 — forfattede nye Byvedtægt:

»Dersom nogen fordrister sig til at hugge enten Ris eller Brændsel i Byrisen eller anden Mands Riis eller Skov enten at bære eller drage hjem paa Kælker uden Vedkommendes Vilje, og de vorder dermed befunden, miste hvad de have med at fare og desforuden straks pantes for 2 Rigsdaler, og have de ej at betale med, at straffes med Vand og Brød i Raadhuskælderen i 3 Nætter og 2 Dage; og dersom nogen hugger Læs, og de befindes med Heste og Vogn paa Stedet, have det forbrudt og desforuden tiltales som ulovlig Skovhugst.«

Da den gamle Skovrider Erik Mogensens var død i 1700 eller 1701, blev hans Søn *Hans Eriksen*, der havde været Medhjælper i Embedet siden 1687, udnævnt til Skovrider. Og efter Skovrider Madvigs Død ved samme Tid blev Holzførster Hans Christensen tillige Indehaver af Skovriderstillingen i *Østre Beridt*, der omfattede østre og søndre Herred samt en Del af Almindingen, medens Hans Erichsen, der ejede Splitsgaard, raadede over *Vestre Beridt*, Nørre og Vester Herred samt det meste af Almindingen. I 1694 opførtes det første Hus i Almindingen, et Skovløberhus ved Koldekilde, den senere Skovfogedbolig.

Under Frederik den Fjerde udkom i 1710 en ny Skovforordning, der oprettede *Skovsessioner* til Paadømmelse af Skovforseelser. Paa Bornholm bestod denne Ret af Amtmanden, Amtskriveren og Holzførsteren. Ved denne Ret fik Claus Staaie i Vestermarie i 1715 en Bøde paa 20 Rigsdaler for Tyveri af nogle unge Egetræer i Almindingen, og Peder Hansen Koch 6 Maaneders Straffearbejde paa Christiansø i 1729, ligeledes for Skovtyveri.

Værre gik det Husmand Hans Nielsen, der havde skudt en Hare. Han dømtes til livsvarigt Slavearbejde paa Bremerholm, og blev Dommen konfirmeret af Kongen.

Den første kgl. Skovfoged i Almindingen, nævnt 1731, hed *Henrik Clausen*. I 1736 indsættes Skovfoged *Hans Andersen* i Østre Beridt. Det hedder ved denne Tid, at Skovfogederne ej kan leve af den magre Jord, hvorfor de bør have en lille Aarsløn af 6 à 8 Rigsdaler. Om Vildtet rapporteredes i 1731, at det endnu ikke havde kunnet komme i Stand efter den haarde Vinter (i 1709) og paafølgende Orlogstider (1709—20), da Flaaderne paa den Tid altid ugentlig havde faaet Forfriskning af Vildt. Der havde før været 300, men nu kun 100 Stk. Vildt.

Efter Hans Christensens Død i 1733 blev hans Søn *Hans Hansen PiiL*, Skovrider og Hans Erichsen Holzførster. Denne døde i 1736, hvorefter der kom en Holzførster *Mathias Ketelsen*ovre fra, tidligere Tjener hos Hofjærgemesteren. Han boede i Rønne med Aarsgage 150 Rigsdaler. I 1745 indgav han en Beretning om Vildtet, hvori det hedder: »at der vel kan være 100 Stykker Vildt, men af store Hjorte paa 10—12 Ender (som kunde transporteres over) er kun faa, vistnok kun 8 Stykker, saa vel ingen kan mistes her fra Landet. Vildtet samler sig nok i Almindingen og i Vallensgaardsskoven i Brunsttiden, men siden spredes det over hele Landet i Bøndernes Skove med Underkov og Krat, hvorved der mistes en Del, naar det gaar i Bøndernes Sæd, thi her paa Landet er ikke et Hus, hvor lidet det end er, uden der findes Gevær udi (Milicen).«

I et Andragende fra Poulsker om Tilladelse til at skyde Ræve foresloges bl. a. aarlige Klapijagter i Holzførsters og Skovriders Overværelse, hvilket fik Overjærgemesterens Tilslutning.

I Thuras Bornholmsbeskrivelse af 1756 hedder det om Skovvæsenet ved den Tid:

»Paa Landet er vel endnu endeel Skove, men af langt mindre Betydenhed end i forige Tider, siden mange ere blevne forhuggede, hvorudover Ildebranden nu omstunder er meget dyrere end tilforne. Dog findes nu adskillige paa Landet, som gjør sig al Flid med igjen at opelske de forhuggede Skove, som visselig i Fremtiden vil blive til Landets Nytte og Tarv; De beste Skove ere paa nu værende Tid i Nørre-Herret, hvor i Olsker-Sogn og Røe-Sogn, ogsaa voxer Birke-Træer i temmelig Mængde, men ellers ikke paa noget Sted i Landet; Foruden Birk voxer her Alm, Ask, lidet Beenved, Eeg, Elle, Eenebær-Træ, hvilket sidste dog ikke voxer anderledes end som Krat, ellers Asp, Hage-Torn, Slaaen-

Torn, Rosen-Torn, Hassel, Hyld, Løn, Piil, Palmer, Rønne-Træer, Aven-Bøg men af Olden-Bøg findes alene i Melsted ved Gudium et eneste Træ; Dog skal i Lyersbye Skove, udi Øster Mariæ-Sogn, have i forige Tider været to til tre Stykker, hvilke nu savnes og ere borte, saa at paa hele Landet paa denne Tid ikkun er et eneste Olden-Bøge-Træ, som og hver andet Aar bærer Frugt. Den Eeg, som voxer paa Landet, er bekiendt at have, i Henseende til Styrke og Bestandighed, neppe sin Lige; undtagen den som voxer i Alminge, eller Kongens Vild-Bane, som er slettere af Art. Her voxer og de i Norge og Sverige bekiente Oxel- eller Axel-Bær-Træer, hvis største Blade ere saa brede som en god Finger og en halv Gang saa lange; Samme Blade, ere alle foran lidet indskaarne, men siden videre frem indskaarne dybere og lige ind til Stilken; Frugten eller Bærene, som voxer paa disse Træer, ere langagtige og guul-røde, hænger i klynger som Rønne-Bær, hvoraf nogle kan bestaae af 60 til 70 og andre af en mindre deel Bær, hvis Smag, skiønt noget skarpe og snerpende, dog ikke er ubehagelig; Disse Bær bruges af Bønderne i deres Pølser, i Steden for Rosiner, hvor udover de i Kiøbstæderne kaldes Bonde-Rosiner.«

Om Hjorte skriver Thura, at de spraglede Hjorte, som endnu i Sjælland befindes, skal være af bornholmsk Art.

Da Kongen i 1744 solgte sine 234 Gaarde paa Bornholm, nævntes i Skøderne, hvilke Gaarde, der havde Skove, ved 9 Gaarde »god Skov« og ved Lensgaard »stor Skov«. Om Jagten indførtes i Skøderne følgende: »Dog os og vore kongelige Arvesuccessorer i Regeringen alle kongelige Regalier, Højheder, saa og Jagten af fornævnte Gods, aldeles forbeholdt.«

At der kunde vokse store Egetræer paa Bornholm i ældre Tid, ses bl. a. af Rønne Kæmnerregnskab, naar der købtes Træ til Broplanker eller Havnebolværk. Saaledes købtes i 1723 en Egeplanke 16 Alen lang. I 1753 ligeledes en Planke af Eg 8 Alen, men ikke mindre end 1¹/₂ Alen bred og 5 Tommer tyk, samt endnu en Planke 15 Alen lang, 4¹/₂ Kvarter bred, 4¹/₂ Tomme tyk. Saa var der en Planke af 21 Alens Længde ogsaa af Eg. Dette viser saavel langstammede som svære Egetræer, der maa have været flere Hundrede Aar gamle.

En god Bondegaardsskov var ifølge en Synsforretning i 1765 paa Brogaard, 66. Selvejergaard, Klemensker, hvor der af Værditræer (Kapitalskov) optaltes 56 Ege, 130 Aske og 75 Almetræer samt en Del Elletræer til Træsko, og forsvarlige Hasseltræer.

De gamle Skove i Rø

Det hedder i 1671, at Gaardene i Rø Sogn er »mest med Skove omringede.« Af disse gamle Skove er nogle forsvundne, hvilket ses af Stednavne med »Skov«, hvor der nu er enten ingen eller meget lidt Skov, saaledes de to bebyggede Avlsmarker med Navn »Bøgeskoven« og »Lindeskoven«. Panum beretter i sin Beskrivelse over Bornholm (1830), at Sagnet fortæller, at der paa førstnævnte Strækning »før har været saa tæt en Bøgeskov, at man, naar man steg op i et Træ, kunde uden at stige ned, gaae fra det ene Træs Top til det andet, en Tønde Land i Omkreds.« Men allerede i 1784 hedder det i en Retsakt, at der »nu ingen Skov findes i Bøgeskoven af Mangel paa Tilsyn og Varetagt.« Bøgeskoven laa sydøstligst i Sagnet ved Østerlars Grænsen og nærmest Havet. Nordvest for kom en anden Skov, »Lindeskoven«, af Lindetræer. Om denne udstedte Lensmand Falch Gjøre 24 Maj 1591 Forbud mod at hugge Træer for alle dem, der ikke har Del i Lindeskoven. De, der havde en saadan Ret, var Sognets 27 Selvejere, der i ældre Tid af Skoven leverede Trækul til Hammershus, samt Sognepræsten. I 1780 anlagde Regeringen Sag mod disse for at faa Kongen kendt ejendomsberettiget til Skoven; men ved Underrettsdom af 13. Maj 1785, der ikke blev appelleret, blev Bønderne og Præsteembedet tilkendt Ejendommen ifølge Hævd.

Længere Nordvest i Sagnet paa Siderne af Dydaldalen laa den saakaldte Strandskov, der ogsaa var Genstand for Proces mellem Staten og 4 Gaardejere 3., 7. 8. og 9. Selvejergaard. Ogsaa de fik af Underretten Dom for Ejendomsret ifølge Hævd, men appelleret til Landstinget dømte dette, at Grunden var Kongens som en Del af Udmarken, Skoven eller Træerne derimod de 4 Gaardejeres. I 1817 blev Skoven delt i 5 Dele, 1 til Staten og 1 til hver af Gaardejerne; disse fik senere i 1841 hver en Fjerdepart af Statens Andel ved Køb, saaledes at Skoven nu i sin Helhed er Privatskov.

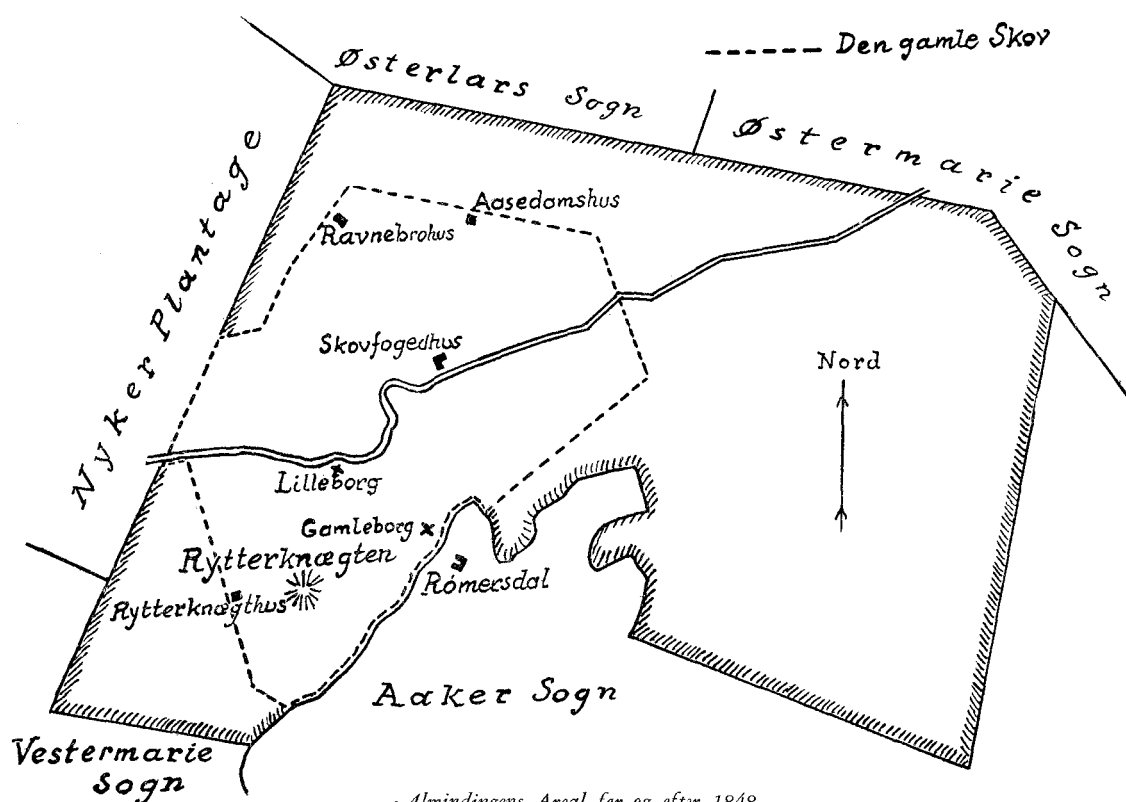
Omkring Aar 1770 blev den sidste Kronhjort skudt paa Bornholm, hvor der siden intet Storsvildt var, før der omkring Aar 1880 blev indført Raadyr i Almindingen. Et Minde om det gamle Adelsvildt er Stednavnene: Dyreløkken i Klemensker, nævnt 1569, Dyrelunden ved Ladegaard samme Sogn, endnu i 1801, Hjortebjerg paa Hammeren (i gamle Dage var her en stor Skov), Hjortebakken i en Skov ved Skovgaard i Bodilsker, Hjortesalene ved Stausdal, Hjortestrandbakken ved Arnager o. s. v.

Efter at Storsvildtet paa Bornholm var blevet likvideret, havde Kongen ikke mere saa megen

Interesse i Jagten, hvorfor en kongelig Resolution af 23. Oktober 1772 overdrog Jagtretten til Bønderne i Forpagtning for 20 Aar. Afgiften herfor nævnes i 1775 at være 225 Rigsdaler for dette Aar. Selve Kongens Vildtbane, Almindingen, hvor Holzførster *Hans Larsen Bidstrup*, St. Bjerregaard, Vestermarie, var Chef, blev endog af Rentekammeret stillet til Auktion 9. November 1774, men Budet, 3707 Rigsdaler, blev ikke approberet. Bid-

Almindingens Genskabelse ved Hans Rømer

Den nu saa mægtige kongelige Statsskov Almindingen laa for halvandet Aarhundrede siden hen som en hærget og ribbet Skov, hjemsoget af Skovtyve og Bøndernes Kvæg. Købmand Jochum Ancher Bohn i Svaneke tilbød i 1796 at købe det

Almindingens Areal før og efter 1848

strup fik sin Afsked Aar 1800 med 100 Rdl. Pension; han døde i 1803. Kongens Jagtret blev 1. August 1796 bortforpagtet for 3 Aar til Byskriver *Peder Dam Jespersen* i Nexø for 166 Rigsdaler 1 Mark, og 1. Juli 1799 for 3 Aar til Pastor *Melbye* i Hasle for 102 Rigsdaler aarlig; han lod enhver, som gav 16 $\frac{1}{2}$ Skill. aarlig, deltage i Jagten, der igen fra 1802 for fem Aar overdroges til Jespersen for 138 Rigsdaler 1 Mark. I sidste Forpagtning var undtaget Almindingen, der fra 1801 var kommet under forstlig Behandling.

hele for 5000 Rigsdaler og 30 Rdl. aarlig i Afgift samt 150 Rdl. til Holzførsteren og 6 Rdl. til hver af de to Skovfogeder, men Tilbudet blev ikke modtaget. I Sommeren 1798 foretog Overførster *Clausen* en Rejse til Bornholm for at se paa Forholdene, og i 1799 skrev Bornholmeren, den 29-aarige Løjtnant *Hans Rømer*, Søn af Kaptajn Anders Rømer i Rutsker, ved det sjællandske Jægerkorps i Helsingør og uddannet paa Kronborg Forstskole, en Ansøgning om at blive Holzførster paa Bornholm, hvilket bevilgedes i 1800, med

Aarsløn 300 Rdl. og frit Hus med Jord eller i Stedet for 60 Rdl., samt 10 Favne Brænde aarligt. Straks boede Rømer i Koldekildehuset hos Skovfoged *Ole Hansen Nørregaard*, der havde virket fra 1795 og vedblev til sin Død i 1836. I 1801 anlagde Rømer sin første Planteskole ved Gamleborg. Den kgl. Resolution 1800 lød bl. a. »at lade Vores Almindingskov paa Bornholm nu paa én Gang indhegne og derefter forstmæssigen behandle til Skovs Opelskning og Fredning, hvorved især, saa vidt muligt, skal tages Hensyn til Egetræers Opelskning til Flaadens Fornødenheder. Og skal Skoven i sin Tid, i Fald det findes nyttigt, udvides med saadanne Stykker af Vore Udmarksjorder, som til Skovanlæg er tjenlige.«

Da der til dette Gærdes Opførelse var afholdt Licitation i 1802 og 1803 med Tilbud, der skønnedes for høje, tilbød Rømer i 1804 for 10.000 Rigsdaler at opføre Hegnet, 5000 Favne, og et Redskabshus ved Planteskolen, samt et Tømmermagasin ved Gamleborg, alt i Løbet af 5 Aar, hvilket han gennemførte til fuld Tilfredshed. I 1803 købte han Stedet Eskeviske, den senere Skovridergaard, og i 1806 Kofoedgaard i Vestermarie. I 1812—14 byggede Rømer de for sin Tid fortrinlige Veje gennem Almindingen, og 1811—13 byggede han Skovridergaarden »Rømersdal«, som den siden hedder; han solgte den i 1818 for 2400 Rigsbankdaler Sølv til Staten. Hans Rømer virkede til sin Død 22 Aug. 1836; han jordedes ved Aa Kirke. Var Justitsraad og Kaptajn.

Sandflugtskovens Anlæg ved Peder Dam Jespersen

Jævnside med Hans Rømer virkede siden 1819 Sandflugtskommisær, Kancelliraad *Peder Dam Jespersen* ved Skovplantning paa Vest- og Sydbornholm, til Dæmpning af Sandflugten mellem Hasle og Rønne samt i Pedersker og Povlsker. Født i Nexø 1772, Søn af Byfoged Niels Jespersen, var han 47 Aar, da han blev udnævnt til dette Embede, tidligere Prokurator, Byskriver i Nexø, fra 1809 Købmand i Rønne, Ejer af flere Bonde-

gaarde o. s. v. Men Skoven paa Vestbornholm blev hans største Livsværk inden hans Død i 1835. Ligesom Rømer i 1893 fik sin Mindestøtte i Almindingen, fik Jespersen i 1886 sin Mindesten i Sandflugtskovens.

Efter Rømers og Jespersens Død blev de to Embeder slaaet sammen til ét under den nye Skovrider *Carl Fasting*, en dygtig Forstmand, der virkede til sin Død paa Rømersdal som Forraad i 1859. De forskellige spredte Lovparagraffer og Forordninger om Jagten blev afløst ved en ny Forordning af 20. Maj 1840, som ogsaa skulde gælde for Bornholm. Udenfor de kongelige Vildtbaner skulde Jagtretten tilkomme Grundejeren. Paa udskiftede Købstadsjorder fik Kommunen Jagtret. Landmændene fik Jagtret hver paa sin Ejendom. I Almindingen, og indtil videre paa Højlyngen, maatte Jagtretten tilkomme Kongen som Grundejer. 1840-Loven er senere afløst af »Lov om Jagten af 8. Maj 1894« og »Lov om Jagten af 28. April 1931.« Sidstnævnte kræver Jagttegn, der skal fornyes hvert Aar. De forskellige Jagtlove indeholder ret omfattende Fredningsbestemmelser.

De senere Aars Skovridere var: *F. A. W. Roggenbau* 1859—67, *Georg P. L. Brüel* 1867—80, *C. E. Balsløw* 1880—92, *Adolf Steen* 1892—1900, *L. B. Brüel* 1900—1909, *W. A. Blechingberg* 1909—1913, *K. Bramsen* 1913—33, *J. A. Nielsen* fra 1933. De bornholmske Statsskove omfatter Almindingen, Blykobbe Plantage, Rø Plantage og Slotslyngen, ialt 3400 ha.

Ogsaa Bornholms Købstæder fik i senere Aar skovdyrkede Arealer paa fordums Udmarker, tildels ved Tilskud af Etatsraadinde *Marie Koefoeds* Legat til nyttig Anvendelse paa Bornholm, særlig til Stenkuls Fremdragelse og til *Skovplantning*, fortrinsvis paa Købstædernes Udmarksjorder. Legatstifterinden, der ialt oprettede Legater paa ca. 450.0000 Rigsdaler, var gift med Grosserer og Godsejer *Hans Peter Kofoed* i København, en Bornholmer, død 1812. Hun var Datter af Købmand Morten Bohn i Rønne og Søster til den forannævnte Jochum Bohn, Liebhaber til Almindingen. Hun døde i 1838 og fik i 1882 rejst sin Mindestøtte i nævnte Statsskov Almindingen.

XII. DE GAMLE SOGNEGILDER (GILDESCLAUG)

Bornholm har haft og har tildels endnu, en interessant gammel Kulturform i de Brodersamfund, der er kendt fra tidlig Middelalder under Navnet *Gilder*. Ligesom Øens Kulturhistorie i Almindelighed virker tiltrækkende og fængslende ved sin Forskel fra kulturelle Forhold i det øvrige Land, spores dette ogsaa i Gildeslaugenes Fremtræden paa dette Omraade af Danmark, givende som et Genskin af Gildeslivet i Middelalderen — ja, endog med Spor af Skikke fra den hedenske Oldtid.

Til Forskel fra det øvrige Land har Bornholm det mærkelige Forhold med Hensyn til Gildeslaug, at medens de middelalderlige Gilder ovre var knyttet til *Købstædernes* Handel og Haandværk, er de bornholmske Gilder knyttede til *Landsognene*. Haandværkslaug i Form af Gilder fandtes ikke paa Bornholm. Her stiftedes først i 1840'erne et Urmagerlaug. Derimod var der i Rønne et Skipperlaug, stiftet i 1740 til »den hellige Trefoldigheds Navn.« De eneste middelalderlige Gilder i Købstæderne paa Bornholm var to tyske Købmands- og Skippergilder, Gripsvoldernes stiftet i Rønne i 1330, og Colbergernes stiftet lidt senere i Nexø. Men i de bornholmske Landsogne havde Knudsker allerede sit Knud Hertugs Gilde ved Aar 1370.

Antagelig har der været et Gilde i hvert af de 15 Landsogne paa Bornholm, selv om saadanne ikke kan spores i Aaker og Pedersker, medens Gildet i Nyker alene hviler paa en Tradition. Derimod er Sognegilderne dokumenteret i de øvrige 12 Sogne, hvoraf 5, nemlig Klemensker, Vestermarie, Østerlars, Østermarie og Ibsker, har haft 2 Gilder, ialt 17 saadanne Brodesamfund. Hvert Gilde havde en fast Ejendom, et saakaldet *Gildesbo*, en mindre Gaard eller et Hus med Jord, undertiden blot en ubebygget Jord. Arealet var af meget forskellig Størrelse; en Græsmark ved Gil-

desboet kaldtes *Gildesval* eller *Gildesvald*; den er ogsaa benævnt *Gildesvold*, hvilket vistnok kommer af, at der undertiden var en Jordvold omkring den som Hegn. Gilderne holdtes dels i Gildesboets største Rum, dels paa Gildesvalen, altid om Sommeren eller tidlig paa Efteraaret, oftest i Juni Maaned, og aarlig 3 à 4 Gilder, det første gerne i Maj.

Gildesboet ejedes af samtlige Gildesbrødre, det vil sige som Regel Sognets Gaardbesiddere; i enkelte Sogne har dog ogsaa Husmændene været Brødre. Der var overvejende *tvungent Medlemskab*. Naar en Mand overtog en Gaard, blev han automatisk Gildesbroder og skulde yde $\frac{1}{4}$ Tønde Øl for sin »Indgang«, senest i Løbet af 2 Aar. Gildesbrødrene bortfæstede Gildesboet med Jord og alt Tilliggende til en »Gildesbonde«, der betalte en kontant Sum i Indfæstning og aarlig »Landgilde (Naturalieskat), ydede visse Kvanta Øl og Brændevin samt Tobak, der konsumeredes af Gildesbrødrene ved de aarlige Gilder. Foruden de ordinære Gilder holdtes undertiden Ekstragilde med Spisning, hvortil Spisevarerne fremskaffedes ved Brødrenes Sammenskud in natura.

Hvert Gilde havde sin skrevne *Lov* eller »*Skraa*«, hvoraf kan ses Gildernes Formaal og Virkemaade. De var »ej blot til Lyst«, men gav Regler for moralske, retslige, humane og erhvervs-mæssige Sider af Gildesbrødrenes Liv og Færden i og udenfor Gildet. Der findes ialt 12 bevarede Skraar, hvoraf den ældste fra Aar 1554. De er alle hver for sig forskellige, men har en Række tildels enslydende Paragraffer, de korteste 18, de længste 42 saadanne.

De fleste Gilder, maaske alle, havde en *Gildesbog* til Indførelse af Skraaen og Gildets Regnskaber, Bortfæstninger etc. og hvad der ellers forhandlede om. Af disse Bøger, som Regel i Oktav,

kendes Indholdet af 6, men kun 3 à 4 er bevaret, heraf Sankt Knuds Gildes Bog, der betegnes: »Knudsker Sogne Regen Skab Bog Som telhør Gildes Lauvet.« Den er begyndt i 1804 og har sandsynlig afløst en ældre. Vestre Marie Søndre Gildes Bog har Navn: »Gildesbogen udi det søndre Gildeslaug udi Wester Mariæ Sogn, forfattet dend 1. Juni Anno 1735.« Den afløstes af en ny Bog, hvori det hed. Denne Bog er bekostet af 1. Selveiergaardmand Mons Olsen Marcher og har kostet 2 Rdl. 2 Mk. danske, 1808 anskaffet til Rig-tighed for de Bønder, som tilhøre det søndre Gildeslav her i Vestre Marie Sogn.« Denne Bog gik til Grunde, da Oldermændens Gaard, Kær-gaard, 1. Slg., 30. Sept. 1890 brændte. Men Gildet har siden anskaffet en ny Protokol. Vestermarie nordre Gilde fik en Gildesbog i 1739. Gildet blev genrejst i 1826 og fik da en ny Bog.

Sankt Nikolaj Gilder i Nylarsker, der i 1862 blev genstiftet og ved Kongebrev af 8. Maj 1863 fik Konfirmation paa nye Love, fik da ogsaa en ny Protokol. Østermarie nordre Gildes Protokol findes i Det kgl. Bibliotek, en Oktav (Ny kgl. Sam-ling 183 f). Rutsker Sogns Gildesbog, begyndt i 1808 og ført til 1891, findes nu deponeret paa Bornholms Museum. Østerlars Gildesbog forsvandt under den Sag, der sidst i 1860erne rejstes mod Skraaherren, Løjtnant Low, Gamlevælde, 13. Selv-ejergaard.

Gildernes religiøse Præg

Hvad der mest af alt karakteriserede de gamle bornholmske Gilder, var deres religiøse Præg, understreget ved at Sognepræsten stod som Gildets fornemste Leder, kaldet »Skraaprest« eller »Skraa-herre«. Her har man paa Bornholm bevaret en Sjældenhed, som ikke kendes i det øvrige Dan-mark efter Reformationen, men derimod var Skik ved adskillige af Købstadsgilderne i den katolske Middelalder. Det kom sig af, at de rige Gildeslaug ofte ejede et Kapel eller et Alter ved en Kirke, hvor der bekostedes Messer for de afdøde Gildes-brødres Sjæl. Nogle Gilder holdt endog en af Gil-det lønnet Præst eller Kapellan til at foretage de daglige Gudstjenester og Messer. Gripsvoldernes Gilde i Rønne havde saaledes deres Sankt Marie Kapel ved Rønne Kirke, nævnt i 1434.

I enkelte middelalderlige Gildeskraaer hedder det, at Præsten som Skraaprest er den, »der læser Skraaen op« ved Gildesamlingerne. Denne Funk-tion er tydelig anført i flere af de bornholmske Gildelove, til Eksempel i Sankt Nikolaj Gildets Lov, hvor § 39 lyder: »Sogneherren, naar hand

bliver af Oldermænden ombudet at oplæse Skraaen, skal hand findes villig til at hjælpe til, paa det Guds Ære kand forfremmes, og Brødrene kunde leve venligen og christelig tilsammen, hvilket skeer, naar de høre og lære, hvorledes hver Broder bør at skikke sig imod Gud og sin Næste.«

I den ældste Skraa, Østermarie Søndre Gilde af 1554, hedder det til Indledning: »Dette er den Skraa, som Brødre skulde rette sig efter, som Ville gaae i Sønder Geld i Øster Mariæ Sogen samtygt og stadfest Aar efter Christi Vor Herres fødsel, 1554 Mortensaften af hæderlige Mænd: først Hr. Hans Andersen, Sogne Præst, Poul Kofoed, Sandemand, Hans Nielsen, Oldermænd, Lars Seier-sen og Hans Larsen, Stols Brødre, med Menige Almues samtyke og Raad. 1. Artikel: Hvor Brødre findes, skulde bevises Kierlighed imod hverandre. 2. Art.: Alle Brødre og Sydstre skulde komme de tre første Gilles Dage til Kierken og høre Guds ord undertaget Sygdom og Herskabs Ærende, under en fierding Øll.«

Nylars-Skraaen af 1599 indeholder de mest detaillerede Bestemmelser om Pæstens Medvirken som Skraaprest og Skraaherre. Det hedder:

»Denne efterskrevne Skraa, Lov og Ret er fun-deret og gjort til Guds Ære at forfremme . . . Gud, du hellige Trefoldighed, Fader, Søn og Helligaand, unde os og enhver saa at leve tilsammen i broder-lig Kjærlighed og Samdrægtighed i denne usle og forjængelige Verden, at vi kunne kaldes og siges at være Guds Børn og Kristi Brødre og Søstre, og saa paa hin Dag glædeligen kunne indgaa i det aandelige Gilde og Broderskab, som er Guds og Kristi Rige . . . o. s. v.«

Skraaen var delt i fire Parter, hvoraf første Del indeholdt Bestemmelse om: hvorledes et ærligt Laug og Gilde bør kristelig begynde med Bøn og Formaning.« I Henhold til dette skulde Sogne Herren aabne Gildet med følgende Ord:

»Efterdi, gode Venner, Brødre og Søstre i Kristo Jesu, at vi nu ere i dend hellige Trefoldigheds Navn, Fader, Søn og hellig Aand forsamlede i Dag at ville holde et ærligt Gilde og Laug, og ingen Samkvem eller Samlingsstund lykkelig be-gynder og ender uden Guds synderlige Hjælp og Bistand, som Historien noksom beviser, da er det højlig og storligen fornøden, at vi i Dag alle endrægtige begynde denne vor Drik og Lystighed med Bøn og Formaning til den levende Gud, at det kan med Lyksalighed angaa og med Glæde endes. Dette ville vi alle af Hjertet med Munden til Gud inderligen sjunge og sige: Nu er os Gud miskunde-lig, og han vil os velsigne.«

Naar den sidste Tønde var taprunden, skulde Sogneherren endnu alvorlig paaminde Menighe-

den om Guds frygtighed og derefter takke Gud for den forgangne Stund med denne Salme: »O Gud, vi takke og love dig.« Naar denne Salme var udsunget, ønskede han Guds Velsignelse over dem alle er raadede derefter enhver til at skikke sig tilbørlig. Det hedder i Fortalen til Nylars-Skraaen, at den er »skreven og oversat af Clemmen Andersen Malmø, vor Sogne Herre efter mange ærlige Brødres Bøn og Begjæring.« Den var altsaa en Afskrift og antagelig en noget Omarbejdning af en ældre Skraa, enten Gildet tilhørende eller andensteds fra. Maaske har Præsten været kendt med en af de middelalderlige Skraaer fra ca. 1360 i sin Hjemby Malmø, hvori der netop nævnes, at Præsten var Skraaer og bl. a. skulde oppebære Ofret af Gildets Messer. Nævnte Nylars-Præst sad i Embedet fra 1585 til sin Død i 1618.

I Vestermarie Søndre Gildes Skraa, afskrevet eller forfattet af en ældre Skraa i 1725, hedder det til Indledning:

»I Guds Navn, Amen!

Dette er Vor Frue Laugs- og Gildeskraaer her i Wester Mariæ Sogn paa Borringholm, som er skikt, stadfæst og samtyked af hæderlig og ærlige Mænd Hr. Jens Asmussen Sognepræst, Lars Thorsen Oldemand, Jens Jonsen og Nisse Jonsen, Diderich Lassen og Abraham Knudsen og andre flere Dannemænd med alle Vor Frue Laugs Brødres Raad, Begjæring, Samtykke og Stadfæstelse, og skal saa denne Skraaer ubrødeligen ved Magt holdes af alle Brødre, som nu ere, herefter komme og med ald Lydgagtighed skal husholdes i Agt og Ære, dend alsommægtigste Gud til Lov og os selv til fælles Kierlighed og en venlig Forligelse. Først skulle Gildesbrøderne bevise hverandre indbyrdes god Villighed og Kierlighed efter Vor Herres Bud. Art. 1: Og skulde Brøderne love Skraapresten og Oldemanden tilbørlig Lydelse, naar de vilde gaae først ind i Gilded, før de gjør deres Tid. Art. 4: Hvilken Broder, som ei kommer med sit udlovede Øl, naar de af Skraapresten eller Oldemanden er forelagt, bøde en Fierding Øl. Art. 17: Skraapresten og Oldemanden skal have hver sin Dreng fri for at give Giestepenge og ei nødes til at være Broder, om de ei godvillig selv vilde. Slutord: Og paa ded aldtid, saavit vores Gildeslaug belanger, saa haver vores gamle og hæderlige og gode Dannemænd alt dette foreskrevne i de Tanker dette opsat til evindeligh og ubrødeligh Lov og Efterretning for alle og enhver, hvorefter menige Mand, rige og fattige, gamle og unge i saa Maade kunde vide sig at rette, Gud dend almægtigste til Lov og Ære og os alle hver for sig omsider til Salighed.«

Saavidt gik det altsaa i religiøs Retning, at en Overholdelse af Gildesloven blev noget af en Salighedssag. Det kan vel falde en og anden i vor Tid for Brystet, at se en Sætning som den foranævnte, at »begynde denne vor Drik og Lystighed med Bøn«; men saadan følte man det ikke i Middelalderen, eller senere helt frem til 1700erne, som en Levning fra Katolicismens Tid. I hin Pavekirke vandrede Præsten om i Paasketiden til alle Byer og Gaarde paa Landet. Naar han var færdig i én By med at skrifte og havde givet dem Afløsning, samlede Beboerne sig i en af Gaardene og lagde en Tønde stærkt Øl paa Stolen, som de kaldte »Skriftetønden.« Nu blev der drukket, og naar man havde drukket en Stund, blev Hjerterne rørte, og »man begyndte«, hedder det, »at skrifte hverandre indbyrdes, eftersom enhver blev øm.« (C. F. Allén: De tre nordiske Rigers Historie under Kong Hans og Christiern den Anden). Den anden og tredje Byllupsdag bragte man endog en Tønde stærkt Øl til Kirken og holdt der Gilde, maaske i Vaabenhuset, med Spise- og Drikkevarer. Alt dette med Øl og Religion i Blanding var Levninger fra Oldtidens hedenske Skikke med Madoffer og Blotgilder til Guderne.

Ligesom Præsten i de bornholmske Gilder aabnede Gildet med Bøn og Formaning til den evige Gud om Lykke, Velsignelse og Fremgang, hvorefter Øldrikningen begyndte, saaledes var ogsaa de gamle hedenske Aarshøjtider til Gudernes Ære, hvor Goden eller Præsten indviede Ølskaalene til Guderne og bad om Afgrøde og Fred, samt en anden Præst, Thulen, oplæste de religiøse Formularer. Jo længere, man søger tilbage i Hedenskabets Mørke, desto større Magt havde Præsterne. Saaledes skriver Cornelius Tacitus Aar 98 efter Christus om de Nord for Romerriget boende Folkeslag, at Kongerne dér ikke havde uindskrænket Magt, og hverken henrette, fængsle, eller engang at slaa, var andre tilladt end Præsterne, som paa Befaling af Gud.

Gilderne og Øvrigheden

En stor Del af Paragrafferne i de bornholmske Gildeslove var helliget Retsforhold og Bødestraffe Gildesbrøderne vedrørende, saavel i deres Forhold under Gildessamlingerne som ogsaa udenfor disse. At ikke blot Præsteskabet og Kirken, men ogsaa Øvrigheden havde Haand i Hanke med Gilderne, fremgaar af flere saavel direkte som indirekte Forhold. I Østermarie Søndre Gildes Skraa af 1554 staar Sognets *Sandemand* ved Siden af Præsten, og foran Oldemanden, blandt Gildets Ledelse.

Iøvrigt foreskrives i denne Skraa forskellige Retsregler, nemlig: 18: Ingen Broder skal klage anden Broder for Fogden eller til Tinge, føren haver klaget ham an for Oldermænden, under en Tønde Øll. 19: Da skal Oldermænden strax skaffe ham Rett eller give en Fierding Øll. 20: Hvad Sag, der brydes i Laugs-Huus, skal han og Rette der. 21: Hvad 2de Brødre vidner, maa ingen ryge (forkaste). 22: Hvilken Broder der klager for Høvesmanden eller lignende, da skulle Brødre hielpe hannem, og hvad Brødre skulle paaklage, da skal Oldermænden forlige hannem og hielpe hannem af al sin Formue.

Om Drab hedder det i Vestermarie Søndre Gildes Skraa, der øjensynlig er afskrevet efter en Skraa fra ca. 1570, i § 10: Om Nogen slaar anden ihjel, det Gud alsommægtigste naadelig forbyde, da skal hand *forlige sig med Øfrigheden* og dend dræbtes Slægt og Venner og give i Lauged én Læst (3: 20 Td.) Øll, og endog giøre sin Indgang paa nye, om hand benaades paa Lifved, og menige Laugsbrødre tillade det. § 14 lyder desuden: Ingen Broder skal kiære andre for Øfrigheden, men for vores Skraa. Og § 28: Om nogen Broder — ung eller gammel — denne Skraa icke holder, men vil være egensindig og uraadig, vil trettes og pokkes, svære og bande, da skal han udstøddes og udskieres af vores Gildeslaug og være *bortfalden i Øfrigheds Haand og Minde*. (Ligeledes i Østermarie nordre Gilde).

I Sankt Knuds Gildes Skraa af 1810 hedder det om Udelukkelse af Gildet, at om den udeluktes Forseelse er grov, henvises den til »*Polleti Retten*«. I Øster Marie nordre Gildes Skraa, der menes at være fra Midten af 1600erne, hedder det, at Gildet »*haver været af Øvrigheden undet og ved Magt holdet nu til værende Tid*«. Om Drab hedder det som nævnt foran.

Urostifternes Bøder

Det kunde næppe undgaas, at der nu og da fandtes urolige Hoveder i Gildesmøderne, der ikke kunde taale det stærke Øll. Skraaerne havde da ogsaa en Række Bestemmelser om Straffe for Urostiftere og Voldsmænd. Saaledes i Østermarie 1554-Skraaen: Art. 9: Hvoe som eftersider i Gilles Huus eller Gilles Stue og giør Banden, Huset forfang eller Regerer, bøde en Fierding Øll. 10: Hvoe Mor-Vaaben bær i Gilles Huus med vred Hue og Eget-sind, bøde $\frac{1}{2}$ Tønde Øll. 11: Hvoe Vaaben bær til Gildet, han skal sætte det i Laugs Kjælderen, men findes det uden Dørren, naar Oldermænden Fred lyser, bøde 4 Skilling. 12: Ingen skal annamme sit Værge til sig igien, føren han strax far hiem, under

en Fierding Øll. 13: Hvo som giør polemente, kalder sin Broder Tyv, Skalk, Skyøge-søn eller giver andre uskikkelige Ord fra sig, eller slaar eller saargiør hannem i Gilles Huus, eller i de Stæder, Oldermænden lyser Fred over, bøde en Tønde Øll.

I Vestermarie Søndre Gilde hed det: § 7: Om nogen Broder kalder anden Tyv, Skielm, eller Horesøn, eller giver nogen ubekvems Ord i Gildeshus eller paa Gildesvald, paa Vei eller Sti fra Gildet, bøde én Tønde got Øll. § 8: Om nogen Broder giver en anden Mundslag eller haardrager hannem, bøde én Tønde got Øll. § 9: Om nogen Broder saarer en anden, giør Blodvide, give én Tønde got Øll og forlige sig med Øfrigheden efter Loven, og skal det staae til menige Laugsbrødre, om hand skal blive i Gildeslauget eller ei.

I Nylars var Bøderne *Penge* i Stedet for Øll. Det hedder: § 9: Naar Gilde eller Forsamling sker i vort Laugshus, da skal alle Gildesbrødre og indbudne Gjæster forvare deres Værge udenfor Gildeshuset, og ej tage dem igen, førend de gaa hjem; men hvo som findes at vendes i Gildeshus, Gaard eller Vald med sit Værge, bøde sig til Lauget 1 Mark. 10: Bærer nogen Broder Værge med sig til Gildeshus, andre Brødre til Skade eller Trods, og det kan bevises, bøde til Lauget 2 Mk. 11: End drager nogen til Værge, Knippel, Økse, Vognkjæp, Steen, eller andet, som han kan gjøre Skade med, endda det ikke skeer, bøde til Lauget for sit onde Værge 2 Mk. 12: Hvo som slaar sin Broder i Gildeshus, Gaard eller Vald Øreslag eller Haardrag, bøde sig derfor 3 Mk. 13: Hvilken der hugger, slaar eller stikker sin Broder med Værge, Økse eller Kniv, bøde sig til Lauget 1 Rigsdaler. 14: Hvo som slaar sin Broder blaa eller blodig med Værge, Knippel, Steen eller Vognkjæp, bøde sig derfor 3 Mk.

I Bodilsker Gildes Skraa bestemmes, at »om nogen giør Skade i Gildes Bondens Huus, da at bøde til de fattige efter Oldermændens og Laugsbrødrenes for godt befindende, og derfor uden at betale sin Skade til Manden.« Og endelig samme Skraa § 8: »Hvo Kniv eller andet Vaaben drager i Gildes Huusene med vred Hu eller fører *Gevær* med sig dertil med Forsæt at giøre Skade med, hand give til de fattige 3 Mk. og dobbelt om hand giør Skade dermed, og ellers at rettes dermed hvad hans kongelige Majestæts Lou og Forordning siger deri.« Dette var altsaa ogsaa en Henvisning til Øvrigheden.

Saavidt man kan se i de bevarede Indførsler, Bøderegnskab o. s. v. i Gildesbøgerne, var det dog kun sjældent, at der skete ligefrem Voldshandlinger i Gildesforsamlingerne. De nævnte Bødeparagrafer for Drab og Vold var saaledes mere et

Levn fra Fortiden end en Nødvendighed for den kommende Tid, hvor mere fredelige Forhold var det almindelige.

Gildernes humane Bestemmelser

I Lighed med Middelalderens Gilder havde de bornholmske Sognegilder i Skraaerne forskellige Bestemmelser, der tog Sigte paa at værne, hjælpe og understøtte nødstedte Gildesbrødre og fattige Gildesbrødre i Sognet.

I en middelalderlig Gildeskraa hedder det: »Er det saa, at nogen Gildesbroder haver mistet sit Gods tilsøes eller rammes af anden overfaldende Skade, saa at Fattigdom slaaes ham til, paa det han ei skal bede sit Brød, men desbedre blive ved sin Bjerling, da skulle alle Gildesbrødre, hver ved sig, eftersom han formaaer, gjøre ham en mulig Hjælp efter Oldermændens og Gildebrødres Tykke. Er han eller hun saa vanmægtig eller arm, at de maa bede deres Brød for Guds Hjælp, da skulle alle Gildessøskende, det formaae, hjælpe den Gildesbroder eller Søster med et Maaltid om Dagen til den hellige Trefoldigheds Ære, saalænge de leve; og naar en Gildesøskend, som er fattig, afgaar ved Døden og ei formaar nogen Hjælpegave at give, da skal Oldermænden og Gildet lade den Broder eller Søster begrave for Gildets Penge i alle Maaeder som deres Vilkaar er.« I en anden Skraa siges: »Om nogen Gildesbroder eller Søster vorder saa fattig, at han eller hun ei kunne føde sig af deres Haandværk og ei kunne opholde deres Lag, da skal dog han eller hun nyde sit Lag, og dertil have af vor Bøsse til Klædning hvert Aar, saalænge de leve, 12 Alen Vadmél.« I en tredje bestemmes: »Skeer det saa, at nogen Gildesbroder eller Søster vorder saa fattig, at de skulle bede deres Brød for Guds Skyld, da tilpligte vi Brødre og Søstre os til at holde dem et Maaltid oppe om Dagen, saalænge de leve, hver efter sin Evne, og sende dem Maaltidet hjem i Huset, hvis de ei ere saa føre, at de kunne gaa ud efter det.«

Herover skal stilles og nævnes de bornholmske Bestemmelser. Østermarie Nordre Gilde 1554: »Bliver nogen Broder fattig ved ærlig Sag som er Sygdom, Ildebrand, Havsnød og Alderdom, da skal hver Broder hielpe hannem med 2 a 4 Skilling, om han beder derom.« . . . »Om Mitsommer skal en Broder i hvert Skur- (: Rodemaal, Kvarter) hold Ride efter Guds Almisse Gaard fra Gaard, og det skal gaa omkring som buden Ægt, og samme Almisse skal udskiftes i blandt de Arme paa Kierke Gaarden, hvor det forsømmes bøde en Tønde Øll.« . . . »Forglemmer Oldermænden at

lade Almisse som optages i Gilles Dagenes bøde en Fierding Øll, men forsømmer de som bliver kaaret bøde Een Fierding Øll.« . . . »Hvem sin døde Broder ikke følger til Graven, om han bliver tilsagt, bøde 2 Skilling.«

Nylars-Skraaen af 1599 bestemmer, at »om nogen Broder eller Søster er syg, da maa dem tilstedes en Kande Øl, om det er deres Begjæring, af Oldermænden.« Vestermarie Søndre Gildes Skraa (1570, 1725) har denne Bestemmelse saaledes: »Om nogen Broder eller Syster ligger syg og er en Kande Øl begierende, skal det dennem ei vegres, saafremt Oldermænden og Skraapræsten og menige Laugsbrødre bliver ombeden.« I de yngre Skraaer er de humane Bestemmelser næsten helt udgaaet, antagelig fordi Sognene efterhaanden havde faaet en Fattigkasse. If. Bodilsker Skraa af 1775 skal der for Overtrædelser i Gildet bødes fra 1 til 6 Mark til de fattige. Ligeledes i Povlsker Gilde.

Gildesdans og Majgreve

Blandt den »Lystighed«, der omtales i Skraaen og fandt Sted i Gilderne, var Dansen den vigtigste, selv om den ikke synes at være Skik i alle Gilder, men væsentlig kun i dem, hvor der nævnes Søstre i Gildet, eller, som det et Sted hedder, »Koner og Piger.« Dansen var vistnok særlig knyttet til Pinsegildet ogsaa kaldet »Majgilde«. I de middelalderlige Købstadsgilder var det Skik, at man ved Vaarens Komme Sankt Valborgs Dag drog udenfor Byen i det Grønne og valgte en »Majgreve«; derefter begav man sig med ham til Gildeshuset, hvor han bærende en Krans af Majløv og Blomster førte Dansen an. Om Aftenen ledsagede Brødrene ham under Musik og Klang og Sang til hans Hjem. Naar der var Laugsdrik eller Dans, var enhver Gildesbroder, som ikke havde lovlig Forfald, forpligtet til at møde; den udeblivende faldt i temmelig høje Bøder. Og i én Skraa hed det desuden, at »hvo sig fortrykker og ikke lader sin kjære Hustru, Børn og ærlige Piger komme i Lauget og gøre sig lystige, skulde, naar de ikke havde lovligt Forfald, bøde 2 Mark eller en halv Daler til Gildet.«

Der er særlig én bornholmsk Gildeskraa, der udmærker sig ved Detailbestemmelser om Dans, nemlig den i Nylarsker af Aar 1599. Det hedder i § 32: Naar den første Øltønde er taprundet og omskjænket, og Sogneherren haver endda paamindet Almuen om Guds frygtighed og Hueskhed (Høviskhed), da skal Oldermænden og udnævne en ærlig og tugtig Broder, som med Hueskhed skal optage Fordantzen, som sædvanlig er, men hvo som det nægter bøde 8 Skilling, og maa der ingen til-

stedes at spille i vort Gildes Laug uden vor tilkøjste (udnævnte) Trommeslager, uden det er med Oldermændens Samtykke; saa skal og alle Mænd og Dreng, Brødre og Gæster være forpligtet samtlig at være i Laden (hvor Dansen holdtes) menz Fordantzen varer og Krandsene udskiftes; findes nogen at udslaa sig for Krandsens Skyld, da bøde en Fierding Øl. 33: Er det saa, at nogen springer frem i hans Fordantz og gjør ham nogen Forhindring, da bøde sig 1 Mark. 34: Gjør nogen Fortræd i deres Dantz med Spot og Spee eller rækker noget i Vejen for dem, da bøde de, han eller hun, 6 Skilling. 35: Holder nogen sin Fod i Vejen eller noget for dem der dantzer, og det kan bevises, at nogen falder derover, da bøde sig for sin Fortræd 1 Mk. (Denne Bestemmelse findes hyppigst i de middelalderlige Skraaer). 36: Skal eller maa ingen vanvittige (vanartede) Børn, eller uforstandige, som ikke ved at rette sig efter Dantzen, bruge nogen Dantz i Gildesladen, men udenfor skal det være frit for at bruge sit bedste, dog saa, at ikke fortørnes nogen Broder eller Søster; hvo her findes at gjøre imod, skal Forældrene straffe dem, naar de komme hjem, saa de en anden Tid kan tage sig i Vare.

§ 37: Skal det være ærlige Dannekvinder og høueske Piger frit at tage Majgrever, naar Krandsene ere med smukke Urter bepydede, og det til Laugets bedste; hvo som bliver første Gang taget til Majgreve giver 1 Mark, anden Gang $\frac{1}{2}$ Mark og tredje Gang 4 Skilling, og det er det mindste. 38: Hvilken Broder eller Dreng, der bydes en Majgreve-Krands af ærlige Folk og vil den ikke anamme, men stræver imod og sønderriver Krandsen, bøde sig 2 Mark eller en Fierding Øl.«

I Vestermarie Søndre Gildeskraa hedder det: 30: Hvilken Broder eller Giest, som gaar ud af Lauged, naar Krandsen uddesles, og det hannem overbevises, og siden indstiller sig i Lauged igjen, bøde en Rigsmark til Lauged. 31: Hvilken Kvinde eller Pige, som tager nogen Broder til Maigreve eller Giest til Maigreve og klager, at de stræber der imod eller skiære Krandsen i Støker, bøde én Rigsmark og betale desforuden Krandsen efter sin Verdi. I § 18 i samme Skraa, samt i Olsker, lyder det om Dansegildet, at: »Om nogen Broder ey vil komme til vores første Gilde hvert Aar, som de gamle have kaldet Pintsze Gilde, naar det af Oldermændene eller Stolsbrødrene tilkjendegives paa vor beordnede Gildes Plads, bøde en Fierding got Øl.« I Rutsker Gildet nævnes det: »En Danseplads er forfærdiget ved godvillig Arbeide af følgende Gildesbrødre, nemlig den 23. Juni 1859 var mødt med Heste og Vogn og kjørt Fylding til Plasen: Jens J. Rasch, Ole E. Schou; 12 Mand gjort Haandar-

bejde. Disse Brødre har vist Flid og Deres paa Skjønnelse af alle St. Ruths Gildes Brødre.«

Bestemmelser om Markfred og Hegn

Der findes i de ældre Skraaer forskellige Paragraffer med Bestemmelse om Markfred, Hegn og andre til Landbruget knyttede Forhold. I Østermarie Søndre Gildes Skraa af 1554 hedder det i § 26: Hvem som lader sin Hæst gaa løs paa Gildes Valden og den gjør Skade, da tages 2de Vederhæftige Mænd til samme Skade at Vurdere, dog er den forpligtig, som skaden gjør, at betale til den skadelidende alt efter disse gode Mænds sigelse. 27: Gaar nogen Broders Vogn i synder hos Broders Gaard, da er han pligtig til at hielpe hannem til at flye (reparere) sin eller laane ham en hiem. 28: Dør Broders Hest eller Hoppe i Vaarens Tid, da skal Brødre, om det forlanges, være for pligtig til at hielpe ham en forlønning eller 2de i det mindste.«

Sankt Nicolaj Skraaen har særlig Markbestemmelser, der er indført i en særlig Afdeling, den 4de og sidste. Det hedder: 1: Alle Gjærder skulle være i skjellige skaarlagte (udbedrede) første Søndag efter Valbormisse (1. Maj), at ingen faar Skade af anden Mands Gjærde. Den Dag skal først gaas Gjerdevidne (Syn); hvo som ikke den Dag have lovlige Skaar lagte, bøde for hvert Gab 4 Skilling. 2: Hvo som findes modvillig og ikke følger sin Rodemester, eller ikke sender sit visse Bud med, bøde sig 2 Mk. 3: Hvilken Rodemester ikke følger sin Rode, naar paalyses, bøde sig 2 Mark. 4: Findes det i Sandhed, at Rodemesteren ser over med nogen og ikke vil pante for ulovlig Gjerde, bøde sig derfor 1 Mk., og hvo som samtlig gaar med Rodemesteren, bøde sig 4 Skl.; saaledes skal holdes ved at gaa Gjerdevidne, indtil alle Gjerder blive lovlig holdene, og altid pante for ulovligt Gjerde, første Gang 1 Mk. 5: Hvo som gjør Skade paa anden Mands Korn eller Eng med sine Heste eller anden Kvæg, eller lægger ulovlige Veje med Forsæt eller beraad Hu over Enge, Agre eller Gjerder, og det kan bevises, bøde for Overdaadighed 2 Mk. 6: Pløjer nogen ud paa andres Enge og gjør den uren med Steen og Muld og ikke rønser efter sig, bøde for sin Forsømmelse 1 Mk. 7: Hvilken Broder, som først faar høstet og strax nedløser sit Lee og lader sit Kvæg være løst paa sin Næste, bøde for Modvillighed 2 Mk. 8: Hvo som findes modvillig eller ulydig, naar Mønstring paalyses, og ikke følger Sogneskyttet hen og hjem igen — er det en som haver Myndighed i Sognet, da bøde sig 2 Mk. — er det ellers nogen anden, da bøde sig 4 Skl; her ere de undtagne, som ere komne i lovligt For-

fald af den store Øvrighed. 9: Hvilken Broder, som findes ikke villig, være sig enten Bonde, Vornede, Udbyggere eller Gaardmænd, og ere skrevne under Fenneken (Rullen) at færre (udbedre, færdiggøre) Veje og Skyttevold, naar dem tilsiges, bøde for Ulejlighed 2 Mk.«

Olsker Sogns Skraa af 1775 har lignende Bestemmelser. 1: »Naar de bliver tilsagt om Bauner, Skiøtte Volde, Vagt Boer og Veye at gjøre færdige; hvem da ikke møder eller skikker fuldkommen Bud af Stæd, skal bøde en Fierding Øl. 2: Hvem som om Vaaren pløyer eller vender paa sine Naboers Eng, skal gjøre den reen igien til Pintse-Dag eller bøde derforre en Fierding Øl. 3: Hvem som ikke gjør sit Udgjærde færdigt vært Aar til Sanct Valborrig Dag, skal bøde en Fierding Øl. 4: Hvem som ikke holder Heynet med hverandre efter at det af Sandemanden er tillyst, og menige Sognemænd samtykt paa Kirke-Stevne, den skal og bøde en Fierding Øl til Laugshuset.«

Og Bodilsker Skraa 1770. 12: »Dersom nogen ager eller rider eller gaar igiennem Gildesbondens Korn eller Sæd, eller for nogen anden, hand betale der forre efter 4re af Laus Brødrenes Kiendelse, ligesom han forseer sig til. 13: Hvo som plæier Markeskæl op eller Reener, hand bøde til de fattige i Sognet 3 Mark og velte Furerne til igien. 14: Slipper nogen sine Heste og gjør nogen Skade for nogen, da at betale Skaden, som er skeedt, og dersom de icke haver forsvarlig Tøy eller Binde paa dem efter vedkommendes Kiendelse, da foruden at give til de fattige 8 Skilling, men skeer det af Modtvillighed, da at betale dobbelt.«

Indmeldelse i Gildet

Indmeldelse i Gildeslauget benævntes »Indgang« eller »Indknabelse«. Da det at »knabe til Lyd«, Oldermændens Tegn til Stilhed, betød, at han slog nogle Slag i Bordet med en Træhammer, kunde Indknabelsen mulig være en Ceremoni, hvor Oldermænden »slog« den indknabede til Medlem ved tre Slag paa Skulderen, ligesom naar Kongerne med Sværdet slog en Væbner til Ridder. Ved Indknabningen erlagdes en Tribut, Øl eller Penge. I Knudsker Skraa hedder det, at: »Da det for hen haver været en Skik og Brug, at en hver nye kommen Broder eller Bonde i Sognet haver givet en Fierding Øl til Gildet, som blev kaldt Broder Øl, da bør samme af Oldermænden endnu paafordres, dog ikke forring at hand haver boet i Sognet i 2 eller 3de Aar.« I Knudsker er ikke nævnt Gildesøstre. Derimod redder det i Vestermarie Nordre Gilde Skraa og Olsker Skraaen enslydende, at

»Hver Broder og Søster skal give for sin Indgang en Fierding godt Øl«, og i Olsker hedder det desuden, at »Hvilken Broder, som lader sig indknabe i Lauget, haver ikke længer Frist at udgive det, hand lovede, end Oldermænden og Skraa-herren vil tillade ham det«; hvorimod det i Vestermarie Søndre Gilde bestemtes, at »Brødre skulle give for sin Indgang en Fierding got Øl, og dend anden neste Drik skal han betale sin Indgang.« Her ligesom i Østermarie Søndre Gilde var Søstrene fri for at erlægge Indgangsøl. Sidstnævnte Sted skulde Øllet være Tysk og udgives »næste Gilde derefter, hvis ikke bøde efter 6 Mænds Sigtelse.« If. Nylars Skraaen gaves Penge: »Hvo som Broder eller Søster vil være, skal være ærlig og give til Lauget 1 Mark og Skrивeren 1 Skilling.« En Optagelse i Gildet kaldtes ogsaa (i Nylars Skraaen) at blive »indgrundet«. Nogle Skraaer har Bestemmelse om, at der kan pantes for skyldig »Indknabe«. Ved Indknabningen skulde de optagne »love sig at være Oldermænden og Skraa-herren lydige saa meget som tilbørligt er.« I Bodilsker synes ikke at være ydet noget ved Optagelse eller Indmeldelse; der nævnes intet herom i Skraaen af 1770.

Gæster i Gildet

Det var paa visse Betingelser tilladt at tage Gæster med i Gildet, de fleste Steder mod at betale »Gæstepenge«. Mest oplysende om Gæsteri er Knudsker Skraaen af 1810, hvor det hedder i § 10: »Dersom nogen byder en Broder ing med sig i Lauget til at værre med, da bør saadant at meldes for Oldermænden, hvem han har budet og hvor mange, og ikke nogen uvedkommende at gaae til det Sted, hvor Øllet drikes uden at have Tilladelse dertil af Oldermænden. II: Dersom nogen fremmed indkommer i Gildes Huus eller paa det Sted, hvor Ølet drikkes, da er det Stoels Brødrene paalagt at efter see ham, og om hand ikke selv strax melder sig, da maa Stoels Brødrene tage ham med sig og melde ham for Oldermænden, som da gjør Spørrmaal til dem, om han for Giæste Penge skal antages eller ikke. Giæstepenge andsættes fra 8 til 16 Skilling. Kan altsaa en fremmed blive andtaget, da bør han betalle de Giæste Penge, som hand af Oldermænden bliver paalagt. 12: Om nogen fremmed indkommer og siden vil bruge skiændige Ord og ikke holdes sig vor Skraaede efter rettelig, da bør saadan en at ledes uden for og ikke mer tillades at komme ind i vor Gilde og Samqvem.«

I Nylarsker Skraaen hedder det: Hvo, som indbyder nogen, da indbyde den som ærlig (ustraffet) er og give til Lauget 4 Skilling. 5: Tager nogen

Broder Gjæst ind med sig uden Forlov, bøde til Lauget 1 Mk. 6: Er det saa, at nogen Broders Gjæst gjør sig unyttig i vort Gildeshus og fortørner nogen Broder eller Søster med Ord eller Uskikkelighed, bøde sig for sin unyttige Gæst 2 Mk. 8: Stolsbrødrene bør se vel til, hvilken der er Snyltegjæst eller godt Folkes Børn og Bud. Hvo som ikke er lovlig indbuden bør at forvises og staa uden for Døren, og der at begære Almisse, om han er en Betler; det bør at ske paa det vi kunne vide, hvo Øllet nyder. Tjenere (Tjenestefolk som Gæster) er frynde (foretrukne, gaar forud) end fremmede.

Af Gildernes Historie

Det ældste Tegn, man har paa Sognegilders eller »Samlingers« Eksistens paa Bornholm, er et Forbud udstedt af Ærkebisp Birger i Aaret 1499, hvori det hedder, at »item forbyde vi under Liv og Gods nogen Samling eller hemmeligt Møde at gøre i Skov og Mark eller nogle andre hemmelige Steder. Haver nogen Skyld eller Tiltale til den anden, da skal tales til Sognestævne eller til Herredsting eller til Landsting, og der staa hverandre tilrette efter Loven, hvis det ej kan aftales i Mindelighed.«

At Gilderne eksisterede i 1530erne og 40erne, ses af en Klage over den lybske Høvedsmand Bernt Knop, der styrede Bornholm 1525—43, at han havde ladet Hans Skaaning i Østerlars bøde et Stykke Kiæde og 6 Lod Sølv, fordi denne havde købt noget »møgh« af en Mand, der boede i deres »Gillehus«. Som foran nævnt er den ældste eksisterende Gildeslov paa Bornholm, Skraaen for Østermarie Søndre Gilde, vedtaget i Aaret 1554.

I Aaret 1569, da der udkom en Jordebog over det gejstlige Gods, nævnes heri adskillige Gildeshuse. I Østerlars har Præstegaarden bl. a. 2 Tønder Land Jord Vesten »Gilleshused«. Og et af Kirkeboerne nogen Eng »hoss Giildshusedtt.« Iøvrigt var der to Gilder i Sognet, mellem hvilkes Omraade Kobbæa dannede Grænsen. I Ibsker Sogn nævnes Kirken at have 1 Tønde Agerjord »østen Lange Daell, sønden »Gilleshusedtt« og 1/2 Læs Eng »vesten syndre Gilleshusedtt.« Sidstnævnte Stedangivelse lader formode, at der ogsaa har været et nordre Gildeshus i Sognet. I Poulsker Sogn hedder det, at Kirkeboet har to Tønder Ager »synden Gilleshusedtt«, og tre Tønder »mod Gilleshused.« Videre hedder det under Pedersker Sogn, at et derværende Kirkebo har 8 Skæpper Ager »sydøst fraa Paals (Povls) kircke Gilleshus«, og 1/2 Læs Eng »sudwest fraa Gilleshusedtt.« I Bodilsker Sogn »Lausageren« ved Degnegaarden. I Olsker Sogn havde Præstegaarden 1 1/2 Læs Eng »hoss Gil-

lesbroo«, og en af Engene, tilhørende det nordre Kirkebo, kaldtes »Giildebroes Eng.« Den 25. Juli 1588 faldt der en Dom ved Bornholms Landsting, der hjemlede Bønderne Ret til deres Gildesbo som Fælleseje.

Om Gilderne i 1600erne kan nævnes, at Olsker Sogn menes at have faaet en ny Skraa ved Midten af Aarhundredet, medens Rutsker Skraaen er dateret 8. November 1658. Der er næppe Tvivl om, at Rutsker Gildet har haft sin Andel i Opstanden med den svenske Guvernørs Fald paa Maanedagen derefter. Østermarie nordre Gildes Skraa er ogsaa fra Midten af Aarhundredet, men dog efter Enevældens Indførelse, da den kalder Kongen »Arveherre.« Da Degnen Rasmus Pedersen Rafn i 1671 skrev sin Cronica Boringiaca, udtaler han sig mindre venligt om Gilderne, der ikke synes at have eksisteret i hans Sogn eller i Pedersker Sogn. Mulig er de blevne inddragne af Lybækkerne efter Opstanden i 1535 med Bondekampen paa Egle Enge Syd i Aaker Sogn, et Stednavn der ogsaa (1569) skrives »Egilde«, og muligvis hentydede til et Gildelaug. Rafn skriver: »Der ere og fast udi alle Sogner Gildes-Gaarde, Boe eller Huse, som hører menige Sognemænd til, hvor de om Someren sig forlyster med den Afgift af same Gaard, Boe eller Huus til Landgilde aarligen ydes, ligger (lægger) og noget til af deres eget. Men efterdi det some Tider komer der til Slagsmaal og anden Ulempe, vare det bedre, saadant Gods blev anvendt til anden Brug, lagt til Skolen, at fattige Skolebørn deraf kunde opholdes, efter som det Gud og den høye Øvrighed kunde behage.«

I et Register over Bornholms Skattebønder i 1651, indsendt af Øens Præster, hedder det i Bodilsker under Sognets Kirkeboer, at der ved det ene (siden den 13. Vornedegaard) »end er paa grundet et lidet »Gilleszbo«, hvor der i »Gilleszhuset« bor en Udbygger. I Østermarie er der to »Gildeslaw Bønder«, Povl Mortensen paa Nordre Gilde og Hans Hansen Holst paa søndre Gilde. Sidstnævnte var desuden Ejer af 62. Selvejergaard i Elleby. I Ibsker nævnes »Bøndernes Gildeszhuse« at være, 1: besiddet af Jørgen Hansen og 2: besiddet af Oluf Hansen. Nordre Gildesbo solgtes 1729 til Pastor Jacob Nielsen Prah, der sad i Embedet fra 1729 til sin Død 1752. I Knudsker nævnes 1651 Gildesboe beboet af Niels Jensen. Ogsaa Ibsker Søndre solgtes i 1729.

Poulsker Gildesjord, der bestod af 4/5 Td. Bygjord, 1 Td. Havrejord, 2 Gildeshøje og 1/2 Læs Eng, bortfæstedes ved Kontrakt af 8. Aug. 1698 til Thomas Folkmann, Gaardejer, Tjørneby, 7. Selvejergaard. I det følgende Aar var der en Sag med Nabobonden Adzer Rasmussen, St. Kirkebo-

gaard, 7. Vg., der paastod, at Gildesjorden hørte til hans Fæstegaard. Den 28. September 1699 var der en Synsforretning af 8 Sandemænd paa Aastedet. Den 26. Juni 1700 dømte Landsdommer Mathias Rasch, at »Poulsz Kircke Sogne Mænd bør nyde og bruge forskrefne Gildisz-Jord.« I Aar 1800 var der atter en Sag, nemlig om Vej til en Del af Gildesjorden; ved Landstingsdom blev Ejeren af 7 Vg., H. J. Schou, paalagt at udlægge en Vej til Grunden. Udbygger Bent Pedersen paa Møllehuset (Sejrsmøllen) forpagtede Jorden for aarlig $\frac{3}{4}$ Td. Øl, 8 Potter Brændevin, $\frac{1}{2}$ Pd. Tobak, 2 Pd. Smør og 8 Pd. Rugbrød. Der var en Skraa af Aar 1791. I 1826 mageskiftedes Jorden.

Bodilsker Sogns Gildesbo laa i Sydvest og ved Degnegaardens Jord, nævnes i 1740 $1\frac{1}{2}$ Td. Bygjord og $\frac{1}{2}$ Td. Havrejord, men nævnes i nyere Tid ca. 6 Tdr. Land i Fløjgårde, Syd for Øleaa.

I Jordebogen af Aar 1719 hedder det om Gildesgaard, 12 Vg., i Vestermarie: Mogens Pedersen, Gildesbonde. Heraf er ej noget Hartkorn beregnet. Giver til Kongen aarlig 2 Rigsdaler 2 Skilling. Til Sognefolkets Sommergilde ved hver Skt. Hans Dag giver hand aarlig $1\frac{1}{2}$ »Pund« Smør = 1 Lispund 15 Skaalpund $\frac{3}{4}$. I 1739 bestemte Regeringen, at den Afgift, som ydedes af Gildesboerne — som allerede foreslaaet 1671 af Rafn — fremtidig skulde henlægges til Skolerne; men Sagen blev opgivet igen, da der fremkom saa mange Klager fra Beboerne. I 1781 beordrede Regeringen Gildesboet i Klemensker solgt; men ved Auktionen købte en Gildesbroder det paa samtlige Brødres Vegne, hvorefter Gilderne fortsattes som forhen.

I 1804 skrev P. N. Skougaard i sin Beskrivelse over Bornholm om en gammel Tradition vedrørende *Gildernes Oprindelse*, nemlig, at Bønderne, da de leverede deres Landgilde paa Hammershus, altid fik en Skænk Øl og Brændevin. Og da dette ophørte, fik de af Kongen som Vederlag i hvert Sogn Jord og en Bolig til to aarlige Sammenkomster. Disse blev kaldt Skuregilder. Skougaard troede dog ikke fast herpaa, men fremsatte et Citat af den nordre Frue Gildes Skraa i Vestermarie: »Af den Gildesjord, som af Alders Tid har af Kongen

været Bønderne forundt i Vestre Marker Sogn som en Skjænk for deres Skats Ydelse, gives af den, der samme Jord i Brug og Dyrkning haver, til samtlige Bønder $1\frac{1}{2}$ Td. Øl, som ved Samling af dem alle ved St. Hans Dags Tider paa fornævnte Gildesvall drikkes.« Det er da ogsaa vitterligt, at Kristian den Fjerde i Aaret 1593 undte og bevilgede Bønder paa Bornholm ifølge Andragende en »Gilliswolld« og Udmarks Jord. (Hubertz Aktstykker til Bornholms Historie. S. 513). Ligeledes har Bodilsker-Skraaen af 1770 i sin Indledning Ordene »det Lau og Gilde, som vor aller naadigste Konge os haver foræret til en fri Skenk og Gaave.« Men disse Kongeskænk maa kun betragtes som senere givne Privilegier og ikke som det egentlig grøndlæggende for Gilderne; de har, sim skildret, deres Rod i Middelalderen, maaske Oldtiden.

I 1802 blev Bøndernes Fælleseje af Sognegildet bekræftet ved en Landstingsdom om Knudsker-gildet. I 1809 genoptog Amtmand *Frederik Thaarup* den gamle Tanke om at inddrage Gildesboernes Skatydelser til Fordel for Skolevæsenet. Men da en Række Præster, hvor særlig Pastor Melby i Hasle og Rutsker varmt forsvarede Gilderne, forblev Planen resultatløs. Efter Sogneraadens Indførelse i 1841, tabte Gilderne noget af deres tidligere administrerende Betydning i Sognet, en Side af deres Virke, der vistnok har været større, end det fremgaar af Skraaerne. Det fremgaar bl. a. af Vestermarie Søndre Gildes Bog, at der i 1817 blev tilbygget Gaardens Sal et Rum, der, foruden ved Gildesmøderne, skulde benyttes, »naar Bønderne dér vil tage Møde for om behøvende Ting at *raadføres*«, altsaa et Slags Sogneraad.

Efterhaanden likvideredes de fleste af Gilderne og blev kun mindet ved de stadig i Hartkornsbøgerne staaende Udtryk: Gildesgaard, Gildesbo eller Gildeslod. I Ibsker kaldes Lodden »Gildesvald«. Men endnu findes 5 af de gamle Gilder i Funktion, om end i nogle andre Former end de oprindelige, nemlig de to Gilder i Vestermarie, Knudsker Gilde og Nylarsker Gilde, samt det søndre Gilde i Østerlars. Saaledes lyder Historien om de bornholmske Sognegilder.

XIII. FORENINGER UNDER LANDBRUGET

Der har i Tidens Løb paa Bornholm været forskellige Foreninger med Landbrugets Udvikling til — mer eller mindre direkte — Formaal, hvoraf endnu en Del er i frodig Virksomhed og Udvikling. Den første af saadanne Foreninger var »*Det bornholmske Patriotselskab*«, der stiftedes i Aaret 1788 som et Ekko af den Begejstring, der iblandt Landets frihedselskende Kredse rørte sig over Stavnbaandets Løsning ved kongelig Forordning af 20. Juni samme Aar. Blandt de Mænd, der stod i Spidsen for Patriotselskabet, maa nævnes: Amtmand Heiberg, Kommandant Undall, Landsdommer Rogert, Rektor Andresen og Amtsprovst Hjorth.

Om disse ogsaa i andre Henseender for Bornholm vigtige Embedsmænd skal anføres nogle Persondata:

Christen Heiberg var født i Vinje i Norge 21. Februar 1737, Søn af Pastor Anders Pedersen Heiberg og Sophie Christensdatter, født Heiberg. Hans Uddannelse skete paa et Sorenskriverkontor, hvorefter han kom ind i Centraladministrationen og blev Foged i Norge; Fuldmægtig i det Sønmørske 11. Februar 1764. I 1767 blev Heiberg gift med Anne Margrethe Fürst, født 1736, død 1816, Datter af Sognepræst i Lille Lyngby, Iver Henriksen Fürst, og Abel Margrethe Pedersdatter Angel. 16. Novbr. 1778 blev Christen Heiberg Amtmand over Finmarken, 30. Maj 1787 udnævnt til Amtmand over Bornholm, hvor han havde Kontor og Bopæl i Nexø og sad i Embedet til sin Død 21. April 1801.

Andreas Undall, Oberst, Kammerherre, var ligeledes en Nordmand. Han kom som Kommandant til Bornholm efter H. Nansen i 1787 og var Chef for Militzen i 4 Aar indtil 17 Juni 1791, da han forflyttedes til Christianssand, hvor han afgik ved Døden 11. Januar 1795. Hans Enke flyttede tilbage til Rønne, hvor hun boede endnu i 1808, da

en Søn omkom, ved at et Kaperskib under en Træfning udfør Hasle med fjendtlige Skibe sprang i Luften. Kommandant Undall er en af de faa, der har rost Bornholms Militz i 1700-Tallet. I en Skrivelse af 31. Juli 1790 til Officererne udtalte han følgende:

»Da jeg ved den i Juli Maaned afholdne Generalmønstring med Fornøjelse har bemærket, at fast alle exercerede Mandskaber har erhvervet sig mere Indsigter i deres Milite, saa vilde det være uskonstomt af mig, om jeg tiede hermed. Jeg takker derfor samtlige Herrer Ober- og Underofficerer for al deres dermed hafde Møje, men beder endog, at de ville tilkendegive for deres respektive Underhavende af Borger- og Bondestanden den Glæde, jeg haver haft over at se dem med Lyst at øve sig i det, som mig Allernaadigst er befalet at paase, og som alene tjener til deres egen Sikkerhed, og da de gentagne Øvelser alene kan skaffe os mere og mere Færdighed, saa tvivler jeg ingenlunde paa at mig jo herefter oftere vil gives Lejlighed til paa lignende Maade at bevidne dem samtlige min hengivneste Taknemmelighed.«

Som en Illustration til, hvor stærkt Militzen greb ind i den bornholmske Landmands Liv, langt op i Aarene, skal gives et Uddrag af Folketællingen i Rutsker Sogn i 1787, hvor det bl. a. hedder: Sergeant Jens Clausen Rasch, 1. Slg., 27 Aar. Sergeant Hans Andersen Schou, 9 Slg., 33 Aar. Dragon Niels Olsen, 13 Slg., 47 Aar. Dragon Peder Wefsten, 14 Slg., 27 Aar. Dragon Thor Jensen, 17 Slg., 49 Aar. Dragon Diderich Diderichsen, 20 Slg., 47 Aar. Lieutenant ved Infanteriet Anders Pedersen Rasch, 22 Slg., Sandemand og de Fattiges Forstander, 57 Aar. Dragon Niels Hansen, 23 Slg., 41 Aar. Dragon Rasmus Jensen, 26 Slg., 48 Aar. Artillerist Jens Hansen Høgh, 31 Slg., 31 Aar. Corporal Wefst Mogensen, 33 Slg., 36 Aar. Dragon Mogen

Rasmussen, 34 Slg., 45 Aar. Herreds Capitain Lars Andersen, 36 Slg., 56 Aar. Dennes Sønner: Anders Larsen, 21 Aar, Mønsterskriver ved Herredskompaniet. Esper Larsen, 17 Aar, Korporal ved Dragonerne. Anders Jørgensen, Korporal ved Dragonerne, 43 Aar, 40 Slg. Dragon Lars Andersen, 45 Slg., 36 Aar. Dragon Claus Christensen, 48. Slg., 43 Aar. Dragonlieutenant Hans Jensen Frigaard, 1. Vg., 40 Aar. Capitain ved Infanteriet og Pensionist Anders Chr. Rømer, 3 Vg., 80 Aar. Dragon Jens Hansen Bech, 4 Vg., 33 Aar. Herreds lieutenant Hans Jørgen Bidstrup, 39 Slg., 42 Aar. Samtlige Militære, undtagen de to Kaptajnsønner, er Gaardejere i Sognet. Den ene Korporal kun 17 Aar, den anden 43 Aar.

Ditlev Ludvig Rogert var født 11. April 1742 paa Lolland, Søn af Poul Rogert, Sognepræst i Utterslev ved Nakskov, og Hustru Cecilie Margrethe Müller. I sin Ungdom som Student sluttede han Venskab med Johannes Ewald, til hvis Sang: »Kong Kristian stod ved højen Mast« han skrev den nu af alle Danske kendte Nationalmelodi. I 1774 tog Rogert den juridiske Eksamen; i 1782 kom han til Bornholm, hvor han blev Vicelandsdommer og i 1784 udnævntes til Landsdommer, den sidste af Øens 25 kendte Landsdommere. Den 3. August 1785 gift med Christiane Antoinette Nansen (1756—96), Datter af Kommandant Hans Nansen. I 1789 købte Rogert den ene af Tornbygaardene, 62 Slg., i Klemensker, der siden benævntes Landsdommergaard (fra 1880erne under Tornby, 13 Vg.). Her virkede han for nye Avlsprodukter som Kløver, Kartofler, Humle og Hvede. Han fandt et Hvedeaks i sin Rugmark, og fra denne Udsæd dyrkede han en Stamme Hvede, der fik Udbredelse over det meste af Klemensker, hvor Hvedeavl næsten var ukendt. Det var i 1799. Som Landmand kaldte han sig »Landsdommer og Bonde paa Bornholm.« Det hedder om hans Person, at »nogen dygtig Jurist blev han aldrig; i Tornby levede han sysselsat med Planter, Bøger, Musik og Jagt. Hans livlige og venuesæle Væsen gav ham fast Hjempas blandt Bornholmerne og virkede aandeligt frugtbringende i deres mere stride Sind.« (M. K. Zahrtmann, Bornholmske Samlinger XI Bind, Side 35). Landsdommer Rogert afgik ved Døden 9. Marts 1813, hvorefter Bornholms ældgamle Landsting hævdedes 29. Juni samme Aar.

Christopher Schrøder Andresen var født i Rønne 3. April 1760, Søn af Generalauditør og Amtsforvalter Christian Andresen (1720—77) og Michella Otilia Schrøder (1739—1823), Datter af en tidligere Amtsforvalter. Han kom fra Rønne til Hel-

singørs Skole og derfra i 1775 til Universitetet, hvor han tog Eksamen. phil. 9. Septbr. 1779 og theologisk Eksamen 23. April 1787 samt Magistergraden. 14. Decbr. 1787 blev Andresen Rektor i Rønne, hvor han fik Skolen gjort til en udelukkende lærd Skole og Skolebygningen flyttet til sit nuværende Sted. I 1789 blev han gift med Louise Catharina Nansen, Søster til Landsdommerfruen. I 1800 fik Rektor Andresen Titel af Professor. I 1806 blev han Sognepræst i Vissenbjerg paa Fyn og i 1820 i Kerteminde, død i Embedet 18. Maj 1832.

Marcus Ludvig Hjorth, født 10. November 1724 i Rønne, Søn af Kapellan og Rektor Peder Rasmussen (1727—1740 Præst i Aaker, 1740—41 i Rønne) og Hustru Rebekka Marie Hjorth (1692—1737). Student fra Helsingør Skole i 1742, Magister 1752, Cand. theol. 1755, samme Aar Rektor og Kapellan i Rønne, 1766 Sognepræst i Østermarie og Provst for Bornholm (indtil 1788), Sognepræst til sin Død 29. Decbr. 1791. Gift 1766 med Mette Kirstine Ipsen (1738—91), Datter af Købmand og Borgerkaptajn i Aakirkeby Jørgen Ipsen, senere i Nexø. Provst Hjorths Navn staar paa en af Kirkeklokkerne i Østermarie.

I »Det bornholmske Patriotselskab« var Heiberg, Undall og Hjorth Præsidenter, Rogert Vicepræsident og Andresen Sekretær, Kasserer var Prokurator *Schouboe*. Selskabets Formaal var ved Præmiering at støtte og opmuntre bornholmsk Erhvervsliv og Husflid. Det fik ca. 70 Medlemmer, men opløstes allerede efter 4 Aars Virksomhed i 1792. Dets Funktion med Hensyn til Præmieuddeling overtoges af »Det kgl. danske Landhusholdningsselskab«, der allerede i 1792 hædrede Gaardejer Jørgen Jørgensen med 1. Præmie, 50 Rigsdaler, for Avl af en i Kvalitet fortrinlig Hør, og gav 2. Præmie, 20 Rdlr., til Selvejerbonde Jens Larsen i Bodilsker for at have avlet 35 Lispund 15 Pund godt Hør.

Det bornholmske Efterslægtsselskab

Denne Forening, der fik stor Betydning for det bornholmske Landbrug, blev stiftet i 1805 paa Foranledning af Amtmand Thaarup. *Frederik Thaarup* var født i København 9. Decbr. 1766, Søn af Kasserer Christian L. Thaarup og Kirsten Jørgensdatter Wammen. Han blev Student i 1784, kastede sig over Statistik, om hvilket Emne han skrev en Række Bøger og i 1793 udnævntes til som Professor at forelæse i. 16. Juni 1797 udnævntes han til Foged i Solørs og Ouddalens Fogderi under Hedemarkens Amt. Den 2. Maj 1804 udnævntes

Thaarup til Amtmand over Bornholm, hvor han sad i Embedet til 1809. Han ejede bl. a. Rosmannegaard i Knudsker. Den 24. Juli 1810 udnævntes han til Kommitteret i General Toldkammeret. Blev Etatsraad i 1812. 1816 Told- og Konsumtionsskriver i Helsingør, entlediget 1. Jan. 1819, død i København 9. Juli 1845. Skrev 1808 og 1839 Bøger om Bornholm.

Efterslægtsselskabet, der er nævnt som den første Landboforening i Danmark, selv om dens Virksomhed i Begyndelsen ikke var strengt landøkonomisk, havde det kgl. danske Landhusholdningsselskab som Forbillede, og tog sig af saa godt som alle Spørgsmaal af Interesse for Samfundet. Da der ved den Tid var rig Udvikling indenfor Landbruget under den begyndende Reformperiode, blev Landvæsenet naturligt et af de Felter, Selskabet særlig tog ind under sit Omraade. Amtmand Thaarup havde oprettet »Bornholms Lands Bogsamling«, og Selskabet udgav gennem Aarene en Række faglige og saglige Smaaskrifter, hvoraf eksempelvis skal nævnes det i 1807 udkomne af Sognepræst i Nylars *Christian Fog* forfattede Skrift om Udskiftningen paa Bornholm, hvori det bl. a. hedder:

»O! hvo saae dog Danmark for et Par Decennier siden, og seer det nu igjen, uden at studse ved den mærkelige Forandring, han næsten allevegne bliver vaer! Hvor han da saae modløse og forarmede Bønder, der seer han nu glade og velhavende Landmænd; hvor han da saa skaldede og græsløse Fællede, der seer han nu frugtbare og veldyrkede Marker; hvor han da saae usle, forhungrede og kraftløse Creature, der seer han nu vælige og trivelige Hjorder. Og hvad er det nu vel, der har bevirket denne saa velgjørende Forandring? Mon ikke især Jordernes Udskiftning? Denne var det, der gav Bonden Opmuntring, Lyst og Mod til at dyrke sine indfredede Jorder paa en mere fornuftig og planmæssig Maade; denne var det, der lærte ham at hæve sig over gammel Slendrian og efterligne de enkelte Exempler paa et bedre indrettet Agerbrug.«

Videre stiller Sognepræsten et Par Forslag til Fremme af Landbrugets Forbedring og Jordernes Udskiftning:

1. »At lade formuende og til deres Fædres Gaarde arvebaarne Bondesønner oplære i et Agerdyrkningsinstitut, eller ogsaa lade dem rejse omkring i de danske Provindser for at gjøre sig bekendte med den nyere Agerdyrkningsmaade og dertil give dem passende Stipendier. . . . Sikkert vil saadanne unge Mennesker vende tilbage til deres Fædreland ikke alene berigede med de fornødne Kundskaber, men ogsaa med virksom Lyst til at udskifte deres Fædrengaarde.

2. Alle Landets Præster blive ved kongelig Befaling forpligtigede til strax at begynde paa deres Jorders Udskiftning og Indhegning.«

Denne for Landbruget saa interesserede Præst var født i Dalby paa Fyn 12. Juli 1763 og blev Cand. theol i 1786, samme Aar Lærer ved Vajsenhuset i København. Beskikket til Sognepræst i Nylarsker 13. Jan. 1792; fra 25. Marts 1808 tillige Præst i Vestermarie. Forflyttet til Østermarie 24. Maj 1811, og 29. Aug. 1823 til Hjørunde ved Slangstrup, død der 15. Dec. 1833, 70 Aar gammel. En Søn af Pastor Fog var den kendte Prokurator *Christian Fog* (1795—1863), selv Gaardejer og medvirkende ved Udskiftningssagerne paa Bornholm.

Til den nævnte af Efterslægtsselskabet oprettede Bogsamling gav de bornholmske Kirker et Aarsbidrag af henholdsvis 2—3 eller 5 Rigsdaler, for saa vidt Kirkerne ejede Kapital af fra 200 til 1200 Rdlr. Det skete ifølge kgl. Reskript af 9. Aug. 1808. Til Eksempel gav Nykirke 8 Rdlr. for Aarene 1808 og 1809. Der anskaffedes nu i Aarenes Løb en Række gode og nyttige Bøger til Udbredelse af Oplysning og Kultur, mest danske Skrifter og, som det hedder, med »religiøst, moralsk, historisk, økonomisk, naturhistorisk og fysisk Indhold.« De skulde ikke blot være tilgængelige for Selskabets Medlemmer, men ogsaa for andre, og det bestemtes, at hvis Selskabet engang blev opløst, skulde Bogsamlingen dog »til evig Tid være til offentlig Brug for Landets Beboere.«

Om Dyrkning af Handelsplanter indsamlede Efterslægtsselskabet Oplysninger gennem Herredsfogederne i de 4 Herreder, hvorefter Selskabet udgav Smaaskrifter om disse Planter og Vejledning til deres Dyrkning: Hør, Hamp, Humle, Tobak, Kommen, Sennep, Raps, Kartofler og Engeskær (Farveplante). De indhentede Oplysninger viser, at disse Planter ikke havde nogen større Udbredelse paa Bornholm i hin Tid. Men de fik en temmelig Betydning i Krigstiden 1807—14, da Bornholm i længere Perioder var afskaaret fra Omverdenen.

I Tiaaret 1825—35 var Efterslægtsselskabet mest sovet ind; men sidstnævnte Aar blev det atter vakt til Live af Amtmand *Christian Jespersen*, der 3 Aar før, i 1832, havde stiftet en anden for Landbruget betydende Forening, hvorom mere i det følgende. Han var født i Nexø 30. Aug. 1766, Søn af By- og Herredsfoged Niels Jespersen og Barta Marie Dam. Student 1786; dansk Jurist 1788. 11. Juni 1793 udnævnt til Faderens Efterfølger som Byfoged i Nexø og Aakirkeby og Herredsfoged i Sønder Herred. Fra 1. Febr. 1809 konstitueret Amtmand, fra 4. Juli 1815 virkelig Amtmand. Var i 1832 en

af de »oplyste Mænd«, der deltog i Planlæggelsen af de raadgivende Stænderforsamlinger. Død 30. Marts 1837 i Nexø. Gift 1793 med Elisabeth Cathrine Heiberg (1769—1830), Datter af Amtmand Christen Heiberg.

Præmiepløjningerne

Efter Nyskabelsen i 1835 blev »Det bornholmske Selskab for Efterslægten« alt mer en Forening, der plejede Landbrugets Interesser. Blandt de Opgaver, Selskabet tog op, maa særlig nævnes de aarlige Præmiepløjninger, skiftevis i hvert Herred. Svingploven var siden 1821 kendtovre som Afløser for Hjulploven og kom ved Aar 1825—26 til Bornholm, hvor bl. a. Lærer Skou i Bodilsker havde anvendt den paa Degnegaarden siden 1827 og roste den i Forhold til Hjulploven. *Esper Hansen Schou* var Lærer i Bodilsker i 42 Aar, fra 1820 til 1862. Han døde paa Kirkebogaard hos sin Søn Hans Christian Schou 16. Jan. 1865.

Til disse Præmiepløjninger valgtes en Bestyrelse, J. Jespersen, Splitsgaard, M. Stender, Ladegaard, og Købmand og Avlsbruger J. G. Winsløw i Rønne. Den første afholdtes i 1836 ved Myregaard i Aaker, den anden 1837 ved Simblegaard. Ved en følgende Pløjning først i Oktober 1838 paa Østermarie Præstegaards Jorder fungerede som Dommere Kaptajn og Sandemand Hjorth, Østermarie, Løjtnant N. Holm, Simblegaard, og Sandemand Jochum Hansen, Slamregaard, Bodilsker. Der var 12 Deltagere, og Præmier blev tildelt Jørgen Hammer, Borger i Aakirkeby, Peder Kofoed, Store Hallegaard, Bodilsker, og Jens Hansen Rottensteen, Rønne. Den følgende Præmiepløjning afholdtes 14. Oktober 1839 paa Store Smørengaard i Vestermarie, hvor der var ikke mindre end 28 Deltagere. Dommerne var: Kaptajn A. Westh, Vestergaard, Jens Schou, Sose, og Jens Kofoed, Nylars. Efter Præmieringen foretoges *Prøvepløjning* med forskellige Typer Svingplove i Forhold til den gammeldags Hjulplov; der blev anvendt en Kraftmaaler, og Hjulploven viste sig underlegen, men dog bedre, end man havde ventet. Svingplovens Kraftforbrug var 16—18 Lispund; Hjulplovens 20—22 Lispund. (Se iøvrigt K. Thorsens Artikel »Svingplov kontra Hjulplov« i Ugeskrift for Bornholms Landøkonomiske Forening, 14. Oktober 1944). Man ydede ogsaa 60 Rdlr. til Præmie for Husmænd ved Pløjning med Køer.

Af andre Omraader indenfor Landbruget virkede Efterslægtsselskabet for *Dræningsagen* og opmuntrede hertil ved Præmiering, ligesom *Havesagen* støttedes ved Uddeling af Frugttræer. I 1839 udsattes en Præmie paa 100 Rigsdaler til den, der

i 1840 paa Bornholm producerede den største Mængde Runkelroesukker, dog ikke under 100 Pund; men det er næppe troligt, at denne Præmie er blevet uddelt.

I 1841 fik Selskabet en Henstilling fra Bogtrykker *E. C. Tryde*, Udgiver af Bornholms Avis. Han skriver i sit Blad, der da bar Navnet »Bornholms kgl. privilegerede Avertissements Tidende«, følgende henvendt til Efterslægtsselskabet, angaaende et Par Forslag: »Det ene er imidlertid af den Beskaffenhed, at det ej saa godt kan realiseres, saalænge ingen regelmæssig Forbindelse er mellem Bornholm og noget andet Punkt paa Jordkloden. Men saasnart en Postgang kommer i Stand — og det kan ikke vare længe — vilde det vist være særdeles hensigtsmæssigt til Udbredelse af Oplysning og Cultur — hvilket jo er Selskabets Formaal — om der, i Forbindelse med Bestræbelserne for at danne et *Provindsial Bibliothek*, oprettedes i Rønne en *Læseforening*, som holdt vore bedste Dag- og Ugeblade og saadanne periodiske Skrifter, som fortrinlig egne sig til Opfyldelsen af Selskabets nysnævnte Formaal. Rimeligvis vilde alene dette Foretagende formaae en stor Del til at indtræde i Efterslægtsselskabet. Om der samtidig kunde virkes for Oprettelsen af *Sognebibliotheker* — i hvilken Henseende Sct. Clemens Sogn har foregaaet sine Søstre med et smukt Exempel — eller at man maatte lade sig nøje med, at de Skrifter, Selskabet holdt for Læsestuen, efter en passende Tid at have ligget fremme til Læsegæsternes Afbenyttelse, blev indbundne forsendte til Selskabets udenbyes Medlemmer, dette ville vi ikke videre gaae ind paa, men overlade til Vedkommandes forstandige Afgørelse.«

Det kan ikke ses, hvorvidt, eller i hvor stor Udstrækning, denne Henstilling blev taget til Følge, men ved Aar 1844 kom igen en Dvaletid for Selskabet, der nogle Aar senere opløstes. Anledningen hertil var Loven af 31. Marts 1852 om Foranstaltning til Husdyr- og især Hesteavlens Fremme, i hvilken Anledning Indenrigsministeriet udbad sig en Erklæring fra Selskabet, om hvorvidt der paa Bornholm fandtes andre Foreninger til Landbrugets Fremme. Selskabet ophørte 1868 med sin Virksomhed og overdrog nogle af sine Midler til den allerede Aar 1852 oprettede »Bornholms landøkonomiske Forening«, hvorom mere i det følgende.

Hesteavlforening og Væddeløb

Bornholmernes Interesse for Heste har altid været stor, en Følge af den megen Ridning i ældre Tid, da Øens Landeveje var faatallige og daarlige,

samt derved at Øens Militi bl. a. omfattede et betydeligt Rytteri. Den lokale Hest var en fortrinlig Ridehest og nævnes allerede i 1500 Tallet efter spurgt i Landene sydpaa til Cirkushest. Det blev derfor ingen Tilfældighed, at det første Heste-væddeløb i Danmark fandt Sted paa Bornholm; det var i 1831, og Løbene fandt Sted Vest for Aakirkeby paa Kannikegaards Jorder 8. Oktober paa en Bane, der var 4186 Alen lang. Efter dette Løb udstedte 21 Personer i Foraaret 1832 en Indbydelse til Dannelsen af en Forening til Fremme af Hesteavlens paa Øen, og den 18. Oktober stiftedes »Foreningen til Hesteavlens Fremme paa Bornholm«, Danmarks første Hesteavlsforening. Amtmand Christian Jespersen var ogsaa Sjælen i dette Foretagende. Samme Aars 4. Oktober holdtes det andet Væddeløb paa Banen ved Aakirkeby, der var omlagt noget kortere, nemlig 3900 Alen. Der deltog 22 Heste, af hvilke 2 vandt 1. og 2. Præmie for Løb i henholdsvis 4 Min. 11 Sek. og 4 Min. 13 Sek. Ejeren var den kendte Kaperfører Ridder Wolffsen, Toldinspektør i Rønne, der indvandt de 60 og 30 Rigsdaler for sine to smaa sorte Hopper. De var imidlertid ikke af bornholmsk Race, men indført til Øen, hvilket fandtes uheldigt, hvorfor det videre bestemtes, at for Eftertiden skulde kun Heste født paa Bornholm kunne deltage i Væddeløbene. Iøvrigt er det paafaldende, hvor forholdsvis mange Heste, der var paa Bornholm i hin Tid. En Statistik viser, at Tallet i Aaret 1838 var 7817 Heste og 465 Føl. Endnu 50 Aar senere, i 1888, da det dyrkede Areal dog var udvidet betydeligt, var Antallet ikke større, nemlig 7868 Heste og 380 Føl.

I Hesteavlsforeningens Formaal hed det: »1. At fremme aarlige Hestevæddeløb. 2. At foranstalte Dyrskue og Auktion over de Heste, der havde deltaget i Væddeløbet. 3. At forbedre Landracen ved at bevirke større Interesse for Hesteavlens, Hestens omhyggelige Opfodring og Behandling, samt endelig at forædle Landets Hesterace.« Bornholms Embedsstand, der i meget af sin Virksomhed ud over Øen var henvist til Køretøjer, var stærkt medvirkende til denne Forenings Oprettelse, men den fik dog langt flere Medlemmer blandt Landmændene end Efterslægtsselskabet.

Det 3. Punkt i Henhold til Foreningens Formaal søgtes løst ved Indførelse af Halvblodshingste, maaske ogsaa enkelte Helblods: Young Pot — 8 — os, født 1828, Young Bæver, f. 1830, Young Capri d'Istria, f. 1833, Young Philosophus, f. 1837, og Young Rubini, født 1838. Fra omkring Aar 1845 begyndte Selskabet at sælge ud af disse Hingste, og man stod nu noget famlende i Spørgsmaalet om Fremtiden. Amtsdrylge Hamann, der kom til

Bornholm i 1850, erklærede, at han syntes ikke, denne Hingsteimport havde svaret til Forventningerne.

I 1848 var Hans Kofoed Jespersen, Sejersgaard, Knudsker, valgt til Formand for Foreningen til Hesteavlens Fremme; han var født i Rønne 1. April 1810, Søn af forannævnte Peder Dam Jespersen, Sandflugtskommisær, og Barbara Bohn. Faderen havde virket betydeligt indenfor Efterslægtsselskabet og faaet dette mere vendt i landøkonomisk Retning, saaledes Præmiering for Nyopdyrkning af Jord, Indhegning af Løkker og Indkøb af Frø til Landmændene til Indkøbspris. H. K. Jespersen var Elev i Rønne lærde Skole 1819—27. Han tog juridisk Eksamen og blev ved Aar 1840 Ejer af Sejersgaard, hvilken han i 1877 solgte til sin Svigersøn og flyttede til Rønne, hvor han afgik ved Døden 11. Juli 1890, 80 Aar gammel.

Bornholms landøkonomiske Forening stiftes

I den nævnte Rigsdagslov af 31. Marts 1852 om Husdyravlens Fremme hedder det i § 2, »at der til Uddeling af Præmier for de bedste Tillægsdyr af Heste, Kvæg, Faar og Svin kan anvendes 7600 Rigsbankdaler aarlig af Statskassen at fordele mellem de Amter, som selv gennem landøkonomiske Foreninger virker til Husdyravlens Fremme, saaledes at ethvert Amt tilstaaes ligesaa stor en Sum, som dets Beboere selv bidrage til Præmier. Ethvert Amt kan i den Anledning tilstaaes 400 Rbdlr.«

Allerede den 10. Marts havde den forannævnte Amtsdrylge P. H. Chr. Hamann tilskrevet Amtsraadet og henledet Opmærksomheden paa Dannelsen af en landøkonomisk Forening og den 3. Maj udsendte Amtsraadet et Opraab med Henstilling til Landmænd og Borgere at indmelde sig i Hesteavlsforeningen, saa man med ordinært Kontingent af 1 Rbdl. aarlig kunde naa Beløbet 400 Rbdl. som Betingelse for at opnaa højeste Statstilskud 400 Rbdl., saa man ialt kunde disponere over 800 Rbdl. Opraabet er underskrevet af Amtsraadsmedlemmerne: Wegener (Amtmand), With (Provst), Stender, Holm, J. Jespersen, C. Jespersen, Hasselriis og Wichmann.

Den 2. Juni holdt Hesteavlsforeningen ekstra Generalforsamling, hvor der forhandlede om en Udvidelse af Virksomheden til foruden Heste ogsaa at omfatte andre Husdyr, medens den sædvanlige Præmieuddeling i Juni blev udsat til September. Ved en ny Generalforsamling den 10. Juli paa Gæstgivergaarden (Teatergaarden) i Rønne, blev det vedtaget, at Selskabets Navn ændredes til »Bornholms Landøkonomiske Forening«, som det

da skrives. Der blev desuden vedtaget den nødvendige Lovændring.

Foreningens første Dyrskue efter den udvidede Virksomhed afholdtes 10. September i Købmand Munchs Gaard, paa det nordlige Hjørne af Lille Torv og Staalgade i Rønne, under Overværelse af Landstutmester Professor *With*. Der var fremstillet 10 Hingste, 21 Følhopper, 21 Tyre, 8 Væddere og 3 Orner.

Saaledes blev altsaa Bornholms landøkonomiske Forening stiftet, dens store og forskelligartede Virksomhed vil nærmere blive berørt i det følgende Afsnit om Landbrugets Udvikling i forrige Aarhundrede.

Bornholms Brandassuranceforening for Løsøre

Denne Forening til gensidig Forsikring af Brandskader paa Løsøre og Besætninger fik meget stor økonomisk Betydning for det bornholmske Landbrug. Den stiftedes 28. November 1855 paa et Møde i Aakirkeby, hvor den landøkonomiske Forenings Bestyrelse meget anbefalede Sagen. Bygningerne var gennemgaaende forsikrede i »Landbygningernes almindelige Brandforsikring«, oprettet efter kongelig Resolution af 1761, men for Løsørets Vedkommende lod man Skæbnen raade, stolende paa Venners og Naboers Hjælp efter det ældgamle Princip, der nævnes i Østermarie Gildeskraa af 1554 saaledes: »Bliver en Broder fattig ved ærlig Sag, som er Sygdom, *Ildebrand*, Havsnød, Alderdom, da skal hver Broder hielpe hannem med 2 à 4 Skilling, om han beder derom.« I 1830erne og 40erne findes i Bornholms Avis Bekendtgørelser med Taksigelser for modtaget Hjælp efter Ildebrand, og hvor Skadelidte nævner, at han uden denne Hjælp vilde være bragt til »Bettelstaven«. Til Formand for den nye Forening valgtes *Hans Christian Lohmann*, Tvillingsgaard,, 5 Slg., Vestermarie, fra 1872 i Rønne, Repræsentant for Østifternes Kreditforening, Bestyrer af Handelsbankens Filial. Foreningens første Sekretær var *J. P. Knudsen*, Dannebrogsmænd, Lærer i Vestermarie 1836—76, død i Rønne 29. Juli 1895.

Sognebibliotekerne

En Sag af Betydning var Oprettelsen af Sognebiblioteker. Det er nævnt foran, at der fandtes et saadant i Klemensker allerede i 1841. Om Bøgerne i disse Bogsamlinger skal anføres nogle Eksempler fra en Fortegnelse udgivet i 1862 af Vestermarie Sognebibliotek, der da havde godt 200 Bind, heraf: Laccopidan, Agerdyrkningslære; Wincent, Vejledning i Dræning; Drewsen, Landøkonomiske Be-

tragtninger; Bondens Brevbog; Jacobsens Havebog; Krarup, Landøkonomisk Skoleven; Gjerting, Om Fodring; Abildgaard, Kvæglære; With, Huspattedyrenes Behandling; Koppe, Anvisning til Faars Pleje; W. Ussing, De danske Landboforhold; Thomsen, Katekismus i Agerdyrkningskemi; Neergaard, Hestens Eksteriør; Landhusholdningsselskabets Aarsberetninger 1843—60; Tidsskrift for Landøkonomi, Bind 4—12; Beretning om Landmandsforsamlingerne 1845—47 o. s. v. Man vil heraf se den stigende Oplysning paa det landbrugsfaglige Omraade.

Bornholms Husmandsforening for Sandbed, Lov og Ret

Foreningen med dette lange Navn maa ikke forveksles med de nuværende Husmandsforeninger. Den oprettedes i Begyndelsen af 1850erne i Forbindelse med den store Sag om Husmændenes Andel i den Sognene tilkommende udskiftede Udmærk. Foreningen var organiseret med saavel Bestyrelse som Kasserer og med anordnet Medlemsbidrag. Den eksisterede endnu i 1866, da der den 10. Juni var Generalforsamling i Pavillonen i Almindingen. I en Bekendtgørelse af 24. Maj i Bornholms Avis, underskrevet af *N. P. Møller* paa Bestyrelsens Vegne, anmodes Sogneformændene saavelsom Kassereren at møde for at afslutte Regnskabet. Ved den Tid, efter Loven af 9. Februar 1866, var Foreningens Formaal væsentlig naaet, og Virksomheden blev antagelig afsluttet. Et Par andre af Foregangsmændene var *Peder Nielsen*, 17 Slg. Parcel (Dammegaard), Nylars, og *W. Hansen*, hvis Bopæl ikke er nævnt.

Præmieforeningen for Bornholms Amts Tjenestetyende

Denne Forening oprettedes i 1866 under Protektion af Hs. Maj. Kongen. Foreningens Formaal var at præmiere Tyende for mindst 4 Aars Tjeneste i samme Familie ved Pengegaver eller Sølvgenstande, til Opmuntring for Medhjælpere paa Mark og i Køkken, en Sag der ogsaa tjente til Landbrugets Velfærd i det ofte vanskelige Spørgsmaal at faa stadige Medhjælpere. En Forening, der fik stor Betydning for et af Landbrugets vigtige Sideerhverv, var

Bornholms Biavlerforening

Den stiftedes den 17. Juni 1888 ved et Møde i Østerlars Kirkeskole paa Initiativ af Lærer *G. S. Josefsen*, der blev Formand og virkede som saadan i 27 Aar. Biavlen er en af de meget gamle Virksomheder i Menneskenes Historie og har jo i den

nuværende Tid opnaaet en særlig Opmærksomhed fra Landmændenes Side paa Grund af den Rolle, Bierne spiller i Planternes Bestøvning, hvorfor et Par historiske Ord vil være paa sin Plads om Bier og Honning.

For de gamle Israeliter, der vandrede i Ørkenen, blev deres Hjemsted Kanaan et Land, der »flød med Mælk og Honning.« Tidlig produceredes Honningen i Norden som en eftertragtet Handelsvare. I Vikingetiden, i Aaret 879, laa den norske Konge Harald Haarfagers Skib i Skanør ved Skaanes Sydvestspids og indladede Malt, Vin, Spannaaal ($1\frac{1}{2}$ Skæppemaal) og *Honning*, Rariteter, der ikke — eller kun sparsomt — produceredes i Norge. Hvilken stor Betydning, Biavlens havde i Danmark i Middelalderen, ses bl. a. af den betydelige Mængde Honning, Bønderne skulde yde til deres Herskab, Konge og Adel. Jylland med sine store Lyngheder var særlig et Honningland. Af Kalø Len leveredes aarlig til Slottet 13 Tønder og 14 Stobe Honning, hvoraf omtrent 4 Tønder fra Sønder Herred og lige saa meget fra Nørre Herred. Bønderne i Aalborg Len svarede aarlig $9\frac{1}{2}$ Tønde og 10 Kander Honning; heraf kom alene 3 Tdr. paa det svagt befolkede af Hede og Kjær opfyldte Horns Herred. Næst efter Jylland kom Fyn som Honningland (Allen. De nordiske Rigers Historie, 1497—1536).

Om Biavlens paa Bornholm skriver Degnen Rafn i 1671, at den drives til Nytte for at faa saavel Honning som Voks. Thura beretter i sin Bornholmsbeskrivelse 1756: »Adskillige paa Landet beflitte sig og paa Bier, men det er her ei brugeligt at blande Miød af Honningen; Thi Indbyggerne anvende Honningen i Huusholdningen i Steden for Sukker; Konerne i deres Sammenkomster ved Børne-Daab eller deslige Ceremonier, blive paa visse Steder regalerede med Brændevin og Honning i en Skaal, hvorudi brydes kogte Kringler, hvilket de spise af Skaalen med en Skee, og lader Skaalen gaae Raden omkring, fra en til anden.« I et Eksempel af Thuras Bog har en Ejer skrevet en senere Randbemærkning: »Bier holdes nu meget og som oftest med Held. «Gæstebudsskikken kommenterer han saaledes: »Denne Skik exister ej længere, men derimod er det fast Vedtægt, at Tjenestefolkene hver Helligaften faar Honning (Hunnu) og Brændevin til deres Maaltid.« Forfatteren Thura nævner ogsaa Honning som en »Hus-Lægedom« anvendt i Sygdomstilfælde af Bornholmerne.

Amtmand Urne nævner i 1750'erne blandt vigtige Spørgsmaal at tilstille Bønderne: Om de holder Bistokke. »Bie-Stok«, som han kalder det, kom af, at man til Bierne dannede en udhulet Træblok.

Senere kom de flettede Bikuber og sluttelig Bihuse, Stader med Tavler. I en Statistik fra 1750erne nævnes ogsaa Honning og Voks som Udførselsartikler fra Bornholm. Et Aarhundrede senere, Trap 1857, hedder det, at »Biavlens er højst ubetydelig.«

Der var saaledes god Brug for en Forening til Vækkelse i denne Henseende og til praktisk Belæring for Biavlere. Foreningens Formaaalsparagraf lød: »at udbrede Kendskab om og Færdighed i Biavlsdrift og den fordelagtigste Maade at anvende Biavlsprodukter paa.« Foreningens Vækst ses af Medlemsantallet: 1889 27, 1890 63, 1891 79, 1892 127, 1898 282. I den solrige og ofte meget varme Sommer 1899 var der under Foreningen 742 Bihuse og 92 Kuber. Aarets Produktion udgjorde 16.796 Pund Honning og 224 Pund Voks. En Biavler havde i Gennemsnit 40 Pund Honning pr. Stade. I 1891 afholdtes den første Udstilling af Honning og andre Biavlsprodukter.

Efter Lærer Josefsens Afgang i 1915 blev Lærer E. J. Lesaa, Aaker sdr. Skole, senere Gudhjem, valgt til Formand og virkede som saadan til 1931, da *Johan Nielsen*, Aakirkeby, blev Formand. Blandt de mange, der har virket for Biavlens paa Bornholm, skal særlig nævnes *Hans Olaus Kofoed*, Skovsminde, Østerlars, Medlem af den første Bestyrelse og i over 50 Aar Medlem af Foreningen, sluttelig Æresmedlem. Død i Rønne 1944, 93 Aar gammel. Nævnes maa ogsaa Frk. *Anna Sommer*, Rønne, der med stor Interesse for Sagen gennem en længere Aarrække har virket som Taler og Leder af Kursus i Biavl.

Bornholms Husflidsforeninger

I Slutningen af forrige Aarhundrede oprettedes en Række Husflidsforeninger paa Bornholm, der senere samledes i »Bornholms Amts Husflidskreds«. I den Anledning skal ogsaa gives en historisk Oversigt over den bornholmske Husflid. Hvad forstaaes ved dette Ord? Ethvert veludført Arbejde i Huset er jo paa en Maade Husflid. Her er imidlertid Tale om saadan Virksomhed udført i Hjemmet til Fremstilling af Genstande, som ellers skulde udføres af en Haandværker eller købes hos Købmanden, og derved spares Penge til en Bedring af Familiens Økonomi efter den kendte Sætning, at hvad der er sparet er først fortjent. Men de gamle bornholmske Husflidsfolk forsynede ikke blot sig selv, de producerede ogsaa til Salg, ja endog til en ret betydelig Eksport, en Hjemmeindustri, der i visse Perioder hjalp Landbruget paa Øen bedre at gennemgaa trange Tider.

Allerede Rafn i 1671 hentyder til Husfliden,

naar han skriver, at: »Kvindfolkene ere kyndige til at giøre og forrette det, de her lære kan, spinde, væve, binde Hoser, sy, kniple og anden Husgierning.« Mere udførligt skildrer Thura Husfliden i 1756. Det hedder: »De (: Bornholmerne) ere i Almindelighed at tale, snilde i al deres Adfærd, klygtige og beqveme til at udfinde adskillige Ting, og tillige behændige at fuldføre dem; Der findes unge Dreng, som af egen naturlig Drift og Paa-fund, have beflittet sig paa at skiære i Træ, og have bragt det saa vidt, at man skulde af deres Arbeide slutte, at de virkelig havde lært Billedhugger Professionen; Andre giøre Tømmermands- Snedker-Muur- og andet Arbeide, som de have lært sig selv til, aleneste ved deres eget gode Nemme, og ved Opagtning, hvorledes de have seet et og andet af deslige Arbeide, at være bleven forfærdiget.« Om Kvindernes Virke skriver samme Forfatter videre: »Næsten enhver Bonde-Kone, ja Huusmands-Kone paa Landet, eller en voxen Datter, har sin Væv hos sig i Huset, hvorpaa de væve baade Uldet og Linnet, saa meget som Husets egne, saa og deres tiene-ste Folk kan behøve, hvad de da har tilovers fra Husets egen Brug, det bringe de, deels til Kjøbstæderne i Landet, deels overlevere det til Skippere, det uden for Provintsen at forhandle.«

Den mandlige Befolknings Husflid udførtes særlig i Huggehuset, hvor alt Trætøj som Hammelstokke, Svingler, Plejle, Skafter, Vognkæppe, Høstiger, River, Træskovle, ja Stole og Bænke forfærdigedes. Huder garvedes til Læder, gammelt paa Strandingsauktioner indkøbt Tovværk pilledes op og omdannedes til brugbart Tov og Reb, ligesom man ogsaa benyttede Svine-, Heste- og Kohaar hertil. Desuden avledes Hamp og Hør til Høstreb. Den dugrøddedes paa Marken, brødes ved en som oftest hjemmelavet Brødde og tørredes over Ilden i en Brøddegrav. Til Rebslagning havde man Haandkabelsnoere, og Spjold til at væve Træk-seler og sligt. Horn af Væddere og Hornkvæg blev med Omhu passede for at anvendes til Spiseskeer, meget uensartede i Størrelse og Form.

Videre lavedes Børster af Haar og Koste af Lyng, Vidjer, Birk, Gyvel o. s. v. Mange lavede selv Træsko af grønt Elletræ og flere Træarter; andre lavede Sleeve, Træskeer, Bakker, Truge samt »bændte« Saltekar og lavede andet Bødkerarbejde. Endog om et Fad til Flæk eller Revne, boredes Huller og anbragtes Messingkramper til Heling af Skaden. Husfliden var saaledes præget af stor Alsidighed.

Eksperten af Tøjvarer frembragt ved Husflid paa Bornholm var i 1801 10.478 Alen, 1802 7602, 1803 12.481, 1804 8432, 1805 8231, 1806 6720, 1807 3150, 1808 4285 Alen. De sidste Aars Ned-

gang skyldtes Krigsforholdene. I Forbindelse med denne Klædeeksport skal siges nogle Ord om *den bornholmske Nationaldragt*. For Mændenes Vedkommende var den ikke meget særpræget; hertil bidrog vel, at de fleste Bornholmere havde deres Uniform i Militsen, privat anskaffet. Men desto mere interessant var Kvindernes Festdragter. Det saakaldte *Korsklæde* var et linned Klæde, som sad glat og skjulte Panden; det var sammenlagt paa Isen dannende en spids Forhøjning, hvorunder der ofte lagdes et dertil dannet tyndt Stykke Pap, for at holde Forhøjningen i Form. Korsklædet brugtes undertiden i Forbindelse med en kulørt Kattuns- eller Silkehue. Der fandtes ogsaa Korsklæde med Kniplinger, der ved Ørerne stod udad. Dette Hovedtøj, der brugtes sammen med en hvid Hue, kaldtes: hvidt Nattøj. Korsklædet kunde noget ligne Kvinders Hovedbedækninger i andre danske Landsdele, men ved Siden heraf benyttedes to Stykker, som var rent bornholmske: »Hat og Hue« og »Nølle«. Førstnævnte var en lille, fint tilvirket Hue, som gik ned i to Rundinger over Ørene, medens det med Randkniplinger besatte Tøj, »Hatten«, løb ned i en Spids, som hang over Panden lige ned til Næseroden.

Nøllen bestod af en større, hvid Hue, som rundt om var kantet med en 2—5 Tommer bred stivet Knipling, dannende en bred Pibekrans omkring Ansigtet. Ovenpaa denne Hue eller Kyse var anbragt en til Hovedet afpasset halvcirkelformet Række af Tøjblomster i forskellige Farver, der dannede ligesom en opstaaende Krans. Man havde to Slags Nøller, en til Sørgedragt med sorte Blomster, Baand og Sløjfer, og en til Bryllup og andre festlige Lejligheder med Pynten i lyse, pralende Farver. Nøllen var en smuk og klædelig Hovedbeklædning, men den var sart og taalte hverken Regn eller Blæst. Derfor havde enhver Kvinde sin Nølle-Æske, som hun førte med sig til Kirke eller i Selskab i daarligt Vejr, naar hun ikke kunde bære Nøllen undervejs.

Som hørende til Nationaldragten maa nævnes de pragtfulde Kaaber, ligesom lange Slag og Fortidens Ridderkapper, af højrødt, himmelblaat eller sort Atlask, kantede med Hermelin eller andet Pelsværk, foroven en stiv, opstaaende Krave, hægtet sammen med et Sølvspænde. Endelig bar Kvinderne lange Handsker rækkende helt op til Albuen, hvide, grønne eller gule. I 1824 bemærkede Prins Kristian Frederik ved sit Besøg i Hasle, at den kvindelige Festdragt dér i Byen væsentlig var grøn med røde Baand.

Efter dette lille Strejftog ind paa det feminine Omraade skal nævnes noget om Husflidsforenin-

gerne, af hvilke Bornholms Amtsraad i 1879 fik en Henvendelse fra »Dansk Husflidsselskab«, oprettet 1873, om Støtte. Lokalforeninger nævnes i Østerlars i 1893, i Bodilsker 1895, i Nyker 1895 o. s. v. Blandt Foregangsmænd i Husflidssagen maa

nævnes Snedker *J. P. Grønnegaard*, Limensgade, Husflidslærer i 20 Aar, fik 1928 Dansk Husflidsselskabs store Sølvmedalje. Ligeledes udførte Lærer *Martin Nielsen*, Grødeby, Aaker, et stort Arbejde i Husflidssagen.

XIV. LANDBRUGETS UDVIKLING

i forrige Aarhundrede

Der findes intet andet Aarhundrede i vor Historie, hvor Landbruget har gennemgaaet en saa stærk Udvikling, som i 1800 Tallet, det 19. Aarhundrede, fra Aar 1800 til 1899. Udviklingen i denne Periode paa Bornholm gælder saa at sige alle Omraader, hvoraf enkelte som Udskiftning og Mageskiftning, Udmarkernes Deling og Beplantning, Svingplovens Indførelse er omtalt i det foregaaende.

Mest revolutionerende var vel nok Afskaffelsen af det gamle Trevangsbrug — Rug, Byg, Havre eller Byg, Ærter, Vikker — og Indførelsen af et udvidet Sædskifte med Dyrkning af nye Foder- og Fødeplanter som Kløver, Kartofler og Roer. Særlig Betydning fik en mere almindelig Anvendelse af *Brak*.

Bornholmerne havde vel allerede i 100 Aar praktiseret en Slags Brak, men ikke som en almindelig Indgang i Sædskiftet, kun som en »Nødbrak« for de letteste, daarligste Jorders Vedkommende. Provst Hans Anker i Rønne nævner det i 1738 angaaende sin Kirkes Jorder, at der bl. a. findes »5 Tønder Land Sandjord, som intet andet til Nytte kan saas udi end Rug, og skal hvile hvert 3die Aar.« Bornholmeren Pastor Niels Grønbech, født i Allinge 1776, Sognepræst i Rø 1815—21, fra 1821 til sin Død i 1858 Præst i Nylars, hvor han i 1820erne ledede et Seminarium, skrev i 1815 en landbrugsøkonomisk Afhandling, hvori det ligeledes hedder: »En Bondegaards Avlsjord her paa Landet inddeles ialmindelighed i Bygjord og Havrejord. Det første Slags plejer at gjødes, efter Omgang; naar undtages, hvad der maatte være saa lavtliggende, at Vintersæden ei der ret vel vil lykkes. Saadan Jord kan kaldes Mellemjord; uagtet den ialmindelighed regnes til Bygjorden, og er, som oftest, af god Bonitet. Den pleier at hvile et Par Aar, og derpaa at avles med Bælgsæd og Byg, saa længe

den kan taale det. Det andet Slags, nemlig den saakaldede Havrejord, der ofte udgjør den største Deel af den hele Lod, faaer aldrig Gjødning. Man besaaer den tvende Aar i Rad med Havre; og derpaa ligger den *gold i tvende Aar*. Det er hele Drivten. Den Havre, man her avler, er god og meget haardfør.« »Er der sandig Jord til Gaarden; da udgjør denne en Trediedeel, for sig selv, og dyrkes med den saakaldede Sandrug, som, endskjønt der aldrig gjødes til samme, dog undertiden, i vaade Somre, giver ret god Afgrøde. Naar denne Sandjord har baaret Rug et Par Aar: *hviler den igjen et Par*, og da begyndes med Rug igjen.«

I en Omtale af den kendte Sandflugtskommisær Peder Dam Jespersen (Bornh. Samlinger XI Bind, S. 68) hedder det, at »de forsømte Havrejorder lagde Jespersen i rent Brak og gjorde dem herved efter *et Aars Hvile* ydedygtige. Bønderne holdt stille paa Landevejen og saa med misbilligende Undren paa hans brakpløjede Marker, de mente, han fattedes Sæd, naar han pløjede uden at saa.«

Ifølge Pastor Grønbechs Oplysninger kan næppe Jespersen, som paastaet, have været Bornholmernes »første Læremester i Brakkunsten.« (M. K. Zahrtmann, forannævnte Kildested.) Derimod har han vistnok været den *første* Ejer af en *Svingplov* paa Bornholm, idet han i 1820 fik tilsendt en engelsk (Baileys) Plov fra Landhusholdningsselskabet. Han benyttede ogsaa *Brakharven* ved sine Plantningsarbejder i Sandflugten. De nævnte Hvileperioder var altsaa en Henlægnings af Jorden for at den skulde samle Kraft, en Avlsmetode, man ikke mere benytter efter den letter Adgang til Gødning, man nu har. Men Brakmarken er stadig et virksomt Middel i Kampen mod Ukrudtet.

Kløveren er en af de Foderplanter, hvis Dyrkning blev almindeligere paa Bornholm i de første Aartier af 1800 Tallet. Dens latinske Navn, Tri-

folium, betyder trebladet. Vildtvoksende har denne Plante vokset i forskellige Arter paa Bornholm og været med til at fremstille det fra Middelalderen berømte bornholmske Smør. Af dyrkede Arter kan nævnes Humlekløver (*Trifolium agraricum*), Gulkløver (*T. procumbens*) og Traadkløver (*T. filiforme*), Sneglebælg (*Medicago lupulina*). Vildkløveren (*Medicago minima*), liden Sneglebælg, er nu en af Bornholms og Danmarks sjældneste Planter.

Hvornaar man begyndte at dyrke Kløver paa Bornholm er ikke oplyst. Amtmand Urne, der ved Aar 1750 omtaler de forskellige Dyrkningsemner, nævner slet ikke Kløver; men i den af Sognedegn i Vestermarie Jacob Peter Prahl i 1777 udgivne »Agerdyrknings Cathechismus efter Bornholms Agerdyrkningsmetode« hedder det, at paa Bornholm dyrkedes Kløver kun i Indelukker ved Gaardene, altsaa dog kendt i 1700 Tallet. Degnen Prahl blev siden Præst i Rø, derefter i Østerlars og slutelig i Østermarie, hvor han døde i 1810, 73 Aar gl.

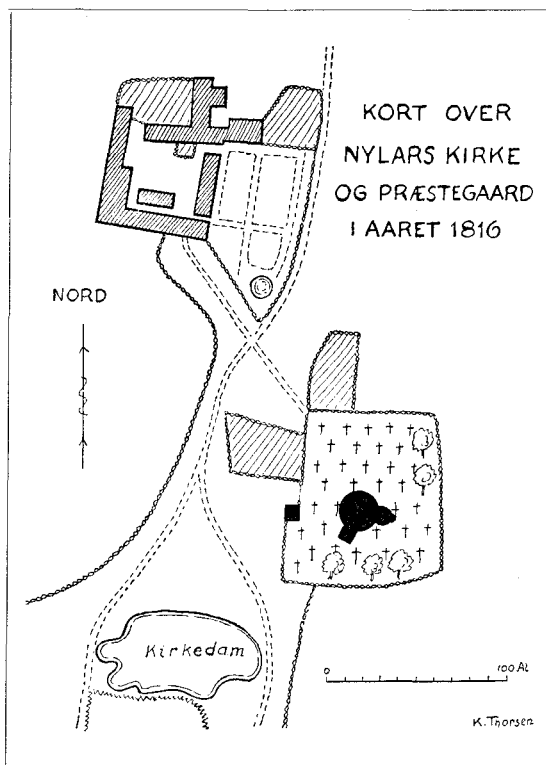
Ordet Kløver kommer vel af, at den vildtvoksende Plante var almindelig paa »Kløgange«, vedvarende Græsmarker, hvor Kvæget græssede. Den forannævnte Pastor N. Grønbech skrev i 1815, at han ønskede at belære sine Landsmænd om at dyrke Foderurter. Han nævner i denne Forbindelse særlig *Rødkløveren* og skriver, at paa en almindelig Bondegaard bør saas 10 Sække Kløverfrø i Vintersæden om Foraaret. Hvis ikke saa meget Kløverfrø kan kjøbes eller laanes, maa Bonden gøre sig al mulig Umage for at faa fat i 3 Sække Kløver i Avnen. Fra disse 3 Sække Kløver vil da den tilkommende større Velstand fremspire.

Et Bevis paa Kløverens Betydning i Landbrugets Økonomi nævnes i Bornholms Avis om Høstresultatet i 1837. Det hedder, at meget faa kan mindes saa slet en Høst og »man kan vist med Sikkerhed antage, at der er høstet 40.000 à 50.000 Tønder Sæd mindre end i et middelgodt Aar«; men, hedder det videre, »hvad der imidlertid var en Lykke for Øen var, at Hø- og Kløverhøsten var temmelig god og udførtes i godt Vejr.« Aarsagen til det daarlige Sædaar var en stor Snevinter med megen Væde under det sene Foraarsavl, Saaning inden Jorden var tør; siden vedvarende Tørke i Størstedelen af Juni, hele Juli og i Begyndelsen af August.

Hvedeavl

Denne siden vigtige Sort Sæd var man saa smaat begyndt at dyrke paa Bornholm i 1700 Tallets sidste Halvdel. En Udførselsliste i 1750erne har ogsaa en Rubrik fra Ordet Hvede, men stadig udfyldt med et Nul. En noget nyere Liste gældende

for Tiaaret 1770—79 viser, at der i denne Periode er indført 968 Tønder Hvede og udført 1393¹/₂ Tønde, men man maa her regne med den Mulighed, at noget af denne Sæd, indført saavel som ud-

ført, kan skyldes Strandinger. Ifølge F. Thaarup »Bornholms Amt 1839« begyndte Landsdommer Rogert i Tornby (Landsdommergaard) Hvedeavl i Aaret 1799; herfra skal Hvededyrkingen have udbredt sig til Klemensker og videre ud over Øen. Endnu i 1815 skrev Pastor Grønbech, at: »Sjelden avles Hvede. At den ikke altid lykkes her paa Landet, ligger maaskee tildeels deri, at Jorden behandles for daarligt.«

Hvor ringe Hvedeavl var endnu i 1830erne ses af et Regnskab fra en af de gode Gaarde i Bodilsker over indkørte Læs i 1832: Byg 28 Læs, Hø 21¹/₂, Rug 18, Ærter 16, Høkløver 14, Havre 7¹/₂, Vikker 5, Frøkløver 2, Vikkehavre 2, Boghvede 2, Hvede 1. Altsaa var Hveden den sidste i Rækken, endog distanceret af Boghvede, der synes at have været særlig dyrket i Nexøegnen; bl. a. af Kammerraad Petersen, der fra 1808, som nævnt i Afsnit II, var Inspektør ved kgl. Frederiks Stenbrud. Han nævnes ogsaa at have dyrket Kommen, Krap og Valmuer.

Kartoffelavlén

Avlen af Kartofler var ogsaa et af de nye Omraader indenfor Landbruget, der fulgte i Udvikling noget nær samme Linie som Kløver og Hvede. Mærkelig nok var Kartofler ikke meget anerkendt som Menneskeføde for halvandet Aarhundrede siden. Man kunde ikke forlige sig med at spise, hvad der var vokset i Jorden og kommet i Forbindelse med Gødningen, og skulde man rigtig betegne Fattigdom, udtalte man, at »de var saa fattige, at de maatte spise Kartofler« (bl. a. Irlænderne). Hvad der særlig hæmmede Kartoffelavlén en Aarrække, var Vanskeligheden ved at bevare dem for Frost i strenge Vintre. Saaledes skrev en Landmand i Klemensker den 21. Marts 1838: »Tog vore Kartofler op, 6 Tdr.; saa meget som 4 Tdr. fik vi frossed, saa de kunde ikke due til Menneskeføde.«

Iøvrigt benyttedes en Mængde Kartofler paa Bornholm i hine Aar til at brænde Brændevin af. Det hedder herom i Bornholms Avis samme Aar 1838, at »skønt Kartoffelavlén er blevet betydeligt udvidet de sidste to Aar, staar den ikke nær i Forhold til Brænderiernes forøgede Forbrug af dette Produkt.«

Gødningsarter

I ældre Tid, da det var sparsomt med Staldgødning, gødedes blot de bedre, saakaldte Bygjerder, medens de slette Jorder maatte klare sig, som nævnt foran, med at »hvile«. Foruden Staldgødningen anvendtes undertiden »Dammedynd«, naar der rensedes Damme, hvor Kreaturerne havde deres Vandsted. En Landmand i Klemensker skrev i 1796, at han havde faaet et særlig godt Høstresultat, nemlig 29 Tønder Rug, fordi den var saaet paa gødet Jord: »thi der blev saaet nogen i Damme Dynd og nogen i Møg, og Damme Dynd Rug var nesten en Del bedre end Møgrugen.«

Om Kunstgødning (Benmel) nævnes det i Rønne Borgerrepræsentations Møde 1. Februar 1840, at Hr. Henrik Ipsen andrager om at erholde et Stykke af Byens Udmark til at anlægge et Benbrænderi og Mølle paa. Han fik 1200 Kvadratalen til 2 Skilling pr. Alen. Det var den senere Cementfabrik »Phønix« ved Sygehusvej, hvor Benmøllen, en hollandsk Mølle i aabent Stativ, først fjærnedes for omtrent 40 Aar siden. Iøvrigt anlagde Ipsen sit første Benbrænderi i 1838.

Der skal i det følgende omtales nogle af de i meteorologisk Henseende udprægede Aar, der enten gav en meget god eller en daarlig Høst. Som daarlig er foran nævnt 1837. Derimod nævnes 1843 som Aaret med *den mageløse Høst*. Om dette Aar

skrives i Bornholms Avis i Aarets Løb følgende: Den 2. Maj hedder det: »Vaaren, der altid kommer noget sildigere her paa Bornholm, fornemmelig formedelst Landets mindre opdyrkede Beskaffenhed, er først for Alvor begyndt i Slutningen af forrige Maaned, men er nu overalt i fuld Gang. Markarbejdet begunstiges af det skønneste Vejr, men den vedholdende skarpe Østenvind i Forbindelse med de sidste Dages Stille og Varme i Luften har maaske paa nogle Steder gjort Jordens Overflade vel haard.« Et Par Uger senere omtales atter Foraarsvejret, der har »udmærket sig ved sjelden Bestandighed«; men der klages over den vedvarende Frost om Natten, »som er til megen Skade for Vintersæden og Vaarsæden.« I 6 Uger blæste det uafbrudt fra Øst, fra Midten af April. Den 19. Maj meldtes der om Drivis Østen for Landet, den seneste Dato for Havis ved Bornholm. »Men den 26. Maj gik Vinden omsider til Vest«, hedder det videre, »og bragte en Regn, der var af særdeles velgjørende Indflydelse paa den saaede og opkomne Sæd. Paa enkelte Undtagelser nær var man da færdig med Vaaravlet overalt paa Bornholm og havde Grund til at gjøre sig de bedste Forhaabninger om et godt Aar.« I Midten af August begyndte Hør-, Raps- og Rughøsten. Navnlig Rugen lovede en meget rig Høst, »hvilket Gud ske Lov ogsaa er Tilfældet med de andre Sædarter her paa Landet«, hedder det. Og dog overtraf Høstens Udfald alle Forventninger. Det betegnes som mageløst godt. »Ingen kan mindes en saa stor Velsignelse paa Markerne som 1 Aar over hele Øen.« Sommeren var desuden mærkbar, fordi den aldeles ikke gav Torden.

Paa en middelstor Gaard i Bodilsker høstedes nævnte Aar 129 Læs Sæd, fordelt saaledes: Rug 34 Læs, Byg 42 Læs, Hvede 15 Læs, Havre 6 Læs, Ærter 32 Læs. Men det følgende Aar kun ialt 69 Læs. 1843-Høsten bekræfter da det gamle Ord, at »en kold Maj fylder Bondens Lade.«

I 1848, den 23. Maj, hedder det i Avisen: »Vintersæden staar fortrinligt overalt paa Øen; Vaarsæden er nu lagt, og en frugtbar Regn, der er faldet, vil snart drive den kraftigt i Vejret. Meget Sæd føres ikke til Byen, da Landmanden sagtens nødig vil sælge til de nuværende Priser, 3 Rigsbankdaler 3 Mk. for god Rug og 2 Rbd for 6-radet Byg.« Til Orientering om den sidste Bemærkning skal anføres Kapitelstaksten for en Tønde Rug til Afgift og Ydelse i en Aarrække fra 1830 til 1848 inklusive, dog manglende for 1840 og 1841: 1830 5 Rigsbankdaler 5 Mark 1 Skilling, 1831 6.0.11, 1832 4.0.10, 1833 3.1.13, 1834 3.2.2., 1835 3.2.15, 1836 3.4.12, 1837 5.0.0, 1838 5.0.0, 1838 5.0.0, 1839 4.4.10, 1842 5.4.6, 1843 3.3.0, 1844 3.3.4,

1845 5.3.9, 1846 6.2.13, 1847 4.3.5, 1848 2.4.10. Man ser heraf, hvor lav Kapitelstaksten var sidstnævnte Aar. Den almindelige fri Salgspris var som Regel noget højere, og der fandt undertiden høje Priser Sted, naar der hen paa Sommeren eller i Foraaret var knapt om Sæd. Saaledes solgtes Rug i 1841 helt op til en Pris af 8 Rigsdaler Tønden, i 1846 12 Rigsdaler o. s. v. Den højeste Pris, der opnaaedes i 1840erne for nogen Sæd, var i 1847, da der paa Torvet i København betaltes 16 Rigsdaler for en Tønde Hvede, en Pris, der vistnok meget bidrog til, at Hvedeavlens udvidedes.

Grundforbedringsarbejder, Stenrydning

Store Omraader af Arealerne paa Bornholm var i ældre Tid — som flere Steder endnu — saa stenfyldte, at de var mere eller mindre uskikkede til Avlsjord. Til Eksempel laa Rønne Udmark hen som en mange Steder »ganske stenfold Jor«, og Kommandant Hoffmann kunde ved Aar 1820 endog anlægge et Stenkløveri paa sin Løkke, hvor der fandtes Mængder af store Stene. Men da disse blev fjernede, bar Ageren »den bedste Rug«, som Prins Christian nævner det i sin Dagbog 1824.

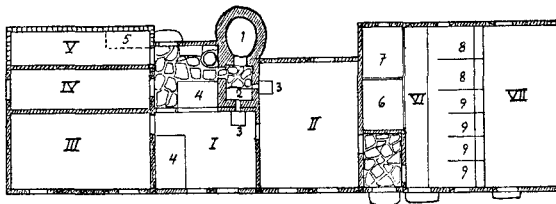
Pastor Grønbech skrev i 1815, at »Paa et Land som dette, er det at formode, at en Mængde Stene endnu maa findes paa Agrene. Dette er ogsaa Tilfældet paa enkelte Steder; altsom Loddernes Beboere have været mere eller mindre drivtige og formuende.« Stenrydningen, der var begyndt i »Arilds Tid«, var saaledes en vigtig Side af Opdyrkningen endnu i 1800erne. I 1853 udsatte da ogsaa Efterslægtsselskabet Præmier for »Steens Rydning«. Et Bevis paa de umaadelige Mængder Marksten, der fandtes paa Bornholm, var de milelange Stengærder, som laa mange Steder til Hegn for Skove og Kvægdrifter, samt Løkker, men hvoraf de fleste nu er forsvundne, slaaet til Skærver paa Landevejene. Allerede i 1671 satte disse Stengærder Fantasien i Bevægelse paa Aakerdeggen Rasmus Rafn. Det hedder i hans Cronica, at »der findes allevegne paa Landet baade udi Liung Hederne, saa og nede udi dybeste Enge Dale, ja endog paa de høieste Bierge mangfoldige Steen Diger, som de kaldes af Indbyggerne *Steen Jægere*, nogle Tusinde i Skove, Kratter og Busker, som man med stor Forundring endnu paa denne Dag maa se og erfare, at Mennischerne vilde have sig saadant et grueligt og besværligt Arbejde her og der paataget, som nu siunes ganske uforholdne at have været, hvilket klarligen udviser: at Folcket paa Landet da haver været mechtige, store og forfærdelige Kiemper, Risser, Jetter og Helte, som saadant forunderligt Verk og Arbejde have forrettet.«

Bornholm havde i denne, som i flere andre Henseender, stor Lighed med den anden gamle danske Ø i Østersøen, Gotland eller Gulland. Stengærderne afgrænsede Udmarkerne og Hederne fra de dyrkede Omraader og dannede flere Steder de saakaldte »Gader«, en Kvægdrift med Gærder paa begge Sider, som det endnu kunde ses for faa Aar siden ved »Uglegaderne« i Nylars.

Stenrydningen blev et Hovedhjul i den Fremdrift, der i forrige Aarhundrede, fra ca. 1860 til 1890, øgede Bornholms dyrkede Agermark med ca. 15.250 Tdr. Land, eller 8412 Hektar. Det var en Forøgelse af 27 pCt. af Avlsjorden og 14,5 pCt. af hele Øens Areal. Selv om mange dyrkede Nyomraader lagdes til Bornholms Gaarde, var det dog særlig Husmandsstanden, der udvikledes i denne Periode. I Aarene omkring 1840 var der ca. 1560 Huse med Jord og ca. 620 jordløse Huse i de bornholmske Landsogne, men i 1905 var der 2737 Huse med Jord under 1 Td. Hartkorn og 837 jordløse Huse. Og hertil kommer en Del større Husmandsbrug over 1 Td. Hartkorn. Allerede i 1892 var der 509 saadanne, fordelt sognevis saaledes: Knudsker 12, Nylars 6, Vestermarie 53, Nyker 9, Klemensker 82, Rutsker 34, Olsker 13, Rø 25, Østerlars 42, Østermarie 57, Ibsker 45, Bodilsker 26, Povlsker 30, Pedersker 27, Aaker 48. Adskillige af disse Brug havde 3 Tdr. Hartkorn og derover, enkelte endog over 4 Tdr. Hartkorn, mere end en Del af Gaardene.

Lyngens Pionérer

Her skal nævnes nogle af de Mænd, der gik foran i Sliddet med at forvandle stenfyldt Hedejord til frugtbar Agerjord. Først og fremmest stod

Gammelt 2-Hestes Avl paa Smaalyngen i Aaker. Opmaalt 1928 af H. Zangenberg og K. Thorsen, siden ombygget.

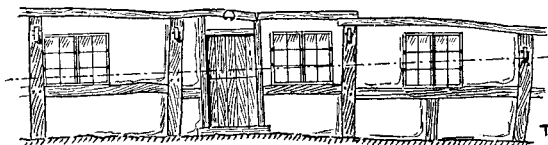
I Lillestue. II Storstue (Lergulv). III Kammer (Lergulv). IV Fadebur. V Halvtag til Hø. VI Stald. VII Lo og Lade. 1 Bagerovn af Ler. 2 Ildsted, Ijlara. 3 Bilæggerovne. 4 Alkover. 5 Sandgrav.

Hans Christian Kofod, Granelli, Aaker, som et lysende Eksempel i denne Henseende. Han var født 25. 6. 1840, Søn af Hans Kofod Larsen, Husmand i Aaker Højlyng, og Hustru Ingeborg f. Kofod.

H. C. Kofod blev Plantør, og blev gift i 1863 med Kathrine Larsen. De opførte i Fællesskab deres første lille Hus, hvilket stadig udvidedes med mere Jord og større Bygninger. Efter en Lynbrand 20. Maj 1888 genopførte Kofod »Graneli«, der efterhaanden var blevet en stor Gaard paa 90 Tdr. Land. Dertil knyttede han en stor Have og oprettede i nogle Aar en Havebrugsskole. Dels plantede Kofod selv, dels var han medvirkende til, at Tusinder Tdr. Land gold Hede blev tilplantet med Skov. Plantør Kofod var Medstifter af Østifternes Haveselskab og i over 25 Aar Formand for Afdelingen paa Bornholm. Allerede i 1884 blev han Dannebrogsmænd; siden erholdt han Landhusholdningsselskabets Sølvbæger og det kgl. Haveselskabs Sølvmedalje, ligesom han blev Æresmedlem af Østifternes og Bornholms Haveselskaber. Siden 1914 fik Plantør Kofod en aarlig Statspension af 600 Kr. og 500 Kr. af Etatsraadinde Kofoeds Legat til sin Forsøgsvirksomhed. I 1920 bæredes han med Fortjenstmedaljen i Sølv, og der blev afsløret en Mindesten paa »Graneli«, hvis Indskrift talte om hans Virke. Den gamle Plantør afgik ved Døden 21. 6. 1923, henved 83 Aar gl.

I 1925 oprettedes et Mindefond »Granelifondet«, der aarlig uddeler to Pengegaver à 100 Kr., med Diplom, til Bornholmere »for Indvinding eller Forædling af Jord og for godt Havebrug.« Ved den første Uddeling i August 1926 tildeltes Belønningen den 87-aarige *Johan Jensen*, »Udmarksminde«, Olsker, der startede i 1873, og den 75-aarige Plantør *Julius Hansen*, »Bolsterbjerg«, Nyker Udmark, hvis seværdige Have, anlagt fra 1880, blev et kendt Udflugtssted.

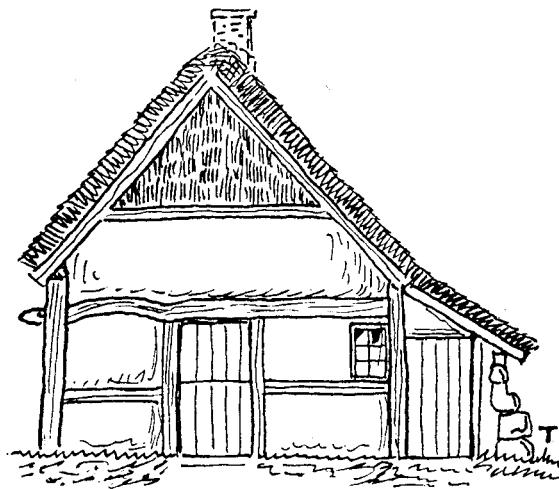
Af andre Pionérer i Kultiveringsarbejdet maa nævnes *H. M. Krøjer* og *Ole Nielsen* i Klemensker, der hver især paa den øde Lyng oprettede

Bindingsværk paa skraat faldende Terræn. »Blæsbyergs« i Østermarie. Opmaalt 1918 af K. Thorsen. Nedbrudt ca. 1920.
----- Vandret Linie.

større Husmandsbrug paa 70 Tdr. Land og derover. En større Landbruger, Proprietær *Otto Jespersen*, Splitsgaard, bør ogsaa nævnes med Hæder. I Løbet af 30 Aar, ca. 1870—1900 opdyrkede han omtrent 200 Tdr. Land Lyngjord, og opførte paa denne Lod en selvstændig Gaard »Lyngholt«,

5 Tdr. Hartkorn. Her skal videre gives nogle Eksempler af præmierede Jord- og Havedyrkere fra Landøkonomisk Forening og Haveselskabets Uddeling af Belønninger. 1889: For ypperlig Dyrkning: Per Johansen, Rispebjerg, 60 Kr. Niels Persen, Snogebæk, og Mads Peter Hansen, Gudhjem, hver

Landarbejderhjem i 1840erne

40 Kr., Mortensen, Østermarie, 40 Kr., J. H. Jensen, Bedegade, Chr. Kofoed, Saltuna, Vejmand H. Petersen, Rø, Karen Mahler, ved Vallensgaard, Peder Ipsen, Pedersker, H. P. Sommer, Pedersker, C. Pedersen, Ibsker, Svend Jensen, Rø, og Hans Kjøller, Balka, hver 30 Kr., samt Per Mortensen, Klemensker, og O. M. Hansen, Snogebæk, hver 25 Kr., alle Præmier af Landboforeningen. Haveselskabet uddelte til: P. Jensen, Rønne Vang, 40 Kr., Hakon Andersen, Lensgaards Pc., og P. Hansen Enke, Nyker, hver 20 Kr., Kuhre, Randklev, 10 Kr.

Efter Bedømmelse af et 3 Mands Syn i 1890 fik følgende Præmier og Omtale af deres Virksomhed: O. P. Ancher, 2¹/₂ Td. Ld. Toppunktet af Kultur, 3 Køer, 8 Svin. Han skal nu sammen med Sviger sønnen P. Bidstrup overtage Stampen. Kan nogen faa denne Ejendom til at betale sig, er det sikkert O. P. Ancher. Præmie 50 Kr.

H. P. Olsen, op til Almindsgærdet i Østermarie; 3¹/₂ Td. Ld., 2 Køer, 1 Kvie, 2 Svin, 12 Fag fornuftigt indrettet Hus. Opdyrket med Spade og Hakke. 50 Kr.

P. Jensen, Rønne Vang; 5 Tdr. Ld. If. Regnskab, Indtægt 2276 Kr., Udgift 1588 Kr. 4 Køer, 4 Svin. 30 Kr.

Jens Karl Jensen ved Havstensmyre, Aaker; 15 Tdr. Ld., heraf 8—9 Tdr. Ld. Ager, 2 Skp. Ld. Eng, 2 Køer, 2 Faar og Grise. Fortrinlig Afgrøde, Haven vel holdt, Huset net. 30 Kr.

I. P. Sonne, Riseskoven, Aaker; 1 Td. Ld., 1 Ko, 1 à 2 Grise, avles Frøroer, alt i fortrinlig Orden. 30 Kr.

O. M. Hansen, Snogebæk; 3 Tdr. Ld. i god Gødningskraft, avler Frøroer, Huset vel holdt. 30 Kr.

P. Hansen, østen Aakirkeby; 3 Tdr. Ld., 2 Køer, 2—4 Svin, Afgrøderne stod godt, Huset ordentligt. 30 Kr.

Kristian A. Holm, Pedersker; 4 Tdr. Ld. nyopdyrket Lyngjord, har udført et stort Arbejde paa den, lønnes nu af ganske gode Afgrøder. 2 Køer og 1 Kvie, 4 Svin. 30 Kr.

Magnus Jensen Skou; 2 Td. Ld. Avlsjord, 1/2 Td. Ld. Eng, fortrinlige Afgrøder. 3—4 Køer, 4—5 Svin, Mødding under Tag. 30 Kr.

Smed Christiansen, Pedersker; 1 Td. Ld. Sandjord, stort Udbytte. 1 Ko, 1 Kalv, 1 Ged, 1 à 2 Grise. Havde været paa Rejse og anvendt Erfaringer herfra. 30 Kr.

H. P. Sommer, Pedersker; 4 Tdr. Ld. gode Afgrøder, vel holdt. 2 Køer, 1 Kvie, 2 Svin, 2 Kalve, 1 Faar. God Orden. 30 Kr.

H. Henriksen, Østermarie; 7 Tdr. Ld. Lyngjord fuld af Sten opbrudt og opdyrket i Løbet af et Par Aar. Har arbejdet hos H. M. Krøjer og der lært, hvorledes Lyngen skal behandles. Vil snart blive høj Præmietager, hvis han fortsætter, som han har begyndt. 30 Kr.

H. P. Thorsen, Klemensker; 9 1/7 Td. Ld. Er en stor Slider. Gode, velpassede Afgrøder, Huset vel holdt. 30 Kr.

Smed Kofoed, Ibsker; 1 1/2 Td. Ld. God Gødningskraft, velpasset. Holdt fint Regnskab, der viste et pænt Overskud. 30 Kr.

N. J. Pedersen, Rø, 25 Td. Ld. Sempel Bonitet, udført stort Arbejde med Stensænkning, Dræning og Mergling. 30 Kr.

Hans Kjøller, Balka, har slidt og slæbt for at lave Avlsjord af sin 3 1/2 Td. Ld. store Lod, oprindelig Sten (gammel Havstok). Nu udmærket Sæd og Roer paa det meste. 20 Kr.

Enke Marie Kirstine Kofoed; 5/8 Td. Ld., særdeles vel holdt Jord og Hus med Orden og Akkuratse. 15 Kr.

A. Pedersen Aaker; ca. 3 Td. Ld. veldreven Lod, 2 Køer, 3 à 4 Svin. 15 Kr.

Morten Jensen, Gudhjem; har med stort Arbejde omdannet 1/2 Td. Ld., der laa som Lerkuler, til fortrinlig Havejord med smukke Afgrøder. 15 Kr.

Christine Jensen, Aaker; en Lod paa 7 Tdr. Ld., hvoraf Ejerinden har tilkøbt og opdyrket 4 Tdr.

Ld. og merglet det meste; 2 Køer og 1 Kvie, 2 Grise. 15 Kr.

Foruden disse af Landboforeningen præmierede 20 Lodder, er 7 Husmænd indstillet i Oktober 1890 til Haveselskabets Præmier:

Jens Ancher, Sorthat; Haven, der oprindelig var anlagt af O. P. Anker, gør nu næsten Indtryk af en Handelsingartners Have. Den passes fortrinligt og giver et meget stort Udbytte. Indstilles til 40 Kr.

Niels Pedersen, Snogebæk; denne flinke Husmand, som gentagne Gange er præmieret for ypperlig Dyrkning, viser sig ogsaa nu som en flink Have-dyrker. Stor velholdt Have med Masser af Urter, Blomster og Frugtbuske. 20 Kr.

Godtfred Nielsen, Svaneke; paa temmelig tarvelig Jord norden Byen har han ved stærk Anvendelse af Gødnig fra denne lavet en fortrinlig Have. 20 Kr.

Johan Jensen, Udmarksminde, Olsker; ved Siden af veldrevet Avlsbrug har han en stor, velholdt Have med Masser af Frugtbuske. God Indtægt. 20 Kr.

Mathilde Sommer; særdeles velholdt Have, stor Interesse for Gartneri. Trolig Bornholms dygtigste Gartner, omend selvoplært. Alt prøver hun, og alt lykkes. 20 Kr.

A. Hagedorn; købte for 2 Aar siden et Hus med 2 Skp. Land uopdyrket Jord; har kulegravet og stenryddet, dyrker den nu som Have. 10 Kr.

H. Andersen; ligeledes kulegravet sin 2 Skp. Ld. Have og jævnet den; fortrinlige Køkkenurter. 10 Kr.

H. Andersen, Olsker; kunde ikke indstilles til Præmie som Husmandslod, da han holder 2 Heste, men indstilledes til Sølvbæger eller lignende. En Udmarkslod 14 Tdr. Ld., hvoraf 12 opdyrket, merglet og drænet det meste. 4 Køer, 1 Kvie. Huset helt opført af ham selv; er tidligere præmieret som Husmand.

Rejseunderstøttelse blev tildelt: K. Holm og Johan Jensen, P. Kristiansen, Aaker (tidligere præmieret) og H. P. Madsen, Vestermarie.

Blandt dem, der modtog Sølvbæger for veldrevet Landbrug, maa nævnes Jochum Peter Blem, Værmelandsgaard, Aaker, hvis Virksomhed faldt i Aarene 1886—1916. Han erholdt ikke faa Diplomer paa Planteavlsudstillinger. Ved en to Aars Konkurrence i 1905—06 for veldrevet Landbrug fik han 1. Præmie og et Sølvbæger. I Løbet af 30 Aar havde Blem 60 Landbrugselever paa sin Gaard, heraf 9 fra Sverige, 9 fra det øvrige Danmark, Resten Bornholmere. I Tidens Løb gæstede adskillige Rejseselskaber Værmelandsgaard i Blems Tid, saavel fra Indlandet som Udlandet, for at studere Landbrug. J. P. Blem døde 1940, 89 Aar gl.

Landbrugsmaskinernes Indtog

De første Landbrugsmaskiner indførtes paa Bornholm i 1820'erne. Bl. a. havde Konsul Hjorth i Allinge i 1824 en selvlavet Tærskemaskine med Extirpator, præmieret af Landhusholdningsselskabet. I 1830erne nævnes *Hakkelsemaskiner* til Afløsning for Hakkelsekisten, hvor man majsommelig skar Hakkelsen med Haandkniv. En Bekendtgørelse i Avisen 21. Juni 1836 nævner en af de første Hakkelsemaskiner. Den lyder saaledes: »En ny Hakkelsemaskine, som kan drives med Hest, og hvori en Hjemqværn kan anbringes og drives ved samme Kraft, er at faae tilkjøbs hos Lars Jørgensens Enke, 11. Selvejergaard (Bjerregaard), Pedersker.« I 1854 hedder det, at Løjtnant H. Kofoed, Myregaard (ogsaa i Pedersker) havde ladet sig lave et ganske simpelt Vejrmølleapparat, der ikke kostede ham mere end 16 Rigsdaler, og hvorved han kunde skære al sin Hakkelse. Paa ringere end en halv Dag kunde han skære alt, hvad der brugtes i en Uge. Ved samme, i Marts 1854, bekendtgør H. Wichmann & Co., Rønne Støberi, at man nu har begyndt at forfærdige Hakkelsemaskiner saavel som *Tærskemaskiner*. Disse sidste er altsaa det næste Trin i Maskinudviklingen. Det hedder, at en Maskine altid staar færdig til Eftersyn. Igen i 1857 bekendtgør samme, at paa Oplag findes saavel Tærskemaskiner som Hakkelsemaskiner. At der indførtes en Del Tærskemaskiner i 1850erne fremgaar af Annoncen, der nævner, at Støberiets Tærskemaskiner er »bedre end de indførte.« At ogsaa Husmænd benyttede Tærskemaskine allerede ved Aar 1860 ses af en anden Bekendtgørelse, saalydende: »De Herrer Avlsbrugere, som ønsker at benytte min Tærskemaskine til Efteraaret, kunne henvende dem til mig eller til Niels Sonne Schou i Bedegade, som bestyrer Maskinen. Skinderby i Clemensker, 16. Aug. 1862. Lars Damm.«

I Bodilsker skal de første Maskiner og den første Fjedervogne være indført af I. P. Kofoed, Brandsgaard, ligeledes ved Aar 1860, bl. a. den første Hesterive i Sognet. Omkring Aar 1875 kom de første Damptærskværker; en Del indførtes, men ikke faa fabrikeredes her paa Øen, af Strand i Nexø, Brødrene Anker i Hasle (fra 1885) og W. P. Jørgensen, Brendegaard, Aaker. Denne fabrikerede i Tiden 1871—97 10 Sæt selvrensende Damptærskværker, af hvilke det ene Sæt blev sendt til en Udstilling i Jylland, præmieret og solgt.

Siden kom *Mejemaskinerne* og *Selvbinderne*. Den første Selvbinder paa Bornholm kom i Høsten 1891 til Kyndegaard i Nyker, anskaffet af Proprietær Lorenz Hansen. Det var en Johnston Ma-

skine, købt af Eneforhandleren Ole Sørensen & Co., Kolding. Prisen var 1000 Kr. Med Forspand af 3 Heste kunde mejes og bindes 1 Td. Ld. i Timen. Prøvemøjningen gik tilfredsstillende, hedder det i et Referat.

Dyrskuerne, i Rønne og Almindingen

De Dyrskuer, der til Fremme af Husdyrbruget er afholdt gennem Aarene af Landboforeningen, begyndte ved et Skue i Rønne 10. September 1852 i en Gaard paa Lille Torv, som meddelt i Afsnit XIII. Siden henlagdes de aarlige Dyrskuer til Almindingen, hvor der i 1853 bl. a. fremstilledes 48 Køer, alle enkeltvis, siden var Køerne udelukket helt til 1862. Ved Skuet 16. Septbr. 1854 fik Jens Schous lysebrune Hingst fra Sose i Vestermarie en dobbelt 1. Præmie, ligeledes Niels Ipsens lysebrune Hoppe, Yppernegaard, Nyker, og H. K. Jespersens rødthjelmede Tyr, Sejersgaard, Knudsker.

I 1856 holdtes Dyrskuet 26. September, i 1855 endog saa sent som 5. Oktober. I 1858 var der Skue 8. September, hvor P. Frigaard, Frigaard, Nyker, fik 1. Præmie, 100 Rigsdaler for en mørkebrun Hingst. Ved alle Dyrskuer indtil 1860 var H. K. Jespersen Foreningens Formand. Derefter kom J. V. Nyholm, Bolbygaard, i Spidsen for Foreningen. I hans Formandstid, i 1864, blev der holdt Landbrugsudstillinger i Nexø, og i Rønne paa Teatret, de første i sin Slags.

I 1862 var der for første Gang Køer paa Dyrskuet siden 1853. I 1876 fremstilledes Køerne for første Gang i Samling. I 1887 begyndte Statystyrskuet, der omfattede ældre Individstyrer og Afkomstyrer. De præmieredes af Staten, medens de yngre Tyre som hidtil præmieredes af Bornholms landøkonomiske Forening.

I 1892 begyndte et Virke for Bekæmpelsen af Tuberkulose hos Kvæget, efter at Landboforeningen i 1890 havde rejst Spørgsmaalet, stærkt støttet af Dyrlæge Albrechtsen, Aakirkeby.

I Slutningen af 1897 blev Spørgsmaalet Kontrollering af Køernes Mælkeydelse og Fedtprocent sat under Debat, efter at flere Landmænd privat havde indført en delvis Kontrol, og Danmarks første Kontrollforening i 1895 var blevet oprettet i Vejen. Dyrlæge Albrechtsen, Kvægavlskonsulent for Landboforeningen, anbefalede Sagen og opfordrede Chr. Hansen, siden Lyneborg, til at sætte sig ind i Arbejdet ved Besøg paa Ladelund Landbrugs- og Mejeriskole. Chr. Hansen blev Bornholms første Kontrolassistent ved den i Januar 1898 oprettede Bøsthøj Kontrollforening. Omtrent samtidig oprettedes Kontrollforeninger i Bodilsker

og Nylars, Aaret efter dannedes Foreninger i Pedersker og Nyker. I 1900 kom Klemensker og i 1901 Olsker og Østermarie (Broholm) til.

Dyrlægevæsenet

Gennem hele 1700-Tallet og endnu de første Aartier af 18-Hundrederne var Dyrlægevæsenet et privat Anliggende, og Dyresygdomme kureredes med mere eller mindre Held af ueksaminerede Folk, der foruden andet Erhverv praktiserede som Dyredoktere. Saaledes var Pastor Agerbech i Klemensker i 1740erne og 50erne en søgt Dyrlæge, og Hans Hermansen Rasch, Dammegaard, Pedersker, ligeledes i 1780erne.

De første veterinært uddannede Dyrlæger paa Bornholm var *Christian Bøttern* og *Morten Hansen Lund*, der virkede her i Begyndelsen af 1800-Tallet, særlig i Tilsknytning til Militæret. Men fremmede, som de var, rejste de atter over. Siden var her ingen eksamineret Dyrlæge før i 1817, da *Ole Hansen Strand* i Nexø begyndte sin Virksomhed, tillige Smed.

I 1849 ansatte Bornholms Amt med Ministeriets Approbation en Amtsdyrlæge, Holsteneren *Peter Heinrich Christian Hamann*, der virkede her indtil 1861, da han udnævntes til Dyrlæge ved 1. Artilleriregiment i København.

Ved Hamanns Afgang ansattes to Distriktsdyrlæger, *Jacob Frederik Christian Petersen* for vestre Distrikt med Bopæl i Rønne og *Carl Frederik Vilhelm Schjørring* for østre Distrikt med Bopæl i Svaneke. Han tog sin Afsked i 1873, medens Dyrlæge Petersen virkede i over 40 Aar. Schjørrings Afløser blev Dyrlæge *J. F. Ludvig Jürgensen*.

Af andre Dyrlæger paa Øen kan nævnes *Chr. Bohn*, fra 1868—71 i Rønne, fra 1871—91 i Aakirkeby, siden paa Sjælland og i København. *Hans Ulrik Sodemann*, Dyrlæge i Klemensker 1886—1982, afløst af Dyrlæge *Lars Pedersen Dam*.

En Mand, der særlig gjorde Bornholm, hele Danmark og den danske Dyrlægestand Ære ved sine videnskabelige Forskninger og Resultater, var *Jacob Albrechtsen*, Dyrlæge i Nexø 1886—88, i Aakirkeby 1888—1910, død 1921 paa Frederiksberg, men jordet i den By paa Bornholm, hvor han længst havde virket. Albrechtsens Afløser i Nexø fra 1889 var *Hans Knudsen Nielsen Eskelund*, der i 1918 flyttede til København.

Hans Peter Nielsen Sode, tidligere Ejer af Almegaard i Nyker, virkede som Dyrlæge, Avlsbruger ved Rønne, død 1904, 86 Aar. En Dyrlæge fra ældre Tid var *Hans Larsen Ipsen* fra Sose, 28 Slg., Vestermarie, født 1799, død 1849.

Mejeribrugets Udvikling

Det for Landbruget meget vigtige Mejerivæsen har sin gamle bornholmske Historie. Allerede i 1540erne drev Lybækkerne Mejeri i Forbindelse med Hammershus Slots Ladegaard. Den lybske Hovedsmand, Herman Boitin, skriver nemlig i 1548 bl. a., at han har afskediget »Meigersken«, da hun for Tiden kunde undværes.

Ved Midten af 1800-Tallet var der adskillige Steder paa Øens større Gaarde anlagt Privatmejerier og enkelte havde endog Centrifuger ligesom der visse Steder dreves en ret betydelig Ostproduktion. Den bornholmske Ost skulde være af særlig fin Kvalitet. Ligeledes var der i 1870erne og 80erne flere Steder Fællesmejerier hvor en Samling Landbrugsejendomme solgte Mælken til en Privatmand, som havde anlagt et Mejeri, saaledes i Rønne, Aakirkeby, Allinge og Klemensker. Til Støtte for Mejerivæsenet antog Bornholms landøkonomiske Forening i 1866 en kvindelig Mejerikonkulent til raadgivende for Husmødrene i Kærning og Fremstilling af Smør og Ost.

Det var dog her, som paa andre Omraader, først da Andelsbevægelsen greb ind i Mejeribruget, at de store Fremskridt fandt Sted. Det første Andelsmejeri paa Bornholm, »Dybdal« i Østerlars, oprettedes i 1885; det blev ogsaa, og er endnu i Dag, Øens største Mejeri. Siden kom Slag i Slag i 1880erne og 90erne Mejeri paa Mejeri, ikke blot i Landsognene, men ogsaa i Rønne, Nexø og Allinge fik man Andelsmejerier liggende i selve Byen, foruden at Rønne ogsaa har et Fællesmejeri.

Mejeribrugets mægtige Udvikling i Slutningen af forrige Aarhundrede fik ikke blot Betydning i Retning af øget Smørproduktion, men blev ogsaa meget fremmende for Bornholms Svineavl, idet Skummetmælken blev et ideelt Tilskudsfoder for Svinene, og et Foderemne, der gav det fine Flæsk, som i England betød højeste Standard af al importeret Slagterivarer. Der blev saaledes en Vekselvirkning af fælles Interesse mellem Andelsmejerierne og Andelslagterierne, af hvilke Bornholms Andels-Svineslagteri anlagdes ved Rønne i 1891, indviet 21. Maj.

Landbrugets Udvikling paa Bornholm i forrige Aarrundrede kan vel ikke udtømmende skildres paa faa Bogsider. Hertil maatte kræves en hel Bog, ja flere Bind. Med de vigtigste Hovedtræk i Udviklingen er ved foranstaaende søgt fæstnet til Papiret i et hastigt Tilbageblik over de vigtigste af de mange Sider, det nyere Landbrug har at fremvise. Hvad der i nævnte Aarhundrede er sket paa vor Ø, er vistnok noget af det vigtigste i dens samlede Kulturhistorie.

Bornholms Højskoler

Der er vistnok almindelig Enighed om — ikke mindst i Udlandet —, at Højskolevæsenet har været stærkt medvirkende til det danske Landbrugs rivende Udvikling i forrige Aarhundrede, til Uddannelse af det Menneskestof, der skulde iværksætte Udviklingen og gøre Brug af Fremskridtene.

Den første Højskole paa Bornholm oprettedes og kom i Gang i November 1856. Stifterne var Folketingsmand og senere Redaktør af Bornholms Tidende *Philip R. Dam*, samt *Lucianus Kofod*, senere Folketingsmand og Kaptajn. Sidstnævnte havde i 1854—56 været Forstander ved den nystiftede Gjedved Højskole. Skolen paa Bornholm, der fik Lokaler i Dams Gaard ved Torvet i Aakirkeby, begyndte med 30 Elever, men ophørte efter et Par Aars Virksomhed, da de to Ledere mere blev optaget af Politiken som Rigsdagsmænd.

8 Aar senere, nemlig i 1866, oprettedes en Højskole i Sandvig af derværende Lærer *Julius Bon*, en Mand, der fik megen Betydning for Højskolesagen her paa Øen. Ligesom de to foregaaende Højskolestiftere havde deltaget som Frivillige i Trearskrigen 1848—50, var Bon Frivillig i 1864 som Løjtnant i Aarøes Strejfkorps. Bons Højskole, der jo laa noget afsides og tilmed kun var et Supplement til Stifterens Lærervirksomhed, fandtes imidlertid ikke fyldestgørende, hvorfor der i 1867 agiteredes for Oprettelse af en Højskole i Aaker, hvor den skulde have Lokaler paa Dalegaard. Der holdtes flere Møder om Sagen, og som Taler havde man sendt Bud efter Rigsdagsmand, cand. theol. *Chr. H. de Thura*, hvem man i 1868 anmodede om at blive Forstander.

Den planlagte Aakerskole blev imidlertid ikke virkeliggjort; thi Julius Bon, der saa Konkurrencen, tog den vigtige Beslutning at forlade det kommunale Skolevæsen for helt at hellige sig Højskolesagen, hvori han havde det Held at erfare Bornholms Amsraads Anerkendelse saavidt, at Raadet i 1868 bevilgede 100 Rigsdaler til Sandvigskolen. Men Bon indsaa, at den maatte flyttes til et mere centralt Sted, hvorfor han samme Aar i Forening med Ingeniørkapt. Jacobsen købte Pæregaard i Østerlars. Her aabnede han i Forening med sin Medarbejder, Landbrugskandidat *Michael Kofoed*, d. 1. Okt. 1868 en Højskole der dreves et Par Aar.

Den nævnte Chr. de Thura trak sig ud af Høj-

skoleplanerne paa Bornholm og blev i 1869 Forstander for Hindholm Højskole. I Februar 1870 solgte Bohn Pæregaard til Michael Kofoed, og flyttede Højskolen til den i Aarets Løb opførte større Bygning i Østermarie, bygget af et Aktieselskab. Den nye Skole indviedes 8. November med 40 Elever. Af Medhjælpere havde Bohn den senere Redaktør M. M. Smidt og H. J. Holm, senere Lærer ved Snogebækskolen i Povlsker.

Den 1. Maj 1879 solgt Bohn Højskolen til Brødrene *Ludvig* og *C. Johan H. Bøgeskov*, hvorefter han flyttede til København, død som Lærer ved Hindegades Skole Nytaarsaften 1887, 46 Aar gl. De to Brødre Bøgeskov købte ogsaa Ejendommen af Aktieselskabet. Men i de politiske Kampaar i 1880erne fik Højskolen trange Kaar. I 1884 blev den overdraget til *A. P. Brodersen* og *Alfred Foverskov*. Den kunde dog ikke betale sig, et Selskab overtog Ejendommen, der siden solgtes til Østermarie Brugsforening, og Højskolen hævede Virksomheden 1892—93.

Højskolen ved Almindingen. Hvor stærk Rod Højskolesagen havde i Bornholmerne ses af den hurtige Beslutning, der selv i en sløj økonomisk Landbrugstid blev taget om at rejse en ny Skole til Erstatning for den i Østermarie nedlagte. Der blev dannet et Aktieselskab paa godt 100 Medlemmer og tegnet 10.000 Kr. i Aktiekapital. I Juni 1893 købtes en Byggegrund ca. 1 Td. Land af Valensgaards Jorder tæt ved Landevejen Aakirkeby-Almindingen. Efter Tegning af Arkitekt M. Bidstrup overtog H. P. Bidstrups Bygningsforretning i Rønne Opførelsen for 15.000 Kr. Grundstenen lagdes 16. Juli, og Indvielsen fandt Sted 3. November. *N. P. Jensen*, siden Realskolebestyrer i Aakirkeby, var Forstander fra 1893 til 1901. Derefter Højskoleforstander *Krebs Lange*, 1901—1907, og *Andreas Hansen*, siden Præst ved Valgmenigheden i Rønne, Forstander 1907—1923. Den følgende Forstander var *Frode Aagaard*, fra 1923 til 1933. Fra 1.—5. Aug. 1928 holdtes det 6. danske Hjemstavnstævne paa Højskolen, med Udflugter fra denne ud over Øen. I 1933 overtoges Højskolen af Forstander *Th. Thomsen*. Siden *P. Gamborg Nielsen* og derefter *Aksel Lauridsen*. Historien viser altsaa, at der ialt har været 5 Højskoler paa Bornholm, ikke samtidigt, men den ene efter den anden og med en Lakune i 1858—66, da der ingen Højskole fandtes.

XV. AF VEJVÆSENETS HISTORIE

ETHvert Landomraades Kulturstandpunkt kan læses af den Tilstand, hvor Vejene indenfor Landsdelen findes; thi Vejvæsenet har lige fra Oldtiden været en vigtig Del af Menneskets Erobring af Kloden, endog i bogstavelig Forstand. De gamle, snorlige, brolagte Militærveje, som anlagdes af de romerske Kejsere og Feltherrer i store Dele af Europa og Asien, var af saa udmærket Konstruktion, at de mange Steder gør Tjeneste den Dag i Dag.

I England fandtes i Vikingetiden den 400 Kilometer lange Vej »Vætlingastreet«, der gik fra Kanalen i Syd til Chester i Nord.« Langs ned gennem Jylland og Holsten gik Adelvejen eller »Studevejen«, kendt i Oldtid og Middelalder. I Sverige omkring de store Søer løb den over 600 Kilometer lange Vej »Eriksgata«. Disse tre Eksempler repræsenterer Sprogets Udtryk: Stræde, Vej og Gade.

Vejene paa Bornholm i den ældre Middelalder maa have været Færdselsruter mellem de daværende Naturhavne — Ind- og Udskibningssteder — og Hovedsæderne for den administrative Myndighed, Konge- og Bispeborgene. Her bliver da først og fremmest Tale om tre Hovedruter: 1. Rønne—Kongeborgene i Almindingen. 2. Hammershus—Aakirkeby—Aakirke Havn (ved Raghammer Odde), 3. Hammershus—Rønne. Hertil maa lægges Vejene fra de østbornholmske Byer til Hammershus og Aakirkeby.

Det er vel umuligt at fastslaa disse Vejes nøjagtige Beliggenhed, men der findes dog visse Holdpunkter. I 1918 fandt Ejeren af østre Bedegadegaard i Klemensker ved Gravning af en Afvandsgrøft nord for Gaarden, et godt Stykke øst for den nuværende Landevej og ret dybt under Avlsjorden, en udmærket Kørebane sat af Kampesten med højere Kantsten ved Siderne. Stenbroen havde en slaaende Lighed med et ældgammelt Vej-anlæg i Sverrig, hvoraf er bevaret en Tegning af

Peringskiöld. Det er en brolagt Vej over en Sump ved Tæby i Upland, som kaldes »Jarlabankes Bro« efter en Runeindskrift, der forkynder, at »Jarlabanke, som ejede hele Tæby, lod gøre denne Bro for sin Aand« (for at opnaa Salighed hinsides). Den i Klemensker fundne Vej, midtvejs til Hammershus, var antagelig den gamle »Bedegade«, et Hvilested for de Vejfarende. Nær opad Vejen fandtes en Kildestok af en udhulet Egestamme, antagelig en hellig Kilde her ved Onsbjerg (Odinsbjerg).

At Vejen forbi Bedegadegaard var en af de gamle saakaldte Kongeveje beskrives hos Thura i 1756, hvor der berettes om en Runesten, der skulde staa »ved den saakaldede Kongevej i St. Clemens Sogn.« Denne Sten, nu paa Allinge Kirkegaard, fandtes i 1870erne ved nordre Skrubbegaard. En anden Kongevej nævner Thura at løbe tæt forbi Knuds Kirke, altsaa Vejen Rønne—Svaneke og Gudhjem.

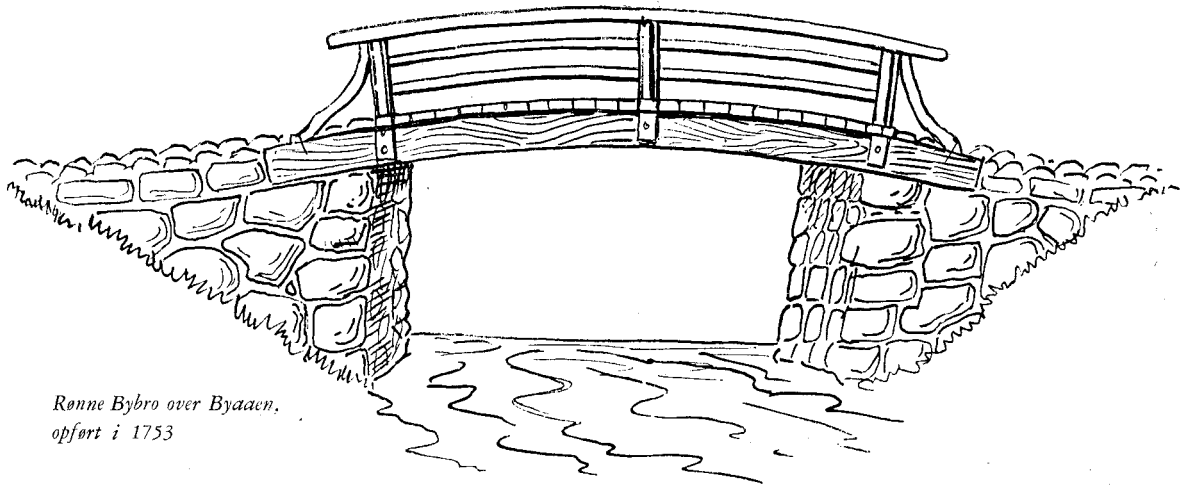
En anden gammel, forlængst nedlagt Vej var Schweder Kettings Vej fra Vallensgaard til Aakirkeby. Ved Gaardens sydlige Havegårde staa med faa Meters Afstand to mægtige Lindetræer, der i gammel Tid har flankeret Indkørselen. Herfra udgik Kettings Vej og løb i sydvestlig Retning over nuværende Landevej, samt langs dennes Vestside ned mod Staalegaard. Her ses dens Brolægning øst for Gaarden, gaaende i sydøstlig Retning hen til en nu opbrudt Stenbro over Nydam Aa. Paa den anden Side Aaen fortsatte Vejen mod Øst, for anden Gang krydsende nuværende Landevej, og drejede ved Baunegaard sydpaa mod Aakirkeby over Skagelfaldet.

Til Rettesnor for Beliggenhed og Retning af Bornholms offentlige Veje i ældre Tid haves tre Ting, Broer, Skagelfald og Led. Af Broer er enkelte som Stednavne meget gamle. Saaledes nævnes Saxe-

bro i Aaker og Nybro i Østerlars allerede i 1569, sidstnævnte som et Eksempel paa, at et Stednavn godt kan være af betydelig Ælde, selv om det nævnes »Ny«. I ældre Tid var de fleste Vejbroer af Træ. Dette var saaledes Tilfældet med Baggebroen, nævnt i 1680erne, Vasebroen i Aaker i 1740-erne, hvortil krævedes Tømmer fra Almindingen, og Bybroen samt Bondebroen ved Rønne.

Om Byled ved Hasle og Nexø nævnes allerede i 1569, og Byledene ved Rønne ses paa Fæstningsplanen af 1688. Byens Vedtægt af 1699 nævner i 14. Artikel om Straf for ikke at lukke Ledene:

»Hvo som ikke lukker Leederne efter sig, enten de kiører eller riider samt gaar, fra dend Dag (1. Maj) Heignet er begyndt om Foraaret, og indtil alt Kornet af Vangen og Lykkerne er blevet indhøstet,

Rønne Bybro over Byaaen,
opført i 1753

Skagelfaldene var offentlige Hvilesteder for Køretøjer, særlig fra og til Hammershus i Anledning af Ydelse af Korn- og Smørskat, eller Transport og Pligtarbejde til Slottet. Allerede i 1569 nævnes et Skagelfald i Østerlars. Ialt er nævnt 13 bornholmske Skagelfald, de fleste i Nørre Herred. Almindeligvis var Skagelfaldlodderne Stats- eller Kongejord, et enkelt — i Rutsker — ejedes af Sankt Knuds Gilde eller Knudsker Sogns Bønder. I senere Perioder stod nogle Skagelfald til Raadighed for Bornholms Militi. I 1868 solgte Staten 3 af Skagelfaldene i Forbindelse med 5 Lodder Jord, der var udlagt til Øvelsespladser for Militi.

De mange Landevejsled paa Bornholm i ældre Tid nødvendiggjordes ved det Forhold, at Vejen ofte passerede gennem indgærdede Udmarker, hvor løsgaaende Kvæg og Heste gik til Græsning, og hvor derfor et Led i Gærdet tjente til Lukke for de græssende Dyr, at de ikke skulde bryde ud og gøre sig til Gode i de avlede Sædmarker. Ved de større og vigtigere Led var ansat en Ledvogter, der boede i et Ledvogterhus tæt ved Ledet. I 1617 opførtes saaledes et Stengærde om Udmarken ved Hammershus og byggedes 3 smaa Ledvogterhuse af Stolper og Ler og med Straatag ved 3 Gennemgange i Gærdet, med hver sit Led, formedelst Kvæget ikke skulde komme i Slottets Mark.

skal dend skyldige straffes for hver Gang 2 Marck. Er det Tieneste Folk, som ikke lukker Leedet efter dem, betaler Hosbonden samme Bøder og drager igjen af Tienerne derer Løhn. Med fornevnte Straff skal og forstaas, om nogen deres Børn imellem berørte Tider lader Leederne staa aabne efter sig, hvilke Bøder skal gives dennem som betræffer dennem, der her udi kunde skyldig befindes.»

Foruden disse gamle Led for Byvangen, blev der i 1840'erne oprettet tre nye Led sydøstude ved Knudsker- og Nylarsgrænsen, nemlig Tækkerleedet øst for Vibegaard, et Led paa Sønder Landevej ved Stampen og et ved Ulegaderne, alle med vedstaaende Ledvogterhuse. Omtrent samtidig skete en lignende Ordning ved Nexø Udmark.

Ved Holzførster Hans Rømers Vejanlæg i Almindingen, fuldført 1809, og senere Anlæg, fandtes forskellige Led i Gærderne: Viskesleedet paa Vejen til Aakirkeby, Segenleedet mod Vest, Ravneleedet ved Ravnebroen i Nordvest mod Klemensker, og Aaseleedet ved Aasen og Aasedammen til Østerlarsiden. Efter de nye Skovplantninger i Indlæggene omkring 1850 kom der desuden Led saavel ved Vallingeberget i Syd som ved »Retten« i Øst, hen mod Aaløse i Østermarie. I dette Sogn var flere Led paa Vejene, der førte til Lyngen: Dalslunde Led, Gadeled og Hundeled. I Klemens-

ker var bl. a. Krummeled ved Krummemark og Splitsgaardsled ved Lyngen mod Rø Sogn.

Inden Amtsraadet blev oprettet i 1841, sorterede Vejvæsenet under Herredsfogederne, hver i sit Herred. Kendt er Nørre Herredsfogeds Kamp og Justitsag i 1790erne mod Klemenskerboerne for Nægtelse af at udføre Vejarbejde udover almindelig Vedligeholdelse. Ikke alle Herredsfogder var saa ivrige som nævnte Byfoged *Gad*. I Øster Herred var Herredsfoged *Berner* (i 1820erne) ikke meget virksom for Vejvæsenets Forbedring, meddeler Prins Christian Frederik (Kristian VIII) i sin Dagbog, ført ved Bornholmsbesøget i Sommeren 1824. *Berner* havde ej villet »modtage Arbejderne som fra det Militaire overlades den civile Øvrighed til Vejarbejde, førend Amtmanden ifjor selv ansatte dem, og det samme vil ad Aare være Tilfældet, hvis han ej ændrer sin Adfærd.«

Det nævnte Militær, nemlig Bornholms gamle Milit, fik en særlig Andel i Øens Vej- saavel som Havneanlæg, idet Kommandant, Oberstløjtnant *Hoffmann* fra sin Udnævnelse i 1814 til sin Død 1842, var meget interesseret og virksom for Vejvæsenet. I Forening med Rønne Byfoged, Sekretær *Jørgensen*, fattede Kommandanten den Plan at søge Kongen om Fritagelse for den aarlige to Dages Generalmønstring, mod at Mandskabet i Stedet for udførte to Dages Vejarbejde, hvilket Soldaterne med Glæde indgik paa, og Kongen bevilgede.

Det første, der blev taget fat paa i Sommeren 1815, var en ny Landevej fra Rønne over Sandflugten til Blykoppeaaen, da den gamle Vej helt var saa opkørt og tilføjet med Sand, at den var ubrugelig, en Skade, der bl. a. havde bevirket, at Transporten af Kul fra Gruberne i Sorthat havde gaaet i Staa. Som Leder af Vejanlægget ansattes Artilleriløjtnant *Sonne* mod i Rigsbankdaler Sølvværdi daglig af den militære Kasse.

Naar det foran er nævnt, at Amtmanden maatte tage Affære med Hensyn til Vejarbejde i Øster Herred, skyldtes det øjensynlig ogsaa *Hoffmanns* Initiativ. Det hedder nemlig i Instruksen af 1817 for Bornholms Kommandant bl. a., at »Kommandanten skal hos Amtmanden skriftligt rekvirere Veje og Broer istandsatte og vedligeholdt, naar det behøves for Militærets Skyld.« At Landevejen Rønne—Aakirkeby—Nexø var nyanlagt eller omlagt i Aarene før 1824 ses af den nævnte Prins Christian Frederiks Dagbog.

Som nævnt kom Vejvæsenet fra 1841 under Amtsraadet. Dette gav fornyet Impuls til Vejnetets Forbedring. Der blev ansat en Vejinspektør, hvortil Skovrider *Fasting* blev udnævnt. Ved kgl. Resolution af 11. Marts 1846 bestemtes, at der

kunde ydes Laan af Statskassen til Grundforbedring af Landeveje, og Bornholms Amtsraad fik bevilget ikke mindre end 30.000 Rigsdaler fordelt paa en Aarrække, sidste Laanerate, 3000 Rdl., udbetalt i 1853.

Ved Hjælp af disse Statsmidler udførtes en Række betydelige Vejarbejder paa Øen. Til Eksempel nævnes i 1849, midt under Krigen, følgende Arbejder: Vejen mellem Nybro i Østerlars og Bromme i Rø indgrøftes og gøres passabel. Grundforbedringsarbejder udføres paa Vejen fra »Retten« i Østermarie til Almindingen, fra Bondebroen til Rønne, fra Sandegaard i Knudsker til Blykobbegaard, fra »Ulegaderne« i Nylars til »Tækkereledet«. Sidstnævnte Vej blev indgrøftet, afvandet og udvidet til 16 Alens Bredde. I Anledning af Udretningen ved Landevejen Bondebroen—Rønne androg Lodsejerne i Rønne Vang om Erstatning for mistet Jord. I Aaker blev anlagt en ny Vej over 39., 40. og 41. Slg. Grund (Stensgaard, Lille Bakkegaard og Lille Haldegaard).

1850 var »Broernes Aar.« Kæmpebroen vest for Aakirkeby og Vasebroen vest for Svaneke blev omsat; der opførtes en ny Saxebro i Aaker, ligesom Knappebroen i Ibsker, Gyldensbroen i Østermarie og Arnagerbro blev istandsat. Et særlig bekosteligt Vejarbejde samme Aar var Anlægget af Vejen Aarsballe—Stavsdal. Terrænet var her opfyldt af store jordfaste Sten, der maatte sprænges.

I Begyndelsen af 1851 hedder det, at knapt en Tredjedel af Landevejene paa Øen var grundforbedret. Der var saaledes nok at fortsætte med. Aarets store Begivenhed var det første Forsøg med Macadamisering (efter Opfinderen af Metoden, Ingeniør Mac Adam), en hel ny Vejteknik. Strækningen fra Rønne til Sandegaard i Knudsker blev valgt til »Forsøgsmark«. Resultatet viste sig særdeles tilfredsstillende. Senere betingede man sig, at enhver nyansat Vejinspektør skulde være vel indstuderet i Macadamisering samt Brobygning.

Under Allingevejens Regulering tæt nordøst for Hasle ved »Spanners Bro« stødte man samme Aar paa et ret sjældent Fænomen, nemlig Kviksand eller Hængedynd, hvor Heste og Vogn truede med at forsvinde i Dybet, inden man ved mange Læs Sten endelig fik fast Bund for Vejen. I 1852—53 anlagdes Søndre Landevej fra Rønne og udefter, med Ombygning af Broen ved Onsbæk. Herredsfoged *Garde* bekendtgør i Avisen i 1853: »Da Broen over Onsbækkeaaen paa søndre Udmark er meget skrøbelig og farlig at passere, særlig i Mørke, bekendtgøres herved efter Amtets Ordre, at Passagen over bemeldte Broe er afspærret, og at de Vejfarende maa passere de gamle Veje norden for

Aaen.« Samme Aar 1853 ombyggedes Raagelundsbroen i Østerlars.

Vejarbejderne i 1854 var mange: Omlægning af Landevejen ved Pederskirke, fra Møllen til Præstebroen; Omlægning af Landevejen ved Lilleborg i Almindingen; Omlægning af Landevejen ved Povls Kirke at forflytte til at gaa over Rispebjerg i Stedet for over »Kurrslot«. Vejen fra Blykobbe til Ny Kirke at grundforbedre og anlægge 10 Alen mellem Grøfterne.

Med Hensyn til Vedligeholdelsesarbejder paa de ikke grundforbedrede Landeveje skete der ved Midten af forrige Aarhundrede en Ændring i Fremgangsmaaden. Hidtil havde disse Arbejder været en Pligtsydelse af Beboerne. I Landsognene var Husmændene pligtige til visse Dagantal om Aaret at stille til Vejarbejde, og Gaardmændene at yde Pligtkørsel, men disse Forhold hævedes i 1851 og konverteredes saaledes, at Arbejdet for Fremtiden udførtes efter Regning. Fra 1852 overtoges disse Vejudgifter af Amtsfonden.

Angaaende Vejene omkring Rønne hedder det, at »Indenrigsministeriet under 8. April 1851 bifalder, at den hidtilværende Ordning med Naturalydelse, foretaget af Kommunens Beboere uden Hensyn til Ejendommens Værdi til Udbedring af de over Kommunens Grund løbende ikke grundforbedrede Landeveje, efter Kommunalbestyrelsens Ansøgning bortfalder, saaledes at Vejene fremtidig udbedres efter Regning, og Udgifterne fordeles paa Ejendommene efter Brandforsikring. (I Regnskabsaaret 1851—52 var Udgiften 400 Rigsdaler, fordelt med 6 Skilling pr. 100 Rdl. Brandforsikringssum.)

Ved Rigsdagslov af 21. Januar 1857 blev det bestemt, at Vejevæsendudgiften fremtidig skulde fordeles mellem Købstæderne og Landdistrikterne i Forhold til disses Hartkorn, hvilket vil sige, at Købstæderne kun betaler $\frac{1}{19}$ af disse Udgifter, idet kun Markjordernes Hartkorn er lagt til Grund for Beregningen.

I 1856 oplystes, at af Amtets 27 Mile Landevej var endnu ikke mere end 10 Mile grundforbedrede. Dertil kom, at tre af de største Broer, Blykobbe-, Gyldensaa- og Bobbebro, i de nærmest følgende Aar skulde ombygges, hvilket vilde koste 10,0000 Rigsdaler. Det vedtoges samme Aar at lade rejse Milepæle paa de grundforbedrede Landeveje, med Distance regnet fra Rønne Raadhus, og begynde med saadanne paa Rønne—Nexøvejen. De sidste anbragtes i 1863. Et Par af disse Milepæle staa bevaret i Dag paa deres Sted som et historisk Vejminde. Af de nævnte Broer blev Bobbebro ombygget i 1862—63 og Blykobbe Bro 1863—64. Ved Bobbe havde man særlige Vanskeligheder, idet der

blev større Jordmasser at flytte end planlagt, og nogle Brostene desuden brast i Stykker for det store Jordtryk. Der blev meget Efterarbejde.

I Aarene 1861—63 plantedes Popler langs Landevejene. I 1862 anskaffedes den første Stentromle af Granit. Vejarbejderne i 1860erne var væsentligst følgende: 1861: Vejen fra Sandvig til Hammershus, Sosebakken 1862, Hasle Landevejsgade 1863—65, Nexø Landevejsgade 1863—66, ligesom Rønne- og Aakirkeby Landevejsgader alle blev brolagt. Solbakkevej, Østerlars 1864. Vejen Klemens Kirke—Simblegaard—Duebjerg 1867—69. Allinge-Sandvig Landevej optaget som Amtsvvej i 1868. Helligdomsvejen grundforbedret med Amtstilskud 1868. Tyskebrødden anlagt 1868—70. I 1869 kom de første Telegrafpæle paa Landevejene, Linien Rønne—Snogebæk og Rønne—Hammeren.

Efter Skovrider Fasting udnævntes Landinspektør *Henrik Magnus Lund* til Vejinspektør. Han afløstes i 1861 af *Hans Andreas Rømer*, Gaardejer, Tornegaard, Poulsker, siden Bukkegaard i Nyker, der sad i Embedet til 1867, da *F. V. Andersen* udnævntes til Amtsvvejinspektør og virkede som saadan til sin Død i 1906, Justitsraad.

I 1870 optoges Hovedvejene i Almindingen som Amtslandeveje efter at de tidligere havde staaet under Skovvæsenet. I Aarene 1870—76 arbejdedes paa Aarsballevejen. Desuden følgende Vejarbejder, dels for Amtets Regning, dels med Tilskud fra Amtsfonden: Snorrebakken 1867—72, Store Sosebakke 1873, Lille Sosebakke 1876, Bjerregaardsbakken 1871, Vejen til Hammershus over Jons Kirke 1872—74, Hammershusvejen over Sandvig 1870—71 o. s. v.

I 1880erne kom de første Telefontraade langs Landevejene, og der arbejdedes: I 1880 paa Duebjergbakken, Klemensker, 1883—85 Kurebakken, Østermarie, Brendesmarkbakken 1888—89, Gudhjembrødden 1889. I 1886 blev Grammeegaardsvejen optaget som Amtslandevej, samt Bedegadevejen. I 1887—88 arbejdedes paa Aasedamsvejen. Toftvejen i Østerlars blev Amtslandevej i 1884.

Efter Andelsmejeriernes Anlæg siden 1885 havde Amtsraadet flere Sager om »Mælkespandes Hensættelse paa Landevejen«, hvilket blev forbudt, saaledes i 1888—89.

I 1890 havde Amtsraadet raaet projekteret en ny Landevej fra Østermarie Kirke sydpaa til Rønne—Nexø Landevej, men denne Plan blev opgivet; nu over 50 Aar efter synes den meget paakrævet. I 1891 blev Lersbyvejen Amtslandevej, i 1895 ligeledes Vejen Toft-Gudhjem. Af større Grundforbedringsarbejder i 1890'erne var: 1891 den lange Almindsbakke (Vest for Lilleborg) og Bedegadevejen. 1892 Lersbyvejen. 1894 Allinge-Sandvig

Landevej og Kildesbakken i Almindingen. 1895 Spællingebakken i Rø og østre Rispebjærgbakke. 1896—97 Nexø—Svaneke Landevej. I Aaret 1900 fik Amtsraadet et nyt Problem i de forskellige Stationsveje i Forbindelse med Rønne—Nexø—Almindings-Banens Anlæg, hvoraf Stationsvejen til Almindings Station optoges som Amtslandevej.

I 1890erne drøftede Amtsraadet Beplantningen langs Landevejene, idet der flere Gange klagedes over Poplerne, bl. a. fra Telegrafvæsenet. Bornholms Biavlerforening henstillede til Raadet i 1897 i Stedet for at plante Lind., hvilket blev efterkommet paa nogle Strækninger i 1899. I 1902 plantedes tillige en Del Ahorn.

I 1900 grundforbedredes Nexø—Aakirkeby Landevej. 1901 Ombygning af Kirkebroen i Olsker. I 1903—04 Anlæg af Stationsveje for Renter af Amtskommunefonden ifl. Indenrigsministeriets Approbation. I 1911 Anbringelse af Kilometerstene.

Den første Dampromle, det første Motorkøretøj

Efter at Amtsvejsinspektør *Gregers Jensen* i 1906 havde overtaget sit Embede, blev der i 1907 anskaffet en Dampromle og opført et Tromlehus nord for Rønne. I 1911 anskaffedes endnu en Dampromle samt et Ophakningsapparat og opførtes et Tromlehus ved Hasle. Det første, der nævnes om Motorkøretøjer paa Landevejene, er i 1904, da Dyrslæge Albrechtsen i Aakirkeby af Justitsministeriet faar Tilladelse til Natkørsel med Motorcykle. I 1905 faar Lægerne Dircks i Rønne og Carlsen i Aakirkeby samme Tilladelse; 1906 Dyrslæge Henriksen, 1907 Dyrslæge Lund, begge i Rønne, samt Læge Gudjohnsen samme Sted. Det var altsaa Læger og Dyrslæger, der aabnede Motor kørselens Æra her paa Øen.

I Aarene 1911—13 anlagdes den ny Landevej Hasle—Allinge, et for Turistvæsenet meget vigtigt Vejanlæg. I 1911 udvidedes Landevejen over Raagelundsbrodden i Østerlars.

Den første Chaussébrolægning

Den første Belægning af en Landevej med Chaussébrosten fandt Sted i 1914—18 paa Svanekevej ved Rønne, fra Byen til Snorrebakken, en Strækning, der paa Grund af den tunge Kørsel fra Granitbrudene og Kaolinværkerne var stærkt belastet. I 1920 nævnes det første Tjæreforsøg ved Overfladebehandling af Veje. I 1918 fortsattes med Chaussébrolægning ved Jernbaneoverkørslen ved Rønne Ø. I 1921 paa Haslevej Nord for Rønne og ved Aakirkeby, i 1923 ved Nexø og gennem Stationsbyen i Østermarie.

Plantning af Frugtræer langs Landevejene

I 1913 vedtog Amtsraadet forsøgsvis at begynde Plantning af Frugtræer langs Landevejene. I 1914 skete den første Plantning af Æble- og Pæretæer, fra Bukkegaard i Nyker til Hasle. I 1917 solgtes 2000 af de da ca. 5200 Popler paa Landevejene, og der udplantedes i Stedet for forskellige Frugt- og Allétræer. I 1922 solgtes Almetræer paa Strækningen Vaseaa—Svaneke.

Den stigende Biltrafik rejste nye Problemer for Vejvæsenet. Der krævedes ikke blot stærkere og bredere Veje med Undgaaelse af bratte Sving, men ogsaa Foranstaltninger til Forebyggelse af Faren for Trafikulykker. I 1921 anbefalede Amtsraadet, at der ved Lov tilvejebragtes fælles Færdselsregler. I 1924 tillodes det Bornholms Motorklub at sætte Jernrækværk ved Vaseaaen ved Svaneke. I 1928 androg Kgl. dansk Automobilklub Ministeriet om Grusning af Veje i glat Føre, og Ministeriet paabød Amtsraadet at efterkomme det saavidt fornødent.

I 1929 fremkom Henvendelse fra Centralforeningen for Danmarks Cykle- og Auto-Industriforeninger samt Dansk Cyklist Forbund om bedre Færdselsforhold for Cyklister og Fodgængere paa Vejen. I Januar 1931 og Juli 1932 udstedtes Cirkulærer om Hvidtning af Vejtræer i bratte Sving. 14. April 1932 kom Lov om Færdsel. 5. Decbr. 1932 udkom Cirkulære om Anbringelse paa Vejratterne af Katastrofefondens Tavler, der henviser til Nødhjælpsposter. 15. Marts 1934 Cirkulære om at indrette Cykle- og Gangstier ved Veje, der benyttes af skolesøgende Børn. Og Cirkulære af 6. Oktbr. samme Aar om Advarselstavler ved Skoler. Henvendelse samme Aar fra Forenede danske Motorejere om den farlige Skærveslagning ved Vejene. 17. Decbr. 1938 Cirkulære angaaende Foranstaltninger til Skolebørns Beskyttelse mod Færdselsuheld. I 1933 og 1939 holdtes Færdsels-tælling paa de bornholmske Landeveje.

Om Vejanlæg i samme Tidsperiode kan noteres, at Strandvejen Nexø—Svaneke i 1931 optoges som Amtslandevej, grundforbedredes og udvidedes. En Mængde Spørgsmaal rejstes ved Anbringelse af de forskellige Elektricitetsværkers Transformatorstationer, Stangrækker, Luftledninger og Jordkabler. Et mægtigt Fremskridt i de bornholmske Vejanlæg i nyeste Tid skete ved de Midler i Millionbeløb, der stillede til Raadighed af Staten, de Fond, der oprettedes af Automobilafgiften. I Aarene 1934—42 udførtes saaledes det store Nyanlæg, Strandvejene Allinge—Rø og Gudhjem—Svaneke. Desuden reguleredes og udvidedes i 1928 Dobbeltsvinget mellem Lilleborg og Christianshøj, tildels ved

Vejens Forlægning. Og i 1935 begyndtes det store Vejarbejde Blykobbø—Rø. I 1932 var der Vejforlægning ved Ols Kirke.

En Del af de følgende Aars Vejarbejder skete i Henhold til Beskæftigelseslovene til Modarbejdelse af Arbejdsløsheden. Saadanne Arbejder var i 1938 Svaneke Landevej ved Rønne og en Bro over Byaaen, Snorrebakken, og Vejene Nexø—Svaneke. 1939—40 Haslevej ved Rønne, Nexø Strandvej og Allinge-Sandvig Landevej.

Efter Vejinspektør Jensens Død i 1928 blev den i 1925 ansatte Vejassistent *H. G. A. Andersen* konstitueret, og i 1929 ansat som Vejinspektør. Denne blev afskediget i 1936, hvorefter Ingeniør *Milner* ansattes som fungerende Amtsvejinspektør, indtil Strandvejarbejderne blev fuldført. I 1938 udnævntes Landinspektør *Holst* og Ingeniørerne *Sørensen* og *Thomsen* til Vejassistenter, ligesom Ingeniør *Milner* blev fast ansat Vejinspektør og Driftsbestyrer for Amtets Vejevæsen. Ingeniør *Thomsen* blev senere Stadsingeniør i Hjørring, og Ingeniør *Sørensen* fik samme Stilling i Rønne 1945.

Et af de sidste store Vejarbejder, der afleveredes færdigt i Efteraaret 1944, var Forlægning af Landevejen fra »Søholm« til Ringeby i Vestermarie, udenom den besværlige Bjerregaardsbakke. I teknisk Henseende har de bornholmske Landeveje ikke mindst gennemgaaet en Forbedring, der noget nær kan betegnes fuldkommen. I store Omraader fremtræder Kørebanen enten som Betonvej eller Brolægning, formaaende at bære den tungeste Biltrafik. Her er virkelig et synligt Fremskridt, der er værd at glædes over, og man maa anerkende Dygtigheden hos de Mænd, som har planlagt og gennemført et slikt moderne Vejnet, der staar Bornholm i mange Millioner Kroner, og hvori Øens Amtmand, *v. Stemmann*, har sin store Andel.

De bornholmske Jernbaner

I Forbindelse med Vejevæsenet vil det være naturligt at omtale de bornholmske Jernbaner. Allerede i 1875 drøftedes Jernbaneanlæg paa Øen, men Sagen blev henlagt, fordi man tvivlede om Nødvendigheden og Rentabiliteten. Tanken blev dog snart igen optaget. Efter Overvejelser og Forberedelser afholdtes den 24. November 1890 et grundlæggende Møde paa Raadhuset i Rønne, hvor et Udvalg nedsattes til at arbejde videre for Sagen. Det var særlig to Mænd, Ingeniør *Fagerlund* og Maskinfabrikant *Herman Blem*, der ved Møder ude i Sognene fik Planen om en Jernbane Rønne—Aakirkeby—Nexø med Sidebane til Almindingen til at glide, selv om der var adskillig Modstand og Meningsforskel om hvor Linien skulde ligge; og til Tider syntes det hele at skulle gaa istaa.

Ved Aarhundredets Slutning var man endelig

naaet saa vidt, at man kunde tage fat paa Anlægget, og den 13 Decbr. 1900 aabnedes den første Banelinie, der fra Rønne snor sig i bugtende Linier gennem Sydlandets Sogne til Nexø. Aaret efter, den 16. Maj 1901, kom Banen fra Aakirkeby til Almindingen. i Drift.

Efter denne Begyndelse fortsatte man Virksomheden for Anlæg af flere Banelinier. Nordlandet med dets stærke Turistliv maatte først komme i Betragtning. Her anlagdes, fra Rønne gennem Klemensker, Rø og Olsker Sogne, den saakaldte Allingebane med Endestation i Sandvig. Den indviedes 6. Maj 1913. Denne Bane blev med sine store Udgravninger, Dæmningsanlæg og Broer over Kløfter en dyr Foranstaltning, tilmed da Lokomotiverne paa Grund af den stærke Stigning indtil 1:80, skulde være særlig kraftige. Men med de henrivende Landskaber, den gennemløb, og dens Chance som Turistbane, var man fra alle Sider glade for, at den kom i Drift. Endelig kom Bornholms fjerde Jernbanelinie, Almindingen—Gudhjem, ogsaa tildels en Turistbane. Den indviedes 27. Juni 1916.

Gennem de senere Aar har Bornholms Jernbaner gennemgaaet en betydelig Udvikling og Modernisering. De gamle Damp tog er vel bibeholdt, men desuden er anskaffet nye moderne Motorvogne, der kører med betydelig større Fart, de saakaldte Lyntog. Desuden driver Jernbanerne flere Automobilruter paa Øen med store moderne og kraftige Vogne, der i Køreplanen staar i bekvem Forbindelse med Togene. Persontrafikken med Tog og Rutebiler har til Tider været meget stor paa Bornholm, enkelte Dage endog op til 15.000 Passagerer. Under den tyske og derefter russiske Besættelse af Øen var der Dage og Uger, hvor samtlige Banelinier og Materiel stod i det fremmede Militærs Tjeneste.

Efter Befrielsen er de bornholmske Jernbaner under Direktør *Milners* dygtige Ledelse moderniseret saavidt, at de mest sagkyndige, nemlig de danske Privatbanefunktionærers Bestyrelse, der i Sommeren 1947 holdt Generalforsamling paa Bornholm, roste Banematerialet her som det bedste, der for Tiden var i Brug i vort Land.

De bornholmske Jernbaner bestod indtil ved Aar 1935 af 3 forskellige Aktieselskaber: Det bornholmske Jernbaneselskab (Rønne—Nexø—Almindingen), Rønne-Allinge Jernbaneselskab og Almindingen-Gudhjem Jernbaneselskab, hvilke i nævnte Aar sammensluttedes til ét Aktieselskab »De bornholmske Jernbaner«, med Aktiekapital 4.765.000 Kr. Selskabet Formand er Amtmand *v. Stemmann*.

Der er en lang Afstand, saavel i Tid som i Fremskridt, mellem Bornholms middelalderlige Landeveje og det moderne Jernbanetog.

XVI. LANDBRUGETS UDVIKLING I 1900^{ERNE}

Afslutningen paa Landbrugets Historie paa Bornholm bliver Udviklingen gennem de sidste 50 Aar eller væsentlig i indeværende Aarhundrede, et Emne der skal omtales her, overvejende paa Grundlag af Bornholms landøkonomiske Forenings Konsulenters aflagte Beretninger. Udviklingen var mangesidig, og paa enkelte Omraader gjordes et Pionérarbejde ikke blot for Bornholm, men som det fremmeste i hele Landet. Dette var saaledes Tilfældet med *Udrensning af Tuberkulosen hos Kvæget*. Efter at man havde indset denne Sags store Betydning, tog man fat paa dens Realisation og var i 1923 naaet saa vidt, at 50 % af Besætningerne var reaktionsfrie, medens en stor Del af disse kun havde faa Reagenter. Ved en Generalforsamling i Bornholms Mejeriforening samme Aar vedtoges, at samtlige Besætninger skulde søges rensat i Løbet af 5 Aar. Da dette Tidsrum var forløbet, fandtes enkelte Besætninger endnu tilbage, hvorfor der blev givet en ekstra Frist paa 3 Aar, og i 1933 kunde der meldes rent Land. Bornholm blev da den første Landsdel i Danmark med tuberkelfrit Kvæg.

En anden Sag var Bestræbelsen for en Forøgelse af Mælkeudbyttet pr. Kø, samt Mælkens Fedtprocent. Til Prøvelse oprettedes et øget Antal Kontrolforeninger, hvoraf der i 1910 var ialt 17, og i 1938 var ca. 53 % af samtlige Køer under Kontrol. Af Resultater skal her anføres følgende Statistik fra Bøsthøj Kontrolforening i Aaker Sogn:

Aar	Antal Køer	kg Mælk	Procent	kg Smør
1898—1899	303	2824	3,14	100
1899—1900	271	2678	3,28	97
1900—1901	278	2707	3,34	100
1936—1937	521	3939	4,03	178

Her ser man Fedtprocentens gradvise Stigning. En anden Statistik oplyser, at Mejeriet Svalhøj ved

Hasle forbrugte 27,24 kg Mælk til 1 kg Smør i 1889, men i 1937 kun 22 kg Mælk. Blandt de mange Medaljer, dette Mejeri har faaet i Tidens Løb, var 1 »værdig til Guldmedalje«, den højeste Udmærkelse, der gives.

Kvægavlens Udvikling paa Bornholm i den her omhandlede Periode blev fremmet ved Tyreholdsforeninger, i 1938 ialt 31 Foreninger under »Bornholms Kvægavlsforening«. Ved Indkøb af unge Tyre af rød dansk Malkerace, særlig fra Fyn, men ogsaa Sjælland, tilførtes Bornholm mange fine Avlsdyr. Dog har ogsaa Tyre født paa Øen opnaaet den højeste Afkomspræmie 1. Klasse, 1. Grad, samt blevet optagne i Elite-Stambogen.

Ved 50 Aars Jubilæumsdyrskuet i 1902 var der meget stor Tilslutning, ialt 427 Katalog-Numre. Det holdtes som sædvanlig i Almindingen, hvor der fremstilledes 63 Tyre, 17 Samlinger Kvæg, 5 Samlinger Kvier og 6 enkelte Køer. I Aarene 1925 og 1926, da der var Mund- og Klovesyge, var der intet Kvæg ved Dyrskuet, idet der ikke modtoges Køer og Kvier, og Tyrene blev bedømt ved de saakaldte Landevejsdyrskuer.

Med Hensyn til *Hesteavl* har »Foreningen til Hesteavlens Fremme paa Bornholm« i Perioden siden 1900 indkøbt en Række Hingste, de fleste røde, men ogsaa nogle sorte og en enkelt skimlet. Navnene er følgende i Tidsrække: Bannerhøj, Præstø, Fux, Skelby, Dandy, Odin, Rolf Krake, Primus, Bjørn, Unge Viebjerg, Grand, Hamlet Surtur, Regulus Stjern, Frode Kongsgaard, Sigurd Brederød, Brage, Kvik Torvedgaard, Prins Østerlund, Juvel Storgaard og Sally Dammegaard. Ogsaa enkelte Privatmænd har indkøbt eller tillagt værdifulde Hingste. Frederiksborggracen har særlig haft Bornholmernes Forkærlighed, men der er dog ogsaa i ret stor Grad anvendt jysk Race, og desuden i mindre Grad Belgiere.

Til Fremme af *Svineavl*, der efterhaanden blev en Hovedaare i Landbrugserhvervet, blev oprettet forskellige spredt liggende *Svineavlscentre*; de samlede i 1903 under én Mands Ledelse, og der dannedes en Fond under Slagteriets og Landboforeningens Ledelse, hvoraf bl. a. indkøbtes Orner. I Aarene 1905—06 skete en stor Udvidelse af Bornholms Andels-Svineslagteri. Ifølge Tællinger havde Bornholm i 1888 13.000 Svin, 1893 15.000, 1898 24.000. I 1903 var der 3600 Ejendomme med *Svinehold* paa Øen, af disse var 2300 i Andelsslageriet, eller 65 %, mod kun 40 % i det øvrige Danmark, og repræsenteret med 24.600 Svin af det samlede Antal 28.600 Svin. I 1909 var der 33.000 Svin paa Bornholm. I 1913 oprettedes »De samvirkende bornholmske *Svineavlsforeninger*«, med 53 Orner.

Under Verdenskrigen 1914—18 skete der en stærk Reduktion af *Svinebestanden*. Ved en Tælling i Marts 1915 viste det sig saaledes, at der paa Bornholm var 32,3 % færre Svin end ved samme Tid Aaret forud. Den frygtelige Tørkesommer i 1917 med næsten total Misvækst, blev ikke mindst til Skade for *Svineholdet*. I Januar 1918 indtraadte det i Andelsslageriernes Historie mærkelige Forhold, at Eksporten ophørte af den simple Grund, at der ikke var noget at eksportere. Det kneb endda nok med Hjemmemarkedets Forsyninger, og Foder manglen var akut. Miséren varede ogsaa i 1919, da der kun slagtedes 5141 Andelssvin. Men de høje Priser bødede noget. Gennemsnitsbeløbet for en Slagtegris var 300 Kr. Men for enkelte store Fedesvin opnaaedes langt højere Beløb. Der nævnes endog en Orne af Kæmpestørrelse, der ved Salg til Slagtning indbragte sin Ejer lidt over 1000 Kr. Men ogsaa Tuberkuloseprocenten blandt Svinene var i Stigning; den havde ellers staaet fint paa Bornholm med kun 1 à 2 % mod 5 à 6 % ovre.

I 1925 foretoges en fælles Ordning mellem Landboforeningen, *Svine-* og *Husmandsforeningerne* om Grisehandelen, ved hvilken gaves indtil 6 Maaneders Kredit. I 1932 indtraadte en Overproduktion af Svin. England forlangte en Nedsækning af 15 %. Her i Landet nedsattes et Baconudvalg, og ved Lov af 21. Februar 1933 et Reguleringsudvalg og vedtoges Bestemmelse om *Svinekort* for Producenterne. I 1935 indførtes til Bornholm ca. 1500 Smaagrise fra Sjælland. I 1936 foretoges en betydelig Udvidelse af Slagteriet. Samme Aar oprettedes paa Strangegaard i Klemensker en *Svine-Forsøgsstation*.

Under den sidste Verdenskrig var *Svineavl* paa Bornholm ude for lignende Vanskeligheder som i 1914—18, hvortil kom andre Spørgsmaal, der ikke bedrede Situationen. Men som Helhed

kom man nogenlunde gennem Perioden, og der arbejdes nu atter for Fremgang i den økonomisk saa vigtige *Svineproduktion*, hvor man saavel til Slagteri som til Eksport staar med hele Apparatet i Orden.

Husdyrbruget og dets Produkter var det første og vigtigste Formaal indenfor Bornholms landøkonomiske Forenings Virke. Men hertil kom *Planteavl*, som ved Aarhundredskiftet blev taget systematisk op i Form af Forsøgsmarker m. m. I 1899 nedsatte Foreningen et *Planteavlsudvalg* bestaaende af Formanden, Jægermester *Kirketerp*, Lensgaard, *Rasmus Madsen*, *Aspesgaard*, *Pedersker*, og *P. Blem*, *Værmelandsgaard*. Sagen var egentlig rejst af den kendte Botaniker, Lærer *Bergstedt* i *Bodilsker*, tidligere virksom for *Frøavl* paa Bornholm. *Handelsgartner O. Elberg*, Rønne, var Foreningens første *Planteavlskonsulent* fra 1902 til 1913. Som *Udvalgsformand* virkede *Kirketerp* til 1905, da R. Madsen blev Formand indtil 1919, da han afløstes af Løjtnant *Kaas*, *Kaasegaard*, *Povlsker*. Allerede i 1899 blev anlagt 7 *Gødningsforsøg*. I 1900 anlagdes den første *Forevisningsmark* paa 1/2 Td. Ld. af *Vallensgaards Jord* ved *Højskolen*, inddelt i 156 *Parceller*. Senere anlagdes en *Forsøgsmark* ved *Aakirkeby*, ligesom *Husmandsforeningerne* anlagde mindre *Forevisningsmarker* i *Klemensker*, *Bodilsker* og *Østerlars*. *Forevisningsmarken* ved *Almindingen* blev nedlagt 1910.

I 1902 foranstaltede Landboforeningen en *Præmiering* for velholdte Roemarker, hvortil var 8 *Deltagere*. I 1903 uddeltes 5 *Præmier* for hele *Markbrug*. I 1905—06 samt 1907—08 var der 2-aarige *Konkurrencer* mellem hele *Markbrug* med henholdsvis 6 og 3 *Deltagere*. I 1902 afholdtes den første *Planteavlsudstilling* i *Aakirkeby*. I 1904 en stor *Landbrugsudstilling* i Rønne, hvor *Planteavlsafdelingen* var det væsentligste. I 1910 en lignende *Udstilling* i *Nexø*. I 1905 og følgende Aar foretoges *Afsvampning* af *Saasæd* ved *Anlæg* paa en Række *Mejerier*.

Den paa *Initiativ* af Lærer *Bergstedt* oprettede *Frøavlerforening*, der særlig avlede *Runkelroefrø*, gik i 1908 over til »*Danske Landboforeningers Frøforsyning*.« I 1911—12 foranstaltedes *Kontrol* dyrkning med *Roepøver*, taget af forskellige *Firmaers Frøleveringer* til Landboforeningens *Medlemmer*. Da *Statens Planteavlslaboratorium* i 1910 tilbød Landboforeningerne at udføre *Undersøgelse* af *Jordens Kalktrang*, var Bornholms landøkonomiske Forening blandt de første til at modtage *Tilbudet*. I 1904 optog Foreningen et *Arbejde* for *Udbredelse* af de bedste *Sædstammer*, ved en *Fremavl* under Foreningens *Kontrol*. Man vil saaledes se, at det er alsidig *Virksomhed*, Landboforeningen

udførte gennem disse Aar til Planteavlens Forbedring og Udvidelse.

Konsulentvirksomheden indenfor Planteavlens udførtes efter Konsulent Elbergs Afgang i 1913 af Landbrugskandidat *Jobs. Jensen*, »Solvang«, siden Overlærer ved Næsgaards Agerbrugsskole, derefter Forstander for Kærehave Landbrugsskole. Han virkede som Konsulent til 1917, da Landbrugskandidat *Ejnar Knudsen* blev hans Efterfølger indtil 1920. Derefter blev Landbrugskandidat *Aage Brandt* Konsulent for Planteavlens og fra 1944 *A. Juel Nielsen*.

Af Kvægavlskonsulenter var Landboforeningens første Konsulent Dyrslæge *J. Albrechtsen*, antaget i 1890 og virkede til 1907, ligesom han var Assistent ved Svineavlens fra 1899 til 1910. Derefter var Proprietær *Christian Hjorth*, Maglegaard, Kvægavlskonsulent indtil ved Aar 1920, da den nuværende Hesteavlskonsulent *K. Jensen* blev ansat og virkede til Aar ca. 1935, efterfulgt af den nuværende Kvægavlskonsulent *Einar Jensen*.

Som Hesteavlskonsulent virkede Løjtnant *Holm*, efterfulgt af *K. Jensen*, der i senere Tid var Konsulent for Heste og Svineavl.

Udstykningsforeningens Virksomhed

Et vigtigt Samfundsanliggende, saavidt muligt at bevare Landets stigende Fødselsoverskud indenfor Landbrugets egne Rammer, er Udstykningsforeningen en af de medvirkende Faktorer til at løse, nemlig særlig det vanskelige Spørgsmaal at skaffe Jord til nye Landbrugshjem.

Efter at der i 1894 var vedtaget en Lov om Nedsættelse af en Landbokommission til Revision af Bestemmelserne om Jords Udstykning og Sammenlægning og resulteret i »Husmandsloven« af 1899, blev der indenfor de samvirkende bornholmske Husmandsforeninger i 1904 rejst Tanken om en Udstykningsforening. I 1905 tegnedes Garanti-beviser, og da Loven af 1906 om Udlaan af Statslaanefonden til Udstykning af større Landejendomme udkom, fik Sagen herved end mere Interesse. I et Møde i Aakirkeby i Januar 1907 mellem Husmandsforeningerne og Landboforeningen nedsattes et 7 Mands Udvalg til at arbejde videre med Sagen; der udarbejdedes Vedtægter, og ved et nyt Møde 5. April samme Aar afholdtes konstituerende Generalforsamling. Til Bestyrelse valgtes *J. P. Nielsen*, Grønvang, *R. Madsen*, Aspesgaard, *H. L. Kofoed*, Koosgaard, *Ludv. Andersen*, Ellensminde, *Job. Thøgersen*, Aakirkeby, *Magnus Mortensen*, Østermarie, og *H. V. Maegaard*, Olsker.

Igennem Aarene købte Foreningen en Række Gaarde til Udstykning. Den første, Asseregaard i

Klemensker, i Juli 1907. Derefter i 1908 Risbygaard i Klemensker, St. Bakkegaard i Olsker, Lesleregaard i Østermarie og Lensbjerggaard i Østerlars. 1909 Buskegaard i Klemensker, Kyndegaard i Nyker og Søgaard i Vestermarie. 1910 St. Kalbygaard i Aaker, Buldregaard i Nyker, Hullegaard i Pedersker og L. Gadegaard i Vestermarie. 1911 Lynggaard i Olsker. 1912 St. Krashavegaard i Klemensker, Gyldensgaard i Østermarie og St. Engegaard i Bodilsker. 1913 Hullegaard i Povlsker. 1914 Maegaard i Olsker og Hjortegaard i Østerlars. Fra 1915 til 1921 stod Virksomheden stille, væsentligt paa Grund af de stigende og høje Priser for Landejendomme, en Virkning af Verdenskrigen 1914—18. Men i 1921 toges atter fat. Foreningen købte da Bjerregaard i Klemensker og Aagaard i Østerlars. Statshusmandsloven var nu forbedret, saaledes at Parcellisterne kunde opnaa tilstrækkelige Laan.

1923 købtes 80 Tdr. Land af Lyngholts Jorder i Klemensker og i 1924 Puggegaard i Rutsker samt Ahlegaard i Vestermarie. 1925 købtes 20 Tdr. Ld. fra St. Almegaard i Østermarie, 1927 Elleskovsgaard, Østerlars, 1928 Kildesgaard i Olsker og Risenholm i Østermarie, 1929 Sigaard i Klemensker og 1930 42 Tdr. Land fra Kjeldsebygaard i Østerlars.

Inden Foreningens 25 Aars Jubilæum i 1932 var saaledes udstykket 30 Gaarde med et Areal af 2561 Tdr. Land og for en Købesum af 1.516.000 Kr. Der blev herved oprettet 141 nye selvstændige Brug, først paa 6 à 8 Tdr. Land, senere steget til 10 à 12 Tdr., enkelte op til 15 Tdr. Land. Priserne varierede fra 200 Kr. til 800 Kr. pr. Td. Ld. Paa de 30 Gaarde levede før Udstykningen 205 Mennesker, efter Udstykningen 660, en Forøgelse af 455. Det samme Jordareal har saaledes givet Ophold til over det tredobbelte Antal Mennesker, et Forhold, der betyder noget i Landbrugets Økonomi og Samfundets Udvikling.

De svingende Landbrugspriser

Landbrugsprodukterne har gennem indeværende Aarhundrede været udsat for voldsomme Svingninger, med Højkonjunkturer under og efter den første Verdenskrig og derefter et katastrofalt Prisfald. Det ses bl. a. af Landbrugets Forrentningsprocent, der i det bedste Aar 1920 var 7,4 men i det daarligste Aar 1932 ÷ 0,4.

I følgende Statistik ses Priserne for de tre vigtige Eksportartikler, Flæsk, Smør og Æg, efter Noteringerne. Til Sammenligning skal anføres, at Flæskeprisen i Tiaaret 1871—80 var gennemsnitlig 86 Øre pr. kg. og Smørprisen 225 Øre. I 1890 var

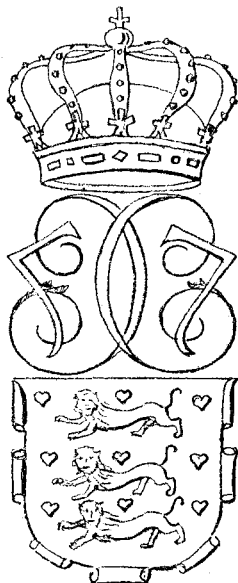
Flæsket dalet til 63 Øre og i 1894 64 Øre, medens Gennemsnitsprisen for Smør i Perioden 1890—95 var 185 Øre. I Aaret 1900 var Flæskeprisen 78 Øre, i 1905 79 Øre. Gennemsnitsprisen for Smør 1905—10 198 Øre. For Æg betaltes i Gennemsnit i Perioden 1900—05 102 Øre pr. kg, 1905—10 110 Øre, 1910—15 121 Øre. Flæskeprisen var 1910 98 Øre og 1915 144 Øre. Smørprisen i Perioden 1910—15 gennemsnitlig 211 Øre.

I 1920 var Tallene for henholdsvis Flæsk, Smør og Æg: 354, 646, 521 Øre. I 1922 de tilsvarende Pristal: 231, 385, 247. I 1925: 228, 447, 238. 1926: 180, 307, 170. 1927: 135, 301, 162. 1928: 136, 314, 160. 1929: 159, 302, 160. 1930: 129, 245, 132. 1931: 82, 209, 108. 1932: 75, 178, 101. 1933: 121, 171, 105. 1934: 156, 161, 103. 1935: 162, 192, 107. 1936: 170, 207, 108. 1937: 169, 225, 110.

Senere var Priserne atter stigende og paavirkedes af de Forhold, Krigen 1939—45 bevirkede, bl. a. Reducering af Besætningerne og høje Produktionsomkostninger. For Slagtekvægets Vedkommende var Prissvingningerne særlig store. Efter en Gennemsnitpris i Tiaaret 1910—15 af 104 Øre pr. kg var Prisen i 1920 100 Øre, men sank derefter gradvis helt ned til 17 (sytten) Øre i 1932.

Landbrugets Priser er blevet som et Barometer

for det danske Samfunds Velstand, idet, som et gammelt Ord siger, »naar Bonden har Penge, har alle Penge.« Særlig i vor Handelsbalance overfor Udlandet har Priserne for vor Landbrugsekспорт ofte vist sig afgørende for en god Balance. I Kriseaaret 1932 skulde der stærke Nerver til at være Landmand, med Bevidstheden om hver Dag i Aaret at slide for et Resultat, som man kunde se vilde betyde Underskud. Miséren bredte sig langt ud, adskillige Købmænd i Byerne, der havde staaet i Handelsforhold til det svigtende Landbrug, mistede i hint Aar deres Formue, et Bevis paa, at Land og By er» i samme Baad«. Derfor er de meget høje Landbrugspriser heller ikke af det gode; thi her, hvor det drejer sig om Levnedsmidler, maa det erindres, at Byernes Folk, saavel som Landarbejderne, ogsaa skal leve. Med meget høje Fødevarepriser vil disse Kredse have et berettiget Krav om Lønforhøjelser, der igen vil ramme Landbruget ved forøgede Driftsudgifter. Man kender Svikmøllen! Det ideale for alle vilde være en nogenlunde konstant Middelkonjunktur, eller som det hedder i Sangen, »hvor faa har for meget og færre for lidt.« Med Ønsket om en saadan Tilstand i Fremtiden skal slutes denne Oversigt over Bornholms Landbrugshistorie gennem Tiderne.

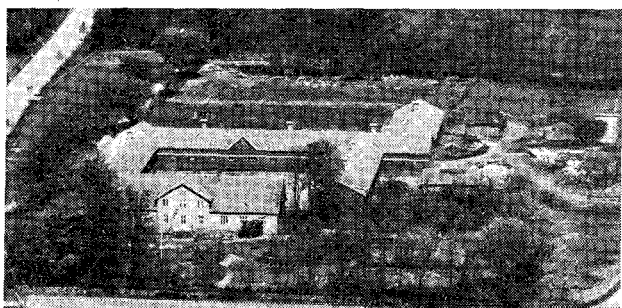
Åker	333 -
Åkerdyng	159
Allinge-Dyng	164
Bornerker	166
Høst	181
Isker	182
Kornker	200
Kredsker	232
Nekst	243

St. ...

BIOGRAFIER OVER BORNHOLMS LANDBRUG

Byker	243
Dyng	246
Gløker	267
Høst	273
Isker	292
Kornker	296
Re	324
Ryng	335
Skov	337
Kornmand	338
Skovmand	35
Skovmand	373

AAKER

1a — »VALENSGAARD« pr. Alm. Tlf. Aakby. 33. Proprietærg. 197,8 ha — Htk. 22-5-0-2 — Ejds. 200,000 — Grdsk. 98,000. Gaarden er siden 1688 gaaet i Arv fra Far til Søn. Stuehuset opført 1680, Udlængerne genopbyggedes efter Brand 1938. 82 Td. Ld. er Skov og 70 Td. Ld. Mose og Eng. Gaarden er Øens største. Ejes af Fru Nina Müller, Villa Valnæs, men bestyres af Sønnen: *Poul Anker Barfod Müller*, f. 21. 12. 1916 paa Gaarden (Søn af Vald. Laurentius M. og Nina, f. Barfod). 1934—35 paa Olle-rup Gymnastik-Højskole, 1940—41 paa Lyngby Landboskole. G. m. Yvonne Rosted, f. Rasmussen, d. 25. 2. 1919 i Ibsker (D. af fhv. Mejeribestyrer R. og Emma R.). Børn: Mary-Ann Rosted, f. 15. 9. 1946. Anker Anthoni Barfod, f. 17. 11. 1947.

1ap — »MARIENLUND« pr. Alm. Vallensgd. Pc. 6,8 ha — Htk. 1-0-0-1¼ — Ejds. 13,000 — Grdsk. 4,800. *Jens Peter Hansen*, f. 25. 12. 1909 (S. af Peter Andreas H. og Alma, f. Berggren), overtog Ejendommen 1933. G. m. Elisabeth, f. Christensen, d. 22. 7. 1912 i Aakirkeby (D. af Hans C. og Johanne Kristine, f. Jensen). Børn: Robert Christian, f. 26. 12. 1939. Vera Alice f. 16. 10. 1941. Lis Grete, f. 30. 4. 1946.

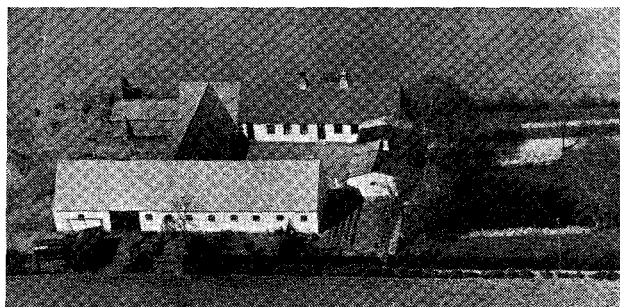
1b — »DALSHØJ« pr. Alm. Tlf. Aakby. 243u. Vallensgd. Pc. 9,7 ha — Htk. 1-0-3-0½ — Ejds. 21,600 — Grdsk. 6,000. Bygningerne ca. 100 Aar gamle med Bindingsværk. Med i Driften er tillige 1½ Td. Ld. Jord, lejet af Jernbanen. Ejend. overtoges i 1945 af: *Helmer Jens Andreas Hansen*, f. 30. 11. 1913 i Aakir-

keby (S. af Villiam H. og Susanne, f. Mortensen, Nyby, Aakirkeby). 1935—36 Elev paa Kærhave Landbrugsskole. G. m. Inger, f. Sassersen d. 21. 8. 1924 (D. af Johannes S. og Jensine, f. Pihl, Karlishøj, Aaker). Søn: Bjarne, f. 11. 1. 1946.

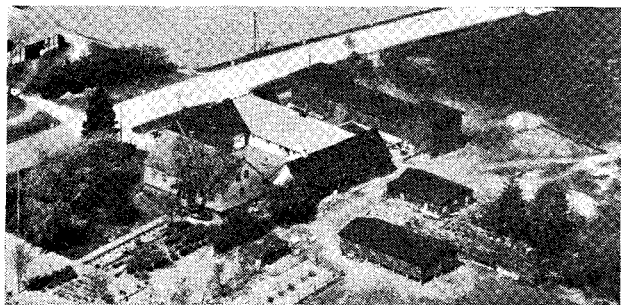
1bk — »ALMELY« pr. Alm. Tlf. Aakby. 202u. Vallensgd. Pc. 11,5 ha — Htk. 0-7-3-1¾ — Ejds. 17,400 — Grdsk. 6,900. *Harald Andreas Andersen*, f. 26. 12. 1904 (S. af Julius A. og Juline, f. Ipsen), overtog Ejend. 1941. G. m. Andrea Maria, f. Nielsen, d. 7. 10. 1912 i Terslev (D. af Hans N. og Anna, f. Jørgensen). Børn: Ove Vagn, f. 28. 11. 1939. Kaj Juul, f. 3. 7. 1941. Tove Elsebeth, f. 1. 3. 1947.

1bl — »LILLEVANG« pr. Alm. Vallensgd. Pc. 5,6 ha — Htk. 1-0-1-2¼ — Ejds. 11,400 — Grdsk. 4,100. *Carl Peter Marcher*, f. 23. 1. 1893 (S. af Niels Peter M. og Kjersti, f. Nielsdatter), overtog Ejend. 1924. G. m. Anna Margrethe, f. Pedersen, d. 28. 1. 1898 (D. af Janus Matias P. og Benedikte Hansine Kristine, f. Pedersen). Børn: Inger Sofie, f. 29. 9. 1920. Johannes Peder, f. 25. 4. 1923.

1dd — »GRAVGÆRDE« pr. Aakby. Tlf. 44x. Vallensgd. Pc. 8,2 ha — Htk. 1-6-1-0¼ — Ejds. 20,800 — Grdsk. 8,000. *Ejnar Kalf Hansen*, f. 14. 1. 1900 (S. af Olaf H. og Sørine, f. Kalf). Elev paa Ryslinge Højskole 1918—19, paa Ladelund Land-

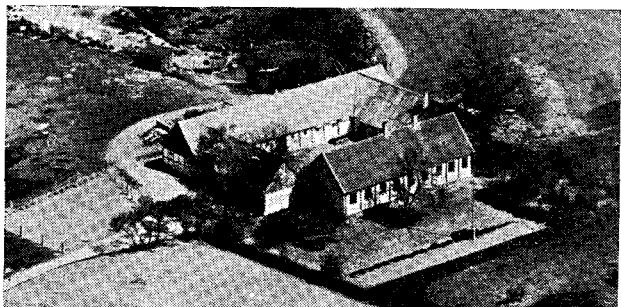
brugsskole 1923—24. Overtog Ejend. 1928. G. m. Marie Andrea, f. Kjørhus, d. 17. 2. 1902 i Kolding (D. af Hans K. og Kristine f. Karstensen).

1e — »SOLVANG« pr. Alm. Tlf. Aakby. 243x. Vallensgd. Pc. 23,4 ha — Htk. 1-1-0-0½ — Ejds. 35,300 — Grdsk. 14,300. Ca. 5 Td. Ld. er Skov og Klipper. 1923 er Eiend. købt af *Knud Hansen*, f. 26. 7. 1896 i Bodilsk. (S. af Anton Kjølner H. og Nielsine Katrine Julie, f. Nielsen, Lindholm i Bodilsk.). G. m. Karen Ingeb. Mathea, f. Kofoed, d. 18. 7. 1895 i Svaneke (D. af Bagærm. Laurids Math. K. og Karnina Ingedora, f. Nielsen). Børn: Sven Kofoed, f. 26. 9. 1926. Erik Kofoed, f. 8. 5. 1930.

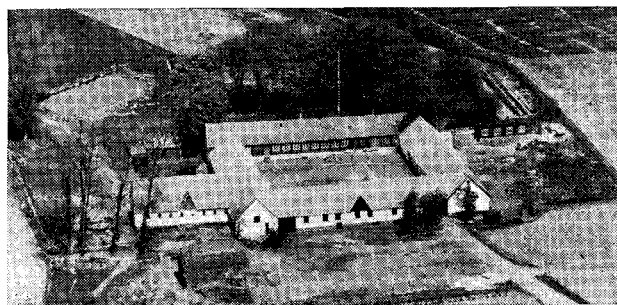
1f — »LÆRKESHØJ« pr. Alm. Tlf. Aakby. 258y. Vallensgd. Pc. 15,0 ha — Htk. 1-6-0-0½ — Ejds. 18,600 — Grdsk. 7,700. 1913 overtoges Ejend. af: *Otto Laurentius Holm*, f. 13. 12. 1887 i Rutsker (S. af Hans Chr. H. og Petrea, f. Andersen). G. m. Olga Marie, f. Kure, d. 13. 5. 1889 i Klemensker (D. af Janus K. og Karoline Marie, f. Westh). Børn: Edvard Christian, f. 29. 10. 1914, Aage Andreas, f. 17. 4. 1916, Else Marie, f. 19. 11. 1917, Eva Elisabeth, f. 9. 9. 1919, Magda Hilleborg, f. 28. 6. 1921, Edgar Kure, f. 10. 3. 1923, Valborg Petrea, f. 1. 5. 1925, Kirsten, f. 9. 9. 1928, Knud Erik, f. 1. 8. 1931.

1g — »HAMMERSHØJ« pr. Alm. Tlf. Aakby. 258u. Vallensgd. Pc. 11,6 ha — Htk. 1-7-1-2½ — Ejds. 18,400 — Grdsk. 7,800.

Thorvald Due Lund, f. 18. 6. 1896 (S. af Julius Peter L. og Kristine, f. Due) overtog Ejend. 1923. G. m. Sofie Louise, f. Dahl, d. 12. 4. 1899 i Vestermarie (D. af Anders D. og Hansine, f. Holm). Børn: Arne Due, f. 24. 6. 1925, Henning Due, f. 20. 12. 1927, Else Due, f. 12. 9. 1930.

1v — »STENSVANG« pr. Alm. Tlf. Aakby. 202x. Vallensgd. Pc. 9,8 ha — Htk. 0-5-1½ — Ejds. 14,000 — Grdsk. 4,900. Bygningerne genopbyggedes 1887 efter Brand. Ca. 5 Td. Ld. er Skov og Klipper. Gaarden overtoges 1924 af: *Julius Christian Andersen*, f. 10. 7. 1870 paa Gaarden (S. af Anders Peter A. og Kirstine Marie, f. Christensen). G. m. Juline, f. Ipsen, d. 9. 7. 1869 (D. af Slagterm. Sinius Ipsen og Caroline Kristine, f. Hansen). Børn: Sara Margrethe, f. 13. 2. 1898, Valborg Kristine, f. 2. 10. 1899, Christian Peter, f. 21. 9. 1902, Harald Andreas, f. 26. 12. 1904.

2a — »ST. MYREGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 157v. Proprietærgaard. 75,7 ha — Htk. 10-7-3-0¾ — Ejds. 83,000 — Grdsk. 55,700. Gaarden overtoges i 1934 af: *Petra Marie Olsen*, f. 23. 2. 1885 i Pedersker (D. af Johannes O.). Var 1902 Elev paa Bornholms Højskole.

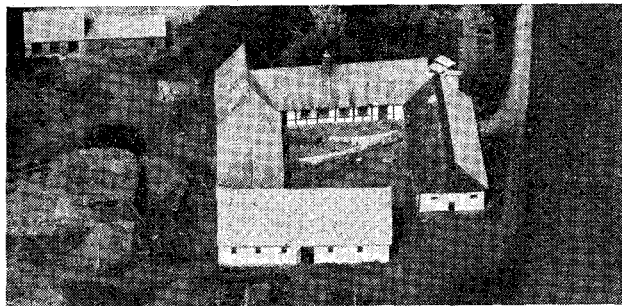

3a — »KANNIKEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 95. Proprietærgaard. 52,7 ha — Htk. 11-2-2-2¼ — Ejds. 94,700 — Grdsk. 51,700. 9 Td. Ld. er Skov. Genopbygget efter Brand 1896. *Bornholms landøkonomiske Forening* købte Gaarden 1948 til Forsøgsgaard, som bestyres af den hidtidige Ejer: *Herman Vesth Kjølner*, f. 15. 6. 1902 paa Gaarden (S. af Markus K. og Anna, f. Vesth). Elev paa Dalum Landbrugsskole 1924—25. G. m. Ingrid Margrethe, f. Svendsen, d. 29. 4. 1903 paa Ll. Munkegarad (D. af Nikolaj Julius S. og Thrine Bolette, f. Kofoed). Børn: Else Margrethe, f. 3. 10. 1930, Poul Markus, f. 3. 4. 1932, Gunvor Marie, f. 14. 6. 1935.

3r — »KANNIKEVANG« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 32v. Kannikegaards Pc. 9,9 ha — Htk. 1-7-0-2½ — Ejds. 22,000 — Grdsk. 8,900. Ejend. overtoges 1927 af: *Jens Valter Marcher*, f. 14. 1.

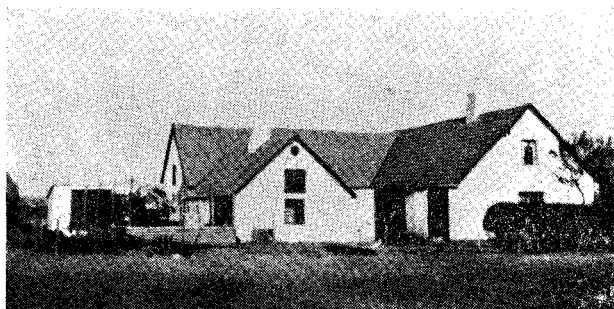

1700 (S. af Julius M. og Petra, f. Schou). G. m. Agnethe, f. Kofoed, d. 13. 8. 1902 i Pedersker (D. af Andreas K. og Mathilde, f. Nielsen). Elev paa Bornholms Højskole 1920. Børn: Ola Peter, f. 7. 4. 1938. Elly Agnethe, f. 31. 5. 1947.

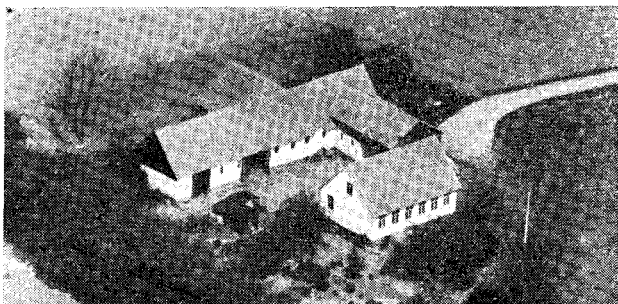

5r — »BAUNELY« pr. Aakby. Præstegd. Pc. 9,0 ha — Htk. 0-5-0-2½ — Ejds. 19.800 — Grdsk. 9.700. Ejend. er med Bindingsværk og stammer fra det 17. Aarh. *Vilhelm Nikolaj Sonne*, f. 6. 8. 1901 i Aaker. G. m. Agnes Karoline, f. Madsen, d. 30. 1. 1904 i Ibsker. Børn: Vita Louise, f. 20. 3. 1928. Georg Johannes, f. 27. 2. 1932. Else Margrethe, f. 15. 10. 1939. Orla Vilhelm, f. 16. 8. 1944.

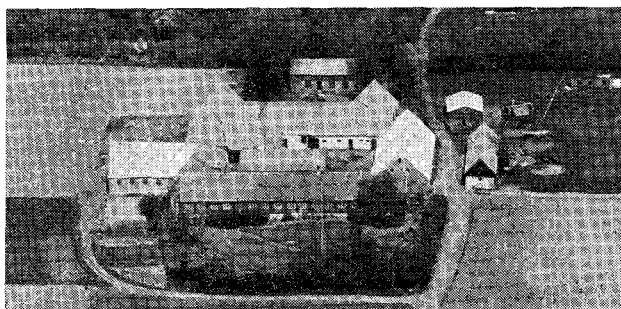
5y — »BRUNSMINDE« pr. Aakby. Præstegd. Pc. 6,9 ha — Htk. 1-1-2-1¼ — Ejds. 14,500 — Grdsk. 6,600. Ejend. overtoges i 1948 af: *Jens Pedersen*, f. 3. 7. 1923 i Ibsker (S. af Otto P. og Ida, f. Jensen). G. m. Anna, f. Udsen, d. 23. 3. 1922 (D. af Søren U. og Magda, f. Olsson). Børn: Poul, f. 21. 10. 1946.

6f — pr. Aakby. Tlf. 30 (Telefoncentral). 45 Slg. Pc. 3,3 ha — Htk. 0-6-3-1¼ — Ejds. 11,000 — Grdsk. 3,600. Ejend. overtoges 1941 af: *Henry Johannes Pedersen*, f. 19. 1. 1919 (S. af Janus P. og Olga, f. Andersen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1938 —39. G. m. Marie Kathrine, f. Pedersen, d. 28. 6. 1915 i Bodilsker (D. af Johannes P. og Karen, f. Fejersen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1936. Børn: Birgit Agnethe, f. 1. 5. 1944. John Egon, f. 18. 4. 1948.

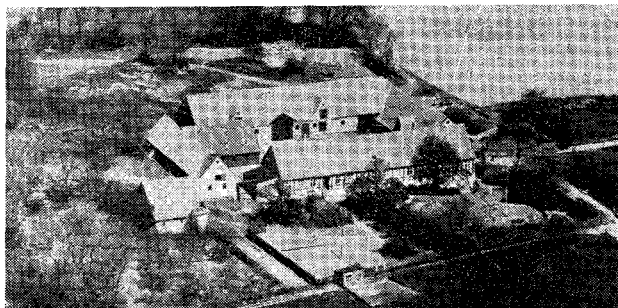
8c — Strøby, pr. Aakby. Tlf. Aakby. 246y. Kirke Pc. 9,0 ha — Htk. 1-6-3-2 — Ejds. 20,000 — Grdsk. 9,800. *Karen Munch*, f. 20. 3. 1802 paa Ejendommen (D. af Andreas M. og Karoline, f. Pedersen). Overtog Ejend. 1944.

10a — »STUBBEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 211y. 1. Slg. 44,5 ha — Htk. 6-4-1-2¾ — Ejds. 57,600 — Grdsk. 30,500. 15 Td. Ld. er Skov og Eng. *Ansgar Alman Schjødt*, f. 1. 5. 1899 i Aakirkeby (S. af Anthon S. og Jensine, f. Holm) overtog Gaarden 1940. G. m. Gerda, f. Hansen, d. 7. 3. 1897 i Rønne (D. af Ludvig H.).

10c — »EDVARDSMINDE« pr. Aakby. 1. Slg. Pc. 10,9 ha — Htk. 1-2-1-1½ — Ejds. 15,200 — Grdsk. 5,400. Ejend. overtager 1909 af: *Christian Andersen*, f. 9. 10. 1881 paa Ejend. (S. af Edvard A. og Karoline, f. Pedersen). G. m. Marie, f. Andersen, d. 16. 2. 1887 i Rønne (D. af Morten A. og Julie, f. Sonne). Børn: Aage Johannes, f. 1. 9. 1910. Edith Karoline, f. 1. 6. 1913. Elisabeth Kristine, f. 21. 10. 1915. Knud Villy, f. 20. 9. 1917. Inge Kathrine, f. 10. 12. 1919. Poul Anker, f. 18. 6. 1922. Ellen Sofie, f. 8. 11. 1924. Kirsten Margrethe, f. 8. 3. 1929.

11a — »DAMMEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 155x. 2. Slg. 42,6 ha — Htk. 6-2-3-1 — Ejds. 56,000 — Grdsk. 28,200. Ca. 25 Td. Ld. er Skov og Eng. 1940 er Gaarden købt af: *Svend Alvin Møller*, f. 28. 3. 1918 i Bodilsker (S. af Bygm. Karl An-

dreas M. og Engeline Kristine, f. Hansen). Elev paa Haslev Landbrugsskole 1938—39. G. m. Bodil Kofoed, f. Larsen, d. 22. 4. 1918 paa Gadebygaard i Bodilsker (D. af Anton L. og Ellen, f. Hansen). Børn: Knud Kofoed, f. 14. 7. 1939. Kirsten Kofoed, f. 28. 9. 1941.

12a — »SORTEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 158x. 3 Slg. 36,1 ha — Htk. 6-1-2-2¼ — Ejds. 50,500 — Grdsk. 23,400. 7 Td. Ld. er Skov, 1½ Td. Ld. er Klipper og 3½ Td. Ld. Skovløkke. 1926 er Gaarden købt af: *Gunnar Juul Nielsen*, f. 17. 11. 1899 paa Stangegaard (S. af Jens N. og Anna Margrethe, f. Andersen). 1918—19 Elev paa Bornh. Højskole og 9 Mdr. paa Ladelund Landbrugsskole 1923—24. G. m. Hedevig Margrethe, f. Due, d. 27. 6. 1904 paa St. Myregaard i Pedersker (D. af Axel D. og Karoline, f. Olsen) paa Antvorskov Højskole 1922. Børn: Ruth Gerthea, f. 25. 3. 1927. Erik Juul, f. 21. 5. 1931. Ingrid Due, f. 12. 5. 1935.

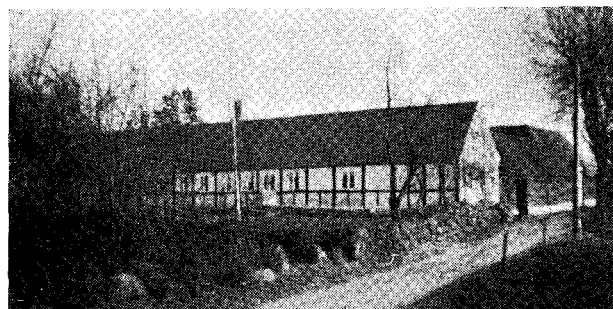
12b — pr. Aakby. 3. Slg. Pc. 4,0 ha — Htk. 0-4-3-2¼ — Ejds. 11.600 — Grdsk. 2,700. Overtoges 1923 af *Johannes Hansen*, f. 10. 12. 1893 i Aaker (S. af Morten H. og Kristine H., f. Hansen). G. m. Kamilla Elvera Helma H., f. Nielsen, d. 21. 10. 1893 i Rønne (D. af Lars N. og Kersti N., f. Person).

12g — »SKOVENS MINDE« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 187y. 3. Slg. Pc. 5,3 ha — Htk. 0-3-0-0½. — Ejds. 12,600 — Grdsk. 3,400. Ejend. overtaget 1930 af: *Hans Harald Sonne*, f. 26. 7. 1893 i Aakirkeby (S. af Hans Chr. S. og Julie, f. Andersen). G. m. Katrine, f. Olsen, d. 12. 3. 1909 i Trehuset (D. af Niels O. og Anna, f. Hansen). Børn: Erna Alize, f. 28. 12. 1938.

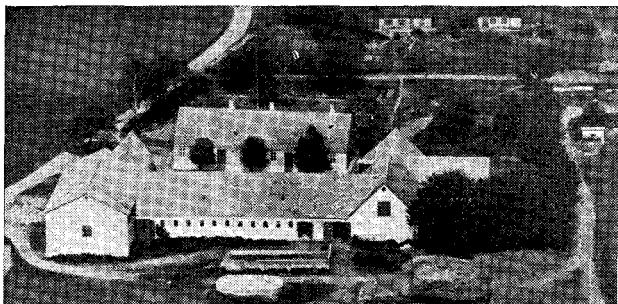

13 og 80a — »SIEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby 160. 4. Slg. og 4. Vdg. 60,0 ha — Htk. 8-4-2-2½ — Ejds. 75,600 — Grdsk. 37,300. Ca. 40 Td. Ld. er Skov. Gaarden har været i samme Slægt siden 1690. *Arne Johannes Müller Kofoed*, f. 11. 7. 1914 paa Gaarden (S. af tidl. Folketingsmand, R. af D., Aksel Philip Andreas K. og Hedvig Johanne, f. Müller). Elev paa Bornholms Højskole 1931—32 paa Ollerup Gymnastikhøjskole 1932—33 og paa Ladelund Landbrugsskole 1934—35. G. m. Bodil Elisabeth, f. Ipsen, d. 10. 10. 1914 i Østermarie (D. af August I. og Elisabeth, f. Lund, Lesleregaard). Børn: Gertrud Marie, f. 30. 7. 1941. Aksel Philip, f. 9. 11. 1942. Hedvig Elisabeth, f. 6. 5. 1947.

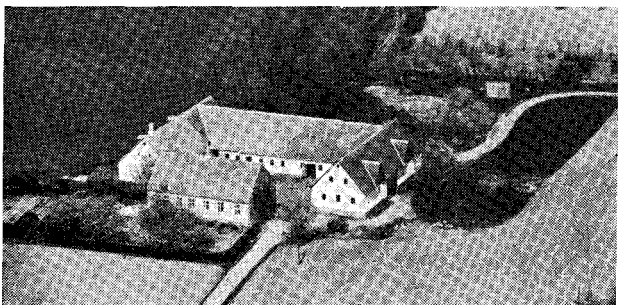

14a — »GADEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 159v. 5 Slg. 36,8 ha — Htk. 2-3-1-2¾ — Ejds. 29,300 — Grdsk. 11,600. Ca. 41 Td. Ld. er Skov, Klipper, Eng og Lyng. Stuehuset er ca. 100 Aar gl. Gaarden overtaget 1938 af *Harald Sonne*, f. 14. 3. 1911 paa Gaarden (S. af Anton S. og Engeline, f. Dam). Elev paa Sydsjællands Landbrugsskole 1938—39. G. m. Valborg, f. Mortensen, d. 23. 5. 1910 i Østermarie (D. af Hans M. og Nanna, f. Pedersen, Hjortsvang). Elev paa Bornh. Højskole 1930. Børn: Knud Harald, f. 27. 5. 1940. Kirsten Helene, f. 20. 3. 1942. Birgit Lillian, f. 3. 4. 1944.

15a — »Ø. SKOVGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 154x. 6. Slg. 68,4 ha — Htk. 8-5-3-1 — Ejds. 68,200 — Grdsk. 35,500. 25 Td. Ld. er Skov, 28 Td. Ld. er Lyng, Krat, Eng og Klipper. Gaarden overtaget 1916 af: *Thorvald Brandt*, f. 27. 6. 1888 i

Pedersker (S. af Hans Peter B. og Minna, f. Mortensen). Elev paa Bornh. Højskole 1905—06.

15c — »ELLEVANG« pr. Aakby. 6. Slg. Pc. 16,2 ha — Htk. 1-2-3-1 — Ejds. 20,900 — Grdsk. 6,800. 9 Td. Ld. er Skov, Lyng og Klipper. Overtaget 1934 af Søskendeparret: *Julius Hansen*, f. 2. 7. 1897, og *Karen Hansen*, f. 29. 5. 1891, begge født paa Ejendommen. (S. og D. af Hans H. og Andrea Kristine, f. Hansen).

15f — »SYDVANG« pr. Pedersker. 6. Slg. Pc. 6,2 ha — Htk. 1-1-2-1 — Ejds. 10,700 — Grdsk. 4,200. 2½ Td. Ld. er Klipper. Ejend. overtaget 1942 af: *Hans Andreas Larsen*, f. 20. 10. 1911 i Ibsker (S. af Julius L. og Mathea, f. Jacobsen). G. m. Edel Margrethe, f. Ipsen, d. 29. 11. 1915 i Bodilsker (D. af Tage I. og Elisabeth, f. Mortensen). Børn: Aksel Andreas, f. 16. 5. 1942. Poul Erik, f. 14. 10. 1945.

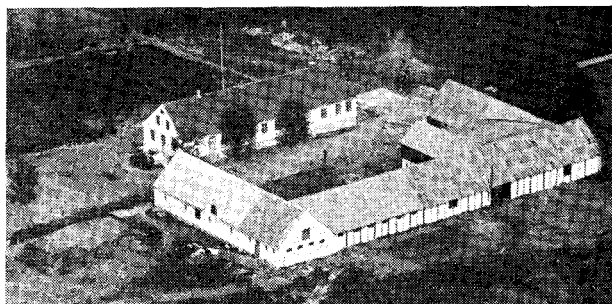
15g — »RAAGELUND« pr. Aakby. Tlf. Aakby 154u. 6. Slg. Pc. 11,8 ha — Htk. 1-3-3-1¾ — Ejds. 19,800 — Grdsk. 8,000. *Børge Johannes Didriksen*, f. 11. 11. 1921 i Bodilsker. G. m. Inger Marie, f. Hansen, d. 3. 6. 1919 i Højby. Børn: Judith, f. 25. 5. 1946.

16a — »BRANDSGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 151u. 7. Slg. 70,0 ha — Htk. 8-5-1-2¼ — Ejds. 68,000 — Grdsk. 40,400. 16 Td. Ld. er Skov, 10 Td. Ld. Eng og 5 Td. Ld. Lyng og Krat. Stuehuset samt 2 Udlænger er ca. 125 Aar gamle. Gaarden overtaget 1924 af: *Hans Anker Hansen*, f. 1. 8. 1895 i Bodilsker (S. af Hans M. H. og Laurentsie, f. Larsen). Elev paa Bornh. Højskole 1913—14. G. m. Bodil Marie, f. Jensen, d. 6. 6. 1900 i Nylars (D. af Marcus A. J. og Albine, f. Maegaard). Elev paa Bornh. Højskole 1918.

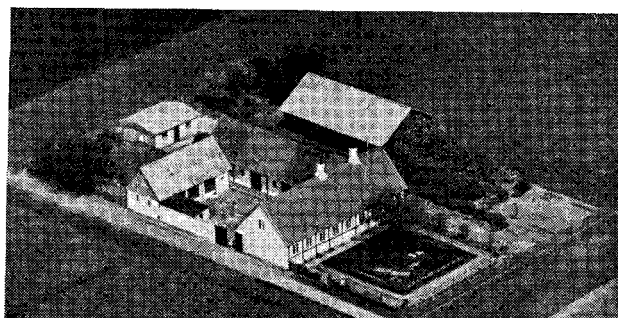
16b — »NYGAARD« pr. Pedersker. 7. Slg. Pc. 15,4 ha — Htk. 1-4-2-1½ — Ejds. 15,500 — Grdsk. 7,500. 4 Td. Ld. er Lyng og Krat, 3 Td. Ld. er Stenbrud. 1928 er Gaarden købt af: *Hans Peter Schmidt*, f. 5. 10. 1894 i Sillerup (S. af Hans S. og Marie,

f. Sandholt). G. m. Bertha Kristine, f. Larsen, d. 12. 4. 1900 i Nylars (D. af Christian L. og Laura, f. Andersen). Børn: Helene Marie, f. 12. 4. 1924. Anders Larsen, f. 6. 4. 1934.

16c — »GRØNNEVANG« pr. Aakby. 7. Slg. Pc. 17,5 ha — Htk. 2-0-1-1¼ — Ejds. 20,800 — Grdsk. 9,200. 4 Td. Ld. er Lyng, Krat og Klipper. 1947 er Ejend. købt af: *Poul Rønne Gudbergesen*, f. 6. 3. 1920 i Østermarie (S. af Peder G. og Minna, f. Rønne). G. m. Margit Helene, f. Jørgensen, d. 14. 1. 1926 i Rønne (D. af Alfred Peder J. og Esther, f. Mattsson).

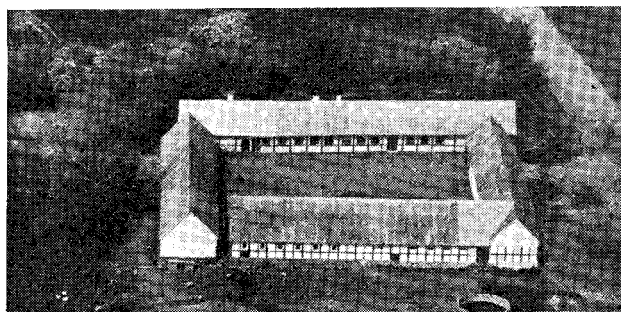

17a — »LYNGGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 151x. 8. Slg. 42,0 ha — Htk. 8-0-3-0¾ — Ejds. 68,800 — Grdsk. 36,500. 1 Td. Ld. er Skov. Bygningerne ca. 100 Aar gamle undtagen vestre Længe og Magasinbygningerne. Gaarden overtoges i 1938 af: *Thor Egede Hansen*, f. 28. 2. 1918 paa Gaarden (S. af Christian H. og Sofie, f. Jensen). Elev paa Thune Landbrugsskole 1936—37. G. m. Vera, f. Jensen, d. 23. 5. 1923 i Østerlars (D. af Marius J. og Ingeborg, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole 1940. Børn: Poul Flemming, f. 3. 8. 1945.

17h — »SMAALYNGEN« pr. Aakby. 8. Slg. Pc. 4,6 ha — Htk. 0-5-3-0¾ — Ejds. 11,000 — Grdsk. 3,900. Ejend. overtoges 1917 af: *Hans Peter Lund*, f. 19. 9. 1899 paa Ejendommen (S. af Hans Chr. L. og Mathea Marie, f. Madsen). G. m. Gudrun Margrethe, f. Krag, d. 13. 9. 1913 i Vestermarie (D. af Jørgen K. og Anna, f. Kofoed). Børn: Annelise Marie, f. 5. 4. 1934. Inger Margrethe, f. 28. 4. 1938.

17k — »EDVARDSMINDE« pr. Aakby. 8. Slg. Pc. 4,6 ha — Htk. 0-4-2-0¾ — Ejds. 8,000 — Grdsk. 3,100. Bygningerne er ca. 100 Aar gamle. 1946 overtoges Ejend. af: *Aage Hansen*, f. 13. 5. 1915 (S. af Mathias H. og Bodil Marie, f. Sørensen). G. m. Inger Margrethe, f. Pedersen, d. 6. 1. 1924 i Ibsker (D. af Hans P. og Hansine, f. Kjølbech). Børn: Ib, f. 21. 8. 1943. Anne-Lise, f. 23. 10. 1945.

18a — »HØGEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 164x. 9. Slg. 38,3 ha — Htk. 6-7-1-2 — Ejds. 47,000 — Grdsk. 27,000. 5 Td. Ld. er Skov, 4 Td. Ld. Stenløkke og 8 Td. Ld. Eng. Gaarden overtoges 1947 af: *Karl Edvard Rotwitt Pedersen*, f. 14. 4. 1922 (S. af Karl Edv. Rotwitt Pedersen og Jenny, f. Hansen). Elev paa Ollerup Gymnastik- og Rideskole 1941—42, paa Thune Landbrugsskole 1945—46. G. m. Aase, f. Jensen, d. 5. 8. 1923 i Greve (D. af Niels J. og Kathrine, f. Clausen). Elev paa Salling Ungdomsskole 1940—41, paa Ollerup Gymnastik- og Rideskole 1943, paa Vallekilde Højskole 1944 og paa Husassistenternes Fagskole (3 Mdr.) 1945. Børn: Bente Rotwitt, f. 5. 11. 1947.

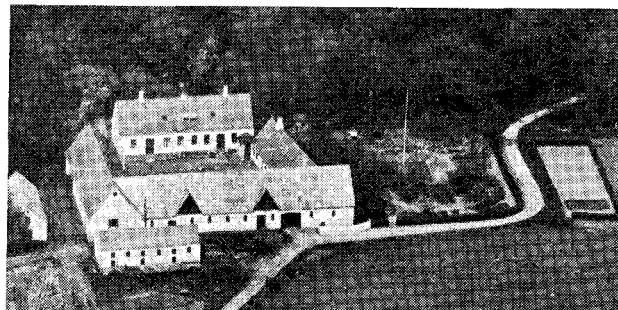
18b — »ASKELØKKEN« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 164y. 9. Slg. Pc. 10,4 ha — Htk. 1-6-3-2¼ — Ejds. 23,000 — Grdsk. 8,000. 1½ Td. Ld. er Skov og Aa, 1½ Td. Ld. Lyng, Krat og Klipper. Ej. købt 1918 af: *Conrad Ove Lund*, f. 18. 12. 1890 (S. af Julius Peter L. og Kristine, f. Due). G. m. Karen Petrea Louise, f. Hansen, d. 26. 9. 1898 (D. af Johannes H. og Laura Marie, f. Bech). Børn: Poul Ove, f. 19. 6. 1922. Svend Ove, f. 2. 3. 1925.

18c — »NØRREVANG« pr. Aakby. 9. Slg. Pc. 8,0 ha — Htk. 1-5-1-1¾ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 7,500. Ejend. overtoges 1944 af: *Johannes Mathias Pedersen*, f. 12. 12. 1903 i Østermarie (S. af Janus P. og Benedikte Hansen, f. Pedersen). G. m. Hedvig Elisabeth, f. Larsen, d. 25. 3. 1910 paa Ejend. (D. af Andreas L. og Jenny, f. Nielsen). Børn: Kurt, f. 19. 3. 1940. Nancy Margrethe, f. 3. 1. 1945.

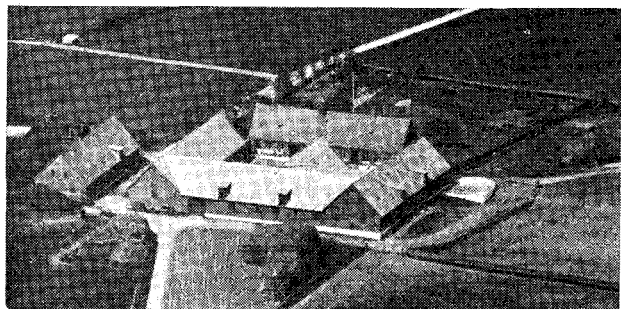
18h — »BÆKKEDAL« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 235x. 9. Slg. Pc. 10,4 ha — Htk. 1-4-1-1 — Ejds. 19,000 — Grdsk. 8,400. ½ Td. Ld. er Skov. Ejend. købt 1918 af: *Hans Peder Marcher*, f. 23. 9. 1891 i Poulsker (S. af Laurits August M. og Anine Marie, f. Olsen). G. m. Ella Kristine, f. Mikkelsen, d. 15. 2. 1911 i Vestermarie (D. af Jens M. og Jenny, f. Thim). Børn af 1. Ægteskab: Knud Vilmer, f. 29. 12. 1918. Ella Sofie, f. 7. 7. 1920. Svend Ove, f. 14. 2. 1927.

19a — »KRATGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 177y. 10. Slg. 52,0 ha — Htk. 6-1-3-2 — Ejds. 51,000 — Grdsk. 26,000. 10 Td. Ld. er Skov og 10 Td. Ld. Eng. Gaarden overtoges 1933 af: *Johannes Christian Munch*, f. 9. 12. 1907 paa Gaarden (S. af Thorvald M. og Laura, f. Pedersen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1930—31. G. m. Lilly Gerda, f. Lund, d. 24. 3. 1912 i Ibsker (D. af Wilhelm L. og Ingeborg, f. Sonne). Elev paa L. Mfs. Højskole 1931. Børn: Vilmer Lund, f. 5. 5. 1935. Thordis Margrethe, f. 22. 4. 1937. Sander Lund, f. 15. 10. 1939. Mogens Lund, f. 7. 2. 1944. Claus Vilhelm, f. 2. 3. 1948.

19f — »KRATHØJ« pr. Aakby. Tlf. Aakby 235y. 10. Slg. Pc. 8,6 ha — Htk. 1-3-3-0¾ — Ejds. 19,400 — Grdsk. 6,600. 1939 overtoges Ejend. af: *Carl Anker Madsen*, f. 2. 9. 1908 (S. af Ludvig Andreas M. og Johanne, f. Carlsen). G. m. Gerda Hansine, f. Jensen, d. 31. 7. 1913 (D. af Hans J. og Laura, f. Pedersen). Børn: Inge Margrethe, f. 12. 7. 1940. Verner Andreas, f. 25. 6. 1942. Svend Robert, f. 30. 6. 1945.

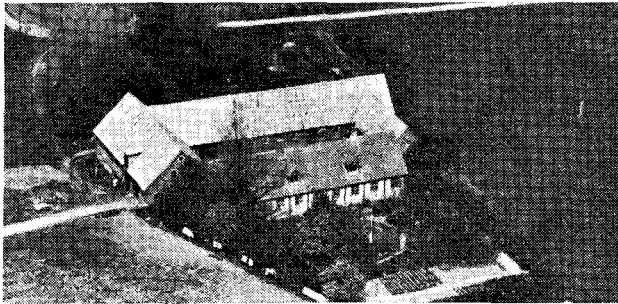

21a — »LILLE KLINTGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 134. 12. Slg. 22,6 ha — Htk. 5-2-0-1 — Ejds. 39,000 — Grdsk. 17,700. Østre og vestre Længe ca. 150 Aar gamle. Gaarden overtoges 1938 af: *Aage Conrad Ipsen Kaj*, f. 31. 8. 1904 paa Gaarden (S. af Alfred K. og Thrine, f. Ipsen). Elev paa Bornh. Højskole 1922—23. G. m. Else Marie, f. Petersen, d. 9. 11. 1909 i Knudsker (D. af Johan P. og Katrine, f. Jensen). Børn: Inge, f. 15. 10. 1934. Frede Johan Ipsen, f. 5. 12. 1936. Mogens Conrad Ipsen, f. 28. 10. 1939. Vagn Aage Ipsen, f. 26. 10. 1945.

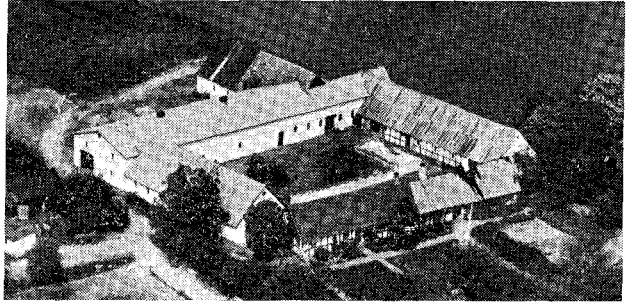

22a — »STORE KLINTGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby 184. 13. Slg. 32,3 ha — Htk. 7-7-0-1¾ — Ejds. 62,000 — Grdsk. 28,300. ¾ Td. Ld. er Eng. Ejer: *Sigfred Ludvig Olsen*, f. 10. 5. 1891 paa Gaarden (S. af Ludvig O. og Juliane, f. Andersen). Elev paa Bornh. Højskole 1907—08. G. m. Alfrida Annine, f. Hansen, d. 17. 1. 1890 i Aakirkeby. Børn: Ethly, f. 21. 6. 1921. Bestyrer: *Børge Anton Jensen*, f. 25. 12. 1918 i Pedersker (S. af Anthon J. og Sara Marie, f. Ipsen). G. m. Ethly, f. Olsen, d. 21. 6. 1921 (D. af Sigfred O. og Alfrida, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højskole 1939. Børn: Inge-Lise Margrethe, f. 24. 7. 1944.

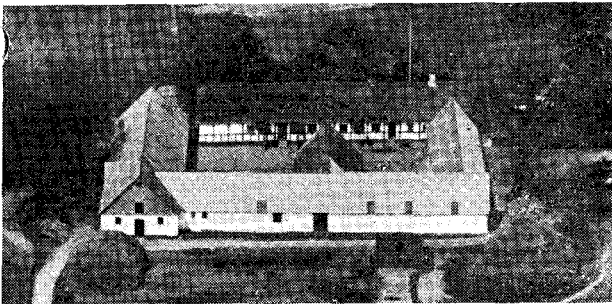
22b — »HØJVANG« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 256x. 13. Slg. Pc. 13,6 ha — Htk. 1-6-3-1 — Ejds. 21,500 — Grdsk. 9,200. Ejend. overtoges 1919 af: *Poul Jesper Poulsen*, f. 3. 3. 1888 i Olsker (S. af Hans Søren P. og Margretha Mathea, f. Jensen). G. m. Hedvig Laura Kristine, f. Larsen, d. 28. 11. 1900 i Olsker (D. af Hedemann L. og Hansine, f. Jensen). Børn: Osvald Hedemann, f. 18. 2. 1923. Hans Olaf, f. 9. 5. 1926. Knud Valdemar, f. 3. 6. 1930. Karsten Johannes, f. 8. 11. 1936.

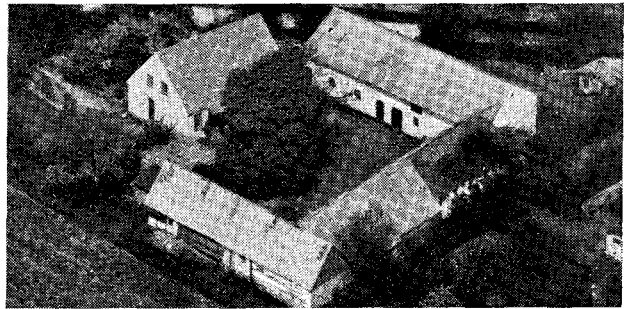
22f — »NØJSMHED« pr. Aakby. 13. Slg. Pc. 6,9 ha — Htk. 1-0-2-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 19,300 — Grdsk. 6,400. Stuehuset er med Bindingsværk. Ejend. overtoges 1926 af: *Hans Peter Kjølner*, f. 5. 7. 1897 i Østermarie (S. af Hans Svendsen K. og Karoline Petra, f. Sørensen). Elev paa Bornh. Højskole 1917—18.

Aarh. Gaarden overtoges 1945 af *Erik Nikolaj Kofoed*, f. 22. 3. 1916 paa Gaarden. Elev paa Bornh. Højskole 1936—37. G. m. *Lillian Marie*, f. Dam, d. 5. 3. 1922 i Vestermarie (D. af Herman D. og Agnethe, f. Nielsen).

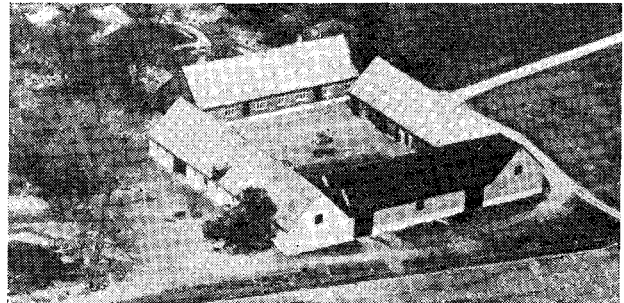
23a — »LADEGAARD« pr. Aakby. Tlf. 206x. 14. Slg. 33,5 ha — Htk. 8-4-0-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 51,500 — Grdsk. 26,900. Ca. 2 Td. Ld. er Skov. Gaarden genopbygget efter Brand i 1829. Har været i Slægten siden 1691. Overtoges 1933 af: *Adolf Villiam Dam*, f. 24. 9. 1893 paa Gaarden (S. af Philip D. og Anine, f. Dam). G. m. *Anna Ottomine*, f. Hansen, d. 13. 2. 1909 i Nyker (D. af Ludvig H. og Mathilde, f. Olufsen). Børn: *Anders Philip Rasch*, f. 23. 4. 1945.

24b — »TVILLINGSHUS« pr. Aakby. 15. Slg. Pc. 11,2 ha — Htk. 1-4-2-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 20,600 — Grdsk. 8,000. Ejend. købt 1930 af: *Knud Martin Peter Knudsen*, f. 1. 1. 1900 i Bodilsker (S. af Ole K. og Kristine Margrethe, f. Bendtsen). G. m. *Dagmar*, f. Kofoed d. 13. 10. 1906 (D. af Karl K. og Marie, f. Grønbech). Børn: *Karen Marie*, f. 23. 10. 1931.

23b — »NYBO« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 206y. 14. Slg. Pc. 10,2 ha — Htk. 2-3-1-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 20,800 — Grdsk. 8,400. Stuehuset opf. 1922, sdr. Længe 1908, øvrige Bygninger er gamle. Ejend. overtoges 1948 af: *Peter Juul*, f. 17. 2. 1893 i Rønne (S. af Andreas Peter J. og Karen, f. Ipsen). G. m. *Louise*, f. Nielsen, d. 18. 1. 1888 i Vestermarie. Børn: *Edith*, f. 26. 4. 1923. *Else*, f. 6. 10. 1924. *Inger*, f. 5. 5. 1926.

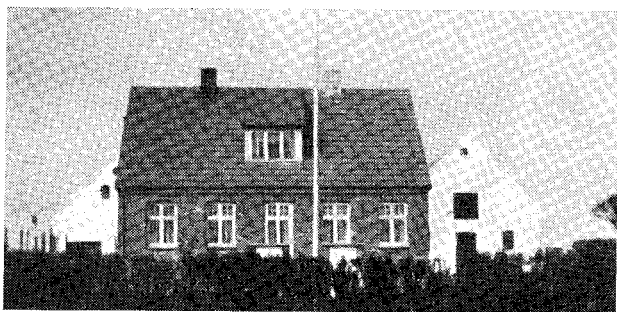

25a — »SMEDEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 84u. 16. Slg. 29,0 ha — Htk. 6-5-1-0 — Ejds. 48,300 — Grdsk. 22,600. 2 Td. Ld. er Skov og 1 Td. Ld. Mose. Ejes af tre Søskende: *Margrethe*, *Elna* og *Knud Andreas Jensen*, men er midlertidig bortforpagtet.

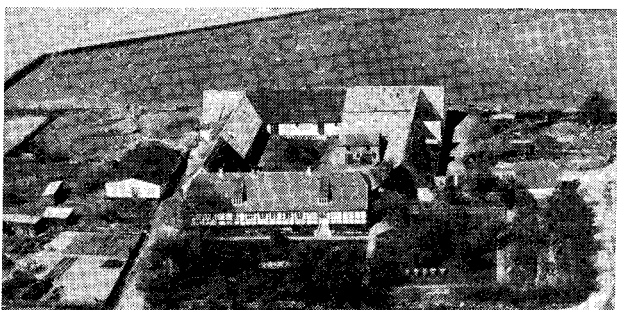
24a — »HUNDSHALEGAARD« pr. Aakby, Tlf. Aakby. 88. 15. Slg. 48,0 ha — Htk. 9-1-3-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 67,000 — Grdsk. 39,700. 20 Td. Ld. er Sandsten. Stuehuset stammer fra det 17.

25c — »TVILLINGSHUS« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 83u. 16. Slg. Pc. 9,4 ha — Htk. 1-4-1-1 — Ejds. 19,000 — Grdsk. 7,900. Ejend. købtes 1946 af: *Poul Marcher Hansen*, f. 5. 4. 1913 (S. af Andreas H. og Mathea H.). G. m. *Rigmor Margrethe*, f. Sonne, d. 23. 6. 1911 i Vestermarie (D. af Anthon S. og Karoline, f. Lund). Børn: *Ole Marcher*, f. 1. 3. 1942. *Finn Marcher*, f. 7. 4. 1944.

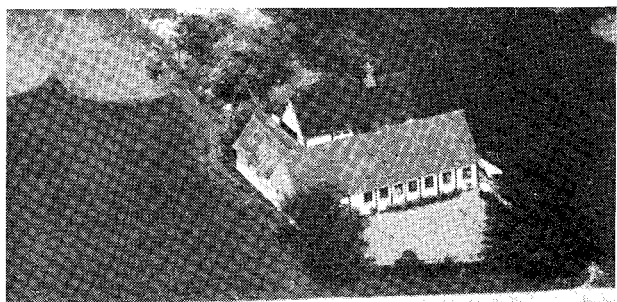

25f — »KLIPPELY«, Smaalyngen pr. Aakby. 16. Slg. Pc. 5,6 ha — Htk. 0-4-3-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 11,000 — Grdsk. 3,200. Ejend. overtoges 1944 af: *Lilly Alvida Marcher*, f. Johansen, d. 17. 2. 1901 i Bodilsker (D. af Johs. Pedersen og Anna, f. Johansen). Børn: Jens Ewald, f. 20.2. 1920.

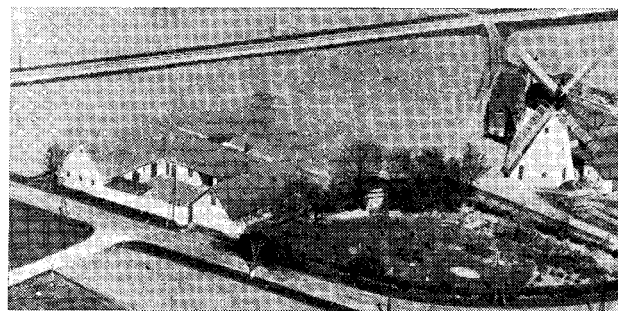
26a — »VÆRFELDSGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 84y. 17. Slg. 42,5 ha — Htk. 9-3-1-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 70,000 — Grdsk. 42,600. Stuehuset ca. 100 Aar gl. 1921 overtoges Gaarden af: *Anker Richard Lundberg*, f. 29. 3. 1886 i Østermarie (S. af Ole Rasmussen L. og Karoline Marie, f. Jensen).

26b — »PILELY« pr. Aakby. 17. Slg. Pc. 5,7 ha — Htk. 0-6-2-0 — Ejds. 14,000 — Grdsk. 5,100 Udbyg. ca. 100 Aar gamle. Ejend. overtoges 1945 af: *Johannes Hansen*, f. 30.9.1911 i Vestermarie (S. af Hans H. og Hansine, f. Nielsen). G. m. Ella, f. Jensen, d. 30. 5. 1918 i Nyker (D. af Andr. J. og Marie, f. Jensen). Børn: Ester Margrethe, f. 30. 10. 1933. Ellen Birgitte, f. 25. 12. 1940.

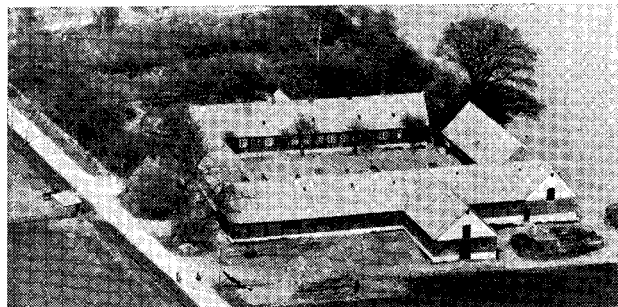

26c — pr. Aakby. 17. Slg. Pc. 1,5 ha — Htk. 0-1-3-1 — Ejds. 5,900 — Grdsk. 1.500. Ejend. overtoges 1919 af: *Hans Godtfred Pedersen*, f. 17. 3. 1895 i Østermarie (S. af Hans P. og Ane f. Hansen). G. m. Anine Kristine, f. Holm, d. 15. 12. 1893 i Poulsker (D. af Niels Chr. H. og Anna, f. Larsen). Børn: Osvold og Nelly, f. 29. 2. 1920. Henry, f. 13. 8. 1921. Edvard, f. 13. 8. 1926. Ragnhild, f. 19. 12. 1929.

26f — »BIRKEDAL« pr. Aakby. 17. Slg. Pc. 2,6 ha — Htk. 0-4-0-1 — Ejds. 6,100 — Grdsk. 2,200. Ejend. overtoges 1922 af: *Holger Math. Hansen*, f. 9. 3. 1899 paa Ejendommen (S. af Peter H. og Laura, f. Rasmussen). G. m. Julie Kristine, f. Jensen, d. 8. 4. 1901 i Ibsker (D. af Fisker Peter J. og Jacobine, f. Jensen). Børn: Paul Math., f. 12. 11. 1923. Margit Kirstine, f. 10. 2. 1929.

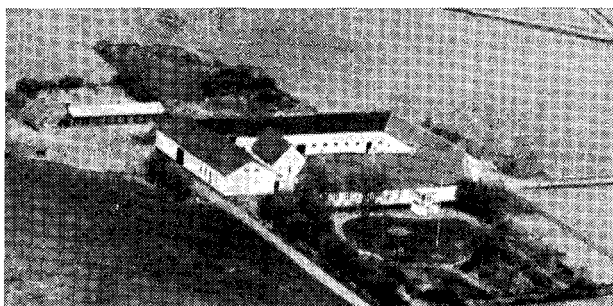

26k — »MØLLEVANG« pr. Aakby. 17. Slg. Pc. 4,6 ha — Htk. 0-3-2-1 — Ejds. 12,700 — Grdsk. 3,000. Ejend. overtoges 1932 af: *Osvold Jensen*, f. 20. 3. 1906 paa Ejend. (S. af Olaf J. og Anine, f. Beyer). G. m. Ellen Olga, f. Pedersen, d. 14. 7. 1905 i Pedersker (D. af Georg P. og Alma, f. Mortensen). Børn: Henning Helge, f. 28. 6. 1935. Kjeld Olaf, f. 8. 5. 1940. Lis Birte, f. 26. 3. 1943.

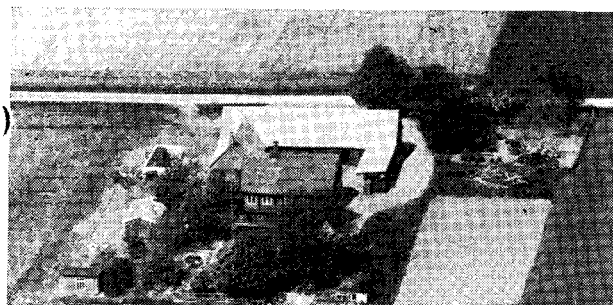

27a — »DALEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby 84x. 18. Slg. 39,0 ha — Htk. 7-4-3-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 66,400 — Grdsk. 37,400 5 Td. Ld. er Skov. Stuehuset er opført 1846. Vestre Længe er ca. 150 Aar gammel. Gardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Gaarden overtoges i 1918 af: *Anthøn Hansinius Jørgensen*, f. 31. 8. 1887 (S. af Hans Peter J. og Karoline, f. Hansen). Elev paa Kærehave Landbrugsskole 1909. G. m. Iris Marie, f. Andersen, d. 4. 10. 1901 paa Sjælland (D. af Peter A. og Kristine, f. Jensen). Børn: Børge Henning, f. 22. 11. 1924. Hans Peter, f. 18. 7. 1926. Ole Vagn, f. 23. 1. 1929. Anna Marie Kristine, f. 23. 2. 1932. Mogens Verner, f. 31. 10. 1936.

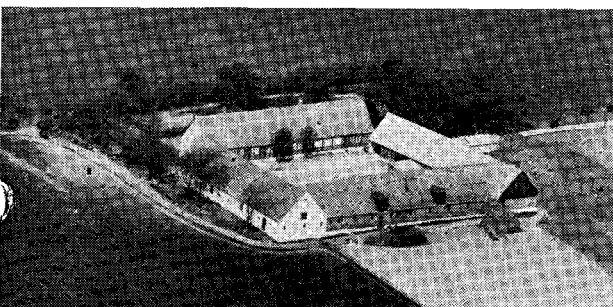
28a — »LILLE KRUSEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby 42u. 19. Slg. 35,8 ha — Htk. 7-2-0-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 68,000 — Grdsk. 32.400. 10 Td. Ld. er bevokset Aabrinke og Engdrag. Stuehuset er opført 1862, Gaardslænge er ældre med Bindingsværk. Gaarden har været i Slægtens Eje gennem 4 Generationer. Gaarden overtoges 1919 af: *Hans Asbjørn Jensen*, f. 7. 12. 1893 paa Gaarden (S. af Christian J. og Birgitte, f. Jensen). Elev paa Thune Landbrugsskole 1916—17. G. m. Karen Marie, f. Andersen, d. 24. 1. 1900 (D. af Svend A. og Betty, f. Jensen). Elev paa

Bornholms Højskole 1917, paa Ankerhus Husholdningsskole 1923—24. Børn: Poul Asbjørn, f. 21. 3. 1935. Knud Ole, f. 31. 1. 1936.

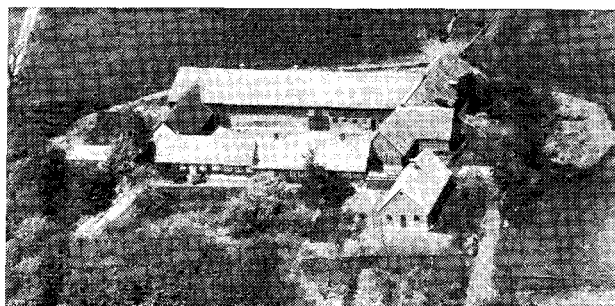

28d — »LILLEVANG« pr. Aakby. 19. Slg. Pc. 6,3 ha — Htk. 1-0-0-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 11,200 — Grdsk. 4,400. Ejend. overtoges 1946 af: *Holger Nielsen*, f. 7. 4. 1922 paa Ejendommen (S. af N. og Anna, f. Larsen). G. m. Gudrun Aaluf, f. Dam (D. af Arkitekt Aage D. og Ellen, f. Westh). Børn: Jørgen Peter, f. 21.5. 1946.

29a — »STORE KRUSEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 141u. 20. Slg. 36,9 ha — Htk. 9-3-1-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 70,100 — Grdsk. 40,200. 3 Td. Ld. er Skov og Eng. Stuehuset er med Bindingsværk, østre Længe ca. 100 Aar gl. Gaarden overtoges 1902 af: *Hans Andreas Jensen*, f. 17. 12. 1875 paa Munkerup (S. af Hans J. og Hansine, f. Munch). Elev paa Høng Højskole 1892—93. Børn: Henry Andreas, f. 28. 5. 1906. Edith, f. 13. 7. 1908.

30a — »LANGEMYREGAARD« pr. Aakby. Tlf. Pedsk. 10. 21. Slg. 75,0 ha — Htk. 14-7-0-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 111,000 — Grdsk. 66,700. 25 Td. Ld. er Skov og Tuer. Bygningerne er med Bindingsværk. G. overtoges 1941 af: *Hans Madsen Koefoed*, f. 28.9. 1903 paa Gaarden (S. af Hans Peter K. og Manna, f. Koefoed). Elev paa Bornh. Højskole 1919—20, paa Kærhave Landbrugsskole 1927—28. G. m. Hedvig Elisabeth, f. Jensen, d. 24. 3. 1902

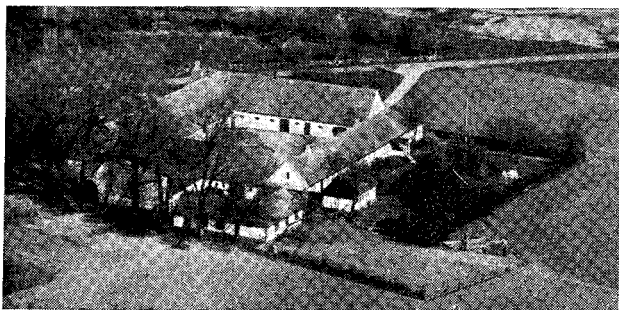
paa Spagerg. i Nylars (D. af Markus J. og Albine, f. Maegaard). Elev paa Askov Højskole 1922—23.

30b — pr. Aakby. 21. Slg. Pc. 2,8 ha — Htk. 1-4-1-0 — Ejds. 13,700 — Grdsk. 7,400. Ejend. overtoges 1900 af: *Magnus Andreas Marcher*, f. 26. 8. 1869 (S. af Hans M. og Dorthea, f. Larsen). Børn: Helga Dorthea, f. 16. 9. 1905. Hans Peter, f. 27. 5. 1906. Viggo Peter, f. 10. 2. 1908. Gunna, f. 30. 4. 1909. Poul Marcher, f. 5. 4. 1913. Svend Herluf, f. 24. 8. 1914. Ragnhold, f. 12. 12. 1915. Bodil Mathea, f. 22. 4. 1917.

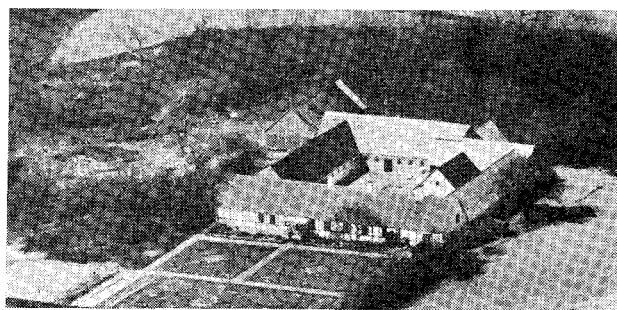

31a — »STORE GRAMMEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 141y. 22. Slg. 48,9 ha — Htk. 10-3-2-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 86,000 — Grdsk. 48,000. *Hans Nielsen Munch*, f. 1. 7. 1890 paa Dammegaard i Pedersker (S. af Hans M. og Julie Margrethe, f. Nielsen). G. m. Dorthea, f. Jensen, d. 26. 12. 1893 i Pedersker (D. af Otto J. og Margrethe, f. Jensen). Børn: Svend Aage Nielsen, f. 17. 2. 1915, Børge Aagaard, f. 22. 6. 1916. Ruth, f. 26. 3. 1918. Kirsten Margrethe, f. 23. 9. 1919. Ebba, f. 30. 1. 1922. Ellen Elise, f. 16. 10. 1926. Poul Jørgen, f. 11. 4. 1932. Forpagter: *Peter Marius Villadsen Jørgensen*, boende: Sofiehøj, Strøby, f. 1. 4. 1915 i Hjortshøj (S. af Ingvar J. og Nikoline, f. Jensen). Ladelund Landbrugsskole 1937—38. G. m. Kirsten Margrethe, f. Munch, d. 23. 9. 1919 (D. af Hans M. og Dorthea, f. Jensen), Snoghøj Gymnastikhøjskole 1938, Tommerup Højskole 1937. Børn: Troels, f. 12. 3. 1944.

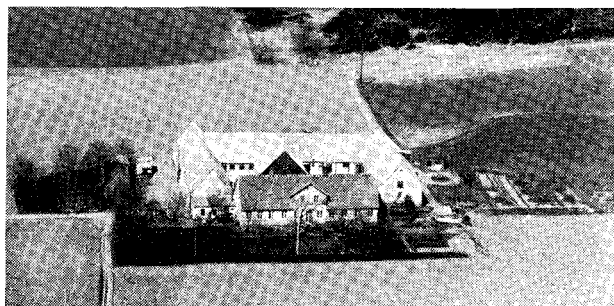
32a — »LILLE GRAMMEGAARD«, pr. Aakby. Tlf. Aakby. 141x. 23 Slg. 40,3 ha — Htk. 9-1-3-1 — Ejds. 71,300 — Grdsk. 40,000, 5 Td. Ld. er bevokset Aabrinke og Eng. Stuehuset er ca. 100 Aar gl. og med Bindingsværk: Ejer: *Vilmer Juul Nielsen*, f. 21. 1. 1898 i Østerlars (S. af Hans Martin N. og Karoline f. Sørensen). Har været Elev paa Bornh. Højskole, Ryslinge Højskole, Haslev udvidede Højskole samt Kærhave Landbrugsskole. G. m. Gerda Kristine, f. Svendsen, d. 22. 11. 1896 paa Ll. Munkegaard (D. af Nicolaj Julius S. og Trine, f. Koefoed). Har været

Elev paa Ryslinge Højskole og Ankerhus Husholdningskole. Børn: Bodil Juul, f. 25. 8. 1932. Birthe Juul, f. 20. 6. 1935. Ellen Juul, f. 21. 2. 1937.

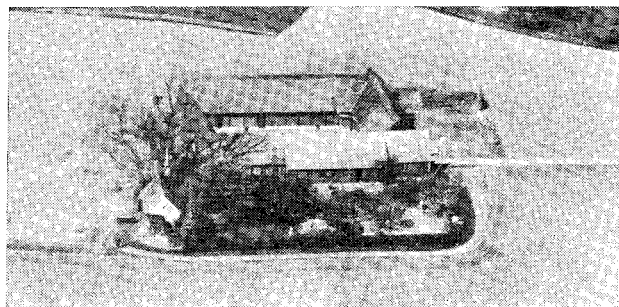
sen, d. 11. 8. 1919 paa Strangegaard i Klemensker (D. af Laust Tolstrup L. og Bodil, f. Anker). Elev paa Bornh. Højskole 1937. Børn: Else Marie, f. 15. 7. 1946.

33a — »GRØDBYGAARD« pr. Aakby. Tlf. 50y. 24. Slg. 21,7 ha — Htk. 3-1-2-2¼ — Ejds. 36,700 — Grdsk. 17,500. 2 Td. Ld. er Skov. Stuehuset og østre Længe opført ca. 1880. Gaarden overtoges 1943 af: *Frede Gordon Mortensen*, f. 24. 4. 1917 paa Gaarden (S. af Jens M. og Emma, f. Olsen). G. m. Gunver Munch, f. Kofoed, d. 9. 9. 1921 paa Baunegaard i Pedersker (D. af Jochum K. og Gerda, f. Munch). Elev paa Bornh. Højskole 1939. Børn: Ingrid Kofoed, f. 8. 7. 1946.

36a — »SANDEGAARD« pr. Aakby. Tlf. 27. 27. Slg. 52,7 ha — Htk. 5-3-1-2¾ — Ejds. 51,600 — Grdsk. 28,400. Ca. 50 Td. Ld. er Sandbakker. Bygningerne opført 1871. Gaarden overtoges 1935 af: *Hans Anker Schou*, f. 4. 3. 1907 paa Gaarden (S. af Aksel S. og Jenny, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole 1923—24 og paa Tune Landbrugsskole 1931—32. G. m. Ellen Juul, f. Hansen, d. 14. 7. 1910 paa St. Smørengegaard i Vestermarie (D. af Alfred H. og Sigrid, f. Jensen). Børn: Jørgen Juul, f. 1. 3. 1936. Verner, f. 4. 9. 1937. Sigrid Elisabeth, f. 11. 5. 1941. Jonna Marie, f. 2. 8. 1943.

34a — »RUNEGAARD« pr. Aakby. Tlf. 50x. 25. Slg. 25,7 ha — Htk. 5-0-3-0 — Ejds. 40,800 — Grdsk. 22,000. 5 Td. Ld. er Skov og 2 Td. Ld. bevokset Aabrinke. Bygningerne er med Bindingsværk. Gaarden overtoges 1941 af: *Karl Edvard Koefoed*, f. 4. 3. 1899 paa Gaarden (S. af Hans J. K. og Vita, f. Koefoed)

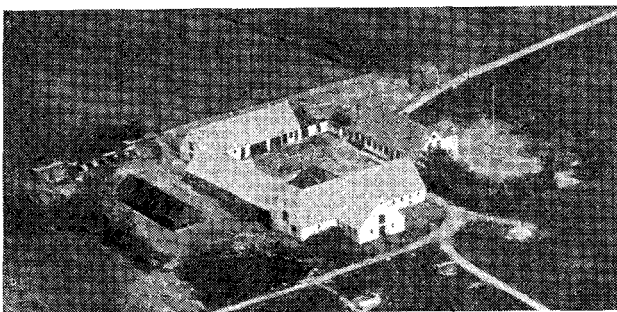
35 — »SKOVGAARD« pr. Aakby. Tlf. 23x. 26. Slg. 45,5 ha — Htk. 10-0-3-1½ — Ejds. 72,100 — Grdsk. 41,900. 20 Td. Ld. er Skov og Eng. Stuehuset og østre Længe er med Bindingsværk. Gaarden overtoges 1945 af: *Gunnar Hansen*, f. 22. 8. 1919 paa Egebygaard (S. af Anton H. og Margrethe, f. Jensen). Elev paa Sydsj. Landbrugsskole 1942—43. G. m. Marie Tolstrup, f. Laur-

37a — »STORE LOFTSGAARD« pr. Aakby. Tlf. 11. 28. Slg. 59,0 ha — Htk. 10-1-1-2¾ — Ejds. 76,000 — Grdsk. 40,000. Ca. 50 Td. Ld. er Skov og Klitter. I Slægtens Eje siden 1834. Ejer: *Knud Andreas Munch*, f. 11. 3. 1911 paa Gaarden (S. af Thor M. og Anna, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højskole 1929—30, paa Lyngby Landboskole 1935—36. G. m. Ellen Margrethe Kathrine, f. Schou, d. 19. 1. 1915 paa Maegaard i Rø (D. af Poul Anker S. og Anna Eleonora, f. Olsen).

38a — »SKADEGAARD« pr. Aakby. Tlf. 33x. 29. Slg. 20,1 ha — Htk. 5-7-1-1 — Ejds. 47,000 — Grdsk. 23,000. Gaarden

købtes 1927 af: *Johannes Riis*, f. 24. 6. 1903 i København (S. af Lærer Chr. R. og Bodil, f. Kjøller). Elev paa Bornh. Højskole og paa Kærehave Landbrugsskole. G. m. Else, f. Nielsen, d. 28. 2. 1908 i Klemensker (D. af Amtskonsulent N. og Rigmor, f. Pindborg). Elev paa Bornh. Højskole 1928. Børn: Kirsten, f. 27. 2. 1932, Bent, f. 2. 7. 1933. Søren, f. 17. 2. 1938. Torben, f. 13. 11. 1941.

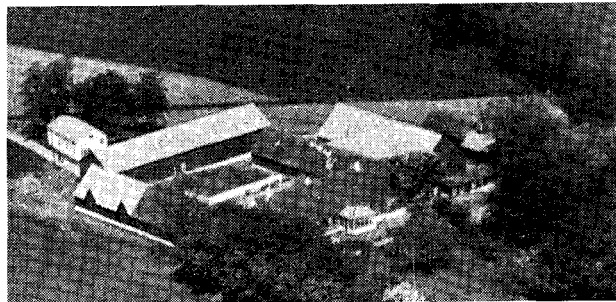

38c — »SAXEBRO« pr. Aakby. Tlf. 26y. 29. Slg. Pc. 9,0 ha — Htk. 2-1-2-21/2 — Ejds. 22,300 — Grdsk. 10,400. 1/2 Td. Ld. er Skov og Eng. Stuehuset opført 1880. Udbygningerne med Bindingsværk. *Ingeborg Margrethe Bohn*, f. 18. 7. 1890 paa Ejend. (D. af Karl B. og Martha, f. Nielsen). Medejere: *Karl Anker Bohn Westh*, f. 10. 6. 1923 i Rø (S. af Herman Esper V. og Elna Sofie, f. Bohn). Elev paa Bornh. Højskole 1940—41.

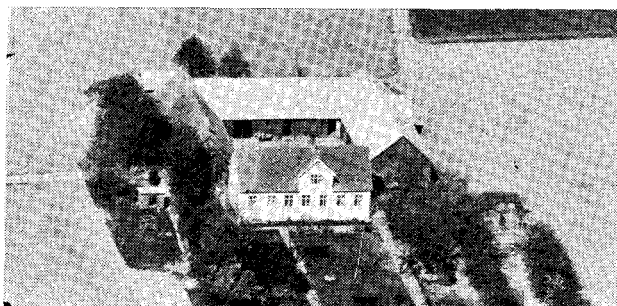

39a — »BROGAARD« pr. Aakby. Tlf. 16. 30. Slg. 54,9 ha — Htk. 15-0-3-11/4 — Ejds. 100,000 — Grdsk. 55,000. 20 Td. Ld. er Skov og Eng. Gaarden overtoges 1933 af: *Harald Runge Svendsen*, f. 16. 5. 1901 paa Ll. Munkegaard (S. af Nicolaj Julius S. og Trine, f. Koefoed). Elev paa Bornh. Højskole 1918—19, paa Roskilde Højskole 1921—22 og paa Kærehave Landbrugsskole 1925—26. G. m. Elisabeth Munck, f. Koefoed, d. 21. 1. 1911 i Nylars (D. af Karl K. og Ane, f. Munch, Brunsgaard). Børn: Mogens Runge, f. 22. 4. 1935. Olaf Runge, f. 31. 8. 1937. Tove Runge, f. 24. 2. 1940. Kirsten Runge, f. 4. 11. 1944.

39c — »SOLHØJ« pr. Aakby. 30. Slg. Pc. 7,0 ha — Htk. 1-1-0-23/4 — Ejds. 14,000 — Grdsk. 6,300. Ejend. overtaget 1939 af: *Otto Jens Marinus Andersen*, f. 1. 2. 1905 i Hodsager (S. af Chr. A. og Ane, f. Iversen). Elev paa Hoptrup Højskole 1924—25. G. m. Sanna Margrethe, f. Pedersen, d. 14. 9. 1902 i Poulsker (D. af Laurits P. og Anine, f. Pedersen). Børn: Sven, f. 3. 12. 1932, Ole, f. 24. 7. 1941.

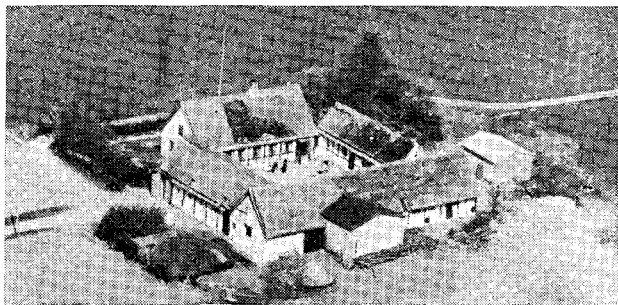
40a — »STORE MUNKEGAARD« pr. Aakby. Tlf. 4. 31.—32. Slg. 61,1 ha — Htk. 17-6-1-21/4 — Ejds. 117,000 — Grdsk. 63,700. 2 Td. Ld. er Skov. Stuehuset opført 1863. Gaarden har tilhørt Slægten gennem ca. 350 Aar. Gaarden overtoges 1922 af: *Jens Johannes Koefoed*, f. 14. 12. 1899 i Aakirkeby (S. af Ole Andreas K. og Oliva, f. Folkmann). Elev paa Grundtvigs Højskole 1916—17, paa Dalum Landbrugsskole 1918—19, paa Lyngby Landboskole 3 Mdr. 1922. G. m. Gudrun, f. Tikøb, d. 28. 7. 1903 i Malling (D. af Hans Richard T. og Hansine, f. Christiansen). Elev paa Grundtvigs Højskole 1922 og Haraldsborg Husholdningsskole 1922—23. Børn: Tove Tikøb, f. 15. 1. 1926. Ole Preben, f. 24. 7. 1928. Hans Richard, f. 27. 11. 1943.

40h — »MUNKHØJ« pr. Aakby. Tlf. 58x. 31. Slg. Pc. 13,8 ha — Htk. 3-3-1-01/2 — Ejds. 29,400 — Grdsk. 14,500. Østre Længe er med Bindingsværk. Gaarden overtoges 1947 af: *Gunnar Johannes Rasmussen*, f. 21. 12. 1915 (S. af Andreas Laurentius R. og Agnes Kristine, f. Jacobsen). G. m. Erna, f. Jensen, d. 29. 3. 1916 i Eskebjerg, Sjælland (D. af Jørgen Peter J. og Petra, f. Dyrby).

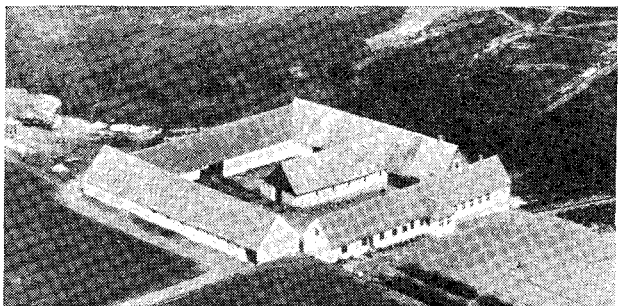
41f — »LØKKER« pr. Aakby. Tlf. 49x. 32. Slg. Pc. 11,0 ha — Htk. 2-5-2-11/4 — Ejds. 20,900 — Grdsk. 11,500. Bygningerne er ca. 100 Aar gl. Ejendommen overtoges 1946 af: *Aage Thor Nielsen*, f. 14. 4. 1920 i Olsker (S. af Marius N. og Ragnhild, f. Larsen). G. m. Ida Margrethe, f. Madsen, d. 25. 11. 1925 i

Ibsker (D. af Snedkerm. Karl M. og Marie, f. Jørgensen). Børn: Ib, f. 11. 12. 1947.

41p — »LØKKERSVANG« pr. Aakby. 32. Slg. Pc. 4,1 ha — Htk. 1-0-3-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 11,200 — Grdsk. 4,700. Ejend. overtaget 1923 af: *Holger Due*, f. 9. 9. 1898 i Taastrup, Jylland (S. af Rasmus D. og Anna, f. Jacobsen). G. m. Johanne Margrethe, f. Jørgensen, d. 30. 3. 1903 i Aakirkeby (D. af Christian J. og Marie, f. Ipsen). Børn: Tove, f. 16. 3. 1927.

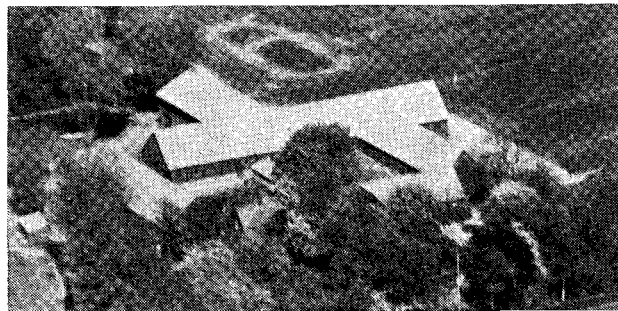

42a — »KUREGAARD« pr. Aakby. Tlf. 7x. 33. Slg. 50,0 ha — Htk. 11-1-2-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 79,000 — Grdsk. 47,700. 18 Td. Ld. er Skov, Aabrinke og Strandbakker. Stuehuset er ca. 200 Aar gl. Gaarden overtaget 1942 af: *Peter Kragb Cordua*, f. 8. 7. 1917 i Østerlars (S. af Gustav C. og Mathilde, f. Jensen). Elev paa Lyngby Landboskole 1940—41. G. m. Helga Sonne, f. Olsen, d. 19. 2. 1918 paa Gaarden (D. af Alfred O. og Marie, f. Sonne). Elev paa Kærehave Højskole 1941. Børn: Leif, f. 30. 7. 1946.

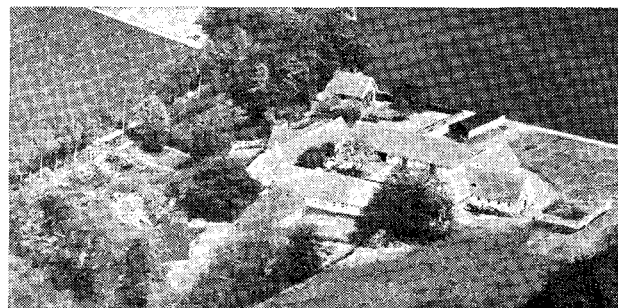

43a — »LAUEGAARD« pr. Aakby. Tlf. 15. 34. Slg. 63,2 ha — Htk. 13-5-3-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 100,000 — Grdsk. 66,100. 15 Td. Ld. er Strandbakker. Stuehuset opført 1874, nogle af de øvrige Bygninger ældre med Bindingsværk. I Slægtens Eje siden 1761. Gaarden overtoges 1899 af: *Hans Christian Koefoed*, f. 3. 6. 1869 paa Gaarden (S. af Chr. Albert K. og Johanne, f. Munch).

Elev paa Tune Landbrugsskole 1887—88, er Kaptajn og Ridder af Dannebrog. Børn: *Christian Albert K.*, f. 15. 9. 1900. *Inge Oliva Saxtorph*, f. 9. 6. 1905.

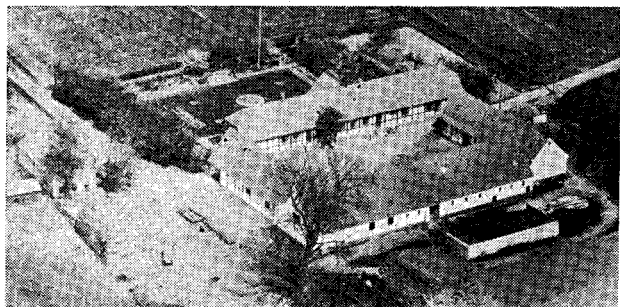

44a — »STANGEGAARD« pr. Aakby. Tlf. 8. 35. Slg. 28,5 ha — Htk. 8-0-1-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 60,000 — Grdsk. 34,200. 1 Td. Ld. er Skov. Stuehuset og østre Længe opført 1750, vestre Længe 1886. Gaarden overtoges 1939 af: *Edvard Juul Nielsen*, f. 17. 5. 1901 paa Gaarden (S. af Jens Theodor N. og Anna Katrine, f. Andersen). Elev paa Bornh. Højskole 1919—20, Roskilde Højskole 1921—22 og paa Tune Landbrugsskole 1928—29. Paa Grunden laa før i Tiden et Teglværk, der blev nedlagt 1855. G. m. Erna Vilhelmine, f. Hansen, d. 15. 9. 1903 i København (D. af Niels H. og Vilhelmine, f. Putt-Breese). Børn: *Jens Chr. Juul*, f. 10. 7. 1930, *Erna*, f. 28. 1. 1934. *Bodil Marie*, f. 10. 3. 1941.

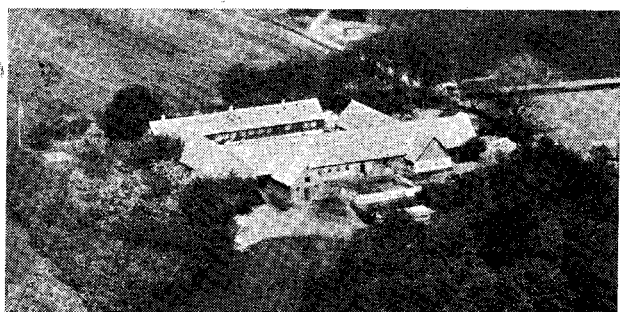

45a — »RISEGAARD« pr. Aakby. Tlf. 14. 36. Slg. 45,7 ha — Htk. 11-4-1-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 81,200 — Grdsk. 48,500. Ca. 10 Td. Ld. er Strand, Bakker og Skov. Til Genopbygning efter Brand i 1822 skænkede Kong Frederik d. 6. Egetømmer, fordi Ejeren, Major Kofoed, reddede Kompagnichefen. Gaarden har været i samme Slægt i over 300 Aar. *Knud Arboe Sonne*, f. 3. 7. 1896 paa Gaarden (S. af Adolf S. og Karoline Elise Marie, f. Maegaard). G. m. Judith Westh, f. Olsen, d. 4. 5. 1898 paa Sæderegaard i Klemensker (D. af Ritmester Laurits Peter O. og Hulda, f. Westh). Børn: *Kirsten*, f. 29. 6. 1924. *Inger*, f. 1. 2. 1927. *Erik Arboe*, f. 14. 9. 1929.

46a — »PÆREGAARD« pr. Aakby. Tlf. 41. 37. Slg. 22,9 ha — Htk. 6-3-1-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 50,300 — Grdsk. 26,700. 3 Td. Ld. er Bakker. Stuehuset er opført 1880. Øvrige Bygninger er ældre med Bindingsværk undtagen sdr. Længe. Gaarden overtoges 1943 af: *Karl Christian Kofod*, f. 20. 2. 1910 paa Tyskegaard i Pedersker (S. af Peter K. og Karen, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højskole 1928—29, paa Sydsjl. Landbrugsskole 1933—34, G. m.

Magda, f. Sonne-Hansen, d. 16. 1. 1915 i Pedersker Brugsfor-
ening (D. af Uddeler Arboe S.-H. og Sine, f. Munch). Elev paa
Ubberup Højskole 1932 og paa Kerteminde Højskole 1934.
Børn: Keld Thormod, f. 5. 9. 1938. Inger Lise, f. 7. 4. 1942.

47a — »STORE BAKKEGAARD« pr. Aakby. Tlf. 5x. 38. Slg. 62,8 ha — Htk. 11-2-1-2¾ — Ejds. 77,600 — Grdsk. 48,300. Ca. 25 Td. Ld. er Eng, Mose og Skov. Stuehuset er ældre med Bindingsværk. Paa Grunden findes 2 fredede Høje og 1 Bauta-
sten. Gaarden har tilhørt samme Slægt i 300 Aar. Gaarden over-
toges 1933 af: *Thor Edvard Koefoed*, f. 18. 9. 1909 paa Gaarden
(S. af Ole Edvard K. og Anna, f. Jensen). Elev paa Bornh. Høj-
skole 1926—27, paa Tune Landbrugsskole 1931—32. G. m.
Inger Müller, f. Kofoed, d. 8. 6. 1910 paa Siegaard (D. af Folke-
tingsmand Aksel K. og Hedvig, f. Müller). Elev paa Bornh. Høj-
skole 1928 og paa Haraldsborg Husholdningsskole 1932—33.
Børn: Else Margrethe Müller, f. 28. 12. 1934. Aksel Ole, f. 27. 6.
1938. Gunvor, f. 14. 9. 1939. Jørn Edvard, f. 2. 3. 1944.

48a — »STENSGAARD« pr. Aakby. Tlf. 54x. 39. Slg. 19,6 ha —
Htk. 4-1-0-0¼ — Ejds. 30,000 — Grdsk. 14,800. 3 Td. Ld.
er Eng og Krat. Bygningerne er delvis med Bindingsværk. Gaar-
den købt 1918 af: *Ludvig Anias Larsen*, f. 16. 7. 1893 i Vester-
marie (S. af Niels Peter L. og Karoline Andrea, f. Poulsen).
Børn: Holger, f. 21. 1. 1912. Ove Johannes, f. 12. 9. 1916. Gun-
hild Andrea, f. 1. 11. 1918. Bodil Karen, f. 28. 1. 1922.

48b — »VESTERVANG« pr. Aakby. 39. Slg. Pc. 6,3 ha — Htk.
1-0-0-1½ — Ejds. 11,900 — Grdsk. 5,700. Ejend. overtoges
1925 af: *Ejnar Christian Hansen*, f. 5. 1. 1884 i Østermarie (S. af
Hans Chr. H. og Sine, f. Munch). G. m. Magda Marie, f. Olsen,
d. 18. 9. 1906 i Klemensker (D. af Nikolaj O. og Marie, f. Thor-
sen). Børn: Ulla, f. 24. 7. 1927. Lisbeth Kirstine, f. 22. 11. 1931.

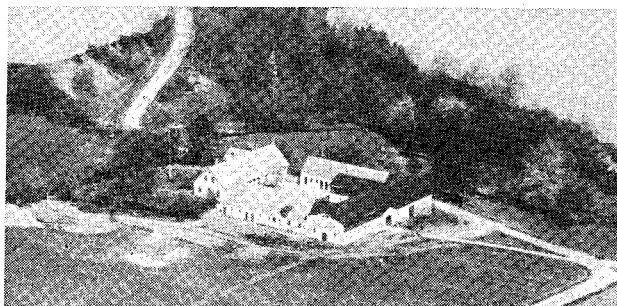

49a — »LILLE BAKKEGAARD« pr. Aakby. 40. Slg. 37,1 ha —
6-3-1-2 — Ejds. 49,200 — Grdsk. 27,300. 4 Td. Ld. er Skov
og 13 Td. Ld. Strandbakker. Nogle af Bygningerne er med Bind-
ingsværk. Gaarden købtes 1947 af: *Karl Henry Jensen*, f. 1. 2.
1903 i Knudsker (S. af Anthon J. og Cicilie, f. Jensen). G. m.
Gunhild Kirstine, f. Mogensen, d. 7. 5. 1915 i Vestermarie (D. af
Martin M. og Hansine, f. Olsen). Børn: Inger Grethe, f. 16. 8.
1935. Knud Anker, f. 28. 2. 1937. Arne Martin, f. 10. 2. 1939.
Leif, f. 6. 4. 1942. Edith Lene, f. 25. 12. 1943. Jens Peter, f. 30. 3.
1948.

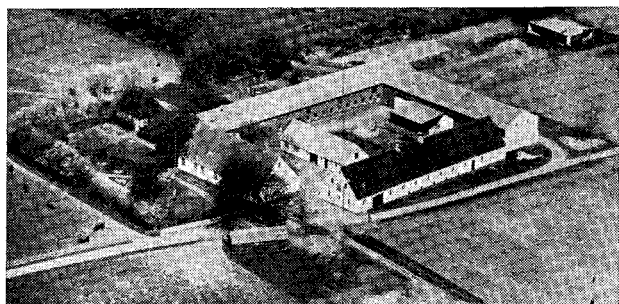

50a — »LILLE HALLEGAARD« pr. Aakby. Tlf. 31. 41. Slg. 39,9 ha — Htk. 7-0-3-2¼ — Ejds. 56,500 — Grdsk. 29,000. 10 Td. Ld. er nyplantet Skov. Stuehuset og østre Længe er med Bindingsværk. Gaarden købtes 1933 af: *Karl Theodor Bruun Kofoed*, f. 26. 9. 1905 paa Aaløsegaard i Østermarie (S. af Jens Claudius K. og Josia, f. Bach). G. m. Lilly, f. Kofoed, d. 24. 3. 1906 paa Thorshøj i Klemensker (D. af Peter Andreas K. og Gabriella, f. Thorsen). Børn: Poul Bruun, f. 12. 12. 1936. Kurt Bruun, f. 10. 6. 1941.

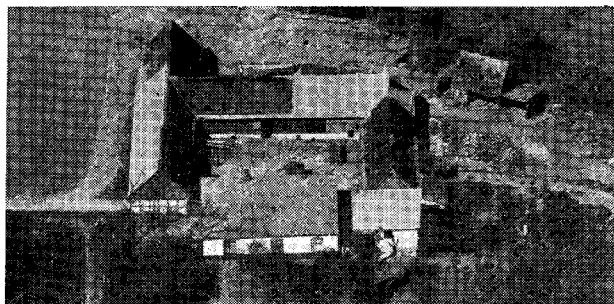
51 — »VASAGAARD« pr. Aakby. Tlf. 34. 42. Slg. 33,0 ha —
Htk. 8-4-3-1¾ — Ejds. 61,300 — Grdsk. 32,300. Ca. 10 Td.
Ld. er bevokset Aabrinke. Gaarden har tilhørt Slægten gennem
300 Aar. Gaarden købtes 1915 af: *Sigurd Peter Jensen*, f. 4. 10.
1889 i Hasle (S. af Laurits Peter J. og Andrea Elisabeth, f. Jen-
sen). Elev paa Aakirkeby Landbrugsskole 1906—07. G. m. Thyra
Marie Sofie, f. Dam, d. 25. 6. 1893 paa Gaarden (D. af Johannes
Chr. D. og Hansine, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højskole 1911.

Børn: Inger Margrethe Elisabeth, f. 23. 7. 1916. Edit Johanne Marie, f. 7. 11. 1917. Børge Markus Dam, f. 30. 9. 1921.

52a — »SOLDATERGAARD« pr. Aakby. Tlf. 18. 43. Slg. 51,4 ha. — Htk. 12-7-3-0¼ — Ejds. 9,700 — Grdsk. 59,700. 2 Td. Ld. er Have og Park. Stuehuset er ca. 90 Aar gl. Gaarden overtoges 1946 af: *Jens Holger Aggerholm*, f. 7. 10. 1913 paa Vestervang i Klemensker (S. af Chr. A. og Dagny, f. Jensen). G. m. Bodil Kirstine, f. Blem, d. 21. 10. 1909 (D. af Harald B. og Margrethe, f. Jensen). Børn: Margrethe, f. 5. 4. 1943. Mogens Blem, f. 22. 12. 1944.

53a — »HULLEGAARD« pr. Aakby. Tlf. 48. 44. Slg. 14,1 ha — Htk. 4-1-1-0¾ — Ejds. 29,400 — Grdsk. 14,400. 3 Td. Ld. er Skov, Eng og Aabrinke. Gaarden overtoges 1935 af: *Jens Valdemar Marcher*, f. 17. 8. 1896 i Poulsker (S. af Laurits M. og Anine, f. Olsen). Elev paa Sydsj. Landbrugsskole 1915—16. G. m. Dagmar, f. Marcher, d. 31. 8. 1898 paa ndr. Grødbygaard (D. af Julius M. og Petra, f. Schou) Elev paa Bornh. Højskole 1918.

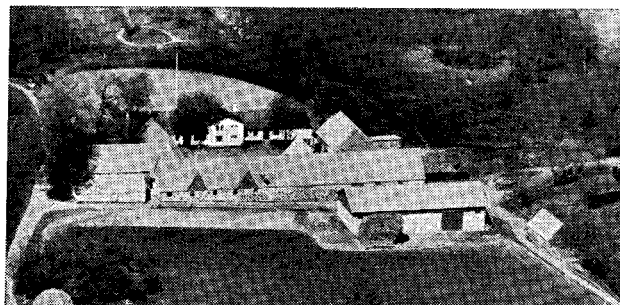
54a — »STORE DUEGAARD«, pr. Aakby. Tlf. 10. 45. Slg. 41,5 ha — Htk. 10-7-1-2½ — Ejds. 67,800 — Grdsk. 41,300. 3 Td. Ld. er Skov. Stuehuset er med Bindingsværk, østre Længe er opf. 1880. Gaarden har tilhørt samme Slægt i 200 Aar og

maaske mere. Gaarden overtoges 1934 af: *Markus Hansen*, f. 22. 2. 1908 paa Gaarden (S. af Christian H. og Marie, f. Thorsen). Elev paa Bornh. Højskole 1925—26, paa Sydsj. Landbrugsskole 1929—30. G. m. Margrethe, f. Jensen, d. 10. 3. 1910 paa Sosegd. i Vestermarie (D. af Karl J. og Valborg, f. Schou). Elev paa Bornh. Højskole 1929. Børn: Birte, f. 7. 3. 1936. Karl Johan, f. 7. 2. 1938. Mogens Christian, f. 29. 10. 1941. Holger Philip, f. 26. 7. 1947.

55a — »LILLE DUEGAARD« pr. Aakby. Tlf. 19. 46. Slg. 29,1 ha — Htk. 7-0-2-1½ — Ejds. 55,300 — Grdsk. 31,700. Ca. ½ Td. Ld. er Skov. Bygningerne er med Bindingsværk undtagen vestre Længe, der er opført 1926. Gaarden har været i samme Slægt siden 1887, men kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1930 af: *Knud Aage Koefoed*, f. 15. 1. 1897 paa Gaarden (S. af Alfred K. og Hansine, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole 1916—17, paa Ladelund Landbrugsskole 1921—22. G. m. Ester Høyer, f. Midtgaard, d. 7. 9. 1901 i Vamdrup (D. af Holger M og Anna, f. Høyer). Elev paa Rødding Højskole 1921. Børn: Bodil Hansine, f. 10. 8. 1931. Niels Christian, f. 16. 7. 1934.

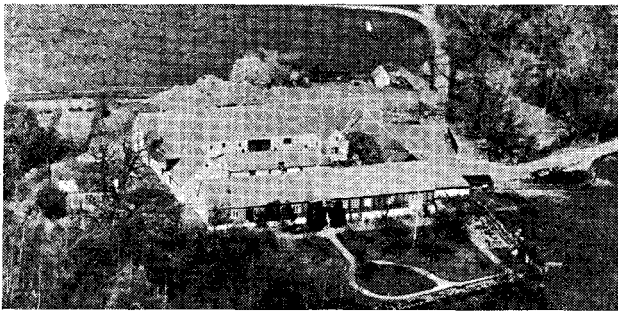

56a — »LILLE MUNKEGAARD« pr. Aakby. Tlf. 3. 47. Slg. 44,6 ha — Htk. 11-4-2-0¾ — Ejds. 84,000 — Grdsk. 51,400. 5 Td. Ld. er Skov og 5½ Td. Ld. er Skovlække og Eng. Stuehuset er ca. 175 Aar gl. Paa Grunden findes en Kæmpehøj. Overtoges 1925 af: *Svend Gunnar Svendsen*, f. 20. 11. 1897 paa

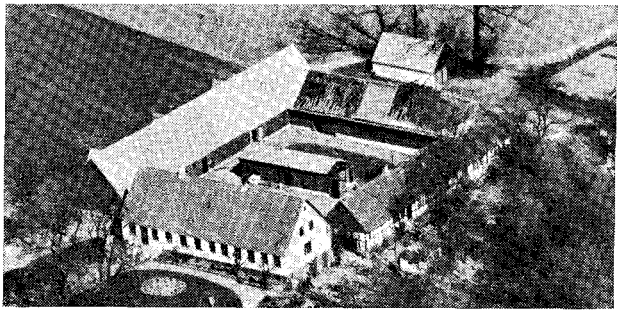

Gaarden (S. af Nikolaj Julius S. og Trine, f. Koefoed). Elev paa Bornh. Højskole 1915—16, paa Ladelund Landbrugsskole 1919—20. G. m. Ester, f. Kjærsgaard, d. 22. 7. 1901 i Jylland (D. af Jens Sørensen K. og Marie, f. Sejersen). Børn: Johanne Marie Runge, f. 24. 12. 1927.

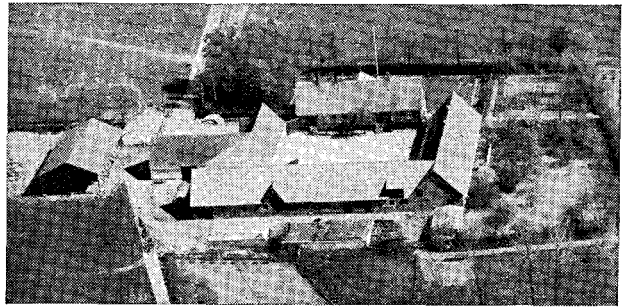
56e — »SKOVSHOLM«, Limensgade pr. Aakby. 47. Slg. Pc. 14,5 ha — Htk. 1-2-1 $\frac{3}{4}$. — Ejds. 21,500 — Grdsk. 10,400. 2 Td. Ld. er Skov og Eng og 1 Td. Ld. er Tuer. Bygningerne er ældre. Efter sin Mands Død 1947 overtoges Ejend. af: *Elna Sofie Westb*, f. Bohn, d. 15. 6. 1898 (D. af Smedem. Karl Andreas B. og Martha Sofie, f. Nielsen). Børn: Karl Anker Bohn, f. 10. 6. 1923. Kirsten Sofie, f. 15. 10. 1924. Astrid Margrethe, f. 20. 11. 1926. Gunhild Kristine Bohn, f. 1. 11. 1934. Knud Anders Bohn, f. 5. 12. 1938.

57a — »LIMENSGAARD« pr. Aakby. Tlf. 21. 48. Slg. 36,3 ha — Htk. 8-6-0-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 65,200 — Grdsk. 37,000. 4 Td. Ld. er Eng og Skovløkke. Stuehuset er ca. 200 Aar gl. Gaarden har være i Slægtens Eje i ca. 300 Aar. Paa Grunden findes den kendte Gravhøj Bøsthøj. Gaarden overtoges 1938 af: *Olaf Mathias Seest Dam*, f. 8. 10. 1909 paa Ll. Dalbygd. i Vestermarie (S. af Sofus D. og Sofie Margrethe, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole 1927-28. G. m. Anna Elisabeth, f. Andersen, d. 30. 9. 1918 (D. af Laurits A. og Poulina, f. Christensen). Børn: Lars Seest, f. 27. 5. 1948.

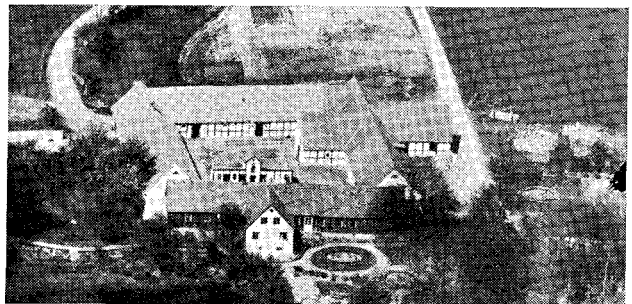
58a — »LILLE BUKKEGAARD« pr. Aakby. Tlf. 2. 49. Slg. 50,5 ha — Htk. 10-4-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 70,500 — Grdsk. 43,600. 5 Td. Ld. er Skov, Eng og Aa. Stuehus og Staldlænger er opført ca. 1870. Gaarden overtoges 1923 af: *Hans Peder Nielsen*, f. 20. 3. 1896 paa Gildesgaard i Vestermarie (S. af Valdemar N. og Michelle, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole 1914—15 og paa Tune Landbrugsskole 1918—19. G. m. Therese, f. Koefoed, d. 28. 4. 1901 paa Eskildsgaard i Pedersker (D. af Kaptajn Hans Olaf K. og Marie, f. Koefoed). Elev paa Ryslinge Højskole 1920. Børn: Ethel Alfhild Koefoed, f. 15. 1. 1924. Arne Koefoed, f. 29. 6. 1926. Preben Valdemar Koefoed, f. 1. 2. 1930.

59a — »STORE BUKKEGAARD« pr. Aakby. Tlf. 1. 50. Slg. 45,5 ha — Htk. 13-1-0-2 — Ejds. 96,000 — Grdsk. 53,400. 2 Td. Ld. er Skov. Stuehuset er opført 1867. Gaarden overtoges 1935 af: *Ejvind Blem Kofoed*, f. 22. 2. 1903 paa Gaarden (S. af Ludvig K. og Sigrild, f. Blem). Elev paa Bornh. Højskole 1920—21, paa Næsgaard Agerbrugsskole 1923—25. G. m. Gudrun Borgen, f. Müller, d. 10. 3. 1909 (D. af Direktør Axel M. og Astrid, f. Borgen). Elev paa Askov Højskole 1930—31. Børn: Viggo, f. 3. 7. 1937. Erling Johannes, f. 19. 3. 1941. Aksel Müller, f. 4. 6. 1945.

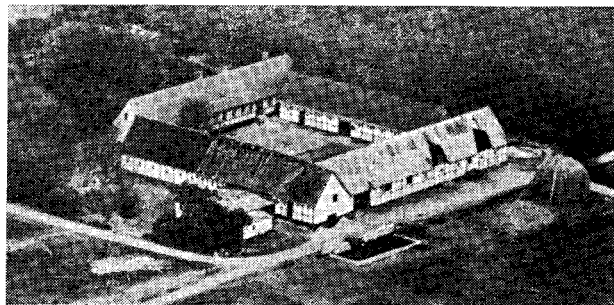

60a — »VÆRMELANDSGAARD« pr. Aakby. Tlf. 51. 51. Slg. 23,5 ha — Htk. 7-0-1-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 56,300 — Grdsk. 28,100. Stuehuset er med Bindingsværk og opført 1844, Udbygningerne er delvis med Bindingsværk. Ejer: *Christian Dam*, f. 4. 1. 1876 (S. af Markus D. og Bertha D.). 1946 kom Bestyrer: *Johannes Theodor Bramming*, f. 24. 3. 1914 i Skibet, Vejle (S. af Chr. B. og Petrine, f. Thomsen). Elev paa Vallekilde Højskole 1935—36 og paa Tune Landbrugsskole 1938—39. G. m. Inger Elisabeth, f. Dam, d. 26. 2. 1912 paa Hullegd. i Østerlars (D. af Andreas D. og Vilhelmine, f. Andreasen). Elev paa Bornh. Højskole 1931 og paa Husholdningsskole 1935.

61a — »VEJRMØLLEGAARD« pr. Aakby. Tlf. 124u 52. Slg. 49,9 ha — Htk. 11-2-3-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 76,300 — Grdsk. 47,000. 7 Td. Ld. er Skov og 2 Td. Ld. er Eng. Bygningerne er med Bindingsværk undtagen vestre Længe. Gaardens Besiddere kan føl-

ges 300 Aar tilbage. Gaarden overtaget 1942 af *Kaj Frederik Jensen*, f. 27. 4. 1915 paa Gaarden (S. af Thor J. og Thora, f. Koefoed). G. m. Kirsten Klausen f. Westh, d. 24. 2. 1915 i Vestermarie (D. af Andreas Klausen W. og Barbra, f. Poulsen).

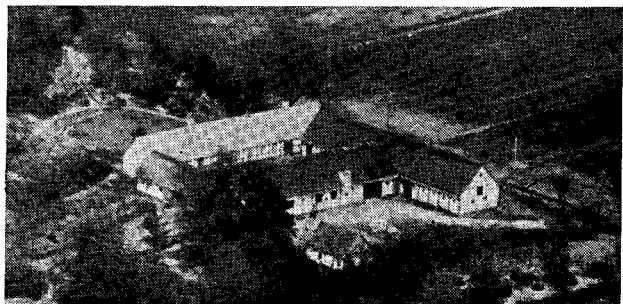

62a — »ASPEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 135u. 53. Slg. 29,8 ha — Htk. 8-6-2-0¼ — Ejds. 51,000 — Grdsk. 31,200. Bygningerne er med Bindingsværk og ca. 100 Aar gl. Slægten kan følges tilbage til ca. 1700. Gaarden overtoges 1940 af: *Peder Svendsen Stender*, f. 24. 9. 1902 paa Gaarden (S. af Georg S. og Anine, f. Svendsen). Elev paa Bornh. Højskole 1919—20 og paa Kærehave Landbrugsskole 1928—29.

62b — »ASPESDAL« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 135u. 53. Slg. Pc. 2,5 ha — Htk. 0-4-0-1 — Ejds. 8,300 — Grdsk. 2,400. Foruden Landbrug drives Gartneri. Ejend. overtoges 1933 af: *Johannes Carlsen Viborg*, f. 30. 8. 1907 (S. af Mathias V. og Marie, f. Pihl). Elev paa Odense Husmandsskole 1926—27. G. m. Olga Johanne Dorthea, f. Riis, d. 19. 4. 1906 i Vestermarie (D. af Johannes Chr. R. og Egedea Margrethe, f. Lyster).

62h — »ASPELY« pr. Aakby. 53. Slg. Pc. 3,5 ha — Htk. 0-6-3-2¼ — Ejds. 9,200 — Grdsk. 3,700. Overtoges 1941 af: *Conrad Peder Laurentius Kloe*, f. 26. 11. 1893 i Rønne (S. af Ludv. Andr. K. og Kamilla Birgitte, f. Olsen). Elev paa Bornh. Højskole 1911—12 og paa Skaarup Landbrugsskole 1919—20.

63a — »LILLE GUSEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 135x. 54. Slg. 21,5 ha — Htk. 6-0-1-1¾ — Ejds. 36,200 — Grdsk. 20,000. 4 Td. Ld. er Bodelyng. Bygningerne er ældre med Bindingsværk. Gaarden overtoges 1912 af: *Christian Andreas Bohn*, f. 17. 11. 1886 (S. af Karl Andreas B. og Martha, f. Nielsen).

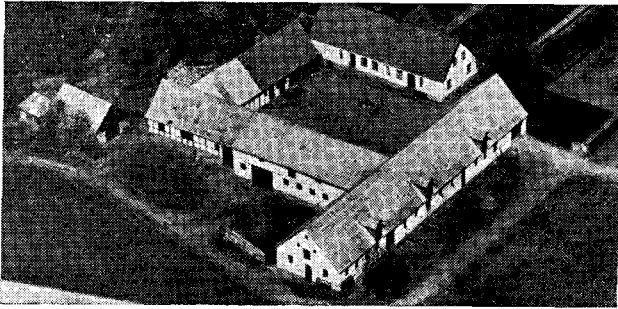
64a — »STORE GUSEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 190x. 55. Slg. 25,0 ha — Htk. 6-4-3-2¾ — Ejds. 49,200 — Grdsk. 25,600. 3 Td. Ld. er Skov og 1 Td. Ld. er Aa. Udlængerne er med Bindingsværk. G. købt 1931 af: *Johannes Frederik Riis*, f. 26. 2. 1904 paa Risbygd. i Klemensker (S. af Hans Peter R. og Dorthea, f. Rottensten). Elev paa Bornh. Højskole 1924—25. G. m. Lilly, f. Thorsen, d. 28. 7. 1907 paa Sandemandsgaard, Hasle (D. af Villiam T. og Thora, f. Westh).

64c — pr. Aakby. 55. Slg. Pc. 5,3 ha — Htk. 1-1-1-0½ — Ejds. 16,800 — Grdsk. 5,700. Ejend. overtaget 1946 af: *Axel Christian Jørgensen*, f. 10. 12. 1910 i Pedersker (S. af Niels J. og Karen J.). G. m. Anna Elisabeth, f. Nielsen, d. 12. 2. 1915 i Vestermarie (D. af Mathias N. og Anine, f. Andersen). Børn: Anny Elisabeth, f. 8. 3. 1938.

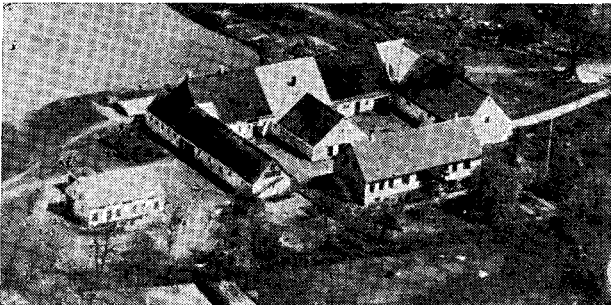

65a — »FROSTEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby 78y. 56 Slg. 21,3 ha — Htk. 3-7-2-1 — Ejds. 36,000 — Grdsk. 14,200. 5 Td. Ld. er Skov, Krat og Aa. Vestre Længe er med Bindingsværk og ca. 100 Aar gl. De andre Bygninger er ombyggede. Gaarden købt 1930 af: *Aage Munch Kofoed*, f. 22. 7. 1899 i Pedersker (S. af Karl K. og Barbra, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højskole 1916—17 og paa Lyngby Landbrugsskole 1919—20. G. m. Esther, f. Due, d. 15. 3. 1903 i Pedersker (D. af Aksel D. og Karoline, f. Olsen). Elev paa Antvorskov Højskole 1924. Børn: Flemming Due, f. 10. 3. 1932. Jørgen Due, f. 24. 5. 1933. Erling Due, f. 23. 2. 1938.

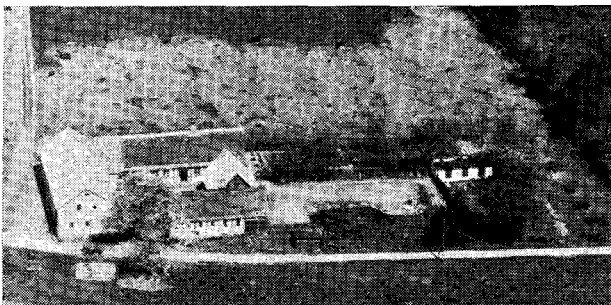
66 — »BÆKKESKOV« pr. Aakby. 57. Slg. 27,2 ha — Htk. 4-0-1-2½ — Ejds. 39,800 — Grdsk. 15,800. *Rasmus Peter Jensen*, f. 6. 4. 1890 i Bodilsker (S. af Lars Andreas J. og Karo-

line Marie, f. Harboe). Elev paa Vallø Højskole 1908—09 og paa Dalum Landbrugsskole 1912—13. G. m. Emma Klausine, f. Nielsen, d. 16. 10. 1891 i Dalum (D. af Anthon Regner N. og Maren, f. Jensen). Børn: Marna Elise, f. 13. 9. 1916. Gurli Karoline, f. 30. 4. 1919.

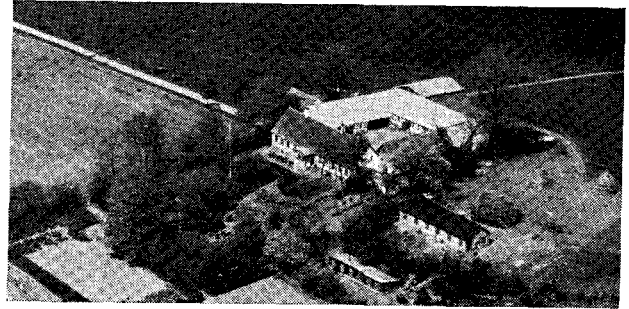

67a og 69a — »STAALEGAARD« pr. Almindingen. Tlf. Aakby. 36x. 58.—60. Slg. 39,8 ha — Htk. 6-2-1-1 — Ejds. 57,200 — Grdsk. 27,100. 17 Td. Ld. er Krat og Klipper. Gaarden overtoges 1919 af: *Aksel Johannes Pedersen*, f. 14. 1. 1896 i Østermarie. (S. af Johannes P. og Petrea, f. Sode). Elev paa Haslev Højskole 1918—19. G. m. Hilda Marie, f. Nielsen, d. 6. 5. 1897 i Østermarie (D. af Jens N. og Birta, f. Lund). Elev paa Haslev Højskole 1917. Børn: Aksa Kristine, f. 21. 2. 1923. Jørgen Christian, f. 12. 4. 1924. Birta Petrea, f. 25. 5. 1926. Ruth Agnethe, f. 8. 12. 1930. Johannes Albert, f. 18. 7. 1933. Frede Peter, f. 22. 4. 1935.

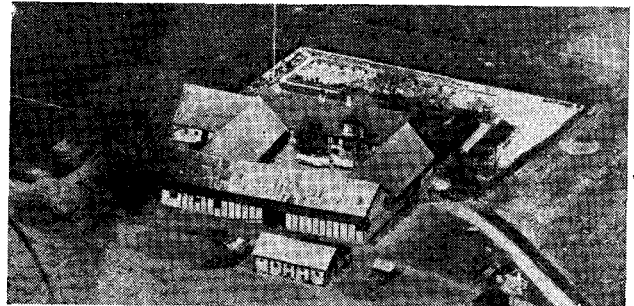
67h — »ELLESHØJ« pr. Aakby. 58. Slg. Pc. 11,0 ha — Htk. 1-0-0-0 — Ejds. 17,000 — Grdsk. 7,000. Ej. overtoges 1945 af: *Hans Conrad Henriksen*, f. 18. 6. 1906 i Nylars (S. af Hans Madsen H. og Engeline Kristene, f. Kloe).

70a — »BAUNEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby 149. 61. Slg. 24,8 ha — Htk. 3-4-3-2¼ — Ejds. 39,000 — Grdsk. 16,400. Ca. 8 Td. Ld. er Lyng, Klipper og Skov. Garden overtoges 1936 af: *Hans Henry Nielsen Gerding*, f. 15. 4. 1910 i Bromme (S. af Mads Nielsen G. og Laura, f. Hansen). Elev paa Antvorskov Høj-

skole 1930—31. G. m. Lilly, f. Madsen, d. 4. 4. 1915 paa Ringebu-gaard i Vestermarie (D. af Hans M. og Dorthea, f. Larsen). Børn: Hans Eigil, f. 9. 10. 1938. Niels, f. 29. 7. 1941. Agnes, f. 28. 9. 1944. Else Marie, f. 29. 6. 1946.

70d — »SKOVSVANG« pr. Aakby. Tlf. Aakby 68y. 61. Slg. Pc. 9,8 ha — Htk. 1-6-0-1½ — Ejds. 19,600 — Grdsk. 7,200. ½ Td. Ld. er Skov og Krat. Ejend. overtoges 1946 af: *Aage Andreas Møller*, f. 18. 5. 1911 (S. af Andreas M. og Ellen, f. Larsen). G. m. Hansine Kristine Cecilie, f. Lund, d. 20. 8. 1915 (D. af Mathias L. og Julie, f. Hansen).

NB
S. d. b.

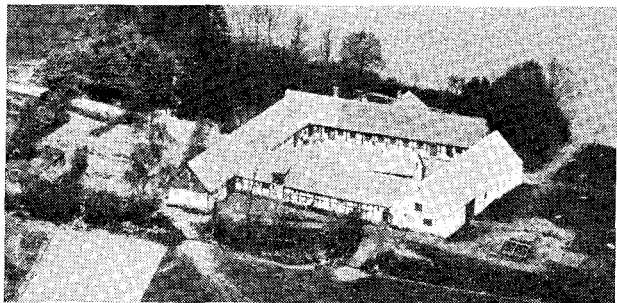
71a — »FAAREBYGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby 172. 62. Slg. 19,0 ha — Htk. 4-1-2-0 — Ejds. 35,400 — Grdsk. 14,500. Garaden er delvis opført i det 18. Aarh.. Overtoges 1939 af: *Ejnar Bohn Folkmann*, f. 3. 3. 1913 paa Gaarden (S. af Aksel F. og Ingefred, f. Bohn). Elev paa Bornh. Højskole 1932—33. G. m. Emmy Kristine Due, f. Petersen, d. 2. 12. 1913 (D. af Branddir. Viggo P. og Karoline, f. Due, Bakkehuset pr. Aakby.) Elev paa Danebod Højskole 1934. Børn: Poul Mogens, f. 2. 1. 1941. Arne, f. 26. 4. 1944.

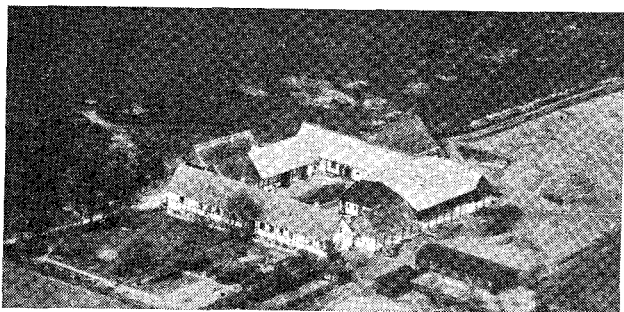
72a — »FAAREBYGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 236x. 63. Slg. 10,1 ha — Htk. 1-7-1-2¾ — Ejds. 18,800 — Grdsk. 7,100. Gaarden er med Bindingsværk. Overtoges 1939 af: *Thorvald Peter Andersen*, f. 4. 9. 1901 i Brønshøj (S. af Smed Jørgen A. og Dorthe, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole 1924—25.

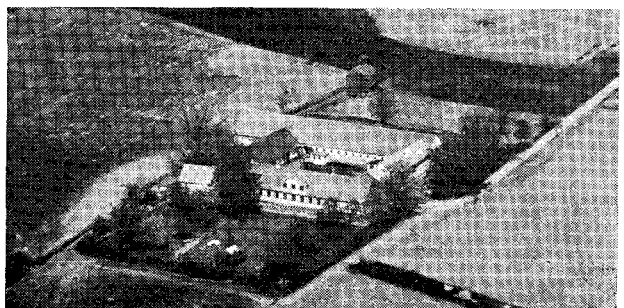
G. m. Anna Elisabeth, f. Dam, d. 14. 4. 1913 i Nylars (D. af Hans D. og Margrethe, f. Skovgaard, Aakby.). Elev paa Bornh. Højskole 1931. Børn: Anna-Margrethe Dam, f. 13. 2. 1940. Arne Egvind Dam, f. 20. 9. 1945. Fillip Dam, f. 22. 4. 1947.

73a — »BOBBEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 50u. 64. Slg. 25,8 ha — Htk. 4-1-3-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 34,300 — Grdsk. 15,000. 3 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov, Eng og Krat. Gaarden overtoges 1923 af: *Anton Nikolaj Kofoed*, f. 6. 12. 1890 i Pedersker (S. af Hans Peter K. og Augusta Karoline, f. Andersen). G. m. Karen Helene Kristine, f. Low, d. 27. 1. 1898 i Aakby. (D. af Søren L. og Hansine, f. Jørgensen). Børn: Hans Peter Low, f. 8. 4. 1924. Karen Grethe Anthonie, f. 8. 2. 1926. Signe Ingelise, f. 22. 11. 1930. Aase Helen, f. 3. 11. 1933.

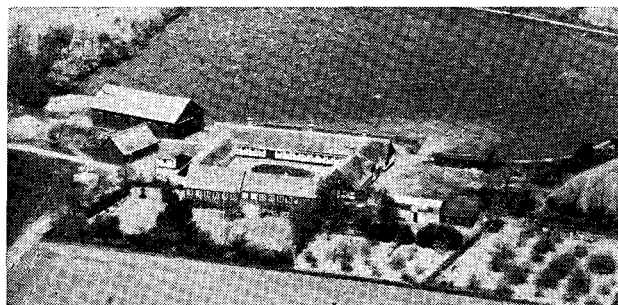

74a — »EGESKOVSGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 50y. 65. Slg. 29,3 ha — Htk. 5-1-2-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 38,000 — Grdsk. 18,600. 2 Td. Ld. er Krat. Gaarden overtoges 1942 af: *Aksel Johannes Ipsen*, f. 13. 12. 1906 i Klemensker (S. af Alfred I. og Hansine, f. Folkmann). Elev paa L. Mfs. Højskole 1927—28. G. m. Esther Johanne, f. Jensen, d. 20. 9. 1915 i Aakby. (D. af Karl J. og Elisabeth, f. Svendsen). Børn: Mogens Aksel, f. 14. 2. 1941. Jørn Alfred, f. 18. 10. 1944.

75a — »V. ELLESGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 50x. 66. Slg. 46,9 ha — Htk. 7-5-0-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 57,600 — Grdsk. 29,000. Ca. 18 Td. Ld. er Skov og Eng. Stuehuset er med Bindings-

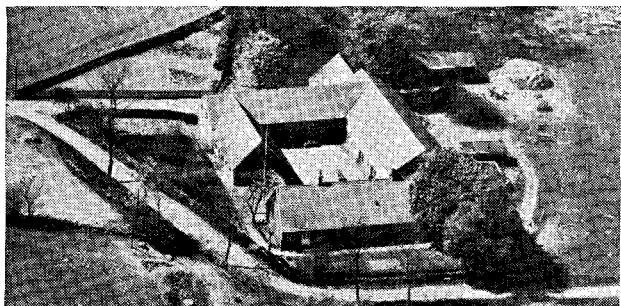
værk og ca. 100 Aar gl. Gaarden overtoges 1935 af: *Svend Harald Low*, f. 31. 1. 1905 i Aakby. (S. af Søren L. og Hansine Kirstine, f. Jørgensen). Elev paa Bornh. Højskole 1924—25. G. m. Carla Marie, f. Didriksen, d. 29. 6. 1914 i Østerlars (D. af Albert Jensen og Karoline Kirstine, f. Jensen, Tejn). Børn: Svend Erik, f. 30. 5. 1933. Henning Thorsen, f. 6. 4. 1935. Uffe, f. 19. 6. 1936. Birgit, f. 15. 12. 1937. Søren Flemming, f. 14. 10. 1940. Marian, f. 21. 4. 1946.

76a — »Ø. ELLESGAARD« pr. Aakby. Tlf. 113y. 67. Slg. 44,1 ha — Htk. 7-0-2-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 60,000 — Grdsk. 29,800. Gaarden ejes af Staten, der købte den 1941. Siden 1947 bestyret af: *Erik Hansen*, f. 21. 4. 1913 i Haslev (S. af Herman H. og Klara, f. Larsen).

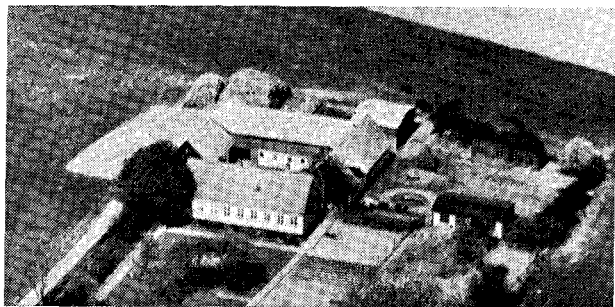
76d — »LYNGHOLT« pr. Aakby. 67. Slg. Pc. 20,8 ha — Htk. 1-4-3-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 25,700 — Grdsk. 12,000. *Christian Otto Dam*, f. 21. 3. 1882. Børn: Anna Margrethe, f. 19. 9. 1915. Elisabeth Kristine, f. 7. 4. 1917.

77a — »LILLE MYREGAARD« pr. Aakby. 1. Vdg. 38,3 ha — Htk. 5-1-3-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 41,800 — Grdsk. 21,800. 2 Td. Ld. er Skov og 3 Td. Ld. Eng. Stuehuset er ældre med Bindingsværk. Gaardens Besiddere kan følges tilbage til 1630. Overtoges 1924 af: *Kristian Peder Madvig*, f. 5. 11. 1886 (S. af Laurits M. og Margrethe, f. Sonne). G. m. Kristine Oliva, f. Hansen, d. 2. 3. 1884 (D. af Jens H. og Johanne, f. Kofoed). Børn: Karen, f. 13. 10. 1925.

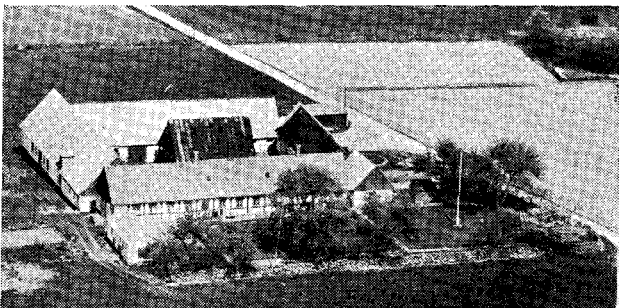
78a — »RAVNSGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 158y. 2. Vdg. 24,7 ha — Htk. 3-0-3-0 — Ejds. 30,500 — Grdsk. 12,100. Stuehuset er ældre med Bindingsværk. Gaarden overtoges 1944 af de fire Søskende: *Jens Jochum Hald*, f. 21. 12. 1927. *Poul Andreas Hald*, f. 11. 5. 1930. *Karen Dorthea Hald*, f. 11. 5. 1930. *Ole Peter Hald*, f. 17. 5. 1932, alle f. paa Gaarden (B. af Jens H. og Elna Kirstine, f. Jensen). Jens H. var Elev paa Bornh. Højskole 1946—47. Poul Andr. H. er i Handelslære.

78c — »MØLLEBO« pr. Aakby. 2. Vdg. Pc. 4,0 ha — Htk. 0-5-0-0 Ejds. 7,300 — Grdsk. 2,000. Ejend. overtoges 1940 af: *Karl Ove Frederiksen*, f. 24. 12. 1913 i Poulsker (S. af Hans F. og Marie, f. Mouritsen). G. m. Helvig Marie, f. Lund, d. 20. 7. 1914 i Rutsker (D. af Jens L. og Margrethe, f. Jensen). Børn: Fred Johannes Lund, f. 13. 11. 1939. Vilmer Karsten Lund, f. 8. 10. 1942. Finn Birger Lund, f. 6. 4. 1947.

79b — »KASTELSGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby 155u. 3. Vdg. 10,1 ha — Htk. 1-4-0-1 $\frac{3}{4}$. Ejds. 20,000 — Grdsk. 7,300. 1 Td. Ld. er Eng. Ejend. overtoges 1917 af: *Peter Johannes Ipsen*, f. 30. 1. 1889 (S. af Peter Andreas I. og Andrea Johanne, f. Andreasen). G. m. Agnes Marie, f. Lundberg, d. 5. 4. 1887 i Østermarie (D. af Ole Rasmussen L. og Karoline, f. Jensen). Børn: Ruth Marie, f. 27. 6. 1921. Ove Lundberg, f. 30. 3. 1923.

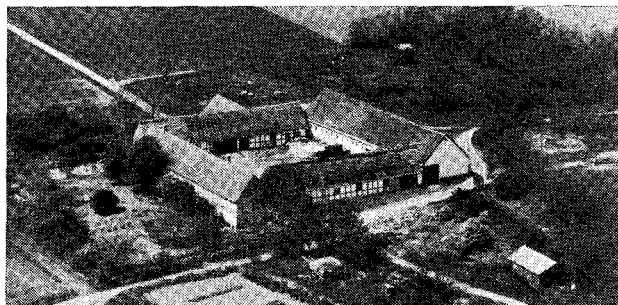
80f — »KRATLUND« pr. Aakby. Tlf. 187v. 4. Vdg. Pc. 15,1 ha — Htk. 1-0-3-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 23,800 — Grdsk. 7,700. 3 Td. Ld. er Skov og 2 Td. Ld. er Klipper. Ejend. overtoges 1947 af: *Thor Andreas Bech*, f. 20. 7. 1908 i Østermarie (S. af Hans Richardt B. og Andrea f. Poulsen). G. m. Dagny Marie, f. Hansen, d. 18. 11. 1910 i Pedersker (D. af Otto H. og Petra, f. Kjeldsen). Børn: Kirsten Marie, f. 4. 11. 1931. Else, f. 15. 2. 1933. Jytte Lillian, f. 4. 1. 1935. Tove Elisabeth, f. 1. 5. 1936. Ruth Irene, f. 29. 11. 1937.

81a — »SNYGGEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 187u. 5. Vdg. 26,7 ha — Htk. 3-4-1-2 — Ejds. 31,800 — Grdsk. 13,000. 4 Td. Ld. er Skov og 9 Td. Ld. er Lyng, Krat og Klipper. Gaarden overtoges 1940 af: *Markus Esper Kofoed*, f. 28. 4. 1908 paa Gaarden (S. af Laurits Peter K. og Hansine Kathrine, f. Marcher). G. m. Gudrun Marie, f. Jensen, d. 2. 4. 1920 i Poulsker (D. af Jens Peter J. og Sofie, f. Kjøller).

81c — »SORTEBJERG« pr. Aakby. 5. Vdg. Pc. 15,6 ha — Htk. 1-0-1-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 15,800 — Grdsk. 7,000. 10 Td. Ld. er Skov

og Eng. Ejend. overtoges 1948 af: *Kristine Kofoed*, f. 25. 1. 1899 (D. af Laurits Peter K. og Hansine Kathrine, f. Marcher).

83a og 84a — »STORE EGEBYGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 154y. 7.—8. Vdg. 65,1 ha — Htk. 11-3-0-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 73,900 — Grdsk. 45,100. 4 Td. Ld. er Skov. 7 Td. Ld. Eng og Krat og 6 Td. Ld. Klipper. Gaarden overtoges 1928 af: *Hans Conrad Brandt*, f. 7. 5. 1898 i Pedersker (S. af Hans Peter B. og Karoline, f. Larsen). Elev paa Bornh. Højskole 1916—17. G. m. Ellen Margrethe, f. Nielsen, d. 16. 1. 1930 i Ibsker (D. af Hans Andreas N. og Jane, f. Schou). Elev paa Bornh. Højskole 1922. Børn: Kirsten Marie, f. 23. 10. 1933. Inger Margrethe, f. 19. 8. 1936. Erik, f. 5. 7. 1942. Elna Gunvor, f. 17. 4. 1946.

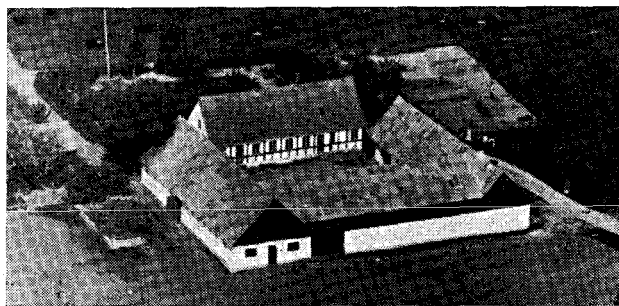
84d — Egeby pr. Pedersker. Tlf. Pedersker 55x. 8. Vdg. Pc. 10,4 ha — Htk. 1-2-2-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 17,800 — Grdsk. 6,600. 2 Td. Ld. er Stenbrud. Ejend. overtoges 1910 af: *Christian Andersen*, f. 22. 2. 1886 i Aakby. G. m. Anna Kristine, f. Larsen, d. 17. 4. 1880 i Klemensker (D. af Hans L. og Marie, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højskole 1903. Børn: Henry Morten Johannes, f. 6. 5. 1917.

85a — »BÆKKEGAARD« pr. Aakby. 9. Vdg. 9,2 ha — Htk. 1-0-0-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 20,600 — Grdsk. 6,400. Gaarden overtoges 1933 af: *Hans Peter Pedersen*, f. 16. 3. 1901 i Aakirkeby (S. af Johannes P. og Petra, f. Jacobsen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1924—25. G. m. Abalone Petrine, f. Jensen, d. 13. 12. 1905 i Ølgod (D. af Christian Seg J. og Kirstine, f. Pedersen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1926. Børn: Johannes Kristen, f. 11. 2. 1937. Børge, f. 26. 4. 1940.

85b — »BÆKKELUND« pr. Aakby. Tlf. Aakby 167y. 9. Vdg. Pc. 21,0 ha — Htk. 4-6-0-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 37,900. — Grdsk. 16,900. Ejend. overtoges 1924 af: *Markus Konrad Kofoed*, f. 2. 6. 1895 paa Bøsthøj Mejeri (S. af Hans Peter K. og Manna Kristine, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højskole 1914—15 og

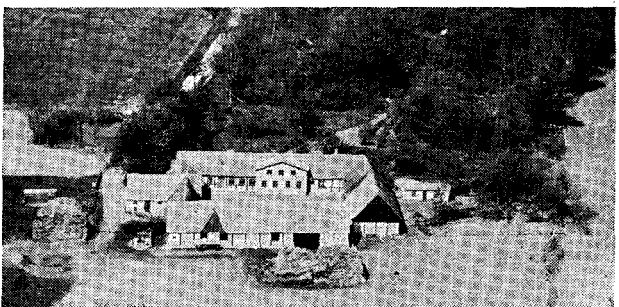

paa Tune Landbrugsskole 1919—20. G. m. Kristine Marie f. Engell, d. 16. 4. 1896 i Svaneke (D. af Emil Otto E. og Anna Gram, f. Dam). Elev paa Sorø Husholdningsskole 1916. Børn: Niels Engell, f. 19. 11. 1925. Thor Engell, f. 13. 11. 1928.

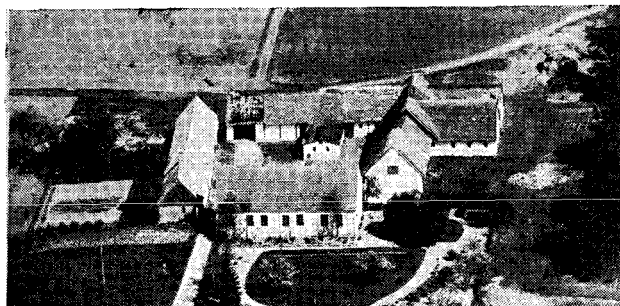

85g — »JOHNSTRUP« pr. Aakby. 9. Vdg. Pc. 5,8 ha — Htk. 0-7-0-2 — Ejds. 19,000 — Grdsk. 4,600. 2 Td. Ld. Jord er lejet. Aage Andreas Holm, f. 17. 4. 1916 (S. af Otto Laurentius H. og Olga Marie, f. Kure, Lærkeshøj). G. m. Inge Kathrine, f. Andersen, d. 10. 12. 1919. Børn: Birgit Lillian, f. 30. 5. 1944. Tove Irene, f. 28. 9. 1946.

86b — »TYSKEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 42y. 10. Vdg. 22,8 ha — Htk. 4-1-2-0½ — Ejds. 39,400 — Grdsk. 21,700. 1 Td. Ld. er Skov. Gaarden er opført omkr. det 18. Aarh. og overtoges 1933 af: Hans Peter Nielsen, f. 29. 9. 1907 (S. af Markus N. og Michelle Margrethe, f. Mourtsen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1931—32. G. m. Gudrun Dorthea Jensine, f. Nielsen, d. 6. 2. 1908 i Vestermarie (D. af Jens N. og Johanne, f. Jønsen). Børn: Erik, f. 24. 4. 1934. Inger, f. 10. 7. 1935. Jens Andreas, f. 2. 12. 1937. Birte Johanne, f. 23. 11. 1941.

27a — »GRØDBYGAARD« pr. Aakby. Tlf. 52. 11. Vdg. 25,5 ha — Htk. 4-5-1-0½ — Ejds. 43,000 — Grdsk. 22,600. Det gamle Stuehus opført 1760, det nye 1914. Udlængerne er endnu ældre. Gaarden overtoges 1921 af: Alfred Andersen, f. 27.

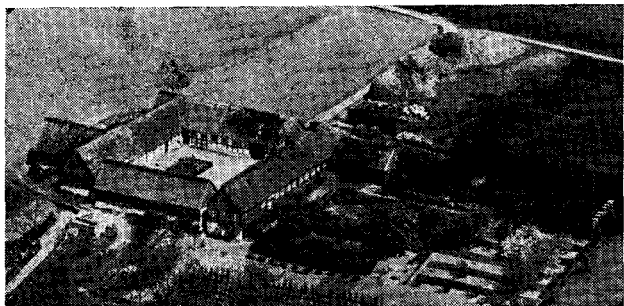

9. 1898 i Pedersker (S. af Mathias A. og Gine, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole 1916—17. G. m. Paula Eleonora, f. Jacobsen, d. 1. 8. 1916 i Nylars (D. af Herman J. og Jenny, f. Hansen). Elev paa Husassistenternes Fagskole 1941. Børn: Henning, f. 22. 11. 1927. Mogens Kaj, f. 1. 6. 1942. Grethe, f. 11. 9. 1943. Lene, f. 30. 11. 1946.

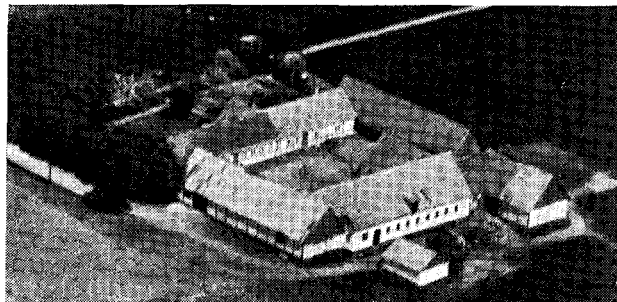
88a — »PIBEREGAARD« pr. Aakby. Tlf. 38x. 12.Vdg. 21,3 ha — Htk. 6-6-0-1 — Ejds. 46,000 — Grdsk. 25,700. Bygningerne er ældre med Bindingsværk. Gaarden overtoges 1947 af: Johannes Kofoed Marcher, f. 26. 5. 1917 i Pedersker (S. af Hans M. og Elisabeth, f. Kofoed). Elev paa Gerlev Idræthøjskole 1939—40. G. m. Hedvig Madgrethe, f. Jensen, d. 16. 8. 1919 (D. af Anthon J. og Laura, f. Kofoed).

88b — »SAKSEBRO« pr. Aakby. 12. Vdg. Pc. 6,1 ha — Htk. 1-5-2-1½ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 7,300. Bygningerne er opført omkr. det 18. Aarh. og er med Bindingsværk. Ejend. overtoges 1948 af: Karl Ejnar Nielsen, f. 20. 9. 1923 (S. af Markus N. og Michelle, f. Mourtsen). G. m. Sonja Elly, f. Hansen, d. 8. 11. 1927 (D. af Janus H. og Marie, f. Hansen).

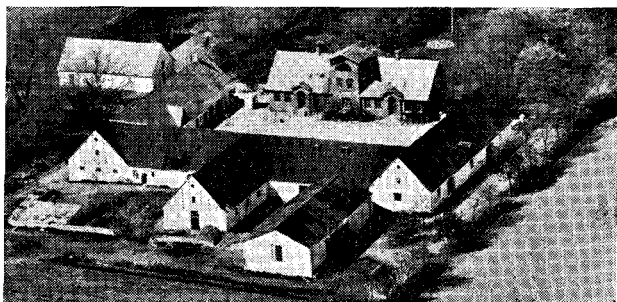

89 — »AAGAARD« pr. Aakby. Tlf. 7y. 13. Vdg. 24,6 ha — Htk. 6-5-3-0¼ — Ejds. 45,500 — Grdsk. 26,200. 9 Td. Ld. er Skovløkke. Stuehuse og Udlænger med Undtagelse af østre Længe er opført i det 17. Aarh. Gaarden overtoges 1925 af: Andreas

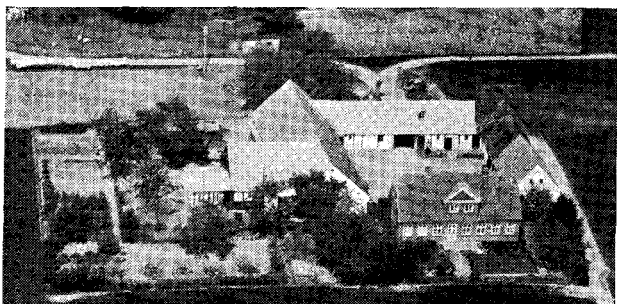
Peter Ipsen, f. 7. 9. 1897 i Aakby. (S. af Købm. Anders Peter I. og Martine, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole 1915—16 og paa Ladelund Landbrugsskole 1921—22. G. m. Astrid Marie, f. Andersen, d. 20. 6. 1905 paa Riemannsgd. i Østerlars (D. af Hans A. og Anna, f. Sode). Elev paa Bornh. Husholdningsskole 1924. Børn: Ellen, f. 17. 6. 1926. Ida Marie, f. 10. 3. 1928. Anders Peter, f. 10. 2. 1934. Hanne, f. 29. 4. 1939.

90ab — »JULEGAARD« pr. Aakby. Tlf. 13. 14. Vdg. 36,4 ha — Htk. 10-0-3-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 62,200 — Grdsk. 37,400. *Johannes Adolf Sonne*, f. 28. 11. 1891 paa Gaarden. G. m. Anna Marie, f. Rømer, d. 10. 9. 1899 i Nyker. Børn: Bodil Rømer, f. 11. 3. 1920. Else Rømer, f. 2. 6. 1921. Henning Rømer, f. 11. 12. 1930.

91a — »STORE HALLEGAARD« pr. Aakby. Tlf. 20. 15. Vdg. 80,9 ha — Htk. 14-2-1-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 118.000 — Grdsk. 76,900. 8 Td. Ld. er Skov og 2 Td. Ld. er Stenbrud. Gaarden købtes 1945 af: *Hans Christian Munch*, f. 13. 3. 1897 i Vestermarie (S. af Andreas M. og Anna Sørine, f. Dam).

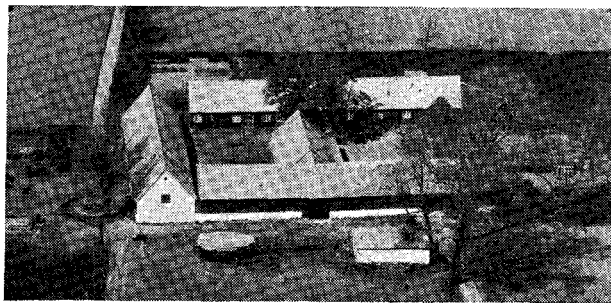
91d — »MUNKERUP« pr. Aakby. Tlf. 43. 15. Vdg. Pc. 10,9 ha — Htk. 3-0-2-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 27,000 — Grdsk. 13,400. 1 $\frac{1}{4}$ Td. Ld. er vildtbevokset Lergrav. Udbygningerne er ca. 100 Aar gl. Gaarden overtoges 1946 af: *Knud Børge Ipsen*, f. 8. 9. 1921 paa Gaarden (S. af Aage I. og Agnes, f. Jensen). Elev paa Sydsj. Landbrugsskole 1942—43. G. m. Astrid, f. Madsen, d. 14. 12.

1925 i Bovense paa Fyn (D. af Rasmus M. og Laura, f. Hansen). Elev paa Ryslinge Højskole 1944. Børn: Flemming, f. 20. 10. 1947.

92a — »LILLE KALBYGAARD« pr. Aakby. Tlf. 25y. 16. Vdg. 20,0 ha — Htk. 3-7-0-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 35,000 — Grdsk. 16,600. 7 Td. Ld. er Skov og Krat. Stuehuset er ældre og med Bindingsværk. Gaarden overtoges 1946 af: *Robert Christiansen*, f. 27. 5. 1919 i Vedtofte, Fyn (S. af Peter C. og Meta Kathrine Kirstine, f. Eriksen). G. m. Ragnhold Lisbeth, f. Hansen, d. 25. 9. 1919 i Klemensker (D. af Hans H. og Anna, f. Kofoed). Børn: Rita Margot, f. 2. 2. 1943. Wanda Irene, f. 3. 5. 1944.

92c — Bodelyngen pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 104y. 16. Vdg. Pc. 10,9 ha — Htk. 1-0-1-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 17,800 — Grdsk. 8,300. Ejend. overtoges 1918 af: *Andreas Mathias Schou*, f. 8. 9. 1891 i Knudsker (S. af Christian S. og Anine, f. Westh). G. m. Magda Kristine, f. Thyge, d. 6. 9. 1893 i Rønne (D. af Jørgen Th. og Borgine, f. Kofoed). Børn: Svend Andreas, f. 17. 2. 1914. Lilly Margrethe, f. 26. 9. 1920. Knud Valdemar, f. 27. 10. 1922. Ove Johannes, f. 18. 10. 1927.

93a — »HJULMAGERGAARD« pr. Aakby. Tlf. 9. 17. Vdg. 32,7 ha — Htk. 8-0-0-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 55,300 — Grdsk. 31,800. Gaarden overtoges 1924 af: *Knud Anker Hansen*, f. 16. 2. 1897 paa Gaarden (S. af Ludvig H. og Louise, f. Schou). Elev paa Bornh. Højskole 1919—20. G. m. Esther Margrethe, f. Rømer, d. 28. 3. 1904 i Nyker (D. af Chr. R. og Vilhelmine, f. Sode). Børn: Vagn Rømer, f. 11. 11. 1926. Poul, f. 17. 8. 1930.

93d — »ALDERSRO« pr. Aakby. 18. Vdg. Pc. 5,5 ha — Htk. 1-2-3-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 13,800 — Grdsk. 5,600. *Arne Poul Olsen*, f. 22. 6. 1919 i Klemensker. G. m. Anna Marie, f. Christiansen, d. 11. 11. 1921 i Rø.

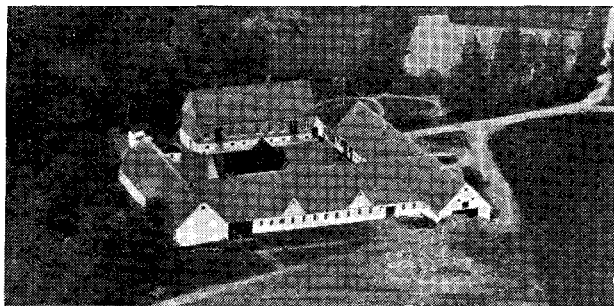
94a — »STORE KALBYGAARD« pr. Aakby. Tlf. 25x. 18. Vdg. 16,8 ha — Htk. 3-4-3-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 33,000 — Grdsk. 14,800.

2¾ Td. Ld. er Fredskov og 2¼ Td. Ld. Eng og bevokset Aabrinke. Gaardens Besiddere kan følges 400 Aar tilbage. Gaarden overtoges 1938 af: *Thorvald Pedersen*, f. 16. 4. 1891 (S. af Jeppe P. og Janusine, f. Kjøller).

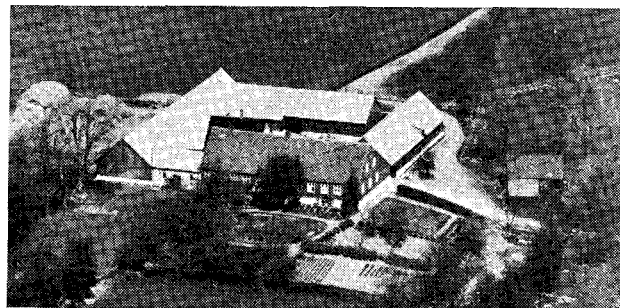
94f — pr. Aakby. 18.Vdg. Pc. 4,0 ha — Htk. 1-1-0-1¾ — Ejds. 12,200 — Grdsk. 4,400. Ejend. overtoges 1939 af: *Hans Godthard Pedersen*, f. 5. 5. 1888 (S. af Niels Thorvald P. og Lina, f. Ipsen). G. m. *Julie Mathea*, f. Kofoed, d. 20. 7. 08 (D. af Mathias K. og Marie, f. Sose). Børn: *Leo Thorvald*, f. 25. 4. 1932.

94k — »SORGENFRI« pr. Aakby. 18.Vdg. Pc. 7,2 ha — Htk. 1-1-0-0½ — Ejds. 15,800 — Grdsk. 5,000. Ejend. overtoges 1923 af: *Thomas Falandys*, f. 13.12. 1883 i Polen (S. af Valentin F. og Kathrine F.). G. m. *Marie*, f. Babias, d. 9. 9. 1898 i Polen. (D. af Josef B. og Agnes B.). Børn: *Agnes*, f. 9. 2. 1919. *Anna*, f. 18. 7. 1920. *Josef*, f. 19. 1. 1922. *Johanne*, f. 2. 5. 1923. *Henry*, f. 22. 4. 1924. *Hedvig*, f. 10. 8. 1925. *Ruth Therese*, f. 4. 6. 1927. *Sofie Viktorya*, f. 6. 6. 1928. *Elisabeth*, f. 7. 9. 1929. *Poul*, f. 17. 11. 1930. *Michael*, f. 25. 11. 1931. *Rosa Veronika*, f. 9. 12. 1933. *Marie Suneva*, f. 23. 2. 1935. *Judith Franciska*, f. 10. 10. 1936. *Erik Ansgar*, f. 28. 8. 1937. *Leo Dominikus*, f. 21. 8. 1938. *Knud*, f. 13. 8. 1940.

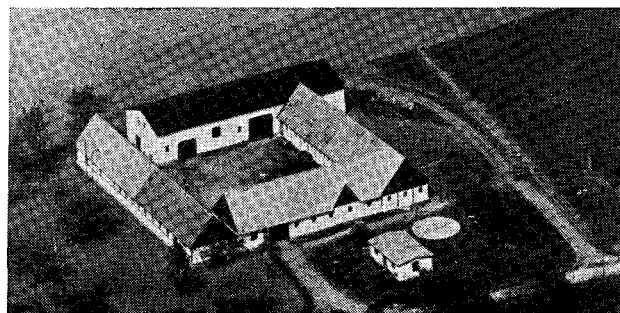

95a — »SAVSKÆREGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 32y. 19. Vdg. 29,0 ha — Htk. 7-1-1-1¾ — Ejds. 55,200 — Grdsk. 27,700. 2. Td. Ld. er Skovløkke. Gaarden overtoges 1945 af: *Svend Olsen*, f. 18. 6. 1917 paa Gaarden (S. af Julius O. og Gerda Hansine, f. Mortensen). G. m. *Johanne Dam*, f. Hansen, d. 15. 7. 1923 i Bodilsker (D. af Hans Frederik H. og Ellen Hansine, f. Dam). Elev paa L. Mfs. Højskole 1942. Børn: *Hansa Dam*, f. 13. 9. 1947.

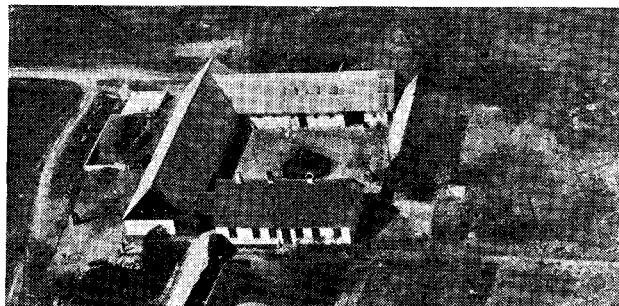
96a — »SPIDLEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 32x. 21.Vdg. 37,5 ha — Htk. 7-0-1-1¾ — Ejds. 54,000 — Grdsk. 28,500. 5 Td. Ld. er Skov og 5 Td. Ld. Eng. Gaardens Besiddere kan

følges 400 Aar tilbage. Gaarden overtoges 1921 af: *Carl Kofoed*, f. 15. 10. 1887 paa Engegd. i Nylars (S. af Janus K. og Anina, f. Andersen). Elev paa Bornh. Højskole 1907—08 og paa Kontrolkursus paa Dalum Landbrugsskole. G. m. *Ingeborg Kathrine*, f. Kaj, d. 2. 11. 1891 paa Gaarden (D. af Hans Andersen K. og Marie, f. Kjøller). Børn: *Ingvard*, f. 14. 5. 1922. *Agnes*, f. 19. 8. 1923. *Kaj*, f. 24. 11. 1924. *Karl Gunnar*, f. 28. 6. 1926. *Hans Olaf*, f. 9. 2. 1933.

97a — »BAGERGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 316. 21.Vdg. 15,6 ha — Htk. 2-6-3-2¾ — Ejds. 30,600 — Grdsk. 12,400. Gaarden overtoges 1944 af: *Valdemar Johannes Hansen*, f. 27. 3. 1914 i Klemensker (S. af Jens H. og Edith, f. Jensen). Var paa Kontrolkursus 1938. G. m. *Inger Margrethe*, f. Andersen, d. 22. 2. 1914 i Nylars (D. af Aksel A. og Dorthea, f. Pihl). Elev paa Bornh. Højskole 1932. Børn: *Erik Andreas Pihl*, f. 6. 1. 1946.

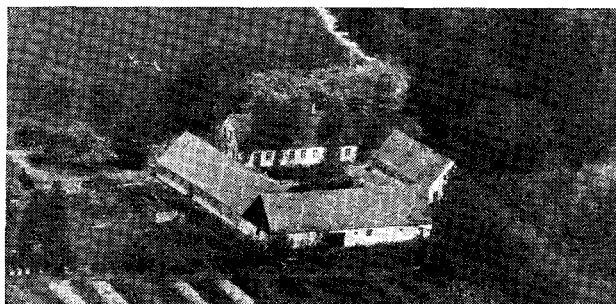
98a — »VÆVERGAARD« pr. Almindingen. Tlf. Aakby. 36y. 22.Vdg. 15,1 ha — Htk. 2-6-0-0¾ — Ejds. 29,300 — Grdsk. 11,800. 2 Td. Ld. er Krat og Klipper. Gaarden overtoges 1943 af: *Osvald Johannes Kjeldsen*, f. 13. 1. 1911 i Pedersker (S. af Alfred K. og Ingeborg, f. Pedersen). Elev paa Kærehave Landbrugsskole 1931—32. G. m. *Else Anna Kristine*, f. Nielsen, d. 24. 2. 1921 i Vestermarie (D. af Emil N. og Janusine, f. Poulsen). Børn: *Ivar Johannes*, f. 27. 12. 1945.

99a — »FAAREBYGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby 263y. 23.Vdg. 13,7 ha — 2-1-2-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 31,000 — Grdsk. 9,800. Bygningerne er ældre med Bindingsværk. Gaarden overtoges 1919 af: *Vilhelm Johannes Andersen*, f. 21. 1. 1892 i Rønne (S. af Niels Peter A. og Kristine A.) G. m. Petra Emilie, f. Jensen, d. 16. 5. 1889 i Pedersker (D. af Laurids J. og Poulina, f. Larsen). Elev paa Bornh. Højskole 1908.

100a — »BJERGEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby 159x. 24. Vdg. 23,1 ha — Htk. 2-6-2-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 32,400 — Grdsk. 11,500. 10 Td. Ld. er Skov og Lyng. Paa Grunden findes en fredet Høj. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1947 af: *Arne Johannes Holm*, f. 19. 9. 1920 i Klemensker (S. af Jens Nilius H. og Manna Dorthea, f. Mogensen, Asseregaard). Elev paa L. Mfs. Højskole 1940—41 og paa Lyngby Landboskole 1943—44. G. m. Edel Sofie, f. Hansen, d. 5. 10. 1926 paa Gaarden (D. af Anker H. og Sofie, f. Nielsen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1946.

100h — »GRANELI« pr. Aakby. Tlf. Aakby 266x. 24.Vdg. Pc. 50,7 ha — Htk. 1-3-0-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 41,000 — Grdsk. 16,600. Ca. 45 Td. Ld. er Skov. Ej. er opført 1888 og har tilhørt Slægten gennem 4 Generationer. Overtoges 1928 af: *Aksel Kofod*, f. 9. 1. 1899 (S. af Karl Mathias K. og Andrea, f. Hansen). Elev paa Kærehave Landbrugsskole. G. m. Judith Hansine, f. Jensen, d. 21. 2. 1905 i Klemensker (D. af Chr. Otto J. og Julie, f. Ko-

foed). Børn: *Annalise*, f. 26. 4. 1938. *Vagn*, f. 27. 6. 1939. *Mogens*, f. 25. 10. 1940. *Guldborg*, f. 27. 2. 1942. *Karsten*, f. 30. 6. 1943. *Ingrid-Marie*, f. 29. 6. 1945. *Sigrid*, f. 3. 10. 1947.

100u — »BJERGELY« pr. Pedersker. Tlf. Pedsk. 55y. 24.Vdg. Pc. 11,8 ha — Htk. 1-6-2-1 — Ejds. 18,000 — Grdsk. 7,000. Paa Ejend. drives bl. a. Hønseri. Ejend. købtes 1918 af: *Christian Hansen*, f. 20. 3. 1888 (S. af Morten H. og Kristine, f. Hansen). G. m. Hedvig Elisabeth, f. Hansen, d. 28. 6. 1893 i Ibsker (D. af Ludvig H. og Elisabeth Kristine, f. Kofoed). Børn: *Helmer Christian*, f. 25. 1. 1919. *Edvard Ludvig Morten*, f. 11. 4. 1920. *Kirsten Elisabeth*, f. 23. 5. 1921. *Johannes*, f. 19. 1. 1925.

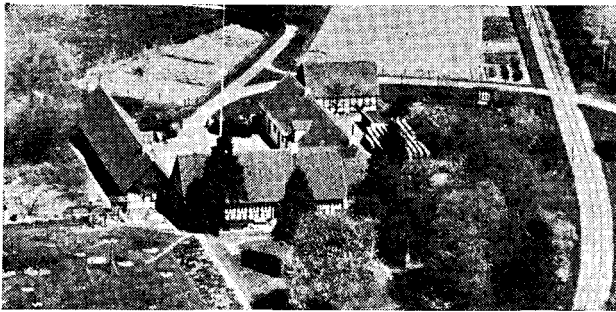
101a — »LILLE LOFTSGAARD« pr. Aakby. Tlf. 39x. 25.Vdg. 31,6 ha — Htk. 5-6-1-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 49,000 — Grdsk. 27,000. 1 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Sandklitter. Bygningerne er med Bindingsværk og stammer fra det 17. Aarh. Paa Grunden findes en fredet Høj. Gaarden overtoges 1924 af: *Carl Edvard Munch*, f. 29. 1. 1897 paa Gaarden (S. af Valdemar M. og Karen, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole 1915—16. G. m. Marie Margrethe, f. Brandt, d. 12. 9. 1900 i Pedersker (D. af Hans B. og Karoline, f. Larsen). Børn: *Else Margrethe*, f. 30. 4. 1930. *Arne Valdemar*, f. 4. 7. 1931. *Niels Peter*, f. 26. 8. 1933. *Ebbe Jochum*, f. 5. 1. 1941.

102a — »RUNDLØKKEN« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 166u. 1. Vornedhus 11,9 ha — Htk. 1-7-2-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 9,000. 2 Td. Ld. er Krat og Aabrinke. Stuehus og Udbygninger undtagen østre Længe er med Bindingsværk. Ejend. overtoges 1916 af: *Alfred Christian Pedersen*, f. 14. 5. 1886 paa Ejendommen (S. af Jeppe P. og Janusine, f. Kjøller). Elev paa Bornh. Højskole 1905—06.

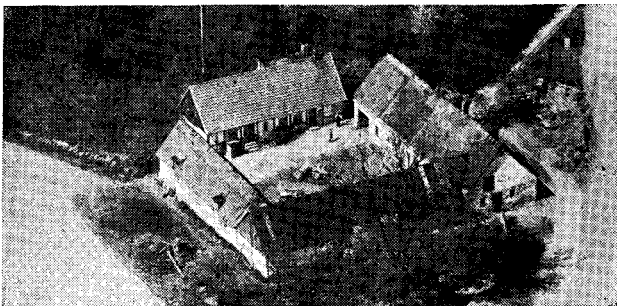
105 — »PÆREHUSET« pr. Aakby. 4. Vornedehus. 10,7 ha — Htk. 1-2-0-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 18,200 — Grdsk. 5,900. Ejend. overtoges 1924 af: *Aksel Christian Jørgensen*, f. 9. 1. 1899 i Østerl. (S. af Christian J. og Agnethe Karoline, f. Ipsen). G. m. Ingeborg Elisabeth, f. Jensen, d. 2. 12. 1901 i Vestermarie (D. af Janus J. og Marie, f. Hansen).

110 — »RØMERSDAL« pr. Almindingen. Landbruget er bortforpagtet til Fjeldhytten. Nuværende Beboer: Kgl. Skovrider *Jørgen Alfred Nielsen*, f. 15. 1. 1895 i København. G. m. *Ellen Marie*, f. Trolle, d. 22. 2. 1893 i Daugaard. Børn: *Bent Trolle*, f. 30. 8. 1920. *Kirsten Trolle*, f. 20. 4. 1922. *Grethe Trolle*, f. 19. 10. 1924. *Anne-Marie Trolle*, f. 2. 4. 1931.

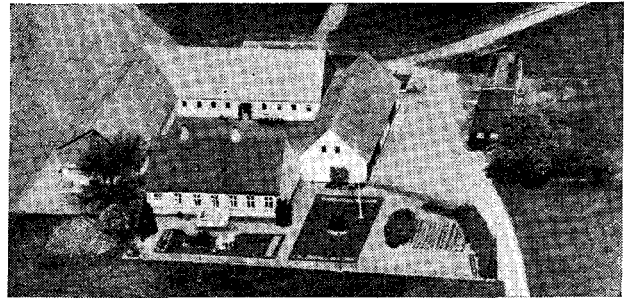
132 — »BONDELØKKEN« pr. Almindingen. Tlf. Aakby. 269x. 11,2 ha — Htk. 1-2-3-1 — Ejds. 15,800 — Grdsk. 7,300. *Carl Christian Mortensen*, f. 18. 3. 1883 i Olsker (S. af *Per M.* og *Kristine*, f. *Andersen*). G. m. *Emma Johanne*, f. *Carlsen*, d. 16. 5. 1885 i Rønne (D. af *Johan Vilhelm C.* og *Karoline Kristine*, f. *Hansen*). Børn: *Poul Anker*, f. 16. 6. 1909, *Karl Aage*, f. 9. 3. 1911. *Karla Kristine*, f. 23. 1. 1912. *Arne Vilhelm*, f. 26. 3. 1913. *Helga Ingeborg Karoline*, f. 28. 10. 1915.

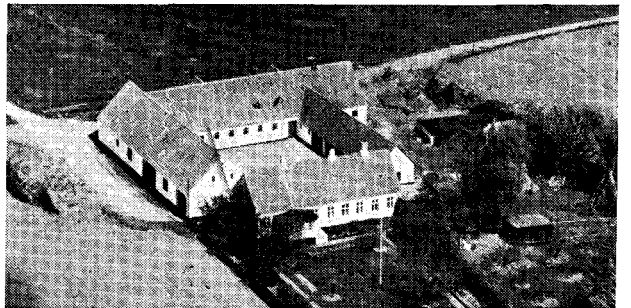
135 — »SKOVSHØJ« pr. Almindingen. Tlf. Aakby. 226y. 15,6 ha — Htk. 2-1-2-0 — Ejds. 23,800 — Grdsk. 13,800. Ca. 1½ Td. Ld. er Skov. Ejend. købtes 1940 af: *Aage Christian Madsen*, f. 25. 8. 1899 (S. af *Mathias Christian M.* og *Engeline*, f. *Jensen*).

140 — »SKOVLY« pr. Almindningen. 5,1 ha — Htk. 0-5-0-2 — Ejds. 11,500 — Grdsk. 3,400. *Hans Anker Larsen*, f. 10. 7. 1904 i Ibsker (S. af *Ludvig L.* og *Anna*, f. *Andersen*). Elev paa *Kærehave Landbrugsskole* 1926—27.

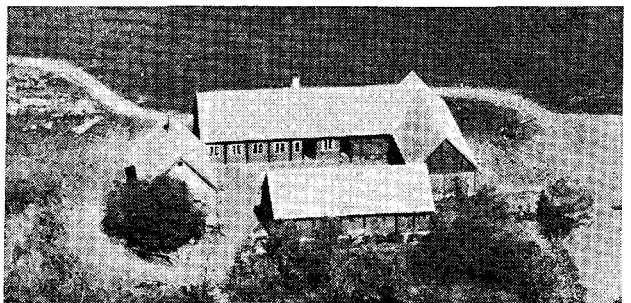

142 — »NORDVANG« pr. Almindingen. 12,7 ha — Htk. 1-5-3-0½ — Ejds. 25,200 — Grdsk. 8,000. Ejend. overtoges 1946 af: *Aage Mogensen*, f. 23. 4. 1907 i Ibsker (S. af *Karl M.* og *Karoline*, f. *Christoffersen*). G. m. *Johanne Marie*, f. *Mogensen*, d. 5. 12. 1917 i Vestermarie (D. af *Murerm.* *Jens M.* og *Marie*, f. *Jensen*). Elev paa *Bornh. Husholdningsskole* 1935. Børn: *Kirsten*, f. 16. 1. 1938. *Jens Aage*, f. 21. 6. 1939. *Karl Johan*, f. 25. 2. 1942. *Addy Lise*, f. 7. 6. 1945.

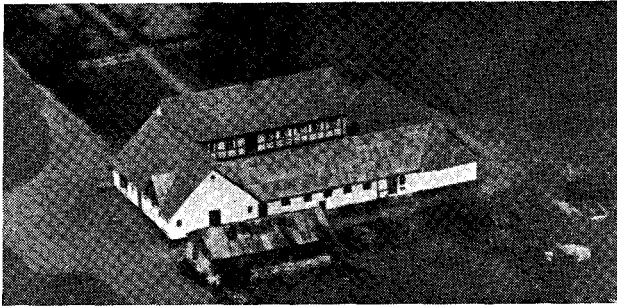
147a — »ENGHØJ« pr. Aakby. Tlf. Aakby 207u. 14,1 ha — Htk. 1-0-2-1¼ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 8,000. Ca. 3 Td. Ld. er Skov og Vej. Ejend. overtoges 1927 af: *Johannes Peter Jørgensen*, f. 10. 11. 1896 paa Ejend. (S. af *Mathias J.* og *Juliane Kristine*, f. *Jensen*). G. m. *Hedvig Oline*, f. *Nielsen*, d. 25. 3. 1901 i Østermarie (D. af *Jens N.* og *Bertha* f. *Lund*). Børn: *Thor Mathias*, f. 30. 5. 1930.

149b — »FREDENS HJEM« pr. Aakby. 5,6 ha — Htk. 1-0-0-2½ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 5,300. Udlængerne er med Bindingsværk og stammer fra det 18. Aarh. Ejend. overtoges 1946 af: *Karl Herman Bech*, f. 24. 11. 1908 i Pedersker (S. af *Peter B.* og *Hansine*, f. *Kofoed*). G. m. *Agnes Marie*, f. *Myhre*, d. 12. 6. 1911 i Poulsker (D. af *Olaf M.* og *Marie*, f. *Larsen*). Børn: *Carsten*, f. 27. 8. 1939. *Jonna Alice*, f. 21. 11. 1943.

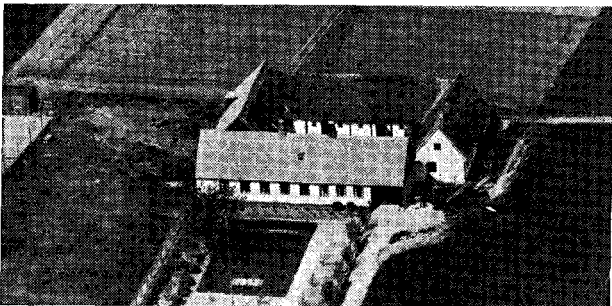

151b — »AKSELVANG« pr. Aakby. 8,6 ha — Htk. 0-5-0-0¼

— Ejds. 15,500 — Grdsk. 5,500. Ejend. overtoges 1922 af: *Valdemar Mathias Jørgen Hansen*, f. 5. 10. 1893 (S. af Jens Peter H. og Hanna Augusta, f. Kofoed).

152 — »LYSAGER« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 167x. 12,2 ha — Htk. 1-7-0-0¼ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 10,400. Ejend. overtoges 1942 af: *Niels Christian Engell*, f. 18. 12. 1908 i Østermarie (S. af Andreas E. og Marie, f. Christensen). G. m. Else Kristine Marie, f. Pauch, d. 11. 6. 1918 i Rønne (D. af Christian P. og Annie, f. Pedersen). Børn: Mogens Pauch, f. 18. 11. 1936. Birthe Pauch, f. 17. 2. 1939. Kirsten Pauch, f. 23. 9. 1940. Jørn Pauch, f. 10. 5. 1942. Eline Pauch, f. 6. 6. 1944. Bent Pauch, f. 26. 4. 1946.

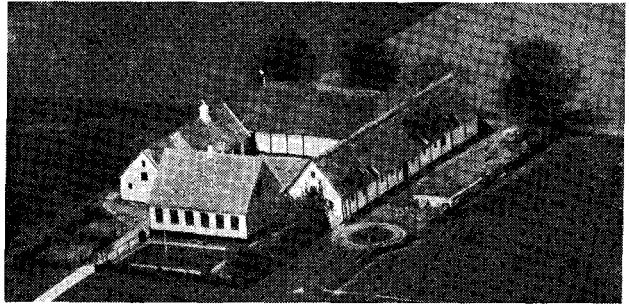

154 — »FÆDRESMINDE« pr. Aakby. 8,4 ha — Htk. 1-3-3-1¼ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 7,100. Ejend. overtoges 1940 af: *Herluf Niels Theodor Højskov Pedersen*, f. 8. 5. 1901 i Ibsker (S. af Niels Christian P. og Margrethe, f. Andersen). G. m. Elsebeth, f. Andersen, d. 2. 10. 1904 i Nekso (D. af Markus A. og Anna, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højskole 1922. Børn: Johannes Højskov, f. 10. 1. 1929. Kirsten, f. 17. 2. 1930. Anna Grethe, f. 29. 3. 1943.

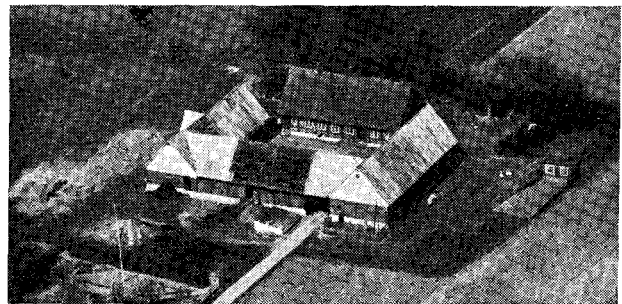

157 — »GODTHAAB« pr. Aakby. 7,1 ha — Htk. 0-5-1-1 — Ejds. 14,000 — Grdsk. 4,800. Ca. 3 Td. Ld. er Skov og Eng. Ejend. overtoges 1922 af: *Hans Konrad Hansen*, f. 6. 8. 1896 i

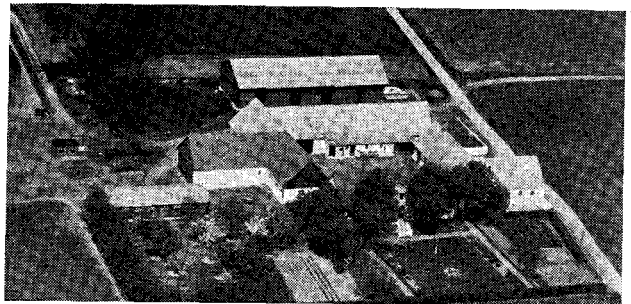
Rønne (S. af Herman H. og Gine, f. Bech). G. m. Anna Olga Kristine, f. Jørgensen, d. 25. 12. 1893 i Østerlars (D. af Hans J. og Julie, f. Jensen). Børn: Erik, f. 23. 4. 1929.

160 — »LØKKERSLY« pr. Aakby. 7,6 ha — Htk. 1-3-2-0¼ — Ejds. 19,600 — Grdsk. 7,400. Udbygningerne er opført i det 18. Aarh. Ejend. overtoges 1938 af: *Aksel Oluf Kofoed Kjeldsen*, f. 28. 11. 1907 (D. af Johannes P. og Petra, f. Jacobsen). Børn: Ruth Marie, f. 17. 7. 1927. Kaj Henning, f. 20. 9. 1928. Erik Johannes, f. 2. 5. 1930. Svend Olaf, f. 16. 10. 1940.

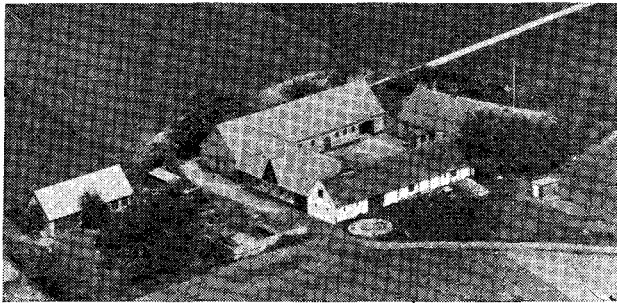

161 — »OLSENSMINDE« pr. Aakby. Tlf. Aakby 166y. 11,0 ha — Htk. 2-0-2-2¾ — Ejds. 22,000 — Grdsk. 9,700. Bygningerne er med Bindingsværk. Ejend. har være i samme Slægt siden 1862. Efter sin Mands Død overtoges Ejend. af: *Anna Margrethe Olsen*, f. Ipsen, d. 11. 10. 1886 (D. af Andreas Peder I. og Andrea Johanne, f. Andersen). Børn: Valdemar Andreas, f. 22. 10. 1909. Karen Johanne Hansine, f. 19. 4. 1913. Inger Louise, f. 8. 9. 1918. Børge Johannes, f. 23. 11. 1921. Esther Margrethe, f. 25. 9. 1925.

163 — »PILEVANG« pr. Aakby. Tlf. Aakby 166x. 15,8 ha — Htk. 3-2-1-1 — Ejds. 35,400 — Grdsk. 14,600. Ejend. overtoges 1916 af *Laurits Peder Larsen*, f. 17. 4. 1887 paa Ejend. (S. af Hans L. og Sine, f. Hansen). G. m. Magna Augusta, f. Larsen, d. 27. 6. 1891 i Nekso (D. af Postbud Magnus L. og Dora, f. Jørgensen).

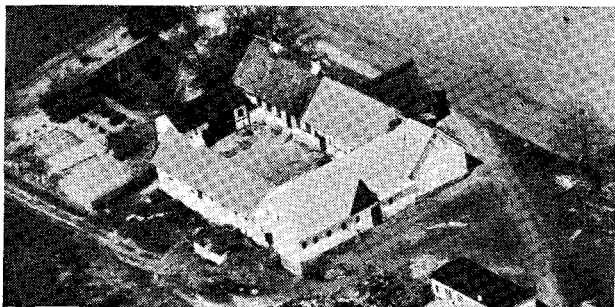
165 — »SOLHJEM« pr. Aakby. 5,9 ha — Htk. 1-1-0-0 — Ejds. 9,700 — Grdsk. 3,500. *Oscar Andersen.*

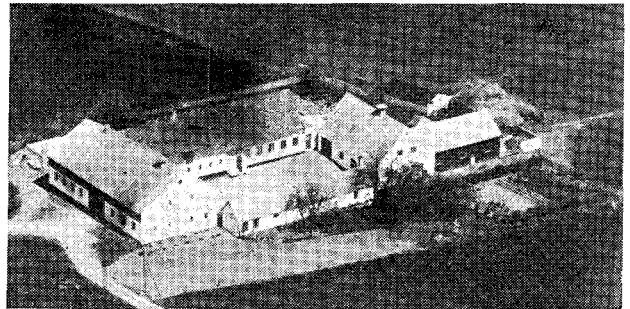
166 — »HEGNSGAARD« pr. Aakby. 14,3 ha — Htk. 1-5-2-2¼ — Ejds. 24,000 — Grdsk. 9,000. Ejend. overtoges 1945 af: *Poul Olsen*, f. 18. 6. 1917 paa Savskærergaard (S. af Julius O. og Gerda, f. Mortensen). G. m. Eva Margrethe, f. Jensen, d. 29. 9. 1919 (D. af Savværksejer Henrik J. og Augusta, f. Jensen).

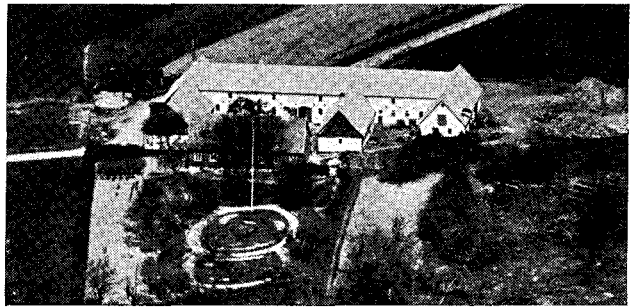
167 — »DAMSBO« pr. Aakby. 7,9 ha — Htk. 1-4-0-2½ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 5,900. Stuehuset er ca. 100 Aar gl. Ejend. overtoges 1936 af: *Andrea Sexine Ipsen*, f. Mogensen, d. 1. 12. 1882 (D. af Sejer M. og Karoline, f. Jacobsen). Børn: Henry, f. 12. 6. 1905. Ellen, f. 2. 10. 1907. Karen, f. 25. 2. 1909. Karl Gunnar, f. 6. 5. 1911. Anna Margrethe, f. 29. 1. 1916. 1919 (D. af Savværksejer Henrik J. og Augusta, f. Jensen).

173a — »SLETTEHØJ« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 205y. 11,6 ha — Htk. 0-7-2-0¼ — Ejds. 16,400 — Grdsk. 7,600. Ca. 2 Td. Ld. er Skov og Lyng. Stuehus og vestre Længe er med Bindingsværk. Ejend. overtoges 1923 af: *Thorvald Andreas Hansen*, f. 10. 7. 1902 (S. af Jørgen H. og Anna, f. Andersen). G. m. Anna Marie, f. Jensen, d. 29. 10. 1906 i Pedersker (D. af Peter J. og Marie, f. Madsen). Børn: Else Marie, f. 14. 11. 1931. Thor Helmer, f. 23. 3. 1936.

178 — »PILEVANG« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 207y. 9,5 ha — Htk. 0-5-1-1 — Ejds. 17,600 — Grdsk. 6,300. Der er stats- anerkendt Svineavlscener (for Landrace) paa Ejend. Ejend. købtes 1923 af: *Aksel Christian Møller*, f. 28. 10. 1899 i Olsker (S. af Hans M. og Anine, f. Petersen). G. m. Emma, f. Mortensen, d. 14. 2. 1899 i Østerlars (D. af Martin M. og Marie, f. Pihl). Børn: Edith Alice, f. 12. 3. 1929. Svend Ejvind, f. 14. 2. 1932.

179 — »NORDHOLT« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 302y. 19,4 ha — Htk. 1-0-2-2 — Ejds. 20,200 — Grdsk. 11,500. 4 Td. Ld. er Bakker, Veje og Aa. Ejend. købtes 1910 af: *Johannes Christian Nielsen*, f. 12. 4. 1885 i Nyker (S. af Mathias Peter N. og Jørgine, f. Larsen). G. m. Anna Kristine, f. Hansen, d. 30. 9. 1883 paa Ejend. (D. af Andreas Marius H. og Hansine, f. Rasmussen). Børn: Inger Margrethe, f. 25. 12. 1912. Ella Marie, f. 13. 1. 1918. Asta Mathea, f. 23. 7. 1924.

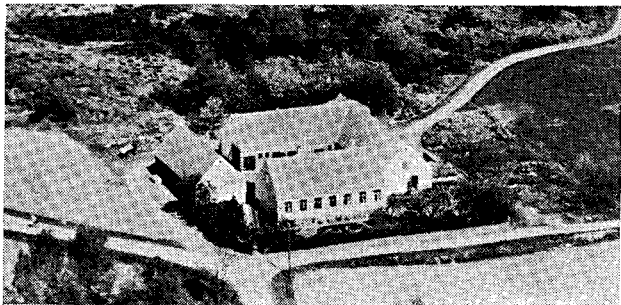

181a — »AKSELHØJ« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 203x. 15,0 ha — Htk. 1-2-2-1 — Ejds. 19,600 — Grdsk. 7,800. Ejend. overtoges 1944 af: *Svend Ipsen*, f. 22. 2. 1916 i Poulsker (S. af Thorvald I. og Margrethe, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højskole 1935 —36. G. m. Esther Hansen, f. Munch, d. 14. 7. 1923 i Pedersker (D. af Aage M. og Maren, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højskole 1940.

185a — »STENEBJERG« pr. Aakby. Tlf. 154v. 8,9 ha — Htk. 1-2-3-2¼ — Ejds. 12,300 — Grdsk. 5,000. 1 Td. Ld. er Lyng

og Klipper. Ejend. købtes 1940 af: *Alfred Marcher*, f. 13. 12. 1914 i Bodilsker (S. af Andreas M. og Agnes, f. Marcher). G. m. Karen Margrethe, f. Larsen, d. 23. 10. 1913 i Ibsker (D. af Julius L. og Mathea, f. Jacobsen).

196c — »FREMIDSHAAB« pr. Almindingen. 8,9 ha — Htk. 0-2-2-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 14,400 — Grdsk. 4,900. *Harald Peter Andr. Nielsen*, f. 24. 9. 1894 i Aakby. (S. af Jacob N. og Alexine Karoline Margrethe, f. Møller).

196 em — »BIRKEBO« pr. Almindingen. 3,3 ha — Htk. 0-0-2-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 5,800 — Grdsk. 1,800. *Anders Elov Johannes Hansen*, f. 20. 3. 1908 (S. af Murerm. Niels H. og Anna, f. Hagaensen). G. m. Karen Jensine, f. Lund, d. 22. 10. 1906 i

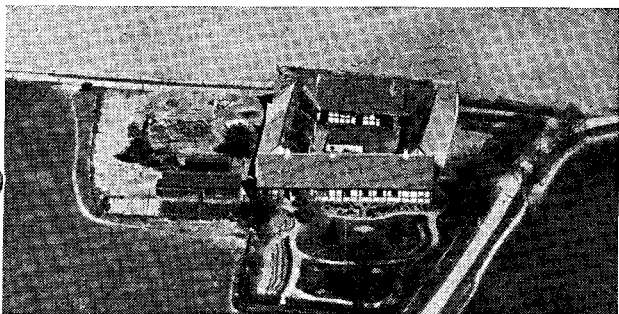
Nylars (D. af Snedkerm. Jørgen Peter L. og Oline Sandrine, f. Kofoed). Børn: Ruth Margrethe, f. 1. 7. 1935. Verner Andreas, f. 18. 10. 1937.

196c — Smaalynge pr. Aakby. 5,9 ha — Htk. 0-1-0-0 — Ejds. 10,000 — Grdsk. 2,900. Ejend. opført i det 18. Aarh. Overtoges 1946 af: *Jens Peder Funch*, f. 8. 5. 1915 (S. af Christian F. og Elisabeth, f. Markussen). G. m. Inger Elisabeth, f. Jensen, d. 13. 3. 1921 (D. af Christian J. og Petra, f. Hansen).

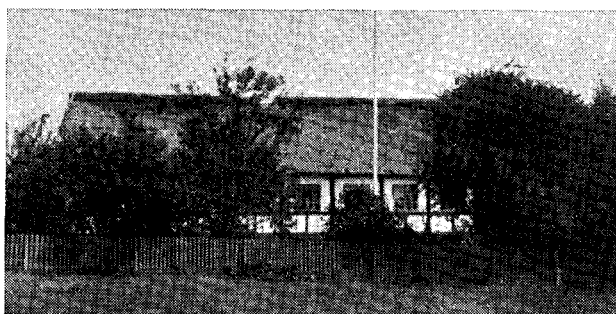
196ey — Smalynge pr. Aakby. 2,8 ha — Htk. 0-1-1-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 7,900 — Grdsk. 1,100. Ejend. overtoges 1941 af: *Ejvind Frede Villy Nielsen*, f. 30. 5. 1912. G. m. Alfa Asta, f. Olsen, d. 12. 6. 1912 i Aarhus. Børn: Birgit Inger, f. 7. 9. 1942. Kjeld Frede Villy, f. 1. 1. 1946. Inga Margrethe, f. 9. 10. 1947.

AAKIRKEBY

26 — »NORDBYGAARD«, Bygaden pr. Aakby. 14,5 ha — Htk. 3-5-3-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 37,000 — Grdsk. 15,600. Stuehuset er ældre med Bindingsværk. Overt. 1945 af: *Arthur Vill. Nielsen*, f. 24. 2. 1902 i Østerm. (S. af Johan Peter N. og Kristine, f. Hansen). G. m. Edith Marie, f. Kofoed, d. 14. 6. 1917 i Bodilsk. (D. af Oluf K. og Karoline, f. Olsen). Børn: Inge Kofoed, f. 22. 9. 1939. Birgit Kofoed, f. 1. 5. 1944.

28 — Bygaden, Aakb. 1,3 ha — Htk. 0-1-1-1 — Ejds. 7,200 — Grdsk. 1,000. Overtoges 1935 af: *Karl Frederik Kristian Larsen*, f. 23. 11. 1879 i Rønne (S. af Mogens L. og Kristine, f. Mogens). G. m. Hermandine Marie, f. Jensen, d. 22. 3. 1884 (D. af Hans Peder J. og Kathrine, f. Hansen). Børn: Gerda Marie, f. 29. 10. 1905. Karl Andreas, f. 4. 1. 1907. Poul Johannes, f. 10.

8. 1909. *Harald Peder*, f. 17. 11. 1911. *Ellen Sofie*, f. 5. 11. 1913. *Gunnar Kristian*, f. 29. 1. 1916.

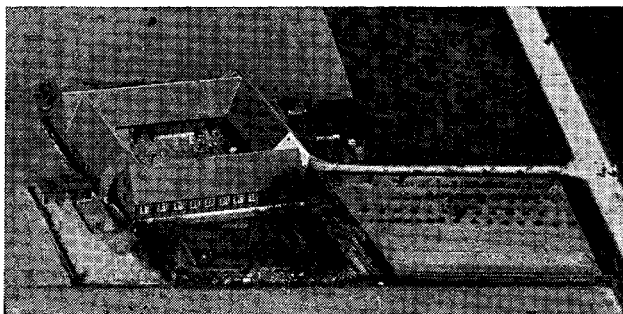

31 — Bygaden, Aakby. Telf. 113x. 13,0 ha — Htk. 1-1-3-2 —

Ejds. 25,600 — Grdsk. 10,600. Ca. 5 Td. Ld. er Eng, Lyng og Krat. Bygningerne er delvis med Bindingsværk. *Karl Andreas Pihl*, f. 31. 8. 1905 paa Ejendommen (S. af Laurits P. og Vilhelmine, f. Christensen). G. m. Anna Mathea, f. Ipsen, d. 1. 7. 1912 i Bodilsker (D. af Christian I. og Marie, f. Rasch). Børn: Knud Andreas, f. 15. 11. 1939. Kirsten Vilhelmine, f. 29. 6. 1942. Ulla Marie, f. 7. 9. 1944.

32 — Bygaden, Aakby. Tlf. 279. 7,6 ha — Htk. 1-3-2-0¼. — Ejds. 23,200 — Grdsk. 8,000. Bygningerne er delvis med Bindingsværk. *Kristian Laurentius Lund*, f. 3. 8. 1891 i Klemensker (S. af Laurits Peder L.) Børn: Else, f. 15. 2. 1919. Poul Chr., f. 21. 11. 1921. Anker Johannes, f. 15. 12. 1923. Betty Marie, f. 5. 6. 1926. Henry Peter, f. 11. 4. 1929. Albært Andreas, f. 4. 8. 1931. Lisbeth Johanne, f. 26. 10. 1935.

33 — Bygaden, Aakby. 6,0 ha — Htk. 1-4-3-1½ — Ejds. 24,000 — Grdsk. 6,700. Bygningerne er ca. 100 Aar gamle. Overtoges 1947 af: *Christian Poulsen*, f. 4. 11. 1904 i Østerl. (S. af Andreas P. og Anna, f. Pedersen). Elev paa Faarevejle Højskole 1923—24, paa L. Mfs. Højskole 1928—29.

34 — Bygaden, Aakby. 3,5 ha — Htk. 1-0-3-2½ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 4,100. Stuehuset er ca. 200 Aar gammelt. Overtoges 1914 af: *Matbias Peter Dam*, f. 10. 3. 1878 (S. af Markus D. og Bertha, f. Pedersen). G. m. Emilie, f. Nielsen, d. 3. 11. 1895 i Rønne (D. af Niels N. og Marie, f. Johansen). Børn: Andreas, f. 16. 9. 1917. Berta, f. 10. 10. 1923. Ebba, f. 12. 9. 1926. Niels Chr., f. 14. 10. 1935

36 — Doktorbakken, Aakby. 9,4 ha — Htk. 1-7-1-2½ — Ejds. 24,000 — Grdsk. 12,500. *Ane Cecilie Holm*, f. Jensen, d. 3. 4. 1885 i Nekspø.

40ab — Doktorbakken 15, Tlf. 156. 4,0 ha — Ejds. 25,000 — Grdsk. 9,100. *Axel Kjøller*, f. 6. 3. 1890 i Poulsk. G. m. Karen Margrethe, f. Jensen, d. 17. 5. 1896 i Aakby.

42 — Doktorbakken, Aakby. Tlf. 171. 12,6 ha — Htk. 3-5-2-½ — Ejds. 36,500 — Grdsk. 15,100. *Peder Ipsen*, f. 29. 11. 1882. G. m. Karen, f. Vester, d. 21. 3. 1884 i Lyngby, Randers.

58a — Torvet 11, Aakby. 13,1 ha — Ejds. 66,000 — Grdsk. 36,200. *Hansine Marie Dam*, f. Schou, d. 15. 8. 1873 i Olsker.

63 — »NYVANG«, Kuleborgvej 35, Aakby. 4,7 ha — Htk. 1-7-1-1 — Ejds. 25,200 — Grdsk. 6,500. Stuehuset ca. 100 Aar

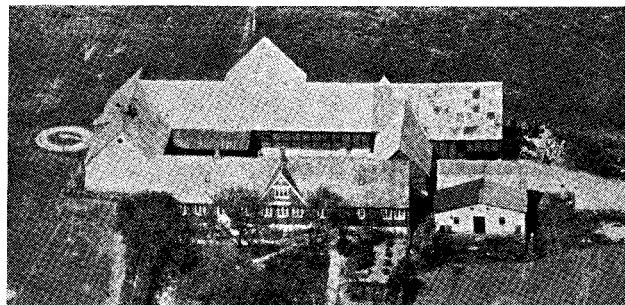
gammelt. Overtoges 1933 af: *Niels Jacob Kofoed*, f. 31. 12. 1906 i Bodilsk. (S. af Marius K. og Johanne, f. Nielsen). G. m. Elly Kristine, f. Jørgensen, d. 2. 4. 1911 i Ejby (D. af Lars J. og Sine, f. Olsen). Børn: Paul, f. 22. 12. 1929. Ellen, f. 27. 1. 1931. Kaj, f. 13. 11. 1934. Erik, f. 4. 8. 1942.

64a — Nybyvej 53, Aakby. Tlf. 138. 10,3 ha — Htk. 3-0-3-1½ — Ejds. 33,600 — Grdsk. 11,100. Ejendommen er med Bindingsværk og ca. 200 Aar gammel. Overtoges 1929 af: *Jens Peter Olsen*, f. 11. 5. 1894 (S. af Mathias Peter O.). G. m. Ingeborg Sofie, f. Lyster, d. 24. 8. 1906. Børn: Inger Margrethe, f. 25. 10. 1931.

66 — Nybyvej 65, Aakby. Tlf. 278. 8,6 ha — Htk. 2-6-0-0 — Ejds. 31,000 — Grdsk. 9,000. Overtoges 1945 af: *Herman Chr. Anker*, f. 16. 10. 1894 (S. af Herman A. og Anna, f. Nielsen). Thune Landbrugsskole.

68a — »NYBYGAARD«, Nyby, Aakby. 14,8 ha — Htk. 3-7-2-1½ — Ejds. 38,500 — Grdsk. 15,400. Bygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1940 af: *Harald Andersen*, f. 30. 1. 1900 (S. af Vognmand Otto A. og Elma, f. Mogensen). Paa Bornholms Højskole 1917—18, paa Lyngby Landboskole 1918—19. G. m. Else, f. Nielsen, d. 14. 10. 1913 i Odense (D. af Niels N. og Marie, f. Thygesen). Børn: Kirsten Marie, f. 8. 5. 1939. Knud Torsten, f. 30. 7. 1940. Regnar Tormod, f. 9. 2. 1943. Ingrid Lykke, f. 17. 3. 1945.

68d — Nybyvej 66, Aakby. Tlf. 140. 4,7 ha — Htk. 1-2-4-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 30,000 — Grdsk. 8,400. *Karl Gustav Andersen*, f. 10. 2. 1909. G. m. Paula, f. Andersen, d. 10. 1. 1913 i Rønne. Børn: Leif Egon, f. 9. 10. 1941. Erling Verner, f. 20. 8. 1944.

89a — »BANEVANG«, Stokkekildevej 50, Aakb. 4,2 ha — Htk. 1-2-1-0 $\frac{3}{4}$ Ejds. 24,500 — Grdsk. 10,600. Udlængerne er med Bindingsværk og 100 Aar gamle. Stuehuset er lidt nyere. *Mathea Karoline Sonne*, f. Holm, d. 4. 7. 1887 paa Ejend. (D. af Mathias H. og Karoline, f. Dam). Børn: Ejner Kjeld, f. 5. 2. 1928. Edith Margrethe, f. 7. 6. 1930.

93 g — Jernbanegade 26, Aakby. Tlf. 125. 5,1 ha — Htk. 1-3-3-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 45,500 — Grdsk. 14,800. *Jørgen Laurits Pedersen Skotte*, f. 18. 8. 1877 i Horslunde. G. m. Johanne Petrea, f. Jørgensen, d. 26. 10. 1880 paa Seierø.

95 — Strøby pr. Aakby. 11,0 ha — Htk. 2-2-2-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 30,000 — Grdsk. 11,400. Overtoges 1940 af: *Jens Larsen Munch*, f. 8. 1. 1886 (S. af Janus M. og Dorthea, f. Sonne).

99 — Østre Vang, Aakby. 8,9 ha — Htk. 1-7-2-0 — Ejds. 32,000 — Grdsk. 9,200. 1 Tdr. Ld. er Eng. Bygningerne er ældre med Bindingsværk undtagen ndr. Længe. Overtoges 1914 af: *Karl Chr. Hansen*, f. 13. 12. 1905 i Aaker (S. af Hans Henrik H. og Margrethe, f. Nielsen). G. m. Helga Birgitte, f. Nygaard, d. 6. 6. 1909 paa Dalegaard, Østerl. (D. af Karl N. og Amanda, f. Ipsen). Børn: Ulla Nygaard, f. 7. 1. 1945. Margit Nygaard, f. 12. 7. 1946.

101a — »ØSTERVANG«, Østre Vang, Aakby. 6,5 ha — Htk. 1-2-2-1 — Ejds. 22,000 — Grdsk. 7,100. $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Eng. Bygningerne er delvis med Bindingsværk. Overtoges 1923 af: *Andreas Chr. Nielsen*, f. 7. 11. 1877 i Østerlars (S. af Andr. Laurits N. og Kristine, f. Hansen). G. m. Hulda Kathrine, f. Kofoed, d. 11. 11. 1885 i Pedersker (D. af Hans Peder K. og Hansine,

f. Hansen). Børn: Aksel Nyby Kofoed, f. 31. 1. 1909. Hedvig Valborg Kofoed, f. 17. 2. 1912.

101c — Østre Vang, Aakby. 9,0 ha — Htk. 1-5-0-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 23,000 — Grdsk. 8,300. Bygningerne ældre med Bindingsværk. *Alfred Peder Jensen*, f. 15. 9. 1901 paa Ejend. (S. af Ludvig J. og Julie, f. Rasmussen). G. m. Anna Mathea, f. Olsen, d. 22. 12. 1898 i Aaker (D. af Hans O. og Agnethe, f. Bidstrup). Overtog Ejend. 1932. Børn: Karl Chr., f. 24. 4. 1930. Esther Lisbeth, f. 4. 8. 1931. Ruth Sofie, f. 22. 4. 1935. Anna Lovisa, f. 22. 4. 1935. Svend Aage, f. 5. 11. 1936. Gunhild Agnethe, f. 11. 8. 1942.

113 a — Lykkesvej 20, Aakby. Tlf. 253. 5,3 ha — Htk. 1-4-2-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 5,400. *Charles Viktor Hansen*, f. 25. 7. 1905 i Østerm. G. m. Elly Karen, f. Hansen, d. 22. 11. 1908 i Aaker.

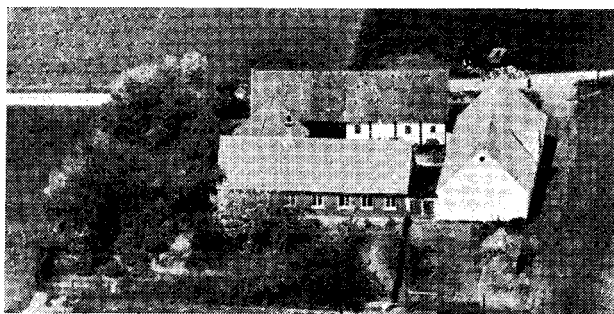

220a — »LASSENBORG«, Nyby, Aakby. 5,4 ha — Htk. 1-2-0-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 17,400 — Grdsk. 5,300. *Edgar Kure Holm*, f. 10. 3. 1923 paa Lærkeshøj i Aaker (S. af Otto H. og Olga Marie, f. Kure). Overtog Ejend. i 1946. G. m. Ellen, f. Pedersen, d. 28. 7. 1925 i Aaker (D. af Hans A. og Emma A.) Børn: Ove Kure, f. 31. 3. 1947.

231 — Nyby, Aakby. 3,0 ha — Htk. 1-0-2-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 16,500 — Grdsk. 3,600. Overtoges 1946 af: *Alfred Gelius Ipsen*, f. 10. 10. 1878 i Klemensk. (S. af Anders I. og Bodeline, f. Hansen). G. m. Hansine Marie, f. Folkmann, d. 12. 7. 1883 i Klemensk. (D. af Ludvig F. og Frida, f. Hansen). Børn: Ella, f. 4. 4. 1904. Hanny, f. 11. 7. 1905. Aksel, f. 12. 12. 1906. Judith, f. 13. 4. 1910. Agda, f. 26. 10. 1911. Maggy, f. 15. 1. 1914.

235 — Nyby, Aakby. 8,8 ha — Htk. 2-1-0-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 26,800 — Grdsk. 8,800. *Viggo Johs. Hansen*, f. 31. 12. 1901 i Ibsker. G. m. *Bodil Amalie Johanne*, f. Nielsen, d. 9. 11. 1903. i Aaker. Børn: David Bernhard, f. 16. 6. 1943. Ingolf Johs., f. 1. 12. 1945.

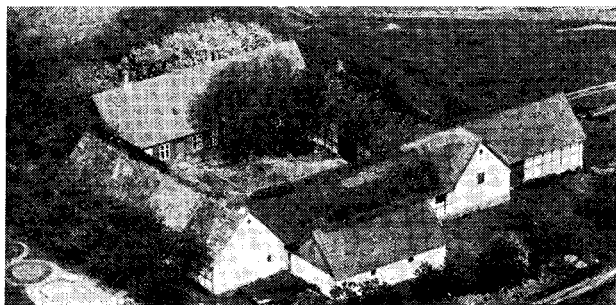

256a — »DALSVANG«, Nyby, Aakby. 4,0 ha — Htk. 1-0-2-0½ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 4,700. *Adolf Johannes Nielsen*, f. 1. 12. 1910 paa Højvang i Vesterm. (S. af Richard N. og Marie, f. Mortensen). Overtog Ejend. 1939. G. m. Minni, f. Kofoed, d. 3. 3. 1916 paa Skovshøj i Bodilsk. (D. af Anthon K. og Marie, f. Rasmussen). Børn: Kjeld Kofoed, f. 23. 7. 1939. Finn Kofoed, f. 31. 1. 1944. Lis Marie, f. 6. 6. 1948.

260a — »VILLA KLINT«, Nyby, Aakby. 3,7 ha — Htk. 0-5-3-2¾ — Ejds. 14,500 — Grdsk. 4,000. Overtoges 1930 af: *Carl Rasch Dam*, f. 30. 8. 1891 i Aaker (S. af Philip D. og Anine, f. Dam). G. m. *Mathea Louise*, f. Kjøller, d. 18. 12. 1893 i Østerm. (D. af Hans K. og Petra, f. Sørensen).

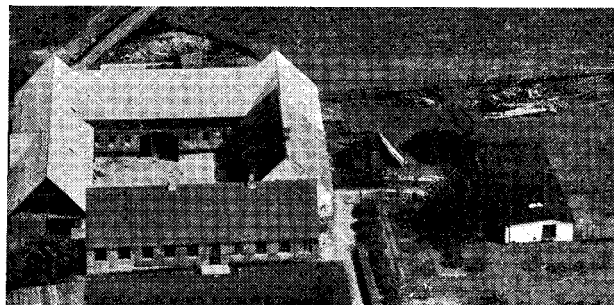
263 — Nyby, Aakby. 5,6 ha — Htk. 1-2-1-1½ — Ejds. 17,000 Grdsk. 6,100. Bygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1914 af: *Villiam Harald Munch Hansen*, f. 6. 12. 1883 (S. af Jens H. og Kristine, f. Jensen). G. m. *Susanne Engelise*, f. Mortensen, d. 20. 12. 1883 i Østerl. (D. af Jens M. og Marie M.) Børn: Rigmor Charlotte, f. 10. 12. 1911. Helmer Jens, f. 30. 11. 1913. Ebba Ellinor, f. 8. 4. 1918.

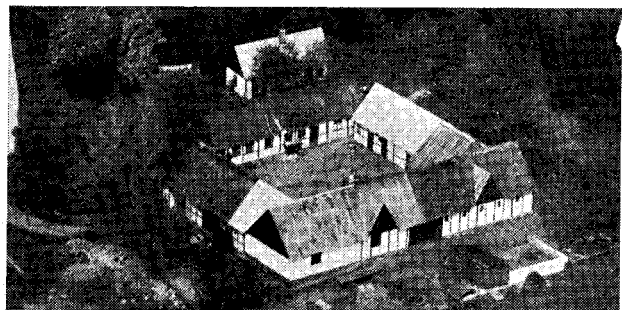
268 — Nyby, Aakby. 9,6 ha — Htk. 2-6-3-0 — Ejds. 30,000 — Grdsk. 9,800. Stuehuset opført 1879. Udbygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1917 af: *Ludvig Dam*, f. 17. 8. 1880 (S. af Markus D. og Bertha, f. Pedersen).

275a — »HADEBORG«, Strøby, Aakby. 15,2 ha — Htk. 4-1-0-2 — Ejds. 43,000 — Grdsk. 15,200. Stuehuset ældre med Bindingsværk. Overtoges 1930 af: *Kristian Theodor Nielsen*, f. 27. 4. 1899 (S. af Hans N. og Andrea, f. Westh). G. m. *Oliva Mathea*, f. Hansen, d. 2. 8. 1902 i Nyker (D. af Otto H. og Eleonora, f. Mogensen). Børn: Hans Otto, f. 2. 9. 1931. Henning Andreas, f. 18. 5. 1934. Kaj, f. 17. 10. 1936.

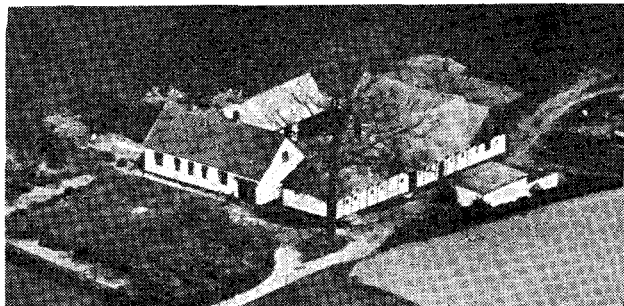
280 a — »BAUNEHØJ«, Strøby, Aakby. 14,3 ha — Htk. 3-2-1-0¾ — Ejds. 40,000 — Grdsk. 14,400. Stuehuset delvis med Bindingsværk. Overt. 1937 af: *Johannes Olsen*, f. 31. 12. 1905 i Vestermarie (S. af Christian O. og Laura, f. Marcher). Har været Elev paa L. Mfs. Højskole. G. m. *Bertha Laurine*, f. Olsen, d. 14. 2. 1911 i Hyllinge (D. af Murerm. Ole O. og Anne Marie, f. Nielsen). Børn: Verner, f. 12. 2. 1938. Margit, f. 10. 9. 1941.

292 — »KOFØEDSMINDE«, Strøby, Aakby. 11,5 ha — Htk. 2-5-2-0¼ — Ejds. 28,000 — Grdsk. 11,500. Bygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1932 af: *Albin Green*, f. 28. 4. 1911 i Klemensk. G. m. *Bodil Margrethe*, f. Andersen, d. 19. 4. 1913 i Aaker (D. af Andr. A. og Karoline, f. Boos). Børn: Helge, f. 30. 11. 1933. Bjarne, f. 11. 8. 1942. Sigurd, f. 15. 5. 1944. Kirsten, f. 28. 4. 1946.

300 — »GREJSDAL«, Strøby, Aakby. 6,0 ha — Htk. 1-1-2-0¾ — Ejds. 20,500 — Grdsk. 7,100. Overtoges 1930 af: *Axel*

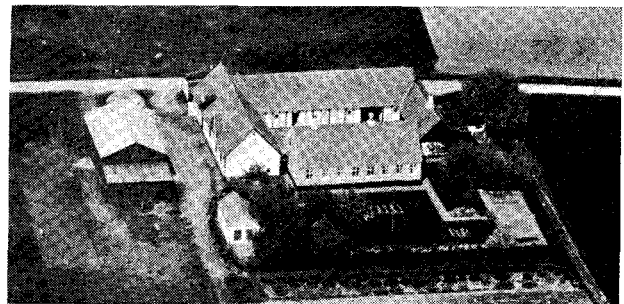
Søren Peter Nielsen, f. 9. 11. 1901 i Aaker (S. af Christian N. og Andrea, f. Andreasen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1928—29. G. m. Marie Katbrine, f. Holm, d. 10. 6. 1895 i Pedersk. (D. af Markus H. og Petra, f. Pedersen). Børn: Kirsten, f. 2. 2. 1927. Ruth, f. 22. 4. 1933. Erik Holm, f. 25. 6. 1935. Børge, f. 14. 5. 1937.

302a — Strøby, Aakby, 9,7 ha — Htk. 2-3-0-2½ — Ejds. 28,500 — Grdsk. 11,000. Udlængerne er ældre og med Bindingsværk. Overtoges 1946 af: *Hans Henning Svendsen Grønbech*, f. 31. 10. 1907 i Østerlars (S. af Michael Peter G. og Ingeborg, f. Svendsen). Elev paa Bornh. Højsk. Vinteren 1925—26. G. m. Elisabeth, f. Andersen, d. 15. 3. 1909 i Ibsker (D. af Lærer Anthon A. og Bertha, f. Svendsen). Børn: Hans Henrik, f. 14. 2. 1947.

305a — »SOFIEHØJ«, Strøby, Aakby, 7,5 ha — Htk. 1-6-1-1 — Ejds. 23,500 — Grdsk. 7,200. Stuehuset ældre, men restaureret. Overtoges 1947 af: *Karl Vilhelm Nielsen*, f. 4. 11. 1915 i Bodilsk. (S. af Hans N. og Thilde, f. Clausen). Paa Thune Landbrugsskole 1937—38. G. m. Helga Marie, f. Kofoed, f. 17. 7. 1920 paa Fredshvile i Klemensk. (D. af Laurits K. og Dagmar, f. Sonne). Børn: Bente Helene, f. 15. 7. 1946.

308 — Strøby, Aakby, 8,5 ha — Htk. 2-1-0-0¾ — Ejds. 19,800 — Grdsk. 9,100. Bygningerne ca. 100 Aar gamle og med Bindingsværk. Overtoges 1938 af: *Aage Henry Christensen*, f. 21. 3. 1907 paa Ejend. (S. af Hans Chr. C. og Johanne Kristine, f. Jensen). G. m. Elisabeth Kristine, f. Andersen, d. 21. 10. 1915 i Aaker (D. af Kristian A. og Marie, f. Andersen, Bygaden, Aakby). Børn: Vagn, f. 25. 5. 1939. Inga Marie, f. 7. 6. 1941. Mogens Chr. f. 7. 6. 1941.

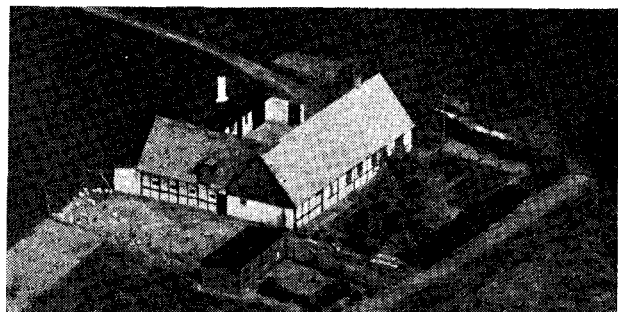

309 — Strøby, Aakby. Tlf. 142v. 10,8 ha — Htk. 2-5-1-0 — Ejds. 32,000 — Grdsk. 11,000. Udlængerne er med Bindingsværk og opført i det 18. Aarh. Stuehuset opført senere. Overtoges 1931 af: *Harald Viktor Jensen*, f. 12. 8. 1907 paa Ejend. (S. af Sparekassek. Aksel J. og Anna Sofie, f. Larsen).

Elev paa Bornh. Højskole Vinteren 1924—25 og paa Ladelund Landbrugsskole Vinteren 1928—29. G. m. Gerda Marie, f. Larsen, d. 29. 10. 1905 paa Pilegd. i Aaker (D. af Frederik L. og Hermadine, f. Jensen). Børn: Ethly Margrethe, f. 11. 6. 1937.

318a — Strøby, Aakby, 2,0 ha — Htk. 0-3-2-2¼ — Ejds. 8,800 — Grdsk. 1,700. Overtoges 1942 af: *Børge Vendelboe Grønnegaard*, f. 19. 2. 1917 i Aaker (S. af Johannes G. og Anne, f. Christensen). G. m. *Edith Marie*, f. Ipsen, d. 16. 7. 1920 i Aaker (D. af Aage I. og Agnes, f. Jensen). Bh. Husholdningsskole 1937. Børn: Jørn Vendelboe, f. 15. 1. 1942. Jytte Lillian, f. 29. 9. 1944. Alice Irene, f. 6. 2. 1948.

318b — Strøby, Aakby, 4,0 ha — Htk. 0-5-2-0¼ — Ejds. 11,500 — Grdsk. 3,700. Bygningerne er ca. 100 Aar gamle. Overtoges 1936 af: *Ejner Andr. Lund*, f. 23. 3. 1905 i Aaker (S. af Conrad L. og Sanne, f. Nielsen). G. m. Gudrun Esther Kathrine, f. Knudsen, d. 1. 2. 1913 i Rutsker (D. af Esper K. og Sofie, f. Knudsen). Børn: Holger Eigil, f. 27. 2. 1937. Eskild Johs., f. 25. 3. 1942.

332 — Strøby pr. Aakby. 7,6 ha — Htk. 1-6-2-0 — Ejds. 18,300 — Grdsk. 2,500. *Gerda Marie Munch*, f. 27. 4. 1893 i Aaker.

334 — »KLINTVANG«, Strøby, Aakby. Tlf. 216. 10,0 ha — Htk. 1-7-2-2¼ — Ejds. 29,200 — Grdsk. 7,500. Overtoges

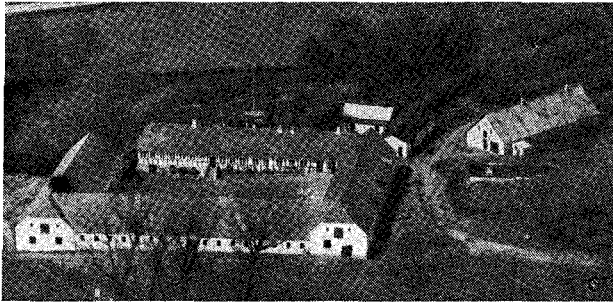
1924 af: *Paul Kofoed Ipsen*, f. 26. 12. 1895 i København. G. m. *Bodil Anne Kristine*, f. Hansen, d. 27. 8. 1894 i Rønne (D. af *Niels H.*). Børn: *Hans Henrik*, f. 26. 7. 1925. *Edith*, f. 24. 9. 1929.

341 — »GODTHAAB«, Strøby, Aakby. 10,2 ha — Htk. 2-0-0-2 — Ejds. 23,000 — Grdsk. 7,500. 1 Td. Ld. er Stengrav. Bygn. er ældre med Bindingsværk. Overtoges 1948 af: *Jens Erhard Sørensen*, f. 8. 1. 1919, Jyll. (S. af *Christian S.* og *Lene*, f. *Nielsen*). Paa Rønshoved Højskole 1943—44, paa Asmindekloster Landbrugssk. 1944—45. G. m. *Tove Margrethe*, f. Dam, d. 24. 8. 1920 i Nyl. (D. af *Aksel D.* og *Frederikke*, f. *Bach*).

350 — »RØMERSMINDE«, Strøby, Aakby. 11,0 ha — Htk. 2-0-0-0¼ — Ejds. 20,000 — Grdsk. 8,000. *Viggo Orbinus Krogh*, f. 16. 3. 1893 i Klemensk. G. m. *Dagmar Karen*, f. *Helisen*, d. 24. 7. 1897 i Nylars. Børn: *Inger*, f. 5. 10. 1934. *Helge Viggo*, f. 17. 10. 1936. *Paul Frede*, f. 13. 3. 1940.

357 — »LOUISMINDE«, Strøby, Aakby. 9,6 ha — Htk. 2-2-1-2¼ — Ejds. 30,000 — Grdsk. 9,400. Overtoges 1927 af: *Alfred Jobs. Sonne*, f. 30. 8. 1898 (S. af *Hans S.* og *Julie*, f. *Andersen*). G. m. *Ella Magdalene*, f. *Jensen*, d. 20. 7. 1904 i Ibsk. (D. af *Otto J.* og *Kristine*, f. *Holm*). Børn: *John*, f. 21. 3. 1934. *Gunvor*, f. 6. 3. 1939.

ALLINGE-SANDVIG

1a — »HAMMERSHOLM«, Sandvig, Tlf. 23. 125,0 ha — Htk. 16-7-3-2¼ — Ejds. 110,000 — Grdsk. 68,100. 50 Td. Ld. er Skov og 50 Tdr. Ld. Mose og Sandjord. Overtoges 1944 af: *Hans Jørgen Sommer*, f. 2. 4. 1909 paa Gaarden (S. af *Hans Chr. S.* og *Karen*, f. *Grønbech*). G. m. *Helen*, f. *Mansen*, d. 8. 4. 1920 i Sandvig (D. af *Harald M.* og *Agnes*, f. *Kofoed*). Børn: *Hella Birgitte*, f. 26. 6. 1944.

9c — »STRANDGAARDEN«, Strandgade 10, Sandvig. 8,9 ha — Htk. 2-5-2-2¼. Ejds. 32,000 — Grdsk. 14,800. Bygningerne delvis opført i Bindingsværk. Overtoges 1948 af: *Robert Laurssen*, f. 13. 3. 1924 i Ejstrupholm Jyll. (S. af *Jens Nørlund Jensen* og *Anna*, f. *Mikkelsen*). G. m. *Bertha*, f. *Hansen*, d. 18. 9. 1923 i Rutsker (D. af *Chr. H.* og *Alma*, f. *Larsen*). Elev paa L. Mfs. Højskole 1943.

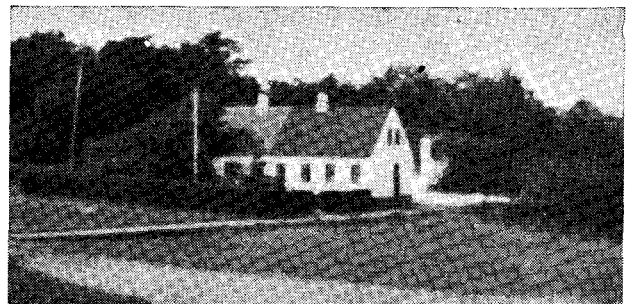
29 — »GRØNBECHSGAARD«, Storegade 9, Sandvig. 9,8 ha — Htk. 2-5-2-1 — Ejds. 32,000 — Grdsk. 14,000. ½ Td. Ld. er Skov. Bygn. er ca. 200 Aar gamle. Gaarden overtoges 1944 af: *Viggo Hansen*, f. 15. 11. 1911 i Rutsk. (S. af *Chr. H.* og *Alma*, f. *Larsen*). G. m. *Margrethe*, f. *Pedersen*, d. 6. 10. 1915 paa Loftsgd. i Østerl. (D. af *Oluf P.* og *Karen*, f. *Andersen*).

40b — Jernbanegade 1, Tlf. 35. 7,6 ha — Htk. 2-3-0-2½ — Ejds. 30,000 — Grdsk. 12,300. Bygn. opført i Bindingsværk 1835. Ejend. overtoges 1946 af: *Jens Rasmussen*, f. 3. 8. 1909 paa Munkhøj i Aaker (S. af *Andreas R.* og *Agnes*, f. *Rasmussen*).

G. m. *Helga*, f. *Christiansen*, d. 21. 9. 1903 i Tømmerby (D. af *Carl C.* og *Kristine*, f. *Jensen*). Børn: *Esben*, f. 10. 1. 1938. *Gunnar*, f. 22. 7. 1939.

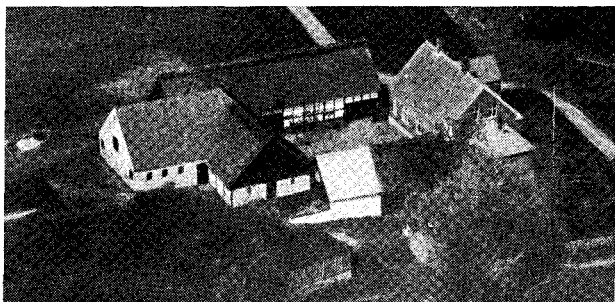
52 — Landemærket 1, Sandvig 14,2 ha — Htk. 3-3-0-2 — Ejds. 30,500 — Grdsk. 16,000. I Slægtens Eje i 200 Aar. Paa Grunden findes 1 fredet Gravhøj. Ejer: *Peter Kofoed*.

55c — »HOLMEGAARD«, Sandvig, Tlf. Sandvig 5v. 6,4 ha — Htk. 1-7-3-0¾ Ejds. 25,000 — Grdsk. 11,000. Bygn. ældre og opført i Bindingsværk. Gaarden overtoges 1945 af: *Christen Roed Christensen*, f. 15. 1. 1915 i Vesterm. (S. af *Lærer Ole C.* og *Ane*). Elev paa Graasten Landbrugsskole 1933—34. G. m. *Maja*, f. *Christensen*, d. 25. 1. 1923 i Hjøland, Jyll. (D. af *Adolf C.* og *Inger Marie*, f. *Pedersen*). Elev paa Rønshoved Højskole 1944. Børn: *Anne Marie Roed*, f. 6. 11. 1946. *Kirsten Roed*, f. 20. 4. 1948.

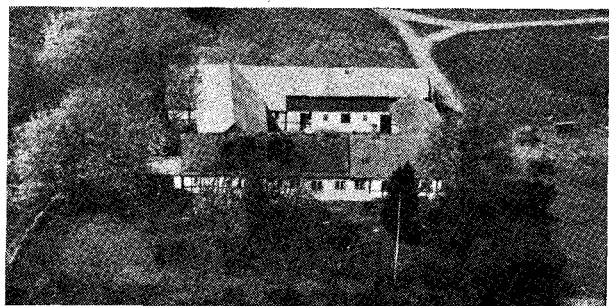

57a — Kajbjerg, Allinge. 6,2 ha — Htk. 1-0-3-1½ — Ejds. 15,000 — Ejds. 15,000 — Grdsk. 7,200. 1 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1927 af: *Carl Chr. Kofoed*, f. 27. 10. 1899 i Vesterm. (S. af *Mourits Chr. K.* og *Marie*, f. *Jørgensen*). Elev paa Ryslinge Højsk. 1917—18 og paa Høng Landbrugsskole 1922—23. G. m. *Helga Marie*, f. *Jensen*, d. 23. 12. 1899 (D. af *Valdemar J.* og *Jensine Marie*, f. *Kofoed*). Børn: *Aksel Vald.*, f. 5. 1. 1929. *Jørgen Chr.*, f. 4. 12. 1938.

67 — Sandvig. 10,3 ha — Htk. 3-4-2-0¾. Ejds. 40,000 — Grdsk. 16,000. Ejer: *Emil J. Andersen*.

73 — »EGELØKKE«, Allinge. 12,9 ha — Htk. 3-1-0-2 — Ejds. 28,000 — Grdsk. 10,400. 5 Td. Ld. er Lyng og Klipper. Ejend. har været i Slægtens Eje siden 1830. Overtoges 1948 af: *Hans Jørgen Krak*, f. 24. 3. 1913 paa Ejend. (S. af Hans Jørgen K. og Anna Margrethe, f. Kjølner). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1933—34.

75b — Kokkeløkken, Allinge. 20,0 ha — Htk. 3-0-2-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 11,200. 15 Td. Ld. er Skov, Krat og Klipper. Bygn. delvis opført i Bindingsværk. Overtoges 1938 af: *Kaj Jobs. Nielsen*, f. 27. 12. 1907 i Allinge (S. af Charles N. og Anna, f. Jensen). G. m. Gudrun Elisabeth, f. Bendtsen, d. 18. 9. 1914 i Tejn (D. af Christian B. og Elisabeth, f. Jensen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1936. Børn: Ivar Bent, f. 6. 9. 1940. Jan Chr. f. 12. 7. 1942. Ulla Birgitte, f. 19. 9. 1945.

82a — »KASTANIEGAARD«, Vestergade 2, Tlf. 23. 10,4 ha — Htk. 3-0-3-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 33,300 — Grdsk. 19,000. Bygn. delvis opført i Bindingsværk. Overtoges 1944 af: *Carsten Kofoed Stender*, f. 6. 7. 1902 paa Elisegd. i Vester. (S. af Michael Kofoed S. og Elise Marie, f. Jørgensen). Elev paa Bornh. Højsk. 1919—20, paa Skaarup Landbrugssk. 1929—30. G. m. Inger Emilie, f. Klöcker, d. 28. 8. 1909 i Rønne (D. af Købm. Andr. K. og Minna, f. Bendtsen). Børn: Lise Minna, f. 13. 11. 1946.

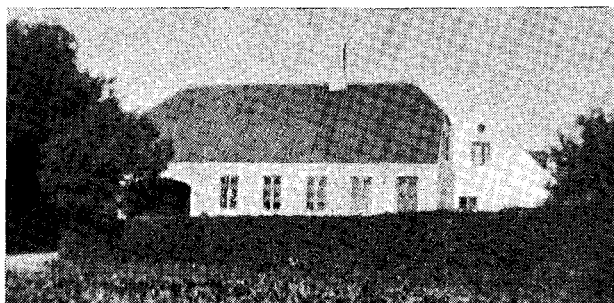

105 — »LUNDEGAARD«, Rosengade 17, Tlf. 154. 15,3 ha — Htk. 4-3-0-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 37,300 — Grdsk. 20,800. $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er

Klipper. Ejend. overt. 1928 af: *Ejnar Kofoed*, f. 31. 5. 1901 i Vester. (S. af Chr. K. og Marie, f. Pedersen). G. m. Anna Sofie, f. Pedersen, d. 22. 10. 1903 i Klemensk. (D. af Svend P. og Ingrid, f. Braun). Børn: Ole, f. 9. 9. 1930.

106 — Østergade. 8,8 ha — Htk. 2-6-1-1 $\frac{1}{4}$. Ejds. 35,000 — Grdsk. 17,000. *Tbormod Holm*.

121a — Vestergade 34, Allinge. 9,8 ha — Htk. 3-2-1-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 25,300 — Grdsk. 14,400. Ejend. overt. 1940 af: *Svend Ove Kofoed*, f. 14. 5. 1915 paa Ejend. (S. af Carl K. og Anna, f. Pedersen). G. m. Karen Margrethe, f. Lind, d. 6. 1. 1919 i Olsk. (D. af Andr. L. og Sanda, f. Møller). Børn: Paul Ove, f. 14. 11. 1943. Ruth Elisabeth, f. 9. 1. 1945.

233 — »NYGAARD«, Allinge, Tlf. 96. 10,3 ha — Htk. 3-0-0-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 28,500 — Grdsk. 12,100. Paa Grunden findes 1 fredet Høj. Overtoges 1931 af: *Hans Peter Brochmann Mortensen*, f. 8. 5. 1906 i Rutsker (S. af Alfred Peter M. og Elgine Kristine Henirette, f. Nyholm). Elev paa L. Mfs. Højskole 1925—26. G. m. Else Margrethe, f. Jensen, d. 26. 6. 1919 i Aaker (D. af Harald J. og Kathrine, f. Jensen). Elev paa Bh. Husholdningsskole 1939. Børn: Kurt Skøtt, f. 4. 10. 1932. Ulla Skøtt, f. 17. 2. 1936. Ketty Skøtt, f. 15. 11. 1938. Bent Edvard, f. 28. 6. 1941.

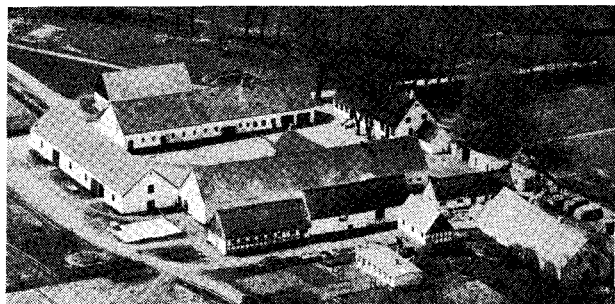
236b — »LÆRKEHØJ«, Haslevej. 3,8 ha — Htk. 1-3-0-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 5,200. Overtoges 1938 af: *Hans Peter Nielsen*, f. 12. 9. 1912 (S. af Hans Emil N. og Gerda, f. Mogens). G. m. Grethe Bjerregaard, f. Jensen, d. 28. 8. 1915 i Helsingør (D. af Jens Christiansen og Karen, f. Bjerregaard). Børn: Tom, f. 8. 7. 1939, Erik, f. 10. 5. 1942.

290 — Rønnevej, Allinge. 7,0 ha — Htk. 1-5-0-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 3,600. Overtoges 1907 af: *Anna Hammer*, f. Riis, d. 21. 4. 1881 i Olsk. Børn: Ingeborg, f. 26. 11. 1908. Julius, f. 21. 1. 1910.

311b — »GRØNDAL«, Tejnvejen, Allinge. 8,0 ha — Htk. 1-2-1-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 19,000 — Grdsk. 7,700. Forpagter: *Jens M. Mikkelsen*.

369az — »SOLVANG«, Tejnvejen, Allinge. 9,3 ha — Htk. 1-6-3-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 7,100. 2 Td. Ld. er Klipper. Bygn. ældre og delvis opført i Bindingsværk. Paa Grunden findes Helleristninger. Overtoges 1934 af: *Villiam Mikkelsen*, f. 25. 2. 1902 paa Ejend. (S. af Jens M. og Emilie, f. Larsen). G. m. Elisabeth, f. Olsen, d. 28. 11. 1907 i Rønne (D. af Sigfred O. og Andrea Hansine). Børn: Knud Edvard, f. 5. 3. 1935. Poul Erik, f. 29. 4. 1942.

BODILSKER

1a — »KANNIKEGAARD«, Bodilsker, Tlf. Neksø 7x. 10. og 15. Vdg. Proprietærgaard. 142,7 ha — Htk. 23-5-2-0½ — Ejds. 183,000 — Grdsk. 107.000. Ca. 25 Td. Ld. er Skov. Stuehuset opf. 1830, nogle Bygninger ældre med Bindingsværk. I Slægtens Eje siden 1862. Overtoges 1917 af: *Carl Frederik Johnson*, f. 14. 12. 1882 paa Gaarden (S. af Georg Peter J. og Karoline Vilhelmine, f. Nielsen). Elev paa Lyngby Landboskole 1901—02. G. m. Asta Johanne, f. Andersen, d. 14. 1. 1892 paa Langeland (D. af Andreas A. og Mathilde Hansine, f. Madsen). Elev paa Askov Højskole 1910—11 og paa den Assenske 1912. Børn: Georg Andreas, f. 7. 11. 1920. Else Vibeke, f. 24. 2. 1922. Preben Peter, f. 7. 1. 1924.

2 — »GRYET«, Bodilsker, Tlf. 42 u. 9,8 ha — Htk. 1-3-1-2¼ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 8,400. ¼ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1933 af: *Ejnar Kofoed*, f. 3. 5. 1906 paa Ejend. (S. af Karl Andr. K. og Elmine Johanne, f. Jensen). G. m. Inger Johanne, f. Aagesen, d. 24. 6. 1906 i Aaker (D. af Andreas Aa. og Johanne, f. Mortensen). Elev paa Bornh. Højskole 1925. Børn: Knud Erik, f. 22. 7. 1934. Inge Johanne, f. 28. 4. 1937.

3b — »LANDLYST«, Bodilsker, Tlf. Bodilsk. 60u. 17. Slg. Pc. 8,5 ha (Præstegd. Pc.) — Htk. 1-1-3-2¼ — Ejds. 20,200 — Grdsk. 7,400. Overtoges 1927 af: *Leo Chr. Thorsen*, f. 15. 11. 1905 paa Ejend. (S. af Ludvig Andr. T. og Marie Sofie, f. Jensen).

3d — Bodilsker. Præstegd. Pc. 7,7 ha — Htk. 1-1-3-0¾ — Ejds. 14,600 — Grdsk. 4,800. Overtoges 1924 af: *Ludvig Nielsen*, f. 15. 5. 1898 i Østermarie (S. af Thorvald N. og Laura, f. Marcher). G. m. Ellen Kristine, f. Kofoed, d. 7. 9. 1902 (D. af Niels Chr. K. og Kristine, f. Jørgensen). Børn: Elmer, Chr. f. 25. 9. 1926. Edith Nielsine, f. 25. 1. 1928. Margit Elise, f. 15. 8. 1932.

3g — »LINDHOLM«, Bodilsker, Tlf. 46y. Præstegaard Pc. 18,4 ha — Htk. 3-2-3-0¼ — Ejds. 32,900 — Grdsk. 17,600. Stuehuset opf. med Bindingsværk. Overtoges 1948 af: *Ole Hansen*, f. 15. 1. 1926 paa Gaarden (S. af Jokum H. og Asta Rig-mor, f. Nielsen). Elev paa Frederiksborg Højskole 1946—47.

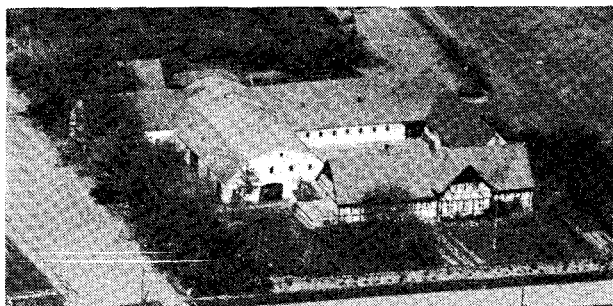
i Pedersker (D. af Jokum K. og Gerda, f. Munch). Elev paa Bornh. Højskole 1946. Børn: Annie Kofoed, f. 2. 5. 1948. G. m. Agnete Munch, f. Kofoed, d. 3. 5. 1929 paa Baunegaard

3 i — »FORPAGTERGAARDEN«, Bodilsker, Tlf. 15 u. — Præstegaards Pc. 10,7 ha — Htk. 2-1-3-2 — Ejds. 26,400 — Grdsk. 10,400. Overtoges 1915 af: *Andr. Peter Jacobsen*, f. 16. 7. 1889 paa Gaarden (S. af Anders J. og Karen Marie, f. Mik-kelsen). Elev paa Faarevejle Højskole 1908—09. G. m. Valborg Kathrine, f. Kure, d. 13. 2. 1890 i Nyker (D. af Jørgen K. og Ida, f. Kofoed). Elev paa Haslev Husholdningsskole 1909. Børn: Hedvig Kure, f. 3. 5. 1917. Poul Kure, f. 17. 3. 1919. Jørgen Kure, f. 2. 9. 1924. Sigrid Kure, f. 3. 1. 1927. Erik Kure, f. 13. 1. 1929.

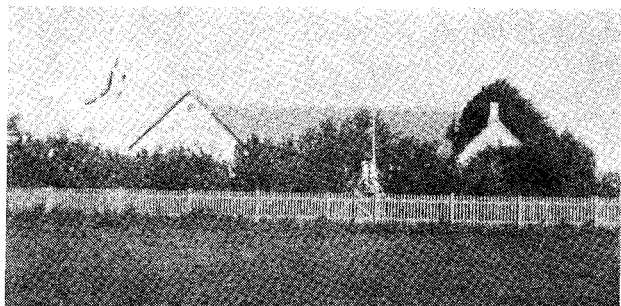
3k — Bodilsker. Præstegd. Pc. 4,0 ha — Htk. 1-0-1-1½ — Ejds. 14,000 — Grdsk. 4,400. Udbygningerne delvis med Bindingsværk. Overtoges 1943 af: *Frede Peter Bech*, f. 22. 3. 1913 i Poulsk. (S. af Niels Peter B. og Karoline, f. Bohn). G. m. Nanny Louise, f. Lind, d. 6. 4. 1915 i Ibsk. (D. af Laurits L. og Jenny, f. Kofoed).

4a — »DEGNEGAARD«, Bodilsker, Tlf. 16y. — 39,8 ha — Htk. 4-6-1-0¾ — Ejds. 49,500 — Grdsk. 26,300. Ca. 25 Td. Ld. er Skov og Eng. Stuehuset ældre med Bindingsværk. Overtoges 1937 af: *Hans Peter Brandt*, f. 12. 1. 1914 paa Gaarden (S. af Frederik B. og Margrethe, f. Olsen). Elev paa Bornh. Højskole 1930—31. G. m. Helga Margrethe, f. Hermansen, d.

24. 1. 1916 paa Kattesletsgaard (D. af Olaf H. og Hermandine, f. Rasch). Elev paa Sorø Husholdningsskole 1936. Børn: Verner, f. 28. 3. 1940. Ellen Margrethe, f. 13. 4. 1942.

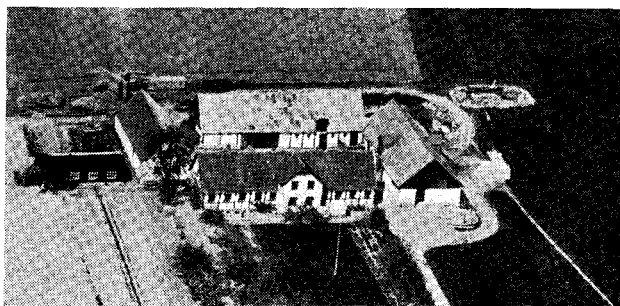
5b — »VENNERSLYST«, Kannikegærdet, Bodilsker, 7,4 ha — Htk. 1-2-2-0½ — Ejds. 27,500 — Grdsk. 8,600. Overtoges 1923 af: *Viktro Andreas Truelsen*, f. 23. 3. 1898 i Knudsker (S. af Ole T. og Julie, f. Olsen). G. m. *Nicoline Kristine Anine Elisabeth*, f. Madsen, d. 26. 5. 1885 i Aaker (D. af Jørgen Peter M. og Elisabeth Kristine, f. Lund). Børn: *Ellen Elisabeth Ipsen*, f. 7. 1. 1913. *Hans Peter Ipsen*, f. 19. 3. 1914. *Hedvig Kathrine Ipsen*, f. 10. 5. 1918. *Valborg Anine*, f. 24. 9. 1924. *Villy Valdemar*, f. 4. 1. 1927.

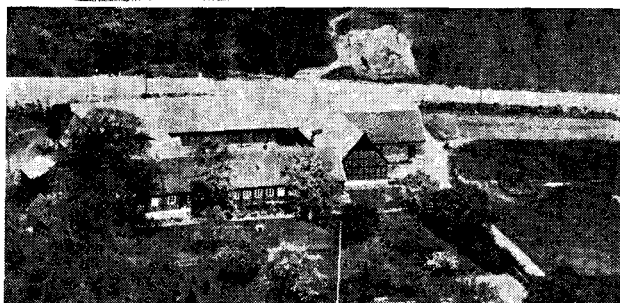
5d — Kannikegærdet, Bodilsker, 3,8 ha — Htk. 0-5-2-0¼ — Ejds. 13,700 — Grdsk. 4,600. Overtoges 1922 af: *Ernst Kornelius Didriksen*, f. 3. 3. 1894 i Nylars (S. af Christian D. og Bothilde f. Jensen, Solhjem, Vestermarie), Landpostbud. G. m. *Agnes Mathea*, f. Hansen, d. 16. 1. 1898 (D. af Niels Peter H. og Marie Bolette, f. Jensen). Børn: *Birgitte Marie*, f. 22. 2. 1920, *Børge Johannes*, f. 29. 11. 1921. *Niels Christian*, f. 27. 7. 1926.

5e — »HØJVANG«, Bodilsker. Kirke Pc. 8,0 ha — Htk. 1-4-0-2½ — Ejds. 17,500 — Grdsk. 7,800. Ejendommen overtoges 1912 af: *Johannes Fejersén*, f. 1. 1. 1887 (S. af Niels F. og Anna Marie, f. Pedersen). G. m. *Hansine Kristine*, f. Jensen, d. 4. 10. 1883 i Neksø (D. af Fisker Chr. Marius J. og Junie Margrethe Kathrine, f. Jørgensen). Børn: *Emma Kristine*, f. 16. 10. 1913. *Ruth Mariane*, f. 8. 1. 1915. *Aage Chr.*, f. 8. 6. 1916. *Villy Johannes*, f. 4. 2. 1925. *Clara Marie*, f. 17. 2. 1927.

7e — »SLAMRAHØJ«, pr. Neksø. 17. Slg. Pc. 11,0 ha — Htk. 2-4-2-0 — Ejds. 31,000 — Grdsk. 13,200. Stuehuset og ndr. Længe ældre med Bindingsværk. Overtoges 1946 af: *Erik Dam Hansen*, f. 19. 2. 1921 paa Sdr. Bjergegd. (S. af Hans Frederik H. og Ellen, f. Dam). Elev paa Rønde Højsk. 1940—41. G. m. *Else*

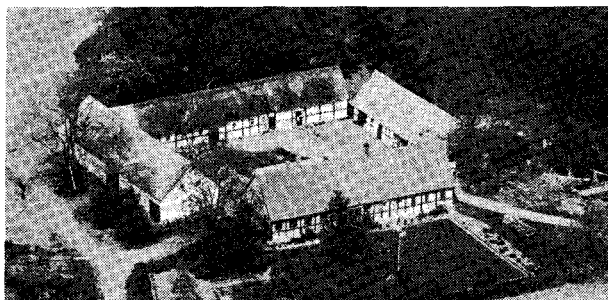

Margrethe, f. Nielsen, d. 8. 4. 1928 (D. af Herluf N. og Viola Leonora Kristine, f. Hansen).

8a — »SKOVGAARD«, Bodilsker, Tlf. 48x. 1. Slg. 82,5 ha — Htk. 8-1-1-0¾ — Ejds. 85,300 — Grdsk. 46,200. 50 Td. Ld. er Skov og ca. 25 Td. Ld. Klipper og Lyng. Overtoges 1931 af: *Karl Aage Jensen*, f. 9. 5. 1903 paa Knarregaard, Ibsker (S. af Herman J. og Olina, f. Olsen). Elev paa Bornh. Højskole 1923—24 og paa Malling Landbrugsskole 1925—26. G. m. *Thora*, f. Kofoed, d. 30. 3. 1908 i Neksø (D. af Borgm. Alfred K. og Manna, f. Espersen). Elev paa Bornh. Højskole 1925. Børn: *Herman Kofoed*, f. 11. 9. 1934. *Asger Kofoed*, f. 13. 4. 1943.

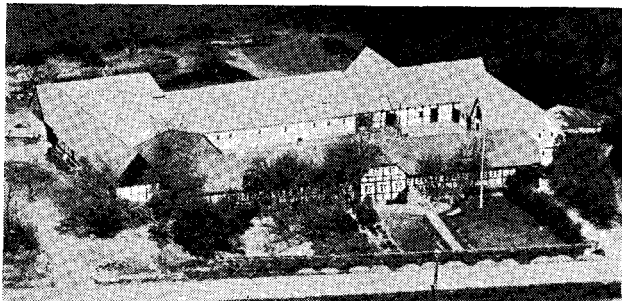
8e — »FUGLSANG«, Bodilsker, Tlf. 22 y. 1. Slg. Pc. 5,7 ha — Htk. 1-0-0-0¾ — Ejds. 16,500 — Grdsk. 6,000. Overtoges 1938 af: *Ejler Michael Kofoed*, f. 20. 1. 1908 i Pedersker (S. af Oluf K. og Gravesine, f. Christensen). G. m. *Gudrun Sofie*, f. Grønbech, d. 29. 10. 1918 i Pedersker (D. af Alfred G. og Sofie, f. Pihl). Børn: *Birthe Grønbech*, f. 8. 2. 1941. *Gunver Grønbech*, f. 14. 12. 1943.

9a — »LILLEGAARD«, Bodilsker, Tlf. Neksø 72x. 2. Slg. 25,6 ha — Htk. 3-4-1-1¼ — Ejds. 31,200 — Grdsk. 14,400. 12 Td. Ld. er Skov og 8 Td. Ld. Klipper, Krat og Lyng. Stuehuset opf. 1863, vestre Længe 1937. Øvrige ældre med Bindingsværk. Overtoges 1923 af: *Helge Madsen*, f. 25. 9. 1897 paa Samsø (S.

af Mads M. og Marie Kristine, f. Klausen). Elev paa Ryslinge Højskole 1918—19. G. m. Astrid Cecilie, f. Brandt, d. 30. 1. 1897 paa Degnegd. (D. af Peder Hansen B. og Magdalene Kristiane, f. Kofoed). Børn: Leif Brandt, f. 15. 5. 1926. Børge Brandt, f. 17. 4. 1932. Grethe, f. 25. 3. 1934.

10a — »STORE HALLEGAARD«, Bodilsker, Tlf. Neksø 48y. 3. Slg. 88,3 ha — Htk. 11-5-2-1½. — Ejds. 91,000 — Grdsk. 50,700. Ca. 80 Td. Ld. er Skov, Krat og Klipper. Stuehuset opf. 1772, restaureret 1921, Kostald 1888. Øvrige Bygninger ældre med Bindingsværk. Overtoges 1922 af: *Peder Kofoed*, f. 20. 10. 1890 paa Gaarden (S. af Poul K. og Laura Maria, f. Pedersen). Elev paa Bornh. Højsk. Vinteren 1908—09 og paa Høng Landbrugsskole 1912—13. G. m. Astrid Kristine, f. Sommer, d. 28. 6. 1902 paa Kaasegd. i Ibsker (D. af Georg S. og Petra, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højskole 1919. Børn: Poul Anker, f. 1. 1. 1924. Gunnar Sommer, f. 13. 12. 1926. Svend Sommer, f. 15. 6. 1930.

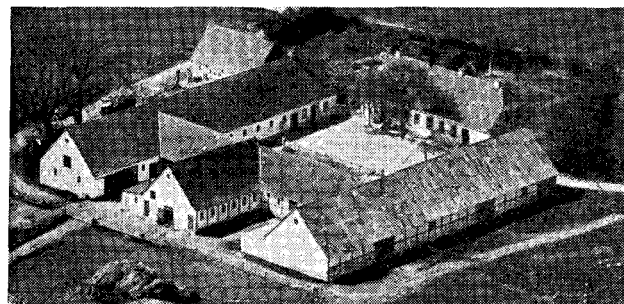

11a — »JULSGAARD«, Bodilsker, Tlf. 4. 4. Slg. 41,0 ha — Htk. 8-1-1-2½ — Ejds. 71,000 — Grdsk. 40,200. Ca. 8 Td. Ld. er Skov og Eng. Stuehuset ældre med Bindingsværk. Overtoges 1931 af: *Henning Christian Schou*, f. 12. 5. 1909 paa Gaarden (S. af Christian Hansen S. og Marie Kristine Sofie, f. Larsen). G. m. Marie Kristine, f. Sørensen, d. 22. 2. 1909 paa Ringebugaard i Vesterm. (D. af Hans Christian S. og Hansine Poulina, f. Larsen). Elev paa Bornh. Højskole 1927. Børn: Mogens Vilmer, f. 25. 3. 1933. Jens Christian, f. 22. 2. 1935. Kirsten Vivien, f. 22. 10. 1942.

12 — »JULSGAARD«, Bodilsker, Tlf. 38. 5. Slg. 29,3 ha — Htk. 6-6-2-2¼ — Ejds. 49,800 — Grdsk. 27,000. 8 Td. Ld. er Skov. — Paa Grunden findes en Gravhøj, der er fredet, og uden for Gaarden staar en Kæmpehøj. Udbygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1935 af: *Svend Aage Ancher*, f. 6. 4. 1903 paa Gaarden (S. af Hans Ancher Larsen og Magna Oliva, f. Sommer). Elev paa Faarevejle Højskole 1920. G. m. Helene, f. Schou, d. 25. 3. 1914 (D. af Jens Chr. S. og Martha

Eleonora Helene, f. Hansen). Elev paa Antvorskov Højskole 1934. Børn: Hans Ole, f. 16. 1. 1937. Martha Helene, f. 11. 5. 1938. Jens Ove, f. 15. 11. 1939. Flemming, f. 31. 12. 1944.

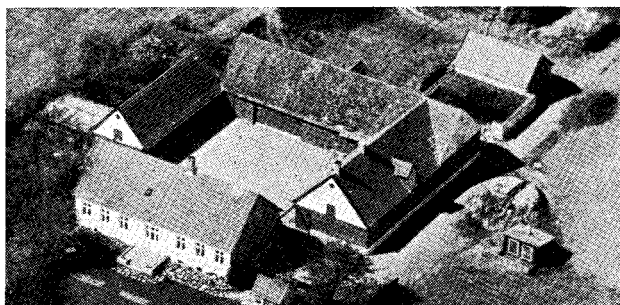

13a — »EGESGAARD«, Bodilsker, Tlf. 25x. 6. Slg. 49,2 ha — Htk. 9-7-3-0¼ — Ejds. 79,200 — Grdsk. 45,200. Ca. 7 Td. Ld. er Skov og 3 Td. Ld. Eng. — I Slægtens Eje siden 1689. Gaardens Besiddere kan følges 500 Aar tilbage. Overtoges 1908 af: *Anton Johannes Brandt*, f. 24. 12. 1884 paa Gaarden (S. af Jokum Laurids B). Elev paa Bornh. Højskole 1903—04 og paa Landbrugsskole 1906—07. Børn: Edith Sofie, f. 9. 12. 1918.

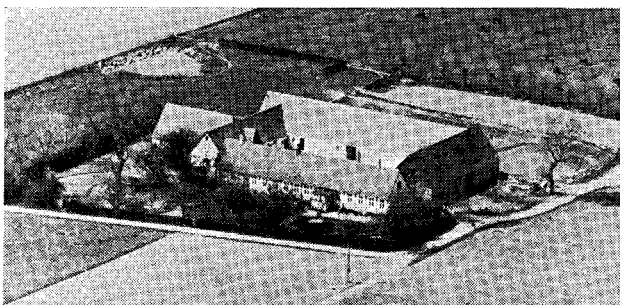

13c — »SEJERSMINDE«, Bodilsker, Tlf. 56. 6. Slg. Pc. — 14,0 ha — Htk. 3-0-3-0¼. Ejds. 35,500 — Grdsk. 13,700. Overtoges 1931 af: *Otto Kofoed*, f. 28. 8. 1897 i Poulsker (S. af Tius K. og Dorthea, f. Hansen). Elev paa Vallekilde Højskole 1924—25. G. m. Johanne Karoline Dorthea, f. Nielsen, d. 14. 2. 1897 (D. af Hans Peter N. og Johanne Andrea Frederikke, f. Bech). Søn: Allan, f. 15. 9. 1939.

13f — »PILEVANG«, Bodilsker, Telf. 66. 33. Slg. Pc. — 9,9 ha — Htk. 2-1-1-1 — Ejds. 22,400 — Grdsk. 9,600. 2 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1943 af: *Albert Engell Nielsen*, f. 14. 4. 1913 i Aakby. (S. af Johannes Peter N. og Theodora, f. Engell). Elev paa Rønede Højskole Vinteren 1932—33. Børn: Bent Jo-

hannes Engell, f. 31. 7. 1940. Verner, f. 26. 9. 1942. Keld Evald, f. 31. 1. 1945.

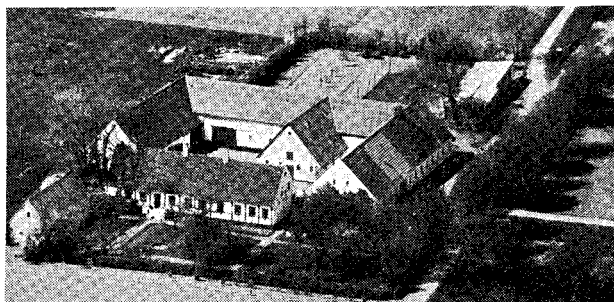
14a — »LILLE PILEGAARD«, Bodilsker, Tlf. 25y. 7. Slg. 23,3 ha — Htk. 5-0-0-2½ — Ejds. 42,500 — Grdsk. 20,400. Ca. 1 Td. Ld. er Eng. Stuehuset og vestre Længe ældre med Bindingsværk. I samme Slægt gennem 100 Aar. Overtoges 1918 af: *Thor Henning Nørregaard*, f. 17. 3. 1890 paa Gaarden (S. af Mathias N. og Kathrine, f. Schou). Elev paa Dalum Landbrugsskole. G. m. Bodil, f. Westh, d. 17. 3. 1901 i Neksø (D. af Otto W. og Mathilde, f. Jacobsen). Børn: Inge, f. 13. 5. 1923. Helga, f. 3. 10. 1924. Erik, f. 19. 2. 1930. Mogens Peter, f. 27. 11. 1942. Karen, f. 27. 11. 1942.

14f — »AAVANG«, Fløjgærde, Bodilsker. 6,3 ha — Htk. 0-6-2-1¼ — Ejds. 11,800 — Grdsk. 5,300. Overtoges 1914 af: *Jens Math. Myhre*, f. 9. 5. 1888 (S. af Janus Peter Hansen M. og Laura Marie, f. Hansen). G. m. Else Ingeborg, f. Pedersen, d. 24. 12. 1892 i Aaker (D. af Karl Chr. P. og Anna, f. Nielsdatter). Børn: Henry Ernst, f. 11. 1. 1914. Hans Christian, f. 26. 10. 1915. Inger Hedvig, f. 2. 7. 1917. Edel Ingeborg, f. 21. 7. 1924.

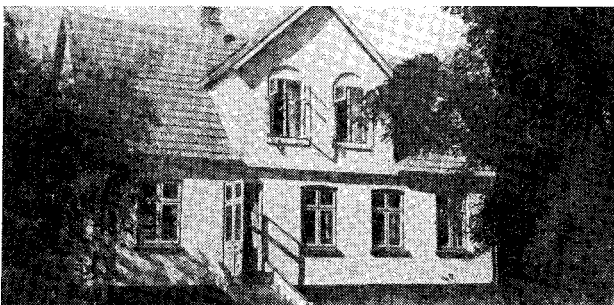

15a — »GADEBYGAARD«, Bodilsker, Tlf. 32y. 8. Slg. 23,9 ha — Htk. 4-3-2-1¼ — Ejds. 42,300 — Grdsk. 20,100. — 2 Td. Ld. er Skov. Stuehuset og nordre Længe ældre med Bindingsværk. I Slægtens Eje i 4 Generationer. Overtoges 1945

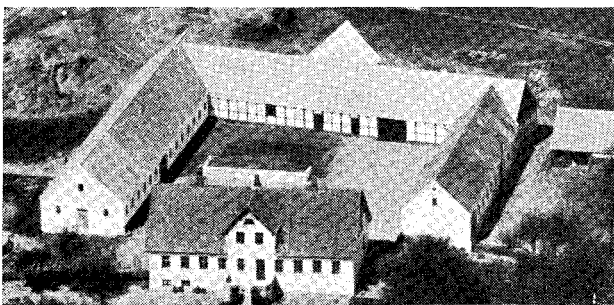
af: *Olaf Kofoed Larsen*, f. 6. 7. 1914 paa Gaarden (S. af Anton L. og Ellen, f. Hansen). Elev paa Haslev Højskole 1935—36.

16a — »GADEBYGAARD« pr. Neksø, Tlf. 1x. 9. Slg. 23,8 ha — Ejds. 45,000 — Grdsk. 20,400. 1 Td. Ld. er Skov. Stuehuset opf. med Bindingsværk. Overtoges 1931 af: *Ejner Andreas Dam*, f. 15. 10. 1902 paa Blæsbjerggaard i Nyker (S. af Villiam D. og Thora, f. Kofoed). Elev paa Bornholms Højskole 1923—24 og paa Skaarup Landbrugsskole 1928—29. G. m. Elin, f. Hansen, d. 18. 6. 1906 paa St. Duegaard i Aaker (D. af Peder Christian H. og Marie, f. Thorsen). Elev paa Bornholms Højskole 1924. Børn: Henning, f. 7. 3. 1933. Niels Ejner, f. 6. 11. 1935. Erik, f. 11. 12. 1938. Orla, f. 18. 7. 1942. Folmer, f. 13. 6. 1945. Elna Marie, f. 13. 6. 1945.

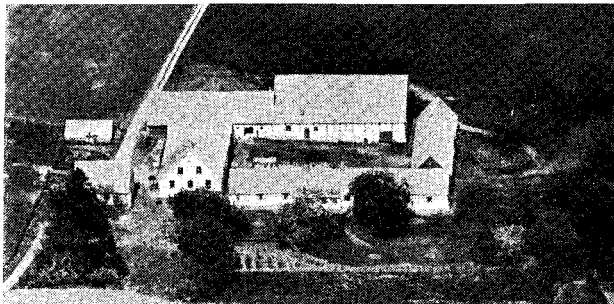

16f — »HJORTSHØJ« pr. Bodilsk. 9. Slg. Pc. 6,4 ha — Htk. 1-2-3-0 — Ejds. 17,800 — Grdsk. 6,000. Overtoges 1929 af: *Poul Nørregaard*, f. 21. 2. 1900 paa Ll. Pilegaard (S. af Mathias N. og Kathrine, f. Schou). Elev paa Thune Landbrugsskole 1922—23. G. m. Birgitte, f. Jensen, d. 12. 2. 1902 paa Kjøllegaard (D. af Jens J. og Hansine, f. Espersen). Børn: Holger, f. 29. 9. 1930. Henny, f. 24. 3. 1932.

17a — »DØVREGAARD« pr. Bodilsker, Tlf. 41x. 10 Slg. 62,6 ha — Htk. 7-7-0-1¼ — Ejds. 69,700 — Grdsk. 34,000. 32 Td. Ld. er Skov og 13 Td. Ld. Krat og Lyng. — Overtoges 1911 af: *Jacob Nørregaard*, f. 1. 3. 1886 paa Gadebygd,

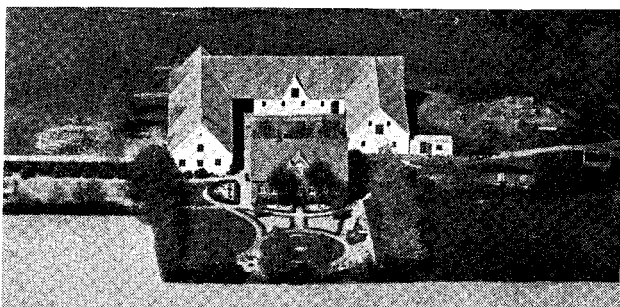
7. Slg. (S. af Mathias N. og Juliane Katrine, f. Schou). Elev paa Bornh. Højskole 1903—04 og paa Landelund Landbrugsskole 1909—10. G. m. Kirstine Amalie, f. Kanstrup, d. 23. 3. 1897 i Dallerup (D. af Niels K. og Kirsten, f. Nielsen). Børn: Kirsten Agnethe, f. 14. 12. 1923. Niels, f. 30. 11. 1926.

18a — »DØVREGAARD« pr. Bodilsker, Tlf. 41y. 11. Slg. 38,7 ha — Htk. 5-2-1-1½ — Ejds. 46,200 — Grdsk. 24,000. Ca. 21 Td. Ld. er Skov, Krat, Klipper og Lyng. Stuehuset ældre med Bindingsværk. Slægtens Eje gennem 5 Generationer. Overtoges 1914 af: *Peter Larsen*, f. 7. 6. 1886 paa Gaarden (S. af Andreas Peter L. og Karoline, f. Due). Elev paa Vallekilde Højskole 1907—08.

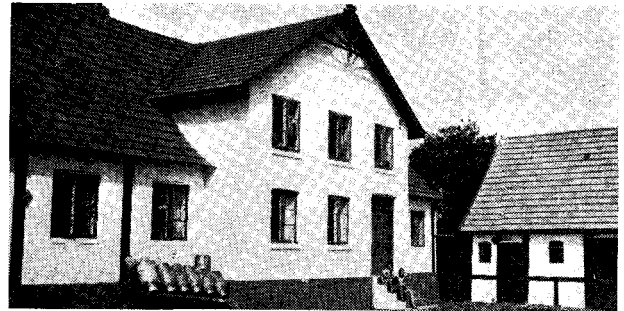

19a — »LI HALLEGAARD« pr. Bodilsker, Tlf. 41u. 12. Slg. 31,1 ha — Htk. 4-4-1-2¾ — Ejds. 37,900 — Grdsk. 18,200. 12 Td. Ld. er Skov, Krat, Klipper og Lyng. Stuehuset opført 1860. Udbygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1931 af: *Niels Ingvard Jensen*, f. 1. 9. 1903 paa Gaarden (S. af Karl Mathias J. og Ane Margrethe, f. Jacobsen). G. m. Mathea, f. Hansen, d. 25. 12. 1909 i Snogebæk (D. af Jens Peter H. og Anine Kathrine, f. Pedersen). Bh. Højskole 1928. Børn: Rigmor Agnethe, f. 10. 11. 1932. Gudrun Johanne, f. 16. 7. 1934. Henning Mathias, f. 26. 12. 1936. Karen Margrethe, f. 8. 7. 1940. Poul Anker, f. 8. 5. 1943.

20a — »VANDTAPPERGAARD« pr. Bodilsker. 13. Slg. 33,6

ha — Htk. 3-7-2-0¼ — Ejds. 30,600 — Grdsk. 11,500. 25 Td. Ld. er Skov, Krat, Lyng og Klipper. Overtoges 1938 af *Herluf Sigfred Hansen*, f. 21. 10. 1903 i Østerlars. G. m. Lilly Eleonora, f. Møller, d. 25. 3. 1909 i Klemensk. (D. af Hans Peter Nilius M. og Anina Petrea, f. Pedersen). Børn: Alice, f. 29. 12. 1931. Hans, f. 29. 9. 1933.

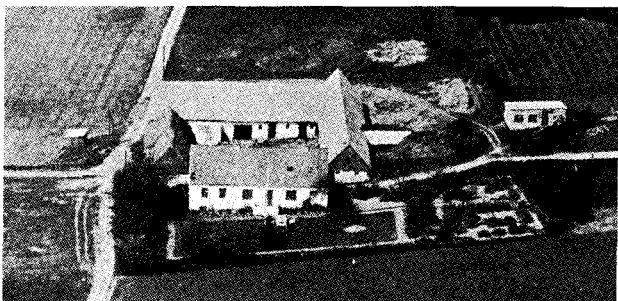

21a — »ELLESGAARD« pr. Nekse, Tlf. 42x. 14. Slg. — 26,4 ha — Htk. 4-2-1-1½ — Ejds. 42,600 — Grdsk. 21,200. 7 Td. Ld. er Skov, 5 Td. Ld. Klipper og Krat. Har været i Slægtens Eje siden 1835. Overtoges 1943 af: *Olaf Jensen*, f. 24. 3. 1917 paa Gaarden (S. af Hans Peter J. og Vallborg, f. Nielsen). Elev paa Bornh. Højskole 1936—37. G. m. Ellen Margrethe, f. Christoffersen, d. 20. 7. 1923 paa Tyskegaard i Rutsker (D. af Karl C. og Sofie Marie Kristine, f. Andersen). Elev paa Bornh. Højskole 1941. Børn: Hans Ole, f. 1. 4. 1948.

22a — »NORDRE BJERREGAARD« pr. Nekse, Tlf. 60x. 15. Slg. 33,6 ha — Htk. 5-0-2-0¾ — Ejds. 41,000 — Grdsk. 19,800. 13 Td. Ld. er Skov og Eng. Gaarden har været i Slægtens Eje i 300 Aar. Overtoges 1930 af: *Johannes Jørgensen*, f. 13. 2. 1906 paa Gaarden (S. af Peder J. og Bolette Karoline Kristine, f. Jensen). Elev paa Hoptrup Højskole 1923—24. G. m. Margrethe, f. Jensen, d. 25. 1. 1907 (D. af Carl Mathias J. og Ane Margrethe, f. Jacobsen, Li. Hallegd.) Elev paa Bornh. Højskole 1925 og paa Husholdningskole 1930. Børn: Bodil Margrethe, f. 26. 1. 1934. Hans Otto, f. 2. 4. 1938.

23a — »SØNDRE BJERREGAARD« pr. Nekse, Telf. 60y. 16. Slg. 21,6 ha — Htk. 3-5-0-2 — Ejds. 29,400 — Grdsk. 12,700. 5 Td. Ld. er Skov. Paa Grunden findes en fredet Plet kaldet Gryet, hvor der staar 59 Bautastene. Overtoges 1926 af: *Carl Edvard Marcher*, f. 28. 4. 1900 paa Spidsegd. i Poulsker (S. af Niels Julius M. og Karoline Kirstine, f. Jensen). Elev paa Roskilde Højskole 1919—20 og paa Thune Landbrugsskole 1923—24. G. m. Helga Marie, f. Madsen, d. 3. 7. 1902 i Ibsker (D. af Hans Peder M. og Andrea Birgitte Karoline, f. Peder-

sen). Elev paa Høng Højskole 1922. Børn: Henning, f. 27. 1. 1927. Günver Margrethe, f. 8. 11. 1929. Inger Marie, f. 23. 12. 1935.

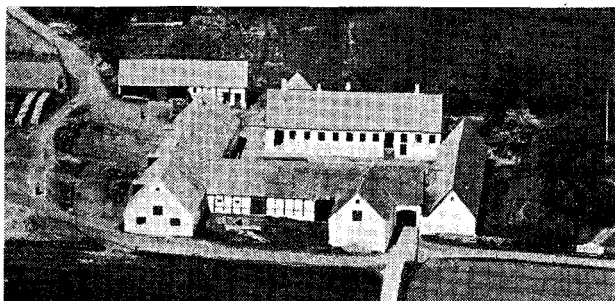
23c — »BÆLLAHØJ« pr. Nekso. 16. Slg. Pc. 9,5 ha — Htk. 1-3-2-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 20,000 — Grdsk. 11,500. 1 Td. Ld. er Bakke og Mose. Overtoges 1946 af: *Knud Pedersen*, f. 7. 6. 1911 i Nekso (S. af Fisker Hans Godtfred P. og Lise, f. Jensen). G. m. Esther Kirstine, f. Pedersen, d. 24. 5. 1910 i Aaker (D. af Herman Emil P. og Petra Marie, f. Dahl). Børn: Birgit Helene, f. 26. 6. 1942. Aase Marie, f. 7. 7. 1948.

24a — »EGELUND« pr. Bodilsker. 17. Slg. 7,9 ha — Htk. 1-5-3-1 — Ejds. 18,700 — Grdsk. 8,700. Bygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1933 af: *Lars Peter Kofoed*, f. 21. 4. 1899 paa Gryet (S. af Karl K. og Elsmine Johanne, f. Jensen). Elev paa Haslev Højskole 1923—24. G. m. Eva Rønne, f. Gudbergsen, d. 9. 8. 1907 paa Pellegd. i Ibsker (D. af Nikolaj Peder G. og Mine Kristine, f. Rønne). Børn: Ruth Agnethe, f. 22. 4. 1935. Jens Ancher, f. 15. 2. 1945.

24h — »SOLHØJ« pr. Nekso, 17. Slg. Pc. 3,3 ha. Htk. 0-3-0-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 2,500. *Gunnar Pibl*, f. 20. 11. 1919 i Poulsker (S. af Jens Peder Skovgaard P. og Kathrine, f. Brandt). G. m. Inger Kathrine, f. Hansen, d. 31. 1. 1923 i Bodilsker.

25a — »V. SLAMRAGAARD« pr. Nekso, Tlf. Nekso 229u. 18. Slg. 46,3 ha — Htk. 10-4-2-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 81,600 — Grdsk. 49,800. 14 Td. Ld. er Skov. Bygningerne opf. 1846 efter Brand. Slægtens Eje i godt 300 Aar. Overtoges 1924 af: *Christian Hansen*, f. 25. 11. 1895 paa Ll. Engegd. (S. af Andreas H. og Annine, f. Marcher). Elev paa Bornh. Højskole 1916—17 og paa Ladelund Landbrugsskole 1919—20. G. m. Agnethe, f. Hansen, d. 23. 2. 1895 paa Gaarden (D. af Kristian H. og Hansine Poulina Krsitine, f. Hansen). Elev paa Haslev Højskole 1915 og paa Borrehus Husholdningsskole 1919. Børn: Knud Chr., f. 22. 9. 1926.

Signe Margrethe, f. 7. 1. 1928. Ellen Agnethe, f. 4. 9. 1930. Poul Erik, f. 19. 7. 1936.

25c — Slamrabjerg, pr. Bodilsker, Tlf. 60v. 9,8 ha — Htk. 1-0-3-0 — Ejds. 16,800 — Grdsk. 4,600. Overtoges 1941 af: *Johannes Larsen*, f. 3. 4. 1902 i København (S. af Laurits Andreas L. og Mathilde Elisabeth, f. Marcher). Elev paa L. Mfs. Højskole 1923—24. G. m. Kirsten Margrethe, f. Ibsen, d. 2. 4. 1912 i Ibsker (D. af Oluf I. og Marie, f. Madsen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1933. Børn: Sven Ole Sonne, f. 12. 2. 1948.

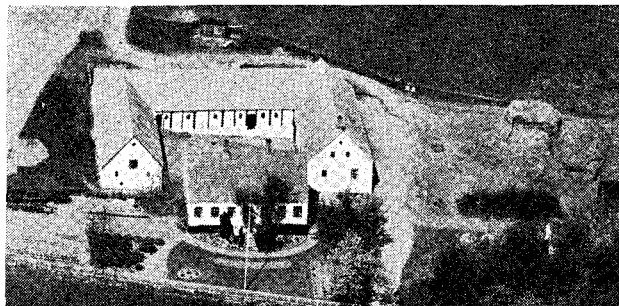
26a — »Ø. SLAMRAGAARD« pr. Nekso, Tlf. Nekso 94x. 19. Slg. 29,5 ha — Htk. 7-4-3-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 62,200 — Grdsk. 34,100. 1 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov. Stuehuset opf. 1818, sdr. Længe omkr. 1818. Overtoges 1937 af: *Knud Brandt*, f. 9. 5. 1909 paa Gaarden (S. af Jens B. og Gunhilde, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole 1927—28, paa Tune Landbrugsskole 1930—31. G. m. Elsebeth Marie, f. Hansen, d. 7. 12. 1910 paa St. Duegd. i Aaker (D. af Christian H. og Marie, f. Thorsen). Elev paa Bornh. Højskole 1929 og paa Haraldsborg Husholdningsskole 1930. Børn: Jens Chr., f. 14. 7. 1935. Birgith, f. 8. 9. 1936. Erling, f. 4. 9. 1939. Poul, f. 30. 6. 1943.

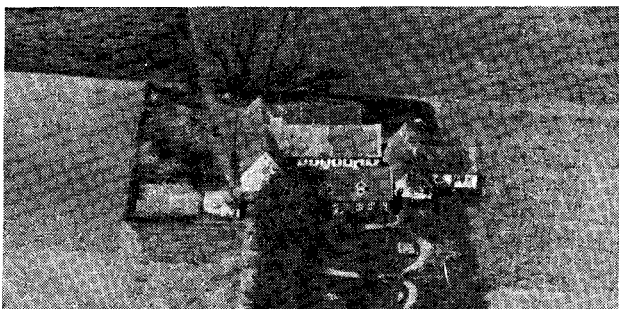
26b — Aspesbakken pr. Nekso, Tlf. Nekso 22y. 19. Slg. Pc. 11,4 ha — Htk. 2-7-0-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 31,700 — Grdsk. 14,600. Stuehuset opf. ca. 1850. Slægtens Eje i 4 Generationer. Overtoges

1935 af: *Aksel Hansen*, f. 14. 2. 1908 paa Ejend. (S. af Mathias H. og Karen, f. Bendtsen). Elev paa Bornh. Højskole 1926—27 og Kærehave Landbrugsskole 1928—29. G. m. Bodil, f. Dahl, d. 6. 1. 1911 paa Nørregd. i Vesterm. (D. af Frederik D. og Frederikke, f. Cordua). Bornh. Højskole 1930. Børn: Niels, f. 1. 11. 1936. Inger, f. 27. 12. 1937. Peter, f. 12. 12. 1939. Ole, f. 15. 11. 1941. Hans Jørgen, f. 21. 2. 1944. Karen, f. 1. 7. 1946.

26c — »SKOVLY« pr. Neksø, Tlf. Neksø 229y 19. Slg. Pc. 13,3 ha — Htk. 3-0-0-1¼ — Ejds. 31,300 — Grdsk. 14,500. 2 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1948 af: *Johannes Dam Larsen*, f. 24. 1. 1923 paa Ejend. (S. af Jens L. og Agnes Marie, f. Dam). 26d — Slamrabjerg pr. Neksø. 19. Slg. Pc. 7,4 ha — Htk. 1-0-1-2¼ — Ejds. 14,900 — Grdsk. 4,800. 2 Td. Ld. er Lyng og Klipper. Overtoges 1936 af: *Ludvig Peter Larsen*, f. 10. 3. 1908 paa Ejend. (S. af Julius Chr. L. og Margrethe Dorthea, f. Larsen). Bornh. Højskole 1928—29.

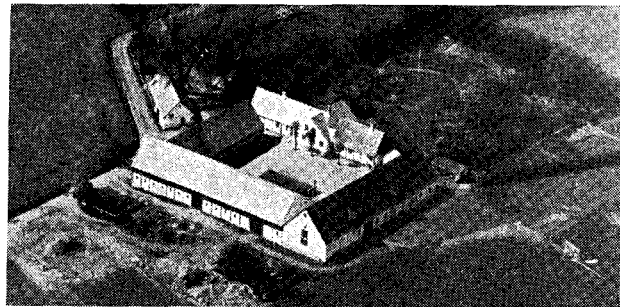

27b — »SLAMRABJERG« pr. Neksø, Tlf. Neksø 133x. 20. Slg. 18,1 ha — Htk. 3-0-0-1¼ — Ejds. 45,100 — Grdsk. 23,600. Overtoges 1926 af: *Jens Jokum Hansen*, f. 24. 11. 1896 paa Vornedeg. i Ibsker (S. af Jens Chr. H. og Karoline Agnethe, f. Hansen). Elev paa Ryslinge Højskole 1916—17 og paa Thune Landbrugsskole 1922—23. G. m. Edith Julie, f. Jensen, d. 27. 2. 1903 paa Hjortegd. i Pedersker (D. af Anton Sinius J. og Marie Cecilie, f. Pedersen). Elev paa Bornholms Højskole 1924 og paa Husholdningsskole i Nylars 1926. Børn: Paul, f. 5. 5. 1932. Herluf Verner, f. 20. 10. 1934. Elna Agnethe, f. 2. 5. 1942. Aage, f. 28. 10. 1946.

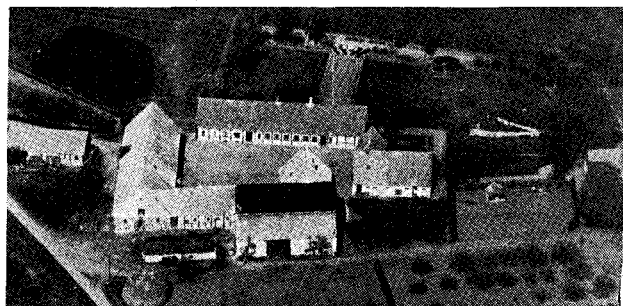
28a — »SDR. SLAMRAGAARD« pr. Neksø, Tlf. Neksø 94u. 21. Slg. 13,4 ha — Htk. 4-0-3-1¼ — Ejds. 31,300 — Grdsk. 17,300. Overtoges 1914 af *Hans Anker Borby*, f. 13. 5. 1885 (S. af Jette Amalie Myhre, f. Borby). Haslev Højskole. G. m. Ellen Kathrine, f. Vibe, d. 13. 4. 1900 i Poulsker (D. af Hans V. og Margrethe, f. Pihl). Børn: Gudrun Margrethe, f. 28. 6. 1915. Hans Ove, f. 20. 5. 1918. Svend Anker, f. 26. 8. 1925. Elly

Marie, f. 30. 11. 1926. Inger Elise, f. 29. 11. 1927. Esther, f. 6. 4. 1929. Karl Edvard, f. 30. 4. 1936. Emil Peter, f. 27. 4. 1937.

28b — Slamra pr. Neksø. 21. Slg. Pc. 4,5 ha — Htk. 0-5-3-1¼ — Ejds. 16,900 — Grdsk. 5,000. 1½ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1948 af: *Jens Larsen*, f. 14. 4. 1890 paa Gadebygd. (S. af Peder Kofoed L. og Johanne Marie, f. Hansen). G. m. Agnes Marie, f. Dam, d. 1. 12. 1895 paa Blæsbejrggd. i Nyker (D. af William Chr. D. og Thora Mariane, f. Kofoed). Børn: Holger Dam, f. 17. 10. 1918. Christian Dam, f. 19. 5. 1920. Johannes Dam, f. 24. 1. 1923. Thora Dam, f. 1. 8. 1928. Edith Dam, f. 24. 1. 1933.

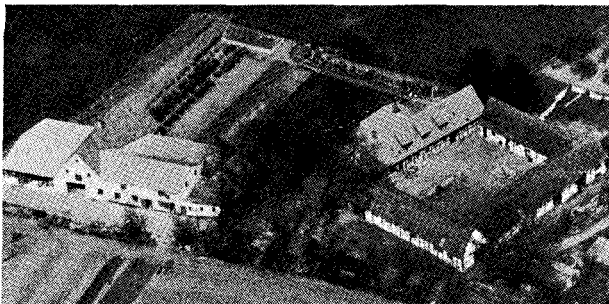

30a — »LANGEDEBYGAARD« pr. Neksø, Tlf. Neksø 162x. 23. Slg. 28,3 ha — Htk. 6-7-2-2¼ — Ejds. 60,700 — Grdsk. 32,700. — 2 Td. Ld. er Skov. Paa Grunden findes 2 Bautastene, der er fredede. Overt. 1933 af: *Niels Ejnar Jakobsen*, f. 13. 12. 1903 paa Gaarden (S. af Hans Kofoed J. og Maren Petrea, f. Kjølner). Elev paa Bornh. Højskole 1923—24 og paa Kærehave Landbrugssk. 1927—28. G. m. Gerda Elisabeth, f. Kofoed, d. 10. 4. 1911 (D. af Holger K. og Anna Marie, f. Lyngberg, Langedeby). Børn: Else Kofoed, f. 4. 12. 1935. Inger Kofoed, f. 13. 6. 1948. Gunhild Kofoed, f. 27. 3. 1944.

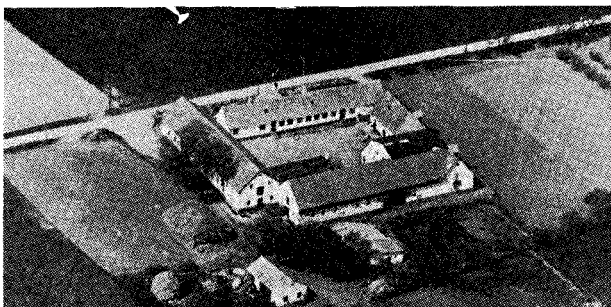

31a — »BUDDEGAARD« pr. Neksø, Tlf. Neksø 59. 24. Slg. 42,7 ha — Htk. 6-5-0-2 — Ejds. 56,300 — Grdsk. 31,000. 12 Td. Ld. er Skov. Gaarden er Øens ældste Slægtsgaard, 350 Aar. Overt. 1944 af: *Esther Jensen*, f. Laursen, d. 18. 3. 1903 i Roslev (D. af Asger L. og Marie, f. Ibsen). Krabbesholm Højsk. 1920, paa Uldum Højsk. 1924. Børn: Folmer, f. 13. 6. 1925. Ellen, f. 26. 5. 1929. Erling, f. 9. 4. 1932. Svend Budde, f. 29. 8. 1933. Verner Budde, f. 27. 2. 1940. Peder Budde, f. 18. 1. 1944.

32 — »HINTZEGAARD«, Langedeby pr. Neksø, Tlf. Neksø 163y. 25. Slg. 21,2 ha — Htk. 4-7-1-0 — Ejds. 60,700 — Grdsk. 20,700. 16 Td. Ld. er Frugtplantage, 2 Td. Ld. Eng. Stuehuset opf. 1790. Udbygningerne med Bindingsværk. Gaar-

dens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1939 af: *Aksel Hjortb*, f. 27. 9. 1899 paa Gaarden (S. af Hans Peder H. og Bine Kirstine, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højsk. 1918—19, paa Ryslinge Højsk. 1920—21 og paa Ladelund Landbrugsskole 1922—23. G. m. Ingeborg, f. Blem-Kofoed, d. 10. 4. 1912 paa St. Bukkegd. i Aaker (D. af Ludvig K. og Sigrid Marie, f. Blem). Elev paa Bornh. Højskole 1930: Børn: Bent, 6. 9. 1937. Ulla, f. 30. 5. 1940. Sigrid, f. 30. 5. 1940. Anna Marie, f. 25. 4. 1945.

33a — »KROGGAARD«, Langedeby pr. Nekse, Tlf. Nekse 163x. 26. Slg. 29,8 ha — Htk. 7-0-3-1 — Ejds. 58,800 — Grdsk. 32,300. 4 Td. Ld. er Skov og Eng. Stuehuset og østre Længe ældre med Bindingsværk. Gaarden har været i samme Slægt i ca. 300 Aar. Overtoges 1937 af: *Andreas Kofoed Pedersen*, f. 14. 5. 1911 i Nekse (S. af Møller Marius Kofoed P. og Anine Mathea, f. Gudbergesen). Elev paa Sydsjællands Landbrugsskole 1932—33. G. m. Ingeborg, f. Jacobsen, d. 20. 9. 1911 paa Gaarden (D. af Christian Frederik J. og Hansine Jørgine, f. Jensen). Elev paa Baptisternes Højskole 1929 og 1933, Bornh. Husholdningsskole 1927. Børn: Jørn Kofoed, f. 12. 12. 1940.

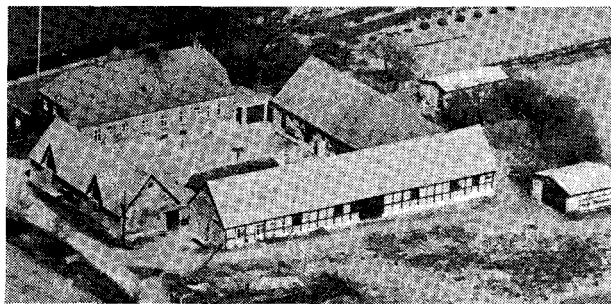

34a — »PÆREGAARD« pr. Nekse, Tlf. 7x. 27. Slg. 46,1 ha — Htk. 7-6-0-2½ — Ejds. 58,800 — Grdsk. 31,800. 14 Td. Ld. er Skov. Bygningerne ældre med Bindingsværk undtagen østre Længe. Overtoges 1934 af: *Carl Munch Christensen*, f. 5. 4. 1910 i Svaneke (S. af Kjøbm. Fridolf C. og Margrethe, f. Munch).

Elev paa Bornh. Højskole 1928—29 og paa Tune Landbrugssk. 1933—34, desuden et Ophold i Amerika for at studere Landbrug. G. m. Anna Birgitte, f. Kofoed, d. 8. 6. 1912 paa Kroggd. i Østermarie (D. af Peder K. og Kristine, f. Bech). Børn: Jens Munch, f. 5. 7. 1937. Arne Munch, f. 21. 3. 1940. Inger Lise Munch, f. 2. 3. 1943.

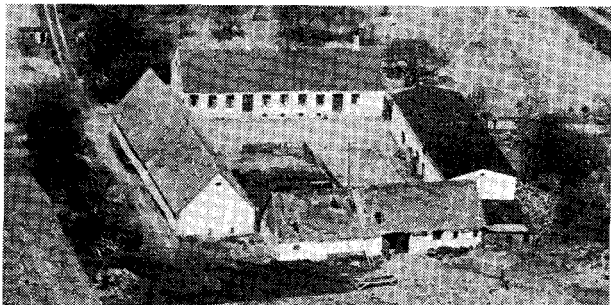
34c — »KANNIKEGÆRDET« pr. Bodilsker. 29. Slg. Pc. 10,1 ha — Htk. 1-3-2-0½ — Ejds. 21,500 — Grdsk. 9,400. Overtoges 1935 af: *Hans Olaf Kofoed*, f. 24. 3. 1910 paa Ejend. (S. af Hans Anker K. og Karoline, f. Gudbergesen). G. m. Karla, f. Kofoed, d. 15. 9. 1911 i Nyker (D. af Theodor K. og Manna, f. Nielsen). Børn: Karl Aage, f. 31. 8. 1933. Svend Erik, f. 24. 5. 1935. Inger, f. 24. 3. 1939. Hans Jørgen, f. 20. 5. 1944.

34e — Balka pr. Nekse. 9,5 ha — Htk. 1-2-0-2¼ — Ejds. 16,600 — Grdsk. 6,100. Overtoges 1947 af: *Hans Jobs. Pihl*, f. 2. 2. 1922 i Bodilsker.

35a — »LI. ENDEGAARD« pr. Nekse, Tlf. 59x 28. Slg. 25,3 ha Htk. 4-0-1-2 — Ejds. 43,500 — Grdsk. 20,900. Gaarden har værte Slægtens Ej i ca. 300 Aar. Overtoges 1931 af: *Jens Anthon Hansen*, f. 4. 8. 1905 paa Gaarden (S. af Andreas Sinius H. og Anine Dorthea, f. Marcher). G. m. Ida Margrethe, f. Jensen, d. 10. 7. 1905 paa Idasminde i Vestermarie (D. af Johannes J. og Jane Karoline, f. Hansen). Børn: Else, f. 5. 11. 1933. Birgith, f. 16. 11. 1936. Niels Anker, f. 16. 3. 1940. Erik, f. 26. 11. 1942.

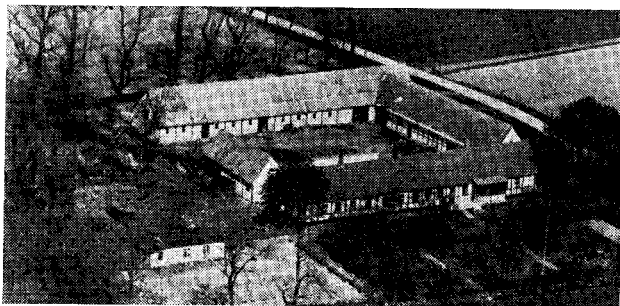
35f — »DYNDEKILDE« pr. Bodilsker. 28. Slg. Pc. 7,1 ha — Htk. 1-3-1-1 — Ejds. 14,700 — Grdsk. 7,700. Bygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1926 af: *Hans Chr. Mortensen*, f. 9. 6. 1897 i Nekse (S. af Hans M. og Bolette, f. Holm). G. m. Margrethe Jensine, f. Thorsen, d. 10. 12. 1903 i Pedersk. (D. af Peter T. og Laura, f. Madsen). Børn: Birthe Elisabeth, f. 4. 3. 1927. Hans Peter, f. 11. 11. 1928. Inger Margrethe, f. 30. 8. 1930. Svend Aage, f. 13. 4. 1938.

36a — »SANDEGAARD« pr. Nekse, Tlf. 7y. 29. Slg. 21,7 ha Htk. 3-4-1-2¼ — Ejds. 31,000 — Grdsk. 13,200. 2 Td. Ld. er

Skov og 3 Td. Ld. Grusgrave. Stuehuset opf. 1886, sdr. og vestre Længe ældre med Bindingsværk. Overt. 1940 af: *Andreas Peter Marcher*, f. 22. 2. 1912 paa Gaarden (S. af Hans Andr. M. og Agnes Alfreddine, f. Marcher). G. m. Lilly Louise, f. Holm, d. 18. 12. 1916 i Ugleenge (D. af Valdemar H. og Nielsen, f. Pedersen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1936.

36e — »HØJVANG« pr. Nekso. 29. Slg. Pc. 10,2 ha — Htk. 1-7-0-1 — Ejds. 18,000 — Grdsk. 9,500. ½ Td. Ld. er Mergelgrav. Bygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1941 af: *Carl Konrad Jensen*, f. 12. 4. 1908 (S. af Anthonius J. og Laura, f. Nielsen). Paa Vesterdal Højskole 1933—34. G. m. Johanne, f. Lange, d. 2. 1. 1907 i Bevtoft (D. af Andreas L. og Johanne, f. Sandelhjørn). Børn: Vera Lange, f. 22. 4. 1945.

37a — »ST. ENDEGAARD« pr. Bodilsker. Tlf. 10x. 30. Slg. 21,0 ha — Htk. 4-2-2-0½ — Ejds. 37,600 — Grdsk. 21,300. Bygningerne er ældre med Bindingsværk. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1937 af: *Johannes Anker Hansen*, f. 22. 7. 1915 paa Ll. Engegd. (S. af Andreas Sinius H. og Anina Dorthea, f. Marcher). Elev paa Haslev Landbrugsskole Vinteren 1935—36. G. m. Signe Agnete Kofoed, f. Larsen, d. 6. 11. 1912 paa Gadebygd. (D. af Anton L. og Ellen, f. Hansen). Elev paa Haslev Højskole 1931. Børn: Hanne Kofoed, f. 16. 5. 1939. Inger Kofoed, f. 5. 7. 1942. Arne Kofoed, f. 29. 4. 1946.

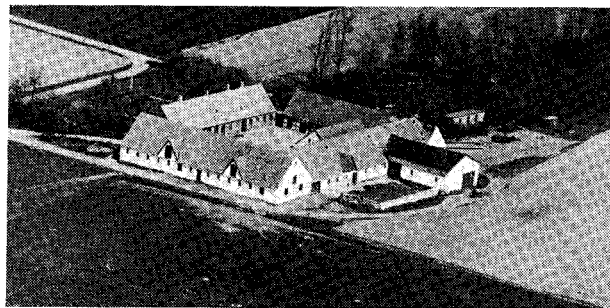
37h — »SVALEHØJ« pr. Bodilsker. 30. Slg. Pc. 5,4 ha — Htk. 1-1-2-0¾ — Ejds. 16,500 — Grdsk. 5,800. Overtoges 1915 af: *Johannes Andr. Pedersen*, f. 18. 7. 1891 i Poulsker (S. af Christian P. og Karoline, f. Madsen). G. m. Karen, f. Fejersen, d. 22. 7. 1888 (D. af Niels F. og Anna Marie, f. Pedersen). Børn: Marie Kathrine, f. 28. 6. 1915. Betty Johanne, f. 25. 10. 1916. Osvald, f. 25. 7. 1918. Manna Elisabeth, f. 28. 10. 1919. Ejner, f. 3. 3. 1923. Harald, f. 17. 8. 1924.

37l — »SOLHØJ«, Bodilsk. 30. Slg. Pc. 4,4 ha — Htk. 1-0-3-2½ — Ejds. 15,200 — Grdsk. 4,800. Ejend. overtoges 1929 af: *Christian Michael Nielsen*, f. 18. 3. 1899 i Aaker (S. af Jens N. og Cecilie, f. Mortensdaatter). G. m. Valborg Dorthea, f. Hansen, d. 4. 3. 1900 i Poulsk. (D. af Eskild H. og Hansine, f. Sommer). Børn: Elinor Hansen, f. 11. 1. 1924. Aksel Gunnar, f. 28. 11. 1928. Solveig Hella, f. 10. 10. 1931.

37m — »DANEVANG, Bodilsker. 30. Slg. Pc. 6,0 ha — Htk. 1-4-0-0½ — Ejds. 18,800 — Grdsk. 6,900. Overtoges 1947 af: *Harald Jens Olsen*, f. 22. 3. 1922 i Præstegaden, Østerm. (S. af

Levy O. og Janusine, f. Marcher). G. m. Helga, f. Westh, d. 18. 11. 1920 paa Nyholt i Østerl. (D. af Christian W. og Kristine, f. Nielsen).

37o — »ENGBO«, Bodilsker. 30. Slg. Pc. 6,0 ha — Htk. 1-2-2-1 — Ejds. 18,800 — Grdsk. 6,600. Overtoges 1938 af: *Jens Edv. 37o — »ENGBO«, Bodilsker. 30. Slg. Pc. 6,0 ha — Htk. 1-2-2-1 Rasmussen*, f. 11. 6. 1907 (S. af Janus R. og Marie Dorthea, f. Larsen). G. m. Ellen Margrethe, f. Madsen, d. 12. 1. 1907 (D. af Sigfred M. og Karoline Kathrine, f. Vandahl). Børn: Erling Chr., f. 25. 1. 1937. Elmer, f. 20. 4. 1940.

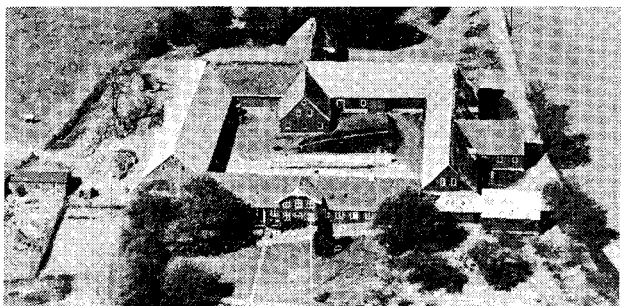
38a — »STENSEBYGAARD« pr. Bodilsk. Tlf. 40u. 31. Slg. 39,8 ha — Htk. 9-2-1-1¼ — Ejds. 69,000 — Grdsk. 38,800. 7 Td. Ld. er Skov. Gaarden har været Slægtens Eje i ca. 300 Aar. Ved Gaarden staar en Gravhøj, der er fredet (Stendysse kaldet Jettestue). Der findes kun en foruden af samme Slags paa Øen. Overtoges 1940 af: *Jens Ancher Hansen*, f. 19. 12. 1908 paa Gaarden (S. af Jens Otto H. og Ane Mathea, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole 1928—29. G. m. Edith Mathea, f. Hansen, d. 8. 8. 1913 paa Lærkegd. i Poulsker (D. af Hans Peter H. og Hansine Kristine, f. Pihl). Elev paa Sorø Husholdningsskole 1934. Børn: Poul Ancher, f. 3. 11. 1943. Kjeld, f. 26. 6. 1947.

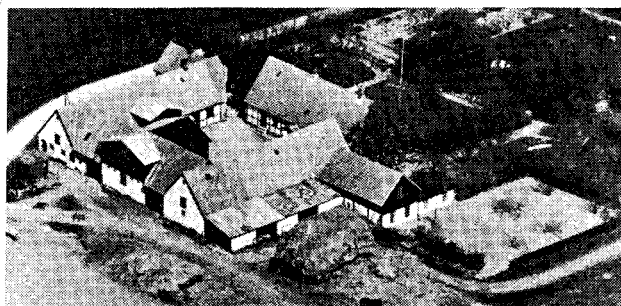
39a — »STENSEBYGAARD« pr. Bodilsker, Tlf. 40y. 32. Slg. 34,4 ha — Htk. 7-6-1-1½ — Ejds. 65,000 — Grdsk. 36,600. I Nærheden findes en fredet Gravhøj. Overtoges 1924 af: *Christian Hansen*, f. 3. 8. 1894 paa Vornedegd. i Ibsker (S. af Jens Chr. H. og Karoline Agnete, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højskole 1913—14 og paa Ladelund Landbrugsskole 1917—18. G. m. Karen Louise, f. Wichmann, d. 27. 3. 1905 i Nekso (D. af Bagerm. Christian W. og Karen Kirstine, f. Jørgensen). Børn: Jens Wichmann, f. 31. 8. 1933. Kirsten Wichmann, f. 5. 3. 1935. Inger Wichmann, f. 4. 10. 1940.

40a — »ST. PILEGAARD« pr. Bodilsker, Tlf. 2. 33. Slg. 61,1 ha — Htk. 14-0-3-1 — Ejds. 93,000 — Grdsk. 57,400. 13 Td.

Ld. er Skov, 1½ Td. Ld. er Eng. Stuehuset er ældre med Bindingsværk. Vestre Længe opf. 1899. Øvrige Bygninger er ældre. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1923 af: *Ejnar Jochum Jensen*, f. 24. 9. 1900 paa Gaarden (S. af Andreas J. og Petra, f. Marcher). Elev paa Haslev Landbrugsskole Vinteren 1920—21 og Rønede Højskole 1917—18. Børn: Bodil Margrethe, f. 7. 10. 1926. Kirsten Nini, f. 20. 12. 1929.

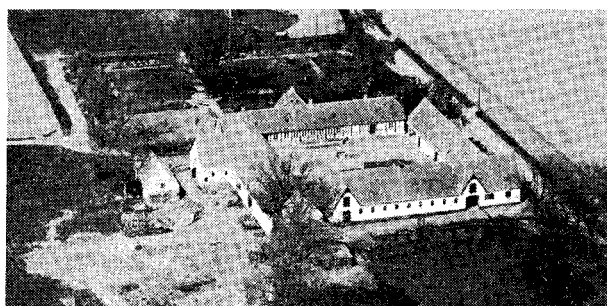

40b — »PILELY« pr. Bodilsker, Tlf. 49y. 33. Slg. Pc. 13,5 ha — Htk. 2-5-0-1¼. — Ejds. 31,200 — Grdsk. 14,600. Stuehuset ældre med Bindingsværk. Overtoges 1942 af: *Jens Kaas*, f. 14. 8. 1906 paa Ejend. (S. af Anton K. og Johanne Marie, f. Jensen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1926—27.

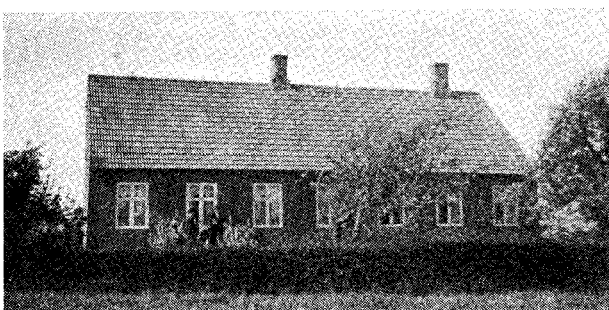
40h — »SKOVSHØJ«, Bodilsker, Tlf. 3u. 33. Slg. Pc. 7,6 ha — Htk. 1-5-3-1 — Ejds. 18,600 — Grdsk. 8,300. Overtoges 1927 af: *Ludvig Peder Nielsen*, f. 25. 8. 1901 i Aakirkeby (S. af Hans N. og Andrea, f. Westh). G. m. Alice Mildred, f. Møller, d. 14. 6. 1904 i Neksø (D. af Snedkerm. Ludvig Alfred Theodor M. og Karoline Marie, f. Madsen). Faarevejle Højskole 1924. Børn: Frede Møller, f. 5. 8. 1932. Helge Møller, f. 3. 5. 1935. Leo Møller, f. 23. 12. 1945.

40k — »MØLLEVANG« pr. Bodilsker. 34. Slg. Pc. 4,4 ha — Htk. 1-0-2-1½ — Ejds. 16,600 — Grdsk. 4,500. Overtoges 1919 af: *Julius Otto Kofoed*, f. 8. 7. 1892 paa Ll. Egebygd. i Aaker (S. af Hans Peder K. og Elmine Karoline, f. Nielsen).

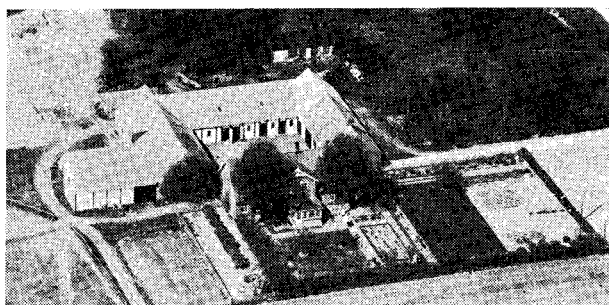
41a — »BRANDTSGAARD« pr. Bodilsker, Tlf. 27. 34. Slg. 60,0 ha — Htk. 11-5-2-2¼ — Ejds. 93,000 — Grdsk. 55,000. 15 Td. Ld. er Skov. Stuehuset ældre med Bindingsværk. Østre Længe opf. 1848. Overtoges 1910 af: *Holger Brandt Kofod*, f. 10. 3. 1888 paa Gaarden (S. af Jensinius Brandt K. og Charlotte Kristine Kathrine Eleonora, f. Funch). Elev paa Bornh. Højskole 1906—07 og paa Thune Landbrugsskole 1909—10. G. m. Astrid, f. Kofoed, d. 6. 11. 1888 paa Skovgaard (D. af Thor K. og Vilhelmine Marie, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højskole 1907

og paa Sorø Husholdningssk. 1909. Børn: Helga Brandt, f. 10. 7. 1911. Valborg Brandt, f. 31. 12. 1912. Gunhild Brandt, f. 2. 3. 1915. Bodil Kirstine, f. 4. 9. 1918. Ellen, f. 25. 2. 1922. Gerda Charlotte, f. 24. 6. 1924. Gudrun, f. 8. 5. 1926.

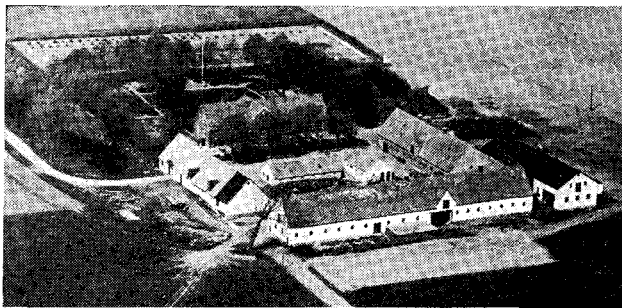

41h — »EGELY« pr. Bodilsker. 34. Slg. Pc. 1,1 ha — Htk. 0-1-3-2 — Ejds. 7,400 — Grdsk. 1,200. Overtoges 1942 af: *Adolf Valdemar Hansen*, f. 12. 1. 1917 i Pedersker (S. af Ludvig Peder H. og Jørgine Kathrine Marie, f. Christoffersen). G. m. Ingeborg, f. Hansen, d. 1. 6. 1906 i Pedersker (D. af Hans Josef H. og Olga Benditte, f. Lund). Børn: Frode Lund, f. 1. 11. 1938. Aase Nielsine Lund, f. 2. 1. 1942. Ruth Solveig, f. 11. 5. 1944.

41k — »LØVHØJ«, Bodilsker, Tlf. 3x. 34. Slg. Pc. 11,7 ha — Htk. 2-2-1-1 — Ejds. 29,400 — Grdsk. 11,200. Overtoges 1922 af: *Emil Kofoed Munch*, f. 7. 11. 1893 i Ibsker (S. af Hans Chr. M. og Mathea, f. Kofoed). G. m. Marie Margrethe, f. Jensen, d. 25. 5. 1897 paa Knarregd. i Ibsker (D. af Hermann J. og Oliva, f. Olsen). Elev paa Bornh. Højskole 1914 og paa Haslev Husholdningssk. 1919. Børn: Astrid Mathea, f. 9. 1. 1923. Ellen Margrethe, f. 23. 3. 1925. Gunhild Oliva, f. 3. 4. 1927.

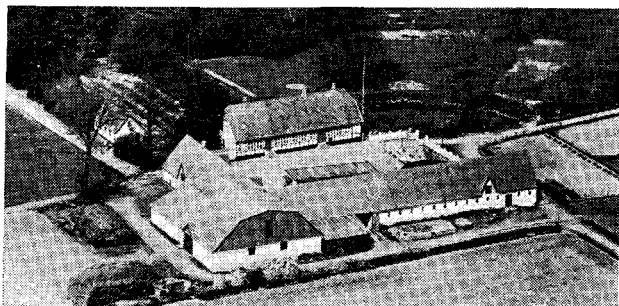
42a — »KJØLLERGAARD« pr. Bodilsker, Tlf. 5. 35. Slg. 77,5 ha — Htk. 14-5-3-1½ — Ejds. 118,000 — Grdsk. 75,200. 16¾ Td. Ld. er Skov. I Haven findes en Bautasten. Overtoges

1925 af: *Aksel Hermann Jensen*, f. 21. 12. 1893 paa Gaarden (S. af *Jens J.* og *Hansine Elise*, f. *Espersen*). Elev paa Bornh. Højskole 1913—14. G. m. *Anna Margrethe*, f. *Nielsen*, d. 12. 11. 1898 i Sandby, Maribo (D. af *Johannes N.* og *Hansine Frederikke*, f. *Hansen*).

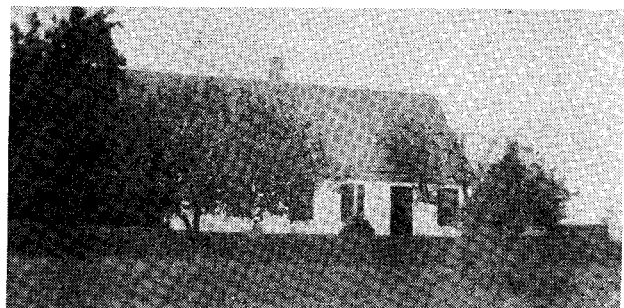
42b — »MOSEVANG« pr. Bodilsker, Tlf. 64. 35. Slg. Pc. 14,8 ha — Htk. 2-6-2-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 37,000 — Grdsk. 16,000. 1 Td. Ld. er Mose. Overtoges 1929 af: *Johannes Mabler Schou*, f. 1. 6. 1900 paa Ejend. (S. af *Hans Johs. S.* og *Karoline Marie*, f. *Sommer*). Elev pa Bornh. Højskole 1917—18 og paa Tune Landbrugssk. 1922—23. G. m. *Hedvig*, f. *Sejersen*, d. 27. 4. 1911 paa Vangsbo (D. af *Ole Laurids S.* og *Anine Nielsine*, f. *Larsen*). Børn: *Gunhild Mahler*, f. 13. 6. 1933. *John Mahler*, f. 15. 2. 1938. *Erik Henning*, f. 8. 8. 1944.

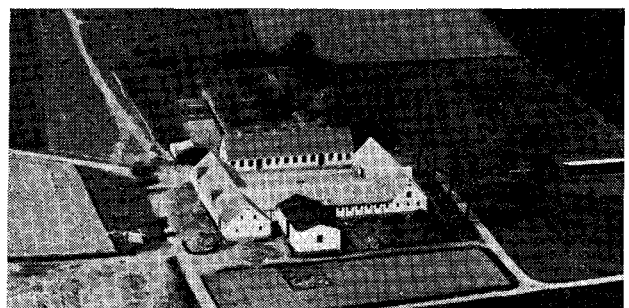
43a — »ST. KRUSEGAARD« pr. Bodilsker, Tlf. 30. 36. Slg. 51,8 ha — Htk. 11-7-2-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 93,000 — Grdsk. 58,800. 3 Td. Ld. er Skov, 1 Td. Ld. Mergelgrav. Bygningerne ældre, men restaurerede. Ejer: *Valdemar Dam*, Damsbo. Forpagter siden 1943: *Christian Peter Lund*, f. 22. 12. 1916 i Rønne (S. af *Købm. Mogens Christian L.* og *Gerda Margrethe*, f. *Andersen*). G. m. *Ellen Anine*, f. *Dam*, d. 7. 3. 1920 i Lobbæk (D. af *Valdemar Peter Dam* og *Agnes*, f. *Larsen*). Børn: *Jytte Dam*, f. 17. 3. 1940. *Birthe Dam*, f. 7. 4. 1942. *Mogens Christian Peter Dam*, f. 11. 2. 1945.

43e — Mejerigaden, Bodilsker. 36. Slg. Pc. 2,2 ha — Htk. 0-4-1-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 11,700 — Grdsk. 2,800. Overtoges 1922 af: *Jens Nikolaj Bech*, f. 27. 4. 1886 (S. af *Andreas Peter B.* og *Mathilde Kristine*, f. *Larsen*). G. m. *Hansine Mathea*, f. *Pedersen*, d. 30. 6. 1899 (D. af *Chr. Peter P.* og *Hansine*, f. *Kofoed*). Børn: *Edith*, f. 5. 12. 1911. *Gunnar Johs.* f. 25. 9. 1919. *Knud Henning*, f. 1. 1. 1921. *Jens Holger*, f. 4. 5. 1922. *Svend Ove*, f. 22. 11. 1924. *Bodil*, f. 27. 2. 1926. *Erik Chr.*, f. 25. 7. 1928.

43k — Mejerigaden, Bodilsker. 36. Slg. Pc. 2,2 ha — Htk. 0-3-3-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 10,200 — Grdsk. 2,500. Overtoges 1945 af: *Jens Ingvard Bohn*, f. 8. 2. 1911 (S. af *Andreas Hansen B.* og *Martha Mathilde*, f. *Lolle*). G. m. *Ingeborg Marie*, f. *Bohn*, d. 24. 8. 1917 i Aaker (D. af *Hans Peter B.* og *Anna Mathea Petrea*, f. *Hansen*). Børn: *Bodil Agnethe*, f. 5. 4. 1937. *Mary Alice*, f. 28. 11. 1940. *Lisbeth Marie*, f. 26. 7. 1946. *Holger Henning*, f. 19. 12. 1947.

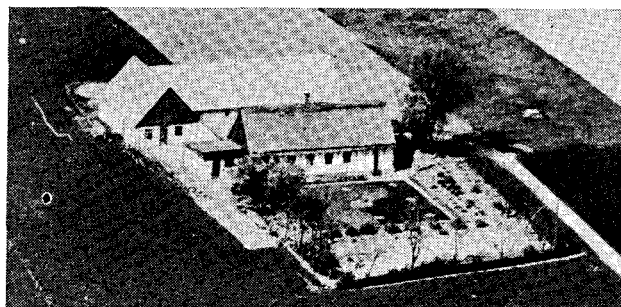
44a — »GADEGAARD« pr. Bodilsker, Tlf. 50. 37. Slg. 66,5 ha — Htk. 11-3-2-1 — Ejds. 94,200 — Grdsk. 56,000. 32 Td. Ld. er Skov, heraf 30 Td. Ld. i Højlyngen. Overtoges 1919 af *Carl Mathias Hansen*, f. 17. 5. 1890 i Aakirkeby (S. af *Hotelejer Rasmus H.* og *Kathrine* f. *Rønne*). Børn: *Thor Kofoed* f. 3. 4. 1921. *Inger Kathrine* f. 31. 1. 1923. *Valborg Kofoed* f. 29. 1. 1925. *Margit Kofoed*, f. 20. 3. 1926. *Poul*, f. 2. 2. 1931. *Gunnar*, f. 25. 10. 1932.

45a — »I SKOVEN« pr. Bodilsker, Tlf. 34x. 38. Slg. 57,7 ha — Htk. 11-3-0-1½ — Ejds. 85,000 — Grdsk. 47,100. 4 Td. Ld. er Skov. Gaarden har været Slægtens Eje gennem 5 Generationer. Overtoges 1936 af: *Johannes Jensen*, f. 18. 4. 1902 paa Bjerregd. i Poulsker (S. af Julius J. og Johanne Kathrine, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højskole 1919—20 og paa Dalum Landbrugsskole 1924—25. G. m. Elisabeth, f. Skov, d. 27. 12. 1910 paa Gaarden (D. af Jens Chr. S. og Martha, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højskole 1928 og paa Husholdningssk. 1930. Børn: Erik Skov, f. 2. 3. 1934. Poul Skov, f. 17. 5. 1936. Hanne Skov, f. 27. 4. 1939. Agnethe, f. 29. 5. 1944.

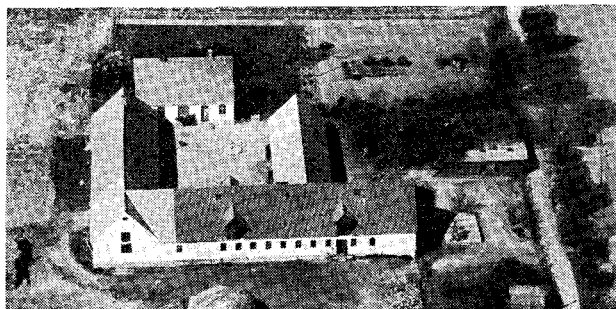

45b — »BØGELUND« pr. Bodilsker, Tlf. Neksø 7y. 38. Slg. Pc. 11, 5 ha — Htk. 2-1-2-2¾ — Ejds. 29,800 — Grdsk. 13,000. ½ Td. Ld. er Skov. Stuehuset opf. omkring 1858. Overtoges 1935 af: *Georg Due Madsen*, f. 16. 10. 1907 i Kodal, Ibsker (S. af Esber Due M. og Hansine Marie, f. Bech). Elev paa L. Mfs. Højskole 1926—27. G. m. Bodil Kirstine, f. Dahl, d. 19. 3. 1906 paa Pæregaard (D. af Mads Wolffsen D. og Hansine, f. Jensen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1924 og paa Bornholms Husholdningsskole 1930. Børn: Ruth Due, f. 15. 1. 1935. Esther Due, f. 6. 12. 1936. Gerda Due, f. 1. 9. 1939.

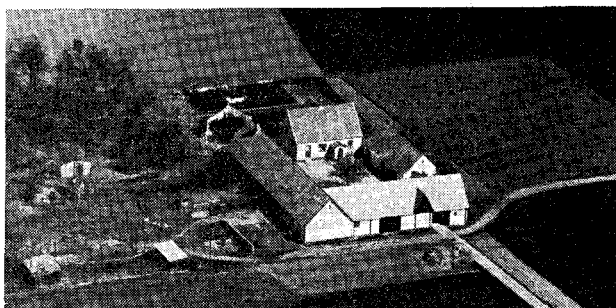

46a — »VÆGGELØSEGAARD« pr. Bodilsker. 39. Slg. 3,4 ha — Htk. 0-5-2-2½ — Ejds. 10,800 — Grdsk. 3,400. Overtoges 1947 af: *Alfred Mauritsen*, f. 16. 12. 1887 i Østerm. (S. af Magnus M. og Gine, f. Møller). G. m. Karen Hansine, f. Jensen,

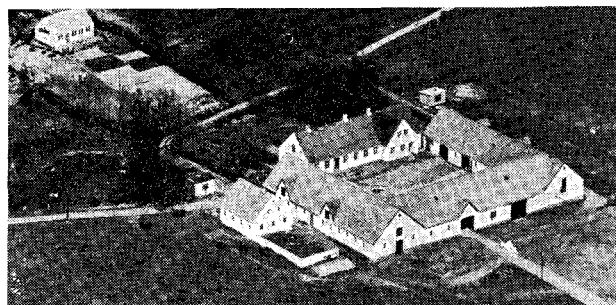
d. 26. 12. 1892 (D. af Mathias J. og Margrethe, f. Jacobsen). Børn: Holger, f. 15. 2. 1917. Svend, f. 19. 7. 1918. Ruth Kathrine, f. 18. 6. 1925.

46ba — »ROSVANG« pr. Bodilsker, Tlf. 19. 39. Slg. Pc. 12,5 ha — Htk. 2-6-2-0¾. — Ejds. 25,000 — Grdsk. 12,300. Overtoges 1927 af: *Herman Chr. Kofoed*, f. 6. 6. 1900 i Klemensker (S. af Christian K. og Madsine, f. Hansen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1926—27. G. m. *Birgitte Marie*, f. Olsen, d. 24. 3. 1902 i Aaker (D. af Chr. Mathias O. og Laura Bolette Karoline, f. Marcher). Elev paa Haslev Højskole 1922. Børn: Ove Chr. f. 15. 2. 1929. Robert Herman, f. 11. 2. 1934. Britta Helene, f. 1. 4. 1938.

46c — Gadeby pr. Bodilsker. 39. Slg. Pc. 9,1 ha — Htk. 2-0-0-1½ — Ejds. 20,200 — Grdsk. 9,000. Ca. 1 Td. Ld. er Skov og Have. Overtoges 1927 af: *Herluf Nielsen*, f. 10. 2. 1903 i Østermarie (S. af Johan N. og Elna Kristine, f. Lund). Elev paa Ollerup Højskole 1923—24. G. m. Viola Eleonora Kristine, f. Hansen, d. 23. 6. 1907 i Stubbekøbing (D. af Anton H. og Anna Margrethe, f. Ipsen). Elev paa Hadsten Gymnastikhøjskole 1925. Børn: Else Margrethe, f. 8. 4. 1928. Ruth Elisabeth, f. 20. 11. 1930.

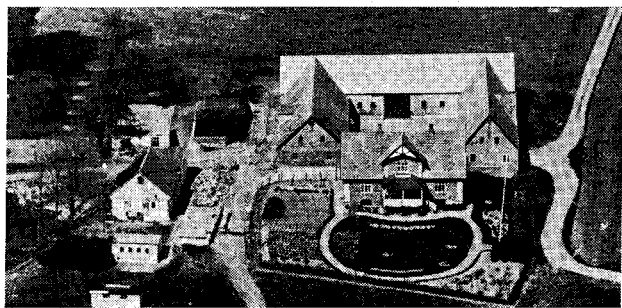
47a — »KATTESLETSGAARD« pr. Bodilsker, Tlf. 24x. 1.Vdg. 35,0 ha — Htk. 4-5-3-2¾ — Ejds. 44,800 — Grdsk. 21,100. 23 Td. Ld. er Skov, Krat og Klipper. Overtoges 1938 af: *Knud*

Munch, f. 5. 1. 1913 paa Stensvang i Pedersker (S. af Konrad Andreas M. og Eva, f. Munch). Elev paa Bornh. Højskole Vintere 1930—31 og paa Dalum Landbrugsskole 1932—33. G. m. Margrethe, f. Olsen, d. 12. 9. 1915 paa Vassegd. i Pedersker (D. af Hans Peter O. og Agnes Margrethe, f. Hansen). Elev paa Klejsgaard Husholdningsskole 1937—38. Børn: Birgith Louise, f. 14. 10. 1939. Jens Ole, f. 21. 1. 1942. Inge Lise, f. 7. 7. 1944.

47d — »KLIPPEDAM«, Fællede pr. Bodilske, Tlf. 62u. 15,5 ha — Htk. 1-7-0-1¼ — Ejds. 23,800 — Grdsk. 10,100. 5 Td. Ld. er Skov, Krat og Klipper. Stuehuset og østre Længe ældre med Bindingsværk. Overtoges 1925 af: *Svend Aage Kofoed*, f. 16. 7. 1898 paa Ejend. (S. af Marius Peter K. og Johanne Elgine Margrethe, f. Nielsen). Elev paa Roskilde Højskole 1922—23. G. m. Thora Sofie, f. Jørgensen, d. 21. 9. 1900 i Ejby ved Køge (D. af Jørgen Rasmus J. og Ane Kirstine, f. Nielsen). Elev paa Vallekilde Højskole 1919. Børn: Knud, f. 31. 12. 1925. Esther, f. 20. 7. 1928. Aage, f. 9. 9. 1934.

48 — »LILLE KRUSEGAARD« pr. Nekstø, Tlf. 42y. 2. Vdg. 33,9 ha — Htk. 4-0-3-1¼ — Ejds. 29,400 — Grdsk. 12,700. 30 Td. Ld. er Skov, Krat, Lyng og Klipper. Stuehuset opf. 1870, østre og vestre Længe ældre med Bindingsværk. Overtoges 1932 af: *Hans Kofoed*, f. 19. 12. 1904 paa Gaarden (S. af Niels Chr. K. og Kirstine Karoline, f. Jørgensen). Elev paa Haslev Højskole 1923—24. G. m. Mary Agne, f. Jensen, d. 10. 12. 1908 paa Ll. Hallegd. (D. af Carl Mathias J. og Ane Margrethe, f. Jacobsen). Elev paa Snoghøj Gymnastikhøjskole 1929. Børn: Solveig, f. 27. 10. 1935.

49a — »TORNEGAARD« pr. Nekstø, Tlf. Nekstø 229x. 3.Vdg. 18,0 ha — Htk. 4-1-3-2¼ — Ejds. 40,700 — Grdsk. 20,000. 1 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1940 af: *Carl Marinus Jensen*, f. 25. 5. 1898 paa Elisegd. (S. af Andreas J. og Karoline Marie, f. Harboe). Elev paa Vallø Højskole 1914—15 og paa Kærehave Landbrugssk. 1917—18. G. m. Gerda Kristine, f. Schou, d. 11. 8. 1900 paa Jullsgd. (D. af Christian S. og Marie, f. Larsen). Elev paa Faarevejle Højskole 1919 og paa Bornholms Husholdnings-

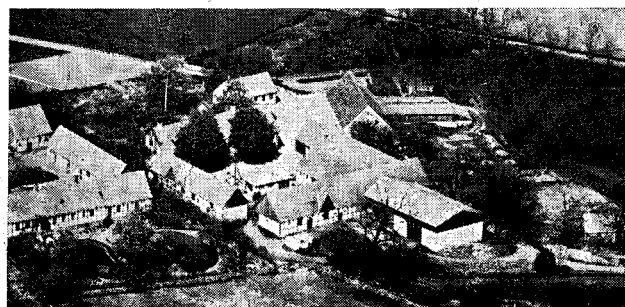
skole 1920. Børn: Knud Chr., f. 23. 3. 1929. Ruth Elise, f. 5. 3. 1930. Poul Andreas, f. 13. 2. 1932. Svend Erik, f. 15. 8. 1933. Kaj Anker, f. 30. 11. 1935. Edel Marie, f. 4. 3. 1938.

50 — »ELISEGAARD« pr. Nekstø, Tlf. 21 x. 4. Vdg. — 39,3 ha — Htk. 10-4-0-0 — Ejds. 76,400 — Grdsk. 44,700. 3 Td. Ld. er Skov og Klipper. Stuehuset ældre med Bindingsværk. Overtoges 1930 af: *Jens Edvard Jensen*, f. 22. 4. 1908 paa Gaarden (S. af Andras J. og Karoline Marie, f. Harboe). Elev paa Hoptrup Højskole 1926—27. G. m. Mariane Vanda, f. Pawlik, d. 11. 8. 1808 i Engestofte (D. af Andr. P. og Linie, f. Olsen). Børn: Vibeke Marie, f. 2. 4. 1933. Kirsten Solveig, f. 17. 4. 1934. Erik Andreas, f. 4. 6. 1935. Jytte Elise, f. 29. 4. 1937. Ole Flemming, f. 26. 6. 1938. Niels Preben, f. 27. 11. 1939. Birthe Ingeborg, f. 12. 4. 1941. Poul Lasse, f. 3. 11. 1942. Frits Verner, f. 5. 2. 1945.

52a — »LANGEDEBYGAARD« pr. Nekstø. 6. Vdg. 29,4 ha — Htk. 6-4-1-2¼ — Ejds. 57,500 — Grdsk. 29,400. 1 Td. Ld. er Skov og 2 Td. Ld. Eng og Krat. Overtoges 1947 af: *Svend Mouritsen*, f. 19. 7. 1918 paa Gaarden (S. af Alfred M. og Karen, f. Jensen). G. m. Rigmor Margrethe, f. Hansen, d. 12. 8. 1919 paa Lærkegd. i Poulsk. (D. af Hans Peter H. og Hansine, f. Pihl)

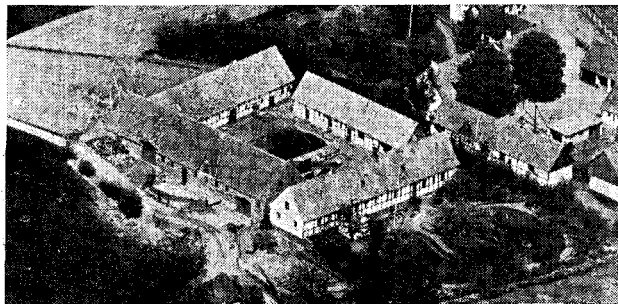
53 — »LANGEDEBYGAARD« pr. Nekstø, Tlf. Nekstø 66v. 7. Vdg. 21,3 ha — Htk. 4-6-2-1¾ — Ejds. 40,000 — Grdsk. 20,700. Ca. 2 Td. Ld. er Eng. Bygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1948 af: *Arne Schiellerup Funch*, f. 12. 4. 1907 i Aaker (S. af Carl Mathias F. og Caroline, f. Schiellerup). Elev paa Bornh. Højskole 1924—25. G. m. Magda, f. Ipsen, d. 21. 9. 1910 paa Gaarden (D. af Christian I. og Marie, f. Rasch). Elev paa Bornh. Husholdningsskole 1927. Børn: Ole Schiellerup, f. 9. 7. 1937. Erik Schiellerup, f. 5. 4. 1939. Povl Schiellerup, f. 5. 7. 1941. Rigmor Caroline Schiellerup, f. 1. 11. 1942.

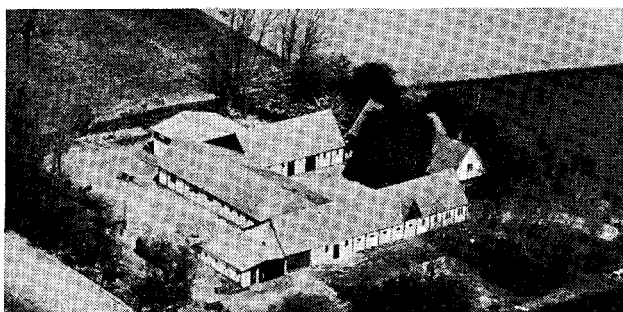
54 — »LANGEDEBYGAARD« pr. Nekstø, Tlf. Nekstø 66x. 8. Vdg. 39,6 ha — Htk. 7-4-0-0¼ — Ejds. 65,300 — Grdsk.

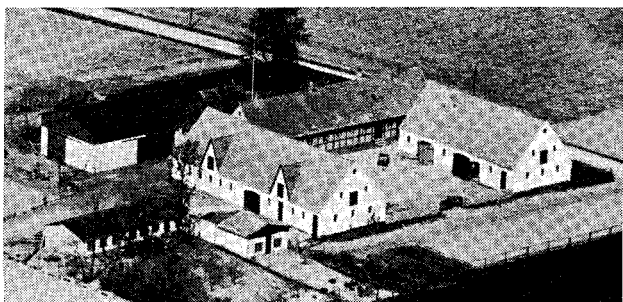
34,600. 15 Td. Ld. er Skov og 3 Td. Ld. Eng. Overtoges 1947 af: *Philip Christian Koefoed*, f. 10. 11. 1922 paa Gaarden (S. af Holger Philip K. og Anna Marie, f. Lyngberg). Elev paa Bornh. Højskole 1940—41 og paa Sydsjællands Landbrugsskole 1944—45. G. m. Ellen Elise, f. Munch, d. 16. 10. 1926 paa Ll. Grammegaard, Aaker (D. af Hans M. og Dorthea, f. Jensen).

55a — »LANGEDEBYGAARD« pr. Nekso, Tlf. Nekso 66u. 9. Vdg. 16,9 ha — Htk. 2-6-3-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 31,200 — Grdsk. 11,500. 10 Td. Ld. er Skov. Stuehuset opf. 1801, østre Længe 1794 og ndr. 1864. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1948 af: *Aage Andreas Andersen*, f. 24. 7. 1921 paa Gaarden (S. af Lars A. og Anine, f. Marcher). Elev paa Bornh. Højskole 1940—41 og paa Sydsjællands Landbrugsskole 1944—45.

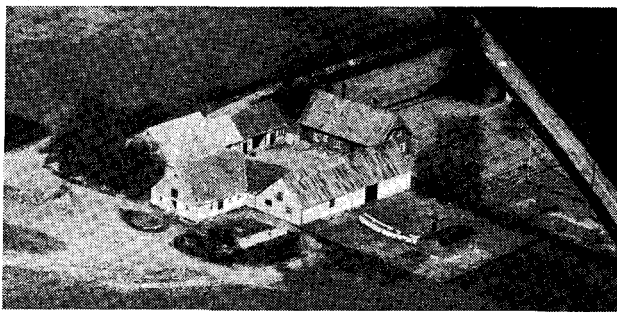

57a — »STENSEBYGAARD« pr. Bodilsker, Tlf. 40x. 11. Vdg. 18,9 ha — Htk. 4-4-1-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 38,200 — Grdsk. 20,200. Gaarden har været Slægtens Eje gennem 4 Generationer. Overtoges 1939 af: *André Peter Kofod Ibsen*, f. 31. 12. 1915 paa Gaarden (S. af Niels Peter I. og Marie Kristine, f. Kofod). Elev paa Tune Landbrugsskole 1935.

58a — »V. KIRKEBOGAARD«, Bodilsker, Tlf. 51. 12. Vdg. 17,0 ha — Htk. 3-3-1-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 34,500 — Grdsk. 16,500. Stuehuset ældre med Bindingsværk. Overtoges 1944 af: *Viggo*

William Dam, f. 22. 10. 1922 paa Langensgd. i Østermarie (S. af Villiam D. og Ida, f. Kjær). Elev paa Tune Landbrugssk. 1943—44. G. m. Bodil, f. Brandt-Nielsen, d. 9. 4. 1920 paa Gaarden (D. af Harald Brandt N. og Anna Brandt, f. Nielsen). Elev paa Vallekilde Højskole 1940 og paa Bornh. Husholdningssk. 1937 Børn: Bente, f. 10. 9. 1944. Poul William, f. 29. 1. 1948.

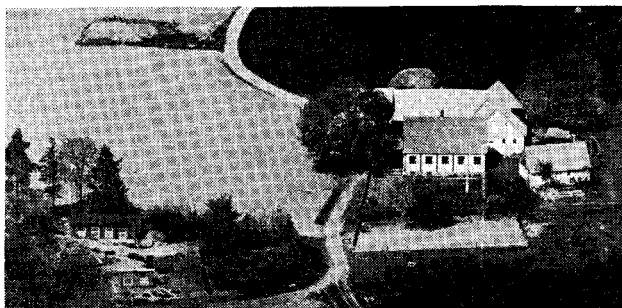
59a — »Ø. KIRKEBOGAARD« pr. Bodilsker, Tlf. 43y. 13. Vdg. 19,4 ha — Htk. 4-5-1-1 — Ejds. 37,800 — Grdsk. 18,100. Overtoges 1937 af: *Adie Charles Westh*, f. 6. 7. 1907 paa Kannekevang i Aaker (S. af Andreas Anker W. og Karen Marie, f. Pedersen). G. m. Gudrun Elisabeth, f. Møller, d. 15. 8. 1915 i Aakirkeby (D. af Murer M. og Karen Elisabeth, f. Engell). Børn: Minni, f. 30. 4. 1942. John, f. 4. 3. 1945.

59c — »VANGSBO« pr. Bodilsker, Tlf. 18. 13. Vdg. Pc. 7,9 ha — Htk. 1-6-0-0 — Ejds. 20,200 — Grdsk. 9,000. Stuehuset opf. omkr. 1848. Overtoges 1938 af: *Aksel Peter Hansen*, f. 16. 5. 1912 paa Lærkegd. i Poulsker (S. af Hans Peder H. og Hansine Kristine, f. Pihl). G. m. Esther Emilie, f. Holm, d. 31. 7. 1913 (D. af Smedem. Hans Johannes H. og Martha Johanne Karoline, f. Olsen). Børn: Birthe, f. 11. 8. 1943.

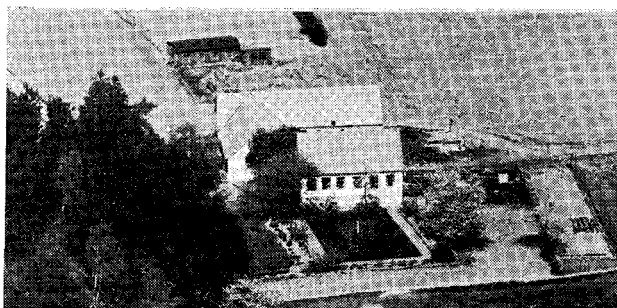
66b — »GRYETSVANG«, Fløjgærdet pr. Bodilsker, 7,6 ha — Htk. 1-0-2-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 6,000. Overtoges 1934 af: *Harry Kofoed*, f. 23. 7. 1908 paa Ejend. (S. af Hans Mathias K. og Karoline Dorthea, f. Larsen). G. m. Edith, f. Bech, d. 5. 12. 1911 paa Thorshøj. (D. af Snedker Jens Nikolaj B. og Ingeborg Kristine, f. Pedersen). Børn: Bente Solveig, f. 15. 6. 1946.

115 — »DALSBAKKE« Fælle pr. Bodilsker, Tlf. 62x. 9,4 ha — Htk. 1-2-3-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 15,800 — Grdsk. 5,000. 2 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov, Lyng og Klipper. Østre Længe opf. 1929, øvrige Bygninger ældre med Bindingsværk. Overtoges 1922 af *Aksel Brandt Nielsen*, f. 21. 10. 1891, Toksværd, Sjælland (S. af Lars Peter N. og Kristine, f. Brandt). G. m. Ellen, f. Olsen, d. 29. 3. 1906 i Østerm. (D. af Magnus O. og Marie, f. Hansen). Børn: Kirsten Brandt, f. 1. 3. 1928. Ruth Brandt, f. 23. 7. 1930. Bent Brandt, f. 7. 2. 1945. Elmer Brandt, f. 3. 7. 1947.

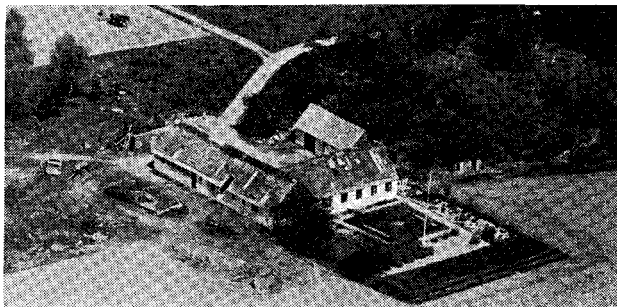
141 — »HINTZEMINDE«, Højlyngen, pr. Bodilsker, 9,5 ha — Htk. 0-6-0-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 13,200 — Grdsk. 3,200. 4 Td. Ld. er Skov, Krat og Klipper. Ejend. har været i Slægtens Eje gennem 4 Generationer. Overtoges 1926 af: *Aksel Jobs. Jørgensen*, f. 17. 4. 1900 paa Ejend. (S. af Christian Johannes J. og Oliva Hansine Marie, f. Olsen). G. m. Karen Kathrine, f. Hansen, d. 11. 6.

1901 i Snogebæk (D. af Jens Peder H. og Karoline Margrethe, f. Schou). Børn: Lilly Margrethe, f. 10. 2. 1927. Aage, f. 20. 2. 1929. Agnethe Marie, f. 12. 1. 1937.

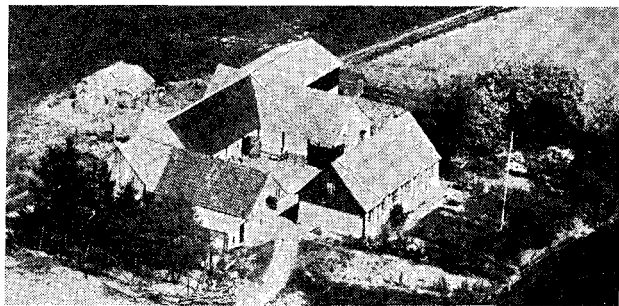

143 — »SKOVFRYD«, Højlyngen, pr. Bodilsker. 8,8 ha. — Htk. 0-7-2-2 — Ejds. 13,200 — Grdsk. 3,000. 4 Td. Ld. er Skov. Overtogs 1946 af: *Aksel Christian Ipsen*, f. 22. 4. 1907 i Østermarie (S. af Snedker Lorents Mathias I. og Karoline Marie, f. Schmidt). G. m. Johanne Marie, f. Bendtsen, d. 7. 7. 1909 i Svaneke (D. af Johan Andreas B. og Anna Marie, f. Stenberg). Børn: Mary Elisabeth, f. 22. 12. 1931. Annalise, f. 11. 8. 1934.

144 — »HØJVANG«, Højlyngen, pr. Bodilsker. 7,9 ha — Htk.

0-4-1-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 8,400 — Grdsk. 2,400. 4 Td. Ld. er Klipper og Krat. Overtoges 1919 af: *Niels Peter Nielsen*, f. 9. 8. 1893 i Rønne (S. af Andreas N. og Ingeborg, f. Nielsen). G. m. Emma Louise, f. Thyge, d. 10. 3. 1895 i Rønne (D. af Christian T. og Karoline, f. Jensen). Børn: Svend Erik Thyge, f. 12. 4. 1918. Ethel Charlie Hansen, f. 27. 10. 1930.

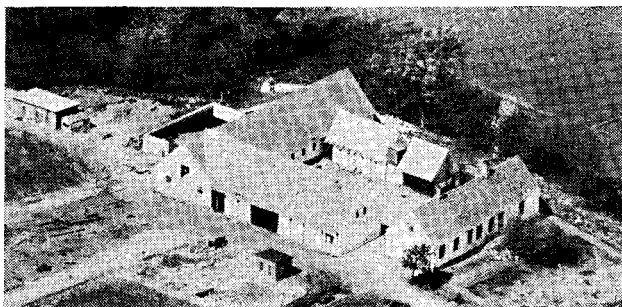

149 — »HØJSTED«, Højlyngen, pr. Bodilsker. 6,1 ha — Htk. 0-3-0-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 11,800 — Grdsk. 2,500. Bygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1923 af: *Carl Christian Mortensen*, f. 21. 4. 1893 i Rønne (S. af Andreas Jacobsen og Laura Petrea, f. Mortensen). G. m. Astrid Birgitte, f. Krag, d. 3. 8. 1897 i Vestermarie (D. af Jens Otto K. og Kristine Johanne, f. Anker). Elev paa Haslev Højskole 1917. Børn: Annelise, f. 20. 8. 1926.

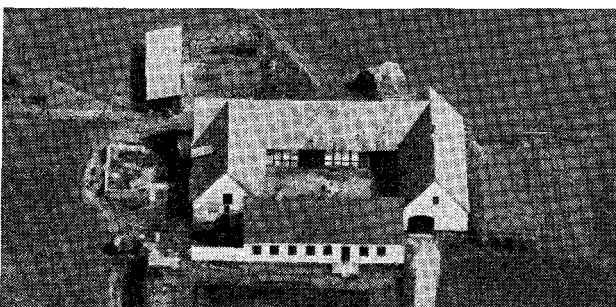

152 — »MARTHASMINDE«, Højlyngen, pr. Bodilsker. 4,8 ha — Htk. 0-3-0-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 9,000 — Grdsk. 1,900. Overtoges 1923 af: *Valdemar Johannes Hansen*, f. 8. 1. 1896 i Østermarie (S. af Hans Andreas H. og Andrea, f. Mortensen). Foruden at være Landmand Tromlefører for Kommunen. G. m. Anna Margrethe, f. Andersen, d. 3. 5. 1891 (D. af Snedker Martin A. og Marie, f. Ibsen). Børn: Poul Anker, f. 30. 3. 1921. Knud Harald, f. 4. 4. 1924. Esther Margrethe, f. 7. 4. 1927. Hans Otto, f. 9. 10. 1930. Erik, f. 26. 5. 1937.

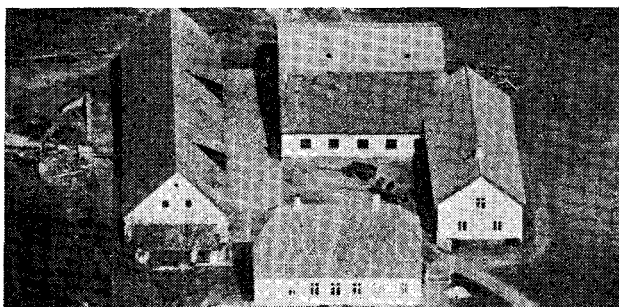
HASLE

Markj. 1 — »NØRREVANG«, Hasle, Tlf. 51x. 24,1 ha — Htk. 2-3-0-2¼ — Ejds. 37,500 — Grdsk. 20,200. 4½ Td. Ld. er Strandbakker. Paa Grunden findes 3 fredede Skanser. Overtoges 1939 af: *Harald Frederik Nielsen*, f. 11. 9. 1914 i Aaker (S. af Markus Andreas N. og Michelle Margrethe, f. Mauritsen). G. m. Margrethe, f. Krogh, d. 28. 8. 1915 i Vilsted, Jylland (D. af Niels K. og Maren Kristine, f. Hansen). Børn: Niels Ole Krogh, f. 1. 7. 1942. Kirsten Margrethe Krogh, f. 11. 8. 1945.

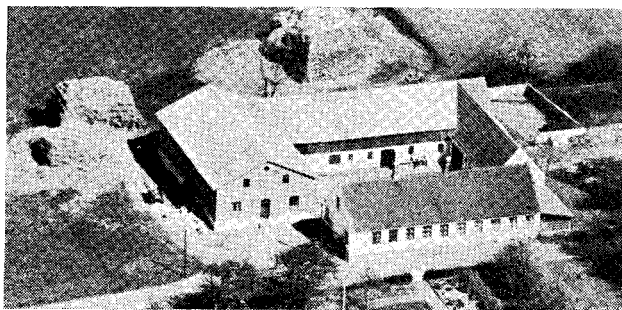

Markj. 14 — »ELLELYST«, Hasle, Tlf. 51u. 13,3 ha — Htk. 2-4-1-1¾ — Ejds. 32,000 — Grdsk. 14,500. Paa Grunden findes 1 fredet Høj kaldet Svendhøj. Overtoges 1933 af: *Rudolf Kofod*, f. 14. 11. 1909 (S. af Sadelm. Carl Vilhelm K. og Marie Karoline, f. Hansen). G. m. Karna Holberg, f. Ebbesen, d. 22. 11. 1910 paa Svalhøj Mejeri (D. af fhv. Bankdir. Søren Peter E. og Agnes, f. Holberg). Børn: Jørn, f. 9. 2. 1936. Annemari, f. 30. 11. 1937. Hans Christian, f. 4. 6. 1944.

Markj. 43 — »BROBÆKKEGAARD«, Hasle, Tlf. 62. 23,6 ha — Htk. 5-2-1-1¾ — Ejds. 58,000 — Grdsk. 26,900. 2½ Td. Ld. er Strandbakker. Overtoges 1946 af: *Niels Christian Kofod*,

f. 8. 2. 1903 (S. af Carl Vilhelm K. og Marie Karoline, f. Hansen). G. m. Judith Margrethe, f. Hansen, d. 4. 6. 1912 paa Solvang i Klemensker (D. af Valdemar H. og Laura, f. Pihl). Børn: Inger Marie Hansen, f. 21. 8. 1948.

Mark. 125 — »NYGAARD«, Hasle, Tlf. 118. 11,1 ha — Htk. 3-2-0-2½ — Ejds. 33,000 — Grdsk. 13,600. Overtoges 1924 af: *Johannes Riis*, f. 15. 12. 1900 paa Gaarden (S. af Jens R. og Anna, f. Skov). Elev paa Roskilde Højskole 1920—21. G. m. Ebba Holberg, f. Ebbesen, d. 31. 3. 1900 (D. af fhv. Bankdir. Søren Peter E. og Agnes, f. Holberg). Elev paa Ueberup Højskole 1920. Børn: Sigrid Agnes Ebbesen, f. 24. 7. 1927. Jens Christian Ebbesen, f. 20. 1. 1929. Erik Ebbesen, f. 9. 2. 1931.

35a — Storegade 12, Hasle, Tlf. 132. 24,4 ha — Htk. 3-1-2-0¼ — Ejds. 34,000 — Grdsk. 17,700. 25 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1921 af: *Thorvald Skov*, f. 24. 3. 1897 paa Væbogaard, Rutsker (S. af Jens Michael S. og Margrethe, f. Thorsen). G. m. Kirsten, f. Riis, d. 16. 3. 1899 paa Gaarden (D. af Hans R. og Karoline, f. Riis). Børn: Erna, f. 17. 10. 1923.

55 — Storegade 99, Tlf. 91. 12,7 ha — Htk. 3-4-2-2¼ — Ejds. 34,000 — Grdsk. 18,900. Overtoges 1918 af: *Christian Hansen*, f. 9. 8. 1884 i Hasle (S. af Janus Chr. H. og Hansine Petrea, f. Thorsen). G. m. Augusta Nicoline, f. Hansen, d. 29. 8. 1893 paa Kroggaard i Rø (D. af Niels Peder H. og Anine Martine, f. Kure). Børn: Thovald Kryger, f. 29. 10. 1919. Niels Chr. Kryger, f. 11. 10. 1924. Paul Kryger, f. 2. 7. 1928.

68 — Nygade 2, Hasle, Tlf. 16. 16,2 ha — Htk. 4-4-1-2¾ — Ejds. 40,000 — Grdsk. 20,800. Overtoges 1933 af: *Ejnar Madsen*, f. 9. 3. 1902 paa Dalshøj i Østerm. (S. af Jørgen Chr. M. og Petra Jørgine, f. Nielsen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1924—25, 1927, 1931—32. G. m. Lydia Margrethe, f. Petersen, d. 12. 1. 1907 i Østerm. (D. af Christian P. og Petra). Børn: Ruth Margrethe, f. 5. 6. 1934. Edith Kirstine, f. 13. 1. 1935. Knud Christian, f. 10. 7. 1937. Finn Kaj, f. 23. 1. 1939. Karl Agner, f. 10. 7. 1941.

96 — Byledsgade 9, Hasle, Tlf. 144. 7,8 ha — Htk. 1-5-1-0 — Ejds. 26,000 — Grdsk. 11,800. Overtoges 1948 af: *Harald Mathias Madsen*, f. 22. 12. 1911 i Østerlars (S. af Alfred M. og

Mine, f. Olsen). G. m. Agnes, f. Madsen, d. 10. 3. 1911 (D. af Andreas M. og Anna, f. Andersen). Børn: Orla, f. 29. 6. 1944. Hanne, f. 15. 6. 1947.

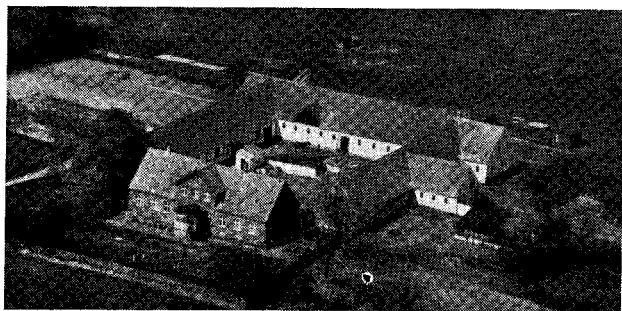
136a — Grønnegade 3, Hasle. 7,1 ha — Htk. 2-3-2-2¼ — Ejds. 24,500 — Grdsk. 13,900. Overtoges 1927 af: *Kristian Ejner Hansen*, f. 13. 10. 1894 (S. af Kristian H. og Sofie, f. Clausen). Elev paa Tune Landbrugsskole 1919—20.

165 — Fælledvej 2, Hasle. 10,5 ha — Htk. 2-6-3-0¾. — Ejds. 32,000 — Grdsk. 16,300. Stuehuset er ældre med Bindingsværk. Paa Grunden findes 1 Høj kaldet Julehøj. Overtoges 1934 af: *Ejnar Hansen*, f. 12. 7. 1907 i Østermarie (S. af Peter H. og

Anine, f. Pedersen). G. m. Agnes, f. Jensen, d. 31. 8. 1914 (D. af Otto J. og Anna Marie, f. Nielsen). Børn: Annlis, f. 31. 12. 1934. Eris, f. 13. 7. 1936. Merete, f. 13. 5. 1940.

IBSKER

1a — »KAASEGAARD« pr. Nekstø, Tlf. Nekstø 112x. Proprietærgaard. 54,5 ha — Htk. 6-7-2-1¾ — Ejds. 49,800 — Grdsk. 24,600. 40 Td. Ld. er Skov. Gaarden har været Slægtens Eje ca. 240 Aar. Overtoges 1948 af: *Petra Kristine Sommer*, f. Hansen, d. 17. 3. 1880 paa Skovgaard i Aaker (D. af H. og Marie Kathrine, f. Henriksen). Børn: Astrid, f. 28. 6. 1912. Edith Marie, f. 18. 1. 1909. Vilhelm Kaas, f. 30. 6. 1910. Else Kathrine, f. 8. 4. 1914.

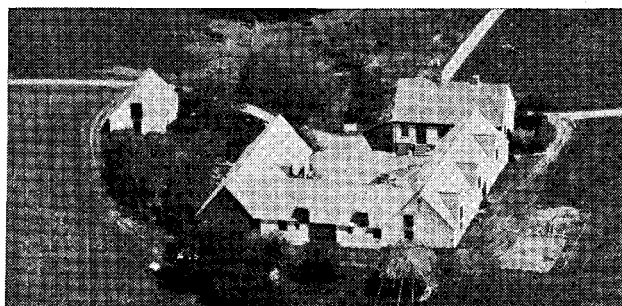

2a — »SKOVSHOLM«, Aarsdale, pr. Svaneke. Tlf. Sv. 88x. 74,2 ha — Htk. 14-6-1-1½ — Ejds. 112,000 — Grdsk. 66,000. Ca. 38 Td. Ld. er Skov, Veje og lign. 2 fredede Gravhøje. Ejer: *Christian Nicolaj Kofoed*, f. 23. 6. 1890. G. m. Martha Sofie,

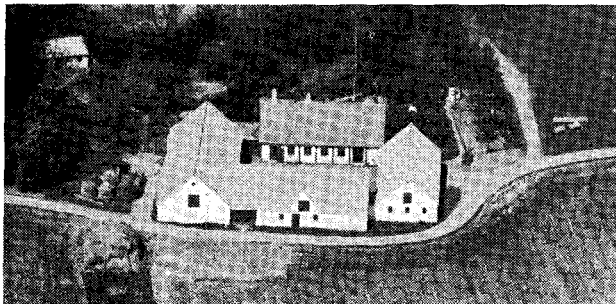
f. Ipsen, d. 25. 3. 1886 paa Gaarden. Elev paa Næsgaard Agerbrugsskole 1939—41. Forpagtes af Sønnen: *Erik Kofoed*, f. 17. 3. 1920.

2b — »TREHUSENE« pr. Nekstø, Tlf. Nekstø 287u. 8,6 ha — Htk. 2-2-1-2 — Ejds. 20,000 — Grdsk. 9,000. Overtoges 1936 af: *Ove Ingvar Henry Bech*, f. 24. 7. 1909 i Poulsker (S. af Niels Peter B. og Karoline, f. Bohn). G. m. Jenny Bodil, f. Andersen, d. 21. 2. 1908 i Nekstø (D. af Jens Chr. A. og Bolette Kristine, f. Sørensen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1928. Børn: Henning Ingvar, f. 16. 5. 1945.

2c — »TREHUSENE« pr. Nekstø, Tlf. Nekstø 287y. 9,4 ha — Htk. 2-4-0-0 — Ejds. 21,500 — Grdsk. 9,800. Overtoges 1948

af: *Herluf Pedersen*, f. 12. 4. 1920 paa Ejend. (S. af *Mathias P.* og *Anne*, f. *Pedersen*).

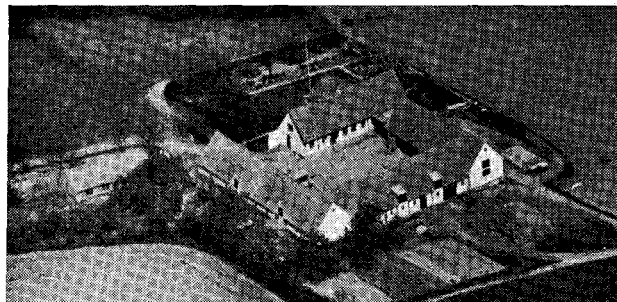
2d — »TREHUSENE« pr. Nekstø, Tlf. Nekstø 287x. 8,2 ha — Htk. 2-0-2-2 — Ejds. 20,500 — Grdsk. 8,600. Overtoges 1910 af: *Oluf Math. Ipsen*, f. 7. 3. 1885 (S. af *Peter I.* og *Kristine*, f. *Madsen*). Elev paa Bornholms Højskole 1903—04. G. m. *Marie Kathrine*, f. *Madsen*, d. 2. 12. 1885 (D. af *Jørgen M.* og *Anne Kathrine*, f. *Sonne*). Børn: *Kirsten Margrethe*, f. 2. 4. 1912. *Valborg*, f. 27. 8. 1913. *Anna Kirstine*, f. 9. 1. 1915. *Inger*, f. 19. 1. 1917. *Esper Sonne*, f. 21. 7. 1918. *Else Kathrine*, f. 23. 1. 1922.

3a — »NØRREGAARD« pr. Svaneke, Tlf. Sv. 70. 1.Vdg. 82,0 ha — Htk. 12-5-2-0 — Ejds. 126,200 — Grdsk. 76,900. Bygningerne er ældre og med Bindingsværk. Gaardens Ejere kan følges tilbage til 1535, og dengang hørte den til Hovedgaarden Skovsholm. En Aarrække var Gaarden fæstet ud, men blev 1732 købt tilbage til fri Ejendom og anerkendt som Proprietærgaard. Overtoges 1921 af *Hans Nikolaj Kaas*, f. 2. 3. 1898 paa Gildesgaard i Nylars (S. af *Jokum Peter K.* og *Andrea Sofie*, f. *Hansen*). Elev paa Askov Højskole Vinteren 1916—17 og paa Næsgaard Landbrugsskole 1917—19, Løjtant ved Bornholms Værn. G. m. *Valborg*, f. *Schou*, d. 15. 6. 1903 paa Sosegd. i Vestermarie (D. af *Andreas S.* og *Martha*, f. *Lohmann*). Børn: *Else*, f. 25. 4. 1927. *Ole Nicolai*, f. 30. 5. 1930. *Jens*, f. 27. 8. 1934.

3c — »NØRREVANG« pr. Svaneke. 1.Vdg. Pc. 2,0 ha — Htk. 0-2-3-1½ — Ejds. 7,800 — Grdsk. 2,300. Overtoges 1938 af: *Harald Funch Kofoed*, f. 3. 5. 1900 (S. af *Laurits Peter K.* og *Julie Karoline Katrine*, f. *Funch*). G. m. *Agnes Dorthea*, f. *Hansen*, d. 8. 9. 1905 i Aakirkeby (D. af *Julius Peter H.* og *Kristine Marie*, f. *Funch*). Elev paa Børkop Højskole 1926. Børn: *Signe Margrethe Funch*, f. 17. 5. 1938. *Harald Funch*, f. 29. 12. 1939.

4a — »THYGEGAARD« pr. Aarsdale, Tlf. Sv. 88y. Proprietærgaard. 11,1 ha — Htk. 2-3-2-0½ — Ejds. 22,300 — Grdsk.

9,600. Overtoges 1946 af: *Martin Erik Nielsen*, f. 4. 4. 1908 i Østermarie (S. af *Hans N.* og *Annine N.*).

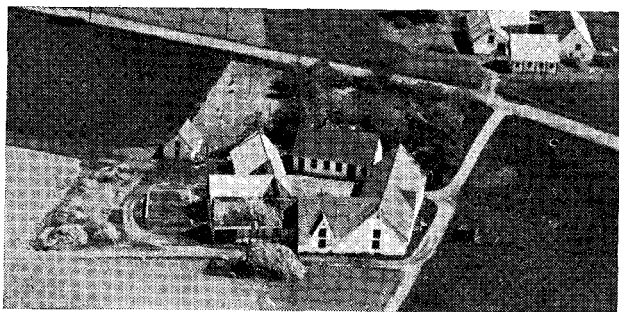

5a — »PRÆSTEGAARD« pr. Svaneke, Tlf. Sv. 115u. 13,8 ha — Htk. 3-7-3-¾ — Ejds. 26,000 — Grdsk. 14,000. 1½ Td. Ld. er Eng. Præstebolig ældre med Bindingsværk. Forpagterens Stuehus restaureret 1929. Forpagtet 1916 af: *Magnus Mathias Rasmussen*, f. 2. 8. 1888 i Bodilsker (S. af *Niels Peder R.* og *Juliane Karoline*, f. *Henriksen*). G. m. *Jenny Andrea*, f. *Hansen*, d. 28. 10. 1888 i Østermarie (D. af *Jens Chr. H.* og *Andrea Kristine*, f. *Jensen*). Elev paa Sorø Højskole 1910. Børn: *Jens Peter*, f. 7. 7. 1917. *Kirsten Andrea*, f. 13. 11. 1918.

5b — »HØJENE« pr. Svaneke, Tlf. Sv. 133x. 19.Vdg. Pc. — 18,4 ha — Htk. 5-0-1-1¼ — Ejds. 37,500 — Grdsk. 20,100. Overtoges 1917 af: *Otto Jakob Ipsen*, f. 11. 1. 1894 paa Ejend. (S. af *Magnus Andreas I.* og *Mathea Andrea*, f. *Munch*). Elev paa Ladelund Landbrugsskole 1916—17. G. m. *Esther Hedvig*, f. *Madsen*, d. 19. 8. 1903 (D. af *Jens M.* og *Andrea*, f. *Hansen*). Elev paa Bornh. Højskole 1922. Børn: *Annalise*, f. 10. 11. 1937.

5d — »STENSKOV« pr. Svaneke, Tlf. Sv. 83x. 13. Slg. Pc. 10,3 ha — Htk. 2-4-1-¾ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 12,500. Ndr. Længe ældre med Bindingsværk. Paa Gaarden findes den fredede »Grydehøj«. Overtoges 1945 af: *Anker Jobs. Clausen*, f. 6. 7. 1912 paa Ejend. (S. af *Ludvig C.* og *Emma*, f. *Jensen*).

G. m. Elly Anine Funch, f. Jensen, d. 25. 8. 1926 i Svaneke (D. af Theodor Funch J. og Ellen, f. Jensen). Børn: Hanne Dorethe, f. 18. 1. 1945. Aase Irene, f. 31. 8. 1946. Paul Anker, f. 13. 6. 1948.

5e — »FRYDENVANG« pr. Svaneke, Tlf. Sv. 145u. 5.—6. Slg. Pc. 6,9 ha — Htk. 1-7-3-2½ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 8,300. Overtoges 1947 af: *Aage Peter Pedersen*, f. 9. 11. 1906 i Knudsker (S. af Carl P. og Mathea, f. Jørgensen). G. m. Ellen Margrethe, f. Jensen, d. 24. 7. 1907 (D. af August J. og Laura, f. Kjølner).

5f — »KILDEVANG« pr. Svaneke, Tlf. Sv. 155y. Præstegd. Pc. 7,9 ha — Htk. 1-6-0-1 — Ejds. 20,500 — Grdsk. 8,500. Overtoges 1934 af: *Karl Peder Hansen*, f. 29. 12. 1903 paa Ejend. (S. af Ludvig Andreas H. og Ottomine Kristine, f. Ibsen). Elev paa Faarevejle Højskole 1924—25. G. m. Anna Marie, f. Kjølner, d. 3. 3. 1900 i Østermarie (D. af Peder Rinius K. og Mogensine Kristine Petrea, f. Markussen). Børn: Ruth Ottomine, f. 3. 1. 1945.

5g — »ENGHOLM« pr. Svaneke. 32. Slg. Pc. 7,4 ha — Htk. 1-4-3-1¼ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 7,700. ½ Td. Ld. er Eng. Overtoges 1926 af: *Georg Andreas Christoffersen*, f. 15. 5. 1897 (S. af Kristian C. og Trine, f. Jensen). G. m. Gudrun Hansine, f. Jensen, d. 5. 1. 1902 i Bodilsker (D. af Hans J. og Marie,

f. Madsen). Børn: Svend Erik, f. 23. 7. 1927. Aksel Villy, f. 3. 5. 1930. Kirsten Marie, f. 26. 3. 1934. Verner Kristian, f. 9. 12. 1935. Henning Andreas, f. 15. 7. 1940. Ejvind Peter, f. 14. 3. 1942.

6a — »GAMLE SKOLE« pr. Svaneke. 5,2 ha — Htk. 1-0-1-1½ — Ejds. 12,600 — Grdsk. 4,900. Bygningerne er opført 1825. Overtoges 1947 af: *Andreas Bødiger*, f. 19. 11. 1883 (S. af Peter B. og Hansine, f. Jensen). Børn: Esther, f. 31. 12. 1916. Johannes, f. 30. 7. 1919.

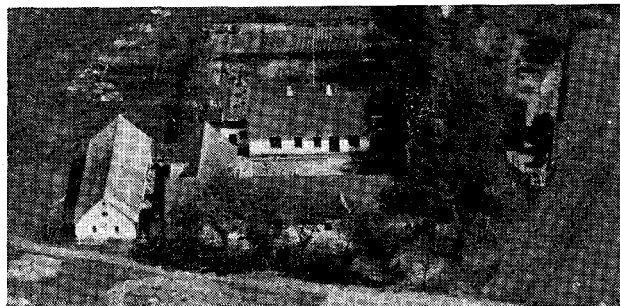

6d — pr. Svaneke. Tlf. Sv. 145y. Skole Pc. 7,5 ha — Htk. 1-3-2-¾ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 7,800. Bygn. er opført 1845 med Undtagelse af Stuehuset, der blev opført 1856. Ejend. har været Slægtens Eje siden 1845. Overtoges 1916 af: *Hans Andreas Kjølner*, f. 12. 3. 1878 (S. af Hans Peter K. og Hanne Petrea, f. Jensen).

11a — »VALLEGAARD« pr. Svaneke, Tlf. Sv. 132u. 1. Slg. 28,9 ha — Htk. 7-6-3-0¾ — Ejds. 49,000 — Grdsk. 24,300. 3 Td. Ld. er Skov. Stuehuset og østre Længe ca. 100 Aar gamle, sdr. Længe opført 1827. Gaarden har være Slægtens Eje gennem 5 Generationer. Overtoges 1935 af: *Ejnar Chr. Hermansen*, f. 2. 6. 1901 paa Gaarden (S. af Johannes Peter H. og Anine Kathrine, f. Mikkelsen). Elev paa Bornh. Højskole 1919—20 og paa Kærehave Landbrugsskole 1924—25. G. m. Ella, f. Ibsen,

d. 28. 12. 1902 i Førslev (D. af Thorvald Peder I. og Oliva Hansine, f. Dam). Elev paa Ankerhus Husholdnings-Seminarium 1929—30. Børn: Hanne Kirstine, f. 4. 9. 1939.

11d — »ØSTERLI« pr. Svaneke, Tlf. Sv. 165y. 1. Slg. Pc. 15,5 ha — Htk. 3-5-2-1 — Ejds. 27,000 — Grdsk. 13,000. 5 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1931 af: *Georg Pedersen*, f. 9. 5. 1903 paa Ejend. (S. af Peder P. og Sofie, f. Mikkelsen). Elev paa Bornh. Højskole 1922—23. G. m. Ella Marie, f. Dahl, d. 9. 7. 1906 i Østerlars (D. af Christian D. og Hansine, f. Ibsen). Elev paa Bornh. Husholdningssk. 1927. Børn: Tove Dahl, f. 29. 9. 1933. Arne Dahl, f. 18. 1. 1935.

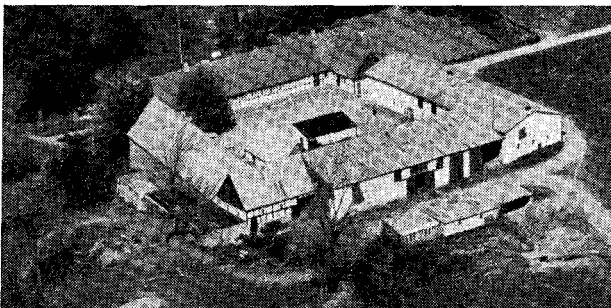
12a — »HINTZEGAARD« pr. Svaneke, Tlf. Sv. 137x. 2. Slg. 38,3 ha — Htk. 9-3-2-1½ — Ejds. 44,000 — Grdsk. 16,800. 24 Td. Ld. er Skov og Eng. Bygningerne ældre med Bindingsværk undtagen vestre Længe, der blev opf. 1885. I Slægtens Eje i ca. 300 Aar. Overtoges 1939 af *Lars Peter Jensen*, f. 17. 6. 1905 paa Gaarden (S. af Lorents J. og Marie, f. Poulsen). Elev paa Frederiksborg Højskole 1923—24.

13a — »BÆKKEGAARD« pr. Svaneke, Tlf. Sv. 137y. 3. Slg. 32,8 ha — Htk. 7-1-0-2¼ — Ejds. 43,600 — Grdsk. 22,400. 14 Td. Ld. er Eng, Skov og Klipper. Overtoges 1946 af: *Knud Hermansen*, f. 13. 4. 1916 paa Gaarden (S. af Magnus Jørgen H. og Marie, f. Pedersen). Elev paa Bornh. Højskole 1936—37.

14a — »KNAPPEGAARD« pr. Svaneke, Tlf. Sv. 111x. 4. Slg. 31,4 ha — Htk. 6-1-3-1½ — Ejds. 44,300 — Grdsk. 21,300. Overtoges 1935 af: *Valdemar Hansen Lund*, f. 7. 11. 1899 i Københ. (S. af Lars Peter Lund Hansen og Anna, f. Jacobsen). Elev paa Lynby Landbrugssk. 1919—20. G. m. Dorthea Cecilie, f. Sommer, d. 21. 2. 1904 i Poulsker (D. af Mathias S. og Harmandine, f. Munch). Børn: Arne Hansen, f. 15. 8. 1936. Jørgen Hansen, f. 11. 11. 1937. Kirsten Hansen, f. 4. 2. 1941. Kaj Hansen, f. 19. 3. 1940. Bodil Hansen, f. 10. 4. 1945.

15a — »BRÆNDESGAARD« pr. Svaneke, Tlf. Sv. 77x. 5.—6. Slg. 51,2 ha — Htk. 13-5-0-0½ — Ejds. 90,000 — Grdsk. 51,300. Stuehuset er opført 1765 og Resten af Bygningerne er opført senere. Overtoges 1947 af: *Hans Andr. Munch*, f. 11. 8. 1921 (S. af Andreas Sørensen M. og Margrethe, f. Jensen). Elev paa Bornholms Højskole 1937—38 og Dalum Landbrugsskole 1943—44.

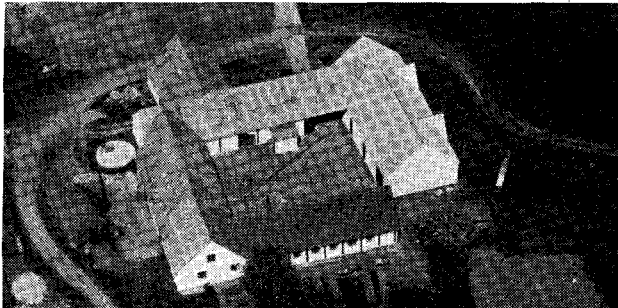

17a — »VASAGAARD« pr. Svaneke, Tlf. Sv. 59x. 7. Slg. 26,4 ha — Htk. 6-2-3-2¼ — Ejds. 54,000 — Grdsk. 28,300. 4 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1936 af: *Jens Andreas Marcher*, f. 24. 7. 1911 paa Gaarden (S. af Markus Andreas M. og Marie Kristine, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole 1929—30. G. m. Rigmor Borgen, f. Müller, d. 16. 1. 1914 i Aaker (D. af Aksel M. og Astrid, f. Borgen). Elev paa Bornh. Husholdningssk. 1935. Børn: Lena, f. 21. 11. 1938. Merete, f. 10. 8. 1942. Poul Andreas, f. 18. 1. 1944.

17h — »SOLVANG« pr. Svaneke. 8. Slg. Pc. 6,6 ha — Htk. 1-5-3-0½ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 7,300. ½ Td. Ld. er Skov. Bygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1947 af: *Helmer Pedersen*, f. 21. 6. 1918 paa Risegd. i Rutsker (S. af August P. og Anna, f. Jensen). G. m. Elly, f. Olsen, d. 18. 10. 1924 i Langemyre, Rutsk. (D. af Henrik O. og Agnes, f. Andersen).

18a — »VANGGAARD« pr. Svaneke. 8. Slg. Pc. 10,1 ha — Htk. 1-7-3-1¼ — Ejds. 22,800 — Grdsk. 9,600. 2 Td. Ld. er Skov. Bygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1948 af: *Poul Cordua*, f. 30. 6. 1915 paa Vestergaard i Vestermarie (S. af Gustav C. og Mathilde, f. Jensen). G. m. Margot, f. Trandberg, d. 20. 3. 1917 i Rønne (D. af Stenh. Jens T. og Anna, f. Lundstrøm). Børn: Mai-Britt, f. 24. 6. 1947.

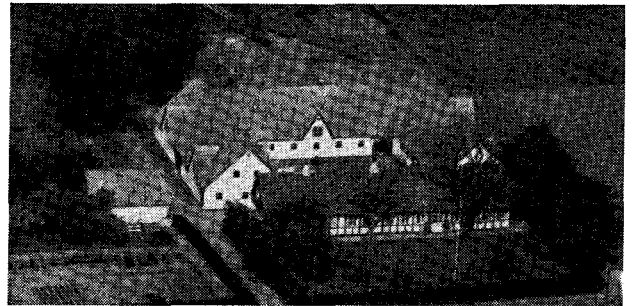

18d — »ENGEGAARD« pr. Svaneke. 8. Slg. Pc. 17,2 ha — Htk. 3-7-0-0¼ — Ejds. 36,000 — Grdsk. 20,400. ¼ Td. Ld. er Eng. Bygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1946 af: *Jens Jacob Munch*, f. 7. 7. 1920 paa Brændesgaard (S. af Andreas Sørensen M. og Margrethe, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole 1936—37 og paa Dalum Landbrugsskole 1939—40. G. m. Rosa Dagny, f. Christoffersen, d. 3. 2. 1926 i Udby, Sjælland. (D. af Niels Alfred C. og Inger Kirstine, f. Pedersen). Børn: Flemming, f. 26. 10. 1946. Jørn, f. 20. 4. 1948.

18e — Listed pr. Svaneke. 18. Slg. Pc. 7,3 ha — Htk. 1-2-3-2 — Ejds. 18,900 — Grdsk. 7,100. Ca. 1 Td. Ld. er Skov. Bygningerne er delvis med Bindingsværk. Overtoges 1936 af: *Paul Hansen*, f. 22. 3. 1901 i Østermarie (S. af Smedem. Mathias H. og Kristine, f. Nielsen). Elev paa Høng Højskole 1922—23 og paa L. Mfs. Højskole 1927—28.

18q — »DALSHØJ« pr. Svaneke. 8. Slg. Pc. 8,1 ha — Htk. 2-3-0-0¼ — Ejds. 19,900 — Grdsk. 9,000. 2 Td. Ld. er Eng. Overtoges 1925 af: *Herman Peter Espersen*, f. 31. 10. 1890 i Gudhjem (S. af Jens E. og Hansine Anine, f. Christiansen). G. m. Marie Hermandine, f. Pedersen, d. 15. 9. 1899 paa Ejend. (D. af Hans P. og Anine, f. Marcher). Søn: Herman Andreas, f. 1. 11. 1921.

19a — »STENSGAARD« pr. Svaneke, Tlf. Sv. 59y. 9. Slg. 17,3 ha — Htk. 5-1-2-2½ — Ejds. 40,000 — Grdsk. 20,000. 1 Td. Ld. er Skov og 1½ Td. Ld. Eng. Stuehuset er opført 1707. I Slægtens Eje siden 1598. Overtoges 1926 af: *Valdemar Kofoed Nielsen*, f. 10. 6. 1902 paa Gaarden (S. af Johan N. og Anna Margrethe Kristine, f. Kofoed). Elev paa Kærehave Landbrugsskole 1923—24. G. m. Jenny Karoline Kirstine, f. Mortensen, d. 15. 4. 1899 (D. af Jens Laurits M. og Cecilie Oline, f. Hansen).

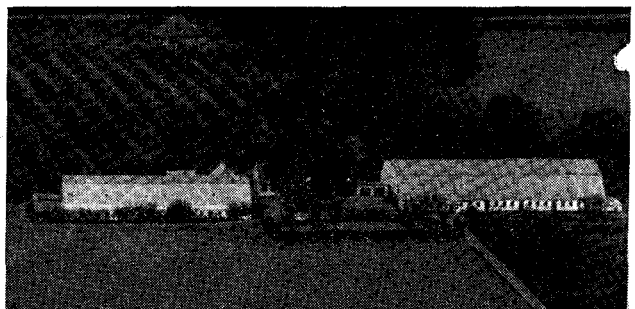

Elev paa Bornholms Højskole 1919. Børn: Henning Kofoed, f. 19. 12. 1932.

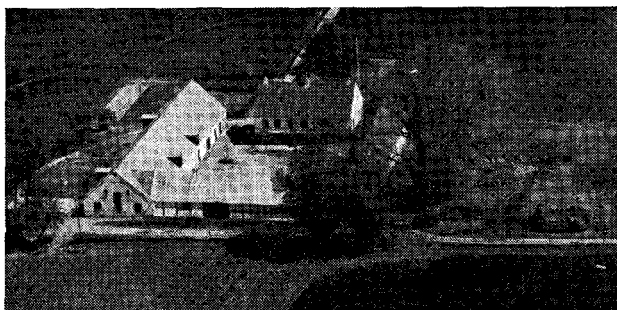
19g — pr. Svaneke. 8. Slg. Pc. 4,8 ha — Htk. 1-4-0-1½ — Ejds. 12,600 — Grdsk. 5,800. Overtoges 1934 af: *Valdemar Gustav Mogensen*, f. 30. 12. 1903 (S. af Svend M. og Anine, f. Dam). G. m. Helga, f. Hansen, d. 16. 9. 1900 i Aaker.

20a — »JOMFRUGAARD« pr. Svaneke. 10. Slg. 12,3 ha — Htk. 4-1-0-0 — Ejds. 32,900 — Grdsk. 15,300. Overtoges 1922 af: *Anker Nelius Mogensen*, f. 20. 2. 1894 (S. af Magnus M. og Laurine, f. Larsen). G. m. Ellen, f. Kofoed, d. 28. 7. 1892 i Hasle. Børn: Else Agnethe, f. 10. 4. 1922. Esther Johanne, f. 28. 5. 1923. Bodil Margrethe, f. 25. 11. 1925. Niels Peter, f. 2. 8. 1927.

21a — »GRYNEGAARD« pr. Svaneke, Tlf. Sv. 62. 11. Slg. 35,0 ha — Htk. 10-1-3-1½ — Ejds. 88,000 — Grdsk. 41,000. 1 Td. Ld. er Skov, 3 Td. Ld. Frugtplantage. Gaarden har oprindeligt ligget i Svaneke, men er blevet udflyttet for ca. 100 Aar siden. Stuehuset opf. omkr. 1848. Forpagtet 1938 af: *Erik Rud. Kofoed*, f. 13. 4. 1910 i Aaker (S. af Mejerib. Peder K. og Sofie Marie, f. Kofoed). Elev paa Ladelund Landbrugsskole 1932—33. G. m. Sigrd Sonne, f. Ipsen, d. 15. 11. 1911 paa Gaarden (D. af Johannes Andreas I. og Ingeborg, f. Sonne). Elev paa Søbysøgaard Husholdningsskole. Børn: Knud-Henrik, f. 19. 5. 1942. Flemming Johannes Peder, f. 5. 7. 1944.

22a — »STYRSGAARD« pr. Svaneke, Tlf. Sv. 37x. 12. Slg. 21,5 ha — Htk. 6-3-1-0½ — Ejds. 47,000 — Grdsk. 21,000. 1 Td. Ld. er Skov. Stuehuset er opført omkr. 1860, ndr. Længe 1909 og de andre Bygninger er ældre med Bindingsværk. Overtoges 1930 af: *Herman Jensen Schou*, f. 8. 10. 1898 i Vesterm. (S. af Hans Chr. S. og Jane Kathrine, f. Kjøller). Elev paa Bornholms Højskole 1916—17. G. m. Helga, f. Kofoed, d. 14. 7. 1902 i Svaneke (D. af Sagfører Jens Peter K. og Anna Marie, f. Schou). Elev paa Haraldsborg Husholdningssk. 1922. Børn: Hans Kristian Kofoed, f. 13. 2. 1932. Niels Johan Kofoed, f. 8. 6. 1936. Inger Marie Kofoed, f. 14. 6. 1940.

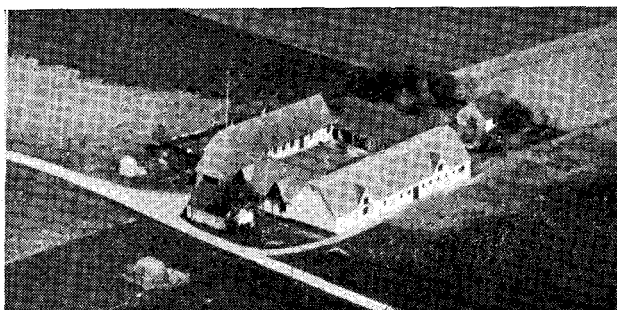
22b — »FUGLSANG« pr. Svaneke. 12. Slg. Pc. 3,8 ha — Htk. 1-3-3-2½. — Ejds. 13,800 — Grdsk. 5,400. Ejer: *Christian Math. Andersen*, f. 24. 1. 1885 i Østerm. G. m. Anna Kristine, f. Andersen, i Østerm. Børn: Hedvig Marie, f. 6. 2. 1910. Henry Johs. f. 15. 10. 1911.

22d — pr. Svaneke. 11. Vdg. Pc. 4,9 ha — Htk. 1-3-3-1¼ — Ejds. 12,200 — Grdsk. 5,300. ¾ Td. Ld. er Eng. Overtoges 1929 af: *Jens Mathias Pedersen*, f. 20. 7. 1893 (S. af Christian P. og Karoline, f. Lind). G. m. Karen Marie, f. Espersen, d. 24. 9. 1908 i Olsker (D. af Carl E. og Lauretsine, f. Kure). Børn: Else Agnethe, f. 31. 5. 1934.

23a — »KJØLLERGAARD« pr. Svaneke, Tlf. Sv. 8x. 13. Slg. 46,9 ha — Htk. 12-3-0-1½ — Ejds. 80,000 — Grdsk. 48,500. Ca. 2 Td. Ld. er Skov og 10 Td. Ld. Lyng og Klipper. Bygningerne er ældre med Bindingsværk. Overtoges 1934 af: *Poul Stender*, f. 7. 10. 1906 i Klemensker (S. af Frederik Brandt S. og Elna Kristine, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole og Dalum Landbrugsskole. G. m. Ellen Margrethe, f. Dam, d. 22. 11. 1912 i Østerlars (D. af Villiam D. og Ida Karoline, f. Kjær). Børn: Gert, f. 25. 3. 1937. Ib, f. 28. 2. 1939. Ulf, f. 10. 8. 1943.

24a — »TYSKEGAARD« pr. Aarsdale. 14. Slg. 15,3 ha — Htk. 4-1-3-0 — Ejds. 36,000 — Grdsk. 16,400. ¾ Td. Ld. er

Skov. Overtoges 1946 af: *Harald Jørgensen*, f. 10. 6. 1899 i Aaker (S. af Mejerib. Jørgen J. og Eleonora Jørgine, f. Hansen). G. m. Bodil Jensine Margrethe, f. Sassersen, d. 25. 3. 1909 paa Gaarden (D. af Jocum Jensinius S. og Jonna Margrethe, f. Jørgensen). Børn: Ivar Arnt, f. 24. 2. 1939.

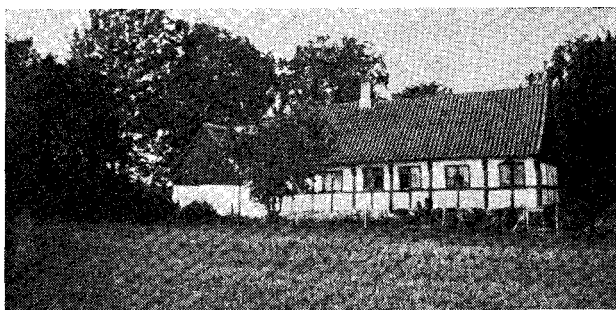
47b, 24d — »NYHOLM« pr. Aarsdale. 2.Vdg. Pc. 13,1 ha — Htk. 2-5-1-1¼ — Ejds. 28,900 — Grdsk. 14,200. Overtoges 1920 af: *Ole Hansen*, f. 10. 7. 1891 i Højrup (S. af Peder H. og Mette Marie, f. Olsen). G. m. Anina Augusta Karoline, f. Olsen, d. 27. 8. 1896 i Vestermarie (D. af Hans Chr. H. og Mathea, f. Pedersen). Elev paa Bornholms Højskole 1915. Børn: Karen Mathilde, f. 29. 6. 1920. Hans Stevns, f. 19. 2. 1922. Justa, f. 20. 5. 1923. Ove Stevns, f. 31. 5. 1924. Inger, f. 21. 5. 1925. Frede Stevns, f. 19. 11. 1927. Valborg, f. 29. 6. 1929. Bente, f. 22. 2. 1939.

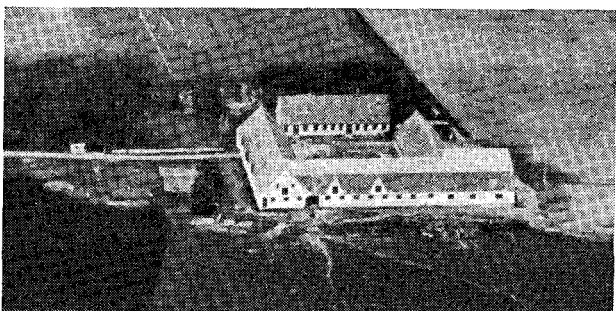
25a — »TINFOGEDGAARD« pr. Aarsdale, Tlf. Sv. 85x. 15. Slg. 68,4 ha — Htk. 16-7-0-1¾ — Ejds. 111,500 — Grdsk. 61,800. 18 Td. Ld. er Skov, 1½ Td. Ld. med Klipper. Stuehuset opført 1916, Kostald 1923 og øvrige Bygninger ældre med Bindingsværk. Paa Grunden findes 2 fredede Gravhøje og 1 Voldsted. I Slægtens Eje siden 1733. Overtoges 1948 af: *Carl Viggo Brandt Hansen*, f. 15. 3. 1920 paa Gaarden (S. af Knud Peter H. og Anna Jensine, f. Brandt). Elev paa Askov Højskole 1938—39 og paa Næsgaard Landbrugsskole 1941—43. G. m. Grethe.

f. Jensen, d. 2. 3. 1921 (D. af Konrad J. og Marie, f. Munch). Elev paa Sorø Husholdningsskole 1940—41. Børn: Jens Brandt, f. 1. 5. 1947.

25b — »PILEVANG« pr. Svaneke. 15. Slg. Pc. 7,4 ha — Htk. 1-5-1-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 17,500 — Grdsk. 7,700. Vestre Længe ældre med Bindingsværk. Overtoges 1922 af: *Alfred Peter Ipsen*, f. 2. 5. 1894 (S. af Nicolaj I. og Kristine, f. Madsen). G. m. Marie, f. Hansen, d. 3.10. 1893 i Østerm. (D. af Kristian H. og Marie, f. Kofoed).

25e — »BÆKKEVANG« pr. Aarsdale. 36. Slg. Pc. 2,5 ha — Htk. 0-3-1-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 7,000 — Grdsk. 2,200. Ca. $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Krat og Klipper. Overtoges 1925 af: *Andreas Munch*, f. 25. 9. 1900 i Østerlars (S. af Niels Peter M. og Karen Kristine, f. Mikkelson). G. m. Anna, f. Terlecka, d. 14. 11. 1897 i Polen (D. af Jan T. og Jerussa, f. Semenovicz). Børn: Arne, f. 4. 3. 1926. Anny, f. 23. 2. 1927. Ove, f. 7. 7. 1928. Inga, f. 13. 3. 1930. Nancy, f. 24. 2. 1933. Jan Peter, f. 24. 2. 1935.

26a — »MUNKEGAARD«, Aarsdale, pr. Svaneke. Tlf. Neksø 103x. 16. Slg. 48,6 ha — Htk. 11-7-2-2 — Ejds. 78,500 — Grdsk. 41.100. 4 Td. Ld. er Skov og 11 Td. Ld. Lynglod. I Slægtens Eje gennem ca. 150 Aar. Paa Grunden findes den kendte Rokkesten i Paradisbakkerne. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1926 af: *Harald Hansen*, f. 10. 3. 1899 paa Gaarden (S. af Herman H. og Hansine, f. Schou). Elev paa Dalum Landbrugssk. 1918—19. G. m. Ingeborg Louise, f. Juul, d. 19. 6. 1907 i Poulsker (D. af Anders Peter J. og Jensine Karoline, f. Jensen).

26b — »ELLESMINDE«, Aarsdale, pr. Svaneke, Tlf. Neksø 159y. 16. Sg. Pc. 6,8 ha — Htk. 1-4-0-1 — Ejds. 15,000 — Grdsk. 6,400. Overtoges 1944 af: *Knud Knudsen*, f. 28. 8. 1909 i Rønne (S. af Valdemar Hermansen og Thora, f. Knudsen). G. m. Ingeborg Marie, f. Drejer, d. 28. 10. 1908 i Tejn (D. af Karl D. og Mathilde Margrethe, f. Vesterdahl). Børn: Kurt Verner, f. 3. 7. 1935. Gunnar, f. 29. 7. 1937. Lilly, f. 19. 2. 1940.

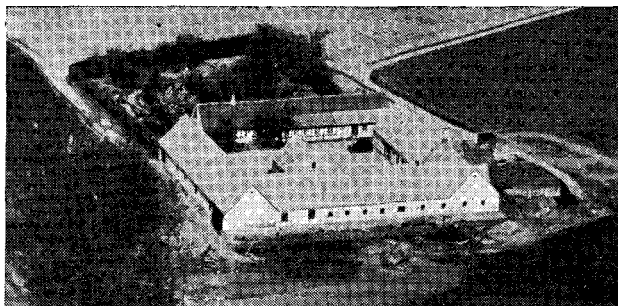
26c — pr. Aarsdale. 16. Slg. Pc. 4,1 ha — Htk. 1-0-3-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 11,800 — Grdsk. 3,700. Overtoges 1946 af: *Poul Mogenssen*, f. 7. 12. 1913 i Østermarie. G. m. Inger Kathrine, f. Sørensen, d. 12. 9. 1915.

27a — »BÆKKEGAARD« pr. Svaneke, Tlf. Neksø 165x. 17. Slg. 39,8 ha — Htk. 8-5-2-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 53,400 — Grdsk. 33,000. 10 Td. Ld. er Skov. Bygningerne er ca. 100 Aar gamle. Overtoges 1918 af: *Hans Peter Ipsen*, f. 12. 11. 1889 (S. af Magnus I. og Mathea Andrea, f. Munch). Elev paa Bornh. Højskole 1906—07 og paa Ladelund Landbrugsskole 1913—14. G. m. Signe Due, f. Sommer, d. 6. 1. 1891 paa Lisegd. (D. af Anton S. og Kristine Margrethe, f. Madsen). Elve paa Bornh. Højskole 1910. Børn: Jens Christian, f. 10. 7. 1919. Harald, f. 29. 9. 1923. Otto, f. 27. 2. 1927.

27b — »SEJERSHØJ« pr. Neksø. 23. Slg. Pc. 6,0 ha — Htk. 1-5-0-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 14,000 — Grdsk. 5,700. Udbygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1925 af: *Thorvald Jobs Rasmussen*, f. 21. 2. 1897 (S. af Niels R. og Marie, f. Sommer). G. m. Astrid Ingedora, f. Frederiksen, d. 25. 9. 1898 i Østermarie (D. af Theodor F. og Anine, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole. Børn: Svend Aage, f. 17. 11. 1926. Niels Theodor, f. 20. 3. 1930.

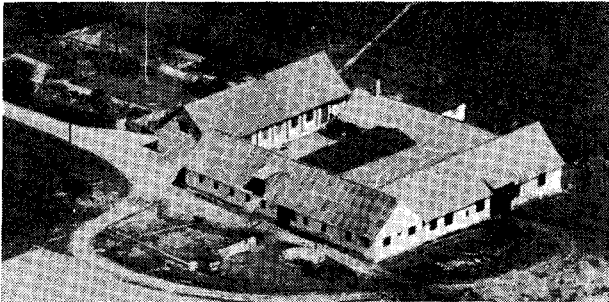
27d — Nørremark pr. Neksø. 17. Slg. Pc. 9,5 ha — Htk. 1-0-1-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 12,600 — Grdsk. 4,600. Ca. 6 Td. Ld. er Lyng og Klipper. Overtoges 1937 af: *Anthøn Laurits Lauritsen*, f. 3. 9. 1902 i Pedersker (S. af Laurits Peter L. og Karoline Marie, f. Jensen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1926—27. G. m. Mary, f. Funch, d. 2. 3. 1910 (D. af Jens F. og Marie, f. Nielsen).

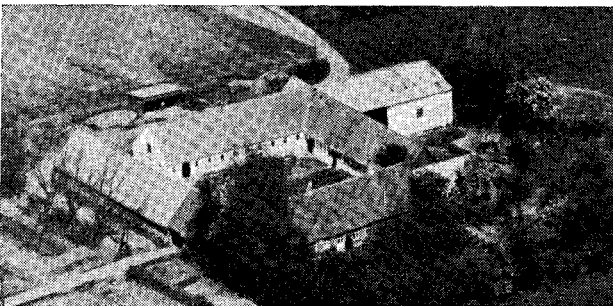
28a — »FLØJLEGAARD« pr. Neksø, Tlf. Neksø 165y. 18. Slg. 33,6 ha — Htk. 8-0-3-0 — Ejds. 55,000 — Grdsk. 32,800. 2 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1929 af: *Hans Chr. Marcher*, f. 28. 4. 1903 paa Dammegaard i Poulsker (S. af Mathias M. og Elgine Laurine, f. Dam). Elev paa Frederiksborg Højskole 1921

—22. G. m. Ruth, f. Dam, d. 18. 4. 1907 (D. af Ludvig Aug. D. og Ane Kathrine, f. Sommer). Børn: Erik, f. 12. 10. 1930. Inger-Lise, 9. 2. 1936. Grethe, f. 31. 10. 1939.

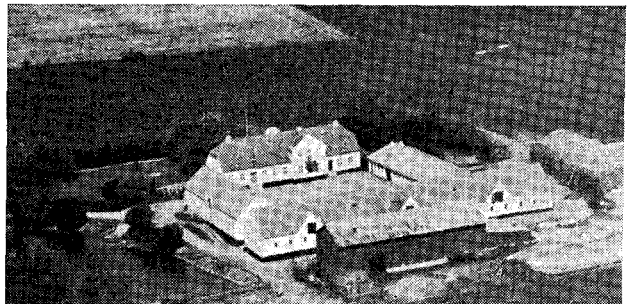
28b — »AARSDALEVANG« pr. Svaneke. 18. Slg. Pc. 9,5 ha Htk. 2-1-3-1 — Ejds. 21,000 — Grdsk. 10,400. Stuehuset med Bindingsværk. Overtoges 1929 af: *Vilhelm Peter Jacobsen*, f. 26. 4. 1899 i Californien (S. af Niels Peter J. og Vilhelmine, f. Eriksen). Elev paa Bornh. Højskole 1917—18. G. m. Kristine f. Sonne, d. 21. 11. 1901 paa Christiansø (D. af Kristian S. og Madsine, f. Lou). Børn: Ben Sonne, f. 18. 8. 1930. Knud Sonne, f. 10. 2. 1935.

29a — »KOOSGAARD« pr. Nekstø, Tlf. Nekstø 165v. 19. Slg. 37,9 ha — Hk. 8-7-3-2¼ — Ejds. 70,000 — Grdsk. 40,100. Ca. 6 Td. Ld. er Skov. Stuehuset og østre Længe ældre med Bindingsværk, øvrige nyere. Overtoges 1944 af: *Poul Anker Svendsen*, f. 10. 8. 1912 i Rø (S. af Peter S. og Anna, f. Hansen, Hjuleregaard). Elev paa Kærehave Landbrugsskole. G. m. Helga Kathrine Kofoed, f. Ipsen, d. 14. 1. 1920 i Bodilsker (D. af Niels Peter I. og Marie Kristine, f. Kofod). Elev paa Bornh. Højskole. Børn: Flemming Peter Kofoed, f. 21. 3. 1944. Anna Marie Kofoed, f. 24. 4. 1947.

29b — »STRANDVANG« pr. Nekstø, Tlf. Nekstø 212u. 15,2 ha — Htk. 3-4-2-0½ — Ejds. 32,500 — Grdsk. 16,400. Overtoges 1937 af: *Edvard Jobs. Sørensen*, f. 12. 4. 1907 i Vesterm. (S. af Karl Peter Primus S. og Petra). G. m. Bodil Jensine, f. Pedersen, d. 30. 1. 1913 (D. af Janus P. og Bolette, f. Kofoed).

30a — »RYTTERGAARD« pr. Nekstø, Tlf. Nekstø 85x. 20. Slg. 56,0 ha — Htk. 13-0-1-1¼ — Ejds. 100,000 — Grdsk. 53,900. 3Td. Ld. er Skov. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1933 af: *Carl Christian Christensen*, f. 26. 7. 1904 i Næsby ved Slagelse (S. af Peter C. og Anna Sofie, f. Hansen, Blaakildegd.). Landbrugskandidat, var Elev paa Antvorskov Høj-

skole 1921—22, paa Korinth Landbrugsskole 1922—23 og paa Landboskolen 1926. G. m. Ragnhild Birgithe, f. Schou, d. 28. 2. 1906 paa Sandegd. i Aaker (D. af Aksel S. og Jenny, f. Jensen). Elev paa Antvorskov Højskole 1924 og paa Odense Fagskole 1926. Børn: Birgithe Bodil, f. 13. 11. 1929. Ingrid, f. 24. 5. 1931. Agnethe Schou, f. 6. 4. 1936. Tove Schou, f. 15. 5. 1944. Peter Schou, f. 5. 10. 1947.

30b — »RYTTERBAKKEN« pr. Nekstø. 20. Slg. Pc. 4,9 ha — Htk. 1-0-3-0¼ — Ejds. 11,600 — Grdsk. 4,700. Paa Grunden har der ligger en gammel Mølle, der blev kaldt Ryttermøllen. Bygningerne ca. 100 Aar gamle. Overtoges 1934 af: *Carl Peter Bjerregaard*, f. 3. 5. 1892 i Nekstø (S. af Martin Jensen B. og Karen Kirstine, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højskole 1913—14.

31 — »SORTEGAARD« pr. Nekstø, Tlf. Nekstø 195. 21. Slg. 26,7 ha — Hk. 4-3-3-2½ — Ejds. 34,800 — Grdsk. 18,200. 12 Td. Ld. er Skov, 1 Td. Ld. Eng og ca. 3½ Td. Ld. Klipper. Bygningerne delvis med Bindingsværk. Overtoges 1905 af: *Andreas Jakobsen*, f. 11. 2. 1882 paa Gaarden (S. af Rasmus J. og Karoline Kahrine, f. Munch). Elev paa Ollerup Højsk. 1900—01. G. m. Ingeborg Pouline, f. Kofoed, d. 29. 7. 1882 paa Hellestgd. (D. af Poul Julius K. og Dorthea Marie, f. Larsen). Elev paa Bornh. Højskole 1903. Børn: Ragnhild, f. 24. 5. 1906. Anker Kofoed, f. 22. 2. 1908. Ejner Kristen, f. 3. 3. 1910. Poul Arne, f. 9. 3. 1913.

32a — »RAAGESKOVSGAARD« pr. Nekstø, Tlf. Nekstø 105. 22. Slg. 39,8 ha — Hk. 7-7-1-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 66,500 — Grdsk. 38,600. 16 Td. Ld. er Skov og 1 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. Eng. Gaarden har været Slægtens Eje gennem flere Generationer. Overtoges 1919 af: *Conrad Anthoni Jensen*, f. 20. 1. 1892 paa Aagaard i Pedersk. (S. af Otto J. og Margrethe, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole Vinteren 1907—08, paa Tune Landbrugsskole 1910—11 og paa Askov Højskole 1914—15. G. m. Marie Kirstine, f. Munch, d. 2. 9. 1887 paa Gaarden (D. af Jens M. og Marengine Kirstine, f. Sørensen). Elev paa Bornh. Højskole 1905—06 og paa Askov Højskole 1907—08. Børn: Grethe, f. 2. 3. 1921.

32d — Nørremark pr. Nekstø, Tlf. Nekstø 185x. 22,2 ha — Htk. 2-6-2-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 13,300. 18 Td. Ld. er Skov og Klipper. Overtoges 1947 af: *Georg Kofoed Jensen*, f. 21. 8. 1891 paa Ejend. (S. af Jens Georg J. og Laura, f. Olsen). Elev paa Ollerup Højskole 1911—12. G. m. Jenny Diderikke, f. Funch, d. 9. 4. 1901 (D. af Smed Jens F. og Marie, f. Nielsen). Elev paa L. Mfs. Højskole. Børn: Else Margrethe, f. 18. 2. 1926. Ole Kofoed, f. 24. 2. 1928.

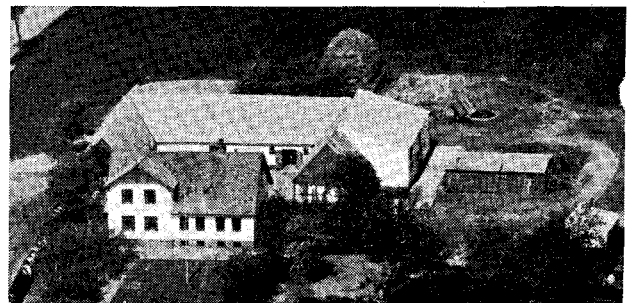
32e — »ESKILDSGAARD« pr. Nekstø, Tlf. Nekstø 169. 24. Slg. 18,4 ha — Htk. 3-1-1-1 — Ejds. 31,000 — Grdsk. 15,000. 8 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov. Stuehuset ældre med Bindingsværk. Overtoges 1918 af: *Johannes Andr. Munch*, f. 11. 11. 1886 i Poulsker (S. af Hans M. og Albine, f. Mortensen). Elev paa Bornh. Højskole 1906—07. G. m. Anine Kathrine, f. Espersen, d. 9. 10.

1888 paa Tjørnebygaard i Poulsker (D. af Jens E. og Kristine, f. Møller). Elev paa Bornh. Højskole. Børn: Albert Espersen, f. 10. 2. 1919. Hedvig, f. 21. 2. 1924.

33a — »KNARREGAARD« pr. Nekstø, Tlf. Nekstø 104. 23. Slg. 32,1 ha — Htk. 8-2-2-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 61,500 — Grdsk. 33,500. Gaarden genopbyggedes 1876 efter Brand. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1922 af: *Thor Gunnar Kofoed*, f. 17. 3. 1895 paa Skovgd. i Bodiilsker (S. af Thor K. og Vilhelmine Marie, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højskole 1914—15 og paa Korinth Landbrugsskole 1918—19. G. m. Astrid Hansine, f. Jensen, d. 17. 2. 1899 paa Gaarden (D. af Herman Georg J. og Oliva Mathea, f. Olsen). Elev paa Bornh. Højskole 1916 og paa Vallekilde Højskole 1920.

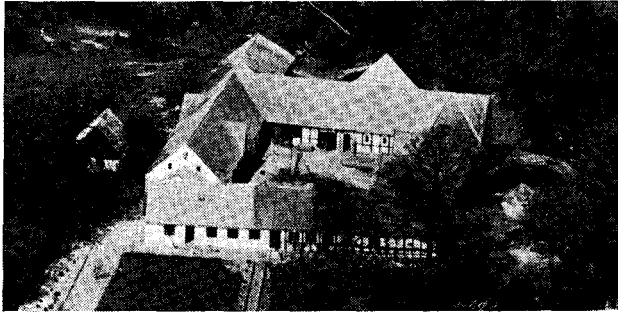
35a — »JULEHØJ« pr. Nekstø, Tlf. Nekstø 193x. 25. Slg. 7,7 ha — Htk. 2-0-3-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 24,000 — Grdsk. 9,300. Østre Længe er ældre med Bindingsværk. Overtoges 1938 af: *Edvard Johs. Nielsen*, f. 19. 12. 1907 (S. af Janus Peter N. og Oliva Johanne, f. Hansen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1929—30. G. m. Edith Marie, f. Sode, d. 17. 8. 1907 i Østermarie (D. af Lars S. og Anne, f. Hansen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1929. Børn: Keld Sode, f. 1. 9. 1935. Lilian Sode, f. 14. 7. 1939. Erik Sode, f. 24. 3. 1944. Leif Sode, f. 24. 3. 1944.

36a — »KYESGAARD« pr. Nekstø, Tlf. Nekstø 102. 26. Slg. 13,7 ha — Htk. 3-5-1-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 31,700 — Grdsk. 16,400. Udbygningerne er ældre. Overtoges 1945 af: *Carl Christoffer sen*, f. 15. 3. 1893 paa Gadeby Mølle i Bodiilsker (S. af Christian Mathias C. og Anine Margrethe, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højskole 1912—13. G. m. Sofie Marie Kristine, f. Andersen, d. 28. 4. 1900 i Pedersker (D. af Mathias A. og Gine Kristine, f. Jensen). Børn: Ellen Margrethe, f. 20. 7. 1923. Erna Anine, f. 10. 8. 1926.

36c — »SKYTTEVANG«, Nørremark, pr. Nekstø. 9,7 ha — Htk. 2-3-0-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 8,600. Overtoges

1918 af: *Peter Kofoed*, f. 18. 1. 1887 i Bodilsker (S. af Anton Valdemar K. og Juliane Margrethe, f. Mogensen). G. m. Oliva Kathrine, f. Kofoed, d. 25. 2. 1889 i Bodilsker (D. af Hans Peter K. og Andrea Martine, f. Larsen). Børn: Klara, f. 21. 10. 1910. Ida Gudrun, f. 13. 9. 1912. Knud Edvard, f. 29. 12. 1913. Elna Eleonora, f. 28. 3. 1916. Edith Kristine, f. 27. 11. 1918. Karl Villy, f. 22. 5. 1922. Kaj Ove Evald, f. 13. 4. 1928. Frits Jerluf, f. 5. 10. 1930.

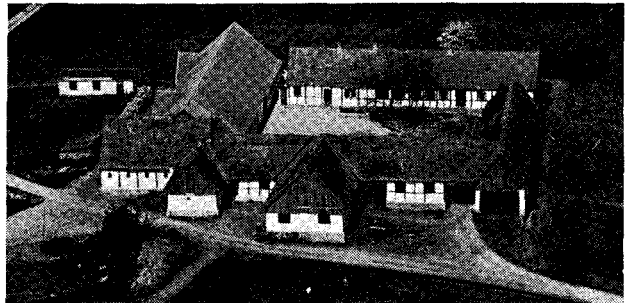

37a — »KLINTEBYGAARD« pr. Nekstø, Tlf. Nekstø 112y. 27. Slg. 57,2 ha — Htk. 7-4-1-2¾ — Ejds. 50,500 — Grdsk. 30,200. 50 Td. Ld. er Skov og Klipper. Stuehuset og ndr. Længe ældre med Bindingsværk. Overtoges 1929 af: *Knud Nielsen*, f. 7. 5. 1900 paa Gaarden (S. af Hans Andreas N. og Jane Dorthea, f. Schou). Elev paa Høng Højskole 1922—23. G. m. Mathilde Birgitte, f. Madsen, d. 21. 2. 1907 (D. af Hans Peter M. og Andrea Birgitte Karoline, f. Pedersen). Elev paa Høng Højskole 1925. Børn: Aage Andreas, f. 9. 3. 1933. Karl, f. 10. 12. 1934. Esther Birgitte, f. 12. 6. 1940. Edith Agnethe, f. 11. 3. 1944.

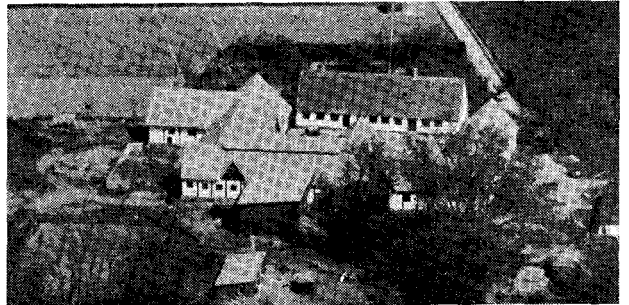
38a — »KLINTEBYGAARD« pr. Nekstø, Tlf. Nekstø 131y. 28. Slg. 40,9 ha — Htk. 9-1-1-0 — Ejds. 59,000 — Grdsk. 35,000. 25 Td. Ld. er Lyng, Skov og Klipper. Bygningerne ældre med Bindingsværk. Klinten ved Paradisbakkerne, hvorfra Byen har sit Navn, hører til Gaarden. Overtoges 1938 af: *Johannes Rømer Madsen*, f. 19. 1. 1906 paa Fejleregaard i Nylars (S. af Peter Chr. M. og Anine, f. Pedersen). Elev paa Bornh. Højskole 1926—27. G. m. Marie Oline, f. Schou, d. 17. 6. 1909 i Bodilsker (D. af Jens S. og Martha, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højskole 1926. Børn: Inger Marie, f. 7. 9. 1939.

39a — »RABEKKEGAARD« pr. Nekstø, Tlf. Nekstø 85u. 29. Slg. 52,7 ha — Htk. 7-4-2-1¾ — Ejds. 51,000 — Grdsk. 29,800. 44 Td. Ld. er Skov. Bygningerne ca. 200 Aar gamle undtagen vestre Længe, der opførtes 1928. Nekstø Vandværk har Brønde paa Grunden, hvorfra det forsynes med Vand. Overtoges 1934 af: *Aksel Kofoed Rønne*, f. 13. 6. 1906 i Paarup, Engesvang

(S. af Lærer Carl Andreas R. og Augusta Frederikke, f. Petersen). G. m. Olga Marie Andrea, f. Jensen, d. 28. 7. 1911 i Østermarie (D. af Christian J. og Anna Marie, f. Fischer). Elev paa Bornh. Husholdningsskole. Børn: Vang Kofoed, f. 31. 10. 1935. Else Kofoed, f. 4. 11. 1937. Birgit Kofoed, f. 21. 10. 1944.

40a — »HELLETSGAARD« pr. Nekstø. 30. Slg. 61,0 ha — Htk. 8-7-3-0¾ — Ejds. 52,000 — Grdsk. 32,100. 30—35 Td. Ld. er Skov og Klipper. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1945 af: *Konrad Kofoed Pedersen*, f. 7. 3. 1918 paa Timannegaard (S. af Thorvald P. og Dagny Georgie, f. Espersen). Elev paa Bornholms Højskole 1940—41. G. m. Inger Marie, f. Christiansen, d. 5. 7. 1915 paa Lykkegaard i Vestermarie (D. af Adam C. og Olga Hansine, f. Koefoed). Elev paa Bornh. Højskole 1936. Børn: John Kofoed, f. 4. 3. 1948.

41a — »NASKEGAARD«, Aarsdale, pr. Svaneke, Tlf. Nekstø 171. 31. Slg. 37,3 ha — Htk. 7-3-2-1¼ — Ejds. 46,800 — Grdsk. 24,000. 15 Td. Ld. er Skov. Stuehuset er opført 1852. Udbygningerne delvis med Bindingsværk. Gaarden har været Slægtens Eje i ca. 300 Aar. Overtoges 1930 af: *Ingvald Johannes Marcher*, f. 19. 2. 1904 paa Gaarden (S. af Jens M. og Anna, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højskole 1922—23 og paa Kærehave Landbrugsskole 1927—28. G. m. Eli Helga, f. Kure, d. 19. 12. 1908 paa Kofoedgd. i Klemensker (D. af Anker K. og Thora, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højskole 1924 og paa Husholdningsskole 1927. Børn: Henning Kure, f. 9. 9. 1931. Jens Anker Kure, f. 15. 12. 1932. Ole Kure, f. 2. 4. 1936.

41b — »LILLEVANG« pr. Aarsdale, Tlf. Svaneke 135y. 31. Slg. Pc. 9,5 ha — Htk. 1-6-0-0 — Ejds. 21,600 — Grdsk. 10,000. Overtoges 1944 af: *Niels Edvard Bech*, f. 3. 8. 1920 i Poulsker (S. af Niels B. og Karoline, f. Bohn). G. m. Signe, f. Jacobsen, d. 13. 7. 1924 i Olsker (D. af Jørgen J. og Marie, f. Larsen). Elev paa Husholdningsskole 1944. Børn: f. 5. 11. 1947.

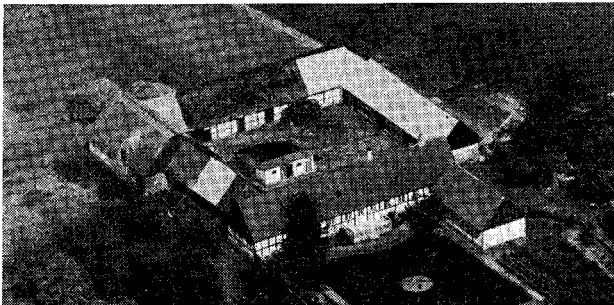
41c — »GILDESVALD« pr. Svaneke. 8,8 ha — Htk. 1-2-0-2½ Ejds. 12,600 — Grdsk. 5,800. Ca. 5½ Td. Ld. er Skov. Bygnin-

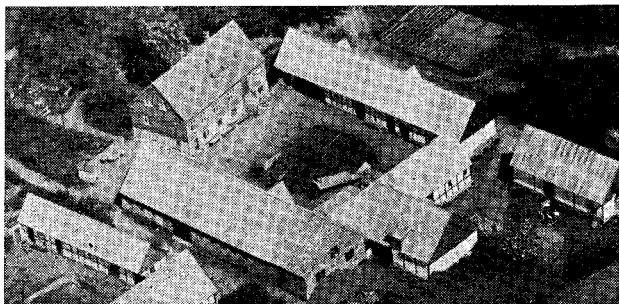
gerne delvis med Bindingsværk. Overtoges 1946 af: *Aksel Vilhelm Andersen*, f. 23. 9. 1898 i Østermarie (S. af Lars A. og Marie, f. Hansen).

41d — »ELLEBÆK« pr. Aarsdale. 31. Slg. Pc. 6,1 ha — Htk. 1-3-3-0 — Ejds. 12,000 — Grdsk. 6,000. 1 Td. Ld. er Skov og Bæk. Bygningerne er ældre med Bindingsværk. Overtoges 1944 af: *Elisabeth Kathrine Appelgreen*, f. Munch, d. 22. 10. 1895 i Østerlars (D. af Claus M. og Jensine Marie, f. Sonne). Børn: Hans Conrad, f. 3. 2. 1921. Aase Camille, f. 2. 3. 1925.

41h — »GRØNNEVAD« pr. Aarsdale. 31. Slg. Pc. 6,8 ha — Htk. 1-4-1-0½ — Ejds. 13,500 — Grdsk. 6,100. Overt. 1947 af: *Karen Augusta Pedersen*, f. Due, d. 8. 8. 1899 i Gudhjem (D. af Poul August D. og Hansine, f. Olsen). Børn: Povl Kofoed, f. 23. 8. 1928. Else Hansine, f. 8. 3. 1932.

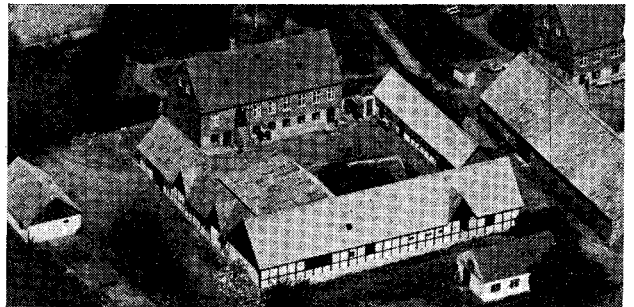
42a — »ASPESGAARD« pr. Aarsdale. 32. Slg. 31,8 ha — Htk. 4-2-2-1¼ — Ejds. 30,600 — Grdsk. 17,200. 20 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1929 af: *Carl Peter Hansen*, f. 5. 10. 1893 (S. af Snedker Christian H. og Anine Petrea H.) G. m. Vilhelmine Kristine, f. Kofoed, d. 13. 9. 1895 (D. af Julius K. og Nikoline Vilhelmine, f. Jensen). Børn: Eva Kofoed, f. 24. 3. 1922. Peter Kofoed, f. 7. 7. 1928. Ole Kofoed, f. 31. 8. 1935.

43a — »PARADISGAARD«, Aarsdale, pr. Svaneke, Tlf. Svaneke 135u. 33. Slg. 39,4 ha — Htk. 6-1-3-0½ — Ejds. 46,000

— Grdsk. 24,300. Ca. 44 Td. Ld. er Skov. Paa Gaarden er der Restauration. Gaarden har været Slægtens Eje gennem 7 Generationer. Nogle af Bygningerne er med Bindingsværk. Overtoges 1914 af: *Andreas Mathias Ipsen*, f. 9. 5. 1883 (S. af Magnus I. og Andrea Mathea, f. Munch). Elev paa Bornh. Højskole 1903 —04. G. m. Jenny Boline Margrethe, f. Pedersen, d. 1. 1. 1893 paa Gaarden (D. af Kristian Kofoed P. og Elise Margrethe, f. Hansen). Elev paa Haraldsborg Husholdningsskole 1912. Børn: Poul Andreas, f. 20. 3. 1916. Lise Mathea, f. 29. 4. 1919. Andrea Margrethe, f. 14. 11. 1920.

43b — »EGEDAL« pr. Svaneke, Tlf. Svaneke 165x. 36. Slg. Pc. 6,1 ha — Htk. 1-2-3-2¾ — Ejds. 13,400 — Grdsk. 5,800. Overtoges 1906 af: *Peter Jensen*, f. 10. 4. 1881 i Aaker (S. af Jens Morten J. og Petrea Dorthea, f. Nielsen). Børn: Holger Peder, f. 9. 12. 1911. Sigrid Oliva, f. 27. 3. 1914. Eskild Johannes, f. 29. 3. 1916. Agnes Marie, f. 11. 6. 1918.

44a — »PARADISGAARD«, Aarsdale, pr. Svaneke, Tlf. Svaneke 135v. 34. Slg. 28,0 ha — Htk. 3-5-2-2¾ — Ejds. 32,200 — Grdsk. 15,500. 25 Td. Ld. er Skov og Lyng. Gaarden har været Slægtens Eje gennem flere Generationer. Stuehuset opført 1926, Udbygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1903 af *Frederik Chr. Mah. Sassersen*, f. 16. 5. 1877 paa Gaarden (S. af Jocum S. og Jensine Margrethe, f. Jensen). G. m. Agnes Albine, f. Kofoed, d. 17. 12. 1888 (D. af Ringer Laurits K. og Julie, f. Funch). Børn: Inger Kathrine, f. 23. 12. 1920. Else Margrethe, f. 2. 8. 1926.

45a — »PILEGAARD« pr. Aarsdale, Tlf. Svaneke 132x. 35. Slg. 44,1 ha — Htk. 6-0-0-1½ — Ejds. 50,500 — Grdsk. 24,400. 34 Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1923 af: *Aksel Kristian Kofoed Pedersen*, f. 25. 1. 1892 paa Gaarden (S. af Thor Kofoed P. og Lene Kathrine, f. Pedersen). Elev paa Vallø Højskole 1911 —12. G. m. Martha Kathrine, f. Michelsen, d. 28. 11. 1896 paa Ndr. Gildesbo i Vestermarie (D. af Karl M. og Anna, f. Bech). Elev paa Vestbirk Højskole 1917. Børn: Svend Aage Kofoed, f. 28. 2. 1924. Henning Kofoed, f. 22. 5. 1925. Mogens Kofoed,

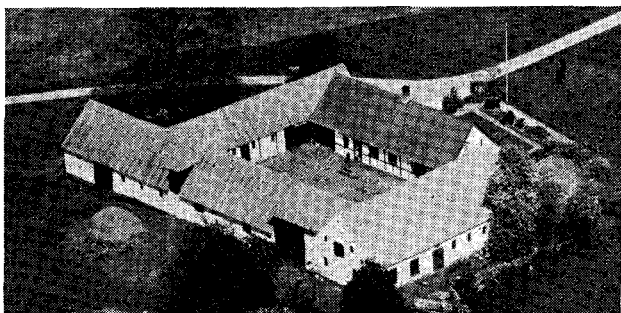

f. 24. 6. 1926. Jørgen Kofoed, f. 21. 10. 1928. Karl Johan Kofoed, f. 10. 8. 1938.

46a — »TIMANNEGAARD«, Aarsdale, pr. Svaneke, Tlf. Svaneke 132y. 36. Slg. 43,6 ha — Htk. 10-0-0-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 53,600 — Grdsk. 28,600. 14 Td. Ld. er Skov og Klipper. Efter gammelt Udsagn stammer Gaardens Navn fra Pesttiden, da der paa Gaarden var samlet 10 af Sognets Mænd til Drøftelse af den alvorlige Situation. Udbygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1913 af: *Thorvald Chr. Kofoed Pedersen*, f. 9. 11. 1886 paa Gaarden (S. af Christian Kofoed P. og Sine Margrethe, f. Pedersen). Elev paa Bornh. Højskole 1907—08. G. m. Dagny Anna Georgie, f. Espersen, d. 6. 7. 1888 i Neksø (D. af Laurits Magnus E. og Margrethe Georgine, f. Olsen). Elev paa Vallekilde Højskole 1911. Børn: Helga Margrethe, f. 8. 10. 1914. Gudrun Sofie, f. 21. 9. 1915. Konrad Kofoed, f. 7. 3. 1918. Martin Kofoed, f. 26. 7. 1920. Karl Ludvig Kofoed, f. 19. 8. 1921. Thor Chr. Kofoed, f. 29. 4. 1923. Anne Marie, f. 26. 9. 1925. Aksel Kofoed, f. 30. 5. 1927.

47a — »SALTHOLMSGAARD« pr. Aarsdale, Tlf. Svaneke 85y. 2.Vdg. 19,4 ha — Htk. 4-4-1-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 36,000 — Grdsk. 18,600. 4 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1935 af: *Povl Sonne-Hansen*, f. 6. 7. 1910 i Rønne (S. af Uddeler Arboe Sonne H. og Signe, f. Munch). Elev paa Bornh. Højskole 1928—29, Antvorskov Højskole 1929—30 og paa Tune Landbrugsskole 1933—34. G. m. Agnethe, f. Jacobsen, d. 18. 1. 1913 i Bodilsker (D. af Hans Kofoed J. og Maren, f. Kjøjler). Elev paa Bornh. Højskole 1930 og paa Ankerhus Husholdningsskole. Børn: Torben Kenneth, f. 10. 6. 1945.

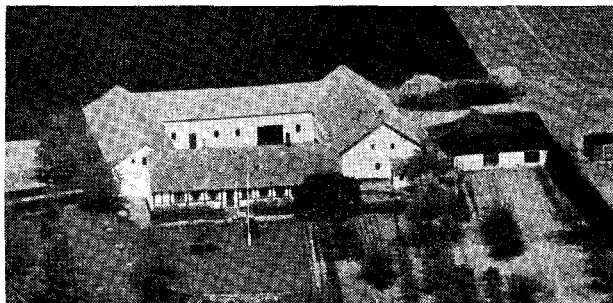

48 — »PRÆSTEBOGAARD« pr. Svaneke, Tlf. Svaneke 161x. 3.Vdg. 11,6 ha — Htk. 2-0-2-0 — Ejds. 17,000 — Grdsk. 7,800. Ca. 7 Td. Ld. er Lyng, Krat og Klipper. Til Gaarden hører et Stenbrud, »Paradis Granitbrud«. Gaarden har engang været testamenteret til Ibsker Sognekald. Senere blev den solgt for visse Ydelser aarlig, der bestod af 1 Lam, 1 Gaas, 20 æg og

1 Lispund Brød. Ved Handel: 2 Td. Havre, 3 $\frac{1}{2}$ Lispund Smør, 2 Rigsdaler samt en Pengeydelse. Overtoges 1915 af: *Karl Vilhelm Hansen*, f. 28. 5. 1892 i Aaker (S. af Thorvald H. og Anine Kristine, f. Munch). G. m. Petra Marie Kirstine, f. Carlsen, d. 3. 9. 1894 (D. af Peter Andreas C. og Kirstine Marie, f. Hansen). Børn: Villy Morten Carlsen, f. 25. 5. 1916. Ella Marie Vilhelmine, f. 8. 7. 1921. Karl Johannes Carlsen, f. 13. 1. 1923. Emil Otto Carlsen, f. 4. 10. 1924. Aksel Nimann Carlsen, f. 11. 3. 1926. Anny Cecilie Karoline, f. 18. 12. 1927. Inger Louise Hansine, f. 15. 8. 1929. Aage Tolf Carlsen, f. 28. 1. 1931. Henning Peter Carlsen, f. 14. 6. 1932. Ole Andreas Carlsen f. 28. 3. 1935. Knud Erik Carlsen, f. 14. 2. 1938.

49a — »TRÆBENEGAARD« pr. Svaneke, Tlf. Svaneke 161u. 4.Vdg. 24,8 ha — Htk. 2-6-3-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 28,800 — Grdsk. 12,900. 22 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1934 af: *Aksel Vilhelm Jensen*, f. 24. 7. 1909 i Aaker. (S. af Ludvig J. og Hansine, f. Hansen). G. m. Magda, f. Pedersen, d. 1. 1. 1909 i Rutsker (D. af Christian Vilhelm P. og Anine Marie, f. Clausen). Elev paa Bornholms Husholdningsskole 1927. Børn: Thor Vilhelm, f. 21. 5. 1935. Agnethe, f. 8. 1. 1938. Erna Alise, f. 11. 7. 1939. Verner Johannes, f. 19. 7. 1941.

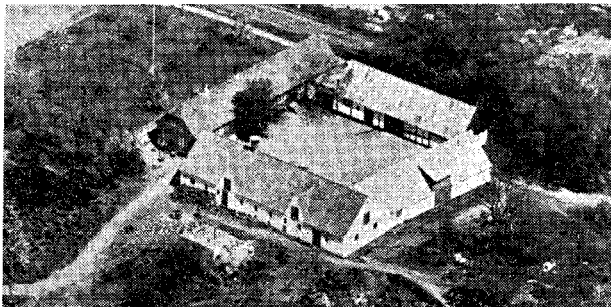

50a — »SKYTTEGAARD« pr. Neksø, Tlf. Neksø 218x. 5.Vdg. 15,9 ha — Htk. 4-0-1-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 36,000 — Grdsk. 14,200. 1 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Klipper. Overtoges 1946 af: *Knud Jensen*, f. 30. 5. 1906 paa Munkegd. i Østermarie (S. af Kristian J. og Marie Kristine, f. Riis). G. m. Marie Karoline, f. Pihl, d. 24. 4. 1906 i Bodilsker (D. af Hans Chr. P. og Marie Dorthea, f. Dideriksen). Elev paa Bornh. Højskole 1926. Børn: Svend Gunnar, f. 8. 3. 1939. Gunver, f. 20. 4. 1945.

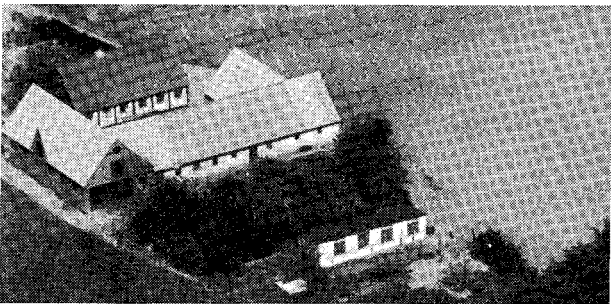
50c — Nørremark pr. Neksø. 5,7 ha — Htk. 1-2-3-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 14,400 — Grdsk. 5,200. Overtoges 1920 af: *Peder Chr. Dam Jacobsen*, f. 9. 6. 1896 i Bodilsk. (S. af Snedker Christian J. og Hermantine, f. Dam). G. m. Dagmar Georgine, f. Larsen, d. 16. 6. 1894 (D. af Julius Kofoed og Margrethe, f. Bødtker).

Børn: Marie, f. 2. 11. 1920. Karl Aage, f. 18. 10. 1922. Herman Georg, f. 6. 9. 1925. Emil Dam, f. 23. 4. 1930. Lydia Margrethe, f. 14. 12. 1932.

52a — »PUGGEGAARD« pr. Neksø. 7.Vdg. 32,8 ha — Htk. 3-6-3-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 25,500 — Grdsk. 12,700. 30 Td. Ld. er Skov og Eng. Gamleborg, der er fredet, ligger paa Gaardens Grund. Overtoges 1940 af: *Jens Peter Larsen*, f. 26. 9. 1916 paa Gaarden (S. af Julius L. og Mathea, f. Jacobsen). G. m. Inger Marie, f. Mogensen, d. 2. 2. 1921 i Østermarie (D. af Amandus M. og Jenny Karoline, f. Jensen). Børn: Grethe Irene, f. 28. 10. 1942. Inge-Lise, f. 10. 2. 1945.

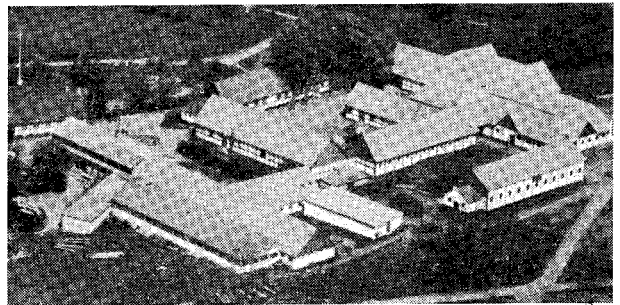

54a — »HULLEGAARD« pr. Aarsdale, Tlf. Svaneke 88u. 9.Vdg. 11,3 ha — Htk. 2-2-1-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 8,700. Ca. 4 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1947 af: *Karl Ejner Larsen*, f. 24. 10. 1913 i Svaneke (S. af Karl L. og Alma, f. Pedersen). G. m. Ingeborg Kathrine Louise, f. Jensen, d. 18. 2. 1911 (D. af Hans J. og Anine, f. Nielsen). Børn: Alice, f. 25. 2. 1938. Birthe, f. 30. 1. 1941. Inger Lise, f. 12. 9. 1948.

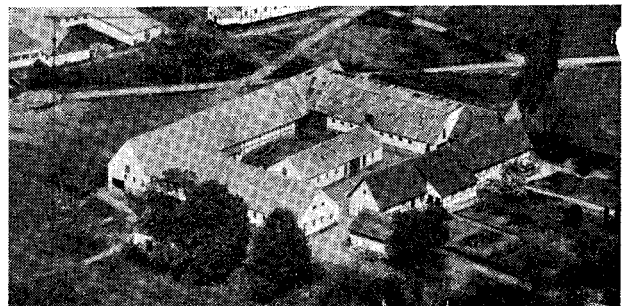

54c — »SKOVSHØJ« pr. Aarsdale. 15.Vdg. Pc. 6,1 ha — Htk. 1-2-1-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 13,000 — Grdsk. 6,000. Overtoges 1933 af: *Gunnar Pedersen*, f. 10. 8. 1906 i Bodilsker (S. af Anton P. og Marie, f. Mortensen). G. m. Inger Margrethe, f. Brandt, d. 4. 7. 1911 i Pedersker. (D. af Andreas B. og Ingeborg Kirstine, f. Jensen). Børn: Kirsten Marie Brandt, f. 11. 12. 1935. Gunni Brandt, f. 3. 6. 1937. Bodil Margrethe Brandt, f. 29. 3. 1943.

55a — »BRÆNDESGAARD« pr. Svaneke, Tlf. Svaneke 133u. 10.Vdg. 62,7 ha — Htk. 16-1-0-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 111,800 — Grdsk. 60,500. 10 Td. Ld. er Skov og 2 Td. Ld. Eng og Mose. Bygningerne er ca. 200 Aar gamle. Der er meget stor Have til Gaarden, Brændesgaardshaven, som hvert Aar har Besøg af ca. 40,000 Mennesker. Gaardens Ejere kan følges tilbage til 1540. Overtoges 1941 af: *Evald Ipsen*, f. 7. 9. 1911 paa Gaarden (S. af Emil Peter I. og Anna Kirstine Elisabeth, f. Larsen). Elev paa

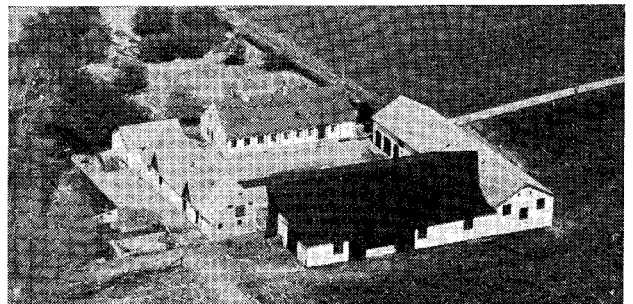

Tune Landbrugsskole 1933—34. G. m. Anna Ingefred, f. Hansen, d. 4. 9. 1911 i Østermarie (D. af Christian Peter H. og Laura Karoline, f. Tranberg). Elev paa Bornh. Husholdningsskole. Børn: Jørgen, f. 2. 8. 1937. Henning, f. 11. 3. 1940. Hans Emil, f. 25. 2. 1943. Birgith Ulla, f. 18. 4. 1947.

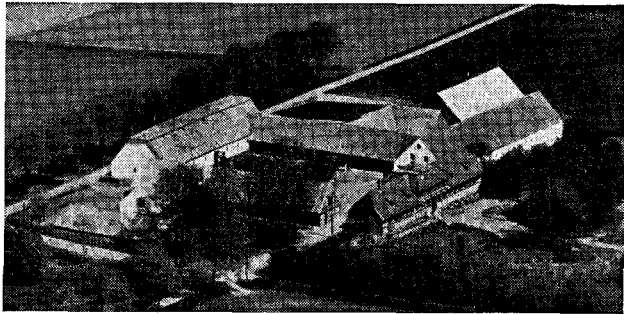
56a — »BRÆNDESGAARD« pr. Svaneke, Tlf. Svaneke 133v. 11.Vdg. 54,1 ha — Htk. 14-7-1-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 89,800 — Grdsk. 53,800. 11 Td. Ld. er Skov. Stuehuset ældre med Bindingsværk. Paa Grunden findes Kanonhøjen. Overtoges 1941 af: *Ludvig Marius Hansen*, f. 10. 7. 1906 i Randkløve, Østermarie (S. af Christian Peter H. og Laura Karoline, f. Tranberg). Elev paa Kærhave Landbrugsskole 1931—32. G. m. Ella Kristine Marie, f. Ipsen, d. 11. 7. 1911 i Vestermarie (D. af Adolf Chr. I. og Karoline Kristine, f. Jensen).

56 — Aarsdale pr. Aarsdale. 4,3 ha — Htk. 1-2-0-0 — Ejds. 14,500 — Grdsk. 5,200. Ejer: *Ane Johanne Mikkelsen*, f. Knudsen, d. 16. 11. 1880. Børn: Jenny Hansine Magdalene, f. 27. 11. 1911.

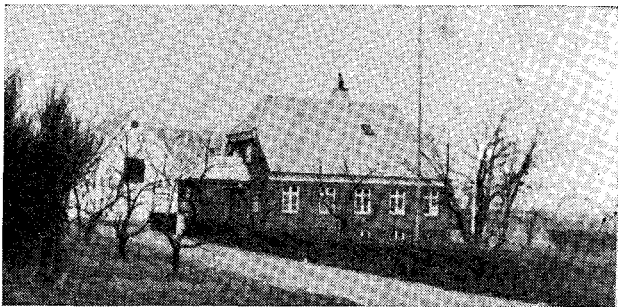
57 — »ELLESGAARD«, Svaneke, Tlf. Neksø 165u. 12.Vdg. 36,4 ha — Htk. 5-0-3-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 39,000 — Grdsk. 20,400. 27 Td. Ld. er Skov, Lyng og Klipper. Overtoges 1948 af: *Sofus Bjerregaard*, f. 30. 1. 1919 paa Gaarden (S. af Jens B. og Anna f. Munch). Elev paa Bornh. Højskole 1935—36 og paa Dalum

Landbrugsskole 1943—44. G. m. Inger, f. Kjølbelev, d. 28. 12. 1924 paa Sjælland (D. af Christian K. og Anine K.).

58a — »FRENNEGAARD« pr. Svaneke, Tlf. Svaneke 35. 13.Vdg. 90,1 ha — Htk. 20-5-0-2¾ — Ejds. 140,000 — Grdsk. 89,800. Ca. 8 Td. Ld. er Skov, Lyng og Klipper. Bygningerne er ældre med Bindingsværk. Paa Grunden er fredet: Gravhøj, Hallebrøndshøj, Bautasten, Granithuller, Skanse og Bopladser fra Stenalderen. Overtoges 1947 af: Herman Friis Marcher, f. 12. 12. 1903 paa Gaarden (S. af Christian M. og Violet, f. Friis). G. m. Emma Marie, f. Sonne, d. 23. 3. 1911 i Svaneke (D. af Christian S. og Hermansine f. Lou): Børn: Hella, f. 22. 10. 1932. Pallé, f. 17. 4. 1935. Krista Sonne, f. 30. 11. 1941. Anette Sonne, f. 5. 2. 1944.

58c — »FUGLSANG« pr. Svaneke. 13.Vdg. Pc. 8,2 ha — Htk. 1-2-3-2½ — Ejds. 18,500 — Grdsk. 9,900. 1 Td. Ld. er Eng. Stuehuser ældre. Overtoges 1945 af: Harald Andreas Elleby, f. 23. 6. 1915 i Østermarie (S. af Jens Peter Emilie E. og Amanda, f. Olsen). G. m. Hedvig Kristine, f. Larsen, d. 13. 6. 1912 i Bodilsk. Børn: Gudrun Bodil, f. 2. 8. 1940. Ruth, f. 8. 10. 1942. Grethe, f. 30. 3. 1947.

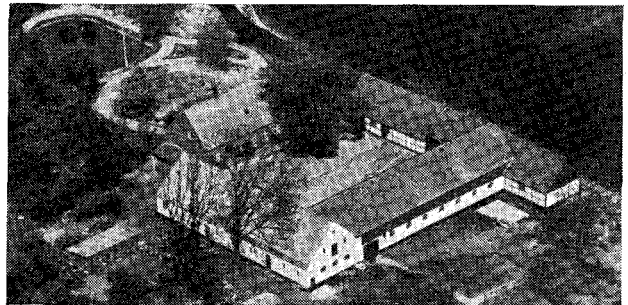

58h — »BAKKEGAARD« pr. Svaneke, Tlf. Svaneke 32. 11,3 ha — Htk. 3-0-3-0¾ — Ejds. 27,000 — Grdsk. 13,300. Overtoges 1947 af: Henry Andreas Andersen, f. 17. 5. 1914 i Klemensker (S. af Jørgen Peter A. og Emilie, f. Kofoed). Elev paa L. Mfs. Højskole 1938—39. G. m. Ruth Lilly Magda, f. Simonsen, d. 6. 3. 1911 i Staureby (D. af Carl S. og Anna, f. Ravn). Elev paa L. Mfs. Højskole 1936. Børn: Britta, f. 19. 2. 1945. Kurt, f. 3. 6. 1948.

59 — »BERTELEGAARD« pr. Svaneke, Tlf. Svaneke 161v. 14.Vdg. 35,6 ha — Htk. 4-2-0-2¼ — Ejds. 28,000 — Grdsk. 16,000. 35 Td. Ld. er Skov og Lyng. Bygningerne ældre med Bindingsværk undtagen østre Længe, der blev restaureret i 1945. Slægtens Eje i flere Generationer. Overtoges 1928 af: Jens Louis

Mortensen, f. 28. 1. 1905 paa Gaarden (S. af Laurits Peter M. og Augusta Katrine, f. Kofoed). G. m. Else Marie Hjorth, f. Pedersen d. 1. 1. 1909 i Aarsdale (D. af Anders P. og Hansine Hjorth, f. Hansen, Pugged. i Rutsker). Børn: Aase Hjorth, f. 13. 1. 1931. Ester Hjorth, f. 20. 6. 1934. Børge Hjorth f. 28. 2. 1942.

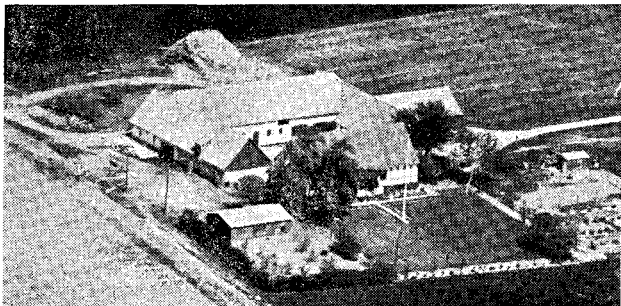
60a — »VORNEDGAARD«, Aarsdale, pr. Svaneke, Tlf. Neksø 103y. 15.Vdg. 32,5 ha — Htk. 6-6-1-2¾ — Ejds. 50,500 — Grdsk. 23,800. Overtoges 1945 af: Hans Otto Thim, f. 7. 8. 1915 i Svaneke (S. af Hans Michael Andreas T. og Anna Margrethe, f. Hansen). G. m. Solveig, f. Madsen, d. 15. 5. 1917 i Neksø (D. af Mælkeh. Annias M. og Asta, f. Mogensen). Elev paa Rødding Højskole 1935. Børn: Ulla-Lise, f. 31. 5. 1945.

61a — »DALEGAARD« pr. Neksø, Tlf. Neksø 119. 16.Vdg. Hovedlod, 11,0 ha — Htk. 4-0-3-2 — Ejds. 30,000 — Grdsk. 13,200. Overtoges 1933 af: Andreas Pedersen, f. 5. 4. 1906 paa St. Myregaard i Poulsker (S. af Christian P. og Marie, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole 1924—25 og paa Tune Landbrugssk. 1929—30. G. m. Karen Agnethe, f. Hansen, d. 21. 4. 1916 paa Gildesvald (D. af Hans Chr. H. og Hansine Anine, f. Nielsen). Børn: Ragna Agnethe, f. 9. 4. 1945.

61b — »SMEDEGAARD« pr. Neksø, Tlf. Neksø 218y. 16.Vdg. 15,5 ha — Htk. 3-5-1-1 — Ejds. 29,000 — Grdsk. 15,000. Overtoges 1943 af: Anker Kristian Ibsen, f. 29. 12. 1910 (S. af

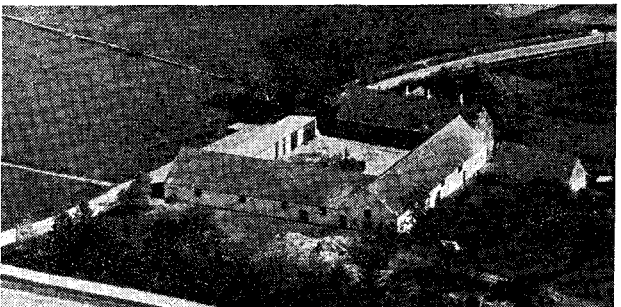

Hans I. og Anne Julie, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højskole 1932—33. Gaarden er bygget i 1858 og har siden været i Slægtens Eje.

62a — »KROGGAARD«, Ibsker pr. Nekse. 17. Vdg. 20,8 ha — Htk. 6-2-1-1 — Ejds. 32,500 — Grdsk. 19,500. 4 Td. Ld. er Krat, Klipper og Veje. Stuehuset ældre og opf. i Bindingsværk. Ejes af Konsulent *Karl A. Jensen*, Rønne.

62m — Nørremark pr. Nekse. 17. Vdg. Pc. 6,0 ha — Htk. 1-6-3-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 14,200 — Grdsk. 6,400. Overtoges 1927 af: *Anton A. Kofoed*, f. 6. 2. 1886 i Bodilsker (S. af Thorvald K. og Margrethe, f. Kofoed). G. m. Marie Kristine, f. Rasmussen, d. 21. 6. 1888 (D. af Hans R. og Laura, f. Jensen). Børn: Henning Theodor, f. 26. 2. 1914. Minni, f. 3. 3. 1916. Lilly, f. 16. 7. 1922.

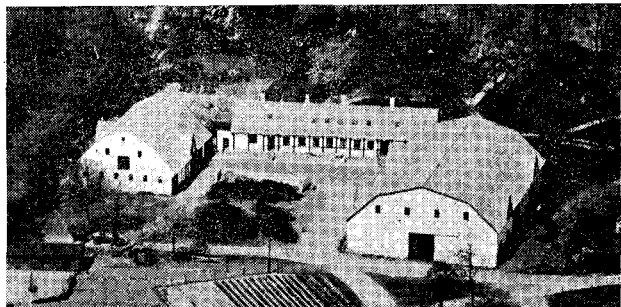

63a — »HOMANNEGAARD« pr. Nekse, Tlf. Nekse 99. 18. Vdg. 26,8 ha — Htk. 6-6-3-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 58,000 — Grdsk. 29,200. Til Gaarden hører 2 Grusgrave, hvor der er fundet Begravelsespladser fra Oldtiden. De forskellige Fund er opbevaret paa Bornh. Museum og paa Nationalmuseet. Overtoges 1923 af: *Magnus Viggo Møller*, f. 4. 7. 1897 paa Gaarden (S. af Hans Anker M. og Olive, f. Lau). G. m. Sigrid, f. Hjorth, d. 14. 5. 1900 paa Broholm Mejeri (D. af Carl Mathias H. og Hanne Magdalene Sofie, f. Rasmussen). Elev paa Bornh. Højskole 1916.

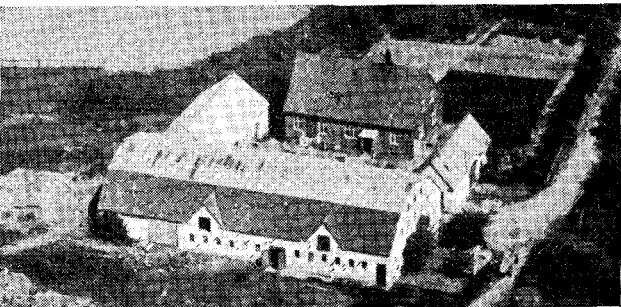
Børn: Vibeke Hjorth, f. 19. 2. 1926. Ruth Hjorth, f. 8. 9. 1928. Else Hjorth, f. 14. 5. 1936.

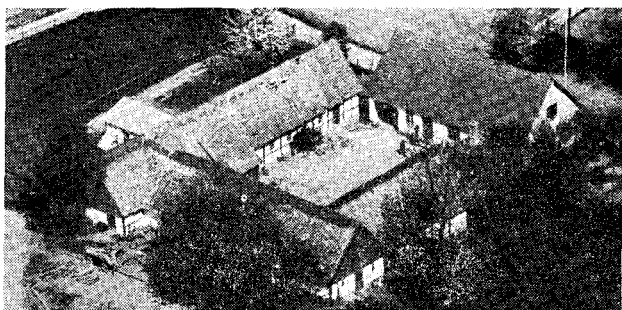
64a — »AAGAARD« pr. Svaneke. 19. Vdg. 11,8 ha — Htk. 2-4-1-1- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 19,600 — Grdsk. 8,500. 1 Td. Ld. er Skov og 1 Td. Ld. Eng. Overtoges 1943 af: *Jann Algot Føbrmann Andersen*, f. 4. 6. 1910 i Østerlars (S. af August A. og Kirsti, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højskole 1938—39. G. m. Else Margit Hermandine, f. Larsen, d. 8. 12. 1918 i Østermarie.

65a — »KLINTEBYGAARD« pr. Nekse, Tlf. Nekse 131x. 20. Vdg. 41,9 ha — Htk. 8-0-0-2 — Ejds. 54,700 — Grdsk. 35,000. 27 Td. Ld. er Skov, Lyng og Klipper. Stuehuset ældre med Bindingsværk. I Slægtens Eje gennem 300 Aar. Overtoges 1924 af: *Viggo Mikkelsen*, f. 17. 4. 1900 paa Gaarden (S. af Mandix M. og Ane Margrethe, f. Hansen). Elev paa Faarevejle Højskole 1918—19. G. m. Dagny Sofie, f. Schow, d. 21. 8. 1898 paa Julsgd. i Bodilsker (D. af Christian S. og Marie Sofie, f. Larsen). Elev paa Haslev Højsk. 1917. Børn: Niels Schow, f. 13. 5. 1928.

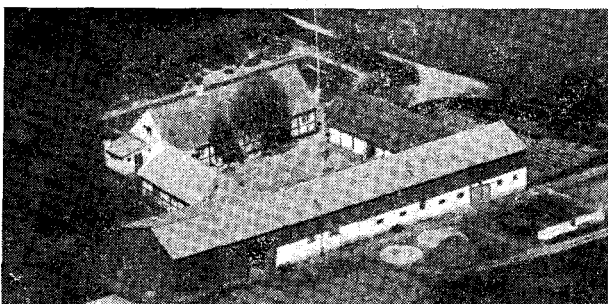

66a — »KLIPPEGAARD« pr. Aarsdale, Tlf. Svaneke 127x. 21. Vdg. 19,9 ha — Htk. 4-2-0-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 42,000 — Grdsk. 19,300. 2 Td. Ld. er Klipper. I Slægtens Eje siden 1727. Overtoges 1941 af: *Peder Hansen*, f. 11. 12. 1907 (S. af August H. og Marie, f. Mikkelsen). G. m. Ingrid, f. Jeppesen, d. 14. 12. 1914 i Svaneke (D. af Albert J. og Laura, f. Lemvig). Børn: Bent Ove, f. 2. 3. 1938. Jytte Lemvig, f. 4. 5. 1940.

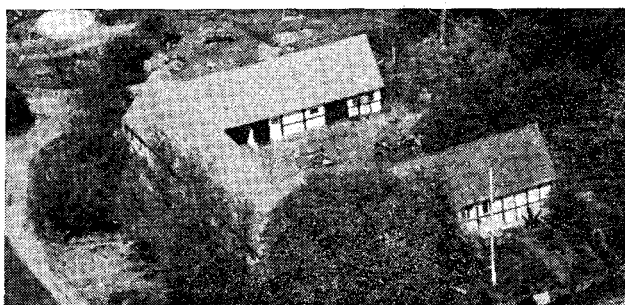

69 — »KODAL« pr. Aarsdale. 11,0 ha — Htk. 1-3-2-0 — Ejds. 17,500 — Grdsk. 7,400. 7 Td. Ld. er Skov, Lyng og Klipper. Udbygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1928 af: *Johannes Peter Madsen*, f. 30. 11. 1899 paa Ejend. (S. af Hans M. og Andrea, f. Pedersen). Elev paa Høng Højskole Vinteren 1921—22. G. m. Jenny, f. Clausen, d. 4. 11. 1904 paa Stenskov (D. af Ludvig C. og Emma, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole 1925. Børn: Ingrid Margrethe, f. 4. 3. 1931. Else Andrea, f. 20. 2. 1936.

70 — Aarsdale pr. Aarsdale, Tlf. Svaneke 103y. 4,6 ha — Htk. 1-3-3-0¼ — Ejds. 14,400 — Grdsk. 5,200. Overtoges 1947 af: *Albert Chr. Nielsen*, f. 24. 11. 1899 i Østerm. G. m. Akseline Lenea, f. Nielsen, d. 25. 4. 1903 i Malmö. Børn: Arne, f. 20. 9. 1923. Erna, f. 1. 7. 1929.

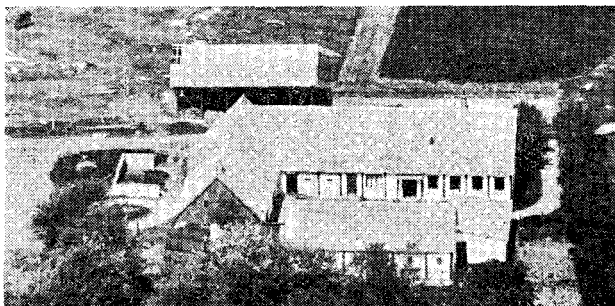

71 — »MUNKERUP«, Kodal, Aarsdale pr. Svaneke. 21,2 ha — Htk. 1-6-2-1¾ — Ejds. 18,500 — Grdsk. 9,300. 22 Td. Ld. er Skov, Lyng og Klipper. Bygningerne ældre med Bindingsværk undtagen sdr. Længe. Overtoges 1946 af: *Fridlev Andr. Mortensen*, f. 19. 9. 1912 i Østermarie (S. af Hans M. og Nanna, f. Pedersen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1936—37. G. m. Ella Marie Vilhelmine, f. Hansen, d. 8. 7. 1921 paa Præstebogd. (D. af Karl Vilhelm H. og Petra Marie Kirstine, f. Carlsen). Børn: Bent Vilhelm, f. 29. 8. 1940. Poul Erik, f. 29. 7. 1943. Hans Ole, f. 1. 5. 1945.

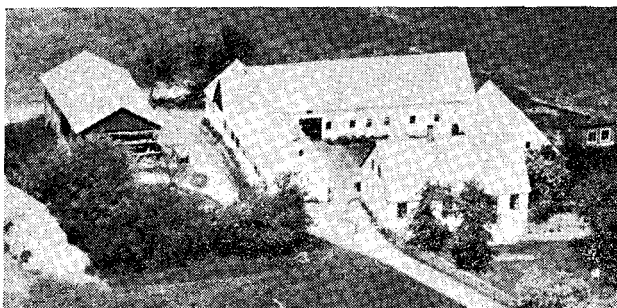

73 — Kodal, pr. Svaneke, Tlf. Neksø 159u. 15,9 ha — Htk. 1-5-0-2¾ — Ejds. 12,800 — Grdsk. 6,600. 9 Td. Ld. er Skov,

Eng, Lyng og Klipper. Bygningerne er ca. 200 Aar gamle. Overtoges 1936 af: *Julius Chr. Mortensen*, f. 16. 8. 1906 paa Ejend. (S. af Jens M. og Cecilie Oline, f. Hansen).

74 — »DYRSTENSHØJ«, Kodal pr. Aarsdale. 3. Slg. Frt. 9,0 ha — Htk. 2-0-3-2 — Ejds. 14,400 — Grdsk. 5,900. 2 Td. Ld. er Klipper. Overtoges 1920 af: *Karl Edvard Madsen*, f. 30. 9. 1903 i Poulsker (S. af Niels M. og Karoline Kristine, f. Jensen). G. m. Oda Kristine Marie, f. Enevoldsen, d. 21. 3. 1907 i Pedersker (D. af Jens E. og Karoline Margrethe Amandine, f. Bendtsen). Børn: Ruth, f. 21. 2. 1932. Inger, f. 3. 6. 1935. Erna, f. 27. 12. 1938. Gunver, f. 22. 8. 1946.

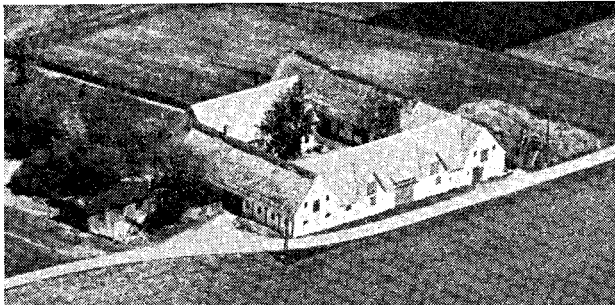
75 — »HIMMELHØJ« pr. Svaneke. 1. Slg. Frt. 10,7 ha — Htk. 2-1-1-1 — Ejds. 15,600 — Grdsk. 6,400. Ejer: *Alfred Hansen*, f. 7. 11. 1900 i Poulsker. G. m. Ethly Johanne, f. Nimb, d. 17. 10. 1918 i Neksø. Børn: Børge Nimb, f. 4. 5. 1941.

79 — »LINDHOLT« pr. Svaneke. 36. Slg. Frt. 9,3 ha — Htk. 1-5-2-2¼ — Ejds. 16,200 — Grdsk. 6,600. Overtoges 1926 af: *Anthøn Jensen*, f. 31. 12. 1895 i Østermarie (S. af Mads J. og Kristine Olivie Kofoed, f. Olsen). G. m. Gunhild Dorthea, f. Madsen, d. 30. 5. 1903 i Neksø (D. af Anthon Chr. M. og Anna Amalie, f. Brandt). Børn: Inger, f. 29. 6. 1927. Birgith, f. 3. 11. 1928. Astrid, f. 22. 12. 1932. Ellen, f. 21. 5. 1936. Solveig, f. 29. 6. 1945.

85a — Nørremark pr. Neksø, Tlf. Neksø 185y. 10,8 ha — Htk. 3-1-1-1½ — Ejds. 22,600 — Grdsk. 11,900. ¾ Td. Ld. er

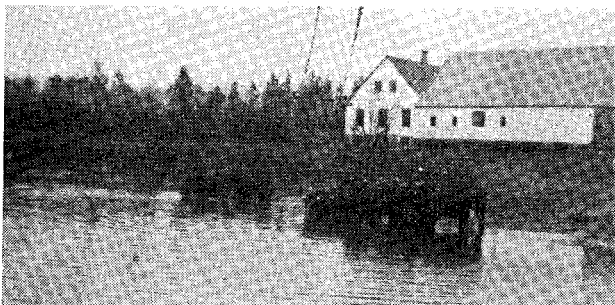
Frugtplantage. Stuehuset opf. 1828. Ejendommen har været i Slægtens Eje ca. 200 Aar. Overtoges 1924 af *Hans Kofoed Jensen*, f. 27. 1. 1891 paa Ejendommen (S. af Hans Pedersen J. og Signe Kirstine, f. Kofoed). Elev paa Kærhave Landbrugsskole 1910—11.

85b — »NORDVANG«, Nørremark, pr. Nekso. Tlf. Nekso 212y. 8,7 ha — Htk. 2-2-2-2 — Ejds. 20,500 — Grdsk. 9,400. 2 Td. Ld. er Klipper. Overtoges 1918 af: *Alfred Lau Jensen*, f. 29. 12. 1890 (S. af Peter Lau J. og Hansine Lau). G. m. Signe Anna Elisabeth, f. Thorsen, d. 26. 6. 1903 i Nekso (D. af August T. og Andrea, f. Ipsen). Børn: Ester Marie Lau, f. 3. 3. 1923.

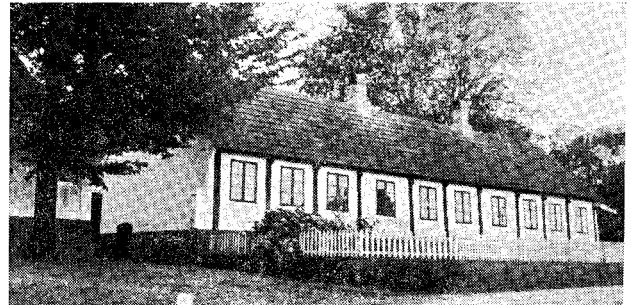

96 — »ELLESHUS«, Aarsdale, pr. Svaneke, Tlf. Nekso 159x. 17. Slg. Frt. 9,4 ha — Htk. 1-2-1-0½ — Ejds. 14,000 — Grdsk. 6,100. 2 Td. Ld. er Krat. Bygningerne er med Bindingsværk. Overtoges 1937 af: *Ludvig Johannes Sørensen*, f. 24. 4. 1909 paa Ejendommen (S. af Laurits S. og Laura, f. Møller). Elev paa L. Mfs. Højskole 1929—30. G. m. Anna, f. Nielsen, d. 2. 10. 1913 (D. af Mathias Peter N. og Andrea Hansine f. Olsen). Børn: Grethe Synnøve, f. 15. 1. 1940.

98 — »GRAALØKKE« pr. Aarsdale, Tlf. Svaneke 161y. 15,6 ha Htk. 1-7-2-1½ — Ejds. 22,000 — Grdsk. 10,900. 8 Td. Ld. er Skov og Klipper. Overtoges 1939 af: *Knud Gunner Lassen*, f. 7. 6. 1914 paa Vangsbo i Poulsker (S. af Hans L. og Margrethe, f. Lassen). G. m. Karen Marie, f. Juul, d. 28. 9. 1912 paa Høj-

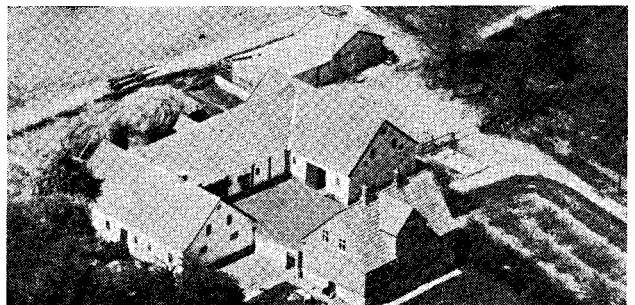
vang i Vestermarie (D. af Christian Olsen J. og Hansine Karoline Jørgine, f. Larsen). Børn: Frode Juul, f. 10. 5. 1941. Gunver Margrethe Juul, f. 14. 12. 1945. Kirsten Juul, f. 8. 8. 1947.

98a — Listed pr. Svaneke. 9,4 ha — Htk. 2-3-1-1½ — Ejds. 22,500 — Grdsk. 10,500. 2 Td. Ld. er vedvarende Græsbanker. Paa Grunden findes 2 Gravhøje, Storehøj og Lillehøj, hvoraf Lillehøj er fredet. Overtoges 1929 af: *Hans Johan Adolf Ipsen*, f. 14. 6. 1898 paa Ejendommen (S. af Anthon I. og Margrethe, f. Thorsen). Elev paa Bornh. Højskole 1921—22. G. m. Valborg Margrethe, f. Christensen, d. 23. 12. 1904 i Aakirkeby (D. af Hans C. og Johanne Kristine, f. Jensen). Børn: Ingeborg Magdalene, f. 23. 1. 1930. Helga Margrethe, f. 31. 7. 1932. Hans Konrad, f. 1. 3. 1935. Kirsten, f. 28. 4. 1945.

115c — »DALSHØJ«, Aarsdale, pr. Svaneke. 7,4 ha — Htk. 2-0-0-0½ — Ejds. 18,800 — Grdsk. 8,400. Overtoges 1947 af: *Hans Peter Abrabamsen*, f. 6. 2. 1911 (S. af Emil A. og Eline, f. Hansen).

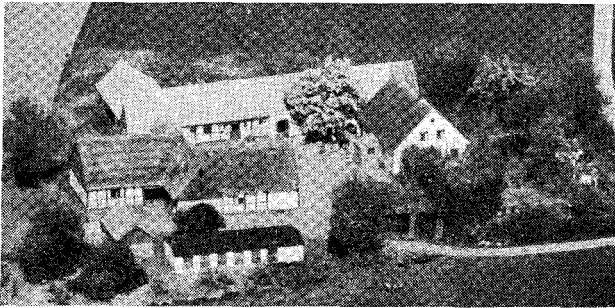

130 — »STENSHØJ«, Nørremark, pr. Nekso, Tlf. Nekso 185u. 9,6 ha — Htk. 2-5-1-2 — Ejds. 25,000 — Grdsk. 10,600. Overtoges 1938 af: *Jens Ejner Pedersen*, f. 10. 10. 1910 i Poulsker (S. af Emil P. og Karoline, f. Ipsen). Elev paa Kærhave Landbrugsskole 1931—32. G. m. Inger, f. Kaas, d. 27. 9. 1907 i Bodiisker (D. af Anthon K. og Marie, f. Jensen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1931 og paa Bornh. Husholdningsskole 1937. Børn:

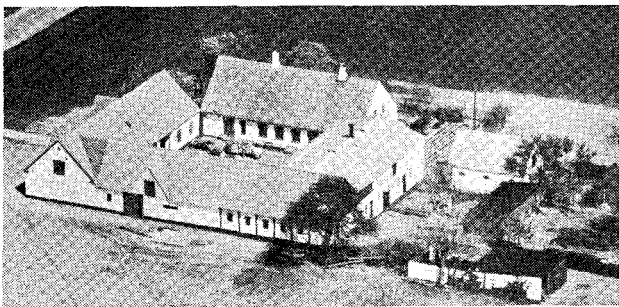
Lis Emilie, f. 12. 3. 1939. Birthe Marie, f. 8. 4. 1940. Doris Agnethe, f. 21. 8. 1941. Jens Erling, f. 31. 12. 1942. Jørn Preben, f. 14. 4. 1944. Margith Irene, f. 2. 5. 1945. f. 24. 7. 1947.

133c — Nørremark pr. Nekso. 14,3 ha — Htk. 1-2-2-1½ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 7,100. Ejer: *Chr. Sinius Andr. Bødtker*, f. 8. 12. 1865. G. m. Agnethe Pouline, f. Kofoed, d. 2. 10. 1885. Børn: Astrid Elisabeth, f. 27. 4. 1923.

155ab — »FÆDREMINDE« pr. Svaneke, Tlf. Svaneke 141u. 11,5 ha — Htk. 3-3-0-1¾ — Ejds. 24,800 — Grdsk. 13,900. Stuehuset opf. 1911, Udbygningerne ældre med Bindingsværk. Slægtens Eje i 4 Generationer. Overtoges 1925 af: *Hans Bidstrup Ager*, f. 4. 3. 1899 i København (S. af Niels Andreas A. og Hansine Kathrine, f. Bidstrup). Elev paa Bornh. Højskole 1918—19. G. m. Inger Sofie, f. Kofoed, d. 11. 4. 1901 paa Ejend. (D. af Julius K. og Nikoline Vilhelmine, f. Jensen). Børn: Mimmi, f. 5. 5. 1924. Niels Kofoed, f. 17. 2. 1926. Svend Aage Kofoed, f. 31. 5. 1929. Vilhelm Kofoed, f. 10. 1. 1931. Anna Lise Kofoed, f. 13. 3. 1937. Laura Hanne Kofoed, f. 28. 12. 1939. Jørn Kofoed, f. 29. 9. 1943.

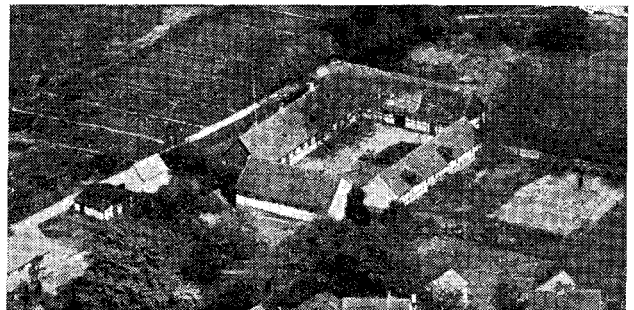
155ae — Listed pr. Svaneke, Tlf. Svaneke 142x. 3,7 ha — Htk. 1-0-2-1¼ — Ejds. 12,500 — Grdsk. 4,300. Ejer: *Henry Michael Hermansen*, f. 3. 7. 1905. G. m. Anna Louise, f. Nielsen, d. 21. 12. 1905 i Olsker. Børn: Jytte Lilian, f. 24. 6. 1933. Bendt Helmer, f. 22. 1. 1939.

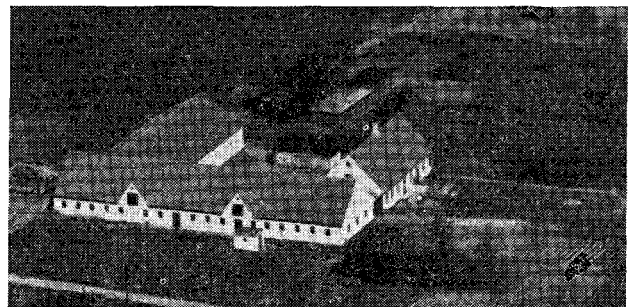
155b — »HØJLY«, Brændesmark, pr. Svaneke, Tlf. Svaneke 93x. 11,2 ha — Htk. 2-3-1-2¾ — Ejds. 26,300 — Grdsk. 12,500. Overtoges 1937 af: *Carl Søbjerg Andersen*, f. 26. 10. 1906 i Rorup (S. af Jens A. og Kathrine, f. Pedersen). G. m. Inge Marie, f. Madsen, d. 22. 9. 1909 (D. af Jens M. og Andrea, f. Hansen). Børn: Kirsten Elise Søbjerg, f. 10. 3. 1933. Jens Werner Søbjerg, f. 15. 12. 1937. Svend Søbjerg, f. 28. 12. 1942.

155bq — Listed pr. Svaneke. 5,3 ha — Htk. 1-3-3-1¾ — Ejds. 14,500 — Grdsk. 5,600. 1 Td. Ld. er Skov, Krat og Klipper. Stuehuset opf. 1827, vestre Længe 1930, øvrige Bygninger ældre med Bindingsværk. Overtoges 1936 af: *Alma Kirstine Andersen*, f. 26. 2. 1891 i Svaneke, *Viggo Chr. Andersen*, f. 26. 2. 1907 paa Ejend. (S. og D. af Niels Peter A. og Boldine Kristine, f. Bahn).

155h — »LISTEDGAARD«, Listed pr. Svaneke. 15,7 ha — Htk. 3-5-3-0¾ — Ejds. 35,800 — Grdsk. 15,800. Bygningerne opf. 1848. Overtoges 1946 af: *Martin Kofoed Pedersen*, f. 22. 7. 1920 paa Timannegd. (S. af Thorvald Kofoed P. og Dagny Anna Georgie, f. Espersen). Elev paa Bornh. Højskole 1941—42. G. m. Kirsten, f. Hjorth, d. 27. 5. 1922 paa Gaarden (D. af Carl H. og Sofie Margrethe, f. Thorsager). Elev paa Bornh. Husholdningsskole 1939 og paa Bornh. Højskole 1941. Børn: Lis Hjorth, f. 21. 9. 1946.

155o — »VASAHØJ«, Brændesmark, pr. Svaneke, Tlf. Sv. 93y. 9,1 ha — Htk. 1-6-0-2¼ — Ejds. 24,600 — Grdsk. 10,500. ¾ Td. Ld. er Frugthave. Stuehuset ældre. Overtoges 1944 af: *Ernst Ingemann Larsen*, f. 15. 3. 1919 paa Kæmpegd. i Vesterm. (S. af Christian L. og Kristine, f. Jønson). Elev paa Bornh. Højskole (Kontrolk.) 1938. G. m. Sigrid, f. Bendtsen, d. 1. 8. 1912 på Smørenged. i Vestermarie (D. af Hans Peter B. og Kathrine, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højskole og paa Snoghøj Højskole. Børn: Mariane, f. 27. 5. 1946. Gunvor og Elsebeth, f. 5. 1. 1948.

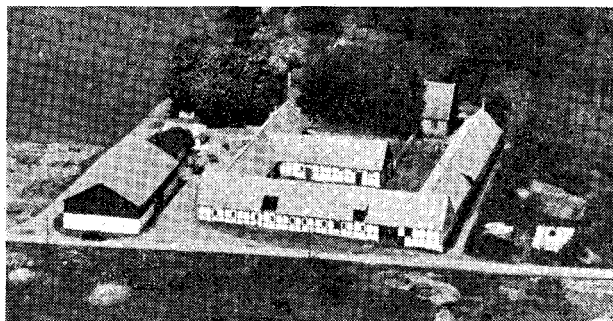

155 p

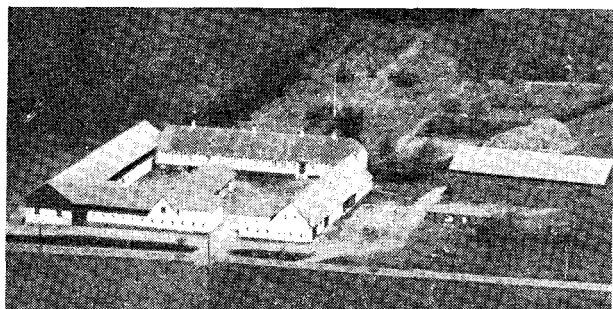
155p — »PEDERSMINDE«, Brændesmark, pr. Svaneke, Tlf. Svaneke 141y. 7,6 ha — Htk. 2-2-1-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 9,000. Overtoges 1912 af: *Ejner Chr. Larsen*, f. 20. 1. 1885 (S. af Hans L. og Eline, f. Andersen). Elev paa Kærhave Landbrugsskole 1908—09.

155s — Listed pr. Svaneke, Tlf. Svaneke 90. 3,1 ha — Htk. 1-0-0-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 12,600 — Grdsk. 4,200. *Peter Herman Andr. Pedersen*, f. 23. 6. 1891. G. m. Jeane Malene Louise, f. Kofoed, d. 27. 8. 1892. Børn: Ilse Kofoed, f. 19. 10. 1916. Johannes Kofoed, f. 12. 9. 1923.

KLEMENSKER

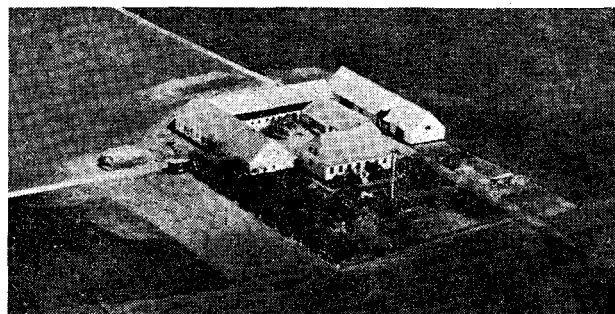

1a — »BAGGAARD« pr. Hasle, Tlf. Hasle 47. 82,8 ha — Htk. 8-4-1-1 — Ejds. 88,000 — Grdsk. 50,000. 30 Td. Ld. er Skov og Eng. Stuehuset opf. 1872. Udbygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1946 af: *Gunnar Sode*, f. 6. 6. 1912 paa Samsingsgd. (S. af Axel S. og Martha, f. Thorsen). Elev paa Lyngby Landbosk. 1937—38. G. m. Martha Hansine, f. Hansen, d. 1. 3. 1914 paa Munkegd. i Ibsker (D. af Herman H. og Hansine Margrethe, f. Schou). Elev paa Bornh. Højskole 1932 og paa den Suhrske Husholdningssk. 1937. Børn: Aksel Munkegaard, f. 22. 1. 1947.

2 — »SIMBLEGAARD«, Klemensker, Tlf. 24. Proprietærgaard. 102,5 ha — Htk. 21-6-3-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 144,000 — Grdsk. 94,000. 18 Td. Ld. er Skov. Stuehuset opført 1847, øvrige Bygninger opført senere. Overtoges 1917 af: *Alfred Lind*, f. 24. 9. 1893 paa Duebjerggaard (S. af Anthon L. og Andrea, f. Cloe). Elev paa Lyngby Landboskole 1912—13. G. m. Clara Elida, f. Lundberg, d. 27. 7. 1897 i Norge (D. af Købmand Carl L. og

Elisabeth, f. Myge). Børn: Gyde Elisabeth, f. 30. 7. 1918. Halldis Andrea, f. 17. 6. 1920.

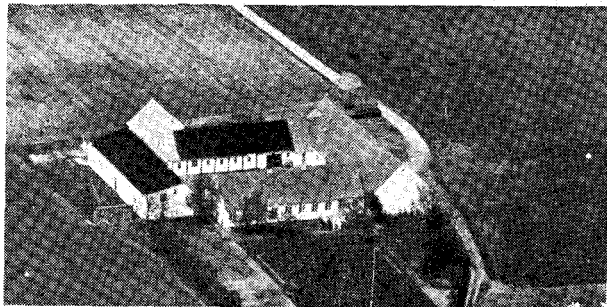

3 — »EGEVANG« pr. Nyker, Tlf. Nyker 46y. 62. Slg. Pc. 16,3 ha — Htk. 2-3-3-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 37,000 — Grdsk. 15,900. Ejendommen blev udvidet 1932, da der blev tilkøbt 26 Td. Ld. Jord. Paa Grunden findes Højen Galtbuske, hvor der bl. a. er funde et Bronzesværd. Overtoges 1916 af: *Hans Olsen*, f. 16. 6. 1886 paa Ejend. (S. af Ole Andersen og Una, f. Morgensdatter) G. m. Thora Marie, f. Jensen, d. 20. 1. 1892 paa Staaleboet i Østermarie. (D. af M. Peter J. og Karoline Kirsten, f. Lund). Børn: Edith Margrethe, f. 4. 4. 1917. Aksel Peter, f. 27. 4. 1918. Karen Marie, f. 31. 3. 1920. Agnes Katrine, f. 15. 2. 1922. Knud Orla, f. 20. 5. 1923. Ellen Karoline, f. 15. 11. 1924. Hans Thor-kild, f. 20. 2. 1934.

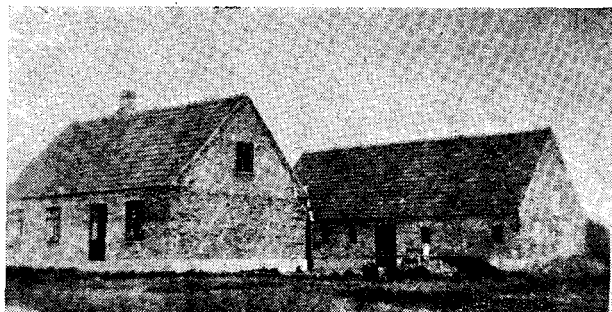
4a — »PRÆSTEGAARD«, Klemensker, Tlf. 83. 31,5 ha — Htk. 7-3-0-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 51,000 — Grdsk. 22,000. 5 Td. Ld.

er Eng, 5 Td. Ld. Bakker og Skrænter, 6 Td. Ld. Mose og ca. 7 Td. Ld. Have og Skov. Gaarden blev genopbygget 1887 efter Brand, udstykkedes for ca. 20 Aar siden. *Aksel Peter Olsen*, f. 27. 4. 1918 paa Egevang (S. af Hans O. og Thora Marie, f. Jensen). Overtog Gaarden i Forpagtning 1945. G. m. Paula, f. Andersen, d. 25. 12. 1923 i Lersbyskov, Østermarie (D. af Murerm. Hans Chr. A. og Kristine, f. Jensen). Børn: Niels Erik, f. 21. 10. 1944. Bente, f. 5. 12. 1947.

4c — »VENNERSHØJ«, Klemensker, Tlf. 89. Præstegd. Pc. 17,4 ha — Htk. 3-2-0-0½ — Ejds. 29,500 — Grdsk. 14,000. Ca. 2 Td. Ld. Eng og Skov. Overtoges 1943 af: *Herman Emil Holm*, f. 24. 3. 1900 paa Sdr. Kirkebogd. i Olsker (S. af Julius Jensen H. og Kristine Margrethe, f. Lund). Elev paa Haslev Landbrugsskole 1923—24. G. m. Jenny, f. Skovgaard, d. 4. 2. 1899 i Knudsker (D. af Thor Andersen S. og Jacobine Karoline Marie, f. Almegaard). Børn: Inge Skovgaard, f. 14. 7. 1925. Orla Skovgaard, f. 21. 9. 1926.

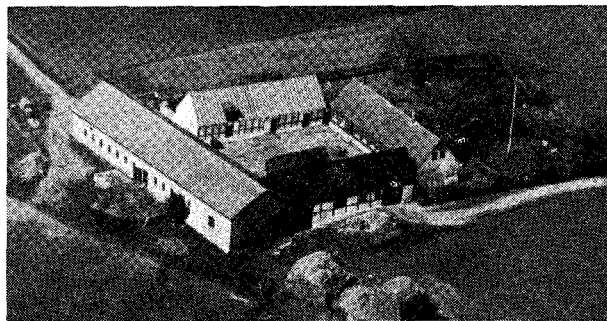
41 — »FREDENSHJEM«, Klemensker. Præstegd. Pc. 6,4 ha — Htk. 1-0-0-2¾ — Ejds. 13,700 — Grdsk. 6,400. Ejer: *Peter Martin Knudsen*, f. 24. 11. 1886 (S. af Jens K. og Anthonette Karoline, f. Vesth). G. m. Agnes, f. Pedersen, d. 22. 6. 1899 i Rutsker (D. af Johan P. og Elisabeth, f. Vang). Børn: Børge Helmut Martin, f. 5. 4. 1919. Elly Margit, f. 5. 9. 1920. Orla Gregers Rosvall, f. 20. 12. 1921. Knud Verner, f. 22. 7. 1925. Daniel Johannes, f. 24. 11. 1927. Lise Agnethe, f. 8. 1. 1929. Ethel Kathrine, f. 13. 4. 1930. Ady Agnes, f. 16. 10. 1931. Connie Rita, f. 6. 1. 1937.

4m — »FRIDASHOLM«, Klemensker. Præstegd. Pc. 6,5 ha — Htk. 1-5-0-1 — Ejds. 13,800 — Grdsk. 6,300. Ejer: *Alfred Marius Jespersen*, f. 22. 1. 1893 i Rutsker (S. af Janus J. og Karoline Marie, f. Jensen). Børn: Aase Agnethe, f. 19. 9. 1930. Inge Marie, f. 16. 11. 1931.

4n — »ØSTERBRO«, Klemensker. Præstegd. Pc. 7,1 ha — Htk. 1-2-3-2½ — Ejds. 13,400 — Grdsk. 5,900. Overtoges 1947 af: *Alfred Math. Kure*, f. 5. 2. 1918 paa Østervang (S. af Karl K. og Alma Petrea, f. Ipsen). G. m. Lilly Andrea, f. Lund, d. 30. 7. 1918 paa Sdr. Bedegadegd. (D. af Jens Peter L. og Agnes, f. Munch). Børn: Kell Lund, f. 24. 7. 1947.

4o — »ROSENHØJ«, Klemensker. Præstegd. Pc. 6,4 ha — Htk. 1-6-3-2¼ — Ejds. 14,400 — Grdsk. 6,900. Ejer: *Alfred Andreas Kofoed*, f. 2. 4. 1899 i Østerlars (S. af Anine Kathrine K. f. Kofoed). G. m. *Hedvig Marie*, f. Pihl, d. 7. 7. 1906 i Østermarie (D. af Sigfred P. og Anna Marie, f. Pedersen). Børn: Arne Pihl, f. 26. 5. 1929. Tage Pihl, f. 8. 10. 1931.

5a — »DEGNEGAARD«, Klemensker. 16,9 ha — Htk. 4-5-3-2 — Ejds. 40,000 — Grdsk. 17,200. ½ Td. Ld. er Skov. Paa Gaarden har der for mange Aar siden været Skole, der var Klemenskers eneste. Overtoges 1945 af: *Esper Andreas Olsen*, f. 1. 10. 1903 paa Gaarden. Elev paa Landbrugsskole. *Helge Olsen*, f. 28. 9. 1913 paa Gaarden (begge S. af Edo Ludvig O. og Sara, f. Kaas). Elev paa Bornh. Højskole og Vestbirk Landbrugsskole.

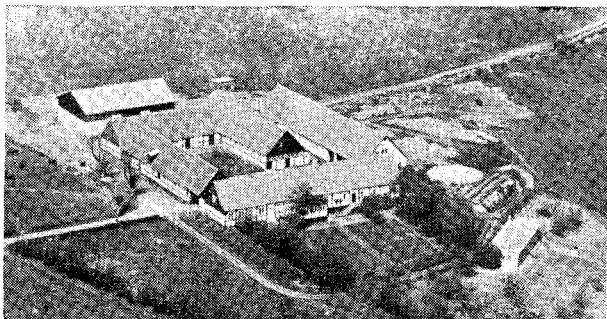

6a — »DANEVANG«, Klemensker, Tlf. 73y. 30. Slg. Frt. 6,1 ha — Htk. 1-2-3-2 — Ejds. 16,400 — Grdsk. 5,600. Overtoges 1927 af *Aage Villy Sonne Olsen*, f. 12. 9. 1903 i Nykøbing F. (S. af Peter O. og Anna, f. Sonne). Elev paa L. Mfs. Højskole 1923—24. G. m. Valborg Louise, f. Pedersen, d. 1. 5. 1900 paa Dyndegd. (D. af Christian P. og Anine, f. Dahl). Elev paa Haslev Højskole 1919. Børn Elin Anine, f. 16. 3. 1931.

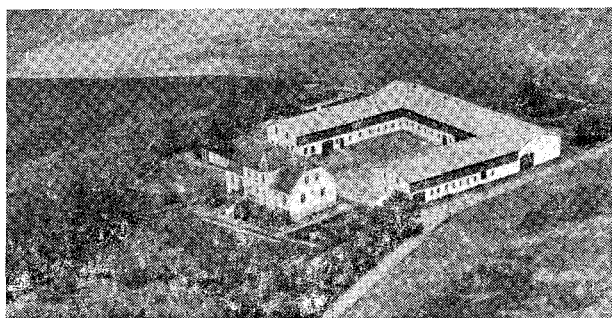
6c — »Ø. GILDESBO«, Klemensker. 30. Slg. Pc. 2,0 ha — Htk. 0-2-3-0¼ — Ejds. 6,700 — Grdsk. 1,800. Overtoges 1947 af: *Helga Dam*, f. Hansen, d. 19. 1. 1892 i Aaker (D. af Christian H. og Johanne, f. Kofoed). Børn: Janus, f. 17. 8. 1916. Else,

f. 23. 7. 1919. Børge, f. 19. 2. 1922. Lilly, f. 19. 3. 1925. Jens Peter, f. 12. 7. 1931.

6d — »KARLSHØJ«, Klemensker. 45. Slg. Pc. 8,1 ha — Htk. 1-4-1-0 — Ejds. 17,300 — Grdsk. 6,900. ½ Td. Ld. er Skov. Bygningerne er ca. 100 Aar gamle. Overtoges 1922 af: *Harald Jobansen*, f. 27. 10. 1895 paa Grammegd. i Poulsker (S. af Andr. Peter J. og Jacobine Alfredsine Vilhelmine Petrea, f. Christianen). G. m. Anna Marie, f. Rasmussen, d. 23. 9. 1896 i Aakirkeby (D. af Postbud Markus Peter R. og Laura Kristine, f. Rasmussen). Børn: Svend Erik, f. 27. 10. 1922. Mogens Andreas, f. 11. 1. 1924. Orla, f. 11. 2. 1926.

9a — »Ndr. SKRUBBEGAARD«, Klemensker, Tlf. 17y. 1. Slg. 51,5 ha — Htk. 9-0-2-0¾ — Ejds. 62,000 — Grdsk. 36,300. 18 Td. Ld. er Skov og ca. 7 Td. Ld. Eng. Overtoges 1923 af: *Henry Jørgen Kofoed*, f. 3. 11. 1896 i Rønne (S. af Tapet- og Farveh. Peter K. og Thora, f. Mogensen). Mellemskoleeksamen paa Rønne Statsskole, var Elev paa Vallekilde Højsk. 1915—16 og paa Dalum Landbrugssk. 1921—22. G. m. Karen, f. Johannesen, d. 8. 8. 1897 i Odense (D. af Murer. Christian J. og Marie, f. Hansen). Børn: Else Margrethe, f. 21. 10. 1930. Grethe Elisabeth, f. 24. 7. 1933.

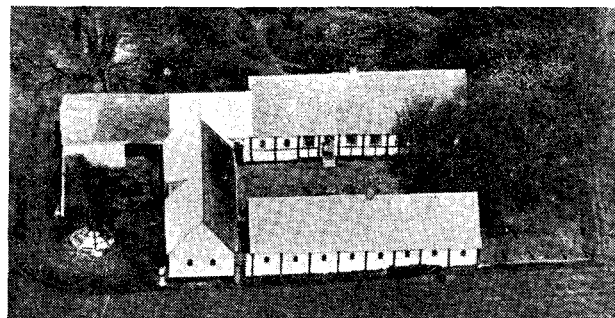
10a — »NORDHOLT«, Klemensker, Tlf. 17x. 2. Slg. 38,7 ha Htk. 6-7-1-1¼. 3 Td. Ld. er Skov og 4 Td. Ld. Eng og Krat. Overtoges 1936 af: *Christian Thorsen*, f. 10. 11. 1910 i Hasl (S. af John William T. og Thora Margrethe, f. Westh). G. m. Gudrun, f. Nielsen, d. 5. 1. 1914 paa Puggegd. i Rutsker (D. af Peter N. og Petra, f. Kofoed). Børn: Paul, f. 5. 2. 1928. Jørn, f. 15. 6. 1941. Lis, f. 10. 9. 1943.

10d — »MØLLEHØJ« pr. Tejn, 8,5 ha — Htk. 0-3-1-1¼. Overtoges 1939 af: *Harry Mogens Truelsen*, f. 11. 10. 1910 i Køben-

havn (S. af Hans Peter T. og Sara Kirstine, f. Olsen). G. m. Ellen Hedvig Marie, f. Larsen, d. 16. 4. 1911 i Ibsker (D. af Jens Chr. L. og Andrea Nielsine, f. Pedersen). Børn: Hans Peter, f. 31. 5. 1940.

10g — »NORDHØJ«, Klemensker. 2. Slg. Pc. 2,8 ha — Htk. 0-3-3-1 — Ejds. 8,000 — Grdsk. 2,100. Overtoges 1947 af: *Amandus Kristian Anker Hansen*, f. 26. 10. 1894 i Vestermarie (S. af Laurits Peter H. og Marie, f. Anker). G. m. Asta Marie, f. Kristoffersen, d. 1. 7. 1901 i Sandvig (D. af Niels C. og Anna, f. Andersen). Børn: Svend Aage, f. 13. 11. 1924.

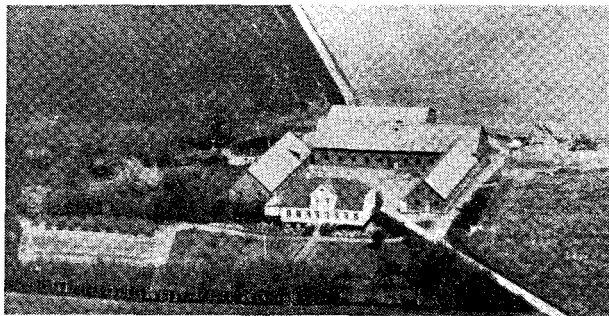
10i — »VENNERSMINDE«, Klemensker. 4. Slg. Pc. 6,1 ha — Htk. 1-1-0-0¼ — Ejds. 11,600 — Grdsk. 5,500. Overtoges 1929 af: *Anna Margrethe Kofoed*, f. Nielsen, d. 24. 11. 1894 paa Dalshøj i Nyker (D. af Mathias Peter N. og Jørgine, f. Larsen). Børn: Karne-Lise, f. 28. 8. 1920. Hans Ole, f. 19. 12. 1925.

10m — »VIBELYST«, Klemensker. 3. Slg. Pc. 10,8 ha — Htk. 1-3-2-1¼ — Ejds. 16,700 — Grdsk. 8,100. Overtoges 1903 af *Hans Jørgen Møller*, f. 15. 5. 1881 (S. af Julius M. og Ane, f. Nielsen). G. m. Andrea Petrea, f. Lyberg, d. 23. 11. 1886 i Rutsker (D. af Peter Otto L. og Kristine, f. Larsen). Børn: Thorvald, f. 2. 2. 1907. Valborg Louise, f. 11. 1. 1910. Edvard Johannes,

f. 6. 5. 1912. Gunhilda Alfrida, f. 20. 8. 1914. Gerda Elisabeth, f. 30. 1. 1917. Paul Vilhelm, f. 26. 9. 1919. Alfred Emil, f. 21. 4. 1922. Else Marie, f. 2. 10. 1924. Arne, f. 10. 2. 1926. Helge, f. 12. 3. 1929.

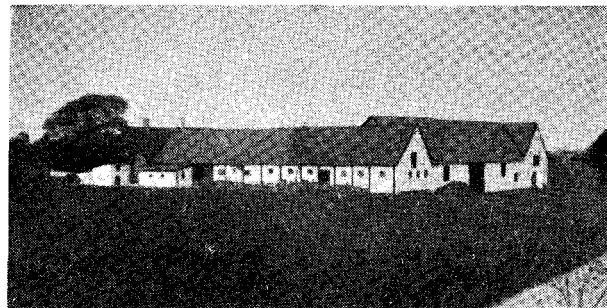
11a — »ST. MUREGAARD«, Klemensker, Tlf. 6x. 3. Slg. 45,7 ha — Htk. 7-5-0-1¾ — Ejds. 61,000 — Grdsk. 34,600. Ca. 7 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1929 af: *Karl Aage Marker*, f. 3. 9. 1895 paa Munkevang (S. af Jens Math. M. og Marie, f. Riis). Elev paa Stevns Landbrugsskole. G. m. Hedvig Marie Kofoed, f. Müller, d. 29. 6. 1906 paa Vallensgaard i Aaker (D. af Anthon Valdemar M. og Thyra, f. Kofoed).

12a — »LI. MUREGAARD«, Klemensker. 4. Slg. 17,7 ha — Htk. 3-1-1-1½ — Ejds. 18,500 — Grdsk. — 10,700. Ca. 8 Td. Ld. er Skov, Eng og Lyng. Overtoges 1945 af: *Hans Chr. Kofoed*, f. 14. 4. 1914 paa Murehus (S. af Hans K. og Marie, f. Riis). G. m. Ellen Marie, f. Jensen, d. 3. 10. 1916 i Vesterm. (D. af Anthon J. og Anine, f. Andersen). Børn: Grethe, f. 1. 1. 1937. Hans Ole Jensen, f. 10. 2. 1942. Orla, f. 12. 4. 1944. Jytte Jensen, f. 16. 8. 1945.

12d — »FÆDRESMINDE«, Klemensker, Tlf. 99x. 12. Slg. Pc. 11,0 ha — Htk. 2-1-0-2¾. — Ejds. 16,500 — Grdsk. 9,000. Overtoges 1919 af: *Christian Math. Kofoed*, f. 27. 1. 1896 paa Li. Muregd. (S. af Peter Chr. K. og Trine, f. Hansen). G. m. Karla Pedersen, f. Kofoed, d. 19. 2. 1900 paa Stangegd. i Østerlars (D. af Hans Peter K. og Frederikke, f. Petersen). Børn: Kirsten, f. 24. 12. 1923. Karen, f. 28. 5. 1927.

12m — 4. Slg. Pc. 4,7 ha — Htk. 0-5-2-1¾ — Ejds. 9,700 — Grdsk. 3,700. Overtoges 1938 af: *Sigfred Magelius Nielsen*, f. 23. 8. 1896 paa Ejend. (S. af Morten N. og Marie, f. Svendsen). G. m. Anine, f. Christensen, d. 15. 12. 1895 i Rutsker (D. af Laurits C. og Boline, f. Kofoed).

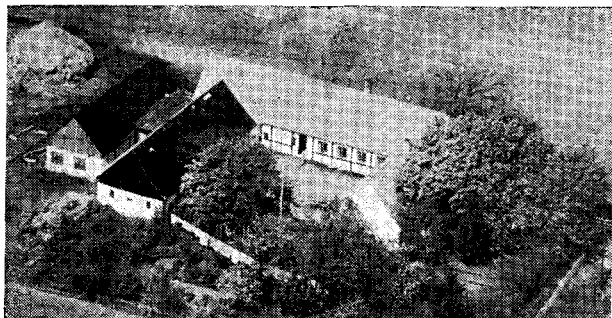
13 — »GOTHEGAARD«, Klemensker, Tlf. 99y. 5. Slg. 39,2 ha — Htk. 5-2-0-1¾. Ca. 25 Td. Ld. er Skov og Klipper. Overtoges 1930 af: *Valdemar Johs. Jensen*, f. 9. 8. 1900 i Østermarie (S. af Peter J. og Ane, f. Ipsen). G. m. Anna Michelle Laurentsine, f. Holm, d. 18. 10. 1906 paa Stenbygd. (D. af Ferdinand H. og Marie, f. Hansen). Børn: Alice Holm, f. 8. 3. 1931. Aase Holm, f. 30. 3. 1932. Pär Holm, f. 28. 3. 1933. Grethe Holm, f. 9. 4. 1936. Inge Holm, f. 26. 9. 1937. Ole Holm, f. 6. 2. 1939. Iris Holm, f. 15. 4. 1940. Jørn Holm, f. 10. 11. 1941. Erik Holm, f. 4. 8. 1943. Svend Holm, f. 3. 8. 1945.

14a — »HØGEGAARD«, Klemensker, Tlf. 99u. 6. Slg. 24,9 ha — Htk. 6-3-1-0 — Ejds. 31,000 — Grdsk. 18,400. 5 Td. Ld. er Skov. Bygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1946 af: *Poul Anker Dam*, f. 21. 2. 1907 paa Limensgd. i Aaker (S. af Hans Harald Jacob D. og Olga Kathrine, f. Lyngberg). G. m. Else Marie, f. Kofoed, d. 22. 2. 1910 paa Humledal Mejeri (D. af Mejerib. Hans K. og Oliva Elisebeth Hermandine, f. Klo). Børn: Bent Kofoed, f. 10. 10. 1936. Hanne Kofoed, f. 19. 9. 1941.

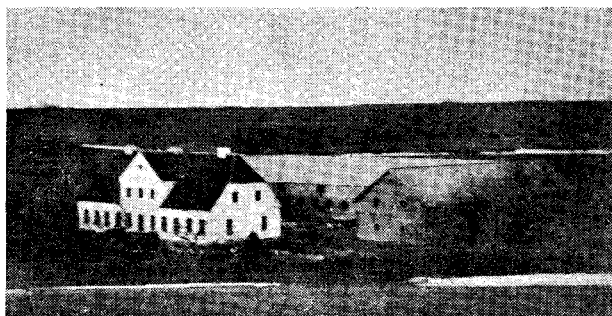
14b — »HØGEELLET«, Klemensker, Tlf. 57y. 6. Slg. Pc. 5,6 ha — Htk. 1-2-1-1½ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 4,400. 1 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1937 af: *Villiam Olsen*, f. 6. 6. 1916 paa Ejend. (S. af Nikolaj O. og Marie, f. Thorsen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1936—37. G. m. Gunhild Oliva, f. Jørgensen, d. 29. 8. 1925 paa Rosenhøj i Olsker (D. af Aksel Madvig J. og Mathilde Madvig, f. Stenberg).

14f — »KANESØ«, Klemensker. 20. Slg. Pc. 3,2 ha — Htk. 0-3-2-1½ — Ejds. 10,300 — Grdsk. 2,800. Opførtes 1900 af: *Claus Alfred Espersen*, f. 26. 4. 1873 (S. af Peter Hansen E. og og Anthonette, f. Klausen). G. m. Marie Laurentsine, f. Kjølner, d. 17. 7. 1876 (D. af Andreas Madsen K. og Kristine Margrethe, f. Larsen). Børn: Peter Andr., f. 9. 3. 1903. Laurie Bertha, f. 10. 8. 1905. Valdemar Alfred, f. 13. 6. 1907. Christian Kjølner, f. 11. 9. 1909. Hans Emil, f. 20. 2. 1913.

14h — »SOLVÆNGE«, Klemensker. 10. Slg. Pc. 10,6 ha — Htk. 2-2-2-2¼ — Ejds. 19,500 — Grdsk. 10,000. ½ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1931 af: *Jens Theodor Pedersen*, f. 25. 9. 1908 paa Ejend. (S. af Jens P. og Anna, f. Hansen). Børn: Leif Glud, f. 13. 10. 1936.

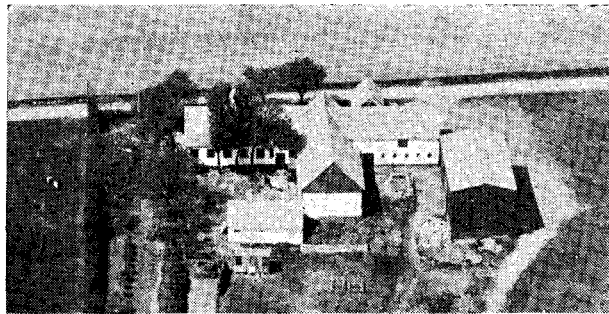
15a — »HULLEGAARD«, Klemensker, Tlf. 84u. 7. Slg. 23,0 ha — Htk. 4-1-1-2 — Ejds. 36,500 — Grdsk. 17,900. 3 Td. Ld. er Skov og 1 Td. Ld. Eng og Mose. Paa Grunden er der fundet mange Potteskaar, der stammer fra Oldtiden. Overtoges 1915 af: *Christian Michael Jensen*, f. 24. 1. 1888 paa Gaarden (S. af Hans Chr. J. og Kathrine Marie, f. Schou). G. m. Ellen Louise, f. Madsen, d. 3. 11. 1896 i Sandvig (D. af Stenhuggerform. Adolf M. og Kristine Margrethe, f. Schou). Børn: Hans Valdemar, f. 23. 10. 1924. Ove Vilhelm, f. 4. 4. 1926. Harriet, f. 7. 4. 1930. Michael Anthon, f. 19. 7. 1936.

15e — »KLIPPELY«, Klemensker. 7. Slg. Pc. 14,7 ha — Htk. 1-4-2-0¼ — Ejds. 16,800 — Grdsk. 8,000. Ca. 7 Td. Ld. er Skov, Krat og Klipper. Slægtens Eje i omkr. 200 Aar. Overtoges 1943 af: *Poul Jespersen Lund*, f. 3. 8. 1912 paa Ejend. (S. af Jens Jespersen L. og Marie, f. Jensen). G. m. Agnes Katrine, f. Olsen, d. 15. 2. 1922 (D. af Hans O. og Thora, f. Jensen, Egenvang). Børn: Jørn Jespersen, f. 29. 1. 1945.

15g — »TRÆGAARDSHØJ«, Klemensker. 7. Slg. Pc. 6,6 ha

— Htk. 1-1-2-1½ — Ejds. 14,500 — Grdsk. 6,200. Overtoges 1945 af: *Karl Peter Olsen*, f. 9. 7. 1920 paa Ejend. (S. af Karl O. og Janusine, f. Jørgensen). G. m. Bodil, f. Rahbech.

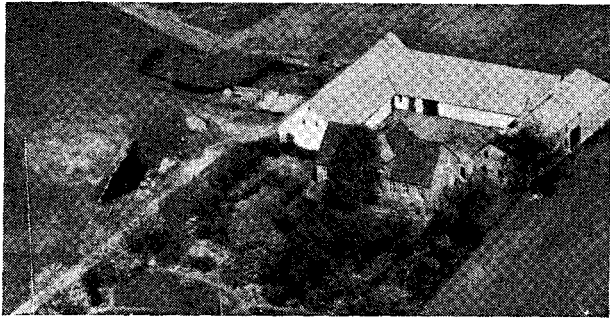
15m — »PETERSBORG«, Klemensker, Tlf. 57u. 7. Slg. Pc. 21,5 ha — Htk. 3-4-1-2½ — Ejds. 27,500 — Grdsk. 14,300. 2 Td. Ld. er Skovkrat, Mose og Veje. Overtoges 1947 af: *Vilhelm Adolf Kofoed*, f. 5. 5. 1900 i Østermarie (S. af Laurits K. og Karine-K.). G. m. Hanny Mathilde, f. Kofoed, d. 4. 5. 1897 paa Ejend. (D. af Hans Jørgen K. og Bothilde, f. Andersen). Børn: Hans Villy, f. 20. 10. 1934. Inger Bodil, f. 11. 10. 1936.

16a — »ONSBJERGGGAARD«, Klemensker, Tlf. 84x. 8. Slg. 17,2 ha — Htk. 2-7-1-2½ — Ejds. 22,000 — Grdsk. 10,000. 2 Td. Ld. er Grusgrav og lign. Lige i Nærheden af Gaarden ligger en Høj, kaldet Onsbjerg, hvoraf Gaarden har faaet sit Navn. Efter Udsagn er Stuehuset det første grundmurede paa Øen. Overtoges 1945 af: *Carl Chr. Markussen*, f. 31. 12. 1903 i Nyker (S. af Otto M. og Anine Marie, f. Pagels). G. m. Karla Ingeborg, f. Braun, d. 12. 10. 1911 (D. af Karl Pedersen B. og Mathilde Kristine, f. Munch). Børn: Inger Tove, f. 16. 3. 1932. Karl Otto, f. 5. 8. 1933. Svend Erik og Paul Aage, f. 6. 9. 1935. Anne-Lise, f. 20. 8. 1938. Else Marie og Hans Chr. f. 26. 1. 1942. Anker Egon, f. 14. 1. 1945. Ove Ludvig, f. 30. 11. 1947.

16b — »ONSHØJ«, Klemensker. 8. Slg. Pc. 12,1 ha — Htk. 2-1-0-1¾ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 9,200. Bygningerne er ca. 100 Aar gamle. Overtoges 1939 af: *Ejner Grønberg*, f. 28. 4. 1909 i Rutsker (S. af Hans Peter G. og Hansine, f. Lund). Elev paa Lundby Landbrugsskole 1937—38. G. m. *Elly Johanne*, f. Ipsen, d. 9. 11. 1910 i Aakirkeby (D. af Savskærer Peter I. og Dagny, f. Nielsen). Børn: Henrik, f. 7. 4. 1941. Christian, f. 26. 9. 1945.

16e — »MØLLEVANG«, Klemensker. 17. Slg. Pc. 6,7 ha — Htk. 1-2-3-2¼ — Ejds. 14,400 — Grdsk. 6,200. Overt. 1922 af: *Jens Chr. Dam*, f. 19. 9. 1887 (S. af Hans Chr. D. og Jensine Margrethe, f. Rømer). G. m. Hansine Kristine, f. Hansen, d. 16. 9. 1890 (D. af Peder H. og Karna, f. Svendsen). Børn: Elly Hansine, f. 9. 6. 1924. Karen Margrethe, f. 17. 2. 1932.

17a — »Ø. BEDEGADEGAARD«, Klemensker, Tlf. 38. 9. Slg. 28,0 ha — Htk. 4-2-3-0¼ — Ejds. 38,000 — Grdsk. 18,500. 10 Td. Ld. er Krat og Bakker. Overtoges 1911 af: *Georg Karl*

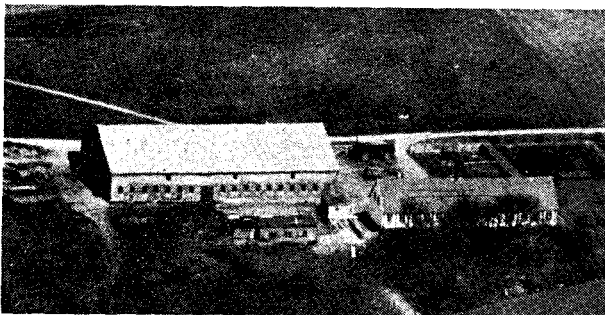

Hansen, f. 29. 9. 1887 i Olsker (S. af Julius H. og Elisabeth Karoline, f. Pedersen).

17f — »OLSLØKKE«, Klemensker, Tlf. 46u. 9. Slg. Pc. 13,3 ha — Htk. 1-7-2-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 20,000 — Grdsk. 10,400. 2 Td. Ld. cr Vej og lign. Overtoges 1927 af: *Ninius Andreas Olsen*, f. 10. 3. 1906 paa Ejend. (S. af Niels O. og Pauline Kristine Margrethe, f. Kofoed). G. m. Marie Johanne Margrethe, f. Olsen, d. 7. 9. 1907 (D. af Anders O. og Marie Henriette Hansine, f. Munch). Børn: Paul, f. 30. 9. 1927.

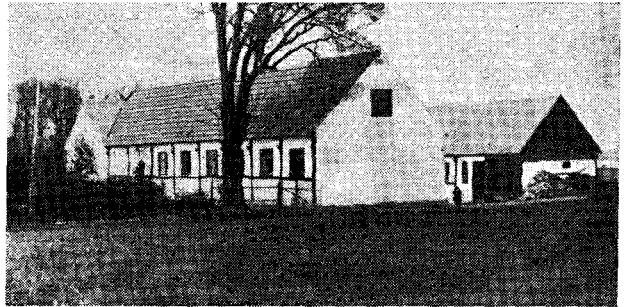

18a — »V. BEDEGADEGAARD«, Tlf. 40. 10. Slg. 31,8 ha — Htk. 5-5-2-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 38,000 — Grdsk. 26,400. Bygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1931 af: *Hans Andr. Hansen*, f. 26. 2. 1910 paa St. Dammegaard (S. af Peter H. og Anna, f. Christensen). G. m. Ragnhild Magna, f. Westh, d. 19. 2. 1907 paa Ndr. Risbygd. (D. af Jens W. og Janusine, f. Kofoed). Børn: Inger Margithe Kirstine Westh, f. 11. 4. 1932. Anne Marie Westh, f. 6. 9. 1937. Hans Olaf Westh, f. 9. 5. 1943.

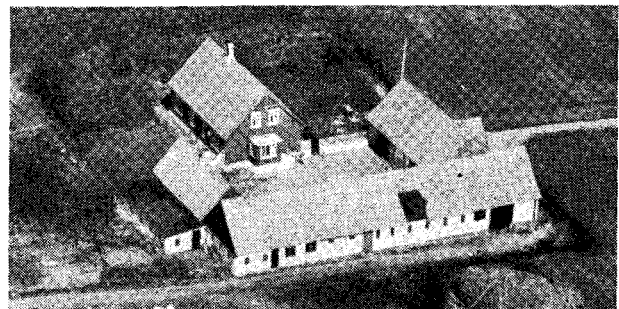

19a — »ST. KNUDEGAARD«, Klemensker, Tlf. 8x. 11. Slg. 53,4 ha — Htk. 8-7-3-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 54,000 — Grdsk. 30,900. 13 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov, Krat, Beplantning og Mose. Stuehuset er godt 100 Aar gammelt. Overtoges 1919 af: *Richard Jensinius Riis*, f. 9. 10. 1889 paa Sdr. Risbygd. (S. af Hans Peter R. og Laura Dorteia, f. Rottensten). G. m. Inga Marie, f. Kofoed, d. 4. 5. 1895 paa Carlsgd. (D. af Jens Chr. K. og Anna Laurentsine, f. Kure). Børn: Jens Peter, f. 22. 8. 1924.

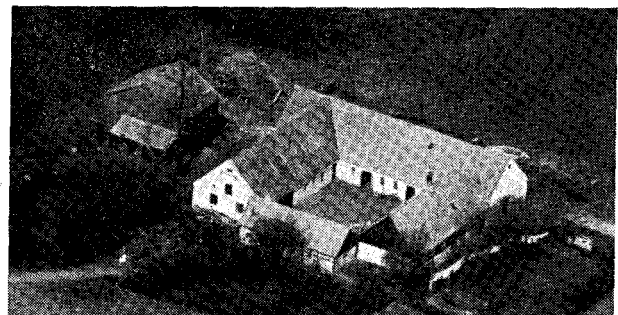
20a — »LI. KNUDEGAARD«, Klemensker. 12. Slg. 15,7 ha — Htk. 2-7-2-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 11,800. Ca. 2 Td. Ld. er Skov. Ejer: *Aage Cbr. Hansen*, f. 11. 3. 1923 (S. af Otto Janus H. og Andrea Margrethe, f. Boss). G. m. Karen Eline Rostgaard, f. Christensen, d. 20. 11. 1921 i Tingjellinge. Børn: Bent Rostgaard, f. 19. 8. 1946.

20c — Klemensker. 12. Slg. Pc. 5,1 ha — Htk. 0-6-1-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 9,900 — Grdsk. 4,300. I Slægtens Eje siden 1848. Overtoges 1928 af: *Ejner Vald. Klausen*, f. 17. 9. 1906 paa Ejend. (S. af Hans K. og Marie K.) G. m. Agnes Kristine, f. Jensen, d. 11. 5. 1908 i Rutsker (D. af Christian J. og Anna Marie Kristine, f. Carlsson). Børn: Erik Villiam, f. 8. 3. 1929. Mogens, f. 6. 12. 1936. Alice Marie, f. 29. 9. 1943. Keld Arne, f. 24. 3. 1945.

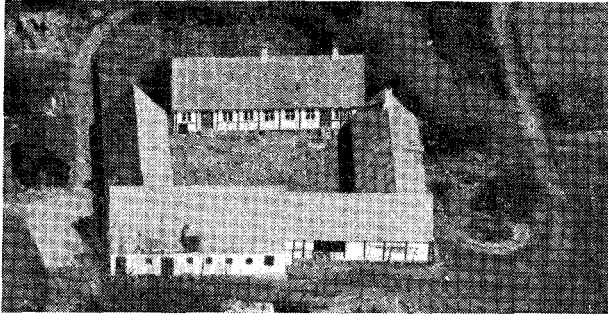

20e — »EGELUND«, Tlf. 99v. 12. Slg. Pc. 10,0 ha — Htk. 2-0-1-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 20,000 — Grdsk. 8,000. $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1934 af: *Johannes Mortensen*, f. 14. 8. 1902 paa Lillebo (S. af Henrik M. og Elna, f. Olsen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1930—31 G. m. Anna Kathrine, f. Pedersen, d. 30. 4. 1911 paa Ø. Pilegd. (D. af Georg Valdemer P. og Anna Margrethe, f. Jensen). Børn: Birthe Margrethe, f. 15. 3. 1935. Ingrid Elvera, f. 16. 7. 1936. Else Marie, f. 28. 6. 1938. Carsten Dam, f. 23. 2. 1947.

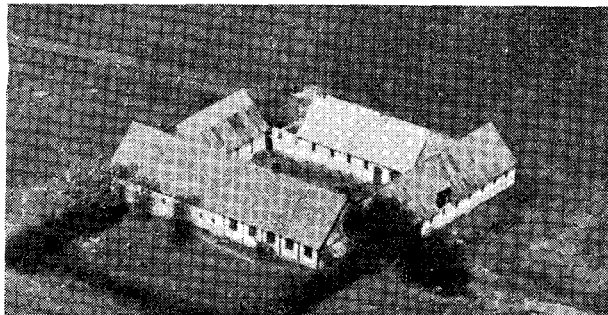

20f — »KNUDSHØJ«, Tlf. 82y. 12. Slg. Pc. 21,6 ha — Htk. 2-4-1-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 23,000 — Grdsk. 11,400. Ca. 10 Td. Ld. er Skov, Lyng og Bakker. Overtoges 1945 af: *Aksel Christian*

Jensen, f. 27. 7. 1915 i Limensgade i Aaker (S. af Christian J. og Petra, f. Hansen). G. m. Astrid Karoline, f. Holm, d. 4. 10. 1912 paa Kofoedsminde i Poulsker (D. af Jens H. og Juliane, f. Holm). Børn: Ole, f. 6. 2. 1942. Jørn, f. 6. 2. 1942. Mogens, f. 7. 6. 1944. Jens Chr., f. 13. 2. 1947.

21a — »TORPEGAARD«, Klemensker, Tlf 82x. 13. Slg. 32,4 ha — Htk. 3-1-0-2½. Ejds. 24,000 — Grdsk. 12,500. 10 Td. Ld. er Skov og ca. 13 Td. Ld. Lyng og Mose. Overtoges 1946 af *Osvold Andreas Hansen*, f. 30. 10. 1918 paa Møllevang (S. af Otto Janus Andr. H. og Andrea Margrethe, f. Boss). G. m. Ellen, f. Christiansen, d. 7. 9. 1920 i Olsker (D. af Jens Jørgen C. og Olga Kristine, f. Haagensen). Børn: Ole Andr., f. 14. 5. 1946.

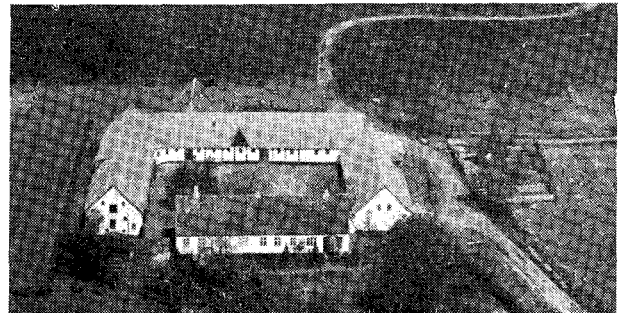
21b — »FRYDENLUND«, Klemensker. 13. Slg. Pc. 11,3 ha — Htk. 1-5-2-1¼ — Ejds. 17,500 — Grdsk. 8,800. Overtoges 1929 af: *Christian Mortensen*, f. 7. 8. 1902 paa Thorsminde (S. af Gustav M. og Julia, f. Mogensen). G. m. Clara, f. Pedersen, d. 10. 4. 1908 i Nyker (D. af Christian P. og Elisabeth, f. Kofoed). Børn: Verner, f. 7. 12. 1933. Kirsten Grethe, f. 13. 4. 1935. Aase Bitten, f. 20. 5. 1936. Ole Bjarne, f. 16. 1. 1939. Hanne Merete, f. 7. 4. 1940. John Hardy, f. 14. 12. 1941. Ebbe Benne, f. 24. 3. 1944. Sine Irene, f. 16. 8. 1945. Benno Chr. f. 12. 6. 1947.

22a — »KRYKKEGAARD«, Klemensker, Tlf. 60. 14. Slg. 26,3 ha — Htk. 5-7-2-¾ — Ejds. 35,000 — Grdsk. 19,800.

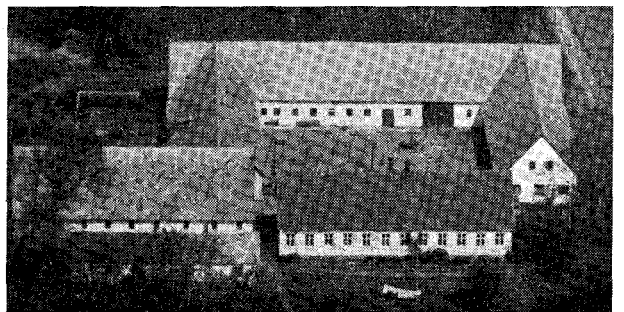
Overtoges 1942 af: *Karl Mogensen Munch*, f. 7. 12. 1911 paa Charlottenlund (S. af Hans Peter M. og Ragna, f. Mogensen). Elev paa Vinding Højskole 1930—31 og paa Tune Landbrugs-skole 1938—39. G. m. Ragna Mirjam, f. Kjøller, d. 26. 5. 1920 (D. af Mads Hansen K. og Marie, f. Jensen).

—22b — »KOKKEDAL«, Klemensker, Tlf. 106x. 14. Slg. Pc. 10,8 ha — Htk. 1-5-1-0 — Ejds. 14,000 — Grdsk. 7,000. 2 Td. Ld. er Skov og Gruskule. Overtoges 1924 af: *Sinius Alexander Jørgensen*, f. 3. 10. 1893 i Knudsk. (S. af Christian J. og Kathrine, f. Nielsen). G. m. Elisabeth Karoline Marie, f. Riis, d. 12. 10. 1898 paa Risbygd. (D. af Sandemand Hans Peter R. og Laura Dorthea, f. Rottensten). Børn: Hans Peder Chr. Riis, f. 15. 12. 1926.

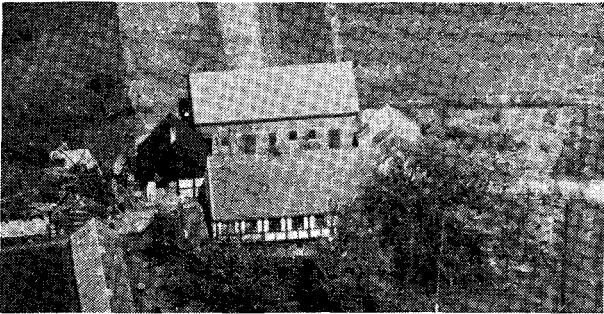
23a — »TYNDEKULLEGAARD«, Klemensker, Tlf. 50. 15. Slg. 34,2 ha — Htk. 7-2-0-1 — Ejds. 45,600 — Grdsk. 26,100. 3 Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1940 af: *Chrestence Helene Margrethe Kofoed*, f. Hansen, d. 3. 10. 1904 paa Tornegd. i Knudsker (D. af Anthon H. og Anna, f. Nielsen).

23c — »LYKKEDAL«, Klemensker, Tlf. 106y. 15. Slg. Pc. 3,8 ha — Htk. 0-5-1-2½ — Ejds. 7,200 — Grdsk. 2,900. Overtoges 1932 af: *Godtfred Vilhelm Abrahamsen*, f. 6. 3. 1902 (S. af August A. og Kristine, f. Ipsen). G. m. Dagmar Alfrida, f. Madsen, d. 26. 6. 1908 paa Skovsminde i Rø (D. af Frants M. og Frida, f. Kofoed). Børn: Karlo Godtfred, f. 4. 6. 1934. Ulla Irene, f. 17. 12. 1939. Lizzy Merete, f. 21. 1. 1942.

24a — »BOLBYGAARD«, Klemensker, Tlf. 3. 16. Slg. 47,9 ha — Htk. 9-6-2-1¾ — Ejds. 77,000 — Grdsk. 43,800. Overtoges 1945 af: *Johannes Kofoed*, f. 30. 9. 1921 paa Tyndekullegaard (S. af Hans Anthonius K. og Elene Kristine, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højskole 1940—41 og paa Korinth Landbrugs-skole 1944—45. G. m. Erna Kristine, f. Jensen, d. 25. 7. 1924 paa Skovsholm i Olsker (D. af Hans Chr. J. og Anna, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højsk. 1941 og paa Sorø Husholdningssk. 1944. Børn: Ole Peter, f. 5. 3. 1948.

24d — »ROSENVÆNGE«, Klemensker, Tlf. 45. 16. Slg. Pc. 2,9 ha — Htk. 0-5-0-2 — Ejds. 16,000 — Grdsk. 3,100. Foruden Landbrug drives Gartneri. Overtoges 1938 af: *Anker Peter Hansen*, f. 19. 4. 1913 paa Ll. Dammegaard (S. af Peter Hansinius H. og Anna, f. Christensen). G. m. Judith Sofie, f. Vang, d. 22. 2. 1918 i Rasle (D. af Johannes V. og Kirstine, f. Larsen). Børn: Annie Vang, f. 2. 10. 1943. Inge Vang, f. 1. 3. 1946.

24g — »BÆKKELUND«, Tlf. 26u. 16. Slg. Pc. 11,0 ha — Htk. 2-1-2-2 — Ejds. 18,000 — Grdsk. 9,900. Overtoges 1946 af: *Adolf Falkenberg*, f. 26. 11. 1895 i Aakirkeby (S. af Adolf F. og Kirsten, f. Palmeblad). G. m. Vita, f. Hansen, d. 1. 8. 1902 i Rønne (D. af Bagerm. H. og Marie, f. Espersen). Børn: Valborg Marie, f. 14. 6. 1925. Karl Adolf, f. 21. 10. 1927.

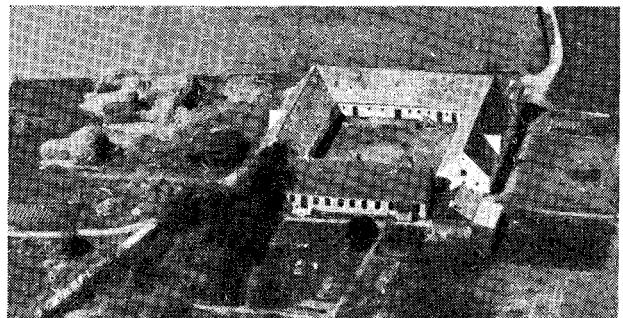
25a — »BÆKKEGAARD«, Klemensker, Tlf. 2x. 17. Slg. 47,0 ha — Htk. 10-2-3-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 68,000 — Grdsk. 39,900. 3 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1933 af: *Knud Peter Rømer Kofoed*, f. 6. 2. 1904 paa Gaarden (S. af Hans K. og Sanna, f. Rømer). Elev paa Bornh. Højskole 1921—22 og paa Tune Landbrugsskole 1924—25. G. m. Elisabeth Lund, f. Grønbech, d. 7. 3. 1910 paa Vestergaard i Østermarie (D. af Hans G. og Andrea, f. Lund). Børn: Niels Frederik Grønbech, f. 9. 3. 1934. Karl Chr. Grønbech, f. 21. 5. 1935. Ingrid Grønbech, f. 12. 8. 1940.

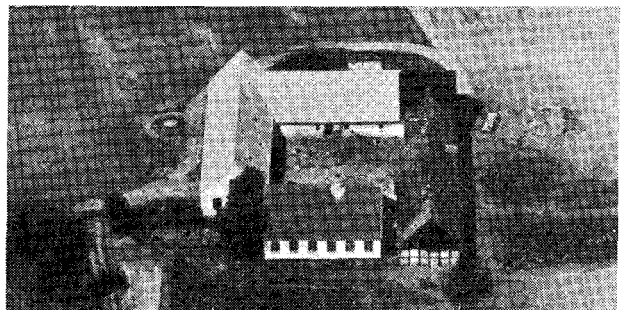
26a — »SDR. BEDEGADEGAARD«, Klemensker, Tlf. 74. 18. Slg. 31,7 ha — Htk. 4-6-2-2 — Ejds. 41,000 — Grdsk.

24,500. 3 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Mose. Overtoges 1943 af: *Anker Christensen Engell*, f. 21. 5. 1912 i Østermarie (S. af Andreas Nilius E. og Karen Marie, f. Christensen). G. m. Elise Oline, f. Mortensen, d. 14. 4. 1923 i Klemensker (D. af Aksel Valdemar M. og Louise Marie Margrethe, f. Markussen). Børn: Bente Irene, f. 23. 2. 1944. Birthe Iris, f. 27. 2. 1945. Hans Anker, f. 20. 4. 1947.

26b — »BAKKEHUSET«, Klemensker, Tlf. 46y. 18. Slg. Pc. 10,9 ha — Htk. 1-2-2-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 18,600 — Grdsk. 8,400. Overtoges 1946 af: *Thorvald Andreas Møller*, f. 2. 2. 1907 paa Vibelyst (S. af Jørgen M. og Petrea Andrea, f. Lybreg). G. m. Sandra Margrethe, f. Holm, d. 7. 12. 1911 paa Ellekær i Olsker (D. af Alfred H. og Oliva Margrethe, f. Carlsen). Børn: Inge Kirsten, f. 24. 12. 1934. Svend Aage, f. 25. 2. 1936. Bent Ole, f. 20. 9. 1939. Margit, f. 28. 6. 1942.

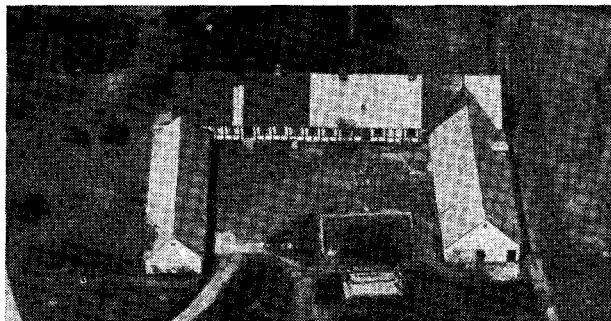

27a — »NØRREGAARD«, Klemensker, Tlf. 32x. 19. Slg. 33,8 ha — Htk. 7-0-2-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 48,600 — Grdsk. 29,700. Overtoges 1931 af: *Johannes Østergaard Nielsen*, f. 4. 1. 1904 i Lomborg, Ringkøbing (S. af Niels Christoffer N. og Kristine, f. Østergaard). Elev paa Haslev Landbrugsskole 1927—28. G. m. Dagny Marie, f. Lyster, d. 20. 12. 1906 paa Gaarden (D. af Peter L. og Anine Marie, f. Jensen). Børn: Inger, f. 26. 6. 1932. Hilmar, f. 24. 7. 1934. Sven Erik, f. 1. 2. 1937. Bente, f. 2. 3. 1941. Gerda, f. 30. 5. 1944. Johannes, f. 31. 7. 1946.

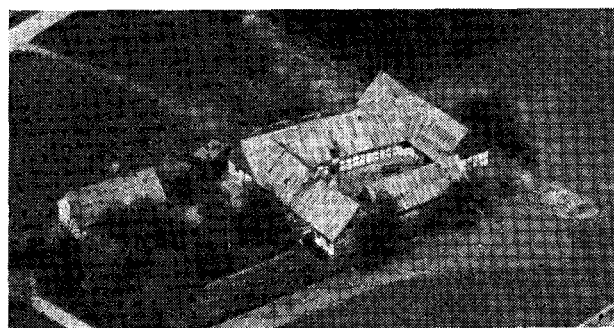

27d — »STJERNEBAKKEN«, Tlf. 135x. 19. Slg. Pc. 13,5 ha — Htk. 2-0-0-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 9,500. Overtoges 1947 af: *Kristian Munch Bech*, f. 7. 3. 1920 paa Buskegd. (S. af Hans B. og Julie, f. Munch). G. m. Louise Margrethe, f. Jensen, d. 2. 5. 1923 paa Raagelundsgd. i Rø (D. af Axel J. og Elisabeth, f. Hansen). Børn: Remy Jensen, f. 22. 9. 1946.

28a — »ST. KRASHAVEGAARD«, Klemensker, Tlf. 32y. 20. Slg. 14,0 ha — Htk. 2-7-3-2 — Ejds. 25,000 — Grdsk. 13,300. Overtoges 1947 af: *Arne Andr. Hulgaard*, f. 10. 7. 1919

paa Elleshøj i Rutsker (S. af Carl H. og Anna f. Holm). Elev paa Himmerud Landbrugsskole 1941—42. G. m. Rigmor Marie Louise Kofoed, f. Nielsen, d. 5. 7. 1924 paa Gaarden (D. af Niels Anker Kofoed N. og Rigmor, f. Mogensen). Børn: Carl Anker, f. 13. 5. 1948.

28b — »HYLDELYST«, Klemensker, Tlf. 184. 20. Slg. Pc. 14,3 ha — Htk. 2-5-3-0½ — Ejds. 24,000 — Grdsk. 12,000. 3 Td. Ld. er Mose og Eng. Overtoges 1948 af: *Christian Møller*, f. 7. 7. 1903 i Jerslev, Jyll. (S. af Karetm. Viggo M. og Dagmar, f. Larsen). Elev paa Vejlefjord Højskole 1930—31. G. m. Dagmar, f. Kjølner, d. 11. 6. 1907 paa Skovly (D. af Martin K. og Hansine, f. Dam). Børn: Ruth Birgith og Anny Kirsten, f. 4. 7. 1934.

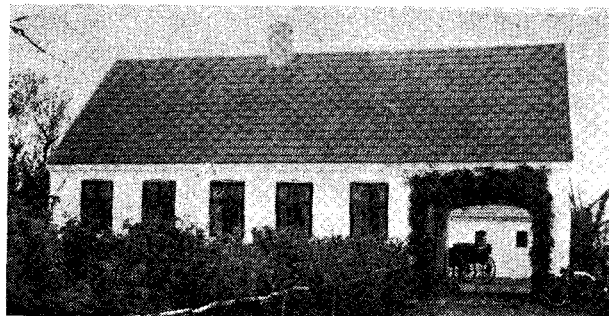
28f — Bolleris, Klemensker. 20. Slg. Pc. 9,8 ha. Htk. 1-2-2-2½ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 8,300. Bygningerne er opført 1833. Paa Grunden er fundet Brandpletter fra Oldtiden. Overtoges 1929 af: *Jens Frederik Holm*, f. 3. 12. 1899 i Allinge (S. af Emil Andreas H. og Ane Elisebeth, f. Bohn). Elev paa Bornh. Højsk. 1918—19. G. m. Emmy Jenny Josefine, f. Mogensen, d. 28. 1. 1903 i Allinge (D. af Mathias M. og Mathilde, f. Andersen, Rutsker). Børn: Arne Frederik, f. 5. 10. 1924. Kirsten Laura, f. 16. 9. 1929. Mogens, f. 28. 3. 1933. Knud Erik, f. 1. 3. 1937.

28p — »STOKKEKILDE«, Klemensker. 20. Slg. Pc. 5,6 ha — Htk. 1-0-3-0¼ — Ejds. 13,500 — Grdsk. 5,000. 1 Td. Ld. er Eng. Byggedes 1912 af: *Anias Chr. Møller*, f. 5. 6. 1883 (S. af Niels Peter Julius M. og Ane Helene, f. Nielsen). G. m. Agnes Marie, f. Kjølner, d. 7. 3. 1882 i Olsker (D. af Anders Hansen K. og Ane Marie, f. Kjølner). Børn: Magde Viktoria, f. 8. 2. 1908. Aron, f. 24. 10. 1910. Anny Margit, f. 28. 9. 1920.

28q — »LANDLYST«, Klemensker. 20. Slg. Pc. 7,9 ha — Htk. 1-4-3-2½ — Ejds. 18,700 — Grdsk. 6,500. Overtoges 1916 af: *Martin Julius Kjølner*, f. 4. 9. 1894 i Olsker (S. af Anders K. og Anna Marie K.). G. m. Ellen Karoline, f. Christoffersen, d. 7. 4. 1895 i Sandvig. Børn: Hedvig Martine, f. 14. 7. 1917. Emmy

Mary, f. 3. 3. 1920. Knud Frede, f. 13. 1. 1922. Gunvor Lillian, f. 11. 8. 1932.

28r — »KARENSMINDE«, Klemensker. 20. Slg. Pc. 7,8 ha — Htk. 1-2-2-0¼ — Ejds. 14,500 — Grdsk. 6,400. Overtoges 1945 af: *Knud Tidemand Larsen*, f. 28. 4. 1908 (S. af Hans Peter L. og Hansine, f. Jensen). G. m. Eva Dorthea, f. Knudsen, d. 14. 9. 1913 i Aaker (D. af Magnus K. og Julie, f. Hansen). Børn: Ethly Dorit, f. 24. 7. 1938. Tommy Rikvall, f. 11. 3. 1941. Lilly Merete, f. 18. 1. 1944.

28s — »SOLVANG«, Klemensker. 20. Slg. Pc. 8,3 ha — Htk. 1-6-3-2 — Ejds. 18,000 — Grdsk. 7,800. Overtoges 1947 af: *Knud Sonne Rømer*, f. 25. 6. 1904 i Rønne (S. af Hans R. og Hansine, f. Sonne). G. m. Ellen Margrethe, f. Christensen, d. 1. 9. 1911 i Olsker (D. af Sandem. C. Marius C. og Mathea, f. Jensen, Pæregaard). Børn: Inger Sonne, f. 29. 5. 1940.

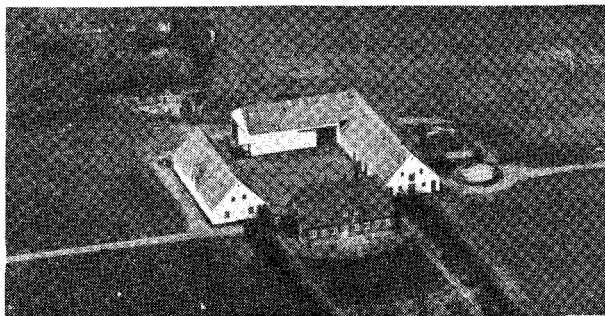
28t — »FREDENSLYST«, Klemensker. 20. Slg. Pc. 7,9 ha — Htk. 1-5-0-0¼ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 7,200. Overtoges 1942 af: *Ole Peter Ipsen Sjøholm*, f. 20. 11. 1913 paa Hullehuset i Østerlars (S. af Magnus Amandus S. og Petra, f. Ipsen). G. m. Ragnhild Krøjer, f. Mortensen, d. 30. 12. 1920 i Krashave (D. af August M. og Mathilde Seksine, f. Krøjer, Kroggd., Rø). Børn: Bent Ole, f. 2. 5. 1946.

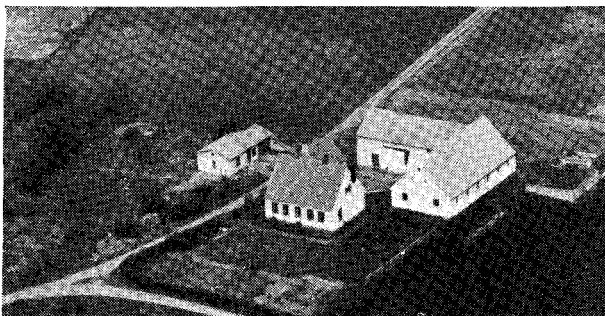
29a — »LI. KRASHAVEGAARD«, Klemensker, Tlf. 65x. 21. Slg. 45,5 ha — Htk. 6-3-2-½ — Ejds. 55,000 — Grdsk. 33,000. 8 Td. Ld. er Skov. Stuehuset er ældre med Bindingsværk. Overtoges 1926 af: *Oluf Kofoed*, f. 26. 12. 1901 paa Egelund (S. af Hans Anthonius K. og Janusine Petrea, f. Olsen). Elev paa Bornh. Højsk. 1919—20 og paa Tune Landbrugssk. 1922—23. G. m. Emma Marie Kristine, f. Kofoed, d. 21. 4. 1902 paa Buskegd. (D. af Andreas K. og Albine, f. Kure). Børn: Else, f. 30. 10. 1929. Inge Marie, f. 2. 2. 1931. Grethe, f. 24. 1. 1933. Gunnar, f. 17. 8. 1938. Niels Oluf, f. 28. 2. 1941. Ove, f. 9. 10. 1943.

29c — »ØSTERVANG«, Klemensker. 1. Vdg. Pc. 9,9 ha — Htk. 1-4-2-1½ — Ejds. 18,500 — Grdsk. 8,400. Overtoges 1911 af: *Karl Math. Kure*, f. 17. 9. 1889 paa Ejend. (S. af Hans Morten K. og Karoline, f. Pedersen). G. m. Alma Petrea, f. Ipsen, d. 27. 6. 1893 i Aaker (D. af Anthon I. og Nora Pethrine, f. Ipsen). Børn: Poul Valdemar, f. 4. 2. 1913. Sara Gudrun, f. 3. 8. 1914. Rigmor Elisabeth, f. 23. 4. 1916. Alfred Mathias, f. 5. 2. 1918. Gunnar Anthoni, f. 1. 1. 1920. Alvin Peter, f. 25. 11. 1921. Helene Eleonora, f. 8. 11. 1924. Helmer Andr., f. 18. 1. 1930. Aase Ragnhild, f. 13. 1. 1932.

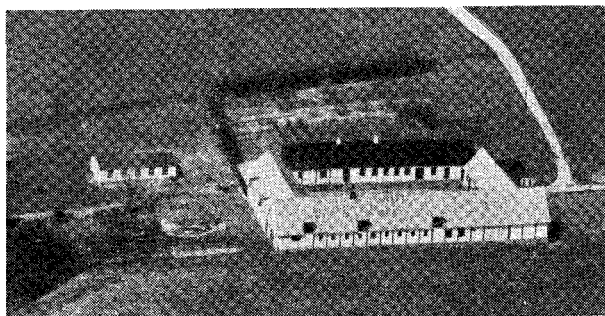
30a — »BAKKEGAARD«, Klemensker, Tlf. 131u. 22. Slg. 31,4 ha — Htk. 2-6-3-0 — Ejds. 42,000 — Grdsk. 18,700. Overtoges 1934 af: *Alfred Kofod*, f. 27. 10. 1907 i Pedersk. (S. af Karl Math. K. og Andrea K.) G. m. Anna, f. Madsen, d. 2. 5. 1913 i Aaker (D. af Ludvig Andr. M. og Johanne, f. Carlsson). Børn: Hedvig Andrea, f. 22. 12. 1936. Arne, f. 25. 9. 1939. Solveig Elisabeth, f. 16. 1. 1946.

30d — »KAJBJERG«, Klemensker. 22. Slg. Pc. 8,4 ha — Htk. 1-5-1-¼ — Ejds. 17,900 — Grdsk. 7,200. Byggedes 1935 af: *Peder Andreas Mogensen*, f. 13. 1. 1898 i Rø. G. m. Jenny Kristine, f. Andersen, d. 23. 2. 1904 (D. af Janus Peter A. og Kamille Hansen, f. Christensen). Børn: Esther Gudrun, f. 13. 7. 1936. Elon Gunnar, f. 25. 4. 1942.

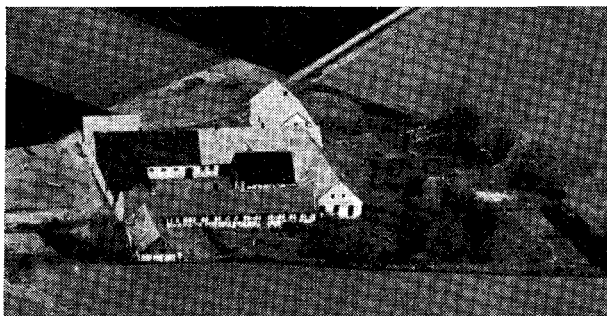
30e — »SØBO«, Klemensker. 22. Slg. Pc. 8,2 ha — Htk. 1-5-1-2 — Ejds. 18,000 — Grdsk. 7,600. Overtoges 1944 af: *Knud Krøjer Mortensen*, f. 15. 5. 1922 (S. af August M. og Mathilde, f. Krøjer, Kroggaard, Rø). G. m. Emmy, f. Bjerregaard, d. 21. 6. 1923 i Rønne (D. af Alfred Kornelius B. og Gerda Juliane, f. Mogensen). Børn: Bente Krøjer, f. 19. 10. 1945.

31a — »LI. DAMMEGAARD«, 23. Slg. 23,5 ha — Htk. 4-5-3-2 — Ejds. 33,600 — Grdsk. 16,200. 4 Td. Ld. er Mose. Overtoges 1947 af: *Knud Anthon Skov*, f. 4. 3. 1923 i Lindeskoven, Rø (S. af Anthon S. og Julie, f. Pedersen). Elev paa Hoptrup Højskole 1943—44 og paa Hammerum Landbrugssk. 1946—47.

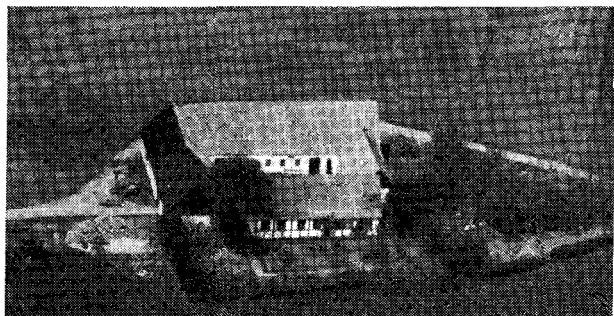

G. m. Edel, f. Kofoed, d. 28. 2. 1927 paa Staalegd. i Nyker (D. af Jens K. og Sofie, f. Holm). Elev paa Hoptrup Højskole 1946.

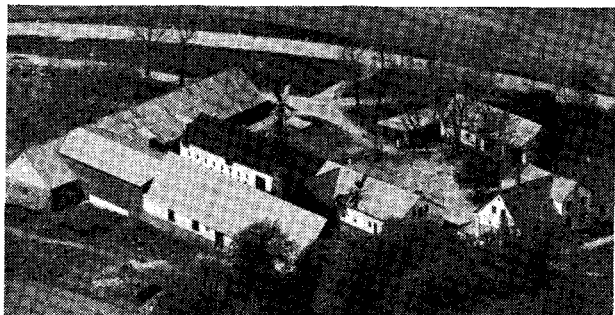
31d — »KLØVEN«, Klemensker, Tlf. 131y. 23. Slg. Pc. 10,6 ha — Htk. 1-4-2-2 — Ejds. 12,500 — Grdsk. 5,700. 5½ Td. Ld. er Skov, Lyng og Klipper. Overtoges 1911 af: *Carl Mathias Kristensen*, f. 2. 11. 1890 paa Ejend. (S. af Laurits Peter K. og Kristine, f. Holm). G. m. Katrine, f. Hansen, d. 8. 6. 1891 i Rø (D. af Laurits Peter T. og Julie, f. Hansen). Børn: Alfa Margrethe, f. 21. 7. 1911. Jørgen Laurits Peter, f. 8. 1. 1913. Agnethe Viktorie, f. 12. 11. 1914.

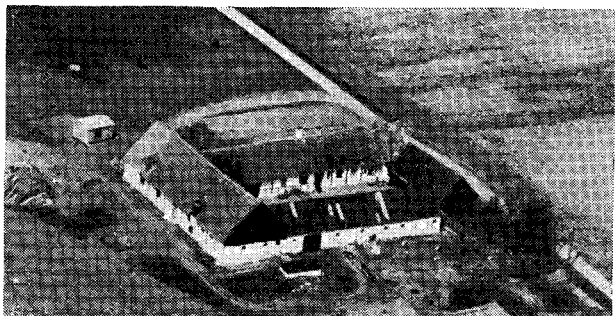
32a — »ST. DAMMEGAARD«, Klemensker, Tlf. 128x. 24. Slg. 38,9 ha — Htk. 9-0-1-½ — Ejds. 68,000 — Grdsk. 34,600. Ca. 2 Td. Ld. er Skov og 4½ Td. Ld. Mose. Overtoges 1936 af: *Anker Hansen*, f. 24. 12. 1909 i København (S. af Sigfred H. og Dina, f. Hansen). Elev paa Bh. Højskole 1926—27. G. m. Katrine, f. Henningsen, d. 30. 1. 1911 paa Drejø (D. af Peter H. og Lone, f. Rasmussen). Børn: Sigfred, f. 13. 5. 1935. Kirsten Strange, f. 3. 5. 1937. Poul Erik Strange, f. 1. 12. 1938. Jørgen Peter Strange, f. 19. 5. 1940. Bent Ole Strange, f. 19. 10. 1944. Lone Strange, f. 19. 10. 1944.

32b — »KARLSHØJ«, Klemensker, Tlf. 128y. 24. Slg. Pc. 9,1 ha — Htk. 2-1-1-1 — Ejds. 17,400 — Grdsk. 7,500. 1 Td. Ld. er Skov og Klipper. Overt. 1916 af: *Jørgen Peter Hansen*, f. 19. 5. 1882 i Rø (S. af Julius H. og Nikoline Elisabeth, f. Sonne).

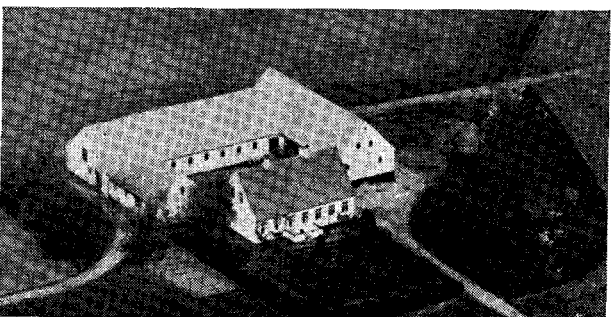

33a — »SPLITSGAARD«, Klemensker, Tlf. 115. 25. Slg. 114,7 ha — Htk. 21-4-3-2½ — Ejds. 144,000 — Grdsk. 92,500. 36 Td. Ld. er Skov og 10 Td. Ld. Stenløkke og Eng. Stuehuset opf. 1883, Heste- og Svinestald 1913, øvrige delvis ældre. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1942 af: *Jens Peter Kofoed*, f. 11. 5. 1911 i Neksø (S. af fhv. Borgm. Alfred K. og Manna, f. Espersen). Elev paa Bornh. Højskole 1929—30 og paa Dalum Landbrugssk. 1934—35. G. m. Karen Lydia, f. Jørgensen, d. 21. 10. 1921 i Hunseby (D. af Propr. Jørgen J. og Regine, f. Olsen). Tog Studentereksamen 1940 og var paa Sorø Husholdningssk. 1941. Børn: Lene, f. 6. 10. 1944. Tais Grethe, f. 10. 1. 1947. Gert, f. 8. 6. 1948.

33b — »JACOBSMINDE«, Klemensker, Tlf. 176. 25. Slg. Pc. 13,5 ha — Htk. 2-3-2-1¾ — Ejds. 20,000 — Grdsk. 11,800. 1 Td. Ld. er Skov og Eng. Overtoges 1944 af: *Hans Peter Chr. Pihl*, f. 9. 9. 1915 i Rø (S. af Aksel Magnus Frederik P. og Mathilde Mogensine Georgine, f. Svendsen). G. m. Margrethe, f. Larsen, d. 4. 3. 1915 paa Ejend. (D. af Jacob Chr. L. og Anna Amanda, f. Jensen). Børn: Finn Ivar, f. 10. 3. 1945.

33c — »SKOVSMINDE«, Klemensker. 25. Slg. Pc. 7,2 ha — 1-1-1-0¾ — Ejds. 13,500 — Grdsk. 6,500. Bygn. er ca. 100 Aar gamle. Overt. 1938 af: *Frank Selan Lund*, f. 7. 8. 1910 paa Ejend. (S. af Oluf Kofoed L. og Emilie Marie Kristine, f. Kjølner).

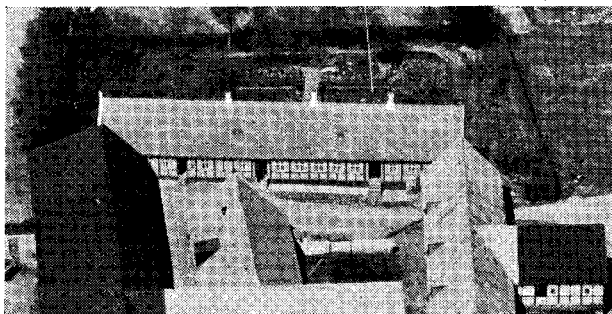
33h — »KLØVENDAL«, Klemensker. 24. Slg. Pc. 13,9 ha —

Htk. 2-1-0-1¾ — Ejds. 24,000 — Grdsk. 9,800. Ejer: *Alfred Andr. Kofoed*, f. 5. 5. 1908. G. m. Lilly Ingeborg, f. Svendsen, d. 3. 3. 1912 i Hasle. Børn: Jørgen, f. 2. 10. 1939. Mogens, f. 25. 10. 1941. Vang, f. 10. 3. 1944.

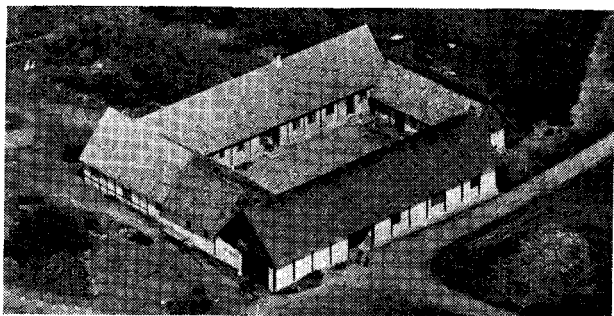
33i — »VIRKELYST«, Klemensker, Tlf. 104x. 25. Slg. Pc. 18,2 ha — Htk. 1-7-3-0¾ — Ejds. 28,200 — Grdsk. 13,100. 1 Td. Ld. Klipper og Veje. Overtoges 1931 af: *Jens Gelius Gregersen*, f. 12. 3. 1891 i Rø (S. af Mathias Chr. G. og Anna Kristine, f. Christiansen). G. m. Anna Marie, f. Jensen, d. 11. 7. 1900 i Vestermarie (D. af Valdemar J. og Kristine, f. Andersen). Børn: Frede Chr. f. 2. 10. 1922. Esther Kirstine, f. 24. 5. 1926.

33v — »SPLITSSKOV«, Klemensker. 25. Slg. Pc. 6,7 ha — Htk. 1-4-2-1 — Ejds. 16,000 — Grdsk. 6,700. Overtoges 1947 af: *Peder Johs. Kure*, f. 11. 10. 1895 i Rø (S. af Laurits K. og Nicoline, f. Svendsen). G. m. Agnes Nicoline, f. Kjølner, d. 7. 1. 1900 i Olsker (D. af Jens Mogensen og Sine, f. Kjølner). Børn: Else Marie, f. 16. 6. 1923. Ella Emilie, f. 24. 6. 1925.

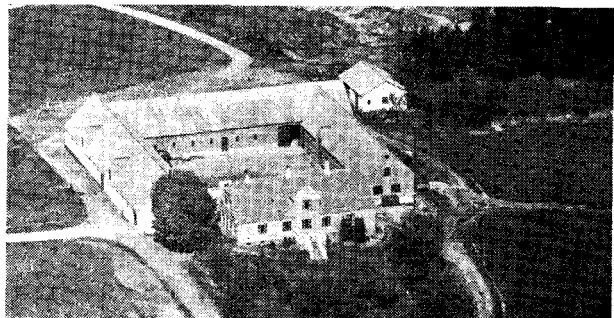
34a — »Ø. PILEGAARD«, Klemensker, Tlf. 140. 26. Slg. 51,3 ha — Htk. 10-4-2-2¼ — Ejds. 61,000 — Grdsk. 35,600. 10 Td. Ld. er Skov. Stuehuset er opført 1836 og øvrige Bygninger senere. Overtoges 1906 af: *Georg Valdemar Pedersen*, f. 26. 8. 1883 paa Gaarden (S. af Nikolaj P. og Margrethe, f. Sonne). G. m. Anna Margrethe, f. Jensen, d. 9. 6. 1886 paa Hullegaard (D. af Christian J. og Kathrine Marie, f. Schou). Børn: Hedvig Marie, f. 11. 5. 1908. Anna Kathrine, f. 3. 4. 1911. Ernst Chr. f. 18. 9. 1914. Knud Valdemar, f. 13. 7. 1918.

34b — »JOHNSTRUP«, Klemensker. 26. Slg. Pc. 15,6 ha — Htk. 2-3-2-1¼ — Ejds. 18,500 — Grdsk. 10,500. 1½ Td. Ld. er Grusgrave. Overtoges 1931 af: *Georg Chr. Hjorth*, f. 30. 6. 1901 paa Frihedsminde i Knudsker (S. af Janus Chr. H. og Karoline, f. Hansen). G. m. Magdalene, f. Skjøtt, d. 12. 5. 1908 i Haderslev (D. af Martin Pedersen S. og Kristiane, f. Lund). Børn: Ragnhild Elisabeth, f. 26. 6. 1932. Aage Martin Pedersen,

f. 24. 3. 1934. Tove Dalby, f. 13. 6. 1937. Vang Chr. f. 30. 10. 1941.

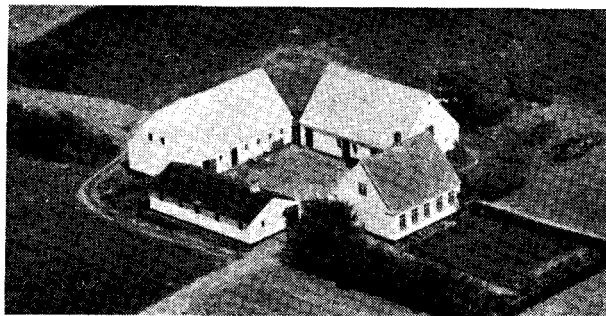
34c — »LÆRKE LUND«, Klemensker, Tlf. 190. 26. Slg. Pc. 9,3 ha — Htk. 1-5-2-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 16,200 — Grdsk. 7,700. $\frac{1}{4}$ Td. Ld. er Skov og Eng. Ejend. overtoges 1948 af: *Ejner Ipsen*, f. 8. 6. 1920 (S. af Hans I. og Margrethe, f. Iversen). Elev paa Vallekilde Højskole 1938—39 og paa Korinth Landbrugssk. 1945—46. G. m. Signe, f. Rasch, d. 7. 3. 1925 paa Ringebygd. i Vesterterm. (D. af Hans Peter R. og Lisbeth, f. Dam).

35a — »KUREGAARD«, Klemensker, Tlf. 145x. 27. Slg. 40,7 ha — Htk. 8-3-0-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 64,800 — Grdsk. 31,400. 1 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov (Fredskov). Overtoges 1943 af: *Herluf Osvald Jørgensen*, f. 20. 6. 1903 paa Nyholt (S. af Jens Andr. J. og Hanna Mathilde, f. Svendsen). G. m. Edith Margrethe, f. Rasmussen, d. 4. 2. 1908 i Fredensborg (D. af Hans R. og Sofie, f. Pedersen). Børn: Anker Lyngby, f. 26. 9. 1928. Doris Sofie, f. 13. 4. 1930. Elly Margit, f. 24. 6. 1932. Gorde Kith, f. 11. 7. 1936. Ady Margrethe, f. 19. 10. 1942.

35b — »NYHOLT«, Klemensker. 27. Slg. Frt. 9,5 ha — Htk. 1-0-0-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 14,000 — Grdsk. 7,200. Ca. 1 Td. Ld. er Eng. Overtoges 1946 af: *Egil Birch Jørgensen*, f. 17. 9. 1921. (S. af Alfred Valdemar J. og Agnes Alvilda, f. Birch). G. m. Edith Irene, f. Nielsen, d. 14. 11. 1919 paa Letholmsgaard i Vestermarie (D. af Valdemar N. og Marie, f. Jensen, Letholmsgaard). Børn: Gert Bjarne, f. 17. 7. 1943. Lis Irene, f. 12. 12. 1945.

35d — »BAKKELY«, Klemensker, pr. Aarsballe. 27. Slg. Ll. 10,3 ha — Htk. 1-1-3-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 11,500 — Grdsk. 5,00. 4 Td. Ld. er Lyng og Grusgrav. Overtoges 1922 af: *Hans Chr. Sonne*, f. 12. 12. 1902 (S. af Hans S. og Louise Karoline, f. Hansen). G. m. Ottobine Nikoline, f. Mogensen, d. 2. 4. 1917 i Rutsker (D. af Andreas M. og Thora Emilie, f. Lyster). Børn: Sonja Margrethe Mogensen, f. 18. 12. 1937. Pauli Andr., f. 18. 8. 1939. Lilly Marie, f. 7. 4. 1942.

35f — »FRYDENDAL«, 27. Slg. Pc. 8,5 ha — Htk. 1-3-3-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 15,200 — Grdsk. 6,400. Overtoges 1947 af: *Hans Anker Lambrecht*, f. 8. 8. 1920 paa Klingegd. i Rutsker (S. af Alfred Johs. L. og Albine, f. Krak). Elev paa Lyngby Landbosk. 1942—43. G. m. *Alvilda Eline*, f. Nielsen, d. 20. 2. 1920 i Rønne. Børn: Ole Thor Schou, f. 12. 6. 1943.

35g — »TORNHØJ«, Klemensker. 47. Slg. Pc. 7,3 ha — Htk. 1-2-3-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 13,600 — Grdsk. 6,400. Overtoges 1939 af: *Ejner Kirkegaard*, f. 12. 5. 1909 i Vindum (S. af Morten K. og Larsine, f. Bach). G. m. Anna Marie, f. Lyster, d. 12. 11. 1914 (D. af Hans L. og Marie, f. Bech). Børn: John, f. 18. 5. 1942. Inger Lis, f. 3. 6. 1944.

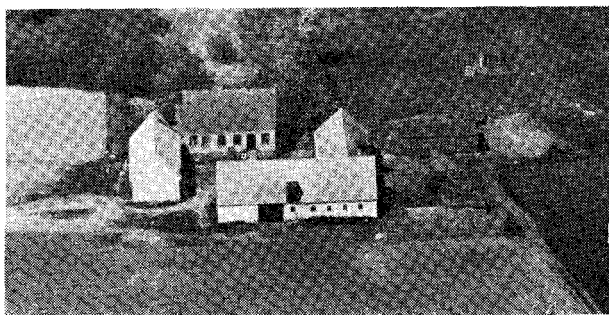
36a — »THORUPGAARD«, Klemensker, Tlf. 144. 28. Slg. 35,2 ha — Htk. 5-2-2-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 39,600 — Grdsk. 22,000. 7 Td. Ld. er Skov og Bakker. Overtoges 1925 af: *Jens Anker Andersen*, f. 30. 1. 1900 paa Dammegd. i Østerlars (S. af Andreas A. og Kristine, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højskole 1919—20 og paa Kærehave Landbrugssk. 1923—24. G. m. Else Katrine, f. Westh, d. 3. 2. 1898 paa Asseregaard (D. af Georg W. og Frederikke, f. Kure). Børn: Carlo Westh, f. 13. 3. 1927. Hans Jørgen Westh, f. 15. 8. 1929.

36b — »GODTHAAB«, Klemensker. 28. Slg. Frt. 14,0 ha — Htk. 2-3-0-1 — Ejds. 19,000 — Grdsk. 10,500. 1 Td. Ld. er

Vej og Lergrav. Overtoges 1936 af: *Julius Mortensen*, f. 7. 5. 1909 paa Thorsminde (S. af Gustav M. og Julie Kathrine, f. Mogensen). G. m. Dagny Ingeborg, f. Krogh, d. 8. 6. 1916 (D. af Villiam K. og Olga Marie, f. Olsen). Børn: Tonny Eliot, f. 11. 8. 1936. Inge-Lise, f. 28. 9. 1937. Finn Carsten, f. 27. 1. 1941. Vilmer Julius, f. 4. 1. 1943. Carsten Ole, f. 21. 6. 1945. Grethe Lillian, f. 27. 9. 1946.

36d — »EGELY«, Tlf. 169. 29. Slg. Pc. 8,7 ha — Htk. 1-6-2-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 6,700. 1 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov og Eng. Overtoges 1944 af: *Hans Thor Svendsen*, f. 26. 7. 1918 paa Ellesgaard i Østermarie (S. af Andreas S. og Dagmar, f. Hansen). G. m. Ebba Margrethe, f. Stender, d. 11. 6. 1921 (D. af Rimann S. og Margen, f. Kofoed). Børn: Gunhild Margrethe, f. 29. 1. 1948.

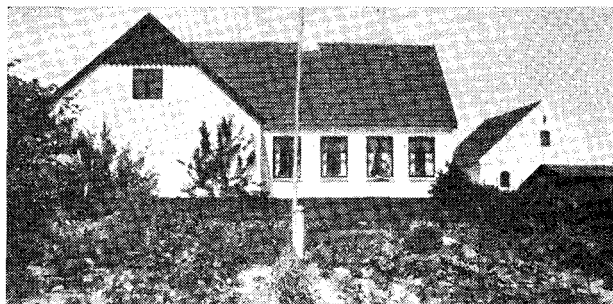

37a — »BJERGEGAARD«, Klemensker, Tlf. 145y. 29. Slg. Htk. 1-6-1-1 — Ejds. 19,000 — Grdsk. 8,000. Ca. 6 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1941 af: *Peter Nielsen*, f. 26. 5. 1905 (S. af Laurits N. og Petrea, f. Marcher). G. m. Ella Juliane Elgine, f. Kofoed, d. 5. 8. 1906 paa Karlsgd. (D. af Jens Chr. K. og Anna Laurentsine, f. Kure). Børn: Inger Kofoed, f. 24. 2. 1934. Doris Kofoed, f. 27. 10. 1935. Gurli Kofoed, f. 31. 10. 1937. Ulla Kofoed, f. 30. 12. 1939. Henning Kofoed, f. 7. 9. 1942.

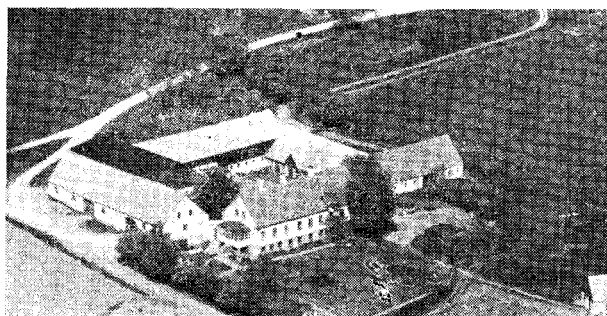
37 i — »HØJVANG«, Klemensker. 29. Slg. Pc. 4,4 ha — Htk. 0-4-2-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 4,000. Overtoges 1943 af: *Janus Chr. Dam*, f. 17. 8. 1916 i Vestermarie (S. af Lorents D. og Helga Hermandine Kristine, f. Hansen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1936—37. G. m. Elinor Birgitte Petrea, f. Juul, d. 12. 6. 1925 paa Vilhelmsminde (D. af Niels J. og Anna Marie, f. Kofoed). Børn: Egon Chr. Juul, f. 5. 6. 1946.

37 o — »ØSTERTOFT«, Klemensker. 29. Slg. Pc. 7,8 ha — Htk. 1-7-1-1 — Ejds. 15,000 — Grdsk. 6,600. Overtoges 1944 af: *Charles Martin Christensen Ipsen*, f. 11. 9. 1903 (S. af Snedkermester Martin I. og Ida Juliane, f. Christensen). G. m. Ingeborg Elisabeth, f. Ipsen, d. 27. 3. 1904 paa Skovfryd (D. af Peter I. og Manna, f. Lyster). Børn: Werner Christensen, f. 18. 2. 1931. Vita Christensen, f. 23. 2. 1932. Svend, f. 18. 4. 1933. Birgit, f. 16. 5. 1934.

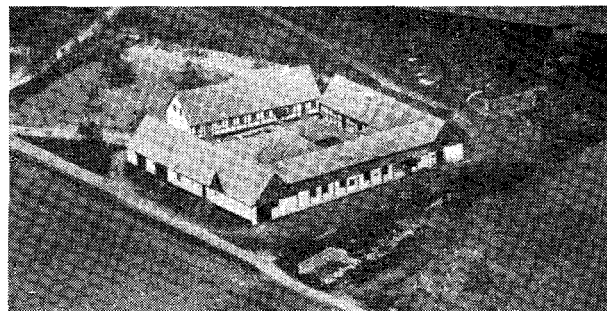
37p — »BÆKKEDAL«, Klemensker. 29. Slg. Pc. 5,2 ha — Htk. 1-2-2-0 — Ejds. 11,600 — Grdsk. 4,700. Ejer: *Claus Mathias Hansen*, f. 3. 5. 1890 i Rutsker (S. af Peter H. og Karoline, f. Clausen). G. m. Marie, f. Christensen, d. 17. 5. 1898 i Østerlars (D. af Christian C. og Marie, f. Jensen).

37q — »SOLHØJ«, Klemensker. 29. Slg. Pc. 5,2 ha — Htk. 1-1-1-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 12,800 — Grdsk. 4,700. Overtoges 1947 af: *Gunnar Børge Rasmussen*, f. 4. 12. 1919 i Rønne (S. af Peter R. og Rikke, f. Boss). G. m. Ella Irene, f. Jørgensen, d. 12. 8. 1922 (D. af Hans J. og Kristine, f. Jensen). Børn: Birgit Merethe, f. 11. 2. 1944.

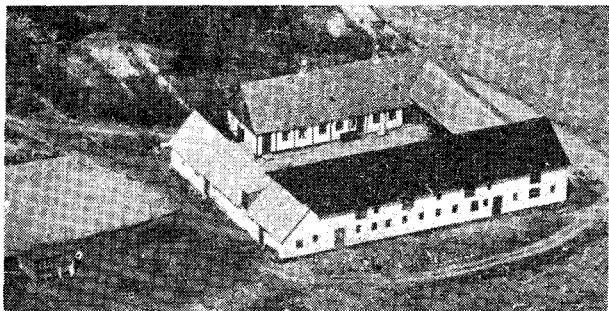

38 — »DYNDEGAARD«, Klemensker, Tlf. 139x. 30. Slg. 47,3 ha — Htk. 10-2-0-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 63,200 — Grdsk. 39,000. 10 Td. Ld. er Skov og Eng, 1 Td. Ld. er Frugtplantage. Overtoges 1947 af: *Aksel Harald Sigurd Jensen*, f. 6. 4. 1917 paa Valsemøllen i Nekspø (S. af Lærer Johs. Th. J. og Hansine Anine, f. Henriksen). Løjtnant af Reserven. Elev paa L. Mfs. Højsk. 1935—36. G. m. Kirsten Nathalia Thinggaard, f. Hjorth, d. 21. 4. 1924 paa Lynggaard i Vestermarie (D. af Jens H. og Ellen, f. Thinggaard). Elev paa Hoptrup Højsk. 1943. Børn: Niels Hjorth, f. 6. 3. 1946. Birgit Hjorth, f. 14. 9. 1947.

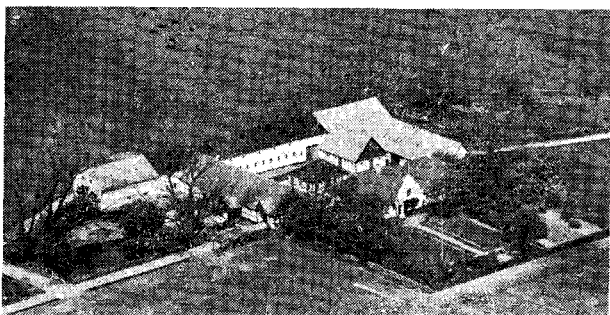

39a — »TØJREGAARD«, Klemensker, pr. Aarsballe, Tlf. 138. 31. Slg. 35,2 ha — Htk. 6-2-0-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 44,000 — Grdsk. 23,500. 8 Td. Ld. er Skov og Eng. Bygningerne er ældre med Bindingsværk. Overtoges 1943 af: *Charles Andreas Sonne*, f. 22. 6. 1916 paa Valdesminde (S. af Christian S. og Anna Nikoline Petrea, f. Pedersen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1937—38. G. m. Inge Margith Grønvall, f. Pedersen, d. 28. 3. 1918 (D. af Emil P. og Ida Helene, f. Grønvall, Bækkedal). Børn: Hanne Lise, f. 20. 4. 1945.

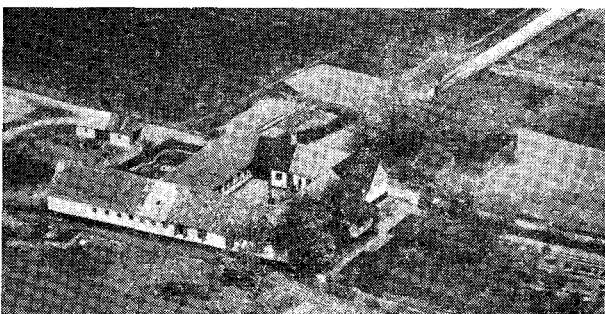

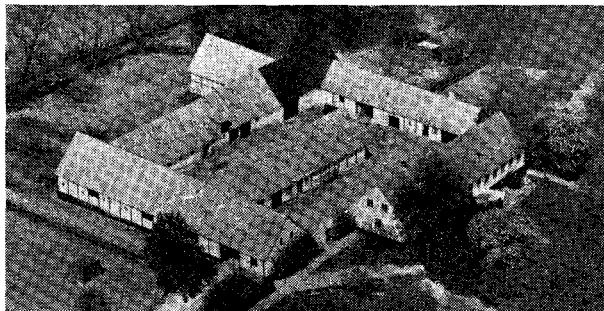
39b — »SØHOLT«, Klemensker pr. Aarsballe, Tlf. 166x. 31. Slg. Pc. 21,4 ha — Htk. 1-5-0-1 — Ejds. 24,700 — Grdsk. 11,600. 4 Td. Ld. er Skov og Mose. Overtoges 1946 af: *Anker Pedersen*, f. 15. 3. 1921 paa Ejend. (S. af Anthon P. og Karoline f. Jensen).

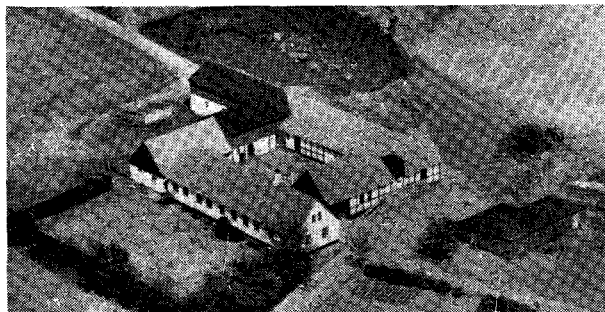
40a — »KOFOEDGAARD«, Klemensker, Tlf. 116. 32. Slg. 52,9 ha — Htk. 9-3-0-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 73,200 — Grdsk. 38,800. 10 Td. Ld. er Skov, 4 Td. Ld. Eng og 5 Td. Ld. Mose. Forpagter fra 1944: *Anders Sigfred Højberg*, f. 11. 3. 1917 i Haulund, Ølgod (S. af Christian H. og Andrea, f. Jessen) Elev paa Kærehave Landbrugsskole 1939—40. G. m. Ragna Kofoed, f. Kure, d. 6. 11. 1911 paa Gaarden (D. af Anker K. og Thora, f. Kofoed). Eks. Husholdningslærerinde fra Ankerhus Husholdningsskole. Børn: Ebbe Kure, f. 19. 3. 1942. Torsten Kure, f. 26. 2. 1943.

40 g — »VALDESMINDE«, Klemensker pr. Aarsballe, Tlf. 143x. 32. Slg. Pc. 22,4 ha — Htk. 2-6-2-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 30,000 — Grdsk. 15,000. 2 Td. Ld. er Skov. Ejend. har været Slægtens Eje i ca. 100 Aar. Overtoges 1946 af: *Henning Jensen Sonne*, f. 23. 8. 1919 i Rutsker (S. af Jens Andr. S. og Olga, f. Jensen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1940—41. G. m. Margrethe Louise, f. Hansen, d. 28. 9. 1923 i Aakirkeby (D. af Postbud Viggo Ludvig Anthon H. og Anna Mathea, f. Hansen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1943. Børn: Leif Tommy, f. 4. 3. 1947.

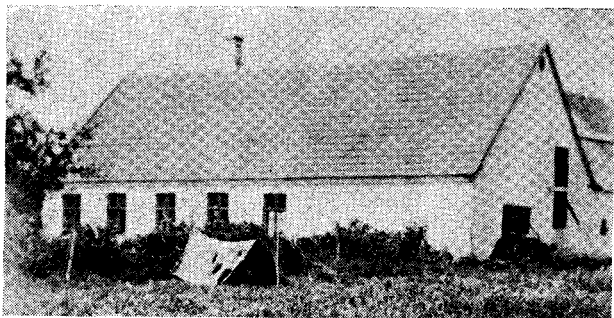
41a — »SÆDEREGAARD«, Klemensker pr. Aarsballe, Tlf. 108x. 2. Vdg. og 33. Slg. 66,4 ha — Htk. 12-6-2-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 78,000 — Grdsk. 51,400. 5 Td. Ld. er Skov og ca. 6 Td. Ld. Eng. Overtoges 1918 af: *Jørgen Stender*, f. 6. 3. 1890 paa Ladegaard (S. af Mads Ludvig S. og Anna Magdalene, f. Holm). Elev paa Bornholms Højskole og paa Lyngby Landbrugsskole 1915—16. G. m. Edith Katrine Margrethe, f. Hjorth, d. 9. 8. 1895 paa Dalegaard i Nyker (D. af Rasmus H. og Annine, f. Svendsen).

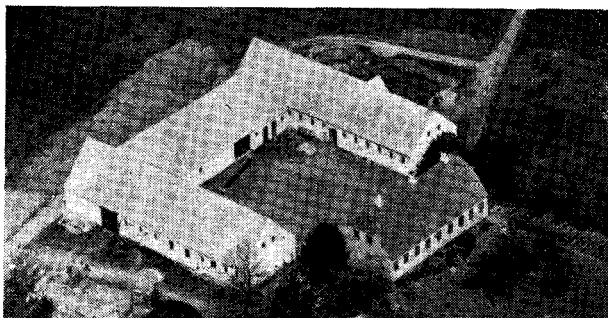
41b — »BORNDAL«, Klemensker pr. Aarsballe, Tlf. 143y. 33. Slg. Pc. 20,3 ha — Htk. 2-6-3- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 27,600 — Grdsk. 13,200. 3 Td. Ld. er Krat og Klipper. Overtoges 1941 af: *Erik Holm*, f. 9. 8. 1914 paa Ejend. (S. af Martin H. og Petra Karoline, f. Sonne). Elev paa L. Mfs. Højskole 1935—36. G. m. Anne Marie, f. Hansen, d. 7. 5. 1923 i Rutsker (D. af Nikolaj H. og Annine Janusine, f. Holm). Elev paa L. Mfs. Højskole 1941. Børn: Eskil, f. 2. 1. 1947.

41d — »VESTERVANG«, Klemensker pr. Aarsballe, Tlf. 137y. 34. Slg. Pc. 21,8 ha — Htk. 4-4-0-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 37,200 — Grdsk. 17,300. Overtoges 1946 af: *Valdemar Aggerholm*, f. 13. 2. 1920 paa Ejend. (S. af Peter Chr. Jensen A. og Dagny, f. Jensen). Elev paa Sydsjællands Landbrugsskole 1945—46. G. m. Kristine Marie f. Hansen, d. 21. 3. 1924 paa Palmegd. i Vestermarie (D. af Adolf H. og Karen Birgitte, f. Madsen). Elev paa Bornh. Højskole 1941—42.

41g — »BORGLY«, Klemensker pr. Aarsballe. 33. Slg. Pc. 7,3 ha — Htk. 1-2-1-1½ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 5,400. Overtoges 1946 af: *Charles Emil Kofoed*, f. 6. 1. 1904 paa Murehus (S. af Hans Martin K. og Marie Kristine, f. Riis). G. m. Nanny, f. Nielsen, d. 6. 1. 1910 i Østerm. (D. af Magnus N. og Jørgine Karoline, f. Lind). Børn: Paul Jørgen, f. 25. 5. 1934. Ruth, f. 20. 4. 1938.

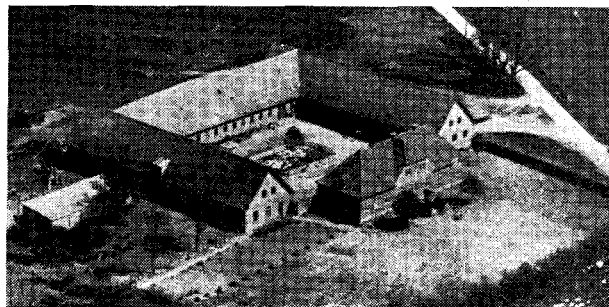

42a — »HINTZEGAARD«, Klemensker pr. Aarsballe, Tlf. 155y. 34. Slg. 28,9 ha — Htk. 4-6-1-0½ — Ejds. 39,000 — Grdsk. 17,600. 10 Td. Ld. er Skov og 1 Td. Ld. Eng. Overtoges 1930 af: *Charles Fridolf Andr. Hermansen*, f. 8. 4. 1905 paa Nyholt i Østerlars (S. af Hans Andr. H. og Frida Marie, f. Pedersen). Elev paa Faarevejle Højskole 1924—25. G. m. Thora Kirstine, f. Jensen, d. 16. 8. 1905 paa Ll. Hallegd. i Bodilsker (D. af Karl Mathias J. og Ane Margrethe, f. Jacobsen). Elev paa Faarevejle Højskole 1925. Børn: Annelise, f. 18. 9. 1941. Niels Chr., f. 24. 4. 1947.

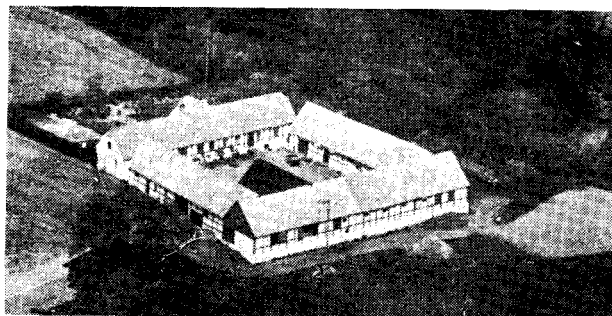
42d — »FREDLY«, Klemensker pr. Aarsballe, Tlf. 157x. 34. Slg. Pc. 15,6 ha — Htk. 2-6-2-1¼ — Ejds. 26,700 — Grdsk. 12,400. Overtoges 1945 af: *Hans Jørgensen Koch*, f. 21. 7. 1900 i Øster Lindet, Haderslev (S. af Peter Jørgen K. og Maren Kristine, f. Hovgaard). G. m. Emma Kamilla, f. Jensen, d. 19. 6. 1904 paa Lensbjerg i Østerlars (D. af Henrik J. og Kristine, f. Christensen). Børn: Lilli Alice, f. 4. 2. 1931. Birgit Hovgaard, f. 10.

3. 1933. Lisbeth Hovgaard, f. 30. 5. 1939. Lenard Hovgaard 31. 7. 1947.

43a — »KJØLLEREGAARD«, Klemensker pr. Aarsballe, Tlf. 155x. 35. Slg. 55,0 ha — Htk. 9-1-1-1½ — Ejds. 70,500 — Grdsk. 35,300. 30 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1947 af: *Jens Chr. Kofoed*, f. 28. 4. 1913 paa Ll. Krusegd. i Bodilsker (S. af Niels Chr. K. og Kristine, f. Jørgensen). G. m. Gudrun, f. Andersen, d. 20. 3. 1904 paa Ll. Gadegd. i Vesterterm. (D. af Jørgen A. og Emilie Helene, f. Kofoed).

43g — »ALDERSHVILE«, Klemensker pr. Aarsballe. 2.Vdg. Pc. 5,5 ha — Htk. 1-2-0-½ — Ejds. 13,700 — Grdsk. 4,700. Ca. ½ Td. Ld. er Eng. Overtoges 1946 af: *Svend Aage Cordua*, f. 6. 7. 1914 paa Gamlevældegd. i Østerlars (S. af Gustav C. og Laura Mathilde, f. Jensen, Vestergd. i Vestermarie). Elev paa Bh. Højsk. 1935—36, paa Sydsj. Landbrugssk. 1938—39. G. m. Birgit, f. Munk, d. 2. 2. 1922 paa Rømersdal i Vestermarie (D. af Snedkerm. Hans Chr. M. og Johanne Margrethe, f. Rasmussen). Børn: Frode Munk, f. 22. 7. 1944. Erik Munk, f. 20. 8. 1945. Preben Munk, f. 28. 3. 1948.

44a — »PIBEREGAARD«, Klemensker pr. Aarsballe, Tlf. 167x. 36. Slg. 24,6 ha — Htk. 4-7-2-0¾ — Ejds. 31,500 — Grdsk. 16,200. 10 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1923 af: *Andreas Frigaard Mogensen*, f. 13. 7. 1891 paa Gaarden (S. af Jens Chr. M. og Margrethe, f. Frigaard). Elev paa Bornh. Højskole. G. m. Jenny-Kristine, f. Munch, d. 16. 1. 1899 paa Kannikegd. (D. af Niels M. og Kristine Marie, f. Westh). Børn: Inger Margrethe Frigaard, f. 20. 8. 1927. Kirsten Frigaard, f. 18. 10. 1936.

45a — »MUNKEGAARD«, Klemensker pr. Aarsballe, Tlf. 167y. 37. Slg. 17,1 ha — Htk. 3-3-1-0¾ — Ejds. 26,400 — Grdsk. 12,300. 2 Td. Ld. er Skov og Krat. Bygningerne er ca. 100 Aar gl. Overtoges 1948 af: *Anton Kristian Pedersen*, f. 22. 7. 1894 i Rø (S. af Andr. P. og Anna, f. Stenby). G. m. Oline Marie, f.

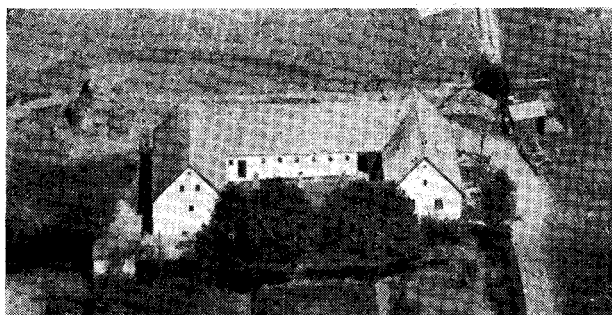

Jørgensen, d. 18. 2. 1890 i Olsker (D. af Julius J. og Jensine, f. Christiansen). Børn: Axel Christian Jensinius, f. 16. 10. 1914. Thora Anna Marie, f. 2. 7. 1917. Inger Judith Oline, f. 20. 1. 1924. Henry Andreas Jul, f. 26. 12. 1925. Evald Olaf Anthon, f. 29. 8. 1929. Vilnor Norman Frank, f. 17. 8. 1933.

45d — »STENVANG«, Klemensker pr. Aarsballe. 37. Slg. Pc. 15,9 ha — Htk. 1-1-2-0¼ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 8,100. 2 Td. Ld. er Mose og Krat. Bygningerne er ca. 100 Aar gamle. Overtoges 1939 af: *Gunbard Ferdinand Hansen*, f. 20. 1. 1914 paa Puggegd. i Rø (S. af Herman Sinius Chr. H. og Johanne Emilie, f. Johnsen). G. m. Ulla, f. Olsen, d. 19. 9. 1913 paa Virkelyst (D. af Theodor O. og Edith Vilhelmine, f. Kofoed). Børn: Bjarne, f. 14. 11. 1941. Ejgil, f. 21. 8. 1943.

45e — »ROSENHØJ«, Klemensker pr. Aarsballe. 37. Slg. Pc. 10,7 ha — Htk. 1-1-2-2¼ — Ejds. 12,100 — Grdsk. 6,100. 1 Td. Ld. er Skov, 1 Td. Ld. Lyng og 2 Td. Ld. Mose. Stuehuset er ca. 30 Aar gammelt og de øvrige Bygninger er ældre med Bindingsværk. Overtoges 1946 af: *Knud Herman Hansen*, f. 8. 2. 1914 paa Solvang (S. af Valdemar H. og Laura, f. Pihl. G. m. Olga Karoline Kristine, f. Olsen, d. 30. 5. 1915 paa Egely i Knudsker (D. af Oluf O. og Mogensine, f. Pedersen). Børn: Kurt Herlev, f. 6. 10. 1945.

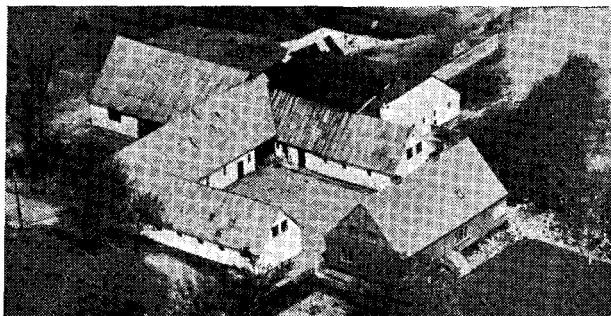

46a — »SKINDERBYGAARD«, Klemensker pr. Aarsballe, Tlf. 162y. 38. Slg. 23,3 ha — Htk. 5-0-0-2¾ — Ejds. 37,400 —

Grdsk. 19,000. ½ Td. Ld. er Skov og 1 Td. Ld. Mose. Overtoges 1926 af: *Christian Kornelius Dam*, f. 7. 8. 1890 paa Heslegd. i Østerlars (S. af Christian Hansen D. og Ellen Marie, f. Hansen). G. m. Jenny Hermandine, f. Kofoed, d. 11. 8. 1896 paa Landsminde (D. af Jens Chr. K. og Anna Laurentsine, f. Kure). Børn: Poul Kofoed, f. 22. 7. 1929.

46c — »ROSENVANG«, Klemensker pr. Aarsballe, Tlf. 162x. 40. Slg. Pc. 16,5 ha — Htk. 3-2-2-1 — Ejds. 28,000 — Grdsk. 13,300. ½ Td. Ld. er Mose. Overtoges 1908 af: *Janus Peter Bech*, f. 21. 7. 1881 paa Grønvang (S. af Snedkerm. Laurits Peter B. og Augusta Petrea, f. Kofoed). G. m. Frida Katrine, f. Andersen, d. 21. 9. 1888 paa Pilegd. i Østerlars (D. af Andreas A. og Katrine A.) Børn: Henning Andersen, f. 1. 3. 1911. Gunvor Andersen, f. 10. 7. 1913. Edel Andersen, f. 22. 4. 1915. Roald Andersen, f. 10. 7. 1921.

47a — »SOFIENDAL«, Klemensker pr. Aarsballe. Tlf. 156y. 39.—40. Slg. 25,0 ha — Htk. 4-3-3-1¾ — Ejds. 42,000 — Grdsk. 20,000. 5 Td. Ld. er Skov og 1 Td. Ld. Mose. Overtoges 1929 af: *Holger Frederik Nielsen*, f. 5. 9. 1899 paa Gaarden (S. af Peder N. og Viktoria, f. Westh). Elev paa Bornh. Højskole 1917—18, paa Tune Landbrugsskole 1922—23. G. m. Emma Gudrun Kristine, f. Christensen, d. 11. 2. 1906 i Fredbjerg Strandby, Farsø (D. af Gravers C. og Kirstine, f. Hansen). Børn: Jørgen Gravers, f. 7. 12. 1931. Hans Gravers, f. 2. 11. 1933. Erling Gravers, f. 26. 12. 1936. Knud Gravers, f. 5. 1. 1943.

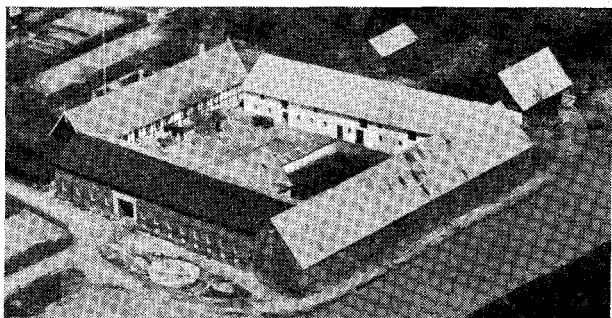
47b — »LILLEBO«, Klemensker pr. Aarsballe. 40. Slg. Pc. 6,1 ha — Htk. 1-1-1-2 — Ejds. 10,200 — Grdsk. 4,900. Overtoges 1933 af: *Frede Mortensen*, f. 19. 2. 1912 paa Ejend. (S. af Henrik M. og Elna, f. Olsen). G. m. Else, f. Pedersen, d. 28. 7. 1918 paa Fredly (D. af Oluf P. og Kristine, f. Mogensen).

47d — »GRANHØJ«, Klemensker pr. Aarsballe. 39. Slg. Pc. 4,7 ha — Htk. 1-0-2-2 — Ejds. 9,600 — Grdsk. 3,800. Ejer: *Poul Andr. Jensen*, f. 6. 6. 1893. G. m. Klara Johanne Marie, f. Sonne, d. 12. 8. 1893.

47f — »MOSEVANG«, Klemensker pr. Aarsballe. 39. Slg. Pc. 5,9 ha — Htk. 1-0-1-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 8,000 — Grdsk. 3,800. Overtoges 1946 af: *Karl Villy Hansen*, f. 18. 5. 1905 i Rø (S. af Hannes H. og Engeline Hansine, f. Pedersen). G. m. Engeline Hansine, f. Nielsen, d. 27. 8. 1905 paa Dalehuset i Olsker (D. af Hans Julius N. og Lise Kristine, f. Holm). Børn: Inger Marie, f. 22. 7. 1926. Villy Johannes, f. 10. 2. 1928.

47m — »LANDLYST«, Klemensker pr. Aarsballe, Tlf. 147u. 39. Slg. Pc. 4,0 ha — Htk. 0-6-3-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 15,600 — Grdsk. 3,800. Overtoges 1945 af: *Gunnar Kofoed*, f. 8. 11. 1906 paa Skovsholm (S. af Janus Villiam Hansinius K. og Teresia Maren, f. Nielsen). G. m. Sara Anine, f. Pedersen, d. 4. 6. 1908 paa Dyndeggaard (D. af Christian P. og Anine, f. Dahl). Børn: Gunnar, f. 28. 6. 1930.

48 o — »ØSTERVANG«, Klemensker pr. Aarsballe. 39. Slg. Pc. 24,2 ha — Htk. 1-3-0-0 — Ejds. 19,800 — Grdsk. 11,100. 8 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov og Lyng. Overtoges 1929 af: *Otto Jørgen Folkmann*, f. 25. 10. 1895 paa Ejend. (S. af Ludvig F. og Frida, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højskole 1919—20. G. m. Else Katrine Margrethe, f. Lund, d. 3. 4. 1910 paa Klippely (D. af Jens L. og Marie, f. Jensen). Børn: Kirsten Katrine, f. 8. 4. 1937. Jens Ludvig, f. 21. 5. 1938. Leif Frede, f. 9. 2. 1942.

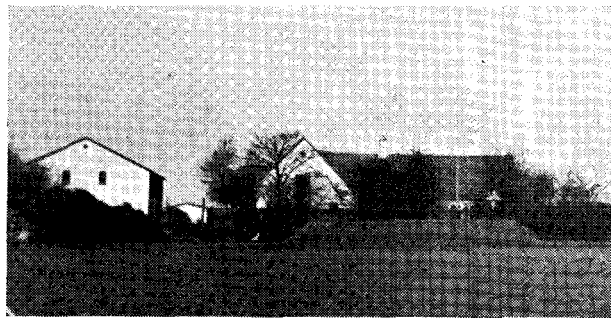

49a — »AARSBALLEGAARD«, Klemensker pr. Aarsballe, Tlf. 113y. 41. Slg. 62,5 ha — Htk. 11-2-0-1 — Ejds. 69,600 — Grdsk. 36,800. 27 Td. Ld. er Skov og 2 Td. Ld. Eng og Mose. Stuehuset er ca. 125 Aar gammelt. Overtoges 1939 af: *Helge Kofoed Sode*, f. 2. 12. 1919 paa Gaarden (S. af Hans Jørgen Anthon S. og Asta, f. Kofoed). Elev paa Kærhave Landbrugssk. 1938—39.

50a — »STRANGEGAARD«, Klemensker pr. Aarsballe, Tlf. 133. 42. Slg. 58,1 ha — Htk. 10-3-3-2 — Ejds. 95,000 — Grdsk. 46,600. 15 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1925 af: *Lauris Alfred Tolstrup*, f. 19. 11. 1889 i Kolind, Jyll. (S. af Niels T. og Petra, f. Kroer). G. m. Bodil, f. Anker, d. 7. 7. 1892 paa Gaar-

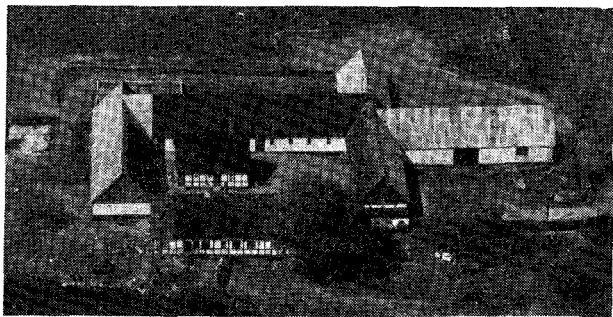
den (D. af Hans A. og Anne Sofie, f. Pedersen). Børn: Aage, f. 2. 4. 1916. Marie, f. 11. 8. 1919. Holger, f. 1. 2. 1921. Else, f. 28. 10. 1923. Hans Anker, f. 28. 5. 1925. Mourits, f. 28. 7. 1931.

50b — »GRØNVANG«, Klemensker pr. Aarsballe, Tlf. 157y. 42. Slg. Pc. 7,7 ha — Htk. 1-6-3- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 16,200 — Grdsk. 6,900. 1 Td. Ld. Mergelgrave og Veje. Overtoges 1928 af: *Hans Ejner Chr. Ingemansen*, f. 6. 8. 1894 i Nyker (S. af Johan I. og Johanne, f. Pelle). G. m. Marie Louise Margrethe, f. Kofoed, d. 20. 9. 1899 i Vestermarie (D. af Petrus K. og Petra, f. Hansen) Børn: Arne Chr. f. 17. 1. 1929.

50c — »ENGHAVE«, Klemensker pr. Aarsballe. 42. Slg. Frt. 3,3 ha — Htk. 0-6-3-1 — Ejds. 9,600 — Grdsk. 3,000. Overtoges 1935 af: *Jens Thorvald Jensen*, f. 25. 2. 1896 paa Ejend. (S. af Jens Peter J. og Marie Karoline J.) G. m. Anna Kristine f. Andersen, d. 16. 1. 1904 i Vestermarie (D. af Karl A. og Anna Marie, f. Lund).

51a — »SKINDERMYREGAARD«, Klemensker pr. Aarsballe, Tlf. 126. 43. Slg. Pc. 51,7 ha — Htk. 11-4-3-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 70,800 — Grdsk. 42,200. Overtoges 1943 af: *Holger August Kofoed*, f. 29. 8. 1899 paa Gaarden (S. af Karl Johan K. og Margrethe, f. Schou). G. m. Helga Margith, f. Aggerholm, d. 11. 1. 1917 paa Vestervang (D. af Christian A. og Dagny, f. Jensen). Børn: Karl Johan, f. 25. 2. 1942. Hans Conrad, f. 19. 12. 1944.

51b — »FREDEBO«, Klemensker pr. Aarsballe. 43. Slg. Pc. 21,9 ha — Htk. 4-3-0- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 37,000 — Grdsk. 17,500. Overtoges 1943 af: *Alfred Anders Chr. Olsen*, f. 1. 12. 1908 (S. af Anders O. og Marie Henriette, f. Munch). G. m. Anna Emilie, f. Hansen, d. 23. 4. 1913 paa Krakly i Olsker (D. af Frederik Peter H. og Andrea Hansine Kristine, f. Lund). Børn: Bodil, f. 27. 12. 1932. Runa Joan, f. 18. 8. 1944. Hetty Marie, f. 27. 7. 1947.

51c — »THORSHØJ«, Klemensker pr. Aarsballe, Tlf. 191x. 43. Slg. Pc. 11,0 ha — Htk. 1-7-1- $\frac{1}{4}$ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 8,300. Overtoges 1947 af: *Orla Gregers Rosvald Knudsen*, f. 20. 12. 1921 paa Brogd. (S. af Peter K. og Agnes, f. Pedersen). Elev paa paa Sydsjællands Landbrugsskole 1945—46. G. m. Tove, f. Hansen, d. 3. 1. 1926 i Aakirkeby (D. af Marcus H. og Dagny, f. Nielsen). Elev paa Bornholms Højskole 1946.

52a — »ASSEREGAARD«, Klemensker pr. Aarsballe, Tlf. 118. 44. Slg. 16,6 ha — Htk. 3-5-1- $\frac{1}{4}$ — Ejds. 33,600 — Grdsk. 14,500. 1 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1911 af: *Jens Nilius Holm*, f. 6. 10. 1887 paa Kjærgd. i Rutsker (S. af Jens Jørgen H. og Marie Mathea, f. Mogensen). Elev paa Bornh. Højsk. 1907—08. G. m. Manna Dorthea, f. Mogensen, d. 17. 6. 1892 paa Ø. Pilegaard (D. af Mogens Peter M. og Petrea Margrethe, f. Sonne). Børn: Henry Christian, f. 13. 5. 1915. Anna Sofie, f. 11. 3. 1917. Arne Johannes, f. 19. 9. 1920. Viggo Alfred, f. 14. 4. 1924. Knud Ove, f. 7. 9. 1926. Edith Magda, f. 7. 5. 1930.

52b — »ASSERBO«, Klemensker pr. Aarsballe. 44. Slg. Pc. 5,1 ha — Htk. 1-2-2-2 — Ejds. 12,200 — Grdsk. 4,500. Overtoges 1922 af: *Theodor Ferdinand Kofoed*, f. 8. 7. 1885 i Rø (S. af Hans K. og Sine Kathrine, f. Andreasen). G. m. Martha Margrethe, f. Kjølner, d. 11. 3. 1894 i Vester. (D. af Lars Peter K. og Anine Boline, f. Hansen).

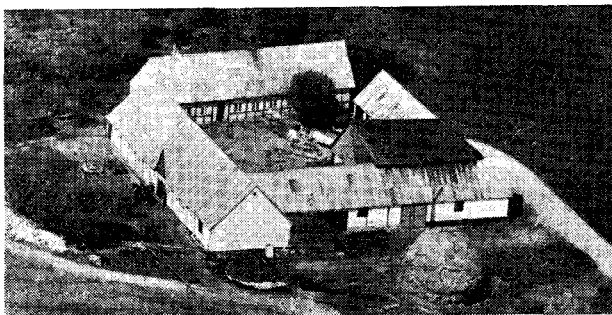
52c — »VILHELMSSMINE«, Klemensker pr. Aarsballe. 44. Slg. Pc. 5,2 ha — Htk. 1-2-2- $\frac{1}{4}$ — Ejds. 15,600 — Grdsk. 4,800. Overtoges 1922 af: *Niels Michael Juul*, f. 3. 10. 1884 paa Engshøj (S. af Christian Hansen J. og Petra Hansine, f. Pedersen).

G. m. Anna Marie, f. Kofoed, d. 16. 9. 1894 paa Nybo i Aaker (D. af Niels Jørgen Chr. K. og Marie f. Juul). Børn: Elinor Birgitte Petrea, f. 12. 6. 1925. Henning Aage Kofoed, f. 4. 3. 1930.

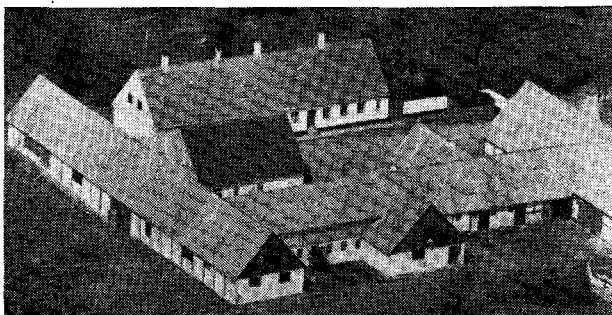
52d — »ALDERSRO«, Klemensker pr. Aarsballe, Tlf. 174x. 44. Slg. Pc. 5,2 ha — Htk. 1-2-3-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 15,600 — Grdsk. 4,800. Overtoges 1923 af: *Peter Andreas Kjølner*, f. 24. 8. 1886 i Vester. (S. af Lars Peter K. og Anine Boline, f. Andreasen). G. m. Anna Marie Margrethe, f. Kofoed, d. 26. 7. 1892 i Rø (S. af Hans K. og Sine Kathrine, f. Hansen). Børn: Magda Marie Kofoed, f. 22. 7. 1916. Anker Kofoed, f. 16. 7. 1925. Ulla Kofoed, f. 7. 2. 1927. Henry Kofoed, f. 14. 9. 1935.

52e — »LILLEHAVE«, Klemensker pr. Aarsballe, Tlf. 174y. 44. Slg. Pc. 6,7 ha — Htk. 1-2-3-2 — Ejds. 18,800 — Grdsk. 6,000. Paa Ejend. er Svineavlcenter. Overtoges 1922 af: *Hans Chr. Kofoed*, f. 22. 10. 1893 paa Landsminde (S. af Jens Chr. K. og Anna Laurentsine, f. Kure). Elev paa Bh. Højsk. 1914—15, paa Tune Landbrugssk. 1917—18.

52f — »SOLVANG«, Klemensker pr. Aarsballe, Tlf. 103. 44. Slg. Pc. 6,2 ha — Htk. 1-0-3-0 — Ejds. 15,600 — Grdsk. 5,300. Overtoges 1943 af: *Ludvig Gudmund Hansen*, f. 25. 6. 1903 paa Vennershøj (S. af Laurits Andreas H. og Jørgine Andrea Engeline, f. Larsen). Elev paa Faarevejle Højsk. 1921—22. G. m. Ellen Westh, f. Munch, d. 28. 3. 1904 paa Kannikegd. (D. af Niels Chr. M. og Kristine Marie, f. Westh). Elev paa Bh. Husholdningssk. 1922. Børn: Gunvor Munch, f. 5. 2. 1932.

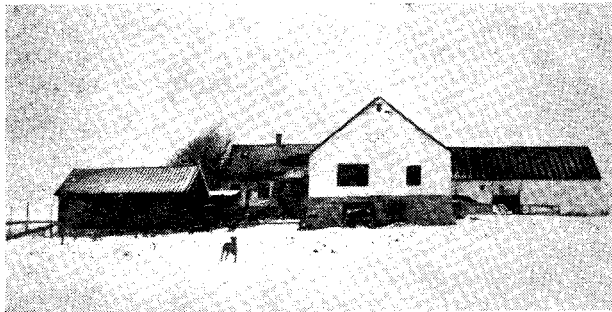

53a — »CARLSGAARD« pr. Nyker, Telf. 120. 45. Slg. — 28,5 ha — Htk. 5-5-3-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 37,800 — Grdsk. 20,000. 5 Td. Ld. er Veje, Have og Krat. Overtoges 1922 af: *Thorvald Valdemar Kofoed*, f. 12. 2. 1899 paa Landsminde (S. af Jens Chr. K. og Anna Laurentsine, f. Kure). Elev på Bh. Højsk. 1917—18. G. m. Hedvig Elisabeth, f. Espersen, d. 30. 7. 1900 paa Engvang (D. af Hans Chr. E. og Karna, f. Grønbreg).

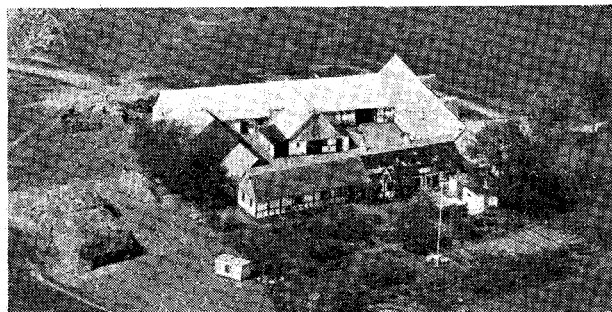

54a — »BOESGAARD«, Klemensker, Tlf. 154y. 46. Slg. 38,2 ha — Htk. 8-4-3-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 60,000 — Grdsk. 31,500. 1 $\frac{1}{2}$

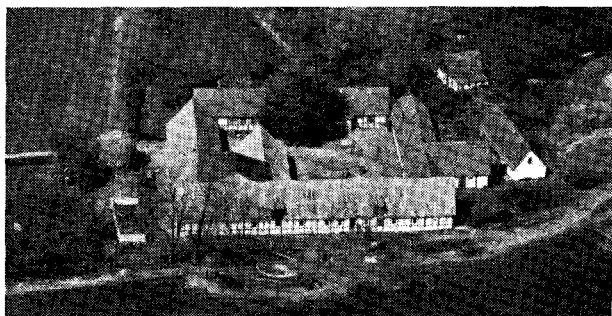
Td. Ld. er Skov. Overtoges 1927 af: *Aage August Jensen*, f. 26. 8. 1901 paa Elisegaard i Bodilsk. (S. af Andreas J. og Karoline Marie, f. Harboe). Elev paa Haslev Højsk. 1916—17, paa Dalum Landbrugssk. 1923—24. G. m. Anna Elisabeth, f. Jensen, d. 30. 8. 1903 paa St. Pilegd. i Bodilsk. (D. af Andreas J. og Petra Hansine, f. Marker). Børn: Jens Andreas, f. 13. 10. 1928. Grethe Annabeth, f. 25. 3. 1930.

54b — »SORTEBJERG« pr. Nyker, Tlf. 173y 8. Vdg. Pc. 19,3 ha — Htk. 2-4-2-1 — Ejds. 28,500 — Grdsk. 13,600. Overtoges 1931 af: *Leo Chr. Mortensen*, f. 26. 2. 1909 paa Ej. (S. af Christian M. og Elise Jørgine, f. Jørgensen).

55a — »TROMMEREGAARD«, Klemensker, Tlf. 154x. 47. Slg. 36,3 ha — Htk. 7-7-0-1¼ — Ejds. 50,800 — Grdsk. 31,300. 3 Td. Ld. er Skov og 2½ Td. Ld. Have og Veje. Overtoges 1923 af: *Rimann Stender*, f. 6. 12. 1886 paa Aspegd. i Aaker (S. af Jørgen Kofoed S. og Margrethe Petra, f. Espersen). Elev paa Bornh. Højskole og paa Husmændenes Landboforenings Landbrugsskole. G. m. Margen Josefine, f. Kofoed, d. 16. 4. 1892 paa Skindemyregd. (D. af Karl K. og Margrethe, f. Schou). Børn: Mogens Kofoed, f. 30. 5. 1918. Ebba Margrethe, f. 11. 6. 1921.

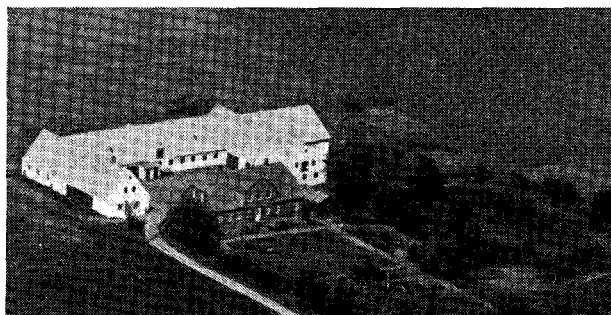
56a — »TORNEGAARD«, Tlf. 122. 48. Slg. 41,0 ha — Htk. 9-2-1-0¼ — Ejds. 61,000 — Grdsk. 34,700. 2½ Td. Ld. er Skov. Bygningerne er ældre med bindingsværk. Overtoges 1926 af: *Henry Otto Ipsen*, f. 8. 8. 1900 paa Bukkegaard i Poulsker

(S. af Christian I. og Valborg, f. Jensen). Elev paa Bh. Højskole og paa Tune Landbrugsskole. G. m. Ellen Margrethe, f. Stender, den 21. 8. 1904 paa St. Krashavegaard (D. af Frederik Grant S. og Elna Kristine, f. Jensen). Børn: Erik Chr. Stender, f. 12. 7. 1928. Inge Stender, f. 20. 7. 1936.

56c — »SANDERSHØJ«, Klemensker, Tlf. 141y. 48. Slg. Pc. 23,1 ha — Htk. 3-4-3-0 — Ejds. 36,000 — Grdsk. 20,700. Ejendommens Navn stammer fra den nærliggende Høj, »Sandershøj«. Stuehuset er ældre med Bindingsværk. ½ Td. Ld. er Eng. Overtoges 1935 af: *Hans Thim Mikkelsen*, f. 2. 10. 1909 paa Thimsbo i Vestermarie (S. af Jens M. og Jenny, f. Thim). G. m. Emilie Magdalene, f. Munk, d. 9. 5. 1893 paa Kuregd. i Vestermarie (D. af Emil Peter M. og Hansine Jørgine, f. Peder-sen Krag). Børn: Leif Orla, f. 6. 6. 1935.

56e — »ELLELUND«, Klemensker. 48. Slg. Pc. 5,0 ha — Htk. 0-6-2-½ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 4,300. Bygningerne er ca. 100 Aar gamle. Overtoges 1929 af: *Knud Jørgensen*, f. 1. 10. 1907 paa Solvang i Vestermarie (S. af Postb. Jørgen Andr. J. og Karoline Jensine, f. Jensen). G. m. Petra Karoline, f. Kofoed, den 14. 2. 1908 (D. af Otto Peter K. og Madsine Karoline, f. Hansen). Børn: Henning, f. 21. 12. 1937. Erna, f. 6. 7. 1942.

57a — »SKARPESKADEGAARD« pr. Nyker, Telf. 197y. — 49. Slg. 26,8 ha — Htk. 6-3-3-1 — Ejds. 55,000 — Grdsk. 23,300. 3 Td. Ld. er Have og Veje. Overtoges 1927 af: *Emil Mathias Sommer Brandt*, f. 23. 10. 1894 paa Lundegd. i Østermarie (S. af Hans Chr. B. og Karoline Andrea, f. Svendsen). G. m. Marie Andrea, f. Stender, d. 26. 4. 1898 paa Aspegd. i Aaker (D. af Vassington S. og Ania Marie, f. Svendsen). Børn: Margrethe, f. 23. 9. 1921. Poul Aaby, f. 9. 9. 1923. Hans Chr. f. 16. 1. 1926.

57d — »STORMENS MINDE« pr. Nyker. 49. Slg. Pc. 7,0 ha Htk. 1-2-0-1½ — Ejds. 13,500 — Grdsk. 5,700. Overtoges 1940 af: *Hans Ove Chr. Ipsen*, f. 4. 10. 1904 paa Idasminde

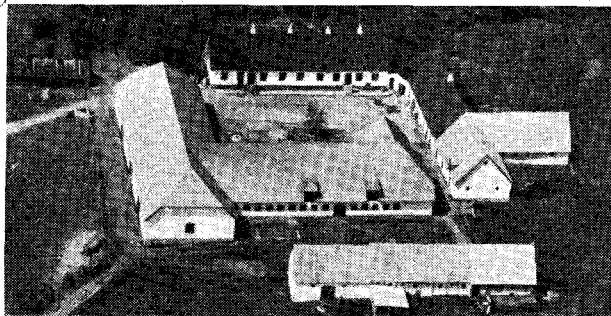
(S. af Martin I. og Ida, f. Christensen). G. m. Olga Oliva, f. Kure d. 29. 7. 1908 paa Skovly i Østerm. (D. af Karl K. og Johanne, f. Larsen). Børn: Arne Kure, f. 15. 7. 1931. Ruth Kure, f. 22. 6. 1933. Inger Kure, f. 20. 11. 1936. Tove Rita, f. 9. 4. 1942. Finn Erik, f. 4. 12. 1943.

57e — »ALLANSMINDE«. 49. Slg. Pc. 61 ha — Htk. 1-2-3-2 — Ejds. 11,000 — Grdsk. 5,000. Overtoges 1932 af: *Ove Knudsen*, f. 4. 7. 1908 i Rønne (S. af Hans Julius K. og Laura, f. Ipsen). G. m. Valborg Johanne, f. Marcher, d. 2. 5. 1910 i Aaker (D. af Ludvig M. og Anna, f. Ipsen). Børn: Ethel, f. 19. 5. 1934. Kirsten, f. 30. 8. 1936. Anne Lis, f. 14. 6. 1947.

57f — »BJØRNSHØJ«. 49. Slg. Pc. 4,6 ha — Htk. 1-0-1-¾ — Ejds. 11,400 — Grdsk. 3,800. Overtoges 1947 af: *Hans Peter Nielsen*, f. 30. 10. 1911 i Rønne (S. af Otto N. og Marie, f. Jensen). G. m. Hansine Marie, f. Andersen, d. 14. 4. 1912 i Hasle (D. af Hans Peter A. og Julie, f. Finne). Børn: Holger Johs., f. 31. 7. 1935.

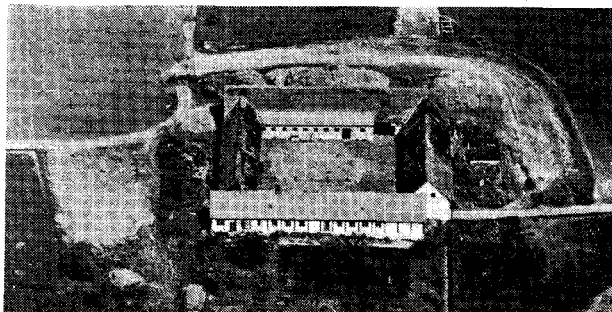

57h — »NYHOLM« pr. Nyker. 7. Vdg. Pc. 12,9 ha — Htk. 2-4-1-1½ — Ejds. 26,000 — Grdsk. 11,000. Overtoges 1947 af: *Laurits Peter Olsen*, f. 11. 5. 1910 paa Høgeellet (S. af Nicolaj O. og Marie, f. Thorsen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1934—35. G. m. Judith Kahrine, f. Riis, d. 15. 2. 1920 paa Gildesboet i Olsker (D. af Niels R. og Anthonie, f. Ipsen). Børn: Kurt Egon, f. 21. 1. 1939. Inge Marie, f. 14. 8. 1943.

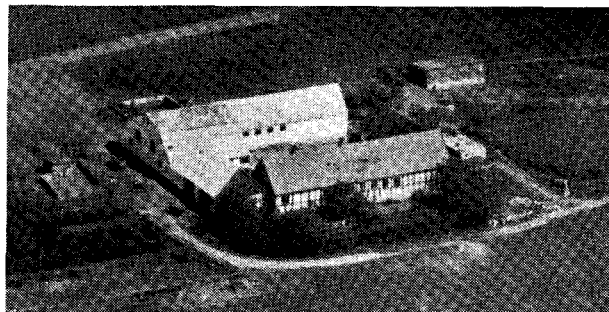

58a — »LADEGAARD«, Klemensker, Tlf. 86. 50. Slg. 115,2 ha — Htk. 23-1-3-1 — Ejds. 169,200 — Grdsk. 111,400. 12 Td. er Skov. Stuehuset opf. 1840. I Slægtens Eje siden 1828. Overtoges 1940 af: *Svend Holm Stender*, f. 18. 3. 1901 paa Gaarden (S. af Mads Ludvig S. og Anna Margrethe, f. Holm). Elev paa Lyngby Landbosk. 1920—21. G. m. Anine Kathrine, f. Olsen d. 4. 5. 1896 i Østermarie (D. af Svend O. og Kathrine, f. Kure). Børn: Kate, f. 23. 9. 1938.

58h — »SØLYST«, Klemensker, Tlf. 52y. 51. Slg. Pc. 7,3 ha — Htk. 1-1-1-1½ — Ejds. 14,600 — Grdsk. 6,000. Overtoges 1934 af: *Christian Johannes Ferdinand Jensen*, f. 11. 7. 1906 i Gudhjem (S. af Jens J. og Karoline, f. Jensen). G. m. Emmy Margrethe, f. Nielsen, d. 18. 2. 1912 i Gudhjem (D. af Peter N. og Hulda, f. Andersen). Børn: Anne Merete, f. 31. 8. 1943. Hanne Marie, f. 25. 8. 1945.

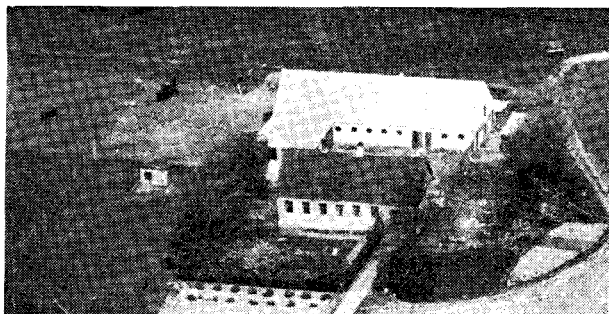
59a — »KJÆMPEGAARD«, Klemensker, Tlf. 52x. 51 Slg. 27,4 ha — Htk. 5-3-3-¾ — Ejds. 41,000 — Grdsk. 22,700. 3 Td. Ld. er Have, Veje og Krat. Overtoges 1930 af: *Thomas Sode Frigaard*, f. 6. 5. 1891 paa Frigaard i Nyker (S. af Jens Peter F. og Margrethe, f. Sode). Elev paa Bornh. Højskole og Dalum Landbrugsskole.

60a — »JULEGAARD«, Klemensker, Tlf. 75v. 52. Slg. 17,5 ha — Htk. 1-5-2-1¼ — Ejds. 33,500 — Grdsk. 15,400. Overtoges 1934 af: *Janus Andreas Madsen*, f. 1. 9. 1889 i Vesterm. (S. af Hans Peter M. og Karolilne Andrea, f. Nørregaard). G. m. Johanne Rebekka, f. Eilertsen, d. 10. 7. 1889 i Rønne (D. af Niels Fredr. E. og Johanne Christine, f. Lorentzen). Børn: Svend-Eilert, f. 20. 5. 1917. Johanne Rebekka, f. 15. 5. 1918. Erik Niels Peter, f. 15. 9. 1919. Andreas Chr., f. 24. 11. 1920. Johan Frederik, f. 12. 10. 1922. Paul Julius, f. 7. 5. 1925. Marie Sofie, f. 13. 10. 1926. Gunnar Math., f. 27. 3. 1929.

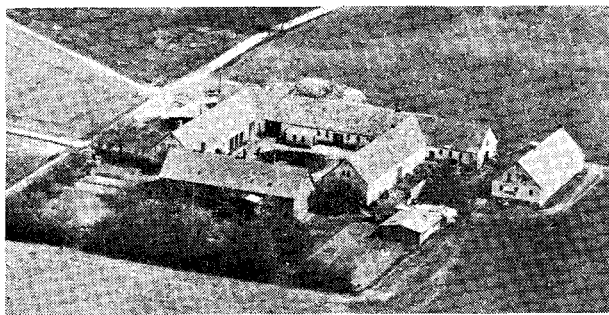
60b — »BREGNESHAVE«, Klemensker. 52. Slg. Pc. 5,7 ha — Htk. 1-1-1-1¾ — Ejds. 12,600 — Grdsk. 4,600. Overtoges 1945 af: *Carl Johan Kaas*, f. 17. 12. 1889 i Olsker (S. af Jens Peter Clausen K. og Kristine, f. Arnoldus). G. m. Anna Charlotte, f. Olsen, d. 10. 5. 1894 i Aaker (D. af Anthon Hansen O. og Anna Kathrine, f. Funch). Børn: Kathrine Marie, f. 11. 10. 1917.

61e — »FREDENSBORG«, Klemensker. 53. Slg. Pc. 16,3 ha — Htk. 2-4-0-1¾ — Ejds. 26,700 — Grdsk. 12,000. Overtoges 1948 af: *Vang Kjølner*, f. 16. 4. 1912 paa Fredebo (S. af Anthon

K. og Martha, f. Glud). Elev paa L. Mfs. Højskole 1936—37. G. m. Inger Margrethe, f. Thinggaard, d. 12. 1. 1922 paa Pluggegaard i Nyker (D. af Thomas T. og Agnes Kathrine, f. Christensen). Elev paa Bornh. Husholdningssk. 1939 og paa L. Mfs. Højskole 1941. Børn: Bodil, f. 13. 6. 1943. Karen Margrethe, f. 7. 2. 1946.

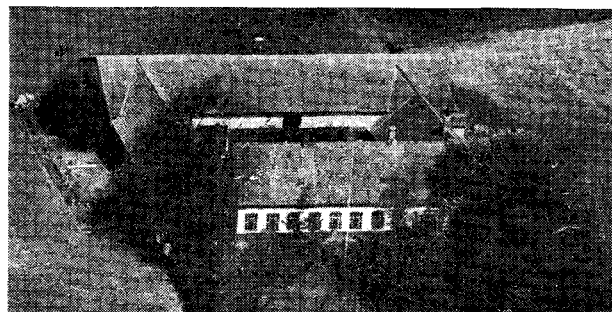
61 i — »ENGVANG«, Klemensker, Tlf. 75u. 53. Slg. Pc. 12,4 ha — Htk. 1-4-1-0 — Ejds. 21,000 — Grdsk. 9,600. 1 Td. Ld. er Tørvemose. I Slægtens Eje gennem 4 Generationer. Overtoges 1932 af: *Hans Gunnar Espersen*, f. 5. 5. 1908 paa Ejend. (S. af Hans Chr. E. og Karna, f. Grønberg). G. m. Karna-Lise, f. Kofoed, d. 28. 8. 1920 paa Vennersminde (D. af Ejner K. og Anna, f. Nielsen).

62a — »RISBYGAARD«, Klemensker, Tlf. 10y. 54.-55.-56. Slg. 55,3 ha — Htk. 9-4-3-2¾ — Ejds. 90,000 — Grdsk. 47,600. 3 Td. Ld. er Fredskov, 1 Td. Ld. Mose og Veje. I Slægtens Eje gennem flere Generationer. Overtoges 1942 af: *Jens Christian Riis*, f. 29. 9. 1896 paa Gaarden (S. af Sandemand Hans Peter R. og Dorthea, f. Rottensten). Elev paa Bornh. Højskole 1918—19, paa Tune Landbrugsskole 1919—20. G. m. Astrid, f. Pedersen, d. 27. 9. 1911 paa Risegd. i Rutsker (D. af August P. og Anna, f. Jensen). Elev paa Tistrup Højsk. 1931-32 og paa L. Mfs. Højsk. 1939. Børn: Anine Theodora, f. 13. 5. 1945. Jens Ole, f. 8. 5. 1946. Preben Christian, f. 8. 1. 1948.

62b — »SKOVLY«, Klemensker. 54. Slg. Pc. 6,9 ha — Htk. 1-1-1-0½ Ejds. 15,000 — Grdsk. 5,100. 3 Td. Ld. er Skov, Eng og Grusbakker. Overtoges 1947 af: *Ejner Theodor Holm*, f. 27. 1. 1920 (S. af Niels Julius H. og Theodora Kristine, f. Larsen).

63c — »RISHOLM« pr. Hasle. 57. Slg. Pc. 17,9 ha — Htk. 2-6-1-1 — Ejds. 37,000 — Grdsk. 16,600. Ca. 2 Td. Ld. er Skov og Eng. Overtoges 1940 af: *Rolf Georg Skovgaard Ambrosen*, f. 28. 12. 1913 paa Ejend. (S. af Georg A. og Otteline, f.

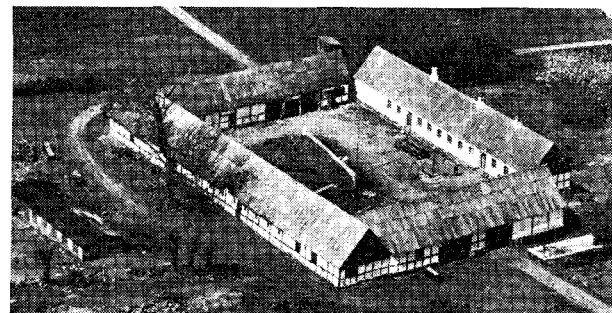

Munch). G. m. Eva Karoline Kjær, f. Nygaard, d. 11. 5. 1921 paa Dalshøj i Østerlars (D. af Mathias N. og Karen, f. Kjær). Børn: Aase, f. 2. 8. 1942. Bodil Lillian, f. 16. 9. 1944. Thorkild, f. 2. 8. 1947.

63g — »RISBYHOLM« pr. Hasle. 56. Slg. Pc. 6,9 ha — Htk. 1-1-2-1¾ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 5,900. Ejer: *Carl Andr. Nielsen*, f. 26. 8. 1899 i Hasle. G. m. Marie Louise Cecii, f. Jacobsen, d. 24. 12. 1904. Børn: Birthe, f. 29. 10. 1936. Sonja, f. 18. 10. 1940.

64 i — »RISBYHUS«, Klemensker, Tlf. 26x. 56. Slg. Pc. 10,9 ha — Htk. 1-5-1-1¾ — Ejds. 19,200 — Grdsk. 9,700. 1 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1918 af: *Hans Chr. Abrahamsen*, f. 31. 8. 1892 i Olsker (S. af August A. og Kristine, f. Ipsen). G. m. Karen Kristine, f. Espersen, d. 19. 2. 1893 paa Engvang (D. af Hans Chr. E. og Karen, f. Grønberg). Børn: Ellen, f. 6. 9. 1919. Erik, f. 4. 10. 1921. Knud, f. 4. 9. 1923

64b — »KRUMMELED« pr. Hasle. 56. Slg. Pc. 6,8 ha — Htk. 1-1-2-1½ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 6,100. Overtoges 1947 af: *Hans Anker Kofoed, Pedersen*, f. 16. 1. 1899 i Rø (S. af Hans P. og Karoline, f. Kofoed). G. m. Agnes Kristine Karoline, f. Kofoed, d. 18. 8. 1898 (D. af Mosin K. og Anna, f. Frederiksen). Børn: Anker Kofoed, f. 2. 4. 1929. Frede Kofoed, f. 2. 4. 1929. Ethel Kofoed, f. 28. 8. 1930. Kurt Chr. Kofoed, f. 23. 5. 1935.

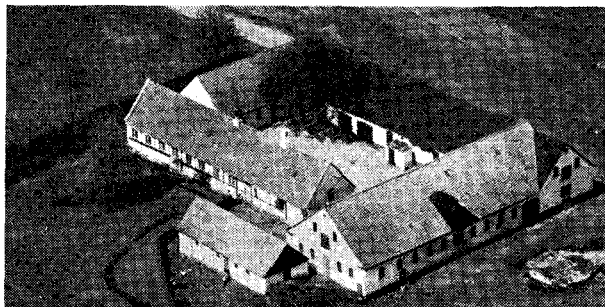
65a — »RISBYGAARD«, Klemensker, Tlf. 10x. 57. Slg. 42,9 ha — Htk. 6-6-1-2 — Ejds. 46,000 — Grdsk. 29,700. Overtoges 1936 af: *Peter Pedersen*, f. 25. 5. 1888 i Nyker (S. af Andreas P. og Kahtrine Margrethe, f. Hansen). Børn: Gunnar Hjalmar Anias, f. 7. 7. 1920.

66a — »MAREVADGAARD«, Klemensker, Tlf. 12. 58. Slg. 72,7 ha — Htk. 8-2-3-2 — Ejds. 56,000 — Grdsk. 36,400. 17

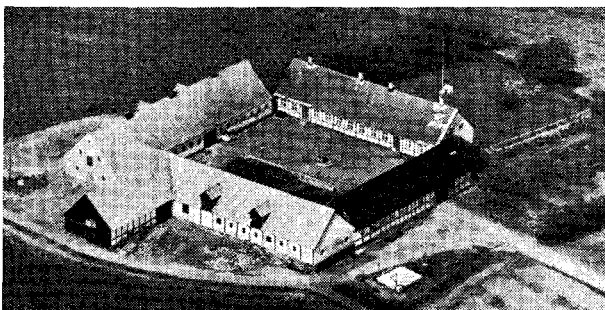

Td. Ld. er Fng. I Slægtens Eje siden 1746. Ejer siden 1916: *Pær Jensen*, f. 3. 10. 1886 paa Gaarden (S. af *Andreas Peter J.* og *Johanne Karoline*, f. Riis). Elev paa Bornh. Højsk. 1906—07. G. m. *Magda Engeline*, f. Olsen, d. 1. 11. 1887 paa *Tornegaard* i Rutsker (D. af *Esper Sigfred O.* og *Marie Anine*, f. Nielsen). Børn: *Esper Andreas*, f. 14. 6. 1923, som har bestyret Gaarden siden 1946. G. m. *Judith*, f. Munch, d. 7. 5. 1925 paa *Onsbjerggaard* (D. af *Anders M.* og *Anna*, f. Hansen).

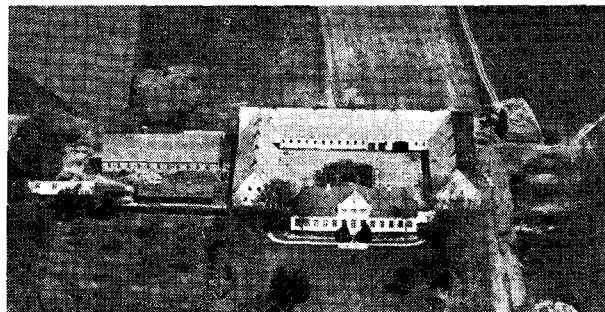
66d — »BRODAL« pr. Hasle, Tlf. Klemensk. 68y. 14. Vdg. Pc. 21,7 ha — Htk. 3-2-3-1½ — Ejds. 36,000 — Grdsk. 19,400. 2 Td. Ld. er Mose og Skov. Ejend. har været Slægtens Eje gennem 4 generationer. Overtoges 1929 af: *John Harald Vilhelm Møller*, f. 7. 10. 1905 paa Ejend. (S. af *Christian Andr. Mathias M.* og *Mathilde*, f. Nielsen). Elev paa Kærhave Landbrugsskole 1925—26. G. m. *Astrid*, f. Møller, d. 4. 3. 1905 i Østerlars. Børn: *Henning*, f. 10. 10. 1933. *Helge*, f. 29. 12. 1934. *Frede*, f. 6. 12. 1935. *Mogens Villiam*, f. 22. 12. 1941.

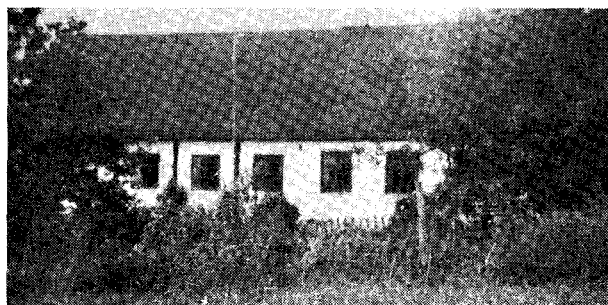
67a — »DUEBJERGGGAARD« pr. Hasle, Tlf. Klemensker 14x. 59. Slg. 35,8 ha — Htk. 8-0-0-1¾ — Ejds. 57,600 — Grdsk. 33,400. 1½ Td. Ld. er Skov og ½ Td. Ld. Eng. Stuehuset er op-

ført 1868. Paa Grunden findes 1 fredet Gravhøj og desuden et Stenbrud, som Kommunen forpagter. Overtoges 1939 af: *Ejner Chr. Schou Kofoed*, f. 7. 9. 1908 paa Gaarden (S. af *Karl Peter K.* og *Agnes Margrethe*, f. Schou). Elev paa Kærhave Landbrugsskole 1928—29. G. m. *Frederikke Marie*, f. Rottensten, d. 10. 11. 1908 paa *Bjørnegd.* (D. af *Hans Jørgen Chr. R.* og *Thora Anine Margrethe*, f. Kure). Børn: *Erik Bjørngaard*, f. 17. 11. 1940. *Lizzi Bjørngaard*, f. 1. 7. 1942. *Jette Bjørngaard*, f. 17. 11. 1947.

1887 foto arkivet.

68a — »MØLLEGAARD« pr. Hasle, Tlf. Hasle 61x. 60. Slg. 81,4 ha — Htk. 16-7-1-1½ — Ejds. 141,600 — Grdsk. 89,200. 8 Td. Ld. er Skov, 6 Td. Ld. Eng og 1 Td. Ld. Have. Overtoges 1941 af: *Georg Godtfred Villiam Rømer*, f. 12. 9. 1916 paa *Hoglebjerg* (S. af *Jacob Peder Kofoed R.* og *Ellen Sofie*, f. Lohmann). Elev paa Bornh. Højskole 1933—34 og paa *Næsgaard* Landbrugsskole 1935—36—37. G. m. *Gunvor*, f. Sonne, d. 23. 5. 1920 paa *Vellensbygd.* i *Nylars* (D. af *Thorvald Julius S.* og *Dagny*, f. Nielsen). Børn: *Hans Jacob*, f. 7. 7. 1946.

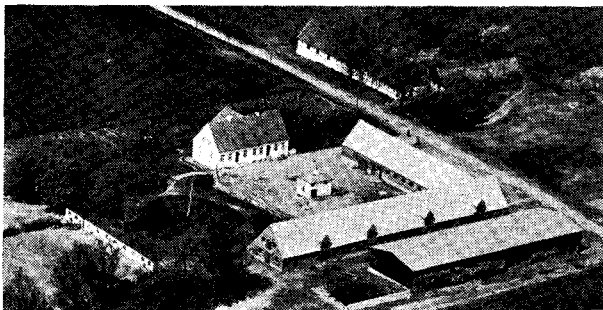

68e — »ENGHØJ«, Klemensker. 60. Slg. Pc. 5,6 ha — Htk. 1-0-0-0¾ — Ejds. 13,000 — Grdsk. 4,400. Overtoges 1922 af: *Jensinius Peter Juul*, f. 12. 9. 1886 paa Ejend. (S. af *Christian Hansen J.* og *Janusine Petrea*, f. Pedersen). G. m. *Olga Frederikke*, f. Johansen, d. 27. 2. 1894 i *Rønne* (D. af *Anders J.* og *Hanna*, f. Olsen). Børn: *Anders Chr.*, f. 8. 2. 1926. *Lise Hanny Petrea*, f. 20. 1. 1931. *Inger Kirstine*, f. 16. 10. 1932.

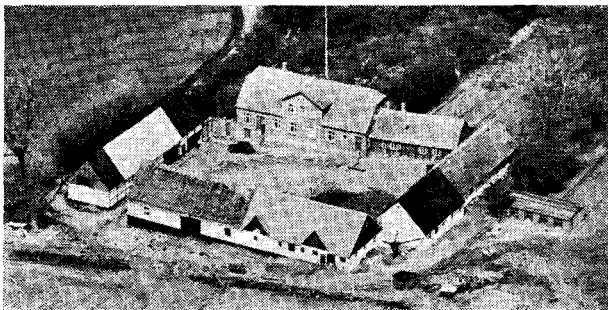
69a — »HOGLEBJERG« pr. Hasle, Tlf. Hasle 61y. 61. Slg. 22,9 ha — Htk. 4-7-0-1¾ — Ejds. 42,000 — Grdsk. 21,800. 6½ Td. Ld. er Skov og Eng. Overtoges 1923 af: *Hans Rømer Westh*, f. 12. 6. 1893 paa *Loftsgd.* i *Vestermarie* (S. af *Thor Kofoed W.* og *Ottomine Karoline*, f. Sonne). Elev paa Bornh.

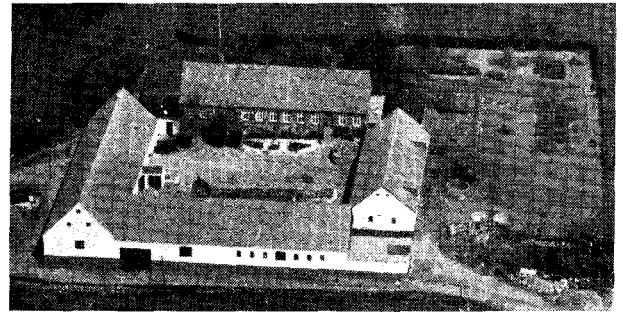
Højskole 1911—12. G. m. Petra Elisabeth Marie, f. Poulsen, d. 30. 4. 1881 paa Hintzegd. (D. af Hans Hartvig P. og Julia Goldine, f. Hansen). Børn: Knud Poulsen, f. 21. 3. 1920. Inger Ottonine, f. 18. 6. 1921.

70 a — »TORNBYGAARD« pr. Aaby. Tlf. Hasle 55. 62. Slg. 12. Vdg. 118,2 ha — Htk. 28-4-1-0 — Ejds. 188,400 — Grdsk. 131,100. Til Gaarden hører Skovgaard og Landsdommergaard. I Slægtens Eje gennem flere Generationer. Overtoges 1930 af: Christian Jensen, f. 1. 5. 1875 paa Gaarden, Agnes Petra Jensen, f. 30. 5. 1877 paa Gaarden, Alma Dorthæa Jensen, f. 5. 7. 1885 paa Gaarden (S. og D. af Sofus J. og Mathilde, f. Petersen).

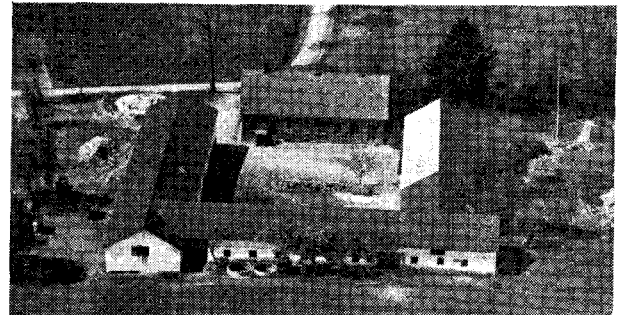

71a — »SAMSINGGAARD« pr. Hasle, Tlf. Hasle 63x. 63. Slg. 31,4 ha — Htk. 6-5-1-1¼ — Ejds. 56,400 — Grdsk. 32,900. Ca. 7 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1933 af: Knud Anker Sode, f. 30. 8. 1908 paa Hoglebjerg (S. af Aksel Chr. S. og Martha Jensine Helene, f. Thorsen). Elev paa Bornh. Højskole 1925—26 og paa Tune Landbrugsskole 1931—32. G. m. Petra Hansine, f. Lærkesen, d. 11. 12. 1914 i Rø (D. af Skovf. Kristen Frederik L. og Petra Hansine, f. Hansen). Børn: Inger Lise, f. 22. 6. 1942.

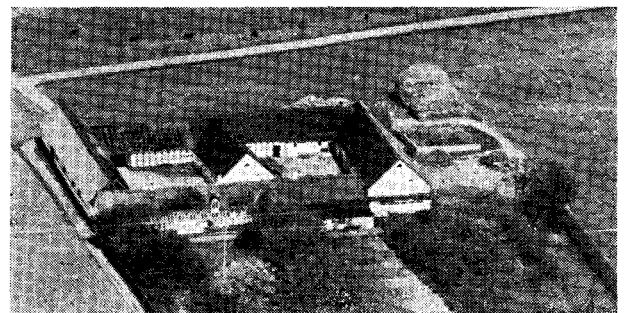

72 — »DUEBJERGGAARD« pr. Hasle, Tlf. Hasle 79. 64. Slg. 26,5 ha — Htk. 7-4-3-0 — Ejds. 57,000 — Grdsk. 30,900. Overtoges 1947 af: Carl Johan Riis, f. 26. 6. 1915 paa Gaarden (S. af Hagbart R. og Valborg, f. Mohr i Thorshavn paa Færøerne). Kaptajn af Reserven. Realeksamen paa Rønne Statssk. 1931, paa Askov Højskole 1933—34 og paa Tune Landbrugsskole 1938—39.

NS nr. 67. Combeff

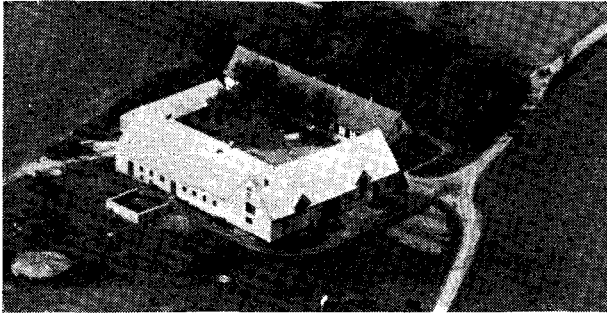

73a — »SKOVGAARD« pr. Hasle, Tlf. Hasle 41. 65. Slg. 54,8 ha — Htk. 12-1-0-0½ — Ejds. 98,400 — Grdsk. 62,700. 3 Td. Ld. er Skov. I Slægtens Eje gennem 4 Generationer. Overtoges 1937 af: Otto Jespersen Rømer, f. 31. 8. 1910 paa Gaarden (S. af Thorvald R. og Signe, f. Jespersen). Elev paa Tune Landbrugsskole 1934—35. G. m. Louise, f. Folkmann, d. 19. 5. 1915 i Fredericia (D. af Postm. Jørgen Olsen F. og Louise, f. Steensen). Børn: Bente, f. 11. 7. 1938. Hanne og Lis, f. 8. 11. 1939. Ole, f. 3 11. 1941. Thor, f. 23. 3. 1947.

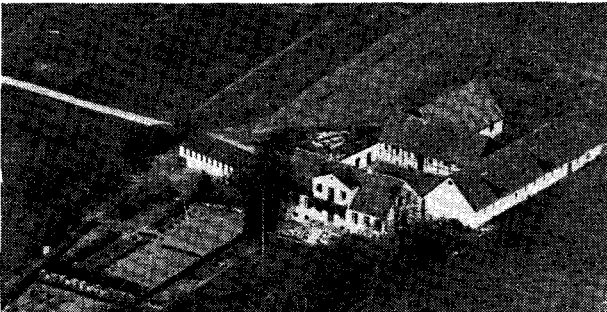

74a — »BROGAARD« pr. Hasle, Tlf. Hasle 10. 66. Slg. 60,7 ha — Htk. 12-4-1-1½ — Ejds. 96,000 — Grdsk. 67,000. 10 Td. Ld. er Skov og 2 Td. Ld. Veje og lign. Gaarden er gammel med Bindingsværk. Paa Grunden staar den kendte Runesten, Bro-

gaardstenen. Desuden findes en Høj, kaldet Svalhøj. I Skoven findes 2 Gravhøje, der er fredede. Overtoges 1946 af: *Hans Andreas Kjøller*, f. 26. 5. 1902 paa Høgegd. i Aaker (S. af Alfred K. og Elna, f. Kofoed). G. m. Olga Elisa, f. Nielsen, d. 19. 12. 1900 i Fakse (D. af Jens N. og Marie, f. Pedersen). Børn: Hans Henrik, f. 26. 5. 1927. Mogens, f. 11. 8. 1935. Lars, f. 7. 5. 1940.

75a — »SIEGAARD« pr. Hasle, Tlf. Hasle 44. 67. Slg. 18,6 ha — Htk. 3-0-3-1 — Ejds. 33,000 — Grdsk. 17,700. 10 Td. Ld. er Skov. Stuehuset ældre med Bindingsværk. Overtoges 1925 af: *Ludvig Jørgen Kofoed*, f. 23. 9. 1888 i Vesterm. (S. af Anthon K. og Hansine, f. Hansen). G. m. Anna Elise Margrethe, f. Hansen, d. 8. 7. 1898 i Olsker (D. af Karl H. og Inger Johanne, f. Jensen).

75c — »VENNERSLYST« pr. Hasle, Tlf. Hasle 90. 67. Slg. Pc 16,2 ha — Htk. 3-3-0-2¾ — Ejds. 37,000 — Grdsk. 21,100. Overtoges 1920 af: *Hans P. Ingvorsen*, f. 19. 5. 1896 paa Kjeldsbygaard. i Østerlars (S. af Jens Peter I. og Regine, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole 1914—15 og paa Dalum Landbrugsskole 1917—18. G. m. Petra Margrethe Augusta, f. Jørgensen, d. 22. 7. 1899 paa Ejend. (D. af Karl Th. J. og Anine Kristine, f. Mikkelsen). Børn: Karla Elisabeth f. 20. 8. 1921. Jens Peter, f. 6. 6. 1923. Erik, f. 19. 10. 1924. Poul, f. 1. 2. 1926. Anna Margrethe, f. 17. 7. 1927. Else Gunni, f. 2. 5. 1938.

75f — »SAMSINGSBRO« pr. Hasle. 67. Slg. Pc. 5,0 ha — Htk. 0-6-0-2½ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 4,700. Paa Ejendommen har der indtil 1918 været drevet Smedeforretning. Overtoges 1941 af: *Alfred Chr. Pedersen*, f. 16. 10. 1906 paa Ejend. (S. af Oluf P. og Laura Margrethe, f. Larsen).

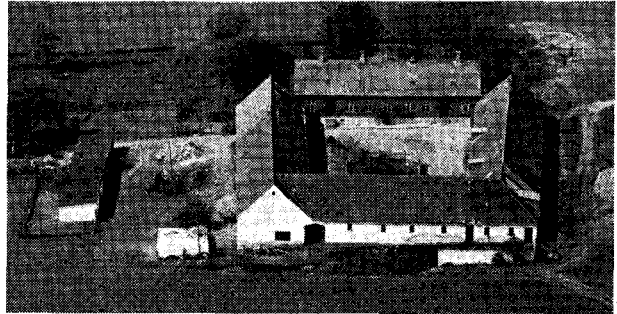
75r — pr. Hasle. 67. Slg. Pc. 5,8 ha — Htk. 1-2-02 — Ejds. 16,800 — Grdsk. 6,700. Ejer: *Valdemar Andersen*, f. 19. 8. 1895 i Rutsker.

75s — pr. Hasle. 67. Slg. Pc. 6,3 ha — Htk. 1-2-2-¼ — Ejds. 18,800 — Grdsk. 8,000. Ejer: *Peder Poulsen*, f. 21. 10. 1901 i

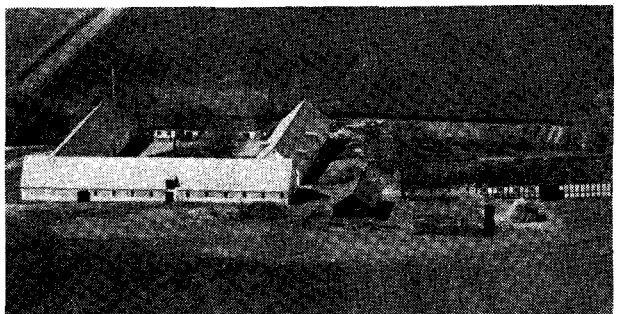
Aakirkeby. G. m. Signe Margrethe, f. Tranberg, d. 2. 3. 1902 i Østermarie. Børn: Grethe, f. 19. 3. 1932.

75t — pr. Hasle. 67. Slg. Pc. 6,0 ha — Htk. 1-2-0-2¾ — Ejds. 18,700 — Grdsk. 7,800. Ejer: *Peter Andr. Munch*, f. 2. 4. 1903 i Hasle. G. m. Petra Jensine, f. Lyster, d. 10. 5. 1906 i Nyker.

75u — »VIRKELYST« pr. Hasle. 67. Slg. Pc. 7,3 ha — Htk. 1-1-1-0¾ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 4,900. Overtoges 1930 af: *Otto Pedersen*, f. 25. 10. 1904 i Olsker (S. af Johan P. og Elisabeth Kristine, f. Westh). G. m. Valborg Marie Karoline, f. Mogens, d. 16. 4. 1906 i Rutsk. (D. af Niels M. og Olga, f. Maansson). Børn: Irene Andrea, f. 20. 4. 1933. Jørgen Wahlgreen, f. 20. 10. 1944.

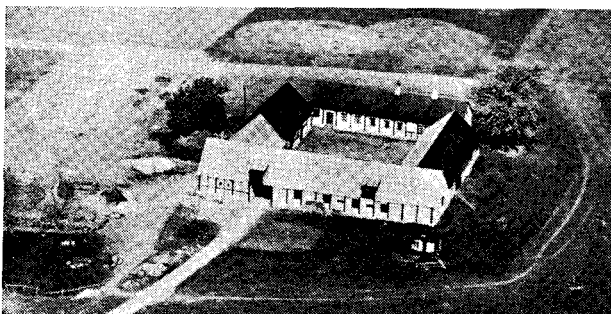

76a — »RISEGAARD« pr. Hasle, Tlf. Hasle 59. 68. Slg. 43,0 ha — Htk. 9-4-2-0¼ — Ejds. 10,000 — Grdsk. 46,100. 10 Td. Ld. er Fredskov og 3 Td. Ld. Landeveje. Overtoges 1939 af: *Holger Thorsen*, f. 24. 9. 1909 paa Ellelyst i Hasle (S. af William T. og Thora Margrethe, f. Westh). Elev paa Tune Landbrugsskole 1930—31. G. m. Moldith, f. Hansen, d. 20. 1. 1918 paa Sigtegd. i Østerlars (D. af Hermann H. og Johanne, f. Johnsson). Børn: Anna Margrethe, f. 26. 6. 1940. Birthe, f. 27. 1. 1944. Rolf Andr., f. 17. 5. 1947.

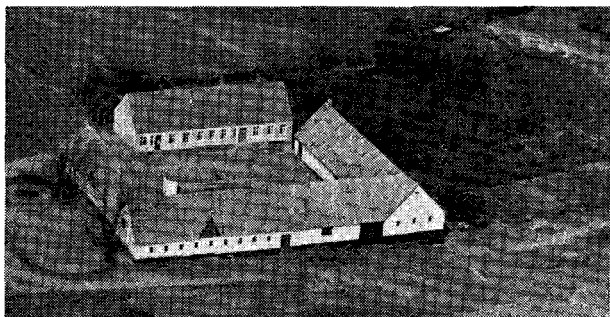
77a — »V. PILEGAARD« pr. Hasle Tlf. Hasle 89. 69. Slg. 80,4 ha — Htk. 16-6-1-1 — Ejds. 126,000 — Grdsk. 83,100. 16 Td. Ld. er Skov. Gaarden genopbyggedes 1899. I Slægtens Eje gennem 5 Generationer. Overtoges 1918 af: *Valdemar Aleksander Baunkjær*, f. 10. 9. 1894 i København (S. af Hans Chr. Pedersen og Ellen Kirstine, f. Nielsen). Elev paa Ladelund Landbrugs- og Mejeriskole 1916—17. G. m. Mathilde Jensine, f. Kjøllet, d. 28. 7. 1897 i Dragør. Børn: Børge Emanuel Kjøllet, f. 7. 8. 1919. Robert Magnus Kjøllet, f. 4. 2. 1922. Jørgen Chr. Kjøllet, f. 26. 2. 1924. Aleksander Flyng Kjøllet, f. 11. 7. 1930. Kaj Mogens Flyng Kjøllet, f. 19. 3. 1933. Anne Marie Kjøllet, f. 29. 7. 1938.

77b — »PILEVANG« pr. Hasle. 69. Slg. Pc. 7,5 ha — Htk. 1-3-0-0¾ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 6,400. Overtoges 1945 af: *Martin Peter Jespersen*, f. 5. 8. 1893 i Olsker (S. af Hans J.) G. m. *Dorthea Marie Pouline*, f. Larsen, d. 23. 6. 1897 i Rø (D. af Jens L. og Anna, f. Andersen). Børn: *Esther Margrethe*, f. 15. 9. 1919. *Helge Andr.* f. 22. 9. 1921. *Anne Sofie*, f. 14. 9. 1923. *Knud*, f. 11. 8. 1926. *Poul Anker*, f. 18. 1. 1928. *Nancy*, f. 8. 8. 1929. *Ruth*, f. 4. 1. 1932. *Erik*, f. 6. 11. 1937. *Birthe Marie*, f. 20. 3. 1942.

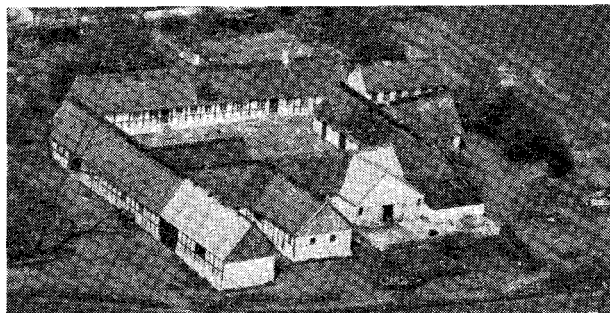

78a — »NDR. KIRKEBOGAARD«, Klemensker, Tlf. 66. 1.Vdg. 21,5 ha — Htk. 4-3-3-1¾ — Ejds. 26,600 — Grdsk. 13,900. 5 Td. Ld. er Skov. Bygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1946 af: *Erik Hansen Munch*, f. 19. 3. 1920 paa Dammegaard i Pedersker (S. af Aage M. og Maren, f. Hansen). Elev paa Sydsj. Landbrugsskole 1942—43. G. m. *Lis Helga Klausen*, f. Westh, d. 12. 12. 1924 paa Hakkeledgaard i Vesterm. (D. af Andr. W. og Ottomine, f. Poulsen).

78c — »BEDEGADE MØLLE«, Klemensker. 1. Vdg. Pc. 10,9 ha — Htk. 1-6-1-1¼ — Ejds. 23,000 — Grdsk. 10,000. 2 Td. Ld. er Mose. Til Ejendommen har der engang været Mølle. Overtoges 1940 af: *Holger Nikolaj Ipsen*, f. 24. 1. 1916 paa Bækkedal i Vestermarie (S. af Adolf Chr. I. og Karoline Kristine, f. Jensen). G. m. *Gudrun Kirstine*, f. Riis, d. 25. 5. 1916 i Frue Sogn, Roskilde (D. af Jens R. og Maren, f. Hansen). Børn: *Gert Nikolaj*, f. 10. 4. 1942. *Ralf Chr.*, f. 10. 9. 1944.

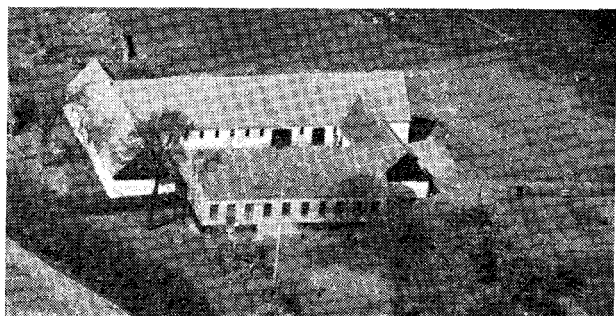
81a — »LUNDSGAARD« pr. Nyker, Tlf. 172y. 4. Vdg. 35,5 ha — Htk. 9-0-3-2¼ — Ejds. 52,800 — Grdsk. 29,900. 2 Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1943 af: *Poul Anker Pedersen*, f. 4. 12. 1904 paa Søholt (S. af August P. og Anna, f. Jensen). Elev paa Haslev Landbrugsskole 1926—27. G. m. *Karla Marie*, f. Schnoor, d. 23. 12. 1897 i Tejn (D. af Emil S. og Lauretsine, f. Kofoed). Børn: *Flemming Harder Schnoor*, f. 20. 7. 1936.

82a — »SKARPESKADEGAARD« pr. Nyker, Tlf. Klemensker 109. 5.Vdg. 34,6 ha. Htk. 8-1-2-2¼ — Ejds. 48,800 — Grdsk. 29,100. Bygn. er gamle med Bindingsværk. Overt. 1919 af: *Jens Chr. Rottensten*, f. 24. 11. 1893 paa Bjørnegaard (S. af Hans Jørgen Chr. R. og Thora Anine Margrethe, f. Kure). Tog Realeksamen paa Rønne Statsskole 1909. Elev paa Næsgaard Landbrugsskole 1913—15, paa Studierejse til England 1915 for derefter at virke som Kontrolassistent i 2 Aar samme sted. G. m. *Thea Augusta*, f. Jørgensen, d. 6. 5. 1901 i Lyngø (D. af Niels Hansen J. og Sidse Marie, f. Jensen). Børn: *Karen Margrethe*, f. 1. 4. 1929. *Kirsten Marie*, f. 18. 10. 1930. *Else Katrine*, f. 19. 6. 1936. *Anna Elisabeth*, f. 22. 6. 1944.

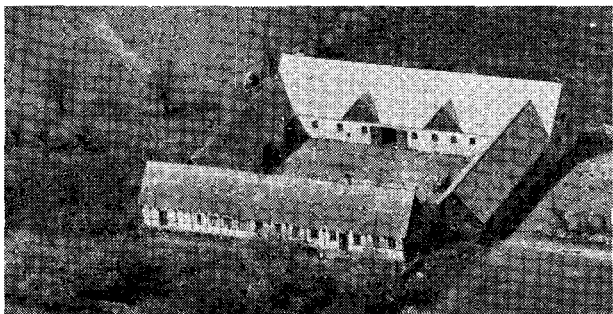
83a — »SKARPESKADEGAARD« pr. Nyker, Tlf. Klemensker 197x. 6.Vdg. 17,9 ha. Htk. 4-4-3-1½ — Ejds. 36,000 — Grdsk. 15,000. Overt. 1925 af: *Jens Andr. Bohm*, f. 1. 12. 1888 i Hasle (S. af Jens Chr. B. og Margrethe, f. Ipsen). G. m. *Klara Albine*, f. Madsen, d. 21. 5. 1900 i Østermarie (D. af Hans M. og Hansine, f. Jensen). Børn: *Ellen Margrethe*, f. 3. 12. 1930. *Anna Marie*, f. 27. 6. 1932.

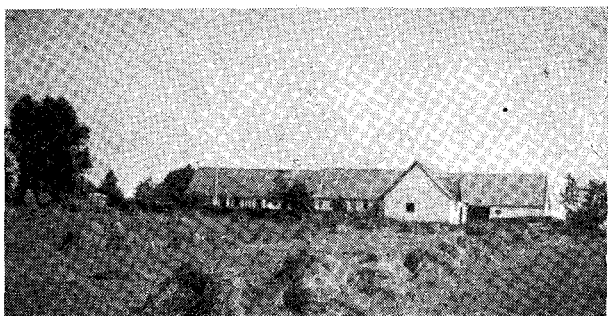
84a — »SDR. KIRKEBOGAARD« pr. Nyker, Tlf. Klemensker 112. 7.Vdg. 33,0 ha — Htk. 6-4-3-2¼ — Ejds. 46,200 — Grdsk. 26,100. Ca. 6 Td. Ld. er Eng og Veje. I Slægtens Eje gen- G. m. *Mary Kirstine Hansine*, f. Nielsen, d. 15. 12. 1898 i Led-

nem 4 Generationer. Overtoges 1925 af: *Ingemann Petersen*, f. 27. 2. 1896 paa Gaarden (S. af Theodor P. og Margrethe, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højskole 1915—16. G. m. Paula Margrethe, f. Jensen, d. 29. 6. 1903 paa Thorupgaard (D. af Alfred Kofoed J. og Frederikke, f. Mortensen). Børn: Aksel Theodor, f. 18. 3. 1925. Kamma Frederikke, f. 7. 9. 1928.

85a — »KJØRSEGAARD« pr. Nyker. Tlf. Klemensker 183x. 8. Vdg. 25,2 ha — Htk. 5-7-1-2 — Ejds. 43,200 — Grdsk. 20,300. Stuehuset er muligvis opført 1729. Overtoges 1919 af: *Frederik Kofoed*, f. 6. 10. 1895 paa Kokkedal (S. af Jens Frederik K. og Janusine Margrethe, f. Munch). G. m. Selma Petra, f. Munch, d. 4. 12. 1901 paa Kannikegd. (D. af Niels Chr. M. og Kristine Marie, f. Westh). Børn: Jens Erhardt Munch, f. 8. 1. 1923. Svend Anker Munch, f. 13. 1. 1941.

85c — »MUNKEDAL« pr. Nyker. 8. Vdg. Pc. 16,3 ha — Htk. 3-1-3-2 — Ejds. 27,600 — Grdsk. 13,900. Overtoges 1945 af: *Andr. Christian Madsen*, f. 24. 11. 1920 i Nylars (S. af Janus Andr. M. og Johanne Rebekka, f. Eilertsen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1939—40. G. m. Grethe Lilli, f. Idorn, d. 26. 8. 1918 i København (D. af Christian I. og Sofie, f. Hansen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1940.

85d — »CHARLOTTENLUND« pr. Nyker, Tlf. Klemensk. 163.

8. Vdg. Pc. 14,9 ha — Htk. 2-7-0-0 — Ejds. 27,600 — Grdsk. 12,500. 2 Td. Ld. Mose, Mergelgrave og Veje. Overtoges 1947 af: *Peter Munch*, f. 14. 1. 1921 paa Ejend. (S. af Hans Peter M. og Ragna M., f. Mogensen). Elev paa Vallekilde Højskole 1939—40 og paa Sydsj. Landbrugsskole 1944—45. G. m. Ely, f. Nørregaard, d. 8. 9. 1925 paa Nørregaard i Rø (D. af Christian N. og Marie, f. Hansen). Elev paa Ølstykke Husholdningssk. 1944—45.

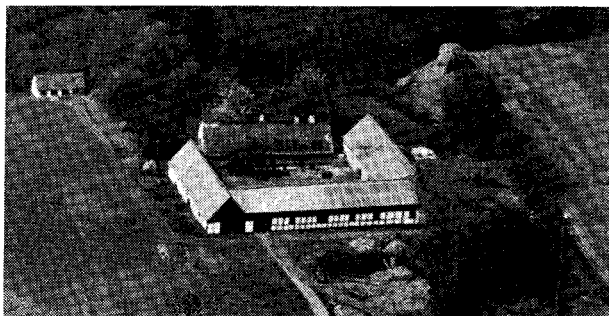
85e — pr. Nyker. 8. Vdg. Pc. 6,8 ha — Htk. 1-3-3-2½ — Ejds. 11,500 — Grdsk. 5,900. Overtoges 1936 af: *Viggo Hansen*, f. 9. 10. 1900 paa Ejend. (S. af Anthon H. og Lene, f. Olsen).

85f — »SØNDERBORG« pr. Nyker. 8. Vdg. Pc. 9,1 ha — Htk. 2-1-0-2½ — Ejds. 14,600 — Grdsk. 8,100. 1 Td. Ld. er Mose. Overt. 1943 af: *Alfred Jobs. Hansen*, f. 2. 7. 1910 paa Lundsgd. (S. af Alfred Peter H. og Ingeborg, f. Nielsen). G. m. Elisabeth Margrethe, f. Hansen, d. 3. 1. 1925 paa Klippegd. i Rø (D. af Alfred H. og Karen, f. Hansen).

85l — »BODILSMINDE« pr. Nyker, Tlf. Klemensker 173x. 8. Vdg. Pc. 16,8 ha — Htk. 2-4-2-1½ — Ejds. 28,800 — Grdsk. 13,300. Overtoges 1934 af: *Ejnar Jobs. Kofod*, f. 5. 1. 1907 paa Ll. Krusegd. i Bodilsk. (S. af Niels Chr. K. og Kristine, f. Jørgensen). G. m. Sofie Oline, f. Hansen, d. 20. 10. 1911 paa Granly i Østerm. (D. af Otto Chr. H. og Johanne, f. Kofoed). Børn: Kirsten Johanne, f. 5. 5. 1937. Ingrid Elise, f. 17. 2. 1940. Rosa Elinor, f. 14. 2. 1943. Niels Chr. f. 8. 2. 1948.

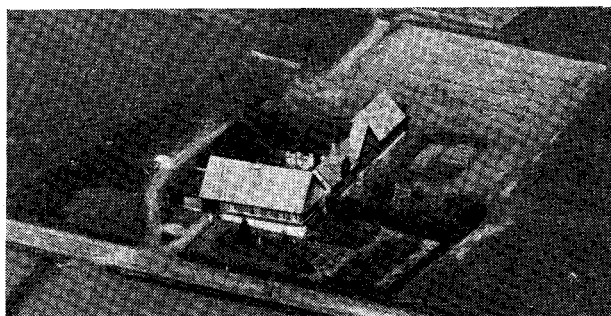
85m — pr. Nyker. 8. Vdg. Pc. 6,1 ha — Htk. 1-1-2-2¾ — Ejds. 12,900 — Grdsk. 5,000. Overt. 1943 af: *Agnes Møller*, f. 4. 6. 1888 paa Ejend. (D. af Ludvig Andersen M. og Anna, f. Kofoed).

86a — »AAGAARD«, Klemensker, Tlf. 141x. 9. Vdg. 24,1 ha — Htk. 5-0-0-2 — Ejds. 35,000 — Grdsk. 18,900. 7 Td. Ld. er Skov og Eng. Overtoges 1921 af: *Carl Georg Folkmann*, f. 9. 1. 1894 paa Østervang (S. af Ludvig Georg F. og Frida, f. Hansen). øje, København (D. af Niels Chr. N. og Johanne, f. Johndaatter). Børn: Ebba Aagaard, f. 27. 11. 1922. Ada Aagaard, f. 10. 12. 1926. Henry Aagaard, f. 2. 4. 1930.

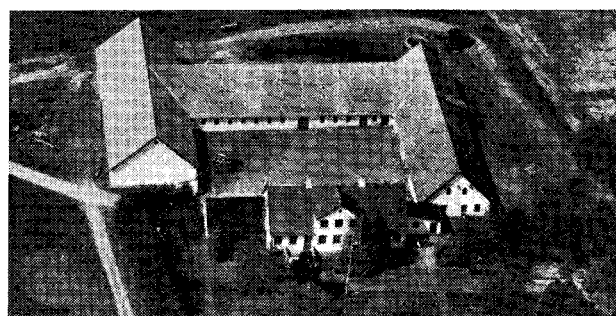
86b — »FREDSMINDE«, Klemensker, Tlf. 183y. 9. Vdg. Pc. 9,8 ha. Htk. 1-1-2-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 18,600 — Grdsk. 7,800. 1 Td. Ld. er Skov. Overt. 1947 af: *Alfred Peter Jensen*, f. 14. 4. 1877 paa Munkerup i Østermarie (S. af Christian Clemens J. og Else Karoline, f. Ipsen). G. m. Laura Julie, f. Henriksen, d. 20. 10. 1877 i Aakirkeby (D. af Jørgen Peter H. og Julie Anine, f. Kofoed). Børn: Aase From, f. 5. 4. 1932.

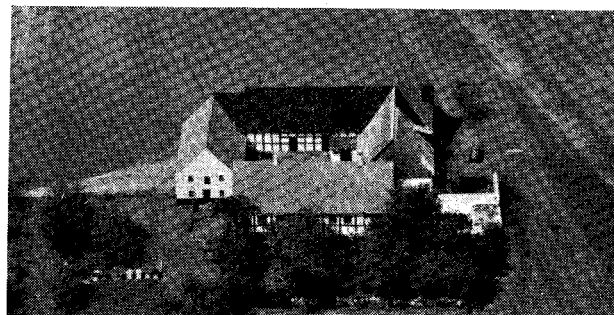
86c — »DYRSTENSHØJ«. 9. Vdg. Pc. 10,1 ha. Htk. 1-7-2-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 22,200 — Grdsk. 9,500. 1 Td. Ld. er Skov og 1 Td. Ld. Eng. Overtoges 1931 af: *Jens Anker Nielsen*, f. 2. 3. 1905 paa Ejendommen (S. af Hans Jørgen N. og Hedvig, f. Christensen). G. m. Petra, f. Kofoed, d. 14. 5. 1910 paa Tyndekullegd. (D. af Hans Anthonius K. og Janusine Petrea, f. Olsen). Børn: Svend Kofoed, f. 19. 4. 1933. Henry Kofoed, f. 29. 5. 1935. Rigmor Kofoed, f. 6. 2. 1937. Verner Kofoed, f. 28. 7. 1945.

86d — »RØMERSMINDE«, Klemensker. 9. Vdg. Pc. 6,7 ha. Htk. 1-0-3-0 — Ejds. 15,800 — Grdsk. 6,200. Overtoges 1933 af: *Antho Julius Jensen*, f. 29. 7. 1905 paa Ejen. (S. af Chr. Andreas J. og Hansine Karoline, f. Kofoed).

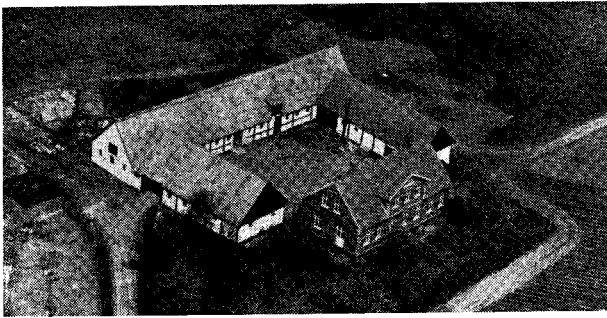

87a — »BJØRNEGAARD«, Klemensker. Tlf. 111. 10. Vdg. 31,8 ha. Htk. 7-7-0-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 71,000 — Grdsk. 45,400. I Slægtens Eje siden 1863. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1893 af: *Hans Jørgen Chr. Adolf Rottensten*, f. 4. 1. 1867 paa Gaarden (S. af Jens Hansen R. og Ane Kathrine). Børn: Jens Chr. f. 24. 11. 1893. Karl Oluf, f. 20. 2. 1895. Aage Harald, f. 21. 6. 1899. Hans Anker, f. 25. 12. 1900. Knud Valdemar, f. 24. 1. 1903. Johan Nikolaj, f. 21. 2. 1905. Holger Otto, f. 16. 2. 1907. Frederikke, Marie, f. 10. 11. 1908. Erik Vilhelm, f. 2. 8. 1911. Inger Else, f. 29. 3. 1913. Thora Johanne, f. 9. 6. 1917.

87b — »THORSMINDE«. 10. Vdg. Pc. 10,0 ha — Htk. 2-0-1- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 23,500 — Grdsk. 10,000. 1 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Mose. Overtoges 1935 af: *Julie Katbrine Hansine Mortensen*, f. Mogensen, d. 12. 7. 1876 i Rø. Børn: Augusta Kristine, f. 22. 8. 1900. Kristian, f. 7. 8. 1902. Johannes Andreas, f. 12. 12. 1904. Asta Jensine, f. 12. 6. 1907. Julius, f. 7. 5. 1909. Anna Marie, f. 23. 7. 1912. Gunnar, f. 11. 7. 1915. Ellen Marie, f. 29. 6. 1919.

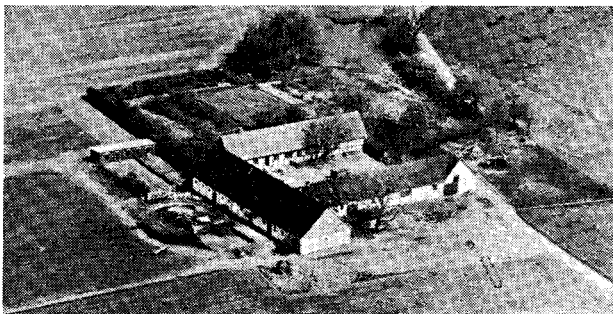

87c — »JUELSMINDE«, Klemensker. 10. Vdg. Pc. 13,8 ha — Htk. 2-3-3-2½ — Ejds. 26,000 — Grdsk. 13,100. 1½ Td. Ld. er Mose og Krat. Overtoges 1935 af: *Hans Sode Jensen*, f. 14. 3. 1905 paa Egelund i Vestermarie (S. af Johannes J. og Kristine, f. Sode). Elev paa Bornh. Højskole 1923—24, paa Lyngby Landboskole 1928—29, 3-aarig Læretid paa det kgl. danske Landhus-holdningsselskab og 7 Aar paa Herregaarde.

87h — »BJØRNEHØJ«, Klemensker. 10. Vdg. Pc. 3,8 ha — Htk. 1-2-0-2 — Ejds. 15,000 — Grdsk. 5,200. Overtoges 1947 af: *Aage Sonne*, f. 7. 3. 1915 paa Valdesminde (S. af Christian S. og Anna, f. Mogensen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1938—39. G. m. *Inger Johanne*, f. Holm, d. 1. 3. 1926 paa Præstegaard, Knudsker (D. af Andreas Chr. H. og Eleonora, f. Ipsen). Børn: *Vinni Birgitte Holm*, f. 17. 10. 1945.

87k — »BOLLERIS«, Klemensker. 10. Vdg. Pc. 9,7 ha — Htk. 1-2-2-1¼ — Ejds. 19,500 — Grdsk. 8,400. 2½ Td. Ld. er Skov og Krat. Bygningerne er ældre med Bindingsværk. Overtoges 1928 af: *Hans Janus Jensen*, f. 11. 4. 1891 i Østerlars (S. af Jens Hansen J. og Margrethe, f. Jørgensen). G. m. *Amalie Anthonette*, f. Westh, d. 3. 5. 1896 (D. af Peter W. og Anne Matine, f. Rømer). Børn: *Anne Margrethe*, f. 24. 12. 1919. *Inger Lise*, f. 4. 9. 1927. *Holger Westh*, f. 23. 9. 1939.

88a — »KANNIKEGAARD«, Klemensker. Tlf. 75x. 11. Vdg. 27,7 ha — Htk. 6-4-2-1¼ — Ejds. 44,400 — Grdsk. 26,300. Gaarden er en af de gamle Fæstegaarde. Overtoges 1947 af: *Kathrine Kofoed*, f. Anker, d. 11. 3. 1889 paa Strangegd. (D. af Hans A. og Anna Sofie, f. Pedersen). Børn: *Svend Anker*, f. 28. 12. 1917. *Knud Anker* f. 2. 9. 1919. *Ebba Agnethe*, f. 22. 2. 1921. *Elna Marie*, f. 13. 8. 1922. *Rigmor Johanne*, f. 21. 9. 1923. Fol-

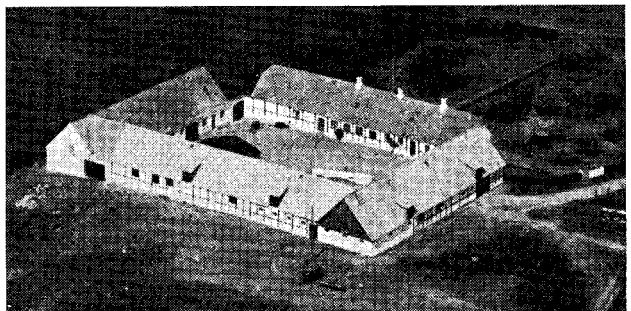
mer Anker, f. 5. 2. 1926. *Hedvig Sofie*, f. 24. 8. 1927. *Niels Anker*, f. 21. 2. 1929.

89b og c — »TORNBORG« pr. Nyker. Tlf. Nyk. 46x. 12. Vdg. Pc. 11,6 ha — Htk. 2-2-3-1 — Ejds. 25,000 — Grdsk. 12,800. Overtoges 1938 af: *Jørgen Lund*, f. 10. 11. 1911 (S. af Nilius Peter L. og Petra Vilhelmine, f. Hansen). G. m. *Helga*, f. Munch, d. 22. 4. 1913 (D. af Hans Peter M. og Ragna, f. Mogensen).

90a — »JYDEGAARD« pr. Hasle. Tlf. Hasle 80x. 13. Vdg. 23,5 ha — Htk. 6-1-1-1¾ — Ejds. 45,000 — Grdsk. 27,600. Gaarden genopbyggedes 1911 efter Brand. Ejer: *Elmer Jensen Andersen*, f. 22. 10. 1903 paa Langemyre i Rutsker (S. af Niels Peter A. og Marie, f. Jensen). Elev paa Haslev Højsk. 1923—24 og senere paa Hadsten Gymnastikhøjskole. G. m. *Marie Meta*, f. Jørgensen, d. 6. 4. 1912 i Broager ved Sønderborg (D. af Jens J. og Kathrine, f. Dahl). Elev paa Undomssk. i Ølgod 1929—30. Børn: *Jens Peter*, f. 26. 7. 1937. *Birthe*, f. 3. 7. 1939. *Knud Elmer*, f. 14. 7. 1947.

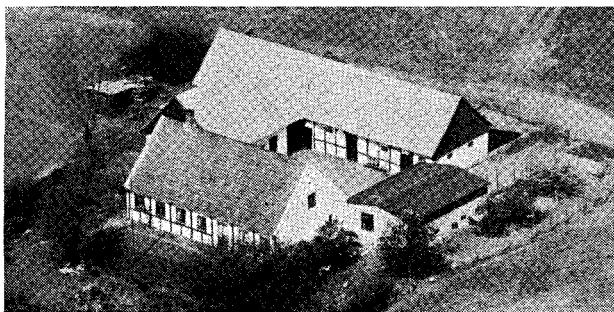

91a — »NYGAARD« pr. Hasle. Tlf. Hasle 96. 14. Vdg. 28,6 ha — Htk. 6-6-3-2¼ — Ejds. 48,000 — Grdsk. 28,500. Ca. 2 Td.

Ld. er Skov. Overtoges 1946 af: *Henning Høst Andersen*, f. 8. 8. 1910 i Lyng (S. af Johannes A. og Anna Marie, f. Jørgensen). G. m. Grethe Kathrine, f. Vesth, d. 26. 6. 1916 i Vestermarie (D. af Andreas Clausen W. og Ottomine, f. Paulsen). Børn: Hanne Høst, f. 5. 3. 1937. Jytte Høst, f. 31. 8. 1938. Christian Johs. Høst, f. 14. 8. 1940. Hans Andr. Høst, f. 30. 1. 1942. John Ove Høst, f. 28. 10. 1945.

92a — »DUEBJERGGAARD« pr. Hasle. Tlf. Klemensk. 14u. 15. Vdg. 18,6 ha — Htk. 4-6-3-1½ — Ejds. 34,200 — Grdsk. 19,000. ½ Td. Ld. er Skov. Stuehuset er opført 1871. Overtoges 1925 af: *Aksel Ingvorsen*, f. 23. 12. 1897 paa V. Kjeldsebygaard i Østerlars (S. af Jens Peter Laurits I. og Regine, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole 1915—16 og paa Kærhave Landbrugsskole 1922—23. G. m. Else Kathrine Schou, f. Kofoed, d. 11. 9. 1912 paa Duebjerggd. (D. af Karl Peter K. og Agnes Margrethe, f. Schou). Børn: Kjeld, f. 1. 5. 1925. Elsebeth, f. 15. 8. 1926. Ella, f. 11. 12. 1928. Ole, f. 3. 3. 1940. Kaj, f. 13. 4. 1947.

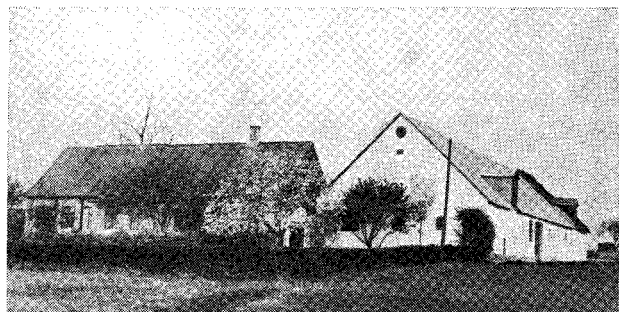
92b — »DALSHØJ« pr. Hasle. Tlf. Klemensk. 68x. 15. Vdg. P. 11,6 ha — Htk. 2-2-3-2¾ — Ejds. 20,000 — Grdsk. 10,000. ½ Td. Ld. er Skov og 1 Td. Ld. Eng. Bygningerne er ca. 60 Aar gamle og med Bindingsværk. Overtoges 1928 af: *Louis Peter Sonne*, f. 23. 1. 1906 paa Glimminge (S. af Jørgen Jensen S. og Anine Karoline, f. Mortensen). G. m. Thora Marie, f. Pihl, d. 25. 1. 1907 i Nyker (D. af Andreas Chr. P. og Janusine Karoline, f. Jensen). Børn: Jørgen Andr., f. 3. 10. 1926. Aage Karlo, f. 26. 2. 1928. Kirsten Irene, f. 22. 2. 1930. Ruth Lillian, f. 14. 3. 1933. Lis Marie, f. 9. 5. 1936. Jan Peter, f. 22. 4. 1942. Jytte Merete, f. 24. 2. 1947.

106 — »LYKKEBORG«, Klemensker. Tlf. 62x. 8. Slg. Frt. 18,4 ha — Htk. 1-6-2-1 — Ejds. 22,000 — Grdsk. 11,100. 1 Td. Ld. er Eng. Overtoges 1944 af: *Børge Otto Olsen*, f. 31. 1. 1917 paa Ejendommen (S. af Anders O. og Marie, f. Munch). G. m. Irene Sofie, f. Jensen, d. 29. 6. 1925 i Rø (D. af Charles J. og Anna Sofie, f. Kure). Børn: Lene Merethe, f. 19. 3. 1947.

119 — »MURADAM«, Klemensker. Tlf. 57v. 5. Slg. Frt. 17,9 ha — Htk. 1-5-3-2 — Ejds. 19,500 — Grdsk. 9,400. 4 Td. Ld. er Skov, Klipper og Bakker. Overtoges 1942 af: *Henry Nicolaj Kofoed*, f. 6. 12. 1905 paa Murehus (S. af Hans Martin K. og Hanne Marie Kristine, f. Riis). G. m. Oda Eugenia, f. Falk, d. 14. 10. 1907 i Tejn (D. af Peter Chr. F. og Karoline, f. Mogensen). Børn: Verner Flemming, f. 12. 9. 1930. Tommy Falk, f. 24. 4. 1939.

124a — »BUSKEGAARD«, Klemensker. 7. Slg. Frt. 8,0 ha — Htk. 1-1-3-¾ — Ejds. 15,500 — Grdsk. 6,000. *Johannes Andr. Grønbech*, f. 10. 1. 1906 i Olsker. G. m. Ellen Konstance, f. Henriksen, d. 10. 2. 1909 i Rø.

124b — »LILLEVANG«, Klemensker. 7. Slg. Frt. 5,4 ha — Htk. 0-3-3-0 — Ejds. 10,000 — Grdsk. 3,900. Overtoges 1946 af: *Ludvig Theodor Hansen*, f. 2. 4. 1889 i Rø (S. af Smed Julius H. og Nikoline, f. Sonne). G. m. Poulina Kristine, f. Sonne, d. 9. 7. 1889 i Klemensker (D. af Oluf S. og Anna, f. Mogensen). Børn: Poul Julius, f. 27. 6. 1918. Holger Ejnar, f. 13. 7. 1923.

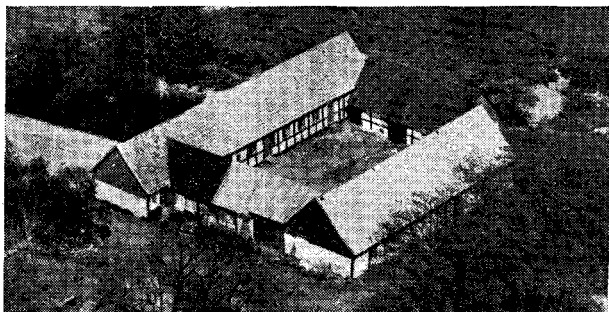
126 — »FREDSHVILE«, Klemensker. Tlf. 46x. 9. Slg. Frt. 21,1 ha — Htk. 1-6-1-1¼ — Ejds. 26,000 — Grdsk. 14,000. Overtoges 1948 af: *Villiam Sonne Kofoed*, f. 19. 2. 1923 paa Ejend. (S. af Laurits Chr. K. og Dagmar Sofie Kristine, f. Sonne). G. m. Judith Marie, f. Andersen, d. 13. 3. 1926 i Nyker (D. af Anker A. og Anna, f. Andersen).

133a — »ARBEJDSLYST«, Klemensker. Tlf. 65u. 20. Slg. Frt. 10,4 ha — Htk. 1-0-0-½ — Ejds. 19,500 — Grdsk. 7,100. Overtoges 1918 af: *Emil Charles Mogensen*, f. 14. 10. 1890 i Rø (S. af Peter M. og Andrea, f. Kofoed). Børn: Konrad Emanuel, f. 1. 11. 1919. Villy Johs., f. 15. 8. 1925. Viggo Kaj og Ove Gunnar, f. 29. 12. 1931.

134 — »HJORTSMINDE«, Klemensker. 21. Slg. Frt. 10,6 ha — Htk. 1-6-1-1½ — Ejds. 16,500 — Grdsk. 7,900. Overtoges 1937 af: *Martin Jobs. Holm*, f. 8. 11. 1895 i Rø (S. af Villiam Hansen og Johanne, f. Holm). G. m. Thora Margrethe, f. Carlsen, d. 7. 7. 1903 i Rutsker (D. af Gustav C. og Marie, f. Nielsen). Børn: Hedvig Margrethe, f. 22. 1. 1921. Gunnar Johs., f. 8. 8. 1923. Ulla Doris, f. 22. 5. 1930. Elon Carlsen, f. 5. 9. 1932. Ejvina Carlsen, f. 8. 6. 1943.

144 — »LANDLYST«, Tlf. 165y. 29. Slg. Frt. 7,9 ha — Htk. 0-6-3-2½ — Ejds. 14,500 — Grdsk. 5,000. Overtoges 1934 af: *Ove Charles Olsen*, f. 26. 5. 1907 paa Fædresminde i Østerlars (S. af Karl O. og Janusine, f. Jørgensen). G. m. Gudrun Janusine, f. Jensen, d. 9. 3. 1915 i Vesterm. (D. af Janus Chr. J. og Oline,

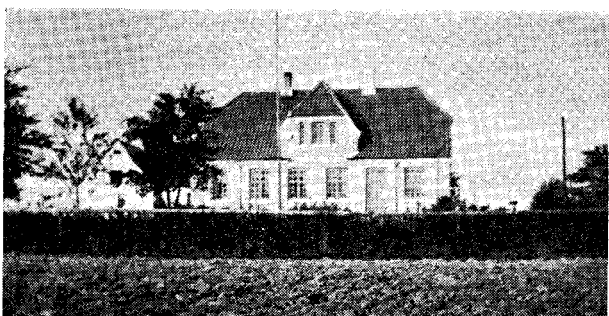
f. Olsen). Børn: Gunnar Børge, f. 11. 8. 1935. Harry Vagn, f. 21. 4. 1937. Ingefred Solveig, f. 5. 5. 1939. Leif Helge, f. 28. 9. 1942.

146 — »LYSTRUP«, Klemensker, pr. Aarsballe. 30. Slg. Frt. 16,5 ha — Htk. 2-6-2-¼ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 10,800. Overt. 1943 af: *Aage Ludv. Jørgensen*, f. 16. 10. 1902 i Rønne (S. af Ludv. J. og Cicilie Margrethe, f. Hansen). G. m. Ellen Margrethe, f. Jensen, d. 9. 5. 1902 i Allinge (D. af Hans Chr. J. og Anne Marie, f. Holm). Børn: Werner, f. 12. 9. 1926. Mogens, f. 31. 12. 1930. Svend Aage, f. 12. 7. 1941. Grethe, f. 3. 2. 1943.

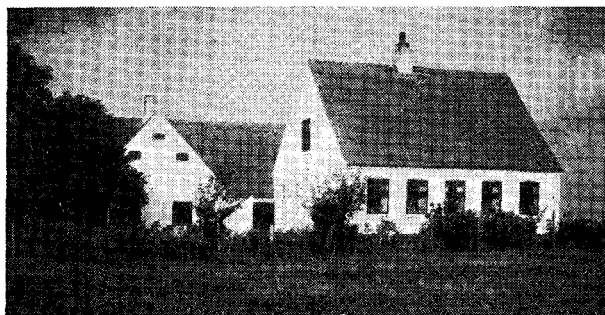

149 — »SKOVLY«, Klemensker, pr. Aarsballe. 34. Slg. Frt. 14,4 ha — Htk. 1-5-0-1¾ — Ejds. 16,200 — Grdsk. 8,400. Overt. 1917 af: *Christian Alfred Kofoed*, f. 4. 12. 1884 paa Lærkely (S. af Julius K. og Marie, f. Bjerregaard). G. m. Valborg Kristine, f. Bryggermann, d. 18. 2. 1893 paa Fejø (D. af Karl B. og Marie, f. Christoffersen). Børn: Elmer Br., f. 15. 11. 1921. Lilly Br., f. 24. 8. 1924. Ib Br., f. 11. 8. 1926. Edith Br., f. 14. 6. 1930.

153 — »LANDSMINDE«. Tlf. Klemensk. 124. 44. Slg. Frt.

11,4 ha — Htk. 2-3-3-2½ — Ejds. 20,000 — Grdsk. 9,100. Overt. 1928 af: *Alfred Chr. Olsen*, f. 2. 5. 1897 paa Thorshøj (S. af Hans Peter O. og Anna Sofie Frederikke, f. Rottensten). Elev paa Bh. Højsk. 1918—19. G. m. Gudrun Elisabeth, f. Hansen, d. 30. 5. 1906 i Vestermarie (D. af Carl Chr. H. og Hansine Vilhelmine, f. Møller). Børn: Ruth, f. 17. 5. 1928. Annelis, f. 29. 6. 1929. Hans Edvard, f. 3. 10. 1930. Niels Jørgen, f. 16. 12. 1934.

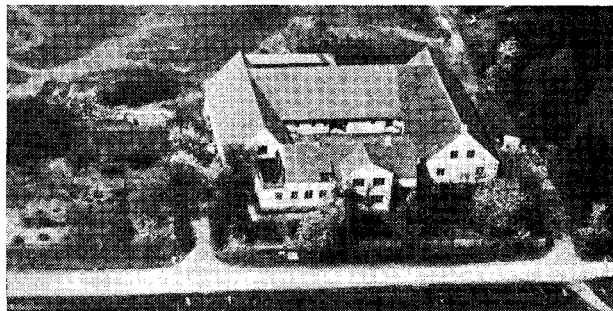
154 — »SMEDEVANG«, Klemensker. 47. Slg. Pc. 6,3 ha — Htk. 0-5-3-1½ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 5,100. Overt. 1941 af: *Thorvald Peter Mathiesen*, f. 22. 9. 1900 i Gudhjem (S. af Landpostb. Peter Magnus M. og Thora Marie, f. Lund). G. m. Ragnhild Agnethe Ottomine, f. Munch, d. 9. 8. 1903 paa Kuregaard i Vestermarie (D. af Emil Peter M. og Hansine Jørgine, f. Pedersen Krag). Børn: Vera Agnethe, f. 5. 11. 1935. Keld Alfred, f. 23. 10. 1938.

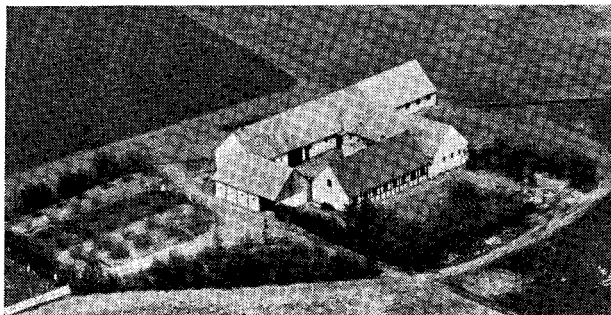
156 — »FRYDENLUND«. 49. Slg. Frt. 13,0 ha — Htk. 2-4-3-1¼ — Ejds. 22,800 — Grdsk. 11,100. Ejer: *Chr. Holm*, Sejersgaard, Knudsker. Bestyrer siden 1941: *Hjalmar Nielsen*, f. 26. 12. 1896 i Slagelse (S. af Jens Peter N. og Hansine, f. Jensen). G. m. Lilly Angela, f. Nielsen, d. 9. 4. 1904 i Rutsker (D. af Holger N. og Johanne, f. Nielsen). Børn: Kirsten Amalie, f. 11. 10. 1924. Poul Henrik, f. 28. 10. 1928. Jørgen, f. 5. 4. 1930.

170a — »LYNGKJÆR«. 19. Slg. Frt. 13,1 ha — Htk. 0-5-2-2¼ — Ejds. 21,600 — Grdsk. 8,600. 4 Td. Ld. er Mose. Overt. 1930 af: *Veseth Madvig Jørgensen*, f. 21. 7. 1893 i Aakirkeby (S. af Laurits Peter J. og Hansine Margrethe, f. Hansen). G. m. Petrea Marie, f. Funch, den 13. 11. 1891 i Nyker (D. af Niels F. og Jane Anine, f. Jensen). Børn: Marie Hansine Mad-

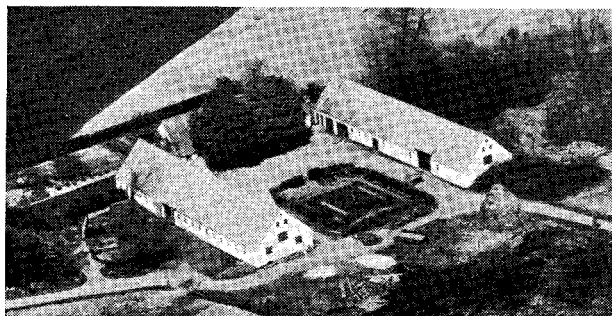
vig, f. 10. 10. 1920. Knud Veseth Madvig, f. 15. 5. 1925. Niels Peter Madvig, f. 7. 1. 1927. Inger Albine Madvig, f. 21. 5. 1929. Poul Anker, f. 13. 3. 1931.

170b — »SKOVLY«, Klemensker. Tlf. 59y. 19. Slg. Frt. 12,1 ha — Htk. 0-5-1-¼ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 8,400. 1 Td. Ld. er Mose. Paa Grunden er der fundet mange Brandpletter fra Oldtiden. Overtoges 1930 af: *Emil Theodor Chr. Kjøller*, f. 9. 11. 1903 paa Ejend. (S. af Martin K. og Hansine Andrea, f. Dam). Elev paa Nærum Højskole 1919—20. G. m. Agnes Jørgine, f. Jensen, d. 6. 8. 1904 i Rø (D. af Bay og Jenny Andrea, f. Jensen). Børn: Edel Agnethe, f. 31. 3. 1927. Ejvind Rudolf Madsen, f. 22. 12. 1928. Svend Emil, f. 7. 11. 1930. Else Marie, f. 7. 4. 1936. Anne Lise, f. 10. 5. 1939. Vægo Preben, f. 2. 3. 1942.

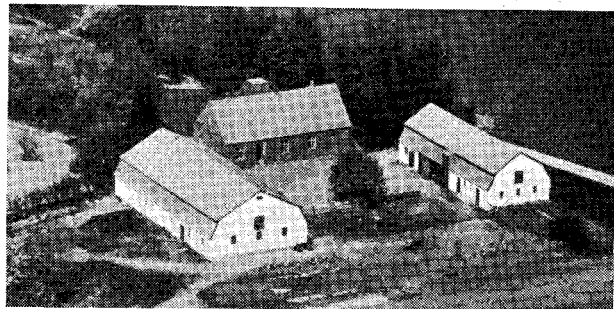

175ar — »SKOVSBORG«, Klemensker, pr. Aarsballe. Tlf. 166y. 32. Slg. Frt. 15,2 ha — Htk. 0-4-3-½ — Ejds. 19,000 — Grdsk. 8,400. 2 Td. Ld. er Skov og Klipper. Overtoges 1927 af: *Johannes Andreas Kofoed*, f. 8. 1. 1896 paa Ejend. (S. af Hans Jørgen K. og Anna Marie, f. Hansen). G. m. Johanne Nielsine, f. Nissen, d. 10. 8. 1899 i Skærbæk (D. af Jens Peter N. og Methe Marie, f. Dahl). Børn: Metha Nissen, f. 23. 1. 1931. Sonja Nissen, f. 10. 6. 1934. Holger Nissen, f. 21. 2. 1939.

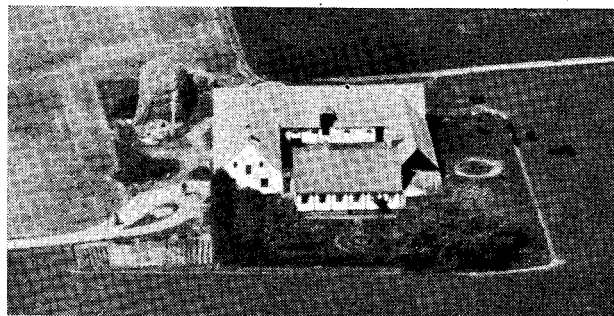
175as — »SKOVSHOLM«, Klemensker, pr. Aarsballe. Tlf. 142y.

2. Vdg. Frt. 30,1 ha — Htk. 1-5-0-1 — Ejds. 40,800 — Grdsk. 19,400. 4½ Td. Ld. er Skov og Klipper. Overtoges 1944 af: *Anker Kofoed Jacobsen*, f. 22. 2. 1908 paa Sortegd. i Ibsker (S. af Andreas J. og Ingeborg Pouline, f. Kofoed). Elev paa Vallekilde Højskole Vinteren 1927—28 og paa Kærhave Landbrugssk. 1931—32. G. m. Edith Kamille, f. Dahl, d. 4. 6. 1908 paa Virkelyst i Østerlars (D. af Christian D. og Hansine Marie, f. Ipsen). Børn: Bent Kofoed, f. 5. 4. 1940. Ole Kofoed, f. 5. 2. 1943. Agnethe Kofoed, f. 22. 7. 1944.

175bc — »LYNGHOLT«, Klemensker. Tlf. 185u. 23,5 ha — Htk. 1-1-1-1¼ — Ejds. 38,000 — Grdsk. 20,200. 2 Td. Ld. er Have og 1 Td. Ld. Krat. Overtoges 1945 af: *Alfred August Hansen*, f. 27. 5. 1906 i Østermarie (S. af Jens H. og Anna Karoline, f. Dam). G. m. Ingeborg Kristine, f. Birch, d. 30. 7. 1903 i Neksø (D. af Hans B. og Anna, f. Rønne). Børn: Annelise Birch, f. 23. 6. 1927. Inge-Marie Birch, f. 30. 8. 1930. Svend Aage Birch, f. 30. 4. 1935. Poul Frede Birch, f. 24. 1. 1939.

175bo — »MAGLESMINDE«, Klemensker. 6. Slg. Ll. 18,2 ha — Htk. 0-3-1-1¼ — Ejds. 19,000 — Grdsk. 10,000. 4 Td. Ld. er Skov og Lyng. Overtoges 1946 af: *Eduard Andr. Jespersen*, f. 8. 10. 1913 i Klemensker (S. af Ejner J. og Hansine, f. Holm). G. m. Anna Katrine Voss, f. Straarup, d. 11. 6. 1916 i Andst (D. af Hans Nissen Hansen S. og Bodil Marie, f. Voss). Børn: Bodil Hansine Straarup, f. 1. 2. 1946.

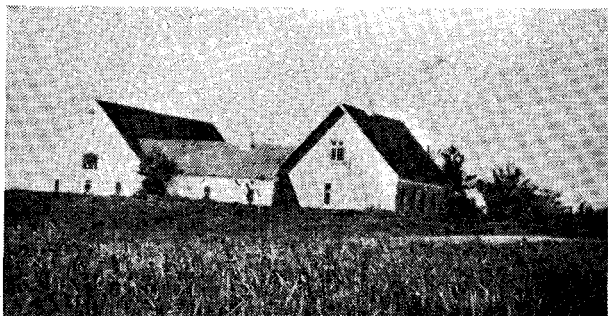

175ci — »BÆKKEVANG«, Klemensker. Tlf. 62y. 11. Slg. Ll. 13,8 ha — Htk. 0-6-0-1¾ — Ejds. 20,000 — Grdsk. 10,100. Overtoges 1946 af: *Poul Julius Hansen*, f. 27. 6. 1918 paa Ejend. (S. af Ludvig Theodor H. og Pouline, f. Sonne). G. m. Else Elisabeth, f. Stenberg, d. 11. 9. 1926 i Olsker (D. af Theodor S. og Gerda, f. Didriksen). Børn: Lis Stenberg, f. 18. 4. 1948.

175cæ — »ENGHØJ«, Klemensker. 28. Slg. Ll. 5,7 ha — Htk. 0-2-1-2½ — Ejds. 10,500 — Grdsk. 3,600. ½ Td. Ld. er Mose.

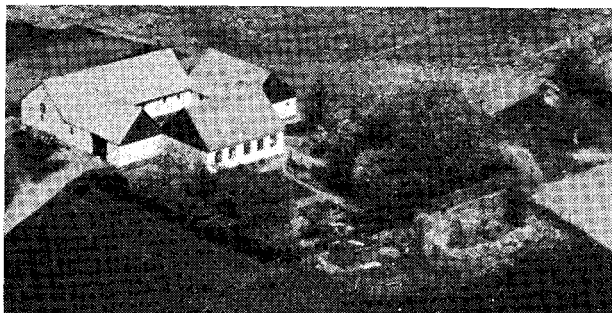

Overtoges 1937 af: *Carl Andr. Hansen*, f. 19. 7. 1887 i Poulsker (S. af Rasmus H. og Julie Katrine, f. Pihl). G. m. Karen Oliva, f. Jensen, d. 21. 1. 1892 i Pedersker (D. af Andreas J. og Petrea, f. Olsen). Børn: Eva Margrethe, f. 26. 8. 1914. Karl Anker, f. 29. 12. 1926.

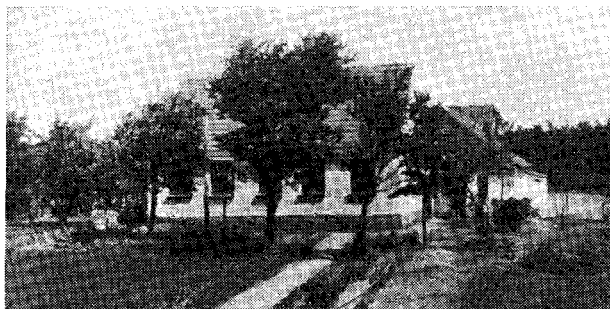
175dd — »SOLHØJ«, Klemensker. 30. Slg. Ll. 6,1 ha — Htk. 0-2-0-1 $\frac{3}{4}$. Overtoges 1946 af: *Peter Andr. Hansen*, f. 26. 5. 1896 paa Krakly i Olsker (S. af Frederik Peter H. og Andrea Kristine, f. Lund). G. m. Inger Eivera, f. Pedersen, d. 13. 1. 1900 i Sandvig (D. af Niels Person og Johanna, f. Maanson). Børn: Johannes Aksel, f. 15. 1. 1921. Holger Herluf, f. 1. 11. 1922. Lilly Hilleborg, f. 29. 8. 1924. Svend Aage, f. 26. 8. 1926. Henning Frede, f. 6. 1. 1929. Herdis Debora, f. 27. 7. 1936.

175en — »BÆKKEDAL«, Klemensker, pr. Aarsballe. 27. Slg. Ll. 10,5 ha — Htk. 0-3-3-0 — Ejds. 15,000 — Grdsk. 6,100. Overtoges 1919 af: *Emil Bernhard Pedersen*, f. 7. 12. 1893 i Sandvig (S. af Svend Carl P. og Ingrid). G. m. Ida Helene, f. Grønvald, d. 6. 11. 1893 (D. af Anders G. og Ingrid, f. Hansen). Børn: Inge Margith Grønvald, f. 28. 3. 1918. Karl Elmer Gr., f. 21. 9. 1920. Ellen Sofie Gr., f. 13. 5. 1922. Svend Erik Gr., f. 20. 11. 1925. Helge Olaf, f. 26. 7. 1931. Allan Jørgen og Kurt Erling, f. 15. 11. 1933.

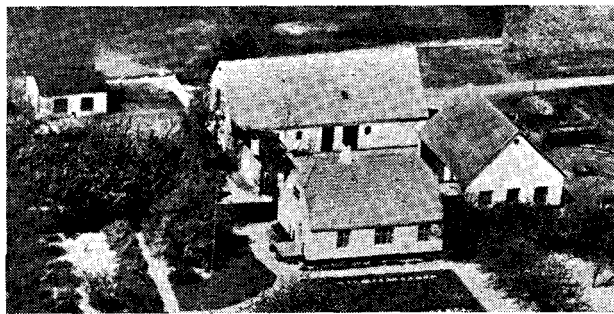
175eq — »DALSHØJ«, Klemensker, pr. Aarsballe. 30 Slg. Frt. 10,6 ha — Htk. 0-3-3-2 — Ejds. 13,200 — Grdsk. 6,000. Overtoges 1925 af: *Anthon Chr. Kofoed*, f. 30. 3. 1898 paa Skovsborg (S. af Hans Jørgen K. og Anna, f. Hansen). G. m. Olga Helene Margrethe, f. Olsen, d. 18. 6. 1896 i Vestermarie (D. af Niels O. og Andrea, f. Andersen). Børn: Judith Margrethe, f. 6. 10. 1926. Jørgen Olsen, f. 29. 2. 1928. Ella Andrea, f. 13. 12. 1929. Knud Børge, f. 28. 5. 1931.

175hf — »KLIPPELY«, Klemensker, pr. Aarsballe. 27. Slg. Ll. 6,0 ha — Htk. 0-1-0-1 — Ejds. 9,600 — Grdsk. 3,200. 2 Td.

Ld. er Klipper og Skov. Overtoges 1936 af: *Christian Emil Otto Jensen*, f. 15. 5. 1891 paa Skovsto i Klemensker (S. af Jørgen Laurits J. og Jørgine, f. Clausen). G. m. Laura Marie, f. Bager, d. 9. 9. 1895 i Klemensk. (D. af Laurits Peter B. og Julie Marie, f. Kofoed). Børn: Mary Katrine, f. 18. 2. 1921. Arne Jørgen, f. 14. 3. 1931.

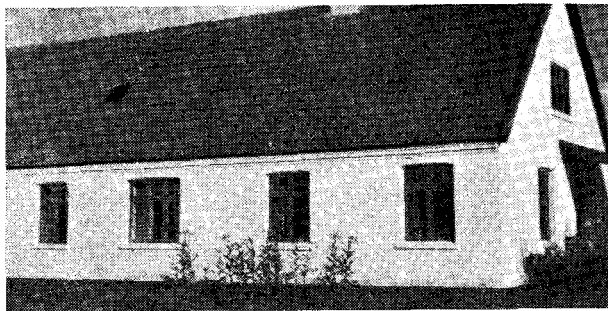
175kd — »LYNGTOFTE«, Klemensker. Lyngholts Pc. 7,7 ha — Htk. 0-2-1-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 13,200 — Grdsk. 5,800. Overtoges 1924 af: *Hartvig Frederik Hansen*, f. 7. 12. 1889 i Neksø (S. af Julius H. og Laura Bolette, f. Espersen). Elev paa Thune Landbrugsskole 1916—17 og paa Fodermestersk. Tranekær 1919—20.

175ke — »LYNGVANG«, Klemensker. Lyngholts Pc. 7,7 ha — Htk. 0-2-1-1 — Ejds. 13,800 — Grdsk. 5,800. Overtoges 1948 af: *Edvard Haagensen*, f. 6. 10. 1907 i Olsk. (S. af Anthon H. og Karoline, f. Bidstrup). G. m. Gerda, f. Møller, d. 14. 7. 1911 (D. af Malerm. Jacob M. og Ottobine, f. Larsen). Børn: Knud, f. 8. 12. 1940.

175kf — »LANGEMYRE«, Klemensker. Lyngholts Pc. 7,8 ha — Htk. 0-2-2- $\frac{1}{4}$ — Ejds. 13,000 — Grdsk. 5,700. 1 Td. Ld. er Eng og Mose. Overtoges 1944 af: *Andreas Peter Sinius Pedersen*, f. 25. 9. 1897 i Rutsker (S. af Peter P. og Jane, f. Kofoed). Elev paa Bornholms Højskole 1920—21.

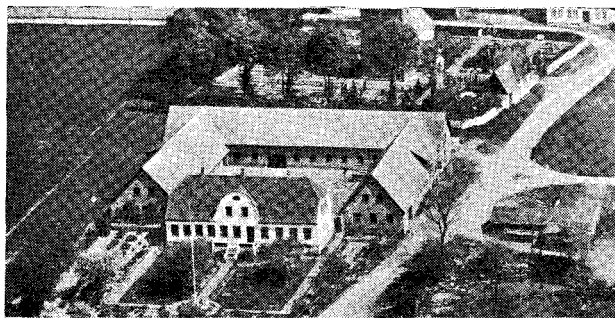

175 kh — »BÆKKEDAL«, Klemensker. Lyngholts Pc. 7,1 ha — Htk. 0-2-2-¼ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 5,300. Ejer: *Hans Jobs. Jensen*, f. 25.8.1894 (S. af Jens Peter J. og Marie Karoline, f. Jensen). G. m. *Hansine Karoline*, f. Pihl, d. 10.6.1894 i Gudhjem (D. af Magnus P. og Andrea, f. Petersen). Børn: *Else Margrethe*, f. 17.2.1920. *Asta Sofie*, f. 17.6.1924. *Vera Marie*, f. 12.1.1927.

175 n — »LYSVANG«, Klemensker. 18. Slg. Frt. 9,5 ha — Htk. 0-4-0-1 — Ejds. 14,500 — Grdsk. 6,300. Overtoges 1938 af: *Hans Chr. Nielsen*, f. 31.8.1888 i Vestermarie (S. af Mogens Peter N. og Rabekka, f. Westh). G. m. *Valborg Elisabeth*, f. Johnsen, d. 7.6.1909 i Vestermarie. Børn: *Johannes Valdemar*, f. 23.12.1932. *Elna Marie*, f. 23.2.1937. *Holger Karlo Chr.*, f. 3.2.1939. *Børge*, f. 26.4.1942. *Hans Edvard*, f. 18.3.1943. *Hanne Birgitte*, f. 23.3.1945.

KNUDSKER

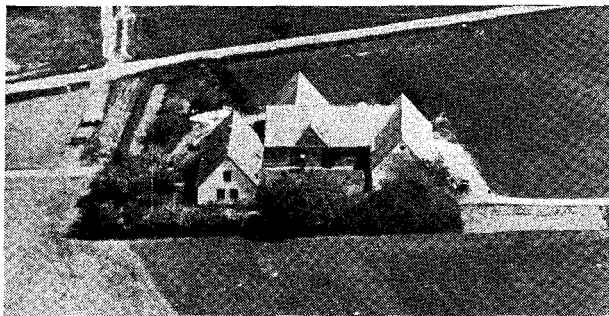
1 a — »PRÆSTEGAARD« pr. Rønne. Tlf. Rønne 101x. 14,1 ha — Htk. 3-4-1-2 — Ejds. 52,500 — Grdsk. 19,200. Overtoges 1923 af: *Andreas Chr. Holm*, f. 10.4.1887 i Pedersker (S. af Christian Andr. H. og Mariane Mathea, f. Gudbergesen). G. m. *Eleonora*, f. Ipsen, d. 4.5.1895 i Aaker (D. af Anton I. og Nora f. Ipsen). Børn: *Helga Eleonora*, f. 7.7.1915. *Henry Andr.* f. 20.3.1917. *Else Sofie*, f. 11.11.1919. *Lilly Margrethe*, f. 26.10.1921. *Magda Elisabeth*, f. 19.5.1924. *Johanne Inger*, f. 1.3.1926. *Norma Constance*, f. 19.1.1928. *Arne Chr.*, f. 28.11.1929. *Børge Gunnar*, f. 22.3.1932. *Vilmer Ipsen*, f. 30.6.1934. *Nancy Elinor Ipsen*, f. 5.7.1937. *Betty Sølvia Ipsen*, f. 4.6.1938.

2 c — »KASTANIEBO« pr. Rønne. 7. Vdg. Frt. 3,2 ha — Htk.

0-5-1-2¼. — Ejds. 13,500 — Grdsk. 4,400. Overtoges 1928 af: *Jens Chr. Nielsen*, f. 17.11.1888 i Rønne (S. af Niels N. og Ellen, f. Olsen). G. m. *Hansigne Kristine*, f. Hansen, d. 1.10.1893 i Nyker (D. af Hans H. og Kjersti, f. Nielsen). Børn: *Karen Inger*, f. 11.8.1916. *Knud Erik*, f. 5.6.1920.

2 d — »EGELY« pr. Rønne. Skole Pc. 6,4 ha — Htk. 1-1-1-1½ — Ejds. 15,500 — Grdsk. 6,200. Overtoges 1946 af: *Kaj Georg Peter Jensen*, f. 16.1.1920 paa Dalshøj i Klemensker. (S. af Johannes J. og Hansine, f. Zabolta). G. m. *Helga Martine Engeline*, f. Olsen, d. 5.6.1922 paa Ejend. (D. af Otto O. og Mogensine, f. Pedersen). Børn: *Ingvard Johs.*, f. 17.6.1944. *Mogens*, f. 21.11.1946.

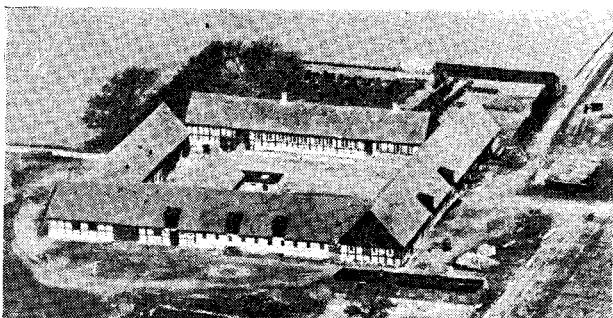

2 e — »BONDEBROEN« pr. Rønne. Tlf. Rønne 653. 19. Slg. Pc. 7,4 ha — Htk. 1-0-1-0½ — Ejds. 32,000 — Grdsk. 14,400. Overtoges 1947 af: *Viggo Andersen*, f. 1.11.1895 (S. af Niels A. og Anna, f. Pedersen). G. m. *Karen Elisabeth*, f. Schou, d. 26.7.1911 i Neksø (D. af Hans S. og Karoline Mathilde, f. Jensen). Børn: *Vita*, f. 17.4.1935. *Sven*, f. 5.10.1937.

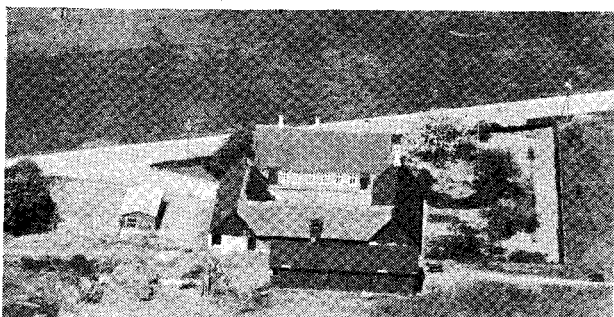
2 g — »SOLBAKKE« pr. Rønne. Tlf. Rønne 661 u. Degnegd. Pc. 3,3 ha — Htk. 1-0-2-2¾ — Ejds. 18,100 — Grdsk. 6,000. Overtoges 1929 af: *Aksel Kofoed*, f. 26.12.1887 i Nylars (S. af

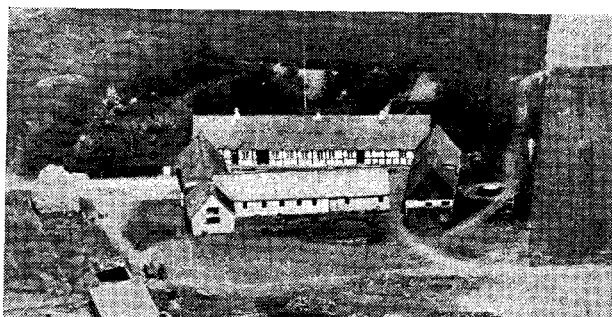
Peder Jespersen K. og Nanna, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højsk. G. m. Ellen Margrethe, f. Jensen, d. 13. 10. 1888 (D. af Theodor Martin J. og Anna Marie, f. Alling). Elev paa Bornh. Højsk. Børn: Jens Aage, f. 28. 3. 1910. Anna Marie, f. 10. 11. 1911. Ebba, f. 18. 2. 1913.

5 a — »ST. SURSÆNKEGAARD« pr. Rønne. Tlf. Nyker 29 x. 1. Slg. 49,7 ha — Htk. 10-4-0-2½ — Ejds. 78,000 — Grdsk. 48,300. Ejer: *Niels Peter Sursænke*, f. 19. 3. 1913. G. m. Grethe, f. Scharbou, d. 20. 3. 1913 i København.

5 c — »FRIHEDSMINDE« pr. Rønne. 17,4 ha — Htk. 3-0-3-0 — Ejds. 31,000 — Grdsk. 17,000. Overtoges 1946 af: *Anker Mouritz Hansen*, f. 17. 4. 1909 i Rønne (S. af Anton Mathias H. og Marie, f. Mortensen). G. m. *Gunbild Margrethe*, f. Madsen, d. 13. 12. 1911 i Rønne (D. af Oskar Mathias M. og Julie Kathrine, f. Markussen). Børn: Gurli, f. 28. 4. 1931. Carlo Andr., f. 17. 4. 1936. Ruth Helene, f. 5. 8. 1938. Elna Marie, f. 10. 9. 1940.

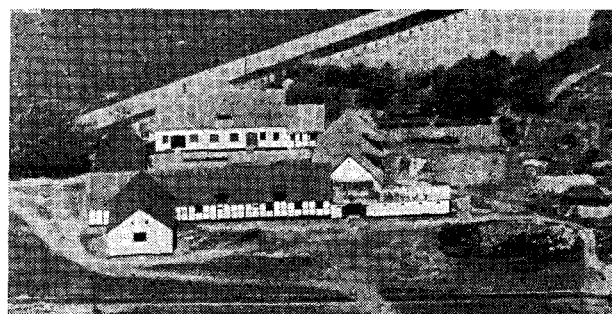

6 — »Ll. SURSÆNKEGAARD« pr. Rønne. Tlf. Nyk. 76. 2. Slg. 30,8 ha — Htk. 5-0-0-1¾ — Ejds. 36,000 — Grdsk. 20,500. Overtoges 1930 af: *Georg Andreas Olsen*, f. 1. 1. 1878 i Nyker (S. af Hans Andr. O. og Marie, f. Rømer). Elev paa Sorø Højsk. G. m. Minni, f. Larsen, d. 21. 7. 1898 i Bodilsk. (D. af Hans Chr. L. og Marie Kirsten, f. Jakobsen). Elev paa Nr. Nisum

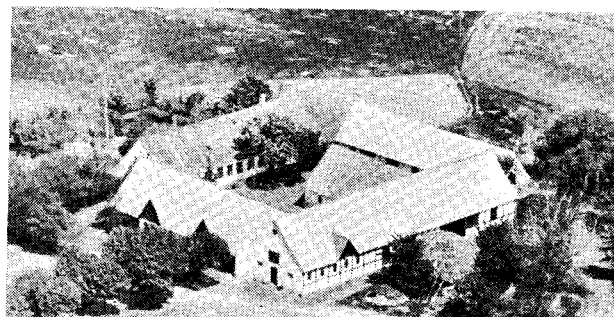
Højskole 1918. Børn: Marie Rømer, f. 16. 9. 1921. Anna, f. 4. 5. 1923. Johannes Rømer, f. 29. 1. 1925. Poul Rømer, f. 3. 8. 1926. Holger Rømer, f. 16. 4. 1928. Helge Rømer, f. 1. 2. 1930. Minni Rømer, f. 5. 9. 1931. Olaf Rømer, f. 2. 4. 1936. Birgit Rømer, 14. 10. 1937.

7 a — »SMØRJEPEGAARD« pr. Rønne. Tlf. Nyker 36 x. 3. Slg. 30,5 ha — Htk. 5-7-0-1¾ — Ejds. 48,000 — Grdsk. 25,000. 5 Td. Ld. er Klipper. I Slægtens Eje i ca. 100 Aar. Overtoges 1928 af: *Hans Kofoed Holm*, f. 20. 12. 1900 paa Gaarden (S. af Julius Hansen H. og Kamille Sofie, f. Kofoed). G. m. Eva Petrea, f. Lund, d. 11. 1. 1904 i Neksø (D. af Anton Chr. L. og Ane Sofie, f. Christiansen). Børn: Inge Kofoed, f. 19. 9. 1932. Niels Kofoed, f. 25. 8. 1946.

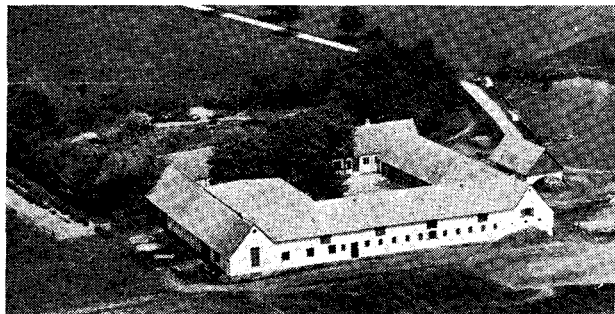

8 a — »HALLEGAARD« pr. Ringebu. Tlf. Rønne 414 x. 4. Slg. 28,1 ha — Htk. 5-6-0-2¾ — Ejds. 50,500 — Grdsk. 25,600. 5 Td. Ld. er Klipper og 5 Td. Ld. daarlig Græsning. Overtoges 1941 af: *Jens Otto Pedersen*, f. 22. 1. 1912 paa Gaarden (S. af Johan Henrik P. og Kathrine Poulina, f. Jensen). G. m. Helga, f. Jensen, d. 5. 3. 1917 i Københ. (D. af P. J. og Manna Louise, f. Hansen). Børn: Anny Juliane, f. 16. 2. 1947.

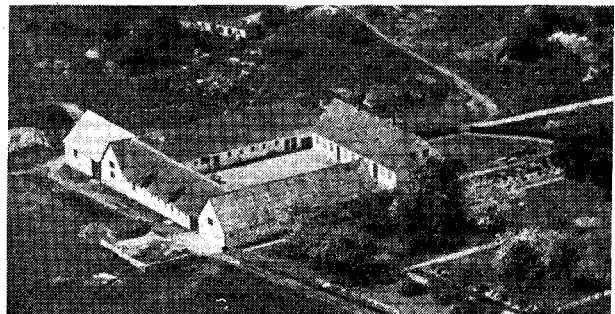
9 a — »Ll. MYREGAARD« pr. Rønne. Tlf. Rønne 542 x. 5. Slg. 18,8 ha — Htk. 3-7-0-1½ — Ejds. 42,000 — Grdsk. 22,400. Overtoges 1945 af: *Carl Conrad Andersen*, f. 19. 11. 1897 i

Rønne (S. af Svend A. og Karen, f. Dahl). G. m. Ingeborg Marie, f. Jørgensen, d. 30. 4. 1898 i Vestermarie (D. af Laurits Peter J. og Sanne Karoline, f. Andersen). Børn: Bjørkwall, f. 23. 6. 1923. Merethe f. 8. 9. 1926. Karen Inger, f. 27. 2. 1933.

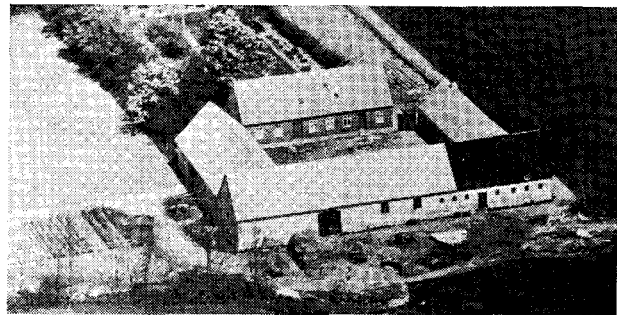
10 a — »ST. MYREGAARD« pr. Rønne. Tlf. Rønne 542y. 6. Slg. 46,0 ha — Htk. 9-2-2-0¼ — Ejds. 72,000 — Grdsk. 41,400. 2 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1943 af: *Niels Emil Madsen*, f. 20. 12. 1907 paa Fejleregd. i Nylars (S. af Peter Chr. M. og Annine, f. Pedersen). Elev paa Haslev Højskole 1930—31. G. m. Dagny, f. Munch, d. 3. 4. 1922 paa Ll. Knudegd., Klemensker (D. af Karl Marinius M. og Anna Kathrine, f. Ipsen). Børn: Ruth Munch, f. 17. 6. 1946.

10 c — »MYREVANG« pr. Ringebu. Tlf. Rønne 542 u 6. Slg. Pc. 9,1 ha — Htk. 0-7-2-2 — Ejds. 20,500 — Grdsk. 8,500. Overtoges 1924 af: *Viggo Math. Schou*, f. 28. 1. 1898 (S. af Viktor S. og Jørgine, f. Espersen). G. m. Gerda Jakobine, f. Munch, d. 31. 10. 1896 i Vester. (D. af Hans M. og Julie, f. Lund). Børn: Karl Viggo, f. 2. 9. 1931. Arne Munch, f. 8. 5. 1935.

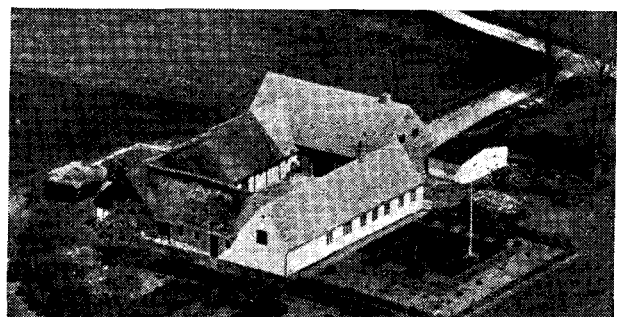

11 a — »ERLANDSGAARD« pr. Rønne. Tlf. Rønne 414 u. 7. Slg. 25,2 ha — Htk. 5-0-3-1½ — Ejds. 44,000 — Grdsk. 23,800. 5 Td. Ld. er Klipper. Overtoges 1931 af: *Karl Olaf Sode*, f. 29. 7. 1906 paa Dyndegd. i Nyker (S. af Anton S. og Oliva, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole 1922—23 og paa Tune Landbrugssk. 1928—29. G. m. Ottoline, f. Holm, d. 18. 6. 1909 paa Kirkebogd. i Olsker (D. af Julius H. og Kristine, f. Lund). Børn: Elna, f. 7. 2. 1937. Arne, f. 10. 6. 1941.

11 f — »MARIENDAL« pr. Ringebu. 7. Slg. Pc. 10,2 ha — Htk. 1-4-2-1¾ — Ejds. 20,500 — Grdsk. 9,800. Overtoges 1919 af: *Chr. Jensen Sode*, f. 16. 5. 1894 (S. af Laurits S. og Laura, f. Due). G. m. Agnes, f. Tylvad-Andersen, d. 17. 4. 1900 i Østerm. (D. af Tylvad-A. og Kathrine, f. Rasmussen). Børn: Else, f. 5. 8. 1919. Rita, f. 23. 5. 1921. Niels Chr. f. 13. 12. 1928. Hans Anker, f. 6. 3. 1931.

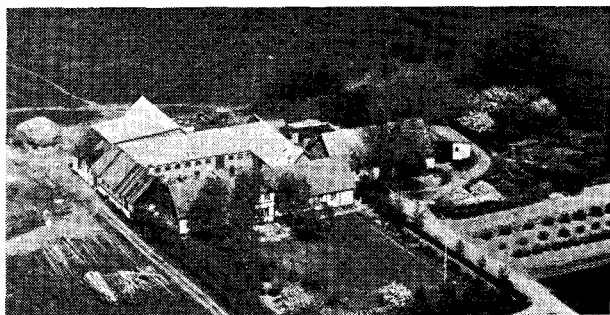
12 a — »KÆRBYGAARD« pr. Rønne. Tlf. Rønne 52x. 8. Slg. — 24,3 ha — Htk. 3-2-1-1¾. Overtoges 1934 af: *Karl Martin Kofoed*, f. 10. 2. 1910 paa Toft (S. af Laurits K. og Anna, f. Westh). Elev paa Antvorskov Højskole. G. m. Inger, f. Jørgensen, d. 3. 9. 1913 paa Krusegd. i Rutsk. (D. af Sinius J. og Thora, f. Skov). Elev paa Bornh. Højskole. Børn: Kirsten, f. 6. 4. 1938. Birgit, f. 8. 6. 1939. Hans Ancher, f. 15. 8. 1942. Marie, f. 5. 6. 1946.

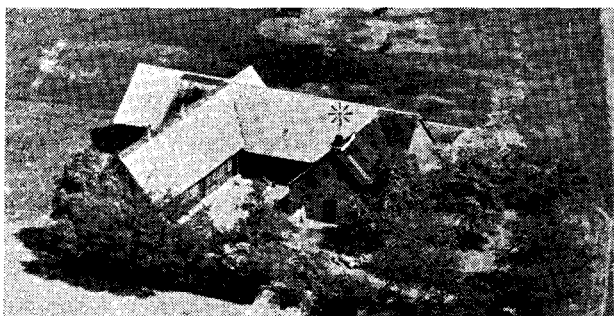
12 d — »CHRISTIANSMINDE« pr. Rønne. Tlf. Rønne 52 y. 8,0 ha — Htk. 1-2-2-1 — Ejds. 21,500 — Grdsk. 8,700. Overtoges 1935 af: *Aage Johannes Kjølner*, f. 26. 2. 1906 paa Karlshøj i Klemensk. (S. af Mathias K. og Anine Jensine, f. Hansen). Elev paa Haslev Højskole. G. m. Agnes Elise, f. Olsen, d. 20. 5. 1909 paa Søborg (D. af Kristian Andr. O. og Michelle Benedine, f. Jensen). Børn: Ib, f. 2. 8. 1938. Knud Erik, f. 2. 4. 1940. Lilly, f. 13. 9. 1943.

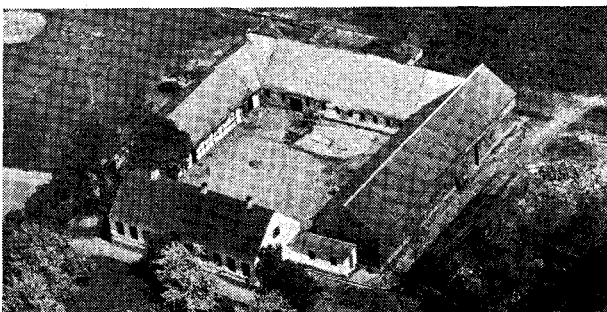
13 a — »KÆRBYGAARD« pr. Rønne. Tlf. Rønne 52 v. 9. Slg. 18,1 ha — Htk. 2-4-3-2¼ — Ejds. 25,700 — Grdsk. 13,700. 14 Td. Ld. er Skov og Eng. Overtoges 1941 af: *Hans Conrad Rasmussen*, f. 5. 8. 1914 paa Munkhøj i Aaker (S. af Andreas R. og Kristine, f. Jakobsen). G. m. Hedvig, f. Hansen, d. 29. 5. 1921 paa Skovgd. i Aaker (D. af Anton H. og Laura, f. Jensen). Elev paa Nylars Husholdningssk. og paa Ollerup Gymnastikhøjsk. 1940.

13 b — »TØFT« pr. Rønne. Tlf. Rønne 669 x. 9. Slg. Pc. 29,9 ha — Htk. 2-2-2-2½ — Ejds. 42,000 — Grdsk. 23,200. Overtoges 1933 af: *Thomas Vilhelm Kofoed*, f. 1. 10. 1908 paa Gaarden (S. af Laurits K. og Anna, f. Westh). Elev paa Askov Højskole 1926—28. G. m. Rise Sandrea, f. Holm, d. 25. 7. 1910 paa Kirkebogd. i Olsk. (D. af Julius H. og Kristine Margrethe, f. Lund). Elev paa Hoptrup Højskole 1932. Børn: Elin, f. 17. 12. 1939. Uffe Holm, f. 6. 12. 1940. Inga f. 29. 1. 1942. Ruth, f. 5. 2. 1945. Bodil, f. 3. 3. 1946.

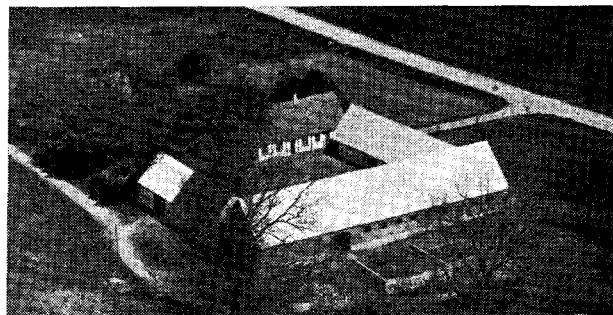
13 l — »SØBORG« pr. Rønne. 9. Slg. Pc. 4,9 ha — Htk. 0-4-1-1½ — Ejds. 13,500 — Grdsk. 5,700. Overtoges 1946 af: *Karl Anker Larsen*, f. 11. 7. 1908 i Rønne. G. m. Edith, f. Folkmann, d. 21. 12. 1913 paa Fædresminde i Vesterm. (D. af Hans F. og Karen, f. Madsen). Børn: Erik Folkmann, f. 13. 12. 1937. Anne Grete, f. 18. 2. 1940. Niels Peter, f. 18. 2. 1945.

14 a — »GADEGAARD« pr. Rønne. Tlf. Rønne 52 u. 10. Slg. —2. Vdg. 43,2 ha — Htk. 6-7-2-0 — Ejds. 61,000 — Grdsk. 33,000. 19 Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1930 af: *Hans Peter Kofoed*, f. 6. 3. 1900 paa Tyndekullegd. i Klemensk. (S. af Hans A. K. og Petrea, f. Olsen). Elev paa Bornh. Højskole 1918—19 og paa Tune Landbrugsskole 1920—21. G. m. Esther, f. Kaas, d. 25. 8. 1898 paa Fynergd. i Nylars (D. af Janus K. og Sara, f. Olsen). Børn: Erna, f. 27. 11. 1927. Doris, f. 19. 11. 1928. Orla, f. 1. 10. 1932. Yrsa, f. 18. 1. 1943.

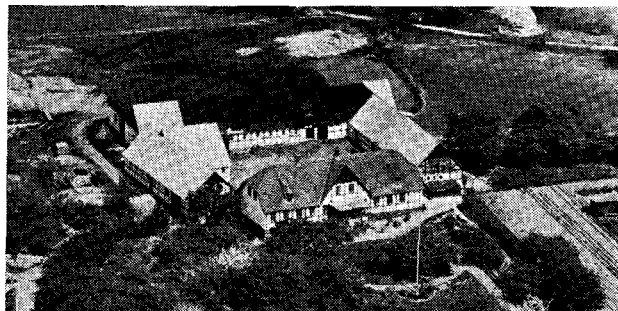

15 a — »KLAMPEGAARD« pr. Rønne. Tlf. Rønne 662 y. 11. Slg. 43,1 ha — Htk. 8-0-3-1½ — Ejds. 59,000 — Grdsk. 31,000. 15 Td. Ld. er Skov og 7 Td. Ld. Stenløkke. Ejer: *Knud Harald Kofoed*, f. 12. 3. 1891 paa Langemyregd. i Aaker (S. af Hans Peter K. og Manna Kristine, f. Kofoed). G. m. Ester Andrea, f. Kofoed, d. 17. 4. 1892 paa Soldatergd. i Aaker (D. af Christian K. og Laura Kirstine, f. Kofoed). Børn: Hans Adolf, f. 25. 6. 1919. Johan Chr. f. 23. 3. 1922. Arne Nicolaj, f. 11. 5. 1925.

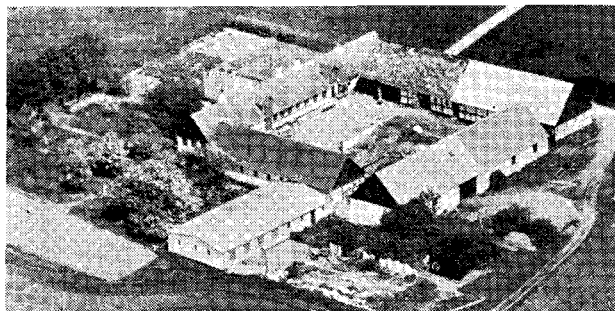
16 a — »SKOVGAARD« pr. Rønne. Tlf. Rønne 333 y. 12. Slg. 27,7 ha — Htk. 5-3-0-1¼ — Ejds. 41,000 — Grdsk. 21,200. 10 Td. Ld. er Skov og Lyng. Overtoges 1946 af: *Knud Aage Svendsen*, f. 23. 12. 1916 paa Gaarden (S. af Hans Chr. S. og Anna, f. Ellebye). G. m. Grethe, f. Skovgaard, d. 11. 12. 1923 paa Blemmegd. i Nylars (D. af Viggo Chr. S. og Gertrud, f. Kure). Børn: Hans Chr. f. 8. 1. 1948.

16 c — »SKOVHAVE« pr. Rønne. Tlf. Rønne 469 v. 12. Slg. Pc. 14,1 ha — Htk. 1-6-2-2¾ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 12,200. Ca. 6 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1922 af: *Johannes Kofoed*, f. 15. 1. 1892 paa Gadegd. (S. af Hans Valdemar K. og Flora Marie, f. Sode). Elev paa Bornh. Højskole og paa Tune Landbrugsskole. G. m. Judith Kathrine, f. Nielsen, d. 23. 5. 1900 paa Skovgd. (D. af John N. og Karen, f. Svendsen).

17 a — »FYNEGAARD« pr. Rønne. Tlf. Rønne 333 x. 13. Slg.

25,4 ha — Htk. 5-3-1-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 48,000 — Grdsk. 23,800. 4 Td. Ld. er Skov. I Slægtens Eje siden 1833. Overtoges 1944 af: *Knud Munk*, f. 18. 6. 1922 paa Gaarden (S. af Alfred Johannes M. og Elna, f. Kalf Hansen). Elev paa Bornh. Højskole 1939—40 og paa Lyngby Landbosk. 1942—43. G. m. Margith Gudrun, f. Nielsen, d. 10. 10. 1924 paa Letholmsgd. i Vestermarie (D. af Valdemar N. og Marie, f. Jensen). Børn: Kaj Erling, f. 1. 11. 1942. Hans Jørgen, f. 13. 5. 1946.

18 a — »BRANDSGAARD« pr. Rønne. 14. Slg. 14,9 ha — Htk. 3-2-2-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 32,000 — Grdsk. 15,000. 3 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1946 af: *Nibor Olaf Nielsen*, f. 24. 6. 1901 paa Præstegd. i Nylars (S. af Ole N. og Janusine, f. Jensen). G. m. Poula Marie, f. Jensen, d. 29. 6. 1901 i Rønne (D. af Anders J. og Emilie). Børn: Ole, f. 11. 1. 1923. Inga, f. 19. 8. 1924. Iris, f. 19. 12. 1925.

18 g — »ALDERSRO«, Stavelund pr. Rønne. 1,7 ha — Htk. 0-3-0-2 — Ejds. 10,500 — Grdsk. 2,000. Overtoges 1930 af: *Arthur Pepcke Andersen*, f. 17. 12. 1885 i Rønne (S. af Lars A. og Johanna, f. Andersen). Landmand og Muremester. G. m. Magda, f. Børgeesen, d. 25. 1. 1899 i Nylars (D. af Lars B. og Kristine, f. Sonne). Børn: Aksel Leo, f. 22. 7. 1920. Agnes Kirsten, f. 16. 10. 1922. Gunhild Lilly, f. 5. 8. 1924. Lissy Irene, f. 5. 4. 1930. Johannes Levy, f. 8. 5. 1933. Harry Ove, f. 13. 5. 1935.

19 m — »LILLEVANG« pr. Rønne. 15. Slg. Pc. 5,0 ha — Htk. 1-3-2-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 24,000 — Grdsk. 6,600. Overtoges 1935 af: *Henry Oswald Pedersen*, f. 5. 11. 1912 i Vesterm. G. m. Lilly Marie, f. Christensen, d. 13. 1. 1920 i Tørring, Jyll. (D. af Peter C. og Grete, f. Møller). Børn: Benny, f. 18. 5. 1944. Addy, f. 24. 3. 1948.

19 y — »SKOVSHOLM« pr. Rønne. 6,7 ha — Htk. 1-6-3-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 20,000 — Grdsk. 9,400. Overtoges 1945 af: *Alfred Kofoed*, f. 18. 8. 1917 paa Tyndekullegd. i Klemensk. (S. af

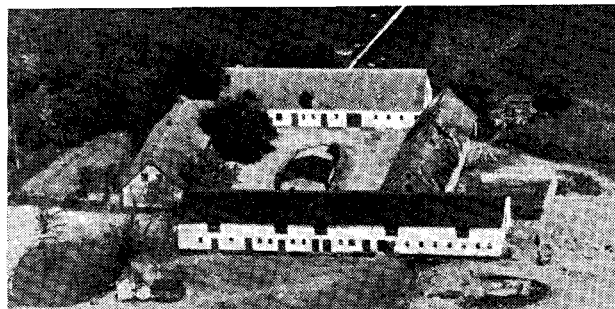
Hans K. og Helene, f. Hansen). Elev paa Bh. Højsk. 1935—36, paa Ollreup Gymnastikhøjsk. 1938—39, paa Tune Landbrugssk. 1942—43.

21 a — »SMEDEGAARD« pr. Rønne. Tlf. Rønne 429 y. 17. Slg. 15,9 ha — Htk. 1-5-2-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 33,000 — Grdsk. 14,300. Overtoges 1923 af: *Poul Kure*, f. 14. 1. 1884 paa Gaarden (S. af Viktor Georg K. og Julia, f. Pedersen). Elev paa Bornh. Højskole og paa Tune Landbrugssk. G. m. Lisbeth Charlotte, f. Cordua, d. 25. 3. 1887 i Vestermarie (D. af Johan Adolf Frederik C. og Kamilla, f. Krag). Børn: Mogens, f. 12. 10. 1917. Jens, f. 24. 12. 1919.

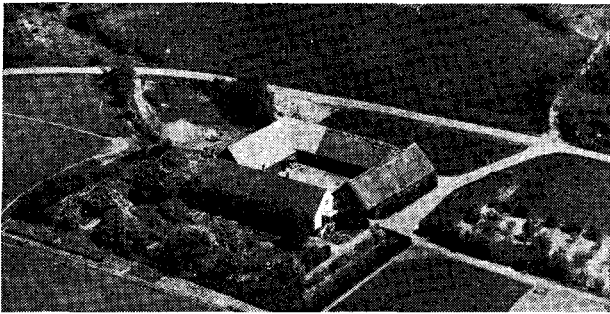

21 b — »LUNDELY« pr. Rønne. 17. Slg. Pc. 3,1 ha — Htk. 0-1-1-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 12,400 — Grdsk. 4,400. Overtoges 1927 af: *Camilla Dorthea Christensen*, f. Skovgaard, d. 29. 4. 1892 paa Præstegd. (D. af Th. Christian S. og Thora, f. Skov). Børn: Gudrun Thyra, f. 1911. Esther, f. 12. 2. 1913. Ruth, f. 20. 2. 1914. Ebba, f. 14. 6. 1915. Mary, f. 22. 11. 1916. Dagmar, f. 14. 3. 1924. Inge Skovgaard, f. 29. 9. 1931.

22 a — »SANDEMANDSGAARD« pr. Rønne. Tlf. Rønne 298. 18. Slg. 28,4 ha — Htk. 5-6-2-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 64,500 — Grdsk. 33,700. Overtoges 1935 af: *Aage Hansen*, f. 10. 9. 1907 i Bodilsker (S. af Jens Chr. H. og Karoline Agnethe). Elev paa Bornh. Højskole og paa Tune Landbrugsskole.

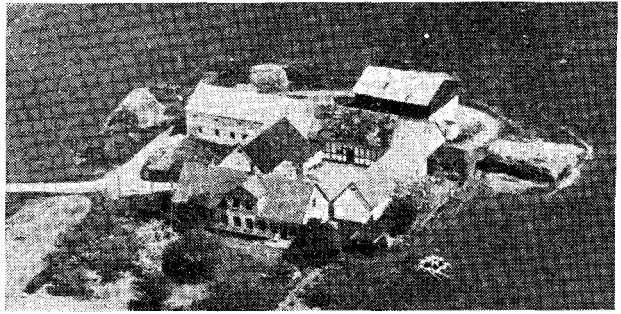
24 b — »NYGAARD« pr. Rønne. Tlf. Rønne 54 y. 20. Slg. 19,7 ha — Htk. 4-1-2-0½ — Ejds. 44,500 — Grdsk. 24,900. 8 Td. Ld. er Skov. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Forpagter siden 1946: *Jens Aage Povlsen*, f. 14. 7. 1918 paa Ellesgd. i Nylars (S. af Hans P. og Jenny, f. Jensen). Løjtnant, har været Elev paa Askov Højskole og paa Haslev Landbrugsskole. Ejer: Hasle Klinker- og Chamottestensfabrik.

25 — »KLIPPEGAARD« pr. Rønne. Telf. Rønne 370 x. 21. Slg. 34,6 ha — Htk. 8-2-1-1½ — Ejds. 64,500 — Grdsk. 37,100. Overtoges 1947 af: *Poul Munch Christensen*, f. 23. 2. 1903 i Svaneke (S. af Fridolf C. og Margrethe, f. Munch). Elev paa Bornh. Højsk. og Tune Landbrugssk. G. m. Helga, f. Thorsen, d. 16. 11. 1913 i Rutsk. (D. af William T. og Thora Margrethe T., f. Westh). Børn: Karen Skovmose, f. 14. 9. 1934. Merete Munch, f. 16. 1. 1939. Vibeke Munch, f. 12. 8. 1945.

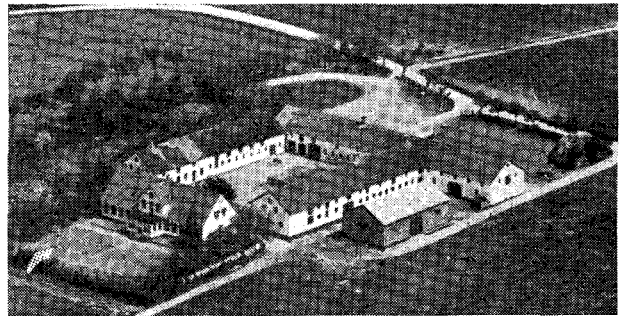
26 a — »SMØRBYGAARD« pr. Rønne. Tlf. Rønne 323. 22. Slg. 34,3 ha — Htk. 9-6-0-0½ — Ejds. 69,000 — Grdsk. 39,200. 2 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1920 af: *Knud Jensen*, f. 3. 6. 1890 paa Tornbygd. i Klemensk. (S. af Løjtnant Jens J. og Mathilde, f. Pedersen). Elev paa Lyngby Landbosk. G. m. Anna, f. Blem, d. 21. 6. 1898 paa Gaarden (D. af Andreas B. og Kristine, f. Frederiksen). Elev paa Bornh. Højskole og paa Hellerup Husholdningssk. Børn: Thor Chr. Blem, f. 6. 1. 1922. Jørgen Blem, f. 6. 1. 1922. Knud Henning Blem, f. 8. 9. 1924. Jens Erik Blem, f. 25. 8. 1927.

26 b — »LYKKENS PRØVE« pr. Rønne. 22. Slg. Pc. Købt af Militæret. 2,9 ha — Htk. 0-4-0-0¼ — Ejds. 9,000 — Grdsk. 2,900. Overtoges 1921 af: *Ludvig Emil Jensen*, f. 4. 1. 1898 i Rønne (S. af Per Jensen og Jenny, f. Holm). G. m. Constance Margrethe, f. Svendsen, d. 15. 12. 1894 i Nyker (D. af Kristian Ludv. S. og Karoline Jensine, f. Sonne).

26 e — »ANKERSMINDE« pr. Rønne. Tlf. Rønne 144. 15,6 ha — Htk. 1-1-2-1½ — Ejds. 48,000 — Grdsk. 31,000. Ejer. *Ove Andr. Dam*, f. 11. 12. 1912 paa Spagergd. i Østerlars (S. af Jens D. og Dagmar, f. Kure). G. m. Johanne Margrethe, f. Vestergaard, d. 29. 1. 1920 i Vindum, Jyll. Børn: Dine Vestergaard, f. 6. 7. 1945. Tove Ellinor Vestergaard, f. 28. 8. 1946.

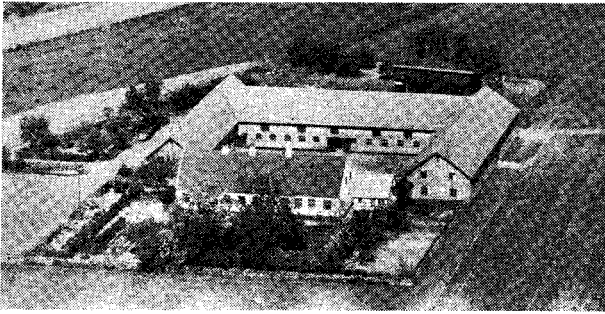

27 a — »TORNEGAARD« pr. Rønne. Tlf. Rønne 370 u. 23. Slg. 50,8 ha — Htk. 12-3-2-2½ — Ejds. 96,000 — Grdsk. 56,000. Overtoges 1938 af: *Carl Chr. Hendriksen*, f. 23. 7. 1905 (S. af Valdemar H. og Kristine Johanne, f. Andersen). Elev paa Bornh. Højskole og paa Haslev Højskole. G. m. Dagny Hansine, f. Hansen, d. 23. 6. 1911 paa Gaarden. D. af Anton Chr. H. og Anna, f. Nielsen). Børn: Anna Margrethe Hansen, f. 25. 8. 1940. Dorteia Hansen, f. 7. 7. 1945.

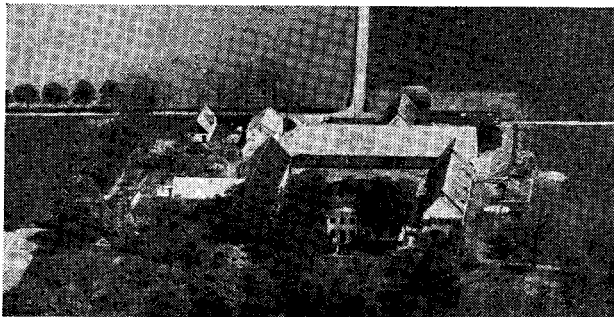

28 a — »SEJERSGAARD« pr. Rønne. Tlf. Rønne 3. 24. Slg. 67,7 ha — Htk. 9-0-0-0 — Ejds. 135,000 — Grdsk. 84,800. *Janus Chr. Holm*, f. 30. 5. 1886 i Rønne. G. m. Laura Marie, f. Hansen, d. 19. 11. 1885. Børn: Mildred, f. 5. 12. 1914. Jens Chr., f. 14. 9. 1918. Vigo Kofoed, f. 6. 10. 1923.

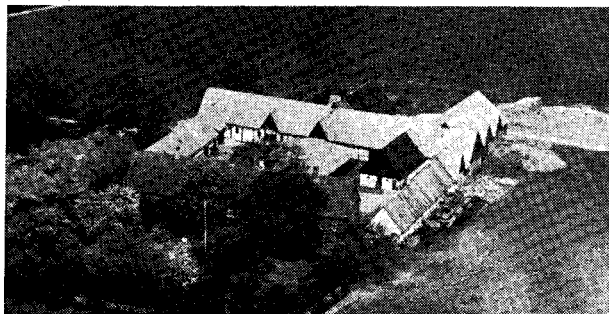
29 a — »SANDEGAARD« pr. Rønne. Tlf. 562 x. 25. Slg. 23,5 ha — Htk. 2-4-3-2½ — Ejds. 53,300 — Grdsk. 25,700.

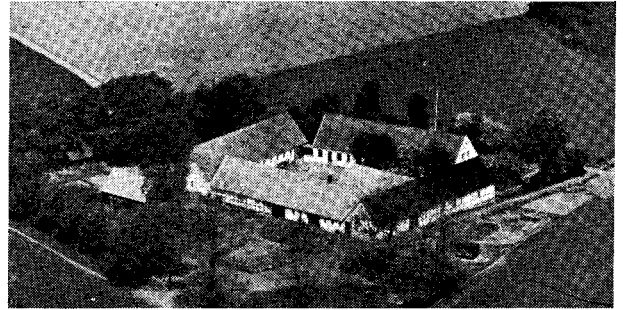
½ Td. Ld. er Skov. I Slægtens Eje siden 1846. Overtoges 1946 af: *Hans Jacob Engell Olsen*, f. 17. 10. 1921 paa Gaarden (S. af Hans Peter O. og Birgitte Kristine, f. Engell). Elev paa Askov Højsk. 1939—40 og paa Lyngby Landbosk. 1941—42. G. m. Solveig Hjorth, f. Westh, d. 1. 11. 1925 i Rutsker (D. af Ejler Hjorth W. og Agnes, f. Mikkelsen). Elev paa Bornh. Højsk. 1945. Børn: Lars, f. 13. 12. 1946. Jeppe Sandegaard, f. 10. 4. 1948.

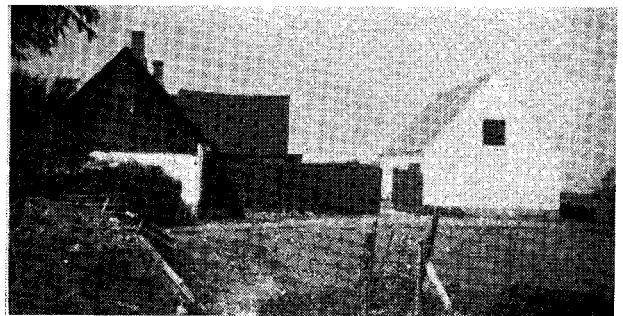
30 a m. fl. — »ALMEGAARDSLEJREN«, pr. Rønne. Tlf. Rønne 1200. 26. Slg. 149 ha — Ejds. 3.500,000 — Grdsk. 297,200. »St. Almegaard« og flere vedliggende Arealer overtoges i 1946 af Krigsministeriet (3. Bygningsdistrikt), som her byggede en Militærlejr, der kan rumme ca. 1500 soldater til Øens Forsvar. Oberstløjtnant Carl Johan la Cour Petersen er Lejrkommandant.

31 a — »ROSMANNEGAARD« pr. Rønne. Tlf. Rønne 225. 27. Slg. 55,8 ha — Htk. 10-5-3-1 — Ejds. 94,000 — Grdsk. 56,300. 3 Td. Ld. er Skov. I Slægtens Eje ca. 300 Aar. Overtoges 1920 af: *Alfred Kure*, f. 25. 1. 1891 paa Gaarden (S. af Andreas K. og Anna, f. Westh). Har taget Priliminæksamen og var Elev paa Dalum Landbrugssk. 1911—12. G. m. Astrid, f. Frigaard, d. 16. 5. 1899 paa St. Gadegd. i Vesterm. (D. af Hans F. og Anna, f. Sode).

32 a — »LI. ALMEGAARD« pr. Rønne. Tlf. Nyk. 20 y. 28 Slg. 30,4 ha. — Htk. 6-1-2-1¼ — Ejds. 57,500 — Grdsk. 31,900. Købt af Militæret.

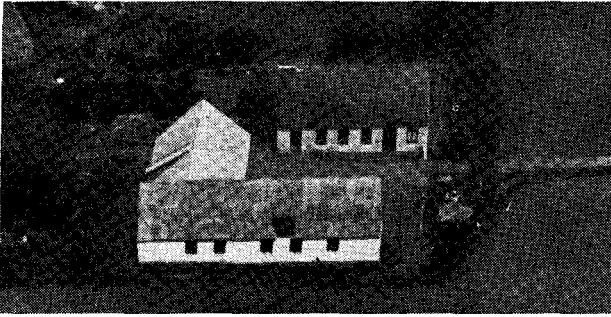
33 a — »HØJEGAARD« pr. Rønne. 29. Slg. 5,1 ha — Htk. 0-6-1-0¾ — Ejds. 11,000 — Grdsk. 4,200. Overtoges 1928 af: *Jens Markus Jensen Engell*, f. 27. 8. 1899 i Østerm. (S. af Mathias E. og Karoline, f. Jensen). G. m. Ellen Louise Olsen, f. Krants, d. 14. 6. 1899 i Sverige (D. af Andreas Peder Olsen K. og Johanne, f. Svendsen). Børn: Svend Børge, f. 6. 12. 1929. Ella Birgit, f. 22. 1. 1932.

33 b — »STENSMINDE« pr. Rønne. 29. Slg. Pc. 7,8 ha — Htk. 1-2-1-1½ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 6,500. Overtoges 1945 af: *Ove Ingvar Pedersen*, f. 26. 12. 1912 i Østermarie (S. af Johannes P. og Hansine, f. Funch). G. m. Valborg Sofie, f. Højegaard, d. 22. 2. 1917 paa Ejend. (D. af Johannes H. og Sofie Karoline, f. Hansen). Børn: Kirsten Højegaard, f. 30. 9. 1942. Konrad Højegaard, f. 10. 9. 1946.

33 c — »RAVNSBORG« pr. Rønne. 29. Slg. Pc. 9,6 ha — Htk. 1-5-0-0¼ — Ejds. 20,000 — Grdsk. 8,700. Overtoges 1940 af: *Niels Christensen Kofoed*, f. 21. 12. 1906 paa Granhøj i Østerl. (S. af Jens K. og Elna Margrethe, f. Christensen). G. m. Ella

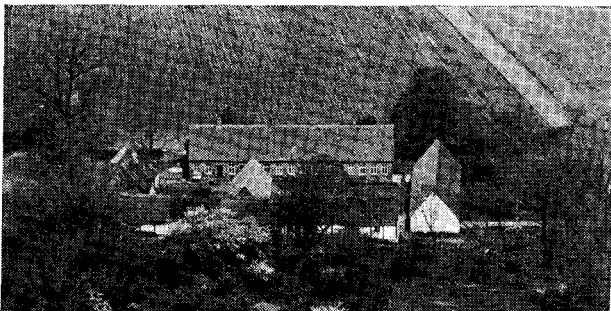

Johanne, f. Lyberg, d. 5. 7. 1911 i Gamlevælde, Østerl. (D. af Johan Anders L. og Emma, f. Pedersen). Børn: Steen Lyberg, f. 4. 1. 1945. Niels Lyberg, f. 22. 7. 1947.

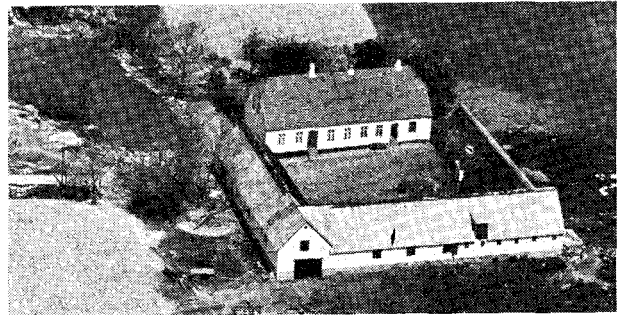

33 f — »HAABETSMINDE« pr. Rønne. Tlf. Rønne 561 y. 29. Slg. Pc. — 6,3 ha — Htk. 1-2-1-0¼. — Ejds. 13,000 — Grdsk. 5,900. Overtoges 1939 af: *Knud Vesterdal Ipsen*, f. 21. 10. 1913 paa Kirkebo i Vestermarie. G. m. Kirsten Bohn, f. Hansen, d. 16. 6. 1919 paa Egely i Klemensk. (D. af Thorvald H. og Gerda, f. Bohn). Elev paa Bornh. Husholdningssk. 1935. Børn: Jørn, f. 8. 8. 1938. Mogens, f. 28. 8. 1940. Bent og Ole, f. 2. 5. 1943.

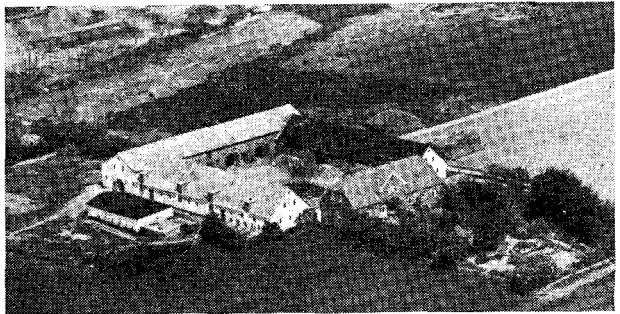

34 a — »JYDEGAARD« pr. Rønne. Tlf. Rønne 668 x. 30 Slg. 43,0 ha — Htk. 8-4-0-0 — Ejds. 72,000 — Grdsk. 46,000. 7 Td. Ld. er Skov. Ejer: *Thorvald Kornelius Andr. Henriksen*, f. 15. 3. 1899 (S. af Valdemar H. og Kristine, f. Andersen). G. m. Lilly, f. Kaas, d. 4. 9. 1905 i Nylars (D. af Janus K. og Sara, f. Olsen). Børn: Sara Kirstine, f. 19. 10. 1933.

37 — »KROGGAARD« pr. Rønne. Tlf. Rønne 469 x. 3. Vdg. 27,8 ha — Htk. 5-0-0-1½ — Ejds. 40,000 — Grdsk. 21,000. 5 Td. Ld. er Skov og 5 Td. Ld. er Stenløjke. Overtoges 1943 af: *Oskar Andr. Ludv. Nielsen*, f. 21. 11. 1904 (S. af Karl Chr. N.

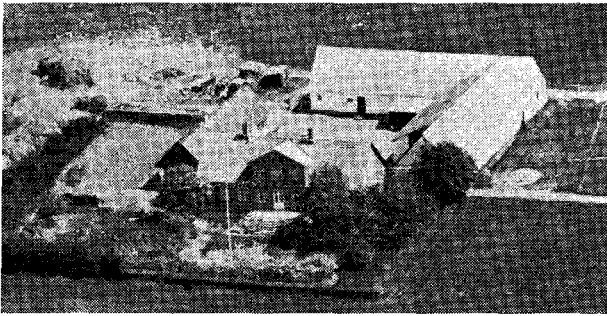
og Hilda, f. Svensson). G. m. Emmy, f. Nielsen, d. 29. 4. 1909 i Klemensk. (D. af Valdemar N. og Thora, f. Pedersen). Elev paa Uldum Højskole og paa Bornh. Husholdningssk. Børn: Knud Andr., f. 4. 6. 1928. Svend Orla, f. 8. 3. 1936. Evy Merete, f. 10. 12. 1942.

38 a — »STUBBEGAARD« pr. Rønne. Tlf. Rønne 235. 4.—5. Vdg. 33,8 ha — Htk. 6-4-0-0½ — Ejds. 67,000 — Grdsk. 33,100. I Slægtens Eje siden 1829. Overtoges 1913 af: *Niels Andreas Engell*, f. 27. 11. 1886 paa Gaarden (S. af Adolf Chr. E. og Petra, f. Kure). Kapajn, Landbrugskandidat og Ridder af Dannebrog. G. m. Harriet Mariane, f. Østerbye, d. 12. 12. 1887 i Rønne (D. af Hans Peder Ø. og Anna, f. Riis). Børn: Gerda Elisabeth, f. 21. 12. 1913. Marie Margrethe, f. 7. 1. 1918. Karen, f. 8. 4. 1925. Hans Adolf, f. 13. 4. 1927.

40 — »VIBEGAARD« pr. Rønne. Tlf. Rønne 1319 y. 6. Vdg. 49,8 ha — Htk. 8-3-2-0¾ — Ejds. 79,000 — Grdsk. 43,100. 2 Td. Ld. er Skov. Bygn. delvis opført i Bindingsværk. Overtoges 1946 af: *Niels Chr. Byder*, f. 22. 11. 1909 (S. af Kristian Andr. B. og Anna, f. Jørgensen). G. m. Gerda, f. Mogensen, d. 1. 10. 1912 i Rutsk. (D. af Alfred M. og Anna, f. Westh, Kirkely). Elev paa Bh. Husholdningsskole.

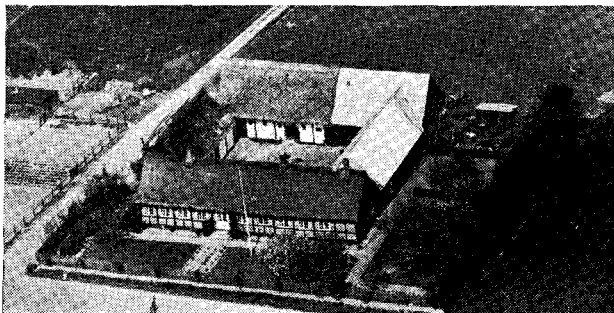

41 a — »PORCELÆNSGAARD« pr. Rønne. Tlf. Rønne 54 x. 7. Vdg. 16,2 ha — Htk. 3-5-2-2 — Ejds. 42,000 — Grdsk. 21,900. Forpagter siden 1944: *Oluf Chr. Poulsen*, f. 9. 11. 1916 paa Ellesgd. i Nylars (S. af Hans P. og Jenny, f. Jensen). Tog Realeksamen fra Rønne Statsskole 1933, Elev paa Haslev Landbrugsskole 1937—38. G. m. Inger Johanne Margrethe Kjerstine, f. Jørgensen, d. 10. 12. 1920 i Klemensk. (D. af J. og Olga, f. Skov). Tog Realeksamen fra Rønne Statsskole 1937 og afsluttende Eksamen fra Husassistenternes Fagskole 1942.

42 a — »KIRKEBOGAARD« pr. Rønne. Tlf. Rønne 668 y. 8. Vdg. — 12,5 ha — Htk. 3-2-1-2¼ — Ejds. 26,500 — Grdsk. 13,500. Overtoges 1920 af: *Ludvig Severin Sørensen*, f. 1. 2. 1893 paa Gaarden (S. af Hans S. og Oline, f. Jensen). Ejes af Matr. 27 a, »Tornegaard«.

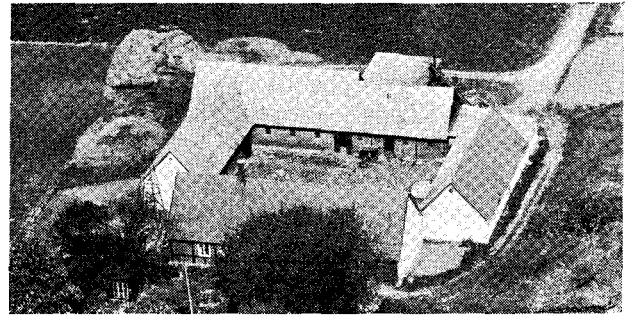
54 — »TOFTEHUS« pr. Rønne. 8,2 ha — Htk. 1-1-0-1 — Ejds. 19,200 — Grdsk. 7,200. Overtoges 1946 af: *Knud Kofoed*, f. 7. 1. 1902 i Knudsk. (S. af Hans K. og Flora Marie, f. Sode). Elev paa Bh. Højskole 1918—19. G. m. Gudrun Marie, f. Mogensen, d. 6. 10. 1910 i Vesterb. (D. af Martin M. og Hansine, f. Olsen). Elev paa Bornh. Husholdningskole 1924. Børn: Hans Mogens, f. 16. 4. 1934. Jørgen Erik, f. 6. 5. 1938.

55 — »ROBERTSDAL« pr. Rønne. 3. Vdg. Frt. 10,3 ha — Htk. 1-2-2-1¼ — Ejds. 15,500 — Grdsk. 6,500. Overtoges 1945 af: *Christian Jensen*, f. 23. 4. 1900 paa Ejendommen (S. af Jens Chr. J. og Sanna Elisebeth, f. Sandby).

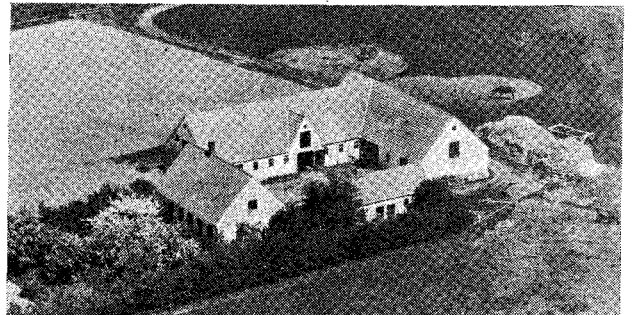

61 — »AALSBO« pr. Rønne. Tlf. Rønne 397 y. 7. Vdg. Pc. 8,7 ha — Htk. 1-3-1-1¼ — Ejds. 24,000 — Grdsk. 9,500. Overtoges 1919 af: *Janus Hansen Schou*, f. 27. 5. 1883 paa Kirkebogaard i Rø (S. af Hans Peter S. og Elise Marie, f. Birch). G. m. Jenny Marie, f. Olsen, d. 7. 5. 1889 i Klemensk. (D. af

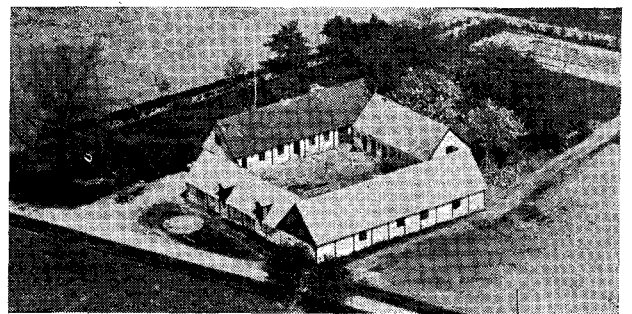
Niels Peter O. og Karoline Magine, f. Hansen). Børn: Hans Konrad, f. 16. 2. 1917. Helga, f. 15. 1. 1918. Vita, f. 28. 7. 1921.

62 — »WILLOWLÆK« pr. Rønne. 7. Vdg. Pc. 7,9 ha — Htk. 0-6-3-0¾ — Ejds. 22,500 — Grdsk. 8,800. Overtoges 1937 af: *Ernst Frank Nielsen*, f. 20. 1. 1909 paa Ejend. (S. af Otto Johan N. og Ingrid). Elev paa Bornh. Højskole 1926—27.

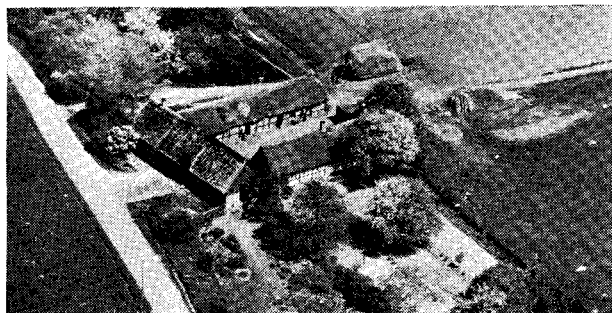

70 — »SOLVANG« pr. Ringebu. Tlf. Tingsted 2 x. 7,0 ha — Htk. 1-1-2-2¾ Ejds. 19,500 — Grdsk. 7,000. Overtoges 1946 af: *Georg Alexander Holm*, f. 30. 12. 1907 paa Kirkebogd. i Olsker (S. af Julius H. og Kristine, f. Lund). Elev paa Haslev Højskole 1926—27.

73 — »FRILØKKEN« pr. Rønne. 10,8 ha — Htk. 1-0-0-1¾ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 6,500. 5 Td. Ld. er Klipper og Eng. Overtoges 1927 af: *Valdemar Carlsen*, f. 23. 3. 1900 i Rønne (S. af Svend C. og Karoline, f. Jacobsen). G. m. Minni Augusta f. Holm, d. 9. 8. 1910 paa Lillehøj i Rutsker (D. af Emil H. og Julia, f. Holm). Børn: Freddy Holm, f. 21. 4. 1933. Finn Jørn Holm, f. 7. 1. 1938.

82 — »THORSHØJ«, Robbedale pr. Rønne. 12. Slg. Frt. 7,5 ha — Htk. 0-7-0-1¼ — Ejds. 11,000 — Grdsk. 4,500. Overtoges

1922 af: *Cbr. Skovgaard*, f. 11. 5. 1894 i Vestermarie (S. af Thor Andersen S. og Jakobine Marie, f. Almegaard). G. m. Edith Karen Johanne f. Jensen, d. 14. 9. 1901 i Rønne (D. af Julius J. og Thorvaldine Karoline, f. Olsen). Børn: Svend Aage, f. 4. 8. 1926. Poul Thorkild, f. 8. 1. 1928. Ulla, f. 27. 12. 1930. Leon, f. 30. 9. 1936. Hans Erik, f. 9. 3. 1940.

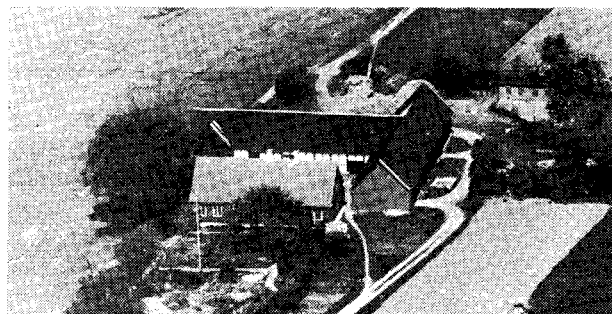
94 b — »ANNAS MINDE« pr. Ringeby. Tlf. Rønne 414 y. 4. Slg. Ll. 4,4 ha — Htk. 0-4-0-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 13,000 — Grdsk. 4,500. Overtoges 1904 af: *Georg Cbr. Olsen*, f. 23. 4. 1880 i Nylars (S. af Hans Peder O. og Kristine Hansine, f. Marcher). Elev paa Kærhave Landbrugsskole. G. m. Kristine Andrea Margrethe, f. Hansen, d. 9. 6. 1878 i Vester. (D. af Anders Andergreen og Lauretsine, f. Hansen). Elev paa Kærhave Husholdningskole. Børn: Bodil Hansine, f. 4. 9. 1904. Akseline Georgine, f. 4. 12. 1906. Hans Andreas, f. 7. 8. 1908.

101 cb — »LANDLYST« pr. Rønne. 30. Slg. Ll. 5,8 ha — Htk. 0-1-2-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 13,000 — Grdsk. 5,000. Overtoges 1947 af: *Otto Peter Jensen*, f. 11. 3. 1914 i Aaker (S. af Christian J. og Petra J.) G. m. Anna Gunhild, f. Pedersen, d. 11. 8. 1916 i Nylars (D. af Ejner P. og Anna, f. Marcher). Børn: Gunnar Henning, f. 30. 1. 1939. Børge Johs., f. 19. 6. 1940. Helge Otto, f. 15. 3. 1942. Kirsten Gunhilda, f. 7. 9. 1943. Lilly Edith, f. 25. 12. 1944.

101 n — »RAVNSHØJ« pr. Rønne. 5,8 ha — Htk. 0-1-3-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 13,000 — Grdsk. 5,100. Overtoges 1945 af: *Karl Anker Ferdinand Andersen*, f. 2. 2. 1911 i Vestermarie (S. af

Hans A. og Anna, f. Koch). G. m. Anna Marie, f. Andersen, d. 23. 11. 1914 i Nylars (D. af Niels A. og Jane, f. Marcher).

101 p — »FRIGAARD« pr. Ringeby. 24. Slg. Ll. 14,1 ha — Htk. 0-2-1-2 $\frac{1}{2}$ 6 Ejds. 22,000 — Grdsk. 10,000. 5 Td. Ld. er Lyng. I Slægtens Eje gennem flere Generationer. Overtoges 1940 af: *Hans Andreas Jensen*, f. 27. 12. 1908 paa Gaarden (S. af Karl Peter J. og Petra Cecilie, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole.

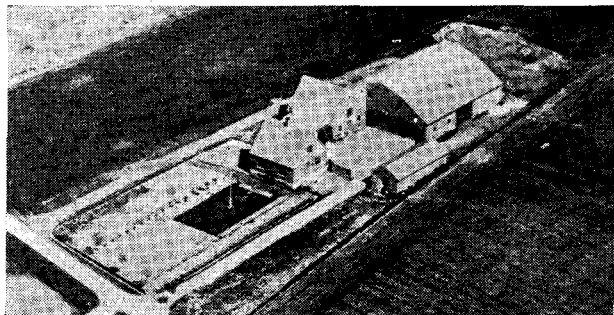

101 t — »DITLEVSHØJ« pr. Rønne. 28. Slg. Ll. 2,9 ha — Htk. 0-0-3-2 — Ejds. 8,500 — Grdsk. 2,600. Overtoges 1901 af: *Hans Peter Jespersen*, f. 18. 3. 1877 paa Hallegd. (S. af Andreas Peder J. og Margrethe, f. Skovgaard). G. m. Petra Engeline, f. Kofoed, d. 30. 11. 1874 paa Kannikegd. i Vestermarie (D. af Julius K. og Margrethe, f. Thorsen). Børn: Kristine, f. 6. 6. 1904. Ellen, f. 9. 6. 1907. Jens Peter, f. 17. 5. 1913.

101 at — »OPSYNSBOLIG« pr. Rønne. Tlf. Tingsted 2 y. Ejds. 8,000 — Grdsk. 2,400. Overtoges 1913 af: *Janus Andr. Nielsen*, f. 16. 2. 1889 i Vestermarie (S. af Johan N. og Kristine Margrethe, f. Kofoed). G. m. Marie Kathrine, f. Kristiansen, d. 26. 1. 1893 i Vestermarie (D. af M. K. og Mathea, f. Hansen). Børn: Henry Kristian, f. 14. 2. 1914. Marry Mathea, f. 13. 6. 1916.

NEXØ

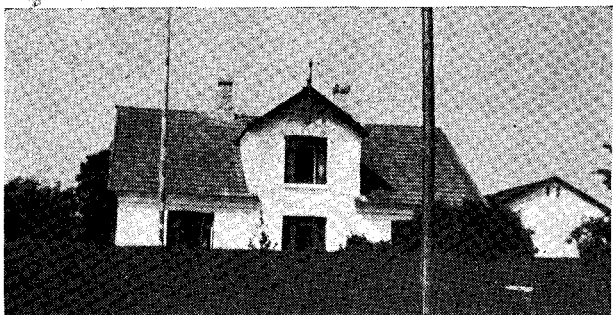
Markj. 1 h — Rønnevej, Neksø. Tlf. 133u. 3,7 ha — Htk. 1-1-3-2¼ — Ejds. 24,700 — Grdsk. 5,900. Overtoges 1941 af: *Mathea Kofoed*, f. 15. 2. 1885 paa Kjølbergd. i Rø (D. af Hans K. og Dorthea, f. Hansen).

Markj. 1 i — Neksø. 12,4 ha — Htk. 3-7-3-1¼ — Ejds. 36,000 — Grdsk. 13,700. Overtoges 1946 af: *Alfred Emil Munch*, f. 9. 12. 1907 paa Kratgd. i Aaker (S. af Thorvald M. og Laura, f. Pedersen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1928—29. G. m. Magna, f. Pedersen, d. 29. 7. 1913 paa Bækkeskov i Aaker (D. af Herman P. og Petra, f. Dahl). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1930. Børn: Emil Sønnik, f. 5. 4. 1935. Kirsten, f. 20. 1. 1937. Orla, f. 8. 3. 1938.

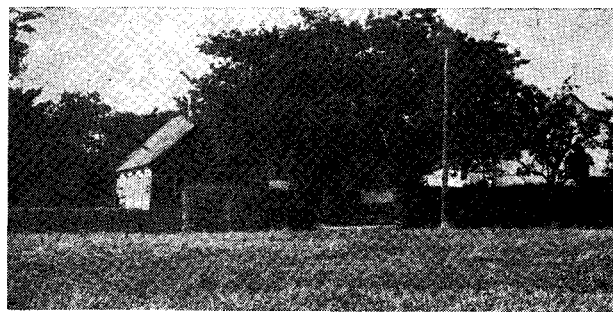
Markj. 4 — Højbovej, Neksø. 8,11 ha — Htk. 1-6-2-1¾ — Ejds. 23,300 — Grdsk. 9,500. Ejner: *Lars F. Munch*.

Markj. 25 — »BAKKEHUS«, Ibskervej, Neksø. 4,2 ha — Htk. 0-6-0-0½ — Ejds. 21,500 — Grdsk. 6,300. 1 Td. Ld. er Eng. Overtoges 1927 af: *Markus Andr. Jensen*, f. 22. 9. 1887 paa Udegaard i Poulsk. (S. af Hans Peder J. og Oline, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højsk. 1905—06. G. m. Ellen Marie, f. Kaas, d. 8. 9. 1902 paa Pilely i Bodilsk. (D. af Anton K. og Johanne Marie, f. Jensen). Elev paa Bornh. Husholdningsk. 1926. Børn: Grethe, Kaas, f. 19. 5. 1930. Inge Kaas, f. 6. 4. 1934.

Markj. 51 a — »NORDMØLLE«, Neksø Vang. 3,1 ha — Htk. 0-0-2-2 — Ejds. 16,500 — Grdsk. 3,400. Overtoges 1937 af: *Ejnar Munch*, f. 26. 7. 1895 i Aaker (S. af Andreas Peder M. og Karoline, f. Pedersen). Elev paa Tune Landbrugssk. G. m. Asta Asta Marie, f. Hansen, d. 1. 3. 1906 i Bodilsk. (D. af Mathias H. og Karen Kirstine, f. Bendtsen). Børn: Else, f. 18. 4. 1937. Frede Hansen, f. 22. 7. 1940.

Markj. 34 — »SPRINGFORBI«, Neksø Vang. 7,5 ha — Htk. 2-5-2-0 — Ejds. 25,200 — Grdsk. 12,000. Overtoges 1930 af: *Olaf Skov*, f. 28. 7. 1895 i Neksø (S. af Peter S. og Karoline, f. Pedersen). G. m. Laura Marie, f. Andreasen, d. 7. 2. 1899 i Neksø. (D. af Hans A. og Bolette, f. Larsen). Børn: Børge, f. 20. 7. 1932.

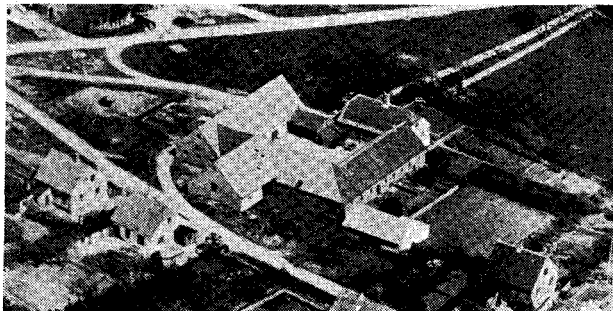
68 a — Bygr., Stormgade 14, Neksø. 8,91 ha — Htk. 2-0-1-1¾ — Ejds. 28,800 — Grdsk. 15,600. Overtoges 1935 af: *Kari Rohmann*, f. 22. 2. 1897 i Poulsker (S. af Janus R. og Anine, f. Jensen). Elev paa Ladelund Landbrugsskole 1921—22, paa Asmildkloster Landbrugssk. 1924—25. G. m. Anna, f. Nielsen, d. 19. 3. 1901 i Bjørnsholm, Jyll. (D. af Jens N. og Kristiane, f. Madsen). Bent, f. 25. 3. 1927. Ellen, f. 26. 3. 1930. Niels, f. 28. 9. 1942.

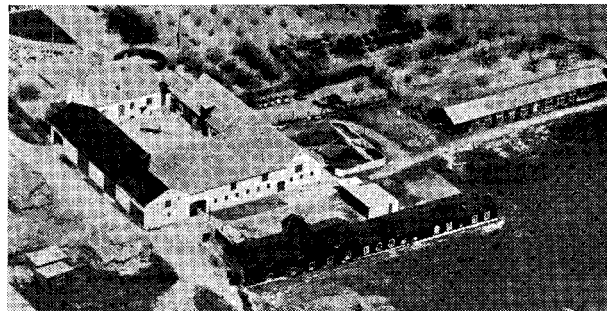
Markj. 147 a — »NOME«, Rønnevej, Neksø. Tlf. 154. 21,11 ha

— Htk. 6-6-3-0¼ — Ejds. 59,600 — Grdsk. 32,300. Overtoges 1942 af: *Fanny Kristine Nielsen*, f. Elleby, d. 15. 3. 1890 (D. af Laurits Chr. E. og Mathea, f. Kofoed). Børn: Lillian Solweig Inge, f. 6. 3. 1920.

Markj. 165 — »MØLLEBYGAARD«, Mølleby, Neksø. 21,317 ha — Htk. 7-1-0-1¾ — Ejds. 52,600 — Grdsk. 32,800. Overtoges 1942 af: *Johannes Espersen Kofoed*, f. 25. 9. 1915 paa Gaarden (S. af Alfred K. og Manna, f. Espersen). Elev paa Tune Landbrugssk. G. m. Inge, f. Nørregaard, d. 13. 5. 1923 paa Ll. Pilegd. i Bodilsk. (D. af Henning N. og Bodil, f. Westh). Elev paa Bornh. Husholdningssk. 1939. Børn: Bodil, f. 5. 4. 1946. Paardisvej, Neksø. 5,81 ha — Htk. 1-6-0-2½ — Ejds. 23,600 — Grdsk. 13,500. Overtoges 1948 af: *Otto Konrad Jensen*, f. 22. 3. 1885 i Østerm. (S. af Anders J. og Katrine, f. Rasmussen). G. m. Karen, f. Ipsen, d. 4. 12. 1891 i Bodilsk. (D. af Laurits I. og Sine, f. Dam). Børn: Olga, f. 17. 2. 1918. Holger, f. 11. 9. 1925. Sara, f. 31. 12. 1926. Manna, f. 7. 7. 1928. Judith, f. 17. 2. 1931.

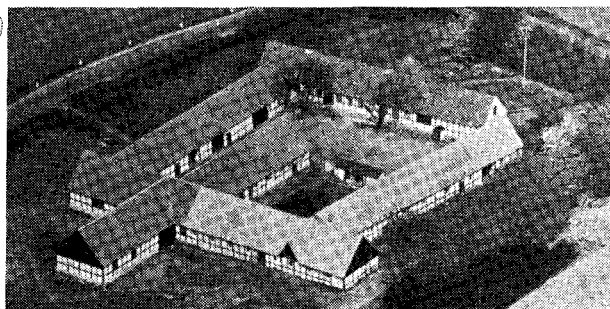

Markj. 225 — »VANGGAARD«, Rønnevej, Neksø. 22,7 ha — Htk. 6-6-2-1½ — Ejds. 62,400 — Grdsk. 34,500. 3½ Td. Ld. er Eng. Overtoges 1947 af: *Knud Holm*, f. 16. 1. 1909 i Klemensker (S. af Martin H. og Petra, f. Sonne). Elev paa L. Mfs. Højskole 1928—29. G. m. Asta, f. Pedersen, d. 16. 6. 1909 paa Aagd. i Østerm. (D. af Otto P. og Marie, f. Henriksen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1928. Børn: Britta Marie, f. 12. 10. 1936. Erik Walther, f. 28. 8. 1939.

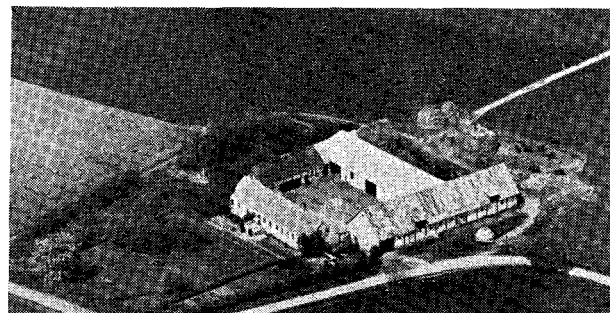
224a — Hjørnegade 12, Neksø. 6,13 ha — Htk. 1-6-1-1 — Ejds. 23,100 — Grdsk. 12,000. Bygn. ældre og opført i Bindingsværk. Overtoges 1928 af: *Hans Otto Jensen*, f. 7. 5. 1900 i Østermarie (S. af Jørgen J. og Mathilde, f. Holm).

278a — Rønnevej, Neksø. 4,4 ha — Htk. 1-3-0-0 — Ejds. 28,200 — Grdsk. 6,600. Overtoges 1912 af: *Hans Mathias Jacobsen*, f. 14. 12. 1878 i Pedersk. (S. af Hans Peder J. og Elisabeth Marie, f. Munch). Elev paa Aarup Landbrugssk. G. m. Anna, f. Thuessen, d. 23. 12. 1871 i Neksø (D. af Hans T. og Nicoline, f. Aagesen). Børn: Elisabeth, f. 10. 9. 1916. Ejner, f. 22. 12. 1917.

NYKER

1 a — »BLYKOBDEGAARD« pr. Aaby. Tlf. Nyk. 41 y. Proprietærgaard. 59,1 ha — Htk. 12-5-2-1¼ — Ejds. 92,000 — Grdsk. 59,000. 10 Td. Ld. er Skov. Stuehuset opf. 1800, Udbygninger mellem 100—125 Aar gamle. Overtoges 1929 af: *Hans Andreas Davitzen Rømer*, f. 9. 3. 1904 paa Gaarden (S. af Hans Andreas R. og Vilhelmine, f. Davitzen). Elev paa Lyngby Landboskole 1925—26. G. m. Helga Elisabeth, f. Stender, d. 12. 9. 1909 i Klemensk. (D. af Grant Frederik S. og Elna Kristine, f. Jensen). Børn: Bhjarne Frederik Stender, f. 31. 7. 1931. Ulla Stender, f. 5. 7. 1934. Hansa Stender, f. 23. 1. 1944.

2 a — »KYNDEGAARD«, Nyker. Tlf. 70 y. Proprietærgaard. 19,4 ha — Htk. 4-6-2-0¾ — Ejds. 38,500 — Grdsk. 20,400. 8 Td. Ld. er Skov. Gaardens Historie kan følges tilbage til 1530.

Overtoges 1931 af: *Lars Bach Pedersen*, f. 14. 11. 1899 i Højbjerg i Viborg (S. af Søren P. og Sine, f. Bach). Elev paa Asmildkloster Landbrugssk. 1921—22. G. m. *Jenny Dagmar*, f. Dam, d. 17. 4. 1906 paa St. Spageregd. i Østerlars (D. af Jens D. og Dagmar, f. Kure). Børn: *Bent Bach*, f. 27. 4. 1933. *Noomi Bach*, f. 20. 3. 1936. *Aase Bach*, f. 27. 12. 1938. *Vagn Bach*, f. 23. 9. 1944. *Sine Emma Bach*, f. 11. 11. 1947.

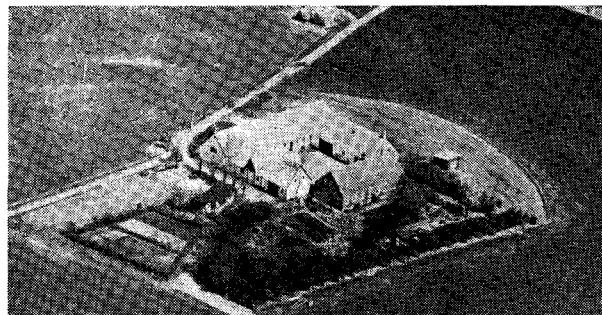
2 b — »LISENLY«, Nyker. Tlf. 49 u. 2,5 ha — Htk. 0-5-0-2 — Ejds. 11,500 — Grdsk. 4,200. Overtoges 1920 af: *Jens Mathias Schou*, f. 11. 9. 1895 i Poulsker (S. af Hans Chr. S. og Andrea Louise, f. Pedersen). G. m. *Astrid Elisabeth*, f. Dam, d. 9. 11. 1894 i Rø (D. af Peter Jørgensen D. og Lise Margrethe, f. Kofoed). Børn: *Paul Aage*, f. 20. 8. 1921. *Annalise*, f. 22. 12. 1922. *Holger William*, f. 26. 5. 1929. *Bente Dam*, f. 18. 3. 1935.

2 c — »ROSENBORG«, Nyker. Kyndegd. Pc. 10,1 ha — Htk. 2-1-1-1 — Ejds. 19,800 — Grdsk. 11,100. Overtoges 1936 af: *Elon Nikolaj Pauch*, f. 1. 4. 1899 pa Ejend. (S. af Hans Chr. P. og Annike Marie, f. Holm).

2 d — »PIHLSMINDE«, Nyker. Kyndegd. Pc. 4,5 ha — Htk. 1-1-0-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 13,800 — Grdsk. 4,900. Overtoges 1930 af: *Theorvald Peter Christiansen*, f. 23. 6. 1891 (S. af Jens Peter C. og Augusta, f. Kofoed. G. m. *Martha Kristine*, f. Ipsen, d. 27. 7. 1899 paa Bækkelund i Aaker (D. af Jens Peter I. og Kristine Karoline, f. Lyster). Børn: *Knud Ipsen*, f. 29. 4. 1924. *Karen Margrethe*, f. 8. 4. 1925. *Lilly Augusta*, f. 22. 5. 1929. *Ebba*, f. 3. 5. 1931. *Svend Aage*, f. 14. 7. 1933. *Edel Kristine*, f. 20. 10. 1934. *Poul*, f. 29. 4. 1940.

2 f — »YPPERNELUND«, Nyker. Tlf. 84 x. Kyndegd. Pc. 6,9 ha — Htk. 1-1-2-1 — Ejds. 22,000 — Grdsk. 7,600. Overtoges 1911 af: *Hans Bohn Elinius Bidstrup*, f. 14. 7. 1883 i Klemensk. (S. af Hans Bidstrup Nielsen og Laura Kristine, f. Schou). G. m. *Hulda Jørgendine*, f. Kofoed, d. 28. 4. 1890 paa Skovsborg i Klemensk. (D. af Jørgen K. og Anna Marie, f. Hansen). Børn: *Margrethe Laurette*, f. 16. 3. 1919. *Hulda Marie*, f. 6. 7.

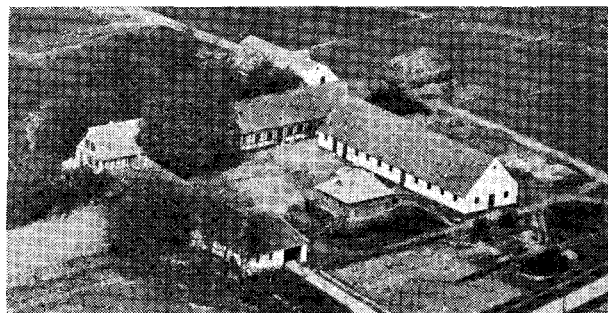
2 i — »NYGAARD«, Nyker. Kyndegd. Pc. 29,4 ha — Htk. 6-4-3-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 54,000 — Grdsk. 34,000. Overtoges 1923 af: *Poul Christensen*, f. 12. 11. 1896 paa Gaarden (S. af Jens C. og Augusta, f. Kofoed). G. m. *Olga Karoline*, f. den 23. 4. 1893. Børn: *Rigmor Agnethe*, f. 1. 3. 1925. *Ruth*, f. 9. 5. 1926. *Elly Alice*, f. 30. 1. 1930. *Eli*, f. 10. 9. 1935.

2 m — »BAKKELY« pr. Aaby. Kyndegd. Pc. 4,8 ha — Htk. 1-2-2-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 14,500 — Grdsk. 6,100. Overtoges 1931 af: *Oluf Andr. Ancher*, f. 15. 8. 1908 i Vesterm. (S. af Carl A. og Olga, f. Andersen). G. m. *Gudrun Kristine*, f. Jacobsen, d. 9. 7. 1910 i Aaker (D. af Anders J. og Ane, f. Jacobsen). Børn: *Grethe*, f. 14. 3. 1931. *Irene*, f. 16. 6. 1933. *Mogens*, f. 13. 12. 1937.

2 n — »SOLHJEM« pr. Aaby. Kyndegd. Pc. 5,5 ha — Htk. 1-2-3-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 17,400 — Grdsk. 7,000. Overtoges 1944 af: *Viggo Kofoed Munch*, f. 7. 5. 1920 paa Aavang (S. af Klaus Herman M. og Kathrine, f. Kofoed). Elev paa Lyngby Landbo-skole 1942—43.

2 r — »SOFIENLYST«, Nyker. Kyndegd. Pc. 4,3 ha — Htk. 1-2-0-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 15,500 — Grdsk. 5,500. Opførtes 1910 af: *Magnus Pedersen*, f. 29. 12. 1880 i Østermarie (S. af Julius P. og Nikoline Mathine, f. Pedersen).

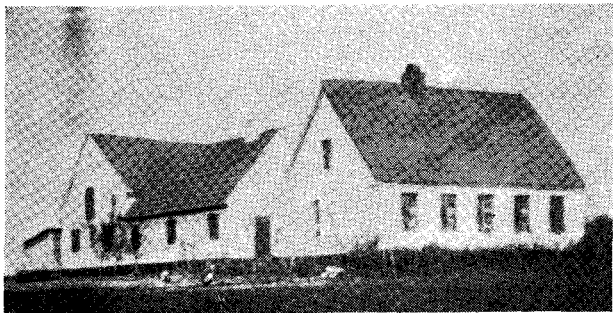
2 s — »ELLEVANG«, Nyker. Kyndegd. Pc. 6,8 ha — Htk. 1-4-0-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 7,500. Overtoges 1933 af: *Marius Jørgensen*, f. 15. 10. 1897 i Veflinge, Fyn (S. af Jørgen J. og Karen Kristine, f. Jørgensen). Elev paa Hoptrup Højsk. 1921—22. G. m. *Ellen Susanne*, f. Schou, d. 5. 2. 1900, Lindskovens, Rø (D. af Snedker Andr. S. og Kristiane, f. Pedersen). Børn: *Bodil*, f. 9. 10. 1940. *Edel*, f. 11. 8. 1942.

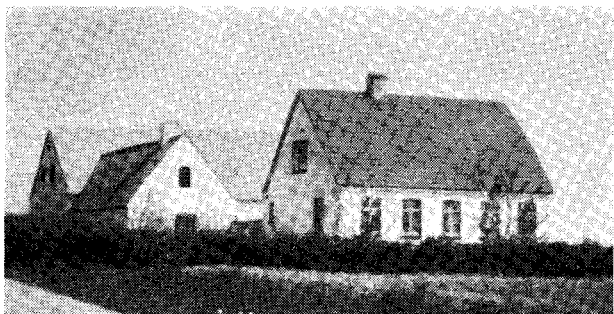
3 a — »VELLENSGAARD«, Nyker, Tlf. 65. Proprietærgaard. 17,6 ha — Htk. 4-5-1-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 45,000 — Grdsk. 19,200. Udstykket 1939. Gaarden er en af de gamle Frimandsgaarde.

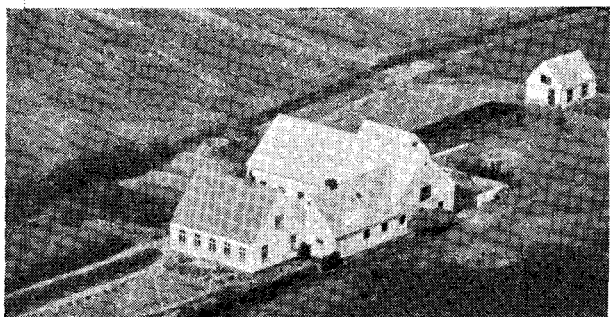
Overtoges 1939 af: *Anthou Cbr. Westb*, f. 25. 8. 1899 paa Skovshøj i Østerlars (S. af Niels Peter W. og Anna W., f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole 1919—20.

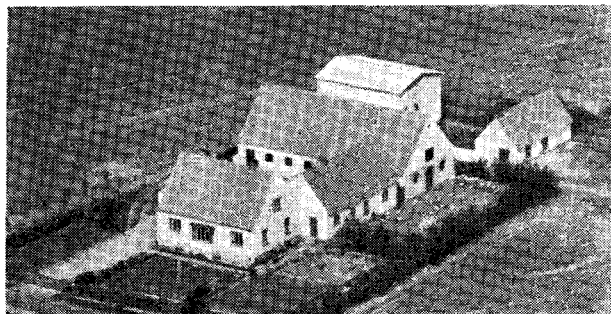
3 am — »ALMELY«, Nyker. Vellensgd. Pc. 8,4 ha — Htk. 1-7-1-1½ — Ejds. 20,400 — Grdsk. 8,500. Opførtes 1939 af: *Hans Chr. Munch*, f. 17. 4. 1907 paa Ellehøj i Rutsk. (S. af Anders M. og Anne, f. Hansen). G. m. Elly Agnethe, f. Kure, den 18. 9. 1916 paa Engvang i Rutsk. (D. af Georg K. og Louise, f. Jensen). Børn: Etly Louise, f. 18. 6. 1934. Tove, f. 14. 10. 1941. Doris, f. 14. 10. 1941. Jørn Leo, f. 22. 1. 1947.

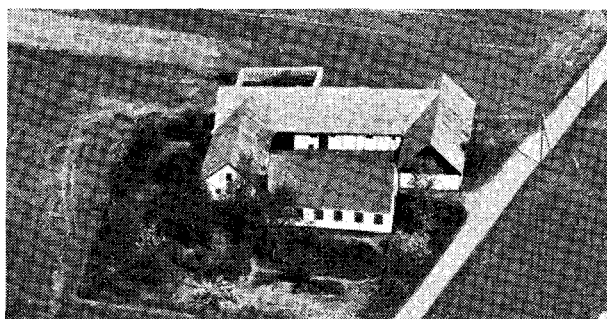
3 ap — »SOLBJERG«, Nyker. Vellensgd. Pc. 9,2 ha — Htk. 2-0-0-1½ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 8,700. Opførtes 1939 af: *Otto Villiam Westb*, f. 19. 10. 1903 paa Skovshøj i Østerlars (S. af Niels Peter W. og Anne Georgine, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højsk. 1921—22. G. m. Agnes Marie, f. Zakariassen, den 5. 2. 1916 i Østermarie (D. af Otto Z. og Marie, f. Ipsen). Børn: Marianne, f. 20. 11. 1945. Mogens, f. 12. 6. 1947.

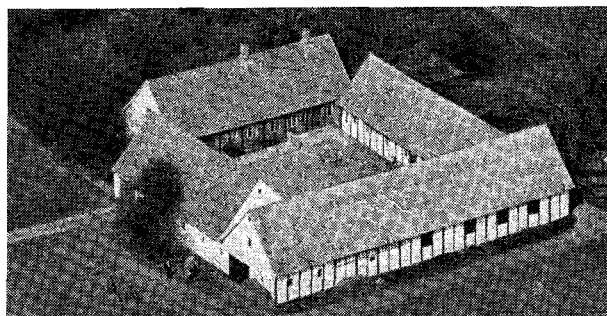
3 aq — »VELLENSBO«, Nyker. Vellensgd. Pc. 8,6 ha — Htk. 1-7-2-0½ — Ejds. 23,000 — Grdsk. 9,300. Opførtes 1939 af: *Holger Jobs. Erlandsen*, f. 14. 9. 1912 i Pedersk. (S. af Johan E. og Hansine, f. Olsen). G. m. Rigmor Elisabeth, f. Kure, den 23. 4. 1916 paa Østervang i Klemensk. (D. af Karl K. og Alma, f. Ipsen). Børn: Jørn Ole, f. 4. 10. 1946.

3 ar — »SOLHØJ«, Nyker. Vellensgd. Pc. 8,9 ha — Htk. 1-5-1-1½ — Ejds. 22,000 — Grdsk. 8,900. Opførtes 1939 af: *Henry Justinus Pedersen*, f. 13. 4. 1896 paa Vestervang (S. af Peter Georg P. og Andrea, f. Hansen). G. m. Hedvig Alvilda, f. Jensen, d. 25. 7. 1901 i Olsk. (D. af Peter J. og Helene Margrethe, f. Andersen). Børn: Rigmor, f. 2. 10. 1926. Gunnar, f. 1. 11. 1930.

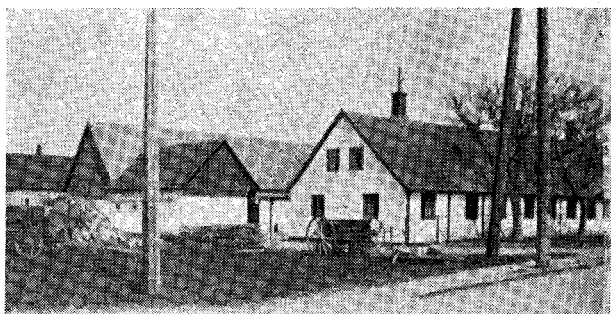

3 m — »STAALEBOET«, Nyker. Vellensgd. Pc. 8,0 ha — Htk. 1-6-2-0¼ — Ejds. 19,000 — Grdsk. 8,700. Sønnen ejer foruden 4 Td. Ld. Overtoges 1921 af: *Karoline Emilie Jacobsen*, f. Jensen, d. 25. 1. 1883 paa Staaletboet i Østerm. (D. af Morten Peter J. og Karoline Kristine, f. Lund). Børn: Jørgen Peter, f. 8. 3. 1921

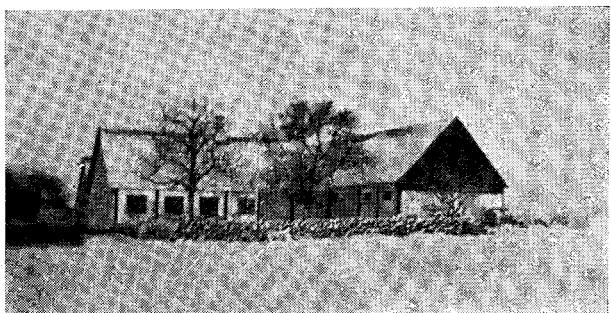

3 n — »KIRKELUNDE«, Nyker. Tlf. 83 x. Præstegd. Pc. 10,7 ha — Htk. 2-0-2-1¾ — Ejds. 20,700 — Grdsk. 11,300. Bygn. delvis opført med Bindingsværk. Overtoges 1947 af: *Karl Olaf Pedersen*, f. 11. 1. 1903 i Ibsker (S. af Johan P. og Oliva, f. Olsen). G. m. Ellen Kristine, f. Westh, d. 22. 11. 1913 paa Duesminde (D. af Hans W. og Janusine, f. Møller). Elev paa Haslev Højsk. 1933. Børn: Karen Marie, f. 12. 4. 1931. Olaf, f. 4. 3. 1946. Holger Westh, f. 25. 7. 1948.

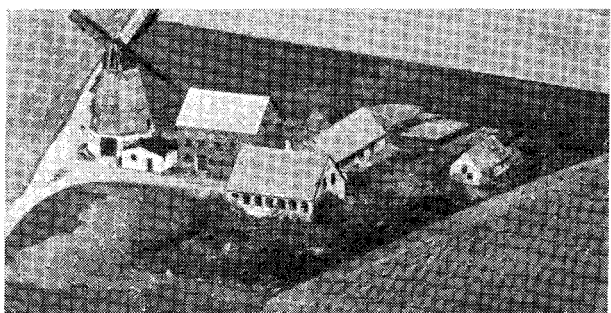
3 o — »GRANHOLT«, Nyker. Tlf. 56. 14. Slg. Pc. 10,9 ha — Htk. 2-2-2-0¾ — Ejds. 28,000 — Grdsk. 13,700. Ca. 11 ha fra

Præstegaard forpagtes. Bygn. ælde og opført i Bindingsværk. Overtoges 1917 af: *Hans Peter Nielsen*, f. 8. 2. 1889 paa Ejend. (S. af Hans N. og Petrea, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højsk. 1906—07. G. m. Gundine, f. Kure, d. 31. 1. 1896 paa Granegd. (D. af Laurits K. og Anine K., f. Pedersen). Børn: Gunnar, f. 30. 12. 1917. Arne, f. 23. 12. 1921.

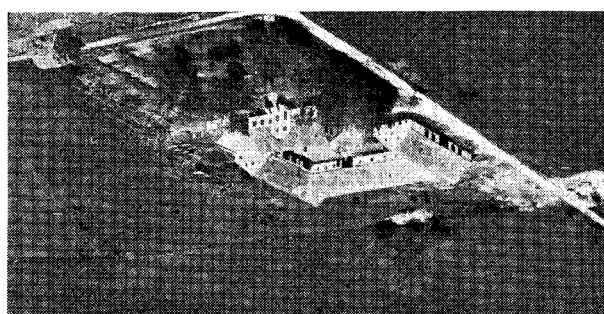

3 v — »LUNDSMINDE«, Nyker. Vellensgd. Pc. 6,0 ha — Htk. 0-7-2-2¼ — Ejds. 14,000 — Grdsk. 6,000. Overtoges 1930 af: *Karen Jensine Lund*, f. Thorsen, d. 15. 4. 1897 i Østermarie (D. af Jens Peter T. og Seksine Karina, f. Nielsen). Børn: Elisabeth, f. 8. 3. 1920. Arne Peter Espersen, f. 24. 6. 1922.

6 — »YPPERNEMØLLEN«, Nyker. Tlf. 13. 3,2 ha — Htk. 0-4-2-2 — Ejds. 28,000 — Grdsk. 3,200. Overtoges 1938 af: *Christian Peter Christensen*, f. 7. 1. 1887 i Tømmerup (S. af Peter C. og Rasmine, f. Hansen). G. m. Valborg, f. Nielsen, den 18. 4. 1894 i Bodilsk. (D. af Niels N.) Børn: Ingrid, f. 8. 3. 1918. Edith, f. 21. 6. 1920. Helga, f. 16. 11. 1922. Thor Walter, f. 3. 5. 1924.

8 a — »DALEGAARD«, Nyker. Tlf. 4 y. 2. Slg. 28,5 ha — Htk. 6-0-2-2¼ — Ejds. 53,000 — Grdsk. 27,700. Overtoges 1921 af: *Søren Peter Tolstrup*, f. 14. 11. 1894 i Øster Tørslev (S. af Niels T og Petrea, f. Rasmussen). G. m. Alfhild, f. Hjorth,

d. 19. 12. paa Gaarden (D. af Rosinius H. og Anine, f. Svendsen). Børn: Arne, f. 24. 12. 1921. Niels, f. 27. 1. 1923. Erik, f. 3. 6. 1925. Svend, f. 6. 11. 1928. Søren Ole, f. 23. 1. 1937.

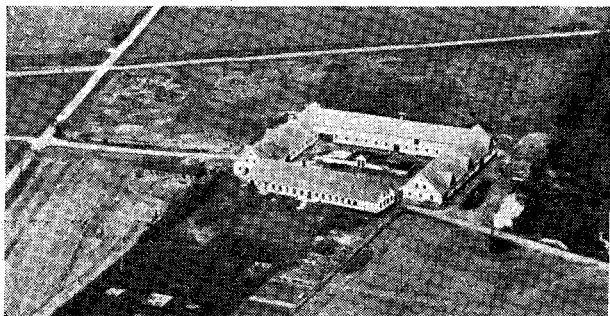

8 d — »HULLEVAD«, Nyker. 2. Slg. Pc. 7,2 ha — Htk. 1-4-0-2¾ — Ejds. 14,800 — Grdsk. 7,600. Overtoges 1945 af: *Ove Chr. Madsen*, f. 3. 1. 1912 paa Ejend. (S. af Mathias M. og Petra, f. Thorsen). G. m. Hedvig Louise, f. Clausen, d. 1. 4. 1915 i Klemensk. (D. af Jens Andr. C. og Josefine Louise, f. Lindblad). Børn: Alice Birgitte, f. 10. 9. 1939.

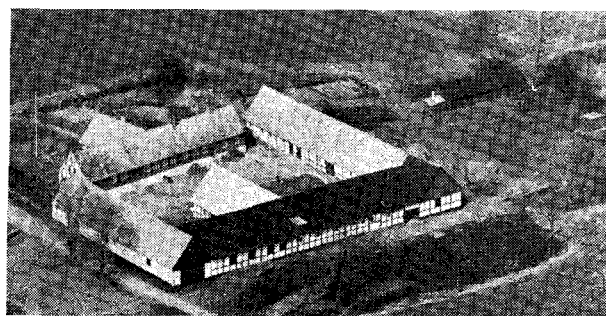

8 e — »GRØNLY«, Nyker. 2. Slg. Pc. 5,3 ha — Htk. 0-7-3-2½ — Ejds. 13,200 — Grdsk. 5,900. ½ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1906 af: *Otto Valdemar Lund*, f. 25. 3. 1882 i Klemensk. (S. af Ole Peter L. og Karoline Elsebeth, f. Klausen). G. m. Juliane Marie, f. Bech, den 10. 7. 1886 i Klemensk. (D. af Laurits B. og Elgina Kathrina Petrea Augusta, f. Marker). Børn: Aage Valdemar, f. 25. 1. 1907. Helge Peder, f. 1. 7. 1912. Arne August Laurits Bech, f. 20. 6. 1917.

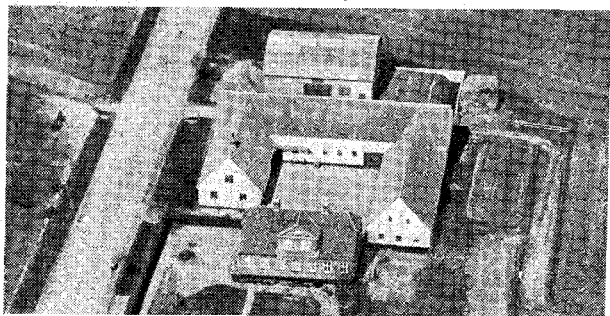
9 a — »BROGAARD«, Nyker. Tlf. 4 x. 3. Slg. 57,0 ha — Htk. 9-7-3-0¾ — Ejds. 92,000 — Grdsk. 48,400. 5 Td. Ld. er Skov og 10 Td. Ld. Aabrinke og Veje. Overtoges 1933 af: *Gunnar Julius Hansen*, f. 25. 11. 1907 paa Munkegd. i Ibsker (S. af Hermann H. og Hansine, f. Schou). Elev paa Bornh. Højskole 1924—25 og paa Dalum Landbrugsskole 1930—31. G. m. Inger

Johanne Margrethe, f. Bendtsen, d. 13. 11. 1909 paa Smørenggd. i Vestermarie (D. af H. B. og Katrine, f. Kofoed). Børn: Helge, f. 4. 11. 1935. Tove, f. 11. 3. 1939. Grethe, f. 10. 5. 1946.

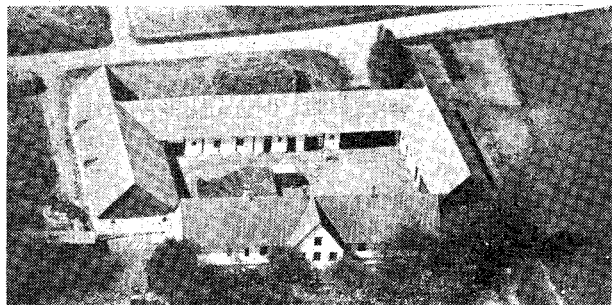
Anne Margrethe, f. Klo). G. m. Poula Kristine, f. Byder, d. 18. 4. 1902 paa Ll. Almegd. i Knudsk. (D. af Christian B. og Anna, f. Jørgensen). Børn: Rita Høegh, f. 15. 7. 1930. Inger Høegh, f. 27. 12. 1931. Erna Høegh, f. 31. 1. 1937.

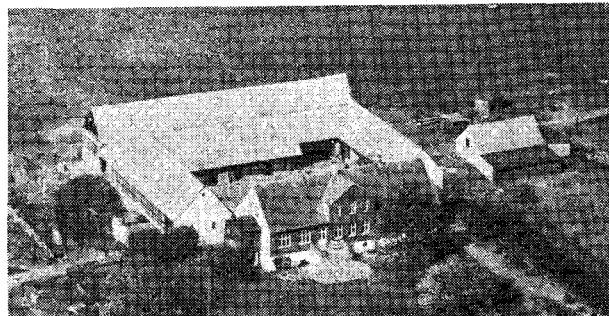
9 k — »BRODAL«, Nyker. Tlf. 49 x. 3. Slg. Pc. 14,5 ha — Htk. 2-7-1-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 37,000 — Grdsk. 15,400. $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1929 af: *Anker Ferdinand Michael Pihl*, f. 4. 12. 1892 i Knudsker (S. af Peter Andreas P. og Mathea Karoline f. Espersen). G. m. Marie Kathrine, f. Poulsen, d. 29. 3. 1894 i Højlyngen, Aaker (D. af Linus P. og Henriette Juliane, f. Ipsen). Børn: Børge, f. 24. 10. 1933. Myrthel, f. 4. 2. 1937.

12 a — »HALLEGAARD«, Nyker. Tlf. 87 x. 6. Slg. 29,0 ha — Htk. 4-4-1-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 38,000 — Grdsk. 20,800. 5 Td. Ld. er Skov og 8 Td. Ld. Krat og Eng. Overtoges 1945 af: *Ejner Johannes Dich*, f. 13. 2. 1918 i Rønne (S. af Carl D. og Hansine Alfrida, f. Hansen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1936—37 og paa Næsgaard Landbrugssk. 1939—41. G. m. Marie, f. Jensen, d. 21. 8. 1926 i Svostrup, Jyll. (D. af Jens Peter J. og Kristiane, f. Gustavesen).

10 a — »GRANEGAARD«, Nyker. Tlf. 44 x. 4. Slg. 24,5 ha — Htk. 4-4-0-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 48,000 — Grdsk. 26,000. Slægtens Eje i 300 Aar. Overtoges 1946 af: *Knud Kure*, f. 26. 8. 1918 paa Gaarden (S. af Niels K. og Mine, f. Larsen). Elev paa Lyngby Landbosk. 1944—45. G. m. Eva Maria, f. Thinggaard, d. 23. 7. 1923 paa Pluggegd. i Nyker (D. af Thomas T. og Agnes, f. Christensen). Hoptrup Højsk. 1943. Børn: Kjeld Thinggaard, f. 11. 7. 1947.

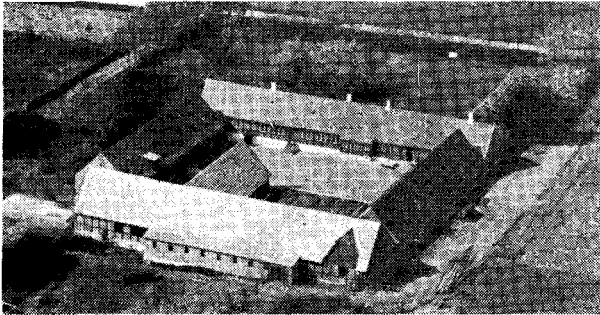
11 a — »YPPERNEGAARD«, Nyker. Tlf. 34. 5. Slg. 47,4 ha — Htk. 10-6-2-2 — Ejds. 77,000 — Grdsk. 47,400. Gaardens Besiddere kan følges 400 Aar tilbage. Overtoges 1924 af: *Johannes Mortensen*, f. 15. 10. 1896 paa Gaarden (S. af Nikolaj M. og

12 c — 6. Slg. Pc. 7,2 ha — Htk. 1-1-1-2 — Ejds. 19,500 — Grdsk. 7,100. $\frac{3}{4}$ Td. Ld. er Eng. Desuden 5 Td. Ld. i Klemensk. Overtoges 1947 af: *Janus Andreas Mathias Kofoed*, f. 3. 5. 1887 paa Lærkely i Klemensker (S. af Julius K. og Andrea, f. Bjerregaard). G. m. Alfrida Petrea Larsine, f. Jensen, d. 5. 3. 1891 paa Tjørnhøj i Vestermarie (D. af Hans Chr. J. og Hanne Cecilie, f. Svendsen). Børn: Villy Jensen, f. 6. 10. 1918. Helge Jensen, f. 7. 4. 1920. Verner Jensen, f. 5. 6. 1922.

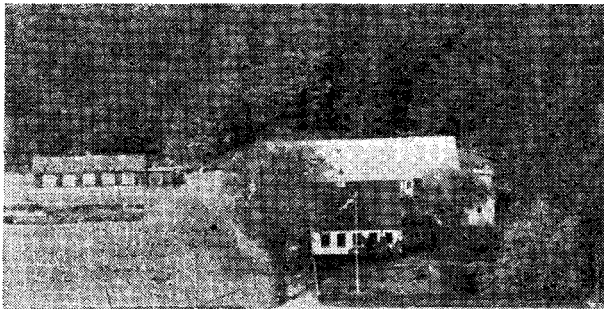
13 a — »SMEDEGAARD«, Nyker. Tlf. 66. 7. Slg. 30,0 ha — Htk. 5-0-3-1 — Ejds. 53,000 — Grdsk. 29,300. 4 Td. Ld. er Eng og Veje. Overtoges 1928 af: *Svend Aage Munch Kofoed*,

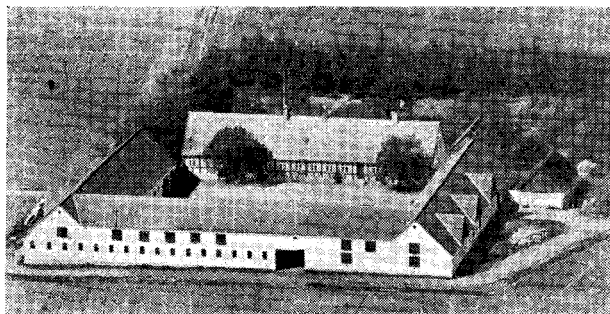
f. 11. 2. 1902 paa Bøsthøj i Aaker (S. af Hans Peter K. og Man-
na, f. Kofoed). Elev paa Næsgaard Landbrugsskole 1921—23.
G. m. Ellen Kathrine, f. Kofoed, d. 10. 11. 1901 paa St. Bakke-
gaard i Aaker (D. af Ole Edvard K. og Anna, f. Jensen). Børn:
Knud Munch, f. 26. 11. 1932. Bodil Munch, f. 8. 4. 1935.

14 a — »FRIGAARD«, Nyker. Tlf. 2. 4. Vdg. 8. Slg. 43,3 ha
— Htk. 8-7-3-1 — Ejds. 71,000 — Grdsk. 42,200. 8 Td. Ld. er
Skov. I Slægtens Eje gennem 200 Aar. Overtoges 1937 af: *Poul*
Sode Frigaard, f. 6. 1. 1897 paa Gaarden (S. af J. F. og Karen
Margrethe, f. Sode). G. m. Karen Margrethe, f. Dam, d. 2. 1.
1911 (D. af Villiam D. og Thora, f. Kofoed). Børn: Mogens,
f. 13. 7. 1941. Hans Chr., f. 6. 11. 1943. Verner Dam, f. 13. 3.
1946.

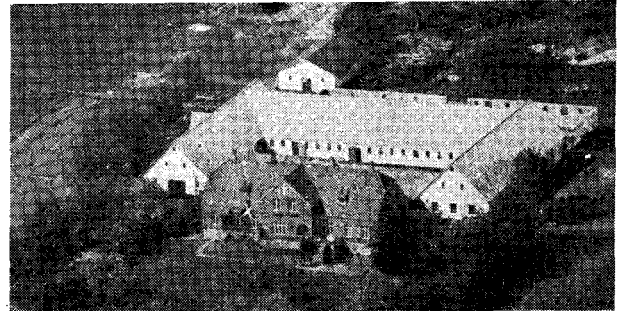

14 c — »SKOVLY«, Nyker. 8. Slg. Pc. 4,6 ha — Htk. 1-2-2-1¼
— Ejds. 16,200 — Grdsk. 5,600. ½ Td. Ld. er Fredskov. Over-
toges 1947 af: *Olaf Andersen*, f. 4. 6. 1896 i Aakirkeby (S. af
Otto A. og Elna, f. Mogensen). G. m. Else Margrethe, f. Ancher,
d. 7. 2. 1905 i Nylars (D. af Carl A. og Olga, f. Andersen). Børn:
Tove Margrethe, f. 24. 2. 1923. Poul Ancher, f. 17. 3. 1925.

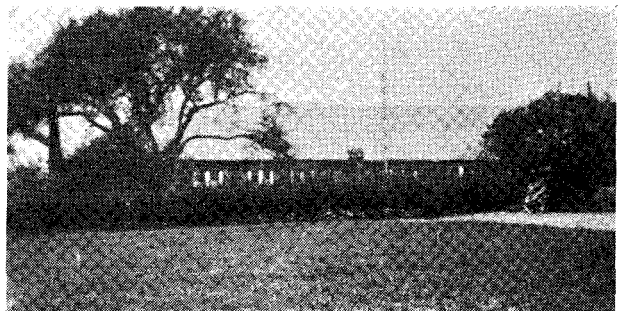

15 a — »BLÆSBJERGGAARD«, Nyker. Tlf. 26. 9. Slg. —
48,8 ha — Htk. 7-6-0-0 — Ejds. 75,000 — Grdsk. 39,300.
9 Td. Ld. er Skov og 9 Td. Ld. Eng og Klippeløkke. Overtoges
1933 af: *Edvard Lyngberg Koefoed*, f. 14. 2. 1907 paa Langede-

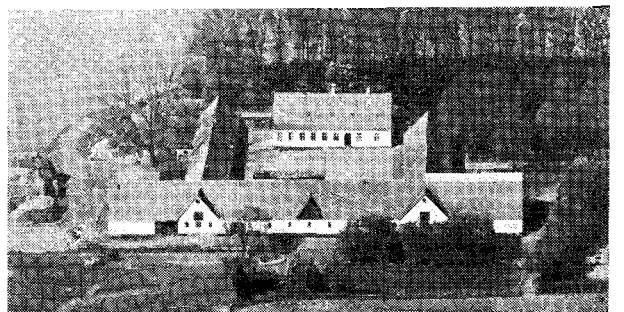
bygaard i Bodilsk. (S. af Holger K. og Anna, f. Lyngberg). Elev
paa Bornh. Højsk. 1925—26, paa Ladelund Landbrugssk. 1929
Poulsk. (D. af Absalon K. og Michelle, f. Espersen). Elev paa
Askov Højsk. 1927—28 og paa Haraldsborg Husholdningssk.
1930. Børn: Erik, f. 21. 3. 1937. Poul, f. 3. 2. 1939. Kirsten,
f. 18. 3. 1942.

16 a — »DYNDEGAARD«, Nyker. Tlf. 8. 10. Slg. 44,3 ha
— Htk. 8-5-1-2 — Ejds. 76,000 — Grdsk. 38,700. 10 Td. Ld.
er Skov. Overtoges 1936 af: *Dagmar Sode*, f. Frigaard, d. 28. 11.
1894 paa Frigaard i Nyker (D. af Jens Peter F. og Margrethe,
f. Sode). Børn: Ruth Margrethe, f. 21. 8. 1932. Orla, f. 5. 2. 1934.
Ove Johannes, f. 27. 6. 1936.

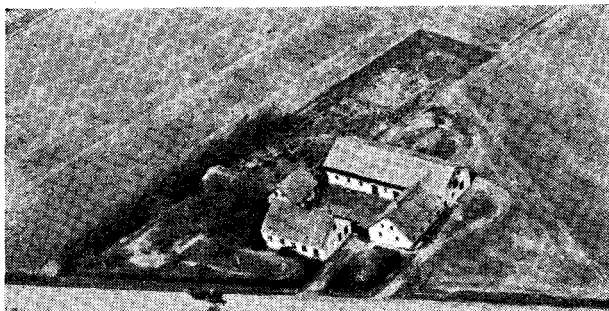

16 c — »DUESMINDE«, Nyker. Tlf. 43. 10. Slg. Pc. 2,8 ha
— Htk. 0-4-0-1¼ — Ejds. 9,000 — Grdsk. 2,800. ½ Td. Ld.
er Eng. Overtoges 1902 af: *Hans Chr. Westb*, f. 13. 11. 1875 i
Vestermarie (S. af Peter W. og Karoline, f. Jensen). G. m. Janu-
sine Louise Kathrine, f. Møller, d. 10. 9. 1874 i Klemensker
(D. af Ludvig Andersen M. og Elsin, f. Jensen). Børn: Karl
Johs., f. 12. 7. 1908. Ellen, f. 22. 11. 1913.

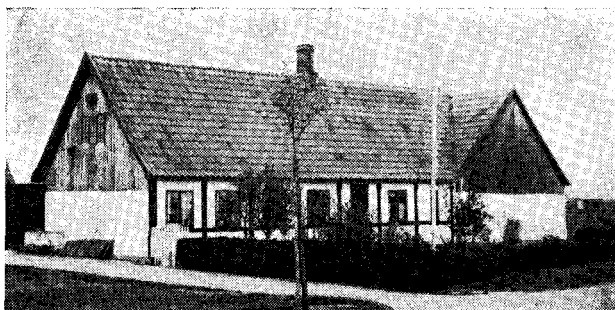

17 a — »LILLEGAARD«, Nyker. Tlf. 10. 11. Slg. 47,6 ha —
Htk. 10-6-1-1¼ — Ejds. 82,000 — Grdsk. 48,100. Ejer: *Gunnar*
Bærild Dam Kofoed, f. 29. 11. 1914. G. m. Elna Marie, f.

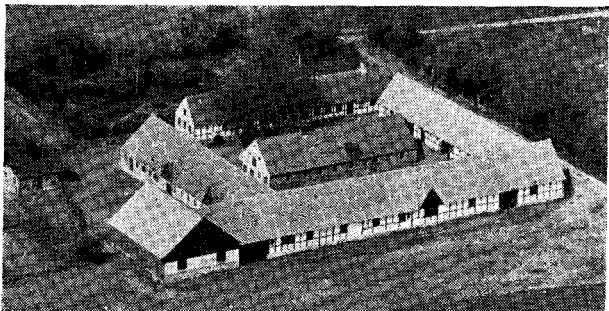
Kofoed, d. 13. 8. 1928 i Bodilsker. Børn: Anne Kathrine Dam, f. 26. 10. 1947.

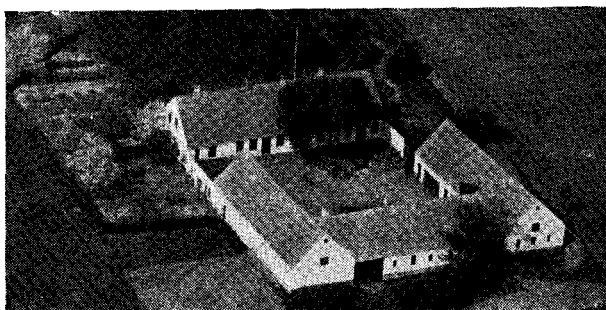
17 c — »BAKKEHØJ«, Nyker. 11. Slg. Pc. 6,1 ha — Htk. 1-0-3-1 — Ejds. 16,800 — Grdsk. 6,100. Overtoges 1932 af: *Edmund Frederik Stange*, f. 30. 5. 1903 i Aaker (S. af Johan Ipsen S. og Marie Mathilde, f. Skytt). G. m. Else Alfrida Kristine, f. Olsen, d. 17. 8. 1910 i Hasle. Børn: Leon Knud Anker Olsen, f. 3. 2. 1935. Else Magdalene Olsen, f. 9. 2. 1940. Finn Erik Olsen, f. 21. 11. 1947.

17 h — »SOLBAKKE«, Nyker. 11. Slg. Pc. 6,8 ha — Htk. 1-2-1-0½ — Ejds. 16,800 — Grdsk. 7,400. Ejer: *Gunnar Hansen*, f. 26. 3. 1893 i Vesterm. G. m. Harriet Marie, f. Engell, d. 18. 1. 1901 i Nylars.

18 a — »SØNDREGAARD«, Nyker. Tlf. 39. 12. Slg. 48,2 ha — Htk. 10-7-3-0¾ — Ejds. 90,000 — Grdsk. 50,900. Bygningerne delvis opf. i Bindingsværk. Gaardens Besiddere kan følges 400 Aar tilbage. Overtoges 1914 af: *Hans Peter Hansen*, f. 25. 1. 1888 paa Hullegd. i Rø (S. af Jens Peter H. og Karoline, f. Pedersen). Elev paa Bornh. Højsk. 1905—06. G. m. Ellen Marie, f. Jensen, d. 8. 5. 1888 paa Pæregd. i Olsk. (D. af Lars J. og Margrethe, f. Jensen). Børn: Dagny Kathrine, f. 16. 1. 1915. Aage Henning, f. 20. 5. 1921. Margith Karoline, f. 10. 7. 1923. Hans Frede, f. 2. 3. 1929.

19 a — »BULDREGAARD«, Nyker. 13. Slg. 13,1 ha — Htk. 3-1-0-0½ — Ejds. 33,800 — Grdsk. 13,800. 4 Td. Ld. er Skov. Overt. 1947 af: *Knud Anthonio Kjøbech*, f. 15. 7. 1907 i Kbh. (S. af Jens Chr. K. og Anna, f. Hansen). G. m. Ruth, f. Svendsen, d. 5. 11. 1922 paa Lindholm i Klemensk. (D. af Mathias S. og Anna, f. Lund). Børn: Inge Lise, f. 5. 8. 1944. Annemarie, f. 3. 5. 1946.

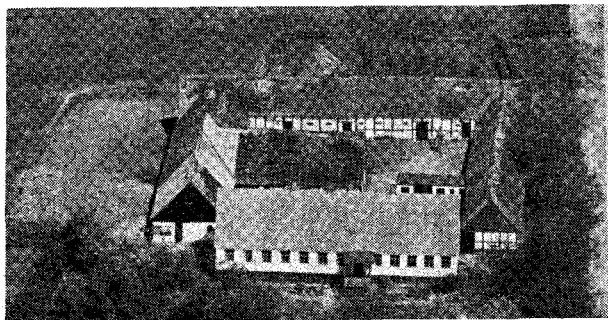
19 g — »EGELY«, Nyker. 13. Slg. Pc. 5,6 ha — Htk. 1-2-0-0 — Ejds. 17,400 — Grdsk. 6,300. Paa Grunden findes en fredet Gravhøj, der kaldes Skældshøj. Overtoges 1915 af: *Knud Vilhelm Borgen*, f. 11. 5. 1888 paa Præstegd. i Nylars (S. af Christian Vilhelm B. og Kamille Henriette, f. Klausen). G. m. Edith Sørine, f. Schou, d. 17. 12. 1890 i U. S. A. (D. af Jens Hansen S. og Ellen Marie, f. Sørensen). Børn: Kaj August, f. 13. 8. 1919. Else Marie, f. 18. 2. 1921. Knud Emil, f. 7. 1. 1923. Svend Vilhelm, f. 7. 12. 1924. Poul Chr., f. 26. 3. 1933.

19 h — »VIRKELYST«, Nyker. 13. Slg. Pc. 2,8 ha — Htk. 0-6-1-0 — Ejds. 12,500 — Grdsk. 3,300. Overtoges 1947 af: *Peter Rasmussen*, f. 29. 12. 1890 i Rønne (S. af Peter R. og Bengta, f. Haagensen). Børn: Gunnar, f. 4. 12. 1919. Poul, f. 12. 3. 1921.

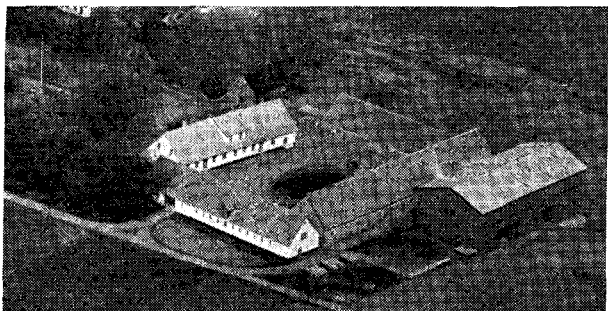
19 k — »RODHOLM«, Nyker. 13. Slg. Pc. 5,5 ha — Htk. 1-1-3-1 — Ejds. 17,000 — Grdsk. 5,600. Overtoges 1948 af: *Aage Mogensen*, f. 23. 4. 1907 i Ibsk. (S. af Karl M. og Karoline M. f. Christoffersen). G. m. Johanne Marie, f. Mogensen, d. 5. 12. 1917 i Vesterm. (D. af Jens M. og Marie, f. Jensen). Elev paa Bornh. Husholdningssk. 1935. Børn: Kirsten, f. 16. 1. 1938. Jens Aage, f. 21. 6. 1939. Karl Johan, f. 25. 2. 1942. Addy Lise, f. 7. 6. 1945.

19 l — »BÆKKEDAL«, Nyker. 13. Slg. Pc. 5,4 ha — Htk. 1-0-3-0¾ — Ejds. 14,500 Grdsk. 5,300. Ejer: *Laurits Chr. Nielsen*, f. 20. 10. 1913 i Vesterm. G. m. Erna Johanne, f. Pedersen, d. 5. 3. 1915 i Østerm. Børn: Orla André, f. 24. 10. 1934. Frank Chr. f. 14. 11. 1935. Leon Laurits, f. 6. 2. 1937. Jan Alex, f. 3. 2. 1940. Vandy Ivar, f. 20. 4. 1943. Keld Gunnar, f. 20. 9. 1944.

20 a — »ALMEGAARD«, Nyker. 14. Slg. 18,5 ha — Htk. 4-7-1-0¼ — Ejds. 46,000 — Grdsk. 25,500. Udbyg. ældre med Bindingsværk. Gaarden skal efterhaanden drives udelukkende med Gartneri. Ejer: *Gartner Hansen*, Haslevej, Rønne. Bestyrer siden 1947: *Erik Tolstrup*, f. 3. 6. 1925 (S. af Søren T.

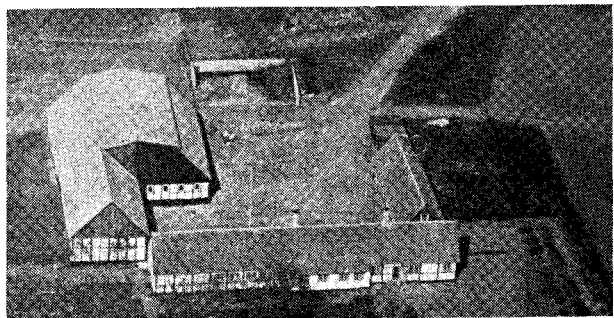

og Alfhild, f. Hjorth). G. m. Tove Irene, f. Andersen, d. 4. 1. 1928 i Klemensk. (D. af Karl A. og Kristine A.) Børn: Keld Erik, f. 1. 1. 1947.

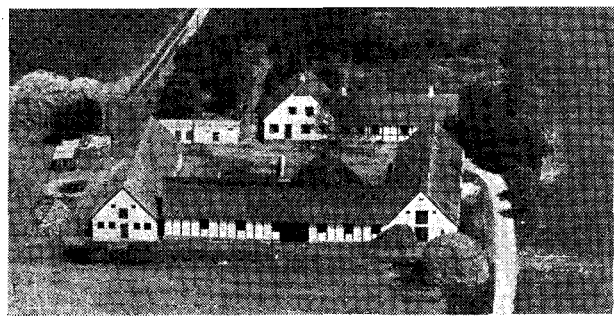
21 a — »RISENHOLM«, Nyker. 15.—16. Slg. 80,9 ha — Htk. 16-4-3-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 125,000 — Grdsk. 79,900. 25 Td. Ld. er Skov. Paa Grunden findes en fredet Kæmpehøj. Overtoges 1946 af: *Niels Jørgen Thorsen*, f. 22. 3. 1919 (S. af Jens T. og Karen Louise, f. Jacobsen). Tog Realeksamen paa Rønne Statsskole 1935, var Elev paa Lyngby Landbrugssk. 1943—44. G. m. *Andrea Margrethe*, f. Ipsen, d. 14. 11. 1920 i Ibsker.

21 c — »SURSÆNKEBO«, Nyker. 15—16 Slg. 7,0 ha — Htk. 1-0-3-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 16,500 — Grdsk. 7,000. Overtoges 1923 af: *Aksel Ove Nielsen*, f. 17. 1. 1897 i Knudsk. (S. af Niels O. og Marie). G. m. *Louise*, f. Nielsen, d. 18. 8. 1896 paa Ejend. (D. af Johannes N. og Anine, f. Kofoed). Børn: *Ruth Margrethe*, f. 30. 8. 1926.

23 a — »BÆKKEGAARD«, Nyker. Tlf. 20 u. 17. Slg. 21,6 ha — Htk. 5-6-2-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 40,000 — Grdsk. 23,500. Ejes af Militæret.

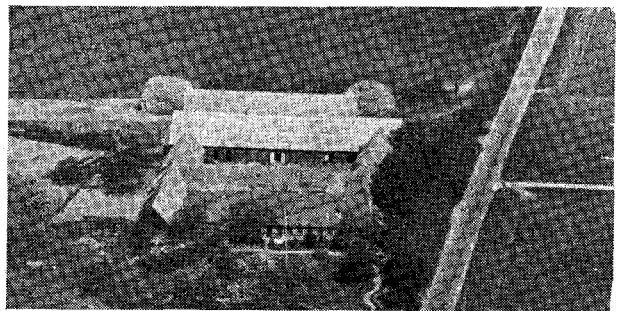
24 a — »HOLMEGAARD« pr. Aaby. Tlf. 41x. 18. Slg. 33,0 ha — Htk. 5-6-3-1 — Ejds. 52,000 — Grdsk. 26,100. 2 Td. Ld. er Skov. Paa Grunden findes en fredet Gravhøj. Overtoges 1946 af: *Ove Nielsen*, f. 3. 3. 1910 i Haarby, Fyn (S. af Mads N. og

Karen, f. Holmegaard). Elev paa Dalum Landbrugs-sk. 1929—30. G. m. *Thyra*, f. Müller, d. 24. 9. 1909 paa Vallensgd. i Aaker (D. af Valdemar M. og Thyra). Børn: *Bendt Müller*, f. 21. 9. 1937. *Preben Müller*, f. 24. 8. 1942. *Lissi Müller*, f. 4. 7. 1947.

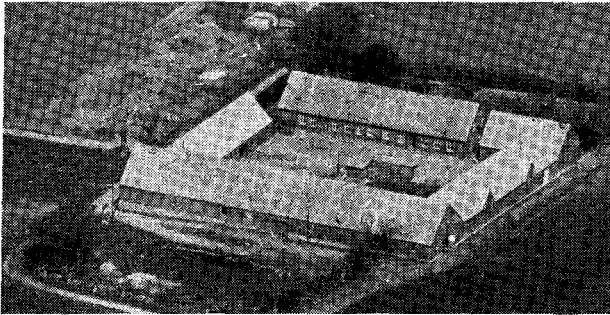
24 e — Sorthat pr. Aaby. 18. Slg. Pc. 3,8 ha — Htk. 0-1-3-2 — Ejds. 7,500 — Grdsk. 1,800. Overtoges 1906 af: *Andreas Sode*, f. 31. 8. 1881 paa Ejend. (S. af Peter Olaf S. og Ane Kristine, f. Holm). G. m. *Agnes Jørgine Ottomine*, f. Larsen, d. 22. 10. 1898 i Nylars (D. af Otto L. og Vilhelmine Karoline, f. Holm). Børn: *Herman Jørgen*, f. 11. 7. 1920. *Inger Ottomine*, f. 31. 7. 1923.

25 a — »TORNEGAARD« pr. Aaby. Tlf. Nyk. 17. 19. Slg. 63,5 ha — Htk. 16-5-3-1 — Ejds. 108,500 — Grdsk. 70,500. 5 Td. Ld. er Skov. I Slægtens Eje gennem 300 Aar. Overtoges 1946 af: *Poul Gam Hjorth*, f. 10. 9. 1902 paa Søndregd. i Østermarie (S. af Carl Math. H. og Magda, f. Rasmussen). Elev paa Bornh. Højskole 1922—23 og paa Tune Landbrugssk. 1925—26. G. m. *Astrid*, f. Kofoed, d. 16. 5. 1907 paa Gaarden (D. af Christian K. og Anna, f. Skovgaard). Børn: *Birthe Kofoed*, f. 6. 10. 1936.

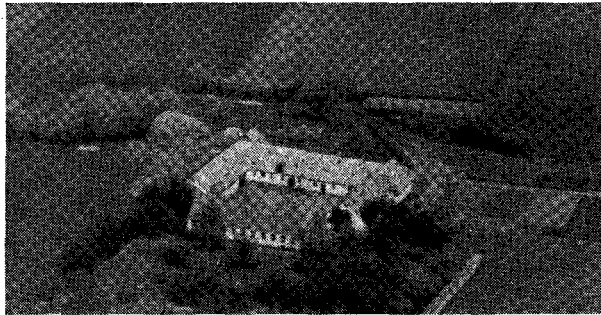
26 a — »AGREGAARD« pr. Aaby. Tlf. 16. 20. Slg. 53,0 ha — Htk. 14-0-2-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 101,500 — Grdsk. 61,000. 2 Td. Ld. er Skov. I samme Slægt gennem ca. 100 Aar. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1929 af: *Ancher Kofoed*

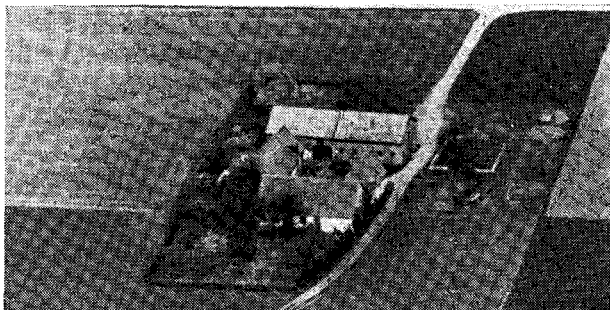

Sonne, f. 18. 5. 1901 paa Grubbegaard, Pedersker (S. af Hans Ancher S. og Margrethe, f. Kofoed). Elev paa Lyngby Landbosk. 1919—20. G. m. Marie Vilhelmine, f. Munch, d. 3. 9. 1914 paa Kjæmpegaard, Klemensker (D. af Peter M. og Marie, f. Larsen). Elev paa Husassistenternes Fagskole 1940. Børn: Gundel Margrethe Munch, f. 15. 2. 1942. Ulrich Munch, f. 16. 5. 1946.

26 e — »KOFOEDSMINDE«, Nyker. Tlf. Klemensk. 178 y. 20. Slg. Pc. 11,0 ha — Htk. 1-5-2-1¼ — Ejds. 22,000 — Grdsk. 9,400. Overtoges 1932 af: *Karl Herman Olsen*, f. 27. 11. 1909 paa Kjøllergd. i Pedersk. (S. af Andreas O. og Helga, f. Ipsen). Elev paa Faarevejle Højsk. 1929—30. G. m. Sofie, f. Bendtsen, den 6. 5. 1910 i Pedersk. (D. af Peter B. og Julie, f. Vibe). Elev paa Faarevejle Højsk. 1930. Børn: Helga Vibe, f. 19. 5. 1934. Bernt Johannes, f. 26. 12. 1935.

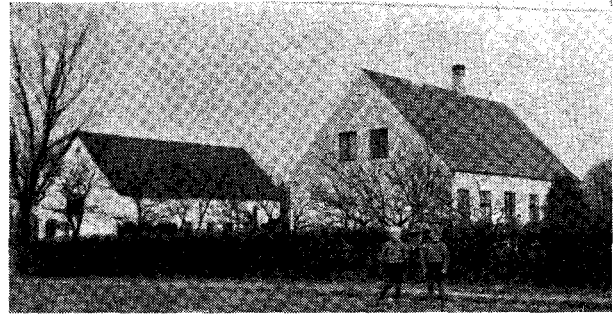

27 a — »STAALEGAARD« pr. Aaby. Tlf. Nyk. 25 x. 21. Slg. 20,8 ha — Htk. 5-3-3-0½ — Ejds. 46,000 — Grdsk. 23,800. 3 Td. Ld. er Krat og Aabakke. Overtoges 1924 af: *Jens Chr. Kofoed*, f. 20. 7. 1898 paa Toft i Knudsk. (S. af Laurits Jensen K. og Marie Margrethe, f. Mogensen). Elev paa Haslev Højsk. 1917—18 og paa Haslev Landbrugssk. 1923—24. G. m. Sofie Margrethe, f. Holm, d. 8. 5. 1898 paa Sdr. Kirkebogd. i Olsk. (D. af Julius H. og Kristine, f. Lund). Børn: Tove, f. 5. 11. 1925. Edel, f. 28. 2. 1927. Erik, f. 31. 7. 1929.

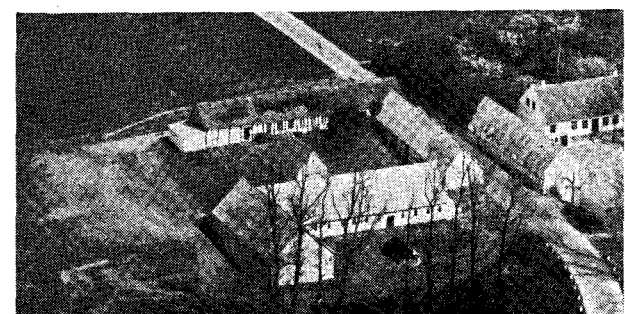
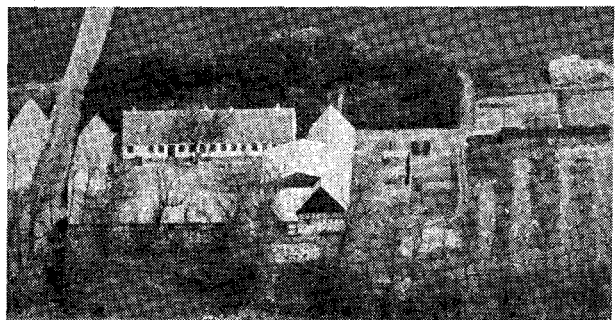
28 a — »V. HULLEGAARD« pr. Aaby. Tlf. Nyk. 59 x. 22. Slg.

15,2 ha — Htk. 3-6-2-1¼ — Ejds. 34,000 — Grdsk. 17,600. 2 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1912 af: *Theodor Andr. Pedersen*, f. 5. 10. 1883 paa Gaarden (S. af Julius P. og Augusta Karoline, f. Olsen). G. m. Karen Bothilde Amalie, f. Johansen, d. 24. 6. 1885 i Klemensk. (D. af August J. og Ane Marie, f. Espersen). Børn: Agnes Kristine, f. 14. 9. 1907.

28 k — »HULLEBÆK« pr. Aaby. 22. Slg. Pc. 5,4 ha — Htk. 1-3-0-1¼ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 6,400. 1½ Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1930 af: *Poul Anker Kofoed Westh*, f. 27. 4. 1900 paa V. Hullegd. (S. af Herman W. og Elinor Marthine, f. Kofoed). G. m. Olga Viktoria, f. Olsen, d. 25. 9. 1908 i Klemensk. (D. af Magnus O. og Ingrid, f. Andersson). Børn: Paul Flemming, f. 15. 1. 1929. Hans Jørgen, f. 25. 12. 1929. Mogens Herman Kofoed, f. 23. 8. 1942.

28 l — »LOUISEHØJ« pr. Aaby. Tlf. Nyk. 25 y. 22. Slg. Pc. 6,3 ha — Htk. 1-4-1-1¼ — Ejds. 19,000 — Grdsk. 7,400. Paa Grunden findes en fredet Gravhøj. Overtoges 1942 af: *Carl Andreas Lyster*, f. 29. 7. 1912 paa Ejend. (S. af Johannes Andr. L. og Eleonora Kristine, f. Møller). G. m. Marie, f. Marker, d. 10. 4. 1920 i Knudsk. (D. af Janus M. og Dagmar, f. Svarth). Børn: Finn Erik Marker, f. 5. 3. 1943. Kjeld Anker, f. 21. 3. 1945. Lykke-Marie, f. 30. 1. 1948.

29 a — »AABYGAARD« pr. Aaby. Tlf. Nyk. 73. 23.—24. Slg.

71,8 ha — Htk. 18-0-3-2 — Ejdsk. 120,000 — Grdsk. 74,800. 4 Td. Ld. er Skov og 2 Td. Ld. Aa. I Slægtens Eje gennem 300 Aar. Overtoges 1920 af: *Aage Andr. Sonne Koefoed*, f. 30. 8. 1894 paa Gaarden (S. af Jens Peter K. og Adelheid Emilie, f. Sonne). Elev paa Bornh. Højsk. 1910—11, paa Lyngby Landbo-skole 1917—18. G. m. Ingeborg, f. Frigaard, d. 20. 4. 1896 paa St. Gadegd. i Vestermarie (D. af Hans Ludvig Petersen F. og Anna Charlotte, f. Sode). Børn: Inger Frigaard, f. 15. 7. 1921.

3 od — »AADAL« pr. Aaby. Tlf. Hasle 112 y. 24. Slg. Pc. 6,6 ha — Htk. 0-6-1-1½ — Ejdsk. 13,500 — Grdsk. 4,400. Overtoges 1939 af: *Harald Chr. Nexø*, f. 1. 11. 1903 i Smaalyn-gen, Pedersk. (S. af Christian N. og Ane Margrethe, f. Schou). G. m. Margrethe Elisabeth, f. Lyster, d. 5. 9. 1906. Børn: Inger Marie, f. 6. 12. 1929. Else Elisabeth, f. 12. 2. 1932. Knud Chr., f. 29. 3. 1940.

30 e — Sorthat pr. Aaby. Tlf. Hasle 112 x. 11,3 hha — Htk. 0-6-3-0¾ — Ejdsk. 18,000 — Grdsk. 6,000. Bygningerne ca. 100 Aar gamle. Foruden Landbrug drives der Gartneri. Overtoges 1946 af: *Paul Richard Ancher*, f. 29. 7. 1903 paa Ejend. (S. af Jens Peter A. og Anna, f. Lind). Elev paa Bornh. Højsk. 1923—24. G. m. Esther Jensine, f. Schou, d. 9. 1. 1911 (D. af Claus S. og Anna, f. Jacobsen). Elev paa Haslev Husholdningssk. 1931. Børn: Jens Ole Schou, f. 8. 6. 1947.

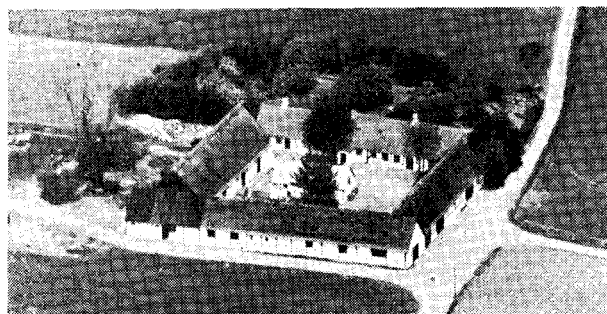

30 k — »DALSLUNDE« pr. Aaby. Tlf. Nyk. 74 x. 24. Slg. Pc. 9,7 ha — Htk. 1-2-3-2½ — Ejdsk. 22,000 — Grdsk. 7,800. Bygningerne er delvis opf. i Bindingsværk. Foruden Landbrug drives en Del Gartneri.

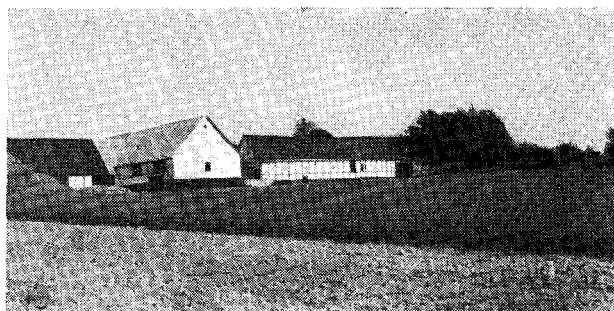
31 a — »SDR. MULEBYGAARD« pr. Aaby. Tlf. Nyk. 47 y. 25. Slg. 27,0 ha — Htk. 3-5-0-2¼ — Ejdsk. 37,000 — Grdsk. 17,500. 5 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1943 af: *Alfred Ove Pihl*, f. 17. 5. 1894 paa Gaarden (S. af Christian Hansen P. og Hansine Petrea, f. Espersen). G. m. Karen Kirstine, f. Jacobsen, den

18. 10. 1893 i Aakirkeby. (D. af Julius Georg J. og Karoline Kristine, f. Pihl). Børn: Ella Kristine Jacobsen, f. 23. 6. 1918. Inger Marie, f. 26. 8. 1924. Ove Chr., f. 27. 4. 1926. Emrik Jacobsen, f. 16. 3. 1928. Verner Jacobsen, f. 29. 3. 1929. Knud Jacobsen, f. 13. 1. 1931.

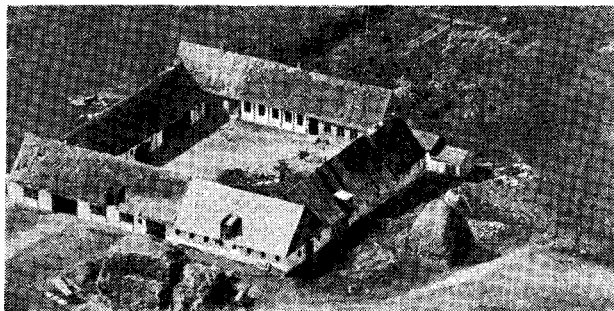
32 a — »Ndr. MULEBYGAARD«, Nyker. Tlf. 47 x. 26. Slg. 30,7 ha — Htk. 4-7-2-1¼ — Ejdsk. 44,000 — Grdsk. 22,100. 8 Td. Ld. er Skov og 2 Td. Ld. Eng og Bakker. Overtoges 1945 af: *Knud Johan Pelle*, f. 31. 3. 1907 paa Gaarden (S. af Hans P. og Anna, f. Sonne). G. m. Valborg Juliane Oline, f. Ipsen, d. 12. 6. 1909 i Sandvig (D. af Valdemar I. og Hansine, f. Olsen). Børn: Erik, f. 21. 1. 1933. Käen, f. 16. 4. 1937. Anna-Grete, f. 15. 12. 1947.

33 ab — »BUKKEGAARD« pr. Aaby. Tlf. Nyk. 22. 27. Slg. 57,4 ha — Htk. 13-7-0-1½ — Ejdsk. 100,000 — Grdsk. 62,900. 2 Td. Ld. er Skov. — Bygningerne er ældre, men restaurerede. Overtoges 1944 af: *Helga Rømer*, f. Koefoed, d. 7. 7. 1910 paa Tornegd. (D. af Christian Laurentius K. og Anna Marie, f. Skovgaard). Børn: Kirsten Koefoed, f. 17. 4. 1931. Grethe Koefoed, f. 10. 5. 1932. Alice Koefoed, f. 1. 11. 1933. Anne-Marie Koefoed, f. 31. 1. 1935. Birgith Koefoed, f. 5. 5. 1937.

35 a — »FROSTEGAARD«, Nyker. Tlf. 44 u. 1.Vdg. 27,5 ha — Htk. 6-2-2-2 — Ejdsk. 57,000 — Grdsk. 28,300. 4 Td. Ld. er

Skov. Overtoges 1945 af: *Knud Lund Holm*, f. 15. 1. 1912 i Knudsk. (S. af Julius H. og Kristine, f. Lund). G. m. Nathalie Thinggaard, f. Kure, d. 22. 11. 1923 paa Pilegd. (D. af Jens K. og Johanne, f. Thinggaard). Børn: Kirsten, f. 29. 4. 1946. Ingrid, f. 21. 3. 1948.

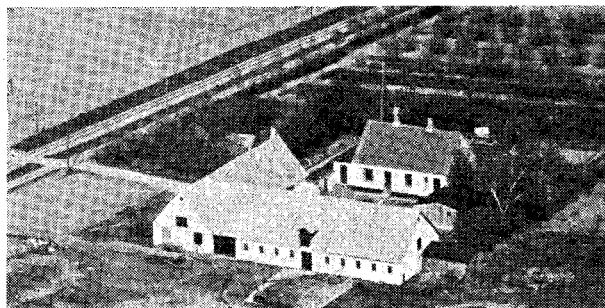
36 a — »MUNKEGAARD«, Nyker. Tlf. 44 y. 2. Vdg. 23,1 ha — Htk. 4-4-1-1½ — Ejds. 44,000 — Grdsk. 22,600. Overtoges 1930 af: *Herman Andreas Mogensen*, f. 4. 8. 1894 paa Tvillingshuset i Aaker (S. af Jens Chr. M. og Georgine Kristine, f. Ipsen). G. m. Martha Marie, f. Hansen, d. 18. 5. 1923 paa Hjortegd. i Østerlars (D. af Anthon H. og Karen, f. Ipsen). Børn: Finn Erik Hansen, f. 30. 10. 1944. Lissi Geogine, f. 8. 5. 1946.

36 b — »HØJVANG«, Nyker. 2. Vdg. Pc. 6,3 ha — Htk. 1-0-0-1¾ — Ejds. 13,000 — Grdsk. 5,600. Overtoges 1920 af: *Christian Westb*, f. 13. 4. 1890 paa Ejend. (S. af Peter Hansen W. og Karoline, f. Jensen). G. m. Anna Kristine, f. Landin, d. 16. 7. 1900 i Klemensk. (D. af Johan L. og Jensine, f. Jensen). Børn: Gunni, f. 18. 2. 1921. Olaf, f. 22. 11. 1922. Else Marie, f. 22. 1. 1925. Pouli, f. 20. 9. 1926. Hans Peter, f. 28. 5. 1931.

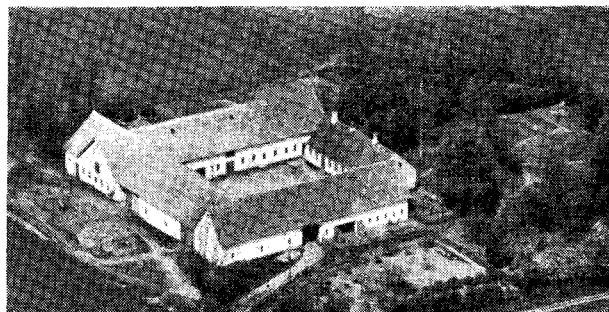

37 a — »Ø. HULLEGAARD«, Nyker. Tlf. 87 y. 3. Vdg. 23,3 ha — Htk. 3-4-1-0 — Ejds. 39,000 — Grdsk. 18,500. 3 Td. Ld. Skovkrat og Eng. Stuehuset opf. 1919. Udbyggn. restaureret 1947. Overtoges 1938 af: *Konrad Due Jobansen*, f. 7. 4. 1910 i Vesterstof i Pedersk. (S. af Chr. J. og Anna, f. Nielsen). G. m. Thyra Alvilda Clausen, f. Møller, d. 1. 1. 1913 paa Engvang i Rutsk. (D. af Niels Andr. M. og Karen, f. Clausen). Børn: Birger Rune, f. 21. 10. 1946.

39 d — »SALTHOLM«, Nyker. Tlf. 68. 5.—6. Vdg. Pc. 12,8 ha Htk. 2-7-3-0½ — Ejds. 28,500 — Grdsk. 12,800. Overtoges 1947 af: *Magnus Kjær Nielsen*, f. 12. 8. 1898 i Vorgod, Jyll. (S. af Niels Peter N. og Karen, f. Hansen). G. m. Mette Kirstine, f. Rasmussen, d. 6. 8. 1906 i Estvad (D. af Rasmus R. og Stefa-

nine, f. Madsen). Børn: Else Kjær, f. 17. 3. 1933. Tage Kjær, f. 29. 6. 1935. Edel Kjær, f. 9. 11. 1936. Tove Kjær, f. 15. 4. 1942.

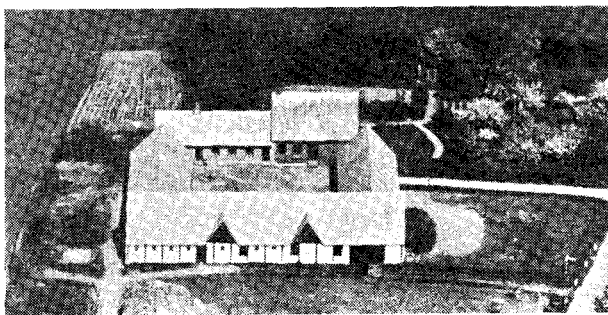
40 a — »PLUGGEGAARD«, Nyker. Tlf. 18. 5.—6. Vdg. 22,3 ha — Htk. 5-6-2-2¾ — Ejds. 52,000 — Grdsk. 24,300. Overtoges 1919 af: *Søren Thomas Ludvig Thinggard*, f. 12. 6. 1892 i Nyker (S. af Peder T. og Nathalie, f. Rømer). Elev paa Haslev Landbrugssk. 1913—14 og 16. G. m. Agnes Kathrine, f. Christensen, d. 20. 10. 1892 i Lyngby (D. af Stationsm O. C. og Hansine, f. Hansen). Børn: Thora Nathalie, f. 11. 4. 1920. Inger Margrethe, f. 12. 1. 1922. Eva Marie, f. 23. 7. 1923. Hans Peter, f. 22. 7. 1925.

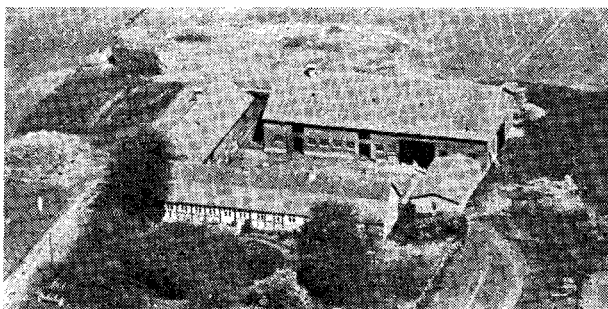
40 g — »GRØNVANG«, Nyker. 6. Vdg. Pc. 5,7 ha — Htk. 1-3-1-1 — Ejds. 14,400 — Grdsk. 6,000. Bygningerne opført i Bindingsværk. Overtoges 1942 af: *Egon Arne Folkmann Jensen*, f. 7. 6. 1913 i Østermarie (S. af Emil J. og Sofie, f. Folkmann). G. m. Elisabeth, f. Lund, d. 8. 3. 1920 i Nyker (D. af Peter L. og Karen, f. Thorsen).

41 — »HØJEGAARD« pr. Aaby. Tlf. 51y. 7 Vdg. 18,7 ha — Htk. 3-7-3-1½ — Ejds. 39,000 — Grdsk. 17,800. Paa Grunden findes en fredet Gravhøj. Overtoges 1942 af: *Agnes Marie Arnoldus*, f. Jensen, d. 11. 1. 1896 paa Ellesgd. i Nylars. (D. af Georg

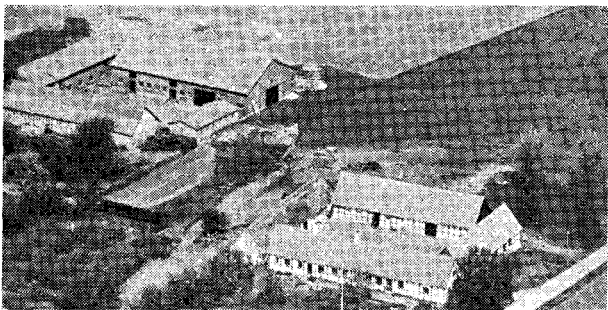

J. og Anna, f. Ipsen). Elev paa Frederiksberg Højsk. 1916. Børn: Randi Marie, f. 3. 5. 1925.

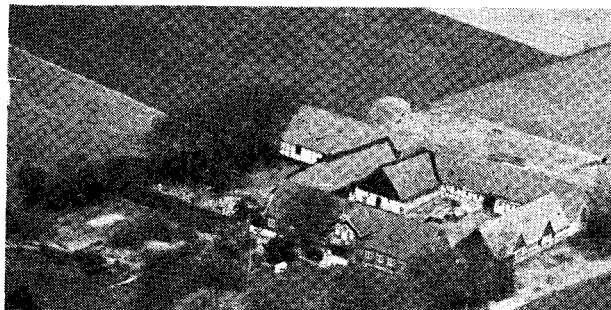
42 a — »MØLLEGAARD«, Nyker. Tlf. 27. 8. Vdg. 21,6 ha — Htk. 5-5-1-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 55,000 — Grdsk. 25,600. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1929 af: *Hans Anker Engell*, f. 9. 3. 1903 paa Gaarden (S. af Hans Anker E. og Marie, f. Hansen). Elev paa Lyngby Landbosk. 1920—21. G. m. Ellen Marie, f. Ludvigsen, d. 8. 9. 1903 i Vejle (D. af Ludvig Ferdinand L. og Mette Marie, f. Lydiksen). Børn: Else-Marie, f. 18. 5. 1930. Hans-Anker, f. 22. 7. 1934. Carl-Louis, f. 10. 10. 1937. Preben-Thorkil, f. 8. 8. 1940.

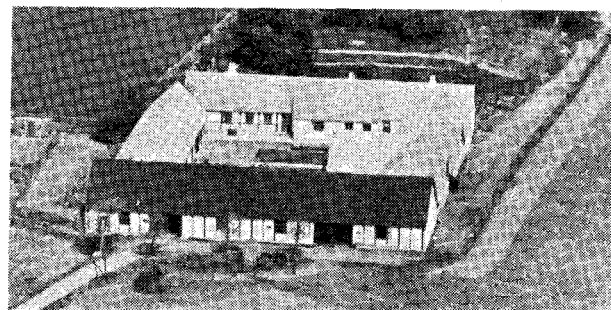
43 a — »VINTRÆGAARD«, Nyker, Tlf. 75. 9. Vdg. 15,8 ha — Htk. 4-2-0-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 34,000 — Grdsk. 18,200. Udbygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1910 af: *Johannes Otto Sørensen*, f. 8. 1. 1881 i Vestermarie (S. af Johan S. og Kristine Poulina, f. Christensen). Elev paa Bornh. Højsk. 1898—99, paa Ødum Landbrugssk. 1900. G. m. Anna Marie, f. Andersen, d. 18. 10. 1898 i Klemensk. (D. af Peter A. og Marie, f. Hjorth). Børn: Poul Johannes, f. 4. 1. 1922. Erna Theodora, f. 9. 11. 1923.

43 d — »ROSVANG«, Nyker. 9. Vdg. Pc. 7,7 ha — Htk. 1-1-0-0 — Ejds. 16,500 — Grdsk. 5,800. Overtoges 1926 af: *Jens Peter Hansen*, f. 19. 3. 1870 i Rutsk. (S. af Hans Peter H.

og Petra, f. Kofoed). G. m. Anine Olive, f. Hansen, d. 30. 10. 1890 i Olsk. (D. af Laurits H. og Anine, f. Riis). Børn: Else Marie, f. 14. 1. 1927. Kaj Anker Bjerregaard, f. 4. 3. 1928.

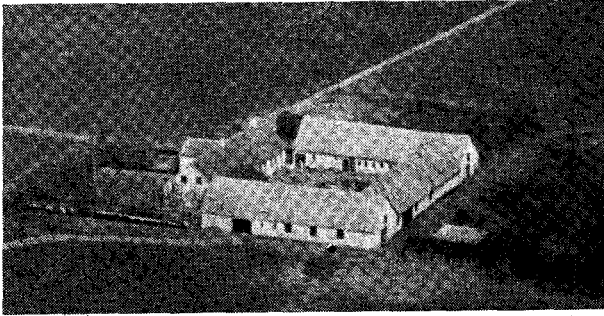
44 a — »BJØRNEGAARD«, Nyker. Tlf. 7. 10. Vdg. 32,9 ha — Htk. 8-1-2-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 64,000 — Grdsk. 31,000. Ca. 6 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1927 af: *Ole Alfred Kofoed*, f. 14. 2. 1895 paa St. Duegd. i Aaker (S. af Alfred K. og Hansine, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højskole 1913—14. G. m. Gunhild Sofie, f. Kofoed, d. 13. 8. 1902 (D. af Adolf K. og Petra, f. Jensen). Børn: Thor, f. 21. 6. 1930. Svend, f. 7. 3. 1933. Inger, f. 20. 4. 1939.

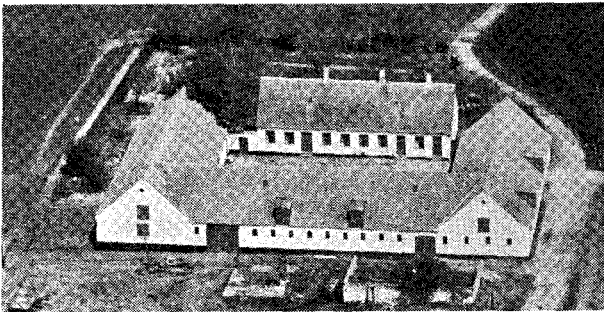
45 a — »PILEGAARD«, Nyker. Tlf. 58. 11. Vdg. 16,9 ha — Htk. 4-6-2-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 37,000 — Grdsk. 20,200. Bygn. opf. med Bindingsværk. Gaardens Ejere kan følges 300 Aar tilbage. Ejer siden 1933: *Johanne Kristine Michelle Kure*, f. Thinggaard, d. 28. 2. 1895 (D. af Peder T. og Nathalie, f. Rømer). Børn: Ellen Nathalie, f. 10. 1. 1922. Nathalie Thinggaard, f. 22. 11. 1923. Jens Peter, f. 23. 4. 1927. Vera Thinggaard, f. 13. 4. 1929. Forpagter siden 1948: *Villy Nimann Bech*, f. 22. 3. 1918 (S. af Hans B. og Anna, f. Hansen). Har været Elev paa Hoptrup Højskole og paa Tune Landbrugssk. G. m. Ellen Nathalie, f. Kure, d. 10. 1. 1922 paa Gaarden (D. af Jens Peter Mathias K. og Johanne Kristine Michelle, f. Thinggaard). Elev paa Hoptrup Højskole 1941.

45 g — »LANDLYST«, Nyker. Tlf. 67. 11. Vdg. Pc. 6,9 ha — Htk. 1-0-3-0 — Ejds. 20,500 — Grdsk. 9,400. Overtoges 1943 af: *Hans Ejlf Hansen*, f. 11. 2. 1906 i Højby, Sjæll. (S. af Anders H. og Cecilie). G. m. Elna Vilhelmine, f. Ipsen, d. 12. 4. 1911 paa Skovfryd i Klemensk. (D. af Peter Chr. I. og Manna, f. Lyster). Børn: Poul Hansen, f. 9. 12. 1932. Henning, f. 29. 7. 1935. Inger Margrethe, f. 8. 10. 1942.

46 a — »DAMMEGAARD«, Nyker. Tlf. 30. 12. Vdg. 17,5 ha Htk. 5-3-2-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 43,000 — Grdsk. 21,800. $\frac{1}{2}$ Td. Ld.

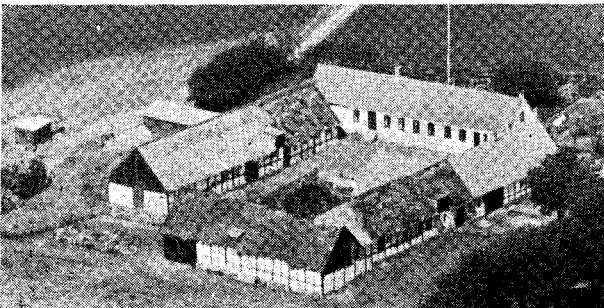

er Skov. Gaardens Besiddere kan følges 400 Aar tilbage. Overtoges 1942 af: *Johannes Andreas Jensen*, f. 3. 3. 1917 paa Gaarden (S. af Janus J. og Anna Marie, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højsk. 1934—35. G. m. *Else Margrethe*, f. Hansen, d. 8. 5. 1922 paa Palmegd. i Vestermarie (D. af Adolf H. og Karen, f. Madsen, Palmegd.) Børn: *Mogens Damgaard*, f. 17. 1. 1945. *Else Marie*, f. 11. 9. 1946.

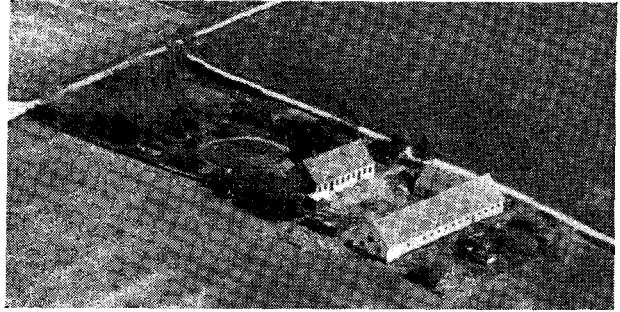
47 a — »SKADEGAARD«, Nyker. Tlf. 35. 13. Vdg. 20,9 ha — Htk. 6-5-2-0. Overtoges 1925 af: *Andreas Olsen*, f. 27. 6. 1893 paa Gaarden (S. af Jacob Andr. O. og Karen Dorthea f. Hansen). Bh. Højsk. 1913—14, Ladelund Landbrugssk. 1917—18.

47 c — »BØGELY«, Nyker. 14. Vdg. Pc. 3,5 ha — Htk. 0-4-3-2 — Ejds. 9,000 — Grdsk. 3,300. 1 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1943 af: *Christian Andr. Rasmussen*, f. 27. 1. 1884 i Vestermarie (S. af Christian Anthon R. og Ane Margrethe, f. Kofoed). Børn: *Helga Marie*, f. 9. 11. 1912. *Asta Sofie*, f. 24. 5. 1914. *Esther Klara*, f. 19. 8. 1915. *Elly Margrethe*, f. 2. 11. 1917. *Edith Ragnhild*, f. 6. 2. 1919. *Gurli Asta*, f. 18. 4. 1920.

48 a — »BAKKEGAARD«, Nyker. Tlf. 70 x. 14. Vdg. 28,3 ha Htk. 7-2-0-2¾ — Ejds. 51,000 — Grdsk. 31,400. 1½ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1923 af: *Emil Rasch*, f. 29. 1. 1895 paa Myrebygd. i Vestermarie (S. af Hans R. og Sine Marie, f. Kaas). G. m. *Dagny Johanne*, f. Sørensen, d. 12. 6. 1904 paa Ringebygd. i Vestermarie (D. af Hans Chr. S. og Hansine, f. Larsen). Børn:

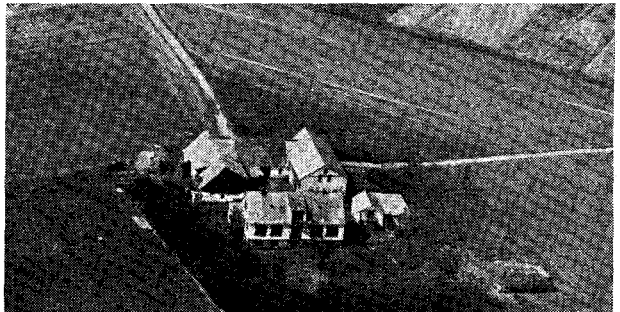
Inger Solveig, f. 18. 1. 1925. *Ruth Elinor*, f. 6. 7. 1926. *Leif Folmann*, f. 10. 3. 1930. *Judith*, f. 15. 5. 1932. *Verner Folmann*, f. 6. 7. 1933.

49 a — »VALLEGAARD«, Nyker. Tlf. 30. 16. Vdg. 28,7 ha — Htk. 6-1-2-0¾ — Ejds. 49,000 — Grdsk. 27,700. 4½ Td. Ld. er Skov. Paa Grunden findes 2 Gravhøje, der er fredet. Overtoges 1928 af: *Mathias Peter Jensen*, f. 24. 11. 1890 i Nekspø (S. af Thor J. og Karen, f. Kofoed). G. m. *Alma Karen*, f. Pedersen, d. 20. 2. 1891 (D. af Peter Georg P. og Andrea Kirstine, f. Hansen). Børn: *Agnethe*, f. 13. 3. 1928. *Henning*, f. 22. 9. 1930. *Kirsten*, f. 27. 1. 1932.

49 b — »ELLESHØJ«, Nyker. 15. Vdg. Pc. 4,6 ha — Htk. 0-5-3-0 — Ejds. 14,500 — Grdsk. 4,100. Overtoges 1936 af: *Ellen Kristine Larsen*, f. Hansen, d. 6. 11. 1895 i Vestermarie (D. af Emil Nikolaj H. og Trine Kristine). Børn: *Knud Andreas*, f. 8. 6. 1931. *Grethe*, f. 4. 3. 1934.

63 a — »SOLVANG«, Nyker. 12,3 ha — Htk. 2-4-3-1 — Ejds. 30,000 — Grdsk. 12,300. Overtoges 1919 af: *Hans Peter Christiansen*, f. 27. 4. 1878 paa Ejend. (S. af Jens C. og Marie, f. Kofoed). Elev paa Haslev Højsk. 1893—94. G. m. *Dorthea Elisabeth*, f. Olsen, d. 6. 9. 1885 i Aaker (D. af Peter O. og Karen, f. Olsen). Børn: *Sara Elisabeth*, f. 7. 8. 1927.

68 a — »ELLELY«, Sorthat, Nyker. 9,6 ha — Htk. 0-5-2-0 — Ejds. 16,300 — Grdsk. 4,900. Overtoges 1935 af: *Hjalmar Peter Svendsen*, f. 25. 8. 1894 i Aaker (S. af Magnus Ludvig S. og Anne Elisebeth, f. Balle). G. m. Elna Margrethe Johanne, f. Sørensen, d. 23. 11. 1903 i Gerlev paa Fyn (D. af H. S. og Hansine, f. Rasmussen). Børn: Anna Elisabeth, f. 4. 6. 1923. Inger Hansine, f. 31. 7. 1924. Edith Marie, f. 8. 1. 1926. Ebba Annine, f. 30. 10. 1928. Kirsten Margrethe, f. 23. 11. 1931. Ellen Johanne, f. 23. 10. 1937.

70 a — Sorthat pr. Aaby. 25. Slg. Pc. 8,0 ha — Htk. 0-3-2-2 — Ejds. 11,000 — Grdsk. 4,600. I Slægtens Eje gennem 200 Aar. Overtoges 1917 af: *Christian Johannes Clausen*, f. 16. 10. 1886 paa Ejendommen (S. af Jørgen C. og Petra Jensen, f. Schou). G. m. Karen Margrethe, f. Schou, d. 9. 2. 1891 (D. af Jørgen S. og Karoline Frederikke, f. Jensen). Børn: Karen Marie, f. 8. 2. 1918. Jensine Karoline, f. 8. 2. 1918. Jørgen Chr. f. 1. 3. 1920. Anny Petrea Kristine, f. 8. 5. 1921. Marry Margrethe, f. 23. 3. 1925.

79 c — »HALLELYST«, Nyker. 6. Slg. Pc. 5,2 ha — Htk. 0-0-1-2½ — Ejds. 11,500 — Grdsk. 3,900. 1½ Td. Ld. er Grusgrave og Klipper. Overtoges 1925 af: *Niels Jørgen Nielsen*, f. 13. 4. 1887 (S. af Jørgen N. og Hansine Kristine, f. Olsen).

1 a Arnager — »BRØNSHØJ«, Arnager, pr. Kjøllegaard. 8,5 ha — Htk. 1-0-1-2¾ — Ejds. 17,500 — Grdsk. 7,400. Ejer: *Hans Andr. Poulsen*, f. 29. 7. 1899 i Aaker (S. af Emil P. og Margrethe, f. Hansen). G. m. Petra Marie, f. Andersen, d. 9. 4. 1910 i Aaker (D. af Martin A. og Marie, f. Riis). Børn: Hans Erling, f. 22. 9. 1932. Jørn Peter, f. 17. 3. 1935. Niels Harald, f. 10. 6. 1944. Morten, f. 20. 12. 1946.

G. m. Marie Karoline, f. Nykjær, d. 21. 2. 1894 i Hasle (D. af Ferdinand N. og Petra Margrethe, f. Andersen). Børn: Anna Marie, f. 25. 5. 1916. Ebba Emilie, f. 3. 9. 1920. Elly Inger, f. 8. 7. 1923.

79 k — »SKOVFRYD«, Nyker. 5. Slg. Pc. 3,1 ha — Htk. 0-0-1-0½ — Ejds. 9,000 — Grdsk. 2,600. 1½ Td. Ld. er Skov. Ejendommen, der er Statshusmandsbrug, opførtes 1901 af: *Peter Andr. Kreutzberg*, f. 30. 7. 1871 i Vestermarie (S. af Johannes K. og Jørgine Kristine, f. Jørgensen). G. m. Johanne, f. Nielsen, d. 5. 7. 1874 i Sverige (D. af Peder N. og Anna Margrethe, f. Mogensen). Børn: Anna Margrethe, f. 10. 3. 1905.

79 o — »ROSENDAL«, Nyker. 7. Slg. Ll. 3,2 ha — Htk. 0-1-1-1¾. ¼ Td. Ld. er Krat. Overtoges 1943 af: *Hans Peter Lyster*, f. 16. 12. 1908 (S. af Johannes L. og Eleonora Kristine, f. Møller). G. m. Ragnhild Marie, f. Olsen, d. 3. 1. 1914 i Ruts. (D. af Mogens O. og Laura, f. Knudsen).

82 u — »GAMMELDAL«, Udmarken pr. Aarsballe. 6,0 ha — Htk. 0-1-1-2¾ — Ejds. 13,000 — Grdsk. 3,000. Ejer: *Mageilius Dusinius Mogensen*, f. 9. 11. 1899 i Ruts.

NYLARS

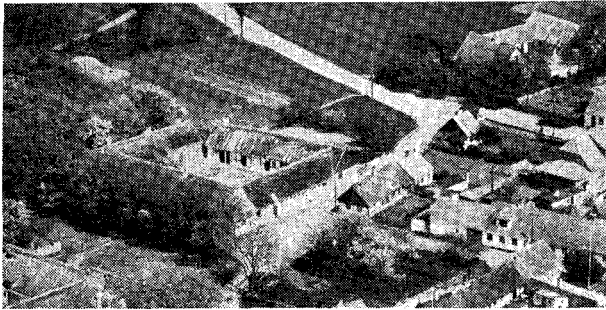
1 c Arnager — »SOLVANG«, Arnager pr. Kjøllegaard. 2,1 ha — Htk. 0-2-1-0¾ — Ejds. 9,000 — Grdsk. 1,400. Overtoges 1942 af: *Peder Chr. Jobansen*, f. 16. 10. 1906 i Arnager (S. af Hans Chr. J. og Karoline Kristine f. Nielsen). G. m. Nelly Louise, f. Hansen, d. 14. 3. 1919 i Vestermarie (D. af Ejner H. og Hulda Mathilde, f. Johnsen). Børn: Kirsten Ulla, f. 19. 10. 1946.

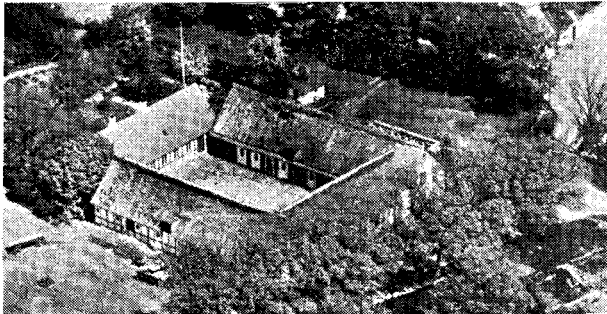
3 Arnager — »ASKELY« pr. Kjøllegaard. 13,7 ha — Htk.

1-6-1-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 16,500 — Grdsk. 7,500. Overtoges 1937 af: *Hans Georg Olsen*, f. 4. 11. 1892 (S. af Jørgen Martin O. og Marie Berthia O.)

4 a Arnager — »ARNAGERGAARD« pr. Kjølbergd. 20,6 ha — Htk. 3-6-1-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 27,500 — Grdsk. 15,200. 7 Td. Ld. er)rand og Klitter. I Slægtens Eje ca. 200 Aar. Overtoges 1930 af: *Valdemar Jørgensen*, f. 18. 6. 1900 paa Gaarden (S. af Georg Peder J. og Andrea Regina Petrea, f. Holm). G. m. Lilly Johanne, f. Stibolt, d. 26. 5. 1901 paa Hammeren (D. af Julius Thorv. Jensen S. og Janusine Karoline, f. Lyster). Børn: Tove, f. 7. 9. 1924. Inga, f. 6. 7. 1929.

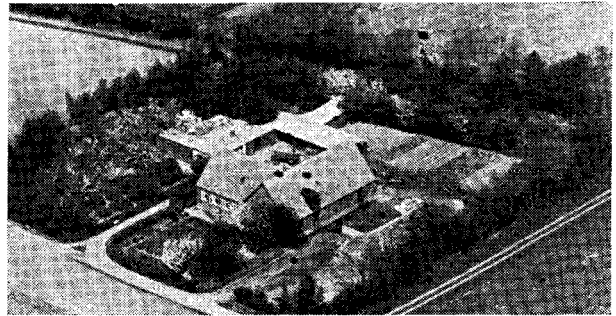
6 d Arnager — »PILEGAARD« pr. Lobbæk. 38,4 ha — Htk. 4-0-3-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 39,000 — Grdsk. 19,800. 25 Td. Ld. er)ov. Overtoges 1945 af: *Svend Ove Svendsen*, f. 24. 7. 1902 i Rønne (S. af Andr. S. og Anna, f. Person). G. m. Gudrun Helene Laurentsine, f. Frederiksen, d. 27. 8. 1902 i Rønne (D. af Otto F. og Kristine, f. Jørgensen). Børn: Judith, f. 8. 7. 1922. Karl Kristian, f. 3. 10. 1928.

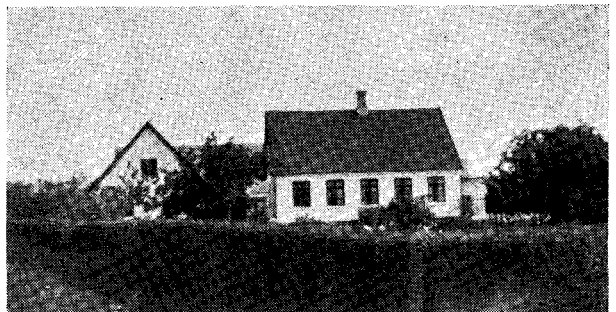
1 a — »PRÆSTEGAARD« pr. Kjølbergd. Tlf. Lob. 37 y. 16,6 ha — Htk. 4-6-1-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 38,000 — Grdsk. 19,700. Overtoges 1924 af: *Marcus Peter Hansen*, f. 4. 12. 1891 paa Ll. Myre-

gaard (S. af Herman H. og Johanne, f. Scull). Elev paa Bornh. Højskole. G. m. Else Margrethe, f. Riis, d. 23. 6. 1902 i Rønne (D. af Hans R. og Henriette, f. Østerbye). Tog Realeksamen paa Rønne Statsskole 1918. Børn: Bodil Riis, f. 26. 12. 1926. Gunver Riis, f. 26. 3. 1929.

1 d — »KIRKELY« pr. Kjølbergd. Præstegd. Pc. 10,3 ha — Htk. 1-5-0-1 — Ejds. 21,000 — Grdsk. 7,400. Ca. 2 Td. Ld. er udyrket. Overtoges 1924 af: *Hjalmar Degidorf Olsen*, f. 7. 9. 1894 i Aaker (S. af Lars O. og Karna, f. Nielsen). G. m. Gertrud Kirstine, f. Pedersen, d. 19. 3. 1894 i Aaker (D. af Christian P. og Anna, f. Pedersen). Børn: Valborg Elisabeth, f. 30. 6. 1920. Jørgen Vilmer, f. 30. 6. 1920. Erik Henning, f. 12. 1. 1923.

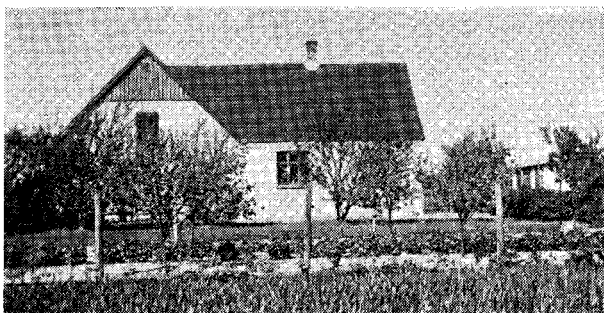

1 e — »ØSTERVANG« pr. Lobbæk. Præstegd. Pc. 8,8 ha — 1-1-2-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 5,300. Overtoges 1926 af: *Hans Konrad Otto Mogensen*, f. 28. 9. 1897 i Vestermarie (S. af Otto M. og Anna Marie, f. Kofoed). Elev paa Husmandsskolen i Odense 1920—21. G. m. Anna Dorthea, f. Larsen, d. 11. 4. 1902 paa Lillebo i Pedersk. (D. af Karl L. og Jensine Frederikke, f. Mortensen). Elev paa Kærehave Husholdningssk. 1921. Børn: Gunhild Margrethe, f. 29. 9. 1924. Erna Borghild, f. 5. 1. 1928. Henning Frederik, f. 11. 3. 1937. Svend Ejler, f. 25. 7. 1940.

1 f — »SKOVVANG« pr. Kjølbergd. Præstegd. Pc. 5,8 ha — Htk. 1-3-0-2 $\frac{3}{4}$. Overtoges 1924 af: *August Espersen Marcher*, f. 5. 8. 1893 (S. af Andr. M. og Andrea, f. Dam). Elev paa Bornh. Højskole. G. m. Ellen Hansine, f. Nielsen, d. 27. 9. 1900 paa Lyngholt (D. af Jens N. og Anie, f. Marcher). Børn: Inga Elisabeth, f. 4. 12. 1927. Jens Olof Nielsen, f. 20. 6. 1929.

1 g — »SOLHØJ« pr. Lobbæk. Præstegd. Pc. 6,3 ha — Htk. 1-0-1-0 — Ejds. 15,300 — Grdsk. 4,800. Overtoges 1931 af: *Hilma Hansen*, f. Lundberg, d. 22. 12. 1892 i Sverige (D. af Frants L. og Anna, f. Christoffersen). Børn: Knud Andr., f. 2. 12.

1912. Esther Margrethe, f. 13. 10. 1914. Arthur Sigvard, f. 3. 2. 1916. Birger Arnfred, f. 14. 1. 1923. Lissy Irene, f. 7. 4. 1928.

2 b — »MUNKEDAL« pr. Lobbæk. Kirke Pc. 7,1 ha — Htk. 0-5-2-0¼ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 7,000. Ca. 1 Td. Ld. er Eng. Overtoges 1904 af: *Christian Andr. Kofoed*, f. 6. 2. 1871 i Knudsk. (S. af Hans Chr. K. og Margrethe, f. Holm). G. m. Marie Jensine, f. Jensen, d. 29. 4. 1881 paa Klokkeminde i Vestermarie (D. af Martin Schou J. og Marie, f. Pedersen). Børn: Knud Chr., f. 4. 1. 1907. Ingeborg, f. 1. 4. 1909. Ellen Birgith, f. 21. 4. 1914.

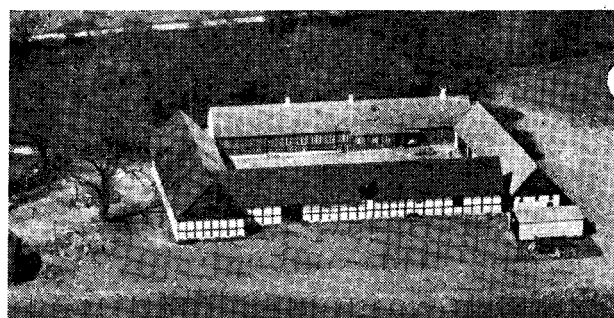

4 a — »ENGEGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 78. 1. Slg. 39,6 ha — Htk. 7-0-0-2¾ — Ejds. 60,000 — Grdsk. 32,800. Overtoges 1944 af: *Marcus Koefoed Blem*, f. 5. 5. 1922 (S. af Marcus B. og Helvig, f. Kofoed). G. m. Ellen Margrethe, f. Ipsen, d. 10. 3. 1922 i Poulsk. (D. af Thorvald I. og Margrethe, f. Koefoed). Børn: Knud Erik, f. 8. 3. 1943. Birgitte Koefoed, f. 30. 10. 1946.

4 i — »HYLDEDAM« pr. Lobbæk. 1. Slg. Pc. 5,8 ha — Htk. 1-1-2-1¾ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 6,000. Overtoges 1943 af: *Johannes Chr. Nielsen*, f. 24. 11. 1903 i Aaker (S. af Johan N. og Kristine, f. Hansen). G. m. Vera Johanne, f. Carlsen, d. 28. 10. 1912 i Rønne (D. af Adolf C. og Emilie, f. Marcher). Børn: Jan Myregaard, f. 8. 11. 1936. Vera Myregaard, f. 13. 8. 1938.

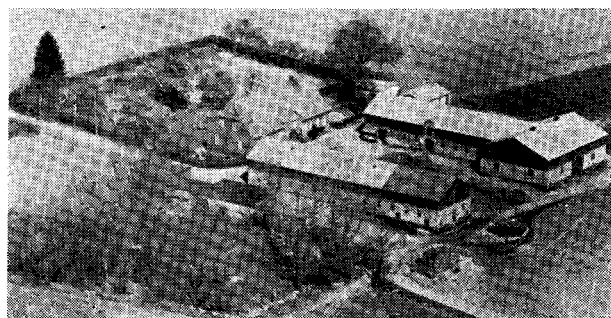

4 m — »NYHOLM« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 64 x. 8. Slg. Pc. 10,2 ha — Htk. 1-6-2-0-½ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 10,500. Overtoges 1944 af: *Carl Olaf Sose Nielsen*, f. 10. 8. 1907 paa Ejend. (S. af Jens Adolf N. og Julie, f. Sose).

5 a — »ENGEGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 84. 2. Slg. 32,2 ha — Htk. 5-5-1-0¼ — Ejds. 49,000 — Grdsk. 26,800. 6 Td. Ld. er Skov og 4 Td. Ld. Græsgange og lign. Bygn. delvis med Bindingsværk. I Slægtens Eje i ca. 300 Aar. Overtoges 1917 af: *Herman Kofoed*, f. 6. 2. 1893 paa Gaarden (S. af Janus K. og Anine, f. Andersen). Elev paa Tune Landbrugssk. 1914—15. G. m. Dagmar, f. Nielsen, d. 25. 5. 1892 paa Sofiendal i Klemensker (D. af Peder N. og Viktoria, f. Westh). Elev paa Roskilde Højskole 1912. Børn: Agnethe, f. 22. 10. 1918. Vera, f. 25. 5. 1920. Ellen, f. 9. 11. 1921. Poul, f. 25. 3. 1923. Arne, f. 13. 11. 1925.

6 a — »LOFTSGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 8. 3. Slg. 28, ha — Htk. 6-4-0-1¾ — Ejds. 62,500 — Grdsk. 31,000. 2 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1935 af: *Sigurd Absalon Svendsen*, f. 7. 12. 1898 paa Ll. Munkegd. i Aaker (S. af Nicolaj Julius S. og Trine, f. Koefoed). Bh. Højsk. 1916—17, Roskilde Højsk. 1921—22 og Kærehave Landbrugssk. 1923—24.

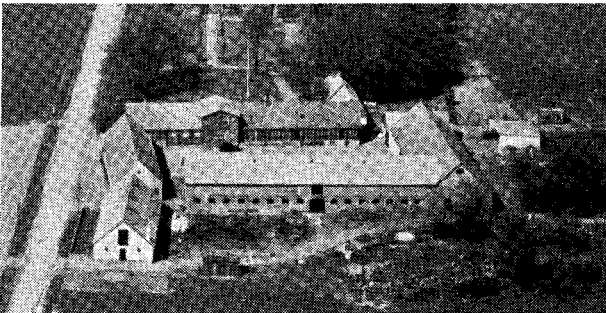

7 a — »SPAGERGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 9. 4. Slg. 33,7 ha — Htk. 9-0-1-1¾. Overtoges 1922 af: *Niels Adolf Koe-*

foed, f. 19. 10. 1895 paa Ll. Myregd. i Pedersk. (S. af Peter Lund K. og Sofie, f. Koefoed). Elev paa Lyngby Landbrugsskole 1916 —17. G. m. Anne Valborg, f. Koefoed, d. 12. 2. 1899 paa Ll. Duegaard i Aaker (D. af Alfred K. og Hansine, f. Jensen). Børn: Arne Claudius Lund, f. 9. 10. 1931. Steffen Lund, f. 17. 4. 1937.

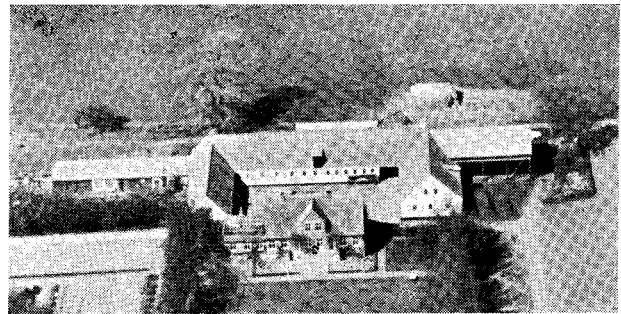
7 e — »ALDERSRO«, pr. Lobbæk. 4. Slg. Pc. 3,2 ha — Htk. 0-5-1-0½ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 2,600. Bygn. ældre med Bindingsværk. Overtoges 1943 af: *Petra Johanne Frederikke Hjorth*, f. Knudsen, d. 18. 5. 1889 i Aaker. (D. af Peter K. og Albine, f. Funch). Børn: Magda Elisabeth, f. 20. 6. 1915. Inger Marie, f. 26. 4. 1917. Karl Anker, f. 24. 12. 1919. Aase Gunhild, f. 10. 6. 1921.

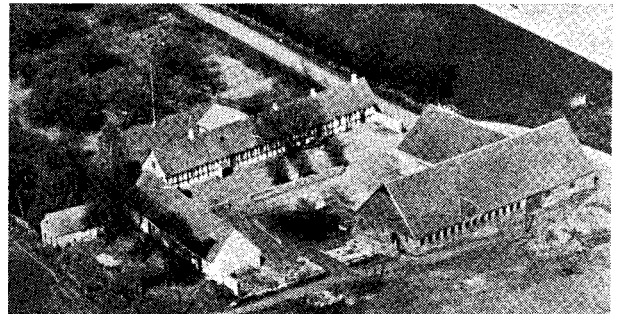
8 a — »BRUUNSGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 4. 5.—7. Slg. 78,9 ha — Htk. 15-3-2-0 — Ejds. 124,000 — Grdsk. 74,200. 9 Td. Ld. er Skov og 18 Td. Ld. Klitter. Overtoges 1934 af: *Svend Conrad Munch Koefoed*, f. 24. 9. 1903 paa Ryttergd. i Ibsk. (S. af K. F. K. og Ane, f. Munk). Elev paa Dalum Landbrugsskole 1925—26. G. m. Marie Elisabeth, f. Grønbech, d. 6. 12. 1907 paa St. Myregd. (D. af Johan Peder G. og Anna, f. Blem). Børn: Karl Otto, f. 29. 2. 1932. Erik Grønbech, f. 25. 1. 1934. Hanne Birgitte, f. 18. 9. 1941. Niels Ivar, f. 10. 1. 1943.

8 c — »HAMMERSHAVE« pr. Lobbæk. 5.—7. Slg. Pc. 8,5 ha — Htk. 1-0-0-1¼ — Ejds. 12,500 — Grdsk. 4,900. Overtoges 1911 af: *Ole Peder Rasmussen*, f. 2. 10. 1878 i Aaker (S. af Per R. og Marie Kristine, f. Kofoed). G. m. *Bodil Frederikke*, f. Larsen, d. 14. 12. 1887 i Aaker (D. af Niels L. og Johanne, f. Rasmussen). Børn: Rigmor, f. 26. 4. 1908. Aksel Johannes, f. 20. 9. 1911. Helga Dagmar, f. 21. 5. 1914.

9 a — »BAKKEGAARD«, pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 14. 6. Slg. 29,4 ha — Htk. 5-1-1-1¼ — Ejds. 52,000 — Grdsk. 22,900. Paa Grunden findes 2 Kæmpehøje. Overtoges 1924 af: *Hans Aage Brandt*, f. 21. 7. 1893 paa Lundegd. i Østerm. Landbrugs-

kandidat, Planteavlskonsulent og Forsøgsleder. G. m. Else Margrethe, f. Koefoed, d. 16. 3. 1897 i Pedersker. Børn: Jens Koefoed, f. 20. 5. 1924. Knud Koefoed, f. 25. 4. 1926. Anne Marie Koefoed, f. 20. 11. 1927. Kirsten Johanne Koefoed, f. 17. 7. 1932.

11 a — »ST. STRANDBYGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 100x. 8. Slg. 58,0 ha — Htk. 11-4-1-0½ — Ejds. 100,000 — Grdsk. 56,700. 6 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1941 af: *Poul Maegaard Espersen*, f. 25. 6. 1907 paa Alme. (S. af Jens E. og Marie, f. Maegaard). Elev paa Bornh. Højskole, Danebod Højsk. og Tune Landbrugssk. G. m. Edel Hald, f. Sonne, d. 24. 6. 1914 paa Loftsgd. i Vestermarie (D. af Ludvig S. og Karen, f. Hald). Elev paa Bornh. Husholdningssk. Børn: Karen Marie, f. 18. 8. 1936.

11 b — pr. Kjøllegaard. 8. Slg. Pc. 4,4 ha — Htk. 1-1-1-1½ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 4,900. Overtoges 1946 af: *Herman Jobs Christensen*, f. 8. 11. 1905 paa Ejend. (S. af Alfred C. og Eljane f. Nielsen).

12 a — »Ll. STRANDBYGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 3. 9. Slg. 44,0 ha — Htk. 6-7-2-0¼ — Ejds. 78,000 — Grdsk. 38,500. 17 Td. Ld. er Skov. Ejer: Magnus Bidstrup, Rønne. Bestyrer siden 1945: *John Bafod Müller*, f. 23. 1. 1920 paa Valensgaard i Aaker (S. af Valdemar M. og Nina, f. Barfod). Elev

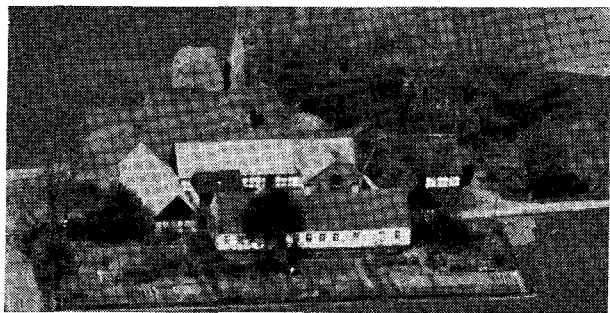
paa Ollerup Gymnastikhøjsk. 1938—39, paa Sydsjæll. Landbrugsskole. G. m. Ruth, f. Nielsen, d. 3. 8. 1920 paa Egeskovsgd. i Østerl. (D. af Peter N. og Laura, f. Larsen). Børn: Bjørn Valdm. f. 7. 11. 1946.

13 — »NORDLYST« pr. Kjøllegd. Tlf. Rønne 495 u. 10. Slg. 2. Vdg. Pc. 10,2 ha — Htk. 0-5-1-0¼ — Ejds. 23,000 — Grdsk. 5,300. 4 Td. Ld. er Strand og Bakker. Overtoges 1948 af: *Svend Ove Aksel Nielsen*, f. 24. 6. 1920 (S. af Harald N. og Laura, f. Hansen). G. m. Irma, f. Andersen, d. 31. 10. 1924 (D. af Anders A. og Rigmor, f. Nielsen). Børn: Evy, f. 25. 12. 1943. Birgit Bente, f. 15. 1. 1947.

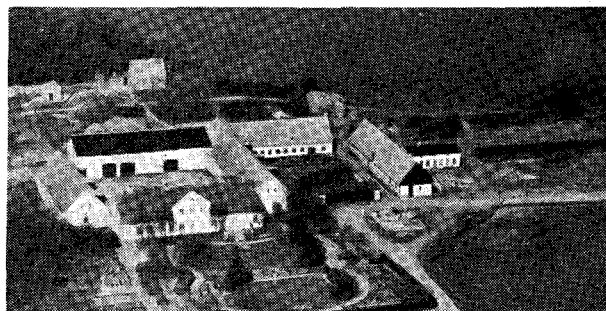

13 a — »ST. MYREGAARD« pr. Kjøllegd. Tlf. Lob. 96. 10. Slg. — 2. Vdg. 83,2 ha — Htk. 9-7-3-2¼ — Ejds. 88,000 — Grdsk. 53,700. 40 Td. Ld. er Skov og 19 Td. Ld. Lyng og Strandbakker. Paa Grunden findes et fredet Borgsted. Overtoges 1940 af: *Johan Peter Blem Grønbech*, f. 10. 6. 1913 paa Gaarden (S. af Johan Peder G. og Anna, f. Blem). Elev paa Bornh. Højsk. 1931—32, paa Ladelund Landbrugssk. 1934—35. G. m. Edith Sofie, f. Brandt, d. 9. 12. 1918 paa Egesgd. i Bodilsk. (D. af Johannes B. og Marie, f. Koefoed). Elev paa Bornh. Højsk. 1936 og paa Ankerhus Husholdningssk. 1937.

15 a — »LI. MYREGAARD« pr. Kjøllegd. Tlf. Lob. 102 y. 11. Slg. 29,7 ha — Htk. 6-0-0-0 — Ejds. 49,000 — Grdsk.

26,400. 7 Td. Ld. er Skov. I Slægtens Eje gennem 400 Aar. Ejer siden 1919: *Herman Johannes Hansen*, f. 7. 5. 1887 paa Gaarden (S. af Herman H. og Kirstine, f. Schrull). Elev paa Bornh. Højsk. og paa Lyngby Landbosk. G. m. Anna Mathea Kristine, f. Madsen, d. 3. 1. 1888 (D. af Hans M. og Louise Kathrine, f. Jensen). Børn: *Henning*, f. 19. 8. 1920, der har forpagtet Gaarden siden 1947. Elev paa Bornh. Højsk. 1937—38 og paa Dalum Landbrugssk. 1939—40.

16 a — »VELLENSBYGAARD« pr. Kjøllegd. Tlf. Lob. 26 x. 12. Slg.—3. Vdg. 102,6 ha — Htk. 20-2-1-2 — Ejds. 153,000 Grdsk. 95,000. 24 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1915 af: *Thorvald Julius Sonne*, f. 22. 3. 1893 paa Randkløveg. (S. af Andr. S. og Julie, f. Runge). Elev paa Bornh. Højsk. G. m. Dagny Kirstine, f. Nielsen, d. 3. 11. 1897, Gildesgd. i Vestermarie (D. af Vald. N. og Michelle, f. Jensen). Elev paa Valdegaard Husholdningsskole. Børn: *Gunvor*, f. 23. 5. 1920. *Knud*, f. 18. 10. 1921. *Jørgen Andr.*, f. 10. 2. 1930. *Ole*, f. 29. 4. 1934

16 c — pr. Kjøllegd. Tlf. Rønne 686 v. 12. Slg. Pc. 2,6 ha — Htk. 0-3-2-0½ — Ejds. 9,000 — Grdsk. 2,400. Overtoges 1932 af: *Carl Lau*, f. 29. 2. 1906 i Rønne (S. af Ole L. og Juliane, f. Nielsen). G. m. Dagny, f. Pedersen, d. 10. 10. 1909 i Knudsk. (D. af Holger P. og Thora Anine, f. Thorsen). Børn: *Tage*, f. 3. 4. 1937. *Thorben*, f. 5. 4. 1939.

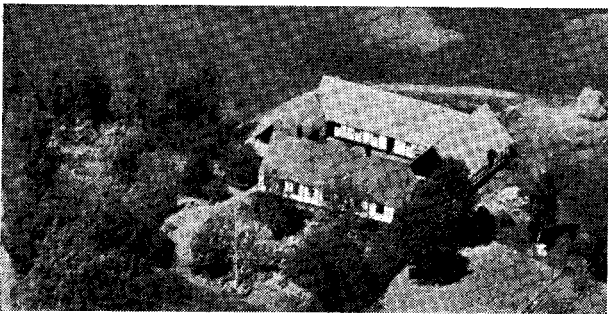

16 d — »VESTERGAARD« pr. Kjøllegd. Tlf. Lob. 26 y.

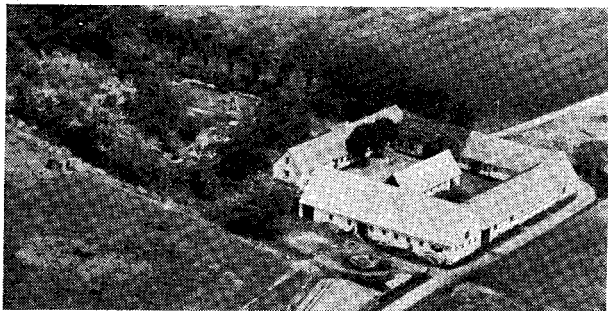
13. Slg. 20,2 ha — Htk. 3-0-0-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 34,000 — Grdsk. 14,000. Overtoges 1930 af: *Christian Krogh Hansen*, f. 8. 10. 1897 paa Gaarden (S. af Hans Michael H. og Laurentine, f. Krogh). Elev paa Tune Landbrugsskole 1921—22. G. m. Margrethe, f. Skovgaard, d. 30. 10. 1906 paa Arnagerbro (D. af Ole S. og Karen, f. Kofoed). Børn: Else, f. 13. 12. 1931. Svend Aage Krogh, f. 1. 5. 1933. Erik Krogh, f. 16. 7. 1934. Jørgen Krogh, f. 20. 12. 1938.

16 e — »KJØLLERVANG« pr. Kjølbergd. Tlf. Lob. 31 x 14. Slg. Pc. 5,3 ha — Htk. 1-1-2-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 14,400. Grdsk. 5,600. Planteskole. Ejer: *Palle Lund*, f. 4. 6. 1919 i Fredericia. G. m. Inger Margrethe, f. Pedersen, d. 14. 7. 1922 i Fredericia. Børn: Thomas, f. 10. 9. 1943.

16 k — »LANDLY« pr. Kjølbergd. 12. Slg. Pc. 5,4 ha — Htk. 1-1-2-0 $\frac{1}{4}$. Overtoges 1946 af: *Daniel Math. Dahl*, f. 31. 10. 1911 paa Arbejdslyst i Vestermarie (S. af Laurits Mathias D. og Ejne, f. Cederblad). G. m. Ingeborg Marie, f. Damgaard, d. 3. 6. 1914 i Hejnsvig, Jyll. (D. af Peder D. og Else Jensen, f. Christensen). Børn: Ib Damgaard, f. 23. 1. 1935. Benny Eibæk, f. 17. 7. 1938. Henning Cederblad, f. 31. 8. 1941. Mary Else, f. 18. 5. 1947.

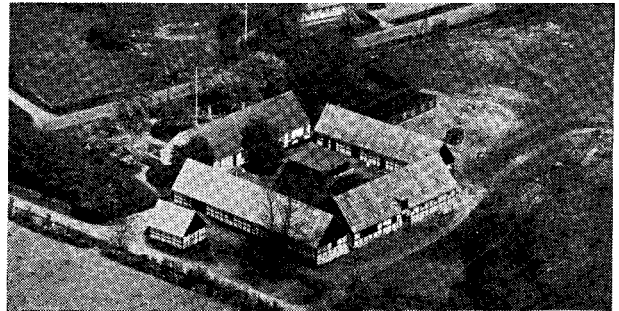

16 o — »BAUNEHØJ« pr. Kjølbergd. Tlf. Rønne 686 x. 12. Slg. Pc. 17,9 ha — Htk. 1-5-1-1 — Ejds. 18,000 — Grdsk. 9,800. 4 Td. Ld. er Skov. Bygn. ældre med Bindingsværk. Overtoges 1944 af: *Erik Chr. Pauch*, f. 10. 6. 1907 i Rønne (S. af Christian P. og Anine). G. m. Ebba, f. Hansen, d. 3. 1. 1909 i Klemensk. (D. af Bent H. og Marie, f. Espersen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1928.

18—19 a — »KJØLLERGAARD« pr. Kjølbergd. Tlf. Lob. 18 x. 14.—16. Slg. — 33,1 ha — Htk. 4-3-3-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 44,500 — Grdsk. 21,300. 18 Td. Ld. er Skov og Krat. Bygn. delvis ældre med Bindingsværk. Slægtens Eje gennem ca. 200 Aar. Paa Grunden findes en fredet Høj. Overtoges 1937 af: *Marcus Jensen*

Landschoff, f. 28. 9. 1891 paa Kjærgd. i Vester. (S. af Christian L. og Oliva, f. Jensen). G. m. Martha Emilie, f. Andersen, d. 30. 6. 1904 (D. af Andreas A. og Jensine, f. Madsen).

20 a — »ELLESGAARD« pr. Kjølbergd. Tlf. Lob. 62 x. 15. Slg. 29,0 ha — Htk. 3-3-2-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 42,000 — Grdsk. 21,800. 8 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1945 af: *Hjalmar Theodor Clausen Kaas*, f. 15. 11. 1908 paa Brødsensgd. i Olsk. (S. af Jens Vallerentin K. og Kristine, f. Arnoldus). G. m. Gerda, f. Sode, d. 2. 3. 1910 paa Hoglebjerg i Klemensk. (D. af Axel Chr. S. og Martha f. Thorsen). Børn: Tom Clausen, f. 16. 4. 1939. Ole Bjørn Sode, f. 9. 6. 1940.

21 a — »DAMMEGAARD« pr. Kjølbergd. Tlf. Lob. 18 v. 17. Slg. 28,1 ha — Htk. 5-6-0-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 52,000 — Grdsk. 28,200. 7 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1944 af: *Aksel Chr. Hansen*, f. 8. 5. 1907 paa Krusegd. i Øster. (S. af Chr. H. og Kristine, f. Madvig). Elev paa Husmandssk. ved Odense. G. m. Bodil, f. Sonne, d. 2. 1. 1907 paa Gadegd. i Aaker (D. af Anthon S. og Engeline, f. Dam). Elev paa Bornh. Højsk. Børn: Edvard Chr, f. 3. 8. 1941. Niels Peter, f. 13. 8. 1944. Ingrid, f. 19. 2. 1946.

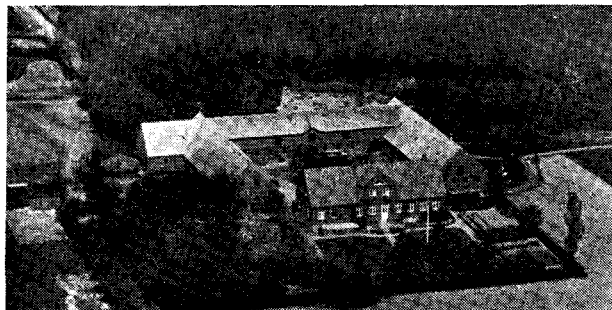

21 b — »LINDELY« pr. Kjølbergd. 17. Slg. Pc. 3,4 ha — Htk. 0-2-3-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 3,400. Overtoges 1940 af: *Aage Harald Anias Kofoed*, f. 28. 6. 1912 paa Elleley i Vester. (S. af Petrus K. og Petra, f. Hansen). G. m. Esther, f. Jensen, d.

30.8.1917 paa Munkedal i Vestermarie (D. af Anders J. og Emilie, f. Rasmussen). Børn: Poul Olaf, f. 19.3.1942. Solveig Irene, f. 12.7.1946.

22 a — »UGGLEGAARD« pr. Kjøllegaard. Tlf. Lob. 62 y. 18. Slg. 19,6 ha — Htk. 3-1-1-2 — Ejds. 32,500 — Grdsk. 14,200. 5½ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1929 af: *Carl Chr. Andersen*, f. 25.2.1903 paa Tyskegd. i Vestermarie (S. af Hans A. og Anna, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højsk. 1921—22, paa Kærehave Landbrugssk. 1928—29. G. m. Helga, f. Schou, d. 3.4.1903 i Aakirkeby (D. af Hans S. og Kristine, f. Hald). Børn: Hans Schou, f. 22.11.1930. Elna Schou, f. 30.5.1932. Karen-Mari Schou, f. 27.12.1937. Ingrid Schou, f. 2.7.1944.

23 a — »HYLDEBRANDSGAARD« pr. Kjøllegaard. Tlf. Lob. 62 u. 19. Slg. 31,2 ha — Htk. 4-3-3-1¼ — Ejds. 53,000 — Grdsk. 24,500. 3 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1934 af: *Villy Frederik Müller*, f. 26.5.1905 paa Gaarden (S. af Jacob Nicolaj M. og Marie, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højsk. 1922—23, paa Skaarup Landbrugssk. 1929—30 og paa Nytoftegaards Køtre- og Ridesk. 1930. G. m. Ester, f. Madsen, d. 25.7.1911 paa Myrebygaard i Vestermarie (D. af Carl M. og Andrea, f. Jensen). Børn: Elisabeth, f. 18.4.1937. Carl Jacob, f. 7.3.1939. Annet Marie, f. 3.10.1944. Jens Frederik, f. 4.3.1947. Bodil, f. 26.2.1948.

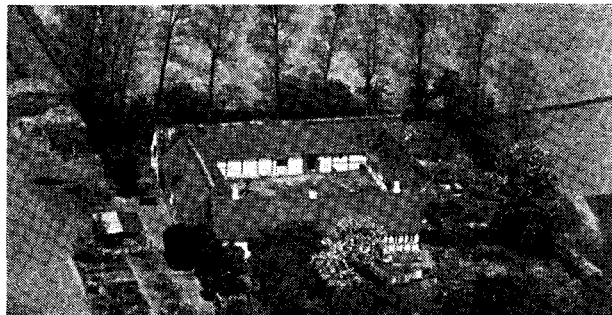

24 a — »LANGENSGAARD« pr. Kjøllegaard. Tlf. Lob. 83 u. 20. Slg. 62,2 ha — Htk. 8-0-3-1½ — Ejds. 67,000 — Grdsk. 35,000. Ca. 8 Td. Ld. er Skov og Lyng. Overtoges 1920 af: *Marcus Kristian Kofoed*, f. 2.12.1897 paa Gaarden (S. af Chr. K. og Juliane, f. Jensen). G. m. Anna Margrethe, f. Holm, d. 15.10.1899 paa Blemmegd. (D. af Hans Peter H. og Kirsten, f. Sørensen). Børn: Hans, f. 18.12.1934. Jørgen, f. 23.5.1936.

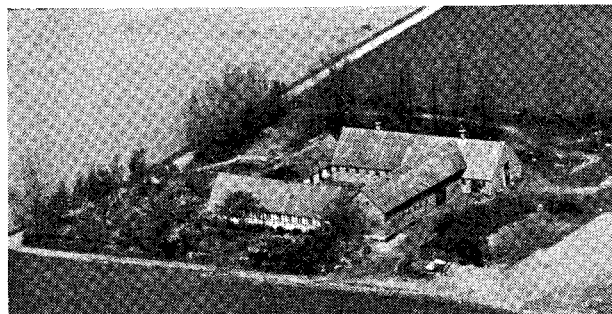

24 b »BIRKELY« pr. Kjøllegaard. 20. Slg. Pc. 2,9 ha — Htk. 0-0-2-1½ — Ejds. 6,600 — Grdsk. 1,300. Overtoges 1925 af: *Alvilda Sofie Mogensen*, f. Knudsen, d. 29.1.1892 i Rutsker

(D. af Morten K. og Elsa). Børn: Volmer Alfred, f. 13.12.1917. Emmy Judith Sofie, f. 7.11.1920. Karlo Vald, f. 14.12.1922. Lilly Alvilda, f. 14.12.1922. Gunvor Sylva, f. 1.8.1928.

25 a — »TOPHJEM« pr. Kjøllegaard. Tlf. Lob. 83 x. 21. Slg. 24,3 ha — Htk. 3-7-2-0¼ — Ejds. 27,000 — Grdsk. 16,400. 4 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1920 af: *Thorvald Hansen*, f. 28.6.1892 i Orte paa Fyn (S. af Simon H. og Karen Kristine, f. Møller). G. m. Julie Gerda, f. Bohn, d. 3.7.1893 i Aaker (D. af Karl B. og Martha, f. Nielsen). Elev paa Bornh. Højsk. 1911. Børn: Kirsten Bohn, f. 16.6.1919. Poul Bohn, f. 20.9.1920. Elna Bohn, f. 19.6.1922. Helga Bohn, f. 20.11.1924. Arne Bohn, f. 27.1.1926. Eskild Bohn, f. 20.11.1930.

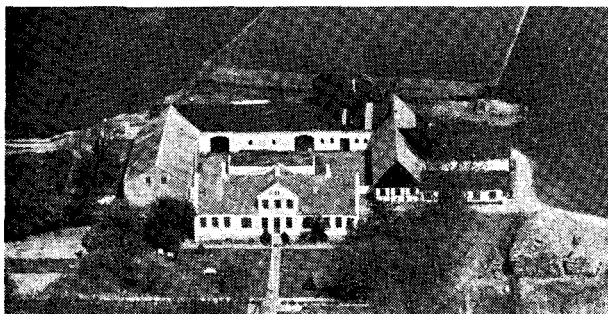
26 a — »LYNGGAARD« pr. Kjøllegaard. Tlf. Lob. 68 u 22. Slg. 29,7 ha — Htk. 4-4-3-1 — Ejds. 39,000 — Grdsk. 17,400. 9 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1928 af Brødrene: *Janus Peter Ipsen*, f. 28.3.1897 paa Gaarden. *Hans Kristian Ipsen*, f. 2.12.1900 paa Gaarden (Sønner af Hans Peter I. og Johanne, f. Bidstrup).

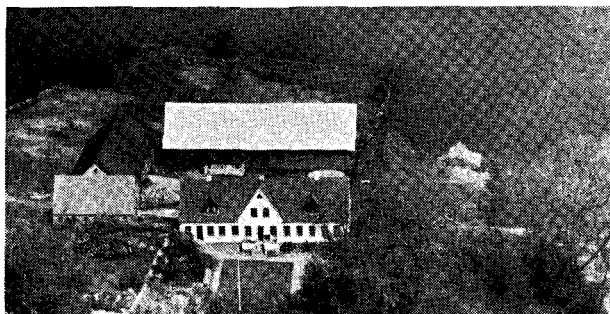
27 a — »HJULEREGAARD« pr. Kjøllegaard. Tlf. Lob. 68 x. 23. Slg. 36,7 ha — Htk. 6-5-2-1¾ — Ejds. 50,000 — Grdsk. 25,900 — 7 Td. Ld. er Skov. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Ejer siden 1916: *Morten Peter Svendsen*, f. 2.11.1883 i Rø. G. m. Anna Kristine, f. Hansen, d. 30.8.1885.

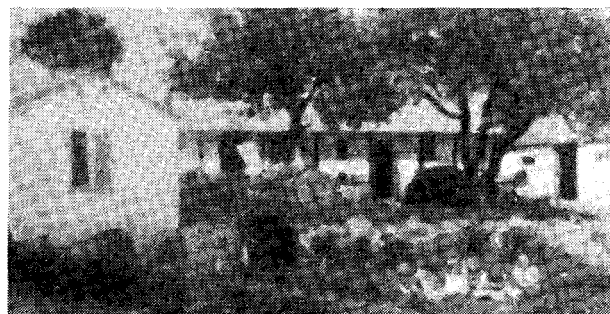
Børn: *Ernst Julius Krøjer Svendsen*, f. 26. 11. 1919 paa Gaarden. Har forpagtet Gaarden fra 1948. Elev paa Tune Landbrugs-skole 1938—39. G. m. *Bodil Munch*, f. Kofoed, d. 26. 11. 1925 paa Baunegd. i Pedersker (D. af *Jochum K.* og *Gerda*, f. *Munch*). Elev paa Bornh. Højskole 1944.

28 a — »BLEMMEGAARD« pr. Kjølbergd. Tlf. Lob. 44 x. 24. Slg. 69,8 ha — Htk. 11-2-3-0¼ — Ejds. 79,000 — Grdsk. 18,600. 25 Td. Ld. er Skov og 13 Td. Ld. Eng. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Paa Grunden findes 1 fredet Gravhøj. Overtoges 1920 af: *Viggo Kristian Skovgaard*, f. 30. 5. 1881 i Nskeø (S. af *Christian S.* og *Madsine*, f. *Hansen*). G. m. *Gertrud Margrethe*, f. *Kure*, d. 11. 12. 1886 paa Yppernemøllen i Nyker (D. af *Jørgen K.* og *Ida*, f. *Kofoed*). Børn: *Inger Margrethe*, f. 6. 9. 1910. *Helvig Sofie*, f. 6. 10. 1916. *Grethe*, f. 11. 12. 1923. *Gunvor*, f. 2. 6. 1928.

29 a — »IMMINGGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 44 y. 25. Slg. 56,5 ha — Htk. 10-4-0-1¾ — Ejds. 80,500 — Grdsk. 51,800. Overtoges 1918 af: *Hans Kofoed Jespersen*, f. 21. 2. 1889 paa Gaarden (S. af *Adolf Michael J.* og *Karoline Mathilde*, f. *Mosin*). Løjtnant. G. m. *Thyra Marie*, f. *Engell*, d. 8. 4. 1894 i Hasle (D. af *Skoleinspektør N. M. E.* og *Thyra*, f. *Skrydstrup*). Børn: *Inger Marie*, f. 19. 12. 1919. *Helge*, f. 18. 8. 1923. *Edith*, f. 24. 1. 1925. *Else Vibeke*, f. 29. 4. 1930.

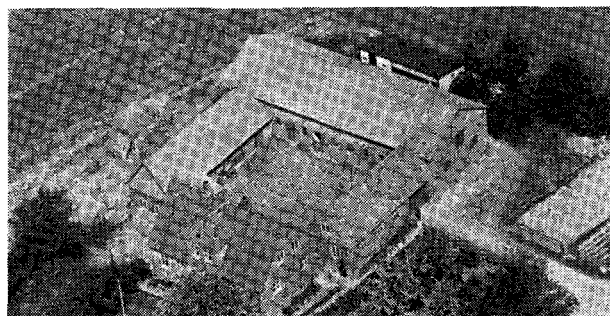

29 c — »KLINTEFRYD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 29. 25. Slg. Pc.

5,4 ha — Htk. 0-6-0-1½ — Ejds. 10,800 — Grdsk. 3,300. Overtoges 1948 af: *Christian Marcher*, f. 6. 7. 1904 i Rønne. G. m. *Petra*, f. *Schmidt*, d. 2. 10. 1908 i Neksø (D. af *Chr. S.* og *Kristine*, f. *Jensen*). Børn: *Aase*, f. 25. 6. 1928. *Kirsten*, f. 8. 1. 1931. *Annelise*, f. 6. 4. 1932. *Erik*, f. 11. 12. 1933. *Helle Vibeke*, f. 9. 5. 1946.

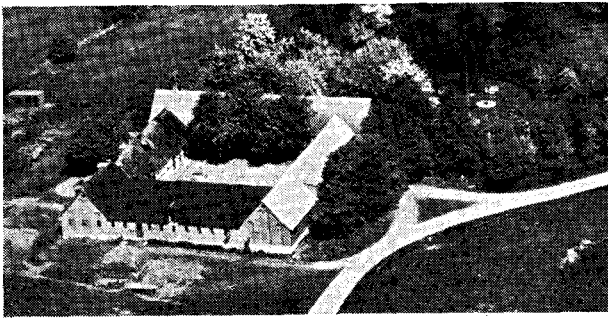

30 a — »SMEDEGAARD« pr. Kjølbergd. Tlf. Lob. 48 x. 26. Slg. 23,2 ha — Htk. 5-4-1-0 — Ejds. 44,500 — Grdsk. 22,800. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1909 af: *Aksel Severin Dam*, f. 7. 10. 1882 paa Smørenged. i Vesterm. (S. af *Anker Andr. D.* og *Jørgine*, f. *Engell*). Har været paa Bh. Højsk. G. m. *Hedvig*, f. *Bach*, d. 3. 11. 1890 i Aakirkeby (D. af *Rasmus B.* og *Frederikke Amalie*, f. *Nielsen*). Børn: *Tove Margrethe*, f. 24. 8. 1920. *Rigmor Marie*, f. 20. 5. 1923. *Ulrik Bach*, f. 3. 12. 1924. *Gudrun Hedvig*, f. 23. 5. 1927. *Kirsten Alice*, f. 1. 2. 1929. *Grethe Birgitte*, f. 3. 7. 1931.

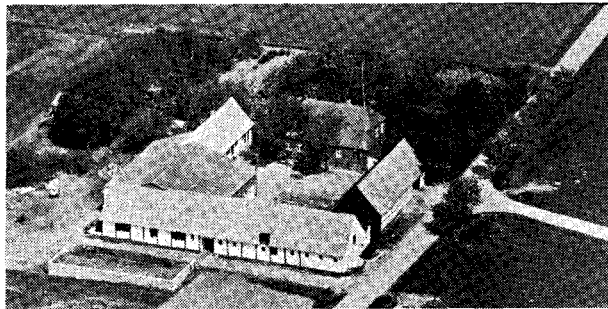

30 b — »KRAGELUND« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 49. 26. Slg. Pc. 7,2 ha — Htk. 1-1-3-0¼ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 5,500. Overtoges 1914 af: *Jens Peter Ridder*, f. 13. 12. 1890 i Rønne (S. af *Christian R.* og *Kathrine*, f. *Ipsen*). G. m. *Elisabeth Dorte*, f. *Holm*, d. 6. 10. 1892 paa Lillehave, Vestrem. (D. af *Poul H.* og *Andrea*, f. *Kjøller*). Børn: *Bodil Dorte*, f. 22. 10. 1915. *Kristian Holm*, f. 23. 12. 1916. *Poul Andr. Holm*, f. 27. 6. 1918. *Gunnar Holm*, f. 24. 6. 1920. *Helga Agnethe*, f. 25. 7. 1922. *Hans Peter Holm*, f. 7. 6. 1924. *Viggo Holm*, f. 14. 12. 1926. *Johannes Holm*, f. 20. 11. 1928. *Niels Erik Holm*, f. 22. 4. 1933.

31 a — »FYNEGAARD« pr. Kjølbergd. Tlf. Lob. 67 x. 27. Slg. 28,2 ha — Htk. 5-3-3-0 — Ejds. 41,500 — Grdsk. 20,700. 10 Td. Ld. er Skov. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Bygn. opført for ca. 100 Aar siden. Overtoges 1934 af: *Arne Kaas*, f. 2. 11. 1910 paa Gaarden. S. af *Janus K.* og *Sara*, f. *Olsen*). Elev paa Bornh. Højskole 1930—31. G. m. *Adelheid Juliette*, f. *Kofoed*, d. 14. 9. 1912 paa Rosenvang, Vesterm. (D. af *Julius K.* og *Alma*, f. *Christoffersen*). Elev paa Haslev Højsk.

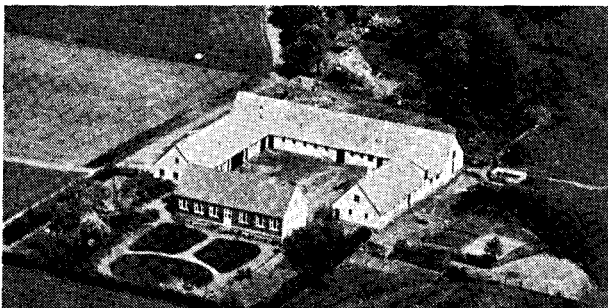

1931. Børn: Kirsten, f. 12. 10. 1932. Jørgen Kofoed, f. 28. 7. 1934. Else, f. 15. 2. 1937.

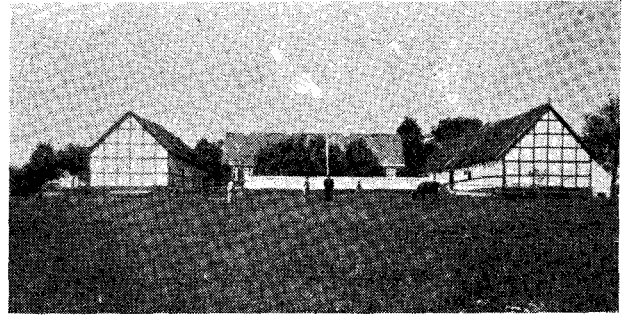

32 a — »FEJLEREGAARD« pr. Kjølbergd. Tlf. Lob. 82 x. 28. Slg. 28,7 ha — Htk. 5-6-3-1½ — Ejds. 44,500 — Grdsk. 22,000. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1929 af: *Christian Peder Madsen*, f. 9. 6. 1903 paa Gaarden (S. af Peter Chr. M. og Annine, f. Pedersen). Elev paa Bornh. Højskole 1924—25, paa Haslev Landbrugssk. 1928—29. G. m. Gerda Marie, f. Jensen, d. 15. 3. 1902 i Østerl. (D. af Valdemar J. og Kristine, f. Andersen). Børn: Edel, f. 31. 1. 1936. Jørgen, f. 28. 10. 1938.

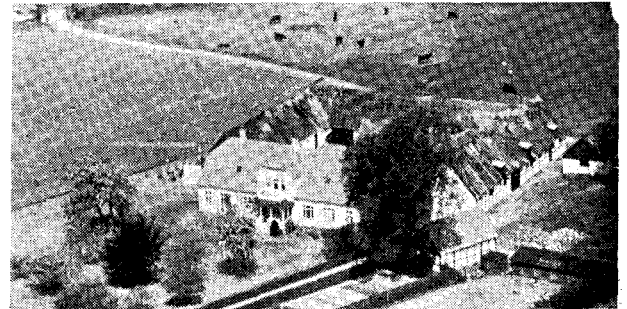
32 c — pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 82 u. 28. Slg. Pc. 7,4 ha — Htk. 1-3-0-0 — Ejds. 14,400 — Grdsk. 6,700. Overtoges 1943 af: *Gunnar Sonne*, f. 1. 5. 1905 paa Gadegd. i Aaker (S. af Anton S. og Engeline, f. Dam). Elev paa Bornh. Højsk. 1926—27.

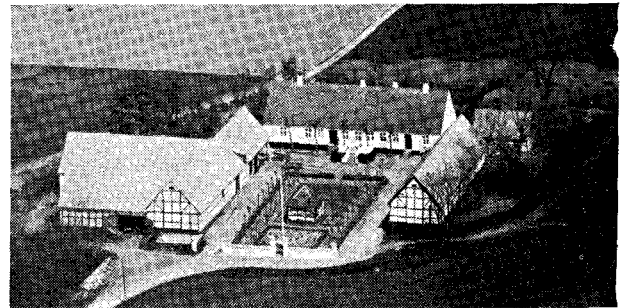
33 a — »ROSENLUND« pr. Kjølbergd. Tlf. Lob. 67 y. 29. Slg. 33,7 ha — Htk. 6-2-2-0½ — Ejds. 39,600 — Grdsk. 21,600. 7 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1912 af: *Edvard Mathias Møller*, f. 25. 4. 1881 paa Dyrstenscholm i Vesterl. (S. af Hans Peter M. og Hansine, f. Holm). G. m. Anna Margrethe, f. Birch, d. 30. 6. 1891 paa Ny Skovgd. i Rusk. (D. af Jens Peter B. og Juliane, f. Madsen). Børn: Hans Adolf, f. 17. 10. 1923. Elisabeth Margrethe, f. 5. 8. 1928.

34 a — »KILDEGAARD« pr. Kjølbergd. Tlf. Lob. 68 y. 30. Slg. 16,8 ha — Htk. 3-4-3-1 — Ejds. 27,500 — Grdsk. 10,900. Gaardens Ejere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1926 af: *Viggo Holm*, f. 20. 3. 1900 paa Nygd. i Vestermarie. G. m. Marie Magdalene, f. Johansen, d. 11. 11. 1898 paa St. Vassehus i Pedersker (D. af Anton J. og Kirstine, f. Jensen). Børn: Jørn, f. 11. 1. 1929. Vagn, f. 21. 8. 1931.

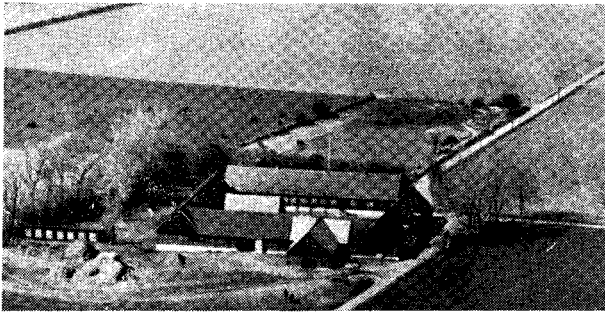

35 — »GADEGAARD« pr. Kjølbergd. Tlf. Lob. 93 u. 31. Slg. 31,0 ha — Htk. 5-2-2-0¾ — Ejds. 45,000 — Grdsk. 22,000. 11 Td. Ld. er Skov. I Slægtens Eje i ca. 400 Aar. Overtoges 1935 af: *Knud Hansen Kofoed*, f. 24. 8. 1909 paa Gaarden (S. af Janus K. og Hansine Kristine, f. Hansen). G. m. Ellen, f. Boesen, d. 26. 5. 1912 i Rutsk. (D. af Andreas B. og Thora, f. Nielsen). Børn: Kirsten, f. 11. 12. 1936. Grethe, f. 25. 2. 1939. Mogens, f. 2. 1. 1944.

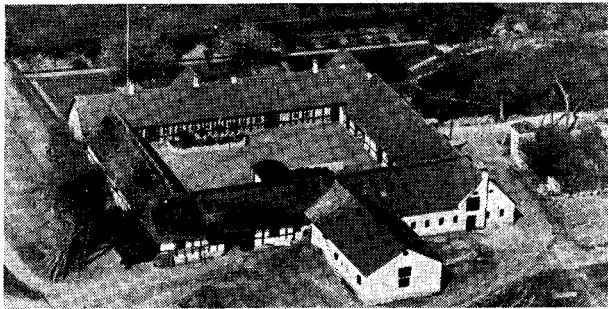

36 a — »ALMEGAARD« pr. Kjølbergd. Tlf. Lob. 38 y 32. Slg. 34,7 ha — Htk. 7-3-1-2 — Ejds. 54,000 — Grdsk. 28,000. 10 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1923 af: *Harald Philip Jensen*, f. 13. 9. 1896 paa Raabygd. i Poulsk. (S. af Hans J. og Marie, f. Mortensen). G. m. Dagmar Engeline Krisitne, f. Munch, d. 21. 3. 1893 paa Munkegd. i Pedersk. (D. af Nikolaj M. og Kristine, f. Bidstrup). Børn: Alida, f. 8. 1. 1925. Eli, f. 1. 12. 1926.

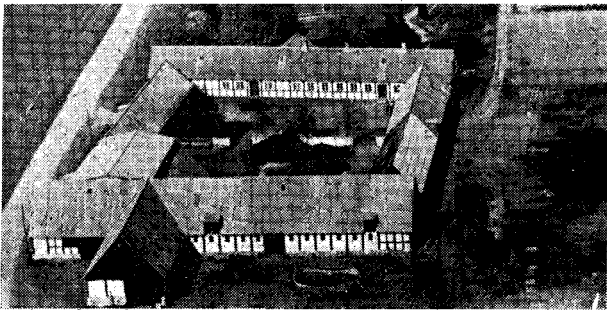
37 a — »TINGFOGEDGAARD« pr. Kjølbergd. Tlf. Lob. 22 x. 33. Slg. 44,3 ha — Htk. 8-6-0-0¾ — Ejds. 71,000 — Grdsk.

42,200. 15 Td. Ld. er Skov og 1/2 Td. Ld. Fredskov. Gaardens Ejere kan følges 400 Aar tilbage. Overtoges 1948 af: *Jens Andr. Nielsen*, f. 11. 9. 1920 i Nyker (S. af Rasmus N. og Margrethe, f. Vibe). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1940—41 G. m. Edith Louise Myhre, f. Eriksen, d. 25. 6. 1920 i Neksø (D. af Otto E. og Kristine, f. Espersen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1939. Børn: Jens Otto Wibe, f. 29. 3. 1946. Georg Wibe, f. 1. 4. 1948.

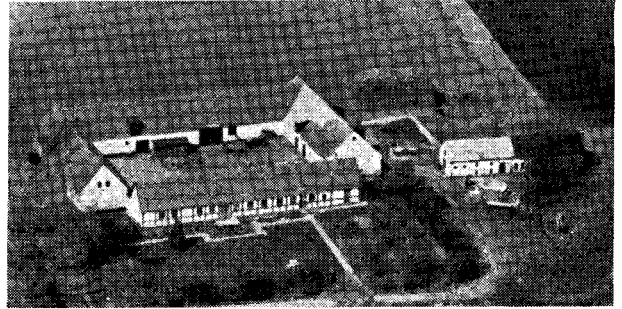
38 a — »TORNEGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 21. 34. Slg. 41,3 ha — Htk. 9-0-0-0 — Ejds. 73,000 — Grdsk. 41,000. Overtoges 1943 af: *Svend Oluf Brandt Jensen*, f. 22. 7. 1908 paa Buldregd. i Nyker (S. af Olaf J. og Helga Eleonora, f. Kofoed). G. m. Karen Margrethe, f. Kofoed, d. 19. 10. 1915 i Rønne D. af Ole Edvard K. og Camille, f. Mogensen). Børn: Knud Brandt, f. 11. 6. 1937. Ingelise Brandt, f. 30. 9. 1941.

39 a — »HOVEDGAARD«, pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 12. 35. Slg. 50,2 ha — Htk. 12-4-2-2 1/4 — Ejds. 90,000 — Grdsk. 53,400. Bygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1947 af: *Carl Christian Møller*, f. 23. 7. 1905 paa Holmegaard, Nyker (S. af Carl Andreas M. og Othilda, f. Hansen). Har været Elev paa Bornh. Højsk. G. m. Sara Karoline, f. Kofoed, d. 20. 9. 1908 paa Tyskegd. Ruts. (D. af Christian Jensen K. og Anine Karoline, f. Thorup). Elev paa Bornh. Højsk. 1925 og paa Haraldsborg Husholdningsskole 1929—30.

39 e — »LINDHOLM« pr. Lobbæk. 35. Slg. Pc. 5,6 ha — Htk.

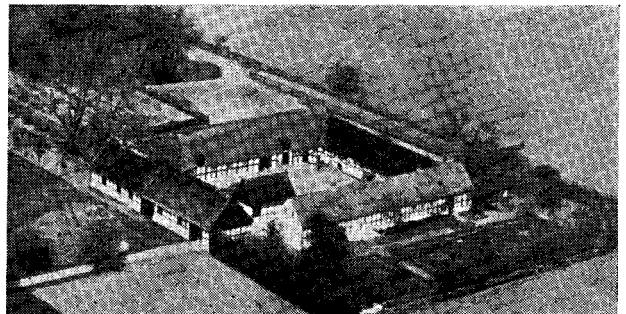
1-0-2-1 1/2 — Ejds. 20,000 — Grdsk. 5,300. Overtoges 1926 af: *Alfred Kofoed Hellisen*, f. 11. 4. 1902 i Nylars (S. af Alfred H. og Karen, f. Kofoed).

41 a — »SKYTTEGAARD« pr. Kjøllegd. Tlf. Lob. 102 x 1. Vdg. 33,4 ha — Htk. 6-3-2-2 1/4 — Ejds. 48,000 — Grdsk. 26,600. 5 1/2 Td. Ld. er Skov, 2 Td. Ld. Bakker, Eng og Krat. Overtoges 1938 af: *Hans Peter Espersen*, f. 6. 6. 1902 i Nyker (S. af Christian E. og Hedvig Louise, f. Pedersen). Elev paa Bh. Højsk. 1922—23. G. m. Karen Valborg, f. Jensen, d. 5. 5. 1911 i Lillinge, Præstø (D. af Rasmus J. og Anna, f. Nielsen). Børn: Ole Mogens, f. 20. 12. 1934. Hans Rasmus, f. 19. 5. 1936. Bente Hedvig, f. 8. 12. 1937. Jens Jørgen, f. 6. 5. 1943.

43 a — »BAASEGAARD« pr. Kjøllegd. Tlf. Lob. 31 y. 4. Vdg. 28,9 ha — Htk. 6-7-3-2 1/4 — Ejds. 57,500 — Grdsk. 29,400. 4 1/2 Td. Ld. er Skov og 2 Td. Ld. Hegn og Veje. Paa Grunden findes 3 fredede Gravhøje. Overtoges 1920 af: *Jens Chr. Olsen*, f. 30. 12. 1880 (S. af Jens Julius O. og Hansine, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højsk. 1899—1900 og paa Kærehave Landbrugssk. 1903—04. G. m. Jenny Elisabeth, f. Lundberg, d. 7. 5. 1893 i Østerm. (D. af Ole S. og Karoline, f. Jensen). Børn: Poul Lundberg, f. 15. 1. 1921. Lilly Lundberg, f. 23. 2. 1926.

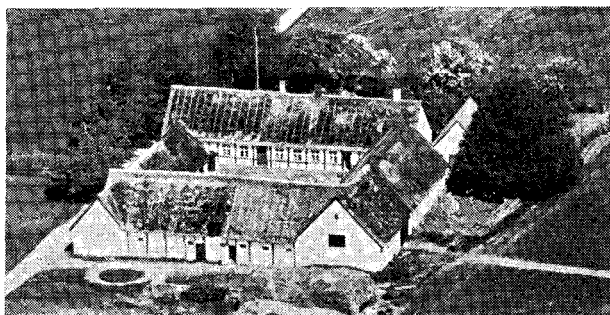
44 a — »SELLESBORG« pr. Kjøllegd. Tlf. Lob. 22 u. 5. Vdg. 32,6 ha — Htk. 7-7-0-1 3/4 — Ejds. 54,000 — Grdsk. 33,300.

Overtoges 1927 af: *Jens Ove Lund*, f. 14. 8. 1899 paa Gaarden (S. af *Jens Julius L.* og *Karoline*, f. *Struds*). Elev paa Haslev Landbrugssk. 1916—17.

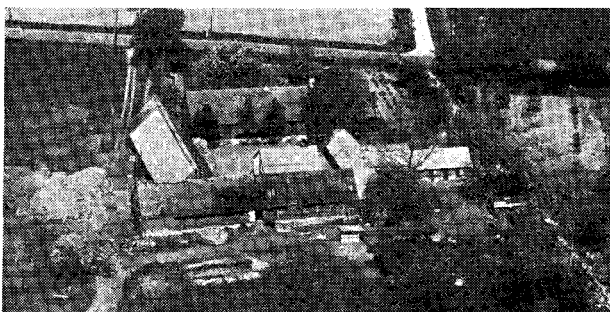

45 a — »SØNDREGAARD« pr. Kjølbergd. Tlf. Lob. 116. 6.Vdg. 21,3 ha — Htk. 5-1-1-1¼ — Ejds. 45,000 — Grdsk. 20,100. Overtoges 1946 af: *Johannes Hansen*, f. 13. 2. 1916 paa Gaarden. Elev paa Næsgaard Agerbrugsskole 1934—36.

46 a — »GILDESGAARD« pr. Kjølbergd. Tlf. Lob. 93 x. 8.Vdg. 14,1 ha — Htk. 3-5-2-2¾ — Ejds. 32,500 — Grdsk. 15,000. 2½ Td. Ld. er Skov. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1944 af: *Alfred Skovgaard Dam*, f. 22. 12. 1917 paa Gaarden (S. af *Hans Ludv. Dam* og *Margrethe*, f. *Skovgaard*). Elev paa Sydsjæll. Landbrugssk. 1939—40. G. m. *Inger Margrethe*, f. *Olsen*, d. 12. 2. 1923 paa Ø. Hullegd. i Nyker (D. af *Villiam O.* og *Karen*, f. *Larsen*). Børn: *Thorben Skovgaard*, f. 5. 3. 1947.

54 — »LISELUND« pr. Kjølbergd. 23. Slg. Frt. 7,3 ha — Htk. 1-2-1-1¼ — Ejds. 9,000 — Grdsk. 4,300. Ejer: *Holger Koføed Ipsen*, f. 11. 12. 1916 i Rutsk. G. m. *Agnete Elise*, f. *Kaas*, d. 12. 2. 1922 i Olsk. Børn: *Connie Alice*, f. 27. 7. 1942. *Mogens Kaas*, f. 15. 2. 1947.

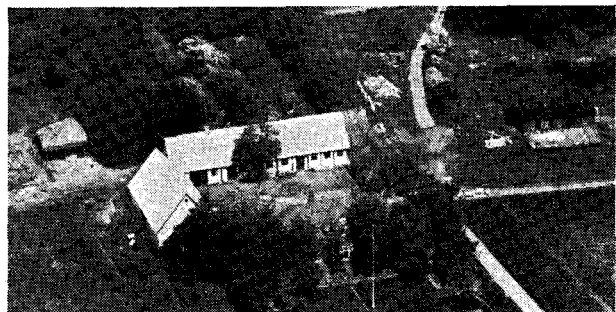
55 a — »ST. UGLEGADEHUS« pr. Kjølbergd. Tlf. Lob. 109 x.

19. Slg. Frt. 14,6 ha — Htk. 2-4-2-2 — Ejds. 27,600 — Grdsk. 12,000. 1 Td. Ld. er Skov. Bygn. ældre med Bindingsværk. Overtoges 1945 af: *Mogens Hansen*, f. 12. 7. 1920 i Bodilsk. (S. af *Jokum H.* og *Asta Rigmor*, f. *Nielsen*).

56 — »ARNAGER MØLLE« pr. Kjølbergd. 7,9 ha — Htk. 0-7-3-0¼ — Ejds. 11,500 — Grdsk. 3,400. Overtoges 1946 af: *Johannes Andr. Thorsen*, f. 3. 4. 1901 i Klemensk. (S. af *Peder T.* og *Petra*, f. *Pelle*). G. m. *Karen Dorthea*, f. *Christiansen*, d. 10. 4. 1908 i Bodilsk. (D. af *Jacob Peder C.* og *Marie Kristine*, f. *Nielsen*). Børn: *Louis Vibe Pelle*, f. 25. 10. 1927. *Solveig Marie*, f. 17. 4. 1929. *Jacob Peter Andr.*, f. 9. 2. 1931. *Fritze Ani Margrethe*, f. 20. 2. 1941.

61 — »BÆKKEDAL« pr. Kjølbergd. 6,8 ha — Htk. 0-3-2-2¼ — Ejds. 8,400 — Grdsk. 3,400. Overtoges 1915 af: *Erik Andr. Munch*, f. 18. 5. 1892 i Aaker (S. af *Janus M.* og *Laura Petrea*, f. *Nielsen*). G. m. *Marie Kristine*, f. *Nielsen*, d. 14. 7. 1891 (D. af *Jens N.* og *Kristine*, f. *Svensen*). Børn: *Kristian Andr.*, f. 10. 6. 1913. *Klara Marie*, f. 15. 5. 1915. *Karl Edv.* f. 10. 2. 1917. *Alfred Anthon*, f. 12. 4. 1918. *Valdemar*, f. 24. 2. 1920. *Gunhild Hansine*, f. 14. 8. 1921. *Olaf*, f. 6. 4. 1923. *Hans Otto*, f. 29. 8. 1924. *Anna Elisabeth*, f. 28. 9. 1925. *Gunnar Janus*, f. 30. 9. 1927. *Ruth Elvira*, f. 5. 6. 1929. *Bodil Kirsten*, f. 15. 6. 1930. *Johan Erik*, f. 4. 6. 1932. *Ingrid*, f. 24. 3. 1937.

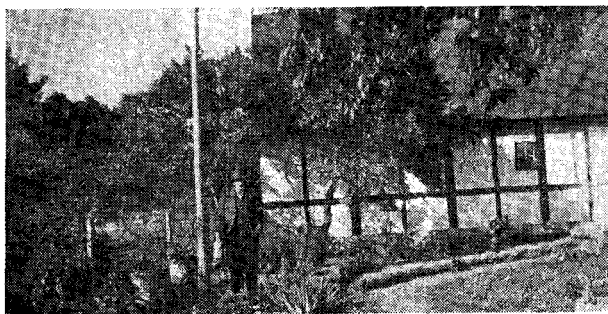

66 — »RØMERSDAL« pr. Kjølbergd. Tlf. Lob. 109 y. 19 Slg. Frt. 12,5 ha — Htk. 1-1-3-2¾ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 7,400. 12 Td. Ld. Skov og Løkke. Overtoges 1927 af: *Carl Thorvald Römer*, f. 5. 5. 1901 paa Ejend. (S. af *Jens R.* og *Karen Margrethe*, f. *Landby*). G. m. *Ella Kristine*, f. *Jacobsen*, d. 23. 6. 1918 i Aakirkeby. Børn: *Lilli Margrethe*, f. 7. 4. 1948.

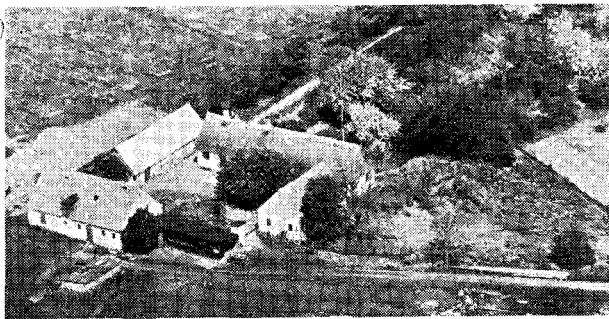
67 a — »IDASMINDE« pr. Kjølbergd. Tlf. Lob. 33 x. 19. Slg. Frt. 5,2 ha — Htk. 0-5-2-0¼ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 4,200.

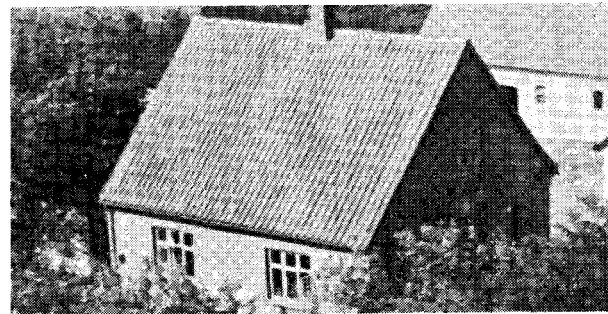
Overtoges 1920 af: *Jens Søren Holm*, f. 31. 3. 1895 i Vordingborg Landsogn (S. af Hans Peter H. og Kirsten, f. Sørensen). Elev paa Tune Landbrugssk. G. m. Lilly Margrethe Ravnsbjerg, f. Møller, d. 11. 12. 1911 i Faster, Ringkøbing (D. af Peter M. og Nette Ravnsbjerg, f. Bendtsen). Børn: Lene Ravnsbjerg, f. 31. 1. 1943. Søren Ravnsbjerg, f. 27. 8. 1944.

73 an — »ARNAGERBRO« pr. Kjølbergd. 7,9 ha — Htk. 0-0-3-2 — Ejds. 10,800 — Grdsk. 4,200. Ejer: *Eigil Jobs. Pedersen*, f. 24. 4. 1913 i Karlslunde. G. m. Esther Jensine, f. Lund, d. 14. 1. 1917 i Rutsk. Børn: Kjeld Jens Peter Høeg, f. 20. 1. 1944. Ib Niels Chr. Lund, f. 9. 3. 1945. Lajla Evelyn Lund, f. 28. 11. 1946.

71 — »BLEMMEMØLLE« pr. Kjølbergd. 24. Slg. Frt. 9,4 ha — Htk. 1-2-1-1 — Ejds. 13,200 — Grdsk. 5,200. Overtoges 1947 af: *Martin Chr. Petersen*, f. 10. 11. 1919 paa Solblink i Pedersk. (S. af Johannes P. og Petra, f. Nielsen). G. m. Margith, f. Jensen, d. 27. 3. 1920 paa Kaspermøllen i Ibsk. (D. af Thorvald J. og Marie, f. Dam). Børn: Jytte, f. 5. 4. 1946.

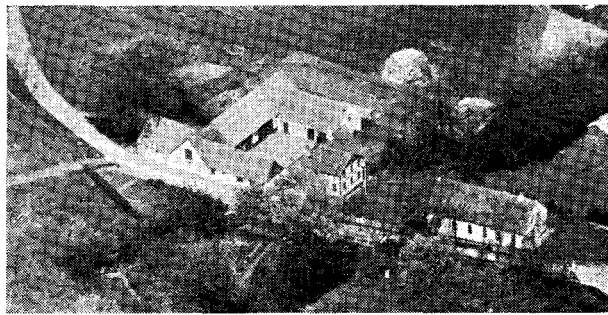

73 x — »VESTERHUS« pr. Kjølbergd. 5.—7. Slg. Ll. 8,0 ha — Htk. 0-0-2-2¼ — Ejds. 13,200 — Grdsk. 3,500. 3 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1916 af: *Aksel Chr. Børgesen*, f. 13. 7. 1890 paa Ejend. (S. af Lars B. og Kristine, f. Sonne). G. m. Karla Marie, f. Vang, d. 3. 6. 1895 i Rønne (D. af Karl V. og Kristine, f. Hansen). Børn: Viggo Adolf, f. 18. 11. 1918. Knud, f. 3. 5. 1920. Aksel, f. 19. 12. 1934.

OLSKER

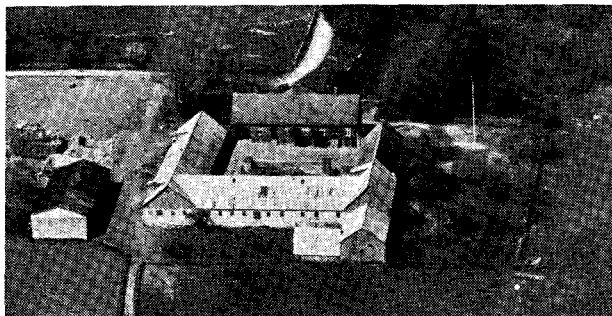
1 a — »ST. HALLEGAARD« pr. Tejn. Tlf. Rø 77 x. Proprietærgaard. 70,6 ha — Htk. 9-7-0-1 — Ejds. 68,000 — Grdsk. 40,800. 33 Td. Ld. er Skov og Klippepartier, 2 Td. Ld. er Eng. Slægtens Eje gennem flere Generationer. Overtoges 1948 af: *Richard Funch*, f. 20. 2. 1921 paa Gaarden (S. af Johannes F. og Hedvig, f. Jensen). Elev paa Lyngby Landboskole 1942—43 og paa Gymnastikhøjsk. 1945—46.

1 b — »STRANDGAARDEN« pr. Tejn. Tlf. Allinge 111 y. 12,5 ha — Htk. 2-6-3-1¼ — Ejds. 28,000 — Grdsk. 12,400. 1 Td. Ld. er Skov. Gaarden opf. efter Brand for ca. 100 Aar siden. Overtoges 1913 af: *Ejnar Jørgen Jacobsen*, f. 31. 7. 1888 paa Baggd. i Klemensk. (S. af Hans Chr. J. og Laura Kristine, f. Jensen). G. m. Kathrine Louise, f. Jacobsen, d. 9. 2. 1890 paa St. Bækkegd. (D. af Georg Chr. J. og Oliva Mathea Kathrine, f.

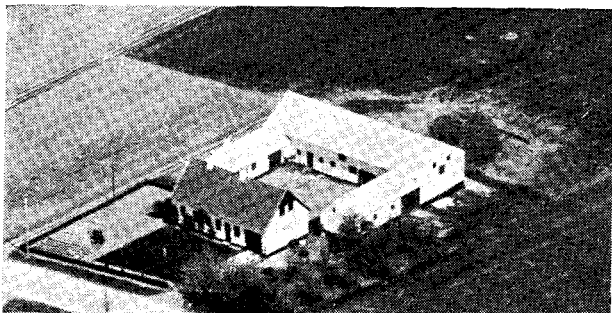
Lyngberg). Elev paa Høng Husholdningssk. 1911. Børn: Kirsten Lyngberg, f. 8. 6. 1914. Hans Georg Lyngberg, f. 11. 12. 1915. Jørn Olaf Lyngberg, f. 3. 4. 1926. Birgit Lyngberg, f. 19. 8. 1932.

1 h — »GADELY« pr. Tejn. St. Hallegd. Pc. 14,0 ha — Htk. 1-0-1-1 — Ejds. 17,000 — Grdsk. 5,400. 7 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1948 af: *Ablmann Louis Kristen Olsen*, f. 23. 10. 1911 i Klemensk. (S. af Carl O. og Janusine, f. Jørgensen). G. m. Mary Oliva Kristine, f. Jørgensen, d. 5. 12. 1916 i Olsk. (D. af Laurits J. og Amalie, f. Schwart). Børn: Alice Birgitte, f. 17. 1. 1935. Fred Birger, f. 5. 12. 1937. Vivi Birgit, f. 5. 6. 1939.

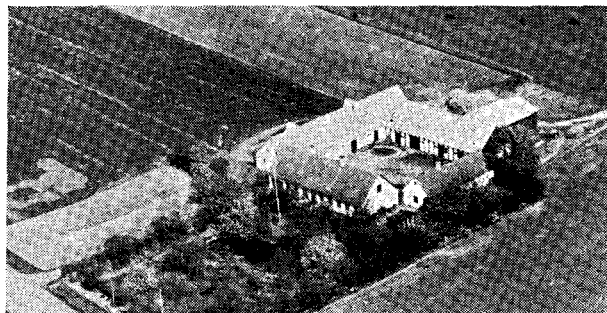
38 a og 2 a — »LINDESGAARD« pr. Tejn. Tlf. Allinge 82 x. 34. Slg. 78,4 ha — Htk. 12-5-3-2¾ — Ejds. 78,000 — Grdsk. 46,000. 15 Td. Ld. er Skov, 25 Td. Ld. vedvarende Græs. Præstegaarden tilkøbt 1910. Overtoges 1917 af: *Charles Math. Funch*, f. 10. 3. 1893 paa St. Myregd. (S. af D. F. og Juli, f. Clausen). Elev paa Bornh. Højsk. 1912—13 og paa Lyngby Landbosk. 1915—16. G. m. Marie Karoline, f. Hansen, d. 6. 7. 1896 paa Pilegd. i Rø (D. af Hans Math. H. og Julia, f. Hansen).

2 h — »EGELUND« pr. Allinge. Præstegd. Pc. 14,2 ha — Htk. 1-3-0-1¾ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 7,700. 11 Td. Ld. er Krat og Klipper. Overtoges 1929 af: *Ludvig Chr. Pedersen*, f. 17. 3. 1904 paa Ejend. (S. af Carl Chr. P. og Andrea, f. Clausen). G. m. Ellen Louise, f. Sommer, d. 1. 11. 1909 paa Munkegd. (D. af Ludvig S. og Agnes, f. Pedersen). Børn: Elly, f. 26. 9. 1931. Eli, f. 7. 1. 1935. Ernst Chr. f. 13. 2. 1936.

4 b — »BOETSVANG« pr. Allinge. Tlf. Allinge 80. 9,0 ha — Htk. 1-4-2-1½ — Ejds. 19,000 — Grdsk. 8,400. Ejend. genopbyggedes 1940. Overtoges 1941 af: *Christian Steenberg*, f. 14. 8. 1917 paa Skovvang i Olsk. (S. af Thorvald Chr. S. og Gerda Marie, f. Didriksen). Elev paa Haslev Højskole 1939—40. G. m. Estrid Brandt, f. Jensen, d. 20. 2. 1922 paa Tornegd. i Nylars (D. af Olaf Peder J. og Helga, f. Koofed). Elev paa Bornh. Husholdningsskole og paa Haslev Højskole. Børn: Hans Chr. Brandt,

f. 20. 4. 1942. Jens Edvard Brandt, f. 10. 8. 1943. Carl-Aage Brandt, f. 17. 8. 1946. Niels Holger Brandt, f. 20. 12. 1947.

5 a — »LL. VEDBYGAARD« pr. Tejn. Tlf. Klemensk. 78 y. 1. Slg. 15,5 ha — Htk. 3-0-2-1 — Ejds. 27,000 — Grdsk. 13,700. ½ Td. Ld. er Skov. Udbygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1938 af: *Vagn Jobs. Rømer*, f. 4. 5. 1917 paa Gaarden (S. af Johannes Chr. R. og Eleonora Kristine, f. Vang) G. m. Dagmar, f. Kofoed, d. 20. 2. 1917 i Hasle (D. af Niels K. og Anna, f. Absalon). Børn: Teddy Johannes, f. 20. 2. 1942. Aase Irene, f. 2. 3. 1945.

5 b — »SKOVVANG« pr. Tejn. Tlf. Klemensk. 53 x. 1. Slg. Pc. 16,0 ha — Htk. 1-6-3-2¼ — Ejds. 26,000 — Grdsk. 11,000. 1½ Td. Ld. er Skov. I Slægtens Eje siden 1787. Overtoges 1916 af: *Theodor Chr. Steenberg*, f. 17. 10. 1888 paa Gaarden (S. af Anders Chr. S. og Oliva, f. Hansen). G. m. Gerda Marie, f. Didriksen, d. 14. 6. 1896 i Nylars (D. af Kristian D. og Bothilda f. Jensen). Børn: Christian, f. 14. 8. 1917. Ellen Marie, f. 17. 12. 1918. Konrad Johannes, f. 13. 2. 1920. Karl Anker, f. 19. 3. 1923. Esther Elisabeth, f. 11. 9. 1926. Anna Oliva, f. 10. 8. 1928.

5 e — »PILEVANG« pr. Tejn. 1. Slg. Pc. 10,2 ha — Htk. 1-1-3-1 — Ejds. 15,500 — Grdsk. 5,500. 1 Td. Ld. er Krat og Klippepartier. Overtoges 1928 af: *Kaj Holm*, f. 25. 4. 1905 paa Ejendommen (S. af Jens Jørgen H. og Sofie, f. Grankvist). G. m.

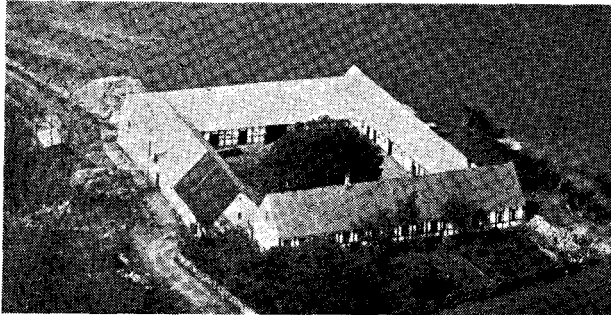

Valborg Louise, f. Møller, d. 11. 1. 1910 i Klemensk. (D. af Jørgen M. og Petrea, f. Lyberg). Børn: Tove Kirsten, f. 15. 9. 1937. Sonja Lillian, f. 14. 4. 1945.

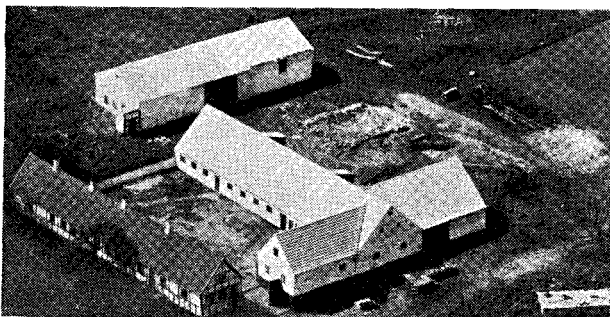
5 g — »VEDBY MØLLE« pr. Hasle. 1. Slg. Pc. 8,8 ha — Htk. 1-0-1-2 — Ejds. 15,000 — Grdsk. 4,700. Indtil 1944 var der Mølleri paa Ejend. Overtoges 1946 af: *Knud Albert Pedersen*, f. 2. 5. 1913 i Rutsker (S. af Marius P. og Georgine, f. Pedersen). G. m. Margit, f. Larsen, d. 14. 9. 1922 i Rutsker (D. af Lorents L. og Jenny, f. Bech). Børn: Henry Albert, f. 22. 7. 1946.

5 h — »FRYDENDAL« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 11 y. 1. Slg. Pc. 10,6 ha — Htk. 1-3-3-1 — Ejds. 14,400 — Grdsk. 5,600. ½ Td. Ld. er Krat og Bæk. Bygn. er ca. 150 Aar gamle. Overtoges 1918 af: *Carl Nielsen*, f. 27. 8. 1891 paa Arbejdslyst i Aaker (S. af Hans N. og Andrea, f. Andersen). Elev paa Bornh. Højsk. 1910—11. G. m. Kathrine Dorthea, f. Josefsen, d. 9. 5. 1897 i Hove, Jyll. (D. af Hjalmar J. og Andrea, f. Hansen). Børn: Karl Anker, f. 12. 2. 1923. Edith, f. 12. 2. 1923. Birgitte Dorthea, f. 8. 12. 1927.

5 l — »VANGSBO« pr. Tejn. 1. Slg. Pc. 4,3 ha — Htk. 0-5-0-0 — Ejds. 10,800 — Grdsk. 3,800. 1 Td. Ld. Mose, Veje og lign. Overtoges 1937 af: *Villiam Vang*, f. 6. 9. 1913 paa Ejend. (S. af Hans Ipsen V. og Julia Sofie, f. Andersen).

6 a — »ST. VEDBYGAARD« pr. Tejn. Tlf. Klemensk. 78 u. 2. Slg. 49,2 ha — Htk. 8-3-2-1½ — Ejds. 58,000 — Grdsk. 14,800. Ca. 6 Td. Ld. er Skov. Paa Grunden findes en Høj, Møllehøjen. Overtoges 1946 af: *Valdemar Theodor Olsen*, f. 4. 7. 1923 i Østerlars (S. af Theodor O. og Edith, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højsk. 1941—42. G. m. Thora Grethe, f. Thorsen, d. 7. 7. 1924 i Rutsker (D. af Villiam T. og Thora Margrethe, f. Westh). Elev paa Sorø Husholdningssk. 1943. Børn: Lauge Colberg, f. 12. 7. 1947.

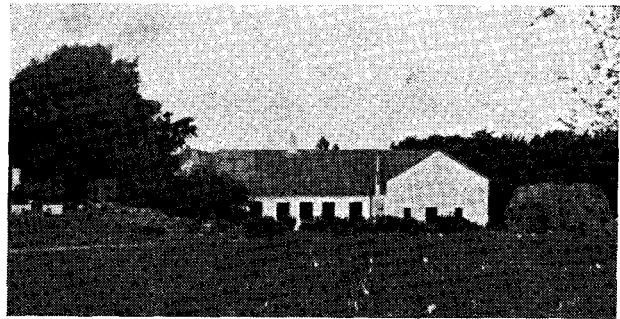
7 a — »MAEGAARD« pr. Allinge. Tlf. Allinge 103 u. 3. Slg.

40,6 ha — Htk. 3-5-2-¼ — Ejds. 32,000 — Grdsk. 16,900. 43 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1940 af: *Peter Andr. Mogensen*, f. 13. 5. 1909 paa Nygaard (S. af Jens M. og Elise, f. Kjølner). G. m. Birgitte Katrine, f. Sonne, d. 16. 4. 1907 i Aaker (D. af Kristian S. og Hansine, f. Larsen). Børn: Annalise Sonne, f. 20. 5. 1935. Sine Sonne, f. 8. 8. 1940.

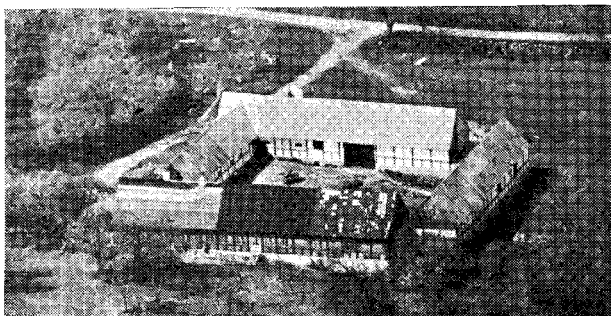
7 f — »ENGVANG« pr. Allinge. 3. Slg. Pc. 9,5 ha — Htk. 1-0-0-0¾ — Ejds. 14,000 — Grdsk. 4,700. 5 Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1942 af: *Martin Grønbech Abildgaard*, f. 14. 3. 1912 paa Langegd. i Rutsk. (S. af Just A. og Agnes, f. Grønbech). G. m. Eva Marie Henriette, f. Andersen, d. 7. 3. 1908 i Vesterm. (D. af Ludvig A. og Kristine, f. Thorsen). Elev paa Høng Husmandssk. 1927 og paa Odense Fagsk. 1929. Børn: Thormod Grønbech, f. 7. 12. 1945.

7 g — »ØSTERVANG« pr. Allinge. 3. Slg. Pc. 6,2 ha — Htk. 1-1-2-2¾ — Ejds. 12,300 — Grdsk. 4,300. Ejer: *Poul Anker Holm*, f. 28. 9. 1898 i Rutsk. G. m. Oline Rubine Elisabeth, f. Holmgren, d. 18. 9. 1903 i Rutsk. Børn: Edith Marie, f. 3. 9. 1923.

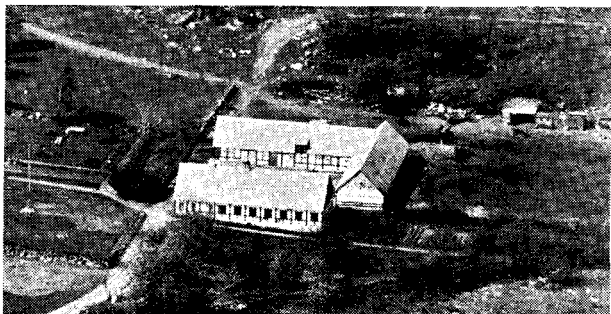

7 i — »SKOVERYD« pr. Allinge. Tlf. 103 y. 3. Slg. Pc. 19,0 ha — Htk. 2-1-3-0 — Ejds. 21,000 — Grdsk. 9,400. 10 Td. Ld. er Skov. Overt. 1939 af: *Ejler Herman Bendiks Dalsgaard Andersen*, f. 6. 11. 1913 i Gudhjem (S. af Ludvig A. og Kristine, f. Thorsen). Elev paa Ollerup Gymnastikhøjsk. 1935—36. G. m. Judith Helene, f. Hansen, d. 23. 4. 1917 paa Munkegd. i Nyker (D. af Laurits H. og Laura, f. Arnoldus). Børn: Merete Benedikte Dalsgaard, f. 3. 10. 1941. Aase Signe Dalsgaard, f. 13. 7. 1948.

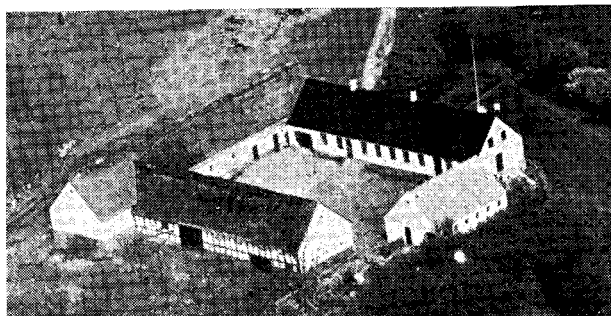
8 a — »SKOVGAARD« pr. Allinge. Tlf. Rutsker 6 x. 4. Slg. 50,2 ha — Htk. 5-3-1-2¼ — Ejds. 30,000 — Grdsk. 18,300. Overtoges 1921 af: *Harry Andr. Riis*, f. 30. 3. 1891 paa Gaarden (S. af Magelius R. og Nikoline, f. Lind). G. m. Kristine Marie, f. Kofod, d. 5. 8. 1891 paa Thorupgd. i Klemensk. (D. af Hans K.

og Laura, f. Pedersen). Børn: Aage, f. 17. 3. 1914. Filip Nikolaj, f. 21. 12. 1917. Ellen Marie, f. 17. 3. 1920. Knud, f. 8. 11. 1928.

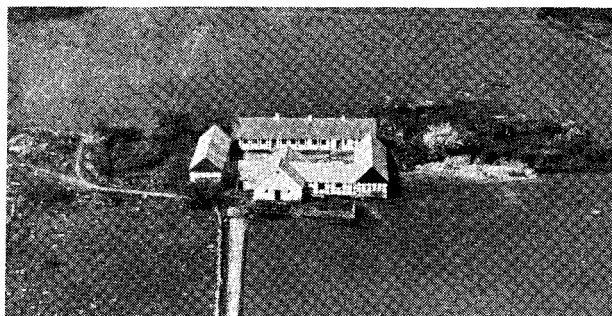

8 c — »NY SKOVGAARD« pr. Allinge. 4. Slg. Pc. 26,2 ha — Htk. 2-3-2-0¼ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 9,500. 20 Td. Ld. er Skov og Klipper. Bygningerne er med Bindingsværk. Overtoges 1923 af: *Emil Mathæus Riis*, f. 17. 11. 1884 paa Skovgd. (S. af Magelius R. og Nikoline, f. Lind). G. m. Albine Juliane, f. Steenberg, d. 25. 12. 1890 i Olsk. (D. af Kristian S. og Oliva, f. Hansen). Børn: Villiam Theodor Andr., f. 12. 9. 1912. Emil, f. 7. 5. 1915. Edith, f. 8. 6. 1918. Bodil Oliva, f. 4. 7. 1920. Gunnar Julius, f. 30. 5. 1923. Magnhild, f. 7. 10. 1929. Inge Michelle, f. 28. 7. 1931.

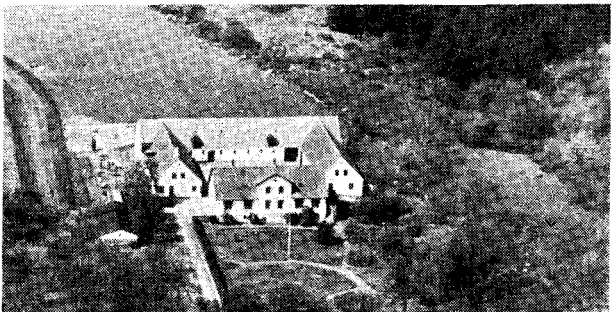

9 a — »HABBEDAMSGAARD« pr. Allinge, Tlf. Allinge 71 x. 5. Slg. 50,8 ha — Htk. 6-4-2-2 — Ejds. 42,000 — Grdsk. 24,600. 30 Td. Ld. er Skov, Klipper og Krat. Overtoges 1914 af: *Hans Math. Hansen*, f. 21. 1. 1893 i Olsk. (S. af Laurits H. og Annine, f. Riis). G. m. Marie, f. Christiansen, d. 19. 1. 1894 paa Nygd. i Nyker (D. af Jens Peder C. og Augusta, f. Kofod). Børn: Ella Margrethe, f. 15. 6. 1924. Henning Laurits, f. 13. 5. 1928. Poul Anker, f. 16. 3. 1930. Hans Chr., f. 7. 7. 1932.

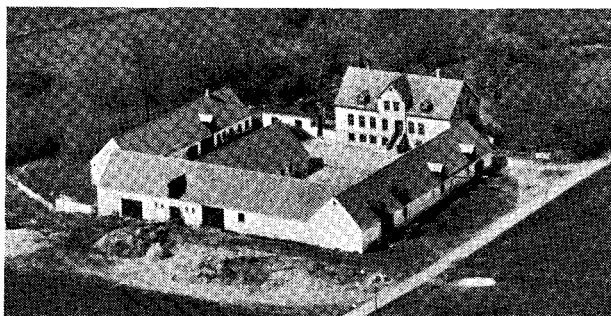
10 a — »MUNKEGAARD«, pr. Allinge. Tlf. Allinge 124 y. 6. Slg. 29,0 ha. — Htk. 3-2-3-1¼ — Ejds. 25,000 — Grdsk.

14,300. 22 Td. Ld. er Skov og Lyng. Overtoges 1913 af: *Ludvig Johannes Sommer*, f. 10. 12. 1887 paa Gaarden (S. af Hans S. og Marie, f. Holm). G. m. Johanne Marie, f. Pedersen, d. 2. 8. 1902 paa Egelund (D. af Christian P. og Andrea, f. Clausen). Børn: Ellen Louise, f. 1. 11. 1909. Helga, f. 21. 3. 1913. Poul Hans Vilhelm, f. 3. 3. 1915. Arne Ludvig Johannes, f. 22. 4. 1916. Aage Theodor, f. 26. 11. 1921. Gunhild, f. 27. 9. 1936. Kaj, f. 3. 8. 1939.

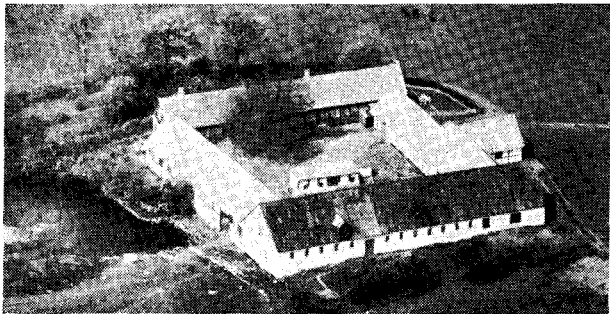
11 a — »BLAAHOLT«, pr. Allinge. Tlf. Allinge 124 x. 7. Slg. 37,2 ha — Htk. 6-3-2-2¼ — Ejds. 45,000 — Grdsk. 24,900. Ca. 6 Td. Ld. er Skov og 11 Td. Ld. Eng og Klipper. Paa Grunden findes 3 Gravhøje, der er fredede. Overtoges 1913 af: *Marius Henning Nielsen*, f. 28. 8. 1887 i Sandvig (S. af Anders N. og Karoline, f. Jensen). G. m. Ragnhild Margrethe, f. Larsen, d. 12. 1. 1899 i Allinge (D. af Alfred L. og Margrethe, f. Thorsen). Børn: Aage Thor, f. 14. 4. 1920. Regner Johannes, f. 23. 12. 1921. Inger Marie, f. 11. 3. 1923. Knud Andreas, f. 13. 5. 1924. Bodil Charlotte, f. 9. 10. 1926. Valborg Margrethe, f. 1. 5. 1928. Poul Henning, f. 24. 6. 1929. Louise Hansine, f. 16. 5. 1930. Betty Karoline, f. 19. 11. 1931. Ruth Birgitte, f. 4. 3. 1935.

12 a — »BROGAARD«, pr. Allinge. Tlf. Allinge 18. 8. Slg. 64,2 ha — Htk. 10-4-1-1½ — Ejds. 72,000 — Grdsk. 42,100. 35 Td. Ld. er Skov og Klipper. Paa Grunden findes en Gruppe Helleristninger, samt flere fredede Gravhøje. Overtoges 1923 af:

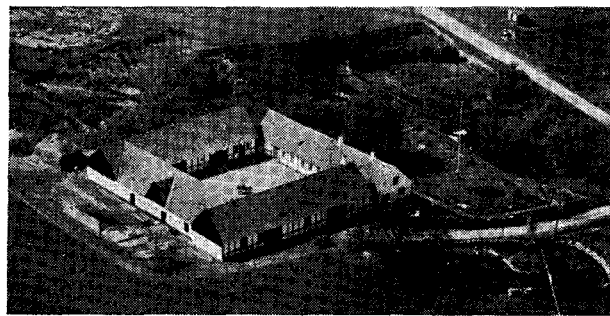
Erik Frigaard, f. 20. 12. 1895 i Nyiars (S. af Jens Peter F. og Margrethe, f. Sode). Elev paa Bornh. Højsk. 1913—14 og paa Dalum Landbrugssk. 1918—19. G. m. Anna Marie, f. Kure, d. 25. 4. 1896 i Nyker (D. af Wictor K. og Kathrine, f. Andersen). Elev i Kvindernes Køkken, København 1917. Børn: Kirsten, f. 8. 3. 1925. Tove, f. 4. 4. 1926. Anna Margrethe, f. 4. 1. 1931. Bent Kure, f. 7. 1. 1934.

12 b — »BROVANG«, pr. Allinge. 8. Slg. Pc. 7,9 ha — Htk. 1-1-3-¼ — Ejds. 16,500 — Grdsk. 7,300. Ejer: *Knud Hansen Holm*, f. 7. 12. 1913. G. m. Kirsten, f. Andersen, d. 28. 5. 1920 i Skodsborg. Børn: Ruth, f. 20. 7. 1947.

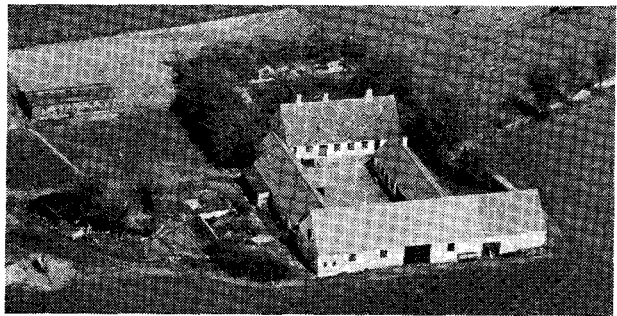
13 a — »BRIDSENSGAARD« pr. Allinge. Tlf. Allinge 112. 9. Slg. 39,9 ha — Htk. 6-2-3-1¼ — Ejds. 48,000 — Grdsk. 29,000. Ca. 6 Td. Ld. er Skov. I Slægtens Eje gennem 200 Aar. Overtoges 1919 af: *Julius Peter Kaas*, f. 13. 6. 1893 paa Gaarden (S. af Jens Peder Vallentin K. og Kristine, f. Arnoldus). G. m. Laura, f. Christiansen, d. 28. 11. 1892 i Klemensk. (D. af Niels C. og Anna, f. Jensen).

13 b — pr. Allinge. 9. Slg. Pc. 6,9 ha — Htk. 1-0-3-1 — Ejds. 12,200 — Grdsk. 5,000. Ejer: *Jens Chr. Mogensen*, f. 11. 3. 1907 i Vesterm. G. m. Poula Margrethe, f. Nielsen, d. 13. 7. 1908 i Sandvig. Børn: Egon, f. 5. 6. 1938. Birthe, f. 31. 1. 1942.

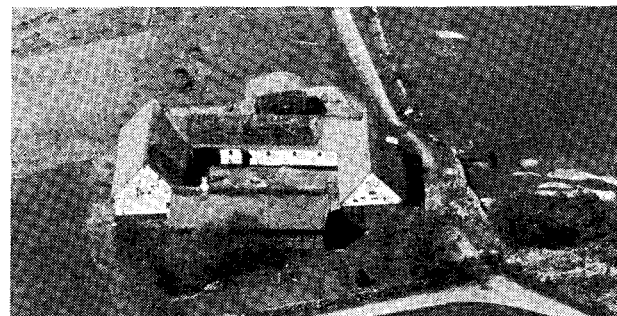

14 a — »SJELLEGRAD«, pr. Allinge. Tlf. Allinge 176 v. 10. Slg. 25,9 ha — Htk. 3-0-3-0 — Ejds. 26,400 — Grdsk. 12,700. 17 Td. Ld. er Skov og 2 Td. Ld. Mose. Bygn. opført i Bindingsværk. Overtoges 1940 af: *Carl Holger Schjørring*, f. 3. 6. 1911 i København (S. af Holger Emil S. og Martha, f. Hjorth). Havebrugskandidat. G. m. Edith, f. Kofoed, d. 21. 4. 1915 paa Gaarden (D. af Janus K. og Hansine, f. Christiansen). Børn: Bodil, f. 24. 12. 1943.

14 b — »ALDERSRO« pr. Allinge. Tlf. Allinge 129. 10. Slg. Pc. 11,0 ha — Htk. 2-6-1-1 — Ejds. 23,000 — Grdsk. 10,500.

Overt. 1918 af: *Ejner Blem*, f. 26. 6. 1886 paa Engegd. i Nylars (S. af Marcus Peter B. og Julie, f. Larsen). Elev paa Bornh. Højsk. 1901, paa Tune Landbrugssk. 1912—13. G. m. Anna Marie, f. Jensen, d. 21. 5. 1888 i Allinge (D. af Chr. J. og Hansine, f. Holm). Børn: Julie Margrethe, f. 8. 9. 1919. Marcus Chr., f. 11. 3. 1926. Edel Kirstine, f. 11. 3. 1926.

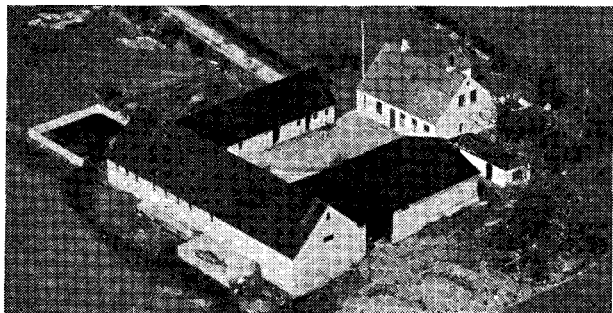
15 a — »LI. HALLEGAARD« pr. Allinge. Tlf. Allinge 176 u. 11. Slg. 10,2 ha — Htk. 2-0-0-¼ — Ejds. 20,400 — Grdsk. 8,700. 2 Td. Ld. er Klipper og Krat. Bygningerne er med Bindingsværk. Overtoges 1941 af: *Konrad Johannnes Stenberg*, f. 13. 2. 1920 paa Skovvong (S. af Theodor S. og Gerda, f. Didrikson). G. m. Helga Jutta Stub, f. Nielsen, d. 27. 1. 1922 paa Gaarden (D. af Henrik N. og Julia, f. Stub). Elev paa Bornh. Højskole 1938.

15 c — »PILELY« pr. Allinge. 11. Slg. Pc. 7,1 ha — Htk. 1-2-3-1¼ — Ejds. 12,500 — Grdsk. 5,400. Overtoges 1932 af: *August Johan Schmidt Jensen*, f. 29. 8. 1902 paa Ejend. (S. af Julius J. og Beate, f. Schmidt). Elev paa Kærehave Landbrugssk. G. m. Anna Nanna, f. Rasmussen, d. 28. 9. 1911 paa Krakly i Rutsk. (D. af Niels R. og Lauretsine, f. Nielsen). Børn: Margith, f. 4. 10. 1943. Arne Julius, f. 21. 3. 1945.

16 a — »HULLEGAARD« pr. Allinge. Tlf. Allinge 176 x. 12. Slg. 54,4 ha — Htk. 13-1-3-2¾ — Ejds. 74,400 — Grdsk. 47,400. 11 Td. Ld. er Skov. Stuehuset er med Bindingsværk. Overtoges 1920 af: *Carl Oluf Rottensten*, f. 20. 2. 1895 paa Bjørnegd. i Klemensk. (S. af Hans R. og Thora Anine, f. Kure). Elev paa Bornh. Højsk. 1913—14 og paa Næsgaard Agerbrugsskole 1914—16. G. m. Magdalene Kathrine, f. Funch, d. 13. 8. 1893 i Allinge (D. af Hans Antonius F. og Kristine, f. Nielsen). Børn: Lise, f. 3. 1. 1927. Niels Oluf, f. 9. 8. 1928. Poul, f. 29. 7. 1929. Hans, f. 13. 1. 1932. Elna, f. 14. 11. 1933.

16 b — »PALMEHØJ« pr. Allinge. 12. Slg. Pc. 7,8 ha — Htk. 1-1-1-2¼ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 6,300. Overtoges 1922 af:

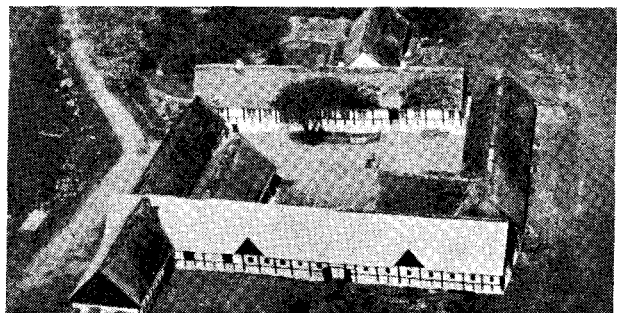
Viggo Magelius Riis, f. 22. 11. 1887 paa Skovgd. (S. af Magelius R. og Nikoline, f. Lind). G. m. Emma Dorthea, f. Kofod, d. 11. 8. 1894 paa Thorupgd. i Klemensk. (D. af Hans K. og Laura, f. Pedersen). Børn: Elna Dorthea, f. 30. 5. 1916. Villy Nicolaj, f. 9. 6. 1925.

17 a — »SMEDEGAARD« pr. Allinge. Tlf. All. 71 y. 13. Slg. 23,0 ha — Htk. 3-4-3- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 34,500 — Grdsk. 19,900. Overtoges 1920 af: *Julius Chr. Kofoed Mogensen*, f. 25. 7. 1893 paa Granly (S. af Christian Andr. M. og Regine Norine Margrethe, f. Kofoed). Elev paa Haslev Landbrugssk. 1917—18. G. m. Gerda Anna, f. Christiansen, d. 1. 11. 1900 i Ørum, Aarhus. (D. af J. C. og Mine, f. Nielsen). Børn: Grethe Kofoed, f. 14. 10. 1928. Ruth Kofoed, f. 28. 12. 1929.

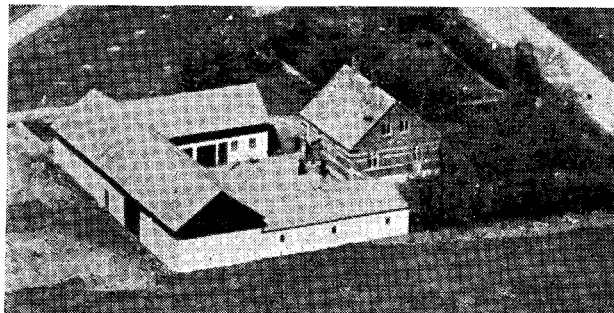

17 d — »SKOVMINDE« pr. Allinge. 13. Slg. Pc. 6,8 ha — Htk. 0-5-1-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 14,400 — Grdsk. 4,600. 2 Td. Ld. er Klipper. Overtoges 1908 af: *Emanuel Engelinas Madsen*, f. 14. 8. 1884 paa Ejend. (S. af Svend M. og Thora Sofie, f. Holm). Elev paa Bh. Højsk. 1902—03. G. m. Agnes Oliva Petrea, f. Marcher, d. 31. 1. 1891 i Rø (D. af Peder Nielsen og Anine, f. Andersen). Børn: Gerda Sofie, f. 7. 9. 1921. Esther Marie, f. 7. 8. 1922. Dagnu Elisebeth, f. 16. 12. 1923. Svend Thorvald, f. 18. 2. 1926.

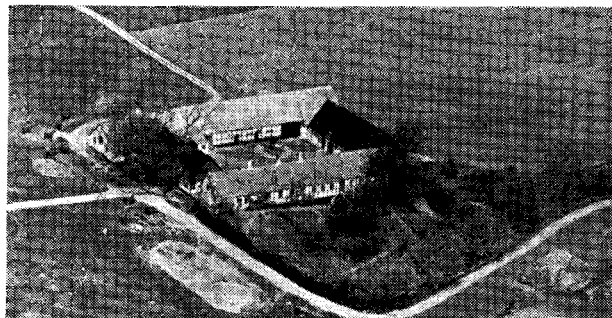

18 a — »LUNDEGAARD« pr. Allinge. Tlf. Allinge 114 x. 14. og 15. Slg. 41,4 ha — Htk. 7-7-1-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 45,000 — Grdsk. 28,300. 8 Td. Ld. er Skov. Bygningerne er med Bindings-

værk. Overtoges 1917 af: *Jørgen Christian Jacobsen*, f. 4. 4. 1891 paa Gaarden (S. af Frits J. og Hansine f. Klo). Har været Elev paa Bornh. Højsk. G. m. Marie, f. Larsen, d. 23. 9. 1891 i Svanke (D. af Christian L. og Kathrine, f. Dam). Børn: Gunnar, f. 12. 7. 1919. Inger, f. 22. 10. 1920. Sine, f. 13. 7. 1924. Gunhild, f. 2. 3. 1927. Svend, f. 8. 2. 1929.

18 e — »BJERRINGHUS« pr. Allinge. Tlf. Allinge 71 v. 14. Slg. Pc. 13,2 ha — Htk. 1-3-2-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 6,200. 7 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1925 af: *Ludvig Andr. Nielsen*, f. 4. 7. 1897 paa Engvang i Rutsk. (S. af Jens N. og Sanna Kristine, f. Holm). G. m. Mathilde Kathrine, f. Hansen, d. 17. 2. 1896 paa Humledal (D. af Laurits H. og Anine Oliva, f. Riis). Børn: Sanna Anine, f. 1. 8. 1920. Knud Aage, f. 1. 3. 1925. Gunnar, f. 4. 6. 1929.

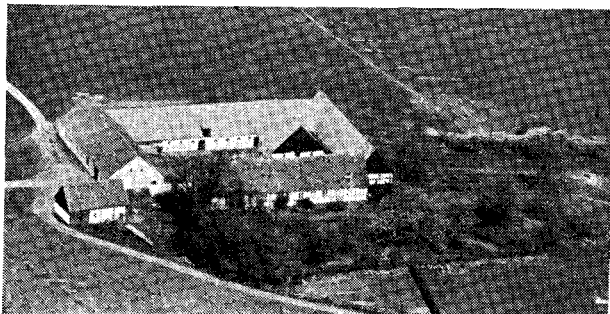
20 a — »BÆKKEGAARD« pr. Allinge. Tlf. Allinge 115. 16. Slg. 28,2 ha — Htk. 5-7-0-3 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 38,400 — Grdsk. 19,600. 10 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov og Krat. Bygningerne er med Bindingsværk. Overtoges 1944 af: *Dagmar Anine Karoline Jensen*, f. Stenberg, d. 2. 9. 1903 i Allinge (D. af Hans Peder S. og Anine Nikoline, f. Kaas). Børn: Doris, f. 23. 10. 1930.

20 d — »SKOVSHOLM« pr. Allinge. Tlf. Allinge 71 u. 16. Slg. Pc. 5,3 ha — Htk. 0-4-0-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 10,800 — Grdsk. 3,000. 1 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Krat og Klipper. Overtoges 1920 af: *Hans Chr. Jensen*, f. 23. 6. 1893 paa Hyldelyst i Klemensk. (S. af Hans J.

og Margrethe, f. Kjølner). Børn: Erna Kristine, f. 25. 7. 1924. Ernst Ove, f. 4. 5. 1926. Holger Børge, f. 24. 1. 1928. Eva Margrethe, f. 14. 4. 1932.

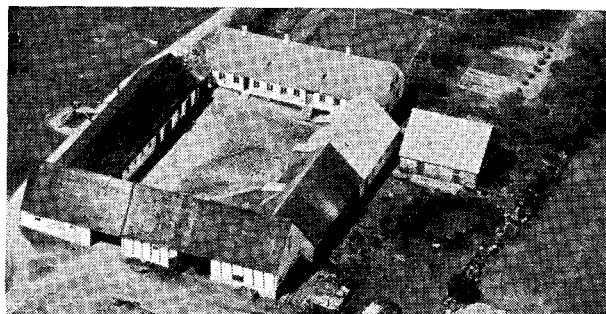
21 a — »BAKKEGAARD« pr. Allinge. Tlf. Allinge 114 u. 17. Slg. 35,8 ha — Htk. 8-1-2-2¼ — Ejds. 46,000 — Grdsk. 25,200. 7 Td. Ld. er Skov. I Slægtens Eje ca. 100 Aar. Overtoges 1938 af: *Konrad Funch Kofoed*, f. 17. 5. 1906 paa Gaarden (S. af Jens Nielsen K. og Emilie Margrethe, f. Funch). Elev paa Bornh. Højsk. 1924—25, paa Ryslinge Højsk. G. m. Helga, f. Boesen, d. 31. 3. 1910 paa Dalegd. i Rutsk. (D. af Andreas Peder B. og Thora, f. Nielsen). Børn: Holger, f. 27. 5. 1938. Inger, f. 18. 9. 1940. Bodil, f. 26. 8. 1947.

22 g — »BAKKEVANG« pr. Allinge. Tlf. Allinge 139 y. 18. Slg. Pc. 6,0 ha — Htk. 1-4-3-1¾ — Ejds. 16,800 — Grdsk. 5,300. 1 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1939 af: *Aksel Georg Colberg*, f. 24. 1. 1901 paa Bækkegd. i (S. af Carl C. og Fanny). G. m. Rigmor Andrea, f. Lund, d. 12. 3. 1911 i Rutsk. (D. af J. Hansen L. og Margrethe, f. Jensen). Børn: Grethe, f. 15. 8. 1937. Mogens Egede, f. 7. 5. 1941. Steffen Lund, f. 29. 12. 1945.

23 a — »ST. LÆRKEGAARD« pr. Tejn. Tlf. Allinge 58 y. 19. Slg. 31,5 ha — Htk. 6-2-0-¼ — Ejds. 43,000 — Grdsk. 25,000. 6 Td. Ld. er Skov. Paa Grunden findes en fredet Høj, Elnahøj. Overtoges 1918 af: *Hans Jensen Westb*, f. 1. 12. 1889 paa Klintgd. i Vesterm. (S. af Johan W. og Mathilde, f. Bertram). Elev paa Bornh. Højsk. 1911—12. G. m. Dorthea Marie, f. Hansen, d. 27. 1. 1904 i Allinge (D. af Jens H. og Anna, f. Nielsen). Børn: Jens Johan, f. 11. 10. 1922. Dita, f. 27. 8. 1923. Hans Bertram, f. 26. 10. 1924. Annelise, f. 5. 8. 1926. Gert Hansen, f. 21. 2. 1928. Dora, f. 6. 6. 1929. Poul Georg, f. 19. 6. 1934. Ingeborg Marie, f. 6. 7. 1937. Kirsten Dorthea, f. 23. 10. 1942.

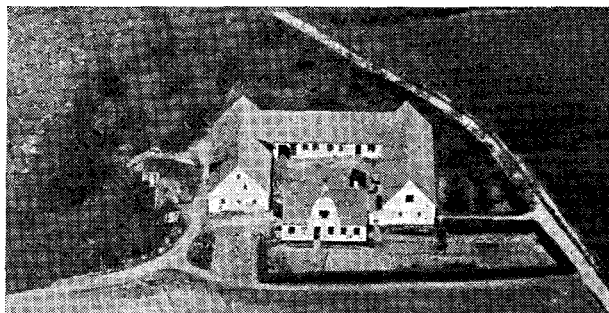
24 a — »LI. LÆRKEGAARD« pr. Tejn. Tlf. Allinge 58 x. 20. Slg. 31,6 ha — Htk. 6-4-0-¾ — Ejds. 49,000 — Grdsk. 27,300. 3 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1912 af: *Ole Rasmus Jen-*

sen, f. 13. 2. 1884 paa Gaarden (S. af Sander J. og Ane Margrethe, f. Kaas). Elev paa Bornh. Højsk. 1901—02 og paa Tune Landbrugssk. 1905—06. G. m. Gerda, f. Colberg, d. 3. 3. 1894 paa Bækkegd. i Nyker (D. af Carl Andr. Hansen C. og Fanny, f. Bolbro). Børn: Svend Ole, f. 24. 1. 1924. Carl Anker, f. 8. 10. 1927. Tove Colberg, f. 21. 10. 1929. Gerda Colberg, f. 18. 5. 1932.

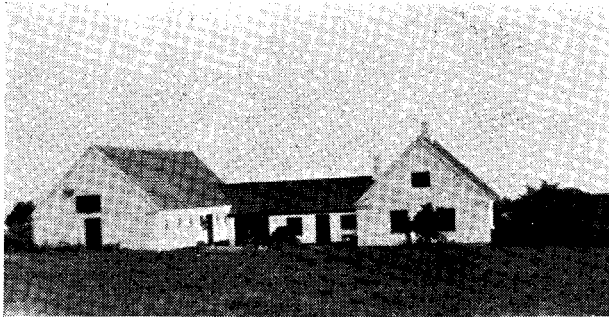
25 a — »PÆREGAARD« pr. Tejn. Tlf. Allinge 59. 21. Slg. 49,2 ha — Htk. 9-7-2-0 — Ejds. 74,000 — Grdsk. 43,400. Ca. 6 Td. Ld. er Skov. Bygningerne er med Bindingsværk. Paa Grunden findes 1 fredet Gravhøj. Overtoges 1908 af: *Marinius Chr. Christensen*, f. 11. 3. 1881 i Sdr. Omme (S. af Jens Chr. C. og Anna Dorthea, f. Nielsen). G. m. Mathea Kristiane, f. Jensen, d. 26. 4. 1886 paa Gaarden (D. af Lars J. og Margrethe, f. Jensen). Børn: Anna Marie, f. 20. 5. 1908. Ellen Margrethe, f. 1. 9. 1911. Sigrid, f. 1. 1. 1914. Bodil Kristine, f. 23. 12. 1915. Gerda Louise, f. 5. 7. 1917. Holger Johannes, f. 3. 5. 1919. Inger Elisabeth, f. 13. 3. 1921. Knud Vilmer Mosegaard, f. 5. 8. 1922. Aksel Kjersgaard, f. 6. 5. 1927.

26 a — »BÆKKEN« pr. Tejn. 22. Slg. 11,8 ha — Htk. 2-7-0-¼ — Ejds. 24,000 — Grdsk. 10,600. 1 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1933 af: *Knud Jensen*, f. 13. 6. 1908 paa Bækkegd. (S. af Andr. J. og Karoline Margrethe, f. Hansen). Elev paa Hoptrup Højsk. 1928—29. G. m. Margith Elinor Judith, f. Nielsen, d. 10. 12. 1911 paa Risenlund (D. af Peter N. og Thora, f. Kofoed). Børn:

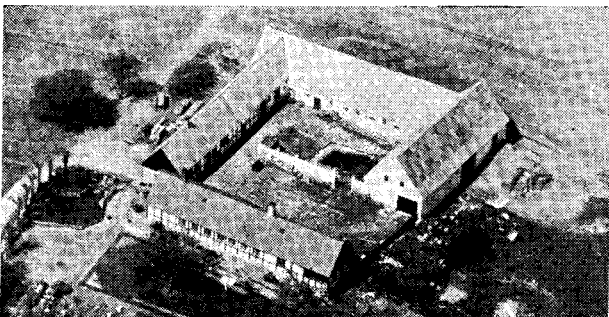
Carl Aage, f. 6. 5. 1934. Birgit Elinor, f. 19. 2. 1936. Inger Margrethe, f. 30. 4. 1937. Knud, f. 22. 1. 1939. Ellen Birthe, f. 7. 1. 1942. Poul Erik, f. 23. 11. 1944.

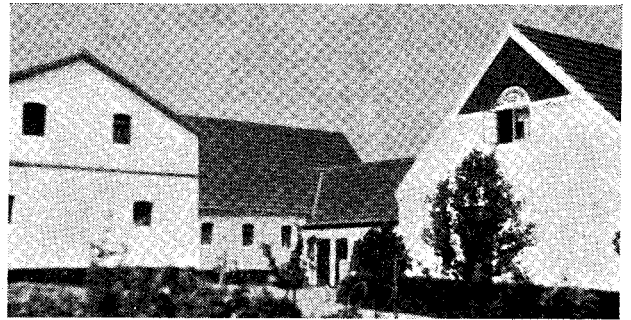
26 b — »KILDESBÆK« pr. Tejn. 23. Slg. Pc. 6,3 ha — Htk. 1-0-3-2¾ — Ejds. 13,000 — Grdsk. 4,800. Ca. ½ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1929 af: *Valdemar Johs. Rasmussen*, f. 29. 8. 1898 i Sandvig. (S. af Anders R. og Helene, f. Andersen). G. m. Anna Marie, f. Jensen, d. 1. 2. 1905 paa Pilely (D. af Julius J. og Beate, f. Jensen). Børn: Kaj Ove, f. 10. 9. 1925. Erik Albert, f. 29. 6. 1927. Elly Anna, f. 3. 3. 1930.

26 d — »SVEJBJERG« pr. Tejn. 23. Slg. Pc. 6,2 ha — Htk. 1-3-3-2½ — Ejds. 13,500 — Grdsk. 5,000. 1½ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1929 af: *Peter Chr. Due*, f. 3. 5. 1895 i Rønne (S. af Peter Chr. D. og Jane, f. Nielsen). G. m. Johanne Marie, f. Andersen, d. 1. 4. 1908 i Neksø (D. af Jens A. og Kristine, f. Funch). Børn: Phillip, f. 5. 5. 1929. Grethe, f. 30. 12. 1930. Freddy Jørgen, f. 12. 5. 1934.

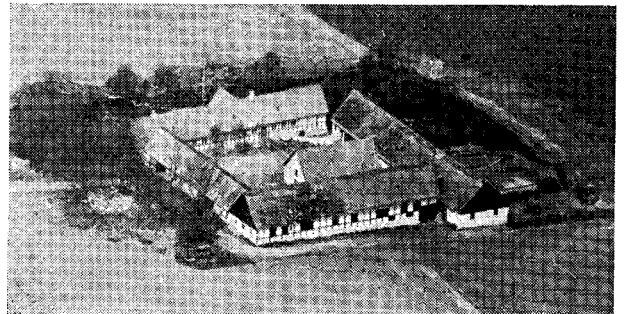
26 o — »NORDVANG« pr. Tejn. Tlf. Allinge 81 x. 23. Slg. Pc. 5,7 ha — Htk. 1-2-2-2¾ — Ejds. 16,200 Grdsk. 6,200. Opføres 1929 af: *Ejler Marius Hansen*, f. 14. 10. 1906 paa Skerpingegaard i Ruts. (S. af Christian H. og Alma, f. Larsen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1925—26. G. m. Ellen Marie, f. Pedersen, d. 11. 4. 1906 paa Dyndegd. i Klemensk. (D. af Christian P. og Anine, f. Dahl). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1923. Børn: Tonni Ankerbo, f. 26. 9. 1935.

27 a — »KILDESGAARD« pr. Tejn. Tlf. Allinge 81 v. 23. Slg. 16,6 ha — Htk. 3-7-3-1¼ — Ejds. 30,000 — Grdsk. 15,400. 5 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1945 af: *Harry Hansen*, f. 8. 1. 1906 i Gudhjem (S. af Carl H. og Laura, f. Jørgensen). Elev paa Dalum Landbrugssk. 1927—28. G. m. Charlotte Sofie Kattrup, f. Dam, d. 6. 7. 1912 paa Dammegd. (D. af Charles D. og Annie, f. Kjølner). Elev paa Fyns Husmandssk. 1932. Børn: Carl Gunnar, f. 17. 9. 1931. Annie Dam, f. 10. 12. 1938. Svend Aage Dam, f. 30. 10. 1946.

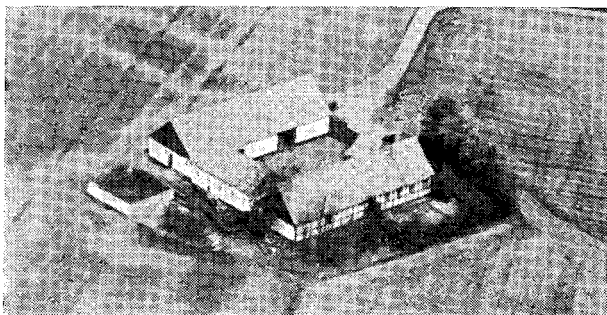
27 m — »KILDESVANG« pr. Tejn. 23. Slg. Pc. 6,9 ha — Htk. 1-2-0-1¾ — Ejds. 15,500 — Grdsk. 6,400. Paa Grunden findes 1 fredet Høj. Overtoges 1929 af: *Oluf Peter Christiansen*, f. 18. 4. 1896 i Olsk. (S. af Christian C. og Marie, f. Holm). G. m. Agnes Karla Kristine, f. Holm, d. 4. 4. 1902 i Rutsk. (D. af Christian H. og Hansine, f. Kofoed). Børn: Annelise Margrethe, f. 2. 1. 1922. Carl Anker, f. 18. 9. 1924. Karen Inger, f. 14. 5. 1926. Holger Erik, f. 18. 2. 1930.

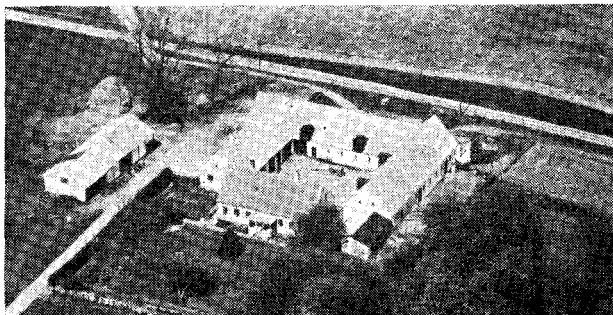
28 a — »VÆVERGAARD« pr. Tejn. Tlf. Allinge 81 y. 24. Slg. 34,5 ha — Htk. 8-0-0-¼ — Ejds. 51,600 — Grdsk. 33,000. 3 Td. Ld. er Skov og 2 Td. Ld. Eng. Ejes af: *Ellen Karoline Drost*, f. Espersen, d. 2. 3. 1895 i Klemensk. (D. af Hans E. og Karen, f. Grønberg). G. m. Hans Drost, f. 25. 5. 1888 i Fodsllette paa Langeland (S. af Claus D. og Emma f. Kirschheiner). Børn: Georg Peter Dam, f. 25. 10. 1918. Robert Christian Andreas Dam, f. 19. 7. 1920. Karen Margrethe Dam, f. 18. 12. 1922. Kar' Johan Dam, f. 19. 6. 1924. Inger Hedvig Dam, f. 29. 1. 1928.

29 a — »VALNØDDEGAARD« pr. Tejn. Tlf. Rø 57 y. 25. Slg. 24,5 ha — Htk. 5-3-1-¼ — Ejds. 37,000 — Grdsk. 21,600. 3 Td. Ld. er Skov og Bæk. Overtoges 1928 af: *Hans Math. Nicolaj Kjølner*, f. 18. 10. 1892 i Rø. G. m. Dagny Mathilde, f. Møller, d. 6. 7. 1904 i Klemensk. Børn: Sonja Margit, f. 6. 4. 1929. Ethel, f. 13. 8. 1930. Inger, f. 5. 5. 1934. Harald Vilmer, f. 31. 3. 1936. Ulla Gunvor, f. 29. 4. 1945.

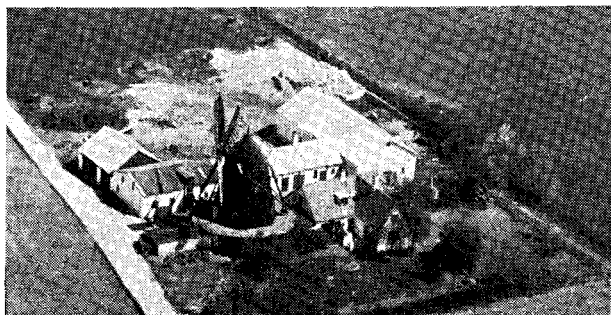
29 b — »LILLEVANG« pr. Tejn. 25. Slg. Pc. 9,2 ha — Htk. 2-0-0- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 17,500 — Grdsk. 7,600. $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov og Eng. Overtoges 1937 af: *Ejnar Emil Holm*, f. 28. 7. 1908 paa Ellekær (S. af Alfred H. og Oliva, f. Carlsen).

30 a — »BJERGEGAARD« pr. Tejn. Tlf. Rø 8 u. 26. Slg. Pc. 19,0 ha — Htk. 4-1-2- $\frac{1}{2}$ — Ejds. 31,800 — Grdsk. 16,000. 2 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov og Eng. Overtoges 1941 af: *Aage Herman Kofoed*, f. 17. 12. 1914 paa Brommegaard i Rø (S. af Johannes K. og Herdis, f. Andreasen). G. m. Bodil Margrethe, f. Nielsen, d. 22. 3. 1909 (D. af Marius N. og Michella, f. Mouritzen).

30 b — »LANDLYST« pr. Tejn. Tlf. Allinge 132 u. 26. Slg. Pc. 8,8 ha — Htk. 1-0-1-2 — Ejds. 17,000 — Grdsk. 6,100. Overtoges 1943 af: *Hans Alfred Hansen*, f. 2. 5. 1901 paa Virkelyst i Nyker (S. af Ludvig H. og Mathilde, f. Olufsen). Elev paa Tølløse Højskole. G. m. Eva Martha, f. Sonne, d. 14. 11. 1901 i Rønne (D. af Johannes S. og Petra, f. Jensen). Børn: Inge-Lise, f. 2. 3. 1942.

30 c — »SVARTINGEHUS« pr. Tejn. 26. Slg. Pc. 7,0 ha — Htk. 1-1-1- $\frac{1}{2}$ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 5,100. Overtoges 1940 af: *Hans Peter Hansen*, f. 27. 10. 1917 i Klemensk. (S. af Axel H. og Anna, f. Dam). G. m. Emmy Mary, f. Kjøller, d. 3. 3. 1920 i Klemensk. (D. af Martin Julius K. og Ellen, f. Chrsstoffersen). Elev paa Bornh. Husholdningssk. 1937. Børn: Inger Lise, f. 22. 12. 1940. Sonja Irene, f. 21. 10. 1944.

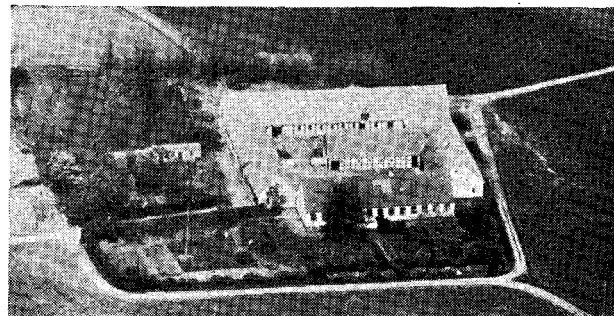

30 n — »RISEMØLLEN« pr. Tejn. Tlf. Rø 8 x. 27. Slg. Pc.

13,9 ha — Htk. 2-6-3- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 35,000 — Grdsk. 14,200. Overtoges 1946 af: *Arne Nielsen*, f. 23. 12. 1921 paa Granholt i Nyker (S. af Hans Peter N. og Gundine, f. Kure). Elev paa Bh. Højsk. 1941—42. G. m. Asta Birgitte, f. Bendtsen, d. 20. 8. 1922 paa Smørenged. i Vesterm. (D. af Hans Peter B. og Kathrine, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højsk. 1940. Børn: Flemming Kure, f. 30. 11. 1943. Carsten Kure, f. 10. 2. 1948.

30 o — »BYGGEHØJ« pr. Tejn. 26. Slg. Pc. 7,0 ha — Htk. 1-3-1-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 6,600. Overtoges 1937 af: *Anna Marie Kristine Lund*, f. Andersen, d. 5. 8. 1906 paa Ellasminde i Rø (D. af Christian A. og Ernsine, f. Dam). Børn: Helmer Arthur, f. 18. 9. 1926. Ruth Amalie, f. 9. 3. 1928. Knud Erik, f. 12. 2. 1931. Henning Chr., f. 8. 11. 1932. Aage, f. 4. 11. 1935.

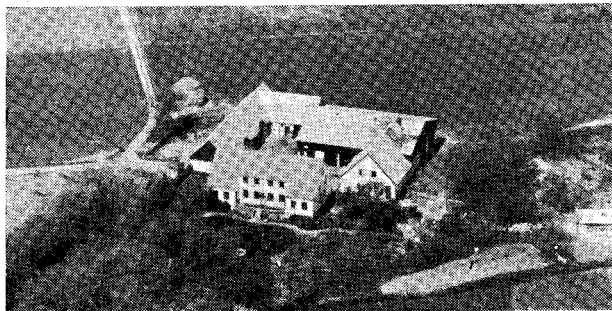

31 a — »RISEGAARD« pr. Tejn. Tlf. Rø 12 x. 27. Slg. 34,6 ha — Htk. 7-2-2-2 — Ejds. 58,500 — Grdsk. 33,000. 2 Td. Ld. er Have, Veje og Skovbrinke. Overtoges 1923 af: *Laurits Hansen*, f. 14. 1. 1893 paa Munkegd. i Nyker (S. af Laurits Peder H. og Anine, f. Hjorth). Elev paa Haslev Landbrugssk. 1911—12. G. m. Laura, f. Arnoldus, d. 13. 12. 1896 paa Vallegd. i Nyker (D. af Jens A. og Louise, f. Kofoed). Børn: Judith Helene, f. 23. 4. 1917. Anna Sofie Louise, f. 14. 11. 1918.

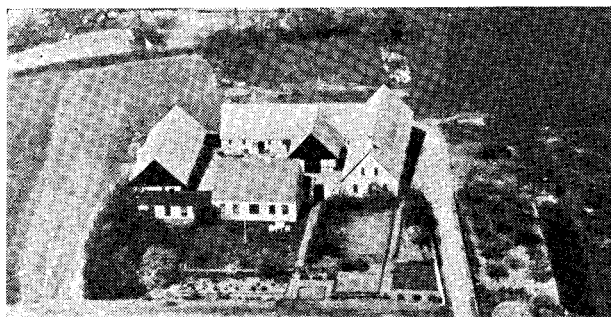
31 f — »BJERGELY« pr. Tejn. Tlf. Rø 9 u. 30. Slg. Pc. 5,7 ha — Htk. 1-0-3- $\frac{1}{4}$ — Ejds. 16,500 — Grdsk. 5,800. 2 Td. Ld. er Krat. Overtoges 1940 af: *Johannes Mathias Kofoed*, f. 29. 8. 1887 paa Brommegd. i Rø (S. af Hans K. og Eline, f. Kofoed). G. m. Herdis Hansine, f. Andreasen, d. 19. 7. 1888 i Vesterm. (D. af Hans A. og Hansine, f. Møller). Børn: Aage Herman, f. 17. 12. 1914. Elly Johanne, f. 11. 12. 1916. Nanna Hedvig, f. 23. 2. 1918.

31 m — pr. Tejn. 30. Slg. Pc. 18,5 ha — Htk. 1-5-2-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 7,000. 21 Td. Ld. er Krat og Lyng. Overtoges 1906 af: *Emil Kornelius Hansen*, f. 12. 10. 1880 (S. af Junius H. og Marie, f. Kure). Har været Elev paa Haslev Høj-

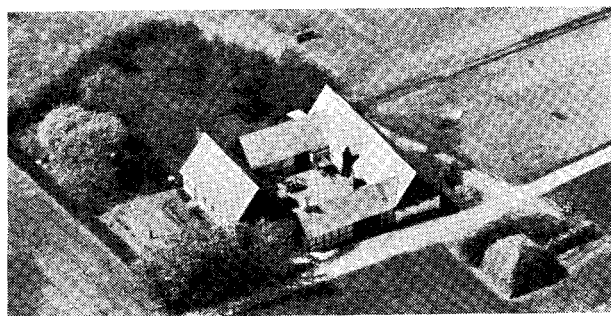
skole. G. m. Martine, f. Henriksen, d. 18. 1. 1883 i Rø (D. af Hans H. og Engeline, f. Krogh). Børn: Mary Judith, f. 7. 3. 1913. Knud Konrad, f. 23. 4. 1921.

32 a — »ST. HOLLÆNDERGAARD« pr. Tejn. Tlf. Rø 19 x. 28. Slg. 31,9 ha — Htk. 6-4-3-1 — Ejds. 49,000 — Grdsk. 29,400. 6 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1910 af: *Julius August Olsen*, f. 3. 1. 1885 paa Gaarden (S. af Ludvig O. og Martha, f. Larsen). Elev paa Bornh. Højsk. 1901—02 og paa Tune Landbrugs-skole 1907—08. G. m. Kristine Karoline, f. Olsen, d. 15. 2. 1887 paa Lynggd. i Rø (D. af Jørgen O. og Elise, f. Lund). Børn: Arne, f. 4. 8. 1916. Olav f. 31. 3. 1920.

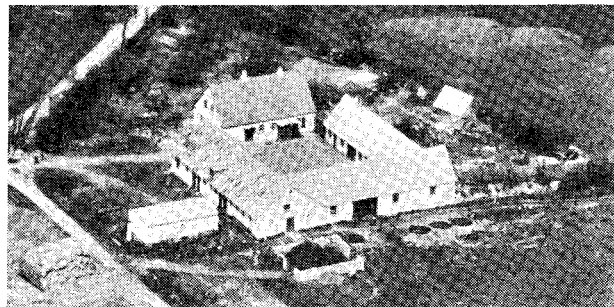

33 a — »HOLLÆNDERGAARD« pr. Tejn. Tlf. Rø 12 y 29. Slg. 10,8 ha — Htk. 2-4-2-1¼ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 9,000. 1 Td. Ld. er Veje og Mergelgrav. Paa Grunden findes 1 fredet Gravhøj. Overt. 1923 af: *Carl Christian Olsen*, f. 19. 2. 1898 paa Raagelundsgd. i Østerl. (S. af Hans Chr. O. og Julie Frederikke, f. Hansen). G. m. Carla Ragnhild, f. Nielsen, d. 10. 2. 1897 i i Rønne (D. af Carl N. og Georgine, f. Olsen). Børn: Gunver Julie, f. 10. 8. 1925. Hans Chr. f. 19. 3. 1928.

33 b — »KAASGAARD« pr. Tejn. 29. Slg. Pc. 8,0 ha — Htk. 0-7-3-2½ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 6,400. ½ Td. Ld. er Skov og Klipper. Overtoges 1924 af: *Hjalmar Georg Alexander Han-*

sen, f. 11. 7. 1888 i Olsk. (S. af Ingemar H. og Hansine, f. Davidsen). G. m. Ellen Hansine Emilie, f. Lund, d. 31. 10. 1911 i Tejn (D. af Hans Jesper L. og Anie, f. Hansen).

34 a — »LYNGGAARD« pr. Tejn. Tlf. Rø 73x. 30. Slg. 44,7 ha Htk. 4-4-1-1¼ — Ejds. 28,000 — Grdsk. 15,400. 50 Td. Ld. er Skov. Overt. 1933 af: *Louis Hansen*, f. 25. 10. 1895 i Allinge (S. af Olaf H. og Karoline, f. Lund). G. m. Asløj Kristine, f. Lærkesen, d. 27. 7. 1901 i Rø (D. af Frederik L. og Petra, f. Hansen). Elev paa Ankerhus Husholdningssk. 1919. Børn: Henning Bernhard, f. 19. 7. 1924. Ernst Lærke, f. 9. 1. 1926. Grethe Sylvie, f. 27. 12. 1928. Hans Lærke, f. 27. 6. 1939. Orla Bjerregaard, f. 22. 3. 1941. Mogens Lærkesen, f. 19. 11. 1943.

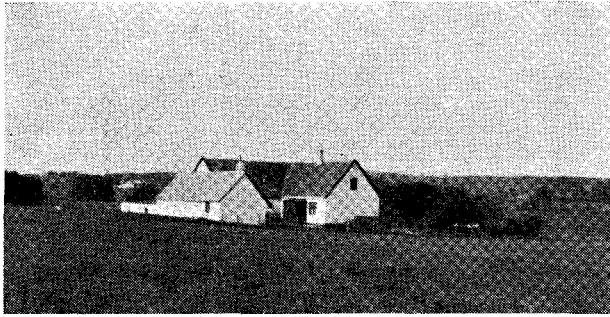
34 e — »SKOVSMINDE« pr. Tejn. 30. Slg. Pc. 17,9 ha — Htk. 1-2-0-1½ — Ejds. 12,600 — Grdsk. 5,300. 2 Td. Ld. er Skov, Krat og Veje. Overtoges 1946 af: *Harald Sigfred Olsen*, f. 16. 1. 1899 i Klemensk. (S. af Chr. O. og Andrea, f. Kofoed). G. m. Emilie Margrethe, f. Christiansen, d. 2. 6. 1907 i Østerm. (D. af Andreas J. og Elise, f. Christiansen). Børn: Jak Ivar, f. 15. 8. 1928. Dagny Helene, f. 8. 8. 1933. Aase, f. 7. 8. 1941.

34 k — »AAVANG« pr. Tejn. Tlf. Rø 73 v. 30. Slg. Pc. 8,1 ha — Htk. 1-5-0-2½ — Ejds. 15,600 — Grdsk. 6,000. Overtoges 1928 af: *Johannes Andr. Madsen*, f. 22. 11. 1906 paa Ll. Myregd. (S. af Carl Peder M. og Hansine Marie Sofie, f. Hansen). G. m. Ragnhild Louise, f. Schou, d. 5. 4. 1909 paa Skovsminde (D. af Jens Anker S. og Hansine Kathrine, f. Pedersen). Børn: Johannes og Henning, f. 15. 8. 1929. Edel Hansine, f. 12. 4. 1932. Doris Louise, f. 25. 6. 1936. Lydia Margrethe, f. 15. 10. 1942. Henry Schou, f. 3. 6. 1948.

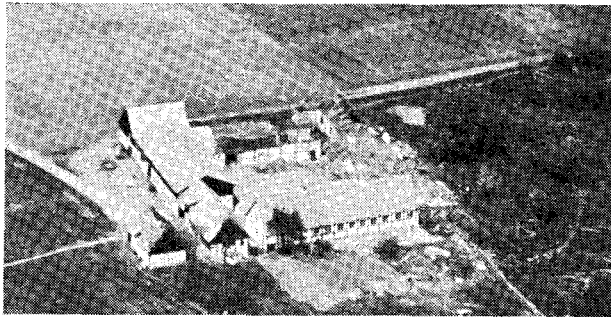
34 o — »ENGVANG« pr. Tejn. 30. Slg. Pc. 10,0 ha — Htk. 0-7-3-1¼ — Ejds. 11,600 — Grdsk. 5,000. 3½ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1942 af: *Aksel Chr. Carlsen*, f. 27. 10. 1917 i Nylars. (S. af Carl C. og Frida, f. Sonne). Elev paa L. Mfs. Højskole 1941—42. G. m. Judith Anine, f. Hansen, d. 11. 2. 1921 paa Risegd. (D. af Alfred H. og Ingeborg, f. Nielsen). Elev paa

Faarevejle Højskole 1938. Børn: Ruth Anine Hansine, f. 13. 6. 1943. Birger Chr. f. 27. 3 1945. Verner, f. 29. 4. 1948.

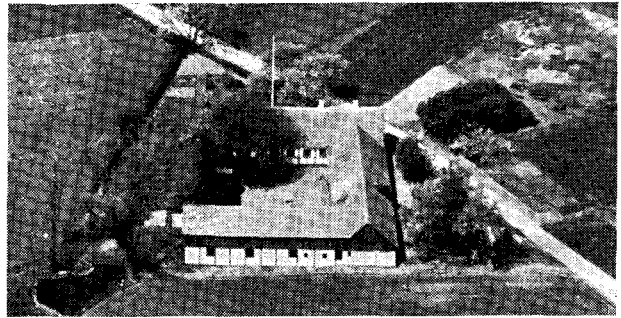
34 q — »BAKKELY« pr. Tejn. 30. Slg. Pc. 9,9 ha — Htk. 0-4-2- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 12,500 — Grdsk. 5,100. 2 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1946 af: *Thor Esben Schou*, f. 17. 6. 1912 i Aaker (S. af Andr. S. og Andrea, f. Hansen). G. m. Ella Kristine, f. Jacobsen, d. 31. 5. 1915 i Nylars (D. af Herman J. og Jenny, f. Hansen). Børn: Vilmer, f. 19. 2. 1939. Karsten Ingvar, f. 1. 7. 1941. Ingrid Birgith, f. 11. 11. 1942. Jonna Bitten, f. 23. 12. 1946.

35 a — »HYLDEGAARD« pr. Tejn. 31. Slg. 34,7 ha — Htk. 5-4-3- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 35,000 — Grdsk. 18,600. 25 Td. Ld. er Skov og Eng. Overtoges 1938 af: *Ingvar Funch*, f. 10. 11. 1908 paa Skovgaard i Rutsker (S. af Johannes F. og Hedvig, f. Jensen). Har været Elev paa Tune Landbrugssk. G. m. Lisa, f. Holm Pedersen, d. 31. 4. 1927 (D. af Otto Holm P. og Maja, f. Ridder).

36 a — »NYGAARD« pr. Tejn. 32. Slg. 10,3 ha — Htk. 2-1-3-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 8,800. Overtoges 1946 af: *Børge Helmuth Martin Knudsen*, f. 15. 4. 1919 i Hasle (S. af Peter K. og Agnes, f. Pedersen). G. m. Dagny Marie, f. Olsen, d. 23. 7. 1927 i Hasle (D. af Jens O. og Andrea, f. Pedersen). Børn: Lisbeth Kristine, f. 25. 7. 1947.

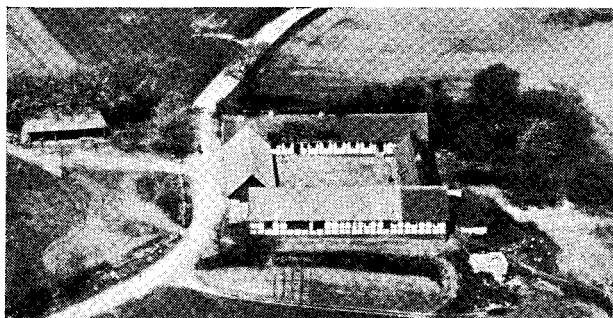
37 a — »PILEGAARD« pr. Tejn. 33. Slg. 10,9 ha — Htk. 1-2-3- $\frac{1}{4}$ — Ejds. 17,300 — Grdsk. 6,900. Bygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1946 af: *Arne Dydensborg Hansen*, f. 3. 2. 1918 paa Toftegaard i Munkebo paa Fyn (S. af Frederik H. og Astrid, f. Jensen). Elev paa Ollerup Gymnastikhøjsk. 1941—42 og paa Høng Højsk. 1943—44. G. m. Ellen Margrethe, f. Kjølner, d. 30. 4. 1920 paa Gaarden (D. af Viggo K. og Anna, f. Dam). Elev paa Gerlev Gymnastikhøjsk. 1940. Børn: Annette Dorith, f. 24. 4. 1947.

37 b — »GILDESBOET« pr. Tejn. 33. Slg. Pc. 15,9 ha — Htk. 1-2-3- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 7,700. 9 Td. Ld. er Krat og Klipper. Overtoges 1945 af: *Thorvald Jobs. Pedersen*, f. 19. 4. 1903 paa Hallegd. i Knudsk. (S. af Johan Henrik P. og Kathrine f. Jensen). G. m. Gerda, f. Colberg, d. 6. 10. 1909 paa Kærbygd. i Knudsk. (D. af Ejner C. og Anna Elisebeth, f. Westh). Børn: Thor Colberg, f. 24. 3. 1932. Aase Colberg, f. 2. 2. 1934. Jørgen Colberg, f. 2. 4. 1938. Hans Erik Colberg, f. 19. 9. 1939. Ruth Colberg, f. 1. 3. 1942. Ole Colberg, f. 8. 9. 1943. Lise og Lotte Colberg, f. 20. 7. 1946.

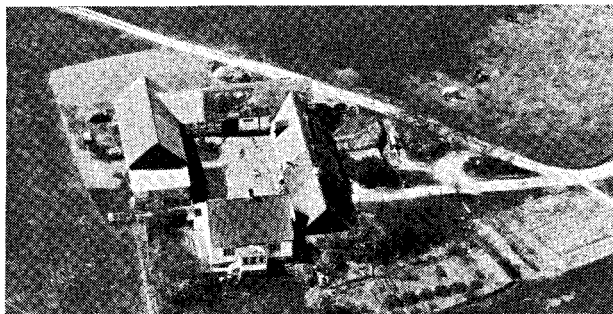
39 a — »DALEGAARD« pr. Allinge. Tlf. Al. 99 x. 35. Slg. 50,7 ha — Htk. 4-5-2-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 39,000 — Grdsk. 20,700. 25 Td. Ld. er Skov og 22 Td. Ld. er Krat og Klipper. Overtoges 1945 af: *Herluf Ejvind Dalsgaard Andersen*, f. 22. 12. 1911 i Gudhjem (S. af Ludvig A. og Kristine, f. Thorsen). Elev paa Tune Landbrugssk. 1930—31. G. m. Edith Marie, f. Holm, d. 3. 9. 1923 i Rutsk. (D. af Poul Anker H. og Oline, f. Holm-green).

40 a — »BRØDDEGAARD« pr. Tejn. Tlf. Rø 57 x. 1. Vdg. 22,1 ha — Htk. 3-3-3-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 30,000 — Grdsk. 15,600. 5 Td. Ld. er Skov. Paa Grunden findes 1 fredet Gravhøj. Bygningerne er ældre med Bindingsværk. Overtoges 1938 af: *Carl Valdemar Hansen*, f. 24. 8. 1900 i Rutsker (S. af Hans Alfred H. og Anna f. Clausen). G. m. Edith Bertha, f. Iversen, d. 9. 4. 1903 i Gudhjem (D. af Lars I. og Hansine, f. Westh). Børn: Ruth Edith, f. 23. 2. 1927. Frode Norman, f. 20. 10. 1928. Ivar

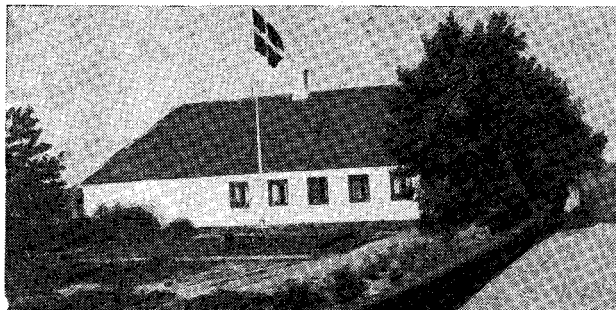

Juul, f. 26. 12. 1929. Gert Fredlund, f. 3. 8. 1931. Birthe Irene, f. 1. 10. 1934. Finn Westhman, f. 5. 1. 1936. Carsten Kaas, f. 9. 4. 1937. Levy Spanner, f. 20. 4. 1940.

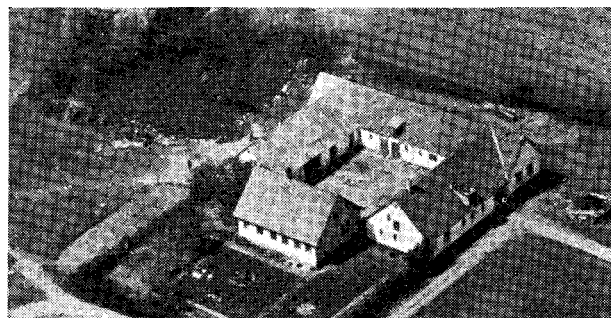
40 e — »TORNVANG« pr. Tejn. 5,9 ha — Htk. 1-4-2-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 10,000 — Grdsk. 4,100. Overtoges 1937 af: *Svend Gunnar Jensen*, f. 8. 3. 1915 (S. af Lorents J. og Helga, f. Dam). G. m. Hedvig Martine, f. Kjøller, d. 14. 7. 1917 paa Landlyst i Klemensker (D. af Martin Julius K. og Ellen, f. Christoffersen). Børn: Keld Ingvard, f. 7. 3. 1937. Vera Alice, f. 22. 4. 1938.

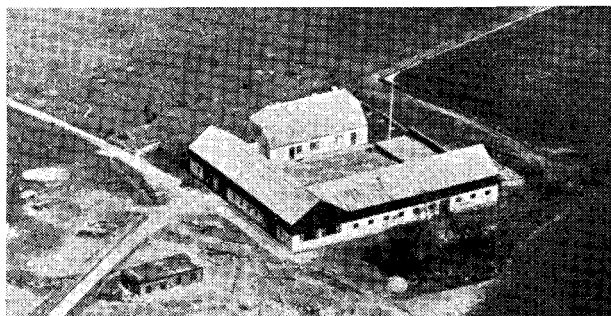
40 f — »FRYDENHØJ« pr. Tejn. Tlf. Al. 52 v. 1. Vdg. Pc. 10,0 ha — Htk. 2-0-0-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 7,600. Overtoges 1929 af: *Hans Pæter Christiansen*, f. 20. 10. 1897 i Klemensk. (S. af Niels C. og Anna, f. Jensen). G. m. Ulla, f. Koch, d. 11. 6. 1907 i Eskildstrup (D. af Frederik K. og Amalie). Elev paa Fredensborg Højsk. 1924. Børn: Niels Frederik, f. 12. 12. 1927. Hans Orla, f. 29. 5. 1934.

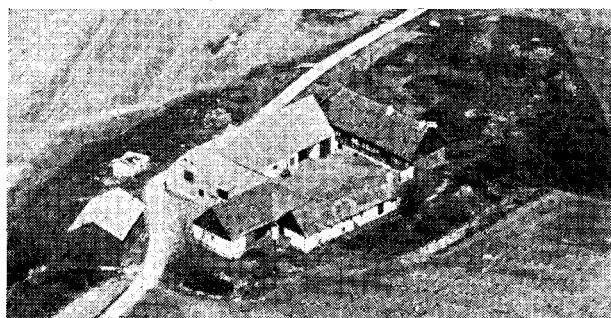
40 g — »ELLEKÆR« pr. Tejn. Tlf. Rø 57 u. 1. Vdg. Pc. 3,5 ha — Htk. 0-6-1-0 — Ejds. 9,000 — Grdsk. 3,000. Overtoges 1930 af: *Charles Peter Thorsen*, f. 29. 1. 1903 i Østerlars (S. af Per T. og Mathilde Kristine, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højsk. og paa Sydsjællands Landbrugssk. G. m. Ellen Marie, f. Madsen, d. 4. 2. 1911 i Vestermarie (D. af Ludvig Andr. M. og Marie Johanne, f. Lundberg). Børn: Gunner Johannes, f. 12. 9. 1930. Poul Arne, f. 18. 2. 1933.

41 c — »HESLEGAARD« pr. Tejn. Tlf. Al. 85 v. 2. Vdg. 16,7 ha — Htk. 2-5-0- $\frac{1}{2}$ — Ejds. 23,000 — Grdsk. 12,200. Overtoges 1946 af: *Sigfred Anker Clausen*, f. 22. 10. 1902 i Rutsker (S. af Christian C. og Mathilde, f. Nielsøn). G. m. Alma Kristine, f. Josefsen, d. 22. 2. 1908 i Aalsø, Jylland (D. af Hjalmar J. og Andrea, f. Hansen). Børn: Verner, f. 12. 1. 1930. Erna, f. 17. 4. 1931. Keld, f. 28. 3. 1940. Elna Margrethe, f. 6. 1. 1943.

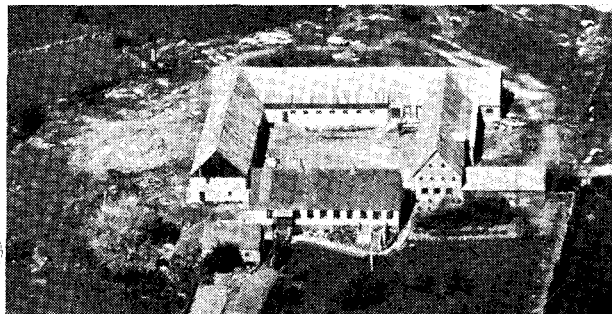
42 a — »NDR. KIRKEBOGAARD« pr. Allinge. Tlf. Al. 114y. 3. Vdg. 24,4 ha — Htk. 4-1-3-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 34,000 — Grdsk. 18,800. 6 Td. Ld. er Skov og Klipper. Overtoges 1923 af: *Emil Ferdinand Kofoed*, f. 7. 1. 1895 paa Skindermregd. i Klemensk. (S. af Carl K. og Margrethe, f. Schou). G. m. Asta Amalia, f. Hansen, d. 4. 5. 1902 i Rønne (D. af Haagen H. og Mette, f. Svensson). Børn: Ruth, f. 12. 3. 1924. Jørgen, f. 10. 4. 1929.

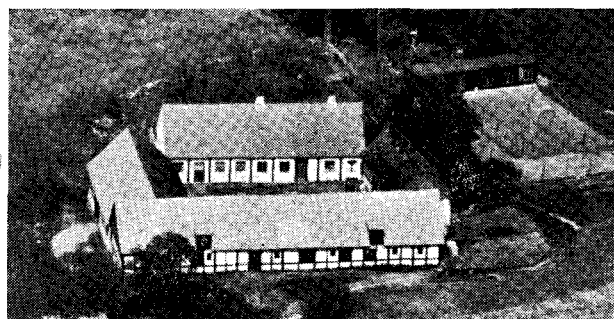
43 a — »SDR. KIRKEBOGAARD« pr. Tejn. Tlf. Al. 85 x. 4. Vdg. 16,3 ha — Htk. 2-4-3- $\frac{1}{2}$ — Ejds. 20,000 — Grdsk. 10,200. 5 Td. Ld. er Skov, Krat og Klipper. Overtoges 1919 af: *Peter Frigaard*, f. 26. 8. 1887 paa Vævergd. (S. af Niels Andr. F. og Margrethe, f. Engell). Elev paa Haslev Højsk. 1905—06. G. m. Anna Charlotte, f. Maribo, d. 11. 5. 1892 i Tejn (D. af Magelius Hansen M. og Anie, f. Ipsen). Børn: Gerda Cecilie Maribo, f. 3. 6. 1914. Bertha Margrethe Engell, f. 22. 4. 1917. Johannes Peter Maribo, f. 7. 4. 1921. Kirsten Elinor, f. 8. 1. 1936.

43 e — LYNGHOLT« pr. Tejn. 4. Vdg. Pc. 5,6 ha — Htk. 0-3-3- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 7,400 — Grdsk. 2,800. Overtoges 1923 af: *Hans Chr. Thorsen*, f. 22. 6. 1899 i Klemensk. (S. af Anton T. og Kristine, f. Schou). G. m. Ella Marie, f. Bidstrup, d. 29. 11. 1900 i Østerlars (D. af Otto B. og Petra, f. Møller). Børn: Børge Bidstrup, f. 4. 4. 1925. Volmer Bidstrup, f. 2. 9. 1926. Bertha Marie Bidstrup, f. 24. 12. 1930. Herluf Bidstrup, f. 6. 7. 1934. Knud Bidstrup, f. 28. 4. 1937.

44 a — »ST. MYREGAARD« pr. Tejn. Tlf. Rø 8 y. 5. Vdg. 56,5 ha — Htk. 8-2-1- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 52,000 — Grdsk. 31,500. 25 Td. Ld. er Skov, 2 Td. Ld. Eng og 14 Td. Ld. Klipper og lign. I Slægtens Eje siden 1720. Overtoges 1916 af: *Julius Funch*, f. 20. 11. 1887 paa Gaarden (S. af Didrik F. og Julia Mathea, f. Klausen). Elev paa Bornh. Højsk. 1908—09 og paa Dalum Landbrugssk. 1911—12. G. m. Nanna Kathrine, f. Hejgaard, d. 4. 7. 1895 i Støddon, Aarhus (D. af Jens H. og Elsa Marie, f. Laursen). Elev paa Roskilde Højsk. 1915. Børn: Peter Emil, f. 13. 10. 1924. Edith Margrethe, f. 6. 6. 1926. Erik Julius, f. 12. 6. 1929. Nanna Kathrine, f. 21. 3. 1936.

45 a — »LI. MYREGAARD« pr. Tejn. 6. Vdg. 18,3 ha — Htk. 2-1-3-1- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 20,500 — Grdsk. 10,400. 13 Td. Ld. er Skov og Eng. Bygningerne er med Bindingsværk. Overtoges 1946 af: *Hans Chr. Madsen*, f. 1. 3. 1911 paa Gaarden (S. af Carl Peter M. og Hansine, f. Hansen).

45 b — »DAMMEGAARD« pr. Tejn. Tlf. Rø 73 y. 6. Vdg. Pc. 18,2 ha — Htk. 0-6-2-2- $\frac{1}{2}$ — Ejds. 22,000 — Grdsk. 11,000. 7 Td. Ld. er Krat og Lyng. Overtoges 1937 af: *Gunner Hansen Dam*, f. 15. 8. 1901 i Nyker (S. af Charles D. og Anie, f. Kjøl-ler). Elev paa Bornh. Højsk. 1917—18. G. m. Emilie, f. Bendt- sen, d. 19. 3. 1904 i Rutsk. (D. af Peter B. og Oliva, f. Petersen). Børn: Arvid Olsen, f. 23. 10. 1923. Gordner, f. 28. 10. 1924. Poul Olsen, f. 25. 10. 1925. Else Margrethe Olsen, f. 18. 11.

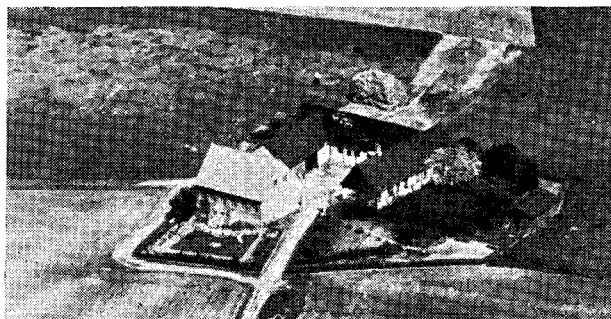

1927. Kaj Ove Olsen, f. 9. 3. 1929. Vilner Hansen Dam, f. 24. 12. 1930. Rigmor Mathea Olsen, f. 19. 8. 1933.

72 a — »SOLHØJ« pr. Allinge. 3,3 ha — Htk. 0-5-1- $\frac{1}{4}$ — Ejds. 11,000 — Grdsk. 3,000. Overtoges 1938 af: *Ernst Harald Andr. Kofoed*, f. 15. 6. 1909 i Rønne (S. af Mathias K. og And-rea, f. Hansen). G. m. Ingrid Olivia, f. Johansen, d. 23. 7. 1914 i Pedersk. (D. af Jens J. og Anna Kristine, f. Nielsen). Elev paa Høng Højsk. Børn: Andreas, f. 5. 4. 1947.

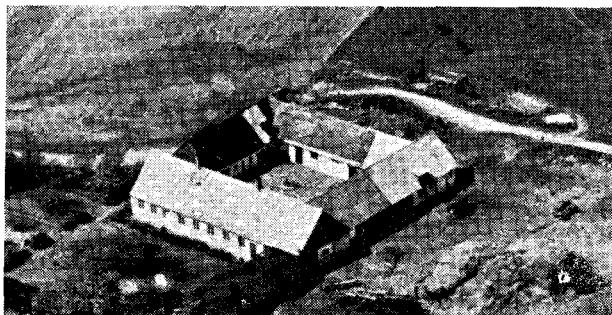
74 a — »HJØRNET« pr. Tejn. Tlf. Al. 111 u. 6,9 ha — Htk. 1-7-2- $\frac{1}{4}$ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 7,400. Overtoges 1920 af: *Janus Hansen*, f. 16. 5. 1897 paa Munkegd. i Nyker (S. af Lau-rits H. og Anine, f. Hjorth). Elev paa Haslev Højsk. 1916—17. G. m. Dora Emilie, f. Arnoldus, d. 16. 11. 1896 paa Højegd. i Nyker (D. af Hans A. og Marie, f. Pedersen).

82 ai — »BIRKELY« pr. Tejn. 33. Slg. Ll. 14,2 ha — Htk. 0-2-3-2- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 8,500 — Grdsk. 3,100. Ejer: *Henry Jørgen Jobs. Pedersen*, f. 16. 1. 1912 i Rønne (S. af Alfred P. og Anna, f. Andersen). G. m. Else Hansine Cecilie, f. Pedersen, d. 1. 6. 1914 i Østerm. (D. af Chr. P. og Gerda, f. Jensen). Børn: Kaj Erling, f. 14. 6. 1934. Ruth Jytte, f. 18. 9. 1935. Leif Romy, f. 3. 8. 1938. Beth Henny, f. 29. 7. 1943. Jan Ove, f. 26. 10. 1945.

82 bo — »BIRKELY«, Kongens Mark, pr. Klemensker. 8,6 ha — Htk. 0-2-2-1- $\frac{1}{4}$ — Ejds. 10,800 — Grdsk. 4,100. Overtoges 1928 af: *Alfred Magelius Riis*, f. 20. 9. 1904 i Olsk. (S. af Niels R. og Anthonia R. f. Ipsen). G. m. Esther Anine, f. Hansen, d. 9. 5. 1907 paa Krakly (D. af Frederik Peter H. og Andrea, f. Lund). Børn: Erik, f. 17. 5. 1933. Helmuth, f. 21. 5. 1936. Hen-ning, f. 27. 10. 1937.

82 bp — Kongens Mark, pr. Klemensker. Tlf. Klemensk. 62u. 20,0 ha — Htk. 0-6-3-2- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 18,500 — Grdsk. 9,500.

½ Td. Ld. er Skov, 5½ Td. Ld. Eng og Mose. Overtoges 1947 af: *Knud Valdemar Pedersen*, f. 13. 7. 1918 i Klemensk. (S. af Georg Valdmear P. og Anna, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højsk. 1938—39. G. m. Else, f. Pedersen, d. 27. 8. 1922 i Aakirkeby (D. af Axel P. og Betty, f. Madsen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1941. Børn: Finn Ivar, f. 4. 9. 1944. Elmo Birger, f. 26. 5. 1948.

82 cv — 4. Slg. Pc. 2,2 ha — Htk. 0-0-1¼ — Ejds. 5,000 — Grdsk. 0,900. Ejer: *John Godtfred Lindberg*, f. 4. 8. 1900 i Aaker.

82 cx — Kongens Mark, pr. Tejn. 7,8 ha — Htk. 0-3-0-1½ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 4,600. 1 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1940 af: *Anthon Emil Kure*, f. 9. 10. 1914 paa Ejend. (S. af Anton K. og Margrethe, f. Kofoed). G. m. Hermandine Emilie, f. Hansen, d. 19. 12. 1916 paa Sigtegd. i Østerlars (D. af Her-

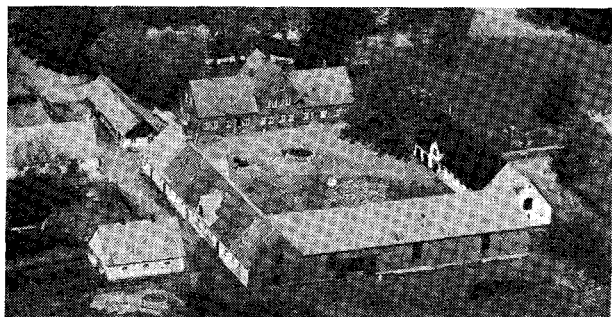

mann H. og Johanne, f. Johnsen). Børn: Mille Marie, f. 28. 8. 1944. , f. 26. 8. 1948.

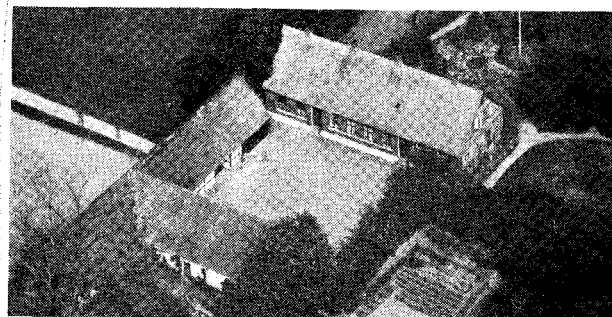
82 db — »VEDBYVANG« pr. Tejn. Tlf. Klemensk. 7 u. 2. Slg. Frt. 10,1 ha — Htk. 0-3-0-2 — Ejds. 15,600 — Grdsk. 6,100. Bygningerne opf. med Bindingsværk. Overtoges 1947 af: *Ove Johannes Hansen*, f. 24. 3. 1920 (S. af Anthon H. og Albine Marie, f. Kure). Elev paa Haslev Højsk. 1945—46.

82 f — »THOMASLØKKE« pr. Allinge. 6. Slg. Frt. 12,7 ha — Htk. 1-1-2¼ — Ejds. 11,500 — Grdsk. 5,300. 10 Td. Ld. er Skov og Eng. Overtoges 1938 af: *Anne Kristine Amanda Larsen*, f. Andersen, d. 26. 10. 1890 i Klemensk. (D. af Christian A. og Anine Kristine Petra, f. Mikkelsen). Børn: Helga, f. 10. 3. 1914. Hedvig Marie, f. 18. 9. 1915. Sigurd Johannes, f. 22. 9. 1917. Knud Andr., f. 23. 2. 1919. Aage, f. 2. 10. 1925. Selma Agnethe, f. 4. 2. 1929. Arne Mathias, f. 13. 4. 1933.

PEDERSKER

1 — »ESKILDSGAARD« pr. Aakirkeby. Tlf. Pedersker 53. Proprietærgaard. 176,8 ha — Htk. 16-3-0-2 — Ejds. 150,000 — Grdsk. 93,600. 90 Td. Ld. er Skov, 30 Td. Ld. Lyng og Klitter og 70 Td. Ld. Naturgræsning. Overtoges 1946 af: *Niels Andersen Koefoed*, f. 2. 5. 1902 paa St. Almegaard i Knudsker (S. af Niels Chr. K. og Emma, f. Andersen). Elev paa Bh. Højsk. 1918, paa Dalum Landbrugssk. 1922—23. G. m. Ady Margrethe, f. Stender, d. 15. 8. 1909 i Rønne (D. af Conrad Frimuth S. og Johanne, f. Olsen). Børn: Hanne Stender, f. 1. 6. 1930. Jens Chr. Stender, f. 15. 5. 1935. Hans Conrad, f. 17. 2. 1943.

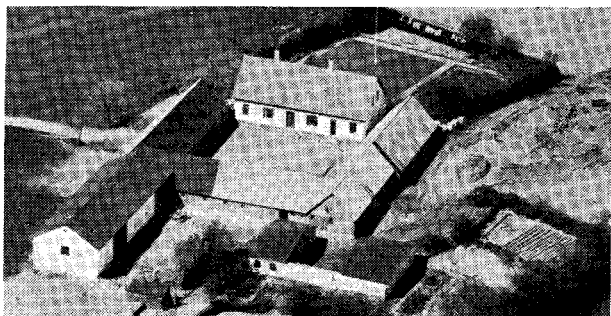

2 a — »PRÆSTEGAARD«. Tlf. 28. 15,6 ha — Htk. 1-7-2-0½ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 7,000. 16 Td. Ld. er delvis Sand og ca. 2 Td. Ld. Skov. Jorden er bortforpagtet til 2 Naboer. *Levy Blang*, f. 30. 11. 1889 i Rønne (S. af Hans Jørgen B. og Christine, f. Jensen). Er Provst og Ridder af Dannebrog. G. m. Dora Hansine Othilde, f. Ipsen, d. 4. 7. 1893 i Vestermarie (D. af Hans Peter I. og H., f. Jensen).

2 b — »DALSBASSE«. Præstegd. Pc. 4,5 ha — Htk. 1-2-3-2¾ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 5,300. ½ Td. Ld. er Eng. Overtoges

1943 af: *Aksel Pedersen*, f. 21. 4. 1916 paa Ejend. (S. af Anthon P. og Marie, f. Mortensen).

2 e — Præsetgd. Pc. 3,1 ha — Htk. 0-7-1-2¾ — Ejds. 11,000 — Grdsk. 3,400. Overtoges 1947 af: *Anker Kofoed Hansen*, f. 12. 12. 1890 i Ibsker (S. af Ludv. Jørgen H. og Elsebeth, f. Kofoed). G. m. Sofie Kristine Martine, f. Nielsen, d. 24. 1. 1894 i Vestermarie (D. af Kristian N. og Andrea, f. Andreasen). Børn: Astrid, f. 31. 7. 1924. Edel, f. 5. 10. 1926.

2 k — »STENSVANG«. Præstegd. Pc. 20,0 ha — Htk. 4-5-1-1½ — Ejds. 40,000 — Grdsk. 20,100. Udbygningerne er opført i Bindingsværk. Overtoges 1946 af: *Gunnar Munch*, f. 26. 3. 1917 paa Ejend. (S. af Conrad M. og Eva, f. Munch). Elev paa Bornh. Højsk. 1934—35, paa Sydsjæll. Landbrugssk. 1940—41. G. m. Gunhild, f. Munch, d. 26. 11. 1924 paa Dammegd. i Pedersk. (D. af Aage M. og Maren, f. Hansen).

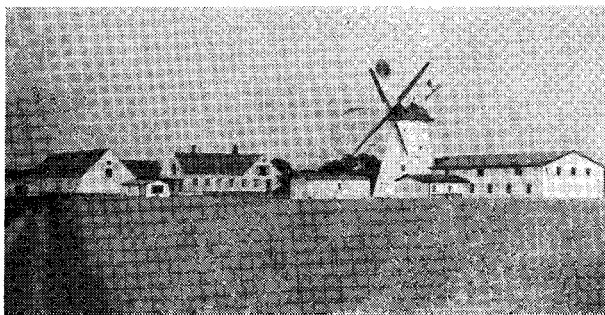

3 a — »DEGNEGAARD«. Tlf. 63 y. 16,6 ha — Htk. 1-2-3-¾ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 6,500. Overtoges 1947 af: *Helge Johs. Pedersen*, f. 29. 11. 1920 i Pedersk. (S. af Johs. P. og Petra Katrine).

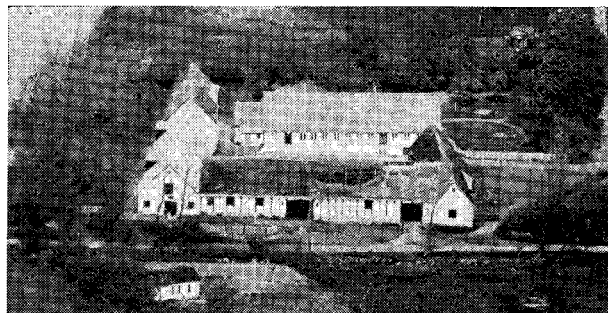
3 c — »HØJVANG« pr. Aakirkeby. Tlf. Pedersk. 3 y. Degnegd. Pc. 9,4 ha — Hk. 1-7-0-1 — Ejds. 22,300 — Grdsk. 10,300. Overtoges 1946 af: *Karl Vilhelm Pedersen*, f. 8. 3. 1907 i Klemensker (S. af Svend P. og Ingrid, f. Brun). G. m. Dagmar, f. Marcher, d. 25. 9. 1915 i Rutsker (D. af August M. og Kristine, f. Due). Børn: Brit Ingrid, f. 14. 4. 1944. Inga Lisbeth, f. 12. 1. 1946.

3 d — »SØLYST«. Tlf. 76 y. Degnegd. Pc. 19,6 ha — Htk. 2-3-1-1½ — Ejds. 20,400 — Grdsk. 8,900. 19 Td. Ld. er Skov, Lyng og Sandbakker. Overtoges 1911 af: *Hans Oluf Johs. Pihl*, f. 26. 11. 1887 (S. af Julius P. og Julie, f. Olsen). G. m. Oliva Pauline, f. Brandt, d. 22. 3. 1888 i Pedersk. (D. af Paul Kofoed B. og Marie, f. Andersen). Børn: Aage Johs. f. 15. 10. 1913. Gunnar Chr., f. 29. 4. 1916. Hans Conrad, f. 6. 4. 1918. Olga Elisabeth, f. 21. 4. 1920. Johannes Kofoed, f. 24. 4. 1926.

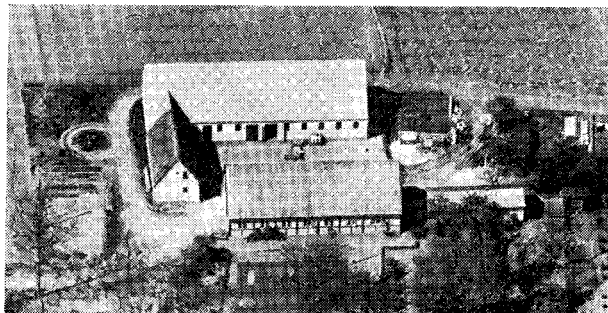
3 g — »SYDVANG«, Sømærken. 13,0 ha — Htk. 1-1-0-2¼ — Ejds. 14,500 — Grdsk. 5,200. 11 Td. Ld. er Skov, Lyng og Sandbakker. Overtoges 1921 af: *Mandix Severin Pihl*, f. 10. 9. 1897 paa Ejend. (S. af Julius P. og Julie, f. Olsen). G. m. Dagmar Dorthea, f. Møller, d. 15. 8. 1901 i Aaker (D. af Peter M. og Vilhelmine, f. Olsen). Børn: Holger Johs. f. 18. 2. 1922. Betty Dorthea, f. 13. 2. 1924. Axel Møller, f. 23. 11. 1925. Bodil Møller, f. 16. 10. 1927. Ruth Møller, f. 26. 4. 1930. Valdemar Møller, f. 8. 4. 1932. Karen Møller, f. 16. 1. 1934. Inger Møller, f. 28. 11. 1937.

4 b — »KIRKEMØLLEN«, Kirkemarken. Tlf. 77. 8,6 ha — Htk. 0-7-0-2-1½ — Ejds. 38,400 — Grdsk. 6,000. Foruden Landbruget bliver der drevet Mølleri. Overtoges 1945 af: *Peder Kofoed Marcher*, f. 29. 5. 1914 paa Ejend. (S. af Mathias M. og Elisabeth Margrethe, f. Kofoed).

5 a — »KJÆLLINGEBYGAARD«. Tlf. 9 x. 1. Slg. og Slg. 44,9 ha — Htk. 9-2-2-0¼ — Ejds. 73,000 — Grdsk. 38,900. 11 Td. Ld. er Skov og Eng. Stuehuset og østre Længe blev opført 1865, medens de øvrige Udbygninger genopbyggedes 1885. Paa Grunden findes en fredet Sten. Overtoges 1928 af: *Jens Anker Brandt*, f. 10. 1. 1903 paa Gaarden (S. af Hans Peter B. og Karoline Margrethe, f. Larsen). Børn: Hans Chr., f. 3. 11. 1932. Poul Chr., f. 5. 2. 1937. Thor Anker, f. 12. 2. 1938.

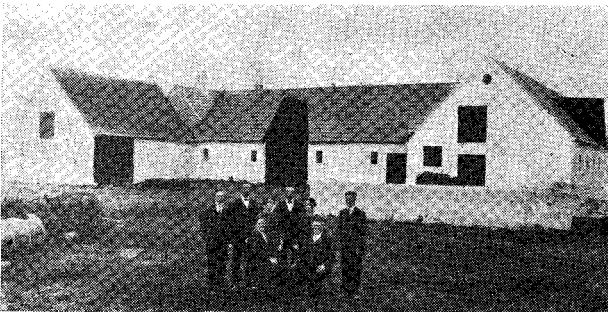

5 b — »ØSTERVANG«. Tlf. 32 u. 1. Slg. Pc. 7,4 ha — Htk.

1-6-0-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 16,800 — Grdsk. 7,300. Overtoges 1934 af: *Jens Holger Schou*, f. 11. 10. 1901 i Bodilsk. (S. af Christian S. og Maria, f. Larsen). Elev paa Rønne Højsk. G. m. Manna, f. Hansen, d. 11. 4. 1906 i Bodilsk. (D. af Jens H. og Martha, f. Jensen): Børn: Astrid Katrine, f. 19. 9. 1927. Else Marie, f. 3. 2. 1930. Inger Hansen, f. 19. 6. 1933.

5 e — »SKOVHOLT«. Tlf. 32 x. 1. Slg. Pc. 9,5 ha — Htk. 1-5-2-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 20,600 — Grdsk. 9,300. Bygningerne er ældre med Bindingsværk. Overtoges 1946 af: *Aksel Munch*, f. 6. 7. 1919 i Klemensker (S. af Karl M. og Anna, f. Ipsen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1938—39. G. m. Ellen Vibe, f. Munch, d. 26. 2. 1922 i Poulsker (D. af Karl M. og Alfrida, f. Vibe). Elev paa Haslev Højsk. 1941. Børn: Lillian Iris, f. 6. 4. 1945. Kirsten Margrethe, f. 17. 1. 1947.

6 b — »FRYDENLUND«. Tlf. 9 u. 2. Slg. Pc. 9,8 ha — Htk. 1-5-3-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 8,200. Overtoges 1934 af: *Aksel Mogensen*, f. 20. 4. 1905 paa Ejend. (S. af Johannes M. og Inger Nielsine, f. Madsen). G. m. Anna Marie, f. Jensen, d. 25. 8. 1916 paa Frigaard (D. af Hans Peter J. og Kristine Margrethe, f. Mortensen). Børn: Johannes Peter, f. 6. 9. 1936. Poul Chr., f. 29. 7. 1938. Erna Mari, f. 7. 11. 1940. Sonja Sofie, f. 10. 3. 1943. Knud Erik, f. 31. 5. 1947.

6 e — »NYGAARD«. 2. Slg. Pc. 10,5 ha — Htk. 1-5-3-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 24,000 — Grdsk. 8,000. 2 Td. Ld. Skov og $\frac{1}{4}$ Td. Ld. Krat og Aa. Overtoges 1931 af: *Ove Jensen*, f. 31. 12. 1905 i Aaker (S. af Hans J. og Kristine, f. Mortensen). Børn: Maria, f. 23. 1. 1928. Jens Chr., f. 22. 5. 1929. Valborg Kristine, f. 26. 9. 1930. Hans Ove, f. 7. 4. 1932. Kirsten Margrethe, f. 8. 8. 1933. Karl Anker, f. 28. 6. 1935. Else Johanne, f. 22. 11. 1936. Henning Andreas, f. 25. 9. 1938.

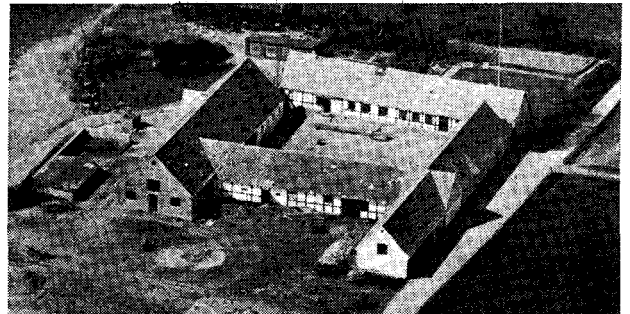
7 a — »FRIGAARD«. Tlf. 9 y. 3. Slg. 32,4 ha — Htk. 6-5-0-0 — Ejds. 48,00 — Grdsk. 23,700. 4 Td. Ld. er Skov og 2 Td. Ld. Krat og Aa. Udbygningerne er ældre med Bindingsværk.

Slægtens Eje gennem flere Generationer. Overtoges 1937 af: *Harald Peter Jensen*, f. 20. 10. 1910 paa Gaarden (S. af Hans Peter J. og Kristine, f. Mortensen). G. m. Esther, f. Hansen, d. 27. 9. 1924 i Vesterm. (D. af Conrad H. og Hanny, f. Ipsen). Børn: Bent, f. 19. 12. 1946.

8 a — »SKRÆDDERGAARD«. Tlf. 26 x. 4. Slg. 43,2 ha — Htk. 9-6-0-2 — Ejds. 70,000 — Grdsk. 34,800. 7 Td. Ld. er Skov og 4 Td. Ld. Eng og Aa. Udbygningerne er ældre og med Bindingsværk. Overtoges 1906 af: *Albert Edvard Nielsen*, f. 5. 12. 1874 paa Sommergd. (S. af Jens N. og Margrethe, f. Ipsen). G. m. Karen Kathrine, f. Larsen, d. 30. 6. 1881 (D. af Jens Olsen L. og Emilie Sofie, f. Kofoed). Børn: Hedvig, f. 13. 11. 1907. Gunnar, f. 1. 12. 1908. Inger Kathrine, f. 5. 6. 1911. Hans Chr., f. 13. 9. 1916. Birthe, f. 3. 11. 1920.

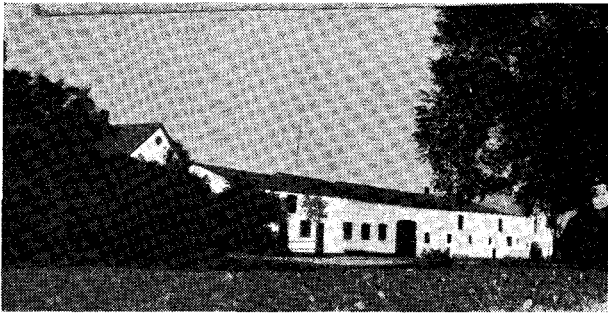

9 a — »SOMMERGAARD«. Tlf. 50 y. 5. Slg. 24,8 ha — Htk. 4-2-2-0 — Ejds. 37,000 — Grdsk. 18,200. 2 Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1948 af: *Carl Jobs. Hansen*, f. 19. 1. 1925 paa Bjergely i Aaker (S. af Christian H. og Hedvig Elisabeth, f. Hansen). G. m. Judith, f. Jensen, d. 10. 5. 1924 paa Vejrmøllegaard i Aaker (D. af Thor Peter J. og Thora Kristine, f. Kofoed). Elev paa Ollerup Gymnastikhøjsk. 1942.

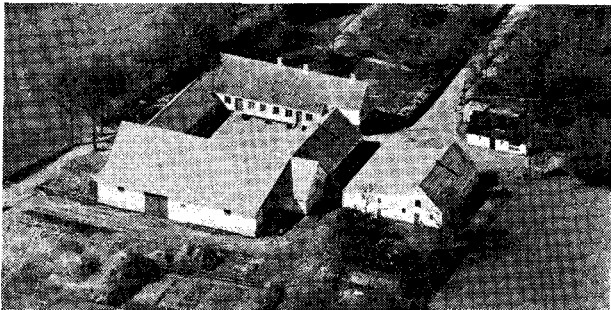
9 d — »STENMINDE«. 5. Slg. Pc. 7,8 ha — Htk. 1-3-3-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 14,500 — Grdsk. 6,200. Bygningerne er ældre med Bin-

dingsværk. Overtoges 1936 af: *Henry Karlsen*, f. 14. 12. 1913 i Pedersker (S. af Peter K. og Vilhelmine, f. Kofoed). G. m. Olga Margrethe, f. Dahl, d. 18. 2. 1903 i Bodilsk. (D. af Volsen D. og Hansine, f. Jensen). Børn: Vilmer, f. 22. 5. 1939.

10 a — »KRAMPEGAARD«. Tlf. 2 x. 6. Slg. 33,7 ha — Htk. 6-4-3-1½ — Ejds. 55,200 — Grdsk. 27,000. 5 Td. Ld. er Fredskov og 5½ Td. Ld. Eng og Veje. Gaarden har været Slægtens Eje gennem 300 Ar. Overtoges 1945 af: *Ellen Margrethe Kofoed*, f. Kofoed, d. 1. 5. 1903 paa Boesgd. (D. af Oluf K. og Gravesine, f. Christensen). Børn: Kirsten Margrethe, f. 18. 10. 1928. Signe Elisabeth, f. 19. 6. 1932. Else Marie, f. 9. 5. 1934. Ingrid, f. 18. 11. 1937.

10 d — »KRATLUND«. Tlf. 24. 6. Slg. Pc. 20,7 ha — Htk. 3-7-0-0½ — Ejds. 46,000 — Grdsk. 22,000. 3 Td. Ld. er Skov og lign. Overtoges 1938 af: *Harald Anthoni Kofoed*, f. 3. 1. 1912 (S. af Peter K. og Karen, f. Kofoed). G. m. Ulla Kathrine f. Munch, d. 21. 11. 1913 (D. af Konrad M. og Eva, f. Munch). Børn: Flemming Munch, f. 6. 6. 1942.

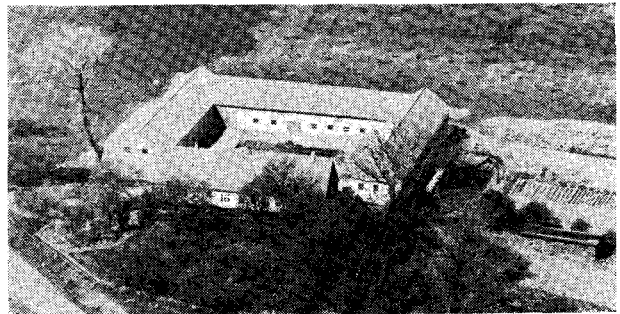

11 a — »BORGGAARD«. Tlf. 2 u. 7. Slg. 36,0 ha — Htk. 5-5-0-1½ — Ejds. 43,500 — Grdsk. 23,200. 12 Td. Ld. er Skov og Eng. Paa Grunden findes Ringborgen, der er fredet. Overtoges 1937 af: *Sofus Frederik Valdemar Hansen*, f. 4. 7. 1911 paa Tjørnebygd. i Poulsker (S. af Christian H. og Emilie, f. Christen-

sen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1934—35. G. m. Ruth Emmy, f. Pedersen, d. 7. 2. 1910 paa Skadegd. i Østermarie (D. af Andreas P. og Petrea, f. Nielsen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1929 og paa Bornh. Husholdningssk. 1933. Børn: Ernst Vilhelm, f. 4. 10. 1940. Kaj Andreas, f. 21. 8. 1942.

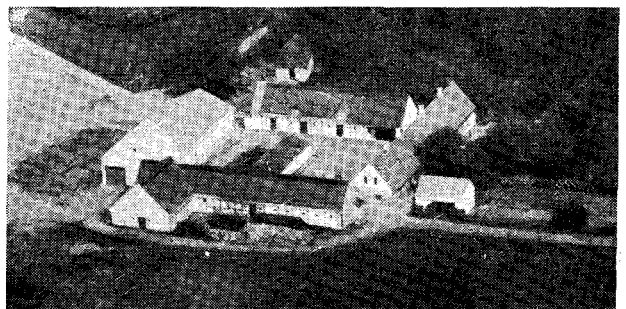
11 b — »SKOVFRYD«. 7. Slg. Pc. 4,7 ha — Htk. 0-3-0-¾ — Ejds. 13,200 — Grdsk. 3,200. Ejer: *Andreas Sigfred Kure*, f. 30. 11. 1896 i Nyker. G. m. Edith, f. Myhre, d. 19. 12. 1901 i Neksø. Børn: Ejvind Arne, f. 2. 2. 1929.

12 a — »BROGAARD«. Tlf. 16. 8. Slg. 42,9 ha — Htk. 9-5-2-1 — Ejds. 73,000 — Grdsk. 39,900. Overtoges 1932 af: *Povl Kofoed*, f. 13. 8. 1906 (S. af Carl Nikolaj K. og Barbara). Elev paa Bornh. Højsk. G. m. Agnes Elise, f. Marcher, d. 11. 2. 1909 i Ibsk. (D. af A. M. og Anna Kathrine, f. Hansen). Børn: Else, f. 21. 1. 1933. Mogens, f. 23. 4. 1937. Inge Lise, f. 24. 11. 1941. Jens Erik, f. 4. 3. 1945. Karl Henrik, f. 7. 2. 1947

13 a — »BILLEGRAVSGAARD«. Tlf. 21. 9. Slg. 43,0 ha — Htk. 8-5-2-1¾ — Ejds. 74,000 — Grdsk. 39,500. 14 Td. Ld. er Skov og 2 Td. Ld. Beplantning. Har været i samme Slægt siden 1662. Paa Grunden findes 2 fredede Gravhøje. Overtoges 1927 af: *Sofus Andreas Larsen*, f. 2. 7. 1899 paa Gaarden (S. af Carl L. og Marie, f. Marcher). Elev paa Bornh. Højsk. 1915—16 og paa Lyngby Landbosk. 1919—20. G. m. Eva Margine, f. Maegaard, d. 20. 3. 1903 paa Strandbygd. i Østerlars (D. af Jens Kofoed M. og Marie, f. Svendsen). Elev paa Bornh. Højsk. 1921 og paa Haraldsborg Husholdningssk. 1924. Børn: Inge Maegaard, f. 1. 6. 1927.

13 b — »EGELY«. Tlf. 66. 9. Slg. Pc. 8,2 ha — Htk. 1-5-1-2½ — Ejds. 19,000 — Grdsk. 7,300. Paa Grunden findes en fredet Gravhøj. Overtoges 1918 af: *Christian Poulsen*, f. 22. 2. 1899 (S. af Julius P. og Elna, f. Olsen).

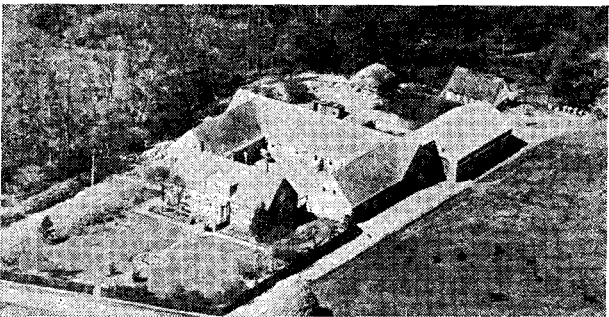
14 a — »KJØLLERGAARD«. Tlf. 27. 10. Slg. 32,9 ha — Htk. 6-3-1-¾ — Ejds. 50,000 — Grdsk. 28,700. 6 Td. Ld. Fredskov og 11 Td. Ld. Vej, Aa og lign. Overtoges 1930 af: *Kristian*

Munch, f. 20. 12. 1881 paa Skrokkegd. i Poulsk. (S. af Hans M. og Albine, f. Mortensen). G. m. Martha Nielsine, f. Larsen, d. 29. 10. 1881 i Frederiksborg (D. af Ole L.) Børn: Hans Ove, f. 31. 7. 1906. Edith, f. 10. 3. 1908. Anine Johanne, f. 14. 5. 1912. Else, f. 13. 9. 1913. Harald Mosin, f. 10. 12. 1914.

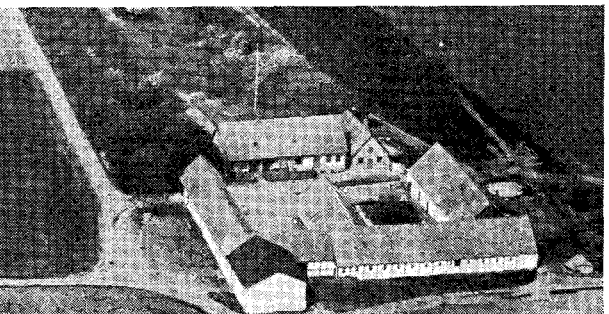

14 d — »BILLESØJ«. Tlf. 67. 10. Slg. Pc. 16,2 ha — Htk. 3-4-3-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 43,000 — Grdsk. 18,600. Overtoges 1941 af: *Henry Kofoed Hansen*, f. 21. 4. 1896 paa Ejend. (S. af Magnus H. og Karna, f. Funch). Kærehave Landbrugssk. 1921—21.

15 a — »BJERGEGAARD«. Tlf. 40 x. 11. Slg. 32,7 ha — Htk. 5-3-2- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 44,500 — Grdsk. 20,500. 12 Td. Ld. er Skov og Veje. Overtoges 1916 af: *Holger Herman Kofoed*, f. 6. 5. 1895 paa Brogd. (S. af Carl K. og Barbra, f. Kofoed). Bh. Højsk. 1914—15. G. m. Ellen, f. Ipsen, d. 17. 7. 1898 paa Bukkegd. i Poulsk. (D. af Christian I. og Valborg, f. Jensen). Børn: Bernt, f. 15. 4. 1921. Herluf Herman, f. 5. 5. 1925. Kirsten Agnethe, f. 2. 6. 1929. Knud Erik, f. 11. 4. 1936. Ragnhild, f. 24. 6. 1941.

15 b — »DANEVANG«. 11. Slg. Pc. 5,1 ha — Htk. 1-1-0-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 5,600. Overtoges 1948 af: *Børge Hansen*, f. 17. 7. 1912 paa Slettevang (S. af Carl H. og Asta, f. Olsen). G. m. Hilda, f. Bidstrup, d. 27. 3. 1925 i Østerm. (D. af Andr. B. og Marie).

16 — »ST. MYREGAARD«. Tlf. 7 x. 12. Slg. 38,3 ha — Htk.

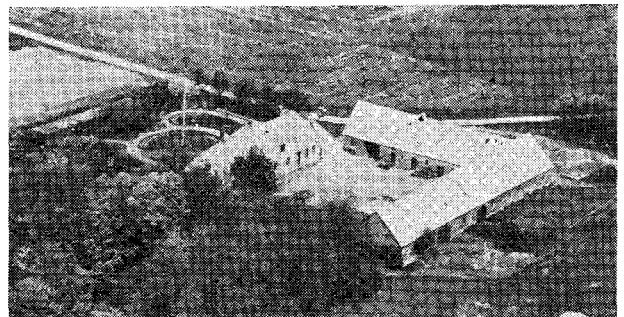
9-4-2-1 — Ejds. 74,000 — Grdsk. 39,200. 1 Td. Ld. er Skov. Paa Grunden findes 2 fredede Høje. Forpagter siden 1944: *Henry Kjøller*, f. 11. 4. 1908 i Vesterm. (S. af Anthon K. og Martha, f. Laursen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1930—31. G. m. Marie, f. Due, d. 8. 6. 1912 paa Gaarden (D. af Axel D. og Karoline, f. Olsen). Børn: Susanne Due, f. 31. 3. 1945. Elsebeth Due, f. 31. 3. 1947.

18 a — »ST. LOFSGAARD«. Tlf. 6. 13.—14. Slg. 62,1 ha — Htk. 5-7-3-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 65,000 — Grdsk. 30,800. 60 Td. Ld. er Skov og Klitter. Gaarden genopførtes 1878 efter Brand. Overtoges 1944 af: *Svend Aage Nielsen Munch*, f. 17. 2. 1915 paa Kjøllegd. i Rutsker (S. af Hans M. og Dorthea, f. Jensen). G. m. Hedvig Margrethe, f. Folkmann, d. 26. 11. 1919 paa Faarbygd. i Aaker (D. af Aksel F. og Ingefred, f. Bohn).

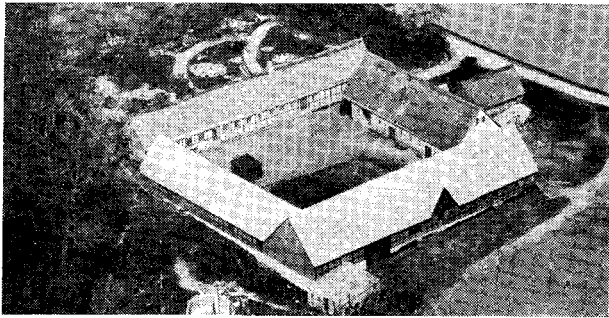
18 c »ELLESVANG«. Tlf. 62 x. 14. Slg. Pc. 21,7 ha — Htk. 1-0-3-0 — Ejds. 15,000 — Grdsk. 6,300. Ca. 20 Td. Ld. er Skov, Sandbakker og lign. Overtoges 1929 af: *Aage Andr. Pedersen*, f. 3. 2. 1901 i Poulsk. (S. af Georg P. og Alma, f. Mortensen). G. m. Louise Anine, f. Pedersen, d. 27. 5. 1904 (D. af Niels P. og Sara, f. Johansen). Tove, f. 12. 5. 1942.

18 e — »NYHOLM«. 14. Slg. Pc. 8,8 ha — Htk. 1-7-3-1 — Ejds. 24,000 — Grdsk. 9,500. Paa Grunden findes den fredede Gravhøj, Langhøj. Overtoges 1944 af: *Carl Edvard Pedersen*, f. 26. 12. 1908 i Bodiisk. (S. af Anthon P. og Marie, f. Mortensen). G. m. Gerda Juliane, f. Pedersen, d. 29. 12. 1912 i Aaker (D. af Jacob P. og Sofie, f. Nørregaard). Børn: Birthe Sofie, f. 18. 9. 1938.

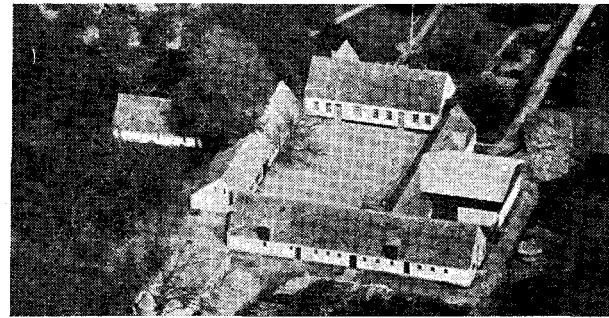
18 f — »SØBORG«. Tlf. 7 u. 14. Slg. Pc. 8,6 ha — Htk. 1-6-0-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 23,600 — Grdsk. 9,100. $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Mergelgrav. Overtoges 1944 af: *Henry Kofoed Mortensen*, f. 12. 3. 1914 paa Hyldevang i Poulsk. (S. af Vilhelm M. og Julie, f. Kofoed, Risenholm, Østerlars). G. m. Else Cecilie, f. Andersen, d. 14. 7. 1915 paa Dammegd. i Nylars (D. af Axel A. og Dorthea, f. Pihl). Børn: Helle Margrethe Kofoed, f. 22. 5. 1946. Birgith Kofoed, f. 21. 6. 1947.

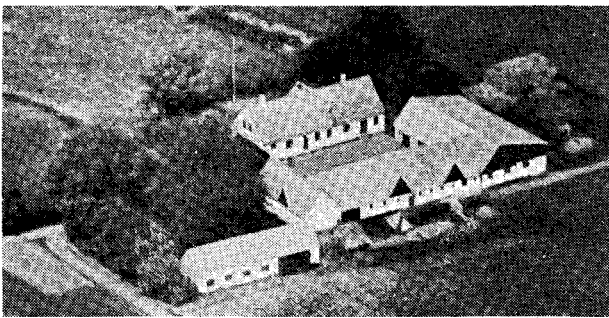
19 a — »SLUSEGAARD«. Tlf. 5. 15. Slg. 50,2 ha — Htk. 6-7-2-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 54,000 — Grdsk. 27,100. 40 Td. Ld. er Skov, Sand, Bakker, Græsgange og lign. Paa Grunden findes 1 fredet Høj. Overtoges 1912 af: *Anthon Nicolaj Skovgaard*, f. 26. 6. 1886 i Neksø (S. af Chr. S. og Madsine, f. Hansen). G. m. Johanne Martha, f. Christoffersen, d. 10. 2. 1891 i Bodiisker (D. af Chr. C. og Anine, f. Hansen).

20 a — »MUNKEGAARD«. Tlf. 57 x. 16. Slg. 37,6 ha — Htk. 10-2-3-2½ — Ejds. 80,600 — Grdsk. 39,500. 2 Td. Ld. er Skov og 3 Tdr. Ld. Sand. Bygningerne ældre og er delvist opført i Bindingsværk. I Slægtens Eje i over 300 Aar. Overtoges 1939 af: *Rudolf Ejner Munch*, f. 8. 4. 1909 paa Gaarden (S. af Nicolaj M. og Kristine, f. Bidstrup).

21 a — »HULLEGAARD«. Tlf. 19. 17. Slg. 30,9 ha — Htk. 6-6-1-0¼ — Ejds. 58,000 — Grdsk. 28,200. 6 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1943 af: *Holger Konrad Peder Koefoed*, f. 30. 12. 1913 paa Gaarden (S. af Ole K. og Petra, f. Marcher). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1931—32, paa Næsgaard Agerbrugssk. 1935—37.

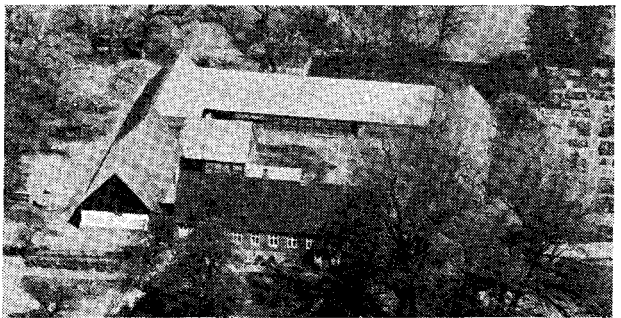

22 a — »LI. LOFTSGAARD«. Tlf. 71. 18. Slg. 22,6 ha — Htk. 3-4-0-0 — Ejds. 36,000 — Grdsk. 14,600. 8 Td. Ld. Skov og Eng. Overtoges 1946 af *Niels Chr. Munch*, f. 7. 8. 1921 paa Dammege. (S. af Aage M. og Maren, f. Hansen). Elev paa Bh. Højskole 1938—39 og paa Sydsjæll. Landbrugssk. 1943—44. G. m. Ruth Julie, f. Madsen, d. 22. 9. 1924 paa Stenbaltregd. (D. af Edvard M. og Manna, f. Skov). Børn: Hanne Merete, f. 4. 11. 1946. Ole Preben, f. 25. 11. 1947.

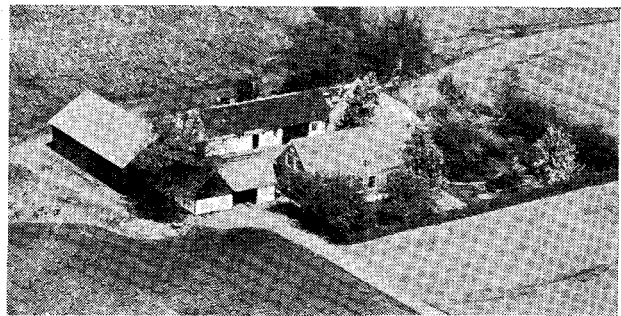
23 a — »LI. HULLEGAARD«. 19. Slg. 8,6 ha — Htk. 1-4-1-1¼ — Ejds. 21,800 — Grdsk. 7,800. ½ Td. Ld. er Krat. Bygningerne er ældre med Bindingsværk. Overtoges 1933 af: *Carl Ancher Jensen*, f. 29. 7. 1911 paa Gaarden (S. af Thor J. og

Karen, f. Kofoed). G. m. Ester Jensine, f. Nielsen, d. 19. 2. 1919 i Aaker (D. af Jens Sinius N. og Karoline, f. Lund). Børn: Ingrid, f. 25. 3. 1941. Ingvard, f. 2. 11. 1944. Birthe, f. 13. 7. 1947.

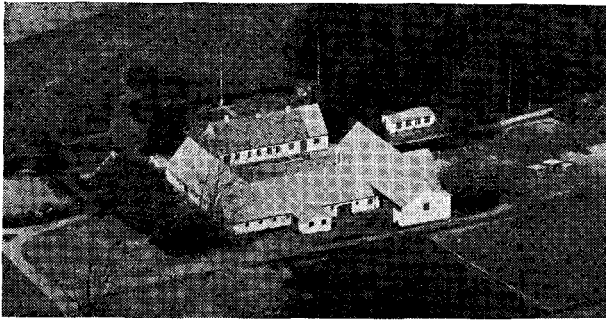

24 a — »DAMMEGAARD«. Tlf. 31. 20. Slg. 37,0 ha — Htk. 7-4-0-1¼ — Ejds. 56,600 — Grdsk. 28,600. Overtoges 1919 af: *Aage Munch*, f. 19. 5. 1892 paa Gaarden (S. af Hans M. og Julie, f. Nielsen). G. m. Maren Kristine, f. Hansen, d. 26. 4. 1897 paa Brandsgd. i Bodilsk. (D. af Hans Math. H. og Margrethe, f. Larsen). Børn: Erik Hansen, f. 19. 3. 1920. Niels Chr. f. 7. 8. 1921. Esther Hansen, f. 14. 7. 1923. Gunhild Hansen, f. 26. 11. 1924. Hans Konrad, f. 15. 11. 1926. Gerda Margrethe, f. 19. 6. 1928. Holger, f. 13. 10. 1935. Else Marie, f. 4. 4. 1940.

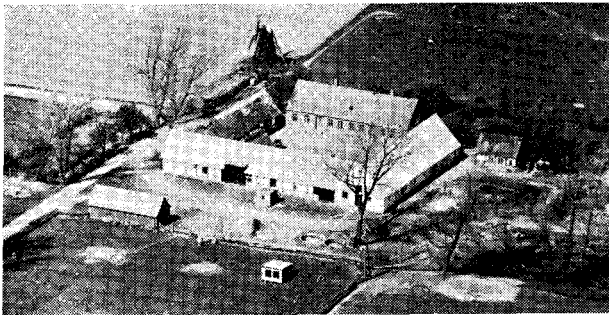
24 f — »GYLDENVANG«. 20. Slg. 9,8 ha — Htk. 1-4-0-2¼ — Ejds. 20,300 — Grdsk. 8,300. Overtoges 1941 af: *Axel Konrad Jacobsen*, f. 16. 9. 1901 (S. af Laurits Peter J. og Karoline Elisabeth, f. Andersen). G. m. Edith, f. Mortensen, d. 18. 8. 1905 i U. S. A. (D. af Jens M. og Emma, f. Olsen, Grødbygd. i Aaker). Børn: Klarence Ellinor, f. 15. 1. 1930. Poul Herbert, f. 25. 5. 1935.

25 a — »BAKKEGAARD«. Tlf. 49. 21. Slg. 30,9 ha — Htk. 4-4-0-0¼ — Ejds. 42,000 — Grdsk. 19,300. 9 Td. Ld. Skov Veje og lign. Overtoges 1922 af: *Johannes Herman Lund*, f. 23.

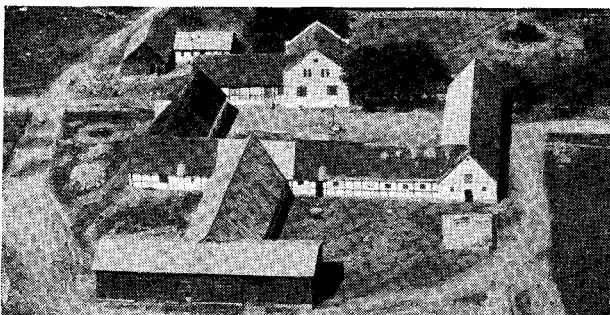

5. 1894 (S. af Niels Filius L. og Elise, f. Hansen). Elev paa Bh. Højsk. 1913—14. G. m. Bodil Agnethe, f. Funch, d. 17. 3. 1912 (D. af Andr. F. og Kristine, f. Olsen). Børn: Agnethe Funch, f. 2. 8. 1936. Birthe Funch, f. 2. 1. 1938. Ruth Funch, f. 26. 2. 1942. Signe Funch, f. 29. 7. 1947.

25 b — »HØJLUND«. Tlf. 44. 21. Slg. Pc. 12,4 ha — Htk. 1-2-0-2½ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 5,600. Ca. 2 Td. Ld. er Skov, Grusgrave og Veje. Overtoges 1936 af: *Peter Hansen Westb*, f. 1. 4. 1906 i Poulisk. (S. af Sejer Rasmussen W. og Hansine Karoline, f. Jensen). G. m. Ellen Kathrine, f. Brandt, d. 5. 9. 1909 paa Ejend. (D. af Andreas B. og Ingeborg, f. Jensen). Børn: Mary Brandt, f. 17. 12. 1929. Holger Brandt, f. 4. 3. 1933. Ingrid Brandt, f. 29. 9. 1934. Anna Brandt, f. 5. 5. 1936. Sigrd Brandt, f. 20. 6. 1942.

26 a — »LI. GADEGAARD«. Tlf. 63 x. 22. Slg. 35,5 ha — Htk. 4-7-2-1½ — Ejds. 43,500 — Grdsk. 20,500. I Slægtens Eje gennem 4 Generationer. Overtoges 1918 af: *Oluf Peder Poulsen*, f. 1. 2. 1882 (S. af Julius P. og Elna, f. Olsdatter). G. m. Petra Katrine, f. Kofoed, d. 4. 12. 1886 paa Gaarden (D. af Jens K. og Jensine Karoline, f. Jensen). Børn: Gunnar Johs., f. 23. 12. 1916. Knud Edv., f. 2. 8. 1918. Svend Aage, f. 19. 4. 1921. Ruth Lilly, f. 23. 1. 1925.

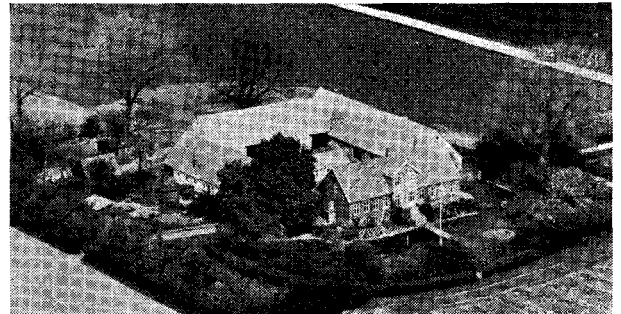

27 a — »ST. GADEGAARD«. Tlf. 3 x. 23. Slg. 52,1 ha — Htk.

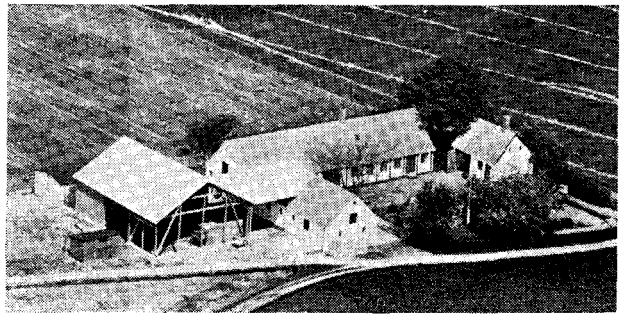
9-7-3-0 — Ejds. 90,000 — Grdsk. 48,000. Gaardens Besiddere kan følges 400 Aar tilbage. Samme Slægt gennem 300 Aar. Overtoges 1947 af: *Holger Arne Jensen*, f. 8. 10. 1913 paa Gaarden (S. af Andreas J. og Agnes Marie, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højsk. 1933—34 og paa Tune Landbrugssk. 1936—37.

28 a — »LI. MYREGAARD«. Tlf. 61 x. 24. Slg. 68,2 ha — Htk. 13-1-0-2 — Ejds. 109,000 — Grdsk. 61,100. 7 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1924 af: *Gunnar Lund Koefoed*, f. 4. 6. 1898 paa Gaarden (S. af Peter Lund K. og Sofie Louise). Børn: Peter Lund, f. 10. 12. 1925. Troels Lund, f. 7. 5. 1927. Birgit, f. 12. 7. 1930. Anne Lise, f. 10. 6. 1942.

28 d — »NYVANG«. 24. Slg. Pc. 6,7 ha — Htk. 1-0-1-1¼ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 6,400. Overtoges 1927 af: *Ejner Andr. Falck*, f. 19. 1. 1902 (S. af Chr. F. og Julie, f. Jacobsen). G. m. Ingeborg Johanne Petrea, f. Hansen, d. 29. 5. 1903 (D. af Janus H. og Laura, f. Larsen). Børn: Lilly, f. 26. 7. 1930.

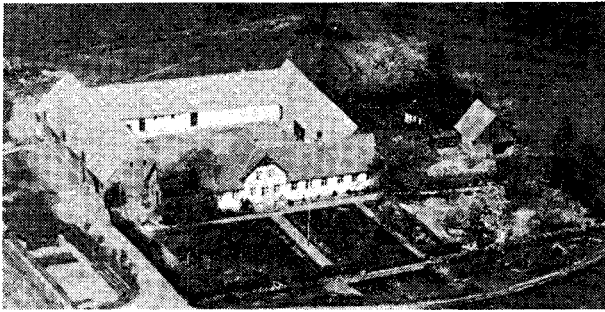
29 a — »SLETTEGAARD«. Tlf. 39. 25. Slg. 27,4 ha — Htk. 6-4-2-0¾ — Ejds. 59,700 — Grdsk. 29,600. Overtoges 1920 af: *Johannes Jensen Kofoed*, f. 11. 3. 1883 paa Gagedg. (S. af Peder K. og Frederikke, f. Jensen). Børn: Peder Jensen, f. 1. 6. 1910. Jens Andr., f. 29. 1. 1916.

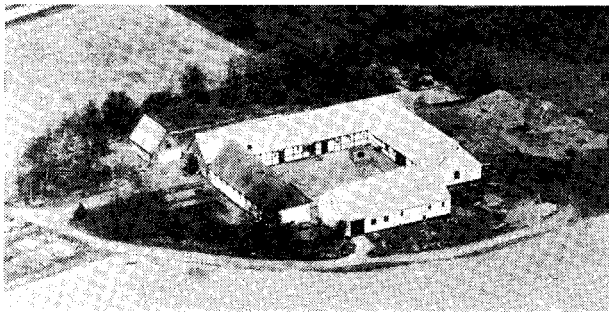
29 q — »LANDLYST«. 25. Slg. Pc. 6,3 ha — Htk. 1-0-0-¼ — Ejds. 13,300 — Grdsk. 5,300. Overtoges 1943 af: *Henrik Rudolf Larsen*, f. 8. 6. 1894 paa Li. Bukkegd. i Aaker (S. af Hans L. og Marie, f. Poulsen). G. m. Asta Regine, f. Koefoed, d. 20. 11. 1897 (D. af Olaf K. og Marie, f. Kofoed). Børn: Sven Koefoed, f. 4. 6. 1920. Olaf Kofoed, f. 6. 5. 1922. Paul Koefoed, f. 2. 5. 1928.

30 a — »LYNGGAARD«. Tlf. 46 x. 26. Slg. 24,3 ha — Htk. 4-6-3-¾ — Ejds. 36,000 — Grdsk. 18,000. 9 Td. Ld. er Skov og Eng. Overtoges 1929 af: *Aksel Didriksen*, f. 11. 4. 1900 i Ny-

lars (S. af Chr. D. og Bothilde, f. Jensen). G. m. Marie, f. Larsen, d. 14. 3. 1901 i Bodlisk. (D. af Hans Peter L. og Andrea, f. Skov). Børn: Svend, f. 15. 2. 1926. Else, f. 29. 5. 1933.

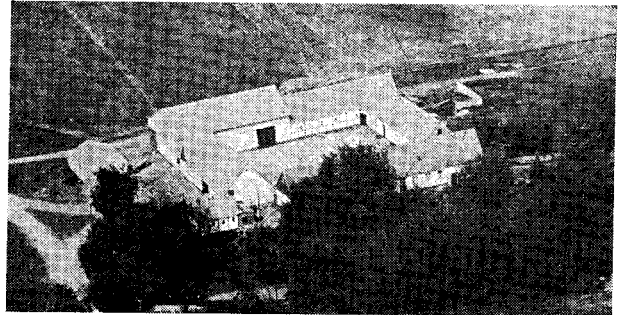
31 a — »STENBALTREGAARD«. 27. Slg. 23,3 ha — Htk. 3-0-3- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 33,500 — Grdsk. 15,500. 5 Td. Ld. er Skov. Udbygningerne delvis opført med Bindingsværk. Gaardens Besiddere kan følges tilbage til 1662. Overtoges 1928 af: *Kristen Lund Madsen*, f. 30. 6. 1900 paa Ellesvang (S. af Kristian M. og Juliane, f. Lund). G. m. Edith Marie, f. Pedersen, d. 3. 8. 1903 paa Frydenlund i Østermarie (D. af Herman P. og Agnethe, f. Ipsen). Børn: Christa Lund, f. 28. 9. 1930. Edith Agnethe, f. 27. 9. 1935. Jens Jørgen, f. 29. 4. 1938.

31 c — »KLIPPEBO«. 27. Slg. Pc. 2,9 ha — Htk. 0-4-1- $\frac{1}{2}$ — Ejds. 11,300 — Grdsk. 2,000. Overtoges 1946 af: *Edvard Math. Madsen*, f. 21. 6. 1895 paa Ellesvang (S. af Christian M. og Juliane, f. Lund). G. m. Helga Mathea, f. Madsen, d. 13. 9. 1897 (D. af Mathias M. og Gina, f. Madsen). Børn: Ruth, f. 22. 9. 1924.

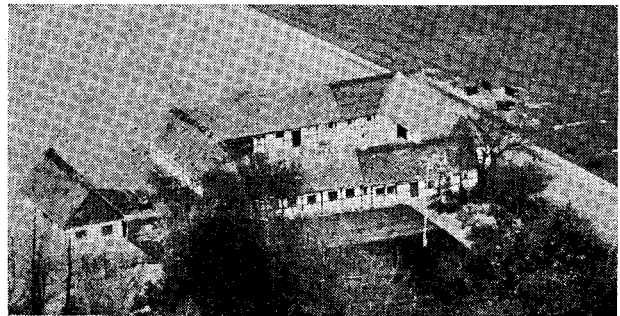

32 abc — »MAEGAARD«. Tlf. 57 y. 28. Slg. 30,4 ha — Htk. 4-5-1- $\frac{1}{2}$ — Ejds. 37,000 — Grdsk. 19,600. 15 Td. Ld. er Skov, Eng, Lyng og Bakker. Bygn. ældre med Bindingsværk. Overtoges 1945 af: *Erik Børge Jørgensen*, f. 22. 10. 1918 i Haldagerlille, Sjæll. (S. af Johannes J. og Julia, f. Andersen). G. m.

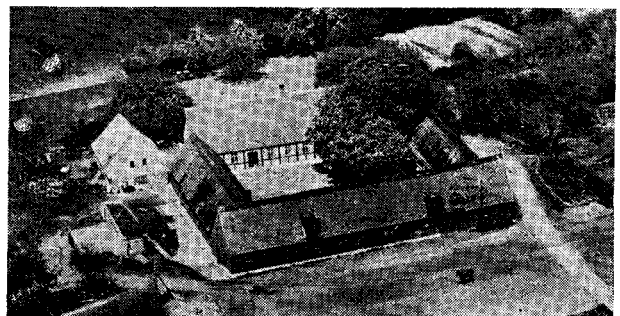
Ragnhild Elisabeth, f. Madsen, d. 28. 7. 1921 paa Nordbakkegd. i Poulsk. (D. af Thorvald M. og Petra, f. Dam). Børn: Arne: f. 22. 9. 1947.

33 a — »BOESGAARD«. Tlf. 15 y. 29. Slg. 32,3 ha — Htk. 4-4-3- $\frac{2}{4}$ — Ejds. 38,100 — Grdsk. 20,100. 13 Td. Ld. er Skov, Veje, Sandbakker og lign. Paa Grunden findes 1 Høj kaldet Møllehøj. Overtoges 1937 af: *Oscar Mads Kofoed*, f. 18. 6. 1904 paa Gaarden (S. af Oluf K. og Gravesine, f. Kristensen). G. m. Betty Elisabeth, f. Munch, d. 15. 4. 1904 paa Munkegd. (D. af Nikolaj M. og Kristine, f. Bidstrup). Børn: Elna, f. 14. 12. 1945.

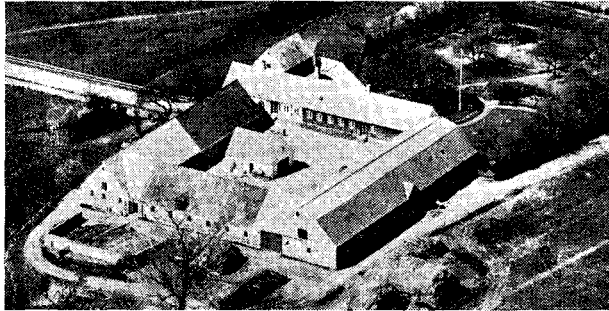

34 — »TORNEGAARD«. Tlf. 62 y. 30. Slg. 21,5 ha — Htk. 3-2-2-0 — Ejds. 33,600 — Grdsk. 16,600. 7 Td. Ld. er Eng og Krat. Bygningerne er ældre med Bindingsværk. Paa Grunden findes en fredet Høj. Overtoges 1946 af: *Peder Munch Kofoed*, f. 12. 9. 1918 paa Baunegaard (S. af Jochum K. og Gerda, f. Munch). Elev paa Bornh. Højsk. 1936—37. G. m. Kathrine, f. Hansen, d. 9. 10. 1927 paa Skadegd. (D. af Thorvald H. og Karen, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højsk. 1945.

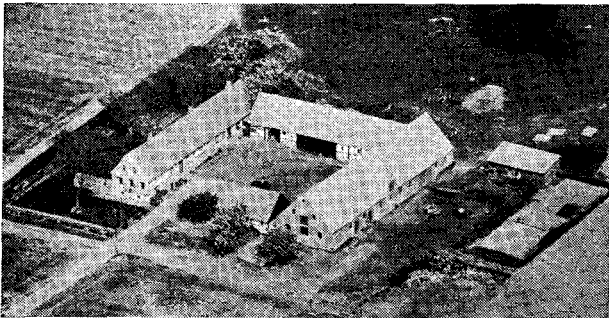

35 a — »HJORTEGAARD«. Tlf. 50 x. 1. Vdg. 27,9 ha — Htk. 6-4-3- $\frac{2}{4}$ — Ejds. 42,000 — Grdsk. 21,700. 7 Td. Ld. er Skov og 2 Td. Ld. er Eng. Overtoges 1936 af: *Skat Anker Jensen*, f. 22. 8. 1910 paa Gaarden (S. af Anton J. og Marie, f. Pedersen).

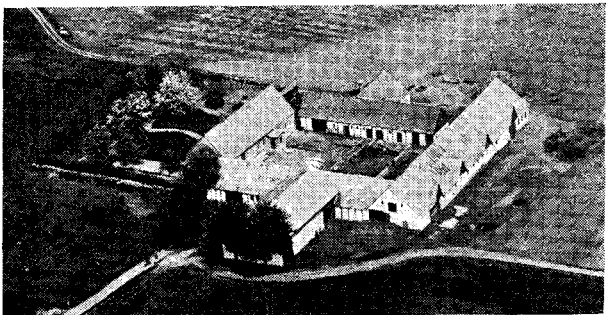
Elev paa L. Mfs. Højsk. 1931—32. G. m. Kirsten Elisabeth, f. Hansen, d. 23. 5. 1921 paa Bjergly i Aaker (D. af Christian H. og Hedvig Elisabeth, f. Hansen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1940 og paa Bornh. Husholdningssk. 1943. Børn: Uffe Anthon Skat Hjortegaard, f. 25. 7. 1948.

36 a — »AAGAARD«. Tlf. 2 y. 2. Vdg. 39,1 ha — Htk. 8-6-3-1¼ — Ejds. 72,000 — Grdsk. 36,600. 10 Td. Ld. er Skov. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1930 af: *Hans Chr. Jensen*, f. 8. 4. 1904 paa Gaarden (S. af Otto Julius J. og Margrethe, f. Jensen). Elev paa Bh. Højsk. 1924—25, Graasten Landbrugssk. 1926—27.

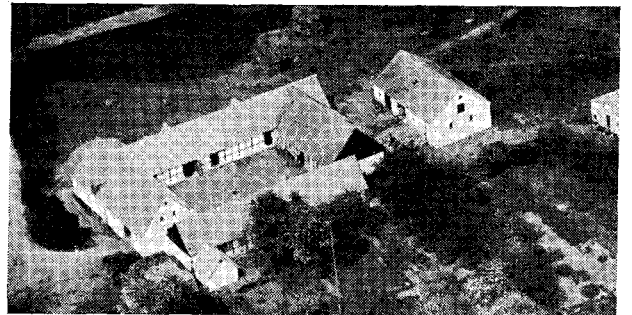
37 a — »SKYTTEGAARD«. Tlf. 40 y. 3. Vdg. 27,6 ha — Htk. 5-6-0-¾ — Ejds. 42,000 — Grdsk. 21,800. 3 Td. Ld. er Skov. Gaarden er en af de gamle Fæstegaarde og dens Besiddere kan følges 400 Aar tilbage. Paa Grunden findes 2 fredede Gravhøje. Overtoges 1946 af: *Svend Aage Poulsen*, f. 19. 4. 1921 paa Ll. Gadegaard (S. af Oluf P. og Petra, f. Kofoed). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1940—41. G. m. Aksa Kirstine, f. Pedersen, d. 21. 2. 1923 paa Staaled. i Aaker (D. af Aksel P. og Hilda, f. Nielsen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1944. Børn: Allan Staalegaard, f. 26. 8. 1947.

38 a — »ASPEGAARD«. Tlf. 1. 4. Vdg. 48,6 ha — Htk. 4-2-1-2¾ — Ejds. 43,200 — Grdsk. 21,200. 35 Td. Ld. er

Skov og Lyng. Gaarden genopførtes 1878 efter Brand. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. — Paa Grunden findes en fredet Kæmpehøj kaldet Gullanderhøj. Overtoges 1921 af: *Axel Alfred Madsen*, f. 2. 9. 1897 paa Gaarden (S. af Rasmus M. og Johanne Karoline, f. Ipsen). G. m. Astrid, f. Kofoed, d. 31. 12. 1910 i Balka (D. af Kristian K. og Johanne, f. Mogensen). Børn: Knud Rasmus, f. 23. 12. 1930. Poul, f. 7. 8. 1932. Børge Chr., f. 23. 7. 1933. Axel og Esper, f. 5. 3. 1936. Sven Anker, f. 12. 8. 1938. Ruth Inger, f. 29. 12. 1941. Bodil Margrethe, f. 17. 6. 1946.

38 b — »SOMMERSMINDE«. 8,9 ha — Htk. 1-6-3-0¼ — Ejds. 20,000 — Grdsk. 9,800. Bygn. ældre med Bindingsværk. Overtoges 1942 af: *Ingvard Jensen*, f. 5. 5. 1914 i Poulsk. (S. af Julius J. og Anna, f. Mortensen).

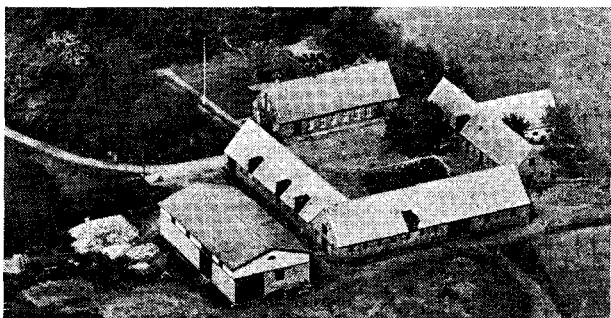

39 a — »PILEGAARD«. Tlf. 37 x. 5. Vdg. 33,2 ha — Htk. 3-1-1-0¾ — Ejds. 29,000 — Grdsk. 13,100. Ca. 17 Td. Ld. er Lyng og Sandbakker. Paa Grunden findes 1 fredet Høj. Overtoges 1930 af: *Aage Didrik Funch*, f. 14. 11. 1900 (S. af Andr. F. og Kristine, f. Olsen). Elev paa Bh. Højsk. og paa Kærehave Landbrugssk. G. m. Margrethe Augusta, f. Pedersen, d. 15. 8. 1903 i Klemensk. (D. af Oluf P. og Laura, f. Larsen). Elev paa Bh. Højsk. Børn: Børge Funch, f. 3. 9. 1931. Gunhild Kristine, f. 18. 8. 1933. Erik, f. 1. 2. 1938. Jørgen Didrik, f. 27. 10. 1939.

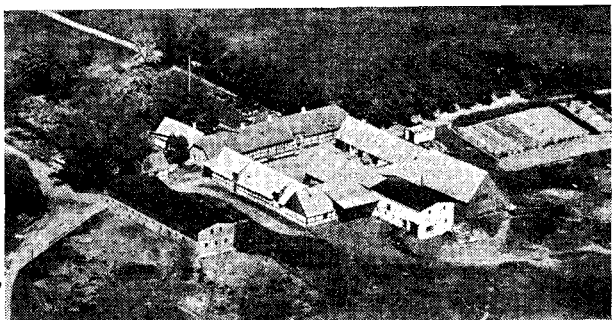

40 a — »BAUNEGAARD«. Tlf. 37 y. 6. Vdg. 29,1 ha — Htk. 4-1-0-0½ — Ejds. 43,000 — Grdsk. 19,600. Lidt Skov og Eng. Overtoges 1917 af: *Jockum Kofoed*, f. 17. 10. 1892 paa Skovgd. i Bodilsk. (S. af Thor K. og Vilhelmine, f. Hansen). Elev paa Bh. Højsk. og paa Tune Landbrugssk. G. m. Gerda Kristine, f. Munch, d. 21. 12. 1894 paa Dammegd. (D. af Hans M. og Julie, f. Nielsen). Børn: Peder Munch, f. 12. 9. 1918. Gunvor Munch, f. 10. 9. 1921. Niels Adolf Munch, f. 25. 7. 1923. Bodil Munch, f. 26. 11. 1925. Agnethe Munch, f. 3. 5. 1929. Inge Munch, f. 6. 2. 1931. Kirsten Julie Munch, f. 8. 2. 1933. Gertrud Elisabeth, f. 21. 4. 1937.

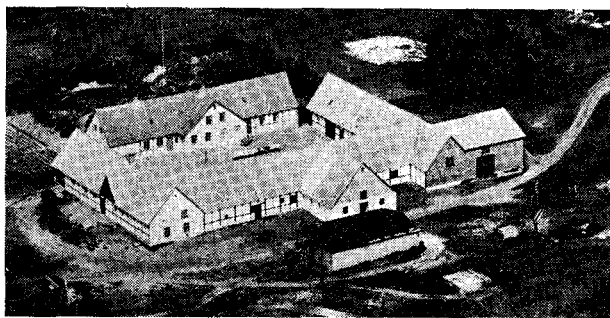
41 a — »GRUBBEGAARD«. Tlf. 12. 7. Vdg. 39,9 ha — Htk. 8-1-2-2 — Ejds. 66,000 — Grdsk. 34,400. 4 Td. Ld. er Skov. I Slægtens Eje ca. 100 Aar. Gardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1927 af: *Hans Adolf Sonne*, f. 7. 7. 1894 (S. af Hans Anker S. og Margrethe, f. Kofoed). G. m. Gudrun, f. Munch, d. 19. 3. 1906 i Aaker (D. af Valdemar M. og Karen, f. Jensen). Børn: Henri Munch, f. 30. 10. 1929. Svend Erik Munch, f. 26. 7. 1938.

42 a — »VASSEGAARD«. Tlf. 22 x. 8. Vdg. 59,8 ha — Htk. 10-4-0-0¼ — Ejds. 97,200 — Grdsk. 55,200. 8½ Td. Ld. er Skov og Veje. Bygningerne er ca. 100 Aar. I Slægtens Eje i mindst 4 Generationer. Paa Grunden findes en Gravhøj. Overtoges 1915 af: *Hans Peter Olsen*, f. 17. 10. 1889 paa Gaarden (S. af Hans Andreas O. og Marie, f. Rømer). Elev paa Bornh. Højsk. 1909—10 og paa Tune Landbrugssk. 1911—12. G. m. Agnes, f. Hansen, d. 30. 12. 1889 paa Dalsbakke i Bodilsk. (D. af Hans Mathias H. og Margrethe, f. Larsen). Børn: Margrethe, f. 12. 9. 1915. Gudrun Marie, f. 8. 3. 1924. Rigmor, f. 9. 10. 1928.

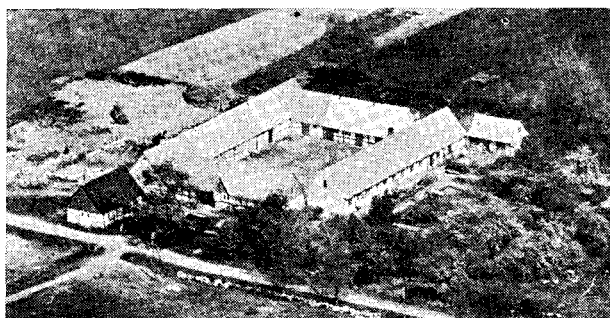
42 b — »VASSEHUSET«. 8. Vdg. Pc. 11,2 ha — Htk. 1-1-2-1¼ — Ejds. 13,700 — Grdsk. 4,700. 11 Td. Ld. er Skov, Lyng og Eng. Overtoges 1929 af *Aksel Falck*, f. 21. 4. 1896 (S. af Jørgen F. og Anne Margrethe, f. Ipsen). G. m. Hansine Dorthea, f. Holm, d. 28. 1. 1901 (D. af Marcus H. og Petra, f. Pedersen). Børn: Jørn, f. 27. 4. 1937.

43 d — »ESKILDSHØJ«. 9. Vdg. Pc. 7,2 ha — Htk. 1-0-3-1¾ — Ejds. 10,900 — Grdsk. 4,900. Overtoges 1935 af: *Hans Edv. Eriksen*, f. 15. 10. 1901 paa Ejend. (S. af Ole E. og Johanne, f. Hansen). G. m. Olga Elisabeth, f. Pihl, d. 21. 4. 1920 paa Sølyst (D. af Hans Oluf P. og Oliva, f. Brandt). Børn: Paul Oluf, f. 4. 10. 1940. Kirsten Birgitte, f. 6. 2. 1942. Bent Juul, f. 21. 1. 1944. Linda Elise, f. 10. 3. 1947.

44 a — »TYSKEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aak. 32. 10. Vdg. 49,1 ha — Htk. 4-2-0-0 — Ejds. 40,000 — Grdsk. 20,000. 58 Td. Ld. er Klitter. I Slægtens Eje gennem 5 Generationer. Gaardens Besiddere kan følges tilbage til 1665. Overtoges 1937 af: *Anders Hansen Kofoed*, f. 4. 7. 1906 paa Gaarden (S. af Peter Chr. K. og Karen Madsine, f. Kofoed).

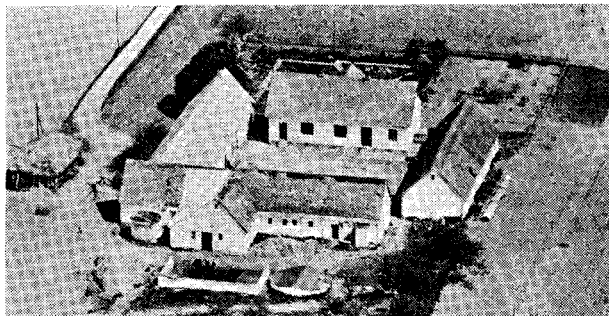
44 b — »VESTERVANG«. Tlf. 22 y. 10. Vdg. Pc. 7,0 ha — Htk. 1-2-1-¾ — Ejds. 16,700 — Grdsk. 7,700. Overtoges 1948 af: *Aksel Otto Jensen*, f. 7. 7. 1917 paa Ejend. (S. af Peter J. og Marie, f. Madsen) G. m. Edith Elisabeth, f. Juul, d. 26. 4. 1923 i Aaker (D. af Peter J. og Louise, f. Nielsen). Børn: Ole Juul, f. 15. 4. 1947.

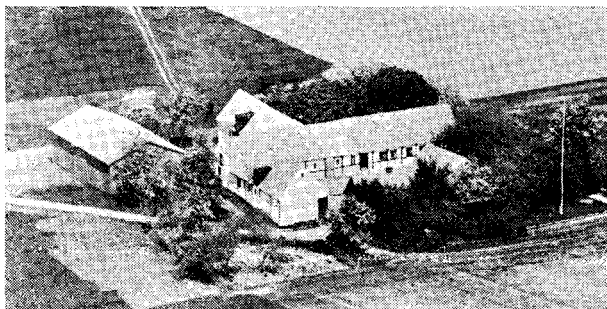
45 a — »VESTERGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aak. 29 y. 11. Vdg. 18,64 ha — Htk. 3-3-3-1½ — Ejds. 30,100 — Grdsk. 15,100. Bygningerne er ældre med Bindingsværk. Overtoges 1932 af: *Holger Nielsen Kofoed*, f. 11. 10. 1907 paa Krampegaard (S. af Andreas K. og Mathilde, f. Nielsen). Elev paa Bornh. Højsk. 1927—28. G. m. Gerda Benedikte, f. Hansen, d. 24. 7. 1904 paa Østre Hullegaard i Nyker (D. af Laurits H.). Børn: Elsebeth, f. 22. 1. 1936. Inga, f. 27. 5. 1938. Ruth, f. 15. 3. 1940. Svend Erik, f. 4. 8. 1942.

46 a — »SKADEGAARD«. Tlf. 45. 12. Vdg. 21,7 ha — Htk. 4-6-0-1¾ — Ejds. 40,000 — Grdsk. 17,900. Ca. 5 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1927 af: *Thorvald Mathias Hansen*, f. 12. 3. 1891 paa Gammeleje (S. af Jens H. og Marie, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højsk. 1909—10. G. m. Karen Margrethe, f. Kofoed, d. 14. 5. 1895 paa Krampegaard (D. af Andreas K. og Mathilde, f. Nielsen). Børn: Marie, f. 29. 10. 1927. Kathrine, f. 29. 10. 1927. Jens Kofoed, f. 20. 9. 1928. Margrethe, f. 19. 2. 1931.

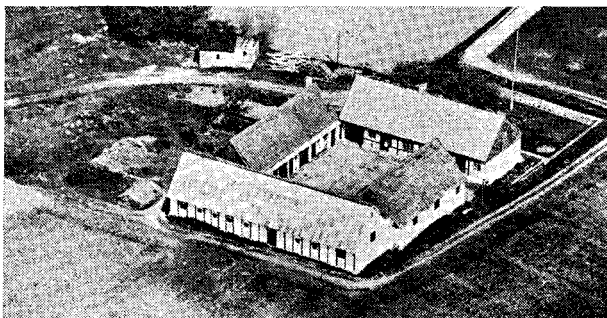
47 — »ENGEGAARD«, Smaalynge. 20,6 ha — Htk. 2-4-2-2 — Ejds. 32,400 — Grdsk. 15,400. 3 Td. Ld. er Klipper og Krat. Udbygningerne er ældre med Bindingsværk. Overtoges

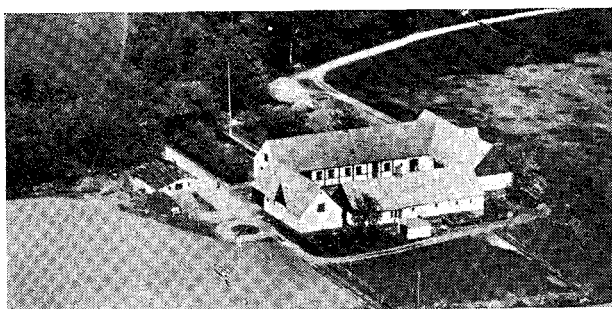
1918 af: *Sofie Pihl*, f. Jensen, d. 25. 9. 1889 i Neksø (D. af Thor J. og Karen, f. Kofoed). Børn: Else Marie, f. 26. 5. 1916.

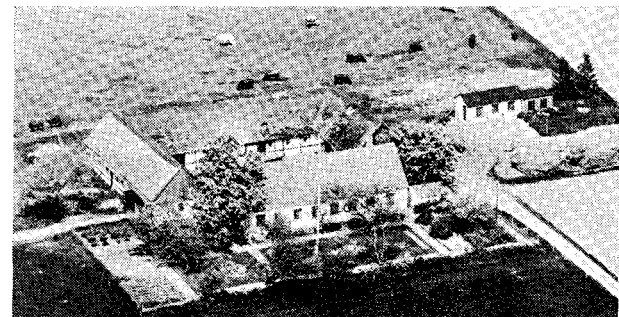
63 — Smaalyngen. 10,8 ha — Htk. 1-5-1-0 — Ejds. 18,000 — Grdsk. 6,500. 1 Td. Ld. er Skov. Bygningerne er ca. 100 Aar gamle. Overtoges 1931 af: *Thorvald Chr. Viborg*, f. 28. 11. 1899 i Aaker (S. af Mathias V. og Maria, f. Pihl). G. m. Marie Birgitte, f. Hansen, d. 2. 5. 1902 (D. af Hans Nikolaj H. og Mathea Kritsine, f. Hjorth). Børn: Kirsten, f. 23. 9. 1944.

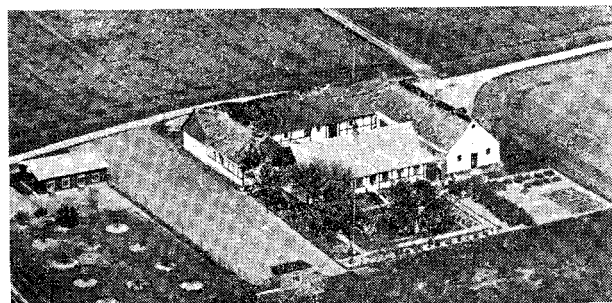
67 a — »KRAGESMINDE«, Smaalyngen. 11,2 ha — Htk. 2-1-1-1½ — Ejds. 19,500 — Grdsk. 8,500. 3 Td. Ld. er Krat og Klipper. Overtoges 1927 af: *Hans Frederik Neksø*, f. 18. 9. 1898 (S. af Kristian N. og Ane Margrethe, f. Schou). G. m. Petra Nielsine, f. Jensen, d. 29. 4. 1904 (D. af Peter J. og Thora, f. Pihl). Børn: Henning Chr., f. 14. 5. 1928. Helge Jensen, f. 22. 7. 1929.

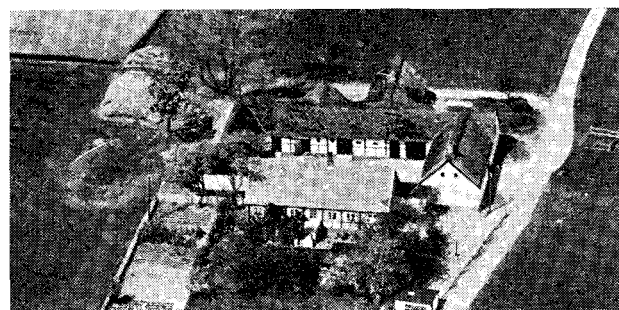
69 — »BIRKELUND«, Smaalyngen. 9,7 ha — Htk. 1-4-2-0¼

70 a — »NORDHOLT«, Smaalyngen. 16,0 ha — Htk. 2-6-0-2½ — Ejds. 19,400 — Grdsk. 7,400. Overtoges 1937 af: *Peder Neksø*, f. 23. 3. 1906 (S. af Kristian N. og Ane Margrethe, f. Schou). G. m. Berglioth Ellinor Hansen, f. Falck, d. 14. 6. 1915 (D. af Otto F. og Emma, f. Hansen). Børn: Kirsten Margrethe, f. 20. 9. 1943.

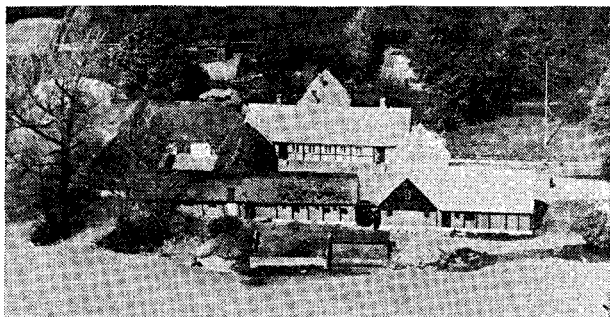

74 — Smaalyngen. 11,2 ha — Htk. 2-1-0-2¾ — Ejds. 20,800 — Grdsk. 7,800. Bygningerne er ældre med Bindingsværk. Overtoges 1943 af: *Johannes Peter Hansen*, f. 11. 1. 1904 (S. af Hans H. og Mathea, f. Hjorth). G. m. Hedvig Kristine, f. Jensen, d. 29. 4. 1912 paa Ejend. (D. af Peter J. og Thora, f. Pihl). Børn: Knud, f. 14. 8. 1944. Ulla, f. 19. 9. 1945.

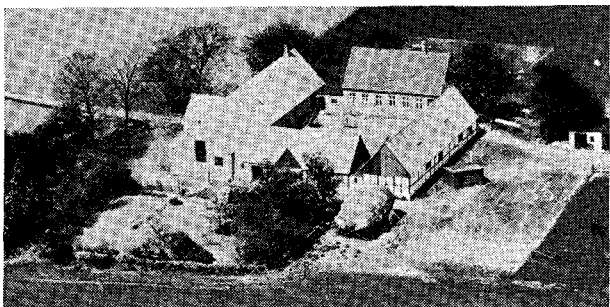
75 — »SOLVANG«, Smaalyngen. Tlf. 42 u. 9,6 ha — Htk. 2-1-0-2¼ — Ejds. 20,800 — Grdsk. 7,800. Overtoges 1946 af: *Anker Engell Jørgensen*, f. 26. 9. 1914 paa Skovsholm i Østerl. (S. af Adolf Peter J. og Kristine, f. Engell). G. m. Karen Margrethe, f. Grønbech, d. 1. 4. 1917 paa Tornegd. i Østerl. (D. af Michael Peter G. og Ingeborg, f. Svendsen). Børn: Inger Engell, f. 19. 3. 1948.

— Ejds. 18,000 — Grdsk. 6,800. Bygningerne er ældre med Bindingsværk. Overtoges 1927 af: *Ancher Søren Nielsen*, f. 11. 5. 1901 i Bodilsk. (S. af Hans Peter N. og Rikke Frederikke, f. Bech). G. m. Anna Hansine, f. Hald, d. 19. 1. 1903 (D. af Kristian H. og Laura, f. Hald). Børn: Signe Agnethe, f. 8. 11. 1933. Hans Richard, f. 11. 11. 1935.

76 a — »UNGDOMSLYST«, Smaalynge. Tlf. 42 y. 10,6 ha — Htk. 2-1-0-2¼ — Ejds. 22,900 — Grdsk. 8,900. Overtoges 1925 af: *Ejnar Anias Pihl*, f. 21. 11. 1901 (S. af Mathias P. og Frederikke, f. Jensen). G. m. Ingeborg Kristine, f. Pihl, d. 11. 5. 1906 paa Ejend. (D. af Janus P. og Anine, f. Kofoed). Børn: Karl Ejner, f. 13. 12. 1926.

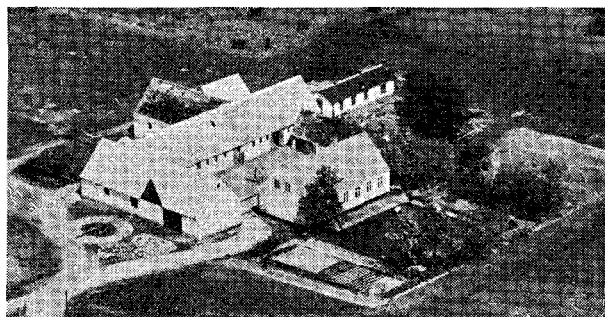
77 — »LYNGHØJ«, Smaalynge. 7,9 ha — Htk. 1-1-3-0 — Ejds. 13,800 — Grdsk. 5,100. 2 Td. Ld. er Lyng. Overtoges 1933 af: *Hans Edvard Pedersen*, f. 3. 9. 1906 i Nekstø (S. af Hans P. og Elise). G. m. Edith Gunhild, f. Ipsen, d. 3. 10. 1910 i Bodilsk. (D. af Tage I. og Elisabeth, f. Mortensen). Børn: Leif Edv., f. 9. 9. 1933. Dorit Elisabeth, f. 4. 1. 1935. Ruth Edel, f. 20. 9. 1937. Finn Tage, f. 28. 3. 1942.

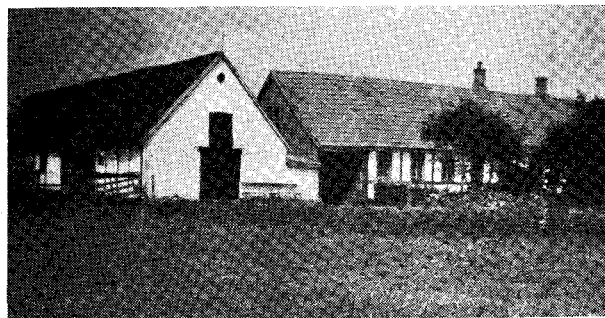
80 — »KULEBORG«, Smaalynge. 23,7 ha — Htk. 4-3-2-1¾ — Ejds. 28,600 — Grdsk. 12,600. 8 Td. Ld. er Skov og Stenløkke. Paa Grunden findes 3 fredede Røser. Overtoges 1937 af: *Christian Thorsen*, f. 15. 9. 1915 paa Gaarden (S. af Peter T. og Laura, f. Madsen). G. m. Edith Marie, f. Haakonsen, d. 11. 12. 1919 i Aaker (D. af Janus H. og Marie, f. Jensen). Børn: Agnete Marie, f. 27. 2. 1939. Erik Herman Bendix, f. 3. 6. 1940. Niels Peter, f. 6. 9. 1943.

81 — Smaalynge. 7,8 ha — Htk. 1-2-3-1 — Ejds. 17,000 — Grdsk. 5,600. Overtoges 1922 af: *Olaf Kofoed Jensen*, f. 29. 7. 1893 i Nekstø (S. af Thor J. og Karen, f. Kofoed). G. m. Magda Jensine, f. Hansen, d. 6. 9. 1901 i Østerm. (D. af Magnus H. og Andrea, f. Madsen). Børn: Ruth, f. 10. 10. 1924. Gerda, f. 5. 5. 1926. Aksel, f. 13. 12. 1927. Viggo, f. 16. 5. 1932.

83 a — »LILLEVANG«, Smaalynge. 14,4 ha — Htk. 2-2-1-¾ — Ejds. 25,500 — Grdsk. 9,500. 2½ Td. Ld. er Krat, Lyng og Mergelgrave. Overtoges 1934 af: *Aksel Karl Larsen*, f. 1. 12. 1903 paa Ejend. (S. af Laurits L. og Karoline, f. Jensen). Elev paa Faarevejle Højsk. 1927—28. G. m. Valborg, f. Kofoed, d. 4. 7. 1905 paa Gryetsvang i Bodilsk. (D. af Mathias K. og Karo-

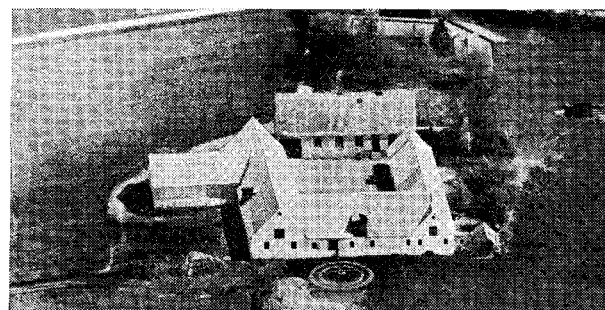
line, f. Larsen). Elev paa Faarevejle Højsk. 1924. Børn: Olaf Kofoed, f. 5. 11. 1937.

84 a — »GAMMELEJE«, Smaalynge. Tlf. 60 x. 18,5 ha — Htk. 3-3-1-2 — Ejds. 28,000 — Grdsk. 13,200. 4 Td. Ld. er Fredskov. Overtoges 1945 af: *Julius Peder Pedersen*, f. 7. 6. 1897 (S. af Niels P. og Sara, f. Johansen). G. m. Jane Sofie, f. Holm, d. 30. 11. 1903 i Poulsk. (D. af Kristian H. og Anna, f. Larsen). Børn: Niels Andru, f. 15. 3. 1931. Birthe, f. 26. 2. 1934. Erik, f. 30. 9. 1942.

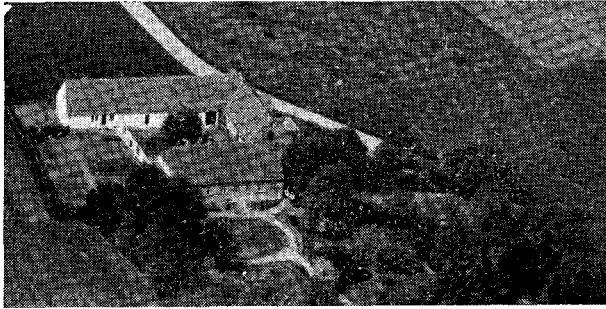
84 c — Smaalynge. 4,4 ha — Htk. 1-0-0-2¾ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 4,000. Overtoges 1907 af: *Otto Falck*, f. 10. 6. 1881 paa Ejend. (S. af Anders Mortensen F. og Marie Vilhelmine, f. Birch). G. m. Emma, f. Hansen, d. 31. 12. 1887 paa Lolland (D. af Niels H. og Sine, f. Petersen). Børn: Børge Emanuel Hansen, f. 5. 6. 1913. Berglioth Ellinor Hansen, f. 14. 6. 1915.

85 — »NORDRUP«, Smaalynge. 10,8 ha — Htk. 2-0-2-2 — Ejds. 18,900 — Grdsk. 6,900. Bygningerne er ældre med Bindingsværk. Overtoges 1944 af: *Hans Conrad Larsen*, f. 4. 6. 1907 i Aaker (S. af Andreas L. og Jenny, f. Lundgren Nielsen). G. m. Olga Marie, f. Petersen, d. 29. 12. 1907 i Nekstø (D. af Hans P. og Oda, f. Hansen). Børn: Børge Helmuth, f. 30. 9. 1934. Bent Mogens, f. 28. 7. 1939.

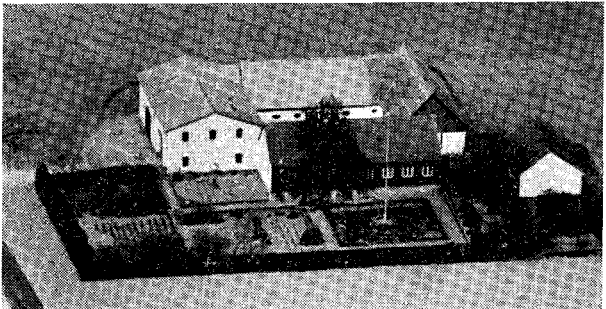
86 — »NORDVANG«, Smaalynge. 13,6 ha — Htk. 0-7-3-¾ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 6,900. 4 Td. Ld. er Tuer. Overtoges 1946 af: *Jens Otto Bech*, f. 30. 9. 1911 i Snogebæk (S. af Sejer Hansen B. og Jensine, f. Pihl).

POULSKER

1 a — »PRÆSTEGAARD« pr. Bodilsker. Tlf. 55. 11,8 ha — Htk. 3-0-0-1½ — Ejds. 30,100 — Grdsk. 13,100. Siden 1938 er Jorden bortforpagtet. Ejer: *Ove Hartvigsen*, f. 5. 9. 1886 i København. G. m. *Anna Dorthea*, f. Hansen, d. 5. 4. 1886 i København. Børn: *Agnes*, f. 7. 5. 1913.

1 b — »EGELUND« pr. Neksø. Tlf. Poulsk. 53 x. 4. Vdg. Pc. 8,8 ha — Htk. 1-1-0-2½ — Ejds. 20,200 — Grdsk. 7,500. Overtoges 1938 af: *Ejner Andr. Bech*, f. 30. 6. 1903 paa Lærkesvang (S. af *Niels Peter B.* og *Klara*, f. Hansen). Elev paa Haslev Højsk. 1922—23. G. m. *Helga Anine Karoline*, f. Schou, d. 20. 3. 1920 paa Ejend. (D. af *Julius S.* og *Anna Hansine*, f. Sommer). Børn: *Arne Vilmer*, f. 4. 3. 1940. *Børge Evald*, f. 20. 3. 1942. *Tage Ejvind*, f. 26. 10. 1946.

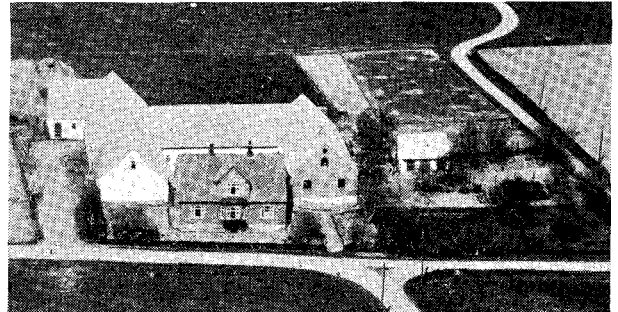

1 d — »ENGHØJ« pr. Bodilsker. Præstegd. Pc. 7,6 ha — Htk. 1-5-0-2½ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 8,100. Overtoges 1944 af: *Ove Hansen*, f. 17. 3. 1917 i Østerlars (S. af *Johannes H.* og *Kristine*, f. Hansen). G. m. *Gunhild*, f. Jensen, d. 19. 12. 1918 paa Dalegd. i Ibsk. (D. af *Johannes J.* og *Frida*, f. Kofoed). Børn: *Kathrine* og *Kitty*, f. 4. 8. 1947.

1 e — »SOLBAKKE« pr. Bodilsker. Tlf. Poulsk. 44. 12. Vdg.

Pc. 8,4 ha — Htk. 1-4-2-2¼ — Ejds. 20,800 — Grdsk. 8,800. Overtoges 1925 af: *Carl Peter Madsen*, f. 19. 11. 1900 paa Kodal, Ibsk. (S. af *Hans M.* og *Andrea*, f. Pedersen). G. m. *Anna Kristine*, f. Madsen, d. 31. 1. 1905 paa Højly i Ibsk. (D. af *Jens M.* og *Andrea*, f. Hansen). Børn: *Edith Andrea*, f. 19. 10. 1927. *Gerda Birgitte*, f. 12. 10. 1928. *Birgith Agnethe*, f. 1. 1. 1931. *Irving Jørgen*, f. 22. 10. 1941.

1 f — »DALSHØJ« pr. Bodilsker. Tlf. 47 y. 1. Vdg. Pc. 7,5 ha — Htk. 1-6-2-0¼ — Ejds. 25,200 — Grdsk. 9,000. Overtoges 1933 af: *John Kofoed Riis*, f. 17. 11. 1909 paa Ejend. (S. af *Mathias R.* og *Karoline*, f. Larsen). Elev paa Tune Landbrugssk. G. m. *Ellen Julie*, f. Espersen, d. 11. 1. 1912 i Nyker (D. af *Thorvald E.* og *Hedvig*, f. Petersen). Børn: *Poul Kofoed*, f. 4. 11. 1947.

1 g — »BÆKKEDAL« pr. Bodilsker. Tlf. Poulsk. 47 v. Præstegd. Pc. 8,2 ha — Htk. 2-0-0-1¼ — Ejds. 24,000 — Grdsk. 9,400. Overtoges 1934 af: *Johannes Grønbech Riis*, f. 23. 3. 1907 paa Ejend. (S. af *Hans R.* og *Elsine*, f. Jensen). G. m. *Magda Dorthea*, f. Marcher, d. 10. 4. 1913 paa Kærvang (D. af *Sinius M.* og *Ellen*, f. Holm). Børn: *Ole Peter Grønbech*, f. 15. 11. 1935. *Hans Grønbech*, f. 27. 7. 1942. *Erik Grønbech*, f. 7. 7. 1948.

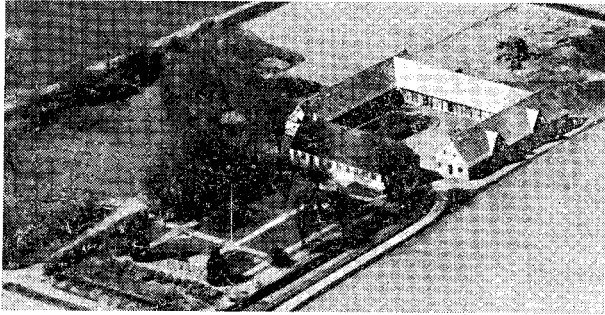
2 a — »DEGNEGAARD« pr. Bodilsker. Tlf. Poulsk. 43 u. 7,0 ha — Htk. 1-7-3-1½ — Ejds. 19,400 — Grdsk. 7,400. 8 Td. Ld. er Forpagtning fra Præstegaard. Overtoges 1921 af: *Marius Funch*, f. 7. 1. 1898 paa Dyndbeygd. (S. af *Hans F.* og *Rikke*, f. Madsen). G. m. *Hansine Mathea*, f. Bech, d. 18. 6. 1891 (D. af *Andreas B.* og *Chalotte*, f. Pedersen). Børn: *Ester Margrethe*, f. 13. 8. 1922. *Hans Andreas*, f. 26. 9. 1923. *Gerda*, f. 18. 1. 1927.

2 g — »DEGNELUND« pr. Bodilsker. Degnegd. Pc. 4,9 ha — Htk. 1-3-0-1¾ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 5,400. Bygningerne er delvis opf. i Bindingsværk. Overtoges 1926 af: *Hans Richard*

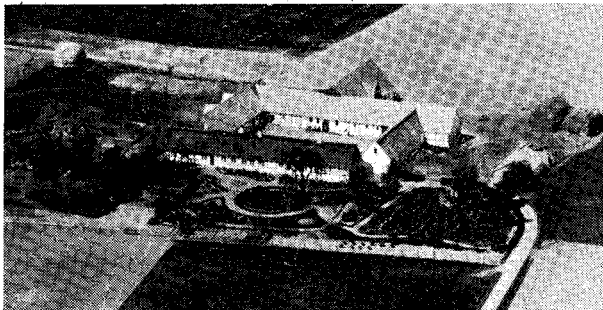

Funch, f. 11. 11. 1893 paa Dyndebygaard (S. af Hans F. og Rikka, f. Madsen). G. m. Anine Kathrine, f. Ipsen, d. 3. 12. 1900 (D. af Ludvig I. og Elna, f. Hansen).

3 a — »NØRREGAARD« pr. Bodilsker. Tlf. Bodilsk. 49 x. 1. Slg. 24,9 ha — Htk. 6-1-0-0½ — Ejds. 43,500 — Grdsk. 23,000. Gardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1942 af: *Martha Kathrine Kjølner*, f. Vibe, d. 29. 5. 1889 paa St. Vibegd. (D. af Markus V. og Petrea, f. Knudsen). Børn: Gunhild Marie Vibe, f. 27. 11. 1916. Anker Vibe, f. 19. 1. 1918.

3 k — »KOFØEDSMINDE« pr. Bodilsker. Tlf. Bodilsk. 49 v. 1. Slg. Pc. 6,6 ha — Htk. 1-3-2-0¼ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 5,900. Overtoges 1922 af: *Thorvald Jensinius Olsen*, f. 7. 3. 1895 i Bodilsk. (S. af Andreas O. og Jensine Mathea, f. Jensen). G. m. Emma Thorvaldine Albertine, f. Hjæresen, d. 24. 8. 1893 i Aaker (D. af Marius H. og Marie, f. Mogensen). Børn: Erik Olaf, f. 4. 3. 1925. Sigrid Karen, f. 24. 7. 1928. Thora Agnethe, f. 24. 7. 1928.

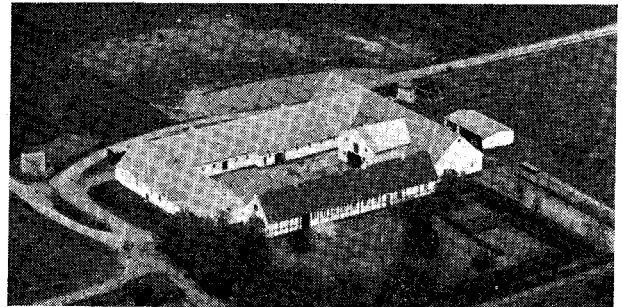

4 — »GRAMMEGAARD« pr. Bodilsker. Tlf. Poulsk. 24 x. 2. Slg. 23,5 ha — Htk. 6-0-1-2 — Ejds. 45,500 — Grdsk. 24,800 — Htk. 6-0-1-2 — Ejds. 45,500 — Grdsk. 24,800. Overtoges 1940 af: *Aage Thorv. Espersen*, f. 29. 12. 1899 i Nyker (S. af Christian Th. E. og Hedvig, f. Pedersen).

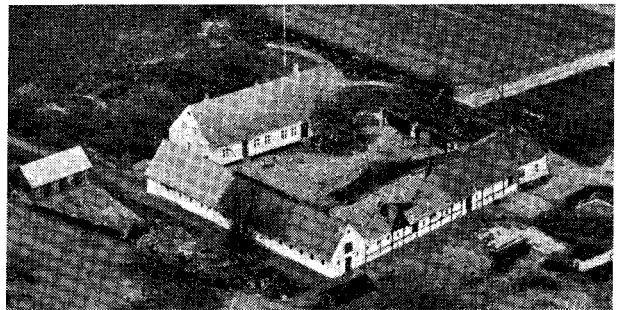

5 a — »RAABYGAARD« pr. Bodilsker. Tlf. Poulsk. 22x. 3. Slg.

37,7 ha — Htk. 9-6-0-1 — Ejds. 70,200 — Grdsk. 40,200. Overtoges 1946 af: *Ejner Kofoed Jensen*, f. 12. 5. 1920 paa Dalegd. i lbsk. (S. af Johannes Math. J. og Frida Margrethe Kathrine, f. Kofoed). G. m. Elly Elise, f. Nielsen, d. 29. 7. 1927 i lbsk. (D. af Hansinius N. og Valborg, f. Mogensen).

6 a — »ST. MYREGAARD« pr. Bodilsker. Tlf. 73. 4. Slg. — 29,1 ha — Htk. 6-7-3-1½ — Ejds. 58,900 — Grdsk. 31,900. I samme Slægt gennem 4 Generationer, muligvis mere. Overtoges 1948 af: *Hans Christian Pedersen*, f. 3. 1. 1909 paa Gaarden (S. af Christian P. og Anine Marie, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højsk. 1928—29.

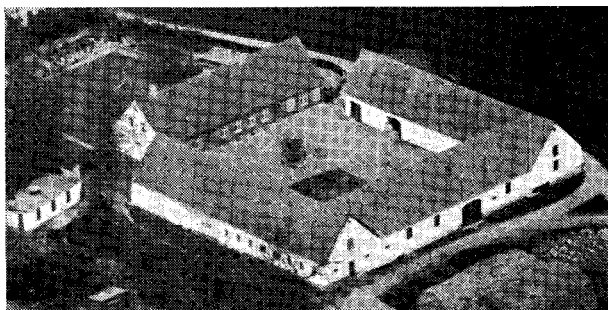
7 a — »SEJERSGAARD« pr. Bodilsker. Tlf. Poulsk. 60 y. 5. Slg. 26,0 ha — Htk. 7-2-2-1½ — Ejds. 43,500 — Grdsk. 25,500. Overtoges 1931 af: *Anker Adolf Kofoed*, f. 26. 4. 1904 paa Brogaard i Pedersk. (S. af Karl K. og Barbra). Elev paa Frederiksborg Højsk. 1921—22 og paa Dalum Landbrugssk. 1927. G. m. Rigmor, f. Christoffersen, d. 7. 9. 1910 i Klemensk. (D. af Hans C. og Elisabeth Dorthea, f. Andersen). Elev paa Bornh. Højsk. 1926 og paa Haraldsborg Husholdningssk. 1928. Børn: Ejvin, f. 22. 2. 1934. Birgit Elisabeth, f. 20. 4. 1937. Lone Vibelund, f. 20. 2. 1942.

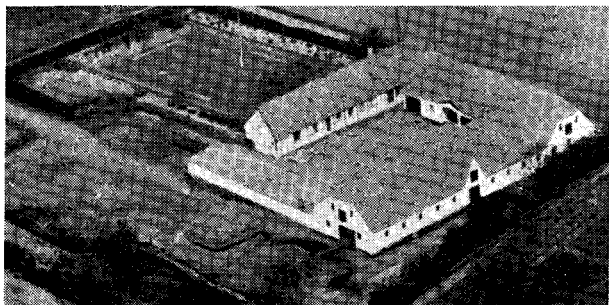
7 b — »SKOVSVANG« pr. Bodilsker. 5. Slg. Pc. 4,4 ha — Htk. 1-1-2-¾ — Ejds. 10,400 — Grdsk. 4,400. Overtoges 1947 af: *Aage Theodor Pibl*, f. 1. 5. 1907 (S. af Mathias P. og Laura, f.

Jensen). G. m. Ellen Margrethe, f. Kofoed, d. 27. 10. 1909 (D. af Ludvig K. og Ingeborg, f. Jensen). Børn: Anna Maria, f. 30. 8. 1929. Rigmor Margrethe, f. 30. 3. 1932. Ruth Ingeborg, f. 30. 3. 1934. Ernst Andreas, f. 30. 3. 1934. Helga Frederikke, f. 3. 4. 1937. Arne Mathias, f. 16. 8. 1939. Svend Ole, f. 2. 7. 1945.

8 — »TJØRNEBYGAARD« pr. Neksø. Tlf. Poulsk. 7 x. 6. Slg. 48,7 ha — Htk. 5-4-2-3/4 — Ejds. 51,700 — Grdsk. 27,700. 40 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1934 af: *Thorvald Espersen Kofoed*, f. 11. 12. 1910 paa Gaarden (S. af Absalon K. og Michelle, f. Espersen). Elev paa Bornh. Højsk. 1928—29 og paa Tune Landbrugssk. 1931—32. G. m. Valborg Brandt, f. Kofod, d. 31. 12. 1912 paa Brandtsgaard i Bodilsk. (D. af Holger Brandt K. og Astrid, f. Kofoed). Elev paa Bh. Højsk. 1930. Børn: Aksel, f. 11. 3. 1935. Ragna, f. 12. 10. 1937. Vibeke, f. 4. 11. 1942. Niels Brandt, f. 25. 10. 1946.

9 a — »TJØRNEBYGAARD« pr. Neksø. Tlf. Poulsk. 7 y. 7. Slg. 21,2 ha — Htk. 5-5-0-2 1/4 — Ejds. 43,200 — Grdsk. 24,200. Udbygningerne genopførtes 1935. Overtoges 1941 af: *Arne Gunnar Munch*, f. 2. 6. 1912 paa Lillegd. (S. af Alfred M. og Emma, f. Pedersen). Elev paa Bornh. Højsk. 1931—32. G. m. Else Vilhelmine, f. Kofoed, d. 28. 8. 1917 paa Hundshalegd. i Aaker (D. af Hans Olaf K. og Agnes, f. Mortensen). Elev paa Ølstykke Husholdningssk. 1939. Børn: Lissie Margrethe, f. 9. 4. 1943. Ib Kofoed, f. 28. 5. 1946.

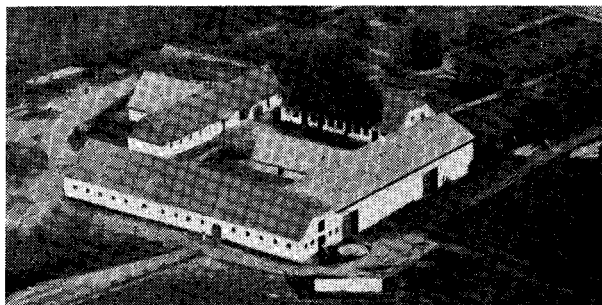
9 e — »GRØNVANG« pr. Neksø. 30. Slg. Pc. 7,4 ha — Htk. 1-3-3-2 1/4 — Ejds. 18,000 — Grdsk. 7,600. Overtoges 1925 af: *Carl Anthon Pedersen*, f. 15. 5. 1897 (S. af Jens Chr. P. og Karoline Kathrine, f. Madsen). G. m. Anine Elisabeth, f. Funch, d. 15. 2. 1901 i Aaker (D. af Christian F. og Marie Elisabeth, f. Mortensen). Børn: Kaj Chr., f. 1. 11. 1922. Else Marie, f. 31. 7. 1927. Gunnar, f. 3. 6. 1930. Bodil Elisabeth, f. 2. 9. 1934.

10 a — »TJØRNEBYGAARD« pr. Neksø. Tlf. Poulsk. 46. 8. Slg. 19,5 ha — Htk. 5-2-2-1 1/2 — Ejds. 42,000 — Grdsk.

19,300. I Slægtens Eje i ca. 150 Aar. Overtoges 1922 af: *Abdon Peter Johansen*, f. 4. 9. 1896 paa Gaarden (S. af Johan Peter J. og Anine, f. Holm). Elev paa Bornh. Højskole 1914—15. G. m. Alma Anine, f. Munch, d. 10. 8. 1895 paa Skrukkegd. (D. af Hans Mussin M., og Albine, f. Mortensen). Elev paa Bornh. Højsk. 1915. Børn: Judith, f. 27. 2. 1923. Annelise, f. 18. 4. 1930.

10 b — »VENNERSLYST« pr. Neksø. 8. Slg. Pc. 7,0 ha — Htk. 1-1-3-3/4 — Ejds. 18,000 — Grdsk. 6,900. Overtoges 1927 af: *Jens Georg Nielsen*, f. 29. 11. 1898 i Bodilsk. (S. af Hans Peter N. og Frederikke, f. Bech). Elev paa Faarevejle Højskole 1919—20. G. m. Gerda Marie, f. Kofoed, d. 2. 3. 1901 i Bodilsk. (D. af Karl K. og Elsenine, f. Jensen). Elev paa Faarevejle Højsk. 1919.

11 a — »MARKEREGAARD« pr. Bodilsker. Tlf. 4. 9. Slg. 46,1 ha — Htk. 12-4-1-0. Ejds. 83,000 — Grdsk. 50,900. 1/2 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1915 af: *Hans Conrad Kofoed*, f. 2. 11. 1888 paa Ll. Myregaard, Pedersker (S. af Peter Lund K. og Sofie, f. Kofoed). Elev paa Aakirkeby Landbrugssk. G. m. Ingeborg Noline, f. Kofoed, d. 26. 11. 1890 paa Ll. Duegd. i Aaker (D. af Alfred K. og Hansine, f. Jensen). Børn: Else Lund, f. 15. 4. 1917. Anna Sofie Lund, f. 17. 4. 1919. Gunhild Lund, f. 15. 1. 1921. Rigmor Lund, f. 29. 6. 1929.

11 b — »KÆRLUND« pr. Neksø. 9. Slg. Pc. 6,8 ha — Htk. 1-3-1-2 1/2 — Ejds. 15,800 — Grdsk. 6,800. Overtoges 1932 af: *Alfred Julius Hansen*, f. 24. 4. 1911 paa Ejend. (S. af Sinius H. og Hansine Kristine, f. Pihl). G. m. Margith Elisabeth, f. Holm, d. 4. 6. 1915 paa Pilevang (D. af Alfred H. og Hansine, f. Holm). Børn: Inge Hansine, f. 2. 5. 1938. Ivar Preben, f. 22. 10. 1940. Henny Grethe, f. 2. 5. 1943.

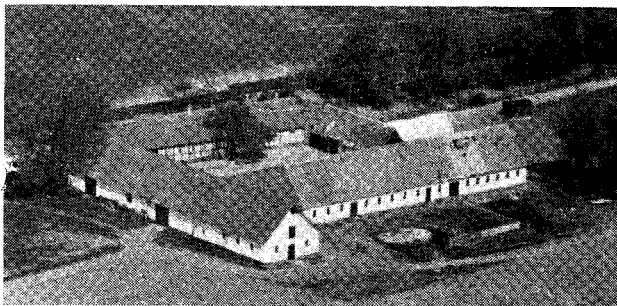
11 d — »VESTERBRO« pr. Neksø. 9. Slg. Pc. 1,8 ha — Htk. 0-3-2-2 1/4 — Ejds. 9,600 — Grdsk. 2,000. Overtoges 1944 af: *Christian Sofus Pedersen*, f. 28. 11. 1883 i Pedersk. (S. af Jens

Chr. P. og Karoline Kathrine, f. Madsen). Elev paa Bornh. Høj skole 1904—05. Børn: Gerda Munch, f. 3. 3. 1910. Karen Munch, f. 29. 5. 1911. Svend Chr. f. 30. 10. 1912.

11 h — »ENGVANG« pr. Bodilsker. 9 .Slg. Pc. 1,9 ha — Htk. 0-3-2-0 — Ejds. 10,100 — Grdsk. 2,100. Overtoges 1947 af: *Hans Edvard Jørgensen*, f. 11. 12. 1912 i Klemensker (S. af Magelius J. og Manna, f. Espersen). G. m. Ellen Sofie, f. Jørgensen, d. 29. 8. 1913 i Klemensker (D. af Hans Peter J. og Anna, f. Hansen). Børn: Gert, f. 5. 5. 1941.

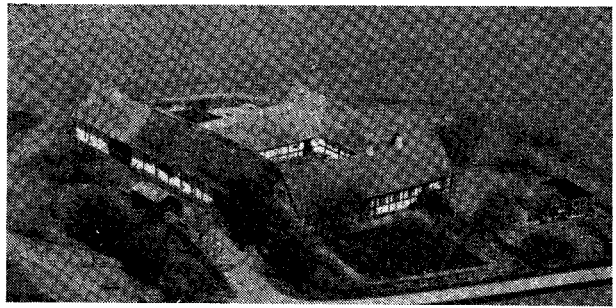

12a — »SPIDSEGAARD« pr. Bodilsker. 10. Slg. 21,7 ha — Htk. 5-3-1-1¼ — Ejds. 42,700 — Grdsk. 22,700. Bygningerne er ca. 100 Aar gl. med Undtagelse af østre Længe. Overtoges 1947 af: *Christian Dam Larsen*, f. 19. 5. 1920 paa Skovly i Bodilsker (S. af Jens L. og Agnes Marie, f. Dam). Elev paa Haslev Højsk. 1940—41. G. m. Bodil Petra, f. Madsen, d. 25. 2. 1924 paa Nordbakkegd. (D. af Thorvald Andreas M. og Petra Marie, f. Dam). Børn: Kirsten Dam, f. 15. 1. 1944. Lisbeth Dam, f. 10. 2. 1945. Jens Otto Dam, f. 19. 12. 1946. Mogens Dam, f. 25. 2. 1948.

13 ab — »ST. VIBEGAARD« pr. Bodilsker. Tlf. Poulsker 3. 11. Slg. 36,4 ha — Htk. 9-0-1-0½ — Ejds. 63,600 — Grdsk. 36,000. Overtoges 1947 af: *Knud Madsen*, f. 22. 12. 1917 paa Nordbakkegaard (S. af Thorvald Andreas M. og Petra Marie, f. Dam). Elev paa Haslev Højsk. 1938—39. G. m. Ellen, f. Sommer, d. 23. 11. 1917 paa Sandegd. (D. af Anthon S. og Manna, f. Pihl). Børn: Svend Aage, f. 13. 3. 1941. Inger Margrethe, f. 20. 5. 1943. Birgtih, f. 8. 8. 1944. Henning, f. 2. 1. 1946. Knud Erik, f. 12. 11. 1947.

14a — »LI. VIBEGAARD« pr. Nekstø. Tlf. Poulsk. 68 y. 12. Slg. 10,3 ha — Htk. 2-2-3-1¾ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 10,200. Bygningerne er med Bindingsværk og opført ca. 1700. Overtoges 1935 af: *Hans Konrad Kjøller*, f. 24. 1. 1898 paa Nørregd. (S. af Janus Math. K. og Johanne Ottine, f. Jensen). G. m. Gudrun,

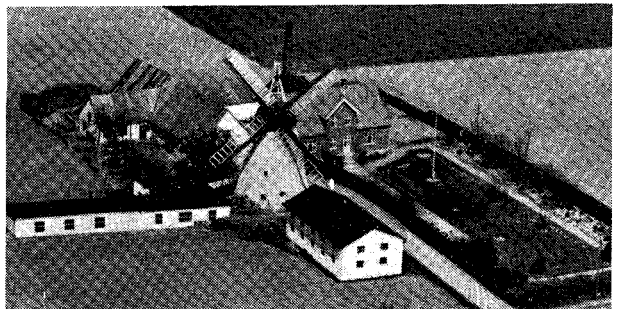

f. Hansen, d. 19. 4. 1905 paa Søg. i Østermarie (D. af Andreas Peter H. og Johanne Margrethe, f. Koføed). Børn: Hanne Merete, f. 8. 4. 1939. Henry Konrad, f. 22. 4. 1941. Elna Gudrun, f. 22. 4. 1941.

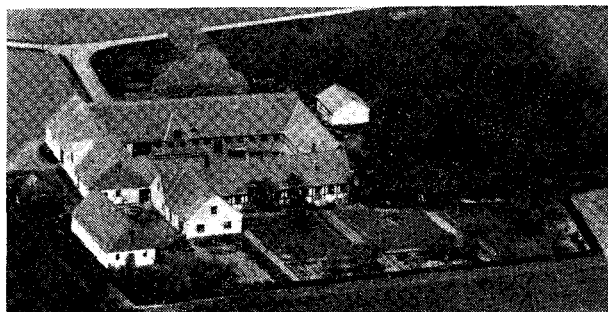

14 b — »LILLEVANG« pr. Nekstø. 12. Slg. Pc. 11,8 ha — Htk. 2-5-3-1¾ — Ejds. 27,800 — Grdsk. 11,800. Overtoges 1947 af: *Knud Bech*, f. 14. 7. 1911 (S. af Peter B. og Karoline, f. Hansen). G. m. Anna, f. Bech, d. 9. 1. 1913 (D. af Hans Christian B. og Marie, f. Dich). Børn: Villy, f. 7. 12. 1934. Erik, f. 6. 2. 1936. Henning, f. 13. 9. 1938.

14 e — »PILEVANG« pr. Nekstø. 12. Slg. Pc. 6,2 ha — Htk. 1-2-0-0 — Ejds. 18,400 — Grdsk. 6,700. Overtoges 1935 af: *Ejner Alfred Chr. Mybre*, f. 6. 4. 1896 i Nekstø (S. af Oluf M. og Marie, f. Larsen). G. m. Manna Karoline, f. Gudbergesen, d. 9. 12. 1895 i Bodilsk. (D. af Anthon G. og Johanne, f. Ipsen).

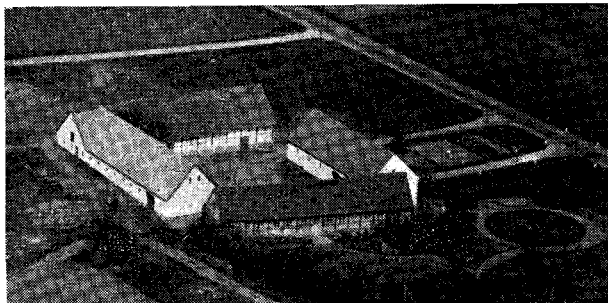
14 f — »VIBEMØLLEN« pr. Nekstø. Tlf. Poulsk. 26. 12. Slg. Pc. 3,0 ha — Htk. 0-5-1-0 — Ejds. 32,000 — Grdsk. 3,200. Foruden Landbruget er der baade Mølleri og Bageri. Overtoges 1946 af: *Erik Kjøller Christensen*, f. 13. 5. 1910 i Østermarie (S. af John C. og Gudrun, f. Nielsen). G. m. Anne Marie Sinkbech, f. Henriksen, d. 24. 2. 1909 i Lomborg (D. af Jens Sinkbech H. og Laurine Nikoline, f. Balleby). Børn: Elinor, f. 19. 1. 1940. Karen Else, f. 17. 9. 1942. Rigmor, f. 15. 3. 1945. Sigrid Sinkbech, f. 20. 7. 1947.

15 a — »PILEGAARD« pr. Bodilsker. Tlf. Poulsk. 68 x. 13. Slg. 25,0 ha — Htk. 6-3-0-1¼ — Ejds. 48,000 — Grdsk. 25,000. I Slægtens Eje gennem 100 Aar. Overtoges 1917 af: *Jens Peter Jensen*, f. 11. 12. 1892 paa Gaarden (S. af Jens Chr. J. og Anie Dorthea, f. Pihl). Elev paa Bornh. Højsk. og paa Høng Landbrugssk. G. m. Sofie Eleonora, f. Kjøller, d. 15. 1. 1896 paa Nørregd. (D. af Janus Mathias K. og Johanne, f. Jensen). Børn: Gudrun Marie, f. 2. 4. 1920. Gerda Dorthea, f. 22. 1. 1922.

15b — »OVERSKUDSJORDEN« pr. Bodilsker. 13. Slg. Pc. 10,2 ha — Htk. 2-0-3-0 — Ejds. 20,500 — Grdsk. 10,500. Bygningerne er med Bindingsværk og ca. 100 Aar gamle. Overtoges 1897 af: *Hans Otto Mortensen*, f. 4. 6. 1872 paa Tornegd. (S. af Hans Peter M. og Annine Mathilde, f. Kofoed). G. m. Dine, f. Kofoed, d. 30. 10. 1874 paa Brogd. (D. af Jens Frederik K. og Gine, f. Jensen). Børn: Hans Edvard, f. 30. 3. 1899. Manna Martha, f. 2. 8. 1901. Alfred, f. 26. 1. 1903. Thorvald, f. 20. 4. 1905. Hedvig, f. 20. 9. 1906. Astrid, f. 18. 3. 1908. Elisabeth Johanne, f. 28. 5. 1911. Inger, f. 30. 4. 1918.

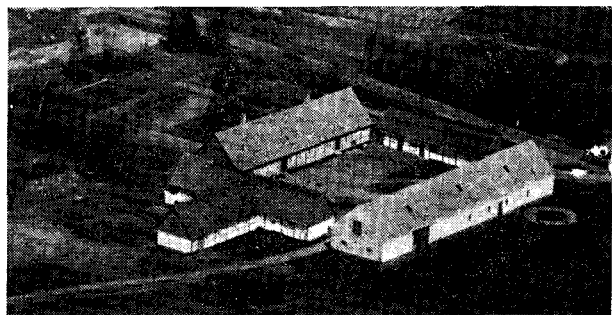
16 a — »HULLEGAARD« pr. Nekso. Tlf. Bodilsk. 7 u. 14. Slg. 19,3 ha — Htk. 2-7-1-2½ — Ejds. 28,800 — Grdsk. 13,000. Stuehuset er opført 1846. Overtoges 1916 af: *Jens Peter Skovgaard Pihl*, f. 21. 12. 1885 paa Skovgd. (S. af Markus Peter P. og Hansine Mathea, f. Kaas). G. m. Dorthea Kathrine, f. Brandt,

d. 20. 8. 1891 paa Degnegd. i Bodilsk. (D. af Peter Hansen B. og Magdalene Kristiane, f. Kofoed). Børn: Arne Skovgaard, f. 23. 2. 1917. Gerda Skovgaard, f. 5. 9. 1918. Gunnar Skovgaard, f. 20. 11. 1919. Mogens Skovgaard, f. 14. 1. 1921.

16 d — »HULLEVANG« pr. Nekso. 14. Slg. Pc. 7,0 ha — Htk. 1-5-3-¼ — Ejds. 18,700 — Grdsk. 7,200. Overtoges 1942 af: *Kaj Villiam Thorsen Marcher*, f. 21. 5. 1906 paa Thorshøj (S. af Karl Julius M. og Kathrine Karoline, f. Thorsen). G. m. Gunhild Elisabeth, f. Kofoed, d. 7. 12. 1909 paa Gadevang i Aaker (D. af Christian K. og Anna Elisabeth, f. Thorsen). Børn: Jørgen Kofoed, f. 30. 8. 1937. Poul Erik Kofoed, 11. 2. 1940.

16 e — »MINDEBO« pr. Nekso. Tlf. Poulsk. 53 y. 14. Slg. Pc. 7,4 ha — Htk. 1-2-2-1¼ — Ejds. 22,200 — Grdsk. 7,200. 1 Td. Ld. er Frugtplantage. Overtoges 1925 af: *Marcus Mathias Kofoed Marcher*, f. 31. 8. 1904 i Bodilsker (S. af Hans M. og Petra, f. Kofoed). G. m. Marie, f. Pedersen, d. 1. 6. 1908 i Ibsker (D. af Julius P. og Anna, f. Madsen). Børn: Lindhardt, f. 16. 8. 1929. Ingvar, f. 27. 7. 1932.

16 f — »TORNHØJ« pr. Nekso. 14. Slg. Pc. 9,0 ha — Htk. 1-4-1-1½ — Ejds. 18,400 — Grdsk. 8,400. Overtoges 1918 af: *Hans Chr. Alfred Rasmussen*, f. 19. 5. 1880 paa Lynggd. i Pedersker (S. af Johan Peter R. og Mannaine, f. Jensen). G. m. Petra Mathea, f. Kofoed, d. 6. 5. 1890 paa Graneli i Aaker (D. af Karl Math. K. og Andrea Pernilla, f. Hansen). Børn: Villy Andr., f. 4. 9. 1919. Harry Math. f. 11. 12. 1920. Esther Magnustine, f. 17. 4. 1922. Alfred Chr. f. 22. 2. 1924. Ruth Elisabeth, f. 29. 12. 1925. Kirsten Alise, f. 4. 1. 1928.

17 a — »KRUSEGAARD« pr. Nekso. 15. Slg. 25,4 ha — Htk. 3-6-0-2½ — Ejds. 31,700 — Grdsk. 15,700. 3 Td. Ld. er Skov og 4½ Td. Ld. Fælle. Gaarden har været i samme Slægt ca. 250 Aar. Overtoges 1913 af: *Peter Mathias Pihl*, f. 2. 3. 1888 paa Gaarden (S. af Jens Peter P. og Gine Kathrine, f. Jacobsen). Elev paa Haslev Højsk. 1906—07. G. m. Anna Marie Michelle, f. Mogensen, d. 26. 7. 1883 (D. af Magnus Peter M. og Marie Kristine, f. Grønbech). Elev paa Haslev Højsk. 1905.

18 a — »ELLEGAARD« pr. Nekso. 16. Slg. 13,6 ha — Htk. 1-4-2-1 — Ejds. 25,200 — Grdsk. 10,200. Overtoges 1927 af: *Conrad Chr. Westh*, f. 28. 2. 1903 paa Kirkekilde (S. af Andreas W. og Johanne, f. Thor). G. m. Ellen Dorthea, f. Hansen, d.

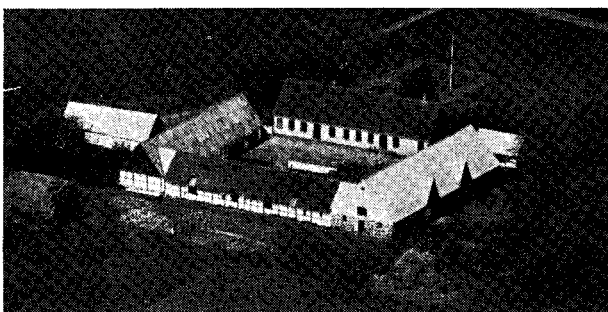

19. 7. 1905 paa Gaarden (D. af Christian H. og Signe Louise, f. Jensen). Børn: Poul, f. 17. 11. 1928. Bodil, f. 13. 3. 1930.

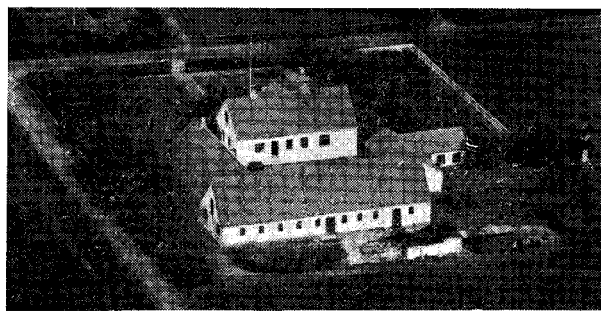
19 a — »GADEGAARD« pr. Nekst. Tlf. Poulsk. 30 x. 17. Slg. 24,1 ha — Htk. 4-0-2-2½ — Ejds. 40,800 — Grdsk. 21,500. 1 Td. Ld. er Skov. Bygningerne er med Bindingsværk. Overtoges 1946 af: *Henning Due Kofoed*, f. 24. 5. 1918 paa Gaarden (S. af *Viggo Peter K.* og *Marie*, f. Due). Elev paa Tune Landbrugssk. 1942—43. G. m. *Gerda*, f. *Pihl*, d. 5. 9. 1918 paa Hullegd. (D. af *Peter P.* og *Kathrine*, f. *Brandt*). Børn: *Elna*, f. 3. 1. 1948.

19 h — »THORSHØJ« pr. Nekst. 18. Slg. Pc. 6,6 ha — Htk. 1-1-1-2¼. Overtoges 1931 af: *Ejner Chr. Pedersen*, f. 27. 12. 1902 (S. af *Christian P.* og *Andrea Kristine*, f. *Hansen*). G. m. *Petra Marthine Thorsen*, f. *Marcher*, d. 15. 3. 1904 paa Ejend. (D. af *Karl M.* og *Kathrine*, f. *Thorsen*). Elev paa L. Mfs. Højskole 1925. Børn: *Leni*, f. 20. 5. 1936. *Birger Chr.*, f. 3. 7. 1942.

20 a — »BEDEGAARD« pr. Nekst. Tlf. Poulsker 30 y. 18. Slg. 32,0 ha — Htk. 4-6-3-1¾ — Ejds. 44,000 — Grdsk. 25,000. 8 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1922 af: *Johannes Peter Hansen Pihl*, f. 9. 5. 1893 paa Gaarden (S. af *Christian Jensen P.* og *Michelle Louise*, f. *Hansen*). Elev paa Bornh. Højsk. 1922—23. Børn: *Børge Chr. Jensen*, f. 23. 4. 1923. *Helga Kirsten*, f. 20. 2. 1925. *Aage Jensen*, f. 30. 12. 1929.

20 c — »AXELHUS« pr. Nekst. Tlf. Poulsk. 2. 18. Slg. Pc. 5,9 ha — Htk. 1-4-0-2¾ — Ejds. 22,200 — Grdsk. 6,800.

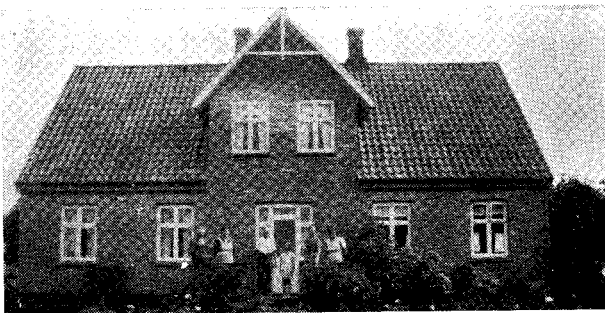

¼ Td. Ld. er Vej. Overtoges 1922 af: *Andreas Peter Pihl*, f. 1. 10. 1898 i Bodilsk. (S. af *Hans Chr. P.* og *Maria Dorthea*, f. *Didriksen*). G. m. *Birgitte Katrine*, f. *Munk*, d. 16. 4. 1900 i Aaker. (D. af *Andreas M.* og *Petra Kirstine*, f. *Balle*). Børn: *Arne Munk*, f. 22. 9. 1922. *Kirsten Munk*, f. 20. 8. 1924. *Inger Munk*, f. 7. 3. 1930. *Margit Munk*, f. 19. 10. 1933.

21 a — »LÆRKEGAARD« pr. Nekst. Tlf. Poulsk. 52 x. 19. Slg. 50,3 ha — Htk. 3-0-3-2¼ — Ejds. 38,600 — Grdsk. 20,600. 15 Td. Ld. er Skov, 30 Td. Ld. Klitter, 1 Td. Ld. Eng og ½ Td. Ld. Mergelgrav. Gaarden har været Slægtens Eje siden 1744. Overtoges 1946 af: *Henry Andr. Hansen*, f. 12. 12. 1910 paa Gaarden (S. af *Hans Peter H.* og *Hansine Kristine*, f. *Pihl*). Elev paa Tune Landbrugssk. G. m. *Ebba*, f. *Munch*, d. 30. 1. 1922 paa Grammegd. i Aaker (D. af *Hans Nielsen M.* og *Dorthea*, f. *Jensen*). Børn: *Lone Merete*, f. 13. 9. 1947.

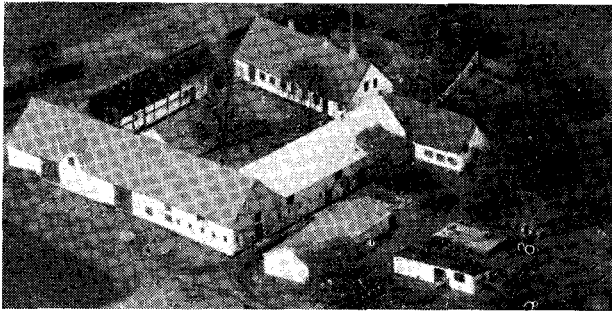
21 c — »LÆRKESVANG« pr. Nekst. 19. Slg. Pc. 6,3 ha — Htk. 1-3-3-2¾ — Ejds. 15,600 — Grdsk. 6,600. Bygningerne er opf. med Bindingsværk. Overt. 1947 af: *Svend Bech*, f. 1. 8. 1909 paa Ejend. (S. af *Niels Peter B.* og *Karoline Klara*, f. *Hansen*). G. m. *Valborg Elisabeth*, f. *Bech*, d. 10. 6. 1918 i Bodilsker (D. af *Mathias B.* og *Mathilde*, f. *Hansen*). Børn: *Inge Elisabeth*, f. 9. 12. 1942. *Erna Sonja*, f. 22. 3. 1944. *Lis Grethe*, f. 5. 6. 1946.

21 d — Overskudsjorden pr. Nekst. 7,8 ha — Htk. 1-7-2-0 — Ejds. 23,500 — Grdsk. 8,500. Overtoges 1944 af: *Svend Chr.*

Pedersen, f. 30. 10. 1912 paa Ejend. (S. af Christian P. og Sofie, f. Munch). Elev paa Bh. Højsk. 1931—32. G. m. Petra, f. Vibe, d. 7. 4. 1916 paa Ll. Pilegd. (D. af Christian V. og Mathea, f. Ipsen). Børn: Svend Erik, f. 14. 1. 1948.

22 a — »NORDBAKKEGAARD« pr. Nekst. Tlf. Poulsker 32 x. 20. Slg. 33,6 ha — Htk. 3-5-2-1¼ — Ejds. 40,300 — Grdsk. 22,300. 15 Td. Ld. er Skov og Klitter. Stuehuset er opført 1857 Overtoges 1916 af: *Thorvald Andr. Madsen*, f. 18. 8. 1888 i Pedersk. (S. af Mathias M. og Gine Marie, f. Madsen). Elev paa Bh. Højsk. og Høng Landbrugssk. G. m. Petra Marie, f. Dam, d. 31. 5. 1895 i Aaker (D. af Niels Peter D. og Elisabeth Margrethe, f. Madsen). Børn: Knud, f. 22. 12. 1917. Ernst, f. 19. 4. 1920. Ragnhild Elisabeth, f. 28. 7. 1921. Bodil Petra, f. 25. 2. 1924.

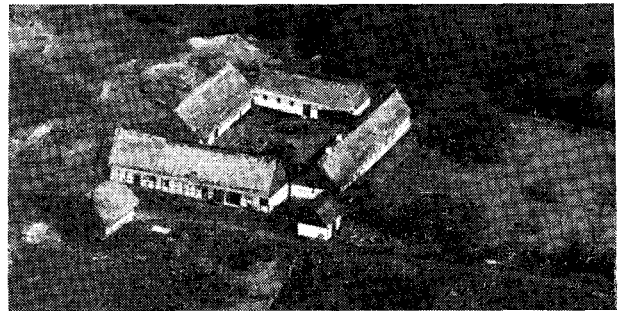
22 b — »KÆRVANG« pr. Nekst. 20. Slg. Pc. 7,0 ha — Htk. 1-5-2-2 — Ejds. 17,300 — Grdsk. 7,300. Overtoges 1942 af: *Hans Edvard Marcher*, f. 24. 8. 1909 paa Gadebygd. i Bodilsk. (S. af Jens M. og Elisabeth, f. Hansen). G. m. Inger Margrethe, f. Munch, d. 6. 10. 1915 paa Stavnsd. (D. af Hjalmar M. og Sigrid, f. Sonne). Elev paa Rødding Højsk. 1937 og paa Haraldsborg Husholdningssk. 1941. Børn: Birgit Sonne, f. 30. 11. 1943. Jens Ole, f. 1. 7. 1946.

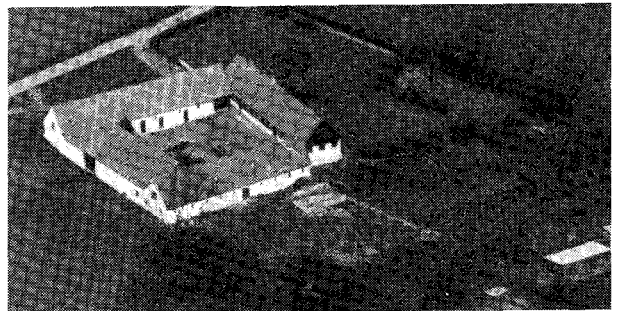
23 abc — »BROGAARD« pr. Nekst. Tlf. Poulsk. 31 y. 21. Slg.

23,3 ha — Htk. 2-6-2-0¾ — Ejds. 29,000 — Grdsk. 15,000. 8 Td. Ld. er Skov og Krat. Gaarden er ældre med Bindingsværk. Overtoges 1939 af *Gunnar Due Kofoed*, f. 4. 4. 1913 paa Gadegaard (S. af Viggo Peter K. og Marie, f. Due). G. m. Emmy Hjorth, f. Bertelsen, d. 6. 8. 1916 i Svaneke (D. af B. og Petra, f. Hjorth). Børn: Jørn Due, f. 8. 10. 1941. Kirsten Marie, f. 11. 1. 1943. Birgitte, f. 11. 6. 1946.

23 e — »BRODAL« pr. Nekst. Tlf. Poulsk. 56 y. 21. Slg. Pc. 8,8 ha — Htk. 1-4-0-2 — Ejds. 20,400 — Grdsk. 7,900. Overtoges 1930 af: *Niels Chr. Hansen*, f. 11. 3. 1900 i Aaker (S. af Hans Chr. H. og Anie Karoline, f. Pihl). G. m. Agnes Marie, f. Pihl, d. 1. 10. 1902 i Bodilsk. (D. af Hans Chr. P. og Marie, f. Didriksen). Børn: Ellen Margrethe, f. 6. 3. 1926. Jens Peter, f. 17. 3. 1929. Esther Sofie, f. 13. 4. 1935.

24a — »KROGEGAARD« pr. Nekst. 22. Slg. 25,7 ha — Htk. 3-3-2-2 — Ejds. 24,700 — Grdsk. 14,200. 15 Td. Ld. er Skov og Krat. Bygningerne er med Bindingsværk og er ca. 100 Aar gamle. Overtoges 1929 af: *Christian Jensen Juul*, f. 6. 10. 1905 paa Gaarden (S. af Peter J. og Jensine Karoline, f. Jensen).

25 a — »LL. PILEGAARD« pr. Nekst. 23. Slg. Pc. 24,6 ha — Htk. 1-6-2-0¾ — Ejds. 23,600 — Grdsk. 11,600. 10 Td. Ld. er Skov og 14 Td. Ld. Lyng. Overtoges 1946 af: *Viggo Holm*, f. 7. 6. 1921 paa Gaarden (S. af Hans Ludvig H. og Ingeborg Kamille, f. Johansen). G. m. Eva Kofoed, f. Hansen, d. 24. 5. 1922 i Ibsker (D. af Karl Peter H. og Vilhelmine Kristine, f. Kofoed).

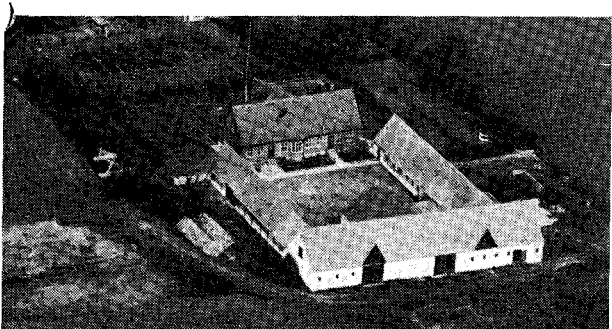
25b — »LL. PILEGAARD« pr. Nekst. Tlf. Poulsk. 56 u. 23. Slg. 15,6 ha — Htk. 3-2-3-0½ — Ejds. 33,100 — Grdsk. 16,100. Overtoges 1943 af: *Knud Vibe*, f. 30. 11. 1917 paa Gaarden (S. af Christian W. og Mathea, f. Ipsen). Elev paa Frederiksborg Højskole 1938—39. G. m. Else Margrethe, f. Nielsen, d. 2. 12.

1924 i Ibsker (D. af Knud N. og Margrethe, f. Bohn). Børn: Lizzie Bohn, f. 9. 8. 1946.

25 c — »VALLEHUS« pr. Nekstø. 23. Slg. Pc. 12,6 ha — Htk. 1-0-3-0 — Ejds. 12,200 — Grdsk. 6,200. Overtoges 1938 af: *Johannes Peter Vibe*, f. 29. 6. 1904 paa Ejend. (S. af Peter V. og Karoline Margrethe, f. Pihl).

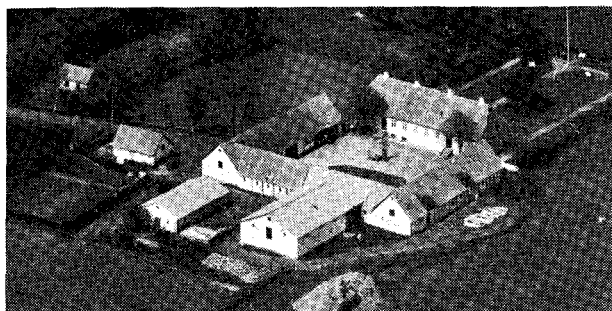

26 a — »GUBBEGAARD« pr. Nekstø. Telefon 57 x. 24. Slg. 34,5 ha — Htk. 3-4-0-1 — Ejds. 34,600 — Grdsk. 17,600. 35 Td. Ld. er Skov og Bakker. Overtoges 1948 af: *Hans Anker Christoffersen*, f. 4. 2. 1923 paa Gaarden (S. af Hans C. og Petra, f. Mortensen). Elev paa Bornh. Højsk. 1940—41 og paa Sydsjæl. Landbrugssk. 1944—45. G. m. Erna, f. Christoffersen, d. 10. 8. 1926 paa Kjeldsebygd. i Østerlars (D. af Carl C. og Sofie, f. Andersen).

26 c — pr. Nekstø. 24. Slg. Pc. 4,2 ha — Htk. 1-0-1-2½ — Ejds. 11,200 — Grdsk. 4,200. Overtoges 1909 af: *Filius Jens Sinius Schou*, f. 9. 11. 1881 (S. af Ole S. og Karen Marie, f. Madsen) G. m. Engeline Marie, f. Ipsen, d. 9. 10. 1884 i Pedersker (D. af Mogens Nikolaj I. og Elna Dorthea, f. Bohn). Børn: Else Dorthea, f. 8. 8. 1915. Hedvig Margrethe, f. 15. 11. 1917.

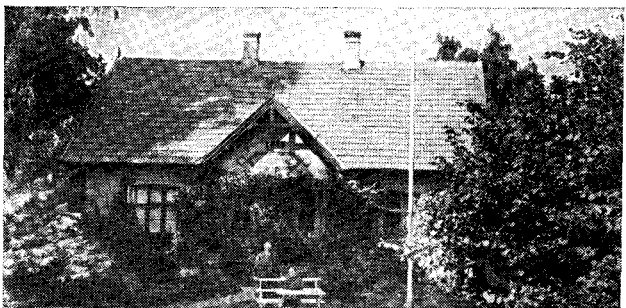
27 — »SKRUKKEGAARD« pr. Nekstø. Tlf. Poulsker 57 y. 25. Slg. 60,5 ha — Htk. 5-3-1-2¾ — Ejds. 48,400 — Grdsk.

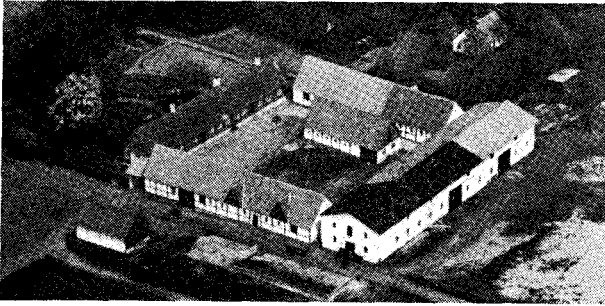
26,400. 70 Td. Ld. er Skov og Klitter. I samme Slægt siden 1754. Overtoges 1910 af: *Hans Madsen Munch*, f. 25. 3. 1883 paa Gaarden (S. af Hans Mussin M. og Albine, f. Mortensen). Elev paa Bh. Højsk. 1901—02 og paa Tune Landbrugssk. 1905—06. G. m. Johanne Margrethe, f. Ipsen, d. 13. 1. 1894 paa Bække-lund i Aaker (D. af Jens Peter I. og Kristine, f. Lyster). Elev paa Bornh. Højsk. 1912. Børn: Elisabeth, f. 12. 7. 1922. Hans Conrad, f. 6. 6. 1924.

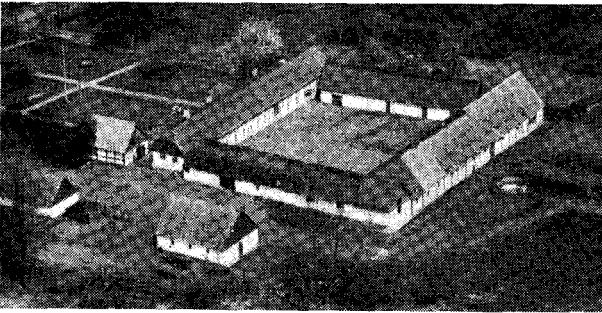
28 a — »DUEGAARD« pr. Nekstø. Tlf. Poulsk. 9 v. 26. Slg. 79,5 ha — Htk. 6-7-3-1¼ — Ejds. 58,900 — Grdsk. 37,700. Overtoges 1920 af: *Andreas Vilhelm Møller*, f. 6. 10. 1892 paa Homannegd. i Ibsker (S. af Hans Anker M. og Oliva, f. Lau). Har taget Mellemskoleeksamen og er uddannet Maskinist. G. m. Sofie, f. Hansen, d. 5. 10. 1889 paa Ø. Skovgd. i Aaker (D. af Hans Peter H. og Kathrine, f. Henriksen). Elev paa Sorø Hus-holdningsskole. Børn: Knud Vilhelm, f. 10. 1. 1927. Hans Chr., f. 3. 10. 1928.

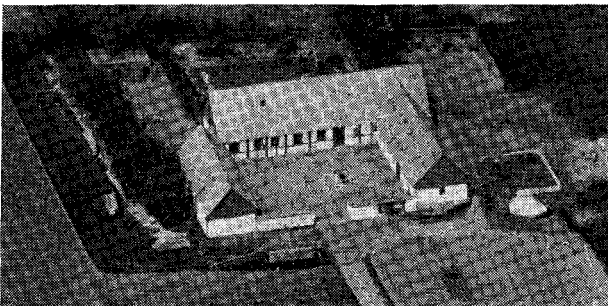
28 d — »DUESMINDE« pr. Nekstø. Tlf. Poulsk. 9 x. 26. Slg. Pc. 2,5 ha — Htk. 0-2-2-1 — Ejds. 11,800 — Grdsk. 2,400. Overtoges 1922 af: *Carl Jensen Dam*, f. 16. 4. 1867 paa Kirkekilde (S. af I. D. og Kristine, f. Jensen). Elev paa Tavbogaard Landbrugsskole. G. m. Vilhelmine, f. Larsen, d. 29. 1. 1868 i Bodilsk. (D. af Anders L. og Kristine, f. Brandt). Børn: Jens Edvard, f. 13. 9. 1895. Thor Aage, f. 26. 9. 1898. Anna, f. 13. 2. 1900.

29 a — »SANDEGAARD« pr. Neklø. Tlf. Poulsk. 10. 27. Slg. 71,7 ha — Htk. 6-0-2-2¼ — Ejds. 52,100 — Grdsk. 31,600. 65 Td. Ld. Skov og Klitter. I samme Slægt gennem 300 Aar. Overtoges 1944 af: *Harald Peter Sommer*, f. 6. 7. 1919 paa Gaarden (S. af Anton Peter S. og Manna Karoline, f. Pihl). Elev paa Haslev Højskole 1938—39 og paa Haslev Landbrugssk. 1942—43. G. m. Eva Marie, f. Hansen, d. 2. 7. 1919 i Aakirkeby (D. af Johannes H. og Elisebeth, f. Ipsen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1939 og paa Bornh. Husholdningssk. 1943. Børn: Merete Elisabeth, f. 5. 9. 1945.

30 — »MUNKEGAARD« pr. Neklø. Tlf. Poulsk. 21 u. 28.—29. Slg. 65,4 ha — Htk. 7-2-3-1½ — Ejds. 57,500 — Grdsk. 39,500. 15 Td. Ld. er Skov og 30 Td. Ld. Lyng, Eng og Klitter. Gaarden er med Bindingsværk. Overtoges 1921 af: *Asbjørn Andr. Jensen*, f. 21. 12. 1893 paa Kjøllegd. i Bodilsk. (S. af Jens J. og Hansine Elise, f. Espersen). Elev paa Bornh. Højsk. og paa Høng Landbrugssk. Børn: Edel Margrethe, f. 14. 1. 1927. Bodil Hansine, f. 27. 2. 1928. Margith, f. 29. 7. 1930.

31 a — »MUNKEVANG« pr. Neklø. Tlf. Poulsk. 60 v. 29. Slg. Pc. 6,0 ha — Htk. 1-2-0-1¾ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 5,900. Overtoges 1939 af: *Edvard Kaas Hansen*, f. 29. 4. 1911 paa Stensebygaard i Bodilsk. (S. af Jens Otto H. og Ane Mathea, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højsk. 1929—30. G. m. Herdis Ragnhild, f. Nørsgaard, d. 2. 5. 1912 i Taastrup (D. af Louis N. og Eline

Marie, f. Nielsen). Børn: Grethe Kaas, f. 5. 4. 1941. Ane Marie Kaas, f. 20. 5. 1944.

32 a — »JOMFRUGAARD« pr. Pedersker. Tlf. Poulsk. 21 x. 30—31. Slg. 82,1 ha — Htk. 5-1-0-1½ — Ejds. 49,400 — Grdsk. 29,700. 20 Td. Ld. er Skov og 80 Td. Ld. Krat og Klitter. Bygningerne er ældre og delvis med Bindingsværk. Overtoges 1927 af: *Jens Kofoed*, f. 6. 4. 1892 paa St. Hallegd. i Bodilsk. (S. af Poul K. og Marie, f. Pedersen). G. m. Thora Kathrine, f. Pedersen, d. 27. 1. 1897 paa Pilegd. i Ibsker (D. af Thor Kofoed P. og Lene Kathrine). Børn: Else, f. 25. 7. 1922. Poul Erik, f. 15. 9. 1928.

32 c — »VANGSBO« pr. Neklø. 30. Slg. Pc. 6,0 ha — Htk. 1-1-1-2¾ — Ejds. 16,800 — Grdsk. 6,300. Overtoges 1943 af: *Asta Karoline Vibe*, f. Rasmussen, d. 8. 8. 1903 i Aaker (D. af Hans Chr. R. og Julie Kathrine Marie, f. Sonne). Børn: Lilly, f. 24. 3. 1936. Evald Andr., f. 26. 12. 1937.

32 e — pr. Neklø. 30. Slg. Pc. 2,0 ha — Htk. 0-3-1-2¼ — Overtoges 1925 af: *Petra Kristine Jacobsen*, f. Lund, d. 23. 2. 1881 i Pedersker. (D. af Christian L. og Oliva, f. Nielsen). Børn: Marie, f. 13. 4. 1909. Edel Kristine, f. 22. 2. 1918.

34 — »DAMMEGAARD« pr. Pedersker. Tlf. Poulsk. 17 x. 32. Slg. 78,4 ha — Htk. 5-5-2-2 — Ejds. 49,100 — Grdsk.

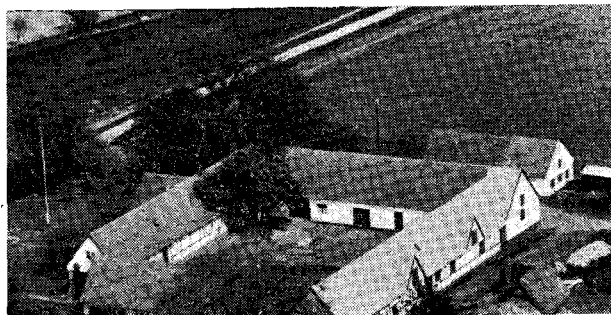
29,100. 108 Td. Ld. er Skov og Klitter. Paa Grunden findes 3 fredede Gravhøje. I Slægtens Eje i 300 Aar. Overtoges 1922 af: *Jens Edvard Dam*, f. 13. 9. 1895 paa Sejersgd. (S. af Karl D. og Vilhelmine, f. Larsen). Elev paa Bornh. Højsk. 1914—15. G. m. Ellen Marie, f. Marcher, d. 14. 10. 1900 paa Gaarden (D. af Mathias Hannes M. og Elgine, f. Dam). Elev paa Rødkilde Højsk. 1919. Børn: Hans Olaf, f. 12. 12. 1924. Knud Anker, f. 7. 1. 1927. Johannes Mathias, f. 29. 3. 1928.

35 a — »SOMMERGAARD« pr. Pedersker. Tlf. Poulsk. 16 y. 33. Slg. 39,9 ha — Htk. 7-0-2-2¼ — Ejds. 54,400 — Grdsk. 32,400. 17½ Td. Ld. er Skov og Sandbakker. Overtoges 1930 af: *Konrad Chr. Ipsen*, f. 6. 12. 1901 paa Bækkelund i Aaker (S. af Jens Peter I. og Kristine, f. Lyster). Elev paa Bornh. Højsk. 1921—22. G. m. Inger Kristine, f. Nielsen, d. 27. 12. 1903 paa Klintebygd. i Ibsk. (D. af Andreas N. og Jane, f. Schou). Elev paa Høng Højsk. 1923. Børn: Kaj Olaf, f. 31. 3. 1934. Arne Chr., f. 15. 10. 1936. Poul Erik, f. 21. 5. 1941. Ulla Elisabeth, f. 23. 2. 1944.

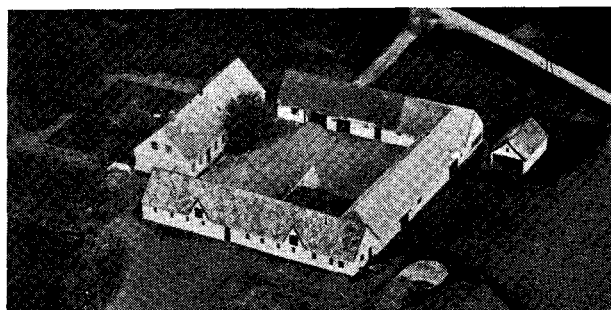
36 a — »SDR. DYNDEBYGAARD« pr. Pedersker. Tlf. Poulsk. 16 x. 34. Slg. 28,5 ha — Htk. 5-7-3-0 — Ejds. 52,000 — Grdsk. 27,000. 1 Td. Ld. er Mose og 2 Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1947 af: *Erik Ipsen*, f. 3. 1. 1918 paa Gaarden (S. af Thorvald I. og Margrethe Kathrine, f. Koefoed). Elev paa Bh. Højsk. 1937—38 og paa Sydsjællands Landbrugssk. 1941—42.

37 a — »DYNDEBYGAARD« pr. Pedersker. Tlf. Poulsk. 43 x. 35. Slg. 21,5 ha — Htk. 5-2-2-1¼ — Ejds. 40,500 — Grdsk. 19,500. 3½ Td. Ld. er Skov og Krat, Mose og vedvarende Græs. Stuehuset er opf. 1801. Overtoges 1923 af: *Holger Christian Jensen*, f. 12. 4. 1893 paa Gaarden (S. af Johannes Mathias J. og Bodil Kathrine, f. Sonne). Elev paa Bornh. Højsk. 1913—14. G. m. Valborg, f. Hjorth, d. 3. 11. 1897 paa Hintzegaard i Bodilsker (D. af Hans Peter H. og Bine Kristine, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højsk. 1917. Børn: Gunhild, f. 25. 6. 1925. Erna, f. 15. 3. 1927. Ole Johannes, f. 19. 7. 1930.

37 d — »AGGEHØJ« pr. Bodilsker. Tlf. Poulsk. 14 v. 36. Slg. Pc. 17,1 ha — Htk. 4-1-1-2 — Ejds. 37,800 — Grdsk. 18,800. Paa Grunden findes 1 fredet Gravhøj. Overtoges 1933 af: *Hans Peter Pihl*, f. 10. 12. 1900 paa Ejend. (S. af Laurits Andr. P. og Marie Kristine, f. Jacobsen). Elev paa Kærehave Landbrugssk. 1922—23. G. m. Dagny Gudrun Viktoria, f. Jensen, d. 21. 5. 1905 paa Sose Skole i Vestermarie (D. af Johannes Thorvald J. og Hansine Anine, f. Henriksen). Børn: Anny Kristine, f. 24. 3. 1934. Erik Gunnar, f. 15. 7. 1935. Ragnhild Margrethe, f. 15. 7. 1935. Solveig Ellinor, f. 16. 2. 1940. Lillian Vibeke, f. 15. 5. 1943. Erling Johannes, f. 6. 8. 1944.

38 — »DYNDEBYGAARD« pr. Pedersker. Tlf. Poulsker 16 u. 36.—37. Slg. 14,7 ha — Htk. 4-3-3-2¾ — Ejds. 35,800 — Grdsk. 16,800. Overtoges 1921 af: *Christian Andr. Funch*, f. 13. 7. 1894 paa Gaarden (S. af Hans F. og Rikke Laurine, f. Mad-

sen). G. m. Marie Oktavia, f. Thuesen, d. 4. 2. 1899 paa Elleby i Ibsker (D. af Christian T. og Ane Karoline, f. Hansen). Børn: Leif Thuesen, f. 10. 4. 1923. Arne Thuesen, f. 23. 1. 1925. Jørn Thuesen, f. 27. 4. 1935.

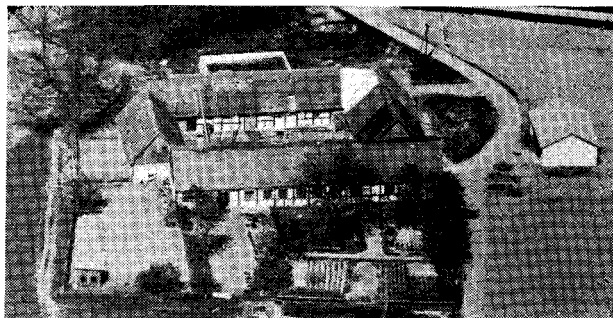
39 e — »NORDSTED« pr. Bodilsker. 37. Slg. Pc. 3,8 ha — Htk. 0-6-1-2 — Ejds. 11,000 — Grdsk. 3,400. Overtoges 1937 af: *Johan Chr. Munch*, f. 12. 6. 1907 i Aakirkeby (S. af Niels M. og Anna Jensine, f. Mogensen). G. m. Lilly Agnethe, f. Espersen, d. 25. 4. 1912 paa Bakkely i Olsk. (D. af Karl E. og Lauretsine, f. Kure). Børn: Hans Henning, f. 23. 5. 1942. Ulla Agnethe, f. 20. 2. 1948.

40 a — »BJEREGGAARD« pr. Bodilsker. Tlf. Poulsker 8 x. 38. Slg. 13,9 ha — Htk. 3-0-0-0½ — Ejds. 32,400 — Grdsk. 13,400. Overtoges 1942 af: *Børge Andr. Espersen*, f. 15. 12. 1916 i Olsker (S. af Karl E. og Lauretsine, f. Kure). G. m. Ruth Kofoed, f. Jensen, d. 2. 8. 1921 i Poulsk. (D. af Thorvald J. og Ingeborg, f. Kofoed). Børn: Gunnar Mathias, f. 12. 4. 1944. Mogens Andr. f. 2. 9. 1947.

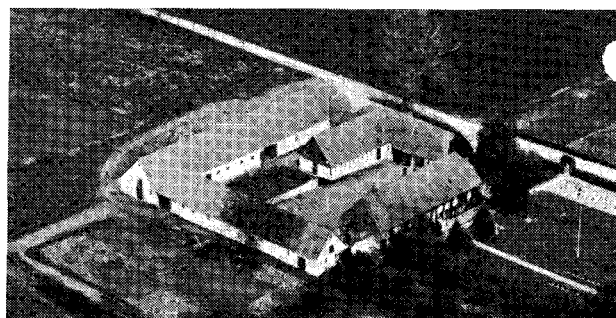

40 b — »MØLLEHUSET« pr. Bodilsker. Tlf. Poulsker 8 v. 38. Slg. Pc. 9,1 ha — Htk. 2-2-0-0 — Ejds. 22,800 — Grdsk. 8,800. Overtoges 1941 af: *Aksel Kofoed*, f. 9. 1. 1912 paa Ejend. (S. af Ludvig K. og Ingeborg, f. Jensen). Elev paa Bh. Højskole 1929—30 og paa Sydsjæll. Landbrugssk. 1935—36. G. m. Ellen Kathrine, f. Marcher, d. 9. 6. 1915 paa Naskegd. i Ibsk. (D. af Jens M. og Anna, f. Hansen). Børn: Niels Anker, f. 17. 4. 1948.

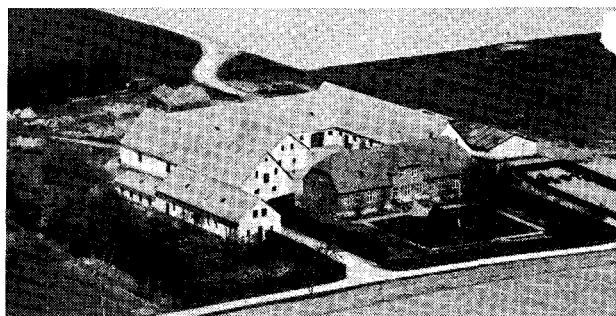
40 c — »KORRESLOT« pr. Bodilsker. Tlf. Poulsk. 24 u. 38. Slg. Pc. 22,1 ha — Htk. 4-3-0-0¾ — Ejds. 28,000 — Grdsk. 15,000. 2 Td. Ld. er Skov. Bygningerne opført i Bindingsværk. Overtoges 1946 af: *Carl Richard Kofoed*, f. 5. 10. 1902 paa Brogd. (S. af Mathias Laurits K. og Karen Marie, f. Petersen). Elev paa Kærehave Landbrugssk. 1926—27. G. m. Inger Sofie,

f. Christensen, d. 16. 6. 1909 i Aakby. (D. af Hans Chr. C. og Johanne Kristine, f. Jensen). Børn: Edith Sofie Christensen, f. 19. 5. 1932. Karen Christensen, f. 26. 2. 1935. Ejler Helge, f. 4. 6. 1937. Preben Orla, f. 16. 3. 1944.

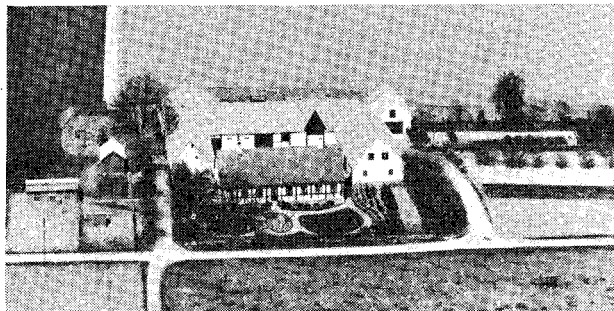
41 a — »UDEGAARD« pr. Bodilsker. Tlf. Poulsk. 14 y. 39. Slg. 35,7 ha — Htk. 9-1-3-2½ — Ejds. 68,500 — Grdsk. 40,500. 1 Td. Ld. er Krat. I Slægtens Eje i ca. 100 Aar. — Overtoges 1919 af: *Johannes Chr. Jensen*, f. 29. 10. 1891 paa Gaarden (S. af Hans Peter J. og Oline, f. Jensen). G. m. Anna Kristine Margrethe, f. Dam, d. 13. 2. 1900 paa Sejersgd. (D. af Karl Jensen D. og Vilhelmine Kristine, f. Larsen). Børn: Hedvig Dam, f. 12. 10. 1920. Gudrun Dam, f. 11. 6. 1923. Sigrid Dam, f. 27. 9. 1924.

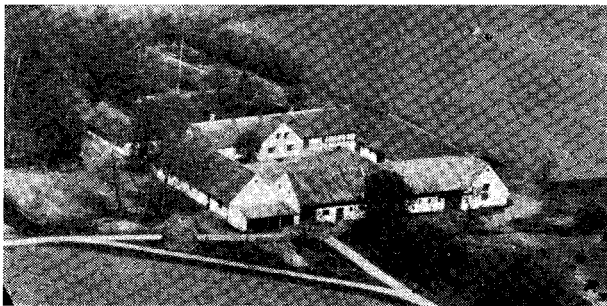
42 a — »KAASEGAARD« pr. Bodilsker. Tlf. Poulsker 67 y. 1. Vdg. 31,4 ha — Htk. 7-6-3-0 — Ejds. 65,000 — Grdsk. 34,000. Overtoges 1936 af: *Harald Kaas*, f. 28. 5. 1906 paa Gaarden (S. af Andr. Chr. K. og Anna Marie, f. Jensen). G. m. Else Marie, f. Ipsen, d. 24. 7. 1910 i Ibsk. (D. af Emil I. og Anna, f. Larsen). Børn: Ole, f. 15. 1. 1941. Anna-Marie, f. 25. 9. 1943. 42 c — »HØJLY« pr. Bodilsker. 1. Vdg. Pc. 7,5 ha — Htk. 1-6-2-1¾ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 7,800. Overtoges 1945 af: *Carl Sonne Kofoed*, f. 31. 3. 1920 paa Ejend. (S. af Christian Kjøller K. og Julie, f. Sonne).

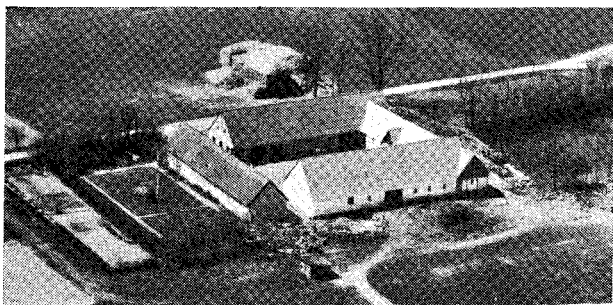
42 g — »DALSMINDE« pr. Bodilsker. Tlf. Poulsk. 47 x. 1. Vdg. Pc. 4,2 ha — Htk. 1-1-1-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 15,200 — Grdsk. 4,600. Overtoges 1932 af: *Jane Othea Espersen*, f. Larsen, d. 2. 1. 1890 i Bodilsk. (D. af Andreas L. og Signe, f. Schmidt). Børn: Jens Chr., f. 23. 12. 1921. Ruth Manna, f. 18. 1. 1924.

42 l — »LILLEHØJ« pr. Bodilsker. Tlf. Poulsk. 67 x. 1. Vdg. Pc. 11,1 ha — Htk. 2-4-3-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 26,100 — Grdsk. 12,100. Overtoges 1916 af: *Herman Mortensen*, f. 15. 2. 1891 i Amerika (S. af Math. M. og Kristine, f. Jensen). G. m. Karen Margrethe, f. Jensen, d. 10. 1. 1893 (D. af Hans J. og Marie, f. Mortensen). Børn: Knud Kofoed, f. 24. 5. 1919.

43 — »SLETTEGAARD« pr. Bodilsker. Tlf. Poulsk. 6. 2. Vdg. 31,8 ha — Htk. 8-0-0-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 55,200 — Grdsk. 31,200. 3 Td. Ld. er Veje og lign. Stuehuset er opført 1843 efter Brand. Overtoges 1916 af: *Getber Laurentius Jensen*, f. 13. 4. 1887 paa Døvregd. i Bodilsk. (S. af Hans Peter Pedersen og Margrethe, f. Jensen). Elev paa Vallekilde Højsk. 1906—07 og paa Tune Landbrugssk. 1910—11. G. m. Marie Kristine, f. Hjorth, d. 22. 4. 1894 paa Hintzegd. i Bodilsk. (D. af Hans Peter H. og Kirstine, f. Jensen). Børn: Hans Peter, f. 10. 8. 1917. Olaf, f. 15. 11. 1920. Elna, f. 7. 12. 1923. Else Marie, f. 29. 3. 1928.

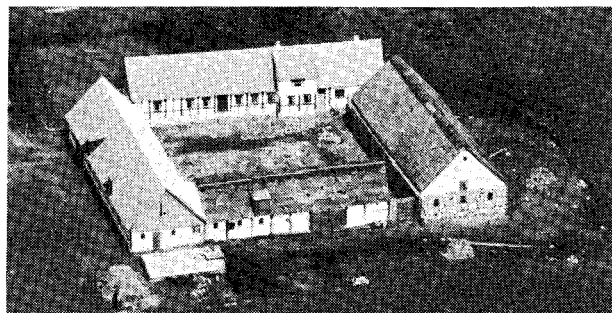

44 a — »TORNEGAARD« pr. Bodilsker. Tlf. Poulsker 68 u. 3. Vdg. 19,5 ha — Htk. 4-7-1-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 37,600 — Grdsk.

20,300. Stuehuset er opført 1775. Gaarden er en af de gamle Fæstegaarde. Overtoges 1931 af: *Carl Cbr. Folkmann*, f. 4. 2. 1903 i Nekso (S. af Peter F. og Lene Marie, f. Marcher). G. m. Anna Anthonia, f. Westh, d. 23. 10. 1905 i Østerlars (D. af Niels Peter W. og Anna Jørgine, f. Jensen). Børn: Vilmer Westh, f. 19. 2. 1935. Niels Anker Westh, f. 10. 11. 1938. Kirsten Westh, f. 3. 12. 1943.

44 c — »HØJBO« pr. Bodilsker. 3. Vdg. Pc. 9,5 ha — Htk. 2-0-2-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 20,500 — Grdsk. 9,500. Overtoges 1943 af: *Ernst Madsen*, f. 19. 4. 1920 paa Nordbakkegd. (S. af Thorvald Andr. M. og Petra Marie, f. Dam). Elev paa Haslev Højsk. 1940—41. G. m. Anna Margrethe, f. Sommer, d. 18. 11. 1920 paa Sandegd. (D. af Anthon Peter S. og Manna Karoline, f. Pihl). Elev paa Haslev Højsk. 1942. Børn: Edith Margrethe, f. 20. 5. 1945. Paul Anker, f. 4. 2. 1948.

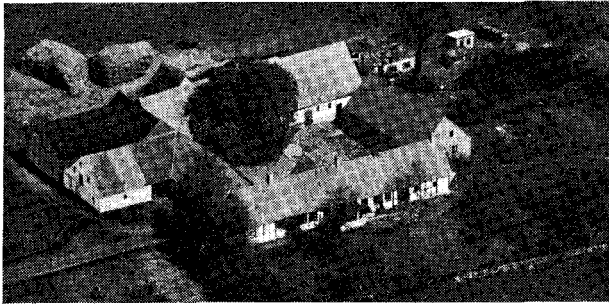
44 i — »NORDVANG« pr. Bodilsker. 3. Vdg. Pc. 9,3 ha — Htk. 2-1-0-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 19,700 — Grdsk. 9,300. Overtoges 1944 af: *Axel Villy Hansen*, f. 5. 10. 1915 paa Munkegaard i Klemensker (S. af Anders H. og Marie, f. Larsen). Elev paa Kærehave Landbrugssk. 1937—38. G. m. Valborg Gunhild, f. Grønbech, d. 24. 6. 1920 i Pedersker (D. af Alfred G. og Sofie, f. Pihl). Børn: Kirsten Grønbech, f. 14. 7. 1944. Bodil Grønbech, f. 12. 9. 1947.

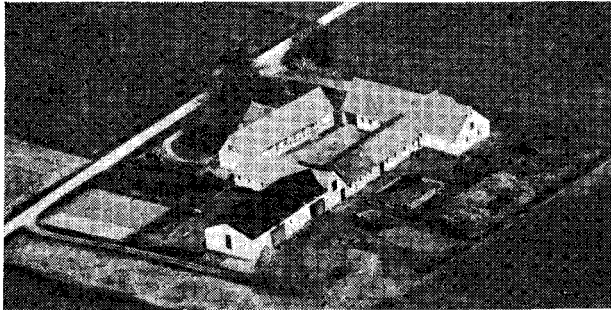
45 a — »SKOVGAARD« pr. Nexø. Tlf. Poulsk. 52 u. 4. Vdg. 22,1 ha — Htk. 3-1-1-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 29,600 — Grdsk. 16,600. Ca. 6 Td. Ld. er Skov. Bygningerne delvis opf. med Bindingsværk. Overtoges 1948 af: *Laust Poulsen*, f. 30. 7. 1923 paa Sose Skole (S. af Alfred P. og Helga, f. Pedersen). Elev paa Vestsjællands Landbrugssk. 1947—48. G. m. Kirsten, f. Toftager, d. 20. 5. 1924 i Vordingborg (D. af Hans Peter T. og Karen, f. Sørensen). Elev paa Antvorskov Højskole 1942 og paa Kærehave Husholdningssk. 1945.

45 g — »MAGLKÆR« pr. Nekso. Tlf. Poulsk. 38 x. 10,6 ha — Htk. 1-1-3-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 22,400 — Grdsk. 9,000. Overtoges 1911 af: *Johannes Andreas Poulsen*, f. 27. 8. 1884 i Pedersker (S. af Julius P. og Elna, f. Olsen). G. m. Alma Viktoria, f. Gøthberg, d. 25. 2. 1891 i Tyskland (D. af Alfred G. og Emma, f. Abrahamsen). Børn: Poul Aage, f. 20. 8. 1910. Julius, f. 6. 9. 1912. Olga Ellen, f. 25. 9. 1914. Ella Viola, f. 29. 9. 1916. Edith Emma, f. 15. 9. 1918. Ejler Magnus, f. 21. 8. 1920. Helmer Andreas, f. 9. 12. 1922. Viktor Ulrich, f. 1. 2. 1925. Frits Thomas, f. 10. 6. 1927. Ea Inga, f. 16. 9. 1929. Jonna Elvera, f. 19. 2. 1933.

46 a — »STAVNSGAARD« pr. Neklø. Tlf. Poulsk. 32 y. 5.Vdg. 39,7 ha — Htk. 5-1-1-2 — Ejds. 45,300 — Grdsk. 22,300. 14 Td. Ld. er Skov og Klitter. Overtoges 1913 af: *Hjalmar Chr. Munch*, f. 28. 8. 1887 paa Dammegd. i Pedersk. (S. af Hans M. og Julia Gerda, f. Nielsen). Elev paa Bornh. Højsk. 1906—07. G. m. Sigrd Kathrine, f. Sonne, d. 7. 3. 1890 paa Grubbegd. i Pedersk. (D. af Hans Anker S. og Margrethe, f. Kofoed). Børn: Inger Margrethe, f. 6. 10. 1915. Edith, f. 14. 3. 1918. Hans Anker, f. 12. 12. 1921.

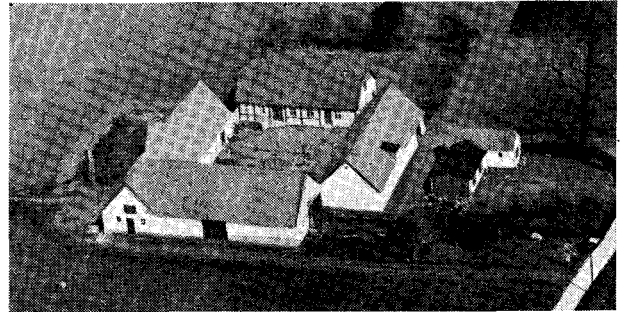

47 ab — »LILLEGAARD pr. Pedersker. Tlf. Poulsk. 21 y. 6.Vdg. 31,5 ha — Htk. 2-0-2-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 28,000 — Grdsk. 12,600. 33 Td. Ld. er Skov, Krat og Klitter. Overtoges 1942 af: *Aage Ipsen*, f. 22. 11. 1914 paa Sdr. Dyndebygd. (S. af Thorvald I. og Margrethe Kathrine, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højsk. 1934—35 og paa Tune Landbrugssk. 1938—39. G. m. Edith, f. Munch, d. 14. 3. 1918 paa Stavnsgd. (D. af Hjalmar Chr. M. og Sigrd Kathrine, f. Sonne). Elev paa Bh. Højskole 1936 og paa Haraldsborg Husholdningssk. 1941. Børn: Karen Gunhild, f. 30. 4. 1945.

48 a — »ST. KIRKEBOGAARD« pr. Bodilsker. Tlf. Poulsk. 12. 7. Vdg. 45,9 ha — Htk. 6-6-3-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 56,000 — Grdsk. 31,400. 33 Td. Ld. er Skov og Klitter. Overtoges 1929 af: *Anthoñ Julius Kofod*, f. 19. 9. 1896 paa Damsminde i Østerlars (S. af Mathias K. og Anna, f. Nielsen). G. m. Kirsten Margrethe, f. Sommer, d. 12. 4. 1910 paa Hammersholm (D. af Hans Chr. S.

og Karen, f. Grønbech). Børn: Gudrun Birgith, f. 14. 7. 1930. Esther Margrethe, f. 7. 6. 1932. Bent Karsten, f. 5. 4. 1935. Esper Michael, f. 25. 1. 1939.

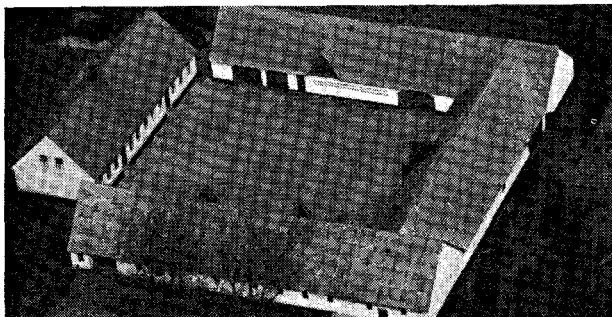
48 b — »KIRKEKILDE« pr. Neklø. Tlf. Poulsk. 60 u. 7. Vdg. Pc. 9,4 ha — Htk. 2-0-3-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 23,300 — Grdsk. 10,300. Overtoges 1938 af: *Johannes Vilhelm Dam*, f. 21. 7. 1901 paa Lehnshjerggaard i Østerlars (S. af Adolf D. og Eline, f. Schou) Elev paa Ryslinge Højsk. 1918—19. G. m. Ella, f. Mortensen, d. 1. 12. 1912 paa Tvillinghus i Aaker (D. af Mathias Peter M. og Laura, f. Ipsen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1930. Børn: Levy Johannes, f. 20. 2. 1939. Birgith Ella Agnethe, f. 14. 7. 1942.

49 a — »BAKKEGAARD« pr. Pedersker. Tlf. Poulsk. 43 y. 8. Vdg. 17,7 ha — Htk. 5-2-1-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 40,800 — Grdsk. 19,300. I Slægtens Eje gennem ca. 300 Aar. Overtoges 1909 af: *Jens Emil Pedersen*, f. 22. 11. 1884 paa Gaarden (S. af Jens Peter P. og Emilie Marie, f. Gregersen). G. m. Karoline Kirstine, f. Ipsen, d. 4. 4. 1884 i Bodilsk. (D. af Laurits I. og Signe, f. Dam). Børn: Jens Ejner, f. 10. 10. 1910. Emmy Laurentsine, f. 8. 5. 1912. Kamma Johanne, f. 6. 1. 1914. Johannes Dam, f. 30. 11. 1915. Ruth Karoline, f. 6. 10. 1917. Petra Emilie, f. 8. 12. 1920. Anna Othenie, f. 5. 1. 1923. Frede, f. 17. 5. 1924. Villy Math. f. 2. 9. 1925. Svend Ove. f. 29. 9. 1926. Kirsten Dusine, f. 16. 5. 1928.

49 f — »RISPEBJERG« pr. Pedersker. Tlf. Poulsk. 8 u. 8,0 ha — Htk. 1-3-3-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 14,900 — Grdsk. 5,900. Overtoges 1919 af: *Ole Andr. Skov*, f. 7. 5. 1892 (S. af Hans S. og Andrea Louise, f. Pedersen). G. m. Hansine Kristine, f. Ipsen, d. 16. 2. 1898 i Pedersk. (D. af Ludvig I. og Elna, f. Hansen). Børn: Børge Andr., f. 29. 8. 1929.

50 a — »BÆKKEGAARD« pr. Bodilsker. Tlf. Poulsker 45. 9. Vdg. 58,2 ha — Htk. 8-6-3-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 65,600 — Grdsk. 35,600. 45 Td. Ld. er Skov og Klitter og 6 Td. Ld. Eng og Mose.

Overtoges 1936 af: *Conrad Philip Koefoed*, f. 25. 6. 1905 paa Gaarden (S. af *Andreas K.* og *Petra Sofie*, f. *Jensen*). G. m. *Margrethe Marie*, f. *Nielsen*, d. 20. 11. 1906 i *Aakirkeby* (D. af *Anton N.* og *Frida Karoline Marie*, f. *Jensen*). Børn: *Poul Erik*, f. 28. 9. 1938. *Anna Lise*, f. 18. 5. 1942.

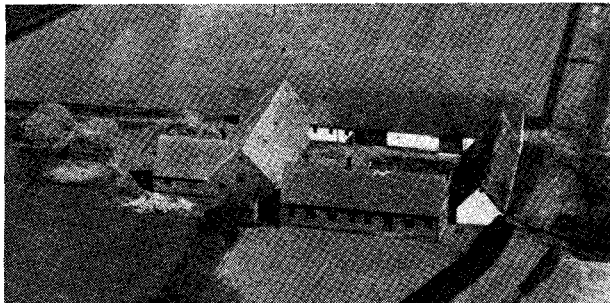

51 — »LI. MYREGAARD« pr. *Bodilsker*. Tlf. *Poulsk.* 14 x. 10. Vdg. 15,3 ha — Htk. 4-4-1-0½ — Ejds. 34,600 — Grdsk. 17,600. Overtoges 1929 af: *Villy Johannes Viktor Jensen*, f. 8. 6. 1906 i *Vestermarie* (S. af *Johannes Thorv. J.* og *Hansine*, f. *Henriksen*). Elev paa *L. Mfs. Højsk.* 1925—26. G. m. *Sigrid Karoline*, f. *Jensen*, d. 30. 7. 1902 paa *St. Pilegd.* (D. af *Jens Chr. J.* og *Ania Dorthea*, f. *Pihl*). Elev paa *Askov Højskole*. Børn: *Ingrid*, f. 12. 2. 1934. *Harald Sigurd*, f. 22. 6. 1936. *Astrid*, f. 20. 9. 1937. *Arne Chr.*, f. 26. 11. 1939. *Vilmer Johannes*, f. 9. 4. 1946.

52 a — »BUKKEGAARD« pr. *Bodilsker*. Tlf. *Poulsker* 24 y. 11. Vdg. 31,9 ha — Htk. 7-4-2-2½ — Ejds. 58,500 — Grdsk. 30,000. ¼ Td. Ld. er Skov, Eng og bevokset Aabrinke. Stuehuset opført 1797. Gaarden har været i samme Slægt siden 1794. Gaardens Besiddere kan følges 500 Aar tilbage. Paa Grunden findes en fredet Høj. Overtoges 1929 af: *Fritbjof Ipsen*, f. 29. 7. 1903 paa Gaarden (S. af *Jens Christian I.* og *Valborg*, f. *Jensen*). Elev paa *Bh. Højsk.* 1921—22, paa *Tune Landbrugssk.* 1923—24. G. m. *Helga Johanne*, f. *Skov*, d. 28. 12. 1904 paa *Vornede-*

gaard i *lbsker* (D. af *Otto S.* og *Andrea*, f. *Westh*). Børn: *Rigmor Agne*, f. 3. 4. 1930. *Ingrid Marie*, f. 30. 10. 1933.

53 a — »FRIGAARD« pr. *Bodilsker*. Tlf. *Poulsk.* 39. 12. Vdg. 28,9 ha — Htk. 7-1-2-0¼ — Ejds. 55,900 — Grdsk. 29,900. Overtoges 1928 af: *Jens Anker Madsen*, f. 6. 6. 1899 paa Gaarden (S. af *Jørgen M.* og *Marie*, f. *Pihl*). Elev paa *Roskilde Højskole* 1918—19 og paa *Tune Landbrugsskole* 1923—24. G. m. *Olga Elisabeth Marie*, f. *Christiansen*, d. 25. 4. 1906 i *Brejninge Højsted* (D. af *Laurits C.* og *Sofie Marie*, f. *Frederiksen*).

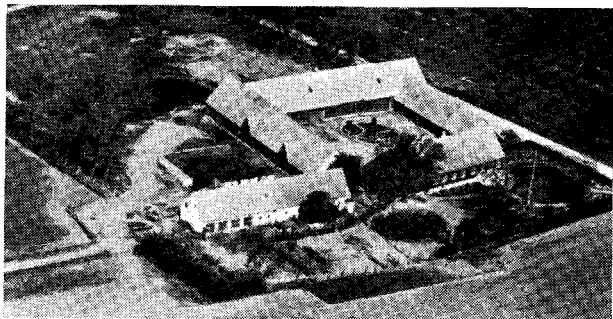
53 d — »ALMELY« pr. *Bodilsker*. 12. Vdg. Pc. 3,3 ha — Htk. 0-5-3-2 — Ejds. 10,600 — Grdsk. 3,600. 8½ Td. Ld. er lejet Præstegaards Jord. Overtoges 1925 af: *Lars Andersen Munch*, f. 19. 7. 1899 i *Neksø* (S. af *Anders M.* og *Diana*, f. *Stange*). G. m. *Hansine Marie*, f. *Funch*, d. 8. 4. 1901 paa *Dyndbygd.* (D. af *Hans F.* og *Rikke Laurine*, f. *Madsen*). Elev paa *Høng Højsk.* 1922. Børn: *Knud Børge*, f. 30. 8. 1926. *Inger Marie*, f. 29. 7. 1932.

53 h — »DUESVANG« pr. *Bodilsker*. 12. Vdg. Pc. 4,1 ha — Htk. 1-0-0-1¼ — Ejds. 12,300 — Grdsk. 4,300. Bygningerne ældre med Bindingsværk. Overtoges 1947 af: *Aage Martin Chr. Hansen*, f. 5. 9. 1916 i *Østerm.* (S. af *Robert H.* og *Thora*, f. *Marcher*).

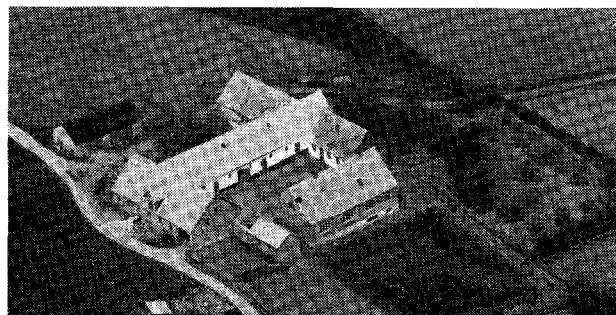
54 — »LI. KIRKEBOGAARD« pr. Neksø. Tlf. Poulsker 60 x. 13. Vdg. 15,9 ha — Htk. 4-5-3-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 38,500 — Grdsk. 17,500. Overtoges 1924 af: *Jens Peter Kofoed*, f. 12. 1. 1888 paa Gaarden (S. af Tius K. og Margrethe Dorthea, f. Hansen). Elev paa Vallekilde Højskole 1906—07 og paa Tune Landbrugsskole 1916—17.

55 a — »GRAVEGAARD« pr. Bodilsker. Tlf. Poulsker 22 y. 14. Vdg. 24,8 ha — Htk. 5-7-3-0 — Ejds. 48,000 — Grdsk. 24,000. Overtoges 1945 af: *John Lund Olsen*, f. 9. 4. 1921 paa Gaarden (S. af Peter O. og Petrea, f. Lund). Elev paa Tune Landbrugsskole. G. m. Lydia Kristine, f. Jacobsen, d. 27. 4. 1922 paa Mors (D. af Janus J. og Kristine, f. Kristensen).

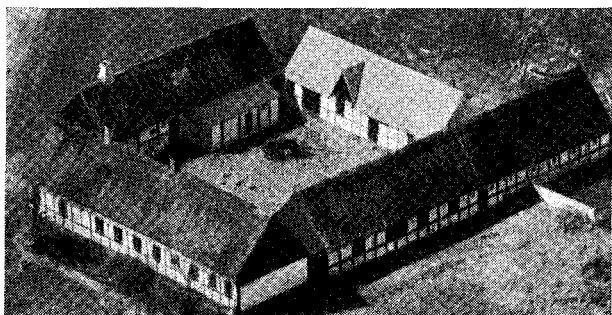
55 b — »GAMMELTOFT« pr. Bodlisker. 14. Vdg. Pc. 4,8 ha — Htk. 1-1-1-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 5,300. Bygningerne er ældre og med Bindingsværk. Overtoges 1935 af: *Niels Peter Andr. Munch*, f. 30. 6. 1905 i Aakirkeby (S. af Niels M. og Anna, f. Mogensen). G. m. Anna Louise, f. Nielsen, d. 25. 8. 1911 (D. af Kristian N. og Johanne, f. Olsen). Børn: Inge-Lise, f. 18. 5. 1936. Poul-Anker, f. 5. 6. 1938. Aage Andreas, f. 11. 10. 1942. Birgith Agnethe, f. 30. 8. 1946.

67 — »EGELY« pr. Pedersker. 5,2 ha — Htk. 1-0-1-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 3,700. Overtoges 1946 af: *Hans Ludvig Westb*, f. 18. 10. 1895 i Knudsk. (S. af Jens Ludvig W. og Kristine, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højsk. 1911—12 og paa Slanggerup Landbrugssk. 1922—23.

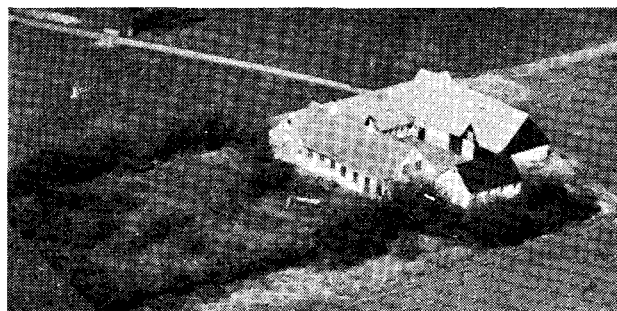

70 — »TOPHJEM«, Rispebjerg, pr. Pedersker. 13,9 ha — Htk. 2-3-1-0 — Ejds. 26,500 — Grdsk. 10,500. Ejendommen er gammel Fæsteejendom. Paa Grunden findes 1 fredet Høj. Overtoges 1934 af: *Martin Jensen*, f. 9. 11. 1907 i Højer (S. af Christian J. og Kristine, f. Jensen). G. m. Valborg, f. Kofoed, d. 3. 4. 1911 paa Gaarden (D. af Jens K. og Karen, f. Holm). Børn: Else, f. 28. 6. 1935. Erik, f. 11. 3. 1937. Arne, f. 3. 8. 1938. Lis, f. 14. 3. 1940. Aase, f. 22. 4. 1943.

RUTSKER

1 a — »PRÆSTEGAARD« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 63. 11,9 ha — Htk. 2-6-2-2 — Ejds. 24,000 — Grdsk. 11,000. Bygningerne er med Bindingsværk. Overtoges 1945 af: *Ove Lehmann Andersen*, f. 25. 1. 1909 i Rø (S. af Christian Andreas A. og Amalie, f. Andersen). G. m. Margith Jensine, f. Jensen, d. 18. 12. 1919 (D. af Karl J. og Petra, f. Jensen). Børn: Maud Leni Lehmann, f. 18. 10. 1940. Lis Doris, f. 18. 10. 1941. Lolli Lehmann, f. 18. 11. 1942. Kjeld Ove Lehmann, f. 20. 7. 1947.

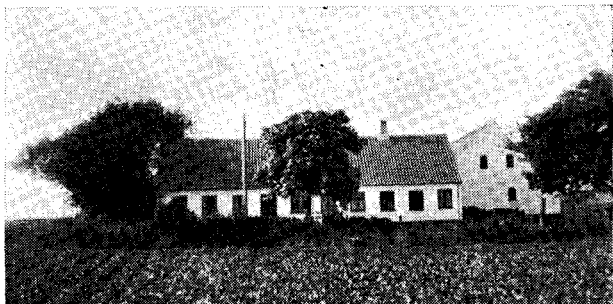
1 b — »NYDAL«, pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 23. Præstegaards Pc. 7,8 ha — Htk. 1-1-0- $\frac{1}{4}$ — Ejds. 16,500 — Grdsk. 5,900. Overtoges 1948 af: *Carl Lund*, f. 17. 11. 1918 paa Ej. (S. af Andreas L. og Karen, f. Jensen). G. m. Herdis, f. Pedersen, d. 9. 11. 1923 paa Laurasminde. Børn: Verner Andreas Blaabjerg, f. 23. 2. 1943.

1 c — »ELLEHØJ«, pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 40 x. 8. Vdg. Pc. 12,9 ha — Htk. 1-7-3-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 26,500 — Grdsk. 12,500.

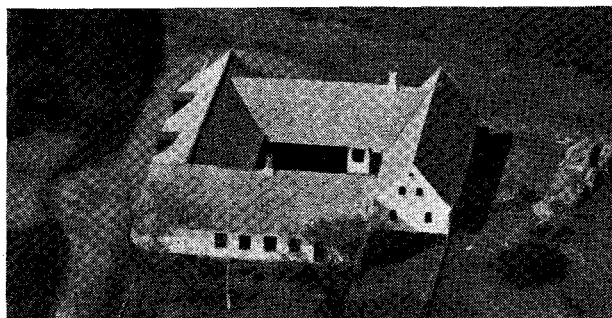

Overtoges 1947 af: *Carsten Ebbesen Hulgaard*, f. 17. 3. 1921 paa Ejend. (S. af Carl H. og Anna, f. Holm). Elev paa Nr. Nissum Højsk. 1938—39 og paa Hammerum Landbrugssk. 1943—44.

1 i — »GODSET«, pr. Hasle. 42. Slg. Pc. 7,3 ha — Htk. 1-1-0-2½ — Ejds. 16,800 — Grdsk. 7,000. Overtoges 1913 af: *Magelius Charles Kure*, f. 3. 7. 1889 (S. af Laurits K. og Janusine, f. Lund). G. m. Asta Cecilie, f. Ipsen, d. 20. 1. 1896 (D. af Andreas I. og Andrea, f. Hansen). Børn: Harry Andreas, f. 27. 2. 1917. Helmer Charles, f. 9. 5. 1919. Judith Gerda, f. 17. 10. 1925.

1 n — »SØNDERVANG«, pr. Hasle. 35. Slg. Pc. 10,3 ha — Htk. 2-0-2-1½ — Ejds. 23,500 — Grdsk. 9,700. Overtoges 1937 af: *Karl Theodor Petersen*, f. 30. 4. 1899 paa Ejend. (S. af Peder P. og Jane Karoline, f. Kofoed).

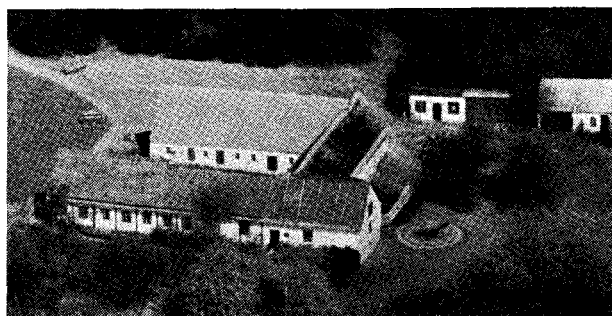

1 y — »NY SKOVGAARD« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 10 y. 22. Slg. Pc. 9,40 ha — Htk. 1-3-2-1½ — Ejds. 22,500 — Grdsk. 8,000. Overtoges 1928 af: *Agnes Elisabeth Birch*, f. 6. 5. 1894 paa Gaarden (D. af Jens Peter B. og Juliane Kathrine, f. Madsen).

1 æ — »RISENHOLM« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 10 x 32. Slg. Pc. 8,8 ha — Htk. 1-2-3-2½ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 8,000. ½ Td. Ld. Landevej og Mergelgrav. Stuehuset ca. 200 Aar gammelt. Overtoges 1918 af: *Peter Nielsen Holm*, f. 24. 2. 1889 paa

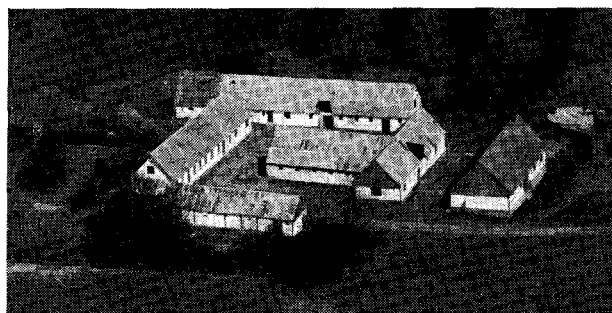
Svartingegd. (S. af Hans Peter H. og Anine Marie, f. Kofoed). G. m. Mettere Marie, f. Pedersen, d. 14. 6. 1888 i Vejrup, Jyll. Børn: Christian Molbech, f. 18. 1. 1913. Johanne Anine Marie, f. 12. 12. 1917. Hans Peter, f. 17. 12. 1921. Poul Anker, f. 25. 11. 1924. Anna Margrethe, f. 30. 6. 1926. Jens Eske, f. 15. 4. 1928.

2 a — »DEGNEGAARD« pr. Hasle. 2,9 ha — Htk. 0-5-1-1½ — Ejds. 10,000 — Grdsk. 2,400. Der har indtil for 40 Aar siden været Skole paa Gaarden. Overtoges 1947 af: *Tage Arnold Jørgensen*, f. 10. 6. 1906 i Slangerup (S. af Edvard J. og Kristine). G. m. Bodil Elisabeth, f. Olsen, d. 16. 5. 1910 i Rønne (D. af Jens Alfred O. og Signe, f. Hansen). Børn: Iris, f. 14. 6. 1929. Edvard Johs. f. 1. 12. 1930. Aage Verner, f. 21. 6. 1933. Poul Anker, f. 14. 6. 1936. Erik Palle, f. 31. 7. 1937. Jørgen Søren, f. 11. 7. 1941. Lis Irene, f. 11. 7. 1941.

2 b — »DEGNEGAARD« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 32 u. 8,7 ha — Htk. 1-2-0-1½ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 7,000. 1½ Td. Ld. er Skov og Gruskule. Overtoges 1922 af: *Sigfred Emil Pedersen*, f. 14. 11. 1896 paa Birkely (S. af Niels Johan P. og Elisabeth, f. Vang). Børn: Ellen Emilie, f. 3. 4. 1920. Claudia Mathilde, f. 22. 3. 1928. Vita Elisabeth, f. 4. 3. 1930.

2 c — »ROSENDAL« pr. Hasle. Degnegd. Pc. 5,4 ha — Htk. 1-1-0-2¾ — Ejds. 11,000 — Grdsk. 4,600. Overtoges 1944 af: *Jens Frode Seerup*, f. 3. 7. 1911 (S. af Martin Anton S. og Augusta, f. Jensen). G. m. Rigmor, f. Jørgensen, d. 3. 11. 1924 (D. af Thorvald Vald. J. og Agnes Elsinie, f. Sode Jørgensen). Børn: Kaj Erik, f. 7. 1. 1946.

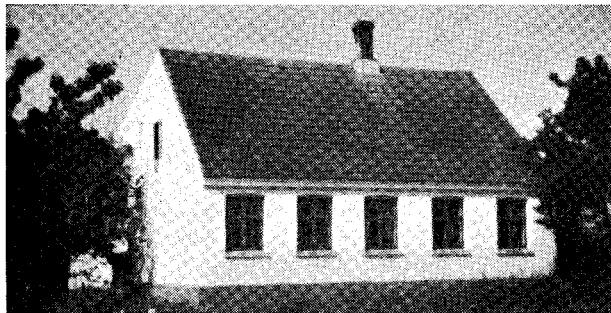

4 a — »PUGGEGAARD« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 73 y. 1. Slg. 17,6 ha — Htk. 4-6-0-2 — Ejds. 31,500 — Grdsk. 14,500. Overtoges 1946 af: *Johannes Sonne*, f. 4. 9. 1912 paa Grønnebjerg (S. af Viggo S. og Kristine, f. Jensen). G. m. Agnes, f. Lund, d. 25. 3. 1909 paa Lundshøj (D. af Carl Peder L. og Hansine Margrethe, f. Jørgensen). Børn: Anna-Lise, f. 12. 3. 1934.

4 c — »NYHOLM« pr. Hasle. 1. Slg. Pc. 7,3 ha — Htk. 1-1-1-1 Ejds. 14,700 — Grdsk. 5,200. 1½ Td. Ld. er Bakker. Paa Grunden findes 1 fredet Høj, kaldet Vippehøj. Overtoges 1924 af: *Martin Andr. Sonne*, f. 21. 7. 1894 (S. af Christian Andr. S. og Marie Margrethe, f. Holm). G. m. Jenny Karoline Marie, f. Holm, d. 18. 3. 1896 (D. af Janus Peder H. og Elisabeth Janusine, f. Jensen). Børn: Esther Marie, f. 28. 12. 1919. Karen Elise, f. 2. 1. 1924. Herluf Konrad, f. 29. 12. 1931.

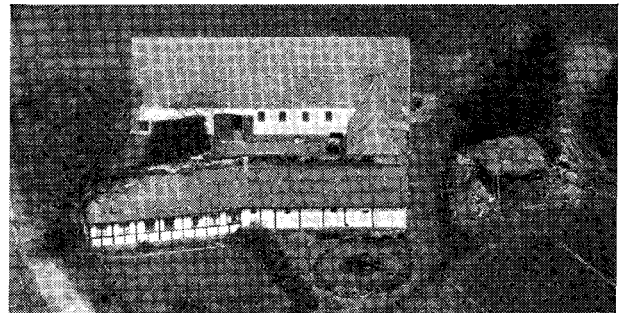
4 d — »FUGLESANGEN« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 73 u. 1. Slg. Pc. 7,6 ha — Htk. 1-6-1-0 — Ejds. 16,400 — Grdsk. 6,400. Overtoges 1920 af: *Aksel Andersen*, f. 2. 1. 1896 i Vesterm. (S. af Hakon A. og Kristine, f. Sassersen). G. m. Manna Lauretsine, f. Nielsen, d. 11. 4. 1900 (D. af Theodor N. og Dorthea, f. Jørgensen). Børn: Svend Aage, f. 21. 2. 1920. Johannes, f. 21. 1. 1923.

4 i — »SØLYST« pr. Hasle. 1. Slg. Pc. 7,4 ha — Htk. 1-3-0-2 — Ejds. 15,700 — Grdsk. 5,700. Overtoges 1928 af: *Emil Chr. Hansen*, f. 5. 1. 1895 i Klemensk. (S. af Jens Andr. H. og Juliane Kristine, f. Westh). G. m. Olga Karoline Vilhelmine, f. Engell, den 22. 3. 1902 i Klemensk. (D. af Jens Peder Chr. E. og Marie, f. Andersen). Børn: Ruth Engell, f. 18. 8. 1925. Erik Engell, f. 30. 8. 1929. Frede Engell, f. 6. 10. 1933. Aage Engell, f. 19. 1. 1937. Edel Engell, f. 26. 10. 1941.

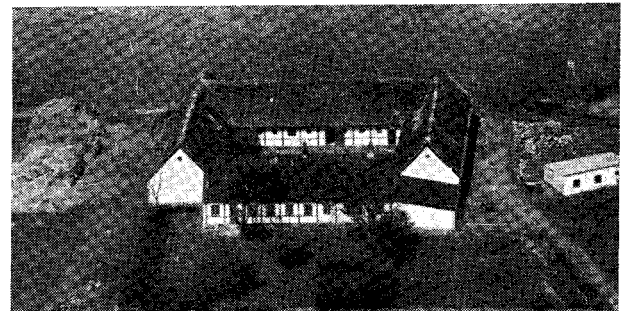
4 k — »ASKELUND« pr. Hasle. 1. Slg. Pc. 6,9 ha — Htk. 1-3-0-2¼ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 5,500. 1½ Td. Ld. er Skov og 1 Td. Ld. Eng. Ejer siden 1924: *Johannes Andreas Holmstrøm*, f. 7. 2. 1903 (S. af Jens H. og Anna, f. Jensen). G. m. Ellen Marie, f. Andersen, d. 9. 3. 1905 i Hasle (D. af Anthon A. og Petra, f. Holm). Børn: Tove Irene, f. 1. 8. 1926. Karsten Aage, f. 15. 5. 1928. Iris Agnethe, f. 15. 5. 1933.

4 l — »PEDERSVANG« pr. Hasle. 1. Slg. Pc. 6,8 ha — Htk. 1-5-0-0 — Ejds. 15,700 — Grdsk. 5,200. Overtoges 1924 af: *Martin Pedersen*, f. 28. 10. 1898 i Olsk. (S. af Christian P. og

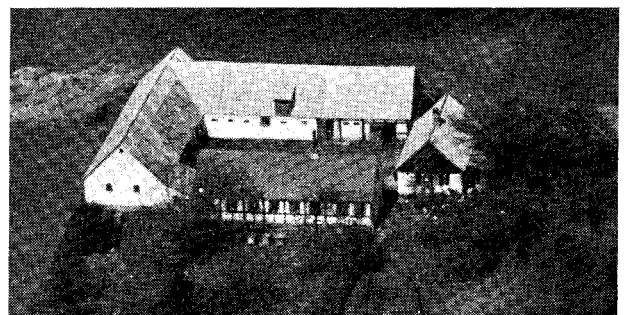
Andrea, f. Clausen). G. m. Inger Marie, f. Hansen, d. 23. 1. 1904 i Hasle (D. af Janus H. og Selma, f. Olsen). Børn: Holger Gunnar, f. 9. 3. 1926. Inger Alice, f. 21. 5. 1931. Karl Aage, f. 26. 5. 1933.

4 r — »MARIENHØJ« pr. Hasle. 10,1 ha — Htk. 1-1-0-1¼ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 8,000. 3 Td. Ld. er Bakker. Overtoges 1918 af: *Andreas Mathias Hansen*, f. 7. 4. 1891 paa Bakkely (S. af Andreas Peter H. og Karoline Kristine, f. Finne). G. m. Astrid Andrea, f. Kruse, d. 17. 2. 1895 i Sandvig (D. af Thorvald Andreas K. og Marie Margrethe, f. Nielsen). Børn: Edvard Andreas Kruse, f. 16. 10. 1914. Halvor Johannes Kruse, f. 30. 7. 1916. Esther Elise Kruse, f. 25. 9. 1917. Holger Kruse, f. 5. 2. 1924.

5 a — »TORNEGAARD« pr. Hasle. Tlf. 73 x. 2. Slg. 25,0 ha — Htk. 6-1-3-0 — Ejds. 39,000 — Grdsk. 22,500. Overtoges 1944 af: *Vilhelm Pedersen*, f. 12. 10. 1898 i Hasle (S. af Martin P. og Hansine, f. Pedersen). G. m. Anna Karoline, f. Folkmann, den 5. 5. 1903 paa Østervang i Klemensk. (D. af Ludvig F. og Frida Augusta, f. Hansen).

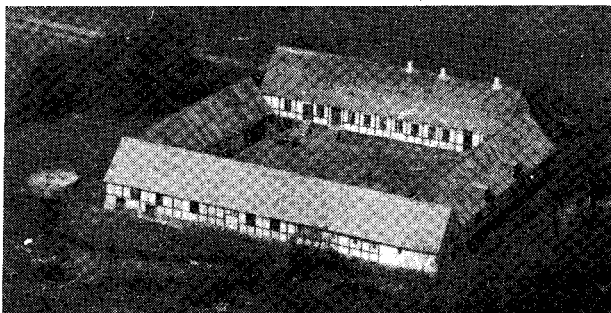
5 b — »GRØNBJERGSMINDE« pr. Hasle. 2. Slg. Pc. 10,2 ha — Htk. 2-1-3-1½ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 8,100. Overtoges 1922 af: *Theodor Finne*, f. 8. 9. 1896 (S. af Jens Peder F. og Hansine Kathrine, f. Holm). G. m. Henriette Johanne, f. Grøn-

bjerg, d. 28. 8. 1904 i Rutsk. (D. af Peder Hansen G. og Hansine Johanne, f. Lund). Børn: Johannes Chr., f. 3. 5. 1917. Ethel Grønbjerg, f. 1. 3. 1922. Erik Grønbjerg, f. 31. 3. 1926. Inge Grønbjerg, f. 12. 11. 1938.

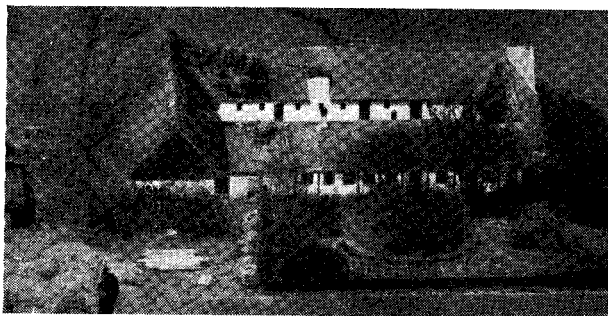
5 c — »BLAAKJÆR« pr. Vang. 2. Slg. Pc. 9,6 ha — Htk. 1-6-1-1½ — Ejds. 17,500 — Grdsk. 7,500. 1½ Td. Ld. er Eng. Overtoges 1939 af: *Johannes Chr. Finne*, f. 3. 5. 1917 (S. af Theodor F. og Henriette Johanne, f. Grønbjerg). G. m. Edith Valborg, f. Clausen, d. 27. 4. 1916 paa Ll. Muregd. i Klemensk. (D. af Hans Martin C. og Kristine Marie, f. Kofoed). Børn: Leif Erling, f. 22. 2. 1940. Bent Ole, f. 30. 10. 1941. Vagn Preben, f. 25. 11. 1947.

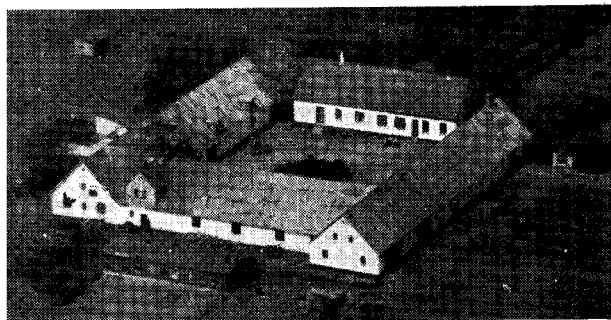
6 a — »KAASBYGAARD« pr. Vang. Tlf. Rutsk. 13 u. 3. Slg. 29,2 ha — Htk. 6-0-1-1 — Ejds. 38,000 — Grdsk. 21,600. 5 Td. Ld. er Skov, Eng og Klipper. Bygningerne er ældre med Bindingsværk. Paa Grunden findes en gl. Festplads, der nu er udlejet til Fodboldbane. Overtoges 1947 af: *Poul Andersen*, f. 1. 2. 1916 i Hasle (S. af Murerm. Anthon A. og Petra Hansine, f. Holm). G. m. Karen Elisabeth, f. Dam. d. 5. 5. 1921 paa Gaarden (D. af Emanuel D. og Jenny Marie, f. Kofoed). Børn: Niels Erik, f. 17. 11. 1939. Bente, f. 27. 12. 1940. Anna Grethe, f. 16. 7. 1945.

6 k — »JOHNS KAPEL« pr. Vang. Tlf. Rutsk. 38. 17,3 ha — Htk. 1-7-2-0 — Ejds. 56,000 — Grdsk. 8,400. Overtoges 1939 af: *Georg Vallentin Jørgensen*, f. 16. 11. 1904 i Allinge. G. m. Judith Marie, f. Larsen, d. 10. 12. 1907 i Allinge. Børn: Svend Vallentin, f. 9. 12. 1927. Vini Georg, f. 20. 4. 1937. Poul Johan, f. 2. 2. 1947.

7 ab — »MELGAARD« pr. Vang. Tlf. Rutsk. 13 x. 4. Slg. 19,1 ha — Htk. 3-6-0-2¼ — Ejds. 28,000 — Grdsk. 14,500. 5 Td. Ld. er Skov og Eng. Overtoges 1922 af: *Adolf Thiesen*, f. 10. 9. 1886 paa Kuremøllen (S. af Hans Vilhelm T. og Andrea Sofie, f. Eriksen). G. m. Petra Margrethe, f. Dam, d. 10. 7. 1890 paa

Gaarden (D. af Adolf Janus D. og Anna, f. Jørgensen). Børn: Henry, f. 9. 1. 1916. Ella, f. 9. 5. 1917. Børge, f. 31. 12. 1925. Frede, f. 24. 4. 1929.

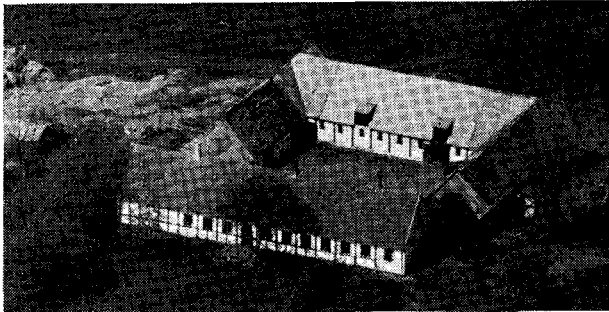
8 a — »VESTERGAARD« pr. Vang. Tlf. Rutsk. 13 y. 5. Slg. — 34,4 ha — Htk. 6-1-2-1¼ — Ejds. 48,000 — Grdsk. 24,700. 12½ Td. Ld. er Skov. I Slægtens Eje siden 1823. Gaadens Besiddere kan følges tilbage til 1662. Overtoges 1939 af: *Johannes Andreas Westh*, f. 3. 4. 1910 paa Gaarden (S. af Johan Peder W. og Andrea Elisabeth, f. Kofoed). G. m. Dagny Elisabeth, f. Svendsen, d. 3. 8. 1909 i Østermarie (D. af Peter Andreas S. og Alvilda Laurine, f. Hansen). Børn: John Andreas, f. 11. 11. 1940. Kaj Peter, f. 25. 1. 1945. Ingrid Dorith, f. 20. 3. 1947.

9 a — »ENESGAARD« pr. Vang. Tlf. Rutsk. 68 v. 6. Slg. 19,7 ha — Htk. 3-0-2-2½ — Ejds. 29,000 — Grdsk. 13,000. Overtoges 1920 af: *Sigfred Mogensén*, f. 4. 9. 1893 i Rønne (S. af Jacob M. og Karen, f. Petersen). Har været Elev paa Bornh. Højskole og paa Tune Landbrugssk. G. m. Oliva Michelle, f. Larsen, d. 30. 6. 1897 paa Ll. Bakkegd. i Aaker (D. af Hans L. og Marie, f. Poulsen). Børn: Marie Agnethe, f. 20. 5. 1921. Karen-Inger, f. 12. 6. 1922. Sigrid Margrethe, f. 22. 3. 1924.

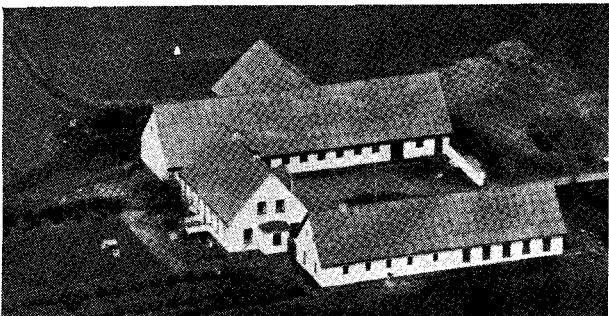
10 a — »HØJEGAARD« pr. Vang. Tlf. Rutsk. 68 y. 7. Slg. 38,2 ha — Htk. 5-6-0-2¼ — Ejds. 36,000 — Grdsk. 19,000. 19½ Td. Ld. er Skov og Krat. Bygningerne er med Bindings-

værk. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1942 af: *Hans Georg Lyngberg Jacobsen*, f. 11. 12. 1915 paa Strandgd. i Olsker (S. af Ejner J. og Kathrine, f. Jacobsen). Elev paa Tune Landbrugssk. 1941—42. G. m. *Bodil Kristine, f. Christensen*, d. 23. 12. 1915 i Olsker (D. af Christian Matinus C. og Mathea, f. Jensen). Elev paa Frederiksborg Højsk. 1932. Børn: *Birgith*, f. 19. 8. 1945.

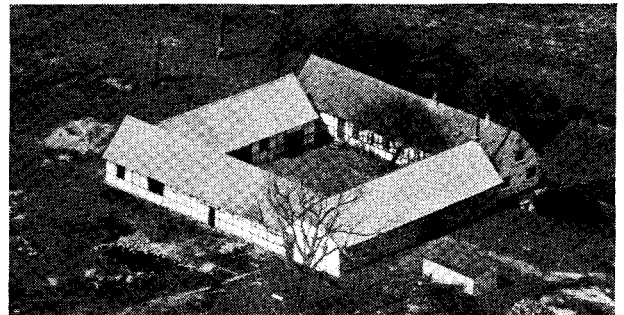
11 a — »BUKKEGAARD« pr. Vang. Tlf. Rutsk. 68 u. 8. Slg. 23,3 ha — Htk. 4-6-3-2½ — Ejds. 36,000 — Grdsk. 17,600. Ca. 6 Td. Ld. er Skov og Eng. Gaarden oopførtes 1891. Overtoges 1921 af: *Alfred Jobs. Dam*, f. 12. 4. 1894 paa Melgd. (S. af Adolf D. og Anna, f. Jørgensen). Elev paa Bornh. Højsk. 1913—14. G. m. *Augusta Laura, f. Müller*, d. 22. 8. 1899 paa Gaarden (D. af Hans Andr. M. og Marie, f. Holm). Børn: *Helge Adolf* og *Ejvind Hans*, f. 2. 5. 1923. *Asbjørn Hejner*, f. 24. 10. 1926. *Anne Marie*, f. 14. 3. 1932. *Mogens Hejner*, f. 16. 5. 1942.

11 c — »NØRRE KRAK« pr. Vang. Tlf. Rutsk. 6 y. 20. Slg. Pc. 14,4 ha — Htk. 1-5-3-0 — Ejds. 20,000 — Grdsk. 9,400. 1 Td. Ld. er Eng. Overtoges 1932 af *Carl Clausen*, f. 21. 2. 1867 paa Ejend. (S. af Hans Funch C. og Petra Elisabeth, f. Rasch).

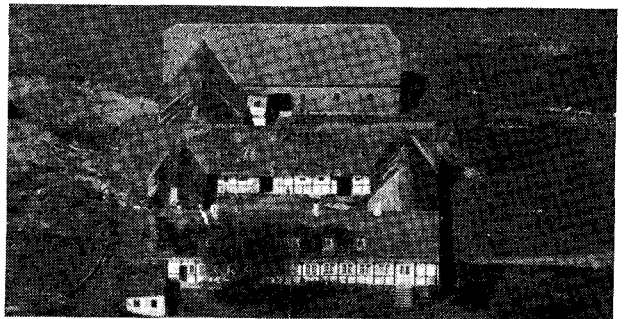

12 a — »ALMEGAARD« pr. Vang. Tlf. Rutsk. 19 y. 9. Slg. 30,9 ha — Htk. 5-7-2-2¾ — Ejds. 45,000 — Grdsk. 19,500. 16 Td. Ld. er Skov, Lyng og Klipper. Overtoges 1936 af: *Herman Hansen Engell*, f. 28. 12. 1902 paa Smedegd. i Nylars (S. af Viggo E. og Anna Marie, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højsk. 1923—24. G. m. *Edel, f. Westh*, d. 22. 5. 1912 paa Baasegd. (D. af Ejler Hjorth W. og Agnes, f. Mikkelsen). Børn: *Birgith*, f. 6. 4. 1934. *Grethe*, f. 11. 2. 1939. *Lisbeth*, f. 28. 3. 1940. *Ragna*, f. 10. 3. 1945.

13 ab — »TULEBORG« pr. Vang. Tlf. Rutsk. 19 u. 10. Slg. 22,3 ha — Htk. 3-0-2-2¾ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 11,000. 12 Td. Ld. er Skov og 4 Td. Ld. er Klipper. Ejer: *Ludvig Dam*,

Gasværksvej, Hasle. Forpagter siden 1946: *Anker Funch Jørgensen*, f. 29. 9. 1914 i Glim, Sjælland (S. af Klaus J. og Anna Hansine, f. Funch). G. m. *Sanne Anine, f. Nielsen*, d. 1. 8. 1920 paa Bjerringhus i Olsker (D. af Ludvig N. og Mathilde, f. Hansen). Børn: *Ruth Elisabeth Funch*, f. 24. 7. 1948.

14 a — »HULLEGAARD« pr. Vang. Tlf. Rutsk. 5. 11.—12. Slg. 29,9 ha — Htk. 4-7-3-2 — Ejds. 44,000 — Grdsk. 24,300. Ca. 6 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1939 af: *Ejnar Henning Jensen*, f. 7. 8. 1907 i Aakirkeby (S. af Henrik J. og Poulina Kristine, f. Sørensen). G. m. *Charlotte Sofie, f. Haahr*, d. 8. 1. 1904 paa Gaarden (D. af Jørgen Thorlund Pedersen H. og Henriette Leopoldine, f. Dam). Børn: *Inge Elisabeth Haahr*, f. 30. 12. 1935. *Bodil Kirstine Haahr*, f. 23. 12. 1941.

14 e — Borre, pr. Allinge. 16. Slg. Pc. 8,3 ha — Htk. 1-1-3-2¼ — Ejds. 17,500 — Grdsk. 6,500. 1 Td. Ld. er Krat og Mose. Overtoges 1919 af: *Karl Emil Munch*, f. 22. 12. 1898 paa Ejendommen (S. af Laurits Peder M. og Margrethe Marie, f. Finne). G. m. *Helga Sandra, f. Larsen*, d. 5. 10. 1900 paa Ny Skovgd. i Olsk. (D. af Karl Hansinius L. og Alma Kristine, f. Vesterdal).

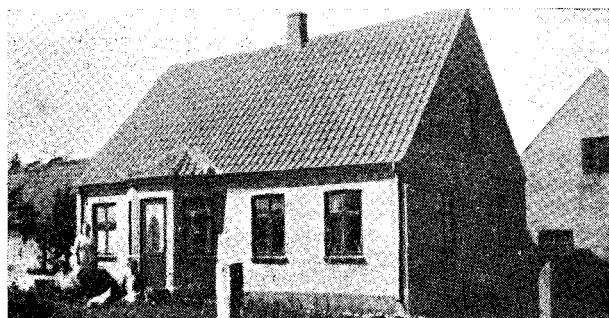
14 f — »BYMØLLEN«, pr. Vang. Tlf. Rutsk. 15. 5. Vdg. Pc. 5,2 ha — Htk. 1-0-2-0 — Ejds. 22,000 — Grdsk. 4,100. 1 Td. Ld. er Krat og Klipper. Foruden Landbrug drives ogsaa Mølleri. Overtoges 1931 af: *Knud Ludvig Rasmussen*, f. 27. 11. 1904 paa

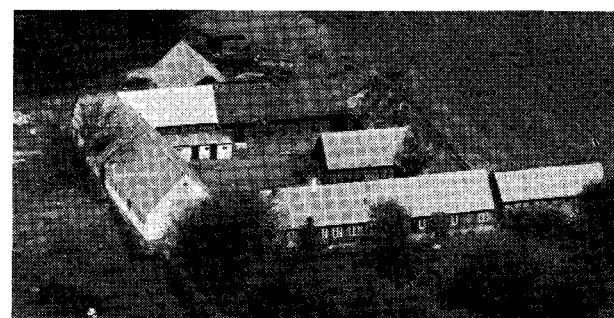
Krakly (S. af Niels R. og Lauretsine Dorthea, f. Nielsen). G. m. Elisabeth Margrethe, f. Christensen, d. 25. 6. 1911 i Hasle (D. af Karl Frederik C. og Sedsel Marie, f. Jensen):

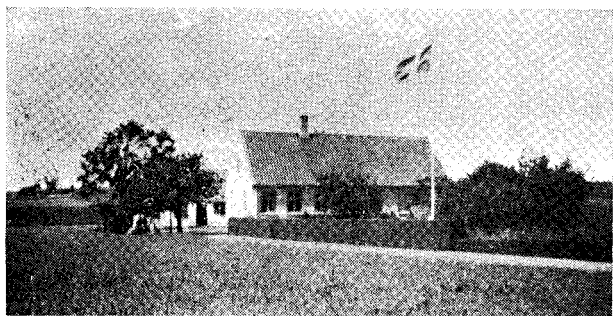
11. G. m. Ellen Kathrine, f. Jensen, d. 31. 5. 1901 paa Thorupgaard i Klemensk. (D. af Alfred Kofoed J. og Frederikke Louise, f. Mortensen). Børn: Poul Andr., f. 23. 3. 1922.

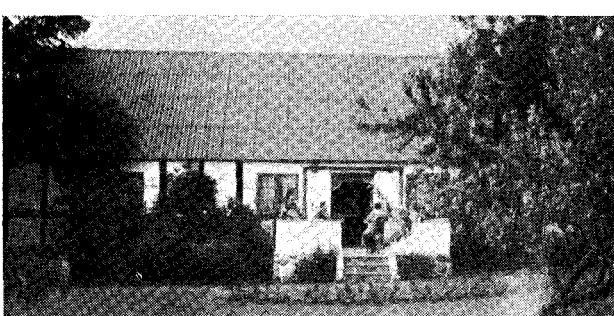
14 k — »DALSLY« pr. Vang. 11. Slg. Pc. 14,2 ha — Htk. 1-5-1-2½ — Ejds. 17,500 — Grdsk. 8,000. Ca. 8 Td. Ld. er Skov, Lyng og Klipper. Overtoges 1920 af: *Peter Emil Larsen*, f. 19. 4. 1887 paa Ejend. (S. af Laurits Peter L. og Kathrine Emilie Jensine, f. Sandersen). G. m. Ottobine Appollonie, f. Andersen, d. 9. 2. 1893 i Vesterm. (D. af Marinus R. og Karoline Kristine, f. Jensen). Børn: Nancy Kathrine, f. 19. 3. 1923. Jens Peter, f. 13. 11. 1926. Eva Marie, f. 16. 7. 1943.

17 a — »V. BORREGAARD« pr. Vang. Tlf. Rutsk. 45 y. 14. Slg. 45,9 ha — Htk. 6-2-0-0 — Ejds. 46,800 — Grdsk. 26,000. 30 Td. Ld. er Skov, Eng og Klipper. Overtoges 1928 af: *Klaus Herman Møller*, f. 21. 10. 1901 paa Brodal i Klemensk. (S. af Kristian M. og Mathilde, f. Nielsen). G. m. Magda Kristine, f. Andersen, d. 4. 7. 1906 paa Præstegd. i Rø (D. af Peter Chr. A. og Anna, f. Josefsen). Børn: Edith, f. 25. 11. 1929. Iris, f. 25. 9. 1932. Anna Marie, f. 15. 6. 1934. Randi, f. 30. 3. 1938.

14 y — »KRAKDAL«, pr. Vang. Tlf. Rutsk. 65. 11. Slg. Pc. 3,1 ha — Htk. 0-5-2-1¾ — Ejds. 11,000 — Grdsk. 2,800. Overtoges 1937 af: *Harald Georg Ahlmann Hansen*, f. 14. 11. 1903 paa Blæsbjerg (S. af Georg Peter H. og Johanne Marie, f. Larsen). G. m. Esther Anna Sofie, f. Pedersen, d. 26. 3. 1911 i Sandvig (D. af Ole Andreas P. og Anna Louise, f. Stenby). Børn: Jørn Uffe, f. 30. 11. 1931. Ib Mogens, f. 9. 3. 1938.

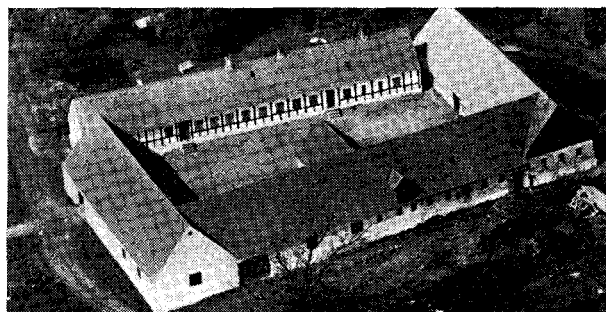
18 a — »KAGGAARD« pr. Vang. Tlf. Rutsk. 45 u. 15. Slg. 41,2 ha — Htk. 5-6-0-1½ — Ejds. 35,000 — Grdsk. 20,300. 25 Td. Ld. er Skov, Krat og Lyng. Overtoges 1935 af: *Helmer Math. Mogensen*, f. 27. 2. 1899 i Allinge (S. af Mathias M. og Mathilde, f. Andersen). G. m. Asta Elisabeth, f. Jensen, d. 4. 12. 1915 i Olsk. (D. af Kristian Peter J. og Marie Kristine, f. Hansen). Børn: Svend Aage, f. 28. 3. 1937. Alex Egun, f. 12. 4. 1940. Stella-Lis, f. 14. 7. 1944.

16 a — »KJØLLERGAARD« pr. Vang. Tlf. Rutsk. 37 u. 13. Slg. 28,2 ha — Htk. 4-3-1-1¾ — Ejds. 36,000 — Grdsk. 18,600. 7 Td. Ld. er Skov og Eng. Overtoges 1921 af: *Anker Andr. Kofoed*, f. 3. 5. 1890 paa Skindemyregd. i Klemensk. (S. af Karl Johan K. og Margrethe, f. Skov). Elev paa Bornh. Højsk. 1910—

19 a — »BORREGAARD« pr. Allinge. Tlf. Rutsk. 45 x. 16. Slg. 70,9 ha — Htk. 6-1-1-2¼ — Ejds. 47,300 — Grdsk. 26,100. 80 Td. Ld. er Skov, Lyng, Krat og Mose. Overtoges 1938 af: *Just Vald. Grønbech Abildgaard*, f. 10. 4. 1908 paa Langegd. (S. af

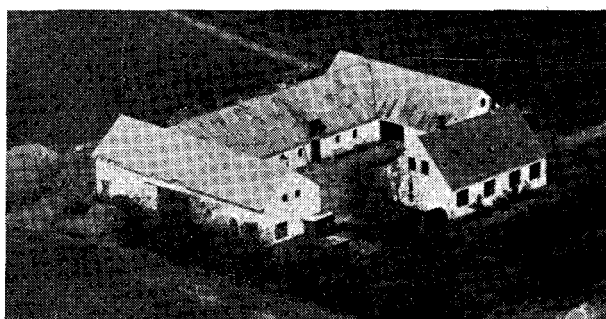
Just Grimer A. og Agnes Elisabeth Margrethe, f. Grønbech). G. m. Kirsten Lyngberg, f. Jacobsen, d. 8. 6. 1914 paa Strandgd. i Olsk. (D. af Ejner Jørgen J. og Kathrine Louise, f. Jacobsen). Børn: Sigrid, f. 5. 4. 1942. Hans Orla Grønbech, f. 15. 2. 1946.

kaldet Pærehøj. Overtoges 1945 af: *Jensine Anie Katrine Dam*, f. Lund, d. 9. 6. 1873 paa Brødløsegd. (D. af Johan Jespersen L. og Kristine, f. Lund). Børn: Karla Marie, f. 21. 11. 1901. Johannes Math., f. 6. 4. 1903. Magda Oliva, f. 2. 6. 1905.

19 b — »LYNGHOLT«, Borre, pr. Allinge. 16. Slg. Pc. 14,5 ha — Htk. 0-3-0-1¼ — Ejds. 17,700 — Grdsk. 5,700. 5 Td. Ld. er Skov og Klipper. Overtoges 1903 af: *Valdemar Frederik Hansen*, kaldet *Sørensen*, f. 26. 1. 1878 i Kbhvn. (S. af Frederik H. og Sofie). G. m. Petra Martine Laurentsine, f. Mikkelsen, d. 13. 12. 1884 (D. af Peter M. og Kristine Sofie, f. Jørgensen). Børn: Villiam, Knud, Harald, Poul, Holger, Valborg, Svend Aage, Karen, Karl Ludv., Karlo, Karl Edvard.

22 a — »HYLDEGAARD« pr. Vang. Tlf. Rutsk. 49. 19. Slg. 17,8 ha — Htk. 3-7-3-0 — Ejds. 30,000 — Grdsk. 13,000. 2 Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1933 af: *Georg Jobs. Hansen*, f. 2. 10. 1909 (S. af Kristian H. og Alma Kristine, f. Larsen). G. m. Gunver Therese, f. Christensen, d. 9. 11. 1912 i Hasle (D. af Carl Frederik C. og Sidsel Marie, f. Jensen). Børn: Inge Margrethe, f. 20. 8. 1935. Elin, f. 20. 12. 1938. Birthe, f. 13. 8. 1947.

20 a — »PELEGAARD«, pr. Vang. Tlf. Rutsk. 47. 17. Slg. — 32,5 ha — Htk. 3-4-0-2¾ — Ejds. 30,500 — Grdsk. 15,500. Ca. 18 Td. Ld. er Skov, Lyng og Klipper. Overtoges 1946 af: *Karl Chrisitan Jensen Holm*, f. 15. 1. 1909 i Hasle (S. af Andreas Jensen H. og Marie Hansine, f. Vang). G. m. Emmy Borghild Kamilla, f. Pedersen, d. 2. 12. 1920 (D. af Hjalmar P. og Andrea, f. Kaas). Børn: Lindy Alex Pedersen, f. 7. 4. 1944. Svend Ole, f. 2. 8. 1946.

23 a — »BAGERGAARD« pr. Vang. Tlf. Rutsk. 67. 20. Slg. 20,8 ha — Htk. 4-1-1-2½ — Ejds. 30,000 — Grdsk. 14,000. 9 Td. Ld. er Skov og Klipper. Overtoges 1919 af: *Henrik Nikolaj Holberg Ebbesen*, f. 27. 2. 1896 på Svalhøj i Klemensk. (S. af Søren Peter E. og Agnes, f. Holberg). G. m. Edith, f. Kofoed, d. 2. 8. 1893 paa Gadegd. i Knudsker (D. af Hans Valdemar K. og Flora, f. Sode). Børn: Kaj Aage Kofoed, f. 17. 6. 1920. Poul Kofoed, f. 4. 11. 1921. Aase Marie Kofoed, f. 10. 11. 1923. Agnes Kofoed, f. 2. 6. 1935.

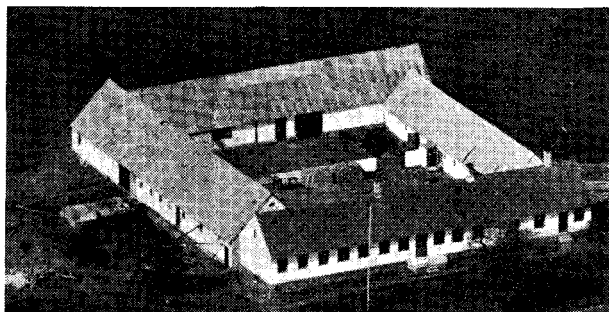
21 a — »DYNDEGAARD« pr. Vang. Tlf. Rutsk. 18. 18. Slg. 38,1 ha — Htk. 8-2-3-2¾ — Ejds. 53,000 — Grdsk. 28,200. 9 Td. Ld. er Skov og Eng. Paa Grunden findes en fredet Høj

24 a — »BAKKEGAARD«, pr. Vang. 21. Slg. 35,5 ha — Htk. 7-6-3-¾ — Ejds. 46,000 — Grdsk. 26,000. 17 Td. Ld. er Skov

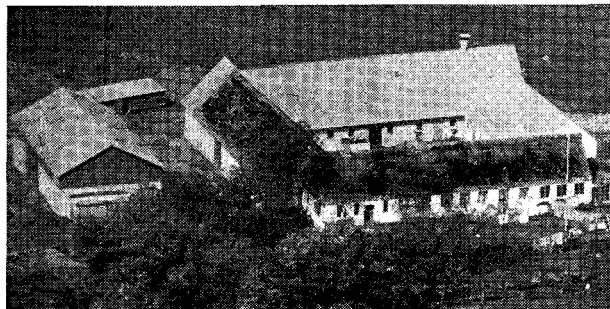

og Eng. Stuehuset er ældre med Bindingsværk. Overtoges 1946 af: *Arne Olsen*, f. 4. 8. 1916 paa Hollændergaard i Olsker (S. af August O. og Kristine, f. Olsen). Elev paa Bornh. Højsk. 1933—34 og paa Tune Landbrugssk. 1941—42. G. m. Ruth Elisabeth, f. Ingvorsen, d. 4. 9. 1921 paa Egevang i Østerlars (D. af Christian I. og Manny, f. Jensen). Elev paa Bornh. Husholdningssk. 1938 og paa Bornh. Højsk. 1941. Børn: Ingrid Merete, f. 8. 7. 1948.

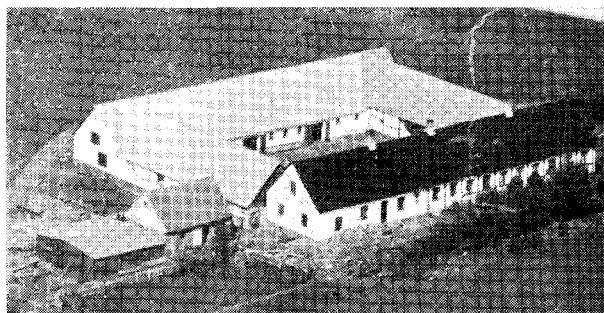
25 a — »SKOVGAARD« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 14. 22. Slg. 21,1 ha — Htk. 2-7-3-¼ — Ejds. 29,500 — Grdsk. 13,500. Ca. 8 Td. Ld. er Skov og Gruskule. Overtoges 1941 af: *Jens Otto Marcher*, f. 22. 2. 1913 paa Naskegd. i Ibsk. (S. af Jens Andr. M. og Anna Kathrine, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højsk. 1931—32. G. m. Edith, f. Nielsen, d. 27. 3. 1921 paa Gaarden (D. af Peder N. og Petra, f. Kofoed). Børn: Vilmer, f. 21. 3. 1943. Anette, f. 24. 6. 1945.

26 a — »MYSEREGAARD«, pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 70. 23. Slg. 18,6 ha — Htk. 3-7-0-1¼ — Ejds. 31,000 — Grdsk. 16,000. Overtoges 1947 af: *Frede Georg Knudsen*, f. 29. 3. 1922 paa Gaarden (S. af Aksel Vilhelm K. og Alvilda Marie, f. Holm). G. m. Lilly Jensine, f. Kofoed, d. 17. 9. 1925 i Klemensker (D. af Niels Peter K. og Jane, f. Jensen).

26 c — »KUREMØLLEN« pr. Vang. 23. Slg. Pc. 6,6 ha — Htk. 1-1-0-½ — Ejds. 13,000 — Grdsk. 5,000. Overtoges 1946 af:

Asta Hansine Olsen, f. Carlsen, d. 21. 9. 1901 (D. af Gustav C. og Marie, f. Nielsen). Børn: Esther, f. 9. 7. 1920. Knud, f. 22. 10. 1921. Herluf, f. 4. 4. 1923. Anne Marie, f. 12. 3. 1925. Grethe, f. 31. 12. 1926. Elin, f. 27. 11. 1928. Ruth, f. 10. 2. 1930. Poul, f. 6. 5. 1934.

27 a — »STELLEGAARD« pr. Hasle. Tlf. Ruts. 24. 24. Slg. 20,8 ha — Htk. 3-7-0-2¼ — Ejds. 32,000 — Grdsk. 16,500. 3½ Td. Ld. Veje og Krat. Overtoges 1910 af: *Jens Frederik Mogensen*, f. 2. 12. 1885 paa Spannergd. (S. af Jens M. og Kristine, f. Nielsen). G. m. Martha, f. Westh, d. 10. 12. 1881 paa Baasegd. (D. af Andreas W. og Karoline, f. Hjorth). Børn: Dagny, f. 5. 3. 1914. Kristian, f. 18. 4. 1915. Esther, f. 15. 5. 1916. Johannes, f. 22. 2. 1918. Gunnar, f. 4. 9. 1919.

27 b — »LUNDSHØJ« pr. Hasle, Tlf. Rutsk. 8 y. 24. Slg. Pc. 9,5 ha — Htk. 1-1-3-1½ — Ejds. 20,000 — Grdsk. 8,000. Overtoges 1941 af: *Axel Peter Lund*, f. 27. 12. 1901 paa Ejend. (S. af Carl L. og Hansine, f. Jørgensen). Elev paa Haslev Landbrugsskole 1924—25.

28 a — »BRØDLØSEGAARD« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 42 x. 25. Slg. 14,5 ha — Htk. 2-5-3-2 — Ejds. 30,000 — Grdsk. 13,000. ¾ Td. Ld. er Veje og Mergelgrave. Overtoges 1936 af: *Jens Christian Riis*, f. 13. 1. 1909 paa Nygaard i Hasle (S. af Jens Christian R. og Anna Karoline, f. Schou). Elev paa Lyngby

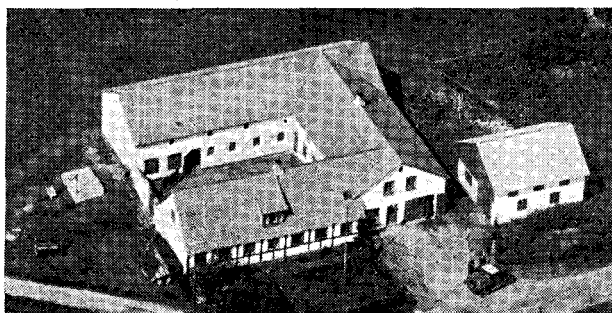

Landbosk. 1930—31. G. m. Esther, f. Mogensen, d. 15. 5. 1916 paa Stellegaard (D. af Jens Frederik M. og Martha, f. Westh). Børn: Jens, f. 1. 3. 1940. Beth, f. 13. 7. 1941. Poul, f. 18. 2. 1943.

28 g — »GRØNNEBJERG« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 43 x. 25. Slg. Pc. 11,9 ha — Htk. 1-1-3-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 17,800 — Grdsk. 7,000. 4 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1908 af: *Viggo Jørgen Andr. Sonne*, f. 23. 7. 1882 paa Ejend. (S. af Hans August S. og Elisabeth Kristine Mathea, f. Jørgensen). G. m. Kristine Margrethe, f. Jensen, d. 13. 9. 1878 i Rø (D. af Klaus Michael J. og Jensine Margrethe, f. Schou). Børn: Karen, f. 21. 3. 1909. Alfred, f. 13. 8. 1910, Johannes, f. 4. 9. 1912. Anker Andr. f. 18. 1. 1914. Henry, f. 21. 2. 1915. Jørgen, f. 25. 10. 1916. Knud, f. 28. 7. 1918. Ellen Margrethe, f. 28. 8. 1919. Bodil, f. 2. 6. 1922.

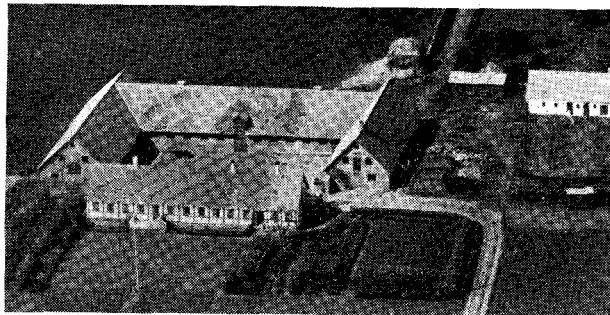

29 a — »BONDEGAARD« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 21 x. 26. Slg. 39,0 ha — Htk. 6-6-0-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 50,000 — Grdsk. 28,600. Ca. 4 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1946 af: *Marcus Conrad Hjorth Westh*, f. 15. 7. 1913 paa Baasegd. (S. af Ejler Hjorth W. og Agnes Marie, f. Mikkelsen). Elev paa Bornh. Højskole 1930—31. G. m. Else Marie, f. Mortensen, d. 13. 2. 1920 paa Engegd. (D. af Alvin M. og Magda Theodora, f. Westh). Børn: Anders Hjorth, f. 22. 5. 1943. Dorthe Hjorth, f. 28. 6. 1945.

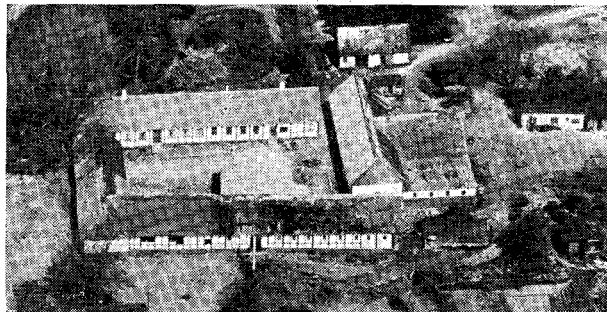

29 c — »PAULSMINDE« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 21 y. 26. Slg. Pc. 1,8 ha — Htk. 0-2-2- $\frac{1}{2}$ — Ejds. 14,000 — Grdsk. 1,600. Overtoges 1918 af: *Jens Peter Andreas Nielsen*, f. 23. 9. 1889 paa Degnegaard (S. af Jens Hansen N. og Thora Karoline, f. Pedersen). Elev paa Bornh. Højsk. 1908—09. G. m. Margrethe Hansine Henriette, f. Hansen, d. 16. 1. 1899 i Østerlars (D. af Henrik H. og Hansine Ellemine, f. Ipsen). Børn: Hans Henrik, f. 11. 11. 1921. Dagmar Margrethe, f. 5. 2. 1923. Helmer Villy, f. 30. 10. 1932.

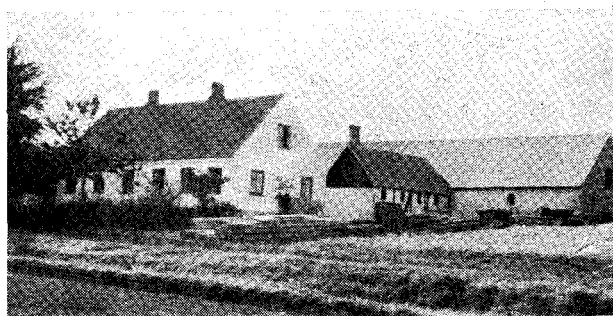
30 a — »KRUSEGAARD« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 21 u. 27. Slg. 31,4 ha — Htk. 4-6-3-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 46,000 — Grdsk. 24,000.

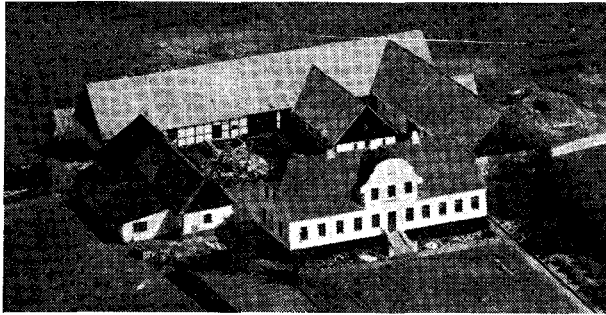
5 Td. Ld. er Skov, Veje og Mose. Gaarden har været i Slægtens Eje gennem 8 Generationer. Overtoges 1929 af: *Ludvig Michael Jørgensen*, f. 21. 8. 1905 paa Gaarden (S. af Sinius Andreas J. og Thora Kristine, f. Skou). Elev paa Bornh. Højsk. 1923—24. G. m. Ellen Julie Blem, f. Grønbech, d. 6. 12. 1907 paa St. Myregaard i Nylars (D. af Johan Peter G. og Anna, f. Blem). Børn: Johannes Andreas, f. 16. 11. 1930. Knud Anker, f. 21. 12. 1932. Anne Marie, f. 26. 5. 1935. Inger Birthe, f. 13. 2. 1945.

31 a — »Ø. ROSENDALEGAARD« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 28 y. 28. Slg. 55,9 ha — Htk. 7-3-0-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 54,000 — Grdsk. 35,000. 14 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1923 af: *Ejner Lundberg*, f. 3. 4. 1897 i Østerm. (S. af Ole Rasmussen L. og Karoline Marie, f. Jensen). G. m. Jenny Dorthea, f. Lau, d. 6. 11. 1899 i Aaker (D. af Søren L. og Hansine Kirstine, f. Jørgensen). Børn: Jørgen Andr., f. 21. 11. 1923. Ejma Dorthea, f. 4. 4. 1925. Karl Aage, f. 16. 10. 1927. Herluf Arne, f. 17. 8. 1932. Henning Ole, f. 19. 8. 1940.

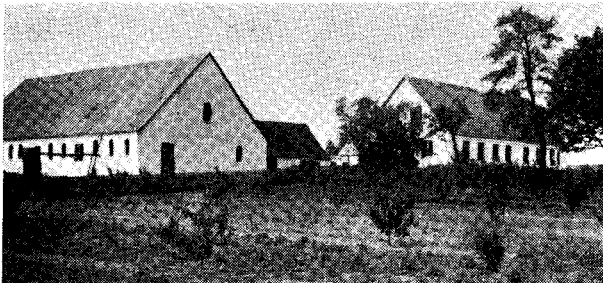

31 c — »ROSENLUND« pr. Hasle. 28. Slg. Pc. 10,7 ha — Htk. 0-6-3-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 6,000. $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov og Lyng. Overtoges 1948 af: *Gunnar Aksel Andersen Marcher*, f. 3. 2. 1916 paa Engvang i Østerlars (S. af Gartner Carl M. og Anna, f. Andersen). G. m. Grethe Solveig, f. Andersen, d. 15. 2. 1928 i Hasle (D. af A. og Anna, f. Madsen).

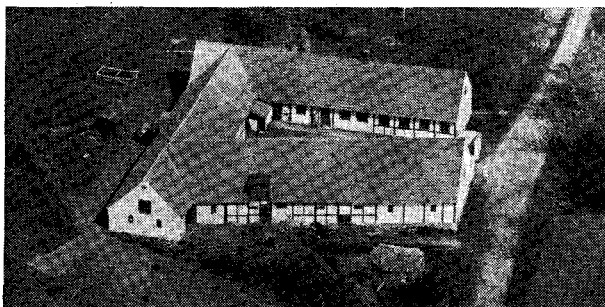

32 a — »V. ROSENDALEGAARD« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 28 x. 29. Slg. 49,3 ha — Htk. 6-0-3-0 — Ejds. 56,000 — Grdsk. 27,500. 15 Td. Ld. er Skov og 4 Td. Ld. er Krat og Eng. Overtoges 1917 af: *Edvard Christian Holm*, f. 30. 9. 1891 paa Gaarden (S. af Niels Peter H. og Karoline, f. Sonne). G. m. Maren Kathrine, f. Nielsen, d. 1. 6. 1893 i Fakse (D. af Jens Chr. N. og Karen Marie, f. Pedersen). Børn: Grethe Karoline, f. 13. 5. 1918. Frants Jens Peter, f. 3. 11. 1919. Edvard, f. 21. 3. 1921. Esben, f. 26. 6. 1927.

32 c — »ROSVANG« pr. Hasle. 29. Slg. Pc. 9,3 ha — Htk. 1-2-1-2¼ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 6,000. Overtoges 1943 af: *Hjalmar Andr. Engell*, f. 6. 8. 1902 i Knudsk. (S. af Georg Math. E. og Karoline Margrethe, f. Jensen). G. m. Olga Margrethe, f. Johansen, d. 1. 4. 1902 i Rønne (D. af Ole J. og Ingrid Blom, f. Andersen). Børn: Lydia Andrea, f. 29. 4. 1922. Ingrid Jørdis, f. 1. 6. 1927. Birte Helene, f. 28. 10. 1934. Lillie Margrethe, f. 14. 1. 1937. Lene Grethe, f. 6. 10. 1943. Jane Elinor, f. 11. 11. 1944.

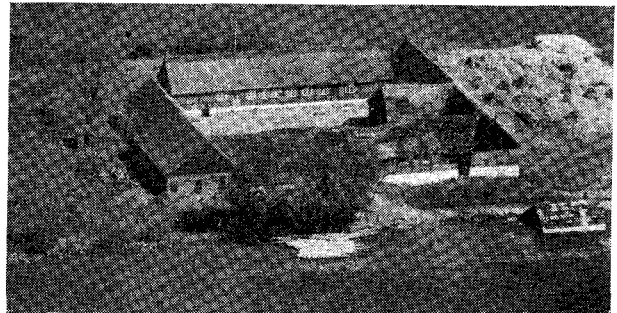
33 a — »SIMONSGAARD« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 28 u. 30. Slg. 26,4 ha — Htk. 4-4-0-¼ — Ejds. 38,000 — Grdsk. 20,500. Overtoges 1939 af: *Svend Aage Jensen*, f. 26. 10. 1904 i Hasle (S. af Karl Emil J. og Maren Kirstine Regine, f. Nielsen). G. m. Selma Elenore Elisabeth, f. Munk, d. 30. 12. 1907 i Californien (D. af Victor Chr. M. og Juline Kristine, f. Bech). Børn: Vilmer Gerhard, f. 29. 11. 1932. Kirsten Elinor, f. 13. 10. 1934.

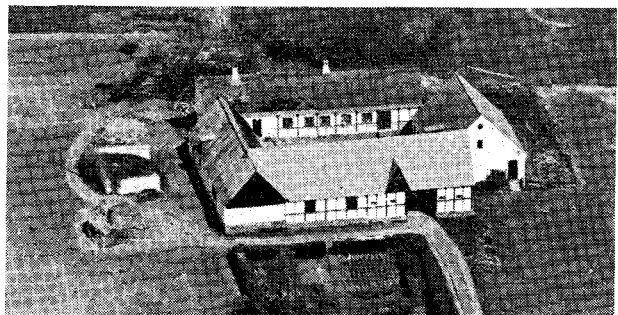
33 d — »KRUMMEMARK« pr. Hasle. Tlf. Rusk. 26 x. 34. Slg.

Pc. 11,2 ha — Htk. 1-5-1-2½ — Ejds. 20,000 — Grdsk. 9,200. Overtoges 1946 af: *Edvard Christian Hansen*, f. 14. 6. 1910 paa Ej. (S. af Nicolaj H. og Agnes Marie, f. Bager). G. m. Ingeborg Marie, f. Bendtsen, d. 30. 4. 1912 i Olsker (D. af Anias Peter B. og Anna Georgine, f. Ipsen). Børn: Henning Christian, f. 11. 12. 1938. Knud Johannes, f. 27. 9. 1945.

33 f — »ENGVANG« pr. Hasle. 30. Slg. Pc. 7,3 ha — Htk. 1-0-3-1 — Ejds. 12,000 — Grdsk. 6,000. Overtoges 1931 af: *Hjalmar Andr. Cbr. Ipsen*, f. 17. 7. 1894 i Klemensk. (S. af Hans Bech og Petrea, f. Ipsen). G. m. Marie, f. Seminiuk d. 24. 8. 1898 i Polen (D. af Roman S. og Anna, f. Statier). Børn: Aage Seminiuk, f. 25. 12. 1920.

34 a — »ENGEGAARD« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 26 y. 31. Slg. 25,7 ha — Htk. 5-6-2-2¼ — Ejds. 40,000 — Grdsk. 24,600. Gaarden har været i Slægtens Eje gennem 4 Generationer. — Overtoges 1918 af: *Alvin Andr. Mortensen*, f. 1. 2. 1892 paa Gaarden (S. af Andreas Peter M. og Anna Marie, f. Dam). Elev paa Bornh. Højsk. 1909—10 og paa Tune Landbrugssk. 1916—17. G. m. Magda Theodora, f. Westh, d. 21. 4. 1900 i Klemensk. (D. af Georg Theodor Vald. W. og Frederikke Elisabeth, f. Kure). Børn: Else Marie, f. 13. 2. 1920. Helga Frederikke, f. 17. 5. 1921. Gertrud Kirstine Andrea, f. 8. 8. 1922. Anna Sofie, f. 19. 1. 1926. Aage Andr. Westh, f. 16. 3. 1928. Elna Marie Westh, f. 9. 11. 1929. Gregers Westh, f. 23. 6. 1931. Kirsten Westh, f. 24. 5. 1934. Ejvind Westh, f. 20. 8. 1938.

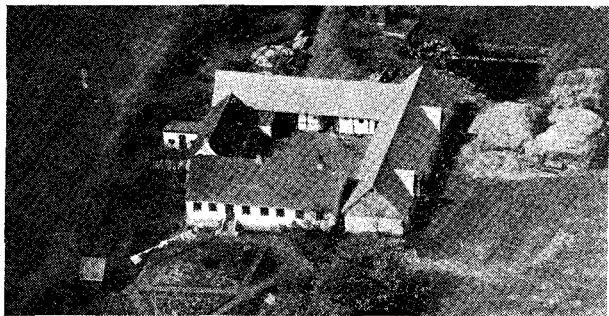

35 a — »KROGHOLMSGAARD« pr. Hasle, Tlf. Rutsk. 32 y. 32. Slg. 12,4 ha — Htk. 2-0-3-1¾ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 9,700. 2 Td. Ld. er Skov og Eng. Overtoges 1943 af: *Hans Jørgen Peter Munch*, f. 16. 6. 1909 (S. af Otto M. og Anna Karoline, f. Sonne). G. m. Eli Mildrid, f. Jørgensen, d. 7. 8. 1923 paa Bjergegd. i Østerlars (D. af Peter J. og Marie, f. Schou). Børn: Egon Henning, f. 29. 6. 1945.

35 b — »GAMMELTOFT« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 31. 32. Slg. Pc. 8,7 ha — Htk. 1-1-0-¼ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 6,500. Over-

toges 1930 af: *Aage Herluf Munch*, f. 24. 8. 1898 i Vestermarie (S. af Emil Peter M. og Hansine Jørgine, f. Pedersen Kragh). Elev paa Bornh. Højsk. 1923—24 og paa Kærehave Landbrugsskole 1927—28. G. m. Edith Kristine Sode, f. Jørgensen, d. 19. 1. 1900 (D. af Janus Georg J. og Marie Birgitte, f. Sode). Børn: Ruth Birgitte, f. 10. 3. 1935. Aase Helene, f. 8. 2. 1939. Poul Emil, f. 13. 9. 1940.

35 d — »KIRKEDAL« pr. Hasle. 32. Slg. Pc. 10,5 ha — Htk. 1-5-2-1¼ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 8,100. Overtoges 1943 af: *Orla Olsen*, f. 6. 11. 1921 (S. af Karl Edvard O. og Marie, f. Johansen). G. m. Magda Kirstine, f. Bendtsen, d. 6. 1. 1923 i Rønne. Børn: Birgith Irene Marie, f. 17. 11. 1944. Finn Preben Edvard, f. 31. 7. 1947.

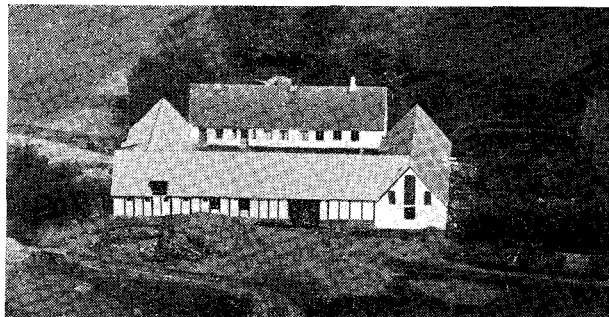

35 g — »JYDEVANG« pr. Hasle. 42. Slg. Pc. 13,2 ha — Htk. 2-4-1-1½ — Ejds. 26,000 — Grdsk. 11,800. Overtoges 1942 af: *Ejner Julius Kjøller*, f. 16. 6. 1915 paa Ejend. (S. af Jens Hansen K. og Andrea Engeline, f. Schou). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1935—36. G. m. Bodil Margrethe, f. Larsen, d. 17. 8. 1920 i Olsker (D. af Ejner L. og Esther, f. Jensen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1943. Børn: Arne Helge, f. 31. 7. 1947.

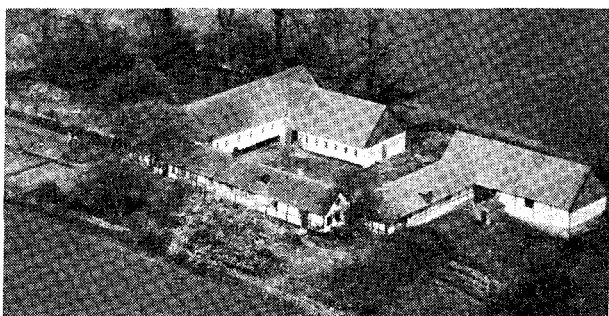

36 a — »RISEGAARD« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 22 x. 33. Slg. 22,1 ha — Htk. 5-5-1-1½ — Ejds. 32,000 — Grdsk. 17,000. ½ Td. Ld. er Mose og Mergelgrav. Overtoges 1943 af: *Carl Andr. Kofoed*, f. 4. 10. 1900 i Nyker (S. af Jens K. og Anna, f. Mikkelsen). Elev paa Haslev Højsk. 1920—21. G. m. Agda Margrethe, f. Pedersen, d. 23. 7. 1903 paa Søholt i Klemensk. (D. af August P. og Anna, f. Jensen). Børn: Annelise, f. 22. 2. 1930. Uffe Andr. f. 1. 6. 1931. Jørn, f. 27. 5. 1934. Karen Margrethe, f. 25. 12. 1935.

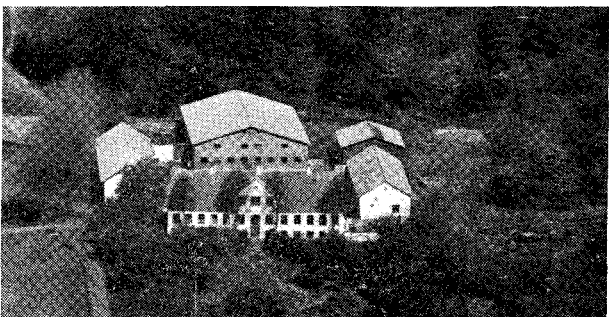
37 a — »SMEDEGAARD« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 69 x. 34. Slg. 19,0 ha. Htk. 3-1-3-2¼ — Ejds. 30,000 — Grdsk. 15,000. Ca. 2 Td. Ld. er Eng og Bakkeskraaning. Overtoges 1946 af: *Villiam Christian Sommer*, f. 21. 3. 1904 paa Munkegd. i Olsker (S. af

Hans Vilhelm S. og Marie, f. Holm). G. m. Gudrun Funch, f. Jørgensen, d. 16. 12. 1905 i Odense (D. af Claus J. og Anna, f. Funch). Børn: Frits Christian, f. 14. 9. 1941. Karen Margrethe, f. 21. 11. 1943.

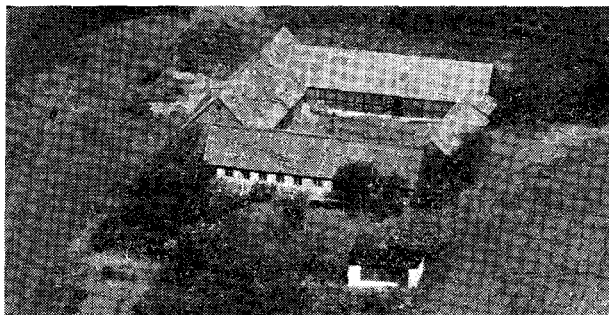
38 a — »AAHALSEGAARD« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 46 x. 35. Slg. 32,5 ha — Htk. 5-1-0-¾ — Ejds. 38,000 — Grdsk. 21,200. 10 Td. Ld. er Skov og Klipper. Paa Gaarden drives Traktørsted. Overtoges 1946 af: *Thomas Peter Hansen*, f. 22. 6. 1909 paa Damskov i Klemensk. (S. af Martin Johan H. og Anna Margrethe, f. Kjøller). G. m. Edith Johanne, f. Svendsen, d. 24. 12. 1922 paa Nordvang i Østerlars (D. af Ole Chr. S. og Ellen Emilie, f. Hansen). Børn: Ole Peter, f. 19. 11. 1941. Solveig Irene, f. 3. 8. 1943. Keld Johan, f. 26. 8. 1945.

39 a — »INGEMANSGAARD« pr. Hasle. Tlf. Hasle 111 x. 36. Slg. 53,6 ha — Htk. 10-2-2-¼ — Ejds. 70,000 — Grdsk. 38,000. 12 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1946 af: *Ole Jensen Lund*, f. 3. 9. 1920 paa Gaarden (S. af Karl August Ingeman L. og Sigrd Augusta L.). Realeksamen fra Rønne Statssk. 1935. Elev paa Dalum Landbrugssk. 1944—45. G. m. Signe Marie, f. Nielsen-Mann, d. 9. 1. 1922 i Brovst (D. af Niels Christian N. og Magdalene, f. Jensen).

41 a — »JULEGAARD« pr. Hasle. 38. Slg. 16,0 ha — Htk. 3-1-3-1¼ — Ejds. 27,000 — Grdsk. 14,000. Overtoges 1915

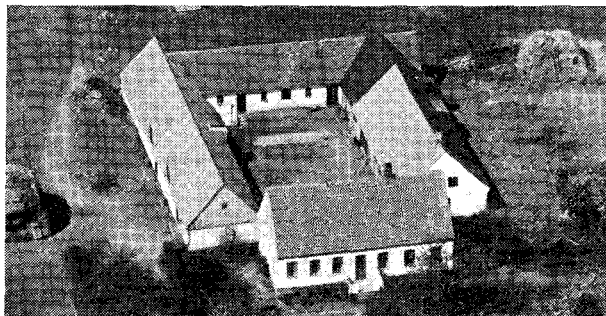

af: *Niels Julius Andersen*, f. 12. 11. 1890 paa Gaarden (S. af Hans Jacob A. og Kirstine Elisabeth, f. Holned). Elev paa Bornh. Højsk. 1910—11. G. m. Magda Louise Kathrine, f. Hansen, d. 4. 9. 1897 i Nyker (D. af Ludvig Andreas H. og Mathilde, f. Olufsen). Børn: Holger Ulrik, f. 4. 7. 1919. Ruth Elisabeth, f. 1. 12. 1920. Else Birgith, f. 4. 6. 1923. Lissie Agnethe, f. 24. 4. 1927. Bente, f. 8. 3. 1933.

i1 ac — »BRØNDHØJ« pr. Hasle. Tlf. Hasle 36 x. 1. Vdg. Pc. 11,8 ha — Htk. 2-4-3-1¼ — Ejds. 29,000 — Grdsk. 11,800. Overtoges 1932 af: *Emil Christian Svendsen*, f. 2. 1. 1893 i Østermarie (S. af Hans Jørgen S. og Jørgine Hansine, f. Kjøller). G. m. Maud, f. Jensen, d. 10. 5. 1907 i Østermarie (D. af Kristian Georg J. og Marie Kristine, f. Riis). Børn: Hans Jørgen, f. 25. 7. 1934. Kirsten, f. 3. 12. 1937.

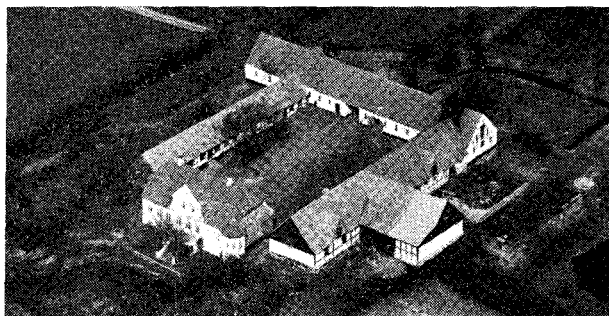

41 t — »DALSHØJ« pr. Hasle. Tlf. Hasle 115y. 38. Slg. Pc. 16,2 ha — Htk. 2-7-1-1¼ — Ejds. 28,000 — Grdsk. 14,000. Ca. 2 Td. Ld. er Eng. Overtoges 1944 af: *Hans Frederik Hansen*, f. 11. 2. 1915 paa Damskov i Klemensk. (S. af Martin Johan H. og Anna Margrethe, f. Kjøller). G. m. Ingeborg Karoline, f. Nielsen, d. 8. 5. 1911 i Aaker (D. af Markus Andr. N. og Michelle Margrethe, f. Mouritsen). Børn: Jan Ole, f. 22. 12. 1944.

42 i — »TASSEN« pr. Hasle. Tlf. Hasle 111y. 39. Slg. Pc. 13,4 ha — Htk. 2-3-3-0 — Ejds. 26,000 — Grdsk. 14,000.

Overtoges 1947 af: *Janus Anius Svendsen*, f. 25. 12. 1919 paa Skovvang i Klemensker (S. af Niels S. og Ida, f. Braun). G. m. Inger Mebel, f. Schou, d. 29. 1. 1926 paa Aabyhøj i Nyker (D. af Otto S. og Marie, f. Malmstrøm).

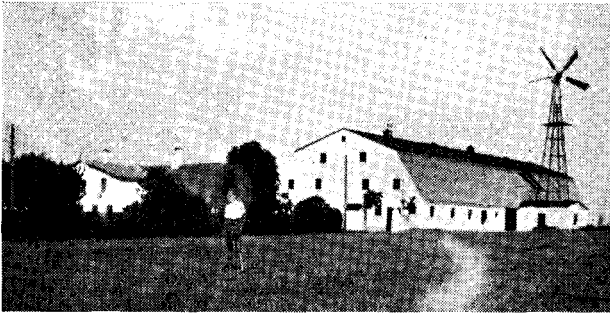

43 a — »BAASEGAARD« pr. Hasle. Tlf. Hasle 73. 40. Slg. 29,2 ha — Htk. 5-7-3-1 — Ejds. 50,000 — Grdsk. 25,800. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Ejer siden 1911: *Ejler Hjorth Westb*, f. 28. 5. 1885 paa Gaarden (S. af Klausen W. og Karoline Mathilde, f. Hjorth). Elev paa Bornh. Højsk. 1905—06 og paa Tune Landbrugssk. 1908—09. G. m. Agnes Marie, f. Mikkelsen, d. 28. 10. 1889 paa Simonsgaard (D. af Jens M. og Andrea Margrethe, f. Hansen). Børn: Edel, f. 22. 5. 1912. Marcus Conrad Hjorth, f. 15. 7. 1913. Agnethe, f. 15. 11. 1914. Frimann Andersen, f. 24. 2. 1917. Henning Baasegaard, f. 15. 2. 1919. Johannes Karsten, f. 5. 7. 1920. Solveig Hjorth, f. 1. 11. 1925. Mille Hjorth, f. 24. 3. 1931. — Forpagter siden 1947: Henning Baasegaard Westh, f. 15. 2. 1919 paa Gaarden (S. af Ejler Hjorth W. og Agnes Marie, f. Mikkelsen). Elev paa Vallekilde Højskole 1938—39 og paa Tune Landbrugsskole 1943—44.

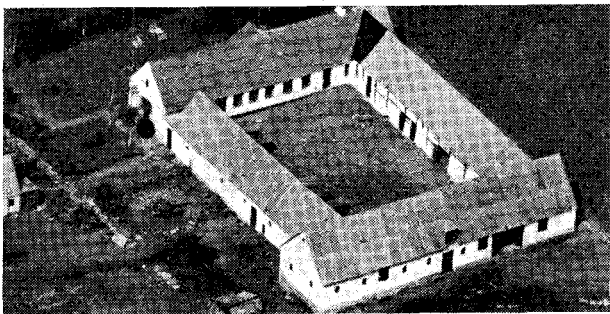

43 h — »KUMLEHØJ« pr. Hasle. 40 Slg. Pc. 1,4 ha — Htk. 0-1-2-1½ — Ejds. 10,000 — Grdsk. 1,400. Overtoges 1913 af: *Jens Peter Hansen*, f. 7. 1. 1883 (S. af Anders Peter H. og Karoline Kristine, f. Finne). G. m. Hansine Ottoline, f. Holm, d. 28.

8. 1885 (D. af Hans Frederik Emilius H. og Cecilie Marie Bodilstine, f. Jørgensen). Børn: Marie Kristine Frederikke Petrea, f. 21. 11. 1903. Sinius Peter Hylby, f. 18. 11. 1908. Henry Andr. Hylby, f. 21. 7. 1917. Elise Margrethe, f. 18. 2. 1921.

44 a — »KLINGEGAARD« pr. Hasle. Tlf. Hasle 87 x. 41. Slg. 40,6 ha — Htk. 7-0-0-0 — Ejds. 58,600 — Grdsk. 30,600. 2 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1939 af: *Johan Sonne Steenberg*, f. 21. 7. 1909 paa Kirkebogaard i Østerlars (S. af Nicolaj S. og Karoline, f. Sonne). G. m. Judith Alma, f. Larsen, d. 30. 9. 1913 paa Kuremøllen (D. af Karl L. og Alma, f. Vesterdal). Børn: Bent Weimar, f. 3. 4. 1937. Leif, f. 16. 8. 1939. Kurt Regner, f. 25. 11. 1942.

45 a — »JYDEGAARD« pr. Hasle. Tlf. Hasle 48 u. 42. Slg. 13,3 ha — Htk. 2-5-3-0 — Overtoges 1938 af: *Sigfred Ludv. Olsen*, f. 14. 1. 1908 (S. af J. P. O. og Andrea Kathrine, f. Mogensen). Elev paa Kærehave Landbrugssk. 1928—29. G. m. Magna Sofie, f. Marcher, d. 2. 9. 1913 i Østerlars (D. af Janus Math. M. og Ada Kristiane M.) Børn: Inge Irene, f. 17. 4. 1937. Kjeld Verner, f. 3. 10. 1942.

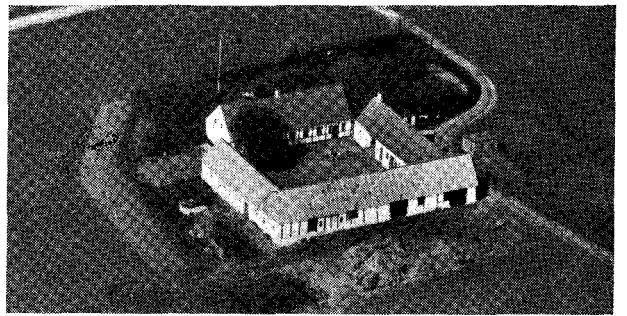

46 a — »JYDEGAARD« pr. Hasle. Tlf. Hasle 48 u. 43. Slg. 18,2 ha — Htk. 4-0-0-0¼ — Ejds. 30,000 — Grdsk. 15,200. Overtoges 1946 af: *Holger Larsen*, f. 21. 1. 1912 i Aaker (S. af Ludvig L. og Kirstine, f. Møller). G. m. Valborg Hansine, f. Ko-

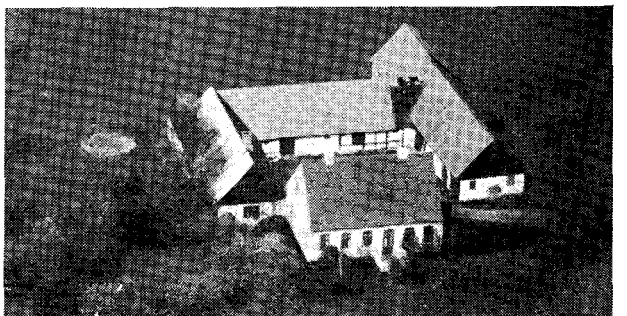
foed, d. 29. 12. 1912 i Aaker (D. af Johannes K. og Anna, f. Bendtsen). Børn: Kirsten Kofoed, f. 25. 12. 1936. Birgith Kofoed, f. 24. 2. 1939. Knud Erik Kofoed, f. 16. 3. 1945.

46 b — »ALMELY« pr. Hasle. 43. Slg. Pc. 9,8 ha — Htk. 1-6-1-2¼ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 9,800. Overtoges 1946 af: *Alfred Georg Pedersen*, f. 26. 2. 1916 paa Ejend. (S. af Hans Georg Mathildus P. og Frida Karoline P. f. Hansen). G. m. Johanne Marie Anine, f. Holm, d. 21. 12. 1917 paa Risenhøj. (D. af Peter Nielsen H. og Mette Marie, f. Pedersen). Børn: Lis, f. 24. 4. 1939. Eva, f. 25. 7. 1942. Inge, f. 7. 3. 1946. Hanne, f. 23. 8. 1947.

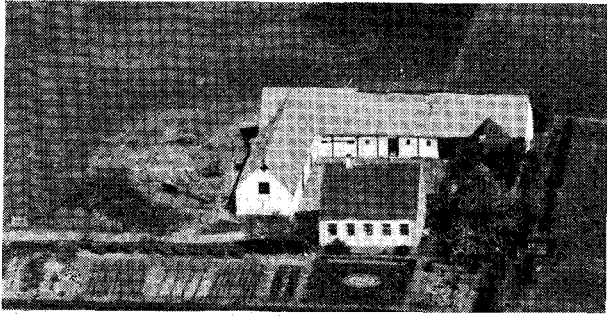

47 a — »TÆKKEREGAARD« pr. Hasle. Tlf. Hasle 48y. 44. Slg. 13,1 ha — Htk. 2-7-1-2¾ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 11,200. Overtoges 1946 af: *Viggo Ferdinand Pedersen*, f. 14. 2. 1906 paa Spholt i Klemensk. (S. af August P. og Anna, f. Jensen). Elev paa Tommerup Højskole 1929—30. G. m. Bodil Cecilie, f. Thiesen, d. 12. 10. 1912 paa Gaarden (D. af Viktor Peter T. og Margrethe Kristine, f. Olsen). Børn: Hans Erik Wibø, f. 28. 6. 1940. Ulla Margrethe Wibø, f. 20. 3. 1945.

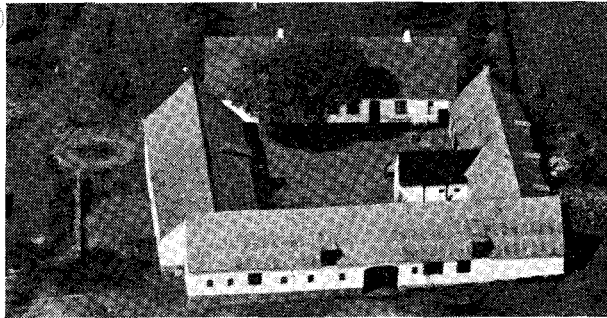

47 c — »FÆDRESMINDE« pr. Hasle. 10,6 ha — Htk. 1-4-3-2 — Ejds. 18,000 — Grdsk. 7,100. Overtoges 1939 af: *Sigurd Aksel Jensen*, f. 27. 1. 1907 i Hasle (S. af Karl J. og Kirstine, f. Nielsen).

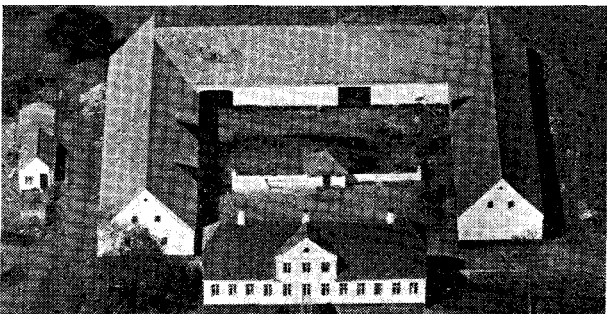

47 g — »SKOVSHØJ« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 26v. 30. Slg. Pc. 9,9 ha — Htk. 0-7-0-2 — Ejds. 16,000 — Grdsk. 6,100. Overtoges 1943 af: *Niels Theodor Math. Nielsen*, f. 14. 3. 1895 i Rø (S. af Christian N. og Klaudine, f. Holm). G. m. Ingeborg Marie, f. Mogensen, d. 14. 11. 1899 i Pedersk. (D. af Johannes Peter M. og Inger Nielsine, f. Madsen). Børn: Henning, f. 20. 5. 1923. Frede, f. 4. 11. 1931.

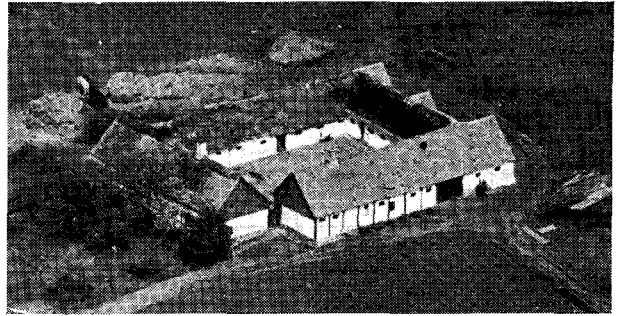

48 a — »VÆBOGAARD« pr. Hasle. Tlf. Hasle 48x. 45 Slg. 24,5 ha — Htk. 4-6-3-2½ — Ejds. 40,000 — Grdsk. 19,100. Overtoges 1946 af: *Johannes Karsten Westh*, f. 5. 7. 1920 paa Baasegaard (S. af Ejler Hjorth W. og Agnes Marie, f. Mikkelsen). Elev paa Frederiksborg Højsk. 1940—41 og paa Lyngby Landbolskole 1943—44. G. m. Ellen Marie, f. Schou, d. 20. 1. 1926 paa Gaarden (D. af Jens Peter S. og Jenny Hansine, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Husholdningssk. 1944 og paa Bornh. Højsk. 1945.

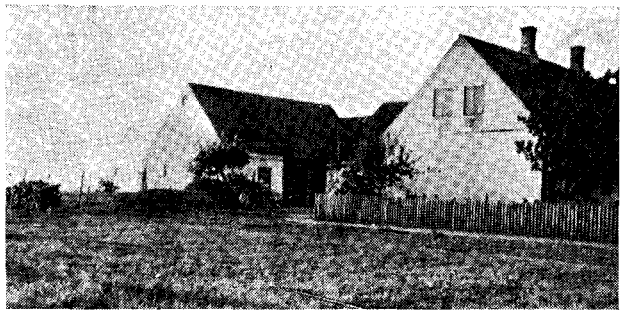

49 a — »SANDEMANDSGAARD« pr. Hasle. Tlf. Hasle 82y. 46. Slg. 49,6 ha — Htk. 11-1-0-1 — Ejds. 75,000 — Grdsk. 41,000. Overtoges 1941 af: *William Thorsen*, f. 11. 7. 1912 (S. af Henry William T. og Thora Margrethe, f. Westh). G. m. Louise Kristine, f. Hansen, d. 9. 11. 1914 i Klemensk. (D. af Christian H. og Marie). Børn: Niels, f. 19. 3. 1944. Svend-Aage, f. 16. 9. 1946.

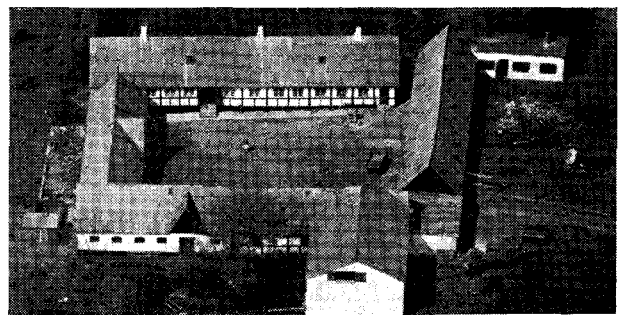
49 c — »KLIPPELY« pr. Hasle. Tlf. Hasle 67 v. 46. Slg. Pc. 13,1 ha — Htk. 1-5-3-0 — Ejds. 23,000 — Grdsk. 10,300.

2 Td. Ld. er Bakker og Klipper. Overtoges 1928 af: *Oluf Emil Holm*, f. 6. 4. 1903 paa Ejend. (S. af Hans Peter H. og Karoline, f. Holm). G. m. Ebba Kathrine, f. Jørgensen, d. 5. 11. 1904 i Lyng (D. af Niels Hansen J. og Marie, f. Jensen). Børn: Ady, f. 4. 3. 1929.

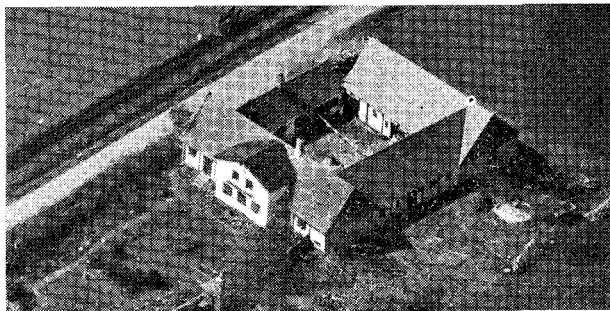

49 f — »LILLEHØJ« pr. Hasle. 46. Slg. Pc. 6,0 ha — Htk. 1-2-0-0½ — Ejds. 16,500 — Grdsk. 6,000. Overtoges 1944 af: *Christian Andreas Kofoed*, f. 2. 5. 1906 i Rønne (S. af Hans Jørgen K. og Anna, f. Jensen). G. m. Ellen Agnethe, f. Ipsen, d. 15. 3. 1911 i Olsker (D. af Valdemar Jensen og Jane Karoline Anine, f. Ipsen). Børn: Jens Valdemar, f. 19. 7. 1938. Jane-Lise, f. 9. 12. 1939. Jørn Andreas, f. 1. 6. 1942.

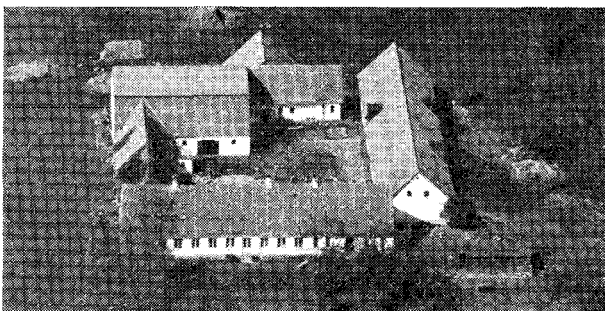

50 a — »SPANNERGAARD« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 8x. 47. Slg. 16,2 ha — Htk. 4-4-2-2½ — Ejds. 29,000 — Grdsk. 14,500. 1 Td. Ld. er Skov og Eng. Overtoges 1947 af: *Christian Albert Valdemar Thorsen*, f. 28. 5. 1887 paa Ellelyst i Hasle (S. af Hans T. og Emma, f. Farbroth). G. m. Ellen Hansine Alfrida, f. Ipsen, d. 21. 12. 1909 (D. af Frederik I. og Anna, f. Finne). Børn: Hans Børge, f. 16. 2. 1933. John Christian, f. 20. 11. 1935.

50 g — »ENGHAVE« pr. Hasle. 47. Slg. Pc. 5,4 ha — Htk. 0-5-1-0½ — Ejds. 13,000 — Grdsk. 4,900. Bygningerne er ca. 100 Aar gl. Overtoges 1922 af: *Aksel Peter Andreas Bidstrup*, f. 23. 7. 1889 i Vestermarie (S. af Ole Marcher og Marie, f. Bid-

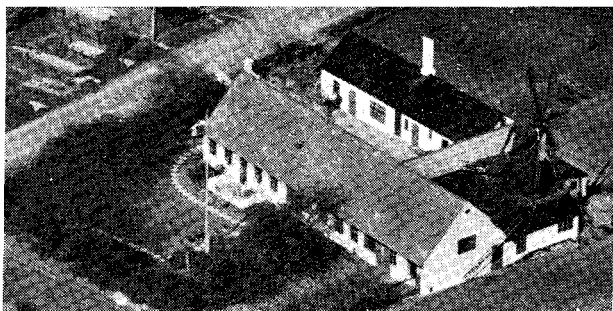

strup). Elev paa Haslev Højsk. 1909—10. Børn: Valborg Laurine Kathrine, f. 17. 7. 1912. Eskild Daniel, f. 15. 9. 1917. Ethel Margrethe, f. 17. 2. 1922. Bor hos: Gustav Jacobsen, f. 24. 4. 1917 i Allinge (S. af Andreas J. og Marie, f. Hansen). G. m. Valborg Laurine Kathrine, f. Bidstrup, d. 17. 7. 1912. Børn: Hilleborg, f. 4.10. 1936. Kirsten, f. 25. 2. 1939. Birthe, f. 26. 6. 1946.

51 a — »LANGEGAARD« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 8 v. 48. Slg. 38,9 ha — Htk. 7-5-3-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 55,000 — Grdsk. 28,000. 13 Td. Ld. er Skov og Eng. Overtoges 1925 af: *Axel Johannes Stender*, f. 15. 7. 1891 paa Ladegd. i Klemensker (S. af Mads Ludvig S. og Anne Magdalene, f. Holm). Elev paa Lyngby Landboskole 1914—15. G. m. Klara Marie, f. Olsen, d. 25. 8. 1894 paa Siegaard (D. af Svend O. og Andrea, f. Kure). Børn: Jørgen Georg, f. 5. 3. 1928, Ole, f. 28. 8. 1933.

52 a — »FRIGAARD« pr. Hasle. Tlf. Hasle 36 u. 1. Vdg. 12,2 ha — Htk. 2-2-1-2 — Ejds. 25,000 — Grdsk. 10,300. Overtoges 1931 af: *Andreas Christian Kofoed*, f. 4. 7. 1904 paa Gaarden (S. af Anders K. og Hansine, f. Larsen). G. m. Kamma, f. Josefsen, d. 20. 8. 1912 i Østerlars (D. af Hjalmar J. og Andrea J.). Børn: Bent Evald, f. 23. 9. 1933. Annelise, f. 12. 2. 1937. Ejler, f. 15. 6. 1938.

52 ae — »HAVEBO« pr. Hasle. 1. Vdg. Pc. 3,3 ha — Htk. 0-5-3-2 — Ejds. 13,000 — Grdsk. 3,300. Overtoges 1947 af:

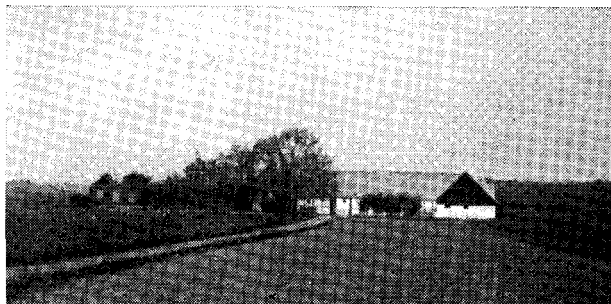
Karl Vilhelm Pedersen, f. 28. 6. 1894 i Vestermarie (S. af Otto Hansen og Eleonora, f. Mogensen). G. m. Andrea Kristine, f. Vandahl, d. 4. 11. 1902 i Aaker (D. af Hans V. og Mathilde, f. Schou). Børn: Kirsten, f. 30. 8. 1922. Elly, f. 30. 3. 1924. Svend Gunnar, f. 17. 4. 1927. Inger Marie, f. 10. 10. 1932. Lilly, f. 7. 1. 1937.

52 b — »SØNDREGAARD« pr. Hasle. Tlf. Hasle 46x. 1. Vdg. Pc. 13,1 ha — Htk. 2-3-2-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 24,000 — Grdsk. 11,700. $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Eng. Overtoges 1946 af: *Albert Sinus Pedersen*, f. 27. 1. 1906 paa Risenholm (S. af Christian P. og Anie, f. Clausen). Elev paa Bornh. Højsk. 1924—25. G. m. Elva Gyrithe, f. Olesen, d. 6. 2. 1928 i Hasle (D. af Obel O. og Agnes, f. Svendsen). Børn: Inge Merete, f. 20. 11. 1945. Ruth Irene, f. 26. 2. 1947. Else Marie, f. 17. 7. 1948.

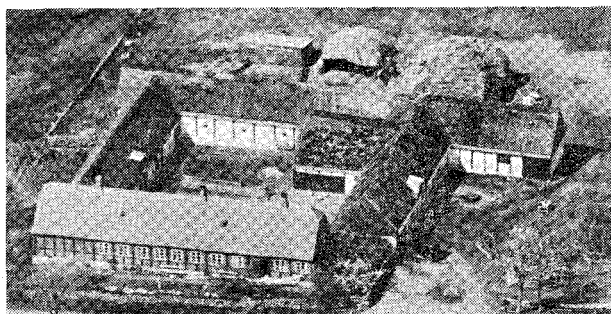
52 l — »FRIMINDE« pr. Hasle. 1. Vdg. Pc. 8,0 ha — Htk. 1-5-0-1 — Ejds. 22,000 — Grdsk. 8,000. Overtoges 1946 af: *Elwood Lind Keller*, f. 10. 10. 1919 i Nordamerika (S. af Harald Kjøller og Marie, f. Lind). G. m. Esther Marie, f. Kofoed, d. 11. 2. 1925 i Østerlars (D. af Hans K. og Johanne, f. Ipsen). Børn: Lene Marie, f. 10. 2. 1948.

52 q — »FRILY« pr. Hasle. Tlf. Hasle 87y. 1. Vdg. Pc. 8,7 ha — Htk. 2-3-1-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 22,000 — Grdsk. 10,300. Overtoges 1947 af: *Ejler Hjorth Westh* (se Matr. 43a).

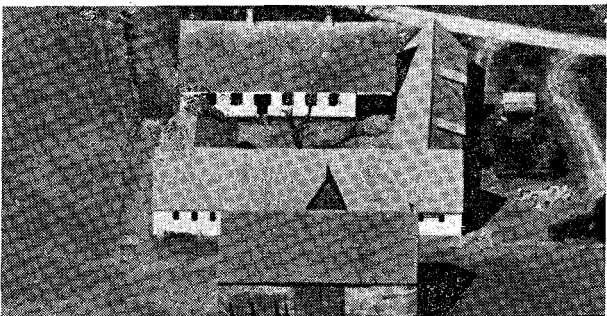

53 a — »DALEGAARD« pr. Hasle. Tlf. Hasle 76. 2. Vdg. 21,0 ha — Htk. 4-7-0-2 — Ejds. 37,000 — Grdsk. 20,000. Overtoges 1940 af: *Holger Boesen*, f. 16. 3. 1914 (S. af Andreas Peter B. og Thora Engeline, f. Nielsen). G. m. Agnethe Emilie, f. Funch, d. 15. 1. 1916 (D. af Karl Johannes F. og Hedvig Amalie, f. Jensen). Børn: Ove, f. 27. 3. 1941. Kaj Erik, f. 22. 8. 1942. Anna-Sofie, f. 9. 10. 1946.

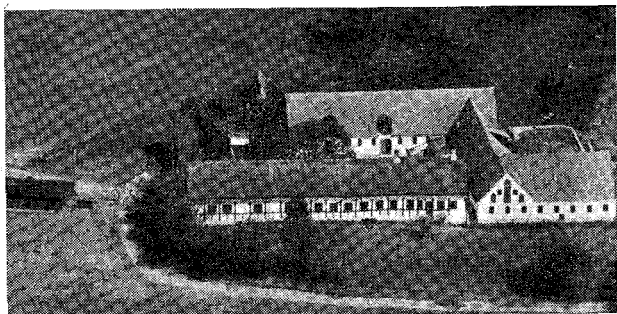
54 a — »KNARREGAARD« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 64. 3. Vdg. 34,1 ha — Htk. 5-1-0-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 41,000 — Grdsk. 22,000.

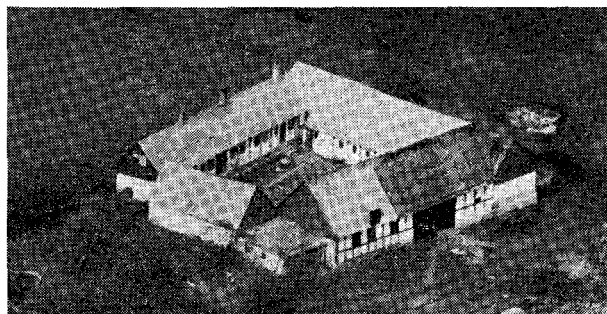
4 Td. Ld. er Skov, 2 Td. Ld. er Eng og 3 Td. Ld. er Mose. Bygningerne er med Bindingsværk. Overtoges 1946 af: *Villiam Alexander Dam*, f. 31. 12. 1889 paa Hollændergaard i Olsker (S. af Frits D. og Ingeborg, f. Hansen). G. m. Ida Karoline, f. Kjær, d. 11. 9. 1891 i Østerlars (D. af Christian K. og Elise, f. Due). Børn: Ellen, f. 22. 11. 1912. Herluf, f. 26. 9. 1914. Edith, f. 19. 10. 1915. Knud, f. 12. 1. 1919. Viggo, f. 22. 10. 1922. Inge, f. 1. 5. 1927.

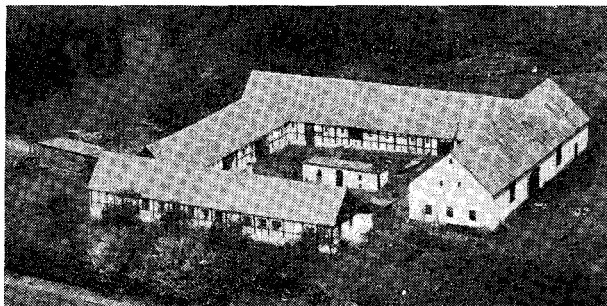
54 b — »ROSENDAL« pr. Hasle. 3. Vdg. Pc. 9,7 ha — Htk. 1-4-1-2½ — Ejds. 22,000 — Grdsk. 8,200. Overtoges 1923 af: *Valdemar Thorv. Jørgensen*, f. 27. 1. 1898 (S. af Bent. J. og Thora Karoline, f. Riis). Børn: Rigmor, f. 3. 11. 1924. Helmer, f. 26. 9. 1926.

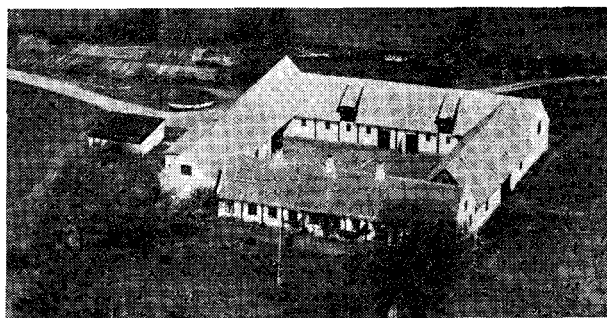
55 a — »KJÆRGAARD« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 32x. 4. Vdg. 34,0 ha — Htk. 6-5-1-2 — Ejds. 40,000 — Grdsk. 27,000. Overt. 1942 af: *Knud Vald. Møller*, f. 27. 3. 1910 i Klemensk. (S. af Christian Math. M. og Mathilde Engeline, f. Nielsen). G. m. Gulvig, f. Thorsen, d. 1. 5. 1919 (D. af John Henry T. og Thora Margrethe, f. Westh). Børn: Bente Thorsen, f. 14. 6. 1942. Yvonne Thorsen, f. 15. 5. 1944. Gunda Tilde, f. 22. 1. 1947.

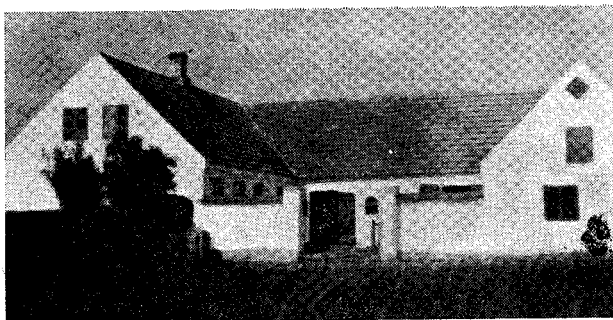
56 a — »KIRKEBOGAARD« pr. Vang. 5. Vdg. 16,3 ha — Htk. 2-4-2-½ — Ejds. 22,000 — Grdsk. 10,400. 5½ Td. Ld. er Skov, Eng og Klipper. Overtoges 1926 af: *Johannes Christian Larsen*, f. 14. 5. 1903 (S. af Laurits L. og Kathrine, f. Sander- sen). G. m. Anna Elisabeth, f. Pihl, d. 14. 9. 1904 i Nyker (D. af Andreas P. og Janusine, f. Lambrecht). Børn: Poul Christian, f. 28. 2. 1927. Evald Johannes, f. 13. 7. 1934.

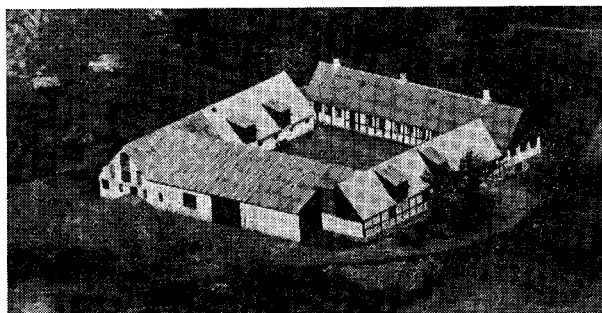
57 — »SVARTINGEGAARD« pr. Hasle. Tlf. Hasle 115x. 6. Vdg. 37,0 ha — Htk. 5-7-2-2 — Ejds. 41,000 — Grdsk. 26,000. I Slægtens Eje gennem 400 Aar. Gaarden er en af de gamle Fæstegaarde. Overt. 1922 af: *Hans Chr. Holm*, f. 3. 9. 1895 paa Gaarden (S. af Hans Peter H. og Annine Marie, f. Kofoed). G. m. Poula Emilie, f. Vang, d. 28. 5. 1902 (D. af Christian Pedersen V. og Poulina Kristine, f. Finne). Børn: Ellen Margith Vang, f. 8. 2. 1923. Hans Chr. Pouli Vang, f. 23. 10. 1924. Henry Vang, f. 14. 10. 1926. Elly Marie, f. 14. 5. 1930. Evelyn Maryet, f. 2. 3. 1938.

58 a — »TYSKEGAARD« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 22 y. 7. Vdg. 12,2 ha — Htk. 2-1-3-1 — Ejds. 25,000 — Grdsk. 11,000. Overtoges 1927 af: *Anna Marie Andersen*, f. Josefsen, d. 3. 11. 1877 paa Buggemøllen i Østerlars. Børn: Magda Kirstine, f. 4. 7. 1906. Hans Anker, f. 8. 10. 1914. Gudmund Peter, f. 18. 3. 1918.

58 b — »ROSENVANG« pr. Hasle. 7. Vdg. Pc. 2,7 ha — Htk. 0-3-3-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 9,600 — Grdsk. 2,700. Overtoges 1927 af: *Hans Peter Hansen*, f. 15. 12. 1896 i Olsk. (S. af Martin H. og Karoline, f. Carlsen). G. m. Kristine Marie Oliva, f. Olsen, d. 26. 7. 1894 i Ibsk. D. af Hans O. og Marie, f. Bayer). Børn: Knud Henry, f. 23. 4. 1923. Poul Arne, f. 21. 5. 1926. Inger Elisabeth, f. 2. 9. 1928. Esther Irene, f. 24. 1. 1931.

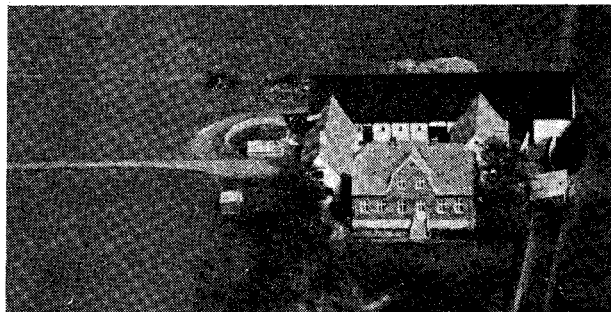

59 a — »MAEGAARD« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 46 y 8. Vdg. 25,8 ha — Htk. 4-4-2-1 — Ejds. 38,000 — Grdsk. 19,900. 7 Td. Ld. er Skov, Mose og Klipper. Overtoges 1943 af: *Helge Anker Dam*, f. 19. 3. 1919 paa Gaarden (S. af Villiam Christian Dam og Martine Karoline, f. Hansen). Elev paa Tune Landbrugssk. 1942—43. Børn: Bjarne Villiam Maegaard, f. 10. 12. 1943. Helge Chr. Maegaard, f. 10. 9. 1948.

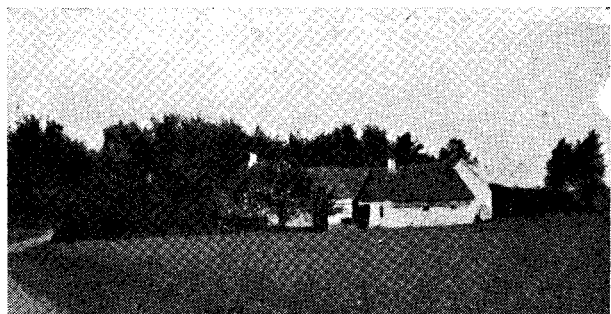
80 — »BÆKKESKOV« pr. Hasle. Tlf. Rutsk. 44x. 26 Slg. Pc. 17,9 ha — Htk. 1-2-0-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 8,300. 8 Td. Ld. er Skov, Eng og Klipper. Overtoges 1946 af: *Victor Carlsen*, f. 14. 1. 1916 i Pedersker (S. af Peder C. og Vilhelmine Johanne, f. Kofoed). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1935—36. G. m. Hedvig Oline, f. Kofoed, d. 15. 7. 1920 i Klemensker (D. af Niels Peter K. og Jane Laurentsine, f. Jensen). Børn: Rita, f. 18. 6. 1942. Verner Kofoed, f. 26. 7. 1944.

83 — Krummemark pr. Hasle. 34. Slg. Frt. 5,4 ha — Htk. 0-3-3-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 10,000 — Grdsk. 3,500. Overtoges 1945 af: *Henry Andr. Holm*, f. 20. 3. 1917 i Nylars (S. af Andr. Chr. H. og Eleonora, f. Ipsen). G. m. Ruth Elvera Elisabeth, f. Hansen, d. 11. 12. 1918 i Nylars (D. af Hans H. og Klara Olga Amalie, f. Svendsen). Børn: Mogens Flemming Hansen, f. 6. 12. 1946.

84 — »LANDLYST« pr. Hasle. Tlf. Hasle 51y. 41. Slg. Frt. 8,7 ha — Htk. 1-4-2-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 23,000 — Grdsk. 8,100. Overtoges 1924 af: *Simius Andr. Andersen*, f. 13. 12. 1893 (S. af Andreas Johan A. og Jensine Petrea Mathea, f. Madsen). G. m. Manna Margrethe, f. Sonne, d. 17. 2. 1900 (D. af Christian S. og Marie, f. Holm). Børn: Henry Sonne, f. 24. 9. 1926. Helga Sonne, f. 6. 4. 1929.

95aa — »LANDLYST«, Rutsker Højlyng pr. Rø. 12,9 ha — Htk. 0-3-2-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 4,600. 7 Td. Ld. er Skov, Krat, Eng og Klipper. Overtoges 1940 af: *Gunnar Erlandsen*, f. 24. 7. 1916 i Pedersk. (S. af Johan E. og Hansine Margrethe, f. Olsen). G. m. Ellen Marie, f. Mortensen, d. 29. 6. 1919 i Klemensk. (D. af Gustav M. og Julie, f. Mogensen). Børn: Jytte Irene, f. 24. 12. 1938. Bent Gustav, f. 29. 2. 1940. Gunni Roald, f. 22. 9. 1942. Lillian Marethe, f. 31. 12. 1943.

95 ai — »MARGRETHELYST«, Rutsker Højlyng pr. Rø. 13,0 ha — Htk. 0-2-3-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 13,000 — Grdsk. 3,700. 11 Td. Ld. er Skov og Lyng. Overtoges 1937 af: *Hans Chr. Pedersen*, f. 20. 5. 1885 i Rø (S. af Kristian P. og Margrethe, f. Hansen). G. m. Johanne Elisabeth, f. Hansen, d. 21. 5. 1892 i Allinge (D. af Olaf H. og Karoline, f. Lund). Børn: Edel Margrethe, f. 5. 4. 1914. Johannes Chr., f. 2. 7. 1922.

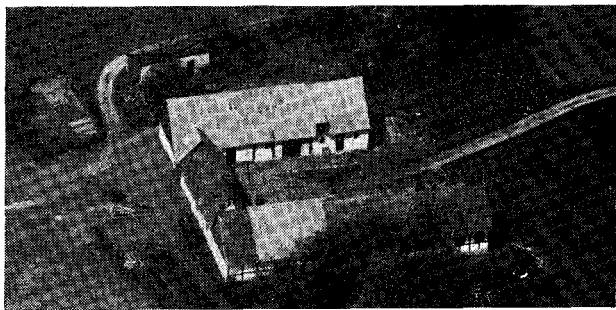
95 ak — »DAMSMINDE«, Rutsker Højlyng pr. Klemensker. 10,9 ha — Htk. 0-3-2-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 5,900. Overtoges 1940 af: *Poul Anker Jørgensen*, f. 13. 8. 1912 i Rø

(S. af Anias J. og Elisabeth, f. Kjølner). G. m. Herdith Johanne, f. Hansen, d. 14. 4. 1915 paa Sigtegd. i Østerlars (D. af Herman H. og Johanne Emilie, f. Johnsen). Børn: Birger, f. 30. 9. 1942.

95 an — »KLIPPELY« Rutsker Højlyng pr. Rø. 11,6 ha — Htk. 0-2-1-0½ — Ejds. 8,500 — Grdsk. 3,000. 11 Td. Ld. er Skov, Lyng og Klipper. Overtoges 1920 af: *Oscar Chr. Steffensen*, f. 18. 9. 1882 i Østerlars (S. af Ole S. og Kjersti, f. Perssen). Børn: Henry Chr. Andr. f. 12. 8. 1908. Hans Olaf, f. 28. 10. 1910. Karl Johs., f. 8. 11. 1913.

95 ap — »GRANLUND« Rutsker Højlyng pr. Rø. 12,1 ha — Htk. 0-3-2-1¼ — Ejds. 12,500 — Grdsk. 4,500. 2 Td. Ld. er Skov, Krat og Lyng. Overtoges 1922 af: *Mathias Chr. Espersen*, f. 29. 6. 1890 paa Ejendommen (S. af Janus E. og Thea Sofie, f. Hammer). G. m. Andrea Petrea, f. Schou, d. 14. 11. 1891 i Rø (D. af Andreas S. og Christiane Magdalene, f. Pedersen). Børn: Børge Math., f. 5. 2. 1924. Else Dorthea, f. 11. 7. 1925. Lilly Elvera, f. 22. 1. 1927. Anne Marie, f. 22. 6. 1928. Holger Andr., f. 29. 4. 1934.

95 x — »LILLEHAVE« pr. Klemensker. Tlf. Klem. 185 x. 10,8 ha — Htk. 0-3-2-1½ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 6,400. Overtoges 1922 af: *Anton Julius Holm*, f. 30. 8. 1898 paa Ej. (S. af Jørgen Madsen H. og Inger, f. Bendtsen). G. m. Kirstine,

f. Madsen, d. 12. 10. 1899 i Ness, Jylland (D. af Laurits M. og Ida Margrethe, f. Bertelsen). Børn: Dagny Frida, f. 17. 4. 1924. Gunhild Alvilda, f. 17. 11. 1925. Inga Margrethe, f. 15. 6. 1928. Gurli Kirstine, f. 19. 12. 1929. Erik Madsen, f. 12. 4. 1931. Tony Elisabeth, f. 26. 1. 1933. Bodil Marie, f. 25. 9. 1934. Knud Madsen, f. 15. 4. 1936. Vilmer Madsen, f. 3. 11. 1938.

95 y — »BAKKEDAL« Rutsker Højlyng pr. Klemensker. 7,8 ha — Htk. 0-1-1-0¼ — Ejds. 9,000 — Grdsk. 2,600. Ejer: *Carl Emil Andr. Jensen*, f. 20. 10. 1909 i Nyker. G. m. Else Marie, f. Jensen, d. 30. 10. 1912 i Nyker. Børn: Karen Michelle, f. 24. 8. 1934. Birgith Elisabeth, f. 25. 3. 1936. Svend Aage, f. 10. 3. 1944. Anne-Marie, f. 12. 11. 1946.

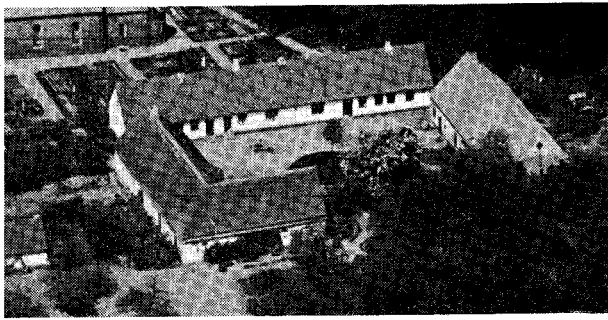
95 z — »STENSMINDE« Rutsker Højlyng pr. Rø. 14,3 ha — Htk. 0-4-0-0¼ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 5,300. 9 Td. Ld. er Krat og Klipper. Overtoges 1943 af: *Gudmund Christensen Engell*, f. 3. 6. 1915 i Østerm. (S. af Andreas E. og Karen Marie, f. Christensen). G. m. Nanny Gordine Krogh, f. Andersen, d. 16. 11. 1923 i Klemensk. (D. af Alfred A. og N., f. Krogh). Børn: Andr., f. 26. 5. 1946.

96 a — »FINNEDALSHUS« pr. Vang. 14. Slg. Pc. 7,0 ha — Htk. 1-0-0-0¼ — Ejds. 13,000 — Grdsk. 4,300. Ejer: *Karla Colberg Olsen*. Forpagter siden 1940: *Peter Andreas Hansen*, f. 9. 11. 1884 paa V. Borregaard (S. af Jens H. og Laurentsine, f. Lund). G. m. Agnes Petra Kristine, f. Larsen, d. 8. 4. 1897 i Allinge (D. af Alfred L. og Margrethe, f. Thorsen). Børn: Hans Adolf, f. 5. 8. 1919. Kamma, f. 8. 10. 1926.

103 b — »RINGEGAARD« pr. Vang. 32,0 ha — Htk. 1-3-3-2 — Ejds. 25,000 — Grdsk. 13,000. Ejer: Christian Holm, Sejersgaard, Knudsker. Bestyrer siden 1947: *Hugo Sivall Carlsen*, f. 1. 4. 1894 i Østerlars (S. af Christian C. og Helene). G. m. Alfrida Emilie, f. Jespersen, d. 24. 1. 1897 i Østerlars (D. af Peter J. og Marie). Børn: Ruth Asløj, f. 23. 10. 1925. Iris Kjær, f. 28. 2. 1928. Arne Andreas, f. 26. 11. 1931. Esther Lillian Kjær, f. 26. 5. 1936.

RØ

1 a — »PRÆSTEGAARD«, Rø. Tlf. 58, 20,0 ha — Htk. 4-7-1-1 — Ejds. 33,000 — Grdsk. 15,700. 10 Td. Ld. er Skov. Forpagtet siden 1926 af: *Holger Emanuel Larsen*, f. 30. 3. 1905 paa Lindholmgaard (S. af Carl Hansinius L. og Alma, f. Vesterdahl). G. m. Anna Kristine, f. Nielsen, d. 23. 1. 1907 paa Stenbygaard (D. af Kristian N. og Klaudine, f. Holm). Børn: Gerda Marie, f. 24. 4. 1928. Else Margrethe, f. 31. 12. 1931. Anna Lise, f. 13. 6. 1933. Niels Andreas, f. 29. 3. 1940.

1 b — »LILLEHAVE«, Rø. Præstegaards Pc. 5,0 ha — Htk. 1-6-3-1¼ — Ejds. 12,700 — Grdsk. 5,600. Overtoges 1936 af: *Niels Christian Seerup*, f. 18. 11. 1902 i Hasle (S. af Martin S. og Augusta, f. Jensen). G. m. Else Marie, f. Pihl, d. 27. 5. 1916 i Pedersker (D. af Conrad P. og Sofie, f. Jensen). Børn: Inger, f. 24. 7. 1935. Arne, f. 13. 11. 1937. Else, f. 17. 1. 1939. Dorritt, f. 5. 11. 1943. Pouli, f. 25. 5. 1946. Einar, f. 6. 9. 1947.

1 c — »LYKKEVANG«, Rø. Præstegd. Pc. 5,9 ha — Htk. 1-5-3-1½ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 5,700. Overtoges 1926 af: *Christian Andreas Mikkelsen*, f. 25. 4. 1901 i Olsker (S. af Peter M. og Kristine, f. Larsen). G. m. Ellen Margrethe, f. Jørgensen, d. 20. 1. 1900 (D. af Magelius J. og Anna, f. Espersen). Børn: Børge Andreas, f. 25. 8. 1921. Svend Aage, f. 4. 11. 1923. Poul Anker, f. 25. 3. 1925. Hans Christian, f. 4. 6. 1930. Ole Peter, f. 25. 8. 1943.

1 d — Rø Præstegd. Pc. 6,4 ha — Htk. 1-4-2-1¼ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 5,100. Overtoges 1941 af: *Aage Andreas Mogensen*, f. 2. 10. 1910 i Rutsker (S. af Andreas M. og Thora, f. Lyster). G. m. Mary Elisabeth, f. Kofoed, d. 7. 6. 1912 i Klemensker (D. af Laurits K. og Anna, f. Dam). Børn: Ingvard Kofoed, f. 27. 8. 1935. Egon Kofoed, f. 18. 7. 1945.

2 a — »SKOVSHOLM«, Tlf. 53. 8. Slg. Pc. 11,4 ha — Htk.

1-6-1-1½ — Ejds. 18,800 — Grdsk. 10,200. 2 Td. Ld. er Skov og Veje. Overtoges 1946 af: *Alfred Lars Peter Olsen*, f. 25. 7. 1901 paa Ejendommen (S. af Georg O. og Hansine, f. Holm). Elev paa Haslev Højskole 1919—20. G. m. Magda Kristine, f. Schou, d. 25. 8. 1915 i Lindeskoven (D. af Anton S. og Julia, f. Pedersen). Børn: Inge-Lise, f. 28. 10. 1942. Signe Margrethe, f. 12. 4. 1945. Georg Anthon, f. 24. 7. 1947.

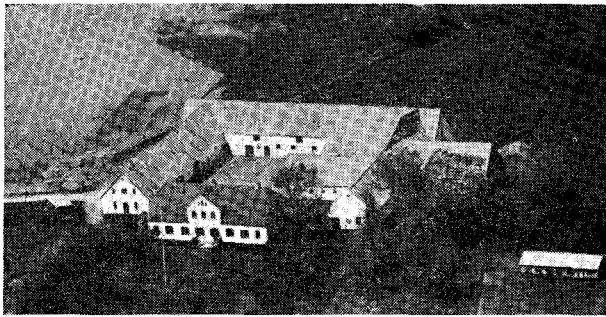

2 c — »AXELHØJ«, Tlf. 42 v. 24. Slg. Frt. 34,5 ha — Htk. 3-5-1-2½ — Ejds. 23,000 — Grdsk. 14,400. 10 Td. Ld. er Skov og 15 Td. Ld. er Eng. Bygningerne er ældre og med Bindingsværk. Overtoges 1944 af: *Gunnar Anton Kure*, f. 1. 1. 1920 paa Østervang i Klemensker (S. af Carl K. og Alma, f. Ipsen). G. m. Mary Johanne, f. Folkmann, d. 28. 9. 1921 paa Fædresminde i Vestermarie (D. af Hans F. og Karen, f. Madsen). Børn: Gunni Folkman, f. 20. 9. 1946. Lis Folkmann, f. 9. 6. 1948.

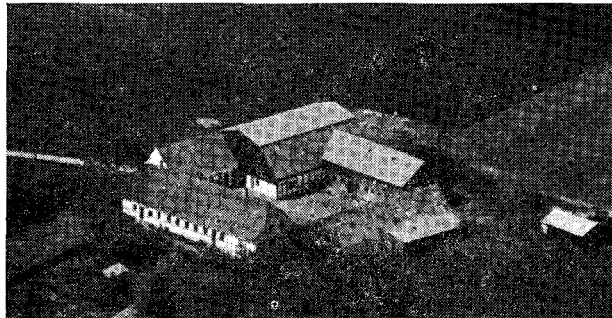
2 d — »DEGNEGAARD«, 12,5 ha — Htk. 1-5-3-1¼ — Ejds. 15,500 — Grdsk. 7,100. Overtoges 1938 af: *Ludvig Ejner Pedersen*, f. 22. 7. 1901 paa Birkelund (S. af Jens Peder P. og Johanne Kristine, f. Stange). G. m. Anna Janusine, f. Hansen, d. 9. 6. 1902 i Østerlars (D. af Hans H. og Anna, f. Eriksen). Børn: Henning Peder, f. 30. 11. 1936. Else Marie, f. 7. 3. 1938. Grethe, f. 2. 3. 1941.

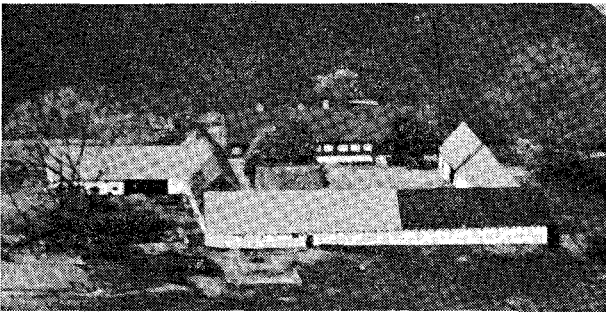
3 a — »HULLEGAARD«, Rø. Tlf. 9 y. 1. Slg. 37,9 ha — Htk. 7-1-1-1¼ — Ejds. 55,000 — Grdsk. 32,300. 10 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1933 af: *Johan Andr. Falkenberg*, f. 4. 1. 1902 i Bodilsk. (S. af Martin F. og Andrea, f. Jacobsen). G. m. Agnes, f. Hansen, d. 5. 5. 1895 paa Gaarden (D. af Jens H. og Karoline, f. Pedersen). Elev paa Bornh. Højsk. 1914. Børn: Carl Johan, f. 25. 4. 1934. Inge, f. 20. 3. 1937.

4 a — »KJØLLERGAARD«. Tlf. 9 x. 2. Slg. 53,6 ha — Ejds. 77,000 — Grdsk. 43,900 — Htk. 11-1-0-0 $\frac{3}{4}$. 20 Td. Ld. er Skov og Klipper. Overtoges 1911 af: *Valdemar A. Riis*, f. 2. 2. 1888 paa Gaarden (S. af *Viggo R.* og *Emilie*, f. *Grønbech*) G. m. *Estrid*, f. *Bruun*, d. 15. 7. 1893 i Hasle (D. af *Henrik B.* og *Ellen*, f. *Pedersen*). Børn: *Ejgil*, f. 7. 11. 1911. *Gurli Marie*, f. 22. 10. 1912. *Inga*, f. 23. 7. 1914. *Viggo*, f. 4. 3. 1922. Forpagtes af: *Viggo Riis*, f. 4. 3. 1922.

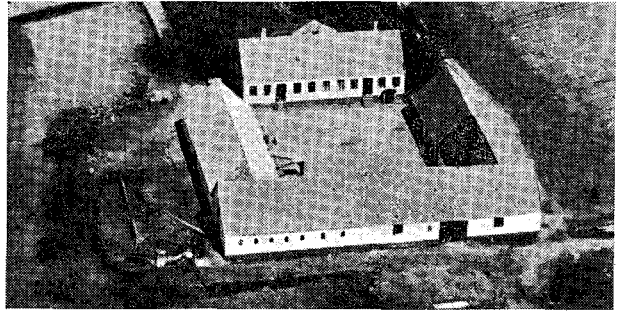

5 a — »MØLLEGAARD«. Tlf. 23. 3. Slg. 52,5 ha — Htk. 6-7-0-1 — Ejds. 50,000 — Grdsk. 26,000. 40 Td. Ld. er Skov og Klipper. Har været Slægtens Eje gennem 300 Aar. Overtoges 1913 af: *Kristian Math. Kofoed*, f. 10. 4. 1885 paa Gaarden (S. af *O. Chr. K.* og *Gerthea Marie*, f. *Kofoed*). G. m. *Helga*, f. *Andersen*, d. 17. 4. 1890. Børn: *Anna Marie*, f. 11. 2. 1916. *Hans Math.* f. 13. 1. 1927. *Gunhild Kathrine*, f. 18. 3. 1929.

6 a — »BRØDDEGAARD«. Tlf. 30 x. 4. Slg. 83,4 ha — Htk. 10-1-2-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 70,000 — Grdsk. 42,500. 59 Td. Ld. er Skov. Desuden en Lynglod på 30 Td. Ld. Overt. 1926 af: *Carl Ipsen*, f. 8. 7. 1899 i Aakirekby (S. af *Anders Peder I.* og *Petrea Martine*, f. *Jensen*). Har været Elev på Ladelund Landbrugssk. G. m. *Inga*, f. *Riis*, d. 23. 7. 1914 paa Kjøllergaard (D. af *Valdemar Andreas R.* og *Estrid*, f. *Bruun*). Har været Elev paa Bornh.

Husholdningssk. Børn: *Anna Margrethe*, f. 4. 11. 1937. *Ragna Luthea*, f. 4. 3. 1939. *Poul*, f. 7. 7. 1943. *Else Marie*, f. 17. 5. 1946.

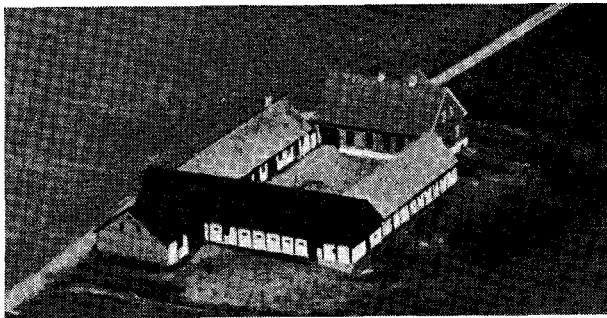
7 a — »LYNGGAARD«. Tlf. 4. 5. Slg. 44,2 ha — Htk. 6-0-2-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 52,000 — Grdsk. 28,400. 12 Td. Ld. er Skov og Klipper. Forpagter: *Carl August Nielsen*, f. 9. 7. 1908 i Vestermarie (S. af *Janus Hansen* og *Anine H.*) G. m. *Molly Karoline*, f. *Lund*, d. 12. 4. 1918 i Rutsk. (D. af *Jens Hansen L.* og *Margrethe*, f. *Jensen*). Børn: *Bent Lund*, f. 29. 9. 1946.

7 c — »STENBYMØLLEN«. 26. Slg. Pc. 5,4 ha — Htk. 1-0-1-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 24,000 — Grdsk. 5,000. Overtoges 1931 af: *Anker Andr. Boss*, f. 13. 9. 1895 i Rønne (S. af *Janus Andr. B.* og *Karen Sofie*, f. *Pedersen*). G. m. *Ellen Johanne*, f. *Mogensen*, d. 27. 6. 1902 i Nyker (D. af *Jørgen M.* og *Petrea*, f. *Hansen*). Børn: *Johannes Andr.* f. 15. 2. 1926. *Inger Johanne*, f. 23. 10. 1930. *Hans Jørgen*, f. 4. 8. 1936.

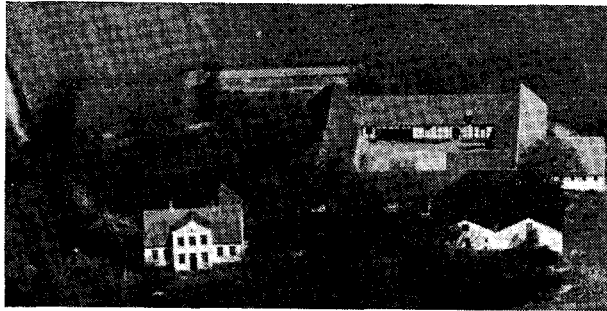

8 a — »NDR. NØRREGAARD«. Tlf. 3 y. 6. Slg. 44,2 ha — Htk. 4-4-0-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 49,000 — Grdsk. 22,100. 20 Td. Ld. er Skov og Klipper. Har været i samme Slægt gennem 300 Aar. Overtoges 1919 af: *Christian Rømer Nørregaard*, f. 21. 1. 1894 paa Gaarden (S. af *Carl Rømer N.* og *Olina*, f. *Dam*). Elev paa Bh. Højsk. 1912—13. G. m. *Marie Torgunne*, f. *Kofoed*, d. 19. 12. 1897 paa Kjeldsbygd. i Østerl. (D. af *Didrik K.* og *Augusta*, f. *Jensen*). Børn: *Ove Karl Peter Rømer*, f. 6. 2. 1923. *Ely* f. 8. 9. 1925. *Ejvind Rømer*, f. 3. 8. 1929.

8 c — »NYVANG«. Tlf. 63. 9. Slg. Pc. 13,5 ha — Htk. 3-1-0-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 27,000 — Grdsk. 13,100. Overtoges 1915 af: *Anton Christiansen*, f. 30. 8. 1889 paa Højegd. i Knudsker (S. af *Carl C.* og *Marie Mathea*, f. *Kaas*). G. m. *Johanne Laurentsine*, f. *Sonne*, d. 11. 10. 1884 paa Ejendommen (D. af *Jørgen Jensen S.* og *Marie Johanne*, f. *Munch*). Børn: *Arne Johs.*, f. 24. 12. 1915. *Esther Marie*, f. 8. 2. 1917. *Karl Aage*, f. 7. 2. 1919.

Anna Marie, f. 11. 11. 1921. Hedvig Elisabeth, f. 11. 12. 1925.
Else Marie, f. 5. 11. 1931.

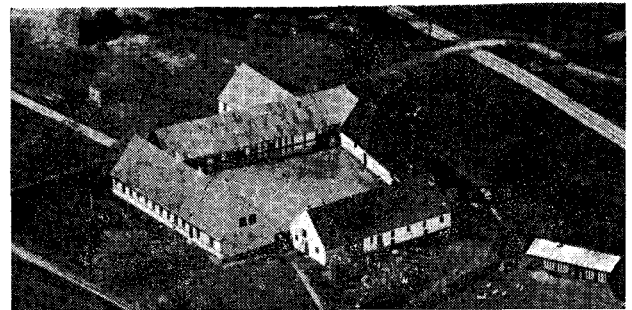

9 a — »DYNDDALEGAARD«. Tlf. 14. 7. Slg. 56,0 ha — Htk. 9-7-0-0 — Ejds. 64,000 — Grdsk. 32,600. Overtoges 1903 af: *Hannibal Chr. Vang*, f. 20. 1. 1884 i Rønne (S. af C. V. og Hansine, f. Jensen). Kaptajn og Ridder af Dannebrog. G. m. Thora Johanne, f. Petersen, d. 18. 10. 1881 i Tudse paa Sjælland (D. af I. P. og Johanne, f. Andersen). Børn: Erik Aksel, f. 18. 10. 1924. Erna, f. 4. 6. 1926.

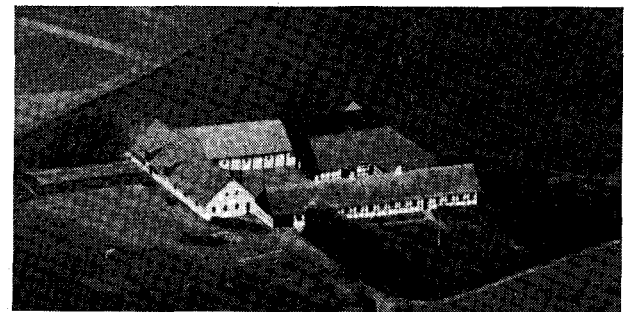

10 a — »RAAGELUNDSGAARD«. Tlf. 36. 8. Slg. 53,3 ha — Htk. 8-4-0-2¾ — Ejds. 65,000 — Grdsk. 35,000. 40 Td. Ld. er Skov og Klipper. Overtoges 1916 af: *Aksel Mathias Jensen*, f. 1. 2. 1888 paa Aagd. i Pedersker (S. af Otto Julius J. og Margrethe). Har været Elev paa Frederiksborg Højsk. og paa Tune Landbrugssk. G. m. Elisabeth Margrethe, f. Hansen, d. 16. 12. 1890 paa Hjulmagergd. i Aaker (D. af Ludvig H. og Louise, f. Schou). Børn: Carl Andreas, f. 4. 8. 1921. Louise Margrethe, f. 2. 5. 1923. Thomas Julius, f. 10. 1. 1925. Aksel Ludvig, f. 10. 1. 1925. Ingeborg Dorthea, f. 11. 2. 1927. Thor Jokum, f. 18. 9. 1928. Agnethe Kristine, f. 29. 12. 1930. Else Marie, f. 2. 1. 1933.

11 a — »KILDESGAARD«. Tlf. 29. 9. Slg. 33,3 ha — Htk. 5-2-2-2¼ — Ejds. 37,000 — Grdsk. 19,800. 20 Td. Ld. er Skov, Krat og Klipper. Overtoges 1915 af: *Godtfred Mogensén*,

f. 17. 11. 1887 i Rutsk. (S. af Laurits M. og Kristine, f. Kofoed). G. m. Andrea Elise, f. Kofoed, d. 5. 12. 1874 paa Gaarden (D. af Hans Peder K. og Bergine Kristine, f. Lund). Børn: Harry Chr. Kofoed, f. 31. 5. 1914.

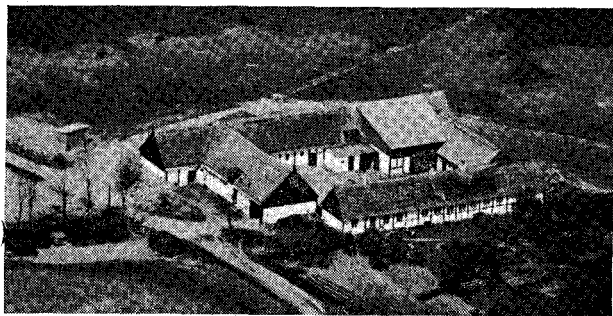
13 a — »PILEGAARD«. Tlf. 49. 10.—11. Slg. 30,0 ha — Htk. 5-6-2-2¼ — Ejds. 41,600 — Grdsk. 24,000. 15 Td. Ld. er Skov og Klipper. Gaarden har været i samme slægt gennem 4 Generationer. Gaarden hed før sdr. Gildesgaard. Ndr. Gildesgaard blev delt mellem Pilegd. og Kildesgd. omkr. 1840. Overtoges 1928 af: *Anker Peder Hansen*, f. 19. 7. 1898 paa Gaarden (S. af Hans Mathias H. og Juliane H.). Elev paa Bornh. Højsk. 1915—16 og paa Lyngby Landbosk. 1921—22. G. m. Edel Blem f. Kofoed, d. 23. 7. 1905 paa St. Bukkegd. i Aaker (D. af Ludvig K. og Sigrid, f. Blem). Elev paa Haraldsborg Husholdningssk. 1923—24. Børn: Vilmer Kofoed, f. 30. 5. 1928. Henning Kofoed, f. 1. 8. 1930. Inge-Lise, f. 3. 3. 1932. Jens Kofoed, f. 9. 12. 1939. Hanne Merete, f. 15. 3. 1947.

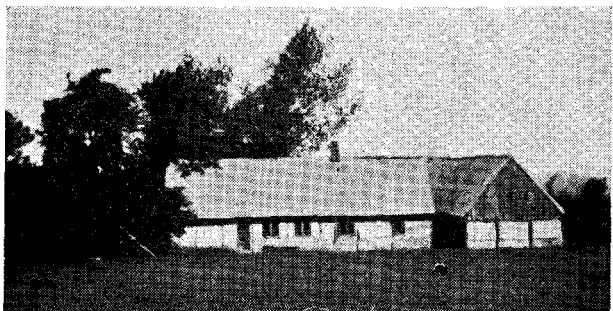
14 a — »OFFEREGAARD«. Tlf. 52. 12. Slg. 49,2 ha — Htk. 10-2-3-0¾ — Ejds. 71,000 — Grdsk. 37,700. 10 Td. Ld. er Skov. Paa Grunden findes 1 fredet Gravhøj. Overtoges 1928 af: *Jens Herman Funch*, f. 23. 12. 1887 paa Yppernegd. i Nyker (S. af Niels Juul F. og Anne, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højsk. 1905—06 og paa Dalum Landbrugssk. 1908—09. G. m. Anna Dorthea Karoline, f. Hansen, d. 30. 6. 1897 paa Hullegd. (D. af

Jens Peter H. og Karoline, f. Pedersen). Elev paa Bornh. Højsk. 1915. Børn: Holger Johannes, f. 6. 12. 1921. Jens Peter Juul, f. 22. 8. 1923. Dorit Elisabeth, f. 16. 6. 1927.

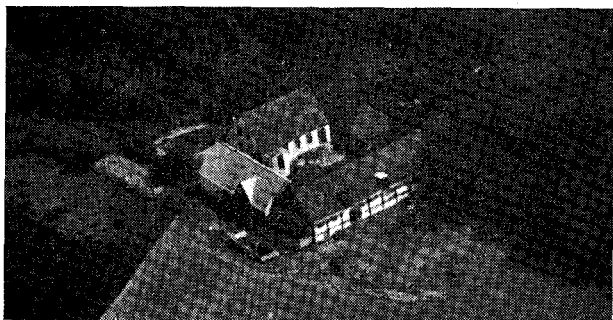
14 b — »KIRKEBOGAARD«. Tlf. 18 e. 5. Vdg. 13,2 ha — Htk. 2-2-2-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 13,500 — Grdsk. 6,500. Ejer: Dir. *Jacobsen*, København. Forpagter siden 1947: *Bernt Andersen*, f. 21. 3. 1920 i Rønne (S. af Niels Algot A. og Mary, f. Kofoed). G. m. Kirsten, f. Kjøller, d. 28. 2. 1923 på Bækkebo i Østerlars (D. af Kristian K. og Thora Hansine, f. Rønne).

15 a — »DALBYGAARD«. Tlf. 34 x. 13. Slg. 21,5 ha — Htk. 5-6-2-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 33,000 — Grdsk. 18,200. 4 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1928 af: *Emil Jensen*, f. 20. 5. 1901 i Østermarie (S. af Mads J. og Kristine Kofoed, f. Olsen). Elev paa Kærehave Landbrugssk. G. m. Gerda, f. Jensen, d. 29. 5. 1903 paa Ll. Ølegd. i Østerm. (D. af Ole Chr. J. og Anna Kristine, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højsk. Børn: Grethe Ingrid, f. 10. 7. 1929. Ove Henning, f. 7. 7. 1932. Tage Johan, f. 4. 12. 1933. Ethel Nanna, f. 2. 8. 1940. Lars Nicolaj, f. 16. 2. 1946.

15 c — »BÆKKEVANG«. 13. Slg. Pc. 6,0 ha — Htk. 1-2-3-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 10,500 — Grdsk. 5,100. Har været i Slægtens Eje siden 1834. Overtoges 1944 af: *Christian Mikkelsen*, f. 20. 12. 1902 paa Ejend. (S. af Laurits M. og Anine Marie, f. Holm).

15 d — Bøgeskoven pr. Gudhjem. Tlf. Gudhj. 97 x. 9,5 ha —

Htk. 1-7-3-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 15,500 — Grdsk. 6,500. 3 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1923 af: *Victor Olaus Olsen*, f. 28. 9. 1895 i Østerl. (S. af Ole O. og Margrethe, f. Pedersen). G. m. Karen Hansine Pouline, f. Nielsen, den 23. 2. 1900 i Hasle (D. af Hans Chr. N. og Augusta, f. Nielsen). Børn: Judith, f. 14. 7. 1926. Ellen, f. 20. 7. 1928. Minna, f. 2. 10. 1930. Kaj, f. 27. 7. 1933.

15 f — »ENGVANG«. 19. Slg. Pc. 8,6 ha — Htk. 1-4-1-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 7,300. Bygningerne er delvis opf. med Bindingsværk. Overtoges 1946 af: *Hans Stange Jacobsen*, f. 8. 12. 1921 paa Ejend. (S. af Frits Amandus J. og Mathilde Kristine, f. Stange). G. m. Ruth Theodora, f. Hansen, d. 19. 9. 1927 paa Grønvang i Klemensk. (D. af Frank H. og Thora, f. Gudberg-sen). Børn: Lillian Irene, f. 31. 10. 1947.

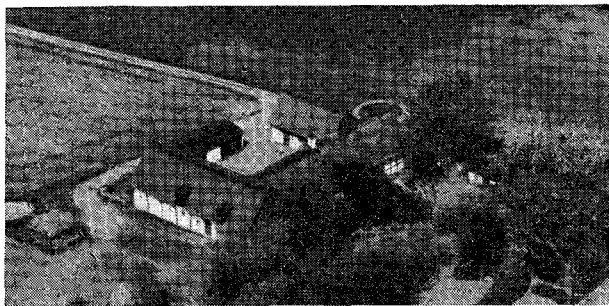
15 n — »SØVANG«, Lindeskoven. Tlf. 34 u. 12,1 ha — Htk. 3-5-2-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 24,500 — Grdsk. 11,600. Overtoges 1947 af: *Herman Otto Thorsen*, f. 28. 2. 1910 paa Ellelund i Klemensker (S. af Anthon T. og Kristine, f. Schou). G. m. Eva, f. Hansen, d. 3. 6. 1912 i Aaker (D. af Otto H. og Anine). Børn: Annelise Marie, f. 30. 12. 1934. Grethe Irene, f. 20. 7. 1936. Birgitte Benedikte, f. 4. 11. 1937. Kamma Jytte, f. 2. 11. 1939. Gert Erik, f. 20. 10. 1940. Rigmor Agnete, f. 7. 8. 1944.

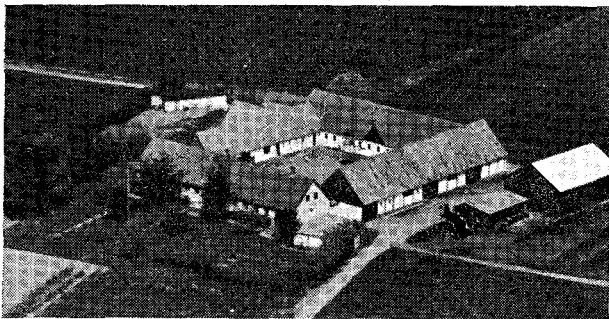
16 a — »KRAKKEGAARD« pr. Gudhjem. 14. Slg. 13,7 ha — Htk. 2-7-2-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 8,400. 7 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1922 af: *Hans Michael Kofoed*, f. 16. 10. 1890

paa Granhøj i Vesterm. (S. af Hans K. og Marie Karoline, f. Ipsen). Elev paa Høng Landbrugssk. G. m. Karen Ottomine, f. Nielsen, d. 7. 10. 1901 i Klemensk. (D. af Otto Chr. N. og Sofie Petrea, f. Mikkelsen). Børn: Ella Marie, f. 25. 3. 1921. Arne Louis, f. 20. 2. 1923. Henning Andr., f. 15. 9. 1924. Helga Hansine, f. 2. 5. 1926. Astrid Margrethe, f. 3. 11. 1927. Hans Chr., f. 24. 6. 1929. Svend Ove, f. 1. 3. 1931. Kaj Børge, f. 14. 8. 1934. Knud Erik, f. 22. 10. 1935. Anna-Lise, f. 16. 3. 1937. Poul Anker, f. 18. 4. 1939. Carl Leo, f. 13. 10. 1940.

16 b — Bøgeskoven pr. Gudhjem. 7,1 ha — Htk. 1-3-1-2½ — Ejds. 11,700 — Grdsk. 4,900. 1 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1929 af: *Karl Christian Olsen*, f. 22. 4. 1890 i Vestermarie (S. af Ole O. og Kristine, f. Pedersen). G. m. Ingeborg Johanne Olivia, f. Ingemannsen, d. 17. 9. 1890 i Østermarie (D. af Ole I. og Hansine, f. Hansen). Børn: Arne, f. 25. 8. 1931.

17 a — »SMEDEGAARD« pr. Gudhjem. Tlf. Rø 24. 15. Slg. 46,4 ha — Htk. 8-3-3-1½ — Ejds. 65,000 — Grdsk. 35,300. 25 Td. Ld. er Skov og Eng. Overtoges 1948 af: *Ancher Johs. Kjøller*, f. 28. 12. 1903 i Rønne (S. af Hans Georg K. og Agnethe Marie, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højsk. og paa Faarevejle Højsk. G. m. Marie Elgine, f. Nielsen, d. 18. 9. 1915 paa Duegd. Poulsk. (D. af Rasmus N. og Margrethe, f. Vibe). Elev paa Bornh. Husholdningssk. og paa L. Mfs. Højsk. Børn: Chr. Georg, f. 4. 7. 1936. Merete Vibe, f. 10. 2. 1940.

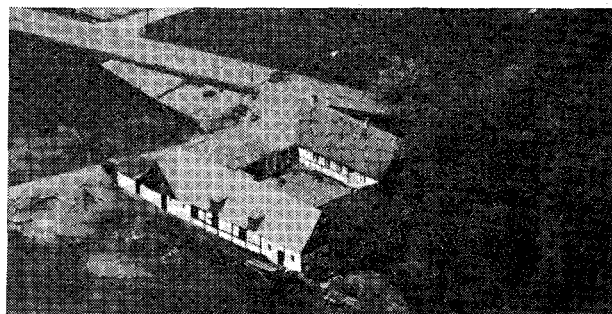
17 b — BØGESKOVEN pr. Gudhjem. Tlf. Gudhj. 114 y. 11,8 ha. — Htk. 2-6-1-2¾ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 10,200. Bygningerne er ældre med Bindingsværk. Overtoges 1940 af: *Anthøn Hansen*, f. 4. 2. 1914 paa Pilevang i Vestermarie (S. af Hans H. og Anna, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højsk. 1932—33. G. m. Margith Jensine, f. Sonne, d. 29. 7. 1915 i Rutsker (D. af Jens S. og Olga, f. Jensen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1936. Børn:

Bodil Sonne, f. 7. 9. 1940. Bent Sonne, f. 12. 8. 1942. Helge Sonne, f. 24. 8. 1946.

18 a — »TYSKEGAARD«. Tlf. 11. 16. Slg. 69,2 ha — Htk. 14-1-1-0 — Ejds. 96,000 — Grdsk. 54,400. 15 Td. Ld. er Skov, 14½ Td. Ld. er Eng og Naturgrænsning. Bygningerne delvis opf. 1874. Gaardens Besiddere kan følges 300 år tilbage. I Slægtens Eje gennem ca. 200 år. På Grunden findes 3 fredede Gravhøje. St. Hallegaard (7. Vdg.) blev lagt sammen med Gården for ca. 75 år siden. På 7. Vdg.s Grund blev for en Del Aar siden en stor Runesten fjernet og flyttet til Baggaards Aaen. Stenen kaldes nu »Brogårdsstenen«. Overtoges 1923 af: *Albert Christian Kofoed Rømer*, f. 15. 1. 1901 paa Gaarden (S. af Peder Kofoed R. og Anna Kathrine, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højsk. 1917—18 og paa Lyngby Landbosk. 1921—22. G. m. Michelle Marie, f. Hansen, d. 5. 6. 1905 paa Ll. Sursænkegd. i Knudsker (D. af Niels Sigfred H. og Petra Marie, f. Skovgaard). Elev paa Haraldsborg Husholdningsskole 1923. Børn: Svend Kofoed, f. 11. 12. 1926. Jørgen Kofoed, f. 1. 4. 1930. Niels Peder, f. 17. 3. 1932.

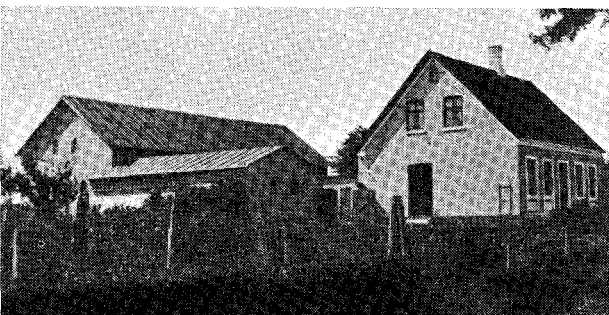

18 b — »VASEBÆK«. Tlf. 48 x. 16. Slg. Pc. 5,9 ha — Htk. 1-5-1-0 — Ejds. 15,500 — Grdsk. 6,000. Overtoges 1932 af: *Andreas Larsen*, f. 29. 10. 1898 i Rutsk. (S. af Jens L. og Anna, f. Andersen). G. m. Marie Margrethe, f. Hansen, den 2. 3. 1908 paa Ll. Dammegd. i Klemensk. (D. af Peter H. og Anna, f. Christensen). Børn: Gunver Marie, f. 22. 1. 1941. Rigmor Margrethe, f. 9. 3. 1944.

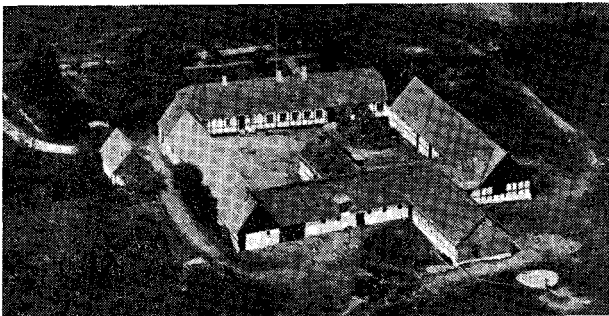

18 d — »HØJVANG«. 16. Slg. Pc. 8,6 ha — Htk. 1-1-2-1 — Ejds. 12,500 — Grdsk. 4,400. 4 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1947 af: *Niels Anker Kofoed Nielsen*, f. 14. 1. 1892 paa Stensgaard i Ibsker (S. af Johan N. og Anna, f. Kofoed). Børn: Rigmor Kofoed, f. 5. 7. 1924.

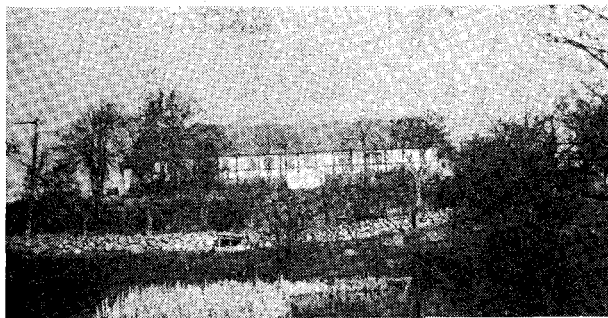
18 e — »VILLA FLØJLEGAARD«. Tlf. 40. 18. Slg. Pc. 3,6 ha — Htk. 0-5-3-1 — Ejds. 15,000 — Grdsk. 3,400. Overtoges 1920 af: *Ole Hansen Schou*, f. 3. 10. 1876 paa Fløjlegd. (S. af Hans Chr. S. og Karoline Kathrine, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højsk. 1890—91, paa Dalum Landbrugssk. 1894—95.

19 a — »BONDEGAARD«. Tlf. 27. 17. Slg. 56,2 ha — Htk. 8-0-3-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 58,000 — Grdsk. 31,400. 40 Td. Ld. er Skov, Eng og Lyng. Overtoges 1938 af: *Ellen Petrea Funch*, f. Andersen, d. 29. 3. 1896 paa Dammevd. i Østerl. (D. af Andreas Peter A. og Kristine, f. Kofoed). Børn: Anna-Lise, f. 29. 1. 1926. Inger Margrethe, f. 3. 10. 1929.

19 d — »MUNKERUP«. 17. Slg. Pc. 15,9 ha — Htk. 1-2-1-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 7,700. 8 Td. Ld. er Krat og Lyng. Overtoges 1947 af: *Niels Peter Jørgensen*, f. 26. 6. 1905 paa Bakkeky i Klemensker (S. af Laurits J. og Helene, f. Thorsen). G. m. Ella Kristine, f. Pedersen, d. 13. 6. 1906 i Klemensker (D. af Nicolaj P. og Dorthea, f. Sommer). Børn: Ejvind Johannes, f.

4. 7. 1932. Vagn Erling, f. 28. 12. 1936. Henning Orla, f. 16. 12. 1941. Addy Margrethe, f. 9. 11. 1945.

20 a — »FLØJLEGAARD«. Tlf. 54 x. 18. Slg. 34,8 ha — Htk. 4-7-1-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 45,000 — Grdsk. 23,300. 14 Td. Ld. er Skov og Krat. Bygn. opf. i Bindingsværk. Overtoges 1925 af: *Christian Olsen*, f. 19. 10. 1889 paa Lynggd. (S. af Jørgen Andr. O. og Elise, f. Lund). Elev paa Bornh. Højsk. 1909—10. G. m. Eisabeth Karoline Marie, f. Larsen, d. 7. 10. 1889 i Ibsk. (D. af Niels Andr. L. og Kristine, f. Nielsen). Børn: Elise, f. 27. 4. 1917. Helga Kristine, f. 18. 11. 1919. Carl Edvard, f. 27. 1. 1926.

21 a — »GUDMINGEGAARD«. Tlf. 26 x. 19. Slg. 14,4 ha — Htk. 2-5-3-1 — Ejds. 22,000 — Grdsk. 10,400. Overtoges 1922 af: *Anker Julius Svendsen*, f. 1. 10. 1901 (S. af Martin Chr. S. og Petrea Laurentsine, f. Petersen). G. m. Julia Kathrine, f. Krøjer, d. 30. 7. 1897 i Klemensker. (D. af Niels Peter Hansen K. og Anine Mathine, f. Kure). Børn: Hans Anker Krøjer, f. 4. 4. 1924. Karen Marie Krøjer, f. 17. 4. 1926. Elise Mathea Krøjer, f. 23. 10. 1927. Inga Krøjer, f. 27. 5. 1933. Gunver Petrea Krøjer, f. 20. 2. 1939.

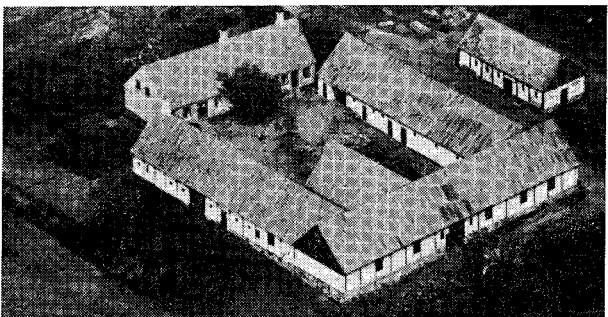
22 a — »PUGGEGAARD«. Tlf. 26 u. 20 Slg. 24,3 ha — Htk. 3-7-3-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 28,000 — Grdsk. 13,200. 14 Td. Ld. er Skov. Bygningerne opf. med Bindingsværk. Overtoges 1940 af: *Gørde Enevold Hansen*, f. 15. 11. 1909 paa Krakkodal (S. af Herman H. og Johanne Emilie, f. Johansen). G. m. Manna Vilhelmine Cecilie, f. Ipsen, d. 14. 9. 1909 paa Bækkedal i Vestermarie (D. af Adolf I. og Karoline, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højsk. 1931. Børn: Kjeld Christian, f. 19. 3. 1938. Finn Preben, f. 2. 7. 1942.

22 b — »LILLEBO«. 20. Slg. Pc. 3,2 ha — Htk. 0-4-3-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 8,500 — Grdsk. 2,100. Overtoges 1940 af: *Christian Vald. Andr. Svendsen*, f. 5. 6. 1887.

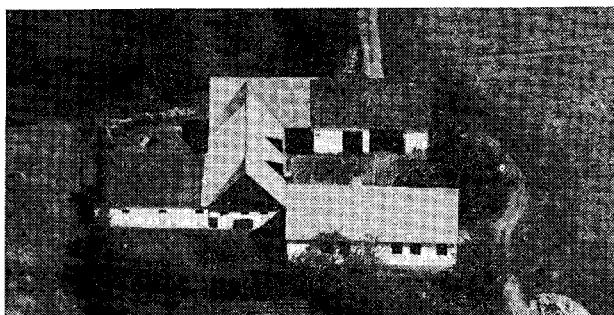
22 d — »SOLBAKKE«. 20. Slg. Pc. 8,6 ha — Htk. 1-2-3-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 14,500 — Grdsk. 5,500. 1 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1930 af: *Alfred Jensinius Larsen*, f. 7. 4. 1905 paa Egely (S. af Jens L. og Anna, f. Andersen). G. m. Birthe Kamilla, f. Nielsen, d. 31. 8. 1899 i Rønne (D. af Carl N. og Gine, f. Olsen).

22 h — »FÆDRESMINDE«. Tlf. 44 y. 20. Slg. Frt. 18,6 ha Htk. 1-3-3-0 — Ejds. 18,000 — Grdsk. 8,600. 10 Td. Ld. er Krat og Lyng. Bygningerne er med Bindingsværk. Overtoges 1941 af: *Villy Johannes Jørgensen*, f. 13. 11. 1920 paa Ejend. (S. af Anias J. og Elisabeth, f. Kjølner). G. m. Anny Johanne, f. Andersen, d. 29. 11. 1922 i Klemensker (D. af Anthon A. og Ida, f. Haagensen). Børn: Inger Birthe, f. 25. 6. 1941.

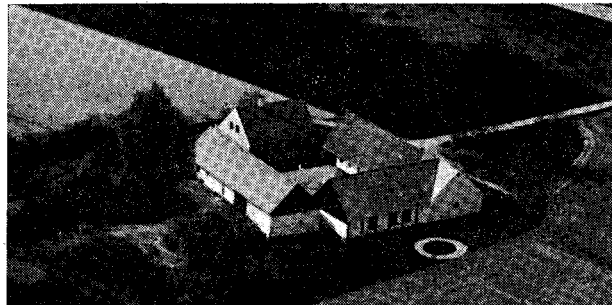

23 a — »KROGGAARD«. Tlf. 17 x. 21. Slg. 42,4 ha — Htk. 6-7-2-2 — Ejds. 48,000 — Grdsk. 25,900. 15 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1936 af: *August Johs. Mortensen*, f. 1. 8. 1892 i Klemensker (S. af Andreas M. og Andrea, f. Nielsen). G. m. Mathilde Sexine, f. Hansen Krøjer, d. 29. 2. 1896 i Klemensk. (D. af Niels Peter Hansen K. og Anine, f. Kure). Børn: Ragnhild Krøjer, f. 30. 12. 1920. Knud Krøjer, f. 15. 5. 1922. Svend Aage Krøjer, f. 19. 10. 1927.

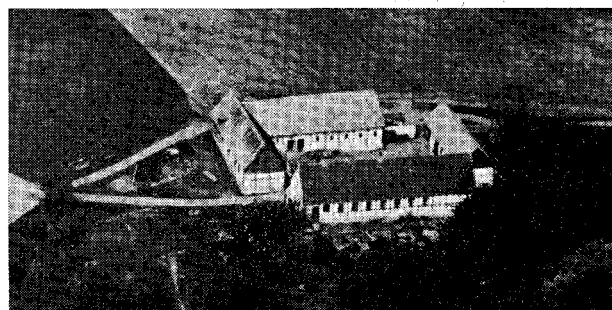

23 e — »KILDEVANG«. Degnegd. Frt. 9,1 ha — Htk. 1-0-2-3 $\frac{1}{4}$

— Ejds. 15,000 — Grdsk. 6,400. 2 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1948 af: *Poul Anker Madvig*, f. 31. 7. 1925 (S. af Christian Mikael M. og Anine Marie, f. Holm).

24 a — »SKÆRPINGEGAARD«. Tlf. 42 u. 22. Slg. 21,0 ha — Htk. 2-6-3-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 26,500 — Grdsk. 11,500. 10 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1947 af: *Otto Gunnar Ipsen*, f. 2. 6. 1913 i Vestermarie (S. af Adolf I. og Karoline, f. Jensen). G. m. Herdis Aase, f. Larsen, d. 4. 11. 1924 i Klemensker (D. af Jørgen L. og Karen, f. Hansen). Børn: Flemming, f. 5. 5. 1946. Lennart, f. 2. 6. 1948.

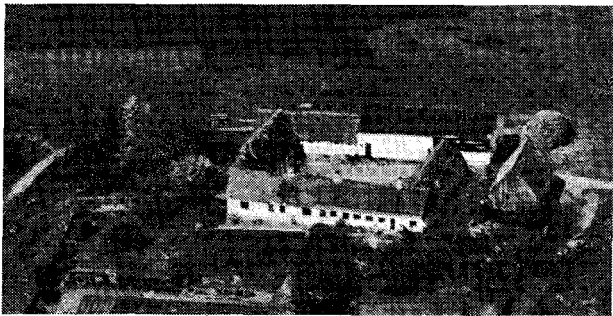

25 a — »STENBYGAARD«. Tlf. 37 y. 23. Slg. 16,1 ha — Htk. 2-3-2-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 7,700. 12 Td. Ld. er Skov, Krat og Klipper. Overtoges 1930 af: *Andreas Peter Holm Nielsen*, f. 25. 10. 1903 paa Gaarden (S. af Chr. N. og Claudine, f. Holm). Elev på Haslev Højsk. 1921—22. G. m. Valborg Marie, f. Jørgensen, d. 11. 10. 1909 i Vestermarie (D. af Emil J. og Anne, f. Hansen). Børn: Inge Holm, f. 8. 11. 1942. Birgith Holm, f. 8. 11. 1942. Lars Holm, f. 17. 4. 1948.

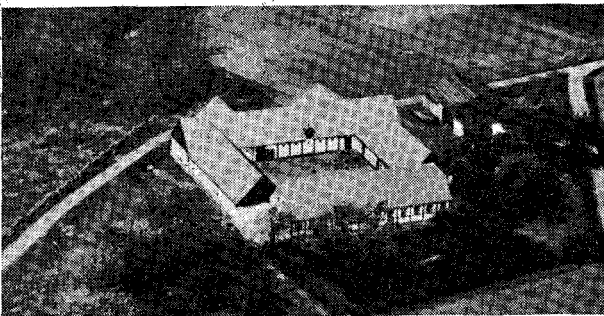

25 b — »KØGEHUSET«. Tlf. 42 y. 23. Slg. Pc. 12,3 ha — Htk. 1-7-2-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 16,500 — Grdsk. 6,600. 3 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1936 af: *Poul Anker Johansen*, f. 17. 9. 1900 paa Ejend. (S. af Georg J. og Jensine, f. Madsen). G. m. Karen

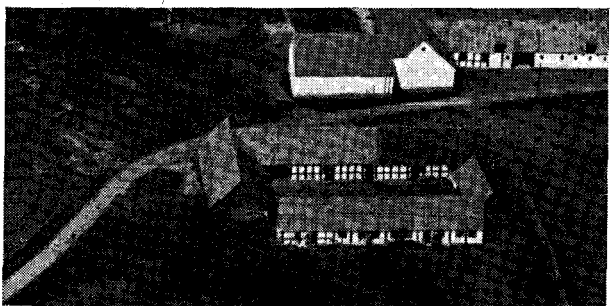
Laurine, f. Madvig, d. 12. 3. 1911 paa Spellingegd. (D. af Godtfred M. og Juline Margrethe, f. Kristensen). Børn: Tage Anker, f. 29. 4. 1937. Merethe, f. 18. 4. 1943.

26 a — »STENBYGAARD«. Tlf. 43. 24. Slg. 25,9 ha — Htk. 3-6-0-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 23,000 — Grdsk. 11,700. 17 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1934 af: *Valdemar Nicolaj Andr. Pedersen*, f. 12. 4. 1902 i Klemensk. (S. af August P. og Anna, f. Jensen). G. m. Helga Marie, f. Sommer, d. 21. 3. 1912 paa Munkegd. i Olsk. (D. af Ludvig S. og Agnes, f. Pedersen). Børn: Solveig Stenby, f. 21. 1. 1936. Lillian Stenby, f. 19. 5. 1938. Helle Marie Stenby, f. 2. 7. 1945.

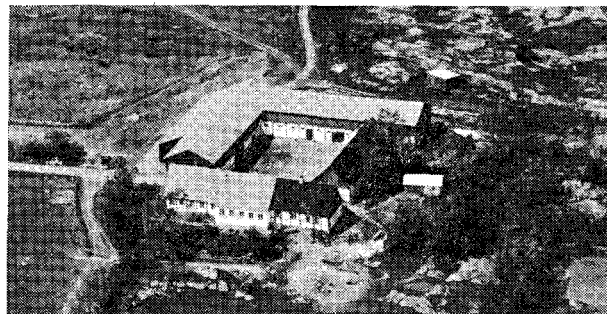

27 abc — »MAEGAARD«. Tlf. 37 u. 25. Slg. 34,5 ha — Htk. 1-2-0-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 33,800 — Grdsk. 19,200. 28 Td. Ld. er Skov, Lyng og Klipper. Overtoges 1924 af: *Jens Peter Espersen*, f. 10. 5. 1897 paa Engvang i Klemensker (S. af Kristian E. og Karna, f. Grønberg). G. m. Johanne Kristine, f. Pedersen, d. 4. 12. 1899 i Gudhjem (D. af Lau P. og Anine, f. Ludvigsen). Børn: Ethel, f. 9. 8. 1925. Grethe, f. 13. 3. 1938. Ellen, f. 13. 3. 1938.

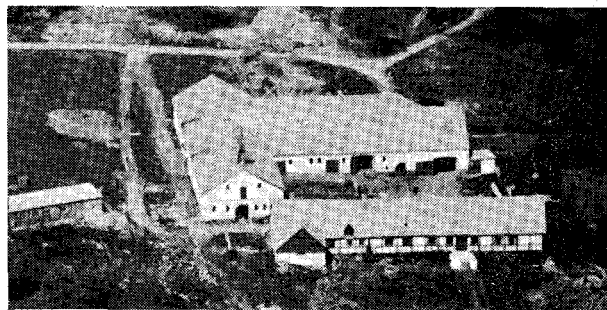

28 a — »LILLEGAARD«. Tlf. 3 u. 26. Slg. 12,9 ha — Htk. 3-0-1-1 — Ejds. 22,000 — Grdsk. 11,000. 1 Td. Ld. er Krat og Klipper. Bygningerne er med Bindingsværk. Overtoges 1948 af: *Alman Nicolaj Skovgård Ambrosen*, f. 2. 3. 1907 paa Risholm

i Klemensker (S. af Georg A. og Ottoline, f. Munch). G. m. Rigmor Hansine Elisabeth, f. Hansen, d. 24. 3. 1917 i Rutsker (D. af Nicolaj H. og Anine, f. Holm). Børn: Dyveke Skovgaard, f. 16. 11. 1937. Mørk Skovgaard, f. 30. 9. 1939. Noomi Irene, f. 19. 11. 1940. Selina Margrethe, f. 14. 1. 1942. Randi Rigmor Skovgaard, f. 23. 10. 1943. Edel Rosa, f. 28. 4. 1945. Astrid Margurit, f. 20. 7. 1946. Elin Oteline, f. 3. 4. 1948.

29 — »LYKKEGAARD«. Tlf. 30 u. 27. Slg. 36,0 ha — Htk. 4-7-3-2 — Ejds. 32,000 — Grdsk. 17,900. 23 Td. Ld. er Skov, Lyng og Klipper. Overtoges 1931 af: *Poul Anker Pedersen*, f. 15. 7. 1908 paa Gaarden (S. af Carl Andr. P. og Eline Kristine P., f. Jensen). G. m. Ellen Johanne, f. Mogensen, d. 24. 10. 1913 i Klemensk. (D. af Anton M. og Viktoria, f. Hansen). Elev paa Kærehave Husholdningssk. Børn: Holger Knud, f. 31. 4. 1932. Ejgil Andr. f. 19. 6. 1933. Anna Birgitte, f. 25. 9. 1936. Carl Johan, f. 22. 9. 1938. Erik Helge, f. 21. 2. 1940. Niels Anton, f. 9. 5. 1942.

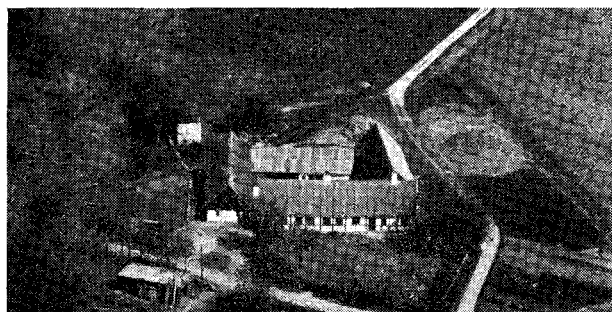

30 a — »BAADSTADGAARD«. Tlf. 30 y. 1. Vdg. 47,9 ha — Htk. 7-3-1-0 — Ejds. 58,000 — Grdsk. 34,800. 25 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1937 af: *Poul Henry Marcher*, f. 5. 12. 1903 paa Gallingegd. i Vesterm. (S. af Jens Math. M. og Marie, f. Riis). G. m. Ragnhild Ingrid, f. Schou, d. 11. 4. 1910 i Gudhjem. Børn: Inger Marie, f. 7. 11. 1933. Hjørdis, f. 8. 5. 1938. Kirsten, f. 4. 10. 1940. Ole Steen, f. 16. 10. 1945.

30 b — »KLIPPEGAARD«, Tejn. 1. Vdg. Pc. 17,4 ha — Htk. 1-3-2-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 15,500 — Grdsk. 6,000. Overtoges 1939 af: *Hans Adolf Hansen*, f. 25. 5. 1915 paa Gaarden (S. af Alfred H. og Karen, f. Hansen). G. m. Esther Mathilde Petrea, f. Pihl, d. 16. 5. 1914 paa Egely (D. af Aksel P. og Mathilde, f. Svendsen). Børn: Karen Mathilde Pihl, f. 3. 5. 1940. Arne Alfred Aksel Pihl, f. 4. 4. 1941. Lilli Merete Pihl, f. 29. 6. 1942. Margith Margrethe Pihl, f. 21. 7. 1944. Nancy Marie Pihl, f. 24. 8. 1946. Olga Mary Pihl, f. 22. 8. 1948.

31 — »SPELLINGEGAARD«. Tlf. 47. 2. Vdg. 27,7 ha — Htk. 3-0-0-0½ — Ejds. 26,000 — Grdsk. 11,400. 14 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1906 af: *Godtfred Mathias Madvig*, f. 6. 3. 1877 i Østermarie (S. af Laurits Peter M. og Julia Margrethe, f. Sonne). G. m. *Andrea Petrea*, f. Hansen, d. 4. 11. 1890 i Klemensker (D. af Niels Peter H. og Anine Mathine, f. Kure). Børn: *Hans Peder Krøjer*, f. 30. 12. 1914. *Betty Marie Krøjer*, f. 29. 6. 1916. *Ruth Krøjer*, f. 12. 12. 1917. *Ernst Krøjer*, f. 5. 12. 1919. *Gunnar Krøjer*, f. 12. 7. 1921. *Børge Krøjer*, f. 4. 7. 1923. *Svend Krøjer*, f. 2. 5. 1925. *Ulla Alvilda*, f. 11. 3. 1927. *Sylvie Krøjer*, f. 20. 6. 1929. *Anie Mathea Krøjer*, f. 30. 3. 1932. *Niels Peter Krøjer*, f. 23. 2. 1934.

32 a — »PELEGAARD«. Tlf. 59. 3. Vdg. 17,0 ha — Htk. 3-7-1-2¼ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 11,700. 3 Td. Ld. er Skov, Krat og Klipper. Overtoges 1938 af: *Hans Otto Rønne*, f. 2. 1. 1907 i Østerlars (S. af Postbud Theodor R. og Marie, f. Larsen). G. m. *Agnes Petrea*, f. Pedersen, d. 30. 6. 1900 paa Gaarden (D. af Karl P. og Anine, f. Holm). Børn: *Hans Ancher Pedersen*, f. 3. 9. 1925. *Knud Andreas Pedersen*, f. 16. 1. 1927. *Carl Johan Pedersen*, f. 13. 2. 1929. *Jørn*, f. 25. 2. 1939. *Erik*, f. 2. 1. 1941.

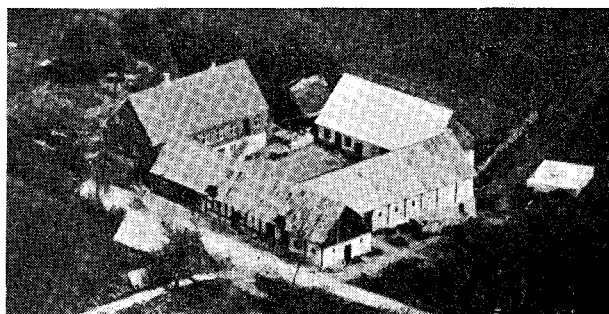

33 — »HELLIGDOMMEN«. Tlf. 20. 4. Vdg. 19,2 ha — Htk. 2-7-2-2¼ — Ejds. 80,000 — Grdsk. 10,200. 18 Td. Ld. er Skov og Klipper. Ejer: *Magnus Koch*. Bestyret siden 1948 af: *Paul Hermansen*, f. 10. 4. 1921 paa Fredensborg i Rutsker (S. af Carl H. og Jenny, f. Engell). G. m. *Rigmor*, f. Dahl, d. 22. 6. 1925

paa Nørregd. i Vesterm. (D. af Frederik D. og Frederikke, f. Cordua).

35 a — »LINDHOLMSGAARD«. Tlf. 34 y. 6. Vdg. 23,9 ha — Htk. 3-7-2-1 — Ejds. 24,000 — Grdsk. 12,000. 10 Td. Ld. er Skov. Bygningerne ældre og opført i Bindingsværk. Overtoges 1948 af: *Sigurd Jensen*, f. 27. 1. 1907 i Hasle (S. af Carl J. og Kirstine, f. Nielsen).

37 abc — »BROMMEGAARD« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhj. 20 v. 8. Vdg. 23,6 ha — Htk. 2-1-1-0¾ — Ejds. 24,000 — Grdsk. 11,900. 12 Td. Ld. er Skov og Eng. Overtoges 1928 af: *Oluf Hansen Kjølner*, f. 10. 3. 1898 (S. af Hans Peter Madsen og Augusta, f. Olsen). G. m. *Anna Kristine*, f. Møller, d. 12. 5. 1902 i Østerlars (D. af Kristian M. og Andrea, f. Hansen). Børn: *Lilly Augusta*, f. 8. 8. 1929. *Hildebert*, f. 8. 6. 1932. *Edvin*, f. 28. 5. 1939. *Elisabeth*, f. 27. 8. 1941. *Doris Marie*, f. 7. 2. 1943.

38 a — »MORTINGEGÅRD«. Tlf. 26 y. 9. Vdg. 26,6 ha — Htk. 3-4-2-1 — Ejds. 27,000 — Grdsk. 14,900. 8 Td. Ld. er Krat. Gaarden har været i samme Slægt i ca. 100 Aar. Overtoges 1908 af: *Peter Mathias Nielsen*, f. 31. 3. 1877 paa Gaarden (S. af Hans N. og Sofie Marie, f. Madsen). Børn: *Marie Emilie Ottelie*, f. 30. 4. 1927. *Gudmund Bernhard*, f. 29. 10. 1928. *Børge Mathias*, f. 6. 4. 1930. *Helmer Andreas*, f. 23. 3. 1931.

40 a — Lindeskoven. Tlf. 18 y. 11,8 ha — Htk. 2-5-3-2¼ —

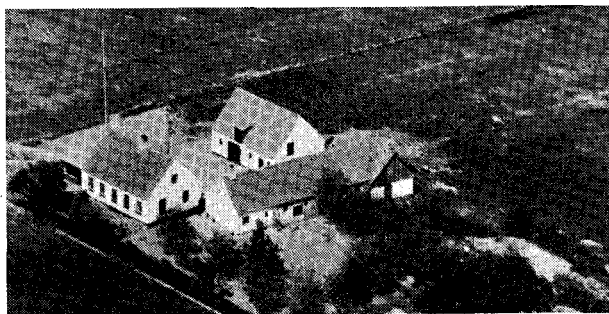
Ejds. 20,000 — Grdsk. 8,600. Overtoges 1913 af: *Jens Peter Nielsen*, f. 23. 4. 1881 i Nyker (S. af Mathias N. og Jørgine, f. Larsen). Børn: Bodil Louise, f. 24. 12. 1908.

41 — Lindeskoven. 7,8 ha — Htk. 1-5-3-0¼ — Ejds. 11,500 — Grdsk. 4,800. 3 Td. Ld. er Skov, Krat og Sten. Overtoges 1930 af: *Juel Bidstrup*, f. 16. 10. 1904 i Lindeskoven. G. m. Ella Petrea, f. Kofoed, d. 21. 7. 1909 paa Ejend. (D. af Andreas Peter K. og Thala, f. Rømer). Børn: Inger Margrethe, f. 29. 10. 1939.

42 — »BAKKELY«, Lindeskoven. 9,9 ha — Htk. 1-6-3-1¾ — Ejds. 13,000 — Grdsk. 5,700. 4 Td. Ld. er Skov og Bakker. Udbyg. ældre med Bindingsværk. Overtoges 1934 af: *Jens Peter Kofoed*, f. 15. 2. 1909 paa Ejend. (S. af Julius Math. K. og Manna Amalie, f. Mogensen). G. m. Ellen Marie, f. Søholm, d. 16. 11. 1912 i Pedersk. (D. af Herman S. og Laura, f. Christiansen). Børn: Erik Anker, f. 11. 10. 1935. Erna, f. 5. 5. 1938. Kjeld Ejler, f. 26. 11. 1940. Solveig Marie, f. 19. 4. 1943.

45 — »BÆKKESKOV«, Lindeskoven. 3,9 ha — Htk. 0-6-3-2¾ — Ejds. 9,000 — Grdsk. 2,700. 1 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1936 af: *Thorvald Andreas Jensen*, f. 9. 11. 1910 i Vesterm. (S. af Andreas Chr. J. og Gine Karoline, f. Hansen). G. m. Valborg, f. Grønbech, d. 4. 12. 1914 i Aaker (D. af Tage G. og Hansine Kathrine, f. Kofoed). Børn: Jørgen Grønbech, f. 4. 9. 1936. Kaj Grønbech, f. 15. 11. 1939.

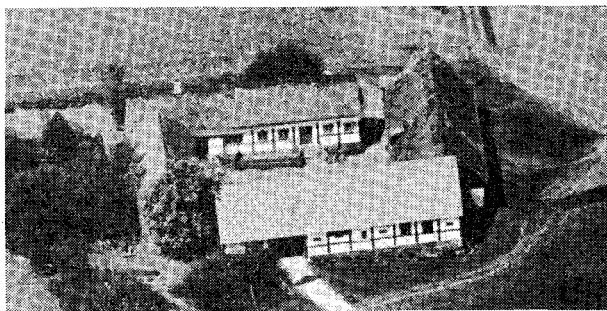

50 — »LINDEHØJEN«, Lindeskoven. 6,2 ha — Htk. 0-6-2-1¾ — Ejds. 12,500 — Grdsk. 4,100. 2 Td. Ld. er Fredskov. Overtoges 1947 af: *Ejvind Julius Jørgen Carlsen*, f. 27. 3. 1910 i København (S. af Herman C. og Harriet, f. Christiansen). G. m. Mary Jensine, f. Henriksen, d. 7. 7. 1898 i Munkebjergby, Sorø (D. af Carl H. og Karen).

57 — Lindeskoven. 7,4 ha — Htk. 1-5-1-2¼ — Ejds. 13,500 — Grdsk. 5,300. 1 Td. Ld. er Krat. Slægtens Eje i ca. 100 Aar. Overtoges 1916 af: *Hans Peter Bidstrup*, f. 3. 5. 1889 paa Ejend.

(S. af Jens Peder B. og Ane Kristine, f. Andersen). G. m. Anna Oliva Kristine, f. Kjøller, d. 24. 11. 1893 i Olsk. (D. af Janus K. og Ellen, f. Olsen). Børn: Svend Peter, f. 24. 8. 1921.

62 — »BÆKKELY«, Lindeskoven. 4,4 ha — Htk. 1-1-2-0 — Ejds. 8,000 — Grdsk. 3,100. Bygningerne er ca. 200 Aar gl. og med Bindingsværk. Overtoges 1948 af: *Poul Nicolaj Hansen*, f. 14. 8. 1926 paa Hyldegd. i Olsker (S. af Janus Adolf H. og Hansine, f. Hansen).

72 b — Bøgeskoven pr. Gudhjem. 12,6 ha — Htk. 2-5-0-1½ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 7,500. 4 Td. Ld. er Skov. Bygningerne er ældre med Bindingsværk. Overtoges 1932 af: *Jacob Ahlmann Jensen*, f. 4. 3. 1904 paa Tjørnhøj i Vesterm. (S. af Hans J. og Johanne, f. Svendsen). G. m. Lisbeth Kristine, f. Jensen, d. 29. 5. 1908 i Vesterm. (D. af Andreas Chr. J. og Gine Karoline, f. Hansen).

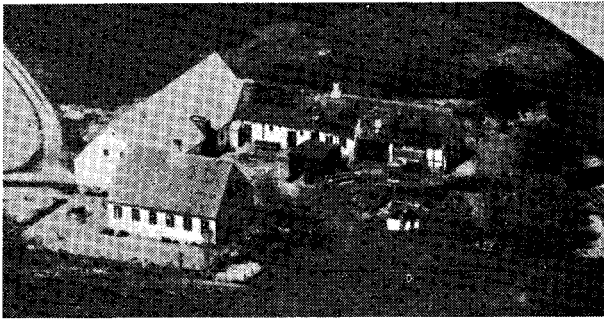
74 — Bøgeskoven. 18,6 ha — Htk. 3-1-2-2½ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 8,500. Ejer: *Julius Herman Olsen*, f. 21. 10. 1882 i Rø.

75 — »AAHAVE«, Bøgeskoven pr. Gudhjem. Tlf. Gudhj. 97 u. 16,9 ha — Htk. 2-7-0-2 — Ejds. 22,000 — Grdsk. 8,800. 9 Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1925 af: *Martin Andr. Mogensen*, f. 1. 11. 1883 i Rutsk. (S. af Otto M. og Laura Anine, f. Holm). Elev paa Bornh. Højskole 1903—04. G. m. Hedvig Kristine Petrea, f. Hansen, d. 4. 6. 1897 i Aaker (D. af Otto Anthonius H. og Karoline, f. Olsen). Børn: Ejner Andr., f. 6. 2. 1928. Anna Marie, f. 8. 2. 1930. Rigmor Kristine, f. 28. 7. 1933. Inga Gunhild, f. 12. 12. 1935.

77 a — »HØJVANG«, Bøgeskoven pr. Gudhjem. 10,6 ha — Htk. 1-7-2-1¼ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 5,800. Ca. 6 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1947 af: *Vilmer Børge Poulsen*, f. 23. 6. 1923 paa Grønvang, Østerlars (S. af Johs. P. og Edith, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højsk. 1941—42. G. m. Birgit Skovgaard, f.

Hansen, d. 8. 3. 1928 i Østerlars (D. af Johannes H. og Marie, f. Skovgaard).

82 — »VIRKELYST«. 19. Slg. Ll. 15,9 ha — Htk. 0-6-0-1¼ — Ejds. 11,500 — Grdsk. 5,100. — 8 Td. Ld. er Skov, Krat og Lyng. Bygn. opf. i Bindingsværk. Overtoges 1923 af: *Carl Marius Jørgensen*, f. 12. 10. 1890 i Sandvig (S. af Hans Andr. J. og Jensine Kristine, f. Rømer). G. m. Marie Karoline Larsine, f. Nielsen, d. 15. 3. 1899 paa Ll. Stenbygd. (D. af Chr. N. og Claudine, f. Holm). Børn: Andreas, f. 2. 2. 1924. Hans Chr. f. 13. 9. 1926. Anna Marie, f. 9. 6. 1932.

86 — »SKOVSMINDE«. 21. Slg. Ll. 9,1 ha — Htk. 0-2-2-2¼ — Ejds. 11,500 — Grdsk. 4,200. Overtoges 1947 af: *Thor Magnus Dahl Pedersen*, f. 10. 10. 1907 i Aaker (S. af Herman P. og Petra, f. Dahl). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1926—27. G. m. Inger Elisabeth, f. Nielsen, d. 19. 8. 1909 i Aakirkeby (D. af Mathias N. og Elisabeth, f. Henriksen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1930. Børn: Birthe Dahl, f. 7. 5. 1935. Palle Herman Dahl, f. 4. 1. 1937. Ulla Dahl, f. 27. 9. 1938. Ib Magnus Dahl, f. 20. 11. 1939. Thorkild Dahl, f. 28. 11. 1940. Filip Dahl, f. 25. 1. 1942. Ebbe Dahl, f. 25. 11. 1944.

91 — »SPÆLLINGEHUS«. 25. Slg. Frt. 10,1 ha — Htk. 1-2-0-1¼ — Ejds. 10,000 — Grdsk. 5,000. Overtoges 1943 af:

Vilhelm Nicolaj Rasmussen, f. 3. 6. 1901 paa Nordvang i Aaker (S. af Anthon R. og Anne Margrethe, f. Kofoed). G. m. Agnes Esther, f. Mogensén, d. 16. 1. 1911 i Rønne (D. af Niels M. og Kristine, f. Holm). Børn: Karl Edvard, f. 7. 3. 1939. Karen Inger, f. 22. 3. 1943.

100 g. — Baadstad. 5,5 ha — Htk. 1-0-0-2½ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 4,200. Overtoges 1941 af: *Carl Christian Jensen*, f. 30. 10. 1904 i Østerlars (S. af Jørgen Peter J. og Anna Karoline Kristine, f. Westh). G. m. Ellen, f. Kruse, d. 10. 4. 1909 i Rødk. (D. af Thorvald Andr. Peter K. og Marie Margrethe, f. Nielsen).

104 — »KRAKKEDAL«. 27. Slg. Frt. 25,5 ha — Htk. 1-6-1-0¼ — Ejds. 18,500 — Grdsk. 9,000. 20 Td. Ld. er Skov og Klipper. Overtoges 1945 af: *Axel Christian Ferdinand Sonne*, f. 3. 9. 1892 i Olsker (S. af Hans S. og Johanne, f. Rasch). G. m. Frida Johanne, f. Sørensen, d. 15. 3. 1895 i Østermarie. Børn: Dagny Nikoline. Else Judith. Astrid Nancy. Hans Christian. Ingeborg Sofie. Jørgen Erik. Ellen Alice. Henry Andreas. Holger Villy. Ole Johannes.

105 — 27. Slg. Frt. 3,9 ha — Htk. 0-0-3-0 — Ejds. 5,500 — Grdsk. 1,400. Overtoges 1917 af: *Hans Otto Pedersen*, f. 31. 12. 1892 (S. af Niels P. og Thora P.) G. m. Johanne Sofie, f. Larsen, d. 20. 7. 1887 i Ulse, Præstø (D. af Mads L. og Karen Marie L.). Børn: Hans Lindhardt Korp, f. 21. 3. 1912. Judith Viola, f. 24. 7. 1924. Ahlman Vilmer Korp, f. 7. 6. 1925.

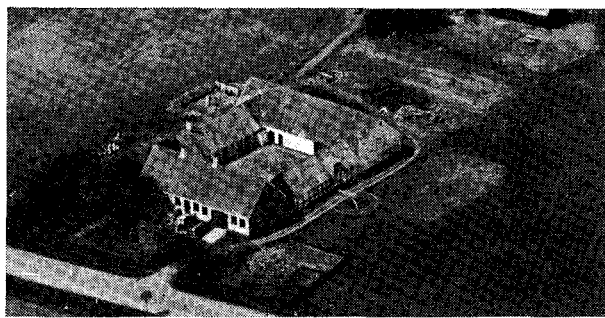

108 ag — »BØGELY« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhj. 97 v. 12,8 ha Htk. 1-6-2-2¼ — Ejds. 18,500 — Grdsk. 7,200. 4½ Td. Ld. er Skov og Eng. Overtoges 1924 af: *Johannes Ovesen*, f. 16. 1. 1900 i Rakkeby, Hjørring (S. af Jens O. og Else Kristine, f. Thomsen). Elev paa Tommerup Højskole 1922—23. G. m. Ella Marie, f. Kofoed, d. 14. 9. 1902 paa Skovsminde i Klemensk. (D. af Emil Herman K. og Marie Karoline, f. Kofoed). Børn: Eluf Kofoed, f. 7. 9. 1927. Frede Kofoed, f. 25. 2. 1933.

108 cs — »ELLASMINDE«. 27. Slg. Ll. 5,8 ha — Htk. 0-1-0-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 10,000 — Grdsk. 3,200. 1 Td. Ld. er Lyng og Klipper. Overtoges 1942 af: *Victor Otto Julius Andersen*, f. 1. 10. 1911 paa Ejendommen (S. af Christian Andr. A. og Amalie, f. Dam).

108 cø — »NYGAARD«. Tlf. 76 x. 1. Slg. Ll. 14,1 ha — Htk. 0-3-1-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 7,800. 2 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er

Klipper. Overtoges 1940 af: *Aage Nielsen*, f. 13. 6. 1911 i Hvidbjerg (S. af Poul Jensen N. og Karen, f. Nielsen). Elev paa Olle-rup Gymnastikhøjskole. 1932—33. G. m. Margit Valborg Inge-fred, f. Andersen, d. 8. 3. 1910 i Vestermarie (D. af Ludvig Chri-stian A. og Janusine Kristine, f. Thorsen). Elev paa Høng Hus-mandsskole 1928. Børn: Inge, f. 7. 10. 1941. Asger Søndergaard, f. 30. 6. 1945. Svend Aage Søndergaard, f. 23. 2. 1948.

RØNNE

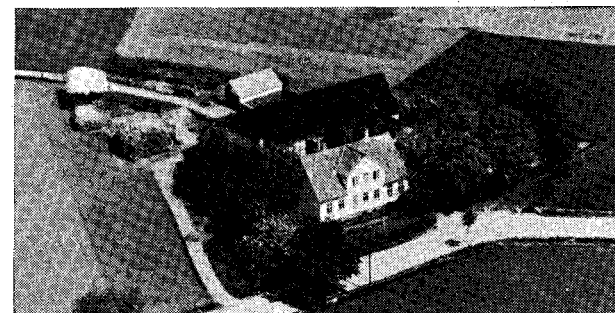

Markj. 65 — »HØJVANG«. Tlf. 848. 2,9 ha — Htk. 0-3-2-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 20,500 — Grdsk. 7,300. Overtoges 1939 af: *Johannes Mathias Jensen*, f. 12. 8. 1894 i Klemensk. (S. af Andreas J. og Kaorline, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højskole 1915—16, paa Sydsjæll. Landbrugssk. 1917—18. G. m. Anna Marie, f. Engell, d. 3. 3. 1886 i Vesterm. (D. af Niels E. og Anine Marie, f. Jen-sen).

Markj. 74 — »LOUISENHØJ«. Tlf. 765. 9,4 ha — Htk. 2-3-2-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 39,000 — Grdsk. 22,700. Ejers af Rønne Kommune. Forpagtet 1948 af: *Jens Olsen*, f. 6. 3. 1896 paa Uglegd. i Nylars (S. af Johan O. og Anine, f. Andersen). G. m. Olga, f. Hansen, d. 12. 11. 1899 i Vesterm. Børn: Aage, f. 27. 3. 1921. Birthe, f. 26. 1. 1926. Birgit Solveig, f. 13. 2. 1933.

Udb. 77 a — »BRØNDSHØJ«, Byledsgade 67. Tlf. 1128. 5,7 ha — Ejds. 32,000 — Grdsk. 18,600. Overtoges 1942 af: *Ejnar Dam*, f. 16. 2. 1906 paa Ll. Grammegd. i Aaker (S. af Oluf D. og Andrea, f. Hansen). G. m. Karla, f. 11. 7. 1912 paa Marthas-minde. Børn: f. 25. 12. 1945.

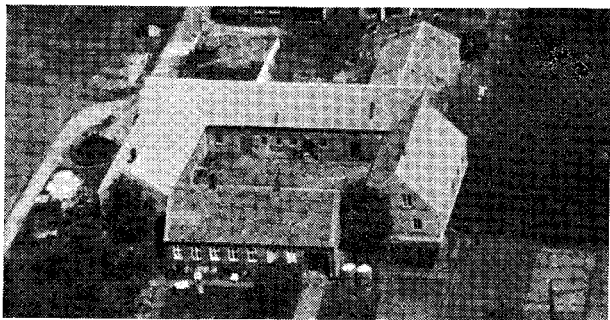
Markj. 109 — »NYVANG«. 7,7 ha — Htk. 1-2-3-1 — Ejds. 34,700 — Grdsk. 18,600. Overtoges 1936 af: *Johannes Andreas Olsen*, f. 26. 2. 1905 i Aaker (S. af Andr. O. og Agnes, f. Riis).

Markj. 178 — »VIRKELYST«. Tlf. 656. 9,3 ha — Hk. 2-2-3-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 40,000 — Grdsk. 27,000. Overtoges 1943 af: *Othenius Nielsen*, f. 16. 11. 1887 i Nyker (S. af John N. og Kirsten, f. Mulander). Elev paa Haslev Landbrugssk. 1916—17. G. m. Marie, f. Dahl, d. 12. 7. 1900 i Bodilsk. (D. af Mads D. og Han-sine, f. Jensen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1923. Børn: Ove, Dahl, f. 30. 5. 1927.

Markj. 184 — »GRØNVANG«. Tlf. 288. 4,1 ha — Htk. 1-1-0-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 23,000 — Grdsk. 11,600. Ejer: *Poul Grøn-vang Nielsen*, f. 26. 7. 1907 paa Ejend. (S. af Jens Peter N. og Anna Sofie, f. Hansen).

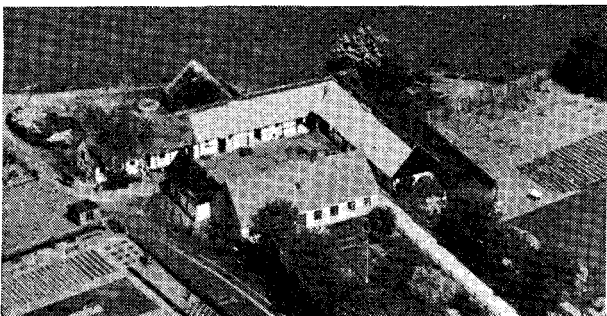
310 — »SOLVANG«. Tlf. 764. 17,2 ha — Htk. 5-2-0-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 76,000 — Grdsk. 46,000. 3 Td. Ld. er Skov. Ejer: *Ferdi-nand Jørgensen*. Bestyret siden 1946 af: *Johanes Marcher*, f. 14.

9. 1911 paa Sdr. Bjerregd. i Bodiisk. (S. af Lorents M. og Margrethe, f. Madsen). G. m. Edel, f. Grønnegaard, d. 20. 4. 1912 i Aaker (D. af Johannes G. og Anna, f. Kristensen). Børn: Vera Gønnegaard, f. 12. 8. 1937.

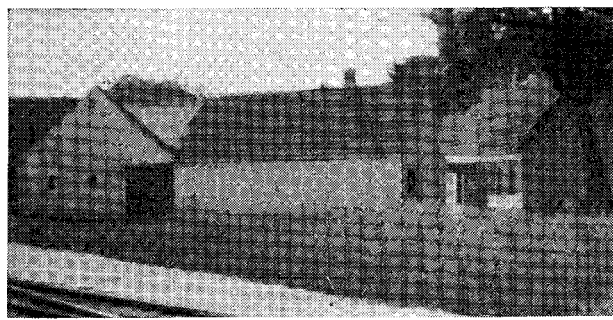

316 — »LANDLYST«, Strandvejen Tlf. 209 y. 3,4 ha — Htk. 0-3-3-0½ — Ejds. 23.700 — Grdsk. 6.500. Overtoges 1935 af: *Svend Aage Pedersen*, f. 29. 12. 1910 paa Damsminde i Vesterm. (S. af Anton P. og Emilie Dorthea, f. Hansen). Elev paa Tune Landbrugssk. 1932—33. G. m. Birgitte, f. Dam, d. 24. 9. 1910 paa Grammegd. i Aaker (D. af Olaf Adolf D. og Andrea, f. Hansen). Børn: Anders Dam, f. 16. 7. 1938. Ingrid Dam, f. 11. 3. 1944. Anne Margrethe Dam og Niels Johan Dam, f. 25. 5. 1947.

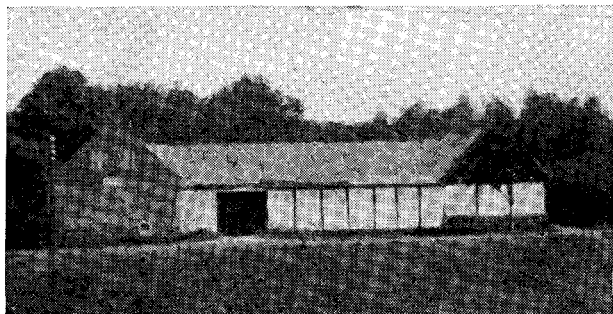

Markj. 317 — »SØVANG«, Tlf. 92 x. 10,2 ha — Htk. 1-2-1-2¾ — Ejds. 29.700 — Grdsk. 15.000. Overtoges 1938 af: *Sigrid Jensen*, f. Hansen, d. 15. 5. 1903 paa Munkegd. i Ibsk. (D. af Herman H. og Hansine, f. Skov). Elev paa Roskilde Husholdningsskole 1924. Børn: Annalise, f. 1. 5. 1927. Inger Margrethe, f. 27. 1. 1929. Paul Jørgen, f. 26. 9. 1935.

Markj. 327 — 12,6 ha — Htk. 0-7-0-0½ — Ejds. 22.500 — Grdsk. 9.600. Ejr: A/S »Proccator«, København. Forpagtet siden 1943 af: *Ejner Emil Thomsen*, f. 7. 3. 1916 i Vitved (S. af Michael T. og Chalotte, f. Andersen). G. m. Dagmar Randi T., f. 4. 1. 1921. i Klemensk. (D. af Karl Kofoed J. og Agnes, f. Jen-

sen). Børn: Kaj Flemming, f. 8. 4. 1940. Aase Lejla, f. 24. 9. 1942. Else Charlotte, f. 6. 3. 1944. Inger Yvonne, f. 1. 8. 1945.

Markj. 333 — »ØSTERBORG«, 2,2 ha — Htk. 0-5-1-0¾ — Ejds. 17.000 — Grdsk. 5.100. Overtoges 1943 af: *Julie Kristine Jensen*, f. 24. 9. 1874 i Klemensk. (D. af Julius Kofoed og Andrea, f. Bjerregaard). Børn: Judith Kofoed, f. 21. 2. 1905. Børge Kofoed, f. 12. 3. 1915.

Markj. 337 — »SØNDERBORG«. Tf. 435 x. 20,2 ha — Htk. 1-7-3-2¾ — Ejds. 35.000 — Grdsk. 17.600. 5½ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1929 af: *Osvold Ejner Olsen*, f. 23. 2. 1903 paa Boesgd. i Klemensk. (S. af Alfred O. og Ellen, f. Skov). G. m. Estrid, f. Kofoed, d. 2. 1. 1919 paa Bakkegd. i Olsk. (D. af Jens Nielsen K. og Emilie Margrethe, f. Funch). Elev paa Hoptrup Højsk. 1938. Børn: Verner, f. 25. 7. 1931. Birthe, f. 3. 5. 1936. Svend, f. 9. 4. 1942.

Markj. 338 — 14,4 ha — Htk. 1-3-3-1½ — Ejds. 17.500 — Grdsk. 12.000. 4½ Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1924 af: *Thorvald Pauch*, f. 18. 11. 1877 paa Ejend. (S. af Henrik P. og Kristine, f. Pedersen). G. m. Elly P. f. Westh, d. 8. 9. 1889 (D. af Hans W. og Emma, f. Olsen). Børn: Henrik, f. 1. 4. 1927.

197 — »JOHANSMINDE«, 5,7 ha — Htk. 1-4-2-1¼ — Ejds. 31.200 — Grdsk. 16.900. Overtoges 1936 af: *Anker Kofoed Mikkelsen*, f. 20. 6. 1903 i Klemensk. (S. af Vilhelm M. og

Augusta, f. Koefoed). G. m. Edith Sofie, f. Dam, d. 22. 3. 1908 paa Ll. Dalbygd. i Vesterm. (D. af Sofus Villiam D. og Sofie Margrethe, f. Jensen). Børn: Ruth Margrethe, f. 28. 1. 1930. Poul Erik, f. 18. 6. 1932. Niels Whitte, f. 7. 7. 1941.

245 — »MARTHAS MINDE«, 11,0 ha — Htk. 2-6-1-2¾ — Ejds. 46,000 — Grdsk. 28,300. Forpagtet 1943 af: *Konrad Pedersen*, f. 15. 4. 1916 paa Ejend. (S. af Karl Chr. P. og Marie, f. Bendtsen). Elev paa Bornh. Højskole. G. m. Marie Elisabeth, f. Dam, d. 1. 3. 1919 i Aaker (D. af O. D. og Andrea, f. Hansen). Børn: Sonja Anette, f. 7. 3. 1944. Leif Chr., f. 7. 10. 1945.

Markj. 339 — »BIRKELY«, Tlf. 92 y. 9,2 ha — Htk. 0-7-1-1¾

— Ejds. 26,000 — Grdsk. 8,900. Overtoges 1943 af: *Vilhelm Jacobsen*, f. 6. 9. 1903 i Vesterm. (S. af Kristian J. og Karoline, f. Espersen). G. m. Emmy, f. Pedersen, d. 8. 5. 1912 i Poulsk. (D. af Emil P. og Karoline, f. Ipsen). Børn: Kjeld, f. 26. 2. 1945.

869 a — Rosengade 1. Tlf. 786. Ejds. 16,000 — Grdsk. 1,500. Overtoges 1939 af: *Hans P. Andersen*, f. 5. 2. 1896 (S. af A. og Anna, f. Kuhre). G. m. Jenny Oliva, f. Andersen, d. 12. 3. 1901 i Østerl. (D. af Peder A. og Andrea, f. Jensen). Børn: Kristine, f. 29. 7. 1927. Paul Hildebrandt, f. 15. 5. 1929. Erik Vald., f. 22. 4. 1937.

SVANEKE

1 — Vestergade 35. 14,9 ha — Htk. 5-5-1-2¼ — Ejds. 50,000 — Grdsk. 25,400. Overtoges 1937 af: *Knud Thim*, f. 4. 8. 1913 paa Ejend. (S. af Hans T. og Anna Margrethe, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højsk. 1932. G. m. Agnethe, f. Ipsen, d. 30. 6. 1913 paa Dyrdebygd. i Poulsk. (D. af Thorvald I. og Margrethe, f. Kofoed). Børn: Kirsten, f. 11. 2. 1945. Mogens, f. 16. 7. 1947.

6 a — »SVANEGAARD«, Rønnevej 3. 24,61 ha — Htk. 9-2-3-1½ — Ejds. 68,000 — Grdsk. 36,300. Overtoges 1944 af: *Jens Peter Kofoed Dam*, f. 23. 1. 1905 paa Blæsbjerggd. i Nyker (S. af Villiam Chr. D. og Thora Mariane, f. Kofoed). Elev paa Kærehave Landbrugssk. 1927—28. G. m. Gerda, f. Bendtsen, d. 9. 8. 1906 paa Smørenggd. i Vesterm. (D. af Hans Peter B. og Kathrine, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højsk. 1924. Børn:

Svend Gunnar, f. 28. 1. 1933. Vilmer, f. 11. 8. 1934. Holger, f. 6. 1. 1938. Birgit Kofoed, f. 11. 2. 1948.

24 — Vestergade 1. 9,96 ha — Htk. 3-7-1-2¾ — Ejds. 35,500

— Grdsk. 18,600. Bygn. opført i Bindingsværk. Overtoges 1947 af: *Knud Nielsen*, f. 2. 12. 1917 paa Solager i Østermarie (S. af Jens N. og Laura, f. Olsen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1938—39. G. m. Dagny Petra, f. Kofoed, d. 6. 4. 1908 i Rutsker (D. af Niels Peter K. og Jane, f. Jensen). Børn: Ruth Haagensen, f. 7. 3. 1944 i Aakirkeby.

49 a — Ibskervej, 5,6 ha — Htk. 1-6-3-1½ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 7,400. Overtoges 1948 af: *Christian Nielsen Jespersen*, f. 24. 9. 1911 i Borris. G. m. Edith Marie Mathilde Henriette, f. Frederiksen, d. 14. 8. 1917 i Svaneke (D. af Marius F. og Karen Noline, f. Nielsen). Børn: Inger Lis, f. 23. 4. 1944 i Brejning.

52 — Søndergade 14, 8,4 ha — Htk. 3-0-3-1¾ — Ejds. 30,000 — Grdsk. 15,000. Overt. 1926 af: *Christian Møller*, f. 2. 5. 1901 (S. af Jens M. og Marie Margrethe, f. Clausen). G. m. Klara

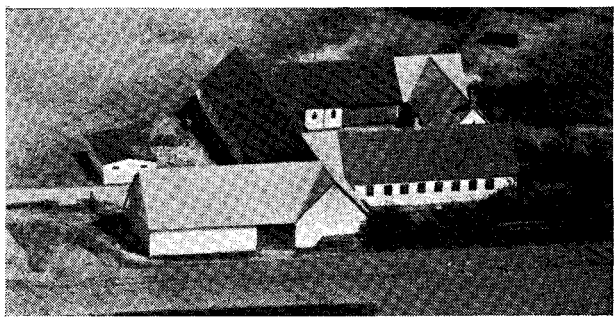
Anthonie, f. Kofoed, d. 12. 8. 1902 paa Fædresminde i Ibsker (D. af Julius K. og Nikoline Vilhelmine, f. Jensen). Børn: Kirsten, f. 14. 7. 1924. Poul, 24. 10. 1925. Alice, f. 20. 12. 1931. Bjarne, f. 20. 12. 1931. Karl, f. 10. 8. 1935.

VESTERMARIE

1 a — »PRÆSTEGAARD«, Vestermarie pr. Rønne. 16,5 ha under Forpagteren — 14,4 ha (Skov) under Præsten. 30,9 ha — Htk. 5-5-0-0 — Ejds. 42,000 — Grdsk. 18,700. Forpagtet 1940 af: *Kaare Kjøller*, f. 3. 10. 1914 paa Skovbo (S. af Villiam K. og Sine Oliva). G. m. Emmy Kamilla, f. Eckberg, d. 13. 7. 1912 i Rønne (D. af Gustav E. og Cecilie, f. Hansen). Børn: Leif, f. 9. 12. 1941. Evy, f. 23. 2. 1944.

1 b — Vestermarie pr. Rønne. Præstegd. Pc. 6,4 ha — Htk. 1-4-1-0 — Ejds. 12,000 — Grdsk. 5,300. Overtoges 1925 af: *Oluf Vilb. Jensen*, f. 29. 12. 1894 i Rønne (S. af Truels J. og Johanne, f. Andersen). G. m. Theodora Elisabeth Marie Hansine, f. Pedersen, d. 26. 4. 1894 i Rutsker (D. af Thorvald P. og Marie, f. Jørgensen). Børn: Børge Edv., f. 25. 9. 1926. Ella Johanne, f. 25. 10. 1928.

1 e — »THOMSENSMINDE«, Vestermarie pr. Rønne. Tlf. Ting-

sted 29. 8. Vdg. Pc. 17,0 ha — Htk. 4-0-0-2½ — Ejds. 35,000. Grdsk. 15,600. Overtoges 1948 af: *Peder Chr. Holm Andersen*, f. 5. 6. 1913 paa Ejend. (S. af Niels A. og Kristine, f. Jensen). Elev paa Haslev Højsk. 1932—33.

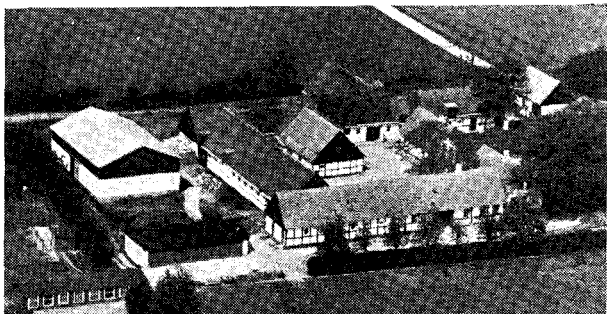
1 g — »SØHOLT«, Vestermarie pr. Rønne. 33.—34. Slg. Pc. 4,5 ha — Htk. 1-0-1-0 — Ejds. 13,500 — Grdsk. 4,900. Overtoges 1913 af: *Mathias Frederik Schou*, f. 24. 2. 1886 i Nyker (S. af Jørgen S. og Karoline Frederikke, f. Jensen). G. m. Emma Marie, f. Mortensen, d. 30. 9. 1885 i Sverige (D. af Anders M. og Kristine, f. Andersen). Børn: Ove Henry, f. 1. 4. 1909. Jørgen Konrad, f. 7. 5. 1911. Gunni Andr., f. 28. 6. 1913. Martha Marie, f. 19. 7. 1917. Inger Christine, f. 25. 1. 1926.

1 i — »SKOVLY«, Vestermarie pr. Rønne. Tlf. Tingsted 87. 8. Vdg. Pc. 6,4 ha — Htk. 1-1-1-1¼ — Ejds. 15,500 — Grdsk. 5,200. ½ Td. Ld. er Eng. Overtoges 1946 af: *Johannes Munch Kofoed*, f. 13. 10. 1914 paa Ejend. (S. af Hans Peter K. og Kristine Marie, f. Andersen). G. m. Inger Christine, f. Schou, d. 25. 1. 1926 paa Søholt (D. af Math. S. og Emma, f. Mortensen).

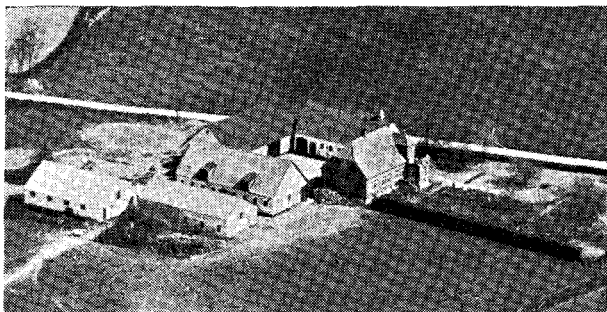

1 k — »DALSHØJ« pr. Lobbæk. 68. Slg. Frt. 9,5 ha — Htk. 1-5-1-0 — Ejds. 20,400 — Grdsk. 8,400. 1 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1934 af: *Aksel Krag*, f. 27. 4. 1909 i Østerm. (S. af Oluf K. og Petra, f. Marcher). Elev paa Bh. Højsk. 1928—29. G. m. Dagny Elisabeth, f. Madsen, d. 14. 10. 1910 paa Ejend. (D. af Johan M. og Margrethe, f. Andreasen). Børn: Birgith Elisabeth, f. 14. 3. 1940.

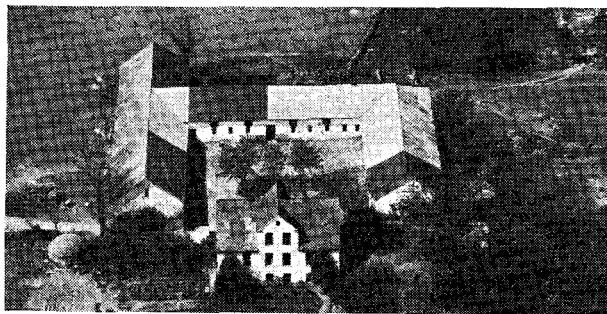
3 a — »LILLEGAARD«, Vesterm. pr. Rønne. Tlf. Tingst. 30 x. 32. Slg. og Degnegd. 49,8 ha — Htk. 9-7-1-2¼ — Ejds. 69,000 — Grdsk. 40,600. 20 Td. Ld. er Skov, Eng og Kær. Overtoges 1912 af: *Jens Jobs. Lyngberg*, f. 21. 2. 1888 paa Gaarden (S. af Peder Olsen L. og Elisabeth Marie Mathea, f. Ipsen). Elev paa Bh. Højsk. 1904—05, og Lyngby Landbosk. 1907—08. Slægtens Eje i ca. 200 Aar.

4 a — »KONGSTUBBE« pr. Aarsballe. Tlf. Tingsted 27. Kirke Pc. 13,3 ha — Htk. 1-6-0-1½ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 9,600. Overtoges 1913 af: *Christian Julius Rømer*, f. 17. 3. 1887 paa Klingegd. i Rutsk. (S. af Jens R. og Julie Marie, f. Andersen). G. m. Astrid, f. Engell, d. 26. 8. 1895 paa Møllegd. i Nyker (D. af Hans Anker E. og Marie Janusine, f. Hansen). Børn: Judith Agnethe, f. 31. 8. 1920. Lilly Marie, f. 24. 12. 1922. Orla Julian, f. 3. 7. 1929.

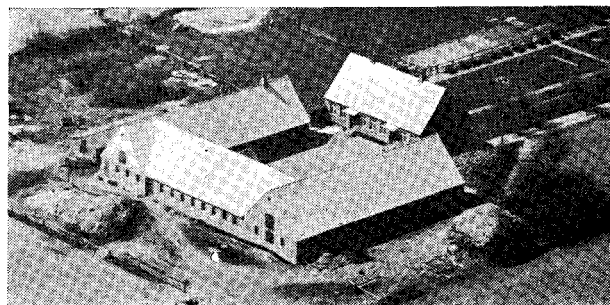
4 c — »SKOVSBØ«, Vestermarie pr. Rønne. 33.—34. Slg. Pc. 8,3 ha — Htk. 1-5-0-0. 1 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1947 af: *Poul Aage Westb*, f. 13. 3. 1914 paa Knudsker Mølle (S. af Thorvald Andr. W. og Anna, f. Jensen). G. m. Martha, f. Sørensen, d. 2. 9. 1913 paa Ringebygd. (D. af Hans Chr. S. og Hansine, f. Larsen). Børn: Gunhild, f. 25. 11. 1946.

7 a — »KÆRGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 229 y. 1.—2. Slg. 53,3 ha — Htk. 5-7-2-1¼ — Ejds. 53,000 — Grdsk. 26,700. 4 Td. Ld. er Skov, 26 Td. Ld. Eng og Mose og 2 Td. Ld. Frugtplantage. Slægtens Eje i ca. 100 Aar. Overtoges 1948 af: *Kaj Landschoff*, f. 26. 9. 1915 paa Nygd. (S. af Hans Ipsen og Lisbeth, f. Landschoff). Elev paa Bornh. Højsk. 1933—34. G. m. Tove, f. Petersen, d. 25. 3. 1922 i Rutsk. (D. af Jens P. og Anna, f. Nielsen).

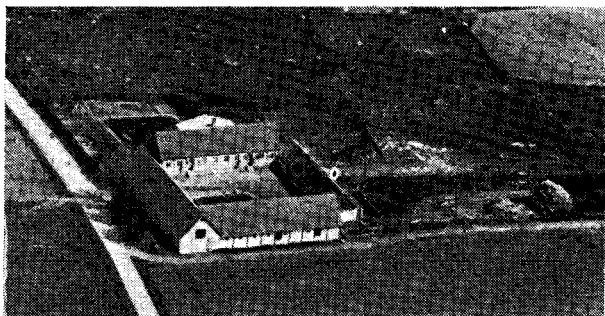
8 b — pr. Aakby. 2. Slg. Pc. 7,1 ha — Htk. 1-2-0-0 — Ejds. 15,600 — Grdsk. 7,000. Bygn. opført i Bindingsværk. Overtoges 1943 af: *Svend Erik Funch*, f. 6. 2. 1911 paa Pilegd. i Pedersk. (S. af Andr. F. og Kristine, f. Olsen).

8 c — »KÆRLUND« pr. Aakby. 2. Slg. Pc. 7,2 ha — Htk. 1-0-2-0 — Ejds. 16,000 — Grdsk. 6,800. Overtoges 1927 af: *Peter Johan Ingemansen* (f. 5. 12. 1896 i Nyker (S. af Johan I. og Johanne, f. Pelle). G. m. Gerda Albine, f. Hellesen, d. 5. 10. 1900 i Nylars (D. af Alfred H. og Karen, f. Kofoed).

9 a — »NDR. MYREBYGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby 229 x. 3. Slg. 23,4 ha — Htk. 4-3-1-1 — Ejds. 40,000 — Grdsk. 19,700. 1 Td. Ld. Veje og lign. I Slægtens Eje gennem 290 Aar. Overtoges 1914 af: *Peter Chr. Munch*, f. 13. 9. 1886 paa Gaarden (S. af Hans M. og Julie, f. Lund). Elev paa Korinth Landbrugsskole 1909—10. Børn: Børge Jacob, f. 5. 1. 1915. Marie, f. 3. 1. 1916. Nanna Kathrine, f. 3. 1. 1916. Sigurd Peter, f. 8. 4. 1917. Gunhild Julie, f. 8. 9. 1918. Frede Jespersen, f. 8. 2. 1920. Else Anine, f. 18. 3. 1923. Margrethe Elvera, f. 17. 7. 1926. Henry Chr., f. 16. 12. 1927. Sigrild Inger, f. 23. 3. 1929.

10 a — »MYREBYGAARD« pr. Aakby. 4. Slg. 17,4 ha — Htk. 2-4-1-1½ — Ejds. 29,000 — Grdsk. 13,700. 2 Td. Ld. er Stenløkker, Tuer, Eng og Veje. Slægtens Eje siden 1889. Overtoges 1918 af: *Hans Julius Kofoed Munch*, f. 22. 6. 1892 paa Gaarden (S. af Peder Kofoed M. og Pedermine Margrethe Kirstine, f. Lar-

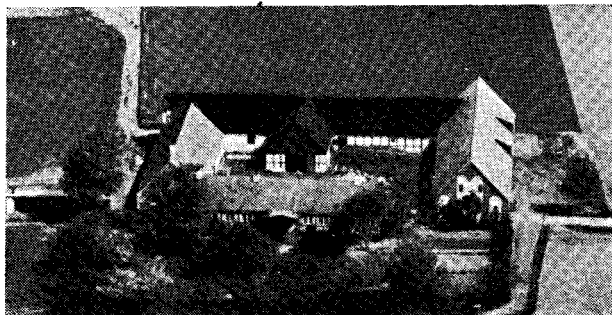

sen). G. m. Hansine Kristine, f. Kjeldsen, d. 16. 2. 1889 i Aaker (D. af Ole K. og Johanne Marie, f. Holm)

10 b — »STENSHØJ« pr. Aakby. 4. Slg. Frt. — 11,1 ha — Htk. 1-4-3-2¾ — Ejds. 18,500 — Grdsk. 7,400. 3 Td. Ld. er Klipper og Veje. Overtoges 1948 af: *Viggo Andr. Hansen*, f. 18. 7. 1919 paa Risenlund (S. af Janus H. og Asta, f. Hansen). Elev paa Høng Husmandsskole 1940—41.

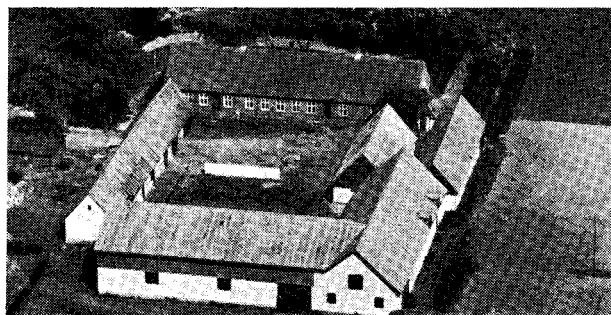
10 d — »ØSTERVANG«, Myreby pr. Aakby. 4. Slg. Pc. 8,8 ha — Htk. 1-4-3-0 — Ejds. 17,500 — Grdsk. 7,100. Overtoges 1918 af: *Emil Nielsen*, f. 24. 9. 1888 i Aaker (S. af Hans Peter N. og Andrea Laurine, f. Andersen). G. m. Janusine Kristine, f. Poulsen, d. 13. 6. 1891 i Olsk. (D. af Hans Søren P. og Margrethe Mathea, f. Jensen). Børn: Hans Chr., f. 20. 9. 1912. Karl Johs., f. 15. 1. 1914. Poul Andr., f. 17. 3. 1915. Asta Margrethe Andrea, f. 15. 3. 1916. Aksel Jørgen, f. 2. 6. 1918. Else Anna Kristine, f. 24. 2. 1921. Kaj Peter, f. 29. 3. 1923. Olga Elisabeth, f. 7. 9. 1924. Knud Ove, f. 25. 1. 1926. Bodil Marie, f. 16. 10. 1932.

10 f — »BIRKELUND« pr. Aakby. 1. Vdg. Pc. 8,5 ha — Htk. 1-3-3-2 — Ejds. 20,000 — Grdsk. 7,000. Overtoges 1946 af: *Ablman Hansen*, f. 14. 6. 1910 paa Myregd. i Østerm. (S. af Jens Peter H. og Signe, f. Olsen). G. m. Metha, f. Bay Jensen, d. 18. 7. 1908 i Maarbjerg, Holstebro (D. af Jens J. og Noline, f. Bay Nielsen). Elev paa Graasten Husholdningssk. 1926 og Thestrup Højsk. 1934.

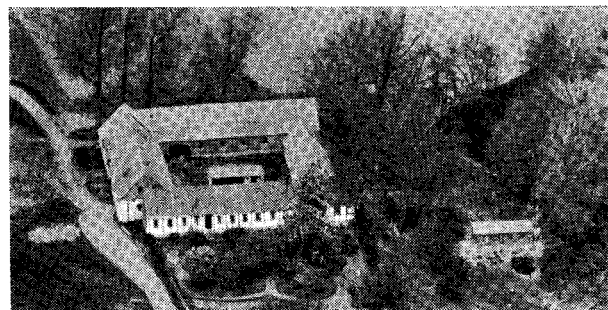

11 a — »TVILLINGSGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 62 y. 5. Slg. 27,5 ha — Htk. 5-3-0-1½ — Ejds. 50,000 — Grdsk. 26,300. Ca. 1 Td. Ld. er Eng. Overtoges 1944 af: *Hans Gunnar Johannes Marcher*, f. 8. 4. 1914 paa Vasagaard i Ibsker (S. af Marcus M. og Marie, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højsk. 1931—32. G. m. Guldborg Solveig, f. Kjølner, d. 30. 4. 1921 paa Fredebo i Klemensk. (D. af Anthon K. og Martha, f. Glud). Elev paa

Bornh. Husholdningssk. 1937. Børn: Hanne Glud, f. 11. 10. 1941. Vivian Glud, f. 3. 6. 1944.

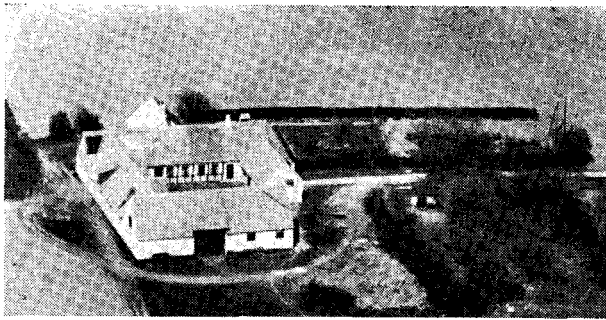
12 a — »TVILLINGSGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 74 x. 6. Slg. 38,0 ha — Htk. 6-5-0-1 — Ejds. 60,000 — Grdsk. 32,500. 1½ Td. Ld. er Skov. Slægtens Eje gennem 3 Generationer. Gaarden genopførtes 1837 efter Brand. Overtoges 1926 af: *Hans Chr. Lohmann Jørgensen*, f. 2. 1. 1901 paa Gaarden (S. af Andreas J. og Kristine, f. Lohmann). Elev paa Bornh. Højskole — paa Askov Højskole og paa Kærehave Landbrugsskole. G. m. Helga Margrethe, f. Kofoed, d. 20. 1. 1902 i Lobbæk (D. af Andreas K. og Petra Johanne Cecilie, f. Rasmussen). Elev paa Kærehave Husholdningssk. Børn: Grethe, f. 18. 1. 1929. Mogens Lohmann, f. 2. 8. 1930. Niels Christian Lohmann, f. 8. 3. 1937.

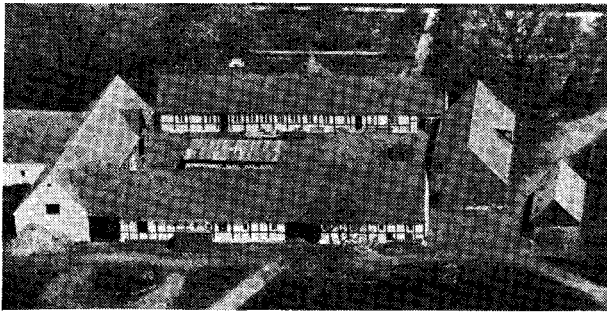
13 a — »MØLLEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 135 y. 7. Slg. 32,5 ha — Htk. 6-3-0-0 — Ejds. 50,000 — Grdsk. 27,400. 9 Td. Ld. Skov, Løkke og Aa. Overtoges 1926 af: *Andreas Jensen*, f. 20. 9. 1898 paa Gaarden (S. af Magnus J. og Julie, f. Spanner).

14 a — »LYNGGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 27 y. 8. Slg. 25,5 ha — Htk. 4-7-0-0 — Ejds. 41,000 — Grdsk. 20,000. Overtoges 1923 af: *Jens Hansen Hjorth*, f. 11. 3. 1896 i Bodilsk. (S. af Hans Peter H. og Bine Kristine, f. Jensen). G. m. Ellen Nathalie, f. Thinggaard, d. 9. 3. 1897 i Nyker (D. af Peter T. og Nathalia, f. Rønne). Børn: Kirsten Nathalia Thinggaard, f. 21. 4. 1924. Bodil Thinggaard, f. 21. 3. 1927. Ella Thinggaard, f. 20. 4. 1929. Agnethe Thinggaard, f. 28. 6. 1930. Dagmar Thinggaard, f. 29. 8. 1934.

14 h »HAMMERSMINDE« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 104 x. 26. Slg. Pc. 15,9 ha — Htk. 2-3-2-½ — Ejds. 20,500 — Grdsk. 10,400. Overtoges 1917 af: *Emil Jørgen Jensen*, f. 21. 10. 1891 paa Ejendommen (S. af Mogens Peter J. og Petra Jørgine, f. Ipsen). G. m. Sofie Kristine, f. Hansen, d. 5. 1. 1896 i Aaker (D. af Mathias H.

og Anine Marie, f. Jensen). Børn: Hedvig Kristine Margrethe, f. 19. 11. 1917. Margith Ingeborg, f. 1. 4. 1920. Orla Gunnar, f. 30. 10. 1924. Inge Sofie, f. 4. 4. 1935.

15 a — »Ø. SMØRENGEGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 51 x. 9. Slg. 41,7 ha — Htk. 7-5-3- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 60,000 — Grdsk. 32,700. 15 Td. Ld. Tuer, Lyng og Veje. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1917 af: *Adolf Chr. Jensen*, f. 5. 11. 1892 paa Møllegd. (S. af Magnus J. og Julie, f. Spanner). Elev paa Bh. Højsk. 1909—10. G. m. Petra Marie, f. Hansen, d. 22. 11. 1893 paa Aagd. i Aaker (D. af Peter H. og Mathea, f. Rohmann). Elev paa Bh. Højsk. 1911. Børn: Gunhild Rohmann, f. 12. 5. 1934.

15 i — pr. Lobbæk. 6. Vdg. Pc. 6,9 ha — Htk. 1-2-0- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 7,700. $\frac{1}{4}$ Td. Ld. Veje. Overtoges 1925 af: *Carl Anthon Thorsen*, f. 7. 11. 1890 i Nylars (S. af Thor T. og Anine, f. Hansen). G. m. Helga Nikoline, f. Nielsen, d. 13. 3. 1899 i Knudsk. (D. af Niels N. og Marie, f. Magnussen). Børn: Olaf Niels Thorulf, f. 2. 10. 1920. Erik Helge, f. 7. 8. 1925. Eva Ellinor, f. 29. 6. 1931. Inge Elise, f. 27. 9. 1933.

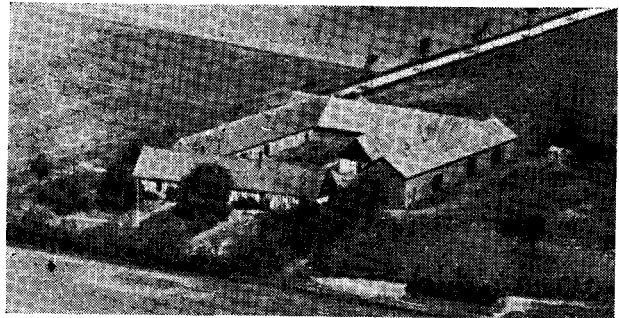

16 a — »SMØRENGEGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 56 x. 10. Slg. 30,4 ha — Htk. 6-5-2-2 — Ejds. 55,000 — Grdsk. 28,000. — Stuehuset opf. i Bindingsværk. Overtoges 1943 af:

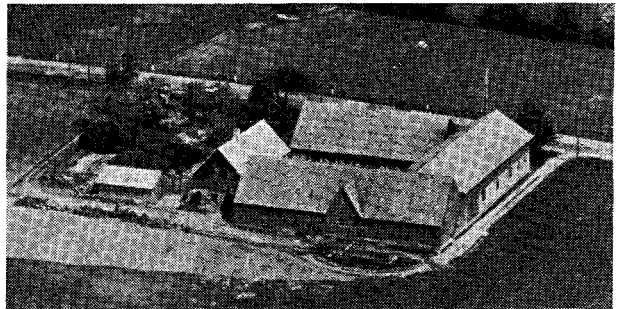
Ove Kofoed Bendtsen, f. 22. 1. 1918 paa Gaarden (S. af Hans B. og Katrine, f. Kofoed). Elev paa Bh. Højsk. 1936—37, paa Tune Landbrugssk. 1941—42. G. m. Ella Margrethe, f. Haagensen, d. 13. 8. 1924 i Rønne (D. af Aksel H. og Anna, f. Holm).

16 c — »ROSVANG« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 115 x. 10. Slg. Pc. 5,0 ha — Htk. 1-1-0-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 6,000. Overtoges 1948 af: *Villiam Chr. Lund*, f. 6. 5. 1911 i Hasle (S. af Janus L. og Julie, f. Jørgensen).

17 a — »SMØRENGEGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 56 y. 11. Slg. 29,5 ha — Htk. 5-4-2-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 49,000 — Grdsk. 26,700. 3 Td. Ld. er Skov og 2 Td. Ld. Barkulle. Slægtens Eje i ca. 100 Aar. Overtoges 1946 af: *Niels Anker Aabye Dam*, f. 19. 6. 1915 paa Gaarden (S. af Herman D. og Agnethe, f. Nielsen). Elev paa Bh. Højsk. 1934—35, paa Tune Landbrugssk. 1938—39, paa Askov Højsk. 1942—43. G. m. Esther, f. Eriksen, d. 27. 6. 1917 i Halk, Sdr. Jyll. (D. af Erik E. og Agnethe, f. Jensen). Børn: Folmer Aabye, f. 1. 2. 1948.

18 a — »ST. SMØRENGEGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 32 x. 12. Slg. 48,5 ha — Htk. 10-5-2- $\frac{1}{4}$ — Ejds. 83,000 — Grdsk. 47,600. 4 Td. Ld. er Skov. Ejer: *Alfred Hansen*. Forpagtet 1947 af: *Gunnar Juul Hansen*, f. 22. 4. 1918 paa Gaarden (S. af Alfred H. og Sigrid, f. Jensen). Elev paa Frederiksborg Højsk. 1936—37, paa Dalum Landbrugssk. 1943—44.

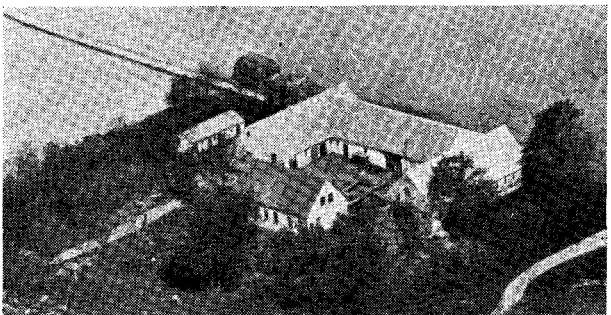
18 c — »HILDEVANG« pr. Lobbæk. 12. Slg. Pc. 12,4 ha — Htk. 2-3-1-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 10,200. 2 Tdr. Ld. er Skov, 1 fredet Gravhøj. Overtoges 1945 af: *Willy Jensen*, f. 16. 2. 1922 paa Ejend. (S. af Frederik J. og Anna, f. Kofoed). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1941—42. G. m. Gurli, f. Sonne, d. 27. 5. 1921 paa Valdesminde i Klemensk. (D. af Jens S. og Olga, f. Jensen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1940. Børn: Frank Gerhart Sonne, f. 28. 3. 1947.

18 h — »DANNEVANG« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 64 y. 12. Slg. Pc. 9,9 ha — Htk. 1-3-1-1¼ — Ejds. 27,000 — Grdsk. 10,000. Overtoges 1942 af: *Peder Kofoed*, f. 24. 1. 1908 paa Tyskegd. i Pedersk. (S. af Peter K. og Karen, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højsk. 1927—28, paa Kærehave Landbrugssk. 1939—40.

18 v — »VIRKELYST« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 85 x. 13. Slg. Frt. 8,4 ha — Htk. 1-4-0-0¼ — Ejds. 17,300 — Grdsk. 7,500. Bygn. ældre og opf. i Bindingsværk. Overt. 1906 af: *Niels Thorv. Andr. Thorsen*, f. 21. 4. 1878 i Nylars (S. af Thor T. og Anine, f. Hansen). G. m. Ottomine Birgitte, f. Dahl, d. 24. 2. 1884 paa Nørregd. (D. af Peter D. og Anine, f. Hansen). Børn: Johannes Dahl, f. 6. 9. 1907. Hedvig Dahl, f. 9. 12. 1908. Ella Dahl, f. 19. 4. 1910. Peder Dahl, f. 29. 4. 1911. Agnethe Dahl, f. 19. 9. 1914. Gunver Anine Dahl, f. 28. 5. 1916. Poul Dahl, f. 28. 6. 1917. Olaf Dahl, f. 4. 12. 1922. Bertha Dahl, f. 20. 5. 1929.

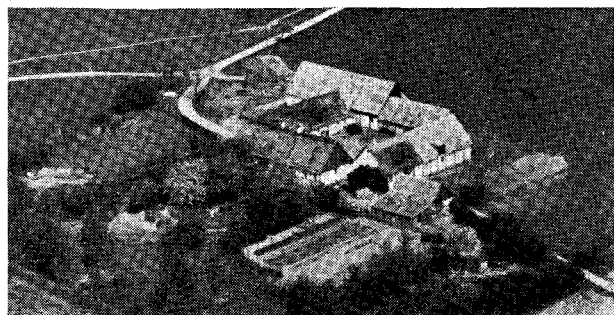

19 a — »Ø. KLINTGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 54 y. 13. Slg. 28,8 ha — Htk. 4-4-3-0 — Ejds. 47,700 — Grdsk. 22,400. 7 Td. Ld. er Skov og ½ Td. Ld. Klipper, 1 fredet Bakke, Løkkebakken. Overtoges 1929 af: *Christian Sode Kofoed*, f. 20. 3. 1902 paa Gaarden (S. af Thorvald K. og Julie, f. Sode). Elev paa Bornh. Højsk. 1919—20. G. m. Inge Elisabeth, f. Hansen, d. 17. 1. 1907 paa St. Sursænkegd. i Knudsk. (D. af Niels H. og Petra, f. Skovborg). Elev paa Bornh. Højsk. 1925. Børn: Ellen Margrethe, f. 17. 10. 1931. Ruth Elisabeth, f. 19. 9. 1934.

20 a — »KLINTGAARD« pr. Lobbæk. 14. Slg. 18,0 ha — Htk. 3-7-3-1½ — Ejds. 31,500 — Grdsk. 13,500. 3 Td. Ld. Eng, Klipper og Veje. Overtoges 1936 af: *Vilhelm Hansen Falk*, f. 20. 11. 1907 paa Møllehuset i Aaker (S. af Julius F. og Engeline, f. Vævesten). G. m. Ellen, f. Riis, d. 14. 7. 1908 paa Gaarden (D. af Jens R. og Petrea, f. Hjorth). Børn: Ingrid, f. 23. 5. 1948.

21 a — »KUREGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 36 x. 15. Slg. 16,4 ha — Htk. 3-4-2-1¼ — Ejds. 30,000 — Grdsk. 13,100.

Bygn. ældre og opført i Bindingsværk. Overtoges 1935 af: *Christian Andr. Larsen*, f. 26. 4. 1901 i Rønne (S. af Lars Andr. L. og Jensine, f. Jensen). G. m. Margrethe, f. Dam, d. 23. 10. 1886 i Aaker (D. af Villiam D. og Martha, f. Predbjørn).

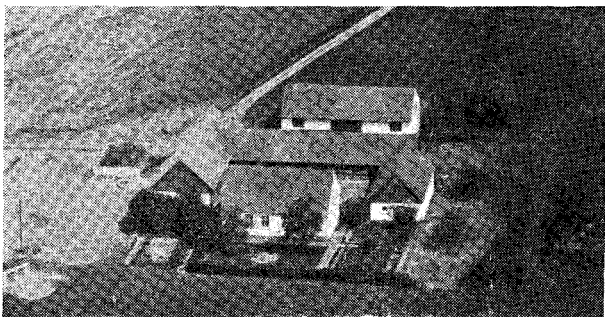

22 a — »DAMMEGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 36 y. 16. Slg. 28,8 ha — Htk. 6-0-2-1¼ — Ejds. 44,000 — Grdsk. 24,200. 1 Td. Ld. er Skov, ½ Td. Ld. Krat og Høj. Bygn. er ældre og opført i Bindingsværk. 1 fredet Høj. Overtoges 1939 af: *Frede Cordua*, f. 1. 11. 1910 paa Munkegd. i Klemensk. (S. af Gustav C. og Mathilde, f. Jensen, Vestergd.). Elev paa Bh. Højsk. og paa Kærehave Landbrugssk. G. m. Ellen Louise Anker, f. Michelsen, d. 16. 4. 1911 paa Ndr. Gildesgd. (D. af Carl M. og Anna, f. Bech). Elev paa Bornh. Højsk. Børn: Anker Elisabeth, f. 26. 7. 1935. Mogens, f. 23. 8. 1942. Else, f. 9. 4. 1944. Poul Aage, f. 11. 2. 1947.

22 c — »SVENDSTRUP« pr. Lobbæk. 17. Slg. Frt. 8,5 ha — Htk. 1-0-1-2¾ — Ejds. 19,000 — Grdsk. 8,100. Overtoges 1933 af: *Ancher Dahl Sonne*, f. 4. 9. 1909 paa Plommegd. (S. af Magnus S. og Petra, f. Dahl). Elev paa Bh. Højsk. 1928—29. G. m. Hedvig, f. Ipsen, d. 24. 3. 1913 paa Nygd. (D. af Hans I. og Elisabeth, f. Landschoff). Børn: Hans Anker Landschoff, f. 20. 10. 1933. Grethe, f. 8. 3. 1942.

23 a — »ST. KLINTGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 15. 17. Slg. 50,6 ha — Htk. 7-7-1-1¼ — Ejds. 70,000 — Grdsk. 41,600. 2 Td. Ld. er Skov og 8 Td. Ld. Stenløkke. Bygn. delvis opført i Bindingsværk. Overtoges 1922 af: *Svend Kalf-Hansen*, f. 24. 9. 1896 paa Gravgårde i Aaker (S. af Olaf Sigurd H. og Sørine Jacobine, f. Sørensen). Elev paa Bh. Højsk. 1915—16, paa Ladelund Landbrugssk. 1919—20. G. m. Ingeborg, f. Jørgensen, d. 1. 7. 1899 paa Tvillingsgd. (D. af Andreas Claudius J. og Kristine, f. Lohmann). Børn: Erik, f. 18. 12. 1923. Inger, f. 12. 2. 1925. Kirsten, f. 5. 3. 1926. Olaf, f. 27. 2. 1928.

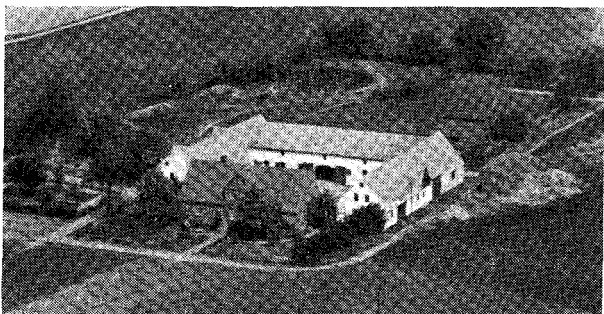

23 g — »KLINTHUS« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 36 u. 18. Slg. Pc. 9,6 ha — Htk. 1-2-0-1¼ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 7,900. I Slægtens Eje siden 1844. Overtoges 1923 af: *Ernst Bidstrup Hansen*, f. 31. 8. 1894 paa Ejend. (S. af Niels H. og Laura, f. Bidstrup). Elev paa Bornh. Højsk. 1913—14.

23 p — »BJERGLY« pr. Lobbæk. 18. Slg. Pc. 11,4 ha — Htk. 1-2-0-2 — Ejds. 22,500 — Grdsk. 10,200. 2 Td. Ld. er Skov og 1 Td. Ld. Stenløkke. Overtoges 1915 af: *Alfred Peter Kjøller*, f. 29. 9. 1890 paa Dammegd. i Olsk. (S. af Anders Hansen K. og Ane, f. Kjøller). G. m. *Sigrid Edith Andrea*, f. Nielsen, d. 2. 6. 1895 i Nylars (D. af Sigfred N. og Hanne, f. Nielsen). Børn: *Gunhild Nielsen*, f. 15. 12. 1916. *Holger Nielsen*, f. 22. 3. 1919.

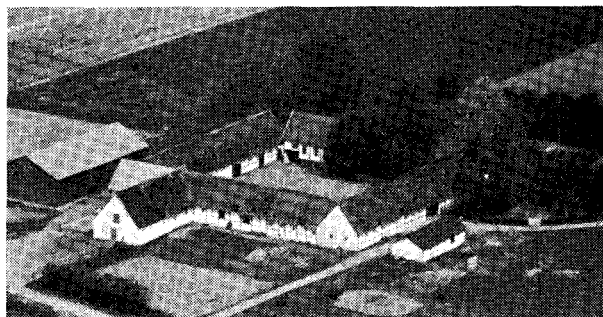
23 s — »EGELUND« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 117. 18. Slg. Pc. 10,9 ha — Htk. 1-7-1-0 — Ejds. 25,000 — Grdsk. 13,000. Paa Ejendommen drives stort Hønseri. Overtoges 1943 af: *Evald Pedersen*, f. 12. 3. 1906 paa Skovlyst i Østerm. (S. af Johannes P. og Hansine, f. Funch). G. m. *Agnes Marie Dahlbeck*, f. Nielsen, d. 9. 7. 1909 paa Jydevang i Knudsk. (D. af Niels N. og Margrethe, f. Olsen). Børn: *Herluf Dahlbeck*, f. 30. 4. 1929. *Ruth Birgith Dahlbeck*, f. 22. 4. 1933.

24 a — »KLINTGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 50 y. 18. Slg. 19,7 ha — Htk. 3-5-3-1½ — Ejds. 45,000 — Grdsk. 19,500. Overtoges 1928 af: *Ejner Chr. Funch*, f. 30. 6. 1902 paa Pilegd.

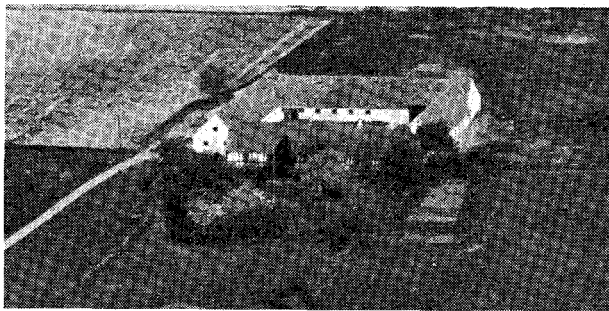
i Pedersk. (S. af Andr. F. og Kristine, f. Olsen). Elev paa Bornh. Højsk. 1921—22 og paa Kærehave Landbrugssk. 1926—27. G. m. *Anine*, f. Sode, d. 29. 10. 1898 paa Dyndegd. i Nyker (D. af Anthon S. og Oliva, f. Jensen). Elev paa Haslev Husholdningsskole 1918. Børn: *Kirsten*, f. 30. 7. 1929. *Ejvind Sode*, f. 5. 10. 1933.

24 c — »KLINTDAL« pr. Lob. 11. Vdg. Pc. 8,5 ha — Htk. 1-1-1-1¼ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 7,700. Overtoges 1929 af: *Ernst Regner Jobs. Nielsen*, f. 28. 10. 1897 i Rønne (S. af Hans N. og Ingrid, f. Pedersen). G. m. *Jenny Elisabeth*, f. Jensen, d. 29. 12. 1895 i Nylars (D. af Jørgen J. og Mina, f. Johnsen). Børn: *Georg Johs.*, f. 12. 7. 1919. *Lisbeth Kristine*, f. 3. 11. 1920. *Hans Peter*, f. 28. 2. 1925. *Jørgen Walter*, f. 11. 8. 1932. *Ellen Agnethe*, f. 8. 8. 1937.

25 a — »ALMEGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 76. 19. Slg. 38,3 ha — Htk. 7-4-1-0 — Ejds. 63,500 — Grdsk. 37,400. Ejer: *Poul Chr. Jørgensen*, f. 7. 6. 1918. G. m. *Bodil Rømer*, f. Sode, d. 11. 3. 1920 i Aaker. Børn: *Jens Chr.*, f. 21. 12. 1942. *Niels Sonne*, f. 1. 8. 1944.

25 z — Degnegd. Pc. 6,2 ha — Htk. 1-2-1-¾ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 5,600. Ejer: *Johannes Rasmussen*, f. 11. 8. 1915 i Klemensk. G. m. *Marie Louise*, f. Jakobsen, d. 27. 2. 1914 i Aaker. Børn: *Bjørnø Aaby*, f. 4. 4. 1935. *Carsten Richard*, f. 5. 7. 1945. *Jan Klint*, f. 28. 9. 1946.

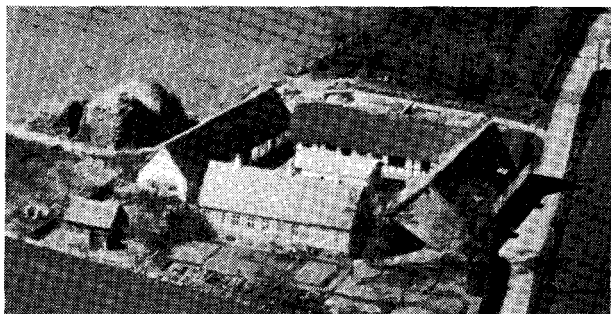
26 a — »V. KLINTGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 82 y. 20. Slg. 20,9 ha — Htk. 4-2-0-1½ — Ejds. 36,000 — Grdsk. 15,800. Overtoges 1931 af: *Aage Hermann Mybre*, f. 11. 12. 1903 i Bodilsk. (S. af Hans M. og Margrethe, f. Hansen). G. m. *Marie Kristine*, f. Jensen, d. 19. 2. 1902 i Østerm. (D. af Peter J. og Michelle, f. Hansen). Børn: *Aase Jensen*, f. 10. 11. 1932. *Inge Jensen*, f. 31. 8. 1936. *Ruth Jensen*, f. 24. 2. 1941.

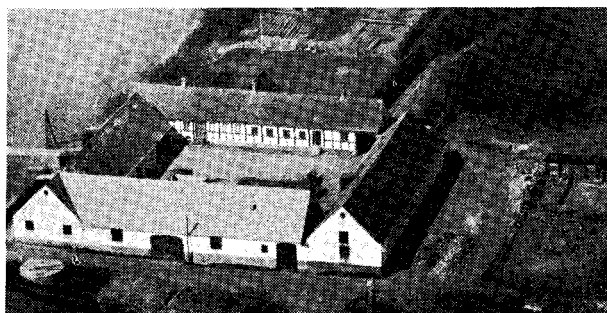
26 c — »ROSENVANG« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 48 v. 20 Slg. Pc. 10,2 ha — Htk. 1-6-2-1 — Ejds. 20,500 — Grdsk. 10,200. Overtoges 1936 af: *Aage Bech*, f. 7. 12. 1906 i Poulsk. (S. af Peter B. og Karoline, f. Hansen). G. m. Lilly Andrea, f. Kofoed, d. 22. 4. 1916 paa Ejend. (D. af Julius K. og Alma, f. Christoffer- sen). Børn: Ingerlise, f. 29. 3. 1939. Solveig, f. 8. 3. 1941. Gun- ver, f. 11. 7. 1942. Johannes Andr. Kofoed, f. 22. 12. 1944.

27 a — »BRÆNDEGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 52. 21. Slg. 17,8 ha — Htk. 4-7-1-1½ — Ejds. 39,500 — Grdsk. 23,400. Bygn. delvis opført i Bindingsværk. Overtoges 1921 af: *Ludvig Dam Ipsen*, f. 8. 10. 1893 paa Stensebygd. i Bodilsk. (S. af Lau- rits I. og Sine, f. Dam). G. m. Elisabeth Andrea, f. Dam, d. 19. 8. 1900 paa Ll. Spagergd. i Østerl. (D. af Jens D. og Dagmar, f. Kure). Børn: Kaj Dam, f. 20. 6. 1923. Elin Dagmar Dam, f. 15. 7. 1925. Sven Dam, f. 27. 10. 1926. Hakon Dam, f. 7. 5. 1934. Ivar Dam, f. 16. 9. 1936. Ruth Dam, f. 25. 12. 1938.

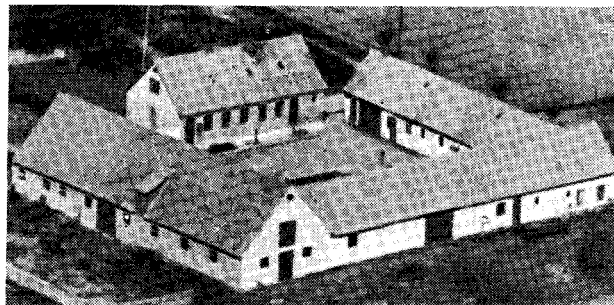

28 a — »BRÆNDEGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 80. 22. Slg. 15,8 ha — Htk. 4-2-0-2¾ — Ejds. 37,500 — Grdsk. 19,200. Slægtens Eje siden 1868. Overtoges 1932 af: *Christian Andr. Jensen*, f. 21. 12. 1900 paa Gaarden (S. af Adolf J. og Karoline, f. Andersen). Elev paa Bornh. Højsk. 1919—20.

29 a — »LOFTSGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 69. 23. Slg. 43,8 ha — Htk. 8-0-2-1¼ — Ejds. 65,000 — Grdsk. 38,900.

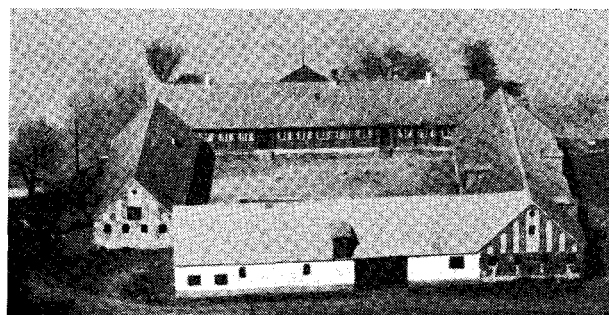
5½ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1935 af: *Ingeborg Hald Sonne*, f. 26. 10. 1908. *Hedvig Margrethe Hald Sonne*, f. 4. 8. 1910. *Alfred Hald Sonne*, f. 28. 10. 1912. *Markus Hald Sonne*, f. 15. 11. 1916. *Ellen Hald Sonne*, f. 3. 1. 1919 (S. og D. af Ludvig Otto S. og Karen Oline, f. Hald).

30 a — »NYGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 42 y. 24. Slg. 26,7 ha — Htk. 5-6-2-0 — Ejds. 40,500 — Grdsk. 20,500. Overtoges 1919 af *Hans Arnold Jensen Kofoed*, f. 1. 12. 1893 paa Toft i Knudsk. (S. af Laurits Jensen K. og Marie Margrethe, f. Mogensen). G. m. Karen Marie, f. Larsen, d. 4. 3. 1889 paa Mathildesminde i Knudsk. (D. af Laurits Chr. L. og Mathilde Marie, f. Sonne). Børn: Poul Sonne, f. 25. 2. 1921. Helga, f. 13. 11. 1922. Svend Sonne, f. 11. 11. 1924.

31 ε — »SMØRMOSEGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 43 y. 25. Slg. 35,7 ha — Htk. 6-4-0-1 — Ejds. 45,000 — Grdsk. 28,700. 3 Td. Ld. er Krat og Løkke. Bygn. er ældre og opført i Bindingsværk. 1 fredet Høj. Overtoges 1947 af: *Viggo Andr. Nielsen*, f. 8. 5. 1911 i Aaker (S. af Marcus N. og Michelle, f. Mouritsen). Elev paa Bh. Højsk. 1929—30, paa Sydsjæll. Land- brugsskole 1938—39. G. m. Ruth, f. Munch, d. 26. 3. 1918 paa Kjølgergd. i Rutsk. (D. af Hans M. og Dorthea, f. Jensen, St. Grammegd., Aaker). Børn: Gunver, f. 31. 12. 1942. Hans Munch, f. 5. 9. 1945. Mogens Munch, f. 15. 7. 1947.

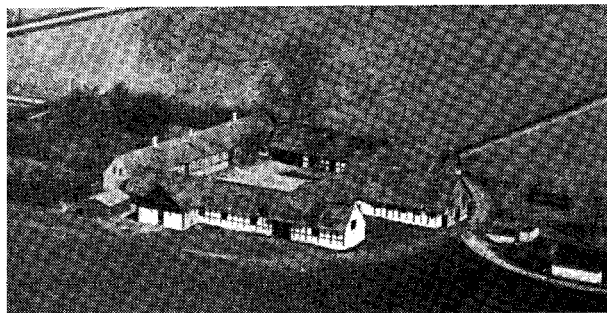
31 d — »STEMMELY« pr. Lobbæk. 25. Slg. Pc. 8,1 ha — Htk. 1-3-1-¾ — Ejds. 13,500 — Grdsk. 6,600. Overtoges 1945 af: *Ejner Timan Nielsen*, f. 22. 10. 1897 i Nylars (S. af Jens N. og Kristine, f. Svendsdatter). G. m. Anne Margrethe, f. Larsen, d. 8. 7. 1902 (D. af Julius L. og Agda, f. Jensen). Børn: Jens Erik Larsen, f. 19. 11. 1920. Helmer, f. 8. 5. 1922. Helge, f. 8. 5. 1922. Vagn, f. 28. 2. 1934.

32 a — »AAGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 42 x. 26. Slg. 32,4 ha — Htk. 6-1-1-½ — Ejds. 53,000 — Grdsk. 25,400.

Overtoges 1938 af: *Gunnar Chr. Müller*, f. 23. 12. 1908 paa Hyldebrandsgd. i Nylars (S. af Jacob M. og Marie, f. Kofoed). G. m. Helga Marie, f. Funch, d. 6. 2. 1911 paa Pilegd. i Pedersk. (D. af Andreas F. og Kristine Amanda, f. Olsen). Børn: Gunver Funch, f. 2. 12. 1943.

32 n — »SKOVENS MINDE« pr. Lobbæk. 28. Slg. Pc. 8,4 ha — Htk. 1-6-1-0 — Ejds. 18,000 — Grdsk. 8,000. Overtoges 1942 af: *Svend Lyberg*, f. 13. 2. 1913 i Østerlars (S. af Johan Andersen L. og Emma Kristine, f. edersen).

33 a — »SOSEGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 20 x. 27. Slg. 42,7 ha — Htk. 8-7-0-¾ — Ejds. 75,000 — Grdsk. 44,000. Bygn. ældre og opf. i Bindingsværk. Overtoges 1924 af: *Andreas Jespersen Munch*, f. 29. 6. 1890 paa Gaarden (S. af Andr. M. og Anna, f. Dam). Elev paa Bh. Højsk. 1906—07.

33 b — »BÆKKEDAL« pr. Lobbæk. 27. Slg. Pc. 7,9 ha — Htk. 1-1-3-1¼ — Overtoges 1934 af: *Edmund Knud Sonne*, f. 8. 3. 1904 i Røtsk. G. m. Else Augusta, f. Kjølner, d. 17. 2. 1907 i Rø (D. af Hans Peter Madsen K.). Børn: Inge-Lise Kjølner, f. 7. 2. 1946.

33 c — »MØLLERUP« pr. Lobbæk. 28. Slg. Pc. 14,9 ha — Htk. 1-5-0-¼ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 10,900. Ejer: *Josef Jensen*, f. 29. 7. 1914 i Aaker. G. m. Iris Dortha, f. Olsen, d. 10. 11. 1925 i Rønne. Børn: Jørn Olaf, f. 23. 3. 1945. Leif Steffen Josef, f. 6. 10. 1947.

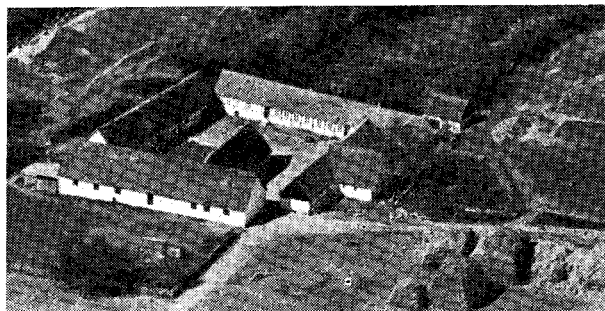

34 a — »SOSEGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 20 y. 28. Slg. 41,8 ha — Htk. 6-5-2-0 — Ejds. 57,000 — Grdsk. 32,900. 12 Td. Ld. Skov og 2 Td. Ld. Tuer. Slægtens Eje gennem 300 Aar. Overtoges 1940 af: *Poul Jensen*, f. 16. 10. 1911 paa Gaarden (S. af Carl J. og Valborg, f. Schou). Elev paa Tune Landbrugsskole 1935—36. G. m. Erna, f. Jensen, d. 6. 1. 1912 paa Vejrmøllegd. i Aaker (D. af Thor J. og Thora, f. Kofoed).

34 d — »SOSEDAL« pr. Lobbæk. 28. Slg. Pc. 6,9 ha — Htk. 1-1-1-¼ — Ejds. 15,600 — Grdsk. 5,600. Overtoges 1942 af: *Axel Peter Jobs. Mortensen*, f. 16. 12. 1903 paa Ejend. (S. af Hans M. og Inger Kirstine, f. Bech).

35 a — »BÆKKEGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 6. 29. Slg. 45,0 ha — Htk. 8-0-3-0 — Ejds. 70,000 — Grdsk. 39,200. 10 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1908 af: *Hermann Hansen*, f. 18. 12. 1877 paa Gaarden (S. af Jens Hansen Andreasen og Agnethe Elisabeth, f. Juul). G. m. Helga Elisa Marie, f. Andersen, d. 21. 11. 1881 i Aarhus (D. af Anders A. og Johanne, f. Nielsen). Børn: Knud Juul, f. 27. 1. 1917. Folmer Juul, f. 2. 7. 1918. Else Juul, f. 10. 8. 1920.

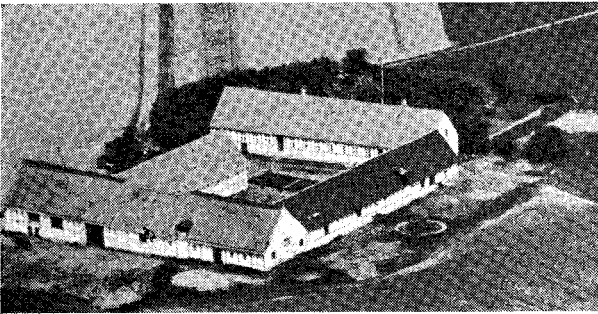
36 a — »ST. DALBYGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 7 u. 30. Slg. 54,7 ha — Htk. 8-5-2-1½ — Ejds. 70,000 — Grdsk. 42,000. 10 Td. Ld. er Skov, Eng og Klipper. Ejer: *Elisabeth Dortha Margrethe Engell*, f. 1. 5. 1898 paa Gaarden (D. af Hans Otto Nicolaj E. og Marie Johanne, f. Engell).

37 a — »ELISEGAARD«, Vestermarie pr. Rønne. Tlf. Tingst. 81. 31. Slg.—13. Vdg. 31,9 ha — Htk. 7-4-1-1¼ — Ejds. 51,500 — Grdsk. 30,100. 2 Td. Ld. er Skov. Bygn. er ældre og opf. i Bindingsværk. Forpagtet 1943 af: *Carl Kofoed Stender*, f. 3. 9.

1911 paa Gaarden (S. af Michael Kofoed E. og Else Marie, f. Jørgensen). Elev paa Kærehave Landbrugssk. 1935—36. G. m. Gudrun Vangerschow, f. Postborg, d. 28. 8. 1923 i Odense (D. af Niels Chr. P. og Meta Frederikke, f. Hansen). Børn: Kjeld Michael Kofoed, f. 10. 9. 1943. John Kofoed, f. 15. 12. 1945. Jan Kofoed, f. 2. 10. 1947.

37 d — »IDASMINDE«, Vestermarie pr. Rønne. Tlf. Tingst. 60y. 31. Slg. Pc. 8,4 ha — Htk. 1-2-3-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 7,700. Bygn. opf. i Bindingsværk. Overtoges 1945 af: *Holger Jobs. Andersen*, f. 16. 2. 1915 i Nyker (S. af Johan A. og Mathea Hansine, f. Andersen). G. m. Helga Dorthea, f. Blom, d. 2. 12. 1911 i Vesterm. (D. af Karl Hansen B. og Laura Jensine, f. Jensen). Børn: Bent Erik, f. 21. 6. 1939. Niels Holger, f. 24. 8. 1945. Jens Flemming, f. 24. 6. 1947.

39—40 a »SØGAARD«, Vesterm. pr. Rønne. Tlf. Tingst. 20 y. 33.—34. Slg. — 26,8 ha — Htk. 5-1-3-1 — Ejds. 40,000 — Grdsk. 21,000. Overtoges 1910 af: *Jørgen Sinius Klo*, f. 3. 2. 1880 i Rutsk. (S. af Ole Jørgensen K. og Elisabeth Kristiane, f. Pedersen). Børn: Gunnar, f. 19. 4. 1911. Hedvig, f. 15. 10. 1917. Rigmor, f. 29. 3. 1927.

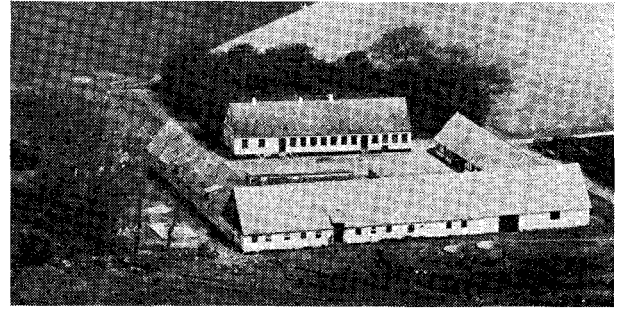
40 e — »MUNKEDAL«, Vestermarie pr. Rønne. 33.—34. Slg. Pc. 5,1 ha — Htk. 1-0-3-0 — Ejds. 16,000 — Grdsk. 5,700. Ejer: *Charles Bjrregaard*, f. 21. 6. 1917 i Knudsk. G. m. Poula Marie Kjøller, f. Andersen, d. 11. 11. 1922 i Kalø. Børn: Leif, f. 23. 10. 1942. Boita, f. 5. 8. 1946.

40 h — »VIRKELYST«, Vestermarie pr. Rønne. 33.—34. Slg. Pc. 5,4 ha — Htk. 1-0-3-0 — Ejds. 14,800 — Grdsk. 5,000. 2 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Eng og Klipper. Overtoges 1929 af: *Alfred Svendsen*, f. 6. 3. 1906 i Nyker (S. af Morten S. og Anna, f. Hansen). G. m. Esther Marie, f. Hansen, d. 24. 9. 1908 i Sorthat (D. af Andreas H. og Johanne Marie, f. Kofoed). Børn: Ole Kofoed, f. 2. 12. 1932. Arne Kofoed, f. 18. 7. 1940.

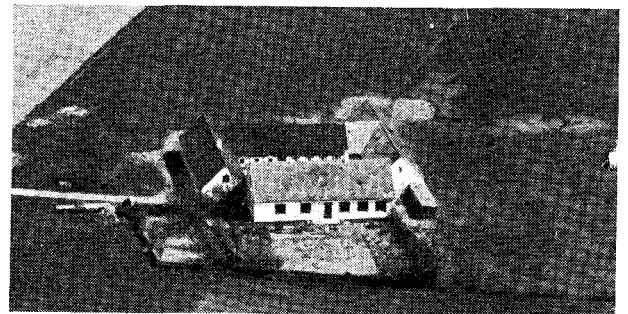
40 m — »SØVANG« pr. Kjøllegaard. 33.—34. Slg. Pc. 9,4 ha

— Htk. 2-0-1-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 19,000 — Grdsk. 9,000. Overtoges 1947 af: *David Emil Hansen*, f. 8. 9. 1906 i Svaneke (S. af Jens H. og Kirstine, f. Christoffersen). G. m. Olga, f. Frederiksen, d. 9. 1. 1909 i Østerm. (D. af Tinus F. og Anna, f. Sonne). Børn: Gunhild, f. 19. 7. 1935. Gudrun, f. 6. 10. 1937. Vita, f. 4. 7. 1939.

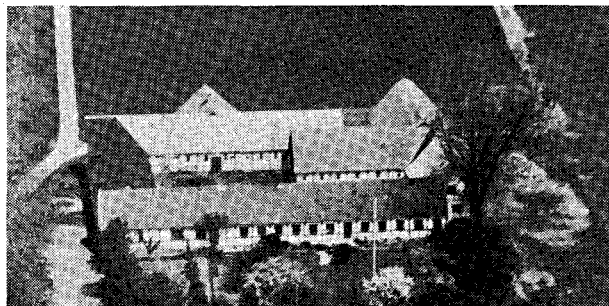
41 a — »ST. RINGEBYGAARD«, Vestermarie pr. Rønne. Tlf. Tingst. 20 x. 35. Slg. 58,5 ha — Htk. 10-7-0-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 80,000 — Grdsk. 48,500. 16 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1930 af: *Karl Sode Kofoed*, f. 26. 8. 1903 paa Klintgd. (S. af Jens Peter K. og Thora Elisabeth, f. Sode). G. m. Margrethe Blem, f. Kofoed, d. 9. 9. 1908 paa St. Bukkegd. i Aaker (D. af Ludvig Georg K. og Sigrid Marie, f. Blem). Børn: Niels Blem, f. 22. 3. 1932. Elisabeth Blem, f. 16. 2. 1935. Poul Sode, f. 13. 12. 1945.

41 f — »ELLELUND«, Vestermarie pr. Rønne. 42. Slg. Frt. 5,7 ha — Htk. 1-0-1-0 — Ejds. 14,700 — Grdsk. 4,800. 1 Td. Ld. er Fredskov. Overtoges 1948 af: *Helge Frederiksen*, f. 21. 3. 1920 i Vesterskov, Lolland (S. af Lars F. og Marie, f. Hansen). G. m. Ellen, f. Boss, d. 2. 10. 1912 i Nylars (D. af Alfred B. og Petra, f. Lundt). Børn: Bent, f. 13. 7. 1942. Gert, f. 16. 9. 1943.

41 k — »SKOVFRYD«, Vesterm. pr. Rønne. Tlf. Tingst. 60 x. 35. Slg. Pc. 10,3 ha — Htk. 1-3-2-0 — Ejds. 21,000 — Grdsk. 8,300. 1 Td. Ld. er Skov og 3 Td. Ld. er Eng. Overtoges 1943 af: *Karl Kofoed*, f. 2. 8. 1915 paa Bolbygd. i Klemensk. (S. af Hans K. og Elene, f. Hansen). Elev paa Bh. Højsk. 1933—34 og paa Tune Landbrugssk. 1937—38. G. m. Inger Louise, f. Larsen, d. 3. 9. 1921 i Svaneke (D. af Jens L. og Willy Kristine, f. Christiansen). Børn: Kirsten Anne, f. 5. 5. 1945. Gerda Lis, f. 24. 1. 1947.

42 a — »RINGEBYGAARD« pr. Ringeby. Tlf. Tingst. 42. 36. Slg. 38,7 ha — Htk. 8-3-2-2 — Ejds. 62,000 — Grdsk. 34,300. Bygn. delvis opf. i Bindingsværk. Slægtens Eje siden 1873. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges

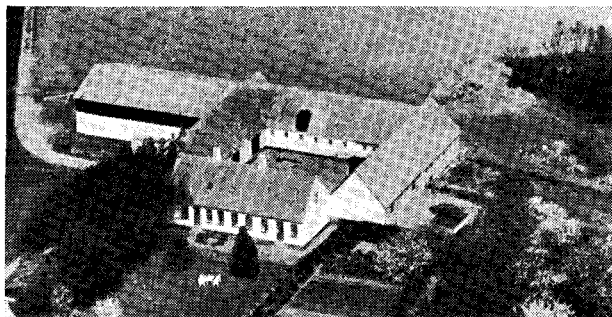

1938 af: *Hans Jacob Sørensen*, f. 3. 4. 1907 paa Gaarden (S. af Hans S. og Hansine, f. Larsen). Elev paa Bh. Højsk. G. m. Judith, f. Westh, d. 11. 10. 1912 paa Skovgd. (D. af Jesper W. og Ellen, f. Holm). Børn: Elna, f. 4. 4. 1940. Karen, f. 30. 6. 1941. Johan, f. 15. 1. 1944. Ruth, f. 26. 5. 1945. Hans Ole, f. 5. 5. 1947.

43 a — »RINGEBYGAARD« pr. Ringeby. Tlf. Tingst. 41 x. 37. Slg. 43,5 ha — Htk. 7-6-0-2½ — Ejds. 53,500 — Grdsk. 30,500. 10 Td. Ld. er Skov, Eng o. l. Ejer: *Anna Sofie Kofoed*, f. Madsen, d. 15. 3. 1913. Børn: Birthe Marie, f. 2. 5. 1943. Forpagtet 1948 af: *Knud Lund*, f. 12. 12. 1904 i Rutsk. (S. af Carl L. og Hansine, f. Jørgensen). Elev paa Kærehave Landbrugssk. 1928—29. G. m. Edith, f. Nielsen, d. 29. 10. 1921. i Østerm. (D. af Harry N. og Karoline, f. Jensen). Børn: Thorkil, f. 17. 5. 1945.

43 b — »RINGEBYBRO« pr. Ringeby. Tlf. Tingst. 37 y. 41. Slg. Frt. 7,6 ha — Htk. 1-5-2-0¼ — Ejds. 15,500 — Grdsk. 7,500. Bygn. ældre og opf. i Bindingsværk. Overtoges 1933 af: *Knud Sommer Nielsen*, f. 1. 6. 1912 i Neksø (S. af Jens N. og Karen, f. Sommer). G. m. Valborg Karoline, f. Jensen, d. 11. 6. 1915 i Østerl. (D. af Chr. J. og Petra, f. Hermansen). Børn: Kaj Sommer, f. 26. 10. 1934. Arne Sommer, f. 25. 10. 1935. Bent Sommer, f. 16. 4. 1941.

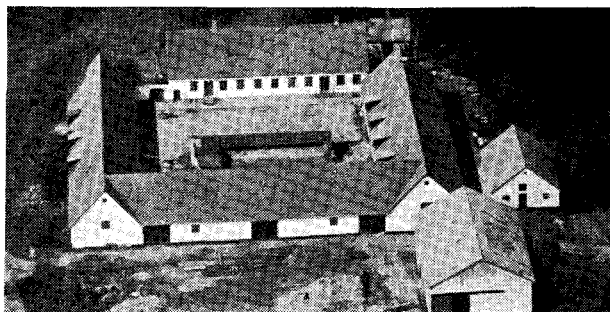

44 a — »RINGEBYGAARD« pr. Ringeby. Tlf. Tingst. 41 y. 38. Slg. — 15,7 ha — Htk. 3-2-2-1¼ — Ejds. 31,000. Grdsk.

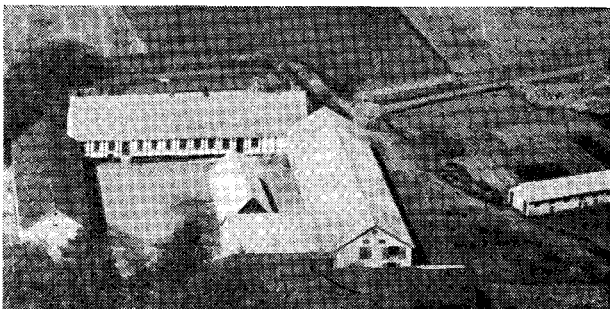
14,900. Overtoges 1947 af: *Philip Dam Rasch*, f. 14. 12. 1922 paa Gaarden (S. af Hans Peter R. og Elisabeth, f. Dam). Elev paa Bh. Højsk. 1939—40 og paa Sydsjæll. Landbrugssk. 1944—45. G. m. Sigrid, f. Jensen, d. 27. 9. 1924 paa Udegd. i Poulsk. (D. af Johs. J. og Anna, f. Dam). Børn: Anders Dam, f. 19. 1. 1948.

45 a — »HAKONSGAARD« pr. Ringeby. Tlf. Tingst. 2 u. 39. Slg. 61,8 ha — Htk. 11-6-3-2 — Ejds. 82,000 — Grdsk. 52,600. Overtoges 1928 af: *Andreas Peter Sonne Almegaard*, f. 19. 6. 1901 paa Gaarden (S. af Nicolaj Chr. A. og Jenny Laura Cecilie, f. Sonne). G. m. Anne Marie, f. Rømer, d. 31. 5. 1909 paa Tyskegd. i Rø (D. af Peder Kofoed R. og Vilhelmine, f. Hansen). Børn: Elna Rømer, f. 26. 7. 1934. Anne Margrethe Rømer, f. 23. 12. 1938.

46 a — »SDR. ELLEBYGAARD« pr. Ringeby. Tlf. Nyker 42. 40. Slg. 46,6 ha — Htk. 8-7-0-1¾ — Ejds. 72,000 — Grdsk. 40,000. 12 Td. Ld. er Skov, Eng og Løkke. 1 fredet Sten. Overtoges 1917 af: *Alfred Peter Larsen*, f. 9. 6. 1890 paa Gaarden (S. af Markus Alfred L. og Helene Jensine, f. Pedersen). Elev paa Dalum Landbrugssk. 1912—13. G. m. Dina, f. Frigaard, d. 30. 4. 1892 paa Frigd. i Nyker (D. af Jens F. og Margrethe, f. Sode). Børn: Gunhild Margrethe Frigaard, f. 29. 11. 1932.

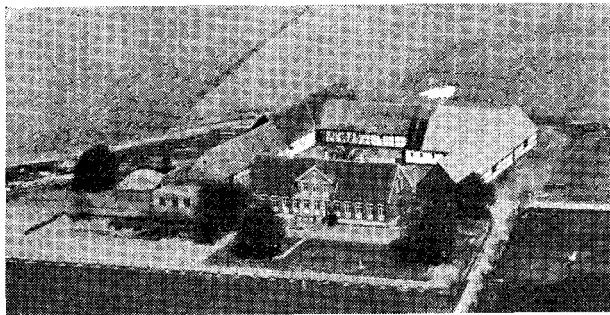

47 a — »NDR. ELLEBYGAARD« pr. Ringeby. Tlf. Nyker 11. 41. Slg. 55,9 ha — Htk. 12-4-2-½ — Ejds. 88,000 — Grdsk.

54,600. Overtoges 1944 af: *Gunnar Brockdorff Thorsen*, f. 18. 9. 1909 paa Gaarden (S. af Olaf T. og Laura, f. Brockdorff).

47 h — »ELLELANG« pr. Ringeby. Tlf. Tingst. 24 y. 41. Slg. Frt. 9,3 ha — Htk. 1-5-3-2½ — Ejds. 22,500 — Grdsk. 9,500. Overtoges 1947 af: *Anthøn Johan Thorvald Jensen*, f. 19. 2. 1895 i Rønne (S. af Johan J. og Juline, f. Poulsen). G. m. Agnethe, f. Hansen, d. 15. 12. 1909 i Klemensk. (D. af Bent H. og Marie, f. Espersen). Børn: Søren Georg, f. 4. 3. 1944.

48 a — »STENSGAARD«, Vesterm. pr. Rønne. Tlf. Tingst. 26. 42. Slg. 47,3 ha — Htk. 9-6-0-¾ — Ejds. 69,000 — Grdsk. 40,000. 5½ Td. Ld. er Skov og Eng. Ejer: *Knud Kofoed Hansen*, f. 24. 6. 1915 paa Gaarden (S. af Jens H. og Jenný, f. Kofoed). Elev paa Askov Højsk. 1932—33, paa Næsgaard Agerbrugssk. 1936—38. G. m. Else Tolstrup, f. d. 28. 10. 1923 paa Stranged. i Klemensk. (D. af Laust T. og Bodil, f. Anker). Elev paa Bh. Højsk. 1940. Børn: Jens Tolstrup, f. 2. 3. 1945. Poul Tolstrup, f. 11. 12. 1946.

49 a — »ST. GADEGAARD«, Vestermarie pr. Rønne. Tlf. Nyker 31. 43. Slg. 69,4 ha — Htk. 16-2-2-½ — Ejds. 95,000 — Grdsk. 64,500. 13½ Td. Ld. er Skov, Eng og Krat. Overtoges 1938 af: *Svend Frigaard*, f. 7. 6. 1909 paa Frigd. i Nyker (S. af Jens F. og Margrethe, f. Sode). Elev paa Bh. Højsk. 1925—26, paa Tune Landbrugssk. 1934—35. G. m. Karen Marie, f. Jensen, d. 14. 11. 1911 paa Dammegd. i Nyker (D. af Janus Peter J. og Anna Marie, f. Hansen). Børn: Birgith, f. 17. 6. 1940. Jens Ejgil, f. 6. 5. 1942. Henrik, f. 15. 6. 1945.

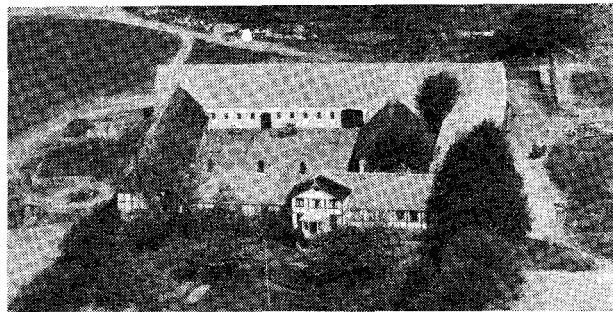
50 a — »LI. GADEGAARD«, Vestermarie pr. Rønne. Tlf. Tingsted 46 y. 44. Slg. 13,7 ha — Htk. 3-0-3-½ — Ejds. 26,000 — Grdsk. 12,100. 1½ Td. Ld. er Skov. 1 fredet Høj. Overtoges 1941 af: *Johannes Funch Kofoed*, f. 22. 7. 1914 paa Bakkegd. i Olsk. (S. af Jens Nielsen K. og Emilie Margrethe, f. Funch). Elev paa Graasten Landbrugssk. 1935—36. G. m. Dagny Kathrine, f. Hansen, d. 16. 1. 1915 paa Søndregd. i Nyker (D. af

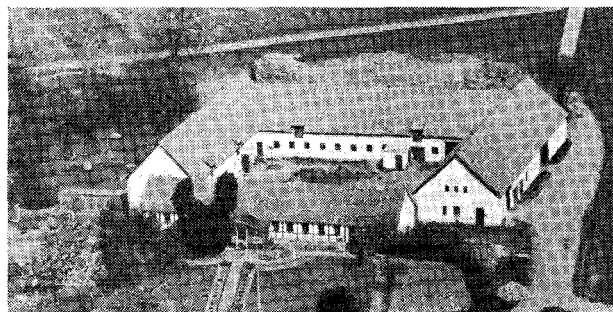
Hans Peter H. og Ellen Marie, f. Jensen). Børn: Henning, f. 5. 7. 1944. Judith, f. 2. 6. 1948.

50 d — »SKOVVANG«, Vesterm. pr. Rønne. Tlf. Tingst. 46 x. 44. Slg. Pc. 10,1 ha — Htk. 1-7-0-2¼ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 7,100. Ca. 2 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1937 af: *Carl Cbr. Peter Thorsen*, f. 2. 1. 1900 i Rønne (S. af Peter Adolf T. og Mathilde, f. Jensen). G. m. Ella Kristine Dorthea, f. Sonne, d. 3. 7. 1909 paa Onshøj i Klemensk. (D. af Jens Peter S. og Elisabeth Kristine, f. Hansen).

51 a — »KAGGAARD«, Vesterm. pr. Rønne. 45. Slg. 30,0 ha — Htk. 5-4-0-¾ — Ejds. 30,000 — Grdsk. 19,100. 12 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1945 af: *Svend Aage Jensen*, f. 24. 6. 1912 i Aaker (S. af Sigfred J. og Marie, f. Nielsen). G. m. Asta, f. Hjorth, d. 13. 2. 1913 i Pedersk. (D. af Math. H. og Johanne, f. Pedersen). Børn: Kirsten Hjorth, f. 21. 9. 1938. Ingvard Hjorth, f. 25. 6. 1941. Svend Erik Hjorth, f. 9. 6. 1947.

52 a — »LYNEBORG«, Vestermarie pr. Rønne. Tlf. Tingst. 5. 46. Slg. 52,3 ha — Htk. 9-3-1-1¼ — Ejds. 67,000 — Grdsk. 39,400. 8 Td. Ld. er Skov og 1 Td. Ld. Eng. Overtoges 1902 af: *Christian Marius Daniel Hansen*, f. 18. 3. 1879 paa Lynggd. i Aaker (S. af H. H. og Irisminne, f. Thomsen). Børn: Hedvig Elisabeth, f. 17. 8. 1911.

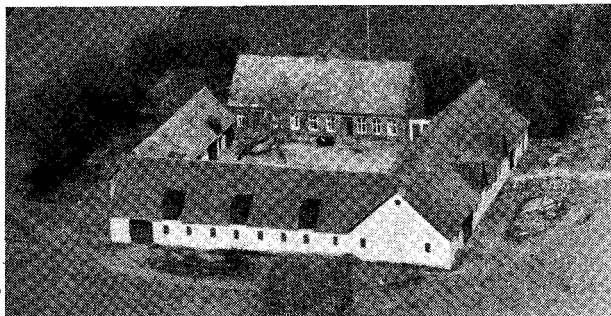

53 a — »BJERGET« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 14. 47. Slg.

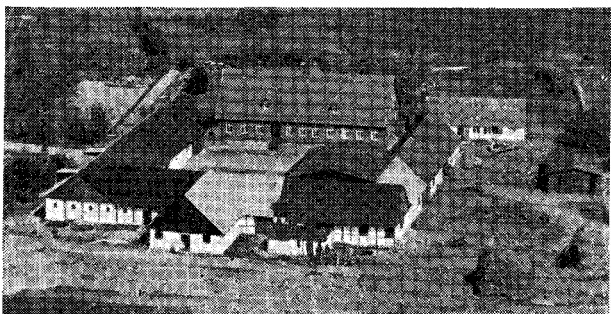

49,1 ha — Htk. 8-4-3-2½ — Ejds. 64,000 — Grdsk. 35,000. 20 Td. Ld. er Skov. 1 fredet Høj. Stuehuset ældre med Bindingsværk. Overtoges 1922 af: *Nicolaj Chr. Knudsen*, f. 19. 10. 1895 paa Skinderbygd. i Klemensk. (S. af Lars K. og Mathea Nicoline, f. Olsen). Elev paa Bh. Højsk. 1915—16 og paa Stevns Landbrugsskole 1919—20. G. m. Valborg Emilie, f. Vibe, d. 12. 12. 1903 (D. af Peter V. og Marie, f. Holm).

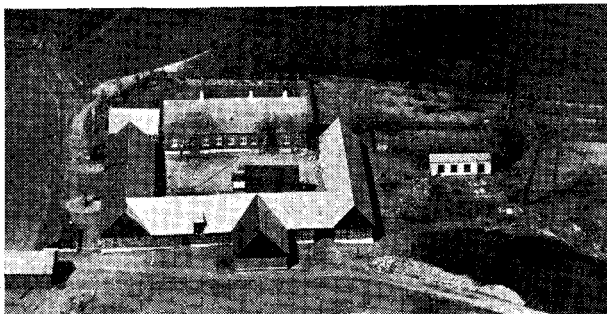
53 b — »TINGHOLM« pr. Aarsballe. 47. Slg. Pc. 5,6 ha — Htk. 1-0-2-2½ — Ejds. 11,000 — Grdsk. 3,900. Overtoges 1925 af: *Valdemar Otto Munch*, f. 1. 3. 1892 i Østerl. (S. af Jens Clausen M. og Jensine Marie, f. Sonne). G. m. Augusta Kristine, f. Abrahamsen, d. 3. 6. 1898 i Klemensk. (D. af August A. og Kristiane, f. Ipsen). Børn: Henry Valdemar, f. 26. 10. 1929. Arne Jørgen, f. 18. 3. 1933. Gudrun Kristine, f. 29. 8. 1935.

54 — »PLOMMEGAARD« pr. Aarsballe. Tlf. Tingsted 67. 48. Slg. 18,4 ha — Htk. 4-3-3-½ — Ejds. 35,000 — Grdsk. 14,800. Ca. 5 Td. Ld. er Skov. Slægtens Eje siden 1848. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1946 af: *Hans Otto Herman Dahl Sonne*, f. 24. 1. 1918 paa Gaarden (S. af Magnus Herman S. og Petra, f. Dahl). Elev paa Bornh. Højsk. 1936—37 og paa Dalum Landbrugssk. 1942—43. G. m. Edith Oliva, f. Christensen, d. 25. 12. 1922 i Vrejlev, Nordjyll. (D. af Peter C. og Karoline, f. Thaagaard). Børn: Steffen Hermann, f. 10. 3. 1946.

55 a — »NØRREGAARD« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 4. 49. Slg. 37,5 ha — Htk. 7-3-0-1¾ — Ejds. 51,000 — Grdsk. 26,100. 20 Td. Ld. er Skov og Lyng. Slægtens Eje i ca. 150 Aar. Overtoges 1946 af: *Jørgen Cordua Dahl*, f. 9. 5. 1917 paa Gaarden (S. af Frederik Chr. D. og Martha Frederikke, f. Cordua). Elev paa Bh. Højsk. 1936—37, paa Sydsjæll. Landbrugssk. 1942—43. G. m. Elise, f. Olsen, d. 27. 4. 1917 paa Lynggd. i Rø (D. af Chr. O. og Elisabeth, f. Larsen). Elev paa Bh. Højsk. 1933 og Bh. Husholdningsskole 1939. Børn: Kirsten Elisabeth, f. 30. 4. 1946. Hans Chr., f. 10. 11. 1947.

56 a — »KANTEDAMSGAARD« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 44 x. 50. Slg. 44,9 ha — Htk. 9-0-1-1¼ — Ejds. 65,000 — Grdsk. 37,500. 2 Td. Ld. er Skov og Eng. Stuehus opf. 1906. Udbygning opf. i Bindingsværk. Slægtens Eje i 115 Aar. Gaardens Besiddere kan følges 400 Aar tilbage. Overtoges 1931 af: *Oliva Marie Engell*, f. 8. 9. 1893 paa Gaarden (D. af Niels E. og Anine Marie, f. Jensen). Elev paa Ankerhus Husholdningsskole 1918.

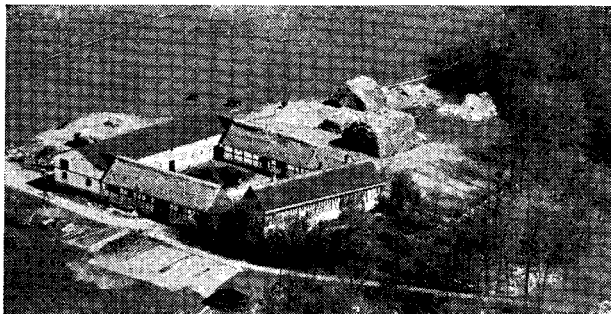
56 b — »DAMSMINDE« pr. Aarsballe. 50. Slg. Pc. 8,4 ha — Htk. 1-5-0-¾ — Ejds. 16,500 — Grdsk. 5,500. Overtoges 1918 af: *Frederik Tidemann Hansen*, f. 6. 4. 1894 paa Fredebo i Klemensker (S. af Christian Kofoed H. og Nielsine, f. Nielsen). G. m. Agnes Marie, f. Jensen, d. 26. 1. 1894 i Rønne (D. af Martin J. og Nora Marie, f. Hansen). Børn: Aase Rigmor, f. 27. 5. 1916.

56 h — »RAVNSBORG« pr. Aarsballe. 50. Slg. Pc. 4,9 ha — Htk. 1-0-0-¾ — Ejds. 11,300 — Grdsk. 4,300. Bygningerne opf. i Bindingsværk. Overtoges 1935 af: *Carl Adrian Ravn Andersen*, f. 4. 3. 1905 paa Ejend. (S. af Carl Vilhelm A. og Jensine Kathrine, f. Johansen Ravn). G. m. Edith Hansine, f. Hansen, d. 29. 5. 1914 paa Bjørnehøj i Klemensk. (D. af Hans Christoffer H. og Ottomine Marie, f. Blom). Børn: Carsten Ravn, f. 19. 12. 1945.

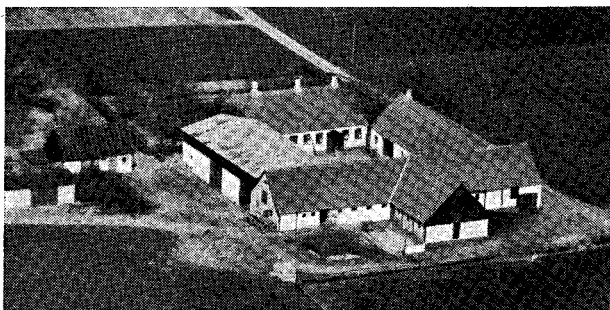

57 a — »PILEGAARD« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 74. 51. Slg. 44,7 ha — Htk. 10-0-1-¾ — Ejds. 65,000 — Grdsk. 34,000. 4 Td. Ld. er Skov. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1928 af: *Hans Andreas Sode*, f. 12. 10. 1897 paa Dyndegd. i Nyker (S. af Anthon Peter S. og Oliva, f. Jensen). Elev paa Bh. Højsk. og Dalum Landbrugssk. G. m. Bodil Charlotte, f. Frigaard, d. 12. 12. 1897 paa Frigd. i Nyker (D. af Jens F. og Margrethe, f. Sode). Børn: Olaf, f. 5. 11. 1929. Inger Margrethe, f. 25. 2. 1931. Richard, f. 30. 1. 1933. Thora Charlotte, f. 20. 7. 1934. Johannes, f. 16. 2. 1937.

57 b — »NORDVANG« pr. Aarsballe. 54. Slg. Pc. 11,2 ha — Htk. 2-0-1½ — Ejds. 23,000 — Grdsk. 9,600. Overtoges 1926 af: *Jens Chr. Olsen*, f. 14. 9. 1890 paa Ejend. (S. af Chr. O. og Gertrud O.) G. m. *Dagmar Elisabeth*, f. Hansen, d. 26. 2. 1894 i Aakirkeby (D. af Herman H.) Børn: *Villy Andr.*, f. 14. 6. 1927. *Ragnhild Ellinor*, f. 18. 12. 1929. *Inger Karoline*, f. 23. 10. 1932.

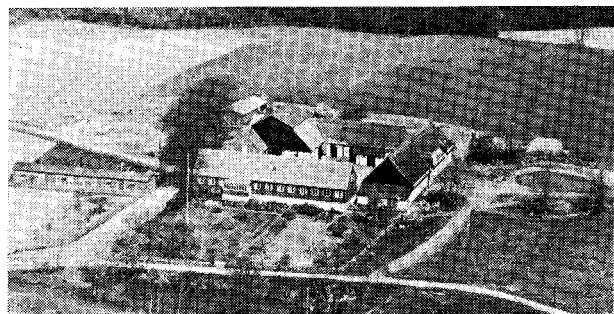

58 a — »RØMERGAARD« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 62 v. 52. Slg. 24,0 ha — Htk. 4-5-2¼ — Ejds. 35,000 — Grdsk. 19,100. 3½ Td. Ld. er Skov. Bygn. er delvis opf. i Bindingsværk. Slægtens Eje i ca. 80 Aar. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1948 af: *Jørgen Kure Koefoed*, f. 23. 8. 1921 paa Gaarden (S. af *Georg Peter K.* og *Kamilla*, f. Kure). Elev paa Bh. Højsk. 1940—41 og paa Kærehave Landbrugssk. 1943—44.

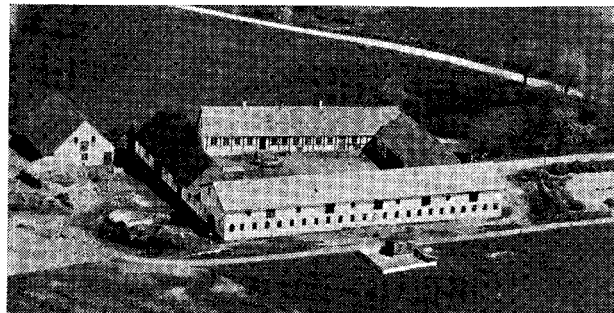

58 c — »FÆDRESMINDE« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 62 x. 53. Slg. Frt. 22,3 ha — Htk. 3-5-0-1¾ — Ejds. 31,000 — Grdsk. 13,600. 1½ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1945 af: *Karen Johanne Folkmann*, f. Madsen, d. 19. 2. 1891 i Østerm. (D. af *Hans Math. M.* og *Thora Hansine Engeline*, f. Jensen). Børn: *Edith Madsen*, f. 21. 12. 1913. *Addy Madsen*, f. 22. 8. 1915. *Børge Madsen*, f. 7. 12. 1916. *Viggo Madsen*, f. 21. 9. 1918. *Bodil Madsen*, f. 4. 3. 1920. *Mary Johanne*, f. 28. 9. 1921. *Helga Hansine*, f. 5. 3. 1923. *Hans Ludvig*, f. 13. 2. 1927. *Kamma Margrethe*, f. 13. 2. 1927. *Jørn Frederik*, f. 15. 5. 1929. *Thomas Christoffer*, f. 19. 2. 1932. *Karen Kristine*, f. 8. 9. 1935.

59 a — »LETHOLMSGAARD« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 62 u. 53. Slg. 23,8 ha — Htk. 4-5-0-2¼ — Ejds. 36,000 — Grdsk. 14,200. 4½ Td. Ld. Skov, Aa og Veje. Bygn. ældre og opført i Bindingsværk. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1914 af: *Valdemar Andr. Nielsen*, f. 7. 1. 1882 paa Mortingegd. i Rø (S. af *Hans N.* og *Sofie Marie*, f. Madsen). G. m. *Marie Elisabeth*, f. Jensen, d. 29. 5. 1893 i Lumby paa Fyn

(D. af *Christoffer J.* og *Ane Kathrine*, f. Nielsen). Børn: *Aage Villiam*, f. 25. 11. 1912. *Gunnar Børge*, f. 16. 4. 1915. *Henry Alvin*, f. 21. 9. 1916. *Hedvig Elisabeth*, f. 26. 3. 1918. *Edith Irene*, f. 14. 11. 1919. *Helge Regner*, f. 7. 9. 1921. *Arne Fredy*, f. 31. 12. 1922. *Margit Gudrun*, f. 10. 10. 1924. *Frode Helmuth*, f. 1. 12. 1927. *Gunvor Margrethe*, f. 20. 12. 1933.

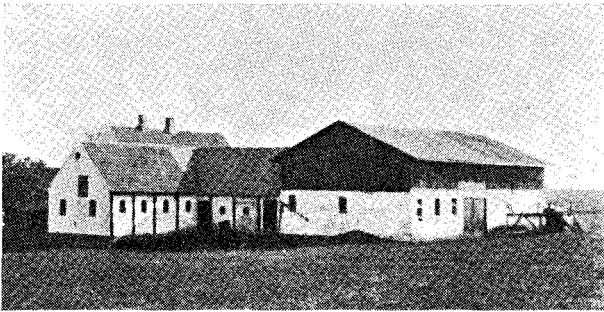

60 a — »AHLEGAARD« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 49 x. 54.—56. Slg. 24,4 ha — Htk. 4-7-1-1 — Ejds. 38,000 — Grdsk. 19,100. 10 Td. Ld. Skov og Eng. Overtoges 1924 af: *Carl Georg Pedersen*, f. 31. 10. 1888 paa Anhøj (S. af *Christian P.* og *Petra Karoline*, f. Jensen). G. m. *Anine Kathrine*, f. Vandahl, d. 3. 9. 1888 i Aaker (D. af *Johannes V.* og *Kathrine*, f. Vesth). Børn: *Knud Aage*, f. 27. 3. 1915. *Gunnar Johs.*, f. 11. 6. 1916.

60 c — »GRØNVANG« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 44 y. 54. Slg. Pc. 7,4 ha — Htk. 1-2-0-¼ — Ejds. 17,400 — Grdsk. 5,800. 1½ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1948 af: *Emil Andr. Hansen*, f. 25. 1. 1910 paa Slettevang i Aaker (S. af *Anthon H.* og *Hansine*, f. Nielsen). G. m. *Ingeborg*, f. Kofoed, d. 8. 4. 1908 i Neksø (D. af *Mathias K.* og *Anine Andrea*, f. Ipsen). Børn: *Erik*, f. 13. 12. 1933. *Elly*, f. 20. 2. 1944.

60 d — »ASKELY« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 49 v. 56. Slg. Pc. 7,0 ha — Htk. 1-1-2-1¼ — Ejds. 14,400 — Grdsk. 4,600. ¾ Td. Ld. er Krat. Overtoges 1945 af: *Andreas Otto Christoffersen*, f. 30. 5. 1900 i Poulsk. (S. af *Christian C.* og *Anine*, f. Hansen). G. m. *Johanne Sofie*, f. Westh, d. 22. 1. 1907 (D. af *Laurits Johan W.* og *Marie Sofie*, f. Johnsen). Børn: *Jan*, f. 19. 3. 1942.

60 g — »AHLESMINDE« pr. Aarsballe. 54 Slg. Pc. 4,6 ha — Htk. 0-5-2-2 — Ejds. 13,000 — Grdsk. 4,000. Overtoges 1946 af: *Hans Peter Krøjer*, f. 4. 4. 1904 paa Krøjersminde i Klemensker (S. af *Hans K.* og *Sanna*, f. Kure). Elev paa Bh. Højsk. 1927—28. G. m. *Jenny Mathilde*, f. Møller, d. 29. 4. 1905 i

Allinge (D. af Laurits M. og Anna, f. Andersen). Elev paa Valdegaard Husholdningssk. 1930—31.

60 i — »TINGHØJ« pr. Aarsballe. 56. Slg. Ll. 18,6 ha — Htk. 1-0-1-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 8,400. 8 Td. Ld. Skov, Krat og Mose. Overtoges 1936 af: *Aage Villiam Nielsen*, f. 25. 11. 1912 paa Fyn (S. af Valdemar Andr. N. og Marie Elisabeth, f. Jensen, Letholmsgd.). G. m. Anine Kristine, f. Christensen, d. 30. 12. 1914 i Gjettrup (D. af Jens C. og Marie Dorthea, f. Dam). Børn: Gerda Marie, f. 10. 8. 1936. Robert Vald., f. 14. 2. 1940. Ida Margrethe, f. 9. 9. 1944. Jørn Mogens, f. 5. 2. 1946.

60 k — »ØSTERLUND« pr. Aarsballe. 54.—56. Slg. Pc. 6,1 ha — Htk. 1-1-0-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 14,000 — Grdsk. 4,200. $\frac{3}{4}$ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1947 af: *Frede Levy Konrad Kristoffersen*, f. 17. 4. 1920 paa Granehøj i Østerm. (S. af Oluf K. og Louise, f. Mogensen). G. m. Emmy Karla Marie, f. Hansen, d. 19. 1. 1920 i Olsk. (D. af Carl H. og Valborg, f. Kofoed).

60 l — »MARKHØJ« pr. Aarsballe. 56. Slg. Pc. 5,8 ha — Htk. 1-2-1-0 — Ejds. 17,000 — Grdsk. 5,000. Overtoges 1924 af: *Alfred Kornelius Bjerregaard*, f. 11. 4. 1891 i Vesterm. (S. af Hans B. og Hansine, f. Andersen). G. m. Gerda Juliane Jensine, f. Mogensen, d. 20. 1. 1894 i Nylars (D. af Jens M. og Juliane Margrethe, f. Holm). Børn: Else, f. 23. 9. 1914. Charles, f. 21. 6. 1917. Emmy, f. 21. 6. 1923.

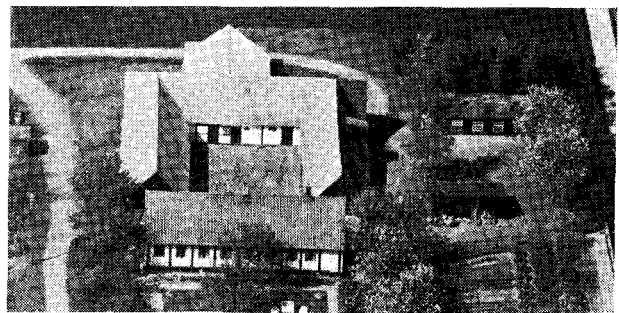
60 m — »SOLHØJ« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 49 u. 56. Slg. Pc. 6,5 ha — Htk. 1-2-1-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 14,500 — Grdsk. 4,500. Overtoges 1925 af: *Carl Frederik Hansen*, f. 31. 5. 1898 i Olsk. (S. af Frederik Peter H. og Andrea Kristine, f. Lund). G. m. Valborg Mathilde, f. Kofoed, d. 8. 9. 1894 i Klemensk. (D. af Julius K. og Andrea Marie, f. Bjerregaard). Børn: Emmy Karla, f. 19. 1. 1919. Andreas Peter Jul, f. 26. 10. 1921. Orla Egon, f. 28. 8. 1923. Poul Anker, f. 24. 12. 1925. Emil Johs. og Judith Marie, f. 24. 4. 1928. Karl Chr., f. 1. 8. 1930. Anna Marie, f. 28. 6. 1932. Gunver Andrea, f. 28. 12. 1934.

61 a — »GALLINGEGAARD« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 45 x. 55. Slg. 32,3 ha — Htk. 5-4-1-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 40,000 — Grdsk. 20,500. 11 Td. Ld. Skov, Eng og Veje. Bygn. delvis opført i Bindingsværk. Overtoges 1923 af: *Carl Edvard Kofoed*, f. 10. 1. 1893 paa Langemyregd. i Aaker (S. af Hans Peter K. og Manna Kristine, f. Koefoed). Elev paa Bh. Højsk. 1910—11, paa Lyngby Landbrugssk. 1913—14. G. m. Else Frederikke, f. Lorentsen, d. 20. 6. 1899 i Ll. Karleby, Lyndby (D. af Niels L. og Johanne,

f. Rasmussen). Børn: Poul Anker, f. 8. 7. 1924. Gunhild, f. 10. 6. 1925. Mogens, f. 10. 6. 1925. Hans Chr., f. 20. 6. 1927. Eva, f. 1. 1. 1929.

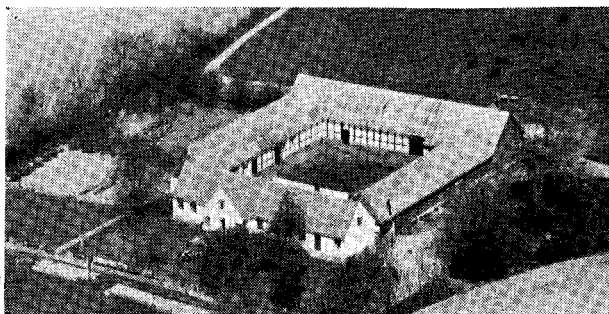
61 c — »NDR. GILDESBO« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 57 y. 14,9 ha — Htk. 2-1-3-1 — Ejds. 26,000 — Grdsk. 12,300. Bygn. ældre og opført i Bindingsværk. Overtoges 1930 af: *Jens Jørgen Michelsen*, f. 4. 10. 1899 paa Ejendommen (S. af Carl Peter M. og Anna Jørgine Marie, f. Bech). Elev paa Bh. Højsk. 1918—19, Husmandssk. i Odense 1920—21. G. m. Sonja Alvilda Kure, f. Meyer, d. 30. 7. 1915 i Rønne (D. af Arnold M. og Gunhild, f. Kure). Tog Realeksamen 1931 og Handelsskoleksamen 1932. Børn: Kirsten Meyer, f. 25. 2. 1943.

62 b — »NYDAL« pr. Aarsballe. 56. Slg. Pc. 11,5 ha — Htk. 2-0-2-0 — Ejds. 21,000 — Grdsk. 8,600. Bygn. er ca. 100 Aar gamle. Overtoges 1914 af: *Valdemar Andr. Hjorth*, f. 27. 11. 1883 i Rø (S. af Andreas H. og Anine Kristine, f. Pedersen). G. m. Anna Johanne Marie, f. Andersen, d. 27. 2. 1898 i København (D. af Vilhelm A. og Jensine, f. Ravn). Børn: Ester Krestense, f. 7. 3. 1926. Andreas Andersen, f. 15. 6. 1930.

62 h — »SOLVANG« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 57 v. 56. Slg. Pc. 6,2 ha — Htk. 1-3-1-1 — Ejds. 19,000 — Grdsk. 5,300. Overtoges 1924 af: *Christian Villiam Marcher*, f. 8. 4. 1901 i Rønne. Elev paa Haslev Landbrugssk. 1922—23. G. m. Agnes Marie, f. Thorsen, d. 21. 1. 1905 i Østerl. (D. af Peter A. T. og Mathilde, f. Jensen). Børn: Børge Rudolf, f. 12. 7. 1926. Rigmor Kristine, f. 4. 4. 1929. Else Gunhild, f. 20. 2. 1931. Ethel Mathilde, f. 14. 3. 1935. Knud Mogens, f. 28. 1. 1937.

63 a — »KOFOEDGAARD« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 45 v. 57. Slg. 17,6 ha — Htk. 3-6-3-2 — Ejds. 33,000 — Grdsk. 14,700. $\frac{1}{2}$ Td. Ld. Krat og Aa. Bygn. ældre og delvis opført i Bindingsværk. Overtoges 1935 af: *Hans Peter Jensen*, f. 25. 5. 1906 paa Bækkegd. i Olsk. (S. af Andreas Amandus J. og Karo-

line Margrethe, f. Hansen). Elev paa Tune Landbrugssk. 1929—30. G. m. Marie, f. Hærup, d. 4. 10. 1905 i Lem ved Skive (D. af Christian H. og Ane Kristine, f. Christensen). Børn: Niels Hærup, f. 10. 5. 1941.

63 b — »HØJVANG« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 57 x. 57. Slg. Pc. 14,5 ha — Htk. 3-0-2-0 — Ejds. 26,100 — Grdsk. 11,500. Overtoges 1940 af: *Lorents Holm*, f. 1. 2. 1904 paa Sdr. Kirkebo-gaard i Olsk. (S. af Julius H. og Kristine, f. Lund). Elev paa Børkop Højsk. 1922—23 og paa Askov Højsk. 1927—28. G. m. Klara Kathrine, f. Nielsen, d. 24. 6. 1906 i Klemensk. (D. af Niels N. og Anna Elisabeth, f. Jensen). Børn: Mogens Nielsen, f. 23. 7. 1939. Birthe, f. 4. 2. 1944.

63 c — »MARGRETHESMINDE« pr. Aarsballe. 57. Slg. Frt. 11,0 ha — Htk. 1-2-1-0 — Ejds. 19,000 — Grdsk. 6,400. $\frac{3}{4}$ Td. Ld. Krat og Vej. Overtoges 1932 af: *Frederik Thomsen Lundgren*, f. 11. 1. 1904 i Nyker (S. af Magnus L. og Johanne, f. Thomsen). G. m. Emilie Hansine Karoline, f. Kofoed, d. 23. 3. 1910 i Klemensk. (D. af Hans K. og Marie, f. Riis). Børn: Margit Johanne Kofoed, f. 27. 8. 1934. Ernst Frederik Kofoed, f. 4. 6. 1937. Børge Gunnar Kofoed, f. 30. 1. 1942. Inge Bodil Kofoed, f. 29. 3. 1946.

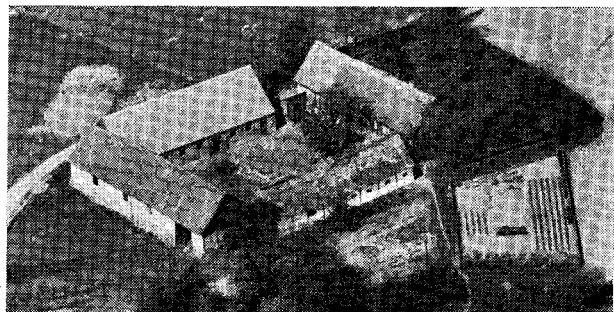
64 a — »LI. PILEGAARD« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 45 u.

58. Slg. 13,0 ha — Htk. 2-4-1-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 26,000 — Grdsk. 9,700. $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1944 af: *Gordon Dablbech Nielsen*, f. 8. 11. 1916 i Rønne (S. af Hans Andr. N. og Alfa Mathilde, f. Jensen). G. m. Else Sofie, f. Holm, d. 11. 11. 1919 paa Kildesgd. i Nylars (D. af Andreas Chr. H. og Eleonora, f. Ipsen). Børn: Addy Alfa Eleonora, f. 4. 10. 1942. Kenn Gordon Dahlbech, f. 9. 12. 1947.

64 c — »EGENVANG« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 57 u. 58. Slg. Pc. 2,2 ha — Htk. 0-4-0-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 9,000 — Grdsk. 1,900. Overtoges 1922 af: *Thorvald Nicolaj Jensen*, f. 3. 6. 1899 i Nyker (S. af Herman J. og Karoline, f. Thornbech). G. m. Louise Karoline, f. Jensen, d. 13. 7. 1901 paa Tjørnhøj (D. af Hans Chr. J. og Hanne Cecilie, f. Svendsen). Børn: Evald, f. 19. 6. 1926. Arne, f. 25. 10. 1930. Henry, f. 27. 2. 1933.

65 a — »ST. PILEGAARD« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 47 y. 59. Slg. 27,7 ha — Htk. 5-5-3-2 — Ejds. 40,000 — Grdsk. 20,000. 2 Td. Ld. er Skov og 5 Td. Ld. Eng, Krat og Klipper. Bygn. delvis opf. i Bindingsværk. Overtoges 1933 af: *Kaj Andr. Jensen*, f. 29. 12. 1910 paa Bækkegd. i Olsk. (S. af Andreas Amandus J. og Karoline Margrethe, f. Hansen). Elev paa Hoptrup Højsk. 1930—31. G. m. Bodil Elisabeth, f. Hansen, d. 12. 3. 1917 i Klemensk. (D. af Hans H. og Petra, f. Jørgensen). Børn: Vera Bækgaard, f. 21. 6. 1939. Elna Bækgaard, f. 25. 1. 1945. Hanne Bækgaard, f. 6. 5. 1946.

66 a — »KÆMPEGAARD« pr. Aarsballe. 60. Slg. 13,3 ha — Htk. 2-5-0- $\frac{1}{2}$ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 8,200. 3 Td. Ld. er Skov, Eng, Krat og Klipper. Bygn. delvis opf. i Bindingsværk. Overtoges 1913 af: *Christian Andr. Larsen*, f. 18. 2. 1884 paa Friløkken (S. af Niels Peter L. og Andrea Karoline, f. Poulsen). G. m. Kristine Cecilie, f. Jensen, d. 12. 5. 1891 i Aakirkeby (D. af Per J. og Elisabeth Karoline, f. Jensen). Børn: Ebba Elisabeth, f. 15. 10. 1913. Hedvig Ester, f. 26. 2. 1917. Ernst Ingemann, f. 15. 3. 1919. Grethe Agnethe, f. 8. 7. 1924. Robert Helge, f. 29. 12. 1929.

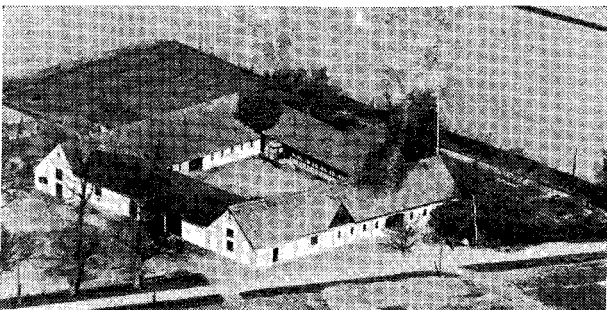

66 b — »MUNKEDAL« pr. Aarsballe. 61. Slg. Frt. 9,9 ha — Htk. 1-1-3-1½ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 5,400. Overtoges 1941 af: Herluf Chr. Pedersen, f. 22. 3. 1914 paa Fredly i Klemensk. (S. af Oluf P. og Kristine, f. Mogensen). G. m. Hedvig, f. Hansen, den 21. 6. 1913 i Nylars (D. af Hans H. og Hansine, f. Nielsen). Børn: Kirsten Helene, f. 8. 5. 1944.

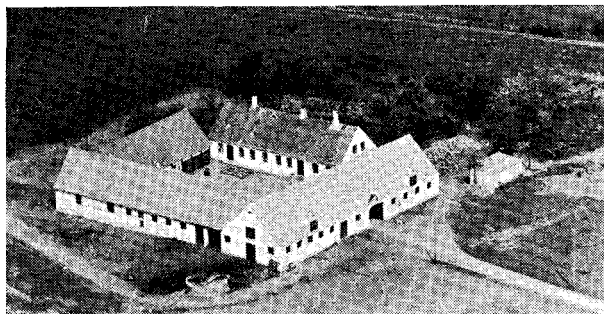
66 d — »GODTHAAB« pr. Aarsballe. 60. Slg. Pc. 8,9 ha — Htk. 1-6-3-1½ — Ejds. 19,200 — Grdsk. 7,000. ½ Td. Ld. er Eng. Bygn. opført i Bindingsværk. Overtoges 1936 af: *Gunnar Klo*, f. 19. 4. 1911 paa Søgd. (S. af Jørgen Sinius K. og Karen Sofie, f. Schou). Elev paa Slangstrup Landbrugssk. 1934—35. G. m. Gerda, f. Nielsen, d. 23. 3. 1912 paa Dyrstenshøj i Klemensker (D. af Hans Jørgen N. og Hedvig, f. Christensen). Børn: Inge, f. 7. 6. 1938. Ole Jørgen, f. 28. 5. 1941. Svend Erik, f. 30. 6. 1945. Kirsten, f. 16. 7. 1947.

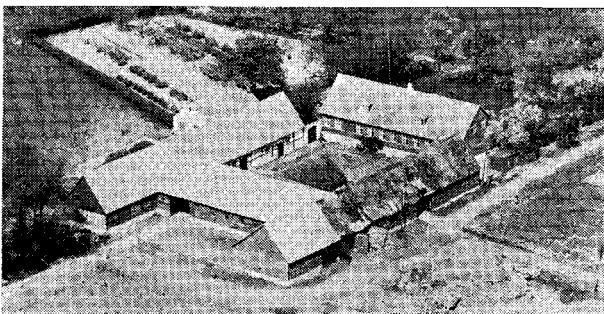
67 a — »TINGSTEDGAARD« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 47 u. 61. Slg. 16,2 ha — Htk. 3-3-0-1½ — Ejds. 26,000 — Grdsk. 12,100. 2 Td. Ld. Eng og Veje. Overtoges 1947 af: *Robert Magnus Baankjær*, f. 4. 2. 1922 i Klemensk. (S. af Alexander B. og Mathilde, f. Kjølner). Elev paa Haslev Landbrugssk. 1941—42. G. m. Dagny Birgit, f. Christiansen, d. 13. 2. 1922 i Københ. (D. af Frederik C. og Mathea, f. Jacobsen). Børn: Dyveke, f. 7. 2. 1947.

68 — »PALMEGAARD« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 22. 62. Slg. 30,0 ha — Htk. 6-3-1-1¼ — Ejds. 48,000 — Grdsk. 24,000. 4 Td. Ld. er Skov og Eng. I Slægtens Eje siden 1873. Overtoges 1902 af: *Adolf Bertbias Hansen*, f. 24. 9. 1879 paa Gaarden (S. af Andreas H. og Kristine Marie, f. Kure). Elev paa Bornh. Højsk. 1893—94. G. m. Karen Birgitte, f. Madsen, d. 10. 12. 1893 paa Aspegd. i Pedersk. (D. af Rasmus M. og Johanne Karoline, f. Ipsen). Børn: Rigmor, f. 7. 12. 1912. Helge, f. 6. 3. 1917. Solveig, f. 27. 11. 1919. Else Margrethe, f. 8. 5. 1922. Kristine Marie, f. 21. 3. 1924. Arne Andr. f. 5. 8. 1926.

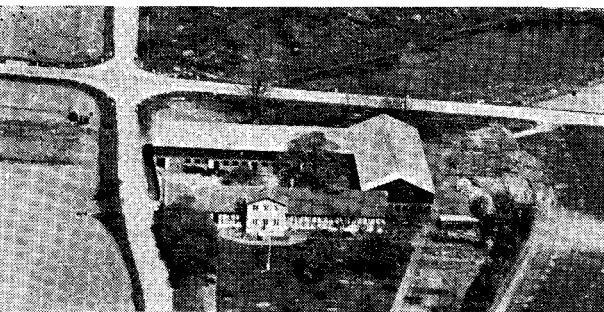

69 — »TYSKEGAARD« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 48. 63. Slg. 25,5 ha — Htk. 4-1-3-2 — Ejds. 40,000 — Grdsk. 18,800. 14 Td. Ld. er Skov. Slægtens Eje siden 1865. Overtoges 1937 af: *Georg Søren Andersen*, f. 18. 8. 1910 paa Gaarden (S. af Hans Frederik A. og Anna Engeline, f. Hansen). Elev paa Bh. Højsk. 1930—31. G. m. Addy Madsen, f. Folkmann, d. 22. 8. 1915 paa Fædresminde (D. af Hans Christoffer F. og Karen Johanne, f. Madsen). Børn: Helge Folkmann, f. 3. 8. 1947.

70 a — »HAKKELEDGAARD« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 34. 64. Slg. 40,8 ha — Htk. 6-2-2-1¼ — Ejds. 48,000 — Grdsk. 25,400. Overtoges 1944 af: *Frode Clausen-Westb*, f. 3. 2. 1914 i Vesterm. (S. af Andreas C.-W. og Ottomine Barbara, f. Poulsen). G. m. Elisa Mathea, f. Ipsen, d. 29. 4. 1919 paa Paradisgd. i Ibsk. (D. af Andreas Math. I. og Jenny Boline, f. Pedersen). Børn: Irene Margrethe, f. 28. 7. 1945. Ingrid, f. 13. 8. 1947.

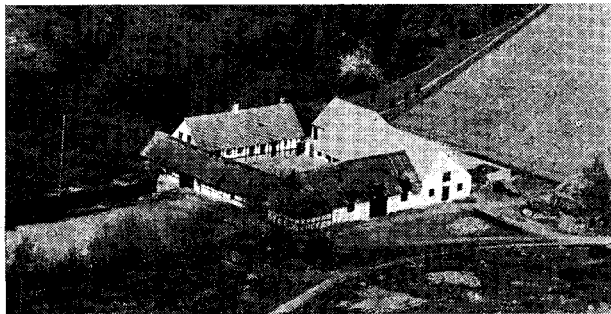
70 b — »MARKERSMINDE« pr. Aarsballe. 64. Slg. Pc. 2,8 ha — Htk. 0-2-3-1½ — Ejds. 7,800 — Grdsk. 1,600. Overtoges 1917 af: *Ludvig Andr. Jensen*, f. 19. 6. 1885 i Vesterm. (S. af Anias Peter J. og Helene Kristine, f. Jensen).

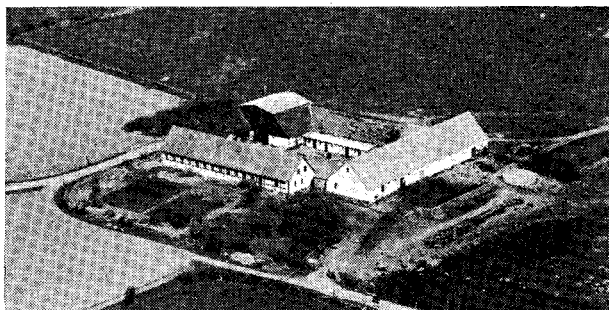
71 a — »SKOVGAARD«, Vesterm. pr. Rønne. Tlf. Tingst. 39. 65. Slg. 33,7 ha — Htk. 5-5-1-2½ — Ejds. 50,000 — Grdsk. 23,500. — 4 Td. Ld. er Skov. Stuehuset opført i Bindingsværk. Overtoges 1943 af: *Poul Windabl Jørgensen*, f. 16. 3. 1916 paa

Sjæll. (S. af Jørgen J. og Augusta, f. Andersen). G. m. Dorit, f. Brandt Jensen, d. 15. 10. 1915 paa Tornegd. i Nylars (D. af Oluf Peter J. og Helga, f. Brandt Kofoed). Elev paa Hoptrup Højsk. 1934. Børn: Birthe Windahl, f. 8. 8. 1938. Jørn Ole Windahl, f. 10. 8. 1941. Else Brandt Windahl, f. 1. 11. 1943. Inger Windahl, f. 26. 4. 1947.

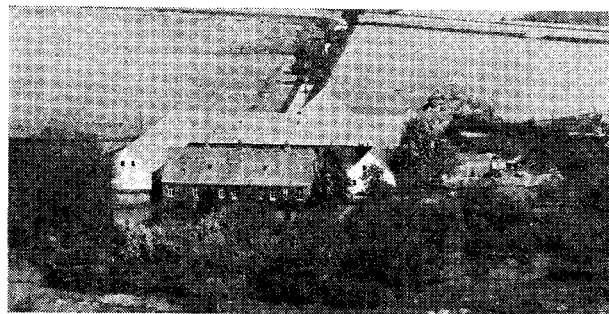

72 a — »LI. BJERGEGAARD«, Vesterm. pr. Rønne. Tlf. Tingsted 69. 66. Slg. 27,3 ha — Htk. 3-2-1-2¼ — Ejds. 35,500 — Grdsk. 15,800. 7 Td. Ld. Skov og 12 Td. Ld. Klipper og Veje. Slægtens Eje i 3 Generationer. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Paa Grunden findes flere fredede Bautastene. Overtoges 1920 af: *Hans Chr. Marcher*, f. 11. 7. 1893 paa Gothegaard i Klemensk. (S. af Jens Math. M. og Marie Oline, f. Riis). Elev paa Stevns Landbrugssk. 1919—20. G. m. Emmy Jørgine, f. Sonne, d. 17. 5. 1898 paa Gaarden (D. af Jesper S. og Margrethe Petrea, f. Olsen). Børn: Jens Andr., f. 24. 5. 1921. Poul Chr., f. 2. 8. 1922. Svend Aage, f. 8. 9. 1923. Else Margrethe, f. 12. 9. 1926. Mogens Peter, f. 28. 4. 1938.

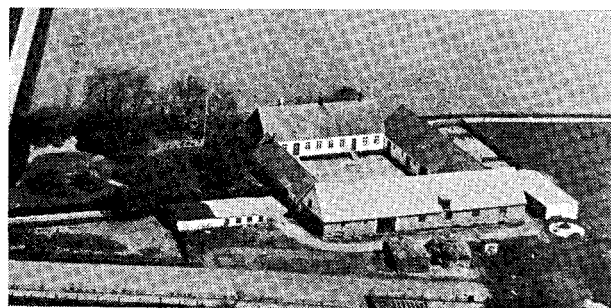

73 a — »PINDELØKKEGAARD«, Vesterm. pr. Rønne. Tlf. Tingst. 85 x. 67. Slg. 47,4 ha — Htk. 6-0-1-2¼ — Ejds. 59,800 — Grdsk. 30,500. 12½ Td. Ld. er Skov, Klipper og Bakker. Bygn. delvis opført i Bindingsværk. Overtoges 1940 af: *Johannes Kofoed*, f. 11. 11. 1911 paa Egely i Klemensker (S. af Sofus Lygte K. og Thea Marie, f. Jensen). Elev paa Vejlbj Landbrugssk. 1934—35. G. m. Lilly Emilie, f. Pedersen, d. 20. 3. 1913 i Vesterm. (D. af Anthon P. og Emilie Dorthea, f. Hansen). Børn: Hans Anker, f. 23. 10. 1943. Bente, f. 17. 1. 1945. Hanne, f. 17. 1. 1945. Knud Erik, f. 29. 7. 1946.

74 a — »LØKKEGAARD«, Aakby. Tlf. Aakby. 198 x. 68. Slg. 26,7 ha — Htk. 6-3-0-¼ — Ejds. 47,000 — Grdsk. 24,000. Overtoges 1912 af: *Adam Christiansen*, f. 18. 7. 1880 i Svinninge, Svendborg (S. af Jens C. og Anna, f. Bertelsen). Elev paa Dalum Landbrugssk. 1905—06. G. m. Olga Hansine, f. Kofoed,

d. 14. 2. 1891 paa Eskildsgd., Pedersk. (D. af Olaf K. og Marie, f. Kofoed). Børn: Margrethe, f. 13. 3. 1914. Inger Marie, f. 5. 7. 1915. Ove Kofoed, f. 18. 3. 1921. Hans Chr. Kofoed, f. 10. 4. 1925.

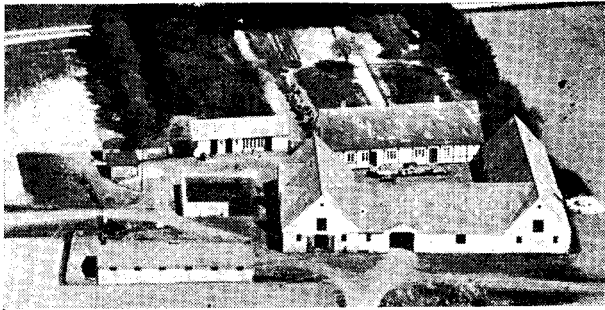

75 a — »MYREBYGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 229 u. 1. Vdg. 16,3 ha — Htk. 3-0-3-½ — Ejds. 31,000 — Grdsk. 14,900. Overtoges 1923 af: *Christian Frigaard Mogensen*, f. 16. 4. 1893 paa Pibereg. i Klemensk. (S. af Jens Chr. M. og Margrethe, f. Frigaard). Elev paa Bh. Højsk. 1912—13. G. m. Hanny Petrea, f. Krøjer, d. 15. 10. 1901 paa Krøjersminde i Klemensk. (D. af Michael K. og Sanna, f. Kuhre). Børn: Annelise Krøjer Frigaard, f. 6. 1. 1929. Erik Frigaard, f. 23. 5. 1937.

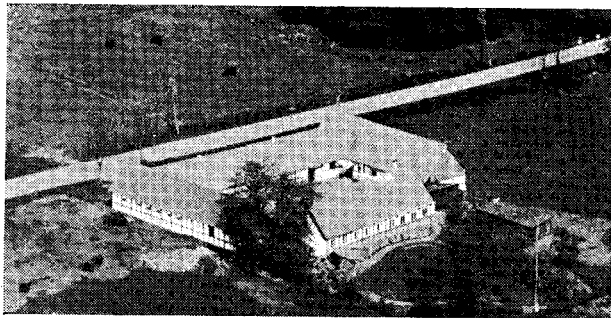

76 a — »MYREBYGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 64 x. 2. Vdg. 20,1 ha — Htk. 3-2-0-1 — Ejds. 30,000 — Grdsk. 15,800. 3 Td. Ld. er Skov, ¾ Td. Ld. Veje og lign. Bygn. opført i Bindingsværk. Overtoges 1944 af: *Johannes Madsen*, f. 13. 6. 1909 paa Gaarden (S. af Carl Andr. M. og Andrea, f. Jensen).

77 a — »MYREBYGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 62 x 3. Vdg. 26,1 ha — Htk. 5-4-0-½ — Ejds. 50,000 — Grdsk. 25,400. 2 Td. Ld. er Krat. Stuehuset er ca. 100 Aar gammelt, medens Udbygningerne genopførtes 1932 efter Brand. Slægtens Eje siden 1837. Overtoges 1943 af: *Jens Peter Rasch*, f. 25. 12. 1909

paa Gaarden (S. af Herman R. og Jenny, f. Larsen). Elev paa Bh. Højsk. 1927—28. G. m. Gunhild Margrethe, f. Pedersen, d. 18. 11. 1912 i Rønne (D. af Christian Alfred P. og Laura, f. Lassen).

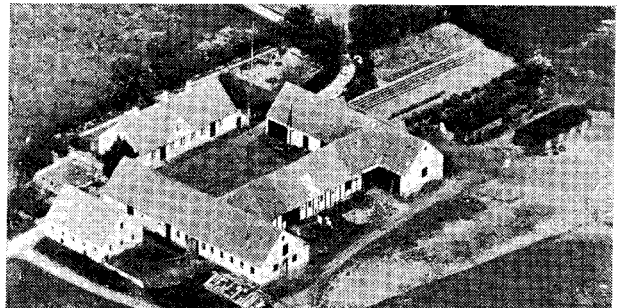

78 a — »KJÆMPEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 82 y. 4. Vdg. 11,0 ha — Htk. 2-3-1- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 23,000 — Grdsk. 11,300. 3 Td. Ld. Krat, Eng og Bakker. Bygn. opført i Bindingsværk. Overtoges 1934 af: *Albert Mortensen*, f. 29. 11. 1909 i Svaneke (S. af Peter M. og Laura, f. Ipsen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1929—30. G. m. Lydia Andrea Kristine, f. Holm, d. 11. 2. 1913 paa Stenbygd. i Rø (D. af Ferdinand H. og Marie, f. Hansen). Elev paa Bh. Højsk. 1932.

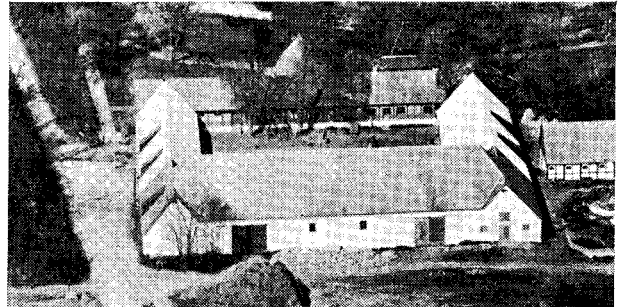

79 — »HULLEGAARD« pr. Aakby. Tlf. Aakby. 190 u. 5. Vdg. 13,3 ha — Htk. 2-4-1-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 12,100. 1 Td. Ld. Skov. Bygn. ældre og opført i Bindingsværk. Gaardens Besiddere kan følges 400 Aar tilbage. Overtoges 1936 af: *Peder Pedersen*, f. 24. 1. 1891 i Aaker (S. af Anthon P. og Georgine, f. Holm). Elev paa Bh. Højsk. 1909—10. G. m. Ellen Konstance, f. Koefoed, d. 15. 9. 1905 paa Runegd. i Aaker (D. af Hans K. og Vita, f. Koefoed).

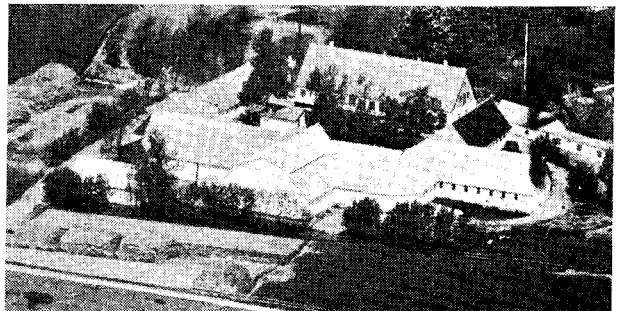
80 a — »Ø. ENDEGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 27 u. 6. Vdg. 18,5 ha — Htk. 3-4-1- $\frac{1}{2}$ — Ejds. 33,600 — Grdsk. 15,900.

2 Td. Ld. vedvarende Græs og Veje. Bygn. opført 1887 efter Brand. Overtoges 1934 af: *Holger Munch Kofoed*, f. 22. 2. 1907 paa St. Bakkegd. i Olsk. (S. af Hans Peter K. og Kristine, f. Andersen). Elev paa Bh. Højsk. 1927—28. G. m. Agnes Margrethe, f. Andersen, d. 31. 7. 1907 paa Tyskegd. (D. af Hans Frederik A. og Anna). Børn: Hans Olaf, f. 30. 1. 1935. Jytte Margrethe, f. 4. 11. 1940. Helle Louise, f. 5. 9. 1942. Jørgen Munch, f. 13. 3. 1946.

81 a — »SOSEGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 7 y. 7. Vdg. 56,1 ha — Htk. 9-2-3-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 86,000 — Grdsk. 51,600. Forpagtet 1944 af: *Carl Villiam Mægaard*, f. 24. 6. 1912 paa Strandbygd. i Østerl. (S. af Jens Kofoed M. og Anna, f. Christensen). G. m. Bodil, f. Schou, d. 30. 10. 1920 paa Gaarden (D. af Jens Andr. S. og Martha, f. Lohmann). Børn: Knud Schou, f. 2. 4. 1946.

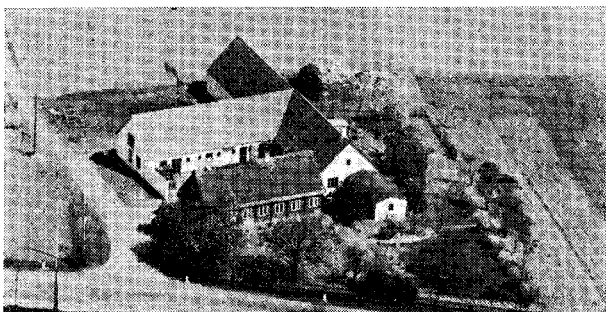

82 a — »VESTERGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Tingst. 31. 8. Vdg. 60,2 ha — Htk. 16-1-1- $\frac{1}{4}$ — Ejds. 86,000 — Grdsk. 51,200. Slægtens Eje siden 1830. Overtoges 1923 af: *Gustav Peter Kragh Cordua*, f. 12. 11. 1882 paa Gaarden (S. af Johan Adolf C. og Kamille Sofie, f. Kragh). Elev paa Bh. Højsk. 1904—05. G. m. Laura Mathilde, f. Jensen, d. 7. 4. 1883 paa Sjæll. (D. af Peter J. og Ane, f. Jensen). Børn: Frede, f. 1. 11. 1910. Inger, f. 31. 12. 1911. Agnethe, f. 5. 3. 1913. Svend Aage, f. 6. 7. 1914. Poul,

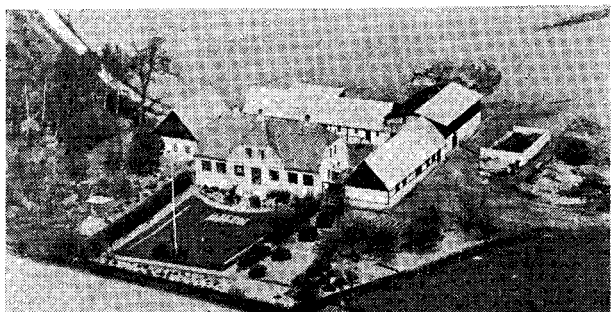
f. 30. 6. 1915. Peter Kragh, f. 8. 7. 1918. Alfheld, f. 6. 7. 1920. Gustav, f. 11. 8. 1924.

82 ab — Vestermarie pr. Rønne. 8. Vdg. Pc. 2,9 ha — Htk. 0-5-1-0¼ — Ejds. 11,000 — Grdsk. 2,600. Overtoges 1930 af: *Hans Jørgen Pihl*, f. 10. 10. 1882 paa Ringebygd. (S. af Michael P. og Emma, f. Engell). G. m. Jenny Karoline, f. Mogensen, d. 13. 8. 1898 i Rutsk. (D. af Jens M. og Karoline Kristine, f. Olsen). Børn: Johannes Mogensen, f. 2. 2. 1925.

82 as — »GUNDBERGSMINDE« pr. Lobbæk. 31. Slg. Pc. 5,5 ha — Htk. 1-1-0-2½ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 4,900. Overtoges 1947 af: *Carl Hansen*, f. 17. 1. 1904 i Neksø. G. m. Laura Kristine, f. Borby, d. 13. 3. 1907 i Neksø (D. af Andr. B. og Nielsine, f. Johansen). Børn: Jørgvar, f. 19. 4. 1926. Regmann, f. 23. 11. 1928. Carsten, f. 3. 8. 1930. Anna Lise, f. 9. 6. 1935. Kirsten, f. 6. 7. 1937. Bodil, f. 12. 12. 1939. Carl Erik, f. 13. 12. 1939.

82 g — »VESTERTOFT« pr. Lobbæk. 8. Vdg. Pc. 15,4 ha — Htk. 2-0-2-2½ — Ejds. 26,000 — Grdsk. 12,100. Ca. 5 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1946 af: *Poul Vald. Kure*, f. 4. 2. 1913 paa Østervang i Klemensk. (S. af Carl K. og Alma, f. Ipsen). G. m. Erna, f. Sonne, d. 28. 6. 1917 paa Valdesminde i Klemensk. (D. af Christian S. og Anna, f. Mogensen). Børn: Grethe Sonne, f. 27. 11. 1943. Kurt Sonne, f. 5. 3. 1948.

82 k — »SOLHJEM«, Vesterm. pr. Rønne. Tlf. Tingst. 85 y. 8. Vdg. Pc. 15,5 ha — Htk. 1-7-0-½ — Ejds. 24,000 — Grdsk. 9,400. 1¼ Td. Ld. er Eng og 2 Td. Ld. Lyng. Overtoges 1943 af: *Johannes Munch*, f. 30. 1. 1918 paa Ll. Knudegd. i Klemensk. (S. af Karl M. og Anna M. f. Ipsen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1938—39. G. m. Birgitte Marie, f. Didriksen, d. 22. 2. 1920 i Bodilsk. (D. af Ernst D. og Agnes Mathea, f. Hansen). Elev paa Hoptrup Højsk. 1941. Børn: Henning Chr., f. 15. 1. 1944. Birger, f. 3. 12. 1947.

82 o — »SPROHUS« pr. Lobbæk. 8. Vdg. Pc. 11,9 ha — Htk. 1-6-2-¾ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 6,400. Overtoges 1929 af: *Hans Chr. Olsen*, f. 6. 1. 1892 i Vesterm. (S. af Niels O. og Andrea, f. Andersen). G. m. Laura Kristine, f. Kjølner, d. 29. 9. 1886 i Bodilsk. (D. af Hans K. og Laura, f. Ipsen). Børn: Jenny, f. 15. 1. 1909. Kristian Peter, f. 19. 3. 1912. Karl Vilhelm, f. 14. 9. 1914. Emma Kristine, f. 17. 1. 1917. Jens Andr., f. 15. 4. 1922. Herdis Kirsten, f. 24. 8. 1928.

82 s — »KIRKEMØLLEN«, Vestermarie pr. Rønne. 8. Vdg. Pc. 10,1 ha — Htk. 2-3-2-2½ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 9,900. Bygn. delvis opf. i Bindingsværk. I Nærheden af Ejend. har der været en Mølle, der nu er nedrevet. Overtoges 1938 af: *Theodor Kofoed*, f. 4. 4. 1910 paa Egely i Klemensk. (S. af Sofus Lygte K. og Thea Marie, f. Jensen). Elev paa Vejlbj Landbrugssk. 1933—34. G. m. Lilly Alvilda, f. Sørensen, d. 25. 4. 1915 i Nyker (D. af Søren S. og Karen Louise, f. Munch). Elev paa Bh. Højsk. 1935. Børn: Jytte Marie, f. 3. 4. 1942. Poul, f. 23. 2. 1944. Bent, f. 23. 4. 1946.

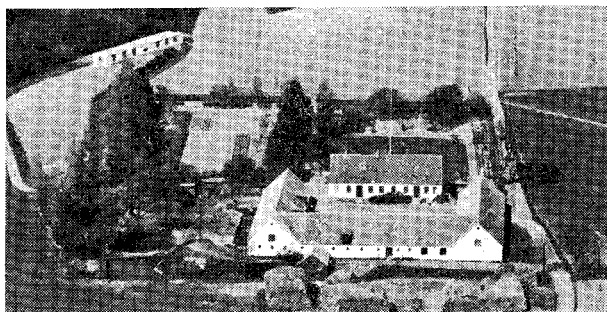

83 a — »ST. BJERGEGAARD«, Vesterm. pr. Rønne. 9. Vdg. 30,6 ha — Htk. 3-4-2-2 — Ejds. 32,000 — Grdsk. 13,200. 15 Td. Ld. Skov og 12 Td. Ld. Løkke. Paa Grunden findes flere fredede Bautastene. Overtoges 1948 af: *Knud Ipsen*, f. 6. 9. 1917 i Rønne (S. af Hans I. og Emma, f. Hansen). G. m. Karen, f. Blang-Olsen, d. 28. 3. 1924 i Rønne (D. af Vald. O. og Dina, f. Blang). Børn: Henrik, f. 24. 3. 1948.

83 i — »BJERGLY«, Vesterm. pr. Rønne. 9. Vdg. Pc. 13,1 ha — Htk. 1-5-0-¼ — Ejds. 18,500 — Grdsk. 7,300. 9 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1948 af: *Pouli Laurits Sode Jørgensen*, f. 15. 7. 1898 i Rutsk. (S. af Janus J. og Marie, f. Sode). Elev paa Bornh. Højskole.

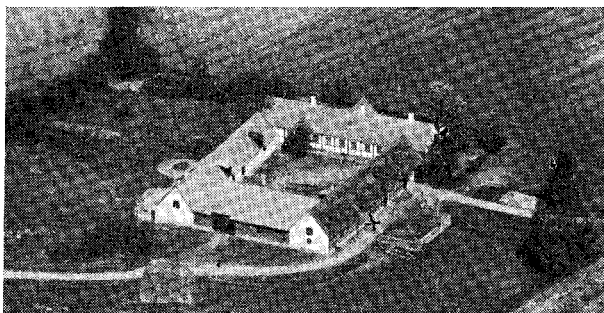
83 r — »ENELY«, Vesterm. pr. Rønne. 9. Vdg. Pc. 8,4 ha — Htk. 1-2-0-¼ — Ejds. 14,500 — Grdsk. 5,600. Overtoges 1913 af: *Harald Ludvig Rasmussen*, f. 16. 2. 1892 i Aakirkeby (S. af

Michael R. og Hansine Boline, f. Mortensen). G. m. Marie Elisabeth, f. Olsen, d. 24. 1. 1892 i Vesterm. (D. af Hans O. og Germinie Elsinie, f. Boss). Børn: Carl Edvard Claudius, f. 2. 1. 1915. Inger Margrethe, f. 26. 10. 1935.

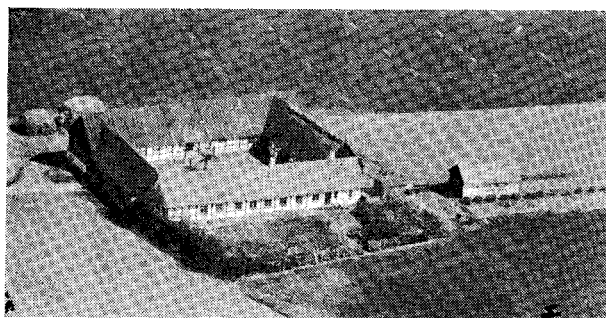
84 a — »LI. DALBYGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 7 x 10. Vdg. 35, 7ha — Htk. 7-1-1-¼ — Ejds. 60,000 — Grdsk. 34,000. Overtoges 1918 af: *Hans Vilhelm Ahlmann*, f. 15. 8. 1890 i Aarhus (S. af Hans Vilhelm A. og Cecilie Hansine). G. m. Karen Elisabeth, f. Engell, d. 21. 2. 1898 paa Smedegd. i Nylars (D. af Viggo Jacob E. og Anne Marie, f. Hansen).

85 a — »KLINTGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 50 x 11. Vdg. 14,7 ha — Htk. 2-0-2-¾ — Ejds. 22,800 — Grdsk. 11,900. 6 Td. Ld. Klipper og lign. Bygningerne er ældre og opført i Bindingsværk. Slægtens Eje i ca. 80 Aar. Overtoges 1920 af: *Martin Poulsen*, f. 4. 7. 1887 paa Kirkemøllen (S. af Otto P. og Barbra, f. Hansen). Elev paa Aakirkeby Landbrugssk. 1906—07. G. m. Anine Karoline, f. Pedersen, d. 20. 3. 1898 i Gudhjem (D. af Lars P. og Anine, f. Ludvigsen).

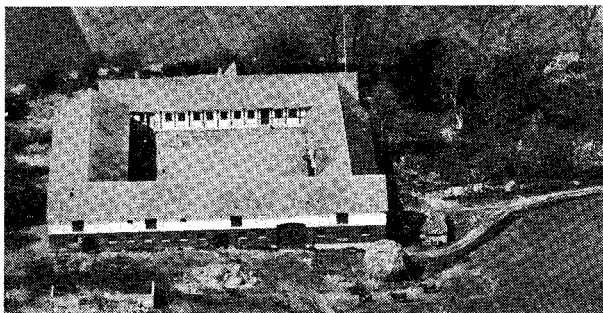

86 a — »GILDESGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 54 x 12. Vdg. 16,8 ha — Htk. 3-5-3-1 — Ejds. 32,400 — Grdsk. 14,700. 2 Td. Ld. er Skov og Eng. Bygn. er ældre og opført i Bindingsværk. Overtoges 1918 af: *Jens Jensen Nyholm*, f. 3. 9. 1890 i Sdr. Jyll. (S. af Niels N. og Anna, f. Christensen). Elev paa Ryslinge Højsk. 1910—11 og paa Borris Landbrugssk. 1915—16. G. m. Laura Nielsine, f. Andersen, d. 12. 11. 1890 paa Julegaard i Rutsk. (D. af Hans A. og Kristine, f. Holm).

88 a — »GYLDENSGAARD«, Vesterm. pr. Rønne. Tlf. Tingsted 89. 14. Vdg. 9,7 ha — Htk. 2-5-1-2¼ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 10,700. Overtoges 1930 af: *Carl Chr. Sørensen*, f. 11. 7. 1895 paa Gaarden (S. af Carl Peter S. og Petra Hansine, f. Sørensen). G. m. Laura Margrethe, f. Dam, d. 24. 3. 1908 paa Gildes-

gaard i Nylars (D. af Hans Ludv. D. og Margrethe Nielsine, f. Skovgaard).

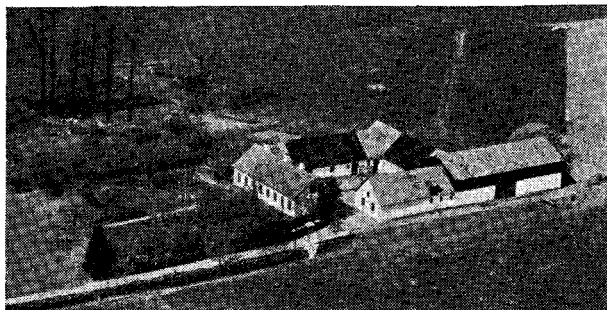
89 a — »FRIGAARD« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 15 x 15. Vdg. 40,5 ha — Htk. 8-6-1-2¾ — Ejds. 64,00 — Grdsk. 33,800. 4 Td. Ld. er Skov og 2 Td. Ld. Eng og lign. Stuehuset opført i Bindingsværk. Overtoges 1947 af: *Gunnar Laurits Westb*, f. 16. 4. 1917 paa Knudsk. Mølle (S. af Thorv. W. og Anna, f. Jensen). Elev paa Sydsjæll. Landbrugssk. 1942—43. G. m. Dagmar, f. Kofoed, d. 30. 3. 1926 paa Bolbygd. i Klemensk. (D. af Hans K. og Elene, f. Olsen). Elev paa Sorø Husholdningsskole 1943.

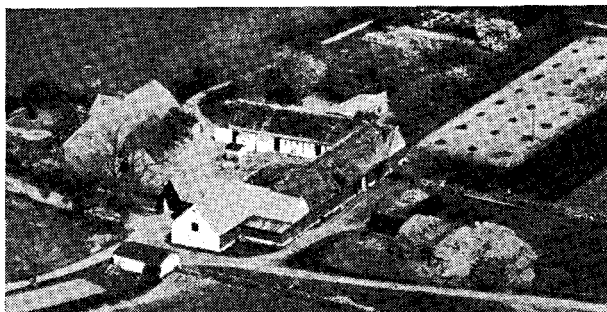
90 a — »HOLMEGAARD« pr. Aarsballe. Tlf. Klemensk. 147 x 16. Vdg. 35,1 ha — Htk. 4-3-3-1¼ — Ejds. 35,000 — Grdsk. 17,600. 16 Td. Ld. er Skov, Lyng og Krat. Bygn. er delvis opført i Bindingsværk. Overtoges 1935 af: *Carl Chr. Vald. Pedersen*, f. 7. 5. 1903 paa Gaarden (S. af Peter Andr. P. og Kristiane Dortha, f. Andersen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1923—24. G. m. Lilly, f. Hansen, d. 24. 1. 1910 paa Kæmpegd. i Vestermarie (D. af Laurits Andr. H. og Petra Vilhelmine, f. Larsen). Børn: Lissy Christa Holmegaard, f. 21. 3. 1940. Bernt Gunnar Holmegaard, f. 13. 10. 1945.

91 a — »KANNIKEGAARD« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 50. 17. Vdg. 16,0 ha — Htk. 2-5-1-½ — Ejds. 26,000 — Grdsk.

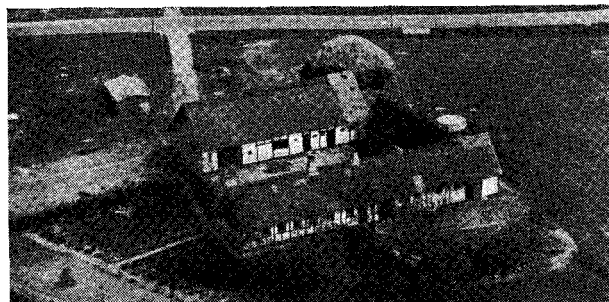
11,900. $5\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov, Klipper og Lyng. Overtoges 1930 af: *Andreas Jørgen Kure Sode*, f. 21. 1. 1906 paa Gaarden (S. af Valdemar S. og Kristine, f. Kure). Elev paa Ollerup Gymnastikhøjskole 1923—24 og paa Dalum Landbrugssk. 1925—26. G. m. Marie Margrethe, f. Kofod, d. 8. 3. 1906 paa St. Bakkegd. i Olsk. (D. af Hans K. og Kristine, f. Andersen). Børn: Nanna Kofoed, f. 14. 5. 1933. Erling Kofoed, f. 6. 7. 1936. Grethe Kofoed, f. 29. 7. 1942.

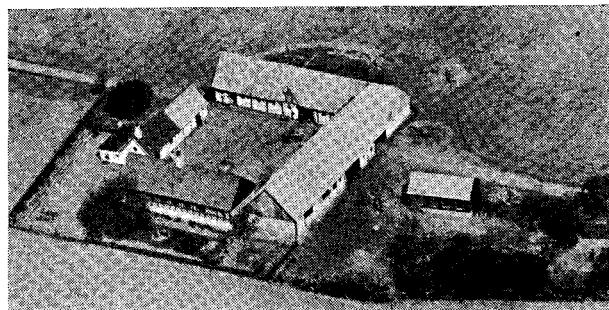
92 a — »ENGEGAARD« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 27 x. 18. Vdg. 24,4 ha — Htk. 4-5-0-2 — Ejds. 40,800 — Grdsk. 19,100. 4 Td. Ld. vedvarende Græs. Slægtens Eje i 3 Generationer. Overtoges 1920 af: *Herluf Chr. Schou*, f. 2. 7. 1887 paa Gaarden (S. af Hans Chr. S. og Janna Karoline, f. Kjølner). Elev paa Bornh. Højsk. 1906—07. G. m. Betty Lund, f. Kofoed, d. 2. 1. 1904 paa St. Bakkegd. i Olsk. (D. af Hans Peter K. og Kristine, f. Andersen). Børn: Elisabeth Kofoed, f. 5. 8. 1928. Jens Jokum, f. 27. 3. 1934. Birthe, f. 2. 12. 1940.

113 — »FRILØKKEN« pr. Aarsballe. Tlf. Tingst. 83 x. 63. Slg. Frt. 15,5 ha — Htk. 1-6-2- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 9,100. Overtoges 1921 af: *Alfred Christian Kure*, f. 20. 3. 1889 i Østermarie (S. af Anthon K. og Anine, f. Hansen). G. m. Ingeborg Sofie, f. Dam, d. 5. 11. 1899 paa Tøjregd. i Klemensk. (D. af Hans D. og Marie, f. Marcher). Børn: Gerda Elisabeth, f. 27. 8. 1921. Ruth Mortensen, f. 15. 8. 1927.

114 a — »STEJLBAKKEN« pr. Lobbæk. Tlf. Tingst. 32 y. 18. Slg. Frt. 13,9 ha — Htk. 1-4-2-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 20,500 — Grdsk. 9,700. Bygn. ældre og opført i Bindingsværk. Overtoges 1935 af: *Ove Kjølner Hansen*, f. 8. 11. 1905 i Aakirkeby (S. af Janus H. og Ingeborg, f. Kjølner). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1923—24. G. m. Dagmar Margrethe, f. Nielsen, d. 15. 9. 1904 paa Ll. Hallegd. i Østerm. (D. af Jens N. og Bertha, f. Lund). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1925. Børn: Rigmor Margrethe, f. 16. 2. 1938. Børge Kjølner, f. 25. 12. 1940. Bent Kjølner, f. 11. 5. 1945.

114 g — »DUELØKKE« pr. Lobbæk. 8. Vdg. Pc. 19,5 ha — Htk. 1-6-3- $\frac{1}{4}$ — Ejds. 26,500 — Grdsk. 14,200. $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1931 af: *Emil Math. Hansen*, f. 1. 6. 1897 i Vesterm. (S. af Otto H. og Nora, f. Mogensen). G. m. Hansine Marie, f. Vesterdahl, d. 3. 2. 1899 i Aaker (D. af Hans V. og Mathilde, f. Schou). Børn: Gurli Marie Vandahl, f. 7. 8. 1918. Arne Vandahl, f. 16. 1. 1922. Hans Jørgen, f. 22. 8. 1924. Edel Eleonora Vandahl, f. 29. 6. 1929. Grete Eleonora, f. 24. 6. 1931. Sven Aage Vandahl, f. 1. 6. 1934. Poul Erik Vandahl, f. 21. 2. 1937.

132 — »ANHØJ« pr. Lobbæk. Tlf. Tingst. 68 x. 67. Slg. Frt. 12,6 ha — Htk. 1-3-0- $\frac{1}{4}$ — Ejds. 14,000 — Grdsk. 6,100. 2 $\frac{3}{4}$ Td. Ld. er Lyng og Klipper. Paa Grunden findes den fredede Enebjergløkke. Overtoges 1938 af: *Johannes Sekstinius Pedersen*, f. 26. 12. 1902 paa Ejend. (S. af Jens P. og Petra, f. Jensen). G. m. Agnes Marie, f. Jensen, d. 27. 7. 1903 paa Birkely (D. af Peter J. og Anna, f. Hansen). Børn: Jens Peter, f. 11. 3. 1938. Svend-Ole, f. 13. 7. 1942.

140 a — »ELLELY« pr. Aarsballe. 54. Slg. Frt. 16,3 ha — Htk. 2-2-2-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 9,200. Overtoges 1931 af: *Emil Konrad Kofoed*, f. 23. 5. 1907 paa Ejend. (S. af Petrus K. og Petra). G. m. Grethe Jørn, f. Jensen, d. 25. 12. 1915 i København (D. af Marius J. og Ida J.). Børn: Jørn Marius, f. 25. 3. 1947.

147 — Klint pr. Lobbæk. 19. Slg. Frt. 10,8 ha — Htk. 1-7-2-0 — Ejds. 25,000 — Grdsk. 9,200. Overtoges 1926 af: *Thorvald Frederik Andersen*, f. 14. 6. 1900 paa Tyskegd. (S. af Hans A. og Anna, f. Hansen). Elev paa Bh. Højsk. 1918—19.

153 b — »MARTHASMINDE« pr. Ringeby. 39. Slg. Frt. 6,1 ha — Htk. 1-1-0-0½ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 6,300. Overtoges 1938 af: *Holger Højegaard*, f. 10. 12. 1911 (S. af Johannes H. og Sofie, f. Hansen). G. m. Edith Vilhelmine, f. Nielsen, d. 12. 2. 1911 i Rønne (D. af Valdemar N. og Marie, f. Holm). Børn: Svend Viggo, f. 15. 1. 1937. Leif Børge, f. 28. 8. 1942. John, f. 12. 2. 1946.

154 a — »ELLENSMINDE« pr. Ringeby 39. Slg. Frt. 6,0 ha — Htk. 1-0-3-1¾ — Ejds. 19,000 — Grdsk. 6,600. Overtoges 1932 af: *Gudmund Matb. Madsen*, f. 20. 8. 1905 i Knudsk. (S. af Anthon M. og Juliane, f. Andersen). G. m. Ellen Marie, f. Jespersen, d. 9. 6. 1907 i Knudsk. (D. af Hans J. og Petra, f. Kofoed). Børn: Ella Margrethe, f. 21. 2. 1938.

157 — »KRUSELØKKEN« pr. Lobbæk. 67. Slg. Frt. 8,0 ha — Htk. 1-0-0-½ — Ejds. 7,500 — Grdsk. 3,500. 3 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1935 af: *Hans Edvard Jensen*, f. 3. 7. 1909 paa Frigd. i Pedersk. (S. af Hans J. og Kristine, f. Mortensen). G. m. Ingeborg Amalie, f. Jensen, d. 24. 9. 1912 i Bodilsk. (D. af Hans Peter J.). Børn: Børge Robert, f. 29. 1. 1939. Tove Kristine, f. 18. 7. 1942.

161 — »BAKKEVANG« pr. Lobbæk. 18. Slg. Frt. 9,0 ha — Htk. 1-6-1-1 — Ejds. 18,000 — Grdsk. 8,500. Overtoges 1925 af: *Cornelius Frederik Olsen*, f. 17. 6. 1899 paa Ejend. (S. af Niels O. og Andrea, f. Andersen). G. m. Agnes Elisabeth, f. Riis, d. 22. 9. 1898 paa Risenlund (D. af Jens R. og Johanne, f. Olsen). Børn: Else Margrethe, f. 23. 5. 1932.

163 — »PILEVANG« pr. Lobbæk. 18. Slg. Pc. 5,6 ha — Htk. 1-1-2-1¾ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 5,600. Overtoges 1921 af: *Christian Anias Schou*, f. 27. 2. 1889 i Knudsk. (S. af Chr. S. og Anine, f. Westh). G. m. Kristine Marie, f. Olsen, d. 13. 8. 1886 i Nylars (D. af Jørgen O. og Marie). Børn: Aksel, f. 9. 6. 1912. Astrid, f. 31. 5. 1914.

164 a — »THORSAGER« pr. Lobbæk. 18. Slg. Frt. 2,8 ha — Htk. 0-5-0-0¼ — Ejds. 11,000 — Grdsk. 2,800. Overtoges 1942 af: *Ludvig Andr. Sose Nielsen*, f. 25. 6. 1914 i Nylars (S. af Adolf N. og Julie, f. Sose). Elev paa Tune Landbrugsskole 1938—39. G. m. Asta Birgitte, f. Larsen, d. 10. 9. 1916 i Østerl. (D. af Andrianus L. og Alvilda Antonie, f. Blankensteiner). Børn: Ingrid Sommer, f. 3. 4. 1942. Margith Sommer, f. 7. 7. 1944. Kirsten Sommer, f. 29. 10. 1947.

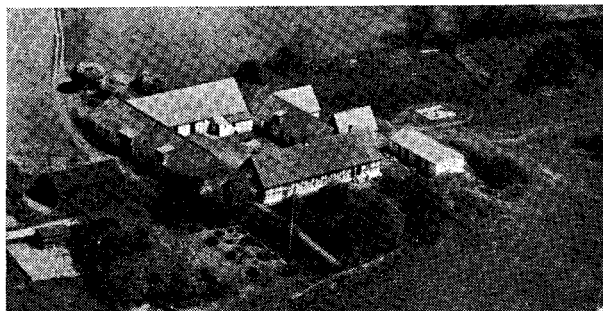
165 a — »KLINTMINDE« pr. Lobbæk. 17. Slg. Frt. 10,6 ha — Htk. 1-1-3-¾ — Ejds. 17,500 — Grdsk. 8,300. Overtoges 1946 af: *Karl Edv. Claudius Rasmussen*, f. 2. 1. 1915 (S. af Harald R. og Marie, f. Olsen). G. m. Inger Marie, f. Nielsen, d. 28. 10. 1915 i Aaker (D. af Viggo N. og Julie, f. Lund). Børn: Niels-Peter, f. 16. 3. 1944.

166 — »ALDERSHVILE« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 85 v. 18. Slg. Frt. 11,6 ha — Htk. 1-4-3-½ — Ejds. 26,000 — Grdsk. 10,500. Overtoges 1935 af: *Carl Alfred Nielsen*, f. 28. 11. 1909 paa Solbjerg i Aaker (S. af Chr. N. og Andrea, f. Andreasen). G. m. Kamma Irene, f. Lyster, d. 14. 9. 1906 i Aakirkeby (D. af Hans L. og Marie, f. Møller).

167 — »KLINTVANG« pr. Lobbæk. Tlf. Lob. 85 u. 15. Slg. Frt. 10,3 ha — Htk. 1-5-3-0 — Ejds. 22,000 — Grdsk. 9,800. Ejer: *Ejner West*, f. 20. 4. 1890 i Rønne (S. af Jens W. og Anine, f. Olsen). Elev paa Rønne Højsk. 1907—08. G. m. Ellen Margrethe, f. Sode, d. 6. 6. 1893 paa Dyndegd. i Nyker (D. af Anthon S. og Oline, f. Jensen). Elev paa Bh. Højsk. 1912. Børn: Hans Chr. Sode, f. 8. 4. 1922. Karen Elisabeth, f. 10. 3. 1924. Knud Sode, f. 8. 9. 1925. Holger Sode, f. 2. 2. 1927. Edel Margrethe, f. 10. 6. 1930. Ulla, f. 17. 4. 1934. Helga, f. 17. 4. 1934.

168 — »GRØNVANG« pr. Lobbæk. Tlf. Tingst. 32 x. 15. Slg. Frt. 10,2 ha — Htk. 1-3-2-1¾ — Ejds. 23,000 — Grdsk. 9,700. Ca. ½ Td. Ld. er Veje og lign. Overtoges 1924 af: *Viggo Jensen*, f. 25. 5. 1894 paa Ejend. (S. af Alfred J. og Laura, f. Jensen). G. m. Astrid Margrethe Hansine, f. Schou, d. 22. 11. 1903 paa Aldershvile (D. af Alfred S. og Nielsine, f. Frederiksen). Aage Henry, f. 27. 1. 1928. Henning Erik, f. 4. 12. 1930. Vilmer, f. 2. 8. 1938.

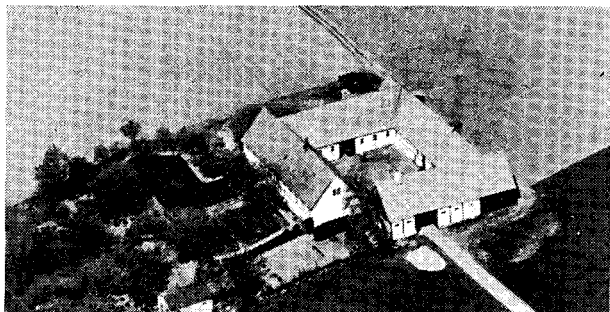
172 — »DALSLY« pr. Lobbæk. 13. Slg. Frt. 6,4 ha — Htk. 1-0-0-0¼ — Ejds. 13,000 — Grdsk. 4,600. Overtoges 1938 af: *Alfred Janus Olsen*, f. 5. 2. 1907 i Aaker (D. af Janus O. og Alfreda, f. Munch). G. m. Betty Petrea, f. Enevoldsen, d. 21. 11. 1910 i Pedersk. (D. af Jens E. og Margrethe, f. Bendtsen). Børn: Grethe Helene, f. 26. 1. 1937. Jørn Alfred, f. 25. 6. 1945.

175 — »DYRSTENSHOLM« pr. Lobbæk. Tlf. Lobbæk 115 y. 68. Slg. Frt. 28,2 ha — Htk. 1-3-0-2¾ — Ejds. 28,000 — Grdsk. 15,200. 11 Td. Ld. er Skov, Krat, Klipper og Mose. Slægtens Eje gennem 270 Aar. Paa Grunden den fredede Sten Dyrsten. Overtoges 1923 af: *Adolf Frederik Møller*, f. 30. 3. 1888 paa Ejend. (S. af Hans M. og Hansine, f. Holm). G. m. Marie Hansine, f. Munch, d. 23. 8. 1893 paa Ndr. Myrebygd. (D. af Hans M. og Julie, f. Lund). Børn: Kirsten Signe, f. 20. 2. 1929. Judith Marie, f. 4. 4. 1930. Pouli Munch, f. 16. 3. 1933.

176 — »KÆRHØJ« pr. Lobbæk. Tlf. Lobbæk 115 u. 68. Slg. Pc. 17,8 ha — Htk. 1-5-3-2 — Ejds. 22,000 — Grdsk. 11,400. 2 Td. Ld. er Klipper og Veje. Bygn. opf. i Bindingsværk. Overtoges 1936 af: *Christen Gunnar Lærkesen*, f. 19. 12. 1898 paa Borredalshus i Rø (S. af Christen L. og Petra, f. Hansen). Elev

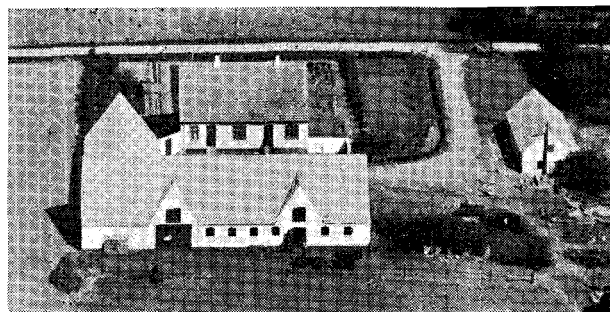
paa Frederiksborg Højsk. 1920—21. G. m. Ingefred, f. Schmidt, d. 21. 9. 1904 paa Kirkekilde, Østermarie (D. af Peter S. og Karoline, f. Lyster). Børn: Jørn Peter, f. 15. 2. 1937. Niels Ole, f. 18. 6. 1939. Ivar Preben, f. 24. 7. 1947.

178 — »RUNDLØKKEN« pr. Aakby. 3. Slg. Frt. 11,2 ha — Htk. 2-0-1-0¼ — Ejds. 19,000 — Grdsk. 7,300. 2 Td. Ld. er Eng. Overtoges 1924 af: *Herman Johansen*, f. 5. 9. 1882 i Sverige (S. af Johan Carlsen og Gertrud, f. Poulsen). G. m. Emilie Andrea, f. Krogh, d. 6. 5. 1881 i Klemensk. (D. af Andr. K. og Emma, f. Poulsen). Børn: Edith, f. 12. 3. 1906. Emil Andr., f. 10. 4. 1908. Emma Hansine, f. 5. 9. 1910. Ellen Marie, f. 20. 5. 1913. Anker, f. 17. 6. 1916. Alfred, f. 2. 3. 1920. Frede Herbert, f. 29. 4. 1922. Ingeborg, f. 9. 10. 1924.

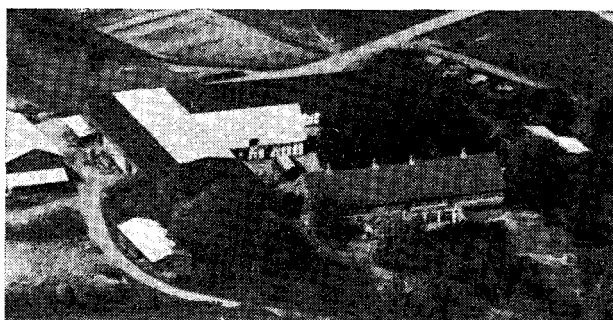
183 — »SKOVHOLT« pr. Lobbæk. 68. Slg. Frt. 14,9 ha — Htk. 1-3-0-2¾ — Ejds. 19,800 — Grdsk. 9,800. Bygn. opført i Bin-

dingsværk. Overtoges 1940 af: *Elvin Villum Jensen*, f. 10. 2. 1913 i Gellerup, Jyll. (S. af Jens J. og Johanne, f. Pedersen). Elev paa Djursland Landbrugssk. 1934—35. G. m. Gudrun Johanne, f. Mattesen, d. 21. 9. 1914 i (D. af Jens M. og Petra, f. Hansen). Børn: Karsten Rolsted, f. 6. 4. 1941. Regnar Øland, f. 8. 7. 1942. Grethe-Lis, f. 7. 2. 1946. Elna Johanne, f. 22. 7. 1948.

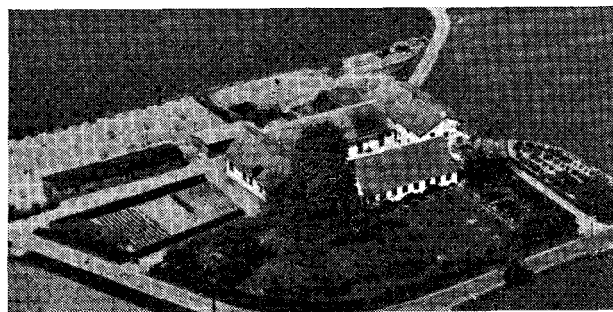

192 — »VEJLGAARD« pr. Aarsballe. 53. Slg. Frt. 19,2 ha — Htk. 1-1-2-0¼ — Ejds. 26,000 — Grdsk. 10,000. 4 Td. Ld. er Skov og Lyng. Bygn. opført 1934 efter Brand. Ejer: *Anker Andr. Haagensen*, f. 9. 10. 1914 i Østerm. (S. af Janus Herman Andr. H. og Marie Margrethe, f. Jensen). G. m. Eva Elisabeth, f. Holm, d. 9. 8. 1919 i Aaker (D. af Otto Laurentius H. og Olga Marie, f. Kure). Børn: Kaj Anker, f. 6. 3. 1940. Inge Elisabeth, f. 7. 3. 1940. Helge Holm, f. 11. 12. 1944.

ØSTERLARS

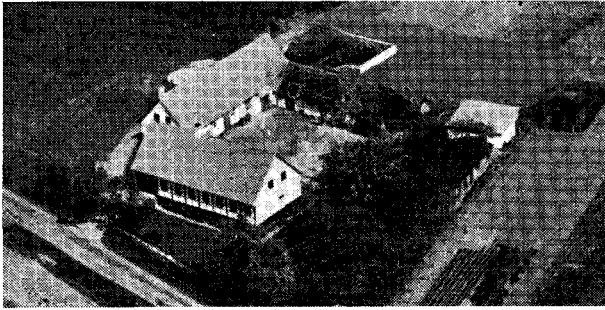

1 a — »LEHNSGAARD« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhjem 8. Proprietærgård. 142,7 ha — Htk. 20-7-1-2¾ — Ejds. 144,000 — Grdsk. 89,400. 100 Td. Ld. er Skov og 5 Td. Ld. Eng. Stuehuset opf. 1858, Udbyggn. er delvis opført i Bindingsværk. Overtoges 1945 af: *Carl Chr. Kirketerp Klingenberg-Jochumsen*, f. 19. 7. 1915 paa Gaarden (S. af Otto V. Klingenberg J. og Asta, f. Kirketerp). Tog Realeksamen 1931 og var Elev paa Tune Landbrugsskole 1938—39. G. m. Anna Sofie, f. Hansen, d. 14. 11. 1918 paa Munkegd. i Nyker (D. af Laurits H. og Laura, f. Arnoldus). Børn: Gurli Klingenberg, f. 27. 2. 1941. Birthe Klingenberg, f. 11. 11. 1944.

1 b — »TOFT« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhjem 1 y. 15,6 ha — Htk. 4-1-2-2¼ — Ejds. 40,000 — Grdsk. 18,000. Overtoges 1926 af: *Conrad Kofoed Pedersen*, f. 13. 11. 1902 i Allinge (S. af Marius P. og Thora, f. Mortensen). Elev paa Kærehave Landbrugsskole 1922—23. G. m. Nanna Kristine, f. Dam, d. 8. 8. 1902 paa St. Spagergd. (D. af Jens D. og Dagmar, f. Kure). Børn: Lise, f. 29. 4. 1930. Lene, f. 6. 2. 1937.

1 c — »LILLEGÆRDE« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhjem 68 x. 19. Vdg. Pc. 8,7 ha — Htk. 2-1-0-2½ — Ejds. 22,000 — Grdsk. 10,000. Overtoges 1929 af: *Charles Jørgen Andr. Ny-*

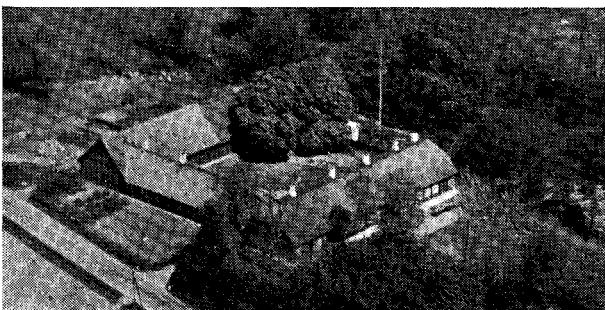

gaard, f. 1. 1. 1905 i Østerl. (S. af Karl N. og Amanda, f. Ipsen). Elev paa Kærehave Landbrugssk. 1927—28. G. m. Inger Andrea, f. Dam, d. 28. 10. 1909 paa St. Spagergd. (D. af Jens D. og Dagmar, f. Kure). Børn: Erik Dam, f. 26. 11. 1936. Verner Dam, f. 13. 1. 1940.

1 e — »HULLEHUSET« pr. Gudhjem. Lehnsgd. Pc. 5,9 ha — Htk. 0-5-2-¾ — Ejds. 8,000 — Grdsk. 4,100. 1½ Td. Ld. er Skov og Skrænter. Overtoges 1928 af: *Ancher Kofoed Jensen*, f. 17. 9. 1904 paa Lillevang i Vesterm. (S. af Karl J. og Laura, f. Kofoed). G. m. Inger Marie, f. Olsen, d. 23. 6. 1911 paa Søglimt i Aaker (D. af Lars O. og Karna, f. Nielsen). Børn: Arne Helmund, f. 29. 10. 1930. Ulla Irene, f. 26. 4. 1938.

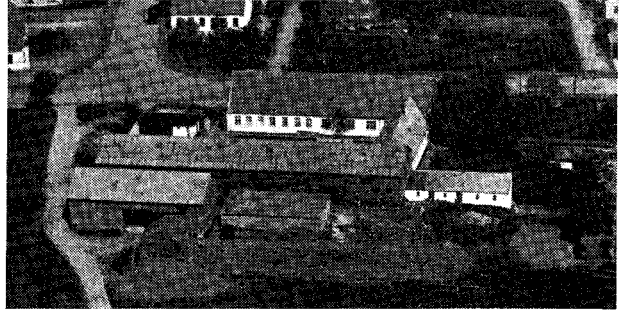

1 g — »BROMMEHUS« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhjem 20 u. 18,3 ha — Htk. 2-0-2-1½ — Ejds. 20,500 — Grdsk. 9,400. 10 Td. Ld. er Skov og Lyng. Overtoges 1922 af: *Carl Elander Olsen*, f. 8. 7. 1892 i Sverige (S. af Lars O. og Karna, f. Nielsdatter). G. m. Ellen Oline Janusine, f. Hansen, d. 16. 3. 1897 i Nyker (D. af Laurits Peder H. og Marie Kristine, f. Ancher). Børn: Carl Børge, f. 10. 8. 1916. Edel Vilhelmine, f. 12. 1. 1919. Holger Sture, f. 22. 6. 1921. Gunver, f. 21. 12. 1923. Gorde Roland, f. 19. 3. 1926. Orla Bjørkow, f. 3. 6. 1928. Gert Erland, f. 1. 10. 1930. Arno Vilholdt, f. 8. 7. 1934.

3 a — »PRÆSTEGAARD«. 13,7 ha — Htk. 3-6-3-1½

— Ejds. 36,000 — Grdsk. 13,000. Ca. 6 Td. Ld. er Skov og Eng. Bygningerne ældre og opført i Bindingsværk. Forpagtet 1928 af: *Valdemar Mathias Jørgensen*, f. 23. 11. 1897 på Nordhøj (S. af Niels Peter J. og Andrea, f. Larsen). G. m. Kristine, f. Olsen, d. 8. 2. 1900 i Klemensk. Børn: Arne Peter, f. 20. 10. 1927. Eigil Johs., f. 11. 8. 1930. Karen Marie, f. 6. 3. 1934.

3 c — »NYBRO«. Telf. 62. 7. Slg. Pc. 27,5 ha — Htk. 5-7-1-1¼ — Ejds. 70,000 — Grdsk. 32,500. Overtoges 1928 af: *Vilhelm Peter Westh Olsen*, f. 4. 6. 1901 paa Sæderegd. i Klemensk. (S. af Laurits Peter O. og Hulda, f. Westh). Elev paa Tune Landbrugssk. 1923—24. G. m. Sofie Marie, f. Hansen, d. 13. 8. 1907 paa Nygd. i Knudsk. (D. af Jens Peter H. og Louise, f. Westh). Børn: Werner Westh, f. 6. 1. 1930. Hjørdis Westh, f. 6. 1. 1931. Henning Westh, f. 5. 9. 1934. Gunvor Westh, f. 10. 2. 1936. Thorkild Westh, f. 24. 7. 1937.

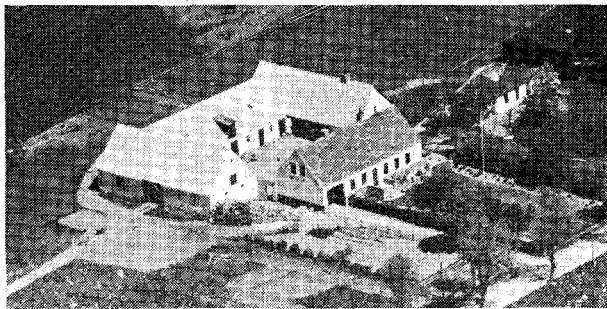

3 d — »BIRKELY«. Præstegd. Pc. 4,2 ha — Htk. 0-7-0-2 — Ejds. 12,800 — Grdsk. 4,100. Ejer: *Villy Andr. Jensen*, f. 2. 4. 1915.

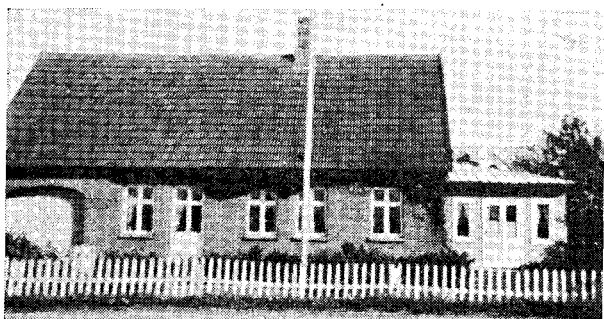
3 f — »ELLELANG«. Præstegd. Pc. 4,4 ha — Htk. 1-0-1-1½ — Ejds. 13,200 — Grdsk. 4,700. Overtoges 1948 af: *Thorvald Peter Hansen*, f. 4. 10. 1897 i Rønne (S. af Anthon H. og Marie, f. Mortensen). G. m. Petra Andrea, f. Kristiansen, d. 1. 4. 1909 i Olsker (D. af Jørgen K. og Nielsine, f. Munch). Børn: Helga Gudrun, f. 17. 2. 1931. Inga Elise, f. 15. 4. 1934. Frode Ingolf, f. 7. 10. 1944.

3 g — »PRÆSTEVÆNGE«. Præstegd. Pc. 4,5 ha — Htk. 1-0-0-2 — Ejds. 12,000 — Grdsk. 4,800. Overtoges 1920 af: *Hans Leo Peder Kofoed*, f. 29. 7. 1890 i Aaker (S. af Georg K. og Marie, f. Pedersen). G. m. Astrid Alfrida Agnethe, f. Nielsen, d. 23. 2. 1895 i Poulsk. (D. af Alfred N. og Marie, f. Johnsson). Børn: Kirsten Lisbeth, f. 23. 10. 1923.

4 c — »SKOVSHOLM«. Degnegd. Pc. 11,5 ha — Htk. 1-4-2-0¼ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 8,000. Paa Grunden findes en høj, kaldet Fuglehøj. Overt. 1933 af: *Emil Hans Julius Jørgensen*, f. 2. 9. 1900 paa Hyldekulle (S. af Hans J. og Julie, f. Jensen). G. m. Rosa Ethel Vibeke Rye, f. Jørgensen, d. 18. 7. 1911 i København (D. af Morten Rye J. og Maren, f. Larsen). Børn: Inge Margrethe, f. 23. 2. 1934. Else Elisabeth, f. 29. 11. 1936. Jørn Ole, f. 6. 11. 1940. Knud Anker, f. 10. 10. 1942.

4 h — »KARLSHØJ«. Tlf. 55. 18. Vdg. Pc. 9,1 ha — Htk. 2-3-3-2½ — Ejds. 23,000 — Grdsk. 10,000. Overtoges 1940 af: *Carl Chr. Hansen*, f. 29. 8. 1913 i Østerm. (S. af Chr. H. og Laura, f. Tranberg). G. m. Oda, f. Skovgaard, d. 21. 10. 1915 i Ibsk. (D. af Jens S. og Anine, f. Pedersen). Børn: Børge Skovgaard, f. 30. 9. 1941. Erik Skovgaard, f. 3. 9. 1943.

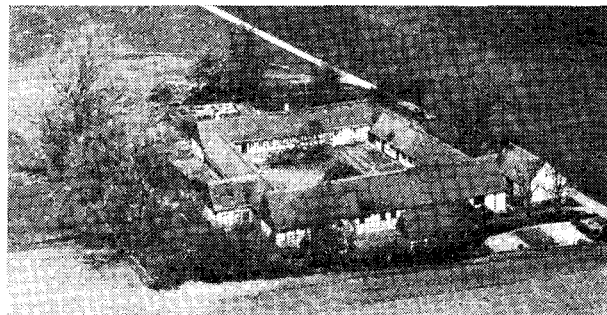
4 i — »NIAGARA«. Tlf. 2. 10. Slg. Pc. 3,9 ha — Htk. 0-4-1-¼ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 4,300. Overtoges 1940 af: *Morten Sinius Munch*, f. 12. 12. 1888 i Østerm. (S. af Morten Jensen M. og Hansine Katrine, f. Pedersen). Elev paa Bh. Højsk. 1907—08 og paa Tune Landbrugssk. 1913—14. G. m. Hedvig Marie, f. Due, d. 19. 3. 1904 i Gudhjem (D. af Poul August D. og Hansigne Petrea, f. Olsen). Børn: Mogens Due, f. 26. 8. 1928. Ole Due, f. 28. 12. 1936.

4 m — »SOLVANG«. 16. Slg. Pc. 8,5 ha — Htk. 1-1-3-2¾ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 7,200. Overtoges 1938 af: *Ove Jobs. Didriksen*, f. 21. 7. 1907 i Nylars (S. af Chr. D. og Bothilde f. Jenssen). G. m. Thora Florida Hansigne, f. Hermansen, den 29. 1. 1907 paa Nyholt (D. af Hans H. og Frida, f. Pedersen). Elev paa Faarevejle Højsk. 1928. Børn: Verner, f. 21. 8. 1932.

4 p — »VIRKELYST«. 35. Slg. Pc. 6,9 ha — Htk. 1-0-2-2¾ — Ejds. 15,500 — Grdsk. 6,300. Overtoges 1947 af: *Niels Poul Lundgren Hansen*, f. 24. 7. 1918 i Norup (S. af Bernhardt H. og Hansine, f. Poulsen). G. m. Else Helene, f. Marcher, d. 23. 2.

1918 paa Hullegd. i Aaker (D. af Jens M. og Petra, f. Schou). Børn: Preben Hansen, f. 5. 4. 1946.

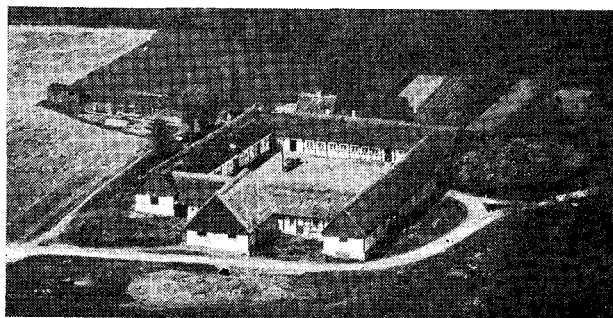
5 d — »SOLBAKKE« pr. Gudhjem. Tlf. Østerlars 4 u. Kirke Pc. 9,7 ha — Htk. 2-2-2-2 — Ejds. 23,000 — Grdsk. 11,000. 2 Td. Ld. er Skov og Skrænter. Bygningerne er ca. 100 Aar gamle. Overtoges 1937 af: *Svend Gunnar Holberg*, f. 15. 4. 1911 i Bodilsk. (S. af Hans Eksten H. og Magdalene Johanne, f. Josefson). G. m. Agda Amanda, f. Ipsen, d. 26. 10. 1911 i Klemensk. (D. af Alfred I. og Hansine Marie, f. Folkmann). Børn: Aase, f. 27. 4. 1942. Inge, f. 4. 6. 1945.

6 — »KROGEGAARD« pr. Gudhjem. 1. Slg. 37,5 ha — Htk. 10-3-3-1½ — Ejds. 69,000 — Grdsk. 39,700. 4 Td. Ld. er Skov. Stuehuset opført 1793 og Udbygningerne ældre og opført i Bindingsværk. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overt. 1947 af: *Erik Kure Koefoed*, f. 16. 8. 1918 paa Rømergd. i Vesterm. (S. af Georg Peter K. og Kamilla, f. Kure). Elev på Bh. Højsk. 1938—39 og paa Kærehave Landbrugssk. 1941—42.

7 a — »MELSTEDGAARD« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhjem 106 u. 2. Slg. 42,7 ha — Htk. 8-2-1-½ — Ejds. 69,000 — Grdsk. 38,700. 20 Td. Ld. er Skov og 1 Td. Ld. Eng. Stuehuset er opf. 1796, og Udbyggn. er ca. 90 Aar gamle. Ejer: *Svend Andersen*, f. 3. 4. 1911 i Ibsker.

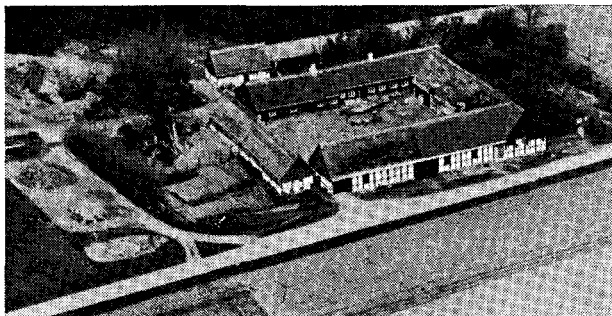
7 e — »SKOVSHØJ«. 2. Slg. Pc. 1,5 ha — Htk. 0-2-2-0 — Ejds. 8,000 — Grdsk. 1,600. Overtoges 1928 af: *Rasmus Rasmussen*, f. 22. 3. 1896 i Skærum, Jyll. (S. af Rasmus R. og Karen). G. m. Anne Louise, f. Westh, d. 6. 12. 1912 i Allinge (D. af Laurits W. og Gerda, f. Kofoed). Børn: Gunver Westh, f. 23. 10. 1928. Jens-Johan, f. 13. 2. 1931. Mimi Britta, f. 30. 10. 1932. Rasmus, f. 19. 4. 1934. Lisa, f. 19. 2. 1936. Niels-Erling, f. 8. 6. 1941.

8 a — »DAMASKEGAARD« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhjem 27.

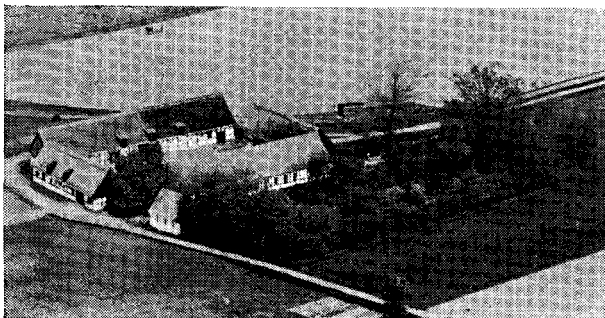
3. Slg. 29,0 ha — Htk. 6-0-3-1¼ — Ejds. 51,000 — Grdsk. 29,600. 9 Td. Ld. er Skov. Bygn. opf. i Bindingsværk. Overtoges 1947 af: *Ejnar Oluf Jørgensen*, f. 18. 6. 1912 paa Fortidsminde i Aaker (S. af Jørgen J. og Maren, f. Holm). Elev paa Tune Landbrugssk. 1935—36. G. m. Alice, f. Munch, d. 18. 10. 1920 paa Pæregaard. Børn: Bente, f. 28. 4. 1938. Jørgen Olaf, f. 16. 12. 1942. Hanne, f. 22. 3. 1944. Anne-Lise, f. 19. 8. 1946. Ove Flemming, f. 31. 1. 1948.

8 b — »KRÆKKEDAL«. 3. Slg. Pc. 5,6 ha — Htk. 0-6-1-1¼ — Ejds. 12,300 — Grdsk. 6,100. Overtoges 1943 af: *Poul Kristen Jørgensen*, f. 9. 6. 1921 paa Rosenhøj (S. af Peter J. og Anne J.). G. m. Else Marie, f. Jensen, d. 10. 4. 1922 i Klemensk. (D. af Albert J. og Else). Børn: Preben, f. 11. 4. 1945.

9 a — »RIEMANDSGAARD« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhjem 79 y. 4. Slg. 29,1 ha — Htk. 7-0-3-1½ — Ejds. 51,500 — Grdsk. 30,000. 2½ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1928 af: *Herluf Emil Andersen*, f. 5. 7. 1903 (S. af Hans A. og Anna, f. Sode). Elev paa Bh. Højsk. Børn: Inger, f. 29. 9. 1928. Erik, f. 22. 1. 1931.

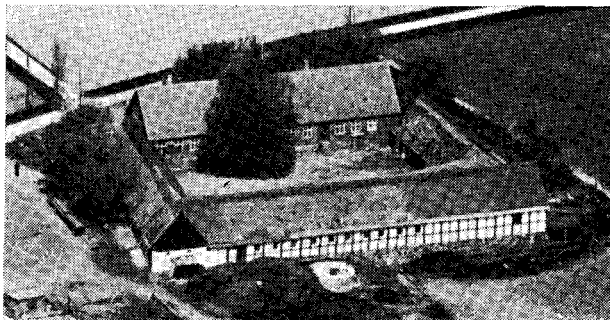
9 e — »DAMSMINDE« pr. Gudhjem. Tlf. Østerlars 4 x 4. Slg. Pc. 12,2 ha — Htk. 1-1-3-1¼ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 12,500. 3 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1929 af: *Poul Kure*, f. 23. 4. 1902 i Allinge (S. af Peter K. og Elise, f. Holm). Elev paa Faarevejle Højskole og paa Korinth Landbrugssk. G. m. Gudrun Margrethe, f. Kure, d. 11. 12. 1904. Børn: Peter, f. 10. 3. 1934. Birthe Margrethe, f. 17. 1. 1940.

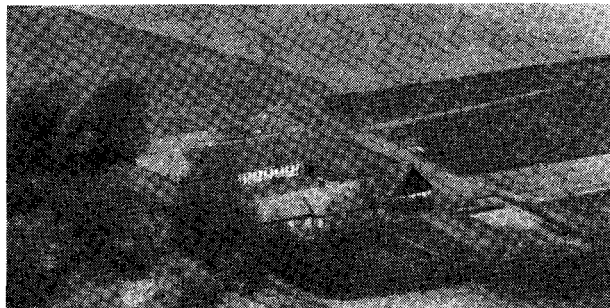
10 a — »NØRREGAARD« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhjem 47. 5. Slg. 31,9 ha — Htk. 7-6-0-1½ — Ejds. 56,000 — Grdsk. 33,400. Ejer: *Emil Thorn*, f. 21. 6. 1891 i Østerm. G. m. Alfhild Karen, f. Kjølner, d. 15. 3. 1897 i Østerm. Børn: Holger, f. 26. 12. 1923. Niels Anton, f. 30. 6. 1926. Ellen Marie, f. 17. 4. 1928.

10 b — »LYKKELUND«. 5. Slg. Pc. 5,9 ha — Htk. 1-1-0-2¼ — Ejds. 13,000 — Grdsk. 6,200. 1¾ Td. Ld. er Skov. Bygn.

ældre og opf. i Bindingsværk. Overtoges 1939 af: *Ludvig Hartvig*, f. 13. 10. 1905 paa Ejend. (S. af Hans H. og Anine, f. Due). Elev paa Faateveile Høisk. 1925—26.

11 a — »SANDEGAARD« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhjem 42. 6. Slg. 36,4 ha — Htk. 7-7-2-2½ — Ejds. 58,000 — Grdsk. 35,300. 3½ Td. Ld. er Skov. Stuehuset opf. 1867 og Udbygning delvis opført i Bindingsværk. Slægtens Eje i ca. 300 Aar. Overtoges 1941 af: *Johan Grønbech*, f. 14. 3. 1914 paa Gaarden (S. af Carl Peter G. og Andrea, f. Svendsen). Elev paa Bornh. Højsk. 1934—35 og paa Lyngby Landbrugssk. 1937—38. G. m. Clara, f. West, d. 26. 1. 1920 i Tommerup, Fyn (D. af Mads W. og Ellen, f. Raahauge). Elev paa Snoghøj Gymnastikhøjsk. 1939.

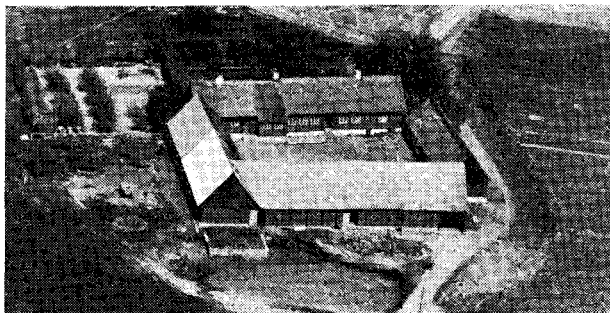

12 a — »FLØJLEGAARD«. Tlf. 33. 7. Slg. 31,5 ha — Htk. 7-5-2-1½ — Ejds. 50,000 — Grdsk. 31,300. 2½ Td. Ld. er Skov. Bygn. ældre og opført i Bindingsværk. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1938 af: *Aage Otto Lassen*, f. 8. 1. 1901 paa Vangsbo i Poulsker (S. af Anders L. og Karen, f. Jacobsen). Elev paa Stevns Landbrugssk. 1923—24. G. m. Marie, f. Hansen, d. 4. 10. 1907 i Poulsk. (D. af Jens H. og Anine, f. Pedersen). Børn: Erna Marie, f. 24. 2. 1928. Birthe Karen, f. 25. 5. 1933. Arne Hansen, f. 28. 6. 1938.

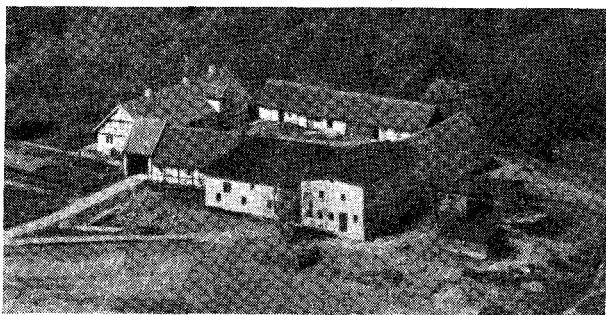
12 c — »AAVANG«. Tlf. 41 y. 7. Slg. Pc. 9,4 ha — Htk. 1-5-1-1¼ — Ejds. 14,000 — Grdsk. 6,800. 4 Td. Ld. er Skov og Skrænter. Overtoges 1913 af: *Christian Math. Pihl*, f. 28. 4. 1887 i Rønne (S. af Manus P. og Andrea, f. Pedersen). Elev paa Ryslinge Højskole. G. m. Karen, f. Jensen, d. 13. 10. 1890 paa Ejend. (D. af Hans J. og Kristine, f. Hansen). Børn: Rigmor, f. 9. 5. 1914. Sigrid Kristine, f. 27. 9. 1918. Johannes, f. 8. 12. 1923.

13 a — »AGERBYGAARD«. Tlf. 74 x. 8. Slg. 24,1 ha — Htk. 5-5-1-1¼ — Ejds. 34,000 — Grdsk. 19,200. 3 Td. Ld. er Skov. Bygn. ældre og opf. i Bindingsværk. Overtoges 1929 af: *Ejnar Karl Lund*, f. 8. 5. 1896 paa Gaarden (S. af Janus L. og Julie,

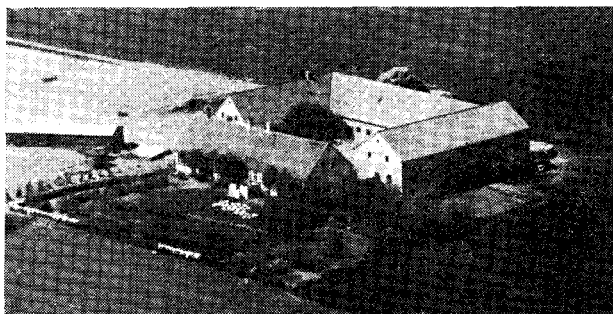

f. Holm). G. m. Thora, f. Klitgaard, d. 20. 5. 1898 i Villerslev (D. af Arkitekt Anthon K. og Katrine, f. Brandt). Børn: Else Marie, f. 3. 3. 1924. Kaj Klitgaard, f. 26. 4. 1926. Eli Karen, f. 20. 2. 1932.

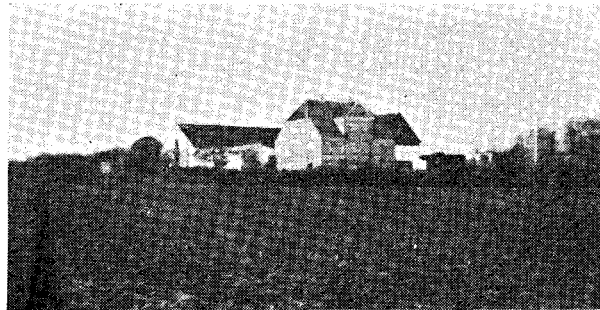

14 a — »HULLEGAARD«. Tlf. 41 x. 9. Slg. 31,0 ha — Htk. 6-1-2-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 46,000 — Grdsk. 24,200. 13 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1939 af: *Holger Madsen*, f. 23. 5. 1906 paa Bakkegd. (S. af Ernst M. og Mathea, f. Pedersen). Elev paa Tune Landbrugssk. G. m. Helga Vilhelmine, f. Dam, d. 10. 9. 1910 paa Gaarden (D. af Andreas D. og Vilhelmine). Børn: Kirsten Margrethe, f. 9. 7. 1934. Troels Runge, f. 6. 5. 1936. Esther Emilie, f. 1. 8. 1938.

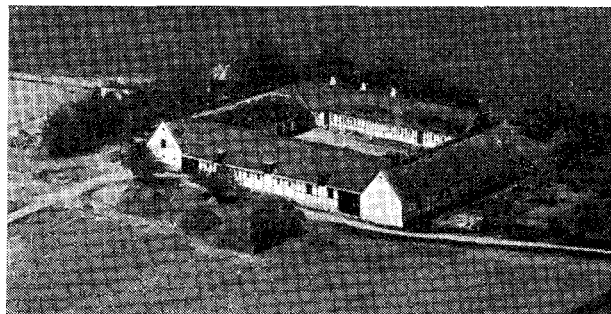

15 a — »GAMLEVÆLDEGAARD«. Tlf. 29 y. 10. Slg. 27,0 ha — Htk. 6-3-1-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 48,000 — Grdsk. 23,600. 4 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1929 af: *Thorvald Villiam Kofoed Dam*, f. 3. 9. 1900 paa Blæsbjerggd. i Nyker (S. af Villiam D. og Thora Mariane, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højsk. G. m. Dagmar Cecilie, f. Marcher, d. 31. 12. 1907 paa Naskegd. i Ibsker (D. af Jens M. og Anne, f. Hansen). Børn: Vagn Thorkild, f. 12. 4. 1930. Erna Cecilie, f. 8. 7. 1933. Poul Marcher, f. 26. 3. 1939. Kirsten Agnethe, f. 29. 8. 1945.

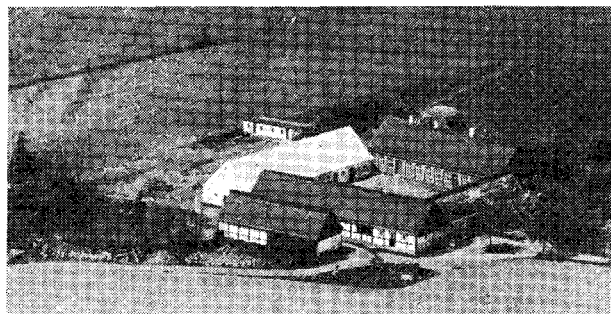
15 b — »FÆDRESMINDE«, Risen. 30. Slg. Pc. 13,5 ha — Htk. 1-7-2-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 11,900. 1 Td. Ld. er

Skov. Slægtens Eje i 3 Generationer. Overtoges 1918 af: *Anthon Peter Jørgensen*, f. 7. 7. 1895 paa Ejend. (S. af Chr. J. og Agnethe, f. Ipsen). G. m. Karen, f. Truelsen, d. 8. 11. 1895 paa Brohuset i Knudsk. (D. af Ole T. og Julie, f. Olsen). Børn: Else Julie Agnethe, f. 24. 8. 1919. Anna Olga Kirstine, f. 11. 3. 1921. Helga Marie, f. 27. 10. 1922.

16 a — »GAMLEVÆLDEGAARD«. Tlf. 29 x. 11. Slg. 35,3 ha — Htk. 8-0-1-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 55,000 — Grdsk. 34,600. Ca. 6 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1922 af: *Frede Ancher*, f. 9. 7. 1898 paa Julsgd. i Bodiisk. (S. af Hans Ancher Larsen og Magna Oliva, f. Sommer). Elev paa Haslev Højsk. 1916—17 og paa Dalum Landbrugssk. 1920—21. G. m. Manna Kristine, f. Hansen, den 17. 3. 1900 paa Ll. Engegd. i Bodiisk. (D. af Andreas H. og Anine Dorthea, f. Marcher). Børn: Hedvig, f. 25. 3. 1924. Gudrun Oliva, f. 21. 3. 1925. Ruth Astrid, f. 23. 6. 1928. Mogens, f. 29. 5. 1946.

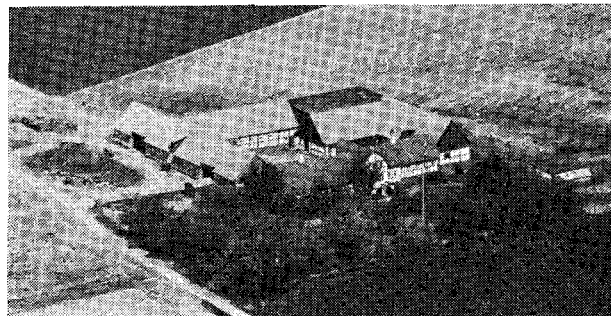

17 a — »GAMLEVÆLDEGAARD«. Tlf. 10 y. 12. Slg. 29,3 ha — Htk. 7-1-2-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 54,000 — Grdsk. 30,100. 4 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1937 af: *Valdemar Kjøller*, f. 30. 6. 1900 paa Strandbygd. (S. af Karl Chr. K. og Bodil, f. Petersen). Elev paa Tune Landbrugssk. 1923—24. G. m. Estrid Marie, f. Møller, d. 17. 9. 1897 i Hasle (D. af Hans Mortensen M. og Andrea Marie, f. Andersen). Børn: Jørn, f. 13. 8. 1938. Niels, f. 31. 12. 1940.

17 k — »RISENVANG«. 27. Slg. Pc. 8,5 ha — Htk. 1-6-1½ — Ejds. 20,000 — Grdsk. 9,100. Overtoges 1928 af: *Ole Chr. Hansen*, f. 34. 3. 1894 (S. af *Jens H.* og *Kristine*, f. *Olsen*).

18 a — »GAMLEVÆLDEGAARD«. Tlf. 10 x. 13. Slg. 45,2 ha — Htk. 11-7-2½ — Ejds. 74,000 — Grdsk. 46,500. Ejer: *Hans Ludvig Lassen*, f. 9. 4. 1894 i Poulsk. G. m. *Bodil*, f. *Bidstrup*, d. 19. 4. 1905 i Ibsk. Børn: *Poul Eli*, f. 4. 10. 1928. *Ruth Bidstrup*, f. 9. 6. 1934. *Harry Bidstrup*, f. 12. 3. 1937.

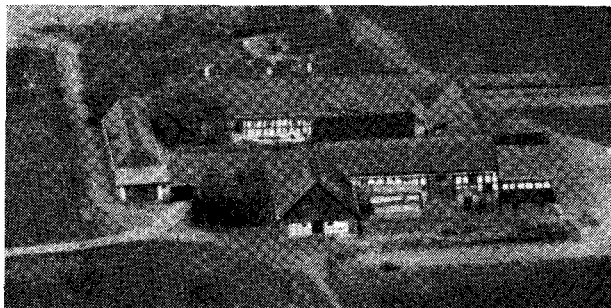

19 a — »SANDEGAARD«. Tlf. Gudhjem 28. 14. Slg. 49,9 ha — Htk. 11-0-0¾ — Ejds. 78,000 — Grdsk. 46,600. 15 Td. Ld. er Skov og Eng. Overtoges 1923 af: *Anker Madsen*, f. 13. 1. 1898 i Rønne (S. af *Simon M.* og *Sofie*, f. *Stibolt*). G. m. *Kirsten*, f. *Holm*, d. 17. 4. 1916 i Rønne. Børn: *Ellen*. Forpagtet 1947 af: *Holger Jensen*, f. 8. 10. 1896 paa Krusegd. i Østerm. (S. af *Janus J.* og *Madsine*, f. *Hansen*). G. m. *Hedvig Elise*, f. *Hansen*, d. 19. 8. 1905 paa Munkegd. i Ibsk. (D. af *Herman H.* og *Hansine*, f. *Schou*). Børn: *Else*, f. 26. 3. 1929. *Kirsten*, f. 7. 4. 1931. *Svend*, f. 13. 6. 1933. *Birthe*, f. 21. 5. 1935. *Poul Erik*, f. 10. 3. 1940.

20 a — »LOFTSGAARD«. Tlf. Gudhjem 76. 15. Slg. 39,5 ha — Htk. 9-6-0-1½ — Ejds. 67,000 — Grdsk. 39,600. 6 Td. Ld. er Skov og Strand. Bygningerne er ca. 150 Aar gamle og med

Bindingsværk. Paa Grunden er fundet mange Oldtidsgrave. Overtoges 1905 af: *Oluf Pedersen*, f. 2. 1. 1880 paa Gaarden (S. af *Ole Andr. P.* og *Helgine*, f. *Hansen*). G. m. *Karen Margrethe*, f. *Andersen*, d. 9. 1. 1884 paa Dammegd. (D. af *Andreas Peter A.* og *Kristine Margrethe*, f. *Kofoed*). Børn: *Bodil Kristine*, f. 19. 4. 1906. *Rigmor Andrea*, f. 24. 1. 1908. *Orla*, f. 2. 11. 1909. *Margrethe*, f. 6. 10. 1915. *Jørgen*, f. 25. 9. 1924.

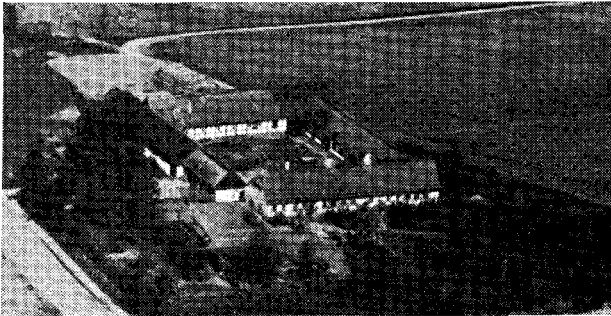

21 a — »STRANDBYGAARD«. Tlf. 9 u. 16. Slg. 37,8 ha — Htk. 9-5-1-2¼ — Ejds. 63,000 — Grdsk. 36,400. 4 Td. Ld. er Skov. Bygningerne opført i Bindingsværk. Overtoges 1946 af: *Carl Henrik Hansen*, f. 4. 10. 1904 paa St. Duegaard i Aaker (S. af *Chr. H.* og *Marie*, f. *Thorsen*). Elev paa Bh. Højsk. 1922—23 og paa Skaarup Landbrugssk. 1928—29. G. m. *Bodil*, f. *Reinholdt*, d. 14. 3. 1906 i Karrebæk, Sjæll. (D. af *Georg R.* og *Ingeborg*, f. *Møller*). Elev paa Bh. Højsk. 1924 og paa Bh. Hus-holdningsskole 1928. Børn: *Ingrid*, f. 27. 11. 1930. *Jørgen Reinholdt*, f. 20. 4. 1934. *Anne Marie Reinholdt*, f. 16. 9. 1943. *Carsten Reinholdt*, f. 21. 7. 1945.

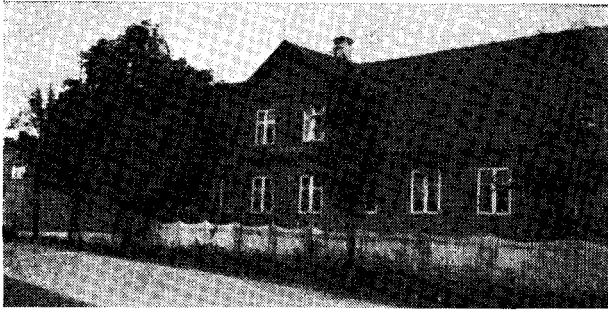

21 b — »HØJAGRE MØLLE«. Tlf. 94. 6,0 ha — Htk. 1-2-3-1½ — Ejds. 28,000 — Grdsk. 6,700. Foruden Landbrug drives Mølleri. Overtoges 1940 af: *Vilmer Andr. Andersen Kure*, f. 4. 2. 1913 paa Ejend. (S. af *Adolf K.* og *Anna*, f. *Svendsen*). Elev paa Tune Landbrugsskole 1934—35. G. m. *Helga*, f. *Grønbech*, d. 26. 4. 1918 paa Sandegd. (D. af *Carl Peter G.* og *Andrea*, f. *Svendsen*). Børn: *Niels Jørn*, f. 5. 4. 1943. *Flemming*, f. 8. 3. 1946. *Inge Lise*, f. 8. 11. 1947.

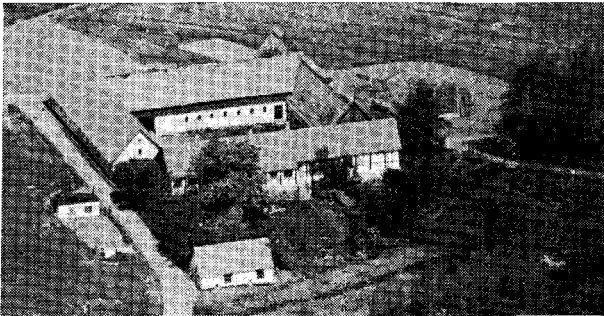
22 a — »STRANDBYGAARD«. Tlf. 9 x. 17. Slg. 43,1 ha — Htk. 9-4-0-1½ — Ejds. 68,000 — Grdsk. 40,900. 7 Td. Ld. er Skov og 2 Td. Ld. Strand. Bygn. ældre og opført i Bindingsværk. Overtoges 1920 af: *Hans Edvard Svendsen Maegaard*, f. 23. 10. 1901 paa Gaarden (S. af *Jens Kofoed M.* og *Marie*, f. *Svendsen*). Elev paa Bh. Højsk. 1917—18 og paa Kærehave Landbrugsskole 1923—24. G. m. *Bodil Kristine* f. *Pedersen*, d. 19. 4. 1906 paa Loftsgd. (D. af *Oluf P.* og *Karen*, f. *Andersen*).

Børn: Else Margrethe, f. 26. 1. 1931. Jens Oluf, f. 22. 4. 1932. Ingrid, f. 24. 12. 1935. Hans Peter, f. 25. 5. 1938. Ruth Kristine, f. 12. 2. 1941.

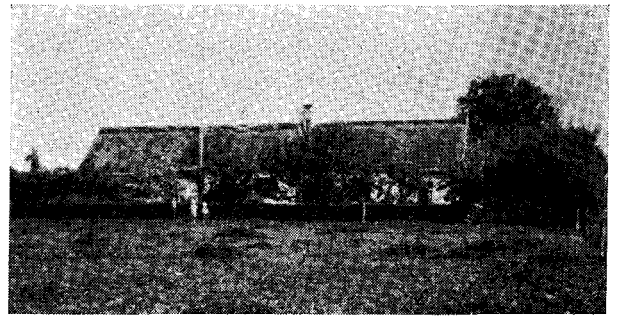

22 b — »BROHOLM«. Tlf. 58. 17. Slg. Pc. 9,8 ha — Htk. 1-5-1-2¼ — Ejds. 29,000 — Grdsk. 14,300. Overtoges 1927 af: *Kristine Andrea Poulsen*, f. Kristensen, d. 18. 4. 1893 paa Ejend. (D. af Carl K. og Vilhelmine, f. Jensen). G. m. Andreas Peter Poulsen, f. 13. 8. 1875 paa Kjøllegd. i Bodilsk. (S. af Jens P. og Benditte, f. Pedersen). Børn: Karl Kristian, f. 12. 4. 1933.

23 a — »STRANDBYGAARD«. Tlf. 9 y. 18. Slg. 30,3 ha — Htk. 6-2-3-0½ — Ejds. 51,000 — Grdsk. 26,400. 11 Td. Ld. er Skov og Strand. Bygningerne er ca. 100 Aar gamle. I fredet Høj. Overtoges 1932 af: *Ludvig Frederik Folkmann*, f. 18. 7. 1909 paa Østervang i Klemensk. (S. af Ludvig F. og Frida, f. Hansen). G. m. Fillen Gudrun, f. Jensen, d. 16. 5. 1908 paa Krogegd. (D. af Adolf J. og Petra, f. Thorsen). Børn: Tage Frederik, f. 6. 1. 1937. Aage Georg, f. 16. 11. 1938. Helge Frank, f. 11. 1. 1943. Børge Vilhelm, f. 23. 10. 1944.

23 n — »RISENBÆK«. 27. Slg. Pc. 5,1 ha — Htk. 1-0-0-1¼ Ejds. 11,500 — Grdsk. 5,600. Overtoges 1946 af: *Herluf Jensen*, f. 31. 1. 1916 i Østerm. (S. af Johannes J. og Bolette, f.

Riis). Elev paa L. Mfs. Højsk. G. m. Anna Kristine, f. Pedersen, d. 5. 7. 1914 i Hald, Jyll. (D. af Peter Kristian P. og Anna Katrine). Børn: Maiken Solvig, f. 24. 6. 1942. Carsten Maagaard, f. 4. 1. 1944. Vagn Gordon, f. 3. 8. 1946.

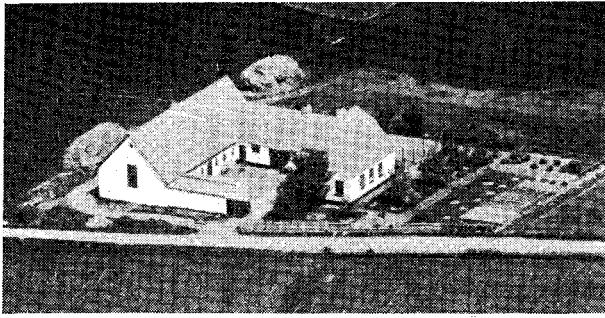
24 a — »KJELDSEBYGAARD«. Tlf. 72. 19.—21. Slg. 57,6 ha — Htk. 14-3-0-1¾ — Ejds. 85,000 — Grdsk. 51,700. 18 Td. Ld. er Skov. Stuehuset er opført 1758. Udbyg. ældre og opført i Bindingsværk. Overtoges 1912 af: *Wiggo Leopold Kure*, f. 10. 2. 1890 paa Gaarden (S. af Andreas Jørgen K. og Elisabeth, f. Madsen). G. m. Henrikke Karoline, f. Andersen, d. 17. 5. 1894 i København (D. af Henrik A. og Karoline). Børn: Ilse, f. 9. 3. 1919. Kjeld, f. 22. 12. 1922.

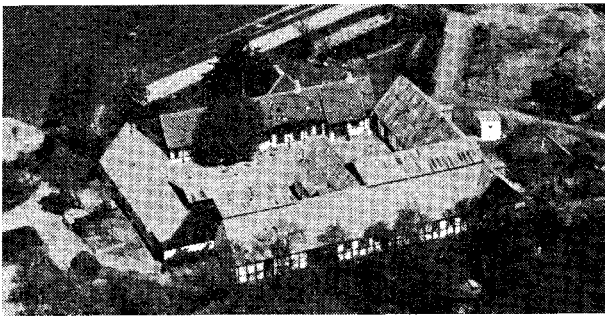
24 c — »SKOVSMINDE«. Tlf. 7 y. 19.—21. Slg. Pc. 10,1 ha Htk. 2-0-0-2¾ — Ejds. 23,000 — Grdsk. 11,200. Overtoges 1916 af: *Otto Andr. Andersen*, f. 5. 12. 1889 paa Dammege. (S. af Andreas A. og Margrethe, f. Kofoed). Elev paa Bh. Højsk. og paa Korinth Landbrugssk. Børn: Ejner Andr. f. 19. 2. 1918.

24 f — »HØJBO«. 22. Slg. Pc. 6,2 ha — Htk. 1-4-1-1¼ — Ejds. 15,500 — Grdsk. 7,000. Overtoges 1930 af: *Carl Villiam Andersen*, f. 16. 7. 1905 (S. af Kristian A. og Anine, f. Schou). Elev paa Kærehave Landbrugssk. G. m. Martha Theodora, f. Espersen, d. 22. 1. 1901 i Nyker (D. af Kristian Thorv. E. og Hedvig, f. Pedersen).

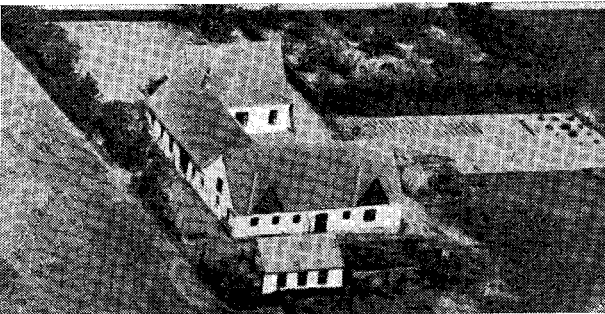

24 g — 22. Slg. Pc. 5,9 ha — Htk. 1-3-1-½ — Ejds. 14,000 — Grdsk. 6,400. Overtoges 1931 af: *Svend Ove Andersen*, f. 9. 6. 1905 i Hasle (S. af Andreas A. og Hansine, f. Hansen). G. m. Dagny Hansine, f. Christensen, d. 7. 1. 1906 i Aakby. (D. af Hans Chr. C. og Johanne Kristine, f. Jensen).

25 a — »Ø. KJELDSEBYGAARD«. Tlf. 36. 20. Slg. 36,9 ha — Htk. 9-1-2-2 — Ejds. 65,000 — Grdsk. 37,700. 4½ Td. Ld. er Veje og Skrænter. Bygningerne er opført 1759. Overtoges 1927 af: *Arne Jespersen Munch*, f. 19. 11. 1901 paa Dammegd. i Pedersker (S. af Hans M. og Julie, f. Nielsen). Elev paa Bh. Højskole og paa Malling Landbrugssk. G. m. Anna Elisabeth, f. Kofoed, d. 6. 1. 1901 paa Brogd. i Pedersk. (D. af Karl Nikolaj K. og Barbra, f. Kofoed). Børn: Elna Jespersen, f. 12. 3. 1928. Helmer, f. 14. 3. 1930. Ingrid Merete, f. 5. 7. 1943.

26 a — »SKOVLY«. 19.—21. Slg. Pc. 3,4 ha — Htk. 1-1-2-0 — Ejds. 10,800 — Grdsk. 5,500. Bygningerne ældre og opført i Bindingsværk. Overtoges 1930 af: *Alfred Andersen*, f. 28. 2. 1902 paa Hjørtegd. (S. af Chr. A. og Kristine, f. Møller). G. m. Gerda, f. Poulsen, d. 3. 11. 1909 i Neksø (D. af Veseth P. og Margrethe, f. Møller). Børn: Lilly, f. 5. 8. 1939.

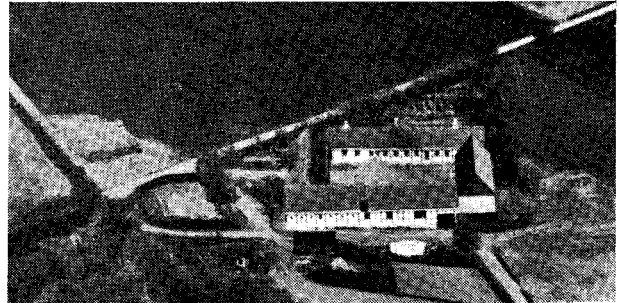

27 a — »KJELDSEBYGAARD«. 22. Slg. 5,4 ha — Htk. 1-5-0-0 — Ejds. 15,000 — Grdsk. 6,300. ½ Td. Ld. er Skov. Over-

toges 1931 af: *Julius Chr. Andersen*, f. 20. 5. 1902 (S. af Christian Andr. A. og Anine, f. Schou). G. m. Judith Elisabeth, f. Lyster d. 10. 2. 1917 i Østerm. (D. af Laurits Hansen L. og Anine Marie, f. Hansen). Børn: Vilmer, f. 3. 7. 1932.

27 b — »RISENHØJ«. 22. Slg. Pc. 17,1 ha — Htk. 2-0-0-0 — Ejds. 17,000 — Grdsk. 10,000. 7 Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1948 af: *Holger Herluf Hansen*, f. 1. 11. 1922 paa Aavang i Olsk. (S. af Peter H. og Inger, f. Pedersen). G. m. Gunvor Julie, f. Olsen, d. 10. 8. 1925 paa Hollændergd. i Olsk. (D. af Chr. O. og Carla, f. Nielsen).

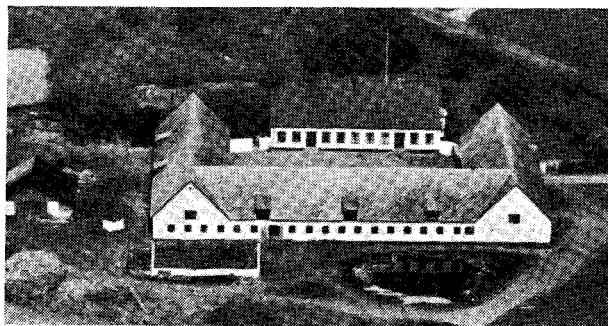
27 i — »NØRAGER«. 22. Slg. Pc. 5,7 ha — Htk. 1-4-1-¼ — Ejds. 13,000 — Grdsk. 5,700. Overtoges 1929 af: *Carl Otto Magnus Hansen*, f. 1. 11. 1906 paa Ammely (S. af Magnus H. og Laura, f. Lyster). G. m. Anna Máthea, f. Munch, d. 21. 2. 1912 paa Ellehøj i Rutsk. (D. af Anders M. og Anna, f. Hansen). Børn: Henning Munch, f. 16. 12. 1930. Mogens Munch, f. 10. 12. 1932. Agnethe f. 22. 9. 1935.

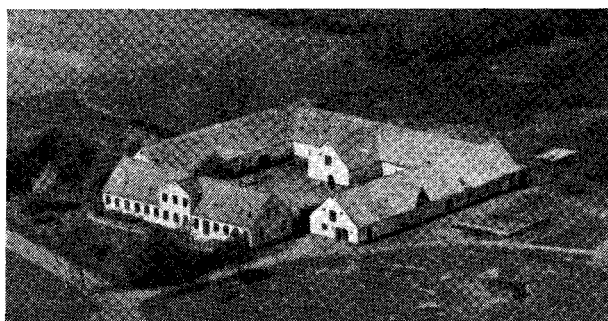
28 a — »KJELDSEBYGAARD«. Tlf. 77. 23. Slg. 24,0 ha — Htk. 6-4-3-½ — Ejds. 45,000 — Grdsk. 28,200. Bygningerne ældre og opf. i Bindingsværk. Overtoges 1943 af: *Poul Anker Hansen*, f. 18. 11. 1912 paa Gaarden (S. af Julius H. og Bodil, f. Jensen). Elev paa Bh. Højsk. 1930—31. G. m. Anna Lisbeth, f. Ipsen, d. 7. 11. 1917 paa Strandbygd. (D. af Theodor I. og Ellen, f. Pedersen). Børn: Jens Holger, f. 25. 4. 1944. Anna Birgitte, f. 28. 1. 1946.

29 a — »KJELDSEBYGAARD«. Tlf. 7 x. 24. Slg. 32,6 ha — Htk. 7-0-3-¾ — Ejds. 50,000 — Grdsk. 30,700. 7 Td. Ld. er Skov. Bygn. ældre og opført i Bindingsværk. Overtoges 1947 af: *Johannes Andr. Schou*, f. 29. 7. 1910 i Olsk. (S. af Jens Anker S. og Hansine, f. Pedersen). G. m. Karen Marie Sofie, f. Lund, d. 22. 2. 1920 i Olsk. (D. af Hans Jespersen L. og Anie, f. Hansen).

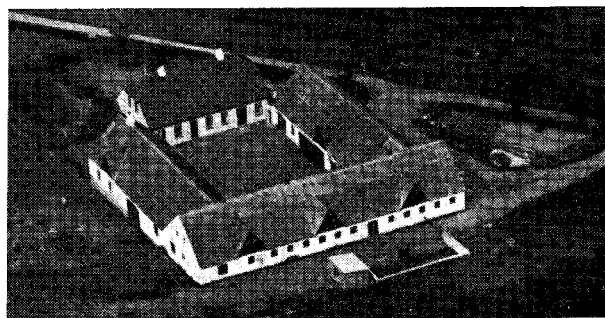
30 a — »GLASEREGAARD«. Tlf. 28. 25. Slg. 36,5 ha — Htk. 6-1-2- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 61,000 — Grdsk. 34,000. 15 Td. Ld. er Skov og Løkke. Overtoges 1920 af: *Marius Ambrosius Jensen*, f. 4. 4. 1896 paa St. Ølegd. i Østerm. (S. af Chr. J. og Margrethe, f. Andersen). Elev paa Bh. Højsk. 1914—15. G. m. Ingeborg Jensine, f. Jensen, d. 1. 1. 1898 paa St. Myregd. i Knudsk. (D. af Theodor J. og Julie, f. Ipsen). Børn: Vera, f. 23. 5. 1923.

31 a — »BÆKKEGAARD«. Tlf. 22. 26. Slg. 38,9 ha — Htk. 7-0-3-0 — Ejds. 65,000 — Grdsk. 36,200. 4 Td. Ld. er Skov og 3 Td. Ld. Klippeløkke. Bygn. opf. 1882 efter Brand. Overtoges 1936 af: *Hakon Hjorth Hansen*, f. 22. 4. 1907 paa Gaarden (S. af Oluf Andr. H. og Sofie, f. Hjorth). Elev paa Bornh. Højsk. 1925—26 og paa Tune Landbrugssk. 1928—29. G. m. Eva, f. Skovgaard Sonne, d. 20. 3. 1911 paa Brændesgaard i Ibsk. (D. af Alfred S. og Ella, f. Skovgaard). Børn: Ivar Hjorth, f. 4. 1. 1938. Elna Hjorth, f. 8. 5. 1940. Søren Hjorth, f. 29. 5. 1941. Irene Hjorth, f. 5. 1. 1946.

311 — »DANEVANG«. 30. Slg. Pc. 10,9 ha — Htk. 1-4-0-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 9,500. Bygn. ælde og opf. i Bindingsværk. Overtoges 1948 af: *Bernt Kofoed*, f. 15. 4. 1921 paa Bjergegd. i Pedersk. (S. af Holger K. og Ellen, f. Ipsen). Elev paa Bh. Højsk. 1939—40 og paa Sydsjæll. Landbrugssk. 1944—45. G. m. Kirsten Agnethe, f. Nørregaard, d. 14. 12. 1923 paa Døvreggaard i Bodilsk. (D. af Jacob N. og Kirstine Amalie, f. Kanstrup). Elev paa Bh. Højsk. 1938 og paa Ankerhus Husholdningsskole 1945—46. Børn: Birthe, f. 2. 6. 1947.

32 a — »RISEGAARD«. 27. Slg. 26,0 ha — Htk. 3-0-2-2 — Ejds. 35,000 — Grdsk. 15,100. 12 Td. Ld. er Skov og Lyng. Overtoges 1944 af: *Axel Rudolf Andreassen*, f. 23. 1. 1897 i

Vesterm. G. m. Marie Elisabeth, f. Kofoed, d. 25. 10. 1888 paa Kjørsegd. i Klemensk. Børn: Henning, f. 23. 5. 1921.

33 a — »RISENHOLM«. Tlf. 52 y. 28. Slg. 34,1 ha — Htk. 4-2-0-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 42,000 — Grdsk. 19,200. 26 Td. Ld. er Skov. Bygn. ældre og opført i Bindingsværk. Paa Grunden findes Gravpladsen Bøgesbjerg. Overtoges 1940 af: *Julie Mortensen*, f. Kofoed, d. 20. 2. 1890 paa Svalhøj i Poulsk. (D. af Chr. K. og Julie, f. Jensen). Bestyres af Svigersønnen: *Jens Peter Elias Bilenberg*, f. 2. 10. 1947, Ruds-Vedby (S. af Sofus B. og Marie, f. Madsen). G. m. Ella Anine, f. Mortensen, d. 24. 3. 1926 paa Gaarden (D. af Andr. M. og Julie, f. Kofoed). Børn: Ivar, f. 6. 9. 1948.

33 c — »NØDDEBO«. 28. Slg. Pc. 5,9 ha — Htk. 1-2-2- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 13,500 — Grdsk. 5,900. Overtoges 1948 af: *Karl Vilb. Hjorth*, f. 20. 11. 1906 paa Hjorthsminde i Østerm. (S. af Frederik H. og Anna, f. Hansen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1929—30. G. m. Edith Bodil, f. Ipsen, d. 2. 10. 1905 paa Skovfryd i Klemensker (D. af Peter I. og Manna, f. Lyster). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1925. Børn: Gunnar Peter, f. 5. 6. 1934. Kirsten Marie, f. 31. 5. 1936. Gurli Annelise, f. 10. 9. 1938. Birte Manna, f. 15. 7. 1943.

33 e — »LILLEHAVE«. 28. Slg. Pc. 6,1 ha — Htk. 1-0-3- $\frac{1}{2}$ — Ejds. 13,000 — Grdsk. 5,300. Overtoges 1929 af: *Charles Chr. Munch*, f. 4. 7. 1902 i Aaker (S. af Alfred M. og Hansine, f. Andersen). Elev paa L. Mfs. 1925—26. G. m. Petrea, f. Andersen, d. 6. 1. 1899 i Klemensk. (D. af Chr. A. og Juliane, f. Krøier). Elev paa L. Mfs. Højskole 1923. Børn: Elin Krøier, f. 20. 5. 1934. Ethel Hansine, f. 27. 6. 1941.

33 f — »ØSTERVANG«. 28. Slg. Pc. 6,4 ha — Htk. 1-1-0-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 13,000 — Grdsk. 5,800. Overtoges 1948 af: *Ove Munch Jensen*, f. 13. 3. 1913 i Klemensk. (S. af Anthon J. og Birgitte, f. Munch). Elev paa Husmandssk. 1938—39. G. m. Inge, f. Johansen, d. 9. 9. 1926 i Vejle (D. af Valdemar J. og Johanne, f. Johansen).

34 ab — »LILLEGAARD«. Tlf. 86 y. 29. Slg. 27,1 ha — Htk. 3-6-1-1½ — Ejds. 31,000 — Grdsk. 15,300. 14 Td. Ld. er Skov og Skovløkke. Paa Grunden findes en gammel Gravplads, Bøgesbjerg. Overtoges 1931 af: *Viggo Frederik Pedersen*, f. 12. 4. 1901 i København (S. af Peder P. og Sofie, f. Mikkelsen). G. m. Asta Helene, f. Jensen, d. 18. 2. 1905 (D. af Oluf J. og Margrethe, f. Christensen). Børn: Carsten, f. 27. 5. 1932. Palte, f. 24. 10. 1935.

35 a — »RISENLUNDSGAARD«. Tlf. 86 x. 30. Slg. 22,1 ha — Htk. 3-3-3-¼ — Ejds. 35,000 — Grdsk. 15,000. 5½ Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1927 af: *Sigfred Andersen*, f. 10. 10. 1900 i Hasle (S. af Andreas A. og Andrea, f. Lund). G. m. Manna Karoline, f. Larsen, d. 4. 9. 1903 i Pedersk. (D. af Karl L. og Marie Kathrine, f. Marcher). Børn: Rita, f. 27. 3. 1935. Erna, f. 28. 2. 1942.

36 a — »DALEGAARD«. Tlf. 52 x. 31. Slg. 41,1 ha — Htk. 6-0-0-2 — Ejds. 46,000 — Grdsk. 25,800. 20 Td. Ld. er Skov og Eng. Bygn. er delvis opført i Bindingsværk, 1 fredet Gravhøj og 1 fredet Røse. Overtoges 1939 af: *Poul Konrad Daniel Nygaard*, f. 23. 8. 1910 paa Gaarden (S. af Karl N. og Amanda, f. Ipsen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1935—36. G. m. Ester Kamille, f. Dam, d. 21. 11. 1915 paa St. Spagergd. (D. af Jens D. og Dagmar Viktorie, f. Kure). Elev paa Bornh. Husholdningssk. 1934. Børn: Dagmar, f. 14. 8. 1942. Finn Dam, f. 22. 3. 1946.

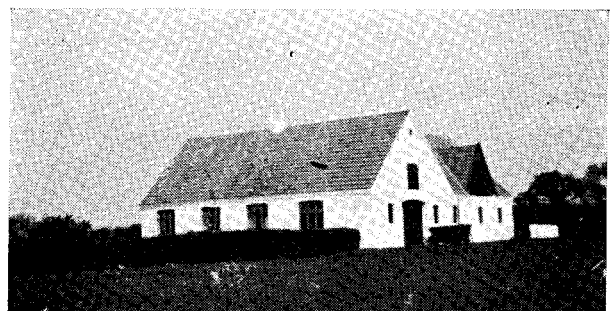
36 c — »VENNELY«. 31. Slg. Pc. 9,8 ha — Htk. 1-5-3-1¾ — Ejds. 22,500 — Grdsk. 10,000. Overtoges 1931 af: *Aksel Tolvman Ipsen*, f. 10. 9. 1906 (S. af Hans Peter I. og Eleonora Kristine, f. Kofoed). G. m. Esther Anine, f. Pedersen, d. 8. 3. 1908 i Østerm. (D. af Johannes Peder P. og Hansine Petrea, f. Funch). Børn: Gurli, f. 8. 4. 1933. Rigmor, f. 2. 8. 1936.

37 a — »BAKKEGAARD«. Tlf. 82 u. 32. Slg. 20,6 ha — Htk. 3-7-1-1½ — Ejds. 34,000 — Grdsk. 17,000. 5 Td. Ld. er Skov og Eng. Overtoges 1930 af: *Ejnar Hansen*, f. 13. 4. 1899 paa Myregd. i Østerm. (S. af Jens H. og Segine, f. Olsen). G. m. Valborg Dorthea, f. Lyster, d. 27. 10. 1908 i Østerm. (D. af Laurits L. og Anine, f. Hansen).

38 a — »SØNDREGAARD«. Tlf. 82 y. 33. Slg. 18,5 ha — Htk. 3-3-1-1½ — Ejds. 27,000 — Grdsk. 13,000. 10 Td. Ld. er Skov. Bygn. opf. i Binodingsværk. Overtoges 1940 af: *Rudolf Agertoft Sonne*, f. 30. 12. 1910 i Aakirkeby (S. af Anton S. og Oliva, f. Agertoft). G. m. Magda Marie Kofoed, f. Kjøller, d. 22. 7. 1916 (D. af Peter Andr. K. og Anna, f. Kofoed). Børn: Aase Kjøller, f. 21. 7. 1940.

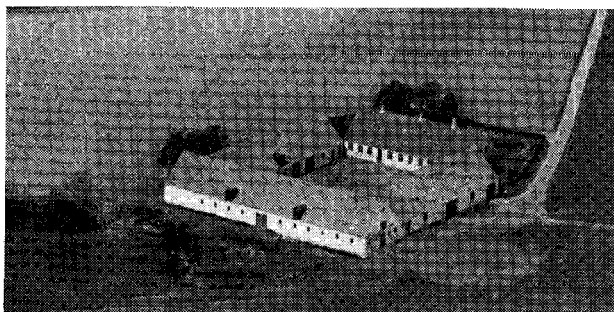

38 b — »LANDLYST«. 33. Slg. Pc. 3,5 ha — Htk. 0-4-3-0 — Ejds. 9,500 — Grdsk. 3,100. Overtoges 1933 af: *Theodor Lyster Larsen*, f. 8. 7. 1910 paa Ellensminde (S. af Chr. L. og Kri-

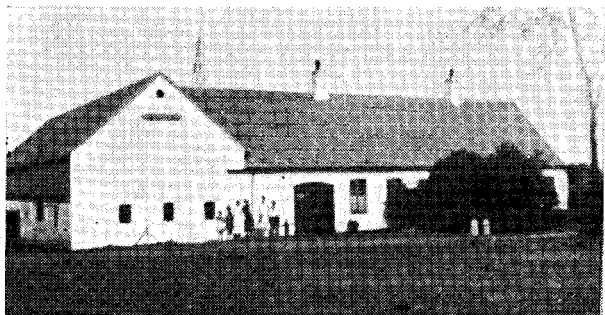
stine, f. Lyster). G. m. Edith Kristine, f. Jensen, d. 7. 4. 1912 paa Graaløkke i Ibsker (D. af Herman J. og Margrethe, f. Skovgaard). Børn: Kaj Herman, f. 28. 2. 1933. Svend Aage, f. 16. 4. 1934. Vilmer Chr., f. 16. 6. 1935. Eva Viola, f. 17. 9. 1938. Knud Erik, f. 5. 3. 1945.

39 a — »LYNGGAARD«. Tlf. 82 x. 34. Slg. 27,5 ha — Htk. 4-2-1-0 — Ejds. 34,000 — Grdsk. 20,300. 2 Td. Ld. er Veje og Mergelgrave. Ejer: *Anias Andr. Hermansen*, f. 2. 4. 1897 i Klemensker (S. af Niels H. og Anine, f. Dam). G. m. Anna Kristine, f. Mogensen, d. 10. 3. 1915 i Aaker (D. af Carl M. og Alma, f. Christiansen). Børn: Sonja Tove, f. 5. 2. 1934. Doris, f. 11. 2. 1936. Lissi Grethe, f. 25. 6. 1943. Keld Bennet, f. 10. 8. 1944.

40 a — »ASPESGAARD«. Tlf. 30 x. 35. Slg. 27,7 ha — Htk. 4-7-0-1 — Ejds. 41,500 — Grdsk. 23,500. Slægtens Eje i ca. 100 Aar. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1943 af: *Harald Poulsen*, f. 1. 8. 1916 paa Langegaard i Rutsk. (S. af Laurits P. og Margrethe, f. Svendsen). Elev paa Bh. Højsk. 1937—38 og Tune Landbrugssk. 1941—42. G. m. Erna Marie, f. Lassen, d. 24. 2. 1928 paa Vandtappergd. i Bodiilsk. (D. af Aage L. og Marie, f. Hansen).

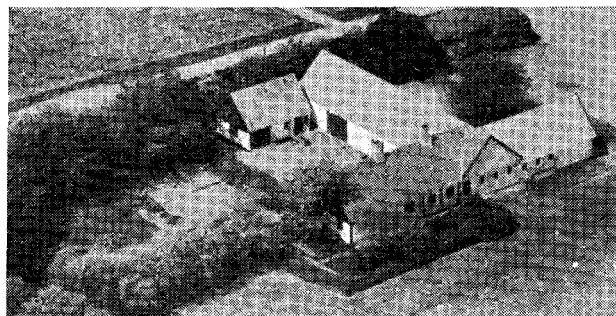
40 b — »THORSMINDE«. 37.—38. Slg. Pc. 6,6 ha — Htk. 0-7-3-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 6,300. 1 Td. Ld. er Frugt-

plantage. Overtoges 1932 af: *Jens Frederik Andersen*, f. 15. 9. 1906 i Hørup, Jyll. (S. af Søren A. og Nielsine, f. Jacobsen). G. m. Karen Andrea, f. Andersen, d. 26. 7. 1912 paa Østerly i Vesterm. (D. af Karl A. og Ane A.). Børn: Ruth Solveig, f. 12. 4. 1937. Annie Elisabeth, f. 21. 10. 1947.

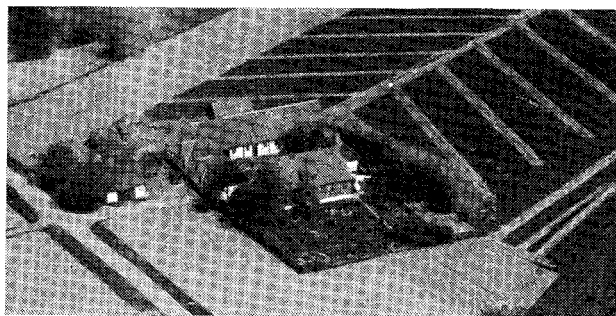

41 a — »PILEGAARD«. Tlf. 32 x. 36. Slg. 19,0 ha — Htk. 3-2-0-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 27,600 — Grdsk. 15,100. Bygningerne opført i Bindingsværk. Overtoges 1929 af: *Nicolaj Mortensen*, f. 2. 7. 1904 paa Yppernegd. i Nyker (S. af Ernst M. og Anna Margrethe, f. Klo). Elev paa Tune Landbrugssk. 1925—26. G. m. Olga Emilie Jensine, f. Jensen, d. 3. 9. 1904 i Vallinge-bjerget i Østerm. (D. af Janus J. og Anna, f. Marcher). Børn: Lissi, f. 12. 11. 1943.

41 f — »PILEVANG«. 36. Slg. Pc. 2,8 ha — Htk. 0-4-0-0 — Ejds. 10,800 — Grdsk. 2,800. Overtoges 1948 af: *Knud Leo Pedersen*, f. 2. 2. 1914 i Østerm. (S. af Johannes P. og Hansine, f. Funch).

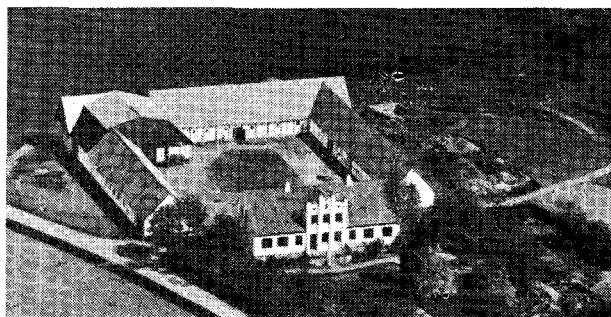

42 a — »LANDLYST«. 37.—38. Slg. Pc. 9,1 ha — Htk. 0-5-2-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 6,000. Overtoges 1923 af: *Hans Chr. Kofoed*, f. 18. 1. 1907 (S. af Hans Peter K. og Hansine Andrea Marie, f. Kofoed).

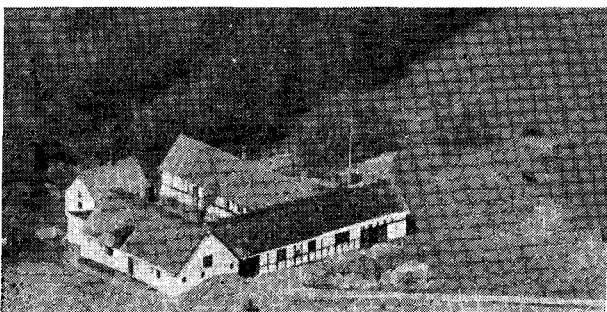
42 b — »LÆRKEKELUND«. Tlf. 85 u. 37.—38. Slg. Pc. 9,7 ha

— Htk. 0-6-1-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 6,800. Overtoges 1936 af: *Aksel Chr. Jensen*, f. 4. 4. 1911 paa Ejend. (S. af Andr. J. og Rasmine, f. Kofoed). G. m. Minna Andrea, f. Jensen, d. 30. 8. 1913 paa Broholm (D. af Andr. J. og Kristine, f. Christensen). Elev paa Bh. Husholdningssk. 1929 og paa L. Mfs. Højsk. 1931. Børn: Sven Ivar, f. 3. 1. 1945. Poul Arne, f. 22. 10. 1946.

43 a — »AAGAARD«. Tlf. 1 x. 37.—38. Slg. 22,1 ha — Htk. 3-7-1-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 35,000 — Grdsk. 18,600. 2 Td. Ld. er Eng. Stuehuset opf. 1900. Udbygn. ældre og opført i Bindingsværk. Overtoges 1944 af: *Anton Sode Kofoed*, f. 10. 5. 1912 paa Østre Klintgd. i Vesterm. (S. af Thorvald K. og Julie, f. Sode). Elev paa Bh. Højsk. 1931—32 og paa Høng Landbrugssk. 1936—37. G. m. Esther Louise, f. Dam, d. 14. 3. 1919 paa Gildesgd. i Ny-lars (D. af Hans D. og Margrethe, f. Skovgaard). Elev paa Bh. Højsk. 1938 og paa Klejsgaard Husholdningssk. 1942. Børn: Hans Anthon Sode, f. 21. 4. 1944. Troels Sode, f. 25. 9. 1946.

43 c — 37.—38. Slg. Pc. 8,8 ha — Htk. 1-1-3- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 15,500 — Grdsk. 8,400. Overtoges 1904 af: *Laurits Chr. Christensen*, f. 31. 12. 1878 i Klemensk. (S. af Karl Chr. C. og Vilhelmine, f. Jensen). G. m. *Frederikke Kristine*, f. Jensen, d. 14. 11. 1875 (D. af Michael Peter J. og Karoline, f. Andersen). Børn: Carl Andr., f. 9. 2. 1905.

43 d — »MØLLEHUSET«. 37.—38. Slg. Pc. 6,4 ha — Htk. 1-2-1-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 15,500 — Grdsk. 5,600. 1 Td. Ld. er Skov. Bygn. opført i Bindingsværk. Overtoges 1948 af: *Kjeld Ingvorse*, f. 1. 5. 1925 paa Duebjerggd. i Klemensk. (S. af Axel I. og Jenny, f. Hansen). Elev paa Bh. Højsk. 1945—46. G. m. Ruth, f. Olsen, d. 17. 5. 1928 paa Landsminde i Klemensk. (D. af Alfred O. og Gudrun, f. Hansen). Børn: Erna, f. 2. 10. 1947.

43 f — »OXHOLM«. Tlf. 85 y. 37.—38. Slg. Pc. 10,0 ha — Htk. 1-5-1-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 7,500. $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Krat og Aabrinke. Overtoges 1942 af: *Chrisitan August Bidstrup*, f. 7. 8. 1899 paa Karensminde (S. af Peter B. og Andrea,

f. Andersen). G. m. Karen Kristine Agnethe, f. Thomsen, d. 24. 7. 1904 paa Skovly (D. af Jørgen T. og Margrethe, f. Andersen). Børn: Erik Jørgen Peter, f. 21. 10. 1926.

43 h — »STENSHØJ«. 37.—38. Slg. Pc. 8,6 ha — Htk. 1-3-0-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 15,500 — Grdsk. 6,600 1 Td. Ld. er Krat og Klipper. Overtoges 1947 af: *Edvin Jobs. Jensen*, f. 20. 2. 1920 paa Langerup i Østerm. (S. af Emil J.) G. m. Petra, f. Bech, d. 17. 11. 1916 paa Lærkesvang i Poulsk. (D. af Niels Peter B. og Klara Karoline, f. Hansen). Børn: Ingrid Benditte, f. 16. 8. 1948.

43 n — »MØLLEVANG«. Tlf. 39 y. 37.—38. Slg. Pc. 6,8 ha — Htk. 0-6-3-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 5,300. 1 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1942 af: *Ove Jespersen Lund*, f. 21. 5. 1906 paa Lærkelund i Olsk. (S. af Emil L. og Marie Elisabeth, f. Mortensen). G. m. Elise Karoline Dorthea, f. Lund, d. 6. 2. 1922 paa Vennerly i Olsk. (D. af Hans L. og Anine, f. Hansen). Børn: Aage Birkemose, f. 15. 3. 1945. Inger Egelykke, f. 19. 4. 1948.

43 æ — »AABO«. 37.—38. Slg. Pc. 6,7 ha — Htk. 1-2-0- $\frac{1}{4}$ — Ejds. 15,500 — Grdsk. 5,900. Overtoges 1944 af: *Axel Dam*, f. 27. 2. 1914 paa St. Spagergd. (S. af Jens D. og Dagmar, f. Kure).

43 ø — »BÆKAGER«. 37.—38. Slg. Pc. 6,9 ha — Htk. 1-2-3-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 6,100. Overtoges 1936 af: *Ejnar Olsen*, f. 18. 4. 1920 paa Egely i Knudsk. (S. af Otto Daniel O. og Mogensine, f. Pedersen). G. m. Anna Elisabeth, f. Samson, d. 26. 9. 1908 i Rønne (D. af Jens S. og Petra, f. Knudsen). Børn: Ivar Johs., f. 7. 1. 1940.

44 a — »HJORTEGAARD«. Tlf. 44 y. 39. Slg. 27,9 ha — Htk. 5-7-3-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 37,000 — Grdsk. 18,800. 10 Td. Ld. er Skovløkke. Overtoges 1948 af: *Andreas Peter Jensen Sose*, f. 18. 9. 1900 i U. S. A. (S. af Peter S. og Oliva, f. Olsen). G. m. Ellen Elise, f. Pedersen, d. 6. 2. 1903 paa Solvænge i Klemensk. (D. af Jens P. og Anna, f. Hansen).

44 b — »LÆRKESHØJ«. Tlf. 44 u. 39. Slg. Pc. 11,4 ha — Htk. 1-5-2-1¼ — Ejds. 18,500 — Grdsk. 7,600. 1 Td. Ld. er Mose. Overtoges 1924 af: *Jens Georg Pibbl*, f. 4. 8. 1894 paa Krusegaard i Pouls. (S. af Jens Peter P. og Gine Kathrine, f. Jacobsen). Elev paa Haslev Højsk. og paa Haslev Landbrugssk. G. m. Hedvig Marie, f. Rasmussen, d. 14. 3. 1902 i Nyker (D. af Hans Chr. R. og Julie Kathrine Marie, f. Sonne). Elev paa Faarevejle Højsk. Børn: Villy Rasmussen, f. 14. 7. 1930. Inge Margit, f. 29. 10. 1934.

44 c — »HJORTAGER«. Tlf. 75 u. 39. Slg. Pc. 8,5 ha — Htk. 1-1-3-1¼ — Ejds. 14,000 — Grdsk. 5,800. Overtoges 1921 af: *Henrik Larsen Kjær*, f. 9. 3. 1895 paa Perlevang (S. af Hans Peter K. og Julie, f. Ipsen). G. m. Sara Marie Nielsen, f. Haakonsson, d. 15. 5. 1908 i Allinge (D. af Anthon H. og Ida, f. Petersen). Børn: Inge Marie, f. 17. 3. 1928. Haakon Hans Peter, f. 22. 4. 1939.

44 f — »SØVANG«. 1. Vdg. Pc. 12,3 ha — Htk. 1-3-3-1½ — Ejds. 22,000 — Grdsk. 9,000. Overtoges 1924 af: *Christian Charles Math. Marcher*, f. 24. 7. 1899 paa Ejend. (S. af Hans Math. M. og Petrea, f. Olsen). Elev paa Bh. Højsk. 1918—19. G. m. Valborg Louise, f. Larsen, d. 6. 1. 1904 i Østerm. (D. af Chr. L. og Louise, f. Olsen). Børn: Kaj, f. 23. 8. 1925. Iris, f. 9. 4. 1927. Gunver, f. 27. 4. 1931. Ketty, f. 27. 4. 1937.

44 k — »HYRDENSMINDE«. 39. Slg. Pc. 8,4 ha — Htk. 1-1-0-¼ — Ejds. 10,500 — Grdsk. 4,100. Overtoges 1915 af: *Karl Elfstrøm*, f. 24. 12. 1883 i Sandvig. G. m. Anine Mathilde, f. Pedersen, d. 31. 10. 1889 i Vester. (D. af Hans P. og Anthonine, f. Hansen). Børn: Anna, f. 20. 2. 1909. Gunhilda Vilhelmine, f. 5. 6. 1912. Valdemar, f. 14. 6. 1916. Louis Hilmann, f. 25. 12. 1920.

44 m — »HJORTSHØJ«. 39. Slg. Pc. 5,1 ha — Htk. 1-2-2-¼ — Ejds. 11,000 — Grdsk. 4,000. Overtoges 1940 af: *Matbias Vilb. Svendsen*, f. 10. 7. 1889 paa Skovvang i Klemensk. (S. af Anders S. og Mine, f. Jensen). Børn: Ruth, f. 5. 11. 1923.

44 q — »LØVHØJ«. 39. Slg. Pc. 12,4 ha — Htk. 1-7-1-0 — Ejds. 17,500 — Grdsk. 7,300. Overtoges 1948 af: *Thorkila Ove Villy Hansen*, f. 13. 9. 1907 i Fakse (S. af Anders Peder H. og Laura Elisabeth, f. Pedersen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1932—33. G. m. Magda, f. Drejer, d. 24. 8. 1906 i Pedersk. (D. af Lars Peder D. og Martha, f. Sejersen). Børn: Ernst Drejer, f. 20. 8. 1937. Erna Drejer, f. 17. 12. 1944.

44 n — »AAHUSET«. 39. Slg. Pc. 7,6 ha — Htk. 1-2-3-1½ — Ejds. 13,800 — Grdsk. 5,800. Overtoges 1926 af: *Aksel Peder Kofoed*, f. 26. 12. 1897 paa Mosevang i Klemensk. (S. af Janus K. og Oline, f. Schou). G. m. Anna Margrethe, f. Ipsen, d. 30. 9. 1897 paa Vennely (D. af Hans Peter I. og Eleonora, f. Thorby). Børn: Else Margrethe, f. 6. 6. 1920. Elly Emilie, f. 24. 5. 1933. Kjeld Arne, f. 28. 1. 1943.

45 a — »LI. SPAGERGAARD«. Tlf. 75 y. 40. Slg. 18,5 ha — Htk. 3-2-1-1½ — Ejds. 40,000 — Grdsk. 18,600. ½ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1936 af: *Janus Vald. Jensen*, f. 4. 7. 1911 paa Birkely i Vester. (S. af Vald. J. og Kristine, f. Andersen). G. m. Ellen Petrea, f. Madsen, d. 20. 10. 1914 paa Fejlereg. i Nylars (D. af Peter M. og Anine, f. Pedersen). Børn: Peder Vald. f. 2. 3. 1934.

45 d — »SØBORG«. 39. Slg. Pc. 9,6 ha — Htk. 1-6-0-¾ — Ejds. 15,500 — Grdsk. 6,600. 3 Td. Ld. Krat, Eng og Klipper. Overtoges 1947 af: *Hans Andr. Hansen*, f. 20. 2. 1914 (S. af Martin H. og Kristine, f. Marcher). G. m. Sofie Lilly, f. Hansen, d. 20. 2. 1923 i Vester. (D. af Johannes H. og Anine, f. Marcher). Børn: Finn Erik, f. 7. 8. 1948.

46 a — »ST. SPAGERGAARD«. Tlf. 15. 41. Slg. 51,4 ha — Htk. 9-7-0-1½ — Ejds. 75,000 — Grdsk. 36,000. 22 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1944 af: *Leo Dam*, f. 11. 12. 1912 paa Gaarden (S. af Jens D. og Dagmar, f. Kure). Elev paa Tune Landbrugsskole 1934—35. G. m. Ingeborg Anine, f. Marcher, d. 4. 4. 1921 paa Skovly i Øster. (D. af Anton M. og Anine, f. Clausen). Elev paa Bh. Husholdningsk. Børn: Ingrid Lillian, f. 29. 6. 1945.

46 b — »VANGSBO«. Tlf. 12. 41. Slg. Pc. 15,4 ha — Htk. 2-6-0-0 — Ejds. 29,000 — Grdsk. 15,700. Overtoges 1919 af: *Jens Carl Hansen*, f. 1. 5. 1889 paa Hullegd. i Rø (S. af Jens Peter H. og Karoline, f. Petersen). Elev paa Bh. Højsk. og Dalum

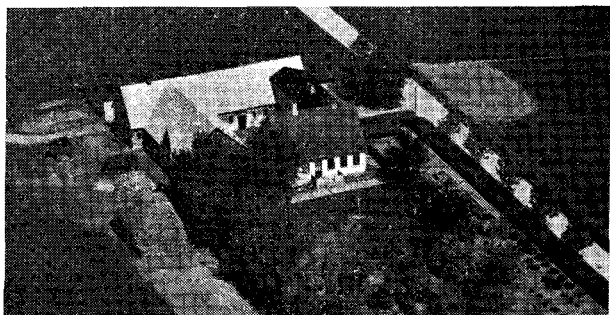
Landbrugssk. G. m. Ellen Marie, f. Marcher, d. 26. 11. 1895 paa Spidsegd. i Poulsk. (D. af Niels M. og Karoline, f. Jensen). Elev paa Bh. Højsk. Børn: Jens Edv., f. 26. 8. 1928. Kirsten Marie, f. 26. 2. 1931.

47 a — »EGESKOVSGAARD«. Tlf. 33. 42. Slg. 40,0 ha — Htk. 5-7-1-2¼ — Ejds. 44,000 — Grdsk. 22,500. 11 Td. Ld. er Skov. Udbygningerne ældre og opf. i Bindingsværk. Overtoges 1948 af: *Hans Peter Nielsen*, f. 7. 3. 1918 paa Gaarden (S. af Peter Math. N. og Laura, f. Larsen). Elev paa Bh. Højsk. 1941—42. G. m. Alfhild Elisabeth, f. Hansen, d. 30. 1. 1917 paa Kofoedsminde i Aaker (D. af Alfred H. og Kristine, f. Larsen).

47 b — »EGEVANG«. Tlf. 56. 42. Slg. Pc. 11,5 ha — Htk. 2-0-1-0 — Ejds. 21,500 — Grdsk. 11,500. Overtoges 1943 af: *Knud Ingvorsen*, f. 24. 5. 1918 paa Ejend. (S. af Chr. I. og Manny, f. Jensen). Elev paa Kærehave Landbrugssk. 1942—43. G. m. Ellen, f. Abrahamsen, d. 6. 9. 1919 i Klemensk. (D. af Chr. A. og Karen, f. Espersen). Børn: Birgit, f. 9. 6. 1946. Agne-the, f. 30. 8. 1948.

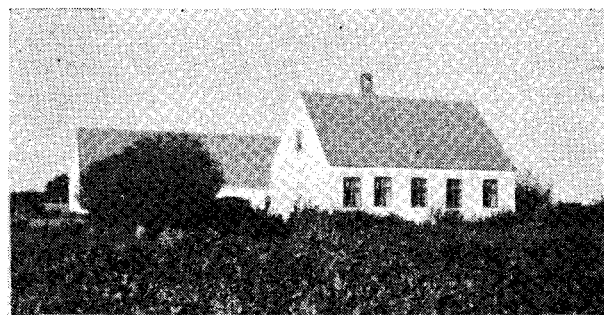
48 a — »NY ELLESKOV«. Tlf. 79 x. 43. Slg. 9,5 ha — Htk. 1-7-1-0 — Ejds. 23,000 — Grdsk. 10,200. Overtoges 1938 af: *Henning Cordua Dahl*, f. 11. 3. 1909 paa Nørregd. i Vester. (S. af Frederik D. og Frederikke, f. Cordua). Elev paa Bornh.

Højsk. 1927—28. G. m. Magda Marie, f. Jensen, d. 18. 9. 1910 paa Elleskovsgd. (D. af Oluf J. og Marie, f. Nielsen). Børn: Ejvind Jensen, f. 20. 5. 1935. Helge Jensen, f. 13. 1. 1939. Folmer Jensen, f. 13. 2. 1941. Inge, f. 28. 12. 1946.

48 b — »ELLEHUS«. Tlf. 71 y. 43. Slg. Pc. 19,0 ha — Htk. 1-4-3-0 — Fjds. 26,000 — Grdsk. 11,500. 5 Td. Ld. er Skov. Overt. 1942 af: *Niels Aage Jespersen*, f. 28. 4. 1915 i Assing, Jyll. (S. af Jesper Vejen J. og Kristine, f. Knudsen). Elev paa Hoptrup Højsk. 1937—38. G. m. Karla Kofoed, f. Pihl, d. 20. 5. 1915 i Vester. (D. af Janus P. og Kristine, f. Kofoed). Elev paa Hoptrup Højsk. 1937. Børn: Birte Vejen, f. 26. 7. 1941. Inger Kristine Vejen, f. 2. 4. 1944. Else Kofoed, f. 10. 12. 1945. Niels Bjarne Vejen, f. 12. 8. 1947.

48 c — »BRODAL«. Tlf. 89. 43. Slg. Pc. 5,8 ha — Htk. 1-0-1-2½ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 6,300. Overtoges 1941 af: *Ejnar Math. Andersen*, f. 11. 8. 1911 paa Ejend. (S. af Chr. A. og Anine, f. Schou). G. m. Else Margrethe, f. Pihl, d. 28. 10. 1918 paa Egely i Rø (D. af Aksel P. og Mathilde, f. Svendsen).

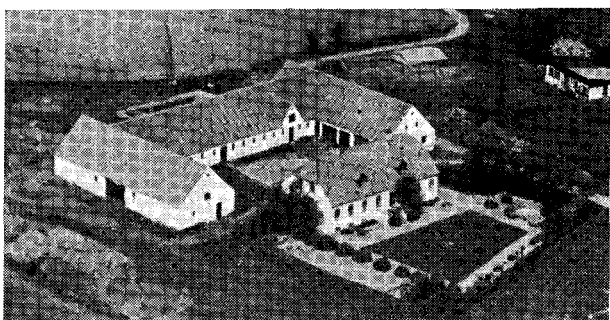
48 d — »SKOVVANG«. 43. Slg. Pc. 10,1 ha — Htk. 0-6-0-1 — Ejds. 11,000 — Grdsk. 5,000. 4 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1942 af: *Eiler Vilb. Hansen*, f. 30. 9. 1914 paa Munkegd. i Klemensk. (S. af Anders H. og Marie, f. Larsen). Elev paa Kærehave Landbrugssk. 1936—37. G. m. Elly, f. Nielsen, d. 24. 12. 1916 paa Skovbo (D. af Hans N. og Anna, f. Jørgensen). Børn: Hans Erik, f. 6. 7. 1946.

48 k — »ELLELYST«. 43. Slg. Pc. 4,9 ha — Htk. 1-0-2-1 — Ejds. 12,500 — Grdsk. 4,700. Overtoges 1928 af: *Hans Chr. Pedersen*, f. 10. 10. 1896 (S. af Peter Andr. P. og Julie Margrethe, f. Lund). G. m. Anna Kristine, f. Christiansen, d. 25. 8. 1908 i Olsk. (D. af Christian Math. C. og Marie, f. Holm). Børn: Edith Marie, f. 25. 4. 1933. Gert Julius, f. 6. 9. 1936. Sven Erik, f. 28. 3. 1948.

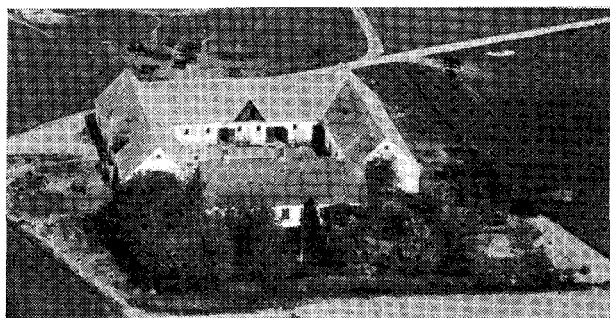

48 m — »ELLEHØJ«. 43. Slg. Pc. 5,8 ha — Htk. 1-1-3-1¼ — Ejds. 12,500 — Grdsk. 5,400. Overtoges 1928 af: *Emil Chr. Ipsen*, f. 10. 5. 1895 i Østerm. (S. af Sinius I. og Line, f. Nielsen). G. m. Thora Marie, f. Pedersen, d. 2. 9. 1904 i Rø (D. af Karl Chr. Math. P. og Karoline, f. Jespersen). Børn: Børge, f. 6. 6. 1924. Kaj, f. 4. 10. 1929. Hjördis Elin, f. 30. 8. 1833. Erik.

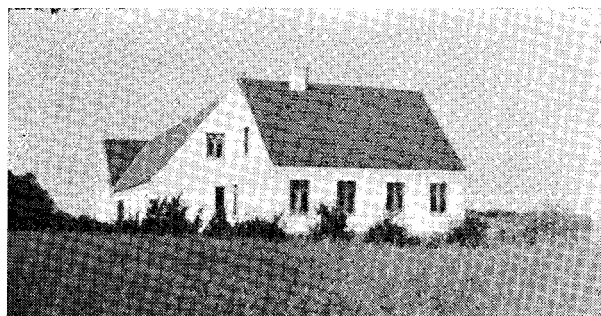
48 n — »ELLESKOV«. Tlf. 3 y. 43. Slg. Pc. 12,3 ha — Htk. 1-5-2-2¼ — Ejds. 17,500 — Grdsk. 8,400. 4 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1947 af: *Thorvald Jobs. Krøjer*, f. 11. 8. 1900 paa Krøjersminde i Klemensk. (S. af Michael K. og Sanne, f. Kure). Elev paa Bh. Højsk. 1923—24. G. m. Olga Kristine, f. Rasmussen, d. 29. 10. 1911 i Helsing (D. af Carl R. og Marie, f. Hansen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1931. Børn: Rita, f. 2. 1. 1937. Sanne, f. 11. 9. 1938. Mimmi, f. 5. 8. 1947.

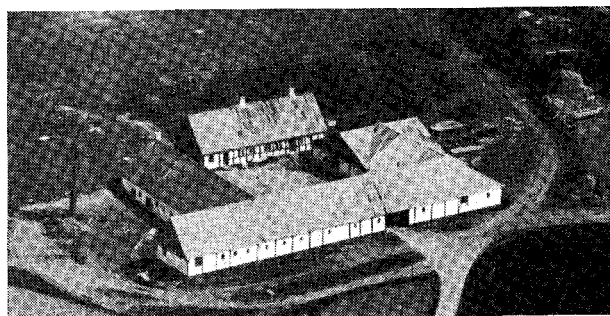
49 a — »KROGGAARD«. Tlf. 3 x. 44. Slg. 28,1 ha — Htk. 3-5-3-¾ — Ejds. 36,000 — Grdsk. 16,900. 12 Td. Ld. er Skov, Eng, Klipper og Skrænter. Slægtens Eje gennem 3 Generationer. Overtoges 1937 af: *Frank Jensen*, f. 8. 9. 1909 paa Gaarden (S. af Adolf J. og Petra, f. Thorsen). Elev paa Tune Landbrugssk. Forpagtet 1948 af: *Knud Landschoff*, f. 10. 4. 1921 paa Kærgd. i Vesterm. (S. af Hans Andr. og Elisabeth, f. Landschoff). Elev paa Egaa Eftersk. 1938—39 og paa Slangerup Landbrugssk. 1945—46. G. m. Inger, f. Printz Nielsen, d. 17. 6. 1922 i Nordby, Samsø (D. af Johs. N. og Gerda, f. Printz).

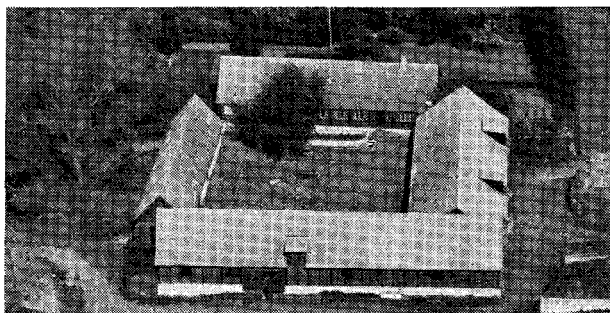
50 a — »HOLSEGAARD«. Tlf. 17 y. 45. Slg. 26,6 ha — Htk. 3-4-2-1¼ — Ejds. 31,000 — Grdsk. 13,400. 19 Td. Ld. er Skov, Krat og Lyng. Overtoges 1942 af: *Ejner Rasmussen*, f. 7. 12. 1913 paa Dalshøj (S. af Adolf R. og Marie, f. Hansen). Elev paa Haslev Højskole 1935—36. G. m. Anna Marie, f. Larsen, d. 23. 2. 1917 paa Jacobsminde i Klemensk. (D. af Jakob L. og Anna Amanda, f. Jensen). Elev paa Faarevejle Højsk. 1939. Børn: Agnethe Marie, f. 4. 9. 1943. Niels Jakob, f. 24. 10. 1944. Birger Andr. f. 23. 2. 1946. Poul Ejner, f. 12. 5. 1947.

50 f — »MØLLEBJERG«. 45. Slg. Pc. 5,2 ha — Htk. 0-7-3-2½ — Ejds. 13,000 — Grdsk. 4,400. Overtoges 1940 af: *Jobannes Peter Rasmussen*, f. 9. 9. 1912 paa Eskildsgd. i Ibsk. (S. af Adolf R. og Marie, f. Hansen). Elev paa Haslev Højsk. 1934—35. G. m. Eva Margrethe, f. Jensen, d. 2. 6. 1917 paa Damager (D. af Janus J. og Sofie, f. Bidstrup). Børn: Jørn Johs. f. 11. 11. 1938. Inge Lise, f. 9. 3. 1941.

51 a — »LØKKEGAARD«. Tlf. 17 x. 46. Slg. 32,0 ha — Htk. 4-0-1-1½ — Ejds. 38,000 — Grdsk. 21,200. 13 Td. Ld. er Skov og Klipper. Overtoges 1935 af: *Axel Poulsen*, f. 2. 12. 1906 paa Gaarden (S. af Andreas P. og Anne Kathrine, f. Pedersen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1925—26. G. m. Margith Irene Mathilde, f. Pedersen, d. 15. 8. 1912 paa Aagd. i Østerm. (D. af Otto P. og Marie, f. Henriksen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1931. Børn: Jørgen Vagn, f. 16. 11. 1936. Gert Walther, f. 20. 5. 1939. Anne-Lise, f. 20. 4. 1943. Inger og Olai, f. 10. 1. 1948.

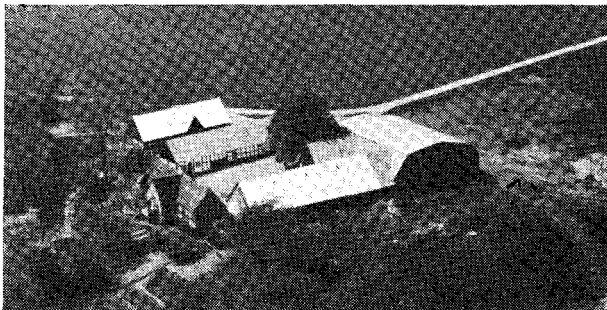

52 a — »KNARREGAARD«. Tlf. 1/v. 4/. Slg. 34,0 ha — Ejds. 31,000 — Grdsk. 15,500. 32 Td. Ld. er Skov, Lyng og Klipper. Slægtens Eje gennem 300 Aar. Overtoges 1937 af: *Ove Jobs. Jensen*, f. 19. 9. 1909 paa Gaarden (S. af Janus J. og Alma, f. Hansen). Elev paa L. Mfs. Højsk. G. m. Edith, f. Rasmussen, d. 25. 1. 1915 (D. af Adolf R. og Marie, f. Hansen). Børn: Tove Margrethe, f. 22. 1. 1939. Kjeld Sander, f. 19. 4. 1942. Ruth Benedikte, f. 10. 4. 1945.

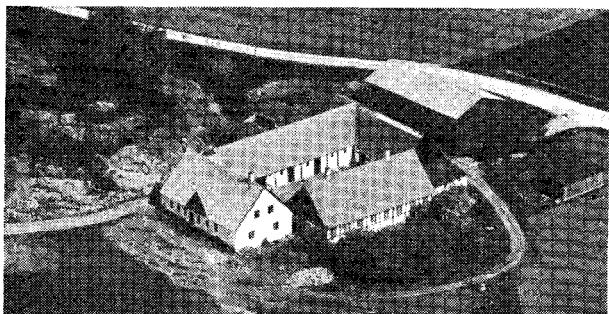
52 b — »GRANLUND« 47. Slg. Pc. 6,9 ha — Htk. 0-4-1-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 8,000 — Grdsk. 3,300. Overtoges 1930 af: *Harry Jensen*, f. 15. 5. 1905 i Klemensk. (S. af Hans J. og Marie Elsiné, f. Sonne). G. m. Dagny Marie, f. Hansen, d. 29. 8. 1902 (D. af Julius H. og Johanne, f. Carlsen). Børn: Henning Andr., f. 25. 9. 1931. Ejner Aage, f. 12. 10. 1933. Aksel Frederik, f. 11. 10. 1936. Erik, f. 5. 1. 1939. Harald, f. 3. 11. 1940. Thorkild, f. 6. 7. 1944.

52 d — »ROVANG« 10,8 ha — Htk. 1-4-1-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 10,900. Overtoges 1945 af: *Hans Chr. Svendsen*, f. 20. 10. 1886 paa Nordvang (S. af Niels S. og Margrethe, f. Dahl). G. m. Cytence Larsen, f. Bach, d. 27. 3. 1887 i Viborg (D. af Lars B. og Rikke, f. Larsen). Børn: Rigmor Margrethe, f. 17. 5. 1916. Johannes Chr. Bach, f. 24. 6. 1922. Viggo Chr. Bach, f. 26. 10. 1927. Henning Bach, f. 19. 4. 1930.

53 a — »STANGEGAARD« pr. Gudhjem. Tlf. Østerlars 69 y. 48. Slg. 24,3 ha — Htk. 4-1-1-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 28,000 — Grdsk. 15,300. 10 Td. Ld. er Skov, Lyng og Klipper. Overtoges 1931 af: *Hans Chr. Pedersen*, f. 26. 12. 1898 paa Hallegd. i Knudsk. (S. af Johan Henrik P. og Karoline Kathrine f. Jensen). Elev paa Tune Landbrugssk. G. m. Ellen Marie, f. Sode, d. 3. 12. 1901 paa Mariendal i Knudsk. (D. af Laurits S. og Laura). Børn: Inga, f. 4. 11. 1934. Lilly Marie, f. 11. 9. 1937. Randi Kirsten, f. 8. 7. 1939. Rudolf Verner Johs. f. 28. 7. 1941. Louis Villads, f. 25. 3. 1945.

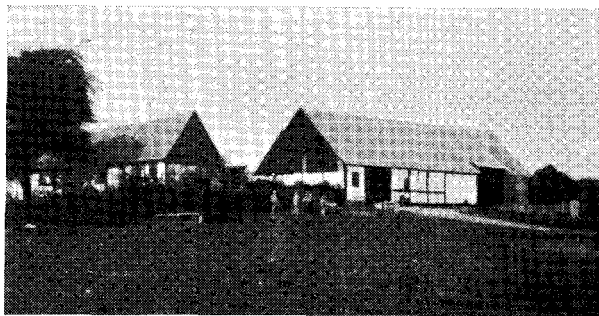

54 a — »KOBDEGAARD« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhjem 21. 2. Vdg. 97,0 ha — Htk. 21-5-2- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 135,000 — Grdsk. 86,500. 39 Td. Ld. er Skov. Bygningerne ældre og opført i Bindingsværk. Overtoges 1945 af: *Otto Agerschou Petersen*, f. 5. 9. 1907 i Ø. Starup, Vejle. G. m. Agnete Borgen, f. Müller, d. 30. 4. 1910 i Aaker. Børn: Astrid Agerschou, f. 1. 10. 1946.

54 d — »MYRELÆNGEN« pr. Gudhjem. Tlf. Østerlars 69 x.

49. Slg. Pc. 15,0 ha — Htk. 2-4-0-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 23,500 — Grdsk. 11,200. 8 Td. Ld. er Skov og Klipper. Bygningerne delvis opført i Bindingsværk. Overtoges 1933 af: *Anker Andr. Kofoed*, f. 3. 7. 1908 (S. af Ole K. og Laura, f. Nielsen). G. m. Else Andrea Marie, f. Hansen, d. 24. 5. 1912 paa Hyldegd. i Olsk. (D. af Janus H. og Hansine, f. Hansen). Børn: Ulla, f. 24. 8. 1934. Thor Anker, f. 20. 12. 1936. Finn Hansen, f. 17. 12. 1939. Jytte, f. 4. 7. 1944. Orla Jack, f. 20. 11. 1947.

55 ab — »NYGAARD« Tlf. 48 y. 1. Vdg. 36,2 ha — Htk. 3-4-0-1 — Ejds. 35,000 — Grdsk. 20,600. 11 Td. Ld. er Skov, Eng og Mose. Overtoges 1928 af: *Valdemar Nielsen Lund*, f. 25. 10. 1897 paa Strandgaarden i Olsk. (S. af Martin L. og Jensine, f. Lind). Elev paa Kærehave Landbrugsskole 1923—24. G. m. Gerda Hansine, f. Espersen, d. 25. 2. 1904 paa Engvang i Klemensker (D. af Chr. E. og Karna, f. Grønbech). Børn: Ulla Margrethe, f. 1. 3. 1931. Mogens, f. 1. 5. 1932. Poul Vald., f. 22. 4. 1938. Ingelise, f. 12. 8. 1944.

55 d — »NYHOLT« Tlf. 45 y. 1. Vdg. Pc. 20,2 ha — Htk. 1-3-0-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 12,600. 2 Td. Ld. er Skov og Klipper. Overtoges 1918 af: *Niels Chr. Westh*, f. 16. 6. 1891 paa Skovshøj (S. af Niels Peter W. og Anne Jørgine, f. Jensen). G. m. Kristine Nikoline, f. Nielsen, d. 31. 5. 1894 i Rønne (D. af Niels N. og Eleonora, f. Larsen). Børn: Helga Kristine, f. 18. 11. 1920. Rigmor Kristine, f. 15. 5. 1923. Niels Vilmer, f. 3. 6. 1930.

55 f — »BÆKKEBO« Tlf. 63. 1. Vdg. Pc. 14,1 ha — Htk. 1-3-0-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 10,200. Bygn. ældre og delvis opf. i Bindingsværk. Slægtens Eje gennem 3 Generationer. Overtoges 1946 af: *Karl Chr. Kjøller*, f. 22. 5. 1918 paa Ejend. (S. af Christian K. og Thora, f. Rønne). G. m. Martha Marie, f. Kjøller, d. 9. 6. 1920 paa Dalshøj (D. af Laurits K. og Dorthea, f. Kjøller).

55 g — »NYDAL« Tlf. 59 y. 1. Vdg. Pc. 17,8 ha — Htk. 1-1-3-1 — Ejds. 26,500 — Grdsk. 11,300. 1 Td. Ld. er Skov og Lyng. Slægtens Eje gennem 3 Generationer. Overtoges 1939 af: *Ejnar Alfred Bendtsen*, f. 15. 9. 1913 paa Ejend. (S. af Alfred B. og Ellen, f. Ipsen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1934—35. G. m. Sigrid Jensen, f. Sonne, d. 9. 4. 1917 i Rutsk. (D. af Jens S. og Olga, f. Jensen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1937. Børn: Edle, f. 8. 5. 1944.

55 m — »SKOVSHØJ« Tlf. 45 x. 1. Vdg. Pc. 16,3 ha — Htk. 0-7-2-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 21,500 — Grdsk. 9,000. 2 Td. Ld. er Skov og Eng. Overtoges 1924 af: *Jens Chr. Emil Westh*, f. 9. 7. 1893

paa Ejend. (S. af Niels Peter W. og Anna, f. Jensen). Elev paa Bh. Højsk. 1917—18. G. m. Anna, f. Madsen, d. 6. 2. 1904 i lbsk. (D. af Hans M. og Andrea, f. Pedersen). Børn: Inge Birgit, f. 22. 10. 1929. Erna Grethe, f. 12. 11. 1930. Knud Emil, f. 9. 1. 1934. Ruth Edel, f. 13. 3. 1936. Paul Arne, f. 27. 4. 1939.

56 b — pr. Gudhjem. Tlf. Gudhjem /9 v. 2. Vdg. Pc. 5,7 ha — Htk. 1-0-1-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 8,000 — Grdsk. 3,300. Ejer: *Jens Laurentius Ipsen*, f. 13. 1. 1892. Børn: Anny Petra, f. 19. 6. 1919. Valborg Kristine, f. 25. 7. 1920. Hans Peter, f. 15. 3. 1925.

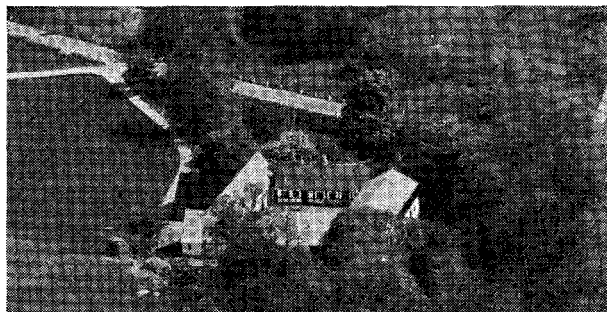

56 f — »BUGGEMØLLEN«. Tlf. 73. 14. Vdg. Pc. 11,6 ha — Htk. 2-2-2-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 45,500 — Grdsk. 12,200. Overtoges 1920 af: *Martin Andr. Elleby*, f. 27. 10. 1893 paa Ellebygd. i Østerm. (S. af Laurits E. og Mathea, f. Kofoed). G. m. Ester Elisabeth Julie, f. Jensen, d. 13. 6. 1901 paa Skolen i Vesterm. (D. af Johannes J. og Hansine, f. Henriksen). Børn: Knud Evald, f. 5. 4. 1923. Gudrun, f. 21. 10. 1932.

57 a — »PÆREGAARD« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhjem 68 y. 3. Vdg. 28,5 ha — Htk. 7-1-0-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 49,000 — Grdsk. 27,200. 4 Td. Ld. er Skov, Have og Veje. Overtoges 1934 af: *Carl Theodor Svendsen*, f. 23. 9. 1896 paa Ll. Frigid. i Østerm. (S. af Hans S. og Georgine, f. Kjølner). Elev paa Bornh. Højskole og paa Kærehave Landbrugssk. G. m. Mary, f. Jensen, d. 2. 12. 1909 paa St. Munekgd. i Østerm. (D. af Christian J. og Marie, f. Riis). Børn: Grethe Marie, f. 6. 2. 1937. Kaj Georg, f. 9. 7. 1938. Elisabeth Kirstine, f. 3. 6. 1940.

58 — »RAAGELUNDSGAARD«. Tlf. 37 y. 4. Vdg. 15,3 ha — Htk. 2-7-3- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 23,000 — Grdsk. 9,900. 4 Td. Ld. er Skov, Eng og Klipper. Overtoges 1946 af: *Karl Hansen Lund*, f. 21. 5. 1897 paa Agerbygd. (S. af Janus L. og Julie, f. Holm). G. m. Laura Kristine, f. Olsen, d. 11. 1. 1901 paa Gaarden (D. af Hans Chr. O. og Julie, f. Hansen). Børn: Gunnar, f. 3. 11. 1926.

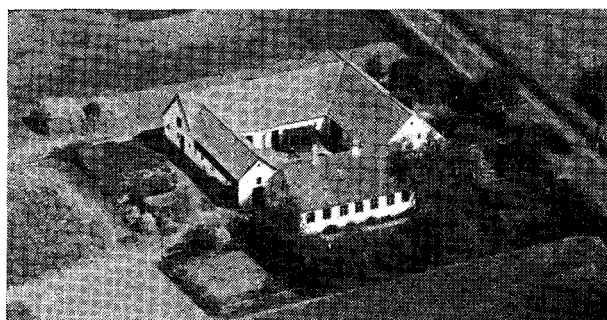

Gunhild, f. 18. 9. 1928. Edith, f. 30. 10. 1934. Erik, f. 12. 7. 1937.

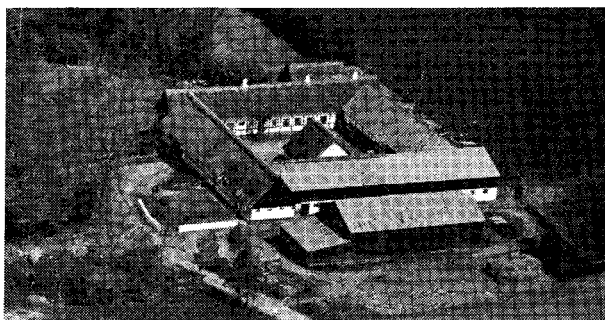
59 a — »LEHNSBJERGGAARD« pr. Gudhjem. 5. Vdg. 11,3 ha — Htk. 2-3-2- $\frac{1}{4}$ — Ejds. 23,000 — Grdsk. 9,600. 3 Td. Ld. er Skov og 2 Td. Ld. Eng. Overtoges 1921 af: *Hans Harald Anthonius Jensen*, f. 17. 8. 1890. (S. af Henrik J. og Marie, f. Christensen). G. m. Gunhild Margrethe, f. Rasmussen, d. 27. 6. 1890 i lbsk. (D. af Niels R. og Marie, f. Sommer). Børn: Kirsten Marie, f. 9. 10. 1922.

59 c — »SKOVLUND«, 5. Vdg. Pc. 8,2 ha — Htk. 1-3-0-2 — Ejds. 13,000 — Grdsk. 6,000. Overtoges 1928 af: *Henrik Emil Jensen*, f. 17. 9. 1902 (S. af Henrik J. og Marie J.) G. m. Magdalene, f. Bech, d. 4. 12. 1902 i Poulsk. (D. af Nikolaj B. og Petra Karoline, f. Pihl). Børn: Kaj Flemming, f. 8. 8. 1929. Finn Carsten, f. 20. 12. 1933. Dorit Elinor, f. 14. 5. 1936.

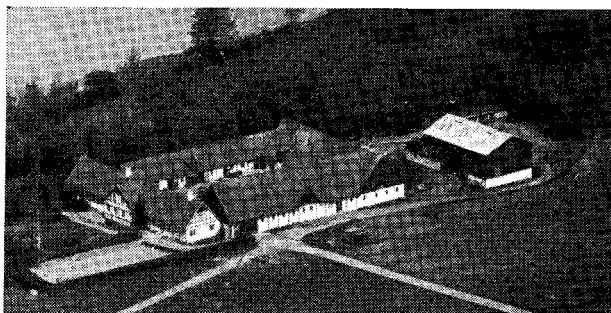
59 e — »LEHNSBJERG« pr. Gudhjem. 5. Vdg. Pc. 6,3 ha — Htk. 1-0-1-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 12,500 — Grdsk. 5,400. Overtoges 1942 af: *Adolf Math. Hansen*, f. 15. 8. 1901 i Rutsk. (S. af Laurits H. og Anna, f. Jørgensen). G. m. Helga Marie, f. Krag, den 15. 1. 1912 i Vesterm. (D. af Jørgen K. og Anna, f. Kofoed). Børn: Birthe Krag, f. 3. 8. 1936. Orla Krag, f. 11. 12. 1938.

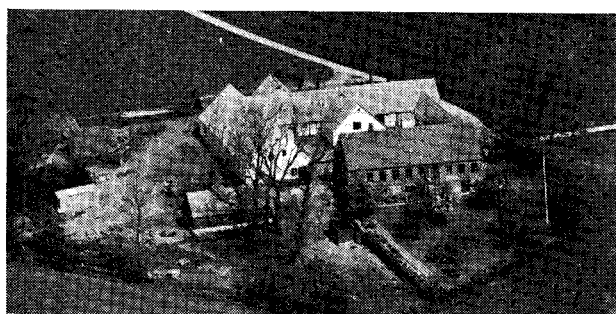
59 n — »DALSHØJ« pr. Gudhjem. 5. Vdg. Pc. 9,2 ha — Htk. 2-2-2-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 20,000 — Grdsk. 8,200. 2 Td. Ld. er Fredsskov og 2 Td. Ld. Eng. Overt. 1923 af: *Abel Mathias Nygaard*, f. 23. 7. 1886 i Aakirkeby (S. af Andreas N. og Karoline, f. Mortensen). G. m. Karen Bolette, f. Kjær, d. 27. 1. 1893 paa Perlevang (D. af Hans Peter K. og Julie f. Ipsen). Børn: Carl Andr. Kjær, f. 11. 10. 1917. Andreas Peter, f. 17. 2. 1919. Ernst Julius Kjær, f. 11. 5. 1921. Eva Karoline Kjær, f. 11. 5. 1921. Bodil Kristine Kjær, f. 1. 6. 1922. Hans Peter Kjær, f. 2. 6. 1923. Otto Almann Kjær, f. 20. 6. 1924. Else Birgitte Kjær, f. 3. 6. 1925. Lilly Mathea Kjær, f. 2. 4. 1927. Elmer Math. Kjær, f. 1. 10. 1928.

60 a — »SLETTEGAARD« pr. Gudhjem. Tlf. Østerlars 46 x. 6. Vdg. 39,3 ha — Htk. 8-6-2-1 — Ejds. 54,000 — Grdsk. 32,000. 12 Td. Ld. er Skov og Skrænter. Bygn. er delvis opført i Bindingsværk. Overtoges 1926 af: *Hans William Sonne Harild*, f. 22. 11. 1897 i Neksø (S. af Hans Berg H. og Oliva, f. Sonne). G. m. Marie Louise Juliane, f. Munch, d. 14. 10. 1900 i Neksø (D. af Hans M. og Kirstine, f. Thuesen). Børn: Lene Kirstine, f. 16. 12. 1937.

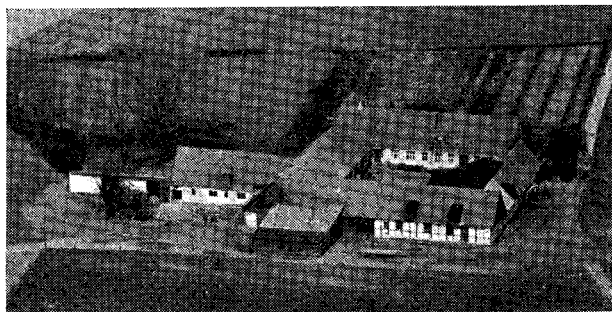

61 a — »GADEGAARD« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhjem 61 x. 7. Vdg. 28,2 ha — Htk. 6-3-2-2½ — Ejds. 52,000 — Grdsk. 27,800. 5½ Td. Ld. er Skov og Aa. Bygningerne er delvis opført i Bindingsværk. Overtoges 1924 af: *Poul Sonne Harild*, f. 21. 5. 1899 i Neksø (S. af Hans Berg H. og Oliva, f. Sonne). Elev paa Faarevejle Højsk. 1917—18 og paa Haslev Landbrugssk. 1920—21. G. m. Petra Marie, f. Funch, d. 7. 1. 1900 i Neksø (D. af Andreas F. og Antoinette Juliane, f. Kofoed). Elev paa Hoptrup Højsk. 1921. Børn: Sven Sonne, f. 18. 7. 1926. Knud Sonne, f. 24. 3. 1929. Jens Andr. Sonne, f. 11. 4. 1931. Poul Erik Sonne, f. 1. 5. 1935.

62 a — »DAMMEGAARD« pr. Gudhjem. Tlf. Østerlars 38. 8. Vdg. 33,7 ha — Htk. 6-5-3-1½ — Ejds. 55,000 — Grdsk.

30,500. 3 Td. Ld. er Veje og Klipper. Overtoges 1918 af: *Jørgen Alexander Andersen*, f. 25. 3. 1893 paa Gaarden (S. af Andreas A. og Margrethe Kristine, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højskole og paa Ladelund Landbrugssk. G. m. Rigmor, f. Hansen, d. 22. 7. 1897 paa Bukkegd. (D. af Oluf H. og Sofie, f. Hjorth). Børn: Poul Andr., f. 15. 3. 1922. Arne, f. 29. 5. 1924.

63 a — »VESTERGAARD«. Tlf. 14. 9. Vdg. 30,4 ha — Htk. 5-3-3-¾ — Ejds. 48,000 — Grdsk. 25,400. 1 Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1937 af: *Edvard Magnus Larsen*, f. 12. 6. 1913 paa Lillevang i Pedersk. (S. af Laurits L. og Karoline, f. Jensen). G. m. Ellen Margrethe, f. Nielsen, d. 1. 7. 1913 i Boddilsker (D. af Anker N. og Marie, f. Myhre). Børn: Erik Ancher, f. 28. 9. 1947.

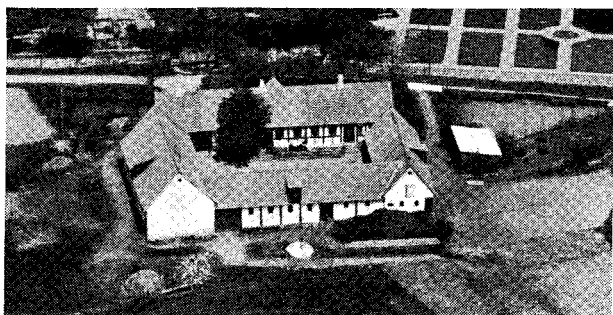
63 d — »SKOVFRYD«. 9. Vdg. Pc. 8,1 ha — Htk. 1-0-3-½ — Ejds. 13,500 — Grdsk. 5,600. Ejer: *Henry Emil Hansen*, f. 6. 5. 1912. G. m. Agnethe Kjøller, f. Gjessing, d. 9. 11. 1918 i Glostrup. Børn: Carsten Gjessing, f. 12. 9. 1946.

64 c — »ROSENHØJ«. Tlf. 44 y. 10. Vdg. Pc. 5,5 ha — Htk. 1-1-2-¾ — Ejds. 12,500 — Grdsk. 3,900. Ejer: *Carl Edv. Knudsen*, f. 10. 6. 1887 i Rutsk. G. m. Anna Mathea Dagny, f. 16. 5. 1893. Børn: Else Karoline, f. 3. 1. 1915. Evald Bohn, f. 3. 6. 1916. Villy Bohn, f. 22. 3. 1918. Kirsten Marie, f. 4. 5. 1922.

65 a — »KIRKEBOGAARD«. 11. Vdg. 8,0 ha — Htk. 1-6-2-0¼ — Ejds. 17,700 — Grdsk. 5,500. 2 Td. Ld. er Skov. Bygningerne er ældre og opført i Bindingsværk. Gaardens Besiddere kan følges 400 Aar tilbage. Overtoges 1947 af: *Orla Egon Hansen*, f. 28. 8. 1923 i Olsk. (S. af Karl H. og Vallborg, f. Kofoed). G. m. Lilly Margrethe, f. Jørgensen, d. 10. 2. 1927

paa Hintzesminde i Bodilsk. (D. af Axel J. og Karen, f. Hansen).
Børn: Kirsten Vibeke, f. 5. 4. 1948.

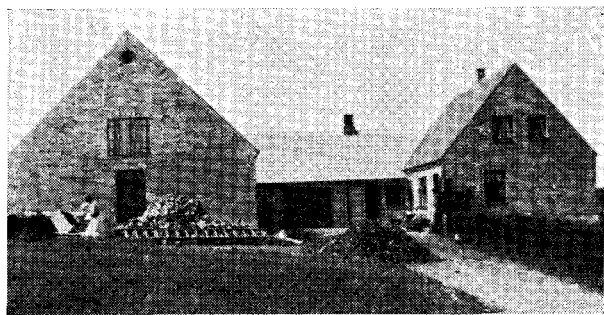

66 a — »TORNEGAARD« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhjem 94 u.
12. Vdg. 12,2 ha — Htk. 3-0-2-2¼ — Ejds. 26,500 — Grdsk.
11,400. 5 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1937 af: *Knud Villy
Andersen*, f. 1. 10. 1912 i Aaker (S. af Christian A. og Asta,
f. Olsen). Elev paa Bornh. Højsk. 1930—31. G. m. Inger Schiel-
lerup, f. Funch, d. 7. 6. 1910 paa Baunegd. i Aaker (D. af Carl
Math. F. og Britta Karoline, f. Schiellerup). Elev paa Bornh.
Højsk. 1929 og paa Bornh. Husholdningssk. Børn: Knud, f. 4. 9.
1939. Grethe Funch, f. 23. 6. 1941.

66 b — pr. Gudhjem. 12. Vdg. Pc. 6,2 ha — Htk. 1-4-1-2¾ —
Ejds. 18,000 — Grdsk. 7,100. Overtoges 1937 af: *Charles Mik-
kelsen*, f. 25. 12. 1909 i Vesterm. (S. af Christian M. og Anna,
f. Hansen). G. m. Hjørdis, f. Bidstrup, d. 13. 4. 1908 i Østerm.
(D. af Jørgen B. og Agnes, f. Jensen).

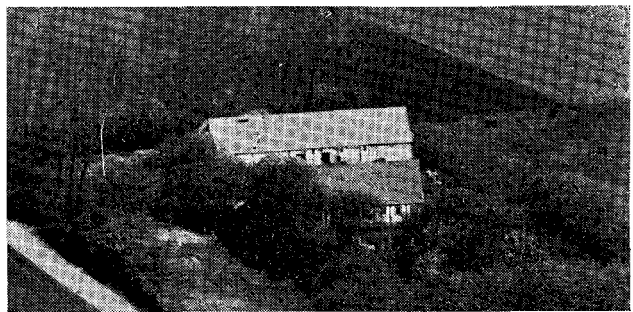
66 c — »TORNBORG« pr. Gudhjem. 12. Vdg. Pc. 7,6 ha — Htk.
1-2-2-2¾ — Ejds. 20,500 — Grdsk. 8,800. Overtoges 1937
af: *Børge Frederik Johansen*, f. 11. 12. 1915 paa Slettevang (S. af
Oscar J. og Petra, f. Grøndal). G. m. Ebba Ofelia, f. Niclaussen,
d. 4. 12. 1912 i Klemensk. Børn: Grethe-Marie, f. 6. 3. 1945.

66 d — »HOME«. 12. Vdg. Pc. 8,3 ha — Htk. 2-3-3-1 — Ejds.
19,000 — Grdsk. 8,300. Overtoges 1947 af: *Svend Aage Chr.
Jensen*, f. 28. 8. 1914 paa Stokkelund (S. af Hans J. og Esther,
f. Nielsen). G. m. Helvig Marie, f. Mogensen, d. 10. 2. 1923 i
Vesterm. (D. af Valdemar M. og Helga, f. Jensen).

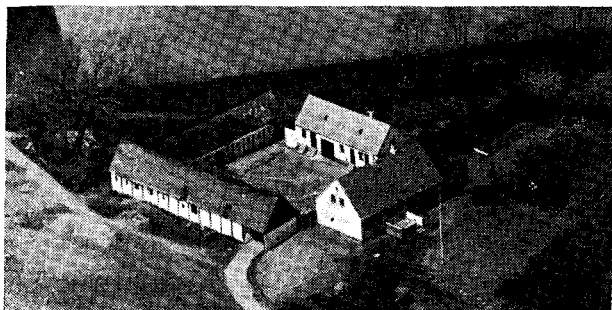
68 a — »ØDEGAARD«. 14. Vdg. 6,3 ha — Htk. 1-6-2-¾ —
Ejds. 18,500 — Grdsk. 6,800. Overtoges 1937 af: *Jacob Holm
Lund*, f. 12. 1. 1909 paa Agerbygd. (S. af Janus L. og Julie, f.
Holm). Elev paa L. Mfs. Højskole 1930—31. G. m. Gudrun,
f. Munch, d. 21. 7. 1915 paa Ll. Knudegaard i Klemensk. (D. af
Karl M. og Anne, f. Ipsen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1935. Børn:
Inger Marie, f. 11. 3. 1940. Rigmor Gudrun, f. 25. 3. 1948.

68 c — »Ll. ØDEGAARD«. 14. Vdg. Pc. 12,1 ha — Htk.
2-3-3-1 — Ejds. 17,800 — Grdsk. 10,800. Bygn. er delvis opf.
i Bindingsværk. Overtoges 1937 af: *Jens Peter Stenberg*, f. 31. 3.
1909 paa Gaarden (S. af Jens S. og Sanne, f. Jørgensen).

69 a — »HALLEGAARD« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhjem 94 x.
15. Vdg. 13,7 ha — Htk. 2-5-1-0 — Ejds. 25,000 — Grdsk.
11,800. 7 Td. Ld. er Stenløkke og 1 Td. Ld. er Eng. Overtoges
1940 af: *Villy Olsen*, f. 24. 9. 1908 paa Offergd. i Østerm. (S. af
Laurits Peter O. og Karoline Birgitte, f. Thorsen). Elev paa Syd-

sjællands Landbrugssk. 1928—29. G. m. Olga Sofie, f. Hansen, d. 1. 3. 1916 paa Egeskovsgd. i Aaker (D. af Chr. H. og Sofie, f. Jensen). Børn: Thorkil, f. 18. 2. 1942. Hanne Elisabeth, f. 12. 5. 1946. Mogens, f. 17. 3. 1948.

69 m — »KAASBY« pr. Gudhjem. 15. Vdg. Pc. 3,3 ha — Htk. 0-6-1- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 13,500 — Grdsk. 3,600. Overtoges 1929 af: *Viggo Albert Ipsen*, f. 24. 4. 1891 paa Klampegd. i Vesterm. (S. af Hans Peter I. og Oliva Marie, f. Jensen). Børn: Bjarne Clemens, f. 15. 4. 1920. Anker Chr., f. 6. 5. 1921. Hans Viggo, f. 31. 5. 1923. Kirsten Juliane Marie, f. 25. 3. 1925. Irene Elise, f. 21. 6. 1926. Ivar Rømer, f. 5. 2. 1928. Kjeld Albert, f. 5. 5. 1929.

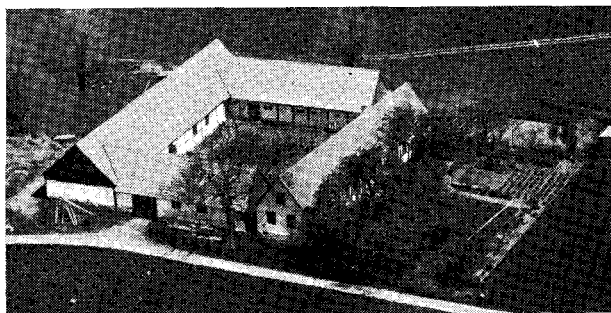
70 a — »SIGTEGAARD« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhjem 36 x. 16. Vdg. 31,8 ha — Htk. 4-5-2-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 46,000 — Grdsk. 22,800. 12 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1923 af: *Andreas From Kofoed Kure*, f. 28. 6. 1891 paa Ypperne Mølle i Nyker (S. af Jørgen Andersen K. og Ida Kathrine, f. Kofoed). Elev paa Rønde Højskole 1909—10, paa Haslev Landbrugssk. 1913—14 og paa Toftegaard Køre- og Rideskole 1914.

70 c — »SIGTEVANG« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhjem 101 y. 16. Vdg. Pc. 8,9 ha — Htk. 1-0-1-0 — Ejds. 18,000 — Grdsk. 8,000. 25 Td. Ld. er Skov og Lyng. Bygn. delvis opført i Bin-

dingsværk. Overtoges 1947 af: *Thor Viggo Olsen*, f. 28. 10. 1917 (Plejes. af Thorvald Hjorth).

70 g — »BØGELUND« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhjem 36 y. 16. Vdg. Pc. 8,8 ha — Htk. 1-4-0-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 8,100. 2 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1925 af: *Alex Georg Kristensen*, f. 2. 10. 1897 (S. af Jens K. og Johanne K.). G. m. Marie Hermandine, f. Holm, d. 11. 2. 1899 paa Smørjepegd., Knudsk. (D. af Julius H. og Kamille, f. Kofoed). Børn: Poul Holm, f. 24. 11. 1925.

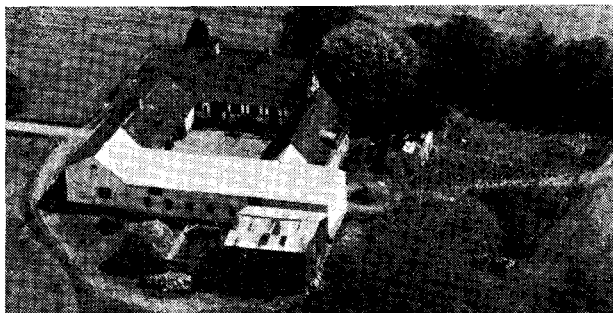
71 a — »BOBBEGAARD« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhjem 1 u. 17. Vdg. 30,5 ha — Htk. 5-2-2-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 45,000 — Grdsk. 25,000. Ca. 5 Td. Ld. er Skov. Stuehuse ældre og opført i Bindingsværk. Overtoges 1928 af: *Jens Johan Nielsen*, f. 28. 11. 1896 paa Klintebygd. i Ibsk. (S. af Andreas N. og Jane Dorthea, f. Schou). Elev paa Høng Højsk. 1921—22. G. m. Valborg Andrea, f. Runge, d. 20. 3. 1897 (D. af Jørgen Nikolaj R. og Andrea Margrethe, f. Thorsen). Elev paa Bh. Højsk. 1916. Børn: Margrethe Dorthea Runge, f. 27. 3. 1931. Else Marie Runge, f. 5. 1. 1937.

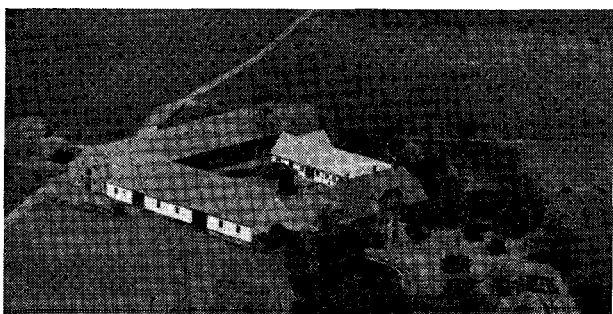
72 a — »BAKKEGAARD« 18. Vdg. 8,6 ha — Htk. 3-2-0-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 20,000 — Grdsk. 9,800. Bygn. opf. 1845. Slægtens Eje i 3 Generationer. Overtoges 1939 af: *Harald Madsen*, f. 19. 7. 1915 paa Gaarden (S. af Ernst M. og Mathea, f. Pedersen).

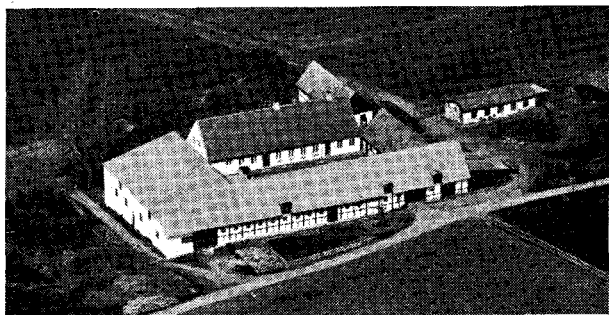
73 a — »LAUEGAARD« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhjem 57. 19. Vdg. 26,0 ha — Htk. 7-0-2- $\frac{1}{4}$ — Ejds. 55,200 — Grdsk. 31,700. 1 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Klipper. Stuehuset er opført ca. 1850. Overtoges 1944 af: *Poul Byder*, f. 3. 9. 1915 paa Ll. Almegd. i Knudsk. (S. af Christian Andr. B. og Anna, f. Jørgensen). G. m. Ellen Johanne, f. Munch, d. 10. 3. 1914 paa Gaarden (D. af Andreas M. og Thora, f. Hansen).

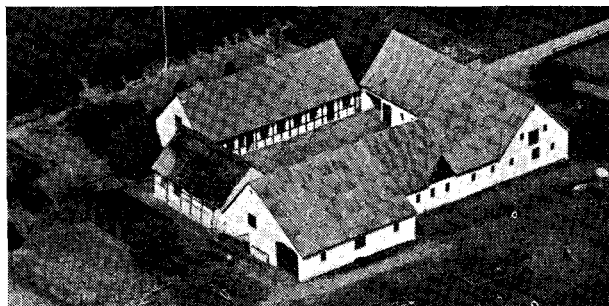
74 a — »BJERGEGAARD« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhjem 43 y. 20. Vdg. 17,0 ha — Htk. 3-3-0-1. *Peter Jørgensen*, f. 18. 11. 1895 i Rutsk. G. m. *Marie Elisabeth*, f. 19. 4. 1892 i Rønne. Børn: *Eli Mildrid*, f. 7. 8. 1923.

75 a — »HESLEGAARD«. Tlf. 32 y. 21. Vdg. 33,4 ha — Htk. 5-4-2-3/4 — Ejds. 54,000 — Grdsk. 28,000. 5 Td. Ld. er Skov og Have. Slægtens Eje gennem 4 Generationer. Overtoges 1909 af: *Jens Hansen Dam*, f. 9. 4. 1888 paa Gaarden (S. af *Christian D.* og *Ellen Marie*, f. Hansen). G. m. *Magda Helene*, f. Mægaard, d. 25. 12. 1894 paa Strandbygd. (D. af *Jens Kofoed M.* og *Marie*, f. Svendsen). Børn: *Jens Mægaard*, f. 25. 4. 1927. *Vilmer Mægaard*, f. 14. 8. 1928.

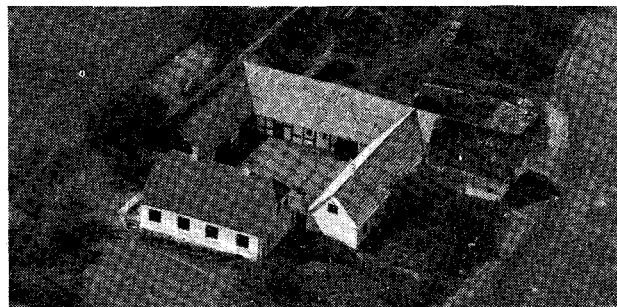
76 a — »RODHOLMSGAARD« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhjem 94 y. 22. Vdg. 30,4 ha — Htk. 7-4-0-2 1/2 — Ejds. 50,000 — Grdsk. 28,000. Ca. 6 Td. Ld. er Skov og 2 Td. Ld. Klipper. Stuehuset opf. 1875 og Udbygningerne ældde og opført i Bindingsværk. Slægtens Eje gennem 3 Generationer. Overtoges 1930 af: *Oluf Peter Lundberg*, f. 9. 9. 1882 i Østerm. (S. af *Ole L.* og *Karoline Marie*, f. Jensen). G. m. *Engeline Margrethe*, f. Olsen, d. 4. 10. 1883 paa Baasegd. i Nylars (D. af *Jens Julius O.* og *Hansine Dorthea*, f. Kofoed).

77 a — »OLSMINDE«. Tlf. 48 x. 1. Vdg. Hus. 25,4 ha — Htk. 3-2-1-0 — Ejds. 30,000 — Grdsk. 16,900. 10 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1925 af: *Christian Adolf Christoffersen*, f. 5. 12. 1896 paa Gadeby Mølle i Bodilsk. (S. af *Chr. Math. C.* og *Anine*, f. Hansen). G. m. *Katrine Elisabeth*, f. Hansen, d. 3. 9. 1899 paa Hullegd. i Rø (D. af *Jens Peter H.* og *Karoline*, f. Petersen). Elev paa Harreslev Husholdningssk. Børn: *Hans Chr.*, f. 21. 11. 1925. *Aksel Math.*, f. 20. 7. 1929. *Karen Elisabeth*, f. 6. 5. 1930. *Anna Lise*, f. 6. 2. 1933. *Carl Anker*, f. 14. 7. 1936. *Arne*, f. 26. 10. 1938.

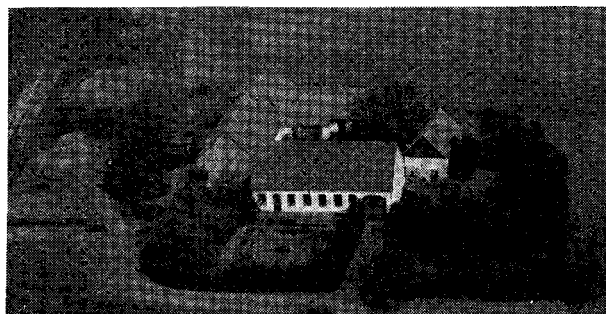
78 — »KARENSMINDE«, Stausdal. Tlf. 85 x. 24,0 ha — Htk. 2-7-1-0 — Ejds. 31,500 — Grdsk. 17,900. 1/4 Td. Ld. er Skov. Bygn. ældre og opført i Bindingsværk. Slægtens Eje i 3 Generationer. Overtoges 1938 af: *Hans Andr. Bidstrup*, f. 17. 12. 1892 paa Ejend. (S. af *Hans Peter B.* og *Andrea Sofie*, f. Andersen). 80 — »EGELUND«, Stausdal. 17,4 ha Htk. 1 5 0 0 Ejds. 25,000 — Grdsk. 10,000. 1 Td. Ld. er Krat. Overtoges 1948 af: *Hans Chr. Pihl*, f. 1. 2. 1903 paa Soltoft i Østerm. (S. af *Hans Julius P.* og *Kristine*, f. Larsen).

93 a — »NORDHØJ«. 21. Vdg. Frt. 12,0 ha — Htk. 1-6-1-3/4 — Ejds. 15,500 — Grdsk. 7,300. Ejcer: *Christian Peter Jørgensen*, f. 5. 1. 1891. G. m. *Nanna Marie*, f. Jensen, d. 4. 12. 1896. Børn: *Henrik Boos*, f. 27. 3. 1921. *Ulla Boos*, f. 25. 1. 1924. *Ruth Elisabeth*, f. 17. 1. 1926. *Osvald Boss*, f. 11. 1. 1928. *Erling Boos*, f. 24. 10. 1929. *Viggo*, f. 1. 11. 1931. *Kaj Henning* f. 11. 7. 1934. *Inge Bodil*, f. 5. 9. 1936. *Elna Agnete*, f. 24. 2. 1939.

94 — »FRYDENLUND«. Tlf. 35 x. 15,6 ha — Htk. 1-2-3-1 1/4 — Ejds. 20,500 — Grdsk. 9,400. 1 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1946 af: *Andreas Peter Julius Hansen*, f. 26. 10. 1921 paa Rosenhøj i Olsk. (S. af *Karl H.* og *Valborg*, f. Kofoed). G. m. *Gunvor Kirsten*, f. Larsen, d. 24. 12. 1926 paa Birkely i Pedersk. (D. af *Charles L.* og *Gudrun*, f. Svendsen). Børn: *Sonja Anette*, f. 23. 1. 1947.

101 a — Saltuna. 9,4 ha — Htk. 1-3-1- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 10,500 — Grdsk. 4,600. Ejer: *Edvard Nikolaj Kristiansen*, f. 8. 11. 1899 i Rønne. G. m. *Anna Marie*, f. Munch, d. 19. 5. 1898 i Vesterm. Børn: *Else Marie*, f. 30. 4. 1932.

106 — »HEDEBO«, 10,3 ha — Htk. 1-0-3-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 15,500 — Grdsk. 6,100. Overtoges 1927 af: *Martin Peter Nielsen*, f. 30. 1. 1890 i Vesterm. (S. af *Mogens Peter N.* og *Rabekka Andrea*, f. *Westh*).

107 — »STUDEBYGAARD«, Tlf. 27 u. 25,1 ha — Htk. 3-0-1- $\frac{3}{4}$ — Ejds. 28,000 — Grdsk. 16,700. 2 Td. Ld. er Skov og Engdrag. Bygn. opført i Bindingsværk. Ejer: *Harald Poulsen*, *Aspesgaard*.

110 — »GRØNVANG«, Studeby. Tlf. 27 x. 16,9 ha — Htk. 1-3-3-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 22,500 — Grdsk. 11,300. 7 Td. Ld. er Skov og Lyng. Slægtens Eje gennem 200 Aar. Overtoges 1930 af:

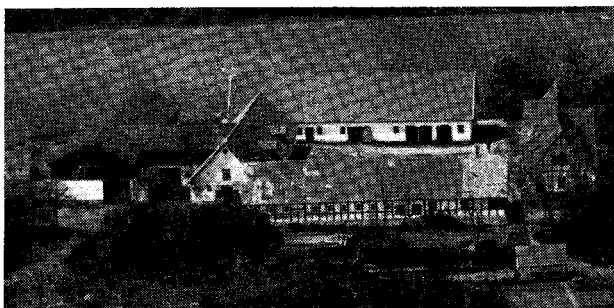
Asfred Jens Peter Kofoed, f. 19. 1. 1893 i Aaløse, Østern. (S. af *Jens Kofoed Olsen* og *Petra Kristine*, f. *Jensen*). G. m. *Ella Marie*, f. *Engell*, d. 11. 12. 1906 paa Klokkeminde i Vesterm. (D. af *Hans E.* og *Frida Jensine*, f. *Jensen*). Børn: *Birthe Lund*, f. 19. 11. 1937.

112 — »PLADSELØKKEN« pr. Gudhjem. 8,0 ha — Htk. 1-0-1-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 5,000 — Grdsk. 2,900. Ejer: *Johannes Chr. Holm*, f. 5. 2. 1896 i Klemensk. G. m. *Johanne Anine*, f. 26. 4. 1896 i Østern. Børn: *Jens Andr.*, f. 30. 5. 1915. *Svend Aage*, f. 15. 5. 1920. *Agnes Marie*, f. 13. 8. 1921. *Anna Elise*, f. 6. 12. 1925. *Frede Johs.*, f. 31. 5. 1927. *Edith Elisabeth*, f. 8. 6. 1931.

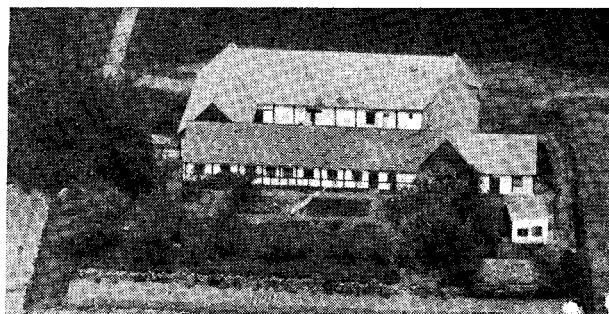
119 cu — »SIGTEBÆK« pr. Gudhjem. Tlf. Gudhjem 101 v. 11,1 ha — Htk. 0-6-1- $\frac{1}{4}$ — Ejds. 20,000 — Grdsk. 9,300. Overtoges 1937 af: *Albert Theodor Hansen*, f. 8. 1. 1908 paa Ejend. (S. af *Andreas H.* og *Hansine*, f. *Bendtsen*). Elev paa Bh. Højsk. 1926—27 og paa *Vejlby Landbrugssk.* 1934—35. G. m. *Selma Bohn*, f. *Folkmann*, d. 20. 4. 1910 paa *Faarebygd*. i *Aaker* (D. af *Aksel F.* og *Ingefred F.*, f. *Bohn*). Elev paa Bh. Højsk. 1930.

119 e — »KLIPPEDAM«, Tlf. 81. 17,1 ha — Htk. 0-4-3-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 19,500 — Grdsk. 9,600. 1 Td. Ld. er Lyng og Krat. Overtoges 1915 af: *Oluf Theodor Olsen*, f. 2. 4. 1889 paa *Granly* (S. af *Kristian O.* og *Anine*, f. *Ipsen*). G. m. *Petra Kristine*, f. *Jørgensen*, d. 28. 4. 1892 paa *Fyn* (D. af *Peter J.* og *Kristine*, f. *Nielsen*). Børn: *Kaj Poul*, f. 7. 5. 1922. *Herluf Arne*, f. 24. 7. 1927. *Henny Margith*, f. 4. 3. 1929. *Orla Laurits*, f. 10. 8. 1935.

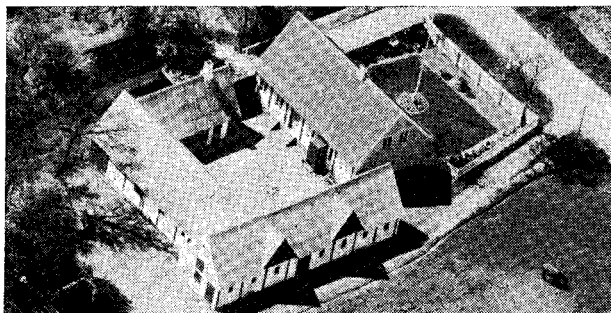
ØSTERMARIE

1 a — »GADEBYGAARD«. Proprietærgaard. Tlf. Østerm. 50 y. 80,5 ha — Htk. 17-2-0-2 — Ejds. 135,000 — Grdsk. 75,600. 30 Td. Ld. er Skov og Eng. Slægtens Eje gennem flere Generationer. Overtoges 1941 af: *Hjørvard Bøgeskov*, f. 22. 11. 1899 paa Gaarden (S. af Johan Høg B. og Karoline, f. Thorsen).

gine, f. Clausen, d. 5. 11. 1919 (D. af Alfred C. og Anny, f. Nielsen). Børn: Mogens, f. 6. 6. 1945.

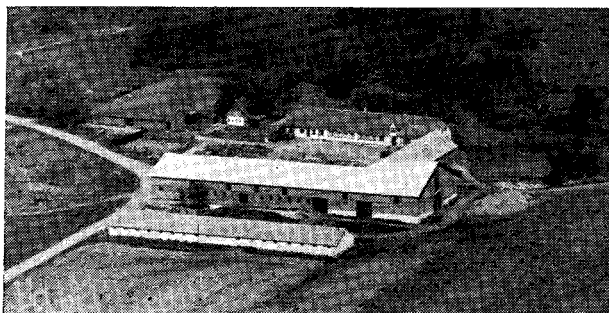

1 d — »BROHUSET«. 54. Slg. Pc. 4,4 ha — Htk. 1-0-2-1½ — Ejds. 11,500 — Grdsk. 4,000. Overtoges 1943 af: *Jens Ipsen*, f. 1. 4. 1881 i Vesterm. (S. af Kristian I. og Hansine, f. Hansen). G. m. Oliva Marie Bolette, f. Esbjørnsen, d. 27. 9. 1890 (D. af Per E. og Johanne, f. Pedersen). Børn: Eli, f. 7. 5. 1917. Ethel Johanne, f. 16. 7. 1923. Helga Margrethe, f. 21. 3. 1926.

2 d — »AAVANG«. Tlf. 53 y. Halsegd. Pc. 5,1 ha — Htk. 1-1-1-1¾ — Ejds. 17,00 — Grdsk. 5,500. 2 Td. Ld. er Eng. Overtoges 1938 af: *Georg Jensen*, f. 3. 3. 1884 paa St. Ølegd. (S. af Hans Kristian J. og Margrethe, f. Andersen). G. m. Petra, f. Hald, d. 11. 1. 1888 paa Ravnsgd. i Aaker (D. af Peter H. og Dorthea, f. Hansen). Børn: Edvard, f. 9. 3. 1913. Hans Konrad Hald, f. 23. 2. 1925.

2 a — »HALSEGAARD«. Tlf. 184. Proprietærgaard. 19,7 ha — Htk. 5-1-0-1¼ — Ejds. 40,000 — Grdsk. 21,100. Overtoges 1947 af: *Ejner Math. Hansen*, f. 15. 6. 1916 i Graup, Haderslev (S. af Hans Chr. H. og Karen Marie, f. Nielsen). Elev paa Hammerum Landbrugssk. 1938—39 og paa Frederiksborg Højsk. 1942—43. G. m. Gunver Agnehe, f. Dam, d. 12. 12. 1917 paa Smørenggd. i Vesterm. (D. af Herman D. og Agnehe, f. Nielsen). Børn: Synnøve Dam, f. 1. 6. 1945. Birgitte Dam, f. 12. 6. 1948.

2 c — »AALY«, Østerm. Tlf. 77 y. 58. Slg. Pc. 9,6 ha — Htk. 2-3-2-1½ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 10,100. Overtoges 1944 af: *Svend Svendsen*, f. 14. 4. 1920 (S. af Andreas S. og Dagny, f. Hansen). Elev paa Bornh. Højsk. 1939—40. G. m. Elly Geor-

3 a — »KOFOEDGAARD«. Tlf. 9 y. Proprietærgaard. 104,6 ha — Htk. 22-5-3-1½ — Ejds. 150,000 — Grdsk. 89,600. 40 Td. Ld. er Skov. Stuehuset ældre og opført i Bindingsværk. Overtoges 1926 af: *Hans Anker Jensen*, f. 24. 6. 1892 i Aaker. G. m. Barbra Kathrine, f. Pedersen, d. 15. 6. 1899 i Hasle.

4 e — »KORNVANG«. Tlf. 165. 12. Vdg. Pc. 10,6 ha — Htk. 1-7-2-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 26,400 — Grdsk. 12,400. Overtoges 1941 af: *Johannes Markus Holm*, f. 16. 3. 1911 paa Stenbygd. i Rø (S. af Ferdinand H. og Marie Nicoline, f. Hansen). G. m. Dagny Mathea, f. Jensen, d. 20. 10. 1916 (D. af Kristian J. og Anne, f. Fischer). Børn: Mogens, f. 19. 3. 1942. Ella, f. 7. 3. 1944. Svend Erik, f. 11. 5. 1945.

4 m — »SOLVANG«. Tlf. 90. 75. Slg. Pc. 10,1 ha — Htk. 1-6-2-1 — Ejds. 23,000 — Grdsk. 10,000. Overtoges 1928 af: *Viggo Kristoffer Olsen*, f. 12. 2. 1897 i Nykøbing S. (S. af Laurits O. og Anna, f. Nielsen). Elev paa Tune Landbrugssk. 1922—23. G. m. Karen Eleonora, f. Maegaard, d. 9. 7. 1898 paa Strandbygaard i Østerl. (D. af Jens M. og Marie, f. Svendsen). Børn: Arne Maegaard, f. 24. 5. 1929. Holger Maegaard, f. 4. 10. 1933.

4 v — »FREDENSHØJ«. Tlf. 60 x. 66. Slg. Pc. 4,9 ha — Htk. 1-0-3-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 14,000 — Grdsk. 4,900. Overtoges 1917 af: *Hans Jensen*, f. 21. 1. 1885 (S. af Mads J. og Oline Kristine, f. Kofoed Olsen). G. m. Thora, f. Christensen, d. 27. 11. 1887 i Østerl. (D. af Ludvig C. og Mathea, f. Møller). Børn: Else Kirsten, f. 26. 11. 1913. Alfhild Marie, f. 20. 3. 1918. Hans Olaf, f. 10. 9. 1920.

5 c — »ELLEVANG«. 10. Vdg. Pc. 9,0 ha — Htk. 1-3-0-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 18,500 — Grdsk. 8,100. $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1947 af: *Gerhard Sonne*, f. 29. 7. 1918 i Rutsk. (S. af Jens S. og Olga, f. Jensen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1939—40. G. m. Else, f. Hansen, d. 17. 5. 1926 paa Nordvang i Pedersk. (D. af Carl H. og Ellen, f. Pedersen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1946. Børn: Carsten, f. 6. 4. 1948.

5 f — »ENGVANG«. Tlf. 53 x. Degnegd. Pc. 5,8 ha — Htk. 1-2-0-0 — Ejds. 15,500 — Grdsk. 5,500. Overtoges 1939 af: *Herman Andr. Sørensen*, f. 7. 12. 1909 paa V. Ellebygd. (S. af Peter S. og Petrea, f. Jensen).

5 i — »BÆKKEVANG«. Tlf. 163 y. Degnegd. Pc. 2,2 ha — Htk. 0-4-2-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 7,000 — Grdsk. 2,000. Overtoges 1943 af *Evald Andr. Nielsen*, f. 22. 1. 1913 (S. af Jens N. og Laura, f. Olsen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1933—34. G. m. Harriet Eleonora, f. Hansen, d. 8. 10. 1920 (D. af Laurits H. og Manna, f. Kofoed). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1941.

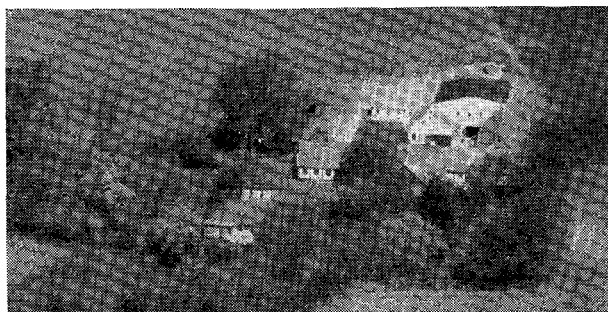
5 p — »ROSENBORG«. Degnegd. Pc. 13,4 ha — Htk. 1-4-2-2 — Ejds. 23,000 — Grdsk. 10,600. 2 Td. Ld. er Skov og Krat. Forpagtet 1946 af: *Hans Peter Mogensen*, f. 17. 8. 1919 paa Ejend. (S. af Ludvig M. og Elisabeth Petrea, f. Hansen).

7 b — »AFTENLY«. 75. Slg. Pc. 11,5 ha — Htk. 1-7-2-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 9,600. Overtoges 1922 af: *Johannes Nielsen*, f. 10. 5. 1894 (S. af Johan N. og Elna Kristine, f. Lund). G. m. Astrid Margrethe, f. Pedersen, d. 19. 8. 1897 paa Frydenlund (D. af Herman P. og Emma Agnethe, f. Ipsen). Børn: Ebbe, f. 5. 3. 1923. Kaj, f. 22. 6. 1926. Johan, f. 10. 8. 1933. Grethe, f. 25. 3. 1941.

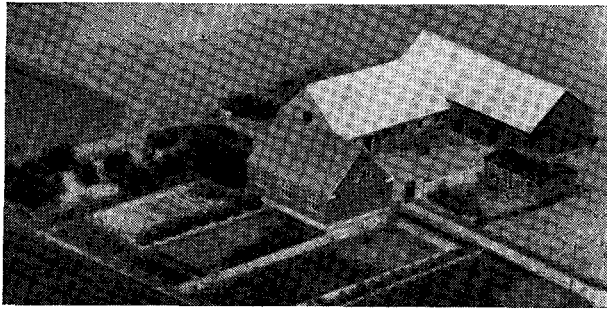

8 a — »AALØSEGAARD«. Tlf. 113. 1. Slg. 31,1 ha — Htk. 4-2-3-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 51,000 — Grdsk. 22,600. 3 Td. Ld. er Skov, $\frac{1}{2}$ Td. Ld. Krat. Overtoges 1941 af: *Ernst Richard Bach Kofoed*, f. 6. 1. 1913 paa Gaarden (S. af Jens K. og Jusie, f. Bach). Elev paa Tune Landbrugssk. 1935—36. G. m. Ruth Karoline, f. Pedersen, d. 6. 10. 1917 paa Bakkegd. i Poulsk. (D. af Emil P. og Karoline, f. Ipsen). Børn: Alf Bruno Bach, f. 6. 9. 1943. Leif Ivan Bach, f. 11. 11. 1944. Vera Bach, f. 12. 7. 1948.

9 a — »GASTEGAARD«. Tlf. 112 y. 2. Slg. 53,2 ha — Htk. 3-7-1-1 — Ejds. 59,500 — Grdsk. 27,200. 10 Td. Ld. er Skov, 2 Td. Ld. Eng og $\frac{1}{2}$ Td. Ld. Mose. Bygn. opf. i Bindingsværk. Slægtens Eje gennem 300 Aar. Overtoges 1945 af: *Fridolf Adalgren Jørgensen*, f. 1. 9. 1901 paa Gaarden (S. af Adolf Peter J. og Juliane Kristine, f. Jensen). G. m. Irma, f. Poulsen, d. 23. 6. 1913 i Vejgaard, Aalborg (D. af Edvard P. og Gyde, f. Christensen).

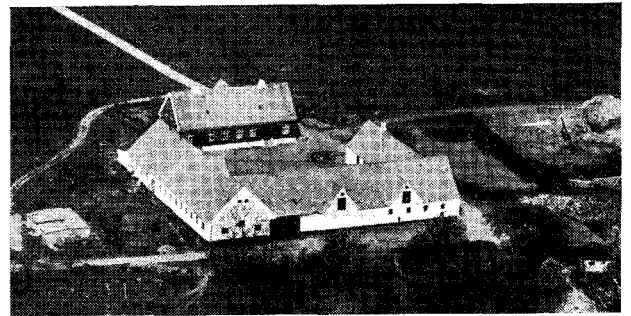
9 c — »SOLHJEM«. 2. Slg. Pc. 6,9 ha — Htk. 1-0-0-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 16,200 — Grdsk. 8,000. Overtoges 1933 af: *Hans Thomsen Nielsen*, f. 19. 8. 1896 i Vorgod, Jyll. (S. af Niels Peter N. og Karen, f. Hansen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1932—33 og paa Kærehave Landbrugssk. 1915—16. G. m. Marie, f. Drejer, d. 21. 11. 1903 i Pedersk. (D. af Lars Peter D. og Martha, f. Sejer- sen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1924 og paa Bh. Husholdningssk. 1933. Børn: Vilmer Thomsen, f. 24. 12. 1934. Kjeld Martin, f. 29. 12. 1938. Kurt, f. 8. 3. 1942. Ruth Birgith, f. 4. 4. 1945.

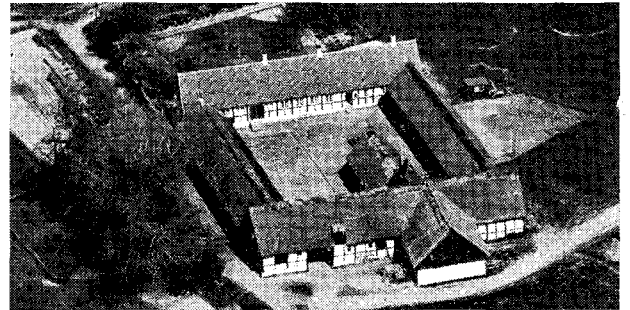
10 a — »SMEDEGAARD«. 3. Slg. 41,6 ha — Htk. 4-4-2-2 — Ejds. 53,700 — Grdsk. 29,600. 4 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1948 af: *Jens Otto Andr. Hansen*, f. 15. 10. 1897 paa Gadeby Mølle (S. af Jens Chr. H. og Kristine, f. Jensen). Elev paa Høng Højsk. 1918—19. G. m. Agnes Bolette Cecilie, f. Hjorth, d. 2. 12. 1904 paa Hjortsminde (D. af Frederik H. og Anna, f. Hansen). Børn: Tove Kristine, f. 18. 1. 1931. Bent Vilmer, f. 1. 6. 1932. Thorbjørn Andr., f. 30. 5. 1934.

10 c — »VENNERSLY«, Aaløse. 3. Slg. Pc. 13,8 ha — Htk. 1-1-2-2 — Ejds. 20,000 — Grdsk. 10,000. Overtoges 1930 af: *Alfred Nielsen*, f. 1. 8. 1904 (S. af Magnus N. og Jørgine, f. Lind). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1926—27. G. m. Edith Margrethe, f. Lund, d. 20. 5. 1906 (D. af Christian L. og Anine, f. Nielsen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1926. Børn: Arne Chr., f. 7. 2. 1932. Henning, f. 3. 4. 1942. Vera, f. 6. 9. 1944. Birgitte.

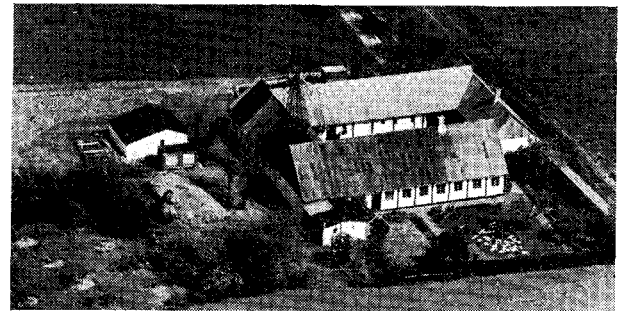
11 a — »KLØVEGAARD« pr. Østerlars. Tlf. Østermarie 74. 4. Slg. 51,0 ha — Htk. 6-2-3-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 60,000 — Grdsk. 35,200. 20 Td. Ld. er Skov. Paa Grunden findes den fredede Høj, Blaakulle. Overtoges 1931 af: *Arne Chr. Eskildsen*, f. 1. 12. 1903 i Grennerslev, Salling (S. af Jens Chr. E. og Anne, f. Nielsen). Elev paa Frederiksholms Højsk. ved Skive 1928—29. G. m. Ebba Margrethe, f. Møller, d. 27. 10. 1907 paa Brodal i Klemens-

ker (D. af Christian M. og Mathilde, f. Nielsen). Børn: Aase, f. 19. 4. 1933. Kaj, f. 7. 3. 1939.

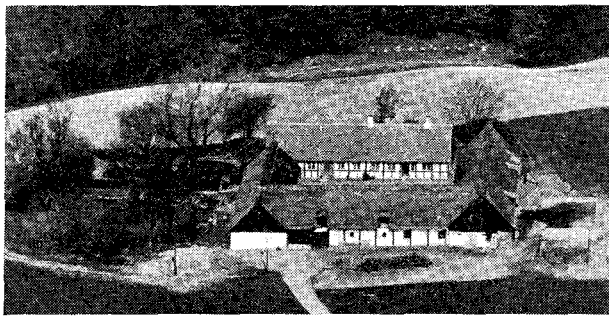

12 a — »LI FRIGAARD«. Tlf. 132y. 5. Slg. 23,8 ha — Htk. 5-7-2-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 40,000 — Grdsk. 21,700. 5 Td. Ld. er Skov. Stuehuset er ca. 100 Aar gammelt, Udbygningerne 80 Aar gamle. Overtoges 1929 af: *Hans Georg Svendsen*, f. 20. 7. 1899 paa Gaarden (S. af Hans Jørgen S. og Georgine Hansine, f. Kjøl- ler). Elev paa Bornh. Højsk. 1917—18. G. m. Rigmor Dorthea, f. Jen- sen, d. 17. 3. 1908 paa Munkegd. i Klemensk. (D. af Oluf J. og Marie, f. Nielsen). Børn: Leif, f. 27. 10. 1930. Asta, f. 6. 8. 1942. Inger, f. 13. 9. 1944. Hans Olaf, f. 20. 3. 1946. Gunnar, f. 9. 10. 1948.

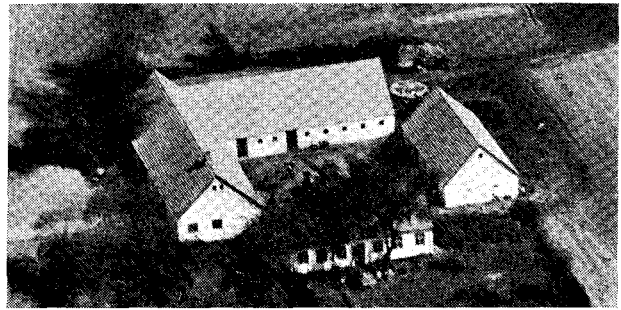

12 b — »GRYETSVANG«. Tlf. 148 x. 5. Slg. Pc. 8,9 ha — Htk. 1-2-0-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 19,000 — Grdsk. 8,200. Overtoges 1927 af: *Karl Chr. Johansen*, f. 12. 6. 1899 i Gudhjem (S. af Johannes J. og Mathea, f. Pedersen). G. m. Lilly, f. Nielsen, d. 6. 6. 1904 i lbsk. (D. af Janus Peter N. og Oliva Johanne, f. Hansen). Børn: Edel Marie, f. 8. 10. 1932. Ruth Johanne, f. 11. 5. 1937.

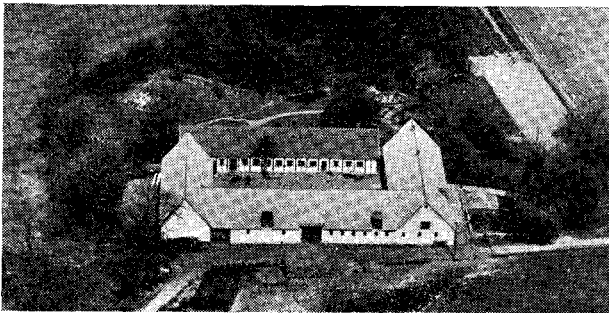
13 a — »SANDEGAARD«. Tlf. 51 y. 6 Slg. 14,9 ha — Htk. 3-5-0-0 — Ejds. 27,000 — Grdsk. 13,200. 5 Td. Ld. er Skov. Bygn. er delvis opført i Bindingsværk. Overtoges 1931 af: *Gun-*

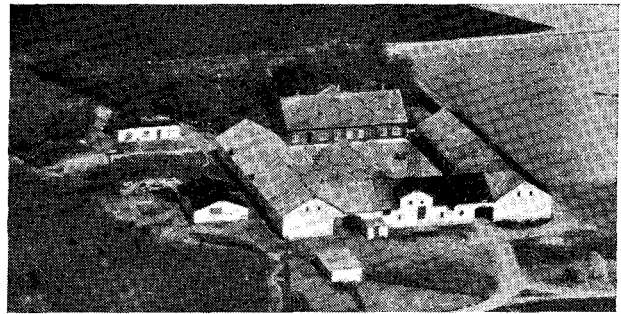
hard Peter Jensen, f. 3. 1. 1909 paa Gaarden (S. af Kristian J. og Mathea, f. Larsen). G. m. Karen Marie Nikoline, f. Hansen, d. 5. 3. 1914 paa Sletvang (D. af Nicolaj H. og Marie, f. Lyster). Børn: Jørn Sandgaard, f. 5. 9. 1935. Sigrid Marie, f. 24. 11. 1943.

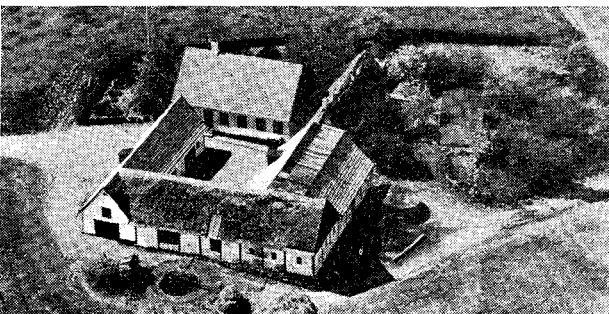
Kofoed, f. 8. 3. 1885 i Klemensk. (S. af Hans Jørgen K. og Anne Marie, f. Hansen). G. m. Anna Petrea, f. Møller, d. 12. 6. 1895 i Olsk. (D. af Hans Peter M. og Anine Petrea, f. Pedersen).

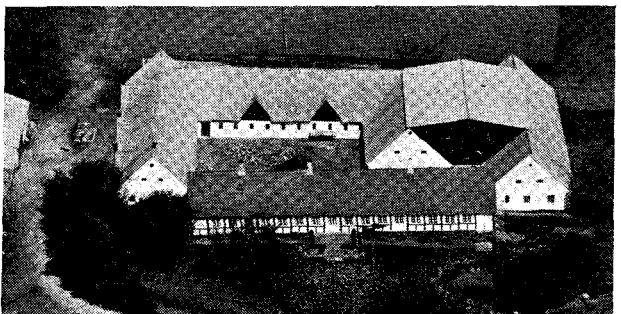
14 a — »HULLEGAARD«. Tlf. 51 u. 7. Slg. 34,1 ha — Htk. 8-6-0-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 60,000 — Grdsk. 31,600. 5 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1919 af: Paul Andr. Olsen, f. 9. 8. 1891 paa Lynggd. i Rø. (S. af Jørgen O. og Dorthea, f. Lund). Elev paa Lyngby Landbosk. 1915—16. G. m. Hjørdis Dorthea, f. Mortensen, d. 2. 6. 1902 (D. af Peter M. og Thora, f. Westh). Børn: Else, f. 4. 3. 1927. Jørn Peter, f. 14. 5. 1929. Grethe, f. 27. 7. 1932. Ulla, f. 24. 9. 1933. Ebba, f. 1. 12. 1935.

15 a — »RISEGAARD«. Tlf. 51 x. 8. Slg. 36,9 ha — Htk. 9-4-1-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 72,000 — Grdsk. 35,800.3 Td. Ld. er Skov. Slægtens Eje i 280 Aar. Overtoges 1923 af: Herluf Christian Hansen, f. 30. 12. 1895 paa Gaarden (S. af Emil H. og Kristine f. Schou). Elev paa Bh. Højsk. 1912—13, Ryslinge Højsk. 1918—19 og Dalum Landbrugssk. 1920—21. G. m. Gudrun Anc Elisabeth, f. Brandt, d. 3. 11. 1898 paa Lundegd. (D. af Hans B. og Karoline, f. Svendsen). Elev paa Bh. Højsk. 1917. Børn: Knud Chr., f. 18. 5. 1926. Børge, f. 23. 8. 1930. Svend Gunnar, f. 21. 9. 1931. Paul Emil, f. 14. 8. 1932. Birgith Elisabeth, f. 4. 5. 1944.

14 b — »SALTHØJ«. Tlf. 153 x. 7. Slg. Frt. 11,1 ha — Htk. 2-6-0-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 19,000 — Grdsk. 8,200. 2 Td. Ld. er Skov. Slægtens Eje gennem 100 Aar. Overtoges 1930 af: Kristian Jensen, f. 21. 10. 1897 paa Ejend. (S. af Mads J. og Oline Kristine, f. Olsen). G. m. Gerda Anine, f. Hansen, d. 18. 1. 1904 (D. af Christian Peder H. og Laura Karoline, f. Tranberg). Børn: Laura Kristine, f. 31. 7. 1936. Anne-Lise, f. 27. 9. 1942. Edvard Ebbe, f. 16. 8. 1944.

16 a — »ST. RISEGAARD«. Tlf. 143 x. 9. Slg. 44,6 ha —

14 f — »GRYET«. 80 Slg. Pc. 9,2 ha — Htk. 1-3-1-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 18,600 — Grdsk. 8,200. Overtoges 1922 af: Ludvig Math.

Htk. 8-5-0-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 76,000 — Grdsk. 38,500. 14 Td. Ld. er Skov og Krat. Slægtens Eje gennem flere Generationer. Overtoges 1939 af: *Gunnar Chr. Hansen*, f. 22. 7. 1910 paa Gaarden (S. af Valdemar H. og Elisabeth, f. Pedersen). Elev paa Bh. Højsk. 1929—30. G. m. Erna, f. Grønbech, d. 2. 11. 1913 paa Vestergd. (D. af Hans G. og Andrea, f. Lund). Børn: Tage, f. 27. 8. 1941. Thor, f. 18. 3. 1943. Chr., f. 11. 2. 1946.

16 b — Glappe. 9. Slg. Pc. 5,9 ha — Htk. 0-7-2-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 14,000 — Grdsk. 5,200. Bygn. opf. i Bindingsværk. Overtoges 1947 af: *Marius Svendsen*, f. 30. 5. 1906 (S. af Hans Chr. S. og Kristine, f. Jensen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1927—28. G. m. Margrethe Johanne, f. Jensen, d. 2. 10. 1903 paa Ejend. (D. af Sinius Chr. J. og Regine Margrethe, f. Larsen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1929.

16 f — »GLAPPEVANG«. Tlf. 86 x. 9. Slg. Pc. 2,3 ha — Htk. 0-2-3-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 8,200 — Grdsk. 2,000. Overtoges 1927 af: *Vilbeum Chr. Lund*, f. 2. 8. 1906 paa Ejendommen (S. af Nilius August L. og Nielsine Kristine, f. Hansen).

17 a — »MUNKEGAARD«. Tlf. 143 y. 10. Slg. 20,0 ha — Htk. 5-0-3-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 36,000 — Grdsk. 18,000. 3 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1944 af: *Alfred Chr. Hansen*, f. 22. 11. 1916 paa Gaarden (S. af Hans Peder H. og Karen, f. Jensen). Elev paa Tune Landbrugssk. 1938—39. G. m. Rigmor, f. Ipsen, d. 13. 2. 1917 paa Nygd. i Vesterm. (D. af Hans Andr. I. og Elisabeth, f. Landschoff). Elev paa Bh. Højsk. 1934. Børn: Lis Karen, f. 29. 12. 1946. Mogens Chr., f. 1. 11. 1948.

17 e — 10. Slg. Pc. 7,0 ha — Htk. 1-5-1-0 — Ejds. 13,500 — Grdsk. 5,300. $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1924 af: *Ejnar Viktor Pedersen*, f. 11. 1. 1900 i Neksø (S. af Adolf P. og Laura Louise, f. Larsen). G. m. Thora Emilie, f. Gudbergsen, den 28. 2. 1905 i Bodilsk. (D. af Christian G. og Vilhelmine Kathrine). Børn: Villy, f. 22. 1. 1925.

18 a — »ØSTERGAARD«. Tlf. 143 v. 11. Slg. 24,6 ha —

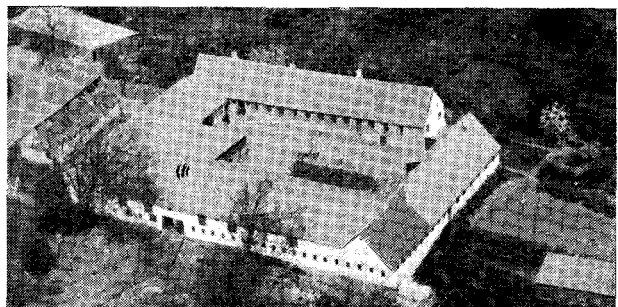
Htk. 5-7-2-1 — Ejds. 48,000 — Grdsk. 23,400. 2 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov. Paa Grunden findes 1 fredet Gravhøj. Overtoges 1947 af: *Aksel Hansen*, f. 10. 11. 1918 paa Munkegd. (S. af Hans H. og Karen, f. Jensen). Elev paa Slangerup Landbrugssk. 1940—41. G. m. Lilly, f. Kofoed, d. 18. 3. 1926 paa Savmøllen (D. af Hans K. og Johanne, f. Ipsen). Børn: Hanne, f. 27. 1. 1948.

18 b — »SALTHOLM«. Tlf. 107 y. 11. Slg. Pc. 16,8 ha — Htk. 4-0-0-1 — Ejds. 27,600 — Grdsk. 13,400. Overtoges 1907 af: *Thorvald Julius Jensen*, f. 2. 3. 1880 paa Holmegd. (S. af Oluf Georg J. og Anthonette, f. Hansen). Elev paa Emdrup Højsk. 1898—99. G. m. Margrethe, f. Thorsen, d. 6. 2. 1884 paa Ejendommen (D. af Jørgen Peder T. og Elisabeth Marie, f. Hansen). Børn: Thor Johannes, f. 27. 3. 1910. Aksel Georg, f. 29. 3. 1912. Hjørdis Marie, f. 25. 2. 1925.

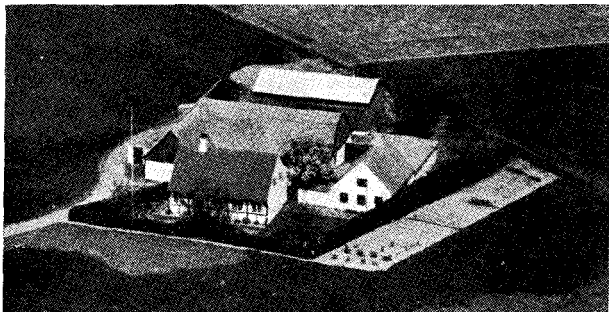

19 a — »KRUSEGAARD«. Tlf. 58 y. 12. Slg. 18,1 ha — Htk. 4-0-3-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 30,600 — Grdsk. 16,400. 1 Td. Ld. er Skov og Bæk. Gaarden er opført i Bindingsværk. Overtoges 1939 af: *Helge Vald. Hansen*, f. 5. 12. 1912 paa Gaarden (S. af Christian H. og Kristine, f. Madvig). Elev paa Bornh. Højsk. 1929—30. G. m. Hedvig Elisabeth, f. Jensen, d. 23. 8. 1913 paa Ll. Ølegaard (D. af Ole Chr. J. og Anna, f. Jensen). Børn: Merethe Kristine, f. 14. 9. 1941. Inger Bolette, f. 2. 12. 1944.

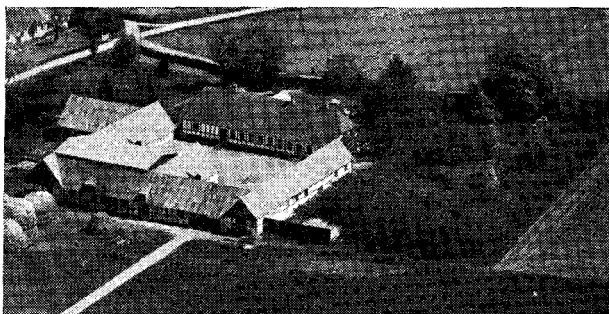

20 a — »ST. RAVNSGAARD«. Tlf. 144 x. 13. Slg. 41,5 ha —

Htk. 7-3-0-0¼ — Ejds. 53.000 — Grdsk. 30.400. 22 Td. Ld. er Skov og Klipper. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1929 af: *Albert Peder Pedersen*, f. 23. 6. 1900 paa Skovgd. (S. af Johannes P. og Agnethe, f. Sode). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1924—25, paa Haslev Højsk. 1918—19. G. m. Gerda Emilie, f. Eriksen, d. 24. 11. 1904 i Neksø (D. af Jens E. og Jensine Albine, f. Andersen). Elev paa L. Mfs. II Højskole 1925. Børn: Gudrun Elinor, f. 15. 6. 1934. Inge Breydal, f. 13. 2. 1939.

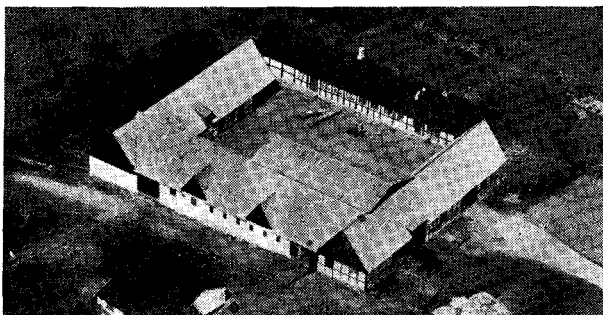

20 k — »SØBORG«. Tlf. 62 x. 17. Slg. Pc. 8,4 ha — Htk. 1-5-3-1 — Ejds. 18,600 — Grdsk. 7,500. Overtoges 1943 af: *Axel Hansen*, f. 18. 9. 1907 paa Pærehuset i Aaker (S. af Otto H. og Anna, f. Jespersen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1931—32. G. m. Gerda Karoline, f. Lund, d. 29. 9. 1912 paa Dalslundegd. (D. af Kristian L. og Anine, f. Nielsen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1932. Børn: Alex Lundsgaard, f. 19. 5. 1948.

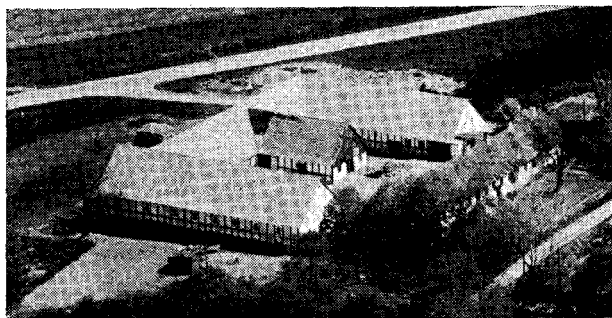

21 a — »RANDKLØVEGAARD«. Tlf. 58 x. 14.—16. Slg. 47,1 ha — Htk. 10-3-0-0¾ — Ejds. 80,00 — Grdsk. 42,500. 12 Td. Ld. er Skov. Bygn. ældre og opf. i Bindingsværk. Slægtens Eje i ca. 200 Aar. Paa Grunden findes 2 fredede Gravhøje. Overtoges 1913 af: *Hans Andr. Sonne*, f. 30. 4. 1887 paa Gaarden (S. af Andreas S. og Julie, f. Runge). Elev paa Bh. Højsk. 1903—04, paa Lyngby Landbosk. 1906—07. G. m. Maren Marie, f. Andersen, d. 8. 1. 1894 i Dalby, Sjæll. (D. af Lars A. og Karen, f. Hansen). Børn: Iris, f. 5. 11. 1915. Jarl, f. 2. 8. 1924. Jytte, f. 12. 2. 1927.

22 a — »ELLESGAARD«. Tlf. 144 y. 15. Slg. 21,8 ha — Htk. 3-7-0-0¾ — Ejds. 34,800 — Grdsk. 18,100. 2 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1916 af: *Janus Andr. Svendsen*, f. 26. 8. 1890 paa Ll. Frigd. (S. af Hans Jørgen S. og Jørgine Hansine, f. Kjøl-ler). G. m. Marie, f. Madsen, d. 21. 9. 1900 paa Bakkegd. i Østerl. (D. af Ernst M. og Mathea, f. Pedersen). Børn: Sigrid,

f. 27. 8. 1916. Hans Thor, f. 26. 7. 1918. Svend Aage, f. 14. 4. 1920. Helge Andr., f. 23. 5. 1921.

24 a — »RANDKLØVEGAARD«. Tlf. 58 u. 17 Slg. 28,9 ha — Htk. 6-6-3-2¾ — Ejds. 48,000 — Grdsk. 23,700. 8 Td. Ld. er Skov og Klipper. Bygn. opført i Bindingsværk. Overt. 1920 af: *Conrad Karl Kofoed*, f. 26. 11. 1894 paa Brogd. i Pedersk. (S. af Carl K. og Barbra, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højskole og paa Tune Landbrugssk. G. m. Asta Marie, f. Hansen, d. 1. 5. 1896 paa Bækkegd. i Østerl. (D. af Olaf H. og Sofie, f. Hjorth). Børn: Mogens Henning, f. 7. 4. 1922. Svend Erik, f. 20. 8. 1923.

24 b — Randkløve. 20.—21. Slg. Pc. 5,9 ha — Htk. 1-3-2-0¾ — Ejds. 14,400 — Grdsk. 5,600. Bygn. opført i Bindingsværk. Overtoges 1940 af: *Anthøn Enok Hansen*, f. 22. 11. 1901 paa Ejendommen (S. af Kristian Peder H. og Laura Karoline, f. Tran-berg).

25 a — »RANDKLØVEGAARD«. Tlf. 35. 18. Slg. 27,9 ha — Htk. 5-7-3-2½ — Ejds. 60,000 — Grdsk. 18,700. 22 Td. Ld. er Skov og Klipper. Paa Gaarden drives Hotel. Ejer: *Helga Schou*, f. Hansen, d. 22. 6. 1881 i Rønne. Forpagtet 1946 af Sønnen: *Ole Schou*, f. 16. 1. 1913 paa Gaarden (S. af Lars Peter S. og Helga, f. Hansen). G. m. Inger Marie Dyrby, f. Jensen, d.

12. 2. 1919 i Udby, Sjæll. (D. af Jørgen J.) Børn: Agnete, f. 14. 4. 1948.

25 c — »SØVANG«. 18. Slg. Pc. 13,2 ha — Htk. 1-5-2-2¼ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 5,700. 7 Td. Ld. er Skov, Krat og Klipper. Overtoges 1939 af: *Arne Tage Nielsen*, f. 28. 4. 1916 paa Lillevang (S. af Hans N. og Jensine, f. Nielsen). G. m. Else Kirsten, f. Jensen, d. 26. 11. 1913 paa Fredenshøj (D. af Hans J. og Thora, f. Christensen). Børn: Torsten Flemming, f. 17. 2. 1943 Dorit Anni, f. 6. 12. 1944.

26 a — »SØGAARD«. Tlf. 62 y. 19. Slg. 42,6 ha — Htk. 7-6-1-2 — Ejds. 51,000 — Grdsk. 27,200. 28 Td. Ld. er Skov og Klipper. Udbyg. ældre og opf. i Bindingsværk. Slægtens Eje i ca. 100 Aar. Overtoges 1916 af: *Johannes Hansen*, f. 10. 6. 1888 paa Gaarden (S. af Andr. H. og Johanne, f. Kofoed). Elev paa Bh. Højsk. 1908—09. G. m. Anna Karoline, f. Larsen, d. 27. 12. 1891 paa Ellehuse i Østerl. (D. af André L. og Karoline, f. Christiansen). Børn: Ejner Søgaard, f. 3. 7. 1917. Poul Søgaard, f. 13. 9. 1919. Rigmor Søgaard, f. 12. 9. 1922. Else Søgaard, f. 3. 8. 1924. Britta Søgaard, f. 10. 9. 1926. Inger Søgaard, f. 3. 1. 1932.

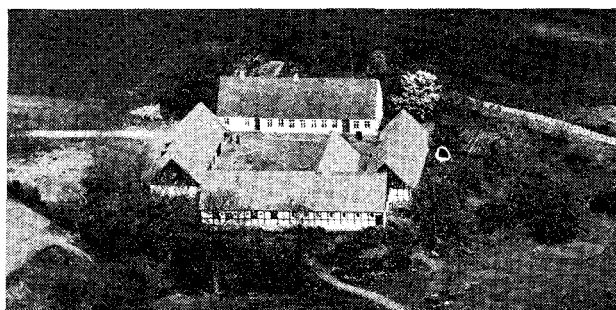

27 a — »YPNASTEDGAARD«. Tlf. 24 x. 20.—21. Slg. 55,6 ha — Htk. 12-3-1-2¼ — Ejds. 84,000 — Grdsk. 43,700. 18 Td. Ld. er Skov, Krat og Veje. Bygn. ældre og opført i Bindingsværk. Overtoges 1933 af: *Jens Walter Pedersen Skotte*, f. 23. 6. 1904 paa Sejerø (S. af Jørgen S. og Petrine, f. Jørgensen). Elev paa Tune Landbrugssk. 1924—25. G. m. Gudrun Hansine, f. Henriksen, d. 8. 5. 1909 i Aakirkeby (D. af Anthon H. og Eva, f. Lyster). Børn: Robert Bjørn, f. 2. 2. 1945.

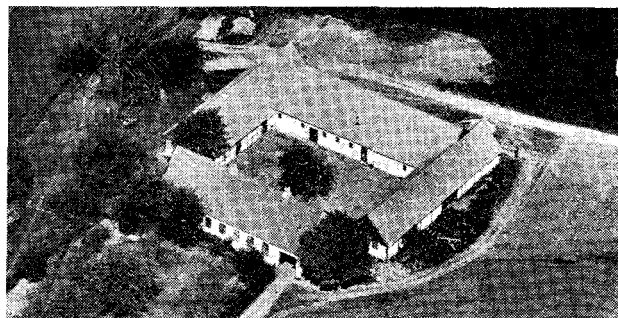
29 a — »SJÆLLEGAARD«. Tlf. 24 y. 22. Slg. 28,4 ha — Htk. 6-7-3-0½ — Ejds. 47,000 — Grdsk. 26,700. 10 Td. Ld. er Skov og Krat. Bygn. opført i Bindingsværk. Overtoges 1941 af: *Aksel Andr. Hansen*, f. 3. 3. 1916 (S. af Niels H. og Mathilda,

f. Ficher). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1936—37. G. m. Ruth Sonne, f. Holm, d. 16. 9. 1916 paa Borndal i Klemensk. (D. af Martin H. og Petra, f. Sonne). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1936. Børn: Birger Holm, f. 9. 10. 1944. Bente Lillian, f. 9. 4. 1948.

30 a — »BUSKEGAARD«. Tlf. 24u. 24.—25. Slg. 33,2 ha — Htk. 8-0-2-0½ — Ejds. 56,000 — Grdsk. 27,900. 10 Td. Ld. er Skov. Udbygningerne er med Bindingsværk. Overtoges 1930 af: *Holger Nielsen*, f. 16. 9. 1904 i Skandborg (S. af Martin N. og Marie, f. Jensen). G. m. Eva Marie, f. Kofoed, d. 27. 5. 1910 paa Brogd. i Pedersk. (D. af Carl K. og Barbra, f. Kofoed). Børn: Folmer Kofoed, f. 3. 3. 1932. Elin Kofoed og Steffen Kofoed, f. 31. 3. 1935. Carl Martin Kofoed, f. 25. 5. 1941.

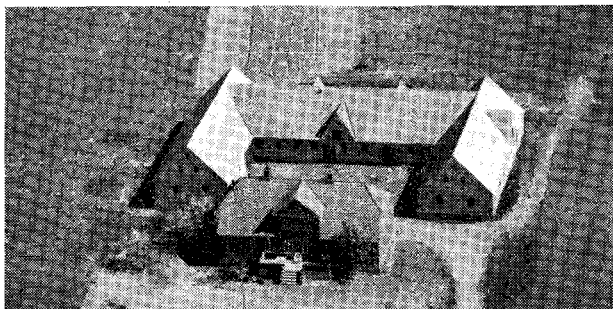
30 b — »LINDETSAGER«. Tlf. 110 x. 24. Slg. Pc. 10,9 ha — Htk. 2-0-3-2½ — Ejds. 22,000 — Grdsk. 10,300. 2 Td. Ld. er Frugtplantage, Veje og lign. Overtoges 1928 af: *Hans Peter Olsen*, f. 23. 2. 1900 i Tømmerup, Sjæll. (S. af Lars Peter O. og Karoline, f. Petersen). Elev paa Uubberup Højsk. 1924. G. m. Segine Kathrine, f. Munch, d. 29. 1. 1898 paa Ejendommen (D. af Peder Michael M. og Anine Hansine, f. Hansen). Børn: Thormod Munch, f. 14. 3. 1931.

31 b — Lindet. 24. Slg. Pc. 5,1 ha — Htk. 1-1-3-0¾ — Ejds. 11,000 — Grdsk. 4,600. Overtoges 1908 af: *Carl Ludvig August*

Jespersen, f. 30. 1. 1885 i Vesterm. G. m. Karla Marie, f. Juul, d. 29. 10. 1904 i Pedersk. (D. af Anton Hansen J. og Hansine Krsitine, f. Vibe). Børn: Erik Johs., f. 15. 8. 1931.

31 c — »SØLYST«, 25. Slg. Pc. 10,9 ha — Htk. 1-4-0-1¼ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 5,900. 9 Td. Ld. er Klipper. Overtoges 1909 af: *Mathias Peter Svendsen*, f. 22. 2. 1877 i Gudhjem (S. af Jens Peter S. og Ellen Kristine, f. Hansen). G. m. Helgine Kristine, f. Frederiksen, d. 7. 2. 1877 (D. af Chr. F.). Børn: Jens Frederik, f. 19. 2. 1917.

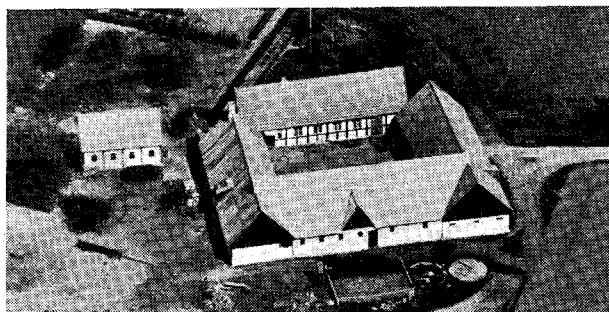

32 a — »BÆKKEGAARD«, 26. Slg. 17,1 ha — Htk. 4-2-1-0½ — Ejds. 36,500 — Grdsk. 13,000. Ca. 6 Td. Ld. er Skov. Slægtens Eje gennem flere Generationer. Overtoges 1919 af: *Sinius Lund*, f. 22. 12. 1895 paa Gaarden (S. af Magnus L. og Anna Margrethe, f. Jensen). Børn: Margit Elisabeth, f. 10. 9. 1932. Doris Alice, f. 9. 5. 1935.

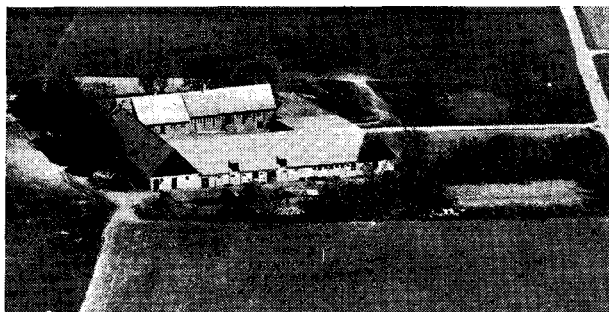
32 e — »BÆKKESKOV«, Lindet. Tlf. 70 y. 26. Slg. Pc. 14,0 ha Htk. 4-3-1-2 — Ejds. 29,000 — Grdsk. 12,000. 4 Td. Ld. er Skov og Vej. Slægtens Eje i 3 Generationer. Overtoges 1933 af: *Otto Westh Nielsen*, f. 9. 9. 1911 i Aakirkeby (S. af Hans N. og Andrea, f. Westh). G. m. Erna Julia Andrea, f. Lund, d. 27. 12. 1911 paa Ejendommen (D. af Julius L. og Kathrine, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Husholdningssk. 1932. Børn: Svend Otto, f. 7. 9. 1935. Holger Lund, f. 14. 2. 1939.

32 f — Lindet. 26. Slg. Pc. 1,9 ha — Htk. 0-2-3-2½ — Ejds. 9,000 — Grdsk. 1,900. Overtoges 1915 af: *Jens Peter Hansen*, f. 4. 2. 1891 paa Solvang i lbsk. (S. af Sinus H. og Marie Mathea, f. Jensen). G. m. Marie Kristine, f. Hansen, d. 15. 8. 1895 i lbsk. (D. af Jens Chr. H. og Kristine Margrethe, f. Kristoffersen). Børn: Ella Marie, f. 28. 9. 1917. Else, f. 7. 11. 1920. Edith, f. 7. 5. 1924.

32 h — »LINDESVANG«, 30. Slg. Pc. 8,8 ha — Htk. 2-1-1-1½ — Ejds. 20,000 — Grdsk. 8,800. Overtoges 1929 af: *Hans Christian Ipsen*, f. 24. 6. 1899 (S. af Anton I. og Karoline, f. Munch). G. m. Othelia Elisabeth, f. Bidstrup, d. 3. 10. 1904 (D. af Mathias B. og Anine, f. Jensen). Børn: Poul Chr., f. 22. 11. 1947.

321 — »LINDETSHJEM«, 69. Slg. Pc. 4,8 ha — Htk. 1-0-0-1 — Ejds. 13,000 — Grdsk. 4,800. Overtoges 1935 af: *Axel Otto Nielsen*, f. 15. 11. 1903 i Nyker (S. af Jens N. og Ane, f. Marcher). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1927—28. G. m. Karen Cecilie, f. Nielsen, d. 13. 8. 1910 (D. af Hans N. og Anine Birgitte, f. Nielsen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1930. Børn: Ruth Anie, f. 10. 12. 1940. Erik Johs., f. 1. 8. 1942. Rigmor Elisabeth, f. 10. 6. 1946.

33 a — »LAUEGAARD« pr. Svaneke. Tlf. Østermarie 55 u. 27. Slg. 23,6 ha — Htk. 6-3-1-2¾ — Ejds. 42,000 — Grdsk. 22,500. 3 Td. Ld. er Skov. Bygningerne er med Bindingsværk. Overtoges 1945 af: *Gunnar Kofoed Hansen*, f. 20. 9. 1915 paa Skovbroen i Aaker (S. af Jacob H. og Sofie, f. Kofoed). G. m. Ingeborg Andrea Amanda, f. Pedersen, d. 24. 12. 1916 (D. af Christian P. og Gerda, f. Jensen). Børn: Gerda Sofie, f. 21. 1. 1945.

33 d — »LINDELY«, Lindet. 27. Slg. Pc. 7,2 ha — Htk.

1-6-0-0¼ — Ejds. 14,400 — Grdsk. 6,300. Bygningerne er med Bindingsværk. Overtoges 1930 af: *Valdemar Bidstrup*, f. 27. 10. 1900 paa Ejend. (S. af Mathias B. og Anine Karoline, f. Jensen). G. m. Agnes, f. Pedersen, d. 22. 6. 1906 i Vesterm. (D. af Ole P. og Andrea Margrethe, f. Andersen). Børn: Børge, f. 6. 4. 1942.

34 a — »OFFERGAARD« pr. Svaneke. Tlf. Østermarie 55 x. 28. Slg. 19,4 ha — Htk. 6-1-3-2¼ — Ejds. 45,000 — Grdsk. 22,800. Slægtens Eje i ca. 100 Aar. Overtoges 1940 af: *Knud Olsen*, f. 30. 1. 1906 paa Gaarden (S. af Laurits Peter O. og Karoline Birgitte, f. Thorsen).

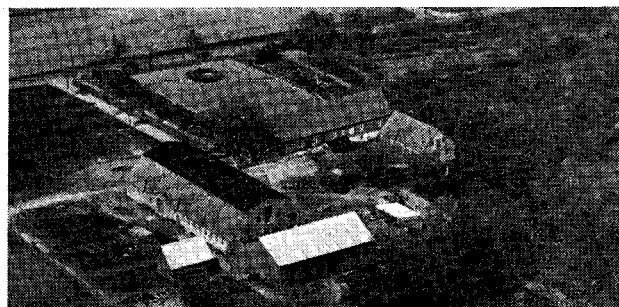
35 a — »SIEGAARD« pr. Svaneke. Tlf. Østermarie 13 y. 29. Slg. 41,4 ha — Htk. 9-7-2-0¾ — Ejds. 63,000 — Grdsk. 35,000. 5 Td. Ld. er Skov. Slægtens Eje siden 1890. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Paa Grunden findes 1 fredet Høj. Overtoges 1938 af: *Carl Edv. Olsen*, f. 24. 1. 1901 paa Offergd. (S. af Laurits Peder O. og Birgitte, f. Thorsen). Elev paa Bornh. Højsk. 1919—20. G. m. Hedvig, f. Olsen, d. 13. 8. 1906 paa Gaarden (D. af Svend O. og Kristine, f. Kure). Børn: Paula, f. 4. 6. 1931. Ole, f. 27. 8. 1933. Niels Peter, f. 6. 5. 1941. Karen Margrethe, f. 10. 4. 1947.

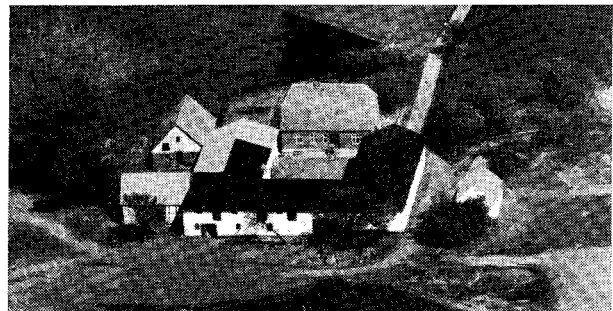
35 b — »VORNEDGAARD« pr. Svaneke. 18. Vdg. 7,8 ha —

Htk. 1-7-2-1½ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 6,500. Bygn. ældre og opført i Bindingsværk. Overtoges 1936 af: *Evald Hansen*, f. 24. 6. 1905 paa Gaarden (S. af Niels Chr. H. og Anine Marie, f. Kofoed). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1934—35. G. m. Lilly, f. Nielsen, d. 29. 4. 1915 paa Højbang (D. af Magnus N. og Jørgine Karoline, f. Lind). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1935. Børn: Anna Jørgine, f. 1. 6. 1948.

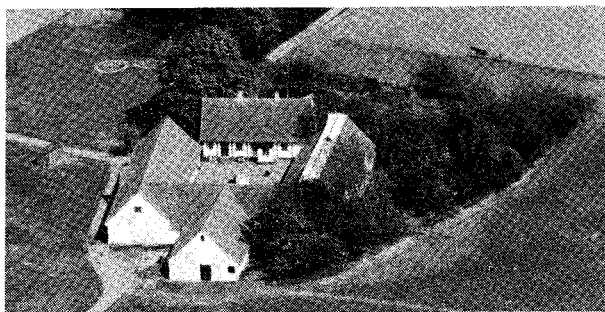
35 c — »STYRMANDSHJEM« pr. Svaneke. 29. Slg. Pc. 12,4 ha — Htk. 2-6-2-0¾ — Ejds. 23,000 — Grdsk. 10,500. 5½ Td. Ld. er Vej og Klipper. Overtoges 1916 af: *Christian Math. Svendsen*, f. 30. 12. 1886 paa Ejend. (S. af Niels Peder S. og Karen, f. Mouritsen). G. m. Karen Elisabeth, f. Pedersen, d. 9. 6. 1895 i Bodilsk. (D. af Christian P. og Elsebeth Hansine, f. Kofoed). Børn: Edith Karen, f. 14. 9. 1918. Edvard Chr., f. 9. 3. 1921. Aksel Peter, f. 12. 12. 1928. Inge Elisabeth, f. 30. 8. 1933. Johannes Henning, f. 25. 10. 1935.

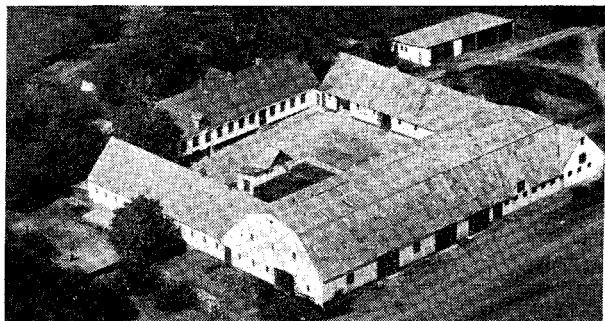
36 a — »BROGAARD« pr. Svaneke. Tlf. Østerm. 13 x. 30. Slg. 57,3 ha — Htk. 14-2-2-2¼ — Ejds. 82,000 — Grdsk. 46,500. 20 Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1935 af: *Aage Johs. Pedersen*, f. 6. 6. 1901 paa Søndregd. (S. af Martin P. og Marie, f. Lund). Elev paa Tune Landbrugssk. 1923—24. G. m. Karen Sigrid, f. Hansen, d. 11. 10. 1903 paa Klippegd. i Ibsk. (D. af August H. og Marie, f. Mikkelsen). Børn: Else Marie Dorthea, f. 3. 1. 1929. Henning Johs., f. 11. 6. 1930. Esther Valborg, f. 11. 9. 1932. Kamma Sigrid, f. 3. 3. 1935. Birgit Edle, f. 15. 7. 1937.

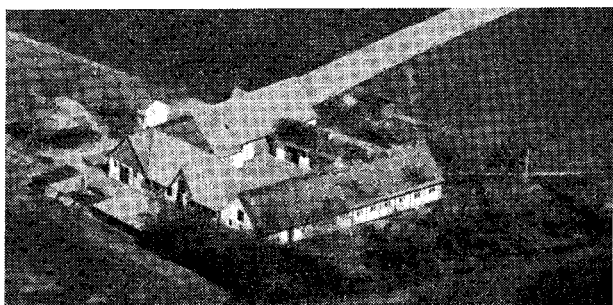
36 d — »BROLØKKE«, Brændemark. 30. Slg. Pc. 18,2 ha — Htk. 4-4-0-2½ — Ejds. 30,000 — Grdsk. 14,400. 8 Td. Ld. er Klipper og Krat. Overtoges 1939 af: *Gunnar Andr. Svendsen*, f. 7. 3. 1902 (S. af Peter S. og Alvilda, f. Hansen). G. m. Helene Kathrine, f. Hjorth, d. 1. 12. 1913 paa Hjortegd. (D. af Peter H. og Hansine, f. Mikkelsen). Børn: Rigmor Hjorth, f. 2. 12. 1943.

36 f — »STAALEBOET« pr. Svaneke. Tlf. Svaneke 146 u. 30. Slg. Pc. 15,0 ha — Htk. 4-0-3-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 29,000 — Grdsk. 15,000. Ejer: *Astrid Nielsen*, Listed. Forpagtet 1945 af: *Johannes Sassersen*, f. 27. 4. 1915 paa Louisendal (S. af Ludvig Peder S. og Karen Margrethe, f. Pedersen). Elev paa Bh. Højsk. 1940—41. G. m. Manny Louise, f. Nielsen, d. 6. 5. 1915 paa Nordvang i Ibsk. (D. af Andreas N. og Petra Kathrine, f. Hansen). Elev paa Bornh. Husholdningssk. 1934. Børn: Hans Eigil, f. 18. 2. 1945. Elis Marie, f. 7. 10. 1946. Jens Ludvig, f. 11. 6. 1948.

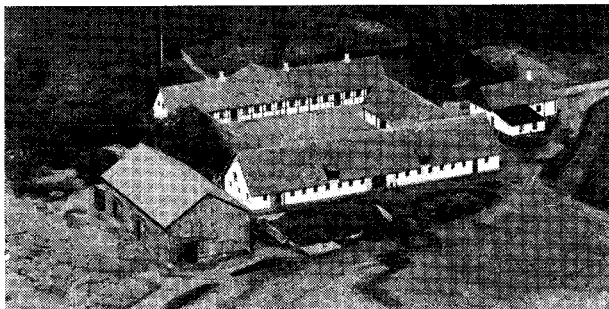

37 a — »KUREGAARD« pr. Svaneke. Tlf. Svaneke 63 u. 31. Slg. 36,1 ha — Htk. 10-6-3-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 78,000 — Grdsk. 39,000. 5 Td. Ld. er Skov. Slægtens Eje siden 1828. Overtoges 1921 af: *Mogens Peter Sommer*, f. 15. 11. 1896 i Ibsk. (S. af Anton S. og Kirstine, f. Madsen). G. m. Astrid Marie, f. Pedersen, d. 1. 1. 1900 paa Gaarden (D. af J. P. og Anna, f. Marcher). Børn: Aage Peter, f. 24. 4. 1924. Svend Arne, f. 28. 5. 1926. Jørgen Pedersen, f. 22. 5. 1937.

37 b — »BAKKEHØJ« pr. Svaneke. 31. Slg. Pc. 6,9 ha — Htk. 2-0-0-2 — Ejds. 15,500 — Grdsk. 7,600. Overtoges 1930 af: *Emil Hansen*, f. 13. 6. 1901 i Østerm. (S. af Peder H. og Anine Marie, f. Pedersen). G. m. Bodil Cecilie, f. Hermansen, d. 13. 10. 1901 i Ibsk. (D. af Hans H. og Emine). Børn: Ulla Kirsten, f. 5. 10. 1935. Erik Bjarne, f. 4. 10. 1941.

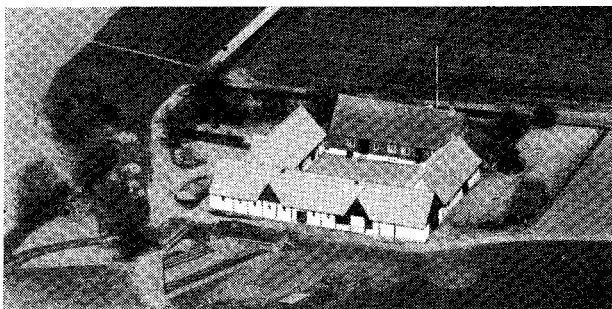
37 n — »KUREBAKKEN« pr. Svaneke. 31. Slg. Pc. 4,9 ha — Htk. 1-3-3-1 — Ejds. 15,000 — Grdsk. 4,900. Ejer: *Jeppe Janus Pedersen*, f. 6. 1. 1868. G. m. Anna Marie, f. Marcher, d. 15. 4. 1875 i Ibsker.

38 a — »LUNDEGAARD« pr. Svaneke. Tlf. Svaneke 63 y. 32. Slg. 52,8 ha — Htk. 12-2-2-0 — Ejds. 85,000 — Grdsk. 52,900. 15 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1922 af: *Harald Svendsen Brandt*, f. 26. 3. 1897 paa Gaarden (S. af Hans Chr. B. og Karoline Andrea, f. Svendsen). G. m. Rigmor Michelle, f. Nielsen, d. 8. 10. 1899 paa Gildesgd. i Vesterm. (D. af Valdemar N. og Michelle, f. Jensen). Børn: Erik, f. 3. 11. 1927. Karen Margrethe, f. 2. 4. 1932. Bodil Agnethe, f. 29. 7. 1933. Inger Sofie, f. 23. 7. 1935.

39 a — »BYFOGEDGAARD« pr. Svaneke. Tlf. Svaneke 134 x. 33. Slg. 18,6 ha — Htk. 4-1-3-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 35,000 — Grdsk. 17,100. Overtoges 1942 af: *Gunbild Pedersen*, f. 13. 6. 1919 paa Linholmugd. (D. af Hans Chr. K. og Andrea, f. Hansen).

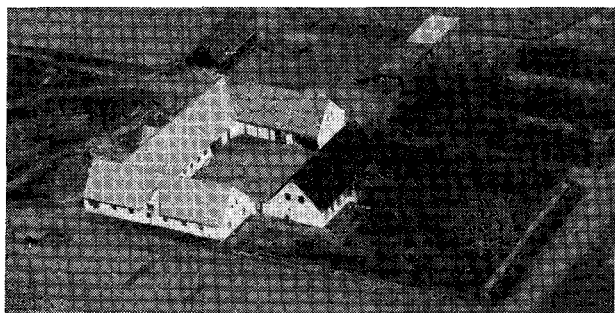

39 b — »LOUISENDAL«. Tlf. 33 u. 34. Slg. Pc. 10,3 ha — Htk. 2-5-2-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 22,000 — Grdsk. 10,400. Overtoges 1946 af: *Knud Peter Sassersen*, f. 16. 4. 1920 paa Ejend. (S. af Ludvig S. og Karen, f. Pedersen). Elev paa Bh. Højsk. 1941—42. G. m. Margrethe, f. Brandt, d. 23. 9. 1921 i Ibsk. (D. af Emil B.

og Marie, f. Stender). Elev paa Bh. Højsk. 1939. Børn: Kirsten, f. 3. 2. 1948.

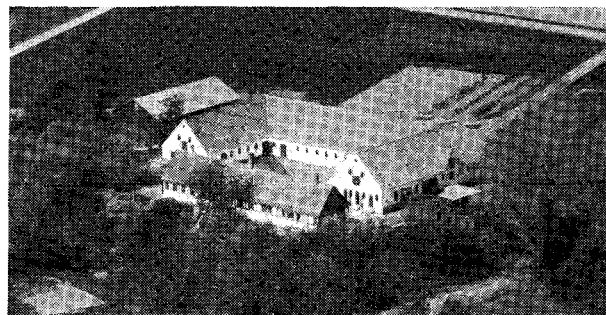
39c — »KARENSMINDE pr. Svaneke. Tlf. Svaneke 134 y. 33. Slg. Pc. 10,2 ha — Htk. 2-1-2-2½ — Ejds. 23,000 — Grdsk. 11,400. Overtoges 1918 af: *Oluf Peter August Mortensen*, f. 25. 8. 1897 i Ibsk. (S. af Jens M. og Oline, f. Hansen). G. m. Hedvig Kristine, f. Hansen, d. 18. 10. 1899 i Østerl. (D. af Anton H. og Kristine, f. Olsen). Elev paa Ry Højskole 1918. Børn: Inger Elisabeth, f. 20. 12. 1925. Henny Kristine, f. 9. 6. 1930.

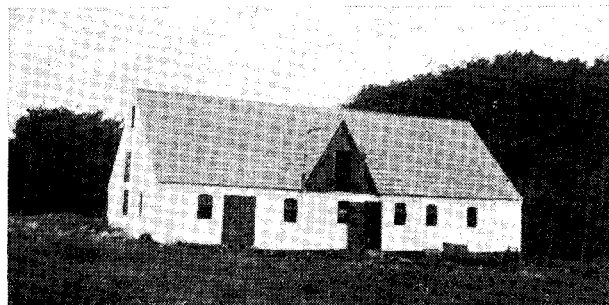
40 a — »SEJERSGAARD« pr. Svaneke. Tlf. Svaneke 111 y. 34. Slg. 29,7 ha — Htk. 5-5-3-2¾ — Ejds. 43,000 — Grdsk. 24,500. Gaarden genopførtes 1887 efter Brand. Overtoges 1924 af: *Johan Georg Jensen*, f. 8. 6. 1891 i Bodilsk. (S. af Jens J. og Hansine, f. Espersen). G. m. Gunhild Margrethe, f. Sonne, d. 28. 5. 1899 i Pedersk. (D. af Hans Anker S. og Margrethe, f. Kofoed). Børn: Nina Sonne, f. 13. 4. 1930.

40 b — »LILLEVANG« 34. Slg. Pc. 10,1 ha — Htk. 1-5-0-0¼ — Ejds. 19,000 — Grdsk. 8,300. Stuehuset er 125 Aar gammelt. Bygn. opf. i Bindingsværk. Overtoges 1929 af: *Lars Jensen Kjølner*, f. 6. 8. 1900 paa Nørregd. i Poulsk. (S. af Janus Math. K. og Johanne Othelia, f. Jensen). Elev paa Kærehave Landbrugssk. 1926—27. G. m. Edith, f. Nielsen, d. 30. 7. 1907 paa Jydevang (D. af Godtfred N. og Betty, f. Lou). Elev paa Bornh. Højskole 1924.

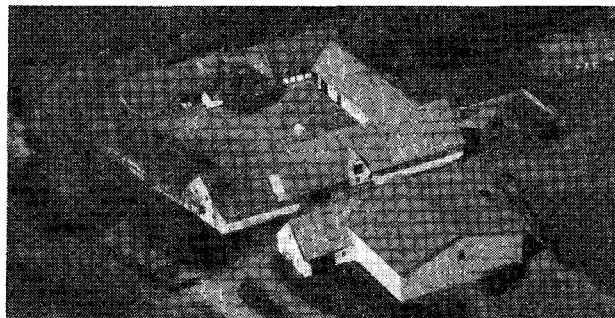
41 a — »LERSBYGAARD« pr. Svaneke. Tlf. Østermarie 41 x. 35. Slg. 30,1 ha — Htk. 6-2-3-2¼ — Ejds. 44,000 — Grdsk. 24,400. Ca. 6 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1935 af: *Vagn Conrad Koefoed*, f. 5. 3. 1905 i Rønne (S. af Marcus Conrad K. og Magda, f. Rønne). Elev paa Kærehave Landbrugssk. 1929—30. G. m. Gertrud Sofie, f. Svendsen, d. 4. 6. 1910 i Knudsker (D. af

Hans Chr. S. og Anna Petrea, f. Elleby). Børn: Svend Conrad, f. 10. 4. 1937. Lene, f. 25. 11. 1940. Bente, f. 1. 1. 1946.

41 c — »SKOVHJEM« 37. Slg. Pc. 3,1 ha — Htk. 0-3-2-1½ — Ejds. 7,500 — Grdsk. 2,300. Ejer: *Martin Valdemar Jensen*, f. 22. 3. 1885. G. m. Marie, f. Hansen, d. 5. 11. 1884. Børn: Harry Vald. f. 4. 7. 1914.

42 a — »LINDHOLMSGAARD«. Tlf. 33 x. 36. Slg. 39,3 ha — Htk. 10-3-1-1½ — Ejds. 67,000 — Grdsk. 40,500. Bygn. delvis opført i Bindingsværk. Overtoges 1948 af: *Eskild Erland Kjeldsen*, f. 7. 9. 1912 (S. af Hans Chr. K. og Andrea, f. Hansen).

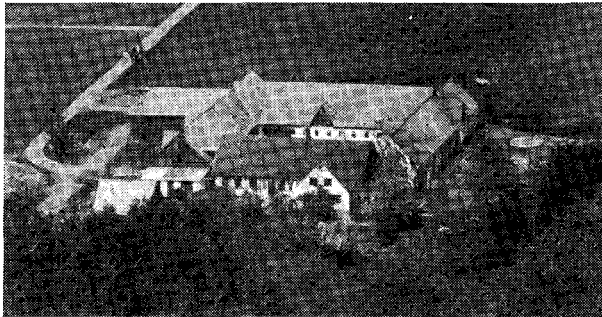

43 a — »HOPPEGAARD«. Tlf. 41 u. 37. Slg. 59,5 ha — Htk.

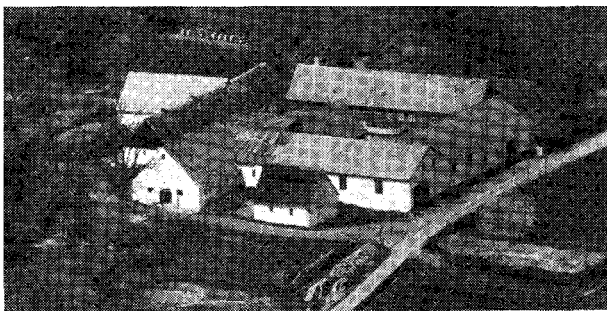

10-1-0-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 76,000 — Grdsk. 44,700. 27 Td. Ld. er Skov. Gaardens Behiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1931 af: *Erling Rasmussen*, f. 16. 8. 1902 paa Gaarden (S. af Christian R. og Karen Elisabeth, f. Jensen). Elev paa Rønshoved Højskole 1921—22 og paa Lyngby Landbosk. 1927—28. G. m. Dagny Kristine, f. Olsen, d. 13. 7. 1907 i Gerslev, Sjæll. (D. af Jens O. og Henriette, f. Sørensen). Elev paa Rødding Højsk. 1927. Børn: Thorkild Chr., f. 30. 1. 1938. Ingeborg Kirstine, f. 29. 10. 1940.

43 b — »FREDENSBO«. Tlf. 22 y. 40 Slg. Pc. 11,0 ha — Htk. 1-6-1-0 — Ejds. 21,000 — Grdsk. 9,800. Slægtens Eje i 4 Generationer. Overtoges 1948 af: *Hans Leo Larsen*, f. 19. 4. 1918 paa Ejend. (S. af Godtfred L. og Marie, f. Pedersen).

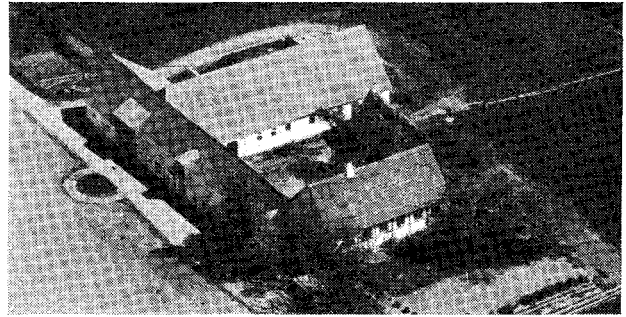

44 a — »SKADEGAARD« pr. Svaneke. Tlf. Østermarie 41 y. 38. Slg. 44,7 ha — Htk. 7-0-0-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 66,000 — Grdsk. 33,400. 17 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1933 af: *William Alfred Pedersen*, f. 7. 12. 1902 paa Skovgd. (S. af Johannes P. og Petrea, f. Sode). Elev paa Haslev Højsk. 1921—22 og paa L. Mfs. Højsk. 1925—26. G. m. Esther Kathrine, f. Pedersen, d. 27. 4. 1906 paa Gaarden (D. af Andreas P. og Petrea, f. Nielsen). Børn: Birgit Petrea, f. 12. 7. 1931. Doris Ulla, f. 5. 12. 1934.

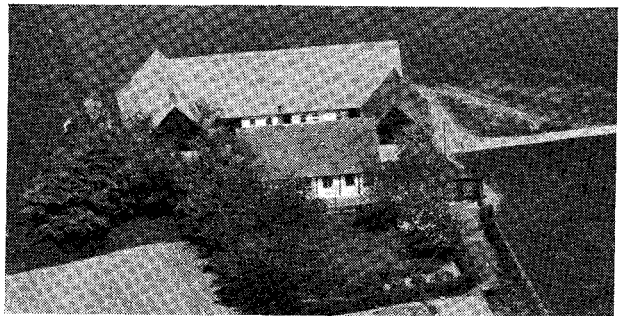
45 a — »KJØLLERGAARD«. Tlf. 61 y. 39. Slg. 56,5 ha — Htk. 11-5-0-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 84,000 — Grdsk. 52,300. Overtoges 1934 af: *Carl Andr. Pedersen*. G. m. Lilly Sonne, f. Holm. Børn: Kirsten, Ernst Chr., Kjeld.

45 b — »SKOVVANG«. Tlf. 11 y. 39. Slg. Pc. 8,0 ha — Htk. 1-5-2-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 7,200. Overtoges 1936 af: *Hans Conrad Kofoed*, f. 4. 10. 1907 paa Møllehuset i Poulsk. (S. af Ludvig K. og Ingeborg, f. Jensen). Elev paa Kærehave Landbrugsk. 1930—31. G. m. Betty Laurine, f. Tranberg, d. 3. 1. 1912 paa Rynsegd. (D. af Carl T. og Marie, f. Nielsen).

Børn: Inge Marie Tranberg, f. 20. 12. 1936. Alice Margrethe Tranberg, f. 9. 3. 1941. Henning Tranberg, f. 23. 11. 1943.

45 d — »HØJVANG«. 39. Slg. Pc. 6,9 ha — Htk. 0-6-3-1 — Ejds. 12,000 — Grdsk. 4,800. 1 Td. Ld. er Klipper, Veje og lign. Overtoges 1926 af: *Carl Jensinius Pedersen*, f. 4. 5. 1897 paa Pilevang (S. af Hans Peder P. og Ane Margrethe, f. Hansen). G. m. Kirstine, f. Espersen, d. 9. 3. 1903 i Ibsk. (D. af Jens Peder Laurits E. og Johanne Marie Petrea, f. Rasmussen). Børn: Hertha Johanne, f. 26. 10. 1928. Hans Peter, f. 20. 11. 1930.

45 f — »KRATLY«. Tlf. 61 v. 39. Slg. Pc. 10,6 ha — Htk. 2-1-1-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 8,500. Overtoges 1935 af: *Gunnar Jobs. Nielsen*, f. 8. 11. 1905 paa Gyldensvang (S. af Thorvald N. og Laura Kristine, f. Marcher). G. m. Inger Kathrine, f. Nielsen, d. 5. 6. 1911 paa Skræddergd. i Pedersker (D. af Albert N. og Karen, f. Larsen). Elev paa Bornh. Højsk. 1929. Børn: Ingrid Anna-Lise, f. 7. 7. 1936. Birgit Kristine, f. 16. 9. 1937. Esther Agnethe, f. 12. 9. 1940. Kirsten Margrethe, f. 7. 6. 1942. Else Marie, f. 29. 8. 1947.

45 l — »GILDESVANG«. 39. Slg. Pc. 4,0 ha — Htk. 1-0-1-0 — Ejds. 13,000 — Grdsk. 4,200. Overtoges 1946 af: *Anthøn Julius Madvig*, f. 26. 5. 1918 paa Kildesvang i Rø (S. af Chr. M. og Anine, f. Holm). Elev paa Hoptrup Højsk. 1938—39. G. m. Dora, f. Jørgensen, d. 25. 12. 1927 paa Tingselshøj i Østerl. (D. af Ejner J. og Hedvig, f. Munch). Børn: Lotti, f. 21. 5. 1948.

45 y — »ALDERSRO«. 39. Slg. Pc. 3,6 ha — Htk. 0-5-0-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 7,000 — Grdsk. 3,000. Overtoges 1920 af: *Niels Chr. Johansen*, f. 11. 4. 1892 paa Sjæll. (S. af Christian J. og Maren Sofie, f. Henriksen). G. m. Marie Kathrine, f. Bidstrup, d. 4. 1. 1894 i Starup, Jyll. (D. af Sinius B. og Laura Henriette, f. Lauritsen). Børn: Thorvald Christian, f. 12. 2. 1914. Asta Henriette, f. 10. 4. 1915. Orla, f. 28. 5. 1917. Niels Peter, f. 2. 7. 1919. Jens Eli, f. 5. 3. 1922. Martin, f. 25. 9. 1924.

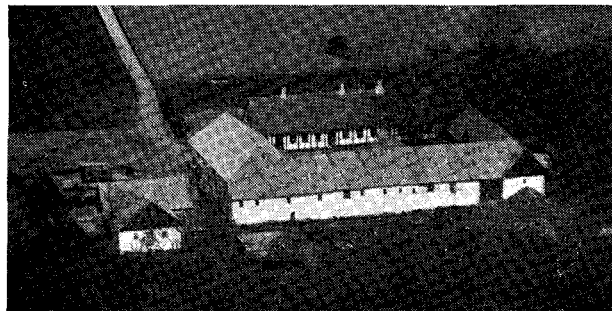
46 a — »SKOVGAARD«. Tlf. 61 x. 40. Slg. 44,6 ha — Htk. 7-6-1-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 55,000 — Grdsk. 34,300. 20 Td. Ld. er Skov og ca. 6 Td. Ld. Klipper og Krat. Overtoges 1936 af: *Osfred Johs. Pedersen*, f. 24. 11. 1907 paa Gaarden (S. af Johannes P. og Petra Kristine, f. Sode). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1928—29. G. m. Asta Henriette, f. Johansen, d. 10. 4. 1915 (D. af Niels J. og Marie, f. Bidstrup). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1935. Børn: Tove Alice, f. 26. 9. 1937. Dine Marie, f. 1. 3. 1941. Elon Mogens Skovgaard, f. 22. 2. 1946.

47 a — »MARKUSGAARD«. Tlf. 105 y. 41. Slg. 19,6 ha — Htk. 3-3-2-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 28,000 — Grdsk. 14,000. 10 Td. Ld. er Skov og Klipper. Overtoges 1935 af: *Søren Chr. Gustav Wridt*, f. 5. 1. 1894 i Torrild, Jyll. (S. af August W. og Sørine, f. Loft). G. m. Alvida Jørgine, f. Bech, d. 7. 4. 1895 i Vesterm. (D. af Hans B. og Andrea, f. Poulsen). Elev paa Roskilde Højsk. 1913. Børn: Eva, f. 23. 6. 1916. Jørgen Lykke, f. 3. 12. 1922. Vilmer Chr., f. 17. 3. 1925. Annalise, f. 21. 4. 1927. Henny Birgitte, f. 1. 5. 1929. Svend Gustav, f. 16. 8. 1932. Erik Karsten, f. 24. 8. 1936.

48 a — »LI. HALLEGAARD«. Tlf. 105 x. 42. Slg. 25,5 ha — Htk. 4-3-0-1 — Ejds. 32,000 — Grdsk. 16,000. 13 Td. Ld. er Skov og Klipper. Overtoges 1945 af: *Niels Peter Riis*, f. 17. 2. 1912 i Allinge (S. af Niels Villiam R. og Anthonie, f. Ipsen). G. m. Inger Marie, f. Larsen, d. 12. 12. 1917 i Pedersk. (D. af Jensinius Laurentius L. og Hansine Kathrine, f. Larsen). Børn: Sonja, f. 21. 1. 1938. Nancy, f. 8. 11. 1940. Vilmer, f. 27. 1. 1943. Niels Ejner, f. 29. 11. 1945.

49 a — »ST. HALLEGAARD«. Tlf. 117 y. 43. Slg. 28,0 ha — Htk. 4-4-2-0 — Ejds. 33,000 — Grdsk. 17,600. 15 Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1920 af: *Niels Pedersen*, f. 4. 3. 1885 i Bodilsk. (S. af Jens Peter P. og Elsin Margrethe, f. Ipsen). Børn: Charles Frederik, f. 5. 1. 1912. Hedvig Margrethe og Lilly Elsin, f. 10. 6. 1916. Mimmi Dorthea, f. 30. 11. 1918.

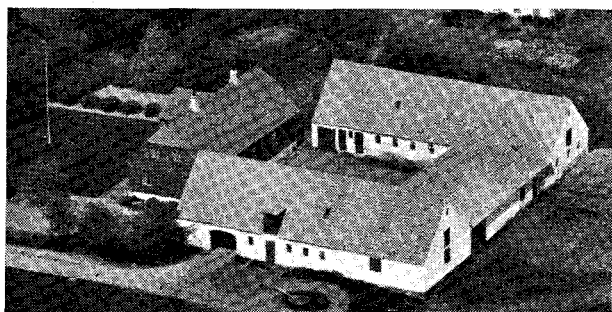

50 og 51 a — »AAGAARD«. Tlf. 117 u. 44.—45. Slg. 35,6 ha — Htk. 5-6-1-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 44,000 — Grdsk. 24,500. 10 Td. Ld. er Skov og 5 Td. Ld. Lyng, Krat og Klipper. Overtoges 1937 af: *Victor Peder Henriksen Pedersen*, f. 19. 1. 1916 paa Gaarden (S. af Otto P. og Marie, f. Henriksen). Elev paa L. Mfs. Højskole 1934—35. G. m. Else Marie, f. Ipsen, d. 3. 8. 1917 (D. af August I. og Elisabeth, f. Lund). Børn: Ingrid, f. 18. 3. 1942. Gunvor, f. 13. 10. 1946.

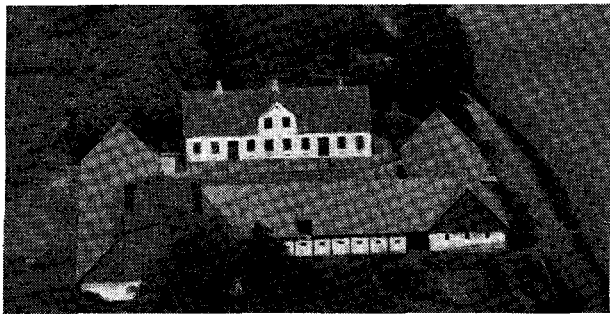
52 a — »DALSLUNDEGAARD«. Tlf. 39 y. 46. Slg. 24,0 ha — Htk. 3-6-3-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 36,000 — Grdsk. 17,400. 10 Td. Ld. er Skov. Slægtens Eje i 3 Generationer. Overtoges 1945 af: *Knud Chr. Lund*, f. 17. 5. 1917 paa Gaarden (S. af Christian L. og Anine, f. Nielsen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1939—40. G. m. Ethel Johanne, f. Ipsen, d. 16. 7. 1923 (D. af Jens Chr. I. og Oliva, f. Espersen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1943. Børn: Bente Nina, f. 31. 7. 1945. Lennart Esbjørn, f. 11. 12. 1947.

52 b — »VANGSBO«. 46. Slg. Pc. 5,8 ha — Htk. 1-0-1-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 13,000 — Grdsk. 5,000. Slægtens Eje i 3 Generationer. Overtoges 1948 af: *Eval Emanuel Andersen*, f. 30. 10. 1907 paa Ejend. (S. af Marius A. og Marie, f. Hansen). G. m. Valborg, f. Pettersson, d. 11. 12. 1911 i København. Børn: Lillian Edel, f. 11. 1. 1936. Bjarne Henning, f. 23. 12. 1939.

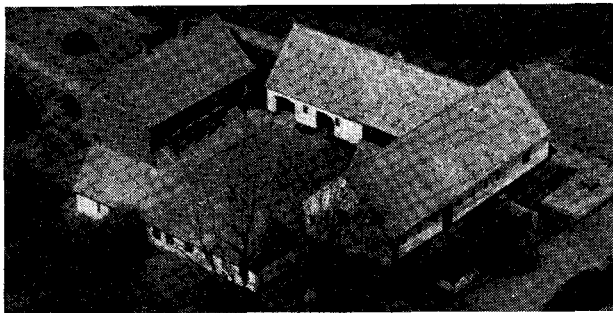

53 a — »SKOVLUNDEGAARD«. Tlf. 37 v. 47. Slg. 35,5 ha

— Htk. 4-2-2-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 40,000 — Grdsk. 22,100. 20 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1946 af: *Emil Chr. Andersen*, f. 22. 7. 1902 (S. af Anders Marius A. og Marie, f. Hansen). G. m. Petra Johanne, f. Sonne, d. 17. 9. 1909 paa Lysager i Ibsker (D. af Edvard S. og Hansine, f. Rasmussen). Børn: Poul Arne Sonne, f. 28. 1. 1935. Eli Sonne, f. 4. 6. 1937.

54 a — »LOUSGAARD«. Tlf. 40 x. 48. Slg. 34,0 ha — Htk. 4-0-3-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 50,000 — Grdsk. 24,000. 7 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. Fredsskov og 7 Td. Ld. Krat og Skovløkke. Overtoges 1945 af: *Johannes Math. Nielsen*, f. 11. 4. 1907 i Aaker (S. af Chr. N. og Andrea, f. Andreassen). G. m. Hedvig Birgitte, f. Haagensen, d. 19. 10. 1912 i Aaker (D. af Andr. A. og Johanne, f. Mortensdatter). Børn: Poul Aage, f. 18. 7. 1936. Erling Andr. f. 29. 11. 1937. Finn Birger, f. 15. 7. 1942.

55 a — »ASPESGAARD« 49. Slg. 17,1 ha — Htk. 2-1-0-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 23,000 — Grdsk. 10,900. 3 Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1946 af: *Karl Jensen*, f. 31. 12. 1915 paa Gaarden (S. af Jens Peter J. og Andrea Marie, f. Larsen).

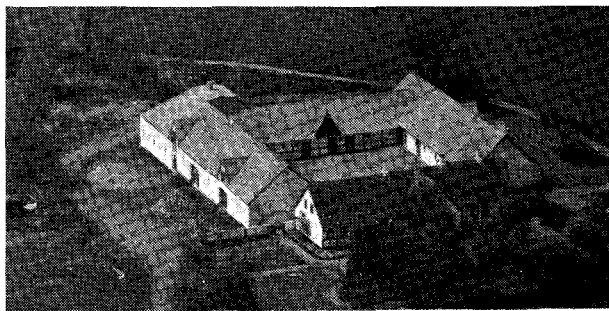
55 c — 49. Slg. Pc. 10,1 ha — Htk. 1-3-0-2 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 19,000 — Grdsk. 8,700. Overtoges 1934 af: *Aage Andr. Ipsen*, f. 30. 11. 1911 (S. af Lorents I. og Karoline, f. Schmidt). G. m. Betty Marie, f. Pedersen, d. 17. 11. 1913 (D. af Carl P. og Ida). Børn: Doris, f. 26. 9. 1931. Else, f. 17. 12. 1934. Svend, f. 26. 5. 1937.

56 a — »SMEDEGAARD«. Tlf. 40 u. 50—51. Slg. 23,8 ha — Htk. 3-2-2-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 28,000 — Grdsk. 14,500. Ca. 6 Td. Ld. er Lyng og Krat. Overtoges 1928 af: *Herman Nielsen*, f. 16. 10. 1902 i Svaneke (S. af Julius N.) G. m. Jenny Kathrine, f. Jensen, d. 6. 5. 1902 i Bodilsk. (D. af Jacob J. og Louise, f. Nielsen). Børn: Henny Hansine, f. 19. 2. 1928. Else Margrethe

og Klara Louise, f. 16. 12. 1930. Judith Kathrine, f. 23. 2. 1935. Bodil Birgitte, f. 10. 1. 1938. Margith Sexine, f. 30. 7. 1940.

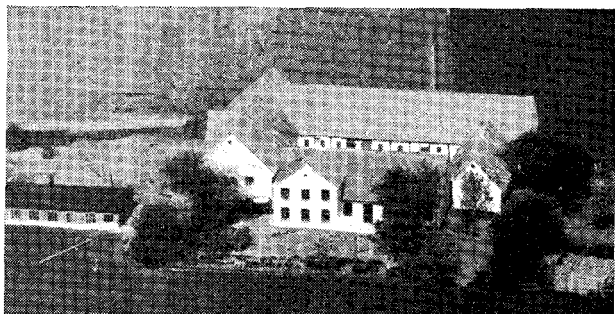
56 b — 50.—51. Slg. Pc. 6,1 ha — Htk. 1-0-3-1 — Ejds. 10,000 — Grdsk. 4,300. Overtoges 1934 af: *Aage Larsen*, f. 24. 1. 1910 (S. af Ludvig L.)

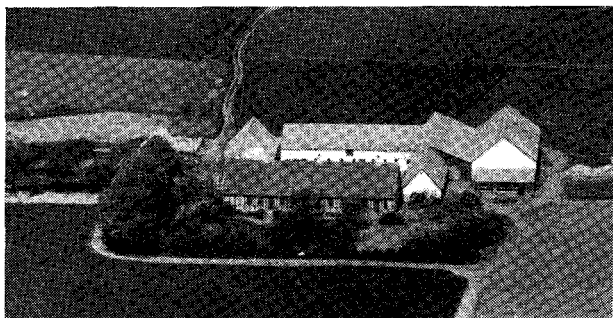
58 a — »FROSTEGAARD«. Tlf. 72 x. 52. Slg. 24,4 ha — Htk. 4-0-0-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 36,000 — Grdsk. 17,200. 7 Td. Ld. er Skov, Tuer og Veje. Overtoges 1915 af: *Vilhelm Lund*, f. 6. 6. 1887 paa Dalslundegd. (S. af Claus Chr. L. og Dorthea Kristine L.) G. m. Ingeborg Hansine, f. Sonne, d. 20. 8. 1888 i Aakirkeby (D. af Hans Chr. S. og Julie, f. Andersen). Børn: Dagny Dorthea, f. 21. 12. 1910. Lilly Gerda, f. 24. 3. 1912. Marie, f. 31. 5. 1916. Berndt Sonne, f. 10. 7. 1918. Ingvard Sonne, f. 14. 12. 1919. Lydia, f. 21. 5. 1923. Julie, f. 7. 10. 1926.

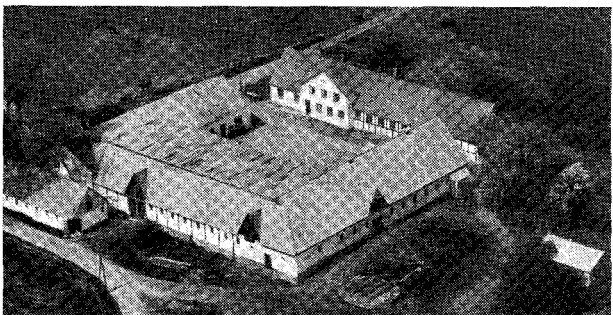
59 a — »ALBUEGAARD«. Tlf. 82 x. 53. Slg. 20,4 ha — Htk. 4-2-2-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 38,000 — Grdsk. 20,000. Overtoges 1937 af: *Poul Chr. Pedersen*, f. 15. 10. 1913 paa Kjøllegd. (S. af Christian P. og Petra, f. Henriksen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1932—33. G. m. Dagmar Kofoed, f. Lund, d. 5. 12. 1913 paa Gaarden (D. af Janus L. og Karen, f. Kofoed). Elev paa L. Mfs. Højskole 1933. Børn: Grethe Lund, f. 8. 1. 1938. Poul Erik, f. 7. 11. 1942.

59 b — »LÆRKESVANG«. 53. Slg. Pc. 10,7 ha — Htk. 1-5-1-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 23,000 — Grdsk. 10,500. Overtoges 1946 af: *Carl Edward Due Larsen*, f. 28. 11. 1917 paa Søndregaard (S. af Hans Anthon L. og Gertrud Oliva, f. Madsen). G. m. Gudrun Alice, f. Dam, d. 29. 11. 1910 i Svaneke (D. af Jens D. og Elisabeth, f. Christoffersen). Børn: Jens Edv. f. 22. 2. 1940. Hans Anker, f. 8. 3. 1942. Tenna, f. 27. 3. 1943. Inge, f. 17. 11. 1944. Ethel, f. 20. 1. 1946.

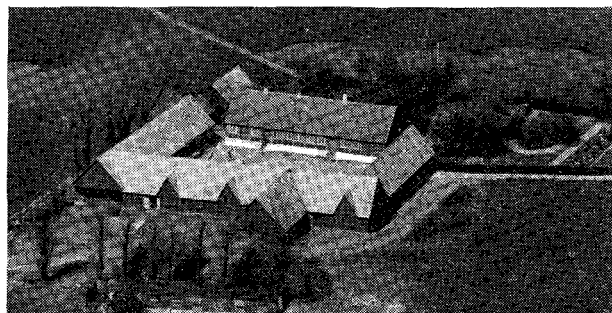

60 a — »SØNDREGAARD«. Tlf. 114 y. 54. Slg. 33,1 ha — Htk. 6-1-1-1 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 48,000 — Grdsk. 23,600. 8 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1933 af: *Evald Jørgen Pedersen*, f. 7. 4. 1905 paa Skovgd. (S. af Johannes P. og Petrea Kristine, f. Sode). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1925—26 og 1928—29. G. m. Magda Viktorie, f. Møller, d. 8. 2. 1908 paa Langeland (D. af Anias M. og Agnes, f. Kjølter). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1930. Børn: Ethel Victoria, f. 8. 10. 1934. Laug Møller, f. 30. 1. 1938. Gurli Agnethe, f. 29. 1. 1941. Rigmor Agnes, f. 21. 1. 1945.

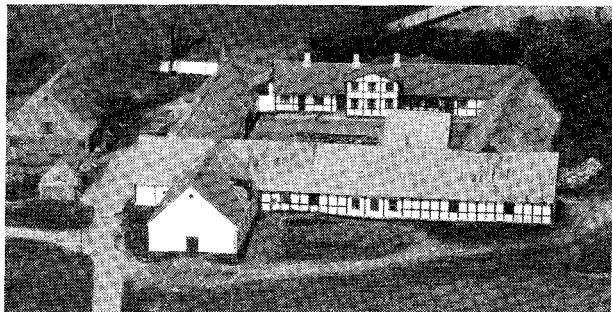

61 a — »HJORTEGAARD«. Tlf. 50 x. 55.—56. Slg. 39,6 ha — Htk. 9-4-1-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 67,000 — Grdsk. 35,300. 10 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1948 af: *Godtfred Madsen*, f. 5. 6. 1907 (S. af Chr. M. og Petra M.). G. m. Karen, f. Ipsen, d. 10. 5. 1915 paa Brændesgd. i Ibsk. (D. af Emil I. og Anna, f. Larsen). Børn: Ingrid, f. 1. 3. 1939. Ivar, f. 21. 2. 1942. Hans Holger, f. 3. 2. 1945. Jutte, f. 6. 3. 1946. Karen Margrethe, f. 16. 7. 1948.

61 b — »HJORTSVANG«. Tlf. 5 x. 55.—56. Slg. Pc. 10,3 ha — Htk. 1-7-3-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 9,900. Overtoges 1914 af: *Hans Mortensen*, f. 20. 2. 1888 (S. af Hans M. og Lene). G. m. Nanna, f. Pedersen, d. 21. 12. 1883 paa Loftsgd. i Østerl. (D. af Ole Andr. P. og Helgina Petrea, f. Hansen). Elev paa Bh. Højsk. Børn: Valborg Helgine, f. 23. 5. 1910. Fredlev Andr., f. 19. 9. 1912. Ove Chr., f. 25. 11. 1914. Villy Andr. f. 15. 9. 1916. Arne Chr., f. 1. 8. 1920. Sigrid Marie, f. 3. 10. 1924.

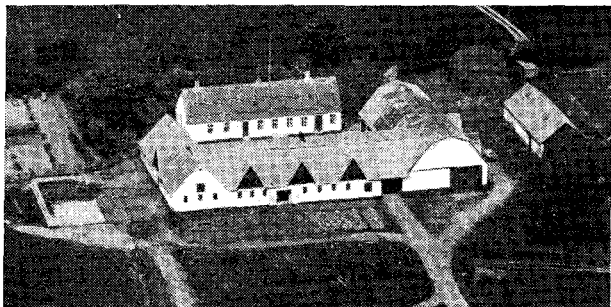

63 a — »MYREGAARD«. Tlf. 72 y. 57. Slg. 28,9 ha — Htk. 5-4-3-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 42,000 — Grdsk. 22,900. Ca. 6 Td. Ld. er Eng og Kær. Bygn. opført i Bindingsværk. Slægtens Eje i omkr. 280 Aar. Overtoges 1948 af: *Henry Conrad Hansen*, f. 17. 6. 1903 paa Gaarden. *Hedvig Theodora Hansen*, f. 6. 12. 1912 paa Gaarden (S. og D. af Jens Peter H. og Segine Marie, f. Olsen). 63 b — Gadeby. 59. Slg. Pc. 8,7 ha — Htk. 1-6-2-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 19,000 — Grdsk. 8,400. Overtoges 1933 af: *Einar Svendsen*, f. 19. 11. 1904 paa Ejend. (S. af Peder S. og Alvilda, f. Hansen). G. m. Alma Petrine Karoline, f. Nygaard, d. 18. 7. 1906 paa Dalegd. i Østerl. (D. af Carl N. og Amanda, f. Ipsen). Børn: Ruth Irene Nygaard, f. 26. 7. 1936. Rita Noomi Nygaard, f. 8. 6. 1938.

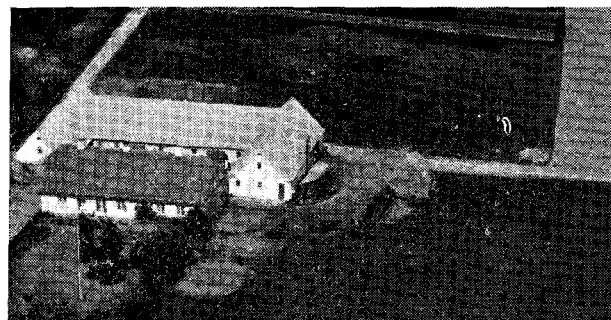

64 a — »ST. ØLEGAARD«. Tlf. 108 x. 58. Slg. 44,7 ha — Htk. 7-5-2-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 64,000 — Grdsk. 34,400. Slægtens Eje i ca. 200 Aar. Overtoges 1913 af: *Hans Chr. Jensen*, f. 25. 1. 1882 paa Gaarden (S. af Hans Chr. J. og Margrethe Engeline, f. Andersen). G. m. Asta Marie, f. Svendsen, d. 10. 3. 1899 (D. af Peter S. og Alvilda, f. Hansen). Børn: Hans Chr. f. 17. 12. 1923.

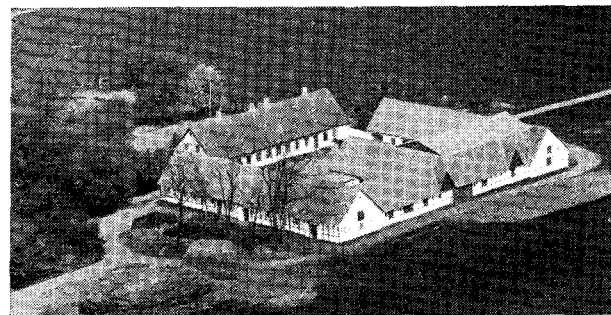
65 a — »LI. ALMEGAARD«. Tlf. 97 y. 59 Slg. 22,0 ha — Htk. 4-1-0-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 40,000 — Grdsk. 19,800. 10 Td. Ld. er Skov og 4 Td. Ld. Vej, Mergelgrav og lign. Ejer: *Valdemar Chr. Pedersen*, f. 3. 7. 1897 paa Skovgd. (S. af Johannes P. og Petrea Kristine, f. Sode). Elev paa Haslev Højskole 1916—17 og Haslev udvidede Højsk. 1920—21. G. m. Eva Margrethe, f. Hansen,

d. 22. 1. 1905 paa Kildevang (D. af Peder Chr. H. og Sine Martine, f. Hansen). Elev paa Haslev Husholdningssk. 1926. Børn: Preben Trance, f. 22. 3. 1932. Lis-Berit, f. 26. 7. 1945.

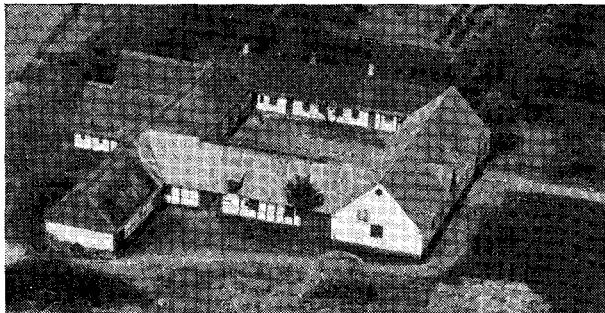

65 e — Elleby. 62. Slg. Pc. 11,1 ha — Htk. 2-3-1-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 10,600. Overtoges 1926 af: *Ludvig Markus Jensen*, f. 30. 11. 1892 paa Nyaard (D. af Jørgen J. og Mathilde, f. Holm). Elev paa Haslev Landbrugssk. 1917—18. G. m. Gerda Marie, f. Elleby, d. 27. 10. 1893 paa St. Ellebygd. (D. af Laurits E. og Mathea, f. Kofoed). Børn: Frede Elleby, f. 29. 6. 1927. Magda Elleby, f. 12. 10. 1929.

66 a — »ST. ALMEGAARD«, Tlf. 97 u. 60. Slg. 42,0 ha — Htk. 6-0-0-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 70,000 — Grdsk. 35,600. 2 Td. Ld. er Veje og lign. Overtoges 1939 af: *Edvard Georg Jensen*, f. 9. 3. 1913 paa Gaarden (S. af Georg J. og Petra Dorthea, f. Hald). Taget Realeksamen og været Elev paa Kærehave Landbrugssk. G. m. Bodil Kjøller, f. Riis, d. 15. 7. 1913 paa Halsegd. (D. af Andreas R. og Ingeborg, f. Kjøller). Børn: Tove Riis, f. 5. 4. 1942. Agnethe Riis, f. 8. 8. 1945.

67 a — »JESSEGAARD«. Tlf. 97 x. 61. Slg. 31,3 ha — Htk. 4-5-3-1 — Ejds. 45,000 — Grdsk. 25,900. Slægtens Eje i mindst 3 Generationer. Overtoges 1928 af: *Peder Vilhelm Kjøller*, f.

20. 1. 1899 paa Gaarden (S. af Peder Chr. K. og Anna Louise, f. Sørensen). Elev paa Faarevejle Højsk. 1919—20. G. m. Ella Kathrine, f. Dam, d. 16. 9. 1902 paa Lehnshjerggd. i Østerl. (D. af Olaf Adolf D. og Elene Margrethe, f. Skov). Børn: Ole Dam, f. 5. 7. 1933. Jørgen Dam, f. 5. 12. 1934. Elene Merete Dam, f. 26. 4. 1938. Peer Dam, f. 26. 12. 1939.

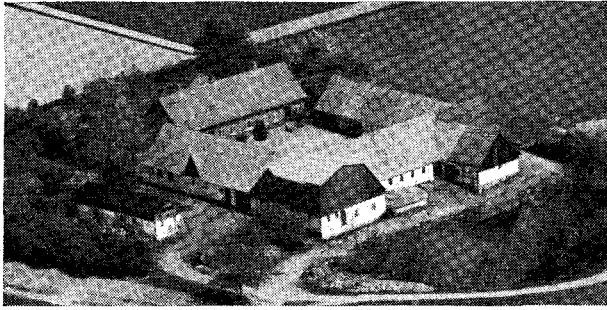

68 a — »ST. ELLEBYGAARD«, Tlf. 7 y. 62. Slg. 55,7 ha — Htk. 7-5-3-1 — Ejds. 72,000 — Grdsk. 39,500. 5 Td. Ld. er Skov og 15 Td. Ld. Eng og lign. Bygn. delvis opf. i Bindingsværk. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Slægtens Eje i 150 Aar. Overtoges 1909 af: *Evald Elleby*, f. 18. 1. 1886 (S. af Laurits E. og Mathea, f. Kofoed). Elev paa Aakirkeby Landbrugssk. G. m. Helga Marie, f. Bonde, d. 2. 3. 1907 i Kolding. Børn: Jens Nielsen, f. 8. 9. 1911. Marie Kristine, f. 18. 4. 1915. Ethel Thora, f. 2. 11. 1918. Karin Bonde, f. 1947.

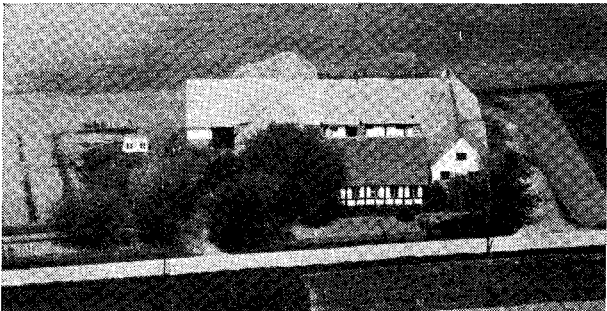

69 a — »ELLEBYGAARD«. 63. Slg. 29,5 ha — Htk. 3-7-3-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 34,000 — Grdsk. 17,900. 14 Td. Ld. er Skov og Krat. Bygningerne er opf. i Bindingsværk. Overtoges 1938 af: *Thorvald Larsen*, f. 10. 4. 1914 (S. af Ludvig L. og Jensine, f. Hansen). G. m. Erna Rudence, f. Nielsen, d. 31. 3. 1914 paa Skovfryd (D. af Johan Peder N. og Kristine Oliva Cecilie, f. Hansen). Børn: Thor Johan, f. 26. 11. 1943.

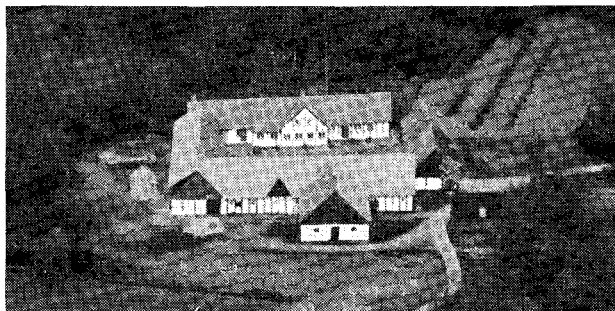

70 a — »ELLEBYGAARD«. Tlf. 56. 64. Slg. 29,8 ha — Htk. 4-3-0-0½ — Ejds. 43,000 — Grdsk. 20,800. 4 Td. Ld. er Krat og Aaløb. Overtoges 1902 af: *Jens Peter August Jensen*, f. 5. 8. 1876 paa Myregd. (S. af Anders J. og Marie, f. Jensen). G. m. Lilly Kathrine, f. Marcher, d. 1. 6. 1902 paa Enghave (D. af Hans M. og Oliva Kathrine, f. Westh). Børn: Jens Marcher, f. 7. 8. 1932.

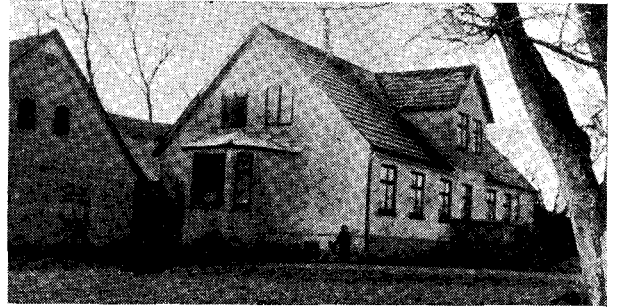
70 d — »SLETVANG«. Tlf. 131 y. 64. Slg. Pc. 12,0 ha — Htk. 1-4-2-2 — Ejds. 21,000 — Grdsk. 10,200. 1 Td. Ld. er Veje og lign. Overtoges 1942 af: *Jens Peter Hansen*, f. 12. 6. 1919 paa Ejend. (S. af Nicolaj Chr. H. og Marie, f. Lyster). G. m. Astrid Marie, f. Nybo, d. 10. 1. 1922 i Østerl. (D. af Alfred N. og Gerda, f. Nielsen). Børn: Bjarne Nybo, f. 2. 10. 1943. Frode Nybo, f. 27. 11. 1944. Alice Nybo, f. 4. 7. 1946.

70 e — »MØLLEHØJ«. Tlf. 168 x. 64. Slg. Pc. 12,9 ha — Htk. 1-6-2-2¾ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 11,000. Bygn. delvis opf. i Bindingsværk. Overtoges 1938 af: *Harry Hansen Pihl*, f. 1. 3. 1909 i Østerl. (S. af Thorvald P.) G. m. Astrid, f. Jensen, d. 25. 10. 1913 (D. af Jens Peter J. og Jenny, f. Holm). Børn: Alice Merete Hansen, f. 19. 11. 1937. Bente Beatrice Hansen, f. 7. 9. 1940. Svend Erik Hansen, f. 1. 8. 1944.

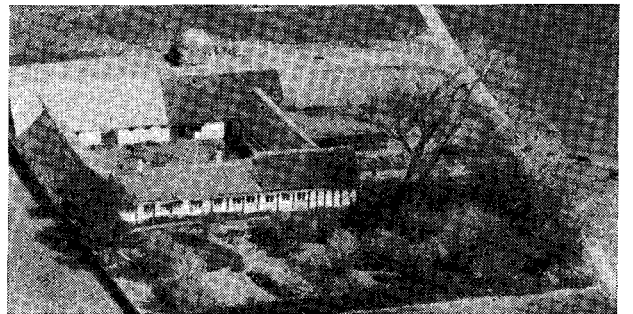

71 a — »Ø. ELLEBYGAARD«. Tlf. 46 x. 65. Slg. 32,1 ha — Htk. 5-3-0-2¼ — Ejds. 45,000 — Grdsk. 24,000. 10 Td. Ld.

er Skov og Krat. Stuehuset er opført 1794. Bygningerne er med Bindingsværk. Slægtens Eje gennem flere Generationer. Overtoges 1928 af: *Carl Chr. Kjølner*, f. 12. 2. 1900 paa Jessegd. (S. af Peder Chr. K. og Anna Louise, f. Sørensen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1924—25, paa Haslev Landbrugssk. 1922—23. G. m. Oliva Birgitte, f. Pedersen, d. 5. 11. 1904 paa Skadegd. (D. af Andreas P. og Petrea, f. Nielsen). Elev paa I. Mfs. Højsk. 1923. Børn: Bent Carl Chr., f. 18. 12. 1930. Annalise Helene, f. 10. 12. 1933. Ingrid Jytte, f. 29. 4. 1935.

71 b — »MYRENE«. Tlf. 109 x. 65. Slg. Pc. 13,5 ha — Htk. 1-7-0-2¼ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 11,000. Overtoges i Forpagtning 1941 af: *Jens Nielsen Elleby*, f. 9. 9. 1911 paa Ellebygaard (S. af Evald E. og Nicoline Kristine, f. Nielsen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1928—29—30. G. m. Ulla Marie, f. Jensen, d. 9. 11. 1906 paa Ø. Ellebygd. (D. af Hans Peter J. og Marie Louise, f. Nielsen). Elev paa Frederiksborg Husholdningssk. 1927—28 og paa L. Mfs. Højsk. 1925. Børn: Nina Lotte Blem, f. 26. 5. 1945.

72 a — »RYNSEGAARD«. Tlf. 96. 66. Slg. 11,9 ha — Htk. 2-7-3-0 — Ejds. 21,600 — Grdsk. 9,300. Overtoges 1945 af: *Otto Peter Tranberg*, f. 26. 1. 1914 paa Gaarden (S. af Carl T. og Marie, f. Nielsen). G. m. Erna, f. Mortensen, d. 19. 7. 1924 paa Buskesminde (D. af Ejner M. og Helga, f. Larsen).

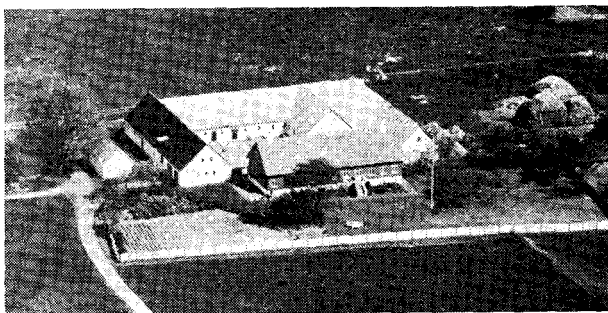

73 a — »RANGBYGAARD«. Tlf. 142. 67. Slg. 15,1 ha —

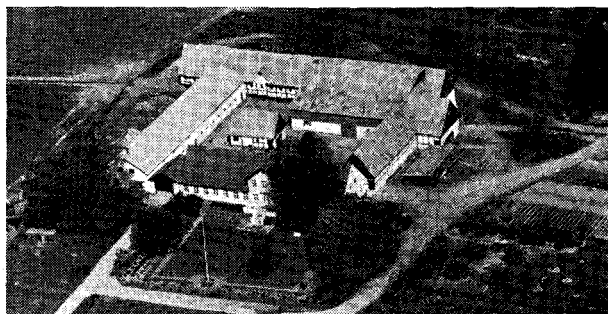

Htk. 3-6-1-2¼ — Ejds. 32,000 — Grdsk. 14,000. 1 Td. Ld. er Skov. Gaardens Besiddere kan følges 300 Aar tilbage. Overtoges 1922 af: *Andreas Niman Folkmann*, f. 13. 11. 1897 paa Østervang i Klemensk. (S. af Ludvig Georg F. og Frida Augusta Kristiane, f. Hansen). G. m. Ingeborg Louise, f. Ipsen, d. 27. 6. 1899 i Klemensk. (D. af Andreas Peder I. og Andrea Petrea, f. Kaj). Børn: Erik Ludvig, f. 3. 4. 1929. Henning Kaj, f. 5 17 1934.

73 h — »SKREHALLE«. 67. Slg. Pc. 7,5 ha — Htk. 1-1-2-2½ Ejds. 20,000 — Grdsk. 7,400. Overtoges 1948 af: *Poul Olsen*, f. 17. 2. 1923 paa Stenshøj (S. af Chr. O. og Ragnhild, f. Espersen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1944—45—46. G. m. Grethe, f. Thomsen, d. 25. 3. 1925 i Allinge (Plejed. af Ejnar Nielsen og Dagny, f. Kofoed). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1946. Børn: Birgit Anneth, f. 17. 2. 1948.

74 a — »HOLMEGAARD«. Tlf. 38 u.. 68. Slg. 25,6 ha — Htk. 5-3-3-0¼ — Ejds. 43,800 — Grdsk. 20,400. Ca. 6 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1922 af: *Jens Valdemar Frigaard Mogensen*, f. 16. 8. 1896 paa Pibereg. d. i Klemensk. (S. af Jens Chr. M. og Margrethe Dorthea, f. Frigaard). Elev paa Bh. Højsk. 1915—16. G. m. Anna Elisabeth, f. Jensen, d. 22. 4. 1899 paa St. Ølegd. (D. af Hans Chr. J. og Margrethe, f. Andersen).

75 a — »STAMPEREGAARD«. Tlf. 38 x. 69. Slg. 65,5 ha — Htk. 14-5-1-2¼ — Ejds. 102,000 — Grdsk. 54,800. 20 Td. Ld. er Skov. Paa Grunden findes det fredede Træ »Brændta Ola«. Overt. 1929 af: *Harald Nielsen*, f. 8. 8. 1903 paa Buskegd. (S. af Thorvald N. og Anne, f. Ipsen). G. m. Helga Brandt, f. Kofod, den 10. 7. 1911 paa Brandtsgd. i Bodilsk. (D. af Holger Brandt K. og Astrid, f. Kofoed). Børn: Lasse Brandt, f. 11. 9. 1938.

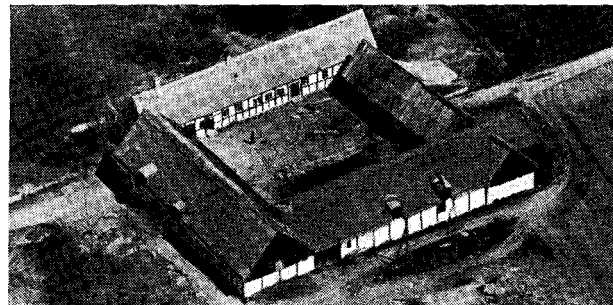
76 a — »DUEGAARD«. Tlf. 83. 70. Slg. 23,7 ha — Htk. 5-6-0-1¾ — Ejds. 45,000 — Grdsk. 22,200. Ejer: *Hans Mar- Albertus Hansen*, f. 24. 4. 1893. G. m. Karen Malene, f. Jen-

sen, d. 15. 9. 1892. Børn: Knud Gunnar, f. 20. 2. 1924. Johannes, f. 10. 3. 1925. Frede, f. 22. 10. 1926. Ruth, f. 22. 4. 1929. Ella, f. 18. 9. 1930. Børge, f. 23. 12. 1932.

77 a — »LANGENSGAARD«. 71. Slg. 40,8 ha — Htk. 7-6-3-1¼ — Ejds. 60,000 — Grdsk. 32,200. 3 Td. Ld. er Sten og Krat. Overtoges 1948 af: *Jørgen Chr. Clausen*, f. 1. 3. 1920 i Nyker (S. af Chr. C. og Karen, f. Schou). G. m. Ruth Krøjer, f. Madvig, d. 12. 12. 1917 paa Spellingegd. i Rø (D. af Godtfred M. og Andrea, f. Krøjer). Børn: Steen, f. 13. 1. 1947. Hanne, f. 18. 10. 1948.

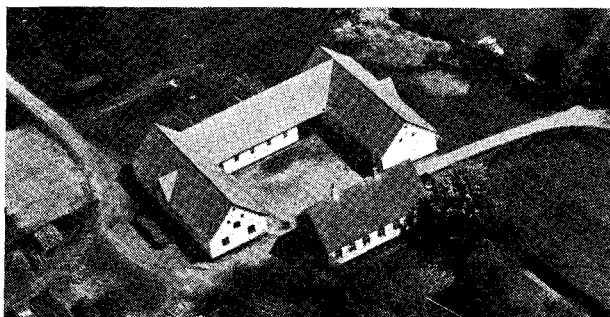
78 a — »PILEGAARD«. Tlf. 149. 72. Slg. 15,7 ha — Htk. 3-5-2-0½ — Ejds. 27,600 — Grdsk. 13,600. 1 Td. Ld. er Eng, Veje og lign. Bygn. ældre og opført i Bindingsværk. Overtoges 1935 af: *Niels Chr. Louis Hansen*, f. 6. 7. 1890 i Holstebro (S. af Rasmus H. og Marie, f. Holm). G. m. Anna Alvilda, f. Andersen, d. 6. 5. 1895 i Aakirkeby (D. af Per A. og Karna, f. Rasmussen). Børn: Leo Ejner Rasmus, f. 13. 9. 1915. Anna-Lise, f. 15. 7. 1930.

78 b — »SKOVHAVE«. Tlf. 16 y. 72 Slg. Pc. 10,0 ha — Htk. 1-4-3-1 — Ejds. 21,000 — Grdsk. 8,200. Overtoges 1929 af: *Johannes Kristian Andersen*, f. 23. 3. 1898 i Ibsk. (S. af Thor A. og Anne Hansine, f. Mogensen). G. m. Magda Kathrine, f. Birch,

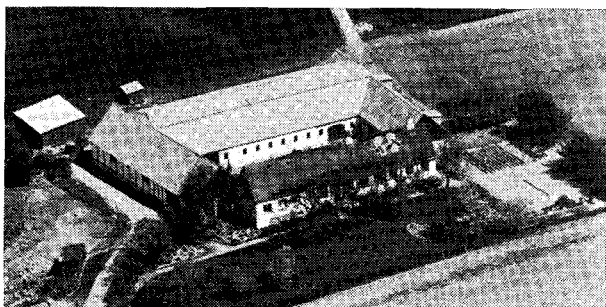
d. 23. 1. 1902 (D. af Hans Peder B. og Pouline Hansine, f. Hansen). Børn: Lene Birch, f. 10. 2. 1930. Hanne Birch, f. 2. 8. 1936. Johannes Birch, f. 27. 11. 1940.

79 — »KIRKEBYGAARD«. Tlf. 111. 73. Slg. 17,4 ha — Htk. 3-6-1-1¼ — Ejds. 41,500 — Grdsk. 16,700. Slægtens Eje gennem 4 Generationer. Bestyrer siden 1931: *Knud Pedersen*, f. 28. 6. 1906 paa Brogd. (S. af Martin P. og Marie, f. Lund). G. m. Harriet Michelle, f. Pihl, d. 17. 1. 1906 paa Gaarden (D. af Kristian P. og Marie, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højsk. 1924.

80 a — »HJULMAGERGAARD«. 74. Slg. 11,3 ha — Htk. 2-3-2-2¼ — Ejds. 24,400 — Grdsk. 8,000. 1 Td. Ld. er Eng o. lign. Overt. 1937 af: *Christian Arthur Sigfred Christiansen*, f. 27. 6. 1905 i Korsør (S. af Julius C. og Johanne, f. Pedersen). Elev paa Bh. Højsk. 1923—24. G. m. Ella Kathrine, f. Stender, d. 31. 3. 1908 paa Aspegd. i Aaker (D. af Washington S. og Ania, f. Svendsen). Elev paa Bornh. Højskole.

81 a — »BAUNEGAARD«. Tlf. 29. 75. Slg. 16,8 ha — Htk. 3-2-3-0 — Ejds. 33,600 — Grdsk. 15,100. Bygn. er delvis opf. i Bindingsværk. Overtoges 1941 af: *Hans Peter Riis*, f. 16. 6. 1894 paa Risbygd. i Klemensk. (S. af Hans Peter Chr. R. og Laura Dorthea, f. Rottensteen). Elev paa Bh. Højsk. 1914—15.

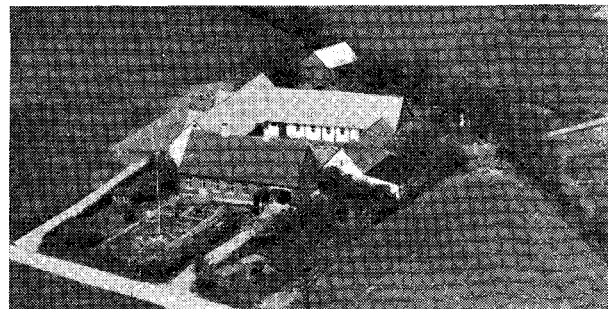
G. m. Dagmar Eleonora, f. Pedersen, d. 26. 2. 1912 paa Søholt i Klemensk. (D. af Anton P. og Karoline, f. Jensen). Børn: Kaare Hans Peter, f. 12. 10. 1946.

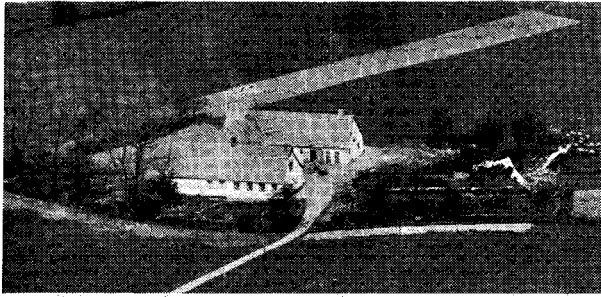
82 a — »ST. BAKKEGAARD«. Tlf. 147. 76. Slg. 24,4 ha — Htk. 4-6-0-2¼ — Ejds. 44,000 — Grdsk. 20,200. 2 Td. Ld. er Vej og Klipper. Overtoges 1941 af: *Harald Peter Riis*, f. 10. 8. 1916 paa Gaarden (S. af Hans R. og Karen, f. Hansen). G. m. Margen R., f. Jensen, d. 18. 10. 1914 paa Munkegd. Børn: Carsten, f. 1. 3. 1945. Gurli Marie, f. 8. 8. 1946.

83 a — »BRÆNDEGAARD«. Tlf. 178. 77. Slg. 21,7 ha — Htk. 4-1-2-2¼ — Ejds. 40,800 — Grdsk. 19,100. Overtoges 1948 af: *Hans Aage Jensen*, f. 2. 12. 1921 paa Gaarden (S. af Jens Peter J. og Jenny Marie, f. Holm). Elev paa Sorø Højsk. 1941—42 og paa Kærehave Landbrugssk. 1943—44.

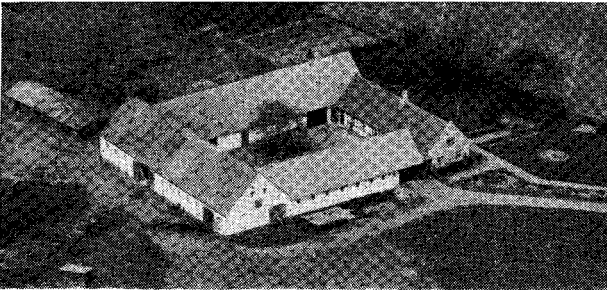

83 b — »FREDENSMINDE«. Tlf. 123 x. 77. Slg. Pc. 8,5 ha — Htk. 0-7-0-0½ — Ejds. 20,000 — Grdsk. 7,700. Overtoges 1910 af: *Hans Anker Larsen*, f. 25. 7. 1888 (S. af Hans Jørgen L. og Eline Cecilie, f. Andersen). G. m. Hansine Karoline Kathrine, f. Nielsen, d. 31. 1. 1885 (D. af Jens Peter N. og Karoline Kathrine, f. Sørensen). Elev paa Bornh. Husholdningssk. Børn: Esther Nathalie, f. 10. 5. 1918. Edmund Jørgen, f. 7. 5. 1920. Iris Judith, f. 13. 3. 1923.

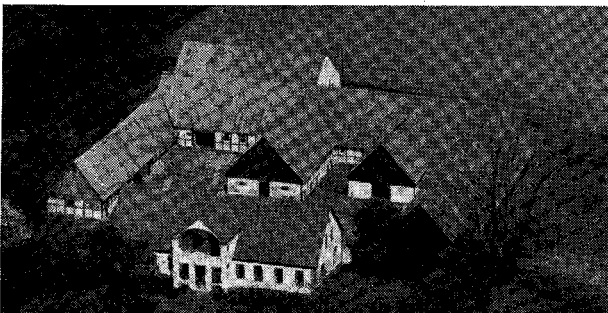

83 c — Præstegaden. 77. Slg. Pc. 6,8 ha — Htk. 1-3-1-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 16,800 — Grdsk. 6,500. Overtoges 1912 af: *Jens Clausen*, f. 30. 7. 1883 paa Ejend. (S. af Hans Frederik C. og Georgine Karoline, f. Andersen). G. m. Jenny Marie, f. Elleby, d. 21. 5. 1903 i Ibsk. (D. af Jens E. og Amanda Marie, f. Olsen). Elev paa Haslev Husholdningssk. 1926. Børn: Knud Frederik, f. 15. 4. 1931. Jens Chr., f. 26. 4. 1932. Annelise, f. 26. 4. 1932. Gunnar, f. 1. 5. 1934. Helga Marie, f. 18. 11. 1939.

83 e — »ENGENE«. 77. Slg. Pc. 8,7 ha — Htk. 1-3-2-0 — Ejds. 16,200 — Grdsk. 7,700. Overtoges 1934 af: *Niels Herman Eriksen*, f. 4. 2. 1891 i Pedersk. (S. af Ole E. og Jacobine, f. Hansen). G. m. Emma Birgitte, f. Pihl, d. 6. 10. 1899 (D. af Sigfred P. og Ane, f. Pedersen). Børn: Eva Inge, f. 24. 1. 1923. Ove, f. 11. 10. 1924. Henning, f. 28. 11. 1925. Ole, f. 11. 8. 1927. Orla, f. 28. 10. 1928. Herdis, f. 2. 6. 1931. Harald, f. 13. 2. 1932. Judith, f. 11. 10. 1934. Ruth, f. 26. 3. 1936. Leif, f. 4. 3. 1938. Jarl, f. 8. 6. 1939.

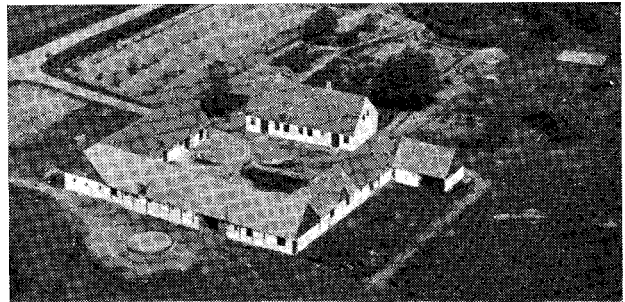
83 g — »ENGLYST«. Tlf. 45 x. 77. Slg. Pc. 17,7 ha — Htk. 3-3-2-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 33,000 — Grdsk. 15,300. Slægtens Eje i 3 Generationer. Overtoges 1944 af: *Esper Sonne Ipsen*, f. 21. 7. 1918, Trehusene i Ibsk. (S. af Oluf I. og Marie, f. Madsen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1937—38. G. m. Edel, f. Jensen, d. 22. 1. 1923 paa Ejend. (D. af Johannes J. og Bolette, f. Riis). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1942. Børn: Dorith Sonne, f. 10. 1. 1946.

84 a — »MUNKEGAARD«. Tlf. 12 y. 78. Slg. 30,6 ha — Htk.

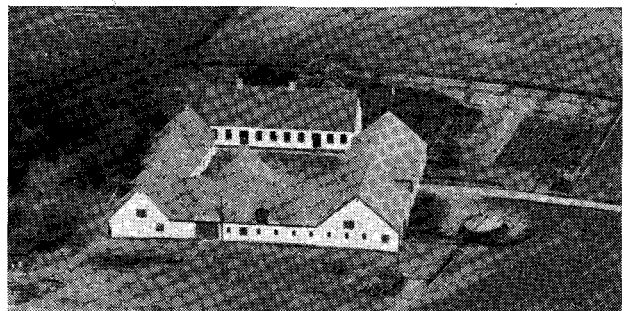
5-6-2-2 — Ejds. 45,000 — Grdsk. 21,300. 2 Td. Ld. er Skov og 2 Td. Ld. Krat. Slægtens Eje siden 1773. Overtoges 1942 af: *Carlo Jensen*, f. 22. 7. 1912 paa Gaarden (S. af Kristian Georg J. og Marie Hansine, f. Riis). Elev paa Tune Landbrugssk. 1939—40. G. m. Gunhild Anine, f. Christensen, d. 14. 3. 1917 i Aaker (D. af Jens Peter C. og Ingeborg, f. Schou). Elev paa Bornh. Husholdningssk. 1941. Børn: Jens-Erik, f. 27. 7. 1945.

84 b — Præstegaden. Tlf. 123 y. 78. Slg. Pc. 9,3 ha — Htk. 1-3-0-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 20,400 — Grdsk. 8,000. 1 Td. Ld. er Vej og lign. Overtoges 1916 af: *Asfred Sinius Clausen*, f. 17. 2. 1886 (S. af Hans Frederik C. og Georgine Karoline, f. Andersen). G. m. Emmy Hansine, f. Nielsen, d. 3. 3. 1898 (D. af Hans Nikolaj N. og Hansine Kristine, f. Thorsen). Børn: Elly Georgine, f. 15. 11. 1919. Aage Frede, f. 24. 7. 1928. Pauli Asfred, f. 25. 4. 1933.

85 a — »SKRULLEGAARD«. Tlf. 84 u. 79. Slg. 32,7 ha — Htk. 4-7-3-2 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 36,000 — Grdsk. 19,000. 20 Td. Ld. er Skov, Krat og Klipper. Overtoges 1927 af: *Andreas Dam*, f. 29. 12. 1899 paa Lehnshjerggd. i Østerl. (S. af Adolf D. og Elene, f. Skov). Elev paa Bh. Højsk. 1917—18 og paa Tune Landbrugsskole 1921—22. G. m. Jenny Edith, f. Kampe, d. 30. 1. 1898 paa Møen (D. af Hans Peter K. og Kamille). Børn: Knud Erik, f. 21. 8. 1928. Aase Kamille, f. 28. 8. 1934. Jørn Peter, f. 4. 12. 1935.

85 b — »ANHØJ«. 79. Slg. Pc. 9,5 ha — Htk. 1-0-0-1 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 16,500 — Grdsk. 7,400. Overtoges 1946 af: *Hans Chr. Myhre*, f. 26. 10. 1915 i Bodilsk. (S. af Jens M. og Else, f. Pedersen). G. m. Gudrun, f. Poulsen, d. 25. 6. 1917 i Pedersk. (D. af Anthon P. og Dagmar, f. Andersen). Børn: Kirsten, f. 27. 8. 1941. Orla, f. 29. 11. 1943.

86 a — »GAMMELTOFTEGAARD«. Tlf. 84 y. 80. Slg. 30,8 ha — Htk. 3-6-3-2 — Ejds. 39,500 — Grdsk. 18,400. 8 Td. I.d. er Skov og Klipper. Overtoges 1946 af: *Alfred Olsen*, f. 18.

7. 1900 i Vesterter. (S. af Ole Nielsen O. og Elise, f. Folkmann). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1923—24. Børn: Frede Esbjørn, f. 18. 4. 1931.

87 a — »BRUNSGAARD«. Tlf. 112 x. 1. Vdg. 24,2 ha — Htk. 3-3-0-1½ — Ejds. 31.000 — Grdsk. 15,200. 16 Td. Ld. er Skov. 2 Td. Ld. er Krat, Vej og Have. 1 fredet Mindesten. Overtoges 1940 af: *Valentin Adelin Jørgensen*, f. 14. 2. 1898 paa Gæstegd. (S. af Adolf Peter J. og Juliane Kristine, f. Jensen). Elev paa Dalum Landbrugssk. 1923—24. G. m. Olga Kofoed, f. Jensen, d. 17. 2. 1918 paa Lærkeshøj (D. af Otto Konrad J. og Margrethe Kristine, f. Kofoed). Børn: Fini Adelin, f. 29. 7. 1941. Bent Adelin, f. 17. 7. 1945.

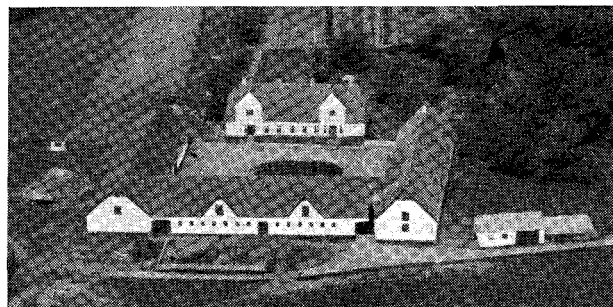
87 d — »Nøtrager«. 1. Vdg. Pc. 5,4 ha — Htk. 1-1-0-1¾ — Ejds. 11,400 — Grdsk. 4,200. Overtoges 1943 af: *Evald Jensen*, f. 7. 5. 1918 paa Englyst (S. af Johannes J. og Bolette, f. Riis). G. m. Mimmi Dorthea, f. Pedersen, d. 30. 11. 1918 paa Træbenaagaard i Ibsk. (D. af Niels P. og Thea Margrethe, f. Frederiksen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1939. Børn: Gunnar Riis, f. 20. 5. 1947.

88 a — »KIRKEBOGAARD«. Tlf. 114 x. 2. Vdg. 21,7 ha — Htk. 5-0-0-0½ — Ejds. 35.000 — Grdsk. 18,700. Overtoges 1926 af: *Jens Peter Christensen*, f. 23. 2. 1892 i Vestervig (S. af Christian C. og Anna). G. m. Ingeborg, f. Schou, d. 10. 8. 1896 (D. af Hermann S. og Anine Mathea, f. Pedersen). Børn: Gunhild Anine, f. 14. 3. 1917. Kirsten Kathrine, f. 26. 1. 1923. Johannes Peter, f. 22. 4. 1924. Inger, f. 8. 12. 1925.

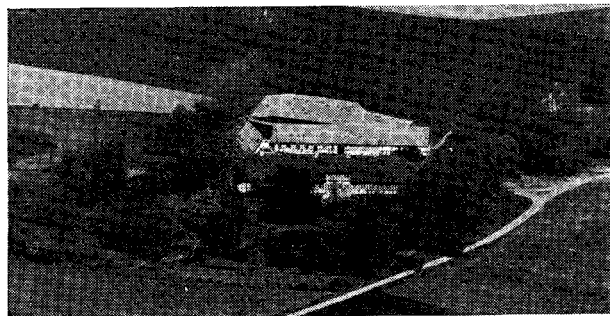
89 a — »NØRREGAARD«. Tlf. 84 x. 3. Vdg. 36,6 ha — Htk. 5-2-1-1½ — Ejds. 45,600 — Grdsk. 23,700. 12 Td. Ld. er Skov, Krat og Klipper, 1 fredet Høj. Overtoges 1918 af: *Jens Conrad Larsen*, f. 5. 6. 1889 paa Pilevang i Aaker (S. af Hans L. og Sine, f. Hansen). Elev paa Husmandssk., Odense, 1913—14. G. m. Hansine Marie, f. Pedersen, d. 23. 7. 1894 i Rutsk. (D. af Hans Peter P. og Marie Karoline, f. Hansen). Børn: Knud, f.

5. 10. 1921. Hans Helge, f. 24. 3. 1924. Gunnar, f. 30. 5. 1925. Henning Peter, f. 29. 3. 1927.

90 a — »ST. FRIGAARD«. Tlf. 132 x. 4. Vdg. 46,3 ha — Htk. 10-2-0-1 — Ejds. 90,000 — Grdsk. 45,200. 3½ Td. Ld. er Skov og Eng. Ejer: *Oluf Høst*. Bestyrer siden 1940: *Helge Kofoed Hansen*, f. 5. 8. 1909 paa Solvang i Allinge (S. af Hans Chr. H. og Hedvig Marie, f. Christensen). G. m. Helga Sofie, f. Hansen, d. 26. 10. 1908 paa Kjeldsebygd. (D. af Julius H. og Bodil, f. Jensen). Børn: Jørn Kofoed, f. 4. 4. 1939. Bodil Marie, f. 31. 3. 1943. Poul Kofoed, f. 13. 4. 1948.

90 c — »ENGLY«. 4. Vdg. Pc. 5,5 ha — Htk. 1-0-0-2¼ — Ejds. 15,600 — Grdsk. 5,400. Overtoges 1942 af: *Kaj Rudolf Jensen*, f. 16. 12. 1905 paa Højsted i Bodiisk. (S. af Jacob J. og Hansine, f. Nielsen). Børn: Inger Alvilda, f. 14. 10. 1930. Vagn Rudolf, f. 12. 6. 1932. Finn Arne, f. 13. 7. 1940. Ellen Lundgren, f. 31. 12. 1946.

91 og 92 a — »MAGLEGAARD«. Tlf. 9 x. 5.—15. Vdg. 53,8 ha — Htk. 12-1-1-0½ — Ejds. 84,000 — Grdsk. 44,00. 24 Td. Ld. er Skov og Skrænter. Bygn. er ældre og opført i Bindingsværk. Paa Grunden findes St. Margrethes Kapel, 1 fredet Bauehøj og Maglegrav. Overtoges 1936 af: *Holger Math. Marcher*, f. 5. 12. 1903 paa Gallingegd. i Vesterter. (S. af Jens M. og Marie, f. Riis). Elev paa Kærehave Landbrugssk. 1928—29. G. m. Rigmor, f. Nielsen, d. 30. 4. 1912 paa Nyvang (D. af Thorvald N. og Anna, f. Ipsen). Børn: Grethe, f. 26. 8. 1941. Bent, f. 9. 3. 1944. Niels Jørn, f. 23. 3. 1947.

92 o — »MAGLESKOV. 5.—15. Vdg. Pc. 6,6 ha — Htk. 1-0-0-1¼ — Ejds. 9,500 — Grdsk. 3,200. Overtoges 1939 af: *Albert Math. Nielsen*, f. 16. 1. 1903 i Ibsk. (S. af Christian Andr. N. og Petrea, f. Hansen).

92 p — »MAGLESKOV«. 5.—15. Vdg. Pc. — 7,5 ha — Htk. 1-0-2-2¼ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 7,200. Overtoges 1937 af: *Carl Anker Elleby*, f. 15. 12. 1908 i Ibsk. (S. af Carl Andr. E. og

Frederikke, f. Hansen). G. m. Mary Hansine, f. Nielsen, d. 29. 10. 1912 i Ibsk. (D. af Sinius Georg N. og Ane Nikoline, f. Pedersen). Børn: Søren Peder, f. 14. 3. 1940. Anne Lise, f. 30. 3. 1943.

92 q — »SØFRYD«. 5.—15. Vdg. Pc. 8,4 ha — Htk. 1-5-3-1¼ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 8,300. Overtoges 1947 af: *Leo Ipsen Dam*, f. 1. 1. 1916 paa Grønnemyre i Aaker (S. af Hans D. og Anne, f. Ipsen).

92 r — »SOLHØJ«. Tlf. 9 u. 5.—15. Vdg. Pc. 6,9 ha — Htk. 1-5-0-1 — Ejds. 17,500 — Grdsk. 7,400. Overtoges 1943 af: *Andreas Christensen*, f. 24. 6. 1898 i Østerl. (S. af Ludvig C. og Mathea Kristine, f. Møller). Elev paa Gidstrup Højsk. 1920—21. G. m. Marie Oline, f. Hjorth, d. 3. 3. 1903 i Poulsk. (D. af Hans Peder H. og Bolette Kristine, f. Olsen). Børn: Inger Bodil, f. 29. 10. 1931. Jørgen Otto, f. 5. 6. 1933.

92 s — »STRANDVANG«. Tlf. 79 v. 5.—15. Vdg. Pc. 7,1 ha — Htk. 1-2-2-0¾ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 6,100. Overtoges 1939 af *Carl Vald. Eriksen*, f. 20. 4. 1903 i Aaker (S. af Morten E. og Anna, f. Jensen). G. m. Asta Petrea, f. Ipsen, d. 6. 4. 1903 i Aaker (D. af Jørgen I. og Anine Kathrine, f. Hansen). Børn: Jørgen Morten, f. 15. 9. 1941.

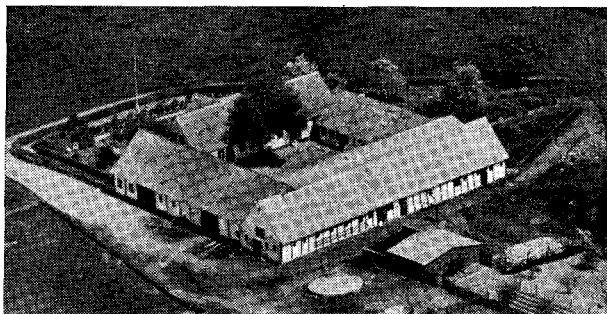

93 a — »KROGEGAARD« pr. Svaneke. Tlf. Østermarie 55 y.

6. Vdg. 19,4 ha — Htk. 5-0-0-1¼ — Ejds. 34,000 — Grdsk. 17,100. 3 Td. Ld. er Skov. Gaarden er opført 1772. Overtoges 1933 af: *Peter Emil Bech Kofoed*, f. 17. 10. 1906 paa Gaarden (S. af Peder K. og Kristine, f. Bech). Elev paa Bornh. Højskole. G. m. Edith, f. Nielsen, d. 29. 12. 1909 (D. af Alfred N. og Marie, f. Jørgensen). Børn: Svend, f. 26. 4. 1936. Jørgen Peder, f. 6. 4. 1941.

94 — »ISEREGAARD« pr. Svaneke. Tlf. Østerm. 61 u. 7. Vdg. 16,7 ha — Htk. 2-7-2-2 — Ejds. 23,000 — Grdskä. 12,300. 4 Td. Ld. er Skov. Bygningerne er opført i Bindingsværk. Overtoges 1939 af: *Oluf Runge Svendsen*, f. 25. 5. 1909 paa Gaarden (S. af Christian S. og Emma, f. Nielsen). G. m. Anna Elisabeth, f. Kofoed, d. 22. 10. 1913 paa Lillegd. i Nyker (D. af Martin K. og Anna, f. Dam). Børn: Jørgen Iser Runge, f. 20. 3. 1942. Niels Bærild Dam, f. 23. 2. 1946. Inge Margrethe Runge, f. 4. 5. 1948.

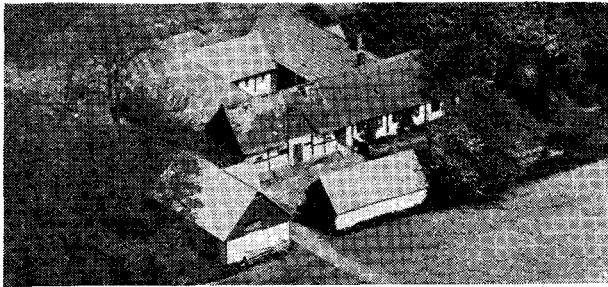
95 a — »FRYDENLUND«. Tlf. 37 x. 8. Vdg. 22,5 ha — Htk. 3-1-2-1¾ — Ejds. 35,000 — Grdsk. 17,800. 2 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1936 af: *Knud Aage Pedersen*, f. 22. 2. 1902 paa Gaarden (S. af Herman P. og Agnethe, f. Ipsen). G. m. Edle Dorthea, f. Stender, d. 23. 12. 1911 i Aaker (D. af G. S. og Annia, f. Svendsen). Elev paa Bornh. Højsk. og paa Bornh. Husboldningsskole. Børn: Agnethe Stender, f. 14. 3. 1943.

95 b — »DALSVANG«. Tlf. 39 u. 8. Vdg. Pc. 8,9 ha — Htk.

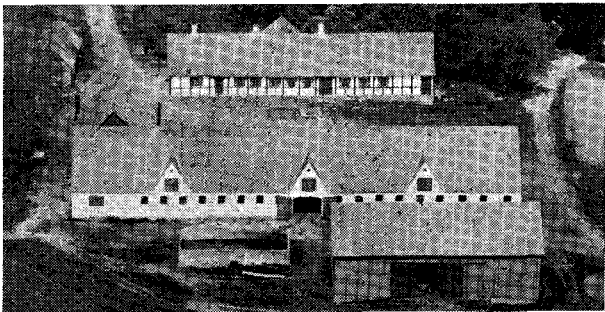

1-2-0-0 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 8,100. Overtoges 1921 af: *Kaj Aage Larsen*, f. 28. 10. 1897 i Ørsted, Sjæll. S. af Christian Hansen og Laura, f. Larsen). G. m. Astrid Laurine, f. Myhre, d. 23. 8. 1911 i Bodilsk. (D. af Hans Chr. M. og Margrethe Sofie, f. Hansen). Børn: Finn Preben, f. 21. 8. 1942.

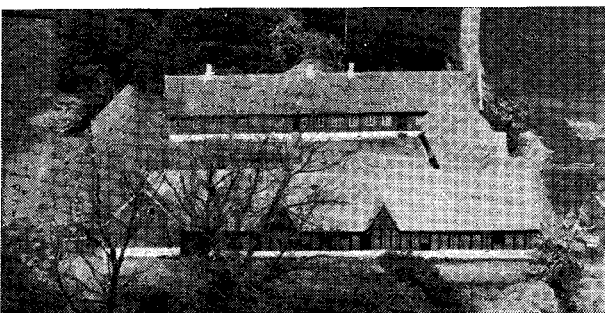

95 c — »MORTENSMINDE«, Dalslunde. 8. Vdg. Pc. 6,8 ha — Htk. 0-2-1-2 — Ejds. 10,000 — Grdsk. 4,100. Ejer: *Svend Harry Pedersen*, f. 28. 2. 1915 i Aaker. G. m. Hedvig Kristine, f. Jensen, d. 19. 11. 1917 i Vesterm. Børn: Finn Olaf, f. 16. 8. 1942. Preben Vald. f. 15. 6. 1945. Evy Sofie, f. 31. 3. 1947.

95 f — »DANEVANG«, 8. Vdg. Frt. 7,0 ha — Htk. 0-6-2-0 $\frac{1}{4}$ — Ejds. 10,000 — Grdsk. 4,600. Overtoges 1935 af: *Hans Christian Larsen*, f. 27. 5. 1912 (S. af Ludvig L. og Jensine, f. Hansen). G. m. Andrea Sofie, f. Beyer, d. 23. 1. 1913 i Neksø (D. af Hans Peder B. og Elsa, f. Olsen). Børn: Svend Aage, f. 21. 12. 1936. Børge, f. 9. 7. 1943. Helge Kenny, f. 17. 3. 1946.

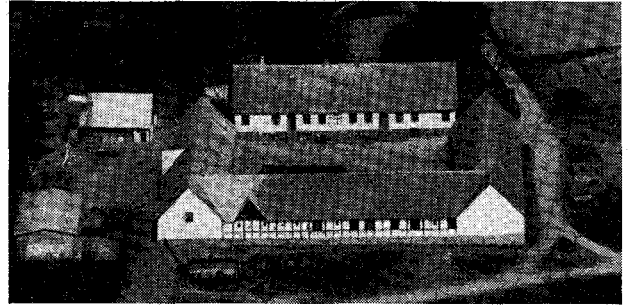

96 a — »LL. ØLEGAARD«, Tlf. 108 y. 9. Vdg. 26,5 ha — Htk. 5-3-0-1 $\frac{3}{4}$ — Ejds. 42,000 — Grdsk. 21,000. 1 $\frac{1}{2}$ Td. Ld. er Skov og 1 Td. Ld. Eng. Slægtens Eje gennem 200 Aar. Overtoges 1946 af: *Vilmer Peter Jensen*, f. 27. 9. 1918 paa Gaarden (S. af Ole Chr. J. og Anna, f. Jensen). G. m. Hedvig Margrethe, f. Pedersen, d. 15. 3. 1922 i Aaker (D. af Andreas P. og Hansine, f. Sonne).

97 a — »LESLEREGAARD«, Tlf. 101 x — 10. Vdg. 22,0 ha —

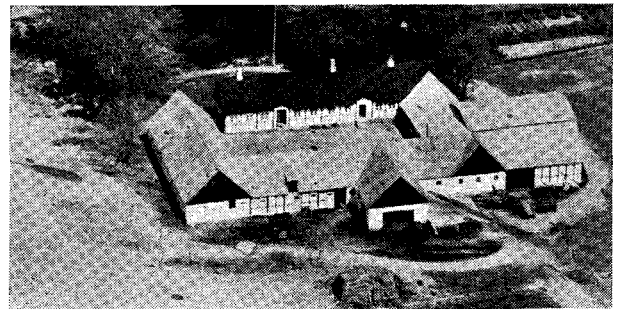
Htk. 4-1-2-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 36,000 — Grdsk. 18,400. Ca. 6 Td. Ld. er Skov og Eng. Bygningerne er opført i Bindingsværk. Overtoges 1944 af: *Gunnar Emil Ipsen*, f. 14. 6. 1912 paa Gaarden (S. af August I. og Elisabeth, f. Lund). G. m. Olga Nikoline, f. Dahl, d. 4. 3. 1916 (D. af Herman D. og Kristine, f. Jensen). Børn: Poul, f. 5. 12. 1945.

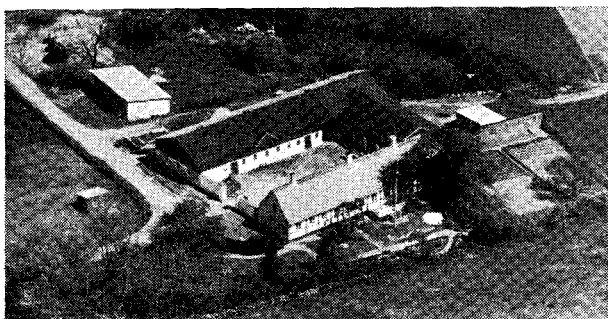
98 a — »VESTERGAARD«, Tlf. 103. 11. Vdg. 45,5 ha — Htk. 9-3-3-0 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 75,000 — Grdsk. 42,000. 10 Td. Ld. er Aabrinke. Overtoges 1945 af: *Hans Egede Lund Grønbech*, f. 7. 11. 1906 paa Frostegd. (S. af Hans William G. og Andrea, f. Lund). G. m. Erna Bertha, f. Nowak Pedersen, d. 17. 3. 1910 i Berlin (D. af Jens Peter P. og Augusta, f. Seebert). Børn: Jørn Egede, f. 30. 4. 1946.

98 b — »ELLEDAL«, Tlf. 166. 11. Vdg. Pc. 12,7 ha — Htk. 1-7-3-1 — Ejds. 24,000 — Grdsk. 11,900. 2 Td. Ld. er Skov og Eng. Overtoges 1939 af: *Kasper Westh Marker*, f. 3. 4. 1906 paa Ejendommen (S. af Hans M. og Kathrine, f. Westh). G. m. Ruth, f. Nygaard, d. 8. 10. 1907 paa Dalegd. (D. af Karl N. og Ramanda, f. Ipsen). Elev paa Bornh. Husholdningsssk. Børn: Gunvor Nygaard, f. 25. 10. 1944. Karl Ulrik Westh, f. 4. 2. 1946.

98 e — »BOET«, Tlf. 23. 16. Vdg. Pc. 8,3 ha — Htk. 1-6-1-2 $\frac{1}{2}$ — Ejds. 22,000 — Grdsk. 8,300. Overtoges 1946 af: *Axel Peter Jensen*, f. 6. 10. 1921 (S. af Andreas J. og Kristine, f. Jensen). G. m. Edith Elleby, f. Svendsen, d. 6. 6. 1920 paa Skovgd. i Knudsk. (D. af Hans Chr. S. og Anna Petrea, f. Elleby). Børn: Randi, f. 23. 4. 1946.

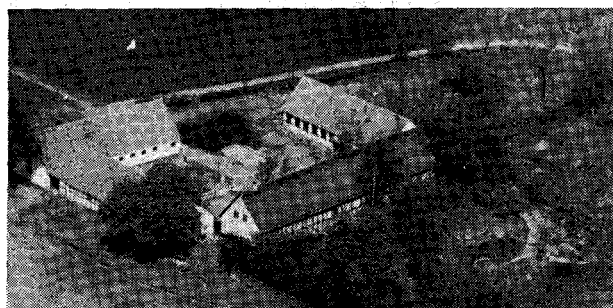
99 a — »STYRSMANDSGAARD«, Tlf. 98. 12. Vdg. 14,7 ha — Htk. 3-4-0-0 — Ejds. 33,600 — Grdsk. 16,300. Overtoges 1936 af: *Herman Almegaard Ipsen*, f. 11. 3. 1909 paa St. Almegaard (S. af August I. og Elisabeth, f. Lund). G. m. Inger Hansine, f. f. Hansen, d. 1. 5. 1915 paa Lolland (D. af Ingvar H. og Anne, f. Jørgensen). Børn: Birgith, f. 13. 3. 1939. Elly, f. 23. 3. 1947. Merete, f. 1. 6. 1948.

100 a — »HENTREGAARD«. 13. Vdg. 13,7 ha — Htk. 3-0-1-2 — Ejds. 27,000 — Grdsk. 10,700. 1½ Td. Ld. er Skov og ½ Td. Ld. Krat og Mose. Overtoges 1928 af: *Johan Chr. Andersen*, f. 5. 6. 1901 i Hasle (S. af Anders A. og Hansine, f. Hansen). G. m. Karoline Kathrine, f. Hansen, d. 30. 8. 1897 paa Nordvang i Ibsk. (D. af Peter H. og Karoline, f. Ipsen). Børn: Helga, f. 9. 8. 1930.

101 a — »GRAMMEGAARD«. Tlf. 120. 14. Vdg. 13,6 ha — Htk. 3-0-0-1¼ — Ejds. 27,000 — Grdsk. 11,400. Bygn. opført i Bindingsværk. Overtoges 1934 af: *Erik Hansen*, f. 6. 5. 1909 paa St. Risegaard (S. af Valdemar H. og Elisabeth, f. Pedersen). Elev paa Bornh. Højskole 1926—27. G. m. Inger Agnethe, f. Hansen, d. 6. 3. 1913 paa Lynggd. i Aaker (D. af Christian H. og Sofie, f. Jensen). Tog Realeksamen 1927 og var Elev paa Bornh. Højsk. 1930. Børn: Kirsten Elisabeth, f. 5. 11. 1934.

103 a — »GYLDENSGAARD« pr. Svaneke. Tlf. Østerm. 70 x. 17. Vdg. 23,4 ha — Htk. 6-0-0-0¼ — Ejds. 25,000 — Grdsk. 17,500. 11 Td. Ld. er Skov. Gaardens Besiddere kan følges 400 Aar tilbage. Overtoges 1942 af: *Henry Chr. Holm*, f. 13. 5. 1915 paa Assereg. d. i Klemensk. (S. af Jens H. og Manna, f. Mogensen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1935—36. G. m. Gudrun, f. Hansen, d. 9. 3. 1920 paa Gaarden (D. af Christian H. og Dagmar Sofie, f. Pedersen). Elev paa Bh. Husholdningssk. 1938 og paa L. Mfs. Højsk. 1939. Børn: Ivar Hansen, f. 27. 4. 1944. Dorit Hansen, f. 8. 3. 1947.

103 b — »GYLDENSVANG«. Tlf. 13 v. 17. Vdg. Pc. 4,7 ha — Htk. 1-2-0-2¼ — Ejds. 14,000 — Grdsk. 5,200. Overtoges 1942 af: *Hans Jørgen Hansen*, f. 29. 5. 1881 i Klemensk. (S. af Jørgen H. og Elisabeth, f. Olsen). G. m. Johanne Marie, f. Sorth, d. 12. 5. 1901 i Vesterm. (D. af Mads S. og Nikoline, f. Jørgensen). Børn: Helga Lissie Rita, f. 3. 1. 1938.

103 d — »LINDHOLM«, Lindet. 17. Vdg. Pc. 8,5 ha — Htk. 1-7-1-2¾ — Ejds. 20,000 — Grdsk. 8,500. Overtoges 1948 af: *Ove Plum*, f. 9. 10. 1921 paa Skovlyst (S. af Andr. P. og Karen Marie, f. Jørgensen). G. m. Inger Elisabeth, f. Mortensen, d. 20. 12. 1925 paa Karensminde (D. af Oluf M. og Hedvig, f. Hansen).

103 k — Lindet. 17. Vdg. Pc. 6,7 ha — Htk. 1-6-1-2¾ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 6,000. Overtoges 1936 af: *Emil Peter Jensen*, f. 26. 1. 1898 paa Ej. (S. af Hans J. og Anne, f. Westh).

103 o — »ELLESVANG« pr. Svaneke. 17. Vdg. Pc. 8,3 ha — Htk. 2-1-3-1 — Ejds. 16,500 — Grdsk. 7,500. ¾ Td. Ld. er Skov. Overtoges 1940 af: *Levi Svendsen*, f. 21. 9. 1916 (S. af Mogens Peter S. og Karen Elisabeth, f. Sonne). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1938—39. G. m. Esther Elisabeth, f. Nielsen, d. 5. 1. 1918 i Gudhjem (D. af Peter N. og Hulda Margrethe, f. Andersen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1939. Børn: Birthe, f. 6. 5. 1941. Mogens Peter, f. 25. 1. 1946.

103 p — »STENSHØJ« pr. Svaneke. Tlf. Østermarie 70 u. 17. Vdg. Pc. 7,4 ha — Htk. 1-5-2-2¾ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 7,000. Overtoges 1922 af: *Christian Johs. Olsen*, f. 17. 3. 1894 i Vesterm. (S. af Ole Nielsen O. og Elise, f. Folkmann). G. m. Ragnhild Augusta, f. Esbersen, d. 7. 7. 1897 (D. af Per E. og Johanne, f. Pedersen). Børn: Poul Chr., f. 17. 2. 1922. Edith Elise, f. 7. 10. 1925.

103 q — »GYLDENSHØJ«. Tlf. 70 v. 17. Vdg. Pc. 7,4 ha — Htk. 1-6-2-0-¼ — Ejds. 16,000 — Grdsk. 7,000. Overtoges

1936 af: *Harald Kornelius Folkmann*, f. 21. 4. 1911 paa Østervang i Klemensk. (S. af Ludv. Georg F. og Frida Augusta Kristiane, f. Hansen). G. m. Lydia Karla Johanne, f. Nielsen, d. 4. 6. 1910 i Svaneke (D. af Ole N. og Karoline, f. Johansen). Børn: Inge Lise, f. 10. 5. 1942. Iris Florence, f. 16. 12. 1948.

105 — »SKOTTEHJEM« pr. Svaneke. Tlf. Svaneke 146 y. 19. Vdg. 15,2 ha — Htk. 3-2-3-2¼ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 11,400. Overtoges 1942 af: *Ludvig Jørgen Kofoed Hansen*, f. 18. 7. 1920 i Aaker (S. af Jacob H. og Sofie, f. Kofoed). G. m. Else Martine, f. Larsen, d. 7. 4. 1922 i Rutsk. (D. af Martin L. og Hulda, f. Marker). Børn: Jørgen Kofoed, f. 11. 5. 1943.

106 a — »SØHJEMMET«. 20. Vdg. 10,4 ha — Htk. 1-5-3-0¾ — Ejds. 22,000 — Grdsk. 8,400. 2 Td. Ld. er Mose. Overtoges 1921 af: *Adolf Kornelius Jensen*, f. 29. 8. 1894 i Klemensk. (S. af Jens J. og Marie, f. Kure). G. m. Ingeborg, f. Olsen, d. 27. 9. 1900 (D. af Kristian O. og Anine Oliva, f. Eriksen). Børn: Thor, f. 12. 7. 1920.

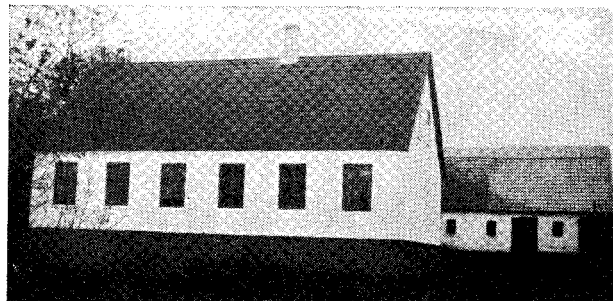

107 a — »NYGARD«. 21. Vdg. 15,0 ha — Htk. 1-7-2-1 — Ejds. 24,000 — Grdsk. 11,200. ½ Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1942 af: *Martin Jensen Kure*, f. 30. 7. 1903 (S. af Hans Martin K. og Marie, f. Jensen). G. m. Dagny Johanne Karoline, f. Juul, d. 8. 10. 1910 paa Skovfryd i Vesterm. (D. af Kristian J. og Andrea Kristine, f. Jensen). Børn: Else Marie, f. 2. 6. 1933. Kirsten Evelyn, f. 24. 8. 1934. Berild Juul, f. 17. 5. 1945.

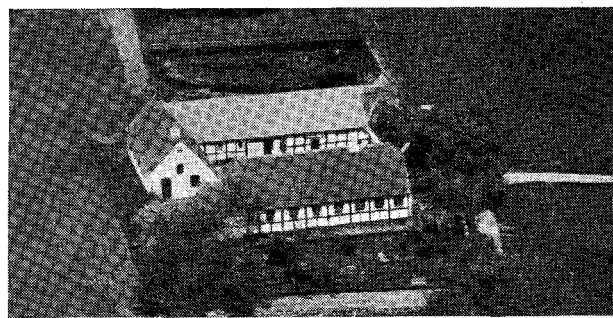
108 a — »JEFTEHJEMMET«. Tlf. 32 x. 22.—23. Vdg. 16,9 ha — Htk. 2-2-2-0 — Ejds. 17,000 — Grdsk. 6,700. 13 Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1926 af: *Peter Karl Pedersen*, f. 10. 9. 1898 i Raarup, Vejle (S. af Niels Peter P. og Magdalene, f. Jensen). G. m. Astrid, f. Madsen, d. 4. 5. 1904 paa Dalshøj (D. af Christian M. og Petra, f. Nielsen). Børn: Birgit Irene, f. 12. 10. 1930. Kjeld Christian, f. 13. 9. 1933.

110 a — »SDR. GILDESBO«. 6,1 ha — Htk. 1-6-2-2¾ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 5,800. Overtoges 1921 af: *Julius Andr. Bjerregaard*, f. 7. 4. 1889 i Rønne (S. af Jørgen B. og Olivia Sofie, f. Bech). G. m. Anine Kristine, f. Ipsen, d. 26. 4. 1886 i Aaker (D. af Christian Andr. I. og Johanne Margrethe, f. Nielsen). Børn: Paul Chr. f. 12. 5. 1914.

133 b — »LYKKENS PRØVE«. 1,7 ha — Htk. 0-0-1-2 — Ejds. 5,200 — Grdsk. 0,900. Ejer: *Henning Larsen*, f. 16. 11. 1924.

147 — »STENSVANG«. 42. Slg. Frt. 8,8 ha — Htk. 0-3-2-2¼ — Ejds. 10,000 — Grdsk. 4,600. 2 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1928 af: *Hans Michael Haagensen*, f. 30. 7. 1897 paa Ejend. (S. af Mathias H. og Adeline, f. Hansen). G. m. Petra Mathea, f. Hansen, d. 16. 4. 1899 i Østerl. (D. af Niels H. og Jensine, f. Jensen). Børn: Plejes. Svend Aage Munch, f. 8. 4. 1931.

151 — »RØMERSMINDE« pr. Svaneke. 39. Slg. Pc. 8,7 ha — Htk. 1-1-2-0¾ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 7,000. Overtoges 1934 af: *Knud Jensen*, f. 11. 5. 1908 i Østerl. (S. af Oluf J. og Magrethe, f. Christensen). Elev paa Bornh. Højskole 1927—28. G. m. Kamille Mathea, f. Westh, d. 17. 5. 1907 i Østerl. (D. af Niels Peter W. og Anna Jørgine, f. Jensen). Elev paa Bornh. Højsk. 1926. Børn: Werner West, f. 20. 11. 1937.

154 a — »LANGERUP«. 10. Vdg. Frt. 9,0 ha — Htk. 1-2-0-1¾ — Ejds. 17,500 — Grdsk. 8,000. Overtoges 1918 af: *Emil Herman Jensen*, f. 12. 1. 1882 i Østerl. (S. af Peter J. og Gorea Dorthea, f. Jensen). G. m. Andrea Petrea, f. Andersen, d. 8. 12. 1887 (D. af Ole A. og Margrethe, f. Hansen). Børn: Første Ægtesk.: Einer Chr., f. 1. 4. 1907. Ellen Margrethe, f. 31. 5. 1908. Eva Marie, f. 11. 3. 1911. Edith Kristine, f. 1. 4. 1914. Edvin Johs. f. 20. 2. 1920. Andet Ægtesk.: Grethe Elisabeth, f. 13. 10. 1922. Hans Herman, f. 18. 10. 1923. Knud Andr., f. 10. 9. 1925. Ole Peter, f. 20. 9. 1927. Ruth Emma, f. 15. 2. 1929. Karl Alfred, f. 23. 2. 1932.

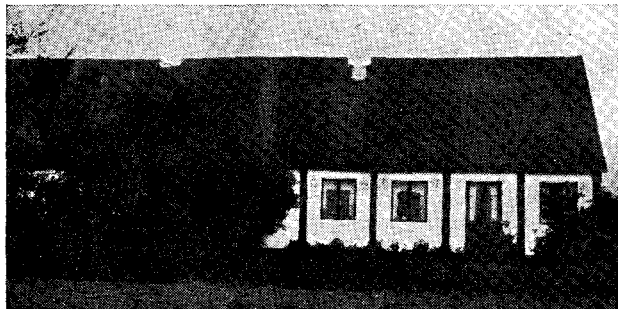
154 b — »MUNKERUP«. Tlf. 136 y. 20. Vdg. Pc. 16,3 ha — Htk. 1-2-2-2¼ — Ejds. 30,000 — Grdsk. 13,900. Overtoges 1908 af: *Sinius Jensen*, f. 7. 7. 1880 i Ibsk. (S. af Hans J. og Signe, f. Kofoed). G. m. Margrethe, f. Hansen, d. 27. 2. 1884 i Ibsk. (D. af Hans H. og Boline, f. Lou). Børn: Harald Anker, f. 3. 11. 1909. Leonhardt Henry Sonne, f. 5. 4. 1918. Bodil Hansine, f. 25. 8. 1919.

155 b — »LÆRKESHØJ«. 10,1 ha — Htk. 1-2-1-1½ — Ejds. 18,500 — Grdsk. 8.600. ½ Td. Ld. er Krat. Overtoges 1948 af: *Hans Peter Kofoed Mikkelsen*, f. 1. 5. 1905 paa Jydegaard i Klemensk. (S. af Vilhelm Chr. M. og Augusta, f. Kofoed). G. m. Jørga Julie, f. Pedersen, d. 19. 11. 1904 paa Kjølbergd. (D. af Chr. P. og Petra, f. Henriksen). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1923. Børn: Hjørdis Kofoed, f. 18. 11. 1934. Ragna Kofoed, f. 1. 10. 1938.

158 — 10. Vdg. Frt. 6,6 ha — Htk. 1-0-0-0 — Ejds. 10,500 — Grdsk. 5,700. Overtoges 1933 af: *Alfred Chr. Lund*, f. 20. 5. 1902 i Rønne (S. af Conrad L. og Sanne Johanne). G. m. Magda Helene, f. Pedersen, d. 26. 2. 1910 (D. af Chr. P. og Karoline, f. Lyster). Børn: Poul Anker, f. 12. 5. 1938. Irene Elise, f. 24. 6. 1943.

161 — »THORKILDSMINDE«. 10. Vdg. Frt. 12,6 ha — Htk. 1-7-3-1½ — Ejds. 21,000 — Grdsk. 10,800. Overtoges 1937 af: *Ablmann Harald Kofoed Nielsen*, f. 16. 8. 1908 paa Ejend. (S. af Julius N. og Marie, f. Kofoed). G. m. Henny Elisabeth, f. Hansen, d. 8. 12. 1921 (D. af Ludvig H. og Jenny, f. Svendsen). Børn: Lillian Kofoed, f. 30. 1. 1942. Ethly Kofoed, f. 30. 6. 1943. Rita Kofoed, f. 28. 12. 1944.

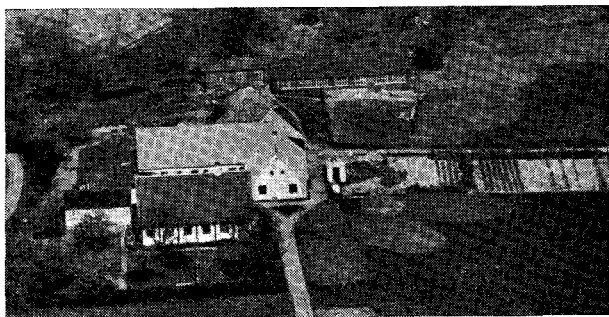
165 — Præstegaden. 78. Slg. Frt. 9,5 ha — Htk. 1-0-2-0½ — Ejds. 17,500 — Grdsk. 6,400. ½ Td. Ld. er Krat. Overtoges 1939 af: *Axel Kofoed*, f. 11. 9. 1907 i Bodilsk. (S. af Oluf K. og Karoline, f. Olsen). G. m. Anna Marie, f. Jensen, d. 6. 12. 1913 (D. af Oluf J. og Elly, f. Lund). Børn: Aage, f. 16. 11. 1940. Verner, f. 15. 9. 1942. Hans Oluf, f. 11. 8. 1945.

166 b — »ELLENSMINDE«. 77. Slg. Pc. 6,4 ha — Htk. 0-7-1-0½ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 5,400. Bygn. opført i Bindingsværk. Overtoges 1923 af: *Niels Maler Lund*, f. 21. 8. 1886 i Rø (S. af Christian L. og Anine Marie, f. Mortensen). G. m. Agnes, f. Olsen, d. 12. 1. 1892 paa Offergd. (D. af Laurits O. og Birgitte Karoline, f. Thorsen). Børn: Børge, f. 16. 8. 1917. Helga, f. 31. 8. 1919.

167 — Præstegaden. 78. Slg. Frt. 7,0 ha — Htk. 1-1-1-2 — Ejds. 13,500 — Grdsk. 5,300. Overtoges 1946 af: *August Kubre*, f. 22. 8. 1892 (S. af Bent Hansen K. og Thora, f. Jensen). G. m. Magda Marie, f. Hansen, d. 6. 12. 1899 i Østerl. (D. af Jens H. og Kristine, f. Olsen). Børn: Anny Kristine, f. 15. 6. 1921. Elly Thora, f. 15. 6. 1921. Ulla Marie, f. 14. 6. 1922. Heiga Augusta, f. 8. 6. 1923. Hans Olaf, f. 14. 5. 1924. Henning, f. 16. 9. 1925. Jens Chr., f. 10. 2. 1928. Orla Hansen, f. 3. 9. 1929. Lillian Gunhild, f. 3. 9. 1929. Lise Terese, f. 4. 2. 1932. Sine Elvera, f. 4. 2. 1932.

174 a — »SKOVLY«, Saltuna. 7. Slg. Frt. 5,6 ha — Htk. 1-1-2-1 — Ejds. 9,200 — Grdsk. 3,700. 2 Td. Ld. er Skov og Klipper. Overtoges 1948 af: *Birgitte Oline Pedersen*, f. Lemvig, d. 30. 5. 1885 (D. af Magnus L. og Margrethe, f. Pedersen). Børn: Hans Martin, f. 13. 2. 1928. Niels Henrik, f. 10. 3. 1931. Arne Lemvig, f. 31. 1. 1936.

175 — 8. Slg. Frt. 4,3 ha — Htk. 1-1-3-2¾ — Ejds. 13,200 — Grdsk. 4,200. ½ Td. Ld. er Aaskrænt. Foruden Landbrug drives Hønseri. Overtoges 1920 af: *Kristian Andreas Andersen*, f. 30. 11. 1891 (S. af Ole A. og Margrethe, f. Hansen). Elev paa Korinth Landbrugssk. 1909—10 og paa Haslev Landbrugssk. 1920. Børn: Else, f. 8. 6. 1922. Johannse, f. 14. 3. 1925. Poula, f. 1. 8. 1926.

177 a — »NORDVANG«. 6,0 ha — Htk. 1-5-1-2¾ — Ejds. 13,200 — Grdsk. 5,700. Overtoges 1937 af: *Ejnar Andr. Zackariassen*, f. 28. 6. 1907 paa Ejend. (S. af Otto Z. og Marie, f. Ipsen). G. m. Olga, f. Funch, d. 9. 7. 1910 i Aaker (D. af Emil F. og Anna, f. Andersen). Børn: Holger, f. 22. 9. 1935. Birgith, f. 12. 3. 1940.

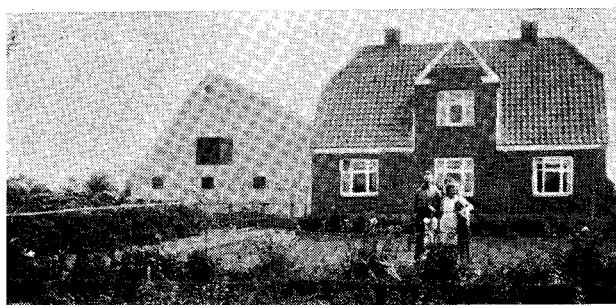
179 — Saltuna. 10. Slg. Frt. 3,7 ha — Htk. 1-0-0-2 — Ejds. 9,500 — Grdsk. 3,400. Overtoges 1928 af: *Johannes Peder Kofoed*, f. 13. 8. 1895 G. m. Ella, f. Rasmussen, d. 17. 4. 1908 (D. af Markus R. og Anine, f. Mogensen). Børn: Eluf Johs., f. 18. 5. 1928. Bertel Rasmus, f. 21. 4. 1936.

185 a — »KILDEVÆLD«. 3. Slg. Frt. 2,4 ha — Htk. 0-2-1-1 — Ejds. 7,500 — Grdsk. 1,700. Overtoges 1914 af: *Jeppé Peter Ipsen*, f. 23. 1. 1879 (S. af Anders Peter I. og Marie Mathea, f. Andersen). Elev paa Frederiksborg Højsk. 1898—99. G. m. Johanne Nielsine Louise, f. Folkmann, d. 22. 1. 1895 i Ibsk. (D. af Mathias F. og Signe, f. Pedersen). Børn: Edith Folkmann, f. 5. 6.

1915. Arne Folkmann, f. 18. 9. 1916. Helge Folkamnn, f. 15. 5. 1922.

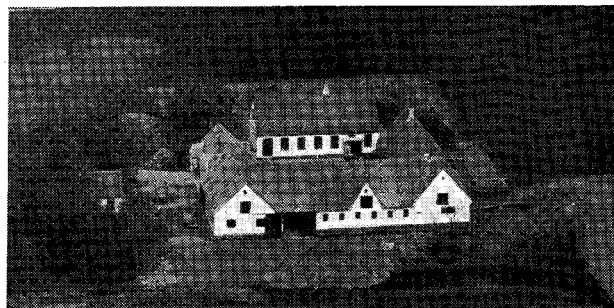

185 b — »LØKKERSVANG«. 3. Slg. Frt. 6,2 ha — Htk. 0-2-2-1¼ — Ejds. 13,500 — Grdsk. 4,000. Overtoges 1934 af: *Alfred Mogensen*, f. 15. 10. 1905 paa Dammeegd. i Vestermarie (S. af Martin Peter M. og Hansine Andrea, f. Olsen). G. m. Karen Marie, f. Johnsen, d. 7. 11. 1909 i Aaker (D. af Ole Peter J. og Andrea Mathea, f. Andersen). Elev paa Kærehave Højsk. 1933. Børn: Erik, f. 17. 9. 1936. Birgith Marie, f. 5. 12. 1937. Bente Irene, f. 22. 12. 1944.

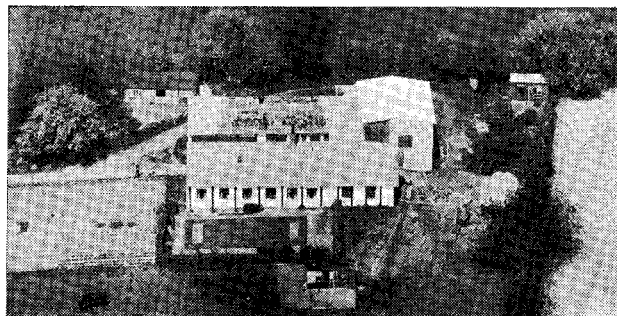

188 — »KOFOEDSMINDE«. 1. Slg. Frt. 13,8 ha — Htk. 0-4-3-1 — Ejds. 14,000 — Grdsk. 5,400. 7 Td. Ld. er Skov og Krat. Overtoges 1920 af: *Karl Peter Mortensen*, f. 7. 2. 1893 (S. af Johan M. og Hansine Marie, f. Jensen). G. m. Anna Elisabeth, f. Rasmussen, d. 1. 10. 1899 i Aaker (D. af Herman R. og Sille Kristine Elisabeth, f. Andersen). Børn: Vilhelm Andr., f. 15. 1. 1922. Hedvig Marie, f. 24. 12. 1925. Niels Peter Johs., f. 16. 10. 1930. Aase Laura, f. 14. 8. 1934. Karl Anker, f. 21. 9. 1939.

191 — »SKOVFRYD«. Tlf. 81 x. 9. Vdg. Frt. 11,4 ha — Htk. 0-6-2-1¼ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 8,100. Overtoges 1935 af: *Henry Johannes Bendtsen*, f. 20. 1. 1912 i Poulsk. (S. af Peder

B. og Julie, f. Vibe). G. m. Edith, f. Lind, d. 13. 8. 1913 (D. af Janus L. og Alvilda, f. Kjølner). Børn: Else, f. 5. 2. 1938.

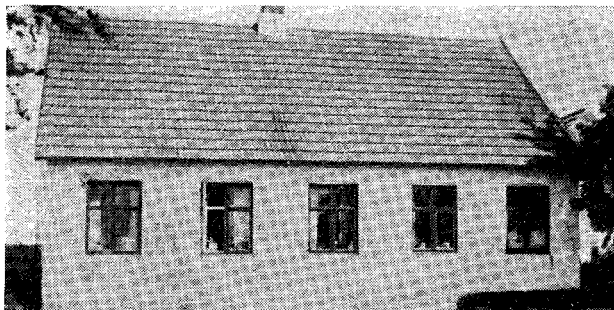
193 — »SØNDERVANG«. 42. Slg. Frt. 6,3 ha — Htk. 0-1-2-1¼ — Ejds. 11,000 — Grdsk. 3,800. 1 Td. Ld. Krat og Lyng. Bygn. delvis opført i Bindingsværk. Overtoges 1936 af: *Harry Georg Hjorth Pedersen*, f. 15. 12. 1907 i Svaneke (S. af Charles P. og Johanne, f. Hjorth). Elev paa L. Mfs. Højsk. 1931 —32. G. m. Edith Anine, f. Sonne, d. 3. 10. 1912 i Nekstø (D. af Johannes S. og Anine Marie, f. Johansen).

211 a — »LYNGHOLT«. 10,5 ha — Htk. 0-1-3-0¾ — Ejds. 18,000 — Grdsk. 8,400. 1 Td. Ld. er Vej og lign. Overtoges 1929 af: *Ivar Julius Rasmussen*, f. 12. 4. 1904 paa Vestervang (S. af Johannes R. og Anine, f. Madsen). G. m. Anna, f. Dahl, d. 29. 3. 1905 (D. af Herman D. og Kristine, f. Jensen). Børn: Birthe, f. 6. 5. 1932. Conrad, f. 22. 8. 1933. Benny, f. 12. 4. 1937.

211 bn — »FREDENSLUND«, Lyngen. 8,5 ha — Htk. 0-1-1-1¼ — Ejds. 12,000 — Grdsk. 6,000. Overtoges 1920 af: *Rasmus Jensen*, f. 17. 11. 1891 (S. af Mads J. og Kristine, f. Kofoed). Elev paa Bornh. Højsk. 1915—16. G. m. Agnes Augusta, f. Jørgensen, d. 2. 8. 1897 paa Dalshøj i Klemensk. (D. af Hans Peder J. og Anna Margrethe, f. Hansen). Børn: Viggo, f. 31. 3. 1922. Erik, f. 24. 6. 1929. Kjeld, f. 26. 10. 1941.

211 bæ — »HAVREHØJ«. 59. Slg. Frt. 3,0 ha — Htk. 0-0-2-1½ — Ejds. 6,500 — Grdsk. 2,000. Overtoges 1946 af: *Knud Vald. Jensen*, f. 10. 6. 1920 paa Hjortshøj (S. af Janus Chr. J. og Gertrud Sofie, f. Bidstrup). Elev paa Haslev Højsk. 1942—43. G. m. Gerda, f. Jacobsen, d. 5. 6. 1923 paa Øllevang (D. af Thorvald J. og Agnethe, f. Mikkelsen).

211 c — »HEDEBO«, Præstegaden. 11,9 ha — Htk. 0-1-3-2 — Ejds. 22,000 — Grdsk. 9,500. Overtoges 1946 af: *Jens Edvard Jensen*, f. 9. 8. 1911 i Aakirkeby (S. af Niels J. og Andrea, f. Christiansen). G. m. Edith Marie, f. Holm, d. 11. 11. 1915 i Gudhjem (D. af Herman H. og Karoline, f. Jørgensen). Børn: Birthe Holm, f. 21. 1. 1935. Niels Erik Holm, f. 12. 6. 1945.

211 cæ — »GRANHØJ«, Lyngen. Tlf. 66 u. 9,8 ha — Htk. 0-2-0-1¾ — Ejds. 15,000 — Grdsk. 6,900. Paa Ejendommen drives Hønseri. Overtoges 1928 af: *Johannes Chr. Hansen*, f. 12. 11. 1901 i Østerl. (S. af Christian H. og Frederikke, f. Lyster). G. m. Margrethe Elisabeth, f. Sonne, d. 18. 10. 1907 i Aakirkeby (D. af Peter S. og Agnes, f. Jørgensen). Børn: Peter Sonne, f. 23. 12. 1934. Agnethe Sonne, f. 5. 11. 1937. Kirsten Sonne, f. 2. 9. 1939. Lene, f. 6. 2. 1941. Jørgen, f. 3. 8. 1943.

211 dz — »NYDAM«, Lyngen. 6,5 ha — Htk. 0-1-0-0½ — Ejds. 9,000 — Grdsk. 3,500. Overtoges 1947 af: *Osvold Pedersen*, f. 25. 7. 1918 paa Svalhøj i Bodilsk. (S. af Johannes P. og Karen, f. Fejersen).

211 ga — »BRØNDSHØJ«. 4,1 ha — Htk. 0-0-2-2 — Ejds. 7,500 — Grdsk. 2,700. Overtoges 1942 af: *Knud Vald. Mortensen*, f. 16. 12. 1910 i Aakirkeby (S. af Jens M. og Thora, f. Sørensen). G. m. Asta Kamilie, f. Jacobsen, d. 13. 6. 1918 i Nylars (D. af Herman J. og Jenny, f. Hansen). Børn: Poul, f. 10. 6. 1937. Inger, f. 14. 11. 1940.

211 i — »DYNDEGAARD«. Tlf. 66 x. 15,7 ha — Htk. 0-4-0-1¼ — Ejds. 28,500 — Grdsk. 9,400. Overtoges 1948 af: *Frank Peter Mogensen*, f. 18. 6. 1913 i Ibsk. (S. af Thorvald M. og Albine, f. Jensen.) G. m. Elna Eleonora, f. Kofoed, d. 28. 3. 1916 i Bodilsk. (D. af Peter K. og Oliva Katrine, f. Kofoed). Børn: Arne Kofoed, f. 15. 4. 1942. Birthe Kofoed, f. 30. 6. 1946.

211 m — »LYNGTOFT«, Lyngen. 10,7 ha — Htk. 0-1-3-0½ — Ejds. 17,000 — Grdsk. 6,400. Overtoges 1948 af: *Knud Marcher*, f. 29. 12. 1918 paa Bækkegd. i Aaker (S. af Hans Peder M. og Karen, f. Munch). G. m. Anna Margrethe, f. Nielsen, d. 10. 4. 1923 i Bodilsk. (D. af Hans N. og Thilde, f. Clausen). Børn: Kaj Henning, f. 31. 7. 1946.

211 n — »SANDVAD«. Tlf. 154 x. 24,7 ha — Htk. 0-4-0-0¼ — Ejds. 22,000 — Grdsk. 12,100. 15 Td. Ld. er Skov. Overtoges 1946 af: *Svend Pedersen*, f. 15. 1. 1916 paa Ejend. (S. af Peter P. og Martha, f. Andersen). G. m. Valborg, f. Wrublewsky, d. 4. 7. 1929 (D. af Stanislav W. og Anie, f. Petersen).

211 q — »MØNSTERGAARD«. Tlf. 154 y. 57,8 ha — Htk. 2-5-1-1¼ — Ejds. 45,000 — Grdsk. 25,700. 12 Td. Ld. er Skov. Forpagter siden 1938: *Henning Abnfeldt Andersen*, f. 1. 5. 1916 paa Gaarden (S. af Hans A. og Laura Hansine, f. Jensen). G. m. Gunhild Nanna Elisabeth, f. Mathiasen, d. 1. 1. 1925. i Søllerød, Sjæll. (D. af Massør Jens Peter M. og Ester Karoline, f. Rudholm). Børn: Grethe Ahnfeldt, f. 17. 4. 1944. Erling Ahnfeldt, f. 3. 8. 1946. Lisbeth Ahnfeldt, f. 10. 8. 1947.

NAVNE-REGISTER

over Ejendommene, alfabetisk ordnet, med Angivelse af Sogn og Matrikel-Nummer. Navne med Tillægsord foran (f. Eks. lille, store, østre, vestre o. s. v.) er opført under Efternavnet. * foran Navnene betyder, at Ejendommens Foto er optaget i Værket.

A

Aabo, Østerlars, 43 æ.
*Aabygaard, Nyker, 29 a.
Aadal, Nyker, 3 od.
*Aagaard, Aaker, 89.
* — Ibsker, 64 a.
* — Klemensker, 86 a.
* — Pedersker, 36 a.
* — Vestermarie, 32 a.
* — Østerlars, 43 a.
* — Østermarie, 50 og 51 a.
*Aahalsegaard, Rutsker, 38 a.
*Aahave, Rø, 75.
Aahuset, Østerlars, 44 n.
*Aalsbo, Knudsker, 61.
*Aaly, Østermarie, 2 c.
*Aaløsegaard, Østermarie, 8 a.
*Aarsballegaard, Klemensker, 49 a.
*Aarsdalevang, Ibsker, 28 b.
Aavang, Bodilsker, 14 f.
* — Olsker, 34 k.
— Østerlars, 12 c.
* — Østermarie, 2 d.
*Aftenly, Østermarie, 7 b.
*Agerbygaard, Østerlars, 13 a.
*Aggehøj, Poulsker, 37 d.
*Agregaard, Nyker, 26 a.
*Ahlegaard, Vestermarie, 60 a.
*Ahlesminde, Vestermarie, 60 g.
*Akselhøj, Aaker, 181 a.
*Akselvang, Aaker, 151 b.
*Albuegaard, Østermarie, 59 a.
Aldershvile, Klemensker, 43 g.
— Vestermarie, 166.
Aldersro, Aaker, 93 d.
— Klemensker, 52 d.
— Knudsker, 18 g.
* — Nylars, 7 e.
* — Olsker, 14 b.
— Østermarie, 45 y.
Allansminde, Klemensker, 57 e.
*Almegaard, lille, Knudsker, 32 a.
* — Nyker, 20 a.
* — Nylars, 36 a.

*Almegaard, Rutsker, 12 a.
* — Vestermarie, 25 a.
* — lille, Østermarie, 65 a.
* — store, Østermarie, 66 a.
*Almegaardslejren, Knudsker, 30a m. fl.
*Almely, Aaker, 1 bk.
* — Nyker, 3 am.
* — Poulsker, 53 d.
* — Rutsker, 46 b.
Anhøj, Vestermarie, 132.
— Østermarie, 85 b.
*Ankersminde, Knudsker, 26 e.
*Annas Minde, Knudsker, 94 b.
Arbejdslyst, Klemensker, 133 a.
*Arnagerbro, Nylars, 73 an.
*Arnagergaard, Nylars, 4 a Arnager.
Arnager Mølle, Nylars, 56.
Askelund, Rutsker, 4 k.
Askeløkken, Aaker, 18 b.
*Askely, Nylars, 3 a Arnager.
— Vestermarie, 60 d.
*Aspely, Aaker, 62 h.
*Aspebakken, Bodilsker, 26 b.
Aspedal, Aaker, 62 b.
*Aspeggaard, Aaker, 62 a.
* — Ibsker, 42 a.
* — Pedersker, 38 a.
* — Østerlars, 40 a.
* — Østermarie, 55 a.
Asserbo, Klemensker, 52 b.
*Asseregaard, Klemensker, 52 a.
*Axelhus, Poulsker, 20 c.
*Axelhøj, Rø, 2 c.

B

*Baasegaard, Nylars, 43 a.
* — Rutsker, 43 a.
*Baadstad, Rø, 100 g.
*Baadstadgaard, Rø, 30 a.
*Bagergaard, Aaker, 97 a.
* — Rutsker, 23 a.
*Baggaard, Klemensker, 1 a.
Bakkedal, Rutsker, 95 y.
*Bakkegaard, store, Aaker, 47 a.

*Bakkegaard, lille, Aaker, 49 a.
* — Ibsker, 58 h.
* — Klemensker, 30 a.
* — Nyker, 48 a.
* — Nylars, 9 a.
* — Olsker, 21 a.
* — Pedersker, 25 a.
* — Poulsker, 49 a.
* — Rutsker, 24 a.
* — Østerlars, 37 a.
* — Østerlars, 72 a.
* — store, Østermarie, 82 a.
*Bakkehus, Neksø, Markj. 25.
*Bakkehuset, Klemensker, 26 b.
*Bakkehøj, Nyker, 17 c.
* — Østermarie, 37 b.
Bakkely, Klemensker, 35 d.
— Nyker, 2 m.
— Olsker, 34 q.
* — Rø, 42.
Bakkevang, Olsker, 22 g.
— Vestermarie, 161.
Banevang, Aakirkeby, 89 a.
*Baunegaard, Aaker, 70 a.
* — Pedersker, 40 a.
* — Østermarie, 81 a.
*Baunehøj, Aakirkeby, 280 a.
* — Nylars, 16 o.
*Baunely, Aaker, 5 r.
*Bedegaard, Poulsker, 20 a.
*Bedegadegaard, østre, Klemensker, 17 a.
* — vestre, Klemensker, 18 a.
* — søndre, Klemensker, 26 a.
Bedegade Mølle, Klemensker, 78 c.
*Bertelegaard, Ibsker, 59.
*Billegravsgaard, Pedersker, 13 a.
*Billeshøj, Pedersker, 14 d.
Birkebo, Aaker, 196 em.
Birkedal, Aaker, 26 f.
*Birkelund, Pedersker, 69.
— Vestermarie, 10 f.
*Birkely, Nylars, 24 b.
— Olsker, 82 ai.
* — Olsker, 82 bo.

- *Birkely, Rønne, Markj. 339.
 * — Østerlars, 3 d.
 *Bjergegaard, Aaker, 100 a.
 * — Klemensker, 37 a.
 * — Olsker, 30 a.
 * — Pedersker, 15 a.
 — Poulsker, 40 a.
 * — lille, Vestermarie, 72 a.
 * — store, Vestermarie, 83 a.
 * — Øsetrlars, 74 a.
 Bjergely, Aaker, 100 u.
 — Olsker, 31 f.
 Bjergly, Vestermarie, 23 p.
 — Vestermarie, 83 i.
 *Bjerget, Vestermarie, 53 a.
 *Bjerregaard, nordre, Bodilsker, 22 a.
 * — søndre, Bodilsker, 23 a.
 *Bjerringhus, Olsker, 18 e.
 *Bjørnegaard, Klemensker, 87 a.
 * — Nyker, 44 a.
 Bjørnehøj, Klemensker, 87 h.
 Bjørnshøj, Klemensker, 57 f.
 *Blaaholt, Olsker, 11 a.
 *Blaakjær, Rutsker, 5 c.
 *Blemmegaard, Nylars, 28 a.
 *Blemmenølle, Nylars, 71.
 *Blykobbegaard, Nyker, 1 a.
 *Blæsbjerggaard, Nyker, 15 a.
 *Bobbegaard, Aaker, 73 a.
 *Bobbegaard, Østerlars, 71 a.
 Bodelyngen, Aaker, 92 c.
 Bodilsminde, Klemensker, 85 l.
 *Boesgaard, Klemensker, 54 a.
 *Boesgaard, Pedersker, 33 a.
 Boet, Østermarie, 98 e.
 *Boetsvang, Olsker, 4 b.
 *Bolbygaard, Klemensker, 24 a.
 Bolleri, Klemensker, 28 f.
 — Klemensker, 87 k.
 *Bondebroen, Knudsker, 2 e.
 *Bondegaard, Rutsker, 29 a.
 * — Rø, 19 a.
 Bondeløkken, Aaker, 132.
 *Borggaard, Pedersker, 11 a.
 *Borgly, Klemensker, 41 g.
 Borndal, Klemensker, 41 b.
 *Borre, Rutsker, 14 e.
 *Borregaard, vestre, Rutsker, 17 a.
 * — Rutsker, 19 a.
 Brandsgaard, Aaker, 16 a.
 * — Knudsker, 18 a.
 *Brandtsgaard, Bodilsker, 41 a.
 *Bregneshave, Klemensker, 60 b.
 *Bridsensgaard, Olsker, 13 a.
 *Brobækkegaard, Hasle, Markj. 43.
 *Brodal, Klemensker, 66 d.
 * — Nyker, 9 k.
 — Poulsker, 23 e.
 * — Østerlars, 48 c.
 *Brogaard, Aaker, 39 a.
 * — Klemensker, 74 a.
 * — Nyker, 9 a.
 * — Olsker, 12 a.
 — Pedersker, 12 a.
 * — Poulsker, 23 abc.
 * — Østermarie, 36 a.
 *Broholm, Østerlars, 22 b.
 *Brohuset, Østermarie, 1 d.
 *Broløkke, Østermarie, 36 d.
 *Brommegaard, Rø, 37 abc.
 *Brommehus, Østerlars, 1 g.
 Brovang, Olsker, 12 b.
 *Brunsgaard, Østermarie, 87 a.
 Brunsminde, Aaker, 5 y.
 *Bruunsgaard, Nylars, 8 a.
 *Brændegaard, Vestermarie, 27 a.
 * — Vestermarie, 28 a.
 * — Østermarie, 83 a.
 *Brændesgaard, Ibsker, 15 a.
 * — Ibsker, 55 a.
 * — Ibsker, 56 a.
 *Brøddegaard, Olsker, 40 a.
 * — Rø, 6 a.
 *Brødløsegaard, Rutsker, 28 a.
 *Brøndhøj, Rutsker, 11 ac.
 Brøndshøj, Rønne, Udb. 77 a.
 — Østermarie, 211 ga.
 *Brønshøj, Nylars, 1 a Arnager.
 *Buddegaard, Bodilsker, 31 a.
 *Buggemøllen, Østerlars, 56 f.
 *Bukkegaard, lille, Aaker, 58 a.
 * — store, Aaker, 59 a.
 * — Nyker, 33 ab.
 * — Poulsker, 52 a.
 * — Rutsker, 11 a.
 *Buldreggaard, Nyker, 19 a.
 Buskegaard, Klemensker, 124 a.
 * — Østermarie, 30 a.
 *Byfogedgaard, Østermarie, 39 a.
 *Byggehøj, Olsker, 30 o.
 *Bymøllen, Rutsker, 14 f.
 *Bækager, Østerlars, 43 ø.
 Bækkebo, Østerlars, 55 f.
 Bækedal, Aaker, 18 h.
 — Klemensker, 37 p.
 — Klemensker, 175 en.
 * — Klemensker, 175 kh.
 — Nyker, 19 l.
 * — Nylars, 61.
 — Poulsker, 1 g.
 Bækedal, Vestermarie, 33 b.
 *Bækkegaard, Aaker, 85 a.
 * — Ibsker, 13 a.
 * — Ibsker, 27 a.
 * — Klemensker, 25 a.
 * — Nyker, 23 a.
 * — Olsker, 20 a.
 * — Poulsker, 50 a.
 * — Vestermarie, 35 a.
 * — Østerlars, 31 a.
 * — Østermarie, 32 a.
 *Bækkelund, Aaker, 85 b.
 — Klemensker 24 g.
 Bækkely, Rø, 62.
 *Bækken, Olsker, 26 a.
 *Bækkeskov, Aaker, 66.
 * — Rutsker, 80.
 — Rø, 45.
 * — Østermarie, 32 e.
 *Bækkevang, Ibsker, 25 e.
 * — Klemensker, 175 ci.
 * — Rø, 15 c.
 — Østermarie, 5 i.
 Bællahøj, Bodilsker, 23 c.
 *Bøgelund, Bodilsker, 45 b.
 — Østerlars, 70 g.
 Bøgely, Nyker, 47 c.
 * — Rø, 108 ag.
 *Bøgeskoven, Rø 17 b.
- C**
 *Carlsgaard, Klemensker, 53 a.
 *Charlottenlund, Klemensker, 85 d.
 *Christiansminde, Knudsker, 12 d.
- D**
 *Dalbygaard, Rø, 15 a.
 * — store, Vestermarie, 36 a.
 * — lille, Vestermarie, 84 a.
 *Dalegaard, Aaker, 27 a.
 * — Ibsker, 61 a.
 * — Nyker, 8 a.
 * — Olsker, 39 a.
 * — Rutsker, 53 a.
 * — Østerlars, 36 a.
 Dalsbakke, Bodilsker, 115.
 — Pedersker, 2 b.
 *Dalshøj, Aaker, 1 b.
 — Ibsker, 18 q.
 * — Ibsker, 115 c.
 * — Klemensker, 92 b.
 * — Klemensker, 175 eq.
 * — Poulsker, 1 f.
 * — Rutsker, 41 t.
 * — Vestermarie, 1 k.

- *Dalshøj, Østerlars, 59 n.
 *Dalslunde, Nyker, 30 k.
 *Dalslundegaard, Østermarie, 52 a.
 *Dalsly, Rutsker, 14 k.
 — Vestermarie, 172.
 Dalsminde, Poulsker, 42 g.
 *Dalsvang, Aakirkeby, 256 a.
 * — Østermarie, 95 b.
 *Damaskegaard, Østerlars, 8 a.
 *Dammegaard, Aaker, 11 a.
 * — lille, Klemensker, 31 a.
 * — store, Kemensker, 32 a.
 * — Nyker, 46 a.
 * — Nylars, 21 a.
 * — Olsker, 45 b.
 * — Pedersker, 24 a.
 * — Poulsker, 34.
 * — Vestermarie, 22 a.
 * — Østerlars, 62 a.
 *Damsbo, Aaker, 167.
 Damsminde, Rutsker, 95 ak.
 — Vestermarie, 56 b.
 — Østerlars, 9 e.
 Danevang, Bodilsker, 37 m.
 — Klemensker, 6 a.
 — Pedersker, 15 b.
 — Østerlars, 31 l.
 — Østermarie, 95 f.
 Dannevang, Vestermarie, 18 h.
 *Degnegaard, Bodilsker, 4 a.
 * — Klemensker, 5 a.
 * — Pedersker, 3 a.
 — Poulsker, 2 a.
 — Rutsker, 2 a.
 * — Rutsker, 2 b.
 — Rø, 2 d.
 *Degnelund, Poulsker, 2 g.
 *Ditlevshøj, Knudsker, 101 t.
 *Duebjerggaard, Klemensker, 67 a.
 * — Klemensker, 72.
 * — Klemensker, 92 a.
 *Duegaard, store, Aaker, 54 a.
 * — lille, Aaker, 55 a.
 * — Poulsker, 28 a.
 * — Østermarie, 76 a.
 *Dueløkke, Vestermarie, 114 g.
 *Duesminde, Nyker, 16 c.
 * — Poulsker, 28 d.
 *Duesvang, Poulsker, 53 h.
 *Dyndebygaard, sdr., Poulsker, 36 a.
 * — Poulsker, 37 a.
 * — Poulsker, 38.
 *Dynddalegaard, Rø, 9 a.
 *Dyndegaard, Klemensker, 38.
 *Dyndegaard, Nyker, 16 a.
 * — Rutsker, 21 a.
 — Østermarie, 211 i.
 Dyndekilde, Bodilsker, 35 f.
 *Dyrstensholm, Vestermarie, 175.
 *Dyrstenshøj, Ibsker, 74.
 * — Klemensker, 86 c.
 *Døvregaard, Bodilsker, 17 a.
 * — Bodilsker, 18 a.
- E**
- *Edwardsminde, Aaker, 10 c.
 — Aaker, 17 k.
 Egeby, Aaker, 84 d.
 *Egebygaard, store, Aaker, 83a og 84a.
 Egedal, Ibsker, 43 b.
 *Egelund, Bodilsker, 24 a.
 *Egelund, Klemensker, 20 e.
 — Olsker, 2 h.
 — Poulsker, 1 b.
 * — Vestermarie, 23 s.
 *Egely, Bodilsker, 41 h.
 — Klemensker, 36 d.
 — Knudsker, 2 d.
 — Nyker, 19 g.
 — Pedersker, 13 b.
 — Poulsker, 67.
 *Egeløkke, Allinge-Sandvig, 73.
 Egenvang, Vestermarie, 64 c.
 *Egesgaard, Bodilsker, 13 a.
 *Egeskovsgaard, Aaker, 74 a.
 * — Østerlars, 47 a.
 *Egevang, Klemensker, 3.
 * — Østerlars, 47 b.
 *Elisegaard, Bodilsker, 50.
 * — Vestermarie, 37 a.
 *Ellasminde, Rø, 108 cs.
 *Elleby, Østermarie, 65 e.
 *Ellebygaard, søndre, Vestermarie, 46 a.
 * — nordre, Vestermarie, 47 a.
 * — store, Østermarie, 68 a.
 * — Østermarie, 69 a.
 * — Østermarie, 70 a.
 * — østre, Østermarie, 71 a.
 Ellebæk, Ibsker, 41 d.
 Elledal, Østermarie, 98 b.
 *Ellegaard, Poulsker, 18 a.
 Ellehus, Østerlars, 48 b.
 *Ellekær, Olsker, 40 g.
 Ellelund, Klemensker, 56 e.
 — Vestermarie, 41 f.
 Ellely, Nyker, 68 a.
 — Vestermarie, 140 a.
 *Elleyst, Hasle, Markj. 14.
 Elleyst, Østerlars, 48 k.
 Ellensminde, Vestermarie, 154 a.
 * — Østermarie, 166 b.
 *Ellehøj, Rutsker, 1 c.
 — Østerlars, 48 m.
 *Ellesgaard, vestre, Aaker, 75 a.
 * — østre, Aaker, 76 a.
 * — Bodilsker, 21 a.
 * — Ibsker, 57.
 * — Nylars, 20 a.
 * — Østermarie, 22 a.
 *Elleshus, Ibsker, 96.
 *Elleshøj, Aaker, 67 h.
 * — Nyker, 49 b.
 *Elleskov, ny, Østerlars, 48 a.
 — Østerlars, 48 n.
 Ellesminde, Ibsker, 26 b.
 Ellesvang, Pedersker, 18 c.
 — Østermarie, 103 o.
 *Ellevang, Aaker, 15 c.
 — Nyker, 2 s.
 — Vestermarie, 47 h.
 — Østerlars, 3 f.
 — Østermarie, 5 c.
 Enely, Vestermarie, 83 r.
 Encesgaard, Rutsker, 9 a.
 *Engbo, Bodilsker, 37 o.
 *Engegaard, lille, Bodilsker, 35 a.
 * — store, Bodilsker, 37 a.
 * — Ibsker, 18 d.
 * — Nylars, 4 a.
 * — Nylars, 5 a.
 * — Pedersker, 47.
 * — Rutsker, 34 a.
 * — østre, Vestermarie, 80 a.
 * — Vestermarie, 92 a.
 Engene, Østermarie, 83 e.
 *Enghave, Klemensker, 50 c.
 * — Rutsker, 50 g.
 *Engholm, Ibsker, 5 g.
 *Enghøj, Aaker, 147 a.
 * — Klemensker, 68 e.
 — Klemensker, 175 cæ.
 * — Poulsker, 1 d.
 Engly, Østermarie, 90 c.
 *Englyst, Østermarie, 83 g.
 Engvang, Klemensker, 61 i.
 * — Olsker, 7 f.
 * — Olsker, 34 o.
 — Poulsker, 11 h.
 — Rutsker, 33 f.
 * — Rø, 15 f.
 — Østermarie, 5 f.
 *Erlandsgaard, Knudsker, 11 a.
 *Eskildsgaard, Ibsker, 32 e.

*Eskildsgaard, Pedersker, 1.
Eskildshøj, Pedersker, 43 d.

F

*Faarebygaard, Aaker, 71 a.
* — Aaker, 72 a.
* — Aaker, 99 a.
*Fejleregaard, Nylars, 32 a.
Finnedalshus, Rutsker, 96 a.
*Fløjlegaard, Ibsker, 28 a.
* — Villa, Rø, 18 e.
* — Rø, 20 a.
* — Østerlars, 12 a.
*Forpagtergaarden, Bodilsker, 3 i.
*Fredebo, Klemensker, 51 b.
Fredens Hjem, Aaker, 149 b.
Fredensbo, Østermarie, 43 b.
*Fredensborg, Klemensker, 61 e.
Fredenshjem, Klemensker, 41.
Fredenshøj, Østermarie, 4 v.
*Fredenslund, Østermarie, 211 bn.
Fredenslyst, Klemensker, 28 t.
*Fredensminde, Østermarie, 83 b.
*Fredly, Klemensker, 42 d.
*Fredshvile, Klemensker, 126.
*Fredsminde, Klemensker, 86 b.
*Fremtidshåb, Aaker, 196 e.
*Frennegaard, Ibsker, 58 a.
*Fridasholm, Klemensker, 4 m.
*Frigaard, Knudsker, 101 p.
* — Nyker, 14 a.
* — Pedersker, 7 a.
* — Poulsker, 53 a.
* — Rutsker, 52 a.
* — Vestermarie, 89 a.
* — lille, Østermarie, 12 a.
* — store, Østermarie, 90 a.
*Frihedsminde, Knudsker, 5 c.
Frily, Rutsker, 52 q.
*Friløkken, Knudsker, 73.
* — Vestermarie, 113.
Friminde, Rutsker, 52 l.
*Frostegaard, Aaker, 65 a.
* — Nyker, 35 a.
* — Østermarie, 58 a.
*Frydendal, Klemensker, 35 f.
* — Olsker, 5 h.
*Frydenhøj, Olsker, 40 f.
*Frydenlund, Klemensker, 21 b.
* — Klemensker, 156.
* — Pedersker, 6 b.
* — Østerlars, 94.
* — Østermarie, 95 a.
*Frydenvang, Ibsker, 5 e.
Fuglesang, Ibsker, 22 b.

*Fuglesangen, Rutsker, 4 d.
Fuglsang, Bodilsker, 8 e.
* — Ibsker, 58 c.
*Fynegaard, Knudsker, 17 a.
* — Nylars, 31 a.
*Fædreminde, Ibsker, 155 ab.
*Fædresminde, Aaker, 154.
* — Klemensker, 12 d.
* — Rutsker, 47 c.
* — Rø, 22 h.
* — Vestermarie, 58 c.
* — Østerlars, 15 b.
Fælleshåb, Rønne, 177 a.

G

*Gadeby, Bodilsker, 46 c.
*Gadebygaard, Bodilsker, 15 a.
* — Bodilsker, 16 a.
* — Østermarie, 1 a.
*Gadegaard, Aaker, 14 a.
* — Bodilsker, 44 a.
* — Knudsker, 14 a.
* — Nylars, 35.
* — lille, Pedersker, 26 a.
* — store, Pedersker, 27 a.
* — Poulsker, 19 a.
* — store, Vestermarie, 49 a.
* — lille, Vestermarie, 50 a.
* — Østerlars, 61 a.
Gadely, Olsker, 1 h.
*Gallingegaard, Vestermarie, 61 a.
*Gamle Skole, Ibsker, 6 a.
*Gamlevældegaard, Østerlars, 15 a.
* — Østerlars, 16 a.
* — Østerlars, 17 a.
* — Østerlars, 18 a.
Gammeldal, Nyker, 82 u.
*Gammeleje«, Pedersker, 84 a.
Gammeltoft, Poulsker, 55 b.
* — Rutsker, 35 b.
*Gammeltoftegaard, Østermarie, 86 a.
*Gastegaard, Østermarie, 9 a.
Gildesbo, østre, Klemensker, 6 c.
* — nordre, Vestermarie, 61 c.
* — søndre, Østermarie, 110 a.
Gildesboet, Olsker, 37 b.
*Gildesgard, Nylars, 46 a.
* — Vestermarie, 86 a.
*Gildesvald, Ibsker, 41 c.
Gildesvang, Ibsker, 45 l.
Glappe, Østermarie, 16 b.
Glappevang, Østermarie, 16 f.
*Glaseregaard, Østerlars, 30 a.
Godset, Rutsker, 1 i.
*Godthaab, Aaker, 157.
Godthaab, Aakirkeby, 341.
* — Klemensker, 36 b.
* — Vestermarie, 66 d.
*Gothegaard, Klemensker, 13.
*Graaløkke, Ibsker, 98.
*Grammegaard, store, Aaker, 31 a.
* — lille, Aaker, 32 a.
* — Poulsker, 4.
* — Østermarie, 101 a.
*Granegaard, Nyker, 10 a.
*Graneli, Aaker, 100 h.
*Granholt, Nyker, 3 o.
Granhøj, Klemensker, 47 d.
* — Østermarie, 211 cæ.
*Granlund, Rutsker, 95 ap.
* — Østerlars, 52 b.
*Gravegaard, Poulsker, 55 a.
*Gravgærde, Aaker, 1 dd.
Grejsdal, Aakirkeby, 300.
*Grubbegaard, Pedersker, 41 a.
Gryet, Bodilsker, 2.
* — Østermarie, 14 f.
Gryetsvang, Bodilsker, 66 b.
* — Østermarie, 12 b.
*Grynegard, Ibsker, 21 a.
*Grødbygaard, Aaker, 33 a.
* — Aaker, 27 a.
Grønbechsgaard, Allinge-Sandvig, 29.
*Grønbjergsminde, Rutsker, 5 b.
Grøndal, Allinge-Sandvig, 311 b.
*Grønly, Nyker, 8 e.
Grønnebjerg, Rutsker, 28 g.
Grønnevad, Ibsker, 41 h.
Grønnevang, Aaker, 16 c.
*Grønvang, Klemensker, 50 b.
* — Nyker, 40 g.
* — Poulsker, 9 e.
* — Rønne, Markj. 184.
* — Vestermarie, 60 c.
* — Vestermarie, 168.
* — Østerlars, 110.
*Gubbegaard, Poulsker, 26 a.
Gudmingegaard, Rø, 21 a.
Gundbergsminde, Vestermarie, 82 as.
*Gusegaard, lille, Aaker, 63 a.
* — store, Aaker, 64 a.
*Gyldensgaard, Vestermarie, 88 a.
* — Østermarie, 183 a.
*Gyldenshøj, Østermarie, 103 q.
* — Gyldensvang, Østermarie, 103 b.
*Gyldenvang, Pedersker, 24 f.

H

*Haabetsminde, Knudsker, 33 f.
*Habbedamsgaard, Olsker, 9 a.

- *Hadeborg, Aakirkeby, 275 a.
 *Hakkeledgaard, Vestermarie, 70 a.
 *Hakonsgaard, Vestermarie, 45 a.
 *Hallegaard, lille, Aaker, 50 a.
 * — store, Aaker, 91 a.
 * — store, Bodilsker, 10 a.
 * — lille, Bodilsker, 19 a.
 * — Knudsker, 8 a.
 * — Nyker, 12 a.
 * — store, Olsker, 1 a.
 * — lille, Olsker, 15 a.
 * — Østerlars, 69 a.
 * — Østermarie, 48 a.
 * — store, Østermarie, 49 a.
 *Hallelyst, Nyker, 79 c.
 Halsegaard, Østermarie, 2 a.
 Hammershave, Nylars, 8 c.
 *Hammersholm, Allinge-Sandvig, 1 a.
 *Hammershøj, Aaker, 1 g.
 *Hammersminde, Vestermarie, 14 h.
 *Havebo, Rutsker, 52 ae.
 *Havrehøj, Østermarie, 211 bæ.
 *Hedebo, Østerlars, 106.
 * — Østermarie, 211 c.
 *Hegnsgaard, Aaker, 166.
 *Helletsgaard, Ibsker, 40 a.
 *Helligdommen, Rø, 33.
 *Hentregaard, Østermarie, 100 a.
 *Heslegaard, Olsker, 41 c.
 * — Østerlars, 75 a.
 *Hildevang, Vestermarie, 18 c.
 *Himmelhøj, Ibsker, 75.
 *Hintzegaard, Bodilsker, 32.
 * — Ibsker, 12 a.
 * — Klemensker, 42 a.
 *Hintzeminde, Bodilsker, 141.
 *Hjortager, Østerlars, 44 c.
 *Hjorteagaard, Pedersker, 35 a.
 * — Østerlars, 44 a.
 * — Østermarie, 61 a.
 *Hjorthshøj, Bodilsker, 16 f.
 * — Østerlars, 44 m.
 Hjortsminde, Klemensker, 134.
 Hjortsvang, Østermarie, 61 b.
 *Hjuleregaard, Nylars, 27 a.
 *Hjulmagergaard, Aaker, 93 a.
 * — Østermarie, 80 a.
 Hjørnet, Olsker, 74 a.
 *Hoglebjerg, Klemensker, 69 a.
 *Hollændergaard, store, Olsker, 32 a.
 * — Olsker, 33 a.
 Holmegaard, Allinge-Sandvig, 55 c.
 * — Nyker, 24 a.
 * — Vestermarie, 90 a.
 * — Østermarie, 74 a.
 *Holsegaard, Østerlars, 50 a.
 *Homannegaard, Ibsker, 63 a.
 *Home, Østerlars, 66 d.
 *Hoppegaard, Østermarie, 43 a.
 *Hovedgaard, Nylars, 39 a.
 *Hullebæk, Nyker, 28 k.
 *Hullegaard, Aaker, 53 a.
 * — Ibsker, 54 a.
 * — Klemensker, 15 a.
 * — vestre, Nyker, 28 a.
 * — østre, Nyker, 37 a.
 * — Olsker, 16 a.
 * — Pedersker, 21 a.
 * — lille, Pedersker, 23 a.
 * — Poulsker, 16 a.
 * — Rutsker, 14 a.
 * — Rø, 3 a.
 * — Vestermarie, 79.
 * — Østerlars, 14 a.
 * — Østermarie, 14 a.
 Hullehuset, Østerlars, 1 e.
 *Hullevad, Nyker, 8 d.
 Hullevang, Poulsker, 16 d.
 *Hundshalegaard, Aaker, 24 a.
 Hyldebrandsgaard, Nylars, 23 a.
 Hyldedam, Nylars, 4 i.
 *Hyldegaard, Olsker, 35 a.
 * — Rutsker, 22 a.
 *Hyldelyst, Klemensker, 28 b.
 Hyrdensminde, Østerlars, 44 k.
 Høgehellet, Klemensker, 14 b.
 *Høgegaard, Aaker, 18 a.
 * — Klemensker, 14 a.
 Højager, Nyker, 1 c.
 *Højagre Mølle, Østerlars, 21 b.
 Højbo, Poulsker, 44 c.
 * — Østerlars, 24 f.
 *Højegaard, Knudsker, 33 a.
 * — Nyker, 41.
 * — Rutsker, 10 a.
 *Højene, Ibsker, 5 b.
 Højlund, Pedersker, 25 b.
 *Højly, Ibsker, 155 b.
 *Højsted, Bodilsker, 149.
 Højvang, Aaker, 22 b.
 * — Bodilsker, 5 e.
 * — Bodilsker, 36 e.
 * — Bodilsker, 144.
 * — Klemensker, 37 i.
 * — Nyker, 36 b.
 * — Pedersker, 3 c.
 * — Rø, 18 d.
 * — Rø, 77 a.
 * — Rønne, Markj. 65.
 *Højvang, Vestermarie, 63 b.
 * — Østermarie, 45 d.
- I**
- *I Skoven, Bodilsker, 45 a.
 *Idasminde, Nylars, 67 a.
 * — Vestermarie, 37 d.
 *Imminggaard, Nylars, 29 a.
 *Ingemansgaard, Rutsker, 39 a.
 *Iseregaard, Østermarie, 94.
- J**
- *Jacobsminde, Klemensker, 33 b.
 Jeftehjemmet, Østermarie, 108 a.
 *Jesseggaard, Østermarie, 67 a.
 Johansminde, Rønne, 197.
 Johns Kapel, Rutsker, 6 k.
 *Johnstrup, Aaker, 85 g.
 *Johnstrup, Klemensker, 34 b.
 *Jomfrugaard, Ibsker, 20 a.
 * — Poulsker, 32 a.
 *Juelsminde, Klemensker, 87 c.
 *Julegaard, Aaker, 90 ab.
 * — Klemensker, 60 a.
 * — Rutsker, 41 a.
 *Julehøj, Ibsker, 35 a.
 *Julsgaard, Bodilsker, 11 a.
 * — Bodilsker, 12.
 *Jydegaard, Klemensker, 90 a.
 * — Knudsker, 34 a.
 * — Rutsker, 45 a.
 * — Rutsker, 46 a.
 *Jydevang, Rutsker, 35 g.
- K**
- *Kasby, Østerlars, 69 m.
 *Kasbygaard, Rutsker, 6 a.
 *Kaasegaard, Ibsker, 1 a.
 * — Poulsker, 42 a.
 *Kasgaard, Olsker, 33 b.
 *Kaggaard, Rutsker, 18 a.
 * — Vestermarie, 51 a.
 *Kajbjerg, Allinge-Sandvig, 57 a.
 * — Klemensker, 30 d.
 *Kalbygaard, lille, Aaker, 92 a.
 * — store, Aaker, 94 a.
 *Kanesø, Klemensker, 14 f.
 *Kannikegaard, Aaker, 3 a.
 * — Bodilsker, 1 a.
 * — Klemensker, 88 a.
 * — Vestermarie, 91 a.
 *Kannikegærdet, Bodilsker, 5 d.
 * — Bodilsker, 34 c.
 Kannikevang, Aaker, 3 r.
 *Kantedamsgaard, Vestermarie, 56 a.

- Karensminde, Klemensker, 28 r.
 — Østerlars, 78.
 * — Østermarie, 39 c.
 Karlshøj, Klemensker, 6 d.
 * — Klemensker, 32 b.
 * — Østerlars, 4 h.
 *Kastaniebo, Knudsker, 2 c.
 Kastaniegaard, Allinge-Sandvig, 82 a.
 *Kastelsgaard, Aaker, 79 b.
 *Kattesletsgaard, Bodilsker, 47 a.
 *Kildegaard, Nylars, 34 a.
 *Kildesbæk, Olsker, 26 b.
 *Kildesgaard, Olsker, 27 a.
 * — Rø, 11 a.
 *Kildesvang, Olsker, 27 m.
 Kildevang, Ibsker, 5 f.
 * — Rø, 23 e.
 *Kildevæld, Østermarie, 185 a.
 *Kirkebogaard, vestre, Bodilsker, 58 a.
 * — østre, Bodilsker, 59 a.
 * — nordre, Klemensker, 78 a.
 * — søndre, Klemensker, 84 a.
 — Knudsker, 42 a.
 * — ndr., Olsker, 42 a.
 * — søndre, Olsker, 43 a.
 * — store, Poulsker, 48 a.
 * — lille, Poulsker, 54.
 — Rø, 14 b.
 * — Rutsker, 56 a.
 * — Østerlars, 65 a.
 — Østermarie, 88 a.
 *Kirkebygaard, Østermarie, 79.
 Kirkedal, Rutsker 35 d.
 *Kirkekilde, Poulsker, 48 b.
 *Kirkelunde, Nyker, 3 n.
 Kirkely, Nylars, 1 d.
 *Kirkemøllen, Pedersker, 4 b.
 * — Vestermarie, 82 s.
 *Kjeldsebygaard, Østerlars, 24 a.
 * — østre, Østerlars, 25 a.
 * — Østerlars, 27 a.
 * — Østerlars, 28 a.
 * — Østerlars, 29 a.
 *Kjællingebygaard, Pedersker, 5 a.
 *Kjæmpegaard, Klemensker, 59 a.
 * — Vestermarie, 78 a.
 *Kjærgaard, Rutsker, 55 a.
 *Kjølleregaard, Klemensker, 43 a.
 *Kjøllergaard, Bodilsker, 42 a.
 * — Ibsker, 23 a.
 * — Nylars, 18—19 a.
 * — Pedersker, 14 a.
 * — Rutsker, 16 a.
 * — Rø, 4 a.
 * — Østermarie, 45 a.
 Kjøllervang, Nylars, 16 e.
 *Kjørsegaard, Klemensker, 85 a.
 *Klampegaard, Knudsker, 15 a.
 *Klingegaard, Rutsker, 44 a.
 *Klint, Villa, Aakirkeby, 260 a.
 Klindal, Vestermarie, 24 c.
 *Klintebygaard, Ibsker, 38 a.
 * — Ibsker, 37 a.
 * — Ibsker, 65 a.
 *Klintefryd, Nylars, 29 c.
 *Klintgaard, lille, Aaker, 21 a.
 * — store, Aaker, 22 a.
 * — østre, Vestermarie, 19 a.
 * — Vestermarie, 20 a.
 — store, Vestermarie 23 a.
 * — Vestermarie, 24 a.
 * — vestre, Vestermarie, 26 a.
 — Vestermarie, 85 a.
 *Klinthus, Vestermarie, 23 g.
 Klintminde, Vestermarie, 165 a.
 *Klintvang, Aakirkeby, 334.
 — Vestermarie, 167.
 Klippebo, Pedersker, 31 c.
 Klippedam, Bodilsker, 47 d.
 — Østerlars, 119 e.
 *Klippegaard, Ibsker, 66 a.
 — Knudsker, 25.
 — Rø, 30 b.
 *Klippely, Aaker, 25 f.
 — Klemensker, 15 e.
 * — Klemensker, 175 hf.
 * — Rutsker, 49 c.
 * — Rutsker, 95 an.
 *Kløvegaard, Østermarie, 11 a.
 Kløven, Klemensker, 31 d.
 *Kløvendal, Klemensker, 33 h.
 *Knappegaard, Ibsker, 14 a.
 Knarregaard, Ibsker, 33 a.
 * — Rutsker, 54 a.
 * — Østerlars, 52 a.
 *Knudegaard, store, Klemensker, 19 a.
 — lille, Klemensker, 20 a.
 *Knudshøj, Klemensker, 20 f.
 *Kobbegaard, Østerlars, 54 a.
 *Kodal, Ibsker, 73.
 * — Ibsker, 69.
 *Kofoedgaard, Klemensker, 40 a.
 * — Vestermarie, 63 a.
 * — Østermarie, 3 a.
 *Kofoedsminde, Aakirkeby, 292.
 — Nyker, 26 e.
 — Poulsker, 3 k.
 * — Østermarie, 188.
 Kokkedal, Klemensker, 22 b.
 *Kokkeløkken, Allinge-Sandvig, 75 b.
 *Kongens Mark, Olsker, 82 cx.
 * — Olsker, 82 bp.
 *Kongstube, Vestermarie, 4 a.
 *Kooogaard, Ibsker, 29 a.
 *Kornvang, Østermarie, 4 e.
 *Korreslot, Poulsker, 40 c.
 *Kragelund, Nylars, 30 b.
 *Kragesminde, Pedersker, 67 a.
 *Krakdal, Rutsker, 14 y.
 Krakkedal, Rø, 104.
 *Kragegaard, Rø, 16 a.
 *Krampegaard, Pedersker, 10 a.
 *Krashavegaard, store, Klemensker, 28 a.
 * — lille, Klemensker, 29 a.
 Kratgaard, Aaker, 19 a.
 Krathøj, Aaker, 19 f.
 Kratlund, Aaker, 80 f.
 * — Pedersker, 10 d.
 *Kratly, Østermarie, 45 f.
 *Krogegaard, Poulsker, 24 a.
 * — Østerlars, 6.
 * — Østermarie, 93 a.
 *Kroggaard, Bodilsker, 33 a.
 * — Ibsker, 62 a.
 * — Knudsker, 37.
 * — Rø, 23 a.
 * — Østerlars, 49 a.
 *Krogholmsgaard, Rutsker, 35 a.
 Krummeled, Klemensker, 64 b.
 *Krummemark, Rutsker, 33 d.
 — Rutsker, 83.
 *Kruisegaard, lille, Aaker, 28 a.
 * — store, Aaker, 29 a.
 * — store, Bodilsker, 43 a.
 * — lille, Bodilsker, 48.
 * — Poulsker, 17 a.
 * — Rutsker, 30 a.
 * — Østermarie, 19 a.
 Kruseløkken, Vestermarie, 157.
 *Krykkegaard, Klemensker, 22 a.
 Krækkedal, Østerlars, 8 b.
 *Kuleborg, Pedersker, 80.
 *Kumlehøj, Rutsker, 43 h.
 Kurebakken, Østermarie, 37 n.
 *Kuregaard, Aaker, 42 a.
 * — Klemensker, 35 a.
 * — Vestermarie, 21 a.
 * — Østermarie, 37 a.
 Kuremøllen, Rutsker, 26 c.
 *Kyesgaard, Ibsker, 36 a.
 *Kyndegaard, Nyker, 2 a.
 *Kæmpegaard, Vestermarie, 66 a.
 *Kærbygaard, Knudsker, 12 a.
 * — Knudsker, 13 a.
 *Kærgaard, Vestermarie, 7 a.

Kærbøj, Vestermarie, 176.
 Kærlund, Poulsker, 11 b.
 — Vestermarie, 8 c.
 *Kærvang, Poulsker, 22 b.
 *Køgehuset, Rø, 25 b.

L

*Ladegaard, Aaker, 23 a.
 * — Klemensker, 58 a.
 Landly, Nylars, 16 k.
 Landlyst, Klemensker, 28 q.
 — Klemensker, 47 m.
 — Klemensker, 144.
 — Knudsker, 101 cb.
 — Nyker, 45 g.
 — Olsker, 30 b.
 * — Pedersker, 29 q.
 * — Rutsker, 84.
 — Rutsker, 95 aa.
 * — Rønne, 316.
 * — Østerlars, 38 b.
 * — Østerlars, 42 a.
 *Landsminde, Klemensker, 153.
 *Langedebygaard, Bodiilsker, 30 a.
 — Bodiilsker, 52 a.
 — Bodiilsker, 53.
 * — Bodiilsker, 54.
 * — Bodiilsker, 55 a.
 *Langegaard, Rutsker, 51 a.
 *Langemyregaard, Aaker, 30 a.
 *Langemyre, 175 kf.
 *Langensgaard, Nylars, 24 a.
 * — Østermarie, 77 a.
 Langerup, Østermarie, 154 a.
 *Lassensborg, Aakirkeby, 220 a.
 *Lauegaard, Aaker, 43 a.
 * — Østerlars, 73 a.
 * — Østermarie, 33 a.
 *Lehnsbjerg, Østerlars, 59 e.
 *Lehnsbjerggaard, Østerlars, 59 a.
 *Lehnsgaard, Østerlars, 1 a.
 *Lersbygaard, Østermarie, 41 a.
 *Lesleregård, Østermarie, 97 a.
 *Letholmsgaard, Vestermarie, 59 a.
 Lillebo, Klemensker, 47 b.
 — Rø, 22 b.
 *Lillegaard, Bodiilsker, 9 a.
 * — Nyker, 17 a.
 * — Poulsker, 47 ab.
 * — Rø, 28 a.
 * — Vestermarie, 3 a.
 * — Østerlars 34 ab.
 *Lillegærde, Østerlars, 1 c.
 Lillehave, Klemensker, 52 e.
 * — Rutsker, 95 x.

Lillehave, Rø, 1 b.
 — Østerlars, 33 e.
 *Lillehøj, Poulsker, 42 l.
 * — Rutsker, 49 f.
 Lillevang, Aaker, 1 bl.
 * — Aaker, 28 d.
 — Ibsker, 41 b.
 — Klemensker, 124 b.
 — Knudsker 19 m.
 * — Olsker 29 b.
 * — Pedersker, 83 a.
 * — Poulsker, 14 b.
 — Østermarie, 40 b.
 *Lindehøjen, Rø, 50.
 *Lindely, Nylars, 21 b.
 * — Østermarie, 33 d.
 *Lindesgård, Olsker, 38 a og 2 a.
 *Lindeskoven, Rø, 40a.
 — Rø, 41.
 — Rø, 57.
 *Lindesvang, Østermarie, 32 h.
 Lindet, Østermarie, 31 b.
 — Østermarie, 32 f.
 — Østermarie, 103 k.
 *Lindetsager, Østermarie, 30 b.
 Lindetshjem, Østermarie, 321.
 *Lindholm, Bodiilsker, 3 g.
 — Nylars, 39 e.
 — Østermarie, 103 d.
 *Lindholmgaard, Rø, 35 a.
 * — Østermarie, 42 a.
 *Limensgaard, Aaker, 57 a.
 Lindholt, Ibsker, 79.
 — Liselund, Nylars, 54.
 Lisenly, Nyker, 2 b.
 *Listedgaard, Ibsker, 155 h.
 *Loftsgaard, store, Aaker, 37 a.
 * — lille, Aaker, 101 a.
 — Nylars, 6 a.
 — Pedersker, 18 a.
 * — lille, Pedersker, 22 a.
 * — Vestermarie, 29 a.
 * — Østerlars, 20 a.
 *Louisendal, Østermarie, 39 b.
 Louisenhøj, Nyker, 28 l.
 — Rønne, Markj. 74.
 Louisminde, Aakirkeby, 357.
 *Lousgaard, Østermarie, 54 a.
 *Lundegaard, Allinge-Sandvig, 105.
 * — Olsker, 18 a.
 * — Østermarie, 38 a.
 *Lundely, Knudsker, 21 b.
 *Lundsgaard, Klemensker, 81 a.
 *Lundshøj, Rutsker, 27b.

*Lundsminde, Nyker, 3 v.
 Lykkeborg, Klemensker, 106.
 *Lykkedal, Klemensker, 23 c.
 *Lykkegaard, Rø, 29.
 Lykkelund, Østerlars, 10 b.
 *Lykkens Prøve, Knudsker, 26 b.
 — Østermarie, 133 b.
 Lykkevang, Rø, 1 c.
 *Lyneborg, Vestermarie, 52 a.
 *Lynggaard, Aaker, 17 a.
 * — Nylars, 26 a.
 * — Olsker, 34 a.
 * — Pedersker, 30 a.
 * — Rø, 7 a.
 — Vestermarie, 14 a.
 * — Østerlars, 39 a.
 Lyngholt, Aaker, 76 d.
 * — Klemensker, 175 b.
 — Olsker, 43 e.
 * — Rutsker, 19 b.
 — Østermarie, 211 a.
 Lynghøj, Pedersker, 77.
 Lyngkjær, Klemensker, 170 a.
 Lyngtoft, Østermarie, 211 m.
 Lyngtofte, Klemensker, 175 kd.
 *Lyngvang, Klemensker, 175 ke.
 *Lysager, Aaker, 152.
 *Lystrup, Klemensker, 146.
 *Lysvang, Klemensker, 175 n.
 *Lærkegaard, store, Olsker, 23 a.
 * — lille, Olsker, 24 a.
 * — Poulsker, 21 a.
 Lærkehøj, Allinge-Sandvig, 236 b.
 Lærkelund, Klemensker, 34 c.
 * — Østerlars, 42 b.
 *Lærkeshøj, Aaker, 1 f.
 — Østerlars, 44 b.
 — Østermarie, 155 b.
 Lærkesvang, Poulsker, 21 c.
 * — Østermarie, 59 b.
 *Løkkegaard, Vestermarie, 74 a.
 * — Østerlars, 51 a.
 *Løkker, Aaker, 41 f.
 *Løkkersly, Aaker, 160.
 Løkkersvang, Aaker, 41 p.
 * — Østermarie, 185 b.
 *Løvbjerg, Bodiilsker, 41 k.
 — Østerlars, 44 q.

M

*Maegaard, Olsker, 7 a.
 * — Pedersker, 32 abc.
 * — Rutsker, 59 a.
 * — Rø, 27 abc.
 *Maglegaard, Østermarie, 91 og 92 a.

- Magleskov, Østermarie, 92 o.
 Maglesminde, Klemensker, 175 bo.
 Maglkær, Poulsker, 45 g.
 *Marevadgaard, Klemensker, 66 a.
 *Margrethelyst, Rutsker, 95 ai.
 *Margrethesminde, Vestermarie, 63 e.
 Mariendal, Knudsker, 11 f.
 *Marienhøj, Rutsker, 4 r.
 Marienlund, Aaker, 1 ap.
 *Markeregaard, Poulsker, 11 a.
 Markersminde, Vestermarie, 70 b.
 Markhøj, Vestermarie, 60 l.
 *Markusgaard, Østermarie, 47 a.
 Marthas Minde, Rønne, 245.
 *Marthasminde, Bodilsker, 152.
 — Vestermarie, 153 b.
 *Mejerigaden, Bodilsker, 43 e.
 * — Bodilsker, 43 k.
 *Melgaard, Rutsker, 7 ab.
 Melstedgaard, Østerlars, 7 a.
 Mindebo, Poulsker, 16 e.
 *Mortensminde, Østermarie, 95 c.
 Mortingegaard, Rø, 38 a.
 *Mosevang, Bodilsker, 42 b.
 — Klemensker, 47 f.
 *Mulebygaard, søndre, 31 a.
 * — nordre, Nyker, 32 a.
 *Munkedal, Klemensker, 85 c.
 * — Nylars, 2 b.
 — Vestermarie, 40 e.
 — Vestermarie, 66 b.
 *Munkegaard, store, Aaker, 40 a.
 * — lille, Aaker, 56 a.
 * — Ibsker, 26 a.
 * — Klemensker, 45 a.
 * — Nyker, 36 a.
 * — Olsker, 10 a.
 * — Pedersker, 20 a.
 * — Poulsker, 30.
 * — Østermarie, 17 a.
 * — Østermarie, 84 a.
 *Munkerup, Aaker, 91 d.
 * — Ibsker, 71.
 — Rø, 19 d.
 — Østermarie, 154 b.
 *Munkevang, Poulsker, 31 a.
 *Munkhøj, Aaker, 40 h.
 *Muradam, Klemensker, 119.
 *Muregaard, store, Klemensker, 11 a.
 — lille, Klemensker, 12 a.
 *Myrebygaard, nordre, Vestermarie, 9 a.
 * — Vestermarie, 10 a.
 * — Vestermarie, 75 a.
 * — Vestermarie, 76 a.
 *Myretsgaard, Vestermarie, 77 a.
 *Myregaard, store, Aaker, 2 a.
 — lille, Aaker, 77 a.
 * — Knudsker, Ll. 9 a.
 * — store, Knudsker, 10 a.
 * — store, Nylars, 13 a.
 * — lille, Nylars, 15 a.
 * — store, Olsker, 44 a.
 * — lille, Olsker, 45 a.
 * — store, Pedersker, 16.
 — lille, Pedersker, 28 a.
 * — Poulsker, store, 6 a.
 * — lille, Poulsker, 51.
 * — Østermarie, 63 a.
 *Myrelængen, Østerlars, 54 d.
 *Myrene, Østermarie, 71 b.
 Myrevang, Knudsker, 10 c.
 *Myseregaard, Rutsker, 26a.
 *Møllebjerg, Østerlars, 50 f.
 Møllebo, Aaker, 78 c.
 *Møllebygaard, Neksø, Markj. 165.
 *Møllegaard, Klemensker, 68 a.
 * — Nyker, 42 a.
 * — Rø, 5 a.
 * — Vestermarie, 13 a.
 *Møllehuset, Poulsker, 40 b.
 * — Østerlars, 43 d.
 *Møllehøj, Klemensker, 10 d.
 — Østermarie, 70 e.
 Møllerup, Vestermarie, 33 c.
 *Møllevang, Aaker, 26 k.
 — Bodilsker, 40 k.
 — Klemensker, 16 e.
 — Østerlars, 43 n.
 *Mønstergaard, Østermarie, 211 q.
- N**
- *Naskegaard, Ibsker, 41 a.
 *Niagara, Østerlars, 4 i.
 *Nome, Neksø, Markj. 147 a.
 *Nordbakkegaard, Poulsker, 22 a.
 *Nordbygaard, Aakirkeby, 26.
 *Nordholt, Aaker, 179.
 * — Kemensker, 10 a.
 * — Pedersker, 70 a.
 — Klemensker, 10 g.
 — Østerlars, 93 a.
 *Nordlyst, Nylars, 13.
 *Nordmølle, Neksø, Markj. 31 a.
 Nordrup, Pedersker, 85.
 *Nordsted, Poulsker, 39 e.
 *Nordvang, Aaker, 142.
 * — Ibsker, 85 b.
 — Olsker, 26 o.
 * — Pedersker, 86.
 Nordvang, Poulsker, 44 i.
 — Vestermarie 57 b.
 — Østermarie, 177 a.
 *Nybo, Aaker, 23 b.
 *Nybro, Østerlars, 3 c.
 *Nybygaard, Aakirkeby, 68 a.
 *Nydal, Rutsker, 1 b.
 * — Vestermarie, 62 b.
 * — Østerlars, 55 g.
 Nydam, Østermarie, 211 dz.
 Nygaard, Aaker, 16 b.
 * — Allinge-Sandvig, 233.
 * — Hasle, Markj. 125.
 * — Klemensker, 91 a.
 * — Knudsker, 24 b.
 * — Nyker, 2 i.
 * — Olsker, 36 a.
 * — Pedersker, 6 e.
 * — Rø, 118 cø.
 * — Vestermarie, 30 a.
 * — Østerlars, 55 ab.
 * — Østermarie, 107 a.
 *Nyholm, Ibsker, 47 b, 24 d.
 * — Klemensker, 57 h.
 * — Nylars, 4 m.
 — Pedersker, 18 e.
 * — Rutsker, 4 c.
 Nyholt, Klemensker, 35 b.
 * — Østerlars, 55 d.
 Nyvang, Aakirkeby, 63.
 — Pedersker, 28 d.
 * — Rø, 8 c.
 — Rønne, Markj. 109.
 *Nøddebo, Østerlars, 33 c.
 *Nøjsomhed, Aaker, 22 f.
 Nørager, Østerlars, 27 i.
 — Østermarie, 87 d.
 Nørre Krak, Rutsker, 11 c.
 *Nørreager, Østermarie, 89 a.
 *Nørregaard, Ibsker, 3 a.
 * — Klemensker, 27 a.
 * — Poulsker, 3 a.
 * — nordre, Rø, 8 a.
 * — Vestermarie, 55 a.
 * — Østerlars 10 a.
 Nørrevang, Aaker, 18 c.
 * — Hasle, Markj. 1.
 — Ibsker, 3 c.
- O**
- *Offergaard, Rø, 14 a.
 * — Østermarie, 34 a.
 *Olsensminde, Aaker, 161.
 Olslække, Klemensker, 17 f.

*Olsminde, Østerlars, 77 a.
 Onsbjerggaard, Klemensker, 16 a.
 Onshøj, Klemensker, 16 b.
 Opsynsbolig, Knudsker, 101 at.
 *Overskudsjorden, Poulsker, 15 b.
 * — Poulsker, 21 d.
 Oxholm, Østerlars, 43 f.

P

*Palmegaard, Vestermarie, 68.
 Palmehøj, Olsker, 16 b.
 *Paradisgaard, Ibsker, 43 a.
 * — Ibsker, 44 a.
 *Paulsminde, Rutsker, 29 c.
 *Pedersminde, Ibsker, 155 p.
 Pedersvang, Rutsker, 41.
 *Pellegaard, Rutsker, 20a.
 * — Rø, 32 a.
 *Petersborg, Klemensker, 15 m.
 *Piberegaard, Aaker, 88 a.
 * — Klemensker, 44 a.
 Pihlsminde, Nyker, 2 d.
 *Pilegaard, lille, Bodilsker 14 a.
 * — store, Bodilsker, 40 a.
 * — Ibsker, 45 a.
 * — østre, Klemensker, 34 a.
 * — vestre, Klemensker, 77 a.
 * — Nyker, 45 a.
 * — Nylars, 6 d Arnager.
 * — Olsker, 37 a.
 * — Pedersker, 39 a.
 * — Poulsker, 15 a.
 * — lille, Poulsker, 25 a.
 * — lille, Poulsker, 25 b.
 * — Rø, 13 a.
 * — Vestermarie, 57 a.
 * — lille, Vestermarie, 64 a.
 * — store, Vestermarie, 65 a.
 * — Østerlars, 41 a.
 * — Østermarie, 78 a.
 Pilely, Aaker, 26 b.
 * — Bodilsker, 40 b.
 * — Olsker, 15 c.
 * — Østermarie, 15 c.
 *Pilevang, Aaker, 163.
 * — Aaker, 178.
 * — Bodilsker, 13 f.
 — Ibsker, 25 b.
 — Klemensker, 77 b.
 * — Olsker, 5 e.
 — Poulsker, 14 e.
 — Vestermarie, 163.
 — Østerlars, 41 f.
 *Pindeløkkegaard, Vestermarie, 73 a.
 Pladseløkken, Østerlars, 112.

*Plommegaard, Vestermarie, 54.
 *Pluggegaard, Nyker, 40 a.
 *Porcelænsgaard, Knudsker, 41 a.
 *Præstebogaard, Ibsker, 48.
 *Præstegaard, Ibsker, 5 a.
 * — Klemensker, 4 a.
 * — Knudsker, 1 a.
 * — Nylars, 1 a.
 * — Pedersker, 2 a.
 * — Poulsker, 1 a.
 * — Rutsker, 1 a.
 * — Rø, 1 a.
 * — Vestermarie, 1 a.
 * — Østerlars, 3 a.
 *Præstegaden, Østermarie, 83 c.
 — Østermarie, 84 b.
 — Østermarie, 165.
 — Østermarie, 167.
 Præstevænge, Østerlars, 3g.
 Puggegaard, Ibsker, 52 a.
 * — Rutsker, 4 a.
 * — Rø, 22 a.
 *Pæregaard, Aaker, 46 a.
 * — Bodilsker, 34 a.
 * — Olsker, 25 a.
 * — Østerlars, 57 a.
 Pærehuset, Aaker, 105.

R

*Raabygaard, Poulsker, 5 a.
 Raagelund, Aaker, 15 g.
 *Raagelundsgaard, Rø, 10 a.
 * — Østerlars, 58.
 *Raageskovsgaard, Ibsker, 32 a.
 *Rabekkegaard, Ibsker, 39 a.
 *Randkløvegaard, Østermarie, 21 a.
 * — Østermarie, 24 a.
 * — Østermarie, 25 a.
 *Rangbygaard, Østermarie, 73 a.
 *Ravnsborg, Knudsker, 33 c.
 — Vestermarie, 56 h.
 *Ravnsgaard, Aaker, 78 a.
 * — store, Østermarie 20 a.
 *Ravnshøj, Knudsker, 101 n.
 *Riemandsgaard, Østerlars, 9 a.
 Ringebybro, Vestermarie, 43 b.
 *Ringbygaard, store, Vestermarie, 41 a.
 * — Vestermarie, 42 a.
 * — Vestermarie, 43 a.
 * — Vestermarie, 44 a.
 Ringegaard, Rutsker, 103 b.
 *Risbygaard, Klemensker 62 a.
 * — Klemensker, 65 a.
 Risbyholm, Klemensker, 63 g.
 Risbyhus, Klemensker, 64 i.

*Risegaard, Aaker, 45 a.
 * — Klemensker, 76 a.
 * — Olsker, 31 a.
 * — Rutsker, 36 a.
 * — Østerlars, 32 a.
 * — Østermarie, 15 a.
 * — store, Østermarie, 16 a.
 *Risemøllen, Olsker, 30 n.
 *Risenbæk, Østerlars, 23 n.
 *Risenholm, Nyker, 21 a.
 — Rutsker, 1 æ.
 * — Østerlars, 33 a.
 Risenhøj, Østerlars, 27 b.
 Risenvang, Østerlars, 17 k.
 *Risenlundsgaard, Østerlars, 35 a.
 *Risholm, Klemensker, 63 c.
 Rispebjerg, Poulsker, 49 f.
 Robertsdal, Knudsker, 55.
 Rodholm, Nyker, 19 k.
 *Rodholmsgaard, Østerlars, 76 a.
 *Rosenborg, Nyker, 2 c.
 — Østermarie, 5 p.
 Rosendal, Nyker, 79 o.
 — Rutsker, 2 c.
 * — Rutsker, 54 b.
 *Rosendalegaard, østre, Rutsker, 31 a.
 * — vestre, Rutsker, 32 a.
 Rosenhøj, Klemensker, 4 o.
 * — Klemensker, 45 e.
 * — Østerlars, 64c.
 *Rosenlund, Nylars, 33 a.
 * — Rutsker 31 c.
 *Rosenvang, Klemensker, 46 c.
 * — Rutsker, 58 b.
 — Vestermarie, 26 c.
 *Rosenvænge, Klemensker, 24 d.
 *Rosmannegaard, Knudsker, 31 a.
 *Rosvang, Bodilsker, 46 ba.
 — Nyker, 43 d.
 — Rutsker, 32 c.
 — Vestermarie, 16 c.
 Rovang, Østerlars, 52 d.
 *Rundløkken, Aaker, 102 a.
 * — Vestermarie, 178.
 *Runegaard, Aaker, 34 a
 *Rynsegaard, Østermarie 72 a.
 *Rytterbakken, Ibsker, 30 b.
 *Ryttergaard, Ibsker, 30 a.
 *Rømergaard, Vestermarie, 58 a.
 *Rømersdal, Aaker, 110.
 * — Nylars, 66.
 Rømersminde, Aakirkeby, 350.
 * — Klemensker, 86 d.
 * — Østermarie, 151.

S

- Saksebro, Aaker, 88 b.
 *Saltholm, Nyker, 39 d.
 * — Østermarie, 18 b.
 Saltholmsgaard, Ibsker, 47 a.
 *Salthøj, Østermarie, 14 b.
 Saltuna, Østermarie, 179.
 *Samsinggaard, Klemensker, 71 a.
 Samsingsbro, Klemensker, 75 f.
 *Sandegaard, Aaker, 36 a.
 * — Bodilsker, 36 a.
 * — Knudsker, 29 a.
 * — Poulsker, 29 a.
 * — Østerlars, 11 a.
 * — Østerlars, 19 a.
 * — Østermarie, 13 a.
 *Sandemandsgaard, Knudsker, 22 a.
 * — Rutsker, 49 a.
 *Sandershøj, Klemensker, 56 c.
 Sandvad, Østermarie, 211 n.
 *Savskæregaaard, Aaker, 95 a.
 *Saxebro, Aaker, 38 c.
 *Sejersgaard, Knudsker, 28 a.
 * — Poulsker, 7 a.
 * — Østermarie, 40 a.
 Sejershøj, Ibsker, 27 b.
 *Sejersminde, Bodilsker, 13 c.
 *Sellesborg, Nylars, 44 a.
 *Siegaard, Aaker, 13 og 80 a.
 * — Klemensker 75 a.
 * — Østermarie, 35 a.
 Sigtebæk, Østerlars, 119 cu.
 *Sigtegaard, Østerlars, 70 a.
 Sigtevang, Østerlars, 70 c.
 *Simblegaard, Klemensker, 2.
 *Simonsgaard, Rutsker, 33 a.
 *Sjellegaard, Olsker, 14 a.
 * — Østermarie, 29 a.
 *Skadegaard, Aaker, 38 a.
 * — Nyker, 47 a.
 — Pedersker, 46 a.
 * — Østermarie, 44 a.
 *Skarpeskadegaard, Klemensker, 57 a.
 * — Klemensker, 82 a.
 * — Klemensker, 83 a.
 *Skinderbygaard, Klemensker, 46 a.
 *Skindermiregaard, Klemensker, 51 a.
 Skottehjem, Østermarie, 105.
 *Skovens Minde, Aaker, 12 g.
 — Vestermarie, 32 n.
 *Skovfryd, Bodilsker, 143.
 * — Nyker, 79 k.
 * — Olsker, 7 i.
 — Pedersker, 11 b.
 * — Vestermarie, 41 k.
 *Skovfryd, Østerlars, 63 d.
 * — Østermarie, 191.
 *Skovgaard, østre, Aaker, 15 a.
 * — Aaker, 35.
 * — Bodilsker, 8 a.
 * — Klemensker, 73 a.
 * — Knudsker, 16 a.
 * — Olsker, 8 a.
 * — ny, Olsker, 8 c.
 * — Poulsker, 45 a.
 * — ny, Rutsker, 1 y.
 * — Skovgaard, Rutsker, 25 a.
 * — Vestermarie, 71 a.
 * — Østermarie, 46 a.
 Skovhave, Knudsker, 16 c.
 — Østermarie, 78 b.
 *Skovhjem, Østermarie, 41 c.
 *Skovholt, Pedersker, 5 e.
 — Vestermarie, 183.
 Skovlund, Østerlars, 59 c.
 *Skovlundegaard, Østermarie, 53 a.
 *Skovly, Aaker, 140.
 * — Bodilsker, 26 c.
 — Klemensker, 62 b.
 * — Klemensker, 149.
 * — Klemensker, 170 b.
 * — Nyker, 14 c.
 — Vestermarie, 1 i.
 * — Østerlars, 26 a.
 — Østermarie, 174 a.
 *Skovminde, Olsker, 17 d.
 *Skovsbo, Vestermarie, 4 c.
 *Skovsborg, Klemensker, 175 ar.
 Skovsholm, Aaker, 56 e.
 * — Ibsker, 2 a.
 * — Klemensker, 175 as.
 * — Knudsker, 19 y.
 * — Olsker, 20 d.
 * — Rø, 2 a.
 * — Østerlars, 4 c.
 *Skovshøj, Aaker, 135.
 — Bodilsker, 40 h.
 * — Ibsker, 54 c.
 * — Rutsker, 47 g.
 — Østerlars, 7 e.
 — Østerlars, 55 m.
 Skovsminde, Klemensker, 33 c.
 — Olsker, 34 e.
 * — Rø, 86.
 * — Østerlars, 24 c.
 Skovsvang, Aaker, 70 d.
 * — Poulsker, 7 b.
 *Skovvang, Nylars, 1 f.
 * — Olsker, 5 b.
 — Vestermarie, 50 d.
 *Skovvang, Østerlars, 48 d.
 * — Østermarie, 45 b.
 *Skrehalle, Østermarie, 73 h.
 *Skrubbeegaard, nordre, 9 a.
 *Skrukkegaard, Poulsker, 27.
 *Skrullegaard, Østermarie, 85 a.
 *Skræddergaard, Pedersker, 8 a.
 *Skyttegaard, Ibsker, 50 a.
 * — Nylars, 41 a.
 * — Pedersker, 37 a.
 Skyttevang, Ibsker, 36 c.
 *Skærpingegaard, Rø, 24 a.
 Slamra, Bodilsker, 28 b.
 *Slamrabjerg, Bodilsker, 27 b.
 — Bodilsker, 25 c.
 *Slamrugaard, vestre, Bodilsker, 25 a.
 * — østre, Bodilsker, 26 a.
 — søndre, Bodilsker, 28 a.
 *Slamrahøj, Bodilsker, 7 e.
 *Slettegaard, Pedersker, 29 a.
 * — Poulsker, 43.
 * — Østerlars, 60 a.
 *Slettehøj, Aaker, 173 a.
 *Sletvang, Østermarie, 70 d.
 *Slusegaard, Pedersker, 19 a.
 *Smaalynge, Aaker, 17 h.
 *Smedegaard, Aaker, 25 a.
 * — Ibsker, 61 b.
 * — Knudsker, 21 a.
 * — Nyker, 13 a.
 * — Nylars, 30 a.
 * — Olsker, 17 a.
 * — Rutsker, 37 a.
 * — Rø, 17 a.
 * — Østermarie, 10 a.
 * — Østermarie, 56 a.
 *Smedevang, Klemensker, 154.
 Smørbygaard, Knudsker, 26 a.
 *Smørengegaard, østre, Vestermarie, 15 a.
 * — Vestermarie, 16 a.
 — Vestermarie, 17 a.
 * — store, Vestermarie, 18 a.
 *Smørjeppegaard, Knudsker, 7 a.
 Smørmosegaard, Vestermarie, 31 a.
 *Snyggegaard, Aaker, 81 a.
 Sofiehøj, Aakirkeby, 305 a.
 *Sofienal, Klemensker, 47 a.
 Sofienlyst, Nyker, 2 r.
 Solbakke, Knudsker, 2 g.
 * — Nyker, 17 h.
 * — Poulsker, 1 e.
 — Rø, 22 d.
 — Østerlars, 5 d.
 *Solbjerg, Nyker, 3 ap.
 *Soldatergaard, Aaker, 52 a.

- Solhjem, Aaker, 165.
 — Nyker, 2 n.
 * — Vestermarie, 82 k.
 * — Østermarie, 9 c.
 Solhøj, Aaker, 39 c.
 — Bodilsker, 24 h.
 — Bodilsker, 37 l.
 * — Klemensker, 37 q.
 * — Klemensker, 175 dd.
 * — Nyker, 3 ar.
 * — Nylars, 1 g.
 — Olsker, 72 a.
 * — Vestermarie, 60 m.
 — Østermarie, 92 r.
 * Solvang, Aaker, 1 e.
 — Allinge-Sandvig, 369 az.
 — Ibsker, 17 h.
 * — Klemensker, 28 s.
 — Klemensker, 52 f.
 * — Knudsker, 70.
 * — Nyker, 63 a.
 — Nylars, 1 c Arnager.
 * — Pedersker, 75.
 * — Rønne, 310.
 — Vestermarie, 62 h.
 — Østerlars, 4 m.
 * — Østermarie, 4 m.
 * Solvange, Klemensker, 14 h.
 * Sommergaard, Pedersker, 9 a.
 * — Poulsker, 35 a.
 Sommersminde, Pedersker, 38 b.
 Sorgenfri, Aaker, 94 k.
 Sortebjerg, Aaker, 81 c.
 * — Klemensker, 54 b.
 * Sortegaard, Aaker, 12 a.
 * — Ibsker, 31.
 * Sorthat, Nyker, 24 e.
 * — Nyker, 30 e.
 * — Nyker, 70 a.
 Sosedal, Vestermarie, 34 d.
 * Sosegaard, Vestermarie, 33 a.
 * — Vestermarie, 34 a.
 * — Vestermarie, 81 a.
 * Spagergaard, Nylars, 7 a.
 — lille, Østerlars, 45 a.
 * — store, Østerlars, 46 a.
 * Spannergaard, Rutsker, 50 a.
 * Spellingegaard, Rø 31.
 * Spidlegaard, Aaker, 96 a.
 * Spidsegaard, Poulsker, 12 a.
 * Splitsgaard, Klemensker, 33 a.
 Splitsskov, Klemensker, 33 v.
 * Springforbi, Neksø, Markj. 34.
 Sprohus, Vestermarie, 82 o.
 Spællingehus, Rø, 91.
 * Staalboet, Nyker, 3 m.
 * — Østermarie, 36 f.
 * Staalegaard, Aaker, 67 a og 69 a.
 * — Nyker, 27 a.
 * Stamperegaard, Østermarie, 75 a.
 * Stangegaard, Aaker, 44 a.
 — Østerlars, 53 a.
 * Stavnsgaard, Poulsker, 46 a.
 * Stejlbakken, Vestermarie, 114 a.
 * Stellegaard, Rutsker, 27 a.
 Stemmely, Vestermarie, 31 d.
 * Stenbaltregaard, Pedersker, 31 a.
 * Stenbygaard, Rø, 25 a.
 * — Rø, 26 a.
 Stenbymøllen, Rø, 7 c.
 Stenebjerg, Aaker, 185 a.
 Stenminde, Pedersker, 9 d.
 * Stensebygaard, Bodilsker, 38 a.
 * — Bodilsker, 39 a.
 * — Bodilsker, 57 a.
 * Stensgaard, Aaker, 48 a.
 * — Ibsker, 19 a.
 * — Vestermarie, 48 a.
 * Stenshøj, Ibsker, 130.
 — Vestermarie, 10 b.
 — Østerlars, 43 h.
 * — Østermarie, 103 p.
 * Stenskov, Ibsker, 5 d.
 * Stensminde, Knudsker, 33 b.
 — Rutsker, 95 z.
 * Stensvang, Aaker, 1 v.
 * — Pedersker, 2 k.
 * — Østermarie, 147.
 Stenvang, Klemensker, 45 d.
 * Stjernebakken, Klemensker, 27 d.
 Stokkekilde, Klemensker, 28 p.
 Stormens Minde, Klemensker, 57 d.
 * Strandbygaard, store, Nylars, 11 a.
 * — lille, Nylars, 12 a.
 * — Østerlars, 21 a.
 * — Østerlars, 22 a.
 * — Østerlars, 23 a.
 Strandgaarden, Allinge-Sandvig, 9 b.
 * — Olsker, 1 b.
 Strandvang, Ibsker, 29 b.
 * — Østermarie, 92 s.
 * Strangegaard, Klemensker, 50 a.
 * Stubbegaard, Aaker, 10 a.
 * — Knudsker, 38 a.
 * Studebygaard, Østerlars, 107.
 Styrmandshjem, Østermarie, 35 c.
 * Styrsmanshjem, Østermarie, 99 a.
 * Styrsgaard, Ibsker, 22 a.
 Sursænkebo, Nyker, 21 c.
 * Sursænkegaard, store, Knudsker, 5 a.
 * Sursænkegaard, lille, Knudsker, 6.
 * Svalehøj, Bodilsker, 37 h.
 * Svanegaard, Svaneke, 6 a.
 * Svartingegaard, Rutsker, 57.
 Svartingehus, Olsker, 30 c.
 Svejbjerg, Olsker, 26 d.
 Svendstrup, Vestermarie, 22 c.
 Sydvang, Aaker, 15 f.
 — Pedersker, 3 g.
 * Sæderegaard, Klemensker, 41 a.
 Sjøbo, Klemensker, 30 e.
 * Sjøborg, Knudsker, 13 l.
 — Pedersker, 18 f.
 — Østerlars, 45 d.
 * — Østermarie, 20 k.
 * Søjfryd, Østermarie, 92 p.
 * Sjøgaard, Vestermarie, 39—40 a.
 * — Østermarie, 26 a.
 * Søjhemmet, Østermarie, 106 a.
 * Søjholt, Klemensker, 39 b.
 — Vestermarie, 1 g.
 Søjlyst, Klemensker, 58 h.
 — Pedersker, 3 d.
 — Rutsker, 4 i.
 — Østermarie, 31 c.
 * Sønderborg, Klemensker, 85 f.
 * — Rønne, Markj. 337.
 * Søndervang, Rutsker, 1 n.
 * — Østermarie, 193.
 * Søndregaard, Nyker, 18 a.
 * — Nylars, 45 a.
 * — Rutsker, 52 b.
 * — Østerlars, 38 a.
 * — Østermarie, 60 a.
 * Søvang, Rø, 15 n.
 * — Rønne, Markj. 317.
 * — Vestermarie, 40 m.
 * — Østerlars, 44 f.
 — Østermarie, 25 c.
T
 * Tassen, Rutsker, 42 i.
 Thomasløkke, Olsker, 82 f.
 * Thomsensminde, Vestermarie, 1 e.
 Thorkildsminde, Østermarie, 161.
 Thorsager, Vestermarie, 164 a.
 Thorshøj, Klemensker, 51 c.
 * — Knudsker, 82.
 — Poulsker, 19 h.
 * Thorsminde, Klemensker, 87 b.
 * — Østerlars, 40 b.
 * Thorupgaard, Klemensker, 36 a.
 * Thygegaard, Ibsker, 4 a.
 * Timannegaard, Ibsker, 46 a.
 * Tingfogedgaard, Ibsker, 25 a.
 * — Nylars, 37 a.

Tingholm, Vestermarie, 53 b.
 Tinghøj, Vestermarie, 60 i.
 *Tingstedgaard, Vestermarie, 67 a.
 *Tjørnebygaard, Poulsker, 8.
 * — Poulsker, 9 a.
 * — Poulsker, 10 a.
 *Toft, Knudsker, 13 b.
 * — Østerlars, 1 b.
 Toftehus, Knudsker, 54.
 *Tophjem, Nylars, 25 a.
 * — Poulsker, 70.
 *Tornborg, Klemensker, 89 b og c.
 * — Østerlars, 66 c.
 *Tornbygaard, Klemensker, 70 a.
 *Tornegaard, Bodiilsker, 49 a.
 * — Klemensker, 56 a.
 * — Knudsker, 27 a.
 * — Nyker, 25 a.
 * — Nylars, 38 a.
 * — Pedersker, 34.
 * — Poulsker, 44 a.
 * — Rutsker, 5 a.
 * — Østerlars, 66 a.
 Tornhøj, Klemensker, 35 g.
 — Poulsker, 16 f.
 Tornvang, Olsker, 40 e.
 *Torpegaard, Klemensker, 21 a.
 *Trehusene, Ibsker, 2 b.
 * — Ibsker, 2 c.
 * — Ibsker, 2 d.
 *Trommeregaard, Klemensker, 55 a.
 *Træbenegaard, Ibsker, 49 a.
 *Trægaardshøj, Klemensker, 15 g.
 *Tuleborg, Rutsker, 13 ab.
 *Tvillinggaard, Vestermarie, 11 a.
 * — Vestermarie, 12 a.
 *Tvillinghus, Aaker, 24 b.
 — Aaker, 25 c.
 *Tyndekullegård, Klemensker, 23 a.
 *Tyskegaard, Aaker, 86 b.
 * — Ibsker, 24 a.
 * — Pedersker, 44 a.
 * — Rutsker, 58 a.
 * — Rø, 18 a.
 * — Vestermarie, 69.
 *Tækkeregaard, Rutsker, 47 a.
 *Tøjregaard, Klemensker, 39 a.

U

*Udegaard, Poulsker, 41 a.
 Ulegaard, Nylars, 22 a.

*Uglegadehus, store, Nylars, 55 a.
 *Ungdomslyst, Pedersker, 76 a.

V

*Valdesminde, Klemensker, 40 g.
 *Vallegaard, Ibsker, 11 a.
 * — Nyker, 49 a.
 Vallehus, Poulsker, 25 c.
 *Vallensgaard, Aaker, 1 a.
 *Valnøddegaard, Olsker, 29 a.
 *Vandtappergaard, Bodiilsker, 20 a.
 *Vanggaard, Ibsker, 18 a.
 * — Neksø, Markj. 225.
 Vangsbo, Bodiilsker, 59 c.
 — Olsker, 51.
 * — Poulsker, 32 c.
 * — Østerlars, 46 b.
 — Østermarie, 52 b.
 *Vasagaard, Aaker, 51.
 * — Ibsker, 17 a.
 *Vasahøj, Ibsker, 155 o.
 *Vasebæk, Rø, 18 b.
 *Vassegaard, Pedersker, 42 a.
 Vassehuset, Pedersker, 42 b.
 Vedby Mølle, Olsker, 5 g.
 *Vedbygaard, lille, Olsker, 5 a.
 * — store, Olsker, 6 a.
 Vedbyvang, Olsker, 82 db.
 *Vejlgaard, Vestermarie, 192.
 *Vejrmøllegaard, Aaker, 61 a.
 *Vellensbo, Nyker, 3 aq.
 *Vellensbygaard, Nylars, 16 a.
 *Vellensgaard, Nyker, 3 a.
 Vennely, Østerlars, 36 c.
 *Vennershøj, Klemensker, 4 c.
 Vennersly, Østermarie, 10 c.
 Vennerslyst, Bodiilsker, 5 b.
 * — Klemensker, 75 c.
 — Poulsker, 10 b.
 *Vennersminde, Klemensker, 10 i.
 Vesterbro, Poulsker, 11 d.
 *Vestergaard, Nylars, 16 d.
 * — Pedersker, 45 a.
 * — Rutsker, 8 a.
 * — Vestermarie, 82 a.
 * — Østerlars, 63 a.
 * — Østermarie, 98 a.
 *Vesterhus, Nylars, 73 x.
 *Vestertoft, Vestermarie, 82 g.
 Vestervang, Aaker, 48 b.
 * — Klemensker, 41 d.

Vestervang, Pedersker, 44 b.
 *Vibegaard, Knudsker, 40.
 * — store, Poulsker, 13 ab.
 * — lille, Poulsker, 14 a.
 *Vibelyst, Klemensker, 10 m.
 *Vibemøllen, Poulsker, 14 f.
 Vilhelmsminde, Klemensker, 52 c.
 *Willowlæk, Knudsker, 62.
 *Vintrægaard, Nyker, 43 a.
 *Virkelyst, Klemensker, 33 i.
 — Klemensker, 75 u.
 — Nyker, 19 h.
 * — Rø, 82.
 * — Rønne, Markj. 178.
 * — Vestermarie, 18 v.
 — Vestermarie, 40 h.
 * — Østerlars, 4 p.
 *Vornedgaard, Ibsker, 60 a.
 * — Østermarie, 35 b.
 *Væbogaard, Rutsker, 48 a.
 *Væggeløsegaard, Bodiilsker, 46 a.
 *Værfeldsgaard, Aaker, 26 a.
 *Værmelandsgaard, Aaker, 60 a.
 *Vævergaard, Aaker, 98 a.
 * — Olsker, 28 a.

Y

*Yppernegaard, Nyker, 11 a.
 Yppernelund, Nyker, 2 f.
 *Yppernemøllen, Nyker, 6.
 *Ypnastedgaard, Østermarie, 27 a.

Ø

*Ødegaard, Østerlars, 68 a.
 * — lille, Østerlars, 68 c.
 *Ølegaard, store, Østermarie, 64 a.
 * — lille, Østermarie, 96 a.
 *Østerborg, Rønne, Markj. 333.
 Østerbro, Klemensker, 4 n.
 *Østergaard, Østermarie, 18 a.
 *Østerli, Ibsker, 11 d.
 Østerlund, Vestermarie, 60 k.
 Østertoft, Klemensker, 37 o.
 *Østervang, Aakirkeby, 101 a.
 — Klemensker, 29 c.
 — Klemensker, 48 o.
 * — Nylars, 1 e.
 — Olsker, 7 g.
 * — Pedersker, 5 b.
 — Vestermarie, 10 d.
 — Østerlars, 33 f.